nat quasi dominus nolit eos
innuare quod possint in bono per
severare / vel quod non possint
sustinere duram penitenciam /
dum tamen debebant sustinere
duriorem gehenne penam /
Tercius est dolor delectacionis
carnis vel mundi dimittende
vel iam dimisse Quinimmo quid
facis morbum eligis prosperi
tate mortem promittit tristi
ciam pleticia penam sempi
ternam pro gloria / Quartus
est pudor operacionis bone quando
quis cogitat quod homines
derident eum si humili veste
incedit si ieiunat orat pere
gratur et similia facit Quintus
est spes venie quando quis dicit
deus misericors nos desolari
non dampnat / et pam summus
hor spes confundi~ quia
spes est certa expectacio futu
re beatitudinis ex meritis pre
venientis Sed isti qui erant
carent meritis non spe sperant
sed presumunt / hoc autem quod
se palpabilem prebuit fac
tum est miraculose / quia
corpus domini incorruptibile et
immortale a corruptibilibus
et mortalibus naturaliter palpari
erat impossibile / mirabili et in
effabili modo secundum Gregorium
corpus suum palpabile pre
buit ut reformaret ad fidem
et incorruptibile demonstravit
ut invitaret ad premium Sic
est palpabile exhibuit / et incor
ruptibile ut ostenderet se eius
dem esse nature cuius fuerat
ante passionem / carnem
habere et alterius glorie id est
eandem carnem incorruptibilem
esse / Et quia in domini resurrec
cione nostra generalis resur
reccio est prefigurata ostenditur
per hoc nostra corpora post
resurreccionem ita esse corrup

tibilia et subtilia per effec
tum spiritualis potentie ut pos
sint esse palpabilia et con
similia corporibus per veri
tatem nature Caro enim nos
tra absque corrupcione vel
fragilitate mortis in veritate
substancie est resurrectura / unde
Beda parum fuit oculis se
videntibus se prebere si non
prebet eciam manibus con
trectandum Cum dominus palpa
da discipulis ossa carnemque
premonstraret apte statum
per resurreccionis / que et in se
facta et in nobis futura sunt / unde
et Gregorius dicit non enim in illa resur
reccionis gloria corpus nostrum
erit impalpabile et ventis
aereque subtilius Sed subtile
quidem per effectum spiritualis
potentie palpabile autem per verita
tem nature Sed ut dicit
Augustinus claritas qua iusti cla
rebunt sicut sol in regno pa
tris sui in Christi corpore cum
resurrexit ab oculis discipulorum
pocius abscondita fuisse quam
defuisse credenda est non enim
eam ferret humanus ac infir
mus aspectus / quam ille aspectus
ita debet attendi ut posset
agnosci Et cum quidam eorum ad
huc dubitarent petiit ab eis
si aliquid ad manducandum
haberet ut per comestionem me
lius resurreccionem astrueret at
illi obtulerunt ei partem piscis
assi cuius forte iam aliam par
tem comederant et favum
mellis fuerunt autem ei hec
duo competenter oblata ipse
enim erat piscis assus per na
ture humane passione Sed fa
vus mellis per nature divine
dulcedinem In favo quippe
mellis utraque natura sue
persone coniungitur favus enim mel
in cera hoc est divinitas seu
divinitatis dulcedo in humanitate

Dominus petra mea et robur
meum ij Re xxij Actores
et scientie studiis humanis ad inuicem
parantes / quadruplicem maiorem
glorie sibi assumunt. Actores namque
theologie videntur ex auctoritate
imperiali nobilitate. Actores ex
parte naturali subtilitate. Actores
et cultores naturali difficultate.
Actores ex officiorum equali vti
litate. Primi sunt actores ciuiles
siue politici. Secundi sunt actores
naturales siue mathematice. Tercii
sunt actores subtiles siue philosophice.
Quarti sunt actores similes siue
mechanice. Sed sacre scripture sub
tilitatis [illegible] inspirata diui
nitus [illegible] cum hac prerogatiue priui
legium sunt [illegible] istas causas
honoris et glorie sibi vendicat
merito super omnes / vt pote cum
auctore nil sublimius. quia
solidius deus. cum textu nil solidius
quia petra / cum vigore nil po
tencius quia robur / cum valore
nil locupletius quia mea et
meum / vt sic soli sacre scripture
conueniat merito dicere verba
scripta Deus petra mea et
robur meum / In quibus quattuor actores
causas s. efficientem materialem formalem
et finalem eam condignificat et
extollit vz. eminentiam ma
iestatis. fundamentum firmitatis. comple
mentum potestatis / et emolumentum
vtilitatis / primo magnificat / Secundo rati
ficat / tercio fortificat / et quarto
dignificat. eminentiam maiestatis
quod est causa efficiens notatur cum
28 dicitur Deus. Deus qui per se solus
deus super aquas. Deus maiestatis
intonuit. Deus super aquas multas.
Fundamentum firmitatis quod est materia subia-
cens. notatur i petra / Ecci 26.
fundamenta eterna supra petram solidam
et mandata dei in corde mu-
lieris sancte / in militantis ecclesie figura /
Complementum potestatis quod est forma
relucere innuitur robur
vt hec ea digne vi fieret illud
Ysa 40. Dat lasso virtutem et — al' lasso
his qui non sunt fortitudinem et ro-
bur multiplicat. Emolumentum
vtilitatis quod est finis consequenter
despicitur in duplici pronomine possessiuo
mea et meum / vt digne dicat
illud deuteronomii 32 Concrescat vt
pluuia doctrina mea. fluat
vt ros eloquium meum. Deus
inquit petra mea et robur
meum. Circa primum est aduertendum quod
auctor eminentiam qua sacre scripture
facultas in ipsis auditoribus cor
dis spiritus veritatis requirit. vz.
intellectus simplicitatem in contractationem humi
litatem in communicationem liberalitatem
operis conformitatem. Primo dico quod
requirit intellectus simplicitatem. super id
sap i Sentite de deo in bonitate
et in simplicitate cordis querite illum.
Unde nemo potest duobus dominis
seruire Math 6. Aut enim vnum odio
habebit et alterum diliget. aut vnum
sustinebit et alium contempnet. Simili
ter nemo potest distinctis facultatibus
vtiliter applicari. et io [illegible] de quo Math 4.
Dominum deum tuum adorabis et
illi soli seruies. Sed cum scripture
totaliter intendendo. Secundo requirit
spiritus sanctus in auditore sacre
scripture contractionem humilitatis. vt siue
doctor siue discipulus sit. humi
liter sentiant de se ipsis. humi[illegible]

nigrū p̄ut ꝯꝫ iob ꝑ dicat
me magr̄ et dn̄e · et bn̄ dicitis
sū et eni · Si eni ego laui pe
des vros dn̄s et mgr̄ · et vos
debetis alter alterius lauare
pedes exemplum dedi vob · sequit
buggery vitet i contemplatione
nostra ad alios in dignacone
ondat · eo q̄ scia inflat · p̄ cari
tas nō aspirat · et i multa sa
pia multa [illegible] indignacio · ecclesiastes
primo · iud lo bnt sup dauit
ꝑ · sz ſugentꝰ · Vt q̄ bn de deo
asserit et eloqui elargiūt ·
si questum estimant pietate ·
conuertat ad inanē gloriam
q̄d ad laudes dei acquirit ero
gandum · Si alta sapientes hu
militer nō ꝯnt · Arguant
qd i ꝑpha legit dicitur dn̄o ·
dedi aurū meū et argentū
meū · et ipsi de auro meo et
argento · opati sunt baal · Ez ꝑ
Tercio requirit auctor sacre scripture
i auditore communicabilis libe
ralitate · ut q̄ sit fideliter didicit
sic in sīdia communicet sap̄ a
Sicut dicit Seneca · Sapientia est
nobilis ad possessione · aurum dedig
nalis possessore · q̄ nisi distri
buatur labitur · distributa vero
recipit incrementum · Augustinus
de doc xp̄ia · c̄ i · Oīs res q̄ da
do non deficit · dum h̄et̄ et nō
dat · nō dum h̄et̄ quo h̄nda est ·
Et ad offician sapientis · mdiocris in
strue · et male instructos cum a
lit importare ꝑh̄o de sp̄a 70 · ꝑ
Dūs dedit mi linguā eruditam
ut sciam sustentare eū q̄ lapsus e
verbo · Quarto requirit opos confor
mitate · nō eā docet subtile sapie
et simile viuit · q̄ p̄do ad dia

pium sapiencior · dū et sicia
prudencia · scientia de est
na ho agibilium sed d̄ b ethice
Sed at auctor sacre pagine dz
scarz dubium c · ista sacra scriptura
diuina scarz · dicta dici dz · et no
prima ancilla · quia decet scarz et
ducam arcos ostiat · i · metaphisice · c 3
Sicut eni dn̄e ministeriis p̄eneu
dus · artes et scie liberales te
nent internā · sed oculi ancil
le i manibus dn̄e sue · que p̄ro
dt ꝑglo sup · li · leuitici · omnes
artes p̄hie · cōsiue dispositur ·
ut scias q̄ quodā instinctu
theo sacrissima prestat · Hec ac
theo · sic figuratiue sibi · Hest 7 · 27 · viri
cu h̄sta regina assumpsit dn̄e tenes
ab famulas · et sup vnam quidē
in nitebat · q̄ p̄ delicijs et ni
mia teneritudine corꝯ sim fere
nō sustinens altā aꝯ famulas
sequebat dn̄am · defluentia
humi indumenta sustentans
ecclesia · Est ancilla ista · est
sapia p̄phorum · Secunda e lex potestatū
et imperatorum · Sunt prima sacra
theoria · cū sit virtute sui suffies et
robusta · p̄ delicijs tñ s. latis et
vniti q̄ dedit corꝯ et modus
loquendi · s · exponendo et inducendo
probando et improbando · nō pro
nunciat · si p̄ delicijs ab vtili
ad placiti · Secunda vo sq̄ lex potestatū
et imperatorum · dnam dz sequi
et eius indumenta i terra flu
enta · i · iura de debitis et obla
cionibus et alijs tpalibus · que ad
tpus in nitr̄ ostia · sustentare ·
Et signat dr q̄ ista famula
dnam sequebat · Innuit eā pictosam
et ingenuus est · q̄ eā sista sed
pari passu procedat · q̄ ista

de fidei artic / de omne sacramentis
de vicijs et virtutibus ac pene peccatorum
declarat iuxta verba legum in tenenis
negociis usitata / leges de ciuilibus
romani.) i. ita cum scismaticos
i. catholicos / hereticos infideles
et adulatores i. doctores contribuit
ut cognouimus sepe vise / Item
secundum legem est ista ancilla agar de
qua scribitur i. Gen. xvi. Que cum
concepisset et videret concepisse dominam
suam. et afflicta per dominam suam fu
git / fugiens vero sub hijs verbis ab
angelo reuocatur / Contra eam dominam
suam et humiliare sub manibus eius
Leges enim et canones que fratribus
hijs ancilla ab hic ... studere concipiunt
diuicias. et pariunt dignitates / Ita
vero sacra theologia que est domina regina
est que ab omnibus delicta. ad illas con
fluit quod tota mundus ... plus lanam
quod diebus / ... flebitur ad impleti
Remedia ancillacio ... trenorum i. facta est
que vidua domina gentium / Ecce est
est ea quae non solum illa. ymo
pa et ancilla ipsa... pluria. a paucis
requiritur. modernis temporibus sic re-
quirant : sed placuit omnibus de ve
tula hec. post dominus / Et declinant
nat ad ea que lucra ministrant. ut
quod vidit dicunt pauci. plures vero
hijs dicunt. Sed te prostituunt virgo sacra
Sed te / venale faciunt : castos amplexi
bus apta. / Non te propter te querentes /
sed lucrari per te / ditari quod volunt
potius quam philosophari / Et infra
Sed philosophia quod illum pati. despe
cum regnat Sed calcant ipsa
ne dominam habeat quod regnat. quod
quam fiunt ad eam veniri. et sub manibus
suis iugi humiliari. sed saltem ve
lint saluari / Non enim de legibus
illis sed de ista sola dicitur. Ps. 93

93 / Beatus homo quem tu erudieris
domine et de lege tua docueris eum
Sed quod declarando est quantum maiestas
se extendit sacra doctrina quod docet plurimum maiestas
pulchre / Secundum quod sacra scriptura
que docet in ... ipsa est fundamentum
fermum quod ad viam sanctarum cum
dicit petra / Est enim petra aquo-
sa ad potandum. petra mellosa
ad cibandum / petra olei perforata
ad leniendum penitentem / petra
scandali desperatis ad dispositionem
defunctum / Primo dico quod sacra scriptura
est petra aquosa ad potandum
de qua i. Cor. x. Bibebant autem
omnes de spirituali consequente eos
petra et cetera / Sitiuerunt et
inuocauerunt te domine. et data
est illis aqua de petra altissima
et requies sitis de lapide duro
Est enim petra altissima propter eius subli
mitate i. dulcissima propter eius suauitatem /
durissima propter eius difficultatem ut mira
to dicere possit illud psalmi ... populi
facie mea ut petra durissimam
et ratio quare non confundar / Facie
i. notitia scripturae diuinae in facie
eius ... patent ... / Et ratio quare
non confundar hic enim heretici per
manebunt in mundo usque in fine
sicut dicit glossa Ysa viij. contra quas tamen
preualuit quidam doctores in eam
sicut dicit alia glossa ... 26 / Tercio comparatur
dicit sacra scriptura Tercio quare non confun-
dar sicut ... quod edificata est
super firmam petram / De qua i. Cor. x.
petra autem erat Christus / Cum vero philosophi
et heretici ut scismatici comparantur
eorum doctrine absorpti sunt iuncti
petre iudices eorum (glo) iudices
eorum sunt potentes et docti qui de
nominibus iudicabant. ut philosophus pi-
tagoras et aristoteles. Qui absorbiti
sunt iuncti petre. i. comparati Christo

Pp̄c eam videt aliqs duriciem ꝯtinge
l. q̄pa illos ꝑo. et m̄t sut. q̄z
mortuu latet et sulta c̄ papir
coꝝ h. glos. Et ista petra c̄ mel-
losa ad cibandum. de qua d̄ p̄s 80
cibavit eos ex adipe frumenti
et de petra melle sa. e. Hunc
hugo in didascalicon. li. 4. c. 1.
Diuina eloquia aptissime fauo fauus
copant. q̄ et c̄t appt' simplicitate sermo
arida apparent exterius. et
intus dulcedine sunt plena. Et
sic mel stomachi medicos me-
lius nutrit. si suga ꝫ ita mel
scripture sacre. si suga ꝑ studiu
et deuocōne. multo melius
nutrit. qm̄ si p. breuem auditu
facile capiat. Ecio de deuoto
theologo d̄r. deut 32. Consti-
tuit eum sup excelsam terrā. ut
comedet fructus agroꝝ. ut
sugeret mel de petra. Conat'
ad difficulti sacre scripture dulc-
et utilis suauitas c̄ augen-
dam. ꝑ Oratiu. i. poetria sua.
Omne tulit punctum q̄ miscuit
utile dulci. et approbatum est fa-
uore sunt om̄ romanoꝝ. Po-
pulus eni romanus ꝑ̄quis om-
nibus erat distinctus. Erant enim
p̄res conscripti. senatores. et
duarii. equites et plebes. Cu
ergo poeta quisqs aliquod opus
notabile edidisset. coram ꝑplo
publice legebat. Et si gnalit
omnibus placuit. Tunc quisqz ordo
unum punctum apposuit. i. fuit
scripti. Et tc. d̄ carmine domi-
tes autentica ħebat. Ecio
doꝝ oratius. ꝑ q̄ uult opus sum
omnibus place. uideat ꝑ opus
sum ħeat ista duo. s. ꝑ sit de-
lectabile et utile. q̄z omne tulit

punctum q̄ miscuit utile dulci.
q̄ at maxime h̄t scriptura sacra.
Unde augustinus. i. de. li. a. prudentia.
Bonum michi sunt i scripturis sacris
misterioꝝ ꝓfunditates. q̄ obiqt
tegunt. ne vilescat. ob hoc q̄ri-
unt ut exerceant. ob hoc ꝓponit ut
pascat. Ergo h̄ petra mello-
sa ad cibandum. Ecio sacra scrip-
tura c̄ petra olei ꝑforata ad
pectorum leniuimentum. de qua
Job 29. petra fundebat michi
riuos olei. ꝑforat' atq̄ paci-
tas et subtiles opiniones. Et
aia deuota intuitum intestina.
i. ꝑpa amplexibus delectetur sponso
so. de qua Cant. 2. Columba
mea. i. foraminibus petre. q̄ sunt
foramina domunculis sunt case
in quibus mens cognoscens mei semper
conseruari debet. Eum nomine a
robore derivatum. ita cognomine
hec a foramine cape datum. Et
ideo sed nomine meum i robore
ita cognomine meum intueor
i foramine petre. Igitur sacre scripture
foramine ingressus rogabo cum
moyse exo 33. Dne ostende in
gloriam tuam. Et respondit in dignabitur
michi. Sinuessa gloriam coram me
et benedictionem nomine ꝑ nomine.
Ergo ostendat t. ante bonum. Ibi
c̄ locus apud me. et stabis
sup petram. Cumqz transibit gloria
mea. ponam te i foramine petre
et ꝓtegam te dextera mea de petra.
Ecio sacra scriptura c̄ petra scan-
dali deputata ad depredationem de
tractoꝝ. de qua. 1 pe. 2. Non
credentibus at lap. quē reproba-
uerunt edificantes. hic factus c̄
i caput anguli. et lap. offensionis
et petra scandali. hiis q̄ offendunt
ubo. nec credunt i quo positi sunt.
Cum q̄ sacra scriptura pre ro-
mendat. ... c̄ complandum prelatis

qo ad fortiam reducta sequitur robur
robur et sanctus planus. no op-
cedit plate romis huiac sicte
robur fecisse theo: e pmcvi
talis auctoritas. q cuiglz ingenij
vim gerit. Et io hic unumquemque
theologum coplat et amonet
deus ut deut. 31. Confortare
et esto robustus. s. ad expugnan-
dum. ad supportandum. ad alle-
viandum. et ad tollerandum. Ad
expugnandum errores et vicia.
Ad supportandum honores et offi-
cia. Ad alleviandum dolores et
supplicia. Ad tollerandum tirones
p iustia. Ergo i tenet doctor theo-
logus esse vere robustus: ad expug-
nandum errores et vicia sicut
zelo fortz patre. q nos i certa
deceperit / talis fuit heclias sicut
pz 3o regum 1. q robustus ductor
interpretatur. Talis fuit david sicut
pz 2 reg 3. q manu fortis inter-
pretatur. Talis fuit booz de quo
ruth 2. q sibi robustus interpretatur.
Talis eciam fuit oza. q archa
declinante manum voluit extendere
re. 2 reg 6. q sibi interpretatur robus-
tus et valti aly. de quibus vide
ad iudicum 20. Omnes robustissimi
pugnatores. Ergo tenetur esse robustus
ad supportandum honores et officia.
ut sit qui columpna ad supportandum
militantem ecclesiam. Iuxta figuram
salomon i porticu templi dei. duas
collocavit columpnas. unam
vero vocavit Iachim q e firmi-
tas. alteram booz. qd sonat ro-
bur ut i roboe 3 reg 7 por-
ticus templi dei. i. celi. e ecclesia
militans. cuius gloria tamquam
et excepit. s eius honores et onera
deferantur sapientibus et robustis

iuxta id prov 21. civitatem fortium ascendit sapiens et destruxit robur fiducie eius

(Column 2)

iuxta id prov 21. Glosa i. mi-
litas ecclesie invenit gloriam. et ro-
busti habebunt divitias. (q p sup-
bit) p 5. 2. Vir sapiens erit fortis
et vir doctus robustus et validus
invenit gloriam. Ergo tenetur theologus
esse robustus ad alleviandum do-
lores et supplicia. q intendunt i iuste
innocentibus inferre. iuxta id ysa 35.
Confortate manus dissolutas. et
genua debilia roborate. ut sibi
merito dici possit id Iob 4. Ecce
docuisti plurimos. et manus las-
sas roborasti. vacillantes confirma-
verunt sermones tui. et genua de-
bilia confortasti. Quarto tenetur theo-
logus esse robustus. ad tollerandum tir-
ones p iustia. et veritate quod doctores
omnia fere sui contraria 26 mor e 2.
exponens id iob 26. p robustus pro-
ponit / robusti sunt illi. q pruit
quia detinet despici non pertimescunt /
robusti sunt illi. q ad vincendum in-
imici despicia convalescunt. Sed
robustus pro te ascendit. si per
negligenciam agit. ut doctores et
fortiores loca indocti et debiles
fortiant. Glosa de eli nanque vi-
sitatur id ier 51. Denotatur robus-
tior. sed sunt qui inhibent. No sunt viri
vi theologi. quorum pravitate defende-
nda dissistite dicitur Iosue 10. Nolite
timere neque paveatis. confortamini
et estote robusti. Octavo patet
et ultimum quod scriptura sacra ex-
tollit e emolimentum theologorum
quod ad finem tendendi: et notatur
ad dicitur mea et meum. Cum ei sit
serarum duarum sed supra probatum e.
Iuste quaerit 8 p nobis iste viti
ipsa e e q dicit prov 8. Meum est
consilium et equitas. mea e pruden-
cia. mea e fortitudo. Ubi 8 applicat
per virtutes insignes. s consilium i

nota Aug. xviii de civ. dei c. q. liber sapie ... cuius non sit liber salomonis sed liber sapientie
inscribitur ... salomonis ... simile ... sapientis ... ut sunt filius syrach ... cuius auctores scripserit ... in opere sic nominata
alle ... ab ... sapientes ... Jhesu filius syrach ... hic opus ... sic nominata

distinctionis / equitatis i. equanimitatis ... pruden-
tia i. prudentie. et fortitudo in
sustinendo / Sed ut scriptum sacre
scripture habet virtutes divinitus con-
sequamur. dicam illud quod scribit Cas-
siodorus libro primo de institutione
divinarum scripturarum seu litterarum c. ultimo
precepta divine legis ... perfectam. quem-
admodum legem tuam ... remissionem omnium pecca-
torum. ut in desiderio magno ad lu-
men scripturarum tuarum pervenire va-
leamus. illius peccatoris caligationibus ab-
sentem. Et trahe nos ad te vir-
tute omnipotentie tue. et ne relin-
quas nos propria voluntate vagari. quos pre-
tioso sanguine redemisti. dum vi-
vimus ac regas omnes p. et ss. i. ss. Amen.
Diligite iusticiam qui iudicatis
terram. Circa istum librum qui liber
sapientie nuncupatur sunt in principio tria no-
tanda. primo de eius nomine. secundo de
causis auctoris. et tertio de eius fine vel utilitate.
Circa nomen huius libri dico quod iste
tytulus / sapientie / sicut est de agnitione et
racione. Et est notandum quod sapientia tripliciter
accipitur a diversis. Una primo apud peri-
pateticos. de una virtute intelle-
ctualis et prima inter omnes virtutes
intellectuales nobilissima et de ea
tractat aristoteles 6 ethicorum c. 6 et primo
methaphysice c. 2. Ubi de proprio sapientis tractatus
Sed investigat dicens: Sapientes
quod sciat omnia et difficilia perdiscens ...
et causas. ... omnium scientiarum est ... queritur.
et alios ordinat et persuadet.
i. sapientes est industriosus et inventivus
causarum. distinctivus et expeditivus ... diversarum
causarum et iudicatorum secundum 6 ethicorum dicit quod
... sapientis est ...
phi. Dicit etiam ibidem quod sapientis est facere non
pati ab aliis. secundum eius altissimas causas.
Secundo ... nomine sapiens in latino. primo
in greco interpretatur sophos. antiquitus
ante tempora pitagore. qui se studio sa-
pientie mancipavit sophi i. sapi-
entes vocabantur. Tamen pitago-
ras

ille famosus. qui tanti auctoritatis
fuit in populo quod de eius sermone ulla
licuit disputare. indicans quod pre-
sumptuosum esset se vocari. Et voluit
rogare quid se diceret / non sapi-
ente sed philosophum i. amatorem sapientie se
vocavit. eo quod se sapientem proferri
arrogantissimum videbatur secundum Augustinum
18. de civi. dei. c. 2. Secundo quod auc-
tor vel actor huius libri ...
dicitur sapientie. Secundo accipitur tertio
accipitur sapientia. pro dono spirituali
sive infuso. per quam homo habet noti-
ciam divinorum vel huiusmodi ex in-
spiratione speciali. ut ex quadam
unitate ad deum gratia. quem ad-
modum dicit dyonysius c. ij. de di. no.
quod hierotheus patiendo divina
didicit divina / i. accipitur pro nota
divinitus inspirata quibus loquitur de celo
... sine de causis omnis. Ecclesiasticus
sapientie ... et sensum tuum quis sciet.
nisi tu dederis spiritum sanctum de altissimo
Sed et sapientia accepta quia vocatur
... et intellectum
... et defendit / secundum
... quod in sola tota necessa-
... arguit / secundum dicit l. ...
... fide ... et
defendit de hac sapientia ...
... requiescit super eum spiritus ...
... spiritus sapientie et ... Tertio accipitur
sapientia apud philosophos et morales
... secundum fuerunt socrates seneca
... et boecius. quod ... aliud vocat
sapientiam. qui collatio virtutum
intellectualium et moralium Et
... sapientes ... est qui ... virtutes
... de sapiente ... accepta loquitur
Seneca in libello quodam qui inti-
tulatur quod in sapientem non cadit
iniuria i. perturbatio. in quo libro
probat. quod sapiens non potest offendi
et quod sapientis ... est in tranquil-
litate. et quod ... sapientis ... de
... et multa talia dicit

+b ... sapientia requirit nobilitatem
... vita ...
... nunc ... sapientia ...

ab crit finis. Et ex qo Lacta-
cius iii li. s. Usq nu sua con-
iuncta e sapia. Nam etiam hoc
Deus et voluit ut duarum rerum
cupidus et appetens esset sapie
et religionis. Sed fallunt omnes
qui aut religionem suscipiunt ob-
missa sapia aut sapie soli student
religione obmissa. Cum alterum
sine altero esse non possit. Et
hic in iudicio quia actor auctor
sapiencie [illegible] de sap. vii. Neminem
diligit deus nisi qui sapiencia inhabi-
tat. Unus Co. Quarto nomine qui
accipitur a ma. de qua tractatur. Ergo
in hoc libro non tractat pura de aliqua
virtute intellectuali vel morali
sed de omni virtute. Et ideo nomine sapie
non ponitur quia pro dono spirituali
vel pro virtute intellectuali sed pro
omni virtute totali. Secundo dicit
Ieronimus in prologo quod prudentia sapia
vocatur quod in eo Christi adventus et
passio evidenter exprimitur. Quia
est sapia dei patris. Ideo et quia
aptatur moralis vel magis ecc-
clesia quam devotionis vtalis[illegible]
Tercio videndum est de huius libri autore.
Sunt enim apud doctores opiniones varie.
Quis auctor fuit huius libri. Nam di-
cit Ieronimus dicitur quod philo. quondam iu-
deus hebreorum doctissimus lingua
greca disertissimus qui tempore apostolorum
floruit, ut Ieronimus librum istum
qui sapia salomonis inscribitur con-
pilavit. [illegible] multi autem credunt
quod audiunt apollonium. Et philo
hunc librum dicit eo. et non salomonis
quod apud hebreos non inter
scripturas sacras computatur. Et
tamen ista similiter sunt eius doctrina
argumenta. Secundo quia in 2o libro
hystorie ecclesiastice dicit Eusebius
et yreneus et omnes antiqui
doctores librum qui intitulatur sapiencia
salomonis esse dixerunt pro et per doctor

Ut eciam 26 de glo. Predictum erat li-
bro sapie. Morte turpissima con-
dempnemus eum. Quod autem passio fuit
libri, et editus quod non a philone
qui fuit tempore apostolorum. Et libri quinque
philosophi in eccia hystorie inmaliter
ubi non ponit libri ipsius. Et infra
c. xv. dicit. Tu elegisti me deus
regem populo tuo et iudicem filiorum tuorum.
Quod philoni non competit qui fuit iudeus
alexandrinus in egipto. Secundo Ieronimus in libro
de hebraicis nominibus. Et Ambrosius in libro
suo ponunt salomonis dicit sapientissimus
cum homo salomon iusta tria proponit
impossibilia. Et iudicii scripsit in libro suo
sapie, dum de peccatis suis com-
memorat dicens Da mihi domine sedium tuarum
assistricem sapiam. Sed ut quod salomon
sit auctor huius libri. Et beatus Augustinus fuit
dubius illius opinionis quod Ihesus filius Sy-
rach fecit librum sapie. Et eciam dicit
ut patet 2 retractacionum c. 4 ubi sic dicit
illi duo libri unus qui sapia. Alius
qui eccliasticus inscribitur de quadam similitudine
salomonis esse dicuntur. Nam Ihesus filius syrach
eos scripsisse constantissime perhibetur.
Quod tamen plane retractat
2 li. retr. c. 4. sub hiis verbis. Decanta-
tur liber qui plures vocat sapiam
salomonis quod eciam pro et eccliasticus Ihesus
filius syrach scripsit. Ut ita constat
sed a me dictum est. Postea didici et
probabilius comperi non esse hunc
ipsius auctorem. Sequitur in quo libro
Augustinus dubitavit quod fuit eius auctor
vel quod scripsit salomonis eius fuisset aucto-
rem. Et Scotus l. in cedula predicta
[illegible] innixa dicit Salomon filius
est diligite iustitiam qui iudicatis
terram. Constat autem quod eccia ut dubium
ut plures vult asserere innixa scriptis
istas scripturas apparet quod salomon fuit
huius libri auctor. Possibile
est autem quod iudeus et philo qui multum
fuit peritus in lingua greca librum
salomonis vel suas libri quoque suo
acceptas in greco condidit et greco

tuslatus grecus et latinus et plato nus
autor dicatur. Contra autem al(iquis) ad(dicit) secundum
vir quod quod secundum non asserit liber iste
philosophus fuisse sed dicit quod iudei illi libro
cognomen philosophi ei affirmant. Contra
rabanus in glosa super prohemium huius libri dicit
equale est impossibile secundo modo / quod secundum
non asserit sed recitative scribit / Alia
vero inter sacras scripturas deputat
numeri. Et planum augustinus de doctrina christiana
2 li. c. 8 Totus primo omnes libros canonis
biblie enumerans. quarti de sapientia
ecclesiastico ita dicit. Duo quidem sunt in auc-
toritatem recipi meruerunt inter prophet-
cos annumerandi sunt. Hoc ipso primo quod iste
liber inter scripturas canonicas apud
ecclesiam copulatur. cum etiam autor istius
doctrina quam li(ber) a iudeis omnibus recitatur
oportuerit. Iero(nimus) Damaso pape & suorum. eq.
Sibi libros sacre scripture enumerat dicit
sic. Panarethos autem huius est liber
sapientie i. sapientia salomonis et ihesu i.
ecclesiasticus quorum utrumque quidem et bonum sunt
sed non inveniuntur apud iudeos. quia
hic vocabatur in archa federis. Eccio
8 legitur apud iudeos non invenitur apud
iudeos tam magne auctoritatis habita
prologo primo de huius libri nomine et
secundo de huius libri auctore. De
tertio de huius materia videtur. s. de quo liber
Finis fine. Ecclesiasticus quod sed sapientie quod hic
libro tradit de homine disponendo et
dignificando scilicet quibus ad utrumque
ad gubernandum civilem civitate(m) l.
primum et leges condendi. et quantum
politicas statuendi sunt sapientia per
eloquentia adornata alio ordinata
Unde Tullius in prologo rethorice sic ita dicit
Quoddam tempus fuit cum homines cum ho-
mines in agris passim more bestiarum
vagabantur et sibi victum ferino
vitam propagabant. nec ratione animi quicquam
agebat. sed pleraque viribus cor-
poris administrabat. nec dum divine
// ratio religionis nec humani officii ratio cole-
batur. Nemo nuptias legitimas
viderat. non certos quisquam inspexerat
liberos. non ius equabile quid

alias animus ministrat
utilitatis haberet acceperat. Ita propter
errorem et inscitiam ceca atque te-
meraria dominatrix cupiditas:
ad se explendam viribus corporis
abutebatur perniciosissimis satelli-
bus. Quo tempore quidam tunc vir
quidam magnus videlicet et sapiens
cognovit que materia esset et quanta
opportunitas ad maximas res
inesset hominibus: si quis eam posset
elicere. et precipiendo meliorem red-
dere: qui dispersos homines in agris et
in tectis silvestribus abditos. ratione
quadam compulit et in unum locum
congregavit. et eos in unamquamque
rem inducens utilem et honestam
quamvis primo insolentia reclaman-
tes. Deinde propter rationem et
orationem studiosius audientes. ex
feris et immanibus mites red-
didit et mansuetos. Et hoc quidem Tulli
non tacita videtur. ut inopes di-
cendi sapientia perficere potuisse. Hic
est quod poete significare vole-
bant quod fabula de orpheo
fecerunt. quod tam dulcis cantabat
cytharando. quod flumina stare et pl-
nas secum cogit. Cervam impia
leoni. et leporem cani. et inf-
nalibus furiis temperavit alterum
aut picte. sicut recitat boecius 3°
de consolatione. Orpheus in rei veritate
sapientie disputat. cuius officium
est homines vitiosos et ... in-
vicem ... varias
voluntates in unam civilitate re-
colligere: et eos per leges ponere
et sapientiam castigare propter quod sig-
natur dicitur Sap. 6. Si delectamini
in sedibus et sceptris o reges
populi. diligite sapientiam ut in
perpetuum regnetis / Regnum ei
beata foret. si contingeret philosophos
esse reges / vel reges philosophari

p(ro)d(uci)t hoc p(ri)o d(e) q(ue)s(ti)o. p. l. at
q(ui) tu hanc s(ententi)a(m) ore platonis
sanxisti. beatas fore respublicas
si eas vel studiosi sapie(ntie) regerent
vel ear(um) rectores studere sapie(ntie) co(n)ti-
gisset. tu eiusde(m) viri ore hanc
sapientibus capessende rei publice
necessaria(m) causa(m) esse monuisti ne
improbis flagitiosisq(ue) civibus
urbium relicta gubernacula
pestem bonis ac perniciem infer-
rent / S(ecund)o quod habet sap(iens) ho(min)is
disponere et dignitate(m) ad (com)pug-
nandu(m) hostiles adversitate(s).
Eccl(esiast)es 9 civitas parva et pauci
in ea viri. venit contra ea(m) rex mag-
nus. et vallavit ea(m). extru-
xit q(ue) munitiones p(er) gyrum et p(er)fecta
e(st) obsidio. Inventusq(ue) est in ea vir
sapiens et pauper. et liberavit
s(ed) vbi ea(m) p(er) sapientiam sua(m). Et qui anti-
q(ui)s e(st) sapientia sicut d(icitu)r Job xii. ale v(er)o p(re)c...
et annos multos docet sapientiam
12 Job xxxii Ideo alios magis ...
in spiritu suo duce(n)s vel multi
habet ... ut magis
...tores qui multos videntur
Habuit eu(m) q(ui) qu(a)ntu(m)cu(m)q(ue) hoc sit
fortibus vel honestis corpore.
si sapientia caret nil valet. p(er)
sapientie ducatu Eccl(esiast)es ...
...ozo sapientia e(st) regere et corrigere
re. si forciu(m) e(st) subiugare et mi-
strare Eccl(esiast)es 9 d(icitu)r sap(ientia) 6 ...
lior e(st) sapientia q(uam) vires et
magis vir p(ru)dens q(uam) fortis / Tercio
quod habet sapie(n)s ho(min)is dispo-
ne(re) et dignitate(m) ad castigandu(m)
29 puerile fatuu(m) te(m)p(or)e ... / Virga
atq(ue) correctio tribuit sapientiam
Puer aut(em) qui dimitt(itu)r voluntati sue
confundet matrem suam / Ergo ...
apta p(ro) noticia huius libri
ad gubernandu(m) civile(m) qu(a)ntitate(m)
ad (ex)pugnandu(m) hostile(m) adversitate(m)

et ad castigandu(m) puerile(m) fatuitate(m).
Et ideo scribitur p(ro)v(erbiorum) 8 / Audite
disciplina(m) et estote sapientes
et nolite abiicere ea(m). l. 2
Diligite iusticiam qui iudicatis
t(er)ra(m) / Acturus de sapientia
sapientibus ... in libro
ut ad ea(m) auditores alliciat
sic p(ro)cedit / P(rim)o eiu(s) declarat p(ri)mus
sapie(n)tie nobilitate(m) et com(m)endatione(m)
S(ecund)o eius utilitate(m) et opponit infra
c. 9 / ... sapientiam ... sunt
Circa p(ri)mum p(rim)o ostendit quo possit ho(mo)
sapientiam acquirere S(ecund)o quo acquisita
possit ho(mo) p(er)ficere. c. 6. i(bi) cognitio
e(st) sapientia / Circa p(ri)mu(m) p(ri)mo ostendit / q(uod)
p(ro) sapientia acquirenda. oportet iusticiam
S(ecund)o excludit oppositu(m). iusticie et sa-
pientie contraria. c. 2. Dixerunt im-
pii / Circa p(ri)mum duo facit / q(uia) p(ri)mo
p(ro)ponit q(uo)d ad habenda(m) sapientiam oportet
amare iusticiam S(ecund)o ostendit q(uo)d
h(oc) iusticia dividit(ur) s(ecundu)m triphariam
i(n) bonitate de deo in bonitate D(icit)
ergo p(rim)o sic. Diligite iusticiam qui iudi-
catis terram. Ista terra trip(li)cit(er) expo(nitur)
P(rim)o sic terra i(d est) homines / quia eu(m)
sunt ex homi(ni)bus vocati terra. tum
q(uia) de terra sunt sua origine du-
centes Eccl(esiast)es 33. Omnes homines de terra
et pulvere sunt. Unde creatus e(st) adam.
Tum q(uia) sunt terra inhabitatores / Psalmus
incola ego su(m) in terra. tum quia
de terra conputos Eccl(esiast)es 17 omnes homines 1a
terra et cinis / tum q(uia) in terra con-
tabescent Eccl(esiast)es 40 Omnia de terra sunt in
terra convertentur / Unde dicitur quod bene
respuit sup(er)bia(m) iudicum et pla-
torum terra cum vilis e(st) c(on)sump-
tivum om(n)ium corporum / Eccl(esiast)es 10 d(icitu)r qui(d)
quid sup(er)bis terra et cinis / Dicit(ur)
ergo iudices et plati q(ui) primum
i(n) iudicando. q(uia) apud nos celestes
si terreni sunt honores. alii sunt in
conditionibus fragilitate / alii aliis
in corruptibilitate / alii eq(ua)les in ma(te)r(ia)
utilitate. q(uia) terra / Alia s(ecundu)m philosophum

tra ē pur omnj corporis recep̄ vnde
et ipsi filij mali sunt gnati
q̄ ē tra et ipsi filij · et pristinum
gualib q̄ ē tra fed et putredo
omnj elementorum et corporalis litē
Job ipsi tre dixi sub noie put-
dis per mus et et nos mita ·
Ezo oppo ista tra Dco i · de
ona ipsi tres codices tre · q̄ē
ctāc gucint in simul stabili
et stilibus vnd sun sup dicuntur
de gra sit et celat / q̄ singulitas
et plimitas et tabnacly ce-
dar · et pellarium dei · et tre-
nu spiratum et adeps pallacium
et domus lutea · et aula regia
et corpus mortis · et teplum lucis ·
et desperato pupbus · et spiritus dei ·
et stabitur paue domine et
felici tabs pcauē fida / q̄ · d multa
bona i tē relucet · si bn fuerit
iudicata Ezo · oppo ista
tra dotra i · de calue mund et
corpe mo q̄ dz iuste indicari
ut eius obsequiū fiat deo et
deo placeat · vnd corps iij mors
dū carnat uita cortigi · et
usq ad abstinentie studium a
pfectibus puenit · q̄ in altari
corpus uiuj ut caro una incedi
ut offeram · ut inde i conspectu di-
potentis dei sacrificium redolcat ·
vnd plus culpa dupplicabat
dum i delicatis iustis · potē ied-
tate tra i · capue vtas vel corps
viuj   Eca q̄ nouus ē spo q̄
guacoē aialis ica uo in ꝑt
a digito vel a pede · si a corde
pulmoe et capite et uiscibus
pubus Et auctor gg libri uo
lens formaē corpus otiu i vtj
tibus uocaliby · incipit a pū libus
eius ptibus et nobilioribus si a
duitis et platis · tūs incubit
ordiare et indicare Et solet

en sc̄ h doctia modalis at
omis conparato at plebiss-
duos ff inuita · et pynonos
io salos afflatus spiussto i
pnō sue doctiue aggsitum
inform platos et mdres-
rices q̄ si illi fuerit vituop-
hores fuerit uicos cerno put
em et judcs sapios indica
bit p̄lus suū · et pucipatus
scrupati ēt illius erit · Ecu ia
dicē psl · sc ctr iusti eius
et quales rectē civitatis · tales
et inhitatos i ea · Et eius
cedo q̄ pro ē mirabilis po-
pulus suū pncipē imitat
corpa eu ecclesia q̄ to tincta
sub pō mo li sicut moto sui
febry motu vug pi mobis ·
sicut ty michilon motus
suos opos Et inferiores sicut his
suos mores opos ·
nichilon oz q̄ suo pricipi
se coformet sicut ad poctius
nobile mutat · Et vn puti
pe vulgo Cumq rex · q̄ puti
pos sc sicut ad plas sub caput
ad mebra · sic fons ad riwos
ad exemplar ad libros sicut
Et pit maiora capita · fontes
et exemplaria q̄s a capite
corpus recipit regimē · riuulus
a fonte capit aqua · et ab ex-
emplari scriptor accipit · hoc
q̄ scribit / vnd si exemplar sit
corruptum et plus scriptor sup-
corrigatur · lz · reponit plus libros
Et to sic solet medicus curare
corpus q̄ cap sit sanum · q̄ du
caput egtat cetera mebra do
lent / Et facientes artifices aque
ductus · curat pum q̄ sup oia
fons sit clarus Et stacionarij
solent ee sollicitj ut exempla

exemplar mutat Et sub puri pcuolsy

ria no sit corrupta. Et quia
scriptoribus copia iustitie / Istorie
per omnia auctor huius libri volens
per totum corpus operis virtutes mo-
rales diffundere. incipit a ca-
pite vz. a iudicibus principibus
et platis dicens. Diligite iustitiam
qui iudicatis terram / Prouerbiorum 3º
Quia principaliter intentio salomonis est
docere sapientiam / Secundum dicit ad
acquirendam sapientiam et iustitiam nota
de eccli. 1. Fili concupiscens sapientiam
serua iustitiam et deus prebebit
illam tibi / Tertio quia tanquam per medio
nature ad sapientiam de iudicibus
principibus et platis / Diligite iustitiam
qui iudicatis terram. Notandum est quod id quod
est proprium et actum a principibus
i ornatum gerentium. vel victum id
est est ad consequentiam a subditis.
Et sicut sit vtile siue inutile
salubre si noble negotium repu-
tatur effigiare principes in hiis quod
ab eo diligi consentiunt. Sicut si iudi-
ces deum et platos vellet amare
iustitiam. non est dubium quin eam
sub diti amarent. Nec mirum qui
cupit esse de secta regis. et de-
core ut consili pauca indui. bene
habet magnum gaudium / Roba alias toga
ut principes. iudices et plati.
de esse iustitia / Sicut de Job 29 / Iustitia
indutus sum. et vestiuit me
sicut vestimento. Et ps. Sacerdotes
tui induantur iustitiam. Hec re-
uera tam sacerdotes quam alij scla-
res et layci / inuenire est ita ste-
ta / paruerunt sed modernis
temporibus tam videmus / et iste sed est
de veste tua sic est de veste
iusticie Et io. nota est ab dicere di-
ligite iustitiam / Vbi nota eos tangit
vz. quare sit affectum. diligite iustitiam
ad quod est effectum / quod ad iustitiam faciendam

clara
ad quid sit ... quia ad iudicandum /
et qui sit eius subiectum quia terram. i. ho-
mines terrenos et terrenis deditos
insultatores. Contra de primo notandum
est ad primum quod hoc sit iustitia non suffi-
cit iusta facere sed requiritur quod iuste faci-
at iusta / Sicut arg. 2. et 5. ethicorum /
Sed quod suspendit fure zelo vindicte
aut grauamine personali. facit quidem
iustum sed non iuste. Et adhuc nota hoc
sit iustitia requiritur quod faciat amore
iusticie Et io. dicit augustinus de libero
arbitrio c. 3. quod iustitia est habitudo vo-
luntatis / Et sic seruata Et deut. 16.
iuste quod iustum est consequeris Et
quamuis vz quod longum hominum sunt qui
iustitiam opere faciunt. et tamen non di-
ligunt eam. vz affectu honorum
et temerarie. Vindicant racore
et impatientie / lucrum numeratum.
et dissipatum palatiorum Aut cupido
quidem quod sit iustitiam non diligat
volunt tamen videri iusti arguunt
quidem delinquentes. vituperant vi-
cia. docent virtutes. puniunt siue
mia: et tamen cum intentione corrupta.
quia non ob aliud faciunt. nisi ut
honorificarentur ab hominibus. et eos ut
vocarentur iusticie zelatores. Tales
sunt scribe et pharisei de quibus dicit 5.
nisi habundauit iustitia vestra plus
quam scribarum et phariseorum non intra-
bitis in regnum celorum. Ergo vindicantium
racore et impatientie. perdunt se
esse amatores iusticie et non sunt Quod
cum iusta vult vindicare delicta
sic et ira inimica Sed p. dicit
quod ira cum appetitu vindicte Sed iratus
cum vindicta dolet. quod paciens aliqua
in iustum. sed quod punit delectatur
sicut dicitur 3. ethicorum c. 12. tales fuerunt
duo senes iudices qui Susannam
ad iudicauerunt morti propter
abiectionem amoris quo captus est ut
daniel 13 Sic eos ... malos

alias pr-
cibus

pcioibz

q i iudice ex pte ira pua de-
potoribz nō na impt et aiq
ne post dnē [illegible] ira q cogitat
tas calupniati et sibi culpā
nō psboyt . ira i penis medi
nept tenē . Unde Seneca li pō de
uocatu de pisone quoda malo q
q furore actus codepnauit ad
morte tres milites innocētes
Primu nō unu iussit occidi
q de uia redierat sn socio co-
militone . imponēs ei q eu int-
fecit . ppt qz statim centurio mi-
liti astati . q eu duceret ad locu
supplicij ubi morte plecteret . Cu
ad locu eductus redijt comilito
eius quē putabat occisum et incolumis . q'
alius morte plectendus ducebat
uidēs ait qui tercius milite q ipsū
ducebat ipsis supplicium redijt
ad iudicē et ambos milites
coram eo presentauit uiuos . et
uidēs tirannus furore suum iudi-
ciū tale dedit . sc̄ . Te iubeo
occidi q iussus es occidere et
imperatori nō obedisti . Secundo
te iubeo iustificari q dampnatus
es . Tercio sic dixit . te iubeo int-
fici . q comilitoni tuo causa
dāpnacionis fuisti . Et post Seneca sic
O quam sollers e iracundia ad
fingendum causas furoris . Tercio eu
hz puta q ob unius innocē-
ciā . excogitat ille quem ad mo-
dū face timeā . cu ultra in ueniret .
Sz eo iracundia [illegible] malu
q nō [illegible] regi [illegible] pertinaci
[illegible] cui eius uolūtē aliqs
faciat . Seneca . Et io figurat
[illegible] Jacobi . 1 . Sit oīs hō uelox
ad audiendū . tardus ad loquendū . et tar-
dus ad iram . ira eni uiri iusticiam
nō operatur . Et ho lucri nimius
ptedus sic iusticiam diligit sicut e-
nim oīo diligit eu pecuniam
et qui pecuniam faciunt iusticiam

Isti nō diligit iusticiam sicut mercimo-
niū sed diligūt pecuniam . Iusticiam
nō aliter nisi pro uenali igitur [illegible]
mēniū . et iudices tales ad uende-
dum . Isti eni sunt mercatores in-
pie nō actores . Et pro merca-
tor nō curat cui uendat
merces suas nisi qui plus dat
qui plus offert de pecunia . Sic iu-
dices tales iudicia sua uē-
dunt iudicantes iuste et iniuste
dicunt . quia pocius dicit q plus de pe-
cunia eis donat . Quis dixit
nichil malebat . Ysa . 7 . Ve
qui iustificatis impium pro muneri-
bus et iusticiam iusti aufertis
ab eo . Certo dupplatum pacie-
zo nō sunt iusticie dilatores .
Sz eo q iusticiam q [illegible] cor-
rigerat . pont . sc̄ morbo me-
dicina opposita . ad [illegible] iusticia
Et io tales [illegible] ut pie-
tas fla . et iniusticiam cum
[illegible] q nō sustinet filium uer-
berari ut corrigatur . ut filiam
educari ut punctus . Et cotra tales
loquitur Aug' in quadam epla sic . Diis
adolescentes et mediocres sunt uti
[illegible] . et ut [illegible]
filio ille ligato . iste corrigendo
eum at illos negligat . et peri-
re permittat . ista pocius mansue-
tudo est . crudelitas est . Et ideo
figuratur [illegible] quia custo-
diunt iusticiam . et faciunt iudi-
cium i omni tpe . [illegible]
qui [illegible] et faciunt iusticiam [illegible]
[illegible] Unde [illegible]
[illegible] de concordia [illegible]
[illegible] affecto aie . [illegible] affecto comodi
et affecto iusticie . prima affecto [illegible]
uolūte [illegible]
[illegible] affecto tibi et pot[illegible]
[illegible] Sic renouat
i uob [illegible] et sunt ista affecto

iustie i omnibus corrigendos. Sed dicit
nobis esse rectos et imperare. Item
dicit beati qui esuriunt et sitiunt iusticiam
(glosa) actibus viri boni non satis
est quod iusti sint sed quod sitiunt opera
iusticie ut dicit textus quod visitet
id Apocalipsis 22 Qui iustus est in-
stificetur adhuc. Dicit quod diligite
iusticiam Sed est dubium quare dicit
principibus iudicibus et prelatis
potius dicit diligite iusticiam quam
diligite prudentiam vel aliam virtutem
Ad quod dicitur quod huius duplex est ratio Prima
est quia specialiter iusticia in prelatis [illegible]
[illegible] omnes virtutes. Et hic allegat
dubio in exameron. Ubi iusticia
[illegible] ibi [illegible] est malicia:
ubi fortitudo ibi iracundia. Ubi
temperantia ibi plurimum imparata
[illegible] alia virtus / Ubi vero iusticia
ibi est concordia virtutum ceterarum
Secunda causa est quia sine iusticia non possunt
reges et principes [illegible] Et
[illegible] multum debet diligere id [illegible] quod [illegible]
et non possunt. Remota ergo iusticia
fuit tyranni reges. Unde Aug.
li. 4 de ci. dei c. 4. Remota iusticia
quid sunt regna nisi magna
latrocinia. et latrocinia quid sunt
nisi parva regna. Ad quod ostendendum
inducit aug. hystoriam de alexandro
magno et de quodam pirata qui voca-
batur dyonides. quam hystoriam ponit
narrans in policratico li. 3o Ubi dicit
quod cum pirata comprehensus esset et
alexander eum interrogaret quare mare
faceret infestum. Unde libera contuma-
cia. quare tu orbem terrarum. Sed
quia ego facio id parvo navigio
latro vocor. Tu autem quia magna
classe idem facis diceris imperator.
Si solus captus fuisset alexander latro
erit. Sed ad nutum dyonidis populi
famularentur erit dyonides imperator
[illegible] quantum ad eorum latrocinium [illegible]

et tamen non diruit nisi quod deteriorem
qui rapit. improbior quam iusticiam deserit.
Abicitur quam magis impugnet le-
ges. quas ego fugio. tu persequeris
Ego utrumque vereor tu contempnis. Me
fortune iniquitas. et rei familiaris
angustia facit latronem. Te fastus
intollerabilis et inexplebilis avari-
cia furem facit. Si fortuna mansue-
sceret. fierem forte melior. Et tu quan-
to fortunatior tanto nequior eris
[illegible] alexander constanciam hominis. et verbo
[illegible] eius [illegible] cum iuste increpatur
et merito arguitur / Respiciat in te
an futurus sis melior. fortunamque
mutabo ut non amodo aliquo
delicto sed tuis moribus ascribatur. Et
fecisti eum ascribi militie [illegible] militaret — ad
ut posset [illegible] salvis legibus mili-
tare. Ex isto sequitur quod reges sine iu- — reges
sticia sunt tyranni neque possunt iuste
regnare. Secundo [illegible] dubium quare magis
necessaria reipublice iusticia vel amicicia
Et videtur quod iusticia [illegible] 5. ethicorum c. 1. [illegible]
iusticia est in qua quod i proporcionabile
sive [illegible] civitas [illegible]
ad iusticiam [illegible] c. 2. dicit iusticia est pre-
clarissima virtutum et est virtus perfecta.
et neque hesperus neque lucifer est
ita admirabilis Ad oppositum arguit philo-
sophus de amicicia / Est enim amicicia quedam
[illegible] cum [illegible] quam [illegible] esse
benivolencia et caritatis copia. [illegible]
ista est magis necessaria reipublice [illegible] amicicia
Et addit quod si omnes homines essent amici
non indigerent iusticia Sed quamvis
omnes homines essent iusti. adhuc indi-
gerent amicicia Ideo dicit aristoteles quod
amicicia est magis necessaria quam iusticia /.
[illegible] quod sicut dicit aristoteles 5. ethicorum quod
duplex est iusticia scilicet iusticia legalis alia equalis.
[illegible] est omnis virtus et non est pars virtutis
sed est tota virtus alia est que est virtus
[illegible] civium dividitur in commu-
tativam et distributivam Ergo quero
an iusticia sit magis necessaria

f 3

rapitur vel avaricia et sic ergo de
iustitia in generali. Secundo quod iustitia est
magis naturalis quam totum medium sua
parte. Et ideo ubi de iustitia particulari
quod avaricia est magis naturalis. Et hoc
satis innuit Aristoteles 2 ethicorum c. 1. Unde
dicit quod avaricia totum et comunicat civitates
et legem posituros tam eius magis stu- *(margin: et legis)*
dent quam circa iustitiam. Ad rationem
in oppositum respondetur. Unde est quod prin-
cipium [illegible] civitas magis [illegible]
per avariciam. Ad id autem quod dicit iustitia
est preclarissima virtutum. loquitur de iustitia
legali. et non de iustitia particulari.

f 3

[S]entite de domino in bonitate et in
simplicitate cordis querite illum. Quoniam
invenitur ab his qui non temptant
illum. apparet autem eis qui fidem habent in
illum. Quia proponit Salomon quod est
acquirenda sapientia. de qua est intentio
nostra principalis. initium enim iustitie
et ideo de ipsa prosequitur. Quia enim
quia propositum iustitie et aliorum sive
rationem facit scriptio auctori sapientia
divina et sua [illegible]
Videtur iustitia a cultu divino
incipit. Ideo primo ostendit quo modo
debeat ordinari ad deum in
mente. Secundo quo in sermone et in bonitate
[illegible] Tertio ostendit quo in tota
conversatione in voluntate et locutione
primo dominus fiat. Secundo quo deus per vir- *(margin: ot)*
tutes operibus placatur. Secundo quod
per virtutes actus ab homine separ[a]
a puro cum corpore. Circa primum
sciendum quod mens humana ordinatur
ad deum per tria quod notantur hic
in textu. scilicet per fidem integram per
cordis caritatem per spei firmitatem.
Et quod impossibile est sine fide pla-
cere deo. permittit fidem integram *(margin: hebr. xi)*
dicens. Sentite de domino in bonitate. i. cre-
dite que sunt de deo revelata. quod dicitur
sacra scriptura per quam deus cognosci- *(margin: credite)*
tur et simplicem et studiose legite
et intelligite. et quod non potestis

f 1

de deo probare pie credite. Unde
Gregorius [illegible] 27. Qui perscrutator est ma-
iestatis opprimetur a gloria. Secundo
quia fides non salvat sine caritate
Nam humeros omnes fide sua ut-
[illegible] caritatem autem non
habent. ut patet 1 cor 13. Ideo postquam
quod premittit mens humana est primo per fidem
illuminata quod secundo fit per caritatem
inflammata. Et ideo subdit Et
in simplicitate cordis querite illum. i.
sine duplicitate ne aliud sit in affectu
et aliud in intellectu. Quia tamen
cum pro amore et dilectione patet in Cant.
iii. Quesivi quem diligit anima
mea. Adiuro vos filie Jerusalem per capreas cervosque 18
non abducat bladiorum. nunc autem sta-
tim in initijs. ut scribit super Cant.
vis. Et toto corde tota anima
tota virtute diliges. Et ut habetur
ad Deut. toto corde diliges deum. Et quod
habebit de gratia animi velut
illuminata et utilia reperiet. Quia
iam nemo efficacior quam qui non
sperat se possidere integre
et amore tali. Unde subdit tertio
spem firmitatem. dicens quia invenitur ab his
qui non temptant illum. i. qui non presu-
munt de ingenio suo. sicut nimis
de divino iudicio. Unde glosa super
Ecclesiasticum. Non temptabis dominum deum
tuum. Unde patet. Nemo temptat
deum quod comparata ratione. quid
faciat ille cum deum temptat qui
committit se periculo quod evadere
racione certa. Et ideo propter hoc
Ecclesiasticus. Cum vos persecuti fue-
rint in una civitate fugite in
aliam. quod ipsemet fecit. nam fu-
git et latuit puerulus in egypto
Matth. 2. Et postea iam factus vir.
ut fecit Johannes. Et paulus dis-
cipulus in sporta evasit ij cor 12

Et quod alibi dixit per quem humana
non deficiat quemcumque se deo.
non temptando sed devote confitendo

II Et quod non reprehendatis quod non intelligitis causa
nam secreta dei non potest humana ratio comprehendere
investigabiles vie eius ut dicitur ro. xi
eo quod incomprehensibilia sunt iudicia dei et

xx

Sed 2 paralip. 20 cum
ignoramus quid agere debeamus hoc solum
residui habemus ut oculos nostros
dirigamus ad te. Secundo sunt qui propter 3
temptare cum in ipsis simplicitas et
in corde est malicia. Et tales non
inveniunt deum qui simplicitate cordis et ideo
non inveniunt eum. Eis qui temptat eum
apparet illis qui fidem habent in illum
Nota quod ille temptat deum qui
negligit orare cum deuote consideret
ab eo temptet si quo dormiat vel
non (cum) Et aliud oratorum spiritum quamquam
et noli esse quasi homo qui temptat deum
Aliqui temptat deum patiencie ille qui
perseverat in peccatis de die in diem
de mense in mensem de anno in annum
et quamdiu per tempus vite sue sed (psalmus) temptaverunt et exacerba-
verunt deum excelsum et testimonia
eius non custodierunt. Aliqui temptat
dei iusticiam qui orat vindictam (luce 9)
Vis ut dicamus descendat ignis de
celo. Et aliqui temptat dei potenciam
ut temerarii in periculis (judith 8)
Qui estis vos qui temptatis dominum.
Lo[quitur] in con[tra] sacerdotes qui statuerunt
quod nisi deus eos liberaret infra
quinque dies. Et aliqui temptat dei
sapienciam qui exponit se ad doctrinam
sine studio et prudencia. (psalmus)
temptaverunt deum in cordibus suis
ut peterent escas animabus suis. Non
est aliud inveniri deus absque hijs qui
non temptant illum. Sicut enim apparet in
pote sicut eis audire vocem statim
(responsa) et non reddit apparet autem eis
qui fidem habent in illum. In fide tollere
in illum precedatur. In iusticia qui iustus
ex fide vivit (abacuc 2 ex fide)
autem deum quod credit eum esse re-
muneratorem bonorum et punitorem
malorum. Et ergo apparet has tres
virtutes theologicas ordinantes nos
in deum scilicet iusticiam et virtutes
ita dicit (?) dubitant sapiencia
virtutes nullas acquisitas nature
sit ponere theologicas. Et ergo non

quia de omnibus virtutibus naturalis ad felicitatem
vel beatitudinem debeat sufficere aliquid in nobis
luminis naturalis. Si ergo sicut nec vicium nisi de
nature acquisitum. Ideo illae solae sufficiunt
(ps.) Ideo per ea naturalibus suis assecuta
hijs qui fideles predicat de deo per ipsum
instruamur. Et deum cognitum per a-
nimam suam oculis et per speciem qui ipse
deus dabit. Et vita in moribus quo
ad istos actus non est nature ponere
hominem insipientem (ambrosius) quia alius homo
infidelis non forent vituperandus
sed non credere ad predicacionem doctorum
catholicorum. (In) Et tales hominem insipienciae
forent in nobis. Hec possimus sentire et compe-
ri eos per opera operantes. Accipere enim
possimus hoc de lege quam scire et esse
in carnis cognicionis et plus (Gal. 3) quia
iniustus et nobilissimos hominem esse
nobis et nobis latere. Et omnes de
1 cor. 13 Nunc autem manent fides spes
et caritas tria hec. (Augustinus) Cum
dicitur sic duo prima et quod sequitur rela-
tio ad a... prima sed scola catholica
et tercia tradit et docet. Et ergo quia
duplex est hominis felicitas scilicet naturalis et
supernaturalis. Et est proportionata naturae
humanae quae adquiritur per principia propria naturae.
Sed alia excedit, et ad illam non
potest pertingi nisi divina virtute sed tamen
divine participacione. Et ideo ad istam oportet
quaedam addi quia hoc supradictae vir-
tutes theologicae quae scilicet theologicae dicuntur
quia a solo deo nobis infunduntur
et solum divina revelacione in sola
sacra scriptura nobis traduntur. Ad primam ergo
quia aliquid non traditur nisi de virtutibus
ordinantibus hominem ad felicitatem supernaturalem
(Ad 2m) non quod sanctas virtutes
talibus. (Ad 3m) non simpliciter latitant
secundum nos tales homines (Cum)
sed per hoc intellegi de hiis naturalibus
(Supplet) cordis quietem illius (Non)
... inveniunt quieta bona opera
faciunt et meritoria ipsius. (Crea-)
tudo sive quiescere in suppli... (Gra)
titudo piae devocionis in corde. (Sol)
licitudo districte inquisicionis in conscientia
altitudo quietae contemplacionis in illa
circa ipsum nostram spiritualitas

c. 1

ista dicitur eciam simplicitas sed verius stoliditas.
astute proditores sed [illegible] et simplicitas
cordis Gen. 27. dicitur de Jacob quod erat vir
simplex et habitabat in tabernaculis.
Ultimo quinte predicte fuit erga se
ipsum quia in comedendo parsimonia et
erga proximum suum in remittendo debi-
ta / et erga animalia in cu-
stodiendo congruis / et erga vicino-
s suos pacifice regendo. Et in
nullo alio sed tamen in quibus differt.
Et ideo simplicitas animi non est
commendanda sed tamen columbina Ro. 16 +
Volo vos sapientes esse in bono
simplices autem in malo. Et dicitur
simplicitas sine plica vanitatis
[illegible] sine ruga falsi operacionis
sine tegumento palliate fictionis.
Secunda simplicitas non habet quod faciat
aliqua opera de genere bonorum in-
tentione laudis humane vel lucri
temporalis et non propter virtutem et ho-
norem dei. Contra quos Mt. 6. Si
oculus tuus fuerit simplex totum
corpus tuum lucidum erit. Et
exponens beatus Augustinus li. 2. de sermone domini
in monte dicit oculus hic dicitur inten-
cio qua quis in opere suo sive
intendit per corpus vero congeries
operum intelligitur. Tunc autem oculus
est simplex quando intencio solum in deum
dirigitur. et quando sic est tunc tota con-
geries operum lucide in mente coram
deo resplendet. [illegible]
omnes vij. Et in via intencio apud
deum fuit simplex. ergo iudicio meo
acceptas tenebrosa non erit. Tercia
v'a simplicitas non habet fictiones quia ve-
huius fidei [illegible] credentes
plures [illegible] ingerunt. Erunt
[illegible] non sunt simplices corde et lingua
[illegible] duplices et bilingues. Eccl.
[illegible] Verba bilinguis quasi simplicia et ipsa
perveniunt usque ad interiora ventris.
Eccl. 2. Ve duplici corde et la-
biis scelestis et manibus malefacientibus

et peccatori ingredienti terram duabus
viis. Tercia simplicitas vero non habet
proditores et dolos quia procedunt
[illegible] in ore et aliud habent in cor-
de. Contra quos ps. labia dolosa in cor-
de et corde locuta sunt. Contra quos vi-
tiatur Jac. 1. Vir duplex animo incon-
stans est in omnibus viis suis. Et dicitur
[illegible] de animalibus [illegible] in animalibus non
est nisi unum cor et una [illegible].
Et [illegible] quod hoc dicitur [illegible]
sic dicunt [illegible] Et ideo de corde.
Videndum quod deus exigit cor huma-
num sibi dari triplex scilicet liberaliter
integraliter et perpetualiter. Primo ut deus
quod tibi des sibi cor tuum. Non quod mu-
tuo. quia hoc non esset liberaliter sed
quod dones. Ille enim sibi mutuat
qui sibi servit propter temporalem prosperitatem
consequendam et quando eis subtrahitur
prosperitas subtrahit cor a deo.
Ille autem vendit qui eum diligit pro
mercede. quia tantum de deo cogi-
tat quantum iam de beneficiis sibi
ab ipso se recepisse consideravit. Ille
enim mutuat sub spe futuri
commodi. Ille vendit in precium mer-
cede accepti. Isa. 29. populus hic
labiis me honorat. cor autem eorum
longe est a me. Ille autem cor suum
deo donat quod vendit [illegible] merita
dei bonitate et super spiritualia me-
ditatur. unio et amor complexe
sunt. cor suum custodiendum et
regendum in manibus dei ponit.
Et istum modum exigit sibi deus
esse cor tuum committi Prov. 23. ubi dicitur
Prebe fili mi cor tuum michi. quasi diceret
fili mi peccatorum. fili mi per
infortunium / fili mi per infirmitatem
fili mi per redemptionem. Prebe per dona-
cionem. cor per dilectionem. tuum per compas-
sionem. michi per devocionem. Secundo
deus ut dedas sibi cor tuum liberaliter
Tercio ut deus ut des sibi cor tuum
integre. Matth. 22. diliges dominum

ex toto corde tuo, ex tota anima t[ua].
Est enim deus quodammodo zelotipus qui
non permittit uxorem suam alios
diligere. Exodi 34. Noli adorare
deum alienum. Dominus enim zelotes no-
men eius. Deus enim emulator. Ter-
minus scilicet cor requirit, quia ipse solus
nos redemit. Avis enim quando pro ta-
dem volavit et fatigando et
predam cepit, cor prede sibi requirit.
Sepius autem quando ille falco pro
te pro preda capienda volavit
de celo in ventrem virginis, de virgine
utero ad patibulum, de patibulo
ad infernum, de inferno ad mundum,
de mundo ad celum. Ideo merito
sibi reddat cor tuum. Parce ergo
cor nostrum debemus ei. Propter quod
dali patiens cor prede sue, cor tuum
contineri lavatur et comprimitur
et niger sanguis exprimitur. Et
[illegible] dispendi. Et merito
contrahatur cor nostrum predatorum
oculorum et cordium [illegible]. Unde
dicit consilio corda vestra. Lamen-
tationem [illegible] Ioel 2.
Lava a malicia cor tuum
ut salva fias. Jer. 4. [illegible]
tridue. Quia cor contritum et humi-
liatum deus non despicit. Et sanguis
niger id est peccatum exprimitur per confes-
sionem. Fac ut de corde tuo exe-
ant cogitationes male, furta et
[illegible] [illegible] que narrantur a salvatore. Et tandem
dispendatur per penosam satisfactionem.
Et te dices totaliter dari per de-
notionem [illegible] ipse deus petit. Joelis
2. Convertimini ad me in toto
corde vestro. Ideo de mille [illegible]
de [illegible] lacrima [illegible] [illegible]
refutat. Item vult deus quod des
sibi cor tuum perpetuo. Volunt
enim [illegible] [illegible] volunt semper et
perpetuo aliquid dare alium. Fac
sibi bonam cartam et bene scriptam

postea illa signat sigillo et
tandem ponunt eam in [illegible] et
tenent. Et tu fac scriptum de dono
suo perpetuo, ita ut deum de ma-
nibus [illegible] [illegible] perpetuo faciat
sibi cartam de corde nostro, scribendo
in illo mandata et precepta sua.
Prov. 3. Scribe illa in lege dei
in tabulis cordis tui. Et postea
signetur sigillo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] passione
[illegible] applicemus per devotam contemplationem
[illegible] [illegible] [illegible] illius passionis
devote memorando. Cantici 8. Po-
ne me ut signaculum super cor tuum.
Et tu ponas eam in principio [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] illuc [illegible]
digneris. Ephes. 3. Det vobis deus
secundum divicias glorie sue virtutem con-
roborari per spiritum suum in interiori homine,
Christum habitare in cordibus vestris
[illegible] in [illegible] cordis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] notabaris [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] que [illegible] debemus [illegible]
[illegible] ad [illegible] magos [illegible] [illegible]
[illegible] enim [illegible] stella duce et
nos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
stella [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 3. Si [illegible] [illegible]
temptacionum, si [illegible] [illegible]
tribulacionum, respice stellam, in-
voca mariam. [illegible] [illegible] dolentem
[illegible] maria et Joseph [illegible] luce 2.
dolentes querebant te [illegible]
[illegible] [illegible] et post triduum
invenerunt [illegible] [illegible] [illegible] luce 15
[illegible] [illegible] [illegible] dragmas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
petite et accipietis. [illegible] et in-
[illegible] [illegible] quod vita [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in
illo enim et in nullo alio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fecisti nos
ad te et inquietum est cor nostrum
donec requiescat in te. Item [illegible]
ad eum et ille [illegible] [illegible] ergo cor [illegible]
[illegible] illud

Perverse enim cogitationes separant a deo. probata autem virtus corripit insipientes. quoniam in malivolam animam non introibit sapientia nec habitabit in corpore subdito peccatis / [illegible] deviatum est [illegible] ad capiendam [illegible] dispositio [illegible] a sapientia consequenda [illegible] impedita [illegible] nec habitet [illegible] duplex obstaculum [illegible] mentalis malicia [illegible] et corporalis immundicia [illegible] duo [illegible] malicia mentis [illegible] immundicia corporis [illegible] perverse cogitationes [illegible] cogitationes separant a deo. Perverse i. malicie [illegible] timore et amore dei [illegible] cordis [illegible] peccata spiritualia s. ira invidia / probata autem virtus corripit insipientes / quoniam in malivolam animam i. in malitiosam [illegible] sapientie [illegible] et contra non [illegible] qui est dator sapientie est summa bonitas et mundicia [illegible] non dat eam ubi est malicia cordis aut immundicia corporis [illegible] peccata carnalia [illegible] duo [illegible] duo mala impediunt [illegible] malicia mentis et immundicia corporis [illegible] actu voluntatis [illegible] actu voluntatis [illegible] peccatum [illegible] a voluntate [illegible] dicit Augustinus [illegible] voluntarium [illegible] voluntarium [illegible] castitas [illegible] Est ergo [illegible] illud quod separat hominem a deo [illegible] cogitationes [illegible] delectationes [illegible] cogitationes.

[illegible] non diligitur nec adoratur [illegible] creditur / probata autem virtus i. fides operans per dilectionem corripit insipientes s. arguendo [illegible] et [illegible] erga deum [illegible] corripiendo [illegible] deum [illegible] sapientia / corripit insipientes i. [illegible] insipientes [illegible] act. 17. [illegible] quare cogitationes infideles et perverse separant a deo [illegible] malicie et [illegible] voluptuose et [illegible] sapientia introire [illegible] sapientia [illegible] sapientia [illegible] sapientie [illegible] sapientia [illegible] intellectualium [illegible] Deus [illegible] summa bonitas et ideo non cohabitat cum malicia [illegible] ut contraria [illegible] ut dicit Boecius [illegible] et ideo sapientia [illegible] in malivolam animam non introibit [illegible] in malivolam animam [illegible] non habitabit [illegible] introibit [illegible] in corpore subdito peccatis [illegible] non inhabitabit [illegible] introitum non negat [illegible] peccata carnalia et spiritualia [illegible] spiritualia [illegible] peccata malicie [illegible] ira invidia [illegible] maioris [illegible] et maioris culpe [illegible] peccata vero carnalia [illegible] maioris verecundie et minoris culpe [illegible] peccato carnali [illegible] peccata spiritualia [illegible] invidia [illegible] peccata carnalia [illegible] in malivolam animam [illegible]

ppa potest quia malicia qr otiositas atque
malivola. ita qr sapientia non va-
cat ut ad sperandum uti in spiritum
introducat. Et in pectores et vasos
carnalium vicior. hic intrat
atque si non inquietat in cibis quod
Et alia quolibet alia q i corde
ordinum ad tuorem. dicebat scri-
ptum petis &c. qr contra apostolus for-
nicatores. non docet fuit. Est
ad dilit adulteros qr inter alia
sunt lex contra malas cogitationes
vz maliciose. ambitiose. vo-
luptuose et infructuose. prima
quoque malas cogitationes sunt cogitationes
maliciose qr provocant contra uite-
tione et ait nocendi. Unde
cogitationes maliciosa q potens
i iniquitati Tota die iniusticiam co-
gitavit lingua tua. Talis fuit
cogitatio saulis contra david. Reg. 18.
Saul cogitavit tradere david in manus
philistinorum. Et cogitatio fratrum joseph
Gen. 37. cum vidissent eum procul
antequam accederet ad eos cogitaverunt
eum occidere. Non de illo et de eorum
malicia q cogitaverunt illum ad fu-
gam ut feram pessimam devorasset.
Et co de lege maliciosi. dedit
deus legem talionis. Deut. 19. d.
Reddent ei sicut fratri suo cogitavit.
Secundum genus cogitationum sunt cogitationes
dco ambitiose. Ambitiose quia ipse
animus ambit. ut super alios extol-
latur. De quibus scribitur Luce. 9.
intravit cogitatio in eos. quis eorum
maior esset. Ubi notandum q ambi-
tio est velut quedam simia caritatis
ut dicit petrus blesensis in quadam
epistola ad clericos de capella regis
henrici. Ambitio dicit ipse est
simia caritatis. Caritas enim
paciens est et pro eternis. Ambicio
patitur omnia pro caducis. Caritas

benigna est pauperibus. ambitio divi-
tibus. Caritas omnia suffert pro
vita eterna. ambitio pro vanitate. Caritas
omnia credit. omnia sperat. si loqui
dignitatis. Et augustinus quemadmodum
illa scilicet caritas ad gloriam pervenire
Et infra omnes q militant in castris
ambitionis. castra sunt a naas
amonite. dextros qui oculos amiserit
Conspicaces eis sunt in acquisitione
temporalium. iacturas vero vite
concerit. et imminentia mortis
et tunc propria non attendunt. Et
petrus ponit in eadem epistola "Per vanis" inquam
siccam vanitatis militant quo-
tidie viri curiales i laboribus et
erumpna in vigiliis multis et pe-
riculis magnis. periculis maris et
fluminum periculis latronum. periculis
solitudine. periculis nocturnis. periculis
in fletibus fratribus. in mortibus frequenter.
i confractione et lassitudine corporis
atque in aliis vite discriminibus. i
quibus gloriam martirii meruerunt
si hoc pro christo nomine sustinuerunt. Non
ad sunt martires sed similiter mundi et
seculi professores. discipuli tamen
discipuli vanitatis. per multas siquidem
tribulaciones intrare instant i regnum
celorum. hic autem per multas afflictiones
promeruerunt infernum. Tertium genus co-
gitationum malarum sunt cogitationes
voluptuose. qr voluptati deservi-
unt. De quibus Gen. 8. Sensus enim et
cogitatio humani cordis prona sunt
ad malum ab adolescentia sua.
Ubi corrupta est q°. eius fuit corrup-
ta i finibus putibus et modicum
meliorata est i finibus posterior.
Albertus 2. tractatu. 2. li. de causis proprietatum
elementorum c. 2. d. qr si sit car-
bone tardo conflicti. non hoc ex
re mortificate. quod aliquis
ignis repugnat. pugnacis
terminis pulueris sulphuris. ca

dela reaccendit / ignem cupiditatis
quo in se flammas voluptatis co-
niecit. Et licet mox ignicula
in eo non mortificatur .i. fomes
carnalis concupiscentie. que in vita ista
totaliter extingui non potest / certo su-
mopere caveat ne super spiram
tenuis pulvis sulphuris
Sulphur enim est calidum fetidum
et tenax. et sic luxurie sopul-
tus tenuis sulphur est
cogitatio morosa et tractatus de-
lectabilis illius actus Unde contra primis
Job 18 Aspergatur in tabernaculo
eius sulphur glossa Lira et de
Sulphur per ignem nutritur ut
[illegible] sic fetorem [illegible] in eo
[illegible] carnis intelligitur. que
[illegible] pravis cogitationibus concupiscenti-
bus mentem nimis implet. Et iterum
in [illegible] fovet Unde dicitur in
Sodomitas pluit ignem et sul-
phur. Genesis 19 / Caveat ergo
unusquisque penitens de pravis
[illegible] cogitationes recorda-
tivas admittat quia sicut legitur
37 Sepe mens ita in culpe
recordatione concutitur ut ad perpet-
[illegible] illius longe gravius quam prius
capta fuerat urgeatur. Et ideo sequitur
Deuteronomio 17 Cave ne subripi-
at tibi impia cogitatio. Sicut enim
primus latrunculus per fenestram
immittitur ut maioribus latronibus
portas aperiat Ita diabolus pravas cogitationes
immittit [illegible] ad-
mittatur. Sicut multi [illegible] ad
[illegible] Unde Valerius [illegible]
libro 6 c. 9 Gaius pompeius
[illegible] autem [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] apud se [illegible]
[illegible]
[illegible] laqueo [illegible]
[illegible] occupavit [illegible]

(Margin, left:) qui concupiscit et diu durat [illegible] pro violentia repressa

(Margin, left:) Stragie [illegible]

prima / diabolus [illegible] aliquibus
[illegible] non [illegible] suggestiones
in [illegible] consentiunt
[illegible] cogitationes [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] cogitationibus [illegible]
[illegible] que sub delectabilibus cogitationibus
[illegible] delectationes immittit
[illegible] ad [illegible]
[illegible] vigilia et [illegible]
[illegible] cogitatio que [illegible]
et [illegible] impia [illegible]
[illegible] a corde. et [illegible]
est. ne fiat morosa [illegible]
[illegible] mora [illegible] cogi-
tationes [illegible] auctoritatibus
[illegible]
26 [illegible] non [illegible] veniunt
[illegible] cum moram [illegible]
in corde cogitationes [illegible] veniunt
[illegible] virili [illegible] Unde
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] ad laudem
[illegible] beatus qui statuit ac
[illegible] cogitationes [illegible] cogitatus
[illegible] et allidit ad petram [illegible] 19
[illegible] filia babilonis mi-
sera. beatus qui retribuet [illegible] filia [illegible]
babilonis [illegible] peccatorum
[illegible] digna [illegible]
datur ut [illegible] cogitationes [illegible] ad
[illegible] ita [illegible] sub [illegible]
[illegible] Unde [illegible] qui
[illegible] et [illegible] hoc [illegible]
[illegible] parvulos
qui [illegible] nascuntur. i. malas
[illegible] crescunt [illegible]
ne [illegible] Et allidit ad
petram i. [illegible] ut [illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible]
Et [illegible] non solum apud
catholicos [illegible] gentiles [illegible]
[illegible] cor [illegible]
[illegible] ubi potuerit [illegible]
[illegible] aliqua [illegible]
[illegible] apud [illegible]

(Margin, right:) al [illegible]

docto revolverit. Valerius narrat
de eius libro 6 declamacionum de-
8 clamacione duodecima de virgine vestali
que scripsit hunc versum felices nimium
que moriuntur nupte nubile dul-
ce est. Ob quod cum voluerint eam
sacerdotio privasse. Et ideo sribi-
tur [illegible] duxisse malum cogitacionum
et traxisse ab omnibus viciis. Dicitur
Ysa. 55. Derelinquat impius
viam suam et vir iniquus cogitaciones
suas. Secundo cogitaciones malarum
cogitacionum est cogitaciones infructuo-
se et vane quia sine fructu et
utilitate sunt. De quibus Iob dicitur
sunt cogitaciones hominum quia vane sunt.
Eccli. [illegible] In illa die peribunt omnes
cogitaciones eorum. Exemplum
de cogitacionibus mundanorum ut est
de extendendis prudencia ut est de
als diffundenda pecunia. Et ideo utrumque
ont istarum cogitacionum perhibet dicens: morte
enim adveniente perit omnis cogitacio
ut Luce 12 de divite qui cogitavit
horrea dilatare. Cuius cogitacio perit
[illegible] cogitacio reperitur narratur
B Scala celi 21 de divite filio ma-
gnate qui tota mala patris
cogitabat et iniquitatem dei
in finali cogitavit. Deliberavit
quod in potius morte patris imme-
diate [illegible] deduceret et postea fiat
illa sua ipsa feceret. Prohiberet
cogitacio perit. Quia in medio
malicie sue a suis [illegible]
interfectus fuit. Cum talibus possunt
dici isti. Cum declinaverint in te
mala cogitaverunt consilia que
non potuerunt stabilire. Cogitacio est
quia malicia sua acceperunt
a sua [illegible] et mala
la sua [illegible] declinaverunt [illegible]
iusto tuo iudicio cogitaverunt
consilia que non potuerunt sta-
bilire. Cogitacio est [illegible]

c. 18. Comparatur radici quia sicut radix
arboris est vivacior quod planta
tota est. Secundo est quia sicut radix o-
cultatur sub terra sic planta fo-
liis et fructibus super terram manifestatur.
Sic cogitacio latet sub terra corporis
in puteis occulte. Sed in dispone pa-
tebit. Salte in futuro quia licet con-
ceat in corpore sed in vanitate vite
nec alius est in corpore lucido sequitur.
Iob 18. c. 28. Cum autem radix
decisa est tota planta deficit.
Exemplum [illegible] Iob c. 8 de arbore
cuius iniquus prius in cogitacionibus
arescit et postea a floribus acti-
bus deficit. Et ideo sicut arbor
arborem [illegible] et fructifica-
ri. Sicut vanitate dicitur quia radix
non arescat. Psalmus Ita quod ut
in tempore suo fructiferos reddet in
operibus [illegible]. Quia est quod quia
sit aridus in cogitacionibus suis. Quia
la fiat [illegible] ut in nocte ut ieiu-
nium et cilicium et vigilie.
Sed [illegible] contemplacio vel cogitacio contemplativa
est et ista duo magis [illegible]
radice ne arescat fiat scilicet sive et
sanguinis [illegible] in talibus apponat.
Ista sola radice cordis nostri
de nostris cogitacionibus fecundat [illegible]
sive memoria mortis nostre
et vilitas condicionis humane. Exemplum
quia est conditor et pacator ista duo
cogitacio de morte nostra et
pacione. Precipue in operibus nostris
nos fecundat. 1 Petri 4. Christo in
carne passo et vos eadem cogitacione
armamini. Eccli. 7. Melius est
ire ad domum luctus quam ad
domum convivii. In illa enim
tutores ad monere hominem et
vivens [illegible] cogitat. Quod sub
sit enim cogitacio humana quia nil ali-
ud est quam memoria patris illius quia

cogitatio comparatur tinee
ori et pilis

maior talis est dilectio pagine quam nobis
tribuit. Secundo christus qui se expressit
effusus est. emundat conscientias nostras
ab operibus mortuis Hebr. 9. Secundo
cogitatio comparatur tinee. sicut enim
Ysa. 18 Ysaias memorat 51 quod sicut tinea sine
sonitu penetrat vestes, ita
cogitatio transfigit mentem antequam
percipiatur. Job 13. Qui putredo
consumendus sum. et quasi vestimentum quod
comeditur a tinea. Tertio comparatur
ori. Proverbiorum 17 c. Ex ore cor-
de cogitatio est. Unde os hominis
testis est cordis sui. et sicut
canis ponit aliquod fetidum in
ore suo Matth. 12. Ex abundantia cor-
dis. cogitationes male. Quarto com-
paratur pilis carnis 3 Regum 18.
pili carnis sue. vide veteres
cogitationes. Unde legitur in moyse quod
Numeri 8. levite radunt omnes pilos
carnis sue. quia illi qui in obsequium
divinum assumuntur debent omnes cogitationes
las a cute carnis cogitationibus mun-
dus apparere. Hoc tamen se est
modernis temporibus. Sed nondum quanta
ta est fragilitas nostra. se comparantur
apostolis qui in primitiva ecclesia fuerunt
Apostolus enim paulus dixit. quis enim malis
et impiis liberabit. Quis nos se-
parabit a caritate dei et cetera. Emulat
obstrue adversitates. quasi diceret nulla horum
Unde subdit ita quod: Neque mors neque vita
neque Plato quod superesset in loco
corpore putat nudi. Non mors. ut
gladius quia non est natura ista op-
ponit. Sed prospere et voluptuose
cogitationes separant nos a deo sed
hodie sunt hodie in omnia talis.
tiron. de quibus dicit propheta quod
dicitur est de presbyteris utriusque ba-
biloniae 13. Venerunt duo presbiteri
plena iniqua cogitatione adversus
susannam. quia noluerunt eis con-
sentire. Non vos se(?) liberabit.

Sermo Complevit Sermo 18. Recitatur
vero quanto a via sua mala
et a pessimis cogitationibus suis et cetera.

Spiritus enim sanctus disciplinae
effugiet fictum. et aufe-
ret se a cogitationibus que sunt sine
intellectu et corripietur a super-
veniente iniquitate. Sequitur quod
est quia per duplicem inspirationem hominem
peccati non sapiat confirmatur.
Unde per monstrat malitiam. et car-
nis immunditiam. In ista parte
vero inspiratio rationem assignat. Ubi docet
quod peccatum duo mala facit homini
quia aufert gratiam. et affert
penam aeternam. Secundum hic tria facit
Primo ostendit quo peccatum meretur quod
quodammodo a deo derelinquitur. Secundo
ostendit quod hoc non est sine ratione
immo quod deus iuste et sine compul-
sione subtrahit se peccatori. Tertio osten-
dit. Et aufert se. Deo ostenditur
quod hic peccatum vult nolit obli-
gat se finaliter penitentie inter ceteri
petentes. Ergo primo sic. Spiritus enim sanctus
disciplinae effugiet fictum. ista litera
dupliciter legitur ut ista glossa dicit
explicatur effugiet fictum. construatur
cum eo quod precedit sic Spiritus sanctus di-
sciplinae datur vel inspiratur
doctor disciplinae effugiet fictum id est
ypocritam qui bona ostendit ex-
terius. et malitiam gerit intus.
Unde non est mirum si sapientia in mali-
volam animam non introibit quia
spiritus sanctus qui est auctor et doctor
sapientie effugiet tale fictum. Et
in isto assignatur ratio. quare in ma-
livolam animam non introibit sapientia
et ratio patet. Consequenter subditur
Aufert se et reddet in tempus cum subito
peribis. quia aufert se a cogitationibus ce-
ptatis et libidinosis quas appel-
lat sine intellectu. cum ipse
est spiritus munditie et honestatis
Unde quia est spiritus veritatis. effugiet fic-
tiones. Sed quia est spiritus honestatis

Sed eo effugiet bestiales cogitationes
dicitur eo quod dicit et aufert se a cogitationibus
que sunt sive intellectu. Alii exponunt
bestialitas ut iste glosa exponit contra-
rie dicitur quia dico fictam esse contrarius
Exponitur eius effugiet fictivus
explicite id est illud quod fugit sicut hic [illegible]
plura [illegible] non [illegible]. Exponitur
magis legendi et exponendi [illegible]
eius glosa. Et ergo nemo propter deo im-
ponere quod ipse sponte hoc derelinquat.
unde [illegible] fugari ab eo.
Et ideo dicit. Exponitur [illegible]
hoc imponere deo quod [illegible] et
fauat voluptatibus bestialibus et
singularibus [illegible]. quod statim aufert
se a cogitationibus que sunt sive intellectu
Unde cum intellectus sit hominis [illegible]
[illegible] et suprema nobilitas eius
propter quod comperire demonum carnis
modos. quia ita est quod aliquos car-
nalibus voluptatibus [illegible]. talis
cogitationes [illegible] intellectum. et totaliter
[illegible] et bestiales [illegible]
[illegible] nobilitatem sed equus et
mulus [illegible] non est intellectus
quod a talibus cogitationibus aufert se [illegible]
Notandum [illegible]
quod tres sunt species fugiendorum circa mo-
res scilicet incontinencia malicia
et bestialitas incontinencia est
[illegible] quando ita est quod ad [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] quid debeat facere et
quid vitare [illegible]
est ita vehemens [illegible] appetitus
[illegible] quod ipse [illegible]
et recedit a [illegible]
et [illegible]
[illegible] vocatur
incontinens. quia non [illegible]
[illegible]
a iudicio [illegible] est [illegible]
inter fugienda circa mores.

[illegible] est malicia [illegible]
[illegible] plurium. [illegible]
[illegible] sequitur [illegible]
[illegible] malum [illegible]
[illegible] id est
corrupta [illegible] quod [illegible]
[illegible] bonum [illegible]
appetitus [illegible] Et ideo
talis [illegible] et non [illegible]
[illegible] Et iste vel
[illegible] peior est. quia [illegible]
[illegible] talis apud aristotelem vocatur
[illegible]
Et de hoc dicit [illegible]
[illegible] cum [illegible]
felicitas. ubi [illegible] non solum
delectant sed [illegible] et [illegible]
[illegible] remedii [illegible] ubi
[illegible] vicia. mores sunt
[illegible] fugiendorum circa mores
vocatur bestialitas [illegible] ma-
licia [illegible] incontinencia ita
bestialitas [illegible] maliciam
[illegible] quando bestialitas est talis quod
[illegible] affectus
[illegible] in [illegible] libidinis [illegible]
[illegible]. Et de talibus hoc
bestialis et malicia [illegible]
bestialitas [illegible] quando affectus
[illegible] intellectus [illegible]
et honestate cognicionibus et affectioni-
bus intelligenciarum sive angelorum
vocatur [illegible] divina sive heroyca
ita per oppositum quando affectus [illegible]
[illegible] intellectus corrumpitur
et [illegible] ad [illegible] bestiarum
[illegible] malicia talis [illegible] bes-
tialitas bestialitas [illegible] quasi
medio [illegible] constituitur inter
[illegible] divinas et bestias Et
[illegible] alia [illegible]
alio [illegible] vocatur [illegible]
[illegible] et [illegible]

et benignitate. vocatur vi diuina et
opera dulcedo in malicia. vocantur
bestiales. Quod ibidem dicitur ad ps. et
a talibus cogitationibus. idest. tam iniquo
tuicione quam malicie et bestialis
aufert se spiritus sanctus. et quia
eas diligenter praecaueat in sanctifica-
tione quod signat vetus psalmus. ne
proicias me a facie tua. et
spiritum sanctum tuum ne auferas a me.
Lectio i. brevis. Et corripietur appro-
pinquante iniquitate. i. fiet ita talis
quod propter maliciam fugat a se
spiritum sanctum. et tunc non euadat finaliter
sed in principio suo corripietur et per
consequens inde dampnabitur. et hoc
a supervenientie iniquitatis. i. propter
iniquitatem quam eis committit Comparatur
ad appropinquantem iniquitatem corripiet
. i. apprehendet qui sequens peccatum est
peius praecedente. Sicut in suo ad pe-
ruginos uiam supergressi sunt capti-
uitatem. et per omnes [illegible]
per me. Et nota quod aliter corri-
pitur peccator de peccato et aliter im-
penitens. Nam per correpcionem ne-
pentens surripiet. nec apprehendet et nunc
sequitur peccatum dicitur et hoc deo
reconciliatur. Reuersus per eum surripiet
nec apprehendet et corripietur. Qui
de correctione impenitentis surripiet
surripiet ira dei. propter uiam peccati
sed propria iniquitas et alia. Baruch
l. Sermo eius supervenit ab eterno
in longitudine dierum. Dubium
an spiritus sanctus detegitur et fugiet
omnem fictum siue fictionem. Et
pro hoc videtur quod non. quia hunc lectio
de de sapientia quod finxit se longius ire.
etiam proposuit eum cum induc-
to quod plaudit eum etc. et aliud
ostendebat in manibus. Et per lucam.

et omnibus illa legimus quod in transfiguratione
coram discipulis suis apparuerunt cum eo
Moyses et Helias. Sed quomodo an
apparuerint ibi vere vel ymaginarie.
Si ymaginarie quomodo fuit. Si vere
quomodo moyses fuit resurrectus
et helias de paradiso translatus
Et dicitur non apparuerunt quod beatus augustinus
de quinquagesimo quod anima samuelis
fuit resuscitata quando samuel mor-
tuus videbatur apparere sauli.
Et dicit augustinus quod fuit illusio ymagi-
naria demonis. non ipsius samuelis
a requie sua resuscitatum. Sed
glosa luce 9. super id apparuit moy- 2
ses et helias dicit quod non cor-
pora vel animas moysi vel helye
apparuisse. Sed ibi fuisse creatura
i. a corpora fuisse creata et forma-
ta. Et credi quod angelico mi-
nisterio. quomodo spiritus non ut sanctus aut alii primos
cozo apparuerunt. Sed i. a claritas
transfigurationis fuit vera. et in
corpore suo vera vel ymaginaria.
Si vera sed contra quod vere vidit corpus rei
cum corpus suum in gratia fuit opaca
et tenebrosum. et collatum. Sed
glosa beda luce 9 Sed non gus-
tabunt mortem nisi videant
regnum dei. Dicit i. glorificationis corporis
in ymaginaria representatione. Quo ad claritatem
tas fuit ymaginaria. Sed i. tercio
post passionem et resurrectionem apparuit claritas
una dispensatione continua in carne.
Nam thomas nuper magister latinus
Et quod apparuit ymaginaria
Et hec fuerunt apostoli de illusione. et
non fuit cappacio . . . vere
Sed fuit illa natura veluti
vera et realis [illegible] iunctiore
ostensio . . . macule defectus nature
vel corruptio vel deformitas. Et etiam

trica apcio vel dispositiua
pacio corporis post fuit defectus
et defectus nac. qd in vel tali
fuit, qr corporis fuit, ita gloria
sed ne Adorandum e scriptura sacra
[illegible] in omne vel p[er]dus
supra vita fecit. Si talis se ostendit
fuit ipsis in tanc. qlis erat
eis in [illegible] cum ostendit
in oculis corporis. qd apostolus
agitauit in oculis cordis
secundum ipsos erat videri ad habuit
et dubitabat. et diu eis
ipsis adesse videlicet q[uod] habebat;
et eis aberat q[uod] vidit q[uod] dubitabat
talibat ad ista alibi
¶ [illegible] vna loqui modernos
et alibi sic vna loqui secundum
modernos namque. et quando vna
loquitur ista bona fictio. utrumque [illegible] de
ordinatos et falsificata. et secundum
quod materie sunt postea essugiet
omnes fictione. [illegible] vna locuti
sunt. ista bona fictio non necesse
mutat siue denotat falsitatem
siue discordiam. Et potest esse fictio
figura vel vera. et tale fictio non est
falsum. Secundum Augustinum in libro de questionibus
euangeliorum. Non est quod fingimus mendacium
est. sed quod id fingimus quod vel significat
et mendacium est. Cum autem fictio
nostra refertur ad aliquam significationem
non est mendacium. Si aliqua
figura vel Augustinus [illegible]
hoc id vide sentire quidem [illegible]
et duo fiunt ex loquimur
quod composuit motiua [illegible]
volens ire ad aliquam significationem. Item
dampnati et prudentes [illegible] Corpore
per [illegible] ipso insicerunt. nisi
[illegible] in hac quantum vero [illegible]
si non [illegible] [illegible]

Si non secundum [illegible] dispositiones
ad [illegible] et admirabiliter faciens
quidem ipsum quod passum est corporis reperiunt ut cicatrices cicatrices
potatio per [illegible] Alia vero nac ato vc
et [illegible] vnum. ut transire de loco
ad locum infatigabiliter et per ianuas
clausas intrare Alia autem secundum
fictionem ut esse fingeret se longius
ire [illegible] q[uod] non est fictio
et noluit secundum realitatem ad de-
ordinacionem. et ideo dicitur adquisitum
ipsis scilicet qualis fictionem discordata
detegata et non omnia. Et patet per
dolo ad primum argumentum quia fictio
non fuit discordata. Si fuit figura
regius gloriosus fuerit illi dispo
acandus et dubius. [illegible] Ad [illegible]
dico quod in transfiguratione domini moyses et
helias venit. et natum est postea appa-
ruerit in se doctor Augustinus de mirabilibus
diuinis scripturis c. Quod [illegible] appa-
ruit vocabant post [illegible] qui ipsius
verum corporis ibi fuerunt Corpore in
moyses non fuerat fuit vero corpore-
ta. Si corpus suum exaltato tumulato
est in [illegible] Dicendum est quod corpora [illegible]
moysi et helie non fuit. Si fuit
fuerit glam in [illegible] fuerunt pro tunc.
Sed luce quod [illegible] moyses et helias
visi sunt in maiestate et gloria.
Dicendum ad hoc dicit [illegible] q[uod] clari-
tas in moyse et helia non fuit
corporis [illegible] cum claritate corporum in
patria. Post claritas post fuit Et fuit
quedam claritas secundum se [illegible] ad illa-
sed fides tunc secundum [illegible] ad vigorem
[illegible] Et ideo apparentiam apostolorum non offen-
debat. quod non fuit de claritate corporis
Et hoc non est. quod alia post glorificata
fuit. non ad [illegible] moysi Et ideo
corporis eius potuit conueniri attribui
claritas gloriosa. non ad corpori moysi

to vc

nec prius erat gloria in corpore quam in anima
et sic videtur velle dicere [illegible]
quod alio sunt de apparitione Samuelis
quod ibi fuit verum corpus suum quod
dicere quod apparuit corpus Samuelis
per operas [illegible] Ad [illegible] tertium [illegible] alii
[illegible] super [illegible] super 3 Sententiarum distinctione 16
q. 2 ar. 3 ubi dicit quod glossa que
allegatur in textu articuli a Augustino
supposita alias punctuata est [illegible]
[illegible] quod verum ibi apparuit
Helias in corpore et anima. Moyses
vero in anima tantum. quod apparere potuit
vel per corpus assumptum sicut angeli ap-
paruerunt. vel quod portabat aliquam
speciem causatam in oculis videntium
representantem eos. cum tunc in anima
Ad [illegible] quod vero ut videtur dicit obiectio
dicit quod Moyses et Helias vere appa-
ruerunt in [illegible] quod aliter fuit ibi
unus et aliter alius [illegible] Augustinus
dicit oppositum de mirabilibus divine
scripture c. 9. et textus autem [illegible]
sonat. Item dicit Albertus super Lucam
c. 9. videlicet quod ibi Moyses apparuit
in propria persona quod aliter aut testimonium
[illegible] valuisset [illegible] non erat
[illegible] in proprio corpore [illegible] in corpore [illegible]
angelis adaptato. Nec est credibile
quod corpus suum putridum reassumpserit
ab hac hora [illegible] Ad [illegible]
[illegible] de limbo vel [illegible]
limbi [illegible] carentia visionis
non [illegible] unus vel de inferno
no. alius de paradiso. unus de
mortuis alius de vivis. ubi
ostenditur de quo [illegible] c. 16 Tu
es dominus qui vite et mortis [illegible]
[illegible] Albertus quando [illegible]
videtur [illegible] dubium [illegible]
[illegible] quod textus Luce 9 dicit [illegible]
quod duo viri loquebantur cum eo erant
autem Moyses et Helias [illegible]
iestate [illegible] dicit quod unus de
vivis. et unus de mortuis
adducti sunt ad testificandum
Et satis credibile est et [illegible]
quod corpus Moysi representatum
fuit. sicut in testimonium [illegible]
[illegible] alii resurrexerunt [illegible]
resurgere. quod tamen postea obiec-
tio [illegible] Augustinus de mirabilibus divi-
ne scripture c. 9. Ad 2um dicendum
quod glossa ista est a [illegible] supposita
et ab antiquis negata. Ad
[illegible] de claritate [illegible]
transfigurationis dicendum quod fuit [illegible]
et naturalis. tamen [illegible] et non
per aliquam formam immanentem
corpori [illegible] sicut erit in corporibus glori-
ficatis post resurrectionem: et fuit in ful-
gore cuiusdam [illegible] cum fulgoribus
corporum glorificatorum non tamen ita per-
fecta: sed claritas [illegible] apparebat
[illegible] Non enim fuit in
toto profundo corporis. sed in super-
ficie tantum. et [illegible] non est [illegible]
[illegible] corpus [illegible] opacum in-
[illegible] et lucidum in superficie
Ad [illegible] dicit glossa [illegible] quod fuit
ymaginaria representatio. dicit [illegible]
quod fuit ymago et figura glo-
rificationis future. Ad quintum di-
cendum [illegible] et cicatricibus in corpore
Christi post resurrectionem: dicendum quod aliud est
loqui de cicatricibus in corpore Christi
aliud de vulneribus. [illegible] de
[illegible] carnis in cor-
pore Christi [illegible] fuerunt cicatrices
[illegible] doctores [illegible]
de vulneribus et de [illegible]
[illegible] carnis [illegible] sed
negat Albertus [illegible] repug-
naret glorificationi quod non est sine
integritate nature. Nec est [illegible]
quod Thomas miserit digitos

i latus p q hc suspsit te manu
i apto et infirmu i duos g
vix e q latus tetigit cor qi
catos vidit. Rm cu agitu
veluz offidit. et no cu catu
et vo dix e ei. cuma vidisti
me credidisti et Et addit ali
R tus q cicatrices no affert de
formit; nisi q mutat spetu
vel figura victori cz cicatrices
i po ita pulcralis fuert. q hc
no fecerit. Aug sz Aug vult de
ci dei c 29 ait 19 li qi cicatrices
veluz in acebut i membris
q quocumq deformitas ynus cu
decore. qr q insignia victorie
Et pt vbera tenue q cicatrices
sue. et p macebut i corpe x
sed de fonis tho sup 3 d 24
ar penultio Et ait vulna ubi no
fuerit et B aug li c. contra
con pellagianos Erat inquit
q has conos propiciunt. Scrptu
no vulna s signa veluz. cicatrices
catos q, sunt de miraplic.
qre etiam sile. p ulla vulna
penetrauit Et tho de po q 2e
ar vlt i pulcre pti ozti teruz
q i po sunt aptura veluz.
et pulcros toti imitar verope
sata pre maiore decore glie
ete tho tetigit vulna p i loca
6 Benignus e spus sapie et
no liberabit maledicu
alabijs suis qn renu illig
testis e deg Er cordis illig scru
tator e verus. et lingue illig
auditor qm spus dni reple
uit orbe terrar. et h q cot
oia sciam voc hz Ego hic do-
cuit sapies quali ho vitior
ordinat debeat suas affectos
i. cognos

i dcu Hic ac conquit ad informand
quo sz ordinare i dcu suas lo
cucos Et ca h peccavit qz
p° dog vitae maliciam loquatur
i generali Bo q vioz lo di dispacitet
i speciali ubi custoditi ergo vos
Ca pu duo facit p° ostendit q ma-
liloquus no pt euade impunitus
i iudicio pt culpe sue trgressione
So q no pt euadere impunitus
pt culpe sue ocultatore i itteri
or q lo. Ca pu duo facit q p°
ostendit q iudex suis h de eo plena-
na cognitio So sue tante notoie
assignat ronem i Ectij spus dni.
Ca pu adhuc duo facit q p° dicit
q iudex punit malilog. h ad bo-
nos prima picti So ostendit
ad malos iustam equitate i Et no
liberabit maledicu dt i p° Benign
e i. dulos p quo spato vo i spus s
q e doctor sapie q no se dat
cu magnis et puonibus Et cu
pucis et inferioribus. du° se debite.
dispo suerit ad spus suscipiend: Et pt
h spus accipi dupli se proprie sine
pro tercia p° i diuinis hoc d sole 17.
Spus vitalis q apte ptet.
i° testior pphetat de me Ad
causa pt tota tinit. q deg e Jo 4 ti
sole Spus e deg. et eos q ado-
rant eu i spu et vite oz adorare
et p sue pro accipiatur sue alio q
dicit e q benignus e spus sapie Et
eu benigns iustos conservando.
malos reducendo. cunctos recte
regendo Ecce p° ipse Exaudi me
dne qm benigna e misericordia tua Ec
sco Ro ij au ignoras qm benig- dea
nitas ad penitentiam te adducit Ecce 30
luc 6 benignus e sup ingratos
et malos Et 7 bolc pnu omni fat

inter bonos et malos. Et sic ergo iste
spiritus sapientie licet ad bonos pertineat
pietate. Et tamen ideo non privat pec-
catorem maliloquum qui sic finaliter
non emendat quod sit eius impunitas
quia non liberabit maledictum i. male-
dicentem vel detractorem a labiis suis
i. a pena debita pro peccatis labiorum
suorum quod dicitur in psalmo labor labiorum
suorum operiet eos. Et ne usque vir lin-
139 guosus non dirigetur in terra. Et quod possit
ab hoc querere quomodo punit spiritus sapiens
malos loquentes cum non audiat se-
cundo nostra cogitata. Ideo consequenter
ostendit quod iudex sit et omnium perfectam ple-
nariam cognitionem. Unde dicit renum
illius i. occultarum cogitationum
et affectionum testis est deus. Ideo
videt ea que sunt. Deus est intuitor
cordium. Jeremie 17. Ego dominus
scrutans cor et probans renes
qui do unicuique iuxta viam
suam et iuxta fructum adinven-
tionum suarum [illegible] renum et
cordis scrutator est deus. Unde et
lingue eius auditor. In psalmo qui
plantavit aurem non audiet
et qui finxit oculum non considerat.
Cordis illius scrutator est verus
et lingue eius auditor. Ergo
nota quod tria sunt que hic ponit
[illegible] lati maiorem possibilitatem
scilicet delectationis sive voluptatis, co-
gitationis propter vanitatem, et
locutionis [illegible] pravitatis.
Et tamen quia ista deus intuetur videt
ista et tria tangit hic sapiens per
tria organa corporis scilicet per re-
nes, cor et linguam. In renibus
enim viget voluptas, in corde
vanitas, et in lingua pravitas. Et
respiciens istorum trium actus deo
attribuit. Unde super voluptate, iste
testis, et dicitur volupt[illegible]
i. celis est testis meus. Respectu
vanitatis ipse est scrutator secre-
torum et est ad interiora et la-
tentia penetrare. Psalmus scru-
tans corda et renes deus.
Et super pravitate ipse est auditor. Psalmus
non videbit dominus nec intelliget
deus Jacob. Qui plantavit aurem
non audiet. Ergo sicut quod deus est
iudex et testis etc. Testis qui vi-
det et audit. Iudex qui scru-
tator et investigator est
cordis. Jeremie 29. Ego sum iudex et
testis dicit dominus. Ergo [illegible] quod sit
summe iustus non liberabit ma-
ledictum a labiis suis. Et
quia possit esse dubium unde licet
iste spiritus sapientie quod videat au-
diat et scrutetur omnia. Ideo
quasi assignat sive cognitionis
rationem. Est autem quia spiritus ille
est ubique, penetrat potentia.
Et etiam dicit quod pro[illegible]
quoniam spiritus domini replevit
orbem terrarum. Et potest hic dominum
legi intransitive ut sit sensus spiritus
domini i. spiritus qui est dominus. Vel potest
tunc ut spiritus domini i. spiritus
qui est a domino patre et a domino filio
maiestate sua. Iste inquam spiritus
replevit orbem terrarum i. omnem
creaturam. Jeremie 23. Celum et terram
ego impleo. Et Augustinus dicit: Ubique
est deus, intra omnia non inclusus,
extra omnia non exclusus, super
omnia non elevatus, infra omnia
non depressus. Et hoc quod continet omnia
i. ipse spiritus sanctus qui omnia continet
i. gubernat et conservat omnia. [illegible]

hz voces. i. nobcu cum hz. que
ab home dici put quodcumqz
vtat lingua. et io cuia sbdeq
i quibz solatoru q meditou
cognalia loquatur / qr ibi nos
in videt et audit. qqqz hic
cogitat ut gl. sup ez gelu.
boecius ultio libro sup platonis paz
d. adusamini mq vicia. colite
virtutes. atteitas pccos aim puble
nate. hunlos pcos m q cca
porrigite / eg agua cu volis
p dissilare no wlt indicta
c uitatas y bitate. cu aud ceu
los agnos indic cuctacuct
stenomd q sapiens tagit tria
organa corp. q difficilinu e
rege ronc. denuos vj cor et
lingua na i manibz voluptas
in corde vanitas et i lingua
falsitas dnat. et io difficilius
e al sois q se regat p stre in
delectoribz q p ronos signt
prauitatibz q p cor signat
in locucoibz q p lingua notant
dt al are hz ix aualibz q
infirmitas rcuu uz hoie est
difficilis curatos. cogoni q
i ronibz dnat voluptas io
infirmitas ronu carnal no
tat guptiaz qr voor lagua
natue. dolo ipo v cgycre in
dne qy infirug su / q inf
mitas e difficilis curatos
ad ptant uz paulo et i alus
sis na paulo dicebat. datq
e in seruito fatigare q me q
dni mitigari pt q oio tol
li no pt nisi cu morte fey
ang / de pfecto iustic spiance
dni narrat grego l dyalo
c 12 de cyprino pbro qr pe co-

mporat pue pbre tanq pr cu p
rore. colinue atpe cr bianl pue
ipe cu cet cosfectus etate et ia
cet infirmatz ad morte. et inta
tu in ualuisset infirmitas q du
bitabat aliq an spus ciuiss
ab eo an no. sic accessit ad eu
pbra sua. et naribz suis aures
apposuit. ut sciet p torps suo as
spus vitalis inesset / q cu sense
mimortuus sentiens. recollectis viribz
quas habebat p rupit i voce et ait
recede a me mulier / adhuc igniculus
viuit. tolle paleam. et post adse
venientibz petro et paulo apls
ad sibi uisib a spm exalauit
sic potuit deo regnari. ideo cu ps 17
iudicia dum q tribuit in in-
telletu. impiis inq cu voce in-
crepuerit me renes mei i. usq
ad morte figle increpuerit i. ar-
guerit ut teptauerit me renes mei.
et al gre q a infirmitas e dif-
ficilis curatos q no recepit cura
sine adiutore. tales e sicuos tar-
dis. iuditz signat petunt ps / pba
me due et tepta me. vre renes
meos et cor meu. gl. / pba me
i. indica me ca pbatu no tibi
q nosti cu. cognitio et dolibz. ne
quid deliti maneat i me. sed de
tepta me / q nisi teptatos / meglu
gitos eag. et vre q igne eblicos
renes meos et cor meu. i. adhibe
me diuale purgacom eblaci
lectoribz meis. ne quid mali delectet
me / et cogitatoibz ne quid mali
cogitem. cor nesq pcogitoibz. re-
nes p delectoibz posuit gl.
secum organum corp qd nimis e
difficile regere. e cor. unde quid l.
mor ffacili e cu puia opa vitac
si nimis difficile e ab illicita co
gitam cor regere / quod de hac meditta
coibz suis

6.

tul i me corde meo fugatus q
qtiens me deserit et p prauas
cogitaciones defluit. tociens dei offendit
comunem. cor vagum et instabile
diuiso dicit arbitrio. et diuino ca-
ret consilio. i. sometipso non potest conseruare
si a meo. mobilius pro iusta dist-
inctum Et ideo peccat Dauid. Omni
custodia custodi cor tuum quoniam
ipso vita procedit Est autem de corde
sicut de argento vivo. quod est
semper i motu. et e mirabiliter instabile
Constituit tamen aliquando et mortificat
p odore. i. per fumum sulphuris quod
docet auctor e methe. Sic vult
Deus cor volens pressere et domare cor
nostrum a vagis motibus prohibere et
nunc a odore sul-
phuris. i. ymaginacione penarum etcetera
lis vel gehennalis. cuius ymago por-
no de ea sulphure supposito pro S-
mis sulphuris et stagni procel. pro
ca. cor Apocalypsis 21. pars illorum
erit i stagno ardenti igne et sul-
phure / et stagni coniunctione
et pro tiore cotidie et quotidianis
cor nostrum na contristicia constri-
gitur et coagulatur etiam 30. Sicut
et coagulata cor tuum i sanitate. et
tristicia longe expelle a te. Nar-
rat giraldus cambrensis i libro
suo de topographia hybernie
Quod quodam tempore i mari prope hyber-
niam subito apparuit quedam insula
Iuvenes de hybernia ascende-
tes scaphas et naues mitte-
bant ad istam insulam applicare
Cum autem ita prope insulam nauigassent
quod eorum iudicio i eam descendendo
iam immediate ponere possent pedes
suos. statim insula ab eis fugit
longe ad aliud locum mouit.
Ideo quod mirabile fuerit topographus

et de miraculo delusi fuissent
tandem dixit eis vir sapiens
Audivi inquit quod ignis valet
contra fantasmata. Accipiet
ergo ab sagittam ignitam et sa-
gittet i insulam et statim fan-
tasmata stabilit / et fecit
in sic ponem suis eiusdem.
et insula stabilita e quod
per mirabiliter fugam de illa que
insula fugitiva vocata fuit
insula ista fantastica et fugi-
tiva. cor dequiescit sicut quod
est mutabile variis fan-
tasiis fatigatur nisi fuerit con-
stabilia etiam 32 Sic penitens
cor tuum fantasias patitur nisi
ab altissimo fuit emissa vir-
tute stabilit ab ignita
sagitta sibi data de qua pro
sagitte potentis acute cum
carbonibus desolatoriis Item ig-
nitum eloquium tuum vehementer Et
ideo e optimum stabilimentum
cordis sicut nisi in Hebr. 13
optimum est e gratia stabilire
cor. Gregorius 28 moralium c. 20 :18.
Cum e mens nostra mox cor-
nostrum furoris turbidum. vpsis
amaras. elacione pressum. fran-
de malicie obsessum obscuratum
et mox quietum priuat. attende
dat quod quis qui clauditas operam
cogitare intelligit Item organum
cordis quod e difficile regere est
linguam Unde Iacobi 3. linguam no-
dicam nullus e et magna con-
altat / et cito pro addit / lingua
corpore inquinat quia inflammat rota nati-
uitatis nostre inflammata a gehenna
Sicut infra linguam ullius hominum
domare potest Sic auctoritate patet
tamen augustinus de vita et gratia inquit /

no dr aut amplius lingua nullus
domare potest. si nisi homo. ut tu
domatur dei misericordia. dei adiuto-
rio. dei gratia si fatearis. Secundo 31.
non est ex toto impossibilis sed 16
magne difficultatis. In origine
quippe ordinavit natura
linguam quod dupliciter muro clau-
ditur. ossibus quod et carne. Nos
audeamus quod dupliciter compariatio
sit quod aliquis lingua sua quod
coartat nec cum non conservare
eam sit liciturum. Tertio eam sit compe-
diatus. et ipse sub dominicum huc
propinquas primo quod tempore de
quo in ps. dixi custodiam
vias ut non delinquam in
lingua mea posui custodiam
ori meo etc. Secundum abbas
pafinutius sicut narratur libro
vitas patrum tertio. cum esset
puer litteris accepit ad quendam
litteratum. et cum devenisset
ad istum versum dixi custodiam
vias meas dixit se satis di-
dicisse. ut oportet ultius ad
dicere si ipsum lectionem possit bene
facere. Cassiod. 27. Videas quod hilitate
intercepta. et quod lingua
sua non est lapsus, hic iustus
alius corripiat. hic cum vel et
lac pro lingua videas. iii
morum li [illegible] mala lingua
est quod aut se ipsa laudat. aut
non respondit. Sen. a. c. 22.

Pro tertio quod loquitur iniqua
non vult latere. ut patet
illum corripiens indignum in
cogitationibus eius nisi in isto
et talis est loquens alt illius

audiens. ad deum veniet et ad
correctionem iniquitatem illius. quia au-
ris zeli audit omnia et tumultus
murmurationum non abscondetur.
Sapientie primo. Secundum quod nulla
fallacia locutio. non transibit impunita
per aliquam excusationem vel
cavillationem hic quod audit quod
ut in iudicio potest impunita
transire per occultationem et cetera. Sed
duo sunt per quod apparet quod inten-
dit. Secundo quod probat in supra dictis
cum sapientibus duo sunt propter que
maliloquens in iudicio non po-
test se occultare. Primum est quod ut iudex
vellet ea cum duplicitate iniret
perveniet illum. Secundum ergo primo sic quod
concludes a predicto primo [illegible]
spiritus domini replevit orbem terrarum
i. comparat ubique presentia potentie
et continet scientiam. Secundo gratiosus est quod ille
qui loquitur iniqua. quantumcumque occul-
te. quantumcumque secrete. non poterit
latere similiter cum homine. Secundo
ut ad tempus lateat sed lux 12. cum
in tenebris dixistis in lumine dicuntur.
Hoc patet in historia de David. quod tam 2 Reg. xi
adulterium quam homicidium occul- et xii
tissime perpetravit cum Barsabee
uxore Urie, et Uriam occidit.
Et postea statim misit ad eum
deus Nathan dicens. Tu fecisti
abscondite, ego vero faciam verbum
istud in conspectu omnis Israel. et in conspectu
solis huius. Et sic perpetua manifesta
[illegible]. Sed libro
sapientie tue et sic perpetua ma-
nifesta. Sed integritas quoque peccatorum
quo cumque sit apparuit. saltem in iu-
dicio non potest latere in quo Augustinus
in meditationibus suis latere est im-
possibile, apparere intollerabile. Gregorius super
Pastoralem sapientie. Dicit Ecclesiastes

iniqua latet non potest celari quia
quamvis judex vellet iram eius dissimulare
celando etc. non potest illum corripi
eius iudicium / cap. 13 Custa quae
sunt abdita deus in iudicium sine
bonum sit sive malum Loquitur
de eo etc. In cogitationibus eius impii
probat ista duo quia deprehendit / expo
situm ergo patet in cogitationibus zeli
patet probat sic / latebre sunt co
gitationes quia verba Est in iudicio co
gitationes dispositione et punitione ergo
a multo fortiori sermones Est
ergo quod dicit in cogitationibus eius impii
interrogatio est i. inquisitio vel discussio
Exponitur ergo sic vel quia interrogatio fiet
de eo de cogitationibus i. secundum cogitationibus
judicabitur vel punietur dicitur interrogat iustus
et impium Vel quia interrogatio fiet
sibi ipsis a seipsis Sed contra infra
impii in iudicio contenderit aperuit
ergo ad ergo nobis sunt superbia
ergo se divinitiarum iactantia qui contulit
nobis c. 7. / Et ro 2 accusatione vel
defensione ipsis quia consciencia et
invicem cogitationem accusantium et
defendentium Sermonum ad illius
auditio ad deum veniet Postea
ad ante post vel quando auditio
sermonum illius ad deum veniet Expo
sitio autem quia cognoscens veniet dicit
quando Certe non ad applicationem
sed ad punitionem et ultionem Et ideo
sequitur Et ad correctionem iniquitatum
illius Sed correctio ibi invenitur pro
eo sicut in sua ne in furore tuo ar
guas me neque in ira tua corripias me. zeli auris
Ostenquam sed dicit / et aures
zeli sed patet / quid sit supra posuit. 23 quod
judex in iudicio non potest ut dissi
mulabit probat ad sic / judex qui
sine zelo prosequatur legis
sine zelo non exhibet in iudicio quae
punit transgressores Sed deus est
talis judex quia sine zelat pro lege
sua ergo etc. Et ideo non invenitur
eo dicit / auris autem zeli id est dei ze
lantis audit omnia Et tumultus
murmurationum non abscondetur
Notandum zelus quandoque sumitur pro ira
et aliquando pro invidia Inde Eccl. 30 cum
dederis filium in zelum i. in invidia
mittit mihi in iram Et ideo dicitur
zelus et iracundia minuunt
dies et ante tempus senectam ad
ducit cogitatus Sed ista zelus ira
vel iracundia velut ignis ze
lus tuus Inde ps. non accedere
cum multitudine nolite emulari in maligna
natibus neque zelaveris facientes
 i. imitatus fueris Et ideo zelus
dicitur et iusto affectu ulciscendi
prov. 6 zelus et furor viri non
parcet in die vindictae Et sumitur
accipitur amatibus zelus illius
et amabit creatura adul
terio nimia Et sic accipitur
quandoque vocatur furens amor
unde zelotypus vel zelotes de
re quae fuerit dat et sollicitat
et talis vult recta amari / Et
de ze / Deus zelotes nomen ejus
Dubitatio Utrum peccata remissa
condonata sint revelanda in iu
dicio generali Et videtur quod non quia
quod tectum est iudicari non potest Sed
peccata remissa condonata sunt
tecta ps. dicit beati quorum remisse sunt
iniquitates et quorum
tecta sunt peccata Et ideo dicit
ps. 33. c. a. dicit non irrorabit
sunt peccata et remissa tecta et
deleta illic contra alius Et ideo
ipse dicit caritas operit multi
tudinem peccatorum Et non ad diem quod ad hoc

qr opinit q° ad h(oc) occulta
sunt caritr go ingressi da et q(ui)s
multomagis q° ad h(oc) i(n) iudi
cio Ad om(n)e e(st) glo sup(er) io i(n) tone
q(uod) apparebit q(uo)d plia cordium (et)
q(uo)d gesta et [illegible] cogitata bo(n)a
et mala te(ne)bunt nota o(m)nibus
Ite bu(n)dus t(ra)ctaus de h(oc) vi(i) dte
dictaq(ue) auctor(e) cu(m) arthana
p(ro)bibit Ad istud co(n)cordat bu(n)dus
et aug(usti)n(us) de plu(ri)mis etc. Et
totus apli cu(m) glo. su(per) th(e)o et
petrus et alij theologi (et)c. q(uo)d q(uo)d
dicit tam bo(n)a q(uam) mala nota
erunt o(mn)ibus Et r(ati)o e(st) ad mai(ore)m
libat(i)o(n)e(m) iudicij diui declaranda
q(uo)d o(mn)ino malor(um) i(n) bonis et
ad manifest(ati)o(n)e(m) vite sue imp(er)fecte
Ostio vo bonor(um) e(st) ad mai(ore)m
iustic(ie). Octa o(mni)no i(n) malis et o(mni)
no malor(um) ad manifest(ati)o(n)e(m) diuine
iustic(ie) te puniens / o(mni)no vo
bonor(um) ad manifest(ati)o(n)e(m) diuine mie
p(ro)ueniu(n)t et p(re)miant / Sed ter o(mni)no
n(on) cedet i(n) infamia(m) vel vere-
cundia(m) S(ed) ad gl(ori)ae a(u)ctore(m) i(n) bo(nis)
et ad dei gl(ori)am saluatis et libera(n)
te ij cor(inthios) 7 o(mn)es eos nos manifesta-
ri o(por)tet an(te) t(ribunal) x(risti): ut referat vnus-
q(ui)sq(ue) p(ro)ut gessit sunt bo(nu)m siue malu(m)
Ad p(rimu)m i° d(icitu)r q(uod) p(e)cc(at)a sunt tec-
ta q(uan)to ad co(n)cupisce(n)tia(m) no(n) q(uan)-
to ad pena(m) q(uan)tu(m) ad p(re)mio(rum) no(n)
q(uan)tu(m) ad p(re)mio(rum) Ad 2(m) d(icitu)r de
magro p(e)r s(e) de Ret d(icitu)r q(uod) fuit
alterius o(pin)io(n)is et i(n) h(oc) n(on) te(netu)r
Ad 3(m) p(ro)bat q(uod) no(n) rec(on)ciliabu(n)tur
q(uan)to ad pena(m). Si q° ad dilucin
s(ed) et n(un)c eui(den)ci(a) istud
ap(p)are(t) q(u)oddam doctor(em) sc(ilicet) Si
te remisisti tibi tot(um) libras
p(ri)mo obulo Nota p(ro)t(er) g(ra)t(ia)
e(xem)plo(s). narrauit bu(n)dus regis

dib(us) dicit tuis et dicit eis Regina
sua regis p(ri)ncipi/in tanto [illegible]
s(ed) tenebar. et p(ro) tanto michi d(i)-
mi(tt)i pt Ecce et tuo p(er)f(e)cto indu(l)si
michi p(ro)p(ter) eterna. et tamen si
t(ibi) grauia (?) q(u)oddam peccato(rum)
ad pena(m) eterna(m) (et)c. multomagis
debebis de bu(n)dus velle manifes-
tari Ite q(uod) q° q(ui)sq(ue) bonus gaudebit de liba-
ratio(n)e tua a p(e)cc(at)o / ergo q(uod) materia
gaudij a bonis subtrahetur. p(ro)g(re)-
darent grauiter t(ame)n sancti. n(on) op(or)te(re)t
de co(n)cupiscentia p(er)tine(n)tes q(uod) ipsi d(omi)n(u)s
p(er)ficie(n)t igit(ur) ap(p)roximare co(n)cupisc(enti)e
p(er) co(n)cupisc(enti)e. p(er) facie(m) no(ti)cia p(e)cc(at)o-
r(um) tuor(um) cu(m) alijs. et q(uod) q(uid) sic
i(n) co(n)cupiscencia. q(uod) (et) ca(rn)alitas n(ost)ro
supe(r)dit q(uo)d w(?) Ite si no(ti)cia
multor(um) bonor(um) caret i(n) te co(n)cupisce(n)tia
(er)go no(ti)cia vestr(a) s(u)p(er) caret aliq(ua)
tulia co(n)cupisce(n)tia. Et costat q(uod) deus
vel ala p(ro)p(ter) et angl(u)s q(ui) fuit custos
tuus sciu(n)t pecc(at)a tua. (er)go no(ti)cia
pecc(at)or(um) tuor(um) i(n) eis. caret i(n) celis
co(n)cupisce(n)tia. quis fl(ag)itij e(st) (er)go et an(te)
Ite vo(n)ditate sup(er) io q(uod) d(icitu)r i(n) l(itte)ra q(uod) (p)s(alm)
i(n) iudicio i(n) cogitationib(us) impij i(n)tro(g)a(tio) e(rit).
Atq(ue) te i(n)tro(g)a(tio) faciet t(ame)n de talib(us)
maior p(ro) suor(um) deus vel platus vel
i(n) h(on)ore sunt i(n) dig(ni)t(at)e co(n)stitutus sub-
rogabit eos te. Omnia trist(is) vix(er)it
omnia bo(na) t(ame)n co(n)gesta exp(e)ndite et
q(uia) (com)pl(e)tos vox Dic p(er)o sap. 6
Plebi aures vras vos q(ui) co(n)tinetis
multi(tudi)nes et placetis vos i(n) turbis
nationu(m). q(uonia)m data e(st) a d(omi)no p(otes)tas
vobis et virtus ab altissimo. q(ui) i(n)tro-
gabit op(er)a vra et cogi(tati)o(n)es vras
scrutabitur. Dic s(ecundu)o i(n)t(er)rogabit q(ui)a
scit(os) vox. Ha malicia scelor(um)
ubi(que) p(er) magna p(ar)te i(n) cap(itu)lis malor(um) ducens

Cum pater et spiritus et omnes filii
qui nascuntur testes sint necesse
adversus parentes in introitu eius pa-
ter tam patris quam filiorum in filiorum
et prelatorum. Sed nota lucidus beatus aug.
non solum prelatos sed etiam dominos laici
cos magis utroque. unde de predictis
in quadam epistola ad comitem carissi-
mum fili. Omnes nisi fili. quod a-
liquis patris et bone voluntatis in domo
tua a maiori usque ad minimum a-
more et dulcedine regni celestis
ad invicem et timore gehenne amicos.
cos. et de eorum salute sollicitus
ac vigil existas. quod de omnibus
hiis quod in domo tua sunt rationem
domino reddes. Ideo [illegible] in extremo
gaudet dies quam tua expectas.
Sequitur luce 16 de villico diffa-
mato apud dominum suum quod dissi-
passet bona ipsius. Quid hoc audio
de te. Redde rationem villicationis tue
Et ero prope vobis in iudicio et ero
testis velox ut dicitur malachie
ipsum computum quem reddes. Job
31 quid si repetet interrogabit
quid respondebo ei. quod dicitur
de qualitate istius iudicis et dyabolo
contra nos allegantis. Scribit beatus
aug. in epistola ad comitem predictum
Deus appetit omnes iudices et ad-
erit ipse equissimus iudex qui nullius po-
tentis personam accipiet. cuius pa-
latium. auro argentoque nullus episcopus
neque abbas. neque comes. corrumpere
poterit. Instabit ibi omnis anima et re-
feret unusquisque [illegible] quod in
corpore gessit. sive bonum sive malum.
Presto erit ibi adversarius dyabolus
et recitabit omnia peccata et scripta
inde obicit nobis in facie. quid
die peccavimus. et quo loco. et quid
boni operis tunc temporis facere debebamus.
Sed tales iniqui fuimus. Et per
talia ille adversarius in presentia piissimi
iudicis. peti[illegible] et nobis de decla-
rare. Dicens tale causam apud
tale iudicem sibi et dicit ille dyabolus.
Equissime iudex iudica hunc esse
meum ob culpam. qui tuus no-
luit esse per gratiam. tuus est per naturam.
meus per miseriam. tuus ob
passionem. meus ob suasionem. tibi
inobediens. in obediens mihi acce-
pit a te immortalitatis stolam
a me hanc panosam qua indutus
est tunicam. tuam vestem amisit.
cum mea veste hunc advenit.
Quid apud eum impudicicia
faciebat. quid intemperancia
quid avaricia. quid ira. quid
superbia. quid cetera vicia
dimisit te. eo fugiens fic advenit.
meas sorores video communi-
tatem eius ideo equissime iudex iudica istum
esse meum et iudicium separato
sedis tue. iudica illum esse meum.
Et mecum esse dampnatum. Sed omnia
que hunc attulit. mea esse quesito.
meus esse voluit et mea concupi-
vit sed mecum puniri debet. Sicut
Ipse iudex est a quo non potest fieri appel-
latio. quia altissimus. coram eo nulla
fit advocatio. nulla accipietur
exceptio. nulla sive dilatio.
nulla prece vel muneris acceptio.
Et ideo iudicium eius timeant omnes.
Sed [illegible] predictum pro de dispensamus
merentibus te presto ut fugiatis
a facie arcus. Ideo quod nunquam
feriat. invenit timores. Sed
hic ipse arcus nunquam exceptus. La-
minatur sed non dum ferit. quod
iudicium hoc tenet sed non decla-
ravit nisi. A iudicio autem tuis
timui. Nota de eo quod fuerit
sunt in dormiendo per sompnium
de iudicio quod tacuit. Nota
quod duo milites quidam de nocte
invenerunt [illegible] vigilare

loca ista accidit aut qui intuetur
valle iosaphat/ sicut et cor
contemplato populi et adaptat
magnam plure et ait pono pro/
vero in parare sedem pro iudicio
generali et volens probare per hunc cer
apertius respondit populus se ad se dominus
accedit et ad celum venit iudex
parere qui apparent. tunc subito
tantus terror et tremor i medio
eius incussus est. quod nec pro poena
potuit relevari et alibi fuerit.
apparens postea quam esset tunc ad aurea
audito iudicio generali qui tremor
omnibus eius irruerit. Secundo ap-
mulatur iudicium arcui. quanto
to arcus corda magis retro
trahitur. tanto durius percussio ledit.
Sic de quanto iudicium magis
differtur a peccatore. et quanto ipse di-
vinus expectatur. tanto durius
ferit. Iob ii. Tu autem secundum duri-
ciam tuam et cor tuum impeni-
tens thesaurizas tibi iram in die
ire et retributionis iusti iudicii dei
Tercio iudex qui post tempus arcus
et reflexio a sua naturali habitudine
et naturali sua figura durius emittit
sagittam/ ita potest in iudicio suo et
naturaliter mitis/ quia filius matris
misericordie qui venia presens. et reprobos minas
ex alia. ii cor. i. Ita flectetur
quodammodo per arcum rigoris et iustitie
et emittet sagittas diri punic
contra iste mali fecit in eis. et quia pa-
cientia xxvii. Tunc circa illos/ statuit sp
thesaurus est quia qui amarius arcus
ut arceat hostem. Sic flectet in iudi-
cio suo augustinus in medio aliqui peius
iniustic Quarto augustinus: hinc erunt accusa-
cia peccata. inde terrens a dextris
iustitia. a sinistris demonia. subtus
horrendum chaos inferni
patens. desuper iudex iratus iuxta
opera unius. foris mundus ar-

vincla
cios

ardens/ peccator quo se deprehensus in
qua parte se premeret. sic constrictus
ubi latebit. Certo sic ad iudicium
peccata imputata pro quanta contra valeas vita

Custodite vos a murmura-
cione que nihil prodest/ pro quanto
sapiens dissuadet ouis loquacis
malicia generaliter/ quia prohibicio loquac-
dicendo. dissuadet quandam lingue
malicias preter caput tercium in
murmuracio detractio et mendacium Septi-
mo dimittit vana in ceteris partes/ quia primo agit
de murmuracione secundo de detractione/ tercio
de mendacio. Sap. i. a detractione parcite
lingue i ·os quod in curtis (?) credimus adiungitur
quod inter omnes opprimit sibi. Ergo ita
quod peccator maliloquus. non peccat qua-
dam impunitus. sed iudicabitur et cor-
ripietur a deo/ quia custodite vos
a murmuracione que conversa proximos loquitur
quia deum valde offendit. Secundo
tamen est pro dei iudicatis/ sed ve-
nimus est pro prius invitatis. Ideo sub-
git omne vel scandalizet/ Numeri xi. sunt ibi
est malum murmuris scilicet fratris medio prope. quo
ut dicit varro/ Numeri. Ita secundum maiorem
quem est et compute generaliter secundum apud
deum est cum querela cum impacientia
in hiis quam habet si fit vel pestis pa-
ciente. Secundo iudicat quoque cum deo
displicentia. quoque cum prelato per ino-
bedientia. quoque cum proximo per invi-
dencia/ Primo eam invenimus quidam qui
murmurat contra deum per displicenciam
quam habet de suo regimine vel admini-
stracione quam facit circa homines. et est
valde irronice. quia nec vel vel pro dicit
Seneca optimum est pati quod emen-
dare non possis. et deum quo auctore
cuncta proveniunt sine murmuracione co-
mitari malus est miles qui imperatorem
gemens sequitur. epistola xix.
Vbi in prudencia/ Sublimitatis

anaficos ullo indigeat et mcito
qui corripiunt et instruunt ab impiis
cruginis arripiunt. Certe de illi
regimine nos sumus ignari deus autem
solus scit quid nobis expediat
Et eo quamquam diuinis ordinationibus
et disposicionibus remurmurat eudit
se esse fatuum et indisciplina-
tum Cum p[er] deus et disciplinatus
non murmurabit quin sunt correpti
cogitantur ex iudiciales con-
dem[n]atur. sed de h[oc] quod tempe
rias et tempestates non habent
eis secundum eorum voluntates Ideo de
h[oc] quod aduersitates et aduersitates
non distribuit in vita ista iuxta
merita et demerita hominum Ideo
de h[oc] quod deus frequenter in homines
mittit tribulaciones et aduersitates
certe [illegible] murmurant involuntarii
pauperes contra deum. de eo quod non
ita abundant habent eis sed abs-
cedunt diuitibus [illegible] homines multa
cura [illegible] impedimentum gratiam
tranquillitate et pace. Non conten-
do se diuine volunti ymo sepe
esset ipsi vellent velut mundo
preesse quod tales tempus qualem
unusquisque homo vellet [illegible]
agro pro [illegible] nostris et
vicinis suis. ymo tempus non
esset et disposicio posita quod sic
negat quid sit et cuius expediat
Unde narratur de quodam homine
ita quod plantauit oliua quod petiit
a deo pluuiam et obtinuit. et
postea serenitatem et obtinuit (Et
pluuiam et gelu et habuit [illegible]
quod tempus voluit deus dedit et
tamen vix unum oliuum excreuit Ista
narratio quod heremita quod fuisset
[illegible] defectus oleorum in toto anno

et pacem sustinuit Capitulum
diuitis colligere [illegible] [illegible]
alterius heremite et vidit ibi
pulcherrimam oliuam et ait ille quo-
modo inquit habes ita pulchra o-
liua Ego enim plantaui oliuam et
tempus adeo postulaui semper quod
in oppositum videbatur et obti-
nui. et tamen nullum oleum habeo. Cer-
te inquit alius hoc iuste et ve-
naliter accidit putabas enim
te esse sapienciorem deo. et ipse
te ostendit fatuitatem tuam Et
tales videntur esse p[er] [illegible] co-
ples qualis fuit phetonte de
quo scitur fabulas ouidij sub
methamorphoseos qui fuit
filius phebi Ecce quod deum [illegible]
batur petiit quod pro aliquo daret si
quo honores et [illegible] petiit ergo
quod posset regere currum solis. et
impetrauit Cum ergo itaque ipse
puer insipiens et inexpertus et
aliqui [illegible] solo ita a terra plus
quod omnia [illegible] congelabant
Aliquid ita prope quod omnia comburebantur
propterea a Ioue fulminatus interijt
Sic agitur de ipsis fatuis et presump-
tuosis quod de diuina gubernacione mur-
murant quod si secundum eos fieret gu-
bernacio tota mundi machina
solueretur Et propterea magne pacis
occasio est. quamlibet vocare hoc et
quodcumque tempore qua deus dat
Unde de quodam agricola narratur
quod [illegible] habuit in agris vineis et
pascuis uberrimos fructus
et herbas plus quam vicini sui
Cum a vicinis quereretur qualiter esset
respondit [illegible] talem
tempus quale volebat Et
querentibus quale [illegible] Ego aliud
tempus non appeto. quam deus dat

Et nondum dicitur quod dicit li de numinibus talibus contra deos quae ac
interpretatione non se tangit cultores
agrorum quod et alii viz. contra
deos qui nimium acte tempore quod opto
ad viatores et navigatores fru-
ctuum alii. Certe sed enim magna
sic libertas quia ut dicit junio
frequenter puerorum quod dispositum
invocat contra superos. ut fabu-
lose et historialiter narratur de ba-
ro regis dudum narrat boetius
ca. libro primo de ira et fine. et
Victorinus in libro de vita poetarum.
sarcinator. iste adrianus fecit scale-
ras et sequenter nobilitatis suis.
Contigit autem uno die tonitrua
fulmina comparatos et plu-
vias maiores fieri et quo
sacrinus indignatus indixit
bellum contra iovem. et iussit
balistarios et sagittarios
et nigros machinatorum
iacere tela et lapides contra iovem
Sed factum alterius proprium
sagittaverit. tela nisi
et lapides contra celum
quando super eos depredata magna
ita quod ipsi perierunt. De ira
et ce desisti quod nimium de
divinis disposicionibus. Iacit et aliud
impacte contra deum quod ideo non
est non puniri si propter in damp-
num suum retorqueret. Et nunc
innuaverit filii ipsius in despecto
contra deum et picket ut intra
vere terra premissas. Sed nun-
quam quod imitari quod a vespro
adeo et ipsi. et in imitatio
contra me. non intrabit terram
repugnat levavi manum meam
hereditate vos firmaret ibi preter
calephi filium iephone et josue

Aliud nunc. Et non nobis quod pugnatur
de iove vel nunquam minimam nisi
ad quaedam corpora nimium et
premere ab conquirere. Ergo nunc
ut dicit qui nimium dico quod
deos appetitus et adiungit. non dis-
cuit in vita presenti iniquitate
Et est antiquissima quaedam antiquorum
4 philosophorum Et illud contra deos nimium
tunc etiam et postquam plerique di-
cunt in mundo presenti non regi a deo sed
a casu. ut claudianus in primo mor-
tuis in presenti. Et tempore in dubiam
traxit mea mente Curarent
superi terras an nullus inesset. Rector
et incerto fluerent mortalia casu
Et boecius 1 de consolatione metrum 5. O stelli-
feri conditor orbis. Ergo oraque
metri hoc Ora deo fine gubernas.
Premens solis proprius actus. coercito fas [o.]
contessalis modo. nam cur tantas lu- [i. multa comes]
brica versat. fortuna vices. premit
insontes. debita sceleri noxia pena.
At pravi resident. celso. mores so-
lio [illegible] qui calcant. sancta iniqua vice [abscondita]
colla nocentes. latet obscuris condita [stant]
virtus Clara tenebris. iustusque tulit [tyranni]
crimen iniqui. nil periuria nil [medaci]
nocent ipsis. fraus mendaci compta [perniciosa]
ta colore. Et postea pro unitas seu-
quod deus regit mundum. magister vero re-
cte arguit quamvis mala reputat pravia
in istorum. et postea alii laudat ac punitur
loco malorum. Ubi dicit boecius de philosophia
li 4 to pro 7. Cur ac vicem fama mu-
tetur. scelerum supplicia bonos
premant. premia virtutum mali ra-
piant. vehementer admirari quod tam
iniuste confusionis ratio videtur. quod te
sine deo ordo rerum certam moderatorem
Et nisi summa fortuita casibus
fluxit. Et ac stupor meus deus [i. admiracionem]
rector exaggerat quod cum saepe bonis
iocunda. malis aspera. Et contra bonis dura
tribuat

malos optata concedat. Nec causa
deprehenda: quid est quod a fortunis
taribus differre videat. Nonnulli de
quibus philosophi secundum deum querere videntur
de isto negocio minime sunt non
murmuraverunt sed potius admiran-
tes exclamaverunt quam incom-
prehensibilia sunt iudicia dei et in-
vestigabiles vie eius. Ad Rom. xi. Unde
Job 21. Quare ergo impii vivunt
sublimati sunt confortatique divi-
tiis. Et Jere. 12. Quare via im-
piorum prosperatur. Et bene omnibus qui prevari-
cantur et inique agunt. Et propheta
David: Ecce ipsi peccatores et habun-
dantes. Et Abacuk primo. Quare respicis
contemptores et taces conculcante
impio iustiorem se. Et ibi com-
unionem et irrolis. Si causa peteretur
credimus eo quod stultus et fidelis ergo
quo desperat. Omnia generis deus
quod indruit concedit. Ad eternam
vero salutem spem sed iustam iusticiam
dictans. Abstinentias ordinat
et amaras potaciones salubres
tum frequenter propinat. Et iusto deus
plus in hac vita prosperitatem bo-
norum temporalium tribuit ut per pauca
bonis operibus honores salte pauca
diebus in hac vita puniuntur. Et
hoc est quod dicit Gregorius ii. mor. c. 2.
super illud Job 21. Iniqui et prosperitatis
Cum iustis iniqui ad debita mor-
tis eternos effrenatis voluptatibus
utitur. quia et vitulus qui mactandus
est in uberioribus pascuis reli-
quitur. Et econtra iustus a delectacioni-
bus temporalibus retributionis restringi-
tur quia et vitulus ad laborem
deputatus sub iugo detinetur.
Et econtrario post aliud corpus de

ignorata vox temeraria quod fuit et credent
tum quam bonos rector mundi tractat in disponit
cepto desperato. Et de ista materia
dicit Gregorius 6 mor. c. 3. Item nam
pannona in carcerem pervenit,
quod prosperitatis vite compta admiracio
talibus. Et ideo invenimur quod dam 2
mundiales innumerabiles tam
deum quando eos flagellat per tribu-
laciones vel per infirmitates dectus eos
fatuum et insolentem consequenter
infirmitas sit utilior eidem quam
sanitas. Unde in vitas patrum legi-
tur eum quendam potest liberari a
quartana. Solicitus honorata credit
tibi rem necnon corpus habi
est dicit Aug. 3 confess. quod
est effectivum bonorum est magis
diligendum quam sanitas. Et tale
est frequenter infirmitas. Unde
dicitur Eccl. 31. Infirmitas gravis
sobriam facit animam. Flagella
enim dei et tribulaciones et te-
dia faciunt nos confugere ad deum.
Et ideo credendum quod pro nobis est. qui
nos diligat et quod pro nobis tem-
perat. Parcet debemus sustinere
quando nobis irrogat. Unde Gregorius
6 mor. c. 3. Quando et prosperi-
tate despicitur tum malum capi-
tur eius evenit. Et proficis captu-
rio. Unde prosperitas paganda
est quamvis velut sit. Deus fere
super electos successibus extollit
narrat Seneca li. 6. de cla-
mencia c. 1. Quidam abdicavit
filium suum i. exhereditavit. Ad-
versus se prius accepit rogans
quod deo prius dare videtur. Et
abdicato patris tacite sussi-
net. Sub quo pacto erga eum
si debuit iniuste sed ei
datam deinde dominia parte scedatur
sic ille tacuit. Et filius alius
abdicabitur. Dicit i. deinceps

scd sup capud sr ille gtq dicit
gaudio meo. hec omnia forsitam
ho [...] e coniuga tomittem.
Si militandi e. puta milita
bis. Si pegrinandi e. vna pegri-
nabimur. Si cotidiana roga
nda stipa i. elemosinam a restiis
torib. illa tecum diuidam. Nolui
recedere vnde pre expagitacione sua ma-
lui ut tacendo precum vinceret
mee pre hac ero. et tunc at-
tos apostat sr iste caussis. Ideo
despiciat q nos fres suos vo-
cat heb ii. Non confundit fres
suos vocare nos: prudens
e ergo Deut 32. Numquid non ipse
e pr tuus (?) qui possedit te
queque de duobus tociens ab-
dicat. q(ui)cumque cum aduersitate
flagellat dominus ergo de tali quod
tribulato a deo q(uo)d sr(?) per dicit fer-
te sic fr ie cogitaris dicit. Iusti-
ncas patiat. Ego pro vno mil-
dusz (?) reddas. Et dabo medie-
tate hereditatis mee. ecclesiastici. Cum
fe i cum fortitudine tecum stabo.
no te deseram ut dittam
dao hic animum qui tedas. opporte-
ne recrimines. Et nec eciam te
minuat hec vices [struck] pde-
pius sermo peccanti. i. aqui-
muias te qua penas possis
imponit tollam. Unde
(?) more e 21. Cum i penis ni-
mirum. instam ferient aqua-
tur arguendo sed postponit Sen-
tea ad ... topic. q pertinet rudes
causa e quare frequenter non
bene disputat. Et ille dicit
q(uod) si iudex cum argumenta
scit debeat soluere ... cont-
loquos bene rude. Et omnia dis-
putacio doctrinalis e inter deum
et hec. Deus ac hic opponit et

arguit. Apoc. 3. Ego quos amo ar-
guo et castigo. hoc extra dis-
putacione rude. Job 13. Disputare
cum deo cupio. Et quid rudis
p(er)centi(?) Job. Non potest rude
vnum pro mille. Si ergo iste rudis
pertinet et cum arguendo et comm-
inando prudeat. Et ucna. non bene
disputabit aperte pia. Et si patiens
perspicat exigas agat deo. dis-
putacio bene finicit. Et rudet se
minores displiceat et cetera non
minus reputat. non gloria sed
tocius tacito micus bene q. pa- copia
tientia pura e dubium. Et cuius
honorum immantum cum deo fuit
pauperes inuolentarii. q(uod) neces-
sitate et non volunt sed virtute
ad paupertatem coguntur. Et ipsi sunt
valde fatui qui si de pia necessitate
virtute facerent indubitanter eligentur
ad regnum. Jaco. 2. Nonne deus ele-
git pauperes in hoc mundo diuites
i fide et heredes regni celorum qui
promisit diligentibus se. Conclus(ione) ergo
paupertas voluntaria bene iuuat ad vi-
tam eternam conquirendam. Et causa
involuntaria multos ducit ad ge-
hennam. Et ergo q pauperes scholares
deficientibus pecuniis suis plus appetunt
reputare quam ie q studeat. Et pegr-
inus i terra aliena deficientibus expen-
sis maiores dietas. Et falco fa-
mellicus auidius volat ad pre-
dam. Et tenea istos pauperes
multis q si in ista vita sed semper nos
quoque tecum deficiunt. sed experi-
entia apperias puras sunt et sic fal-
co famellicus. multo auidius de-
predauit celeste premium. et vnius
tam peregrinantur quam diuites im-
pugnant. et si ... non pe...
Et ... paupertas honor paup(er)t(atis) ...

Sciat

c1

gula ita detegantur [illegible] de
bus procedit ex defectu fidei. quia non
credunt deum velle sufficienter providere
his qui sunt pauperes pro amore
suo. Unde adimitur [illegible] qui pro his
multos filios plus de eo sollicitatur
quam minus pro se ipsum [illegible] et cum non
dum principium unde possit vivere. Et
quod magis plus sollicitatur tamen unde
[illegible] quam [illegible] dicte paucos. Ita dicit
etiam pauperes plus sollicitatur quam etiam
divites [illegible]. Ergo vero egeni et
pauperes. quibus sollicitatur [illegible]
ipsis pauperibus male [illegible]
[illegible] vero [illegible] adim-
[illegible] non fuerit satu-
rati et murmurabunt. Non ponens [illegible]
[illegible] ad [illegible] 2. [illegible] fuerit
[illegible] murmuracionem propter [illegible] adiuta

Contra detractionem peccatum lingwe

Qui suo absconsio vacua-
vo [illegible] sapiens [illegible]
et [illegible] locutus quod
[illegible] deum videlicet murmuracionem
[illegible] dissuadet [illegible] locucionem
[illegible] videlicet detrac-
cionem. Contra [illegible] duo facit. primo eam
[illegible] adiuvandum detractionem
[illegible] assignat [illegible] ibi (qui
suo absconsio) [illegible]. Contra detrac-
tionem peccatum lingwe q. d. laboris
[illegible] vocat lin-
guam [illegible] detractionem. Contra [illegible]
[illegible] quod [illegible] inutile et vio-
[illegible] laborem et fatigacionem
[illegible] lingwa data [illegible] ad duo
officia [illegible] de anima [illegible] 3. c. 3.
lingwa convenit in duo opera scilicet in
gustum et loquelam. [illegible] gustum [illegible]
[illegible] animalis [illegible] habent
[illegible] pollucionem [illegible]
[illegible] et communicacionem [illegible]
[illegible] affectionum [illegible]
amandi et amari. [illegible]
et ad [illegible] bonorum affectuum quod amant

9 · l

et amari. [illegible] dedit lingwa [illegible]
[illegible] figuram [illegible]. Quod
amor est patris et filii in talis
organi [illegible] voluit apparere
non in specie manus vel aurium vel
oculi. Sic apparuerunt apostolis dispar-
tite lingwe tamquam ignis. Actus 2.
Ex isto [illegible] officium lingwe [illegible]
multiplicat amorem et [illegible]
[illegible] dicit [illegible] 6. [illegible]
[illegible] multiplicat amicos et mi-
tigat inimicos et lingwa [illegible]
[illegible] in bono homine [illegible]
[illegible] psittacus et amicus [illegible]
[illegible] ad loquendum vocibus [illegible]
[illegible] dicunt auctores
quod [illegible] natura [illegible]
salutandi [illegible] et imperatorem [illegible]
salutasse [illegible] alias salutacionem [illegible]
[illegible] epigrammatum 13.

[illegible] a vobis [illegible]
[illegible] dicere [illegible]
[illegible] historia karoli
magni narrat [illegible]
[illegible] Grecie [illegible]
[illegible] psittaci [illegible]
[illegible] lingwa greca salu-
taverunt eum [illegible]
[illegible] Salue [illegible]
invicte [illegible]
[illegible] imperio [illegible]
[illegible] Francie [illegible]
postea imperator [illegible]
[illegible] significat [illegible]
officium lingwe [illegible] et [illegible]
tabilia. [illegible] inutile sit
[illegible] fatigacionem et laborem [illegible]
[illegible] sapiens [illegible]
maledicendo [illegible] la-
borat. et [illegible] lin-
guam [illegible]. [illegible] os
maledictione plenum est. et a-
maritudine et dolo: sub lingwa
eius labor et dolor. [illegible]
[illegible] lingwas [illegible]

nunquam bene loquitur. Et bilopr di-
cunt habere linguas partitas et
male loquuntur. Et io dicitur de
tractore partite lingue. Alia fra
e partite lingue. i. divise vel dupli-
ce lingue. Et qui sunt isti. Aristoteles vos
lingue. Et adulator partite lingue. Quia cum
detractor partitur linguam suam. tum
quia in eadem narratione verborum
de persona eadem dicit quod bona et quam
mala. Mala profert preter partitus
bonum vel parvus et secundario ut
mala magis vel plura et
videantur. Cuius est quod quomodo
adulator detractor est.
Quia adulator blanditur in presentia
et mordet in absentia. Et ideo
de eorum linguis notabiliter dicitur Psalmus
Sepulcrum patens est guttur eorum
linguis suis dolose agebant. Ille
qui in ludo saccorum novit bene
ludos partitos. De facili potest
invenire et mactat saccum
et remanet ipse ipsi saccum. Dolose
et detractores a tergo. Et adula-
tores in facie faciunt conficiunt
in persona. Et tales partita partita re-
bam dyabolus dat toga. Cuius una
medietas est de adulatione et
alia de detractione. Hec fuit roba
quam dyabolus induit quando Cuma
decepit Gen. 3. Nequaquam moriemini
moriemini. Erat enim deo qui in qua-
cumque die comederitis ex eo aperi-
entur oculi vestri et eritis sicut dii
scientes bonum et malum. Ecce
roba partita cuius una medietas
est detractio contra deum imponens
ei invidiam et alia adulatio
mulieri promittens immortalitatem
et divinitatem. Ista bona paraso-
rie vidit omnia et ruborem
laudabat parte eorum. Istis signum
per amorem nostre amonitarum

De quo habetur 2 Reg. 10 Hanon tulit servos
David et rasit eis dimidiam
partem barbe eorum et precidit vestes
eorum usque ad nates. Et dimisit eos
confusos turpiter valde. Isti detrac-
tores unam partem radunt per adula-
tiones suas et aliam diminuunt
reservatos in memoria. Et vestes pre-
ciderunt usque ad nates. Et vestes ... alios
dicit usque ad nates / Vestes ... alios
e fama bona et honesta. Ista veste
Precidunt usque ad nates. i. usque ad
denudationem illorum. De quibus illo hic verendum
et confundi. Et io sancta que dicuntur
eos poni tamen dicit. Sepulcrum patens est
guttur eorum linguis suis dolose agebant. Ubi
dicitur eos esse receptores immunditie
quia sepulcrum patens. Effectus ministre
quia linguis suis dolose agebant. Infectivos
sua nequitie. Quia venenum aspidum
sub labiis eorum. De primo unde quia sepul-
crum patens recipit inducit corpus
mortuum computrescens et quando non est clausum
eo quod patens est. Infectores et horrores
illius que recipit omnibus audientibus. Et eos
accedentes inficit et corrumpit. Isto etc
quando sunt exploratum communitatis et de-
fectus proximorum. Et cor quicquid ces co-
venit equitas vero ... que sunt ..ia
nequitia. Quia nemo sine crimine vivit
et tamen defectus notaverit omnibus
publicat. Ubique sunt non est aliquod re-
tant opulo. ut sunt talia. Unde
in lege vetus vas quod caruit operculo
immundum fuit Num. 19. Unde et ho-
norate persone ad talia sepulchra
non accedunt: quia sunt fetoria et hor-
ribilia fetidorum fugiunt. Unde et
primum remanet confusi. Eorum im-
munditia omnia quia ut dicit Philosophus
unguentum quale est. Tabellis delectatur
unde cum ribaldis cum tali sepultura
non veretur redire ut quod in sordibus
est sordescat adhuc Apoc. 22.

Po^a. vii^m gd et clau de fāus fr̄m
noz. quin bō qn̄d pmittat
sepeliri et occultat apponendo
mirra coparissa. et inuolu-
bēs vel in sindone caritas q̄a cari-
tas operit multitudinem pctōr^m 1 pe^e 4
et vngentis balsamum honeste
curacōe quā qn̄d bō pmittit
grey 23 / In oleris sepulcr̄ vnig
sepeli mortuum tuum / ponit
in sepulcro nouo ꝑ directum mod
ordinate increpacōes. excisum in
petra ꝑ cognicōn̄ bone intenc̄
petra aūt erat xp̄c 1 cor 10 Ex hec
quāt sunt q̄ mala videntur quāt
opin sunt. lazarus fudit fudo
dubito de illis sint duabus ꝑ ꝑ
ne cuiusdas Nota de hyena
vbo de xpē q̄ sunt effectiui inste
q̄ linguas suis dolo. agi. q̄ quis
ꝑ ꝑ caritas et ꝑ pauper ꝑponit
venenum malicie intentas et
de hec de ꝑpō Os tuum habundauit
malicia et lingua tua concinna-
bat dolos. dum sīt sīg tuum lo-
cuto sunt infectum et nocere
q̄ venenum aspidum sub labiis
q̄ venenum istud venenum ē valde no-
cens. Istud venenum intoxicat q̄ n^o
remedio curari pt / Ideo scut
i fama ꝑ officium detractas. vix
vel cum magna difficultate sanat
Deut^o 22 / Venenum aspidum insa-
nabile Nota q̄ detractor illa
bestia signa quā vidit daniel
7. a. q̄ erant ꝑ his vnfo. et tres or-
dines dentum erant in ore eius Et
dicebāt ē ei surge comede carnes
plurimas Cum tribus ordinibus dentium
ꝑ figurant tres modi detractandi
primus modus ē. ꝑ q̄ ꝑ fa^t diui-
nis vel mali opponere tacite
q̄ corrupta intencōe sunt facta

vel q̄ ꝑ ꝑ pacōe ad aliud quodcumque
q̄ no sit ita vbique ut quod
fecit sunt seu ut debebat.
Secundus ē. detractus viris et
occultos. tū de lege caritas cela-
dos publicare et ꝑ ꝑ sub
intencōe fama ledendi Ter-
cius ē. q̄ ē peior: Et sola auctoritas
mos sunt intollerabilis impone
confige et inmortalis impone
Ista sunt tres ordines dentium. q̄ in
quibusdam habundat Con^s petro
in Canone sua c 2 huius depo-
nentes omnem maliciam. et omnem
dolum. et placos et inuidias
et omnes detractos. q̄d vix ꝑ
infantes sunt dolo. lac ꝑ
pite Signat primo dentes ꝑponere
os detractos. 1. tres modos ꝑ
dos // q̄ os et totum ꝑ thi
ponitur. q̄ depingitur ꝑ ordines
dentium ꝑ ꝑ Et qui de-
tractores illos dentibus malicie
et debet sīt infantes. q̄ care-
tes dentibus mordacibus no sūt.
et lac dulces et suauis affabilitatis
sine dolo depredare. vnde de ꝑ
vnum ꝑ vbique Cabel & saniens
ꝑ ꝑ labia tua. mel et
lac sub lingua tua Et nomen
q̄ ꝑ istud venenum debemus nos
deponere triplex ꝑ vbique ꝑ
detractus Pro ne cum alius faciat
Ideo ne eum faciat audiat Tercio
ne eam pusillanimiter timeat De
p^o Jacob ē / nolite detrahere alter-
utrum fratres Aug^s super epla ro-
mam detractores ꝑ in co ꝑ ꝑ
putes. ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ. ꝑ
ꝑ ꝑ q̄ ꝑ. et ꝑ
ꝑ ꝑ ꝑ. ꝑ ꝑ ꝑ no
in ꝑ. ꝑ de eloque-
tibus indicatos ꝑ De ꝑ
detractorio loquitur bū ꝑ ꝑ Cantico
p. 23 / q̄ detrahit ꝑ ꝑ
ꝑ ꝑ variam ꝑ

Deinde quid aliud detrahendo in-
tendit. nisi ut ipse cum dete-
gitur veniat in odium vel in contemp-
tum ipsius apud quem detrahit / Se-
cundo canibus in orbis quod se dicunt
ut lingua maledicta. et quibus
se conectant fundibus et contingunt /
infra Et [illegible] unus loquitur et unum tantum
verbum profert. et tamen unum verbum
in uno momento audientium au-
res inficit. et animas interficit
plurimorum. Bernardus / Haec dissolutio
lites et odia concitat in nudo se quod
originem vel augmentum diuinis
2 peccatoribus. Ecclesiastici 28 illa lingua que
multos commouit. et dispersit de
gente in gentem / In cuius figura
figunt poete quod Gradimus eo
getores seminat in terra dentes ser-
pentinos. et quamque surrexerunt mi-
lites armati. qui statim in se inuicem
irruentes acriter confluxerunt
et se mutuo peremerunt / Quidem o-
uidius in methamorphoseos libro.
3 Iste detractor seminat dentes
serpentinos in verba venenosa
detractionis. ut illos qui debebant esse
una anima / Ubi quod dentes statim generant
in milites armatos. quia verba
detractorum concepta in cordibus
homines ad effectus hostiles et
inimicicie. et quem ad pugnam
procedunt iste seminator est septimum
eorum quod odit deus Proverbiorum 6 Sex sunt que odit
et septimum detestatur anima eius. videlicet
oculos sublimes etc. et quod septimum. seminat
inter fratres discordias Proverbiorum 6 / Et de
istis dicitur in armatos pugna-
tores creptis in Proverbiorum / Dentes
eorum arma et sagitte. vel legitur
quod aliud vicium sic opprimit
odiat vel prosequitur quod detractorem
Proverbiorum 1 detractores odibiles
deo

pro re ipsa dei
Et ~~[illegible]~~ detrahebat
in secreto proximo suo hunc persequebar / vicium
detractionis vicio Glosa. quod morsum per id primo ad[?] proximus
Job 19 Omnes viri secreti mei
detestati sunt me. Glosa. Decimo quartum est
quod alienae vitae detractor pascitur
alienis procul dubio carnibus sa-
ciatur vnde Proverbiorum 23 Noli
esse in conuiuiis potatorum. nec co-
messationes carnium. quia carnes ad
vescendum conferunt carnes ad
comedendum tollere et collocutione
derogationis vicissim proximorum vicia
dicit / De quo poena morosa redditur
causa vacantes potibus. et dantes
symbola consumuntur potibus vacant
qui de obprobrio alienae vite se
inebriant / Simbola vero dicit est / ut
id quod solet quilibet pro parte sua ad os par-
ad vescendum ita in confabulatione
detractionis verba conferre / Vacantes
potibus. et dantes symbolum consumuntur
quia id quod dicitur est quod detractori credi-
tabitur Gregorius / Sexto prudens non
detractorem facile audiat / vnde Eccle-
siasticus 63 Sepi aures tuas
Detrahens autem detrahentem audire quid
horum dampnabilius sit non facile
dixerim absconsa hec audire. vel
conferre cum sancte. cuius detractorem corruptum
rupti vel stomachus repletus feti-
dus et malis humoribus. quia talis
habet appetitum nimis congruum alios per-
uales quod omnes bestie inueniuntur
cunctis carnibus. sunt ora fetentia
et abhominabilia Est et multo magis
morari debeat et nobis magis
fetentia et abhominabilia ora detra-
hentium proximorum Proverbiorum 15 Cogitationes stulti
peccatum est. et abhominatio hominum detractor talis
Octavo caueas ne nobis nec detractorem
magni facias

vetus als

vicium ista pro ad proximo seminatur vicia
cardinales quam gutta est per spiritum ipse parati
mixta que

27

talis cum loqui-
tur ipse agit

lingua mendacem / quasi effundentem innocentem sanguinem cor machinantem
cogitationes pessimas / pedes velocissimos ad currendum in malum / Proferentem mendacia
testem fallacem / et eum qui seminat inter fratres discordias

pusillanimiter timeat contra aggressus
obloquia detractorum a bono proposito
retardatur. et hoc est valde fatuum
primo Reg[um] 6 mor[alium] c. 1a. Detrac-
tores bonorum deprimendo et contempne-
do superare debemus. Respondet enim no-
bis sapiens q[uod] aliquis nobis detrahit sibi
Greg[orius] 22 mor[alium] c. 12. Agendum est praecipue
ut ne immoderatis laudibus efferamur
plerumque nimio vigore mordaci-
tate. cum detractoribus lacerari per-
mittitur. ut cum nos vox lau-
dantis elevat. lingua detrahentis
humiliat. Et cum prima post clamo
ne 6. 9. 1. Quia plurimi cum hoc
pro Reg. 2. 3. dissuadet cum quaeritis
plus veri. et cum appetitus prae-
cipuorum a regalis passi sunt cum
et hoc. Clamores actus et poenas
et sorores quos non est pro utrisque
non incolumis memoria. sive
potius ista. quod nil aliud nisi cla-
morum detraxit nisi quod nos pudi-
bus inscitibus sanctis impiorum
supprimimus videbantur. Itaque
nichil est quod admiror. sed hominum
vitae solo consilium agitemur
intellectus. quamquam maior apportum
est pressus supplicio. Seneca de
copia verborum. Sit tibi tam turpe
laudari a turpibus. quam laudari
ob turpia. Detractor quoties dis-
plicet malis et malorum fecit. Se-
paratos pravitas ad vocem lau-
dationis corrupit. (pro) detrahebat
in quo ipse probat bonitatem. Isti sunt
tonsores i. abscisores monetae
legalis. et impeditores testamenti
regalis. et violatores cadaverum
spiritualium. Nam detractores sunt tonsores
Secundo sunt legalis monetae tonso-
res Quia regale testamentum impeditores

Tertio sunt spiritualis cadaverum vio-
latores. Est enim persona etiam
famae sicut moneta legalis. quam
nullus per refutare. Quae si fuerit diffa-
mata vel attonsa perdit pondus
et imaginem et ideo non recipi-
tur. Sicut enim ipsius bonus detracto-
res nituntur tondere bonos fructus
diffamando i. diminuendo eorum
merita per depravationes. et atte-
nuando circumstantias earum per
diminutionem ut opus non appa-
reat virtuosum. Secundo circumstan-
tiae perierunt. Tertio tales sunt
vocati tonsores monetae legalis
Et sicut dicit ars. li. de animalibus. Sunt
aculeis loco armorum proponit
volatilis sanguinem proborum. Bonorum
simplicium fatui et nocivi. Qui
tonsores sunt proprii valoris. De talibus
enim fuit et publice sanguinem
eorum i. defectus occultos
neophytis divulgare. Secundo
dicuntur impeditores i. do-
mo pharaonis. Tertio sunt impe-
ditores testamenti regalis.
Nam rex omnipotens moriturus
statuit supremis omnibus testamentum
pacis. Dixit: pacem meam relinquo
vobis pacem meam do vobis
Ioh. 14. Sed testamentum potissime
impediunt detractores discordiam
spiritualis cadaverum violatores sunt
vero sicut dicit ars. li. de anima-
libus li. 8. quod hyena est animal in-
tra terras sicut lupo intra
tibi diligens carnes humanas
quod fugit in terram sepulchra
et effodiunt corpora mortuorum
ut eorum carnibus satietur. Ista
bestia aptissime gerit figuram
detractorum. Nam cum praeteritum moritur
et sepelitur. quid contra iustitiam
permittit. et praeteritum occultatur
et corrigitur. corpus et famam ma
a bonis

10

niche integra | Sed quid sit de-
cetero violat sepulturam et io
sit infirmus Sup. iura v. i. insa-
nos Scit et tres carnes
fetidas et comedit et alyos
ad comedendum distribuit cum de-
fens occultatos et lapsos fe-
tass a morte ad mete reduit
De talibus dicit Jere 12 2 malaciis
latorum | Iniquis spelunca hyene here-
ditas mea in Et primitur pae
aut sed est in hereditas mea que
leo in silva dedit contra me voce
sua Io odivi eam hereditas de gentes
pane sit Ioel dabo te gentes here-
ditate tua. Igitur quod hereditas dat vo-
bis contra corpus et fit quod hyena p
detractionum [illegible] custodit te Ideo
a detractione custodite vos lo-
quentes Sap. primitiva et cetera
os quod mentitur occidit animam
O ... sapientis dissipavit duo
peccata quia locutio scilicet murmuratorum
contra deum et detractionum contra proximum
Igitur qui dissipavit cum quo sunt hec
peccat contra corpus vel media
cum Est cum mediam contra medie
dicit Io at quod ... est intellectus
... i. intellectum est nobilissima
... quod posito in hoc regimi
et ... contra mete sunt contra
et io ... contra medium dissipavit
corpus fit Et medium dissipavit
hec ronie illud quod animam hoc occi-
dit prima i. ad mortem eterna du-
cit et gratia privat que est vita hoc
quod est orio tamen Et hec est nec
datum ... ipsius ... ipsum pos
mortem ... os quod mentitur
Nondum ... inualet est et mo-
... os sit ca et instrumen-
tum ... ac... anime qui
instrumentum corporis ordia anima
ad ... vita anime ... talibus
operibus ... post repprimas
... vita anime ...

... vel draconis volens hoc indagare

nos placat et per os alimentum ... 115.
per ingestas et deglutitas per os 23
... anime affectus ... per os
patet ... amicicia et benevolencia
in osculis sicut mala ... fit
... et contra ...
quod os animam occidit Et io signat
... Dicta vite os mortis os
et impios ... et Ps. 21
custodit os suum et linguam custodit
ab angustiis animam suam Secundo io
quod mediatum ... et hoc ... i. Bonat
bra Est ... ronis dei indago.
filialis dei prago. naturalis dei ymago
est primo rationis dei indago. in inmensa
et ingressa et hec habet causam fons est
intellectualis actio et io sic repugnat
falsitas mediatio Est eo veritas sit
bonum intellectum ... falsitas sit
eius malum et corruptio Unde Aug
in confessionibus 16 ... et ro naturalis 16
refugit falsitatem et quod sit de veritate
... errore Unde falli noluit
quod amat falli Sic Aug Ideo sicut os
creatura rationis appetit veritatem et ...
nam Ita os creatura rationis detestan
de mediatorum ... figuram ... 2°
quod ... primo mentiri cogitavit
voluit in aliqua effigie rationis ...
... effigie apparet quod nobili
sit nec ... rationis ... media
cum displicet ... talis ... forma
... quod ... magis inimica
et repugnat ... quod mediatum
venenum est nec ... cum
venenum ... occidit ita mediatum
animam ... et quanto ...
nobilior est corpore tanto videtur dete-
rior mediatore venefico et io
... sit ... in die iudicii
et a civitate dei et ... expellentur
Apoc. 22 foris canes et venefici
... et fit mediatum ...

r/ Anuçy 10

nugi tanos ut alij morantes in
curia pape p negociis expedi
endis accedunt ad pallacium. et int
foras sunt portas expectant donec
possint p aliquem introduci ad
papam Et qn pulsatur foras cu
campana ipsi oes recedunt tristes
et triti qr p illo die colloquium
pape no habuerit et no statim claudit
pallacium et ad sua hospicia re
uertuntur vacui Sic nunc potissio
ut glose q xo apperiet potissio
fetuosos bonorum p amplius et puas
ad cuius curiam veniet i die iu
dicij omnis homines z ... obnos
mari oz aut e xo Et le te qbatis
dicet qr intres ad ppm no uiui
cuiq iusto dicet intra in gaudium
dni tui Math 25. Et cito pos pul
bunt hij z vita et Sic aliis campa
na pulsante hi e tuba sonante
clamabit p angelos foras. foras
Math 13. exalos de foras mittet
Et erit ergo dixit fili ... an
geli et separabit malos de me
dio iustorum. et mittent eos in
caminum ignis Ibi erit fletus et
stridor dentium Et no e mirum p
medacium creatura a xo qr nam
unum contrariorum expellit reliquum
ego xo e vitas Joh 14 Ego sum
via veritas et vita Contrario
sic fictus et medacium cedit a xo
Math 21 Inutilem seruum eicite i
tenebras exteriores Nona dicitur
q sicut dicitur de tra hybernica
late potuit e tra in qualitate
venenosum al potuit animal illud
intrare ut si fuit inclusum no
potest exire nisi abinde violenter
eiciatur. sic ipsa vitas depugnat
vitas de tra orta e spatia

potestas que uiuit et minuit
opus in ps potestas dicit et
vitas tua i tantum tu ego
usque ad diem iudicij homines in
fecti veneno medacij con
uenit a diuina vitate qr impo
e eos euade Cu si nemo q
de manu eius possit eruere
Job x Et dicit et inclinabat ei
acuit qo ... illum et ...
passionibus ignis et ... Comm
tauerit vitate dei i medacium
ipsa credit eos dei ... anos
Ita q e filiatis dei ...
p uidete quale carit se
dit nobis deus ut filij dei nonen
et simus. go ... valde ... dei
e ... ... Et vo
uta genuit q filius nobilissimi
regis. cum esset ... honestissima
dies et nobilissimus ... sponsa
illa repudiaret. et ... uilissimi
ribaldi filiam assumeret i uxorem
ipsa fatue diceret et turpiter
degradaret et tamen se qui
sunt uidebis de honestate
sicut qui e pauy q ... dei
fide et baptismum intrauit Joh i
Dedit eis potestatem filios dei fieri
Ista ... e vitas sine sapia
i uxore nam qr oes homines na
turaliter dependent. i ... et
sapientis dei que ... ... nachat
damni et ... assumeret
uita ... in eo sposa assumere
et amator factus sum forme illius
Ista vitas e filia dei sicut ... deo
ego ... vo e filia dyaboli
Joh 8 ego dyabolo e ... ergo
i ... dacij ... i go ... vita vite
i dei filia. copulet sibi uxorem
medacium filiam dyaboli turpiter
degradat et magna verecundia
fiat ... ... amon

stag propt nob mediat cui a
nob amat mendaciu agusq
froy tuud neqz i amitu sti-
factos Scdi. qz de qnnu sire
diusq multo mt conthentes
imp[illegible] iuriory conthedu
et dirimit ad tottu/ ego doct
operatiua volis colè dz deu
arpheti 2°. Cum dogi pu vole
[illegible] iuday a deo ce fraugu
ad in illo fine do lib cet du
bitac deberq Et habz dz i ipuo
de dg è aug nob ut tar dicat
qz e perpuentia mez Sz co
stat qz mendaciu colit diabolo,
ad filia prim. qz proyt sua
plus Scio de iure mstonij tale
no dz. et tz s desto teneat
omnia cogit Sz dubio qd accipt
filia a ptre. dz et dotay recipe
quit ab eo Et ide dos qua
dyab dat cu filia sua è infer
Apoc 21 Ombz mendaciibz et
illos ps in stagno ignis Eropa
10 ferit fedo cu mendacio
et quualet qz aay dz iudiciu
Et tales pnt dice id Isa 28 p-
cussim fedo cu morte et cu
infero fecz pactu Scdi ana-
qz de iure qmu. q contrht p ad
una et postea cu alia fit bigas
Et tlis coru iudice s agatur
con cu ad morte. aunerti quilu-
cunq et latz no euadit Sz xrag
qu totht cu vite filia dei ozee 2
Sposabo te in fide et iustia
et misa Sposabo te in i fide
Et s postea totrat cu men-
dacio efficitur bigas. et i judicio
eni mortz euade no potit/
Nò qz possit plura dici de ista
sposa q e vitas. q e sole for-
mosa et amabilis. Intonitu
q vitas pt odiri no pt spo-
cit ly ipa ce no ly secunda

qz no parit ple bona ma[illegible]
Calupsius vitas odiu parit te
io ghiud dictat vitate qunt qz
p ea mereret odiu Sz id irride
Dyrimus forte/ et amica vitate + aico
Deus e phonare vitate sid dz po
ethic Sz mendaciu qat mlto
peyore plos/ qz mendaciu e
peyus et peiy cu qpatur sicut
quat morte Laca. opera aut
ipsualis e peyor ples. qm odiu
uplox hoim Cum no qpdant
tales qz e de vite pd sicut de Re
becca Gen 27. q quit gemnos i
vtero suo Jacob et ezaw Sz vi
tas duos filios parit. Dilecto
dei et odiu malorz hoim qa
laubet/ Jacob dilexi. ezaw al
odio hui Eluc 6 bti erit cu
vos oderit hoies Scio depone
tes mendaciu loquim vitate
vnusquisqz cu pxo suo ephes
Scio ho e ndlis dei ymago
vnd aug 12 de ci/ c 17. co quisqz
magis ymago dei e. q° ag ea
pay e. ag qz pticeps ce pt. Et
te fid i eni. prima pa gignentiu
q e vitas sta moit lepia vlluy
aliud vnj gigne qz ipsu vocto
ecci 39 dui ora verbu vocem pte opa
dat te Rud pone duysos regnaqz
et diusazo troz soalu distinct
abt p duysitate ydiomatu et liguaz
ita qunt q gallicu loqur. galli
cus qpat. et anglicu anglicus q
Et eo arguebatur tom petro qz ee
galileus et xpc discit mat 26
ve et tu ex illis es nam et loqla
tua maniu te fat. Sz vtat mo-
rar loquedo duo regna adt
i hat vita commixta vz regy dei
et regny dyab mixti/ regnu
xpi et regny diabli/ regny celeste
et regnu terrestre Et pu ista.

distant in legibus ita in ydiomate
non concordat. Ita ydyoma regni
celestis et civitas [illegible] Nunc celestia
una bona et civitas bona. usque ad
nubes / ydioma vero tartari regni
sive inferni et civitas eiusdem. Nota
et civitas una est mala / non est ibi pax da-
tur / maledictio. Hoc quod nunc
dacium, furtum et adulterium inve-
niuntur. Ergo quis qui velit scire
ad quod regnum pertineat, videat cui
regno in ydiomate concordat. Narrat
historie quod cum Guilhelmus dux norman-
nie regnum Anglie acquisisset deliberavit
quomodo lingua saxonica deperire
posset et anglica et normannica
in ydiomate concordarent. Et ideo ordinavit
quod ubique in curia regis placitarent
in gallico et iterum quod quilibet puer
positus ad litteras addisceret gallicum
et per gallicum latinum. Que duo
usque hodie observantur. Isto modo
princeps huius mundi, de quo Iohannis 16
princeps huius mundi iam iudicatus est.
Et verum est quod principatum suum non
habet in mundo hereditaria successione
sed magis violenta oppressione. Et ideo
non est heres sed acquisitor / ydioma
autem suum proprium in provincia infernali est
mendacium Iohannis 8. Cum loquitur
mendacium ex propriis loquitur.
Et ideo ut concordet mundus cum provin-
cia infernali et ydiomate / ordinavit
quod omnes placitent in conventionibus, mer-
cacionibus et commutacionibus utantur
mendaciis. Et pueri docendi in
schola primo addiscunt gallicum, ita si-
mul applicandum solo cum studio
et labore addiscunt loqui mendacium.
Ieremie 9. Docuerunt linguam suam loqui men-
dacium, ut inique agerent laboraverunt. Iob
XV. Terrebit eum tribulacio et
angustia vallabit eum. Probat

quod [illegible] id est ergo quod malus propter
relicta veritate vallatur tribu-
lacionibus et angustiis et la-
bore. Et hic probat preceptum de men-
dacio / quod mendax relicta veri-
tate laborat ut audientem
aliquem fallat. Et quibus labor-
e et sollicitudine custodit ne ipsa
fallacia eius deprehendi queat
sicut quidam [illegible] quid
[illegible] sacculis [illegible] posset
Et cum magno conatu [illegible]
quod [illegible] veritatis [illegible]
veritatis [illegible]
[illegible] et [illegible]
deprehendi potuit / veritati [illegible]
[illegible]
[illegible] vellet dicere. Utique sine
labore potuisset [illegible]
et veritatis via [illegible]
mendacii [illegible] Ieremie 9.
Docuerunt linguam suam loqui men-
dacium [illegible] Et nonne
[illegible] boni indicatores [illegible]
se arguere [illegible] / non
[illegible] sapientes. Ita dixit [illegible]
[illegible] sapientes [illegible]
[illegible]. Non mentiri [illegible]
[illegible] et mentiri posse
[illegible] Et non [illegible]
arguit se non esse sapientem.
Et non [illegible] a [illegible] velle
mentiri de mendacio / [illegible]
[illegible] cum illis non est [illegible]

Nolite zelare mortem in
errore vite vestre neque ac-
quiratis perdicionem in operibus ma-
nuum vestrarum quia deus non fecit
mortem nec letatur in perdicione
vivorum / [illegible]
[illegible] quid hoc [illegible]
[illegible] affectiones [illegible]
[illegible] et cogitaciones [illegible]

qualiter homo debeat suas ordinare
operationes per peccatum detestando Tertia
est quod facit quod homo suadet homini
detestari peccatum exeundo per via tio-
nis Secundo suadet illud in alliciendo
per via amoris i. Secundo movit eum deus
Tertia primum quod facit quod peccatum dis-
suadet peccatum est pene corporalis
tib acerbitate Secundo est dei prohibens
voluntate i. contra deus mortem no-
fecit Dicit homo primo quod nolite zelare
i. diligere mortem i. peccatum mortem
quod est causa mortis Iacobus peccatum
cum consumatum fuerit generat mortem
in errore vite vestre i. erronee
contra preceptum dei vivendo quod ille
errat qui operatur mala Augustinus
i. Enchiridion Secundo nonnulli errare
possunt aliquando in via pedum sed non
in via morum Secundo est quod primum non
tamen quare non debetis amare
peccatum videlicet pene sequitur acerbi-
tas quod est infernalis pena passa
cum sola ipse notare iudicio
primo IX iustus et perditio corpo-
ris quanto magis contra filios
hominum Secundo enim est merces acquirere
dicitur in operibus manuum vestrarum
quod d. nisi per ipsa opera acquisitis
nunquam meritis peccatorum vestrorum
non possumus habere nisi a deo sed
peccata possumus acquirere per opera ma-
nuum nostrarum Secundo sicut dicitur precepto
Iob perditio tua ipse tuum quod te est
i. nec auxilium tuum Secundo tamen non
tamen quare non debetis amare
peccatum est dei prohibens voluntas
quia deus mortem non fecit i. non
ordinavit nos ad mortem etiam
sed magis ad vitam quod vult omnes

homo salvus fieri i. Tertia secundum dicitur homo
quod homo per salvus fieri sed vultus
deus mortem non fecit i. peccatum non
approbat ut diligeretur Secundo quod quamvis deus
nichil odit eorum quae fecit ut
dicitur secundum paciencie vivo salutem
i. non perdiat peccatorum hominum quod homo
debet sed iste per malicia perdunt
semetipsos Iohannes XVI aut quam 12
ita perdet eam ecclesiasticus quod sibi
quare hoc non venit animas per
dicere sed salvare Nolite zelare
mortem Notandum primo quod locus me-
thaphorice peccatum facit quod vocatur
mors propter tres rationes videlicet propter
plenum defectum propter plenum effectum
propter completum aspectum Secundo
moritur corpore tale est pro-
pter i. deficiendo alii i. decedendo
homo eo corpus decrepitum et dis-
gitur Secundo in fine Tertio moritur
Secundo porta quod domus quanto
sepelitur Secundo in nubibus cognitus
istos eorum corpus dispersi plures
et discurrit per tempora et regiones
de peccato Secundo in fine per toto
mutabilitate delectationis Tertio homo
ritur per confessionem Secundo agitatur
et elongatur ab omnibus pro culpe
sue ab honoratione et diffama-
tione apud homines Quarto tempe-
ratur per mala consuetudine
Secundo eo tamen ut lapis suppositus
onerat et deprimit corpus ne
resurgat Secundo mala con-
suetudo est quod homo molem gra-
vissima opprimens et necessitans
homo ad peccandum unde Augustinus
Confessiones VIII lex peccati est violenta
consuetudo qua trahitur et tenetur
etiam invitus animus commento

3

q° i cor nolos illabi / et i corde et ore pq prius loquor de corpo
de statu pcti aud bapismu dui
augustinus inquit ligatus non ferro
alieno s; mea ferrea volutate.
velle meu tenebat inimi-
micus · et inde michi catenam
fecerat et constrinxerat me quippe
ex volutate puersa facta e libido.
et dum servitur libidini · facta
e consuetudo · et dum consuetudini
no resistit facta e necessitas
h° augus. Et h consuetudo pom
tur comparatur sepulcro lazari
scdm aug de v° dni i mote li. j
c 13 Et pro video iste magnis
et nobilibus fiet sepulchra magna
et honestissima de marmore
et de alijs honestis lapidibus
et lignis et picturis insignis
que ornat et honorat ea
ita iste magnus et potentibus
mortuis p pctis faciunt adu-
latores sepulchra de alba
ta et de picta palliatos et
diminuentes et excusantes et
commendantes pcta potentu qr
laudatur pctor i desiderijs aie
sue · et qui videtur eos honorare
et ornare · et ita faciunt sicut
pl cui hec oneravit et oppressit
ministros ne reputat pp mam
de pctis suis multu ppe 8°
mors · t · jo notat q ihs tres
mortuos suscitavit puella
i domo iuvene i porta et
lazarum i sepulchro / quartu vo
mortuu de populo narratur aug°
ut sit no suscitata · qr valde
difficile e · ut is qui e post
ifte mali consuetudinis ambula-
cum ligneo exstinguitur a morte sic
morte renovetur De q° dicitur
Dimitte mortuos sepelire su-
os mortuos Mortui et mortu-
os sepeliunt · cu peccatores · pec-
ores fautoribus sepeliunt Tra aut
et lazarus mortuus sit tu no a
mortuis sepultus s; a fidelibus
amicis cu pietate sepultus
Quarto corpus mortui a vermie
consumitur · sic vicius paenat a vita
gre · a quo corpe depa et
ctalis impuniae corrodit a mor-
detur Sic i° quod et pcti
mors 8° ppe corpleni de fcty
ne pcepiu defficiendi · sic cu
intrat in aiaz pctor mors i corpus
vnd 10 c · pctu intravit in mun-
du et pctu mors Et° pctu
dr mors ppe corpleni effectus mors
nam fat corpus rigidum · frigidum
fetidum et putridum · horrendum
etiam atq ponderosum Sic et ma
vale pctu fat aiam rigidam
p supbia et inobediam ad deum.
Ev 12 · Cu obsecrationibus loquit
paup · et dives effabit rigide
Glo supbus efficit aiam frigida
p invidia qua votat i ppia
malicia 12 · 6 Sed frigidam
facit cisterna aqua sic frigi
dam facit pctm aiam mala
sua fetida p luxuria Ecc 21
decadentibus corpe quod facere
torpet putrida p gule immo
derantiam · pqua lazarus et vo
sepeliunt · et ho i aqua comu
latur Sc 22 Sepultura asini
sepelietur · putrefactus et proiectus /
horridam p iracundiam gen 15
horror magnus et tenebrosus
invasit abraham / Tercia p
auaricia · qr nichil sapit

et caplo
vnu pp
Jo
pqnit e
pnorpt
qra la
dum p

sepulta

nisi ercia. ut dicta tali aie. sed
talis dixit ita. et specialiter dixit dns
gen 3° in terra comedes cunctis diebus
vite tue. pigra per accidia. quia
nec bonum operatur prov. 13 vult et non
vult piger. alia autem opacum im-
pignavit. tertio sequitur vocatur peccatum
mors quantum ad corporum effectum. ro. vii.
peccatum ut appareat peccatum per bonum
operatum est michi mortem ut fiat supra
modum peccans peccatum per mandatum.
Tertio quantum ad corporum affectum. quantum
enim iste fuit diabolus pulcher et
deitati. statim post mortem est horri-
bilis et abhominabilis et a communi-
tate hominum separandus. et anima ante peccatum
pulcherrima et formosa est videlicet
nisi id cant. 1° pulchra es amica
mea et macula non est
in te. Sed peccatum spoliat virtutes et
vilificat et nudibus est ... fetida
et abhominabilis coram deo ut dicat
ei deus id eze 16. ... confusione ...
... ostendisti ... prostitutionis
tue. et abhominabilis ... decore
tuo. Secundo peccatum alia misera
separat a communione fidelium et di-
ricia dei et aliorum bonorum spirituale.
...os facit ipsos peccatum. Et ...
operarius est in quo difficilibus labori-
bus se fatigat et nil mercedis
a superbis in fine reportat. Et ...
laborem ... et difficultatibus
se opponunt homines pro isto ... pro-
... illa ... pro ... et ...
vanitatibus. inexplicabilis est
deus. Et quod est stipendium, ... mor-
tis stipendium. et infinitum ...
... ro. 6. stipendia peccati mors.
Secundo perquirit ... sapientes no-
lite zelare mortem ... sibi ...
ut acquirat per dictorum ...

unum utrumque quia nullum aliud lucrum
habet peccatum. Et ... magis est contra-
... quos ... 3° de ...
male operatus quascumque sit homo
...ra per opera manuum suarum per-
... pro nunc quod detrimenti
morte legis ... Et ...
mors claustralis ... consolationis.
mors carnalis ... mors
infernalis ... damnationis
prima mors est volunta ... venanda
secunda ... meditanda
et tertia est ... detestanda
Secunda nunc quod sine religio ...
... mors ... religiosi
regulares dicunt mortem ... capta-
ros vincentes ... salvis
est vere mortuus et hoc regularis
vere vincens. Nam malo ...
... apoc. ... nomen habes quod vi-
vas et mortuus es. Et ...
... ij cor. 6 nos qui morientes
et ecce vivimus mortuum ... sit
peccato vincens autem deo ... ## a
Sumite ergo religiosi dicantur mor-
tui. ... aliquid egritudinis adducat
... ad mortem condit testamen-
tum suum in quo legat animam suam deo. et
corpus tamen nullo. facultates amicis
et ... ... constituit
... religiosi ... animam
deo. corpus assignat monasterio
facultates ... et ...
assignat mundo. ... illius
testamenti. constituit prelatos suos
quos ... tam corpus suum
quam animam tradit. Et monitur
recepit ... calore suum
... postea ... suum quod ...
... tamen
... motum suum ... suum ...

b ## ... ro. vi. ... vos quasi mortuos
esse peccato viventes autem deo in christo jesu domino nostro

moneri debeat de loco ad locum
quod hoc fiat per alios non per semet
ipsum parvus et tribuitur brevis
et in certa mensura et sic finaliter
cum mortuus fuerit absconditur
in sepulchro Isto modo moratur supradictus
religione primo amittat omnem calo
rem naturalem i. omnem amorem carnalem
vel mundialem amicorum et parentum
quod possit a mundi contemptu a sancta
contemplacione retardari Secundo amittat
quod ipse sensum optiorem per honesta
et religiosa conversacione et custo-
diam visus auditus et tactus et cetera
Tercio perdit quod loquela per silencium
loco et tempore conveniet servatum
Silencium namque invitat ad mentis
recollectionem et graciam contemplacionis
Sic cuius figura zacharias mu-
tus genuit iohannem i. graciam luc. 1.
Quarto perdit mori propriam voluntatem vo-
luntate quia ipse se movet vel
vadit nisi per obedienciam et li-
bertas prelatorum Quinto secundum tribuitur
panis modicus quia secundum status vilis
ad necessitatem non ad superfluitatem
Sexto tandem absconditur in sepul
chro i. in claustro suo ne per se
tumultus a secularibus occupacionibus
perturbetur Unde ipse sic mortuus
dicit col. 3° Mortui estis et
vita vestra abscondita est cum christo
Secunda mors est corporalis resolu-
cionis et hec est nullo modo vitanda nec
evitanda ecc. 41 O mors quam cito
quia mors non tardabit Et sicut
post ubi est in fine amarum
et primo suavis Ita memoria mor
tis sic et virtuosis et viribus et val-
de delectabilis impiis autem et peccato-
ribus mirabiliter amara ecc.
O mors quam amara est memoria
tua homini iniusto et pacem habenti

in substanciis suis. i. in diviciis suis
vere quia iniustus et timet iudicium
eternum. quia pacem in suis habuit
cum dolore relinquit. Hominis iustis
est contrario. et sic in ecc. 41
O mors quam bonum est iudicium tuum
homini indigenti et qui minoratur viribus
Sicut patet de lazaro et divite. qua-
lis fuit exitus eorum Ista meditatio
facit mundum contempnere Unde ad pau-
linum Facile contempnit omnia qui
se cogitat semper moriturum. Et facit
hominem carnem reprimere Unde ieronimus non
est potest melius caro viciata do-
mari quam mortua qualis erit cogitari/
premeditari Item facit omnia peccata
vitare ecc. 7 In omnibus operibus
tuis memorare novissima tua et
in eternum non peccabis Ad hanc me-
ditacionem Seneca de copia verborum
Cum rerum natura delebat: Eius meditatione
cotidie ut possis equo animo
vitam relinquere Tercia mors est spiritualis
que mors spiritualis qua per animam
moritur est duplex scilicet bona et mala
Bona qua moritur vicio et mundo
et mundo per solitariam et religiosam
vitam et vivit deo per fidem et cari-
tatem de ubi supra col. 3 mortui estis
et vita vestra abscondita est cum christo
Mala mors spiritualis est qua
quis moritur deo per culpam et vivit
diabolo peccatis eius suggestionibus obedien-
do de qua Mathei 8 Dimitte mor-
tuos sepelire mortuos suos
Quarta mors est infernalis eterna
et hec est contraria detestanda
de qua in Ps Sicut oves in infer-
no positi sunt. mors depascet eos
omnis est horribilissima sicut petrus
iuit alias codicis qui sit
in domo atrapa non oportet abigne
si magis ingerit se igni Sed dap-
nati in inferno ita efficientur
stolidi. quod per malicia obstinati

q̄ de pressio q̄ e qui donum incessa
niquum comisit. Et h̄ e mors secunda
de qua p̄s mors peccatorum pessima
huic contraria vita de qua Ambrosius
dicit. Ibi e vita sine morte festum
sine fine. dies sine nocte. gaudium
sine merore. tranquillitas sine labore
fortitudo sine debilitate. certitudo sine
suspitione / pulchritudo sine deformitate /
vitas sine sterilitate. caritas sine invidia
felicitas sine miseria. Quare nos.

Creauit eum deus ut omnia
et penabiles fecit rationes
ordo et terras / non est in illis me-
dicamentum exterminii. nec inferorum
regnum in terra. Postquam spiritus ser-
disputavit peccatum iniquum opera-
intuendo timore et pena q̄
consequitur hic disputat in ista allici-
endo per amorem. recitando diuina
beneficia q̄ homo confertur. Et circa hoc
duo facit. nam primo decet quales
deus fecit homines. quantum ad natura
secundo ostendit tria per q̄ homines op-
tulat et aptius quantum ad mora-
lia i non est in illis. Circa primum duo
facit primo enim ostendit quod deus creauit
omnia quantum secundo quale fecit generationem hu-
manam specialiter i Et penabiles fecit
quantum ad primum totum mas. ad
precedentia dicit. sed deus non fecit
mortem i peccatum q̄ inducit ad
ad mortem. Eius per q̄ / quia deus
creauit ut essent omnia / mors autem
et peccatum facit homo non deus. Circa. i
per ea nichil fuerunt et non sunt
i Ioh. xiii. Et ligna homines et aug
Captus ait non est nichil fu
Et aug super Ioh. dicit peccatum nichil
est. et nichil fuit homines cum
peccant. Ergo non deus creauit non
solum homines. sed etiam omnes res ut omnium
ymaginem. i non sua maliciam e quod
deus non fecit peccatum. deus sic prius

quod est q̄ est mors. i non app-
bat peccantes / quia peccatum a perfectione
nature sue deficiunt. dicit ergo creauit
ergo deus ut essent omnia / Creauit
enim potentia / omnia. enim sapientia
omnia in sapientia fecisti. ut essent
enim bonitas sue clementia
Aug. 2 de ciuitate c. 21. Dia
quidem scienda sunt maior de
creatura. s. quis eam fecit / per quid
eam fecit. et quare eam fecit. Et
scriptura insinuat scriptura cum dicit
fiat lux et facta est lux. Ergo
querit quis fecerat. deus est. Et per
quid. dixit fiat et facta est. Et
quare fecit quia bona est. Hec augustinus
in damasc li. 2. c. 2. Quia bonus
est et super bonus est deus. non est con-
tentus sui ipsius contemplatione sed super
habundantia pietatis et bonitatis. appro-
bauit q̄ deus quia. quia bona fa-
cere et participaret sua bonitate
quod non est aliud ad est deus. et
confirmat in ista. Et plato in thymeo
optimus est ab optimo porro in-
uidia relegata est. Itaque consequenter
sui plena cuncta sunt cuiusque na
capax erat bonitatis. quo esse poterat effi-
ci voluit / quia quod de voluntate dei
originem recte dixisset si quis ponat
rem eam putat scientia sic psalmus
quam formam talis. Amor et
gratitudo appellat hoc. cause ex-
se beneficiorum et amicitiam dei
est benefactor et amicus hominis prin-
cipius q̄ creauit hoc et alia
omnia propter hoc. ergo ab hoc vitari tene-
ne eum offendat. Et non inuenitur
contra eum dicitur. Creauit eum deus ut
essent omnia. Consequenter ponendo bu-
ficio creationis subnectit beneficium
recreationis sue restitucionis et dicit
non solum creauit deus homines sed etiam
alia

primo fecit eos tales quod per laborem
a peccato sanari posset per propria pa-
cientia / ecclesiastici e quod dicit et sana-
biles fecit naciones orbis terrarum
et e homines qui nascuntur de terra et
hoc e speciale beneficium. quod scilicet hominibus
e collatum angelis enim insanabiliter
peccaverunt secundum damascenum li. 2 c. 3
Unde oratio: quod e hominibus mors. hoc
e angelis casus / et propterea sicut
homo mortuus. e insanabilis
hoc post mortem ita angelus e post casum
peccatum. Ita collatum quod licet multo-
ciens infirmetur peccatum. hoc tamen
sanabilis est citra mortem
hec e quod dicitur de note recolligit
propheta cum dicit Benedic anima mea
domino: et noli oblivisci omnes re-
tribuciones eius qui propicius fit omnibus iniquitatibus
tuis qui sanat omnes infirmitates tuas
Et dicitur quod homo si velit per signa
Et per eorum iustitiam in hac vita est
sanabiles fecit naciones orbis
terrarum. Non naciones celorum. id est ange-
los / sed specialiter naciones christianorum
post hoc fecit taliter omnes naciones
nobis enim iam in nova lege pro-
vidit de tot remediis. de tot
sacramentis. de tot indulgenciis
quibus sanari possimus. si velimus.
Unde se. 7 pe. Curavimus babilo-
nem et non est sanata Tercium
tum dicitur Non enim e illis medi. etc. /
concludit triplicem occupacionem quam po-
sunt homines prelatos assignare
ad occupandas occupaciones in prelacionem
quod cum prosperitas et libertas
rerum temporalium allicit homines et invi-
tat ad concupiscenciam oculorum contra
legem dei. Et adversitas et pertur-
bacio fragilitatis. necessitas hominis

ad peccatum trahit quod demones de-
cipiunt homines. et peccare faciunt
quadam violencia contra eam Ideo istas
tres occupaciones involvens tollit
spiritus s. per duas negaciones ponas
sicut prima negacionem quam ponit in illa
Non est enim illis medicamentum
efficiens. Tercia vero occupacionem tollit
per terciam negacionem in nec inferorum regnum
in terra Contra primas duas dicitur
Non enim e illis medicamentum .i. oibere
bona quas deus dedit creature et posuit
in mundo. non e infectio ad causam
peccati: patet quia hoc creatura et inveniret
efficiens etiam. et efficiens quod
tamen sic tam militantis quam
triumphantis et e medicamentum nisi
bene medicum loquetur in fine
omnibus bonis aliquem cibum ponens
etiam comedas de ipso potes sed
moderate. quia aliter bi notetur sunt
venenosa quod vel periculum e vita etc.
Ita dicitur Non enim e illis medicamen-
tum efficiens. nisi tu forte facias vo-
cem Cetera dicit quod homo non e nimis
putanus bonum rerum vel spiritus. si bo-
nus et amor mundanorum con-
honore dei sufficiens et tamen virtutis
bonorum qui male utitur rebus creatis
eis tollitur per occupacionem Unde augustinus
de vera religione c. 38 dicit non aqua
mala. patet aliquid quod in aliquo vivit
nam ipse fore putet. sed mala e vo-
luntas perpetrandi in aqua. et perse-
veranti. qua maius patet alia
lus Enim. alia pars qua scribas
et alia pars qua delectas. salu-
cat que e in suo genere pulchra et ad
usum venerit accomodata et si
quisque ea parte velit fore quod delectet.

Occupaciones peccati

et ea velit delere qua scribitur: non
prius malum faceret. Sed vir. fam[?]
inde vituperat. Hugo. Beda oc-
cupato pectore quia dulcis fragilitas
carnis ad peccatum impellere: sed cadit a
pede inde. Non enim est doctrina iuc[?] col. 1
carnis concupiscentia incitamus ut ger-
minas ad perpetuum peccati. Sed tunc
incitas quia homo peccato meruit
et de ea si velit perficit. propterea
iuxta Gregorium super moralia 36 Propheta dicit
pectore iudico nos sub tota inte-
rioris fructus carnis numquam permit-
tit impugnationibus totaliter superari.
ita audeat in superbia pre[?]
se extollat elevari. ut depulsa-
ta trepidat ipso auctoris adiu-
torio robustius pede spei figat.
Item Gregorius super moralia 23 de spiritu Ad ymaginem
ipsum spiritus caro ne extollat spiritus de
summa ipsius spiritus ne prelatur ca-
ro spiritus levat se idcirco in
finiis caro aggravat ne extol-
lamur. Gregorius super ... et per ... loco
quadam ... moderamine sit. ut
carne despiciente. Sed non despiciente.
spiritu depraedationis lapsum caveat et
spiritu elevante. et cum temptatio
sciente superbie capud evadat
Item per duo spiritus exit et caro rec-
git sub tali ... iudicij mo-
deramine ... ima. et super iusti-
na ... anima liberatur. Et ideo propter
non est ... medicamentum commissi.
ut dicitur super ... deus creavit homines
in ... et ad ymaginem
... sic fecit illustratam ...
sacro pectore est apud dominum iustis
tacens ista ... conclu-
... ...
inferiore regnum in terra in homibus

vindictibus in terra et de terra conditibus.
Et ideo hic homines possunt superare ma-
lum et temptationes. Sed non violen-
tat homo permittitur. Et ideo divinum
non est in ... nisi homo cui sponte
per liberum arbitrium ... velit ...
Hugo super Cant. ... 86 de impul-
sore homines. diabolus est impulsor
mundus est impulsor homo ... cuius
iste homo sit que ... ... Noli
mirari. ... adeo homo sua impul-
sione. et premet perpetratorem.
ut non sit quod malo impul-
sore formidet. Sed ... ... pugnas
... manus tuas ... magis
alia corporis tuus Augustinus
Confessionum Creavit autem deus ut omnia

ostenderent creaturas quas
deus propter homines fecit. numquam creatura
rationale ad quem laudabiles
... ... eum homo ad amore
ad honore ad tempore ad ... ore
et ad labore. Augustinus libro X confessionum
c. 6 Celum et terra et omnia que in eis
sunt ecce undique mihi dicunt ut te
amem. non cessant dicere omnibus
ut sint inexcusabiles Et infra
c. 6 Quid autem amo cum te amo.
non speciem corporis nec decus temporis
non candorem lucis nec dulces
melodias cantilenarum. non flo-
rum et unguentorum aromata sua-
ve olentiam. non manna et
mella. non membra acceptabilia
carnis amplexibus. non hec amo
cum te amo deum meum. et tamen
amo quandam lucem. et quandam
vocem. et quendam odorem. et
quendam cibum. et quendam am-
plexum interioris hominis. ubi
fulget anime meae quod non capit
locus.

Orabit ... ad ...

et ubi sonat quod non capit tempus.
et ubi olet quod non spargit flatus
et ubi sapit quod non minuit e-
dacitas. et ubi heret quod non di-
uellit sacietas. Ecce hoc est quod amo
deum meum. De isto amore hugo
de arra anime loquens ait pre de-
magno debito obligata es quia
multa et magna accepisti: et mul-
a te sumpsisti: et plus debes non habes
quid retribuas nisi tantum ut di-
ligas. Nam quod pro dilectione datum est
nisi indig. ut vero eque pro dilectione
rependi potest. Sap. 11. Diligis omnia
que sunt et nichil odisti que fecisti
nec enim odiens aliquid constituisti
aut fecisti. Ergo quia omnia dilectione
hec omnia fecit. Ideo est quod super omnia
ab homine diligatur immo solo ea
a deo pro amore procedunt. Ita pro
amore refluunt. pro amore in
deum redeunt quibus patet secundum Boec.
3. de con. met. 9. Unde omnes res in-
tent hunc orbem sunt in circulo. Unde
et hic conuiuunt cuncta amore.
Ista comparatio creaturarum movet
nos ad honorem debitum deo impen-
dendum. Omnis enim creatura pro sua na-
turali potentia deum nititur honorare. Nec
est aliqua res tam vilis que suis legibus
nititur obviare. Unde boec. 3. de con.
pro. 12. probat quod omnes res a deo que
voluntarie reguntur sponte ad disponentis
nutum conveniunt et temperate eo
nituntur nec honori regimine sortitur
sicut forent ingum desistentium. non
sicut forent obtemperantium salus. Ecce quod concludit
quod nichil nam sua sponte deo
contrarie conatur. Et hic est quod dicitur
sap. 8. Attingit a fine usque ad
finem fortiter et disponit omnia
suaviter. De isto honore loquens

Anselmus 1o cur deus homo c. 12 dicit
Voluntas totius creature subiecta debet
esse voluntati dei. et hoc est debitum quod
debent angeli et homo deo quod solvendo nullus
peccat. et quod omnis qui non solvit peccat. Hec
iustitia sive rectitudo voluntatis que iustos
facit sive rectos corde in voluntate. Hic est solus
honor et totus quem debemus deo et a nobis
exigit deus. Augustinus. Et hac consideratione
creaturarum invenerunt illi tres illustres
pueri qui in fornace omnes creaturas singil-
latim ad deum laudandum et honorandum in-
duxerunt. Danielis 3o Benedicite omnia
opera domini domino etc. Unde dicitur 1 pe. 4 In
omnibus benedicatur deus honorificetur
Tertia consideratio creaturarum movet ad
stuporem. Non enim est tam parva cedula
in toto mundo. omnes namque corporei
et virtutes possent comprehendere intellectu
humano sed magis stupere et mirari.
Ie. 2. Obstupor et mirabilia facta sunt
in terra. Et ecci. xi. mirabilia opera al-
tissimi solius et gloriosa et absconsa
et invisa opera illius. Quarta con-
sideratio creature movet nos ad timorem.
Omnis enim creatura triplici voce alloquitur
homo secundum doctores. Hugo de arr. anime. Sic hoc
inquit quae tota cepistis audiuistis omnis
creatura tribus vocibus nos loquitur
te prima vox est accipe. secunda est red-
de. tertia est fuge. Accipe beneficium
redde debitum. et fuge supplicium.
Prima vox est famulatus. secunda admo-
nitionis. tertia comminationis. Prima vox
famulatus est celum quod dicit ego ministro
tibi lucem in die ut vigiles. tene-
bras in nocte ut pauses. Ecce ad
oblectationes tuas gratas temporis vices tem-
peraturas prior. veris et estatis scilicet fer-
voris autumpni plenitudinem. et algorem
hyemis. ego alternationibus instructis
dierum et noctium spacia sibi conve-
nientia distinguo. et ut varietas
tollat fastidium. et non pariat oblecta-
mentum

peccat

dei. Dicit utile tibi probo flatum et ocre
gem aium etiam nullo obstringens
aqua dicit potum tibi probo. fordes pro
arcia rigo. et diversa genera piscium
ad usum cibum ministro. terra dicit ego te
porto. pane conforto, vino letifico.
et gratis fructibus oblecto. diversis
animalibus mensas tuas repleo. Sed
vox admonet te ut numquam dicit vi-
de quo. quo amavit te, qui fecit
te fecit me. Fecit me ut serviam
tibi. quod feceris servitum tibi. et ut tu
servias illi qui fecit me et te, me
propter te. te propter se. Et postea bustam
redde debitum. accepisti beneficium, redde
bonum etc. redde cavere. Hic tribuit
et hic exigit deus. Tercia vox com-
natur et quis qui dicit: ave totum
aqua dicit ave submergas, terra
dicit ave absorbeas. Infra dicta
me degluciatis quod omnis creatura pro
eo dicere sua hoc famulatur. sed
cuncta peccatoribus et malis proprio-
pria comminatur ut in figuris creatu-
rarum se peccata aliis puniri timeat
quod sic meruisse cognoscit. Hanc
ergo creatio signatur dicit eccl. 27. Iter
deus sic omnia fecit supponit. quod pro
omni creatura corpore ergo et hoc tertio
dei cuncta concedit creaturam
mortalem homo ad laborem. Et natura
creaturam ut aliqua utile opera et
unum quietum quod nec quando nunquam dicit
Qui aufert operas operantes a rebus
aufert omnia rerum. homo ad la-
borem nascitur Job 5. ertio crescet
et plus ne ociosus ac inutilis sit.
Tercio rogandus est deus ut nobis coo-
perari dignetur quia ipse est deus qui secundum
Isa. 26. omnia opera nostra operatus es
nobis domine deus meus

Iustitia cum peccatum est et innocen-
tia iniustitia ac mors. actiones
impii ac manibus et verbis accer-
serunt illa. et estimantes illa
amicam defluxerunt et sponsiones
posuerunt ad illam. quia morte digni
sunt qui sunt ex parte illius. Post
quam spiritus sanctus ratione probat tripli-
ciso hominem esse capacem iusticie
parte solvit quandam incidentem
dubitationem. Et movetur dubitatio
duce et peccatis. Ut declaratur
est quod peccato non sunt se excusare
per rationem simulandi dolores. et per-
caminis incitationes. et demonum
contrarias suggestiones. Et dicit quod
deus ab initio creavit hominem iustum
statum innocentie. Est ergo dubium
unde primus pervenit iniustitia in
genere humano cum primus homo creatus est iustus
et sic potuisset si voluisset in iustitia
confirmari. Et ad ista dubia respondet
primo et premittit quod dubio hic supponit
secundo dubio solvit in impii autem.
Circa primum premittit deo. primum est quod in-
iustia hoc quibus . . . sic fuit. potuisset
fuisse perpetua quia deus non potuit eam
separare a voluntate ipsa nolente. Anselmus
libro de libero arbitrio capitulo 8. Alius est iustitia
perpetua et immortalis efficit. quia facit
homines perpetuos et immortales. Sapientia 1.
iusti autem in perpetuum vivent. Est igitur
dubium unde pervenit iniustitia et
mors in genere humano cum primus creatus
fuit hic iustus vel saltem sine iniustitia
genus immortali et in sua potestate quod nisi
fuisset perpetuus in iustitia nunquam fuisset
mortis subiectus. Ad 2. Secundum primus
intravit in mundum et per peccatum mors
Ideo sunt impii dicere quod deus fecisset
eos iniustos probatum est contra quia nulla
creatura alia a voluntate perficit vo-
luntate iniusta. Et constat quod sua est in-
iusta

alias a voluntate

Igr̃ relinquit' q' a deo ul' a p̃pa
fca sit iniusta / Consequet ibi im-
pij al' maleg et ibus acceperit
illa / Dolunt illa dubie q' ey
ploredo dt tria / p̃m q' p' putto
potancie ptauerit scdm ẽ q' cro-
nec indicauerit / tciu ẽ q' p raz
pleri ppattone dampnauerit
Et repo pc impij al' i p' putos
a piet q' ẽ cultus dei recedes /
malig i opibg comedendo pomu
vetitu. et ibis colloquendo ser-
penti. acceperut illa scz in-
iustiam Et estimates illa scz in-
iustiam ul' tũgs̃ssiorz diuĩ pcepti
amicã i. vtile et expediete
eis / q' putauerit q' nisi pmissio
fuisset sicu sapientes scd dyã genitu
Gen. 3. Defluxerit i. sc̃ sponte pa-
ptauerit i illa tũgs̃siorz siue in-
iustiam / ul' defluxerit. i. pdidert
stabilitez iustie originalis / et spon-
siones i. pacta ul' pmissiones
seu federa posuerit ad illa sc̃ in-
iustiaz siue morte / Et qualẽ
pactu est. Certe tale / qui mor-
te dignu sit. q' sit ppter illa i.
eos q' de illis pmis putibg obli-
gate in iustie. descenderint / Ada
eni comisit criue lese maiestatis
et io puniri debuit tam ipse quam
tota pgenies sua Ephe ii. Eram eni
os filij ire Hic al' incidit
dupl' dubio realis Prima que
Estne vtutes cardinales mane-
bunt i pria / ista qonz tractat
b augus i. de tri c q' de mag-
nis Dei recitat qonz tulij in
hortu sic dices / Vtutes cardinales
no manere post pgruita istarz.

Et vigeat qr vita bta ẽ p̃fectior quam
pns vt

B

si ita eet q' pg vitã istã liceret
inmortlit' viue i insulis btorz
ut fabule fingunt / quid indigerz
fortitue. cu nullg labor futurg
sit ul' picul / Deus fruet iustia
cu nullg appetet alienu / quid
tpancia cu no erit ibi libido.
Aut quid eet pdecia. cu nulla sit
electo boni ul' mali / Vnu pcibit
q' sũp vincet. cognis bt̃u sola cog-
cione nãe. qua nil est meliz
nil amabiliz Ex qua hac no
augus sc̃ plane dt q' iustia mane-
bit. De aliis q' fortasse manebit
sz tam iustia. qui pdecia hebit
alios actg. qm modo hunt / Sed
ẽ no aget iustia i succurrendo
miseris / q' pdecia i pcauendo
malis / q' fortitudo i pferendo mole-
stijs / q' tpancia i cohercendo de-
lectacoibg prauis. no ibi erit op-
ubi nil oio mali erit. Sz tunc erit
opus pdecie. nllm deo bonu ppo-
ne ul' equare / fortius erit firmissie
adherere deo / tpancie nullo noxio
delectari. iustie subditum ee deo / Hec
ẽ pncã aug / Aliz gt tho p̃a 2e
q. 67. ar. 1. q' i ipsis vtutibg ali-
quid ẽ male. aliq' forte / Male
ẽ q' inclinãt ptes appetiue ad pass
ul' opos scdm aliquez modu. fforle
ẽ ordo rõis deriãns modu
illu / Dt ergo q' vtutes no mane-
bunt quãtu ad pmu est forte / Sed
iste mod dci no appz clarz / q
vtutes ẽ hitus spũs. no pt qpom
inclinatoe eoitẽ in appetu. et
spalio opnte i rõe. et manē
scdm eu. q' ponit q' fortitudo et tpan-
cia. sunt i irascibi. et cogcibili / q'
ponit po ds morales affixas cor-
poreis organis / Pdecia pot

i voc / et iustiam i volunt. Ideo de ista
eu diff a sapiēti spū et quibus
e ymaginale q ab ista opationes ope
ponit i voc. et ceiam alia re contra
appetitu spū. Secundo sicut vide de
ee q̄ maiorē ab illa ista. si habet
alias actus iustia ac plenius magis
quā alie. q principaliorē actū habet
quā ut sic. reddere vnicuique quod suū
e / Ideo adoracōz et amorē sup
oia. et ꝓximo sedm mensuram bonitatis
sue / Ideo designat decaq[illegible]
dine / Ideo designat / pt ac salutari
tua et i morte / pt ac intellige de
deo sic ut dicat. ut intellige de
corporali aliq. Vnde de modo istius
corporali aliquid de conotacione tunc / quia istis tem-
pancia pri. e ista corporis pars
pancia pri. e ista corporis et tactus / Ideo i sco
pone cunctis et tactus / Ideo i sco
de ista. et in ablo. pa. ob. zeyb
a dubio . Secundo talis e an iustia ori-
ginalis includat aliquod donum sup
nale. Et dicit e q si iustia origi-
nal dicat pfectam subiectionem aie ad deum
et corporis ad aiam. Cum aia sit
gra sodit deo pfecte non possit
esse / q originalis in iustia dicit
rebellio corporis ad aiam / Secundo
ptiste corporis ad aiam. et no oz. et
vocat nalis rectitudo ut iustia
qua aia corpi pficiebat. Inst[illegible]
iustia ei pectura e / et iustia
tria s. equimentū plicantis. orna-
mentū triumphantis. instrumentū in
dicantis. Primo sic quia iustia e mun-
mentū pliantis corpa lorice / q
e ornamentū triumphantis corpatur
core / q e instrumentū iudicantis. co
par regule. Primo iustia e mun.
pliatis et ideo coparatur lorice. Ephe.
6. State induti lorica iustie. Ista
ei lorica est armorum defensiua et
invasorium / et disponit lorica ad
insurgendū invasores aliorum sic lorice
vulnera. Sicut iustia munit homi-
nem pstrenuos ut vel cis noceant

ꝑ iustiam habeat. Vnde ad Ephe. 4. Ista
h. ꝓtectionem pacem . ꝑ iustiam
ista lorica hec dz indui. ut dicit
apostolus sine iustia regule. Sed armaa
lorice valent ad caput detabias
pedes et totum corpus. Sic iustia Ex-
to signat de iusto Sicut induitur
e iustia ut lorica et galea
salutis in capite eius / Secundo iustia
e ornamentū triumphant / Ideo co
pat coronē i ludis agoniacis sine
palestra ut cursu.

Spes huius 19 mor. c. 12. co ponis
ut Job 29. iustia induto sum et
vestiui me vestimento. Sicut ille
iustia sunt vestito vestit q sic vn
dique bono ope ptegit et nullam
pte attus sue nuda relinquit
Secundo iustia e ornamentum triumphantis cup
Ideo compat. coronē i ludis agoniacis
ac i palestra ac in cursu. Ideo aplia. ubi
brauium in fine stadii. et i est
premiū eternalis sed tangit aplus
i cor. 9. Stadiū i quo currit. est
vita psens. cuius finis e mors. In
isto eis reponit. Merito ut resta
bit. iustia etc. Et usque ad mortem
certa pro iustia. etc. Corrigit ho
impedimentū i currendo propter quod deficit
a triumpho. Secundo corrigit athalete
Vnde propter ponitur. De qua narrat
ouidius 10 methamorphoseos. quae fuit
tante agilitatis et optitit i currendo
q a nullo vincit uici potuit ut
alique virum dignabatur habere. nisi
q eam primo cursu vicisset. Sed [illegible]
fuit tate venustatis et pulchritudinis
ab omnibus sic amabatur et gerunt multi. Currebat
ad eam inspicias affectus [illegible]
sed deficiebat. os. et capi
tibus plectebantur. Tandem Iuuenis
quidam infortunius a venere nup-
tias postulat athalete. offert
se certamini. Cui venus tria poma
aurea dederat. ut ea in ipso stadio [illegible]

[1] 17

precedit et a qua pro facit vel quid.
devitare curavit vel agilime hic et
inde incepit ypomenes fatigari
iactat pomum aureum illa videns
pomum divertit a stadio. et ypomenes
illam preterijt et percurrit illa dein
actione velociter concepta. currens cum
attigit / iactat secundum de quo sicut illa
fecit / tandem cum iam esset meta forte
iactat tercium et longius a stadio
quam prius fecerat illa cupiditate allec-
ta. currit ad pomum. et iterum
ypomenes metam attigit / et sic
de virgine victoriam reportavit /.
Notandum Virgo ista velocissima [illegible]
anima humana. que est mire venustatis.
quia creata est ad dei ymaginem. et
est mire agilitatis quia affectibus et co-
gitacionibus nunc est rome. nunc est
parisius. nunc in celo. nunc in terra.
nunc in inferno ista sed currere per stadium
vite presentis ad bravium finalis
iustitie. Cum est unus agilis et velocis
qui sit cum ea currere [illegible]
qui est cor velocissimus [illegible] currit ad
ipsius dominum erecto collo / ipse videns
virtute et velocitate eam non posse vinci
Cum istis cautelis vincere potuit quia tria
[1] 17 Stadia aurea. i. tres pedes delectos
poma aurea. i. tres peccatorum delectos
quas iacit inter viam huius vite / Unum
cito post principium aliud in medio. et tercium
prope metam / Primum iuvenibus / secundum
viris. et tercium senibus / Primum pomum
est delectatio lascivie / Secundum superbie.
et tercium avaricie / Et sic contingat quod aliquis
non impediatur primis duabus / vix
tamen tercia evadere potest. Et sic perdit
coronam iustitie finalis. [illegible]
tantum vult. et sic virtuosa [illegible]
a talibus abstinere [illegible]
[1] caste vivere. qui in agone [illegible] ab
omnibus se abstinet [illegible] 369 [illegible]

De 369 pomis aureis

quod et totum est tenui cogitatum in
stadio / Cum concurreret quod incipiebat
appropinquare illa fecit ei et tanquam
et currit paulo sed perveniret ferit
ad [illegible] / Homo talis talem
cursum consumavit de reliquo reposita
est michi corona iustitie que reddit etc.
Pro quo notandum quod iustitia coronat homines
corona quadruplici videlicet corona spi-
nea / corona de oliva vel olivetina
corona laurea. et corona laurea
prima corona tribuit penitentibus ista
fratrum cum hoc pro [illegible] pugilatur
tanquam spina [illegible] / coronans
coronabit te tribulacionibus / Narrat
plinius libro hystoriarum quod prima corona
que fuit in usu apud romanos. fuit
corona spinea. fortassis in signum
quod difficile est impossibile est.
honores mundanorum recipere sine pun-
ctione peti et amare sollicitudinis
Secunda corona olivea vel olivetina
tribuit penitentibus / quibus iustitia
imponit opera pietatis et elemosine
Daniel 4. peccata tua elemosinis
redime / Unde narrat valerius
libro 5o de institutis athenicensium
quod athenienses primo coronaverunt
paridem de duobus ramis oli-
ve tortis ad invicem Et postea
statuerunt quod quilibet bonus civis
tali decoraretur corona / ornaret
cives suscipere. non tamen innocen-
tes sed et penitentes episcopi et Sapi-
ens qui hospites et advene. Si
essent cives sanctorum et domestici dei
Sic pietas coronat de operibus pietatis
[1] Thimotheus 4. pietas ad omnia utilis
est / tercio ornamentum [illegible]
prosequitur corona Tercia corona laurea
tribuit viris perfectis. tercia corona [illegible]

Quadruplex corona

18

qua vtroque se gerat i aduersitatibus
et victoribus narrat suetonius
de vita cesaris de tiberio qui sum-
mopere expauit tonitrua tem-
pore tonitrui semper gestabat
coronam de lauro eo quod illud genus
frondis dicitur sub fulmine tangi
non posse. Corona laurea
est sapiencie corona quam in capite i.
mente portare debemus ut propter
et preuideri semper ne fulmine
diuini iudicij feriamur. luce 10
quod fulgur choruscans de sub celo
in ea que sub celo sunt fulget ita erit
aduentus filij hominis in die suo. Gat
corona eccl. 1o. corona sapiencie timor
domini. Corona corona iusticie
in vita futura. ij. corona glorie que est
corona aurea eccl. 27. corona aurea
super caput eius et ysa. 28. In die ista erit
dominus exercituum corona glorie. et sertum
exultacionis residuo populi sui. ita sapien-
cia est instruccio . . . iusticie
cum iusticia . . . superiori . . .
et disponit . . . iusticia . . .
qualis . . . lapide . . .
. . . et coplanans . . .
. . . et malleus . . .
. . . regula dirigit et
. . . plattricie ita bonus iudex
. . . platus . . .
. . . malleus ad corrigendum de-
licta et regulam legis et iusticie ne fiat
. . . ysa. 28. ponam
iudicium in pondere et iusticiam in mensura
et Augustinus de [illegible] Plures sunt plus
amantes mortem quam vitam . . .
. . . mortem
quam vitam forte conuincere te. quia
plus amas mortem quam vitam . . .
te conuinco. tu amas tunicam tuam bonam
. . . villam tuam bonam
. . . amas filium tuum . . .

Augustinus de disciplina christiana

. . . bonum et bonam esse vis quid
ergo quod bonum non vis habere vis
bonam vis habere et . . . autem
a me malam mortem plus ergo amas
mortem tuam quam vitam tuam . . .
mori times. et male viuere non times
corrige male viuere. et time male
mori. . . time quia non potest male
mori qui bene vixerit . . . Augustinus

Q
uoniam . . . ut . . .
. . . cognitionem . . .
. . . temporibus . . .
et . . . refrigerium . . . Et . . .
. . . aquam . . . abun-
. . . sapiencie . . .
. . . iusticiam . . .
iusticia . . . ad acquirendum sapien-
. . . sapien-
. . . iusticiam . . .
. . . opera . . .
. . . operis originem et
occasionem . . .
. . . malorum prauitatem
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .

62
31
. . .

Et quod disponit diversa congruum crede
dio est quis. i. breue vite mee. Bonus bene
dicit tres ipsos quorum prima est vna scilicet ...
sa Sed ulterius doctrina est q non aliqua
fra ad miseriam / op est predicatorem et doctorem
opus ut se solitate. si aliquod colore
vi et aliqua aspersione boni ut fa-
ciunt heretici et ypocrite / sed et qui
dicunt sermone venenum. ut perficit
et in superficie. ut cum aliquo amaro a
displicere. sed magis cum aliquo dulci et
delectabili. sic sed in mel stercore venenum
sicud solet inter dulcia poni sed
latebat vicium pro unitate boni. Et
sic ysti nunc tres ipsos [illegible]
fra est ypocrita ea forma. et ista scla
sunt ita [illegible] scla / pro in ipso est
1 Longum et cum tedio est quia vite
vere / breue est quia vite mee
est et (complendum dispositionibus ut pa-
tientur et ideo apostolus inquit Cupio dissol-
vi et esse cum xpo. Et secundus quartus
dicit Et si post sed ultimus non reparo la-
ter et ideo tedium et labor tedio indua-
et ideo cum nature ad labore [illegible]
ideo cum ... post morte non
2 ... et quiete / Sed
est tempus refrigerium i. sic quod i. qui
et ... bene et iuste vivit et pe-
... a delectacionibus ... abstinet ...
... post morte retribuetur ... Ecclesiastico
... ambulat i. via
... requiem ...
... post mortem ...
... refrigerio ...
... igne et aquam. et induxisti
nos in refrigerium ...
3 ... mortem hoc ... loca tor-
mentorum pene. Sed dicit ... Et
... et ... ab inferno
... ad ... loca tormenti
... ad vos
... nunciarent
... loquitur et ...
... luce 16 ...
magnum firmatum est inter nos et vos
ut hii qui volunt transire hinc ad vos
non possunt neque inde huc transmeare
... de loco gaudii / Et loquitur sic

Qui de morte ... ... spiritu ... post morte ... (margin note)

... ab inferis ... Ioh. 20
et Lazarus ... Ioh. 11 / Item 3 Reg. 17
de filio mulieris sareptane ...
... helias ... suscitavit a mortuis
Item 4 Reg. 4 de filio sunamitis quem
heliseus suscitavit. Contra hoc ...
... duo ... pro utraque aia
... Ad secundum dato quod sit
... vel ad ... (quod ...
... in morte ... apostolus ...
... doctoribus catholicis
... et divulgatum ... in ...
... Item Plato ...
... Item ... ubi ...
... de anima ... / ...
interierit (quod aia ... et immor-
talis. Et ... quod ... p...
... ab ... fuit / ...
vel ... post morte. Sed post ... u
... aia ... in corpore mortali
... a corporis passionibus ...
... a corpore ...
libere ... et ...
... in corpore ... et
et post morte ... / Et ...
... male ... peius ... fuit ... de
... et ...
... ad originale immortalita-
tem ... et
... Item in libro qui de aia
... et ... nomine inti-
tulavit ... ad in-
mortalitatem ... Ubi plane
dicit quod ... mortale est ... defugitur
... in morte est ... integra
et incorruptibile avolat / abiens ... locum
... non ... Ubi ... pot
... quod ... defugitur ... dicitur
... et digne ...
... quod ... iniuste ...
... in ... intelligi-

qui siquidem aia immortalis e
sollicitudine indiget . non p ipso corpe
solum . ig° utrique vacamus viue-
bin p vniuso Si a morte cont-
vniuso libatio ite contra mala
mancutiby a corpe pit libari
et ab ipsorum malicia . ad aiam mire
sana . quia durioribus appi3 . ulla
perfecto e . illi aliam a fuga malorum
non alienato . qui ut optia et pru-
dentissima fiat Et infra de malorum
aiam ingressuras cautelas vim
nuquam egrediente uel qd e optimum illi
deo superius in thimeo / Et scripsit
de pitagora sed recitat ouidius
in methamorphoseos ubi dicit pt morte
carent aie sz pore relicta Iamq3 qm
dicit nouis domibus viuunt . Sitat
et recepte Et mag de cursibus aucis
qui allegat Ilud in q quinto sup
factio plonis ubi dicit corpe deposito
ad libe ad ethera pgens / Euades
honor . fors deus ethereis alti / Itez
eranos trimegistus ad asclepium
asclepi Et aia quia mortis
et h ad vniuersalit tuetur Et ad
alio Et modo Et infra pq mediu hoc
Cu fuit aie a corpe facta discessio
tc ad examen . merita q3 arbitrium
transiet i summi demonis ptate
Cuq3 ea ea pia iustaq3 puiderit
i e competentibus locis manere pmittit
Si ac delictorum illa maculis . vi-
ciis q3 obligata vidit . de supe-
riis ad yma deturbans p̄cella act̄
ignis et aque sepe discordantibus
tradet . et p̄t int celum et terram
mundanis fluctibus et diuersis
etruis q3 pennis agitata raptabit
ut sic aie obsit eternitas . q3 p̄t
dicitur sua ethio supplicio subiugata
Idem sicut Item dyalogus et ij de celestibus
li 16 c . x . Intellectus solus e ab corpore separatus

et solus est de diuinis Item 2° de aia
dicit q3 aia intellectua e altius genus
aie et vegetatiua et sensitiua . et ipsa sola
cogitur seperari a corpe sicut
perpetuum a corruptibili Itez ii de po-
mo . Item Seneca epistola 36 mors
quam pertimescimus et recusamus inter-
mittit vitam . non eripit / Veniet
iterum qui nos in lucem reponet
dies / Item epistola 102 . qui ait ucdsz
gr miraculum 36 eplas pter illas
88 q quidem fuit sz dicit pt (Iuuabat
te de eternitate aiarum aliqui querere .
Immo credere Credebam enim
me facile fama magnorum
virorum rem gratissimam magis pmit-
tentium qm probantium . dabam me spei
tante Et aie sz fides sed catholica sit a
diuulgata et miraculis pbata . pbata
non est Secundo psuadet adprius
de triplici p° ex diuina bonitate sicut
eam deus signauit sicut bonus magis e
tu bonus e aliquis prius Et ergo
e eterne ex 8 ethicorum Et amicus
saluat vitam amici si potest . go deus
si e verus amicus . amicus prius confert
immortalitatem Et ad i ion lob Et
n habet vita tua psautes etterna
mutabilioris omnibus eternus Et
go dei equitate Iustitia em dei
requirit q3 omnibus reddatur scdm sua
merita et demerita / Premium enim
pmiis et pena p demeritis
Vnde ad ro Et unicuiq3 reddet vni cuiq3
uno opa sua Sz hoc non fit in vita
presenti . i qua mali letantur et p-
spantur et boni deprimuntur et tri-
bulantur go necesse e q3 hoc fiat i futuro tia
ergo in alia vita diuina / quia iustus
iudex deus Et ipse p misit nobis
vita eterna si bene egerimus et pena
eterna si male egerimus go ita fiet
Vnde si i mortalitas non possit forte
vbe uati pt

p Ipso corpe morte vc aie pccata
vo h3 posse reddendi ad pm locum qr
turpia opa et delatas corum impediunt a accessu ad pm

b Apok 22 Dabo vnicuiq3 scdm opa sua vnip°

c. 2.

nali voce probari pot pater preceptum debilitationi. q ad litteram tam apud quam
apostolus asserunt sunt sunt quet
et crede sed et multa alia sunt
vera. q probat negatio altri eius
rectoris est unius cuiusdam incepit esse
ut non incepit esse. et sic ne cum
rectoris deviatione probari potest sed prima arte
illa 2 topica. Unde quadratura circuli
ita est. et sic omnes demum arte in-
venta non fuit sed ipsemet fuit in-
venta non fuit sed ipsemet est in
puncto. c. 2. Et in logica ponit exemplum de
q hoc tale fuit. Sicut quod de
quodam religioso. q quedam persona re-
quoddam religioso. q quedam negauit aliam
dantur. de eo q negauit aliam
esse immortalem. Querendo mihi ait esse
ait ille religiosus / aut alia esse
mobilis a immobilis. Si e mobilis
mortalis a immobilis incomodum inflige[illegible]
prima incomodum inflicti credenda
bus aliam esse immortalem. Si vero est
immobilis et cum credis esse mortalem
aliquod incomodum inde sequitur quod
nichil est credere aliam esse immortalem
quam mortalem. Vita presentis vita
quam mortalem. Vita prima vita
q nupsit in qua opinione proponit et
sequens / q contrarium et ad tedium temporis
vite nostre est / q hic cum est
lig ad mala et ad plurimum concluditur
ipsi assumat. In quo verbo vita ma-
ad beatitudinem ordinatur. scilicet a beatitudine pre
duratis / ad quantitatem. a pena
litate / quibus afflictos / ad dulce-
tedio / et alabilitate continue muta-
tos / ad quod tempus vite / Sed hec
papie vo ho in mensura contra temporis
de sancto Job. 10. Tempus vite nostre
vite mee. decimo eius 18. de mane
usque ad vesperas immutabilis temporis
ista brevitate / vite humane pro anima
nali per bonitatem Seneca epistola 1a
dicit / propone temporis prius vastitatem
et universum complectere alios complectere
deinde hoc quod etate vocatur. Quia
ita opera immense / et videbis quam
exiguum sit quod optas. quod extendimus

/nic

pro hominibus
et incola
eius

hanc vitae

spirant ei loqui vbi constat breviter
pa

Et hoc tam sapiente quod sollicitudines
occupat / quantum nobis antiquam
veritas optata / quantum valitudo.
quantum tior. quantum timet inuti-
lis aliis dimidium, quod hic edomite
et adipisce laboriosi. sperare luctus
et intelligere a longissima etiam
vita. minime esse quam vivit. Seneca
Epistola ter 97 brevis fatuitas hominum
in undarum perpetuum loquitur non
obstante brevitate. Et diligentia
naturalis non obstante penalitate / dif-
ferentiam moram non obstante
temporis instabilitate. Contra istos ulterius
sperat. Seneca epistola 80. et nullus
vita non oportet ut sperat in crasti-
num / quia potest hoc male esse in instanti
non est vivunt sed victuri sunt / quia
differunt. Exemplum attendimus. ut vita
nos preterit / sicut vero civitates
a. morientes et aliena superiunt.
et ultimo die finitur. Quod tunc perit. /
Et ideo nos consilium apostoli gal. vi.
Dum tempus habemus operemur bonum ad
ad senes. debiles. et impotentes
non habent tempus. sed habuerunt a tempus
ini et habuerunt parentes. non habent
tempus. cum non potest sui corporis / con-
tempus. cum non potest in corporis et ideo ut
tu tu conferat tempus suum et ideo ut
secuti. ut morbus ut mors con-
pecta sit ad benevolentiam sed statim
e incipiendum. Tempus minus est. quod
plangendum est. nulli invenitur et quid
ob decessum quod nobis iusticia. Job 28.
dedit ei deus tempus penitencie. et ipse
abutitur eo in superbia Et ideo tempus
faciendum duce. dissipauerit legem.
Ille ait q potest dicere. vixi. et talem
vivat de certo. felicissimus est. Seneca
epistola 12. Ille beatissimus et securus sui
possessor est. q crastinum sine sollicitudine
expectat / et quisquis dixit. vixi. cotti-
die ad lucrum surgit. / talis fuit fuit
ille religiosus. q quando vixisset inter-
rogatus aliquando. vixit et vixi
vixi

[illegible]

[illegible]

a q abutitur tempore pro decipere

Et non est extimanda vita 2m longitudinem temporis sed 2m
modum vivendi. In solo peccatores et non religiosi
sunt vix dicere. tu vixi / et impietatem tam diu
morituus fui. Ille

cp vi fº 6 et xi videri

Fuit et in religione .ia. annis. Et tunc alius dixit: non quo qui vixisti? sed quantum. Audiverunt enim dicere: quantum vixi. tibi dixi. Volunt hic dicere quod per tantum tempus vixerat quantum sequitur hec: naliter quod post in hac doc... vixi et est fuit .ia. sed patet et tantum et ... religione et deo servierat et aliud tempus non computavit ut dignum dici nomine vite. ut et vere se noiare vitam futuram vult vita. quia solum vite eterne non est vita. quia scribit marcialis epigramate Tamen marcialis epigramate non est Cre... li. x. epigramate.
Non multum sapientis dicere vivam. Nimis eterna est vita crastina. Vive hodie. Et hoc est quod dicit augustinus de verbis domini sermone ... Age penitentiam et corrigere. Longe quidem est dies mortis. sed ultimus dies ultimus longius. quia esse non potest. quia breuis est vita. et ipsa breuitas quia est incerta. ipsa nos est que multos occidit: dicunt Cras. Cras. et subito hostium clauditur, remanserunt ad vocem cornicina. quia non habent corvi columbine. Augustinus. Ergo summa stulticia est inutiliter vel tempus preteritum expendere in peccatis. et de tempore futuro quod non est nostrum sperare vel spem habere. Et ideo loquitur dicit ecclesiastes .7. Ne impie agas multum. et noli esse stultus ne moriaris in tempore non tuo. Et ideo gal. vi. bonum igitur facientes non deficiamus. tempore enim suo metemus non deficientes. Unde metrice dicitur: Vita breuis. tanquam leuis. ut spes redeundi. Multa seras. hic pauca feras. sed cura paradisi. Plura feras. ut plura feras. ne ... perdidisse. Pertineat domino nil valeat sera penituisse.

Prima quod nihil sumus nati sumus et post hoc erimus tanquam si non fuerimus. quia fumus afflatus est in naribus nostris. Et sermo scintille ad commovendum cor nostrum quo extincto cinis erit corpus nostrum. et diffundetur spiritus tanquam mollis aer. || Prima sequitur erronea opinio hic exequitur de eius insufficienti probatione. et talis est probatio, quia nulla res quam moriendo perit et eam incipla... premiatur vel punitur post mortem. Sed homo est talis quod non homo premiatur vel punitur post mortem Et per hoc habetur eam vz quod post hoc nunquam post vitam presentem. erimus tanquam si non fuerimus .l. ut corpus vivet ut anima. Et ita moriendo homo totaliter perit. Et capitulum huius maioris duo ponit. Primo probat quod homo corporalis perhibet secundum rem. Secundo perhibet quod etiam secundum nomine... Et nominum. Circa primum duo facit quia primo persuadet hoc opus naturale et probate. Secundo exemplat et nominare in etiam. Prima pars patet ad presente... Circa quam duo facit. Nam primo probat primum propositum quod homo perhibet. et quantum ad animam et quantum ad corpus. Et primo probat hoc ex modo productionis. Secundo ex modo resolutionis. ibi quo extincto. Circa primum duo facit. Primo probat hoc ex parte termini a quo productionis. Secundo ex parte termini ad quem. ibi quia fumus est. Primo dicit quod corruptio et productio sunt mutationes opposite et inter terminos oppositos. Sed productio nostra est ex nihilo sed a termino a quo. et ad esse sicut ad terminum ad quem ...[illegible] et ab esse sicut a termino a quo quod est totum

|| quo corruptio est ad non esse sicut ad terminum ad quem ...[illegible]

c. 2

et oppositum primo mutaciones processe-
runt. Et ergo quia ex nichilo nati sumus
ideo quis est unus [illegible] quod post hoc erimus
tamquam non fuerimus. Et hoc quia statim ibi
consequitur quod innuitur ista quando
dicitur ex nichilo nati sumus ergo post hoc erimus
tamquam non fuerimus. Et ista racio nichil
valet quia anima solum sicut ex nichilo nati
sumus est solum. Nam productio corporis ex
aliquo est quia ex spermate viri et mulieris.
Anima vero corrumpi non potest. Et hoc corpus cor-
rumpitur et corrumpitur in nichil. Et
ipsa non corrumpitur. Corpus vero corrumpitur
in illa ex quibus componitur. Et ideo sic ipso
est falsa. Productio hominis est ex nichilo quia
corpus a parentibus propagatur. Anima autem a
deo infunditur et creatur. Et ideo in
corpore hominis corpus resolvitur et anima
separata vivit. Contra ibi cum sumus
et in naribus nostris afflatus. Ponit secundam racionem contra ista
[illegible] opinionem. Et fuit ista racio a pec-
tum ad quem in ipsa productione hominis
[illegible] quem est hoc ipse vivens que
facto ipsa productione [illegible] infima
in isto autem [illegible] nisi [illegible]
vita perdi potest videlicet expiracio et
inspiracio [illegible] calor et motus. Sed
anima nichil est aliud nisi aliquid istorum
secundum eos. Et quia ista adnichilantur
ergo et anima. Contra ad primum quod ponitur
per expiracionem et inspiracionem. Contra cum
sumus et flatus est in naribus nostris. In
corpore nostro. Et potest poni pars pro toto. Quia
ibi potest sensibilis expressio spiritus de
corpore. Contra [illegible] secundum videlicet quia
ad secundum dicit. Et sermo. Contra nec cum non
pt est sine ymaginacione ut ymaginamur
pro sensibus secundum philosophum 3o de anima. Et hoc
stat quod sensus perit corpore mor-
tuo. Contra ad 2m dicit. Et scintille
i. calores naturales. Quia calor similiter
perit. Contra ad motum dicit ad co-
movendum cor nostrum i. calor est in cor-
pore nostro ad admonendum motum
quem motus derivatur a corde secundum [illegible]

aristotelem de motu cordis. Et hic tangit
ponit has opiniones de anima quas re-
probat aristoteles primo de anima. Prima fuit
eraclitei cum posuit animam esse ba-
porem quem ipsi vocant fumum vel
flatum. Secunda fuit dyogenis cum po-
suit animam esse aerem quia [illegible] vo-
cant fumigacionem. Quod fumus est vox sig-
nificativa articulata et vox est aer per-
cussus secundum [illegible]. Tercia fuit
opinio quorundam dicencium quod anima est
ignis quam ipsi vocant scintilla.
Quarta fuit opinio melissi ytalici
qui dixit quod anima est quidam motus cor-
poris. Et ista tangit cum dicit ad commo-
vendum cor nostrum. Contra in omnia extinctus
cinis. Probat quod quia hoc totaliter morit-
ur homo resolvitur. Et quia nos ponimus
quod posuit animam esse de natura alicuius ele-
menti [illegible] per probaciones quod posuit
eam esse de natura ignis vel aeris. De natura
eam esse non posuit animam esse [illegible]
terre ut de natura aque. Nisi valde
grossi philosophi secundum dicit aristoteles primo de anima. So-
las duas opiniones tamen prosequitur. Et
dicit primo secundum primam opinionem sed quia
ignis extinguitur nil remanet nisi
cinis. Ita quando anima moritur nil remanet
nisi extinctus cinis. Et postquam cinis totaliter
extinctus non accedit [illegible] ut corpus
nostrum iterum accedit per vivificacionem ut
[illegible] secundum istos. Contra [illegible] secundam opinionem
arguit. Cum vas repletum ab aere
evacuatur ab aere nil remanet ibi nisi
vas repletum aliquo alio. Et quia
hoc moritur aer a corpore expellitur
et nulla alia vita manet. Et fuit
ipse [illegible] stolide imitatores [illegible] tota
[illegible] ut anima est dividitur tales etc.
[illegible] quod posset videri vel tangi. Et ideo
nisi quod [illegible] tangitur cum fodit. Contra [illegible] i. anima [illegible]
[illegible] et in nichilum defacili resol-
vitur tamquam mollis aer i. tenuis
vel fumus. Quia dicitur [illegible] corpus [illegible]
est cinis extinctus. Et videtur ipsi [illegible]

inveniet quod licet generaliter consuetudo nec sinat quod corpus resolvatur in ~~cineres~~ cineres. Secundo posset esse dubium utrum omne corpus humanum de lege communi sit in cineres resolvendum. Et videtur quod non quia aliqui homines moriuntur qui vincunt annum millesimum et tamen. Sed corpora horum non incinerantur nisi per magnum tempus post mortem vel saltem corpora talium non incinerabuntur. Et de aliquibus talibus dicitur quod sunt rapiendi obviam Christo in aera 1 Thessalonicenses 4. Praeterea. Si omnia corpora redigerentur in cineres tunc non foret maior incineratio in cineribus Petri ad cinerationem Petri quam ad cinerationem Pauli quod probatur quia omnes cineres istorum corporum sunt cineres. Respondeo. Sequitur quia est plus de cinere. Si illa incineratio foret in illis cineribus ad cinerationem Petri illa dicta foret in cineribus corporis Petri formatur. Et hoc quia est plus ... patet quod non resolvuntur in cineres nisi per combustionem. Patet de multis sanctis ~~scilicet quorum corpora non incinerantur~~ quia si non foret tunc quilibet. Responsio. Licet corpora omnium hominum videntur comburenda vel comburenda. Sed hoc est plus quia patet quod non resolvuntur in cineres nisi per combustionem. Patet de multis sanctis scilicet quorum corpora non incinerantur ut corpora virginis. Et ideo dicendum est Magistro dubio quod omnes nati in originali peccato tenentur hac pena communi et in terra ibis Genesis 3 pulvis es et in pulverem reverteris. Ad istud dubium notanda sunt tria. Primum est quod ad intellectum vocabuli cineratio non sit in cineres redigendi. Secundum est quod pulvis inter corpora vocabulo esse generalis pena quod cineratio de lege communi sit in pulveres vel in cineres redigenda. Tertium est quod vocat ... ad istud vocabulum. Primum patet ex parte textus quia cineres non vocantur nisi combusta per ignem. Secundum patet quia pena lata a deo pro peccato originali est pena corporis tenebit de lege communi usque ad resurrectionem. Sed illa pena non solum fuit de morte sed etiam de resolutione in elementa Genesis 3 pulvis es et in pulverem reverteris. Ergo ita tenebitur sed ita de morte. Sed pena mortis tenebit

tamen quod in quibus sunt Petrum originale et pena in cineribus. Hoc ix Statutum est omnibus semel mori et 1 Cor 15 In adam omnes moriuntur. Tertio dico quod et resolutio corporum humanorum in illa quae vulgo ponitur vocatur incineratio apud ... Patet per antiquam consuetudinem qua humana corpora comburebantur et maxime nobilium ut in cronica ... Et postea cineres in urna conservabantur in vrnis. Et ideo mos inolevit dicere quod illa quae resolvuntur corpora humanorum dicantur cineres. Quarto patet tamen resolutionem corporum humanorum quae est ignis concupiscentie carnalis quae vocatur fomes quia de lege communi corpus humanum accidit patet quod nunc fomite corpus humanum incineratum resolvitur ad ... infectos purgationem illud dicitur quod ... resoluti et combusti sunt dicuntur cineres resoluti. Primo dico quod tales resolutionem per ignem 1
quia mundum ante diem iudicii comburabit quod resolvuntur cito et cito reparabuntur.
Secundum dico quod illa est veritas incineratio 2
in cineribus Petri et cineribus Petri. Sed secundo ... dicitur hoc fatetur quod ille cineres magis univertantur Petri quam alii ut ideo hoc requirat.
Tertio dico quod sepultura ... figuratur 3
... patet quod corpus virginis benedicte resolvendum non fuit quia in eo fomes extinctus extitit et ... est de ea itaque de aliis sanctis. Et si aliqui alii sunt quod ... est hoc de privilegio speciali.
Quarto dico de reliquiis sanctorum et de lege communi aut ... incineratur X vel
incinerabuntur et cinerabuntur ... dicitur de privilegio speciali.
Nono quod cum nunc vane gloriae de aliquo cuius delectatur moriatur in pena valde expedit cogitare quid de illo delectabili eveniet in futuro. Sed legitur in diversis libris ut in vita beati Johannis Elemosinarii hoc quod mos erat antiquus apud Grecos quod statim imperatore electo et coronato dicitatores manumittere ... cum marmore afferrent ei. Et dicebant istum de quali marmore iubet imperium tuum.

Sed si momentaneum / ne propter imperialis
officii in vana gloria efferretur
Dicitur quod fieri in consecratione imperiali
stuppa coram eius oculis accenditur
et comburitur et dicitur sibi pater sancte sic
transit gloria mundi. Item legitur in cronica
romanorum quod triumphanti in curru
assidebat quidam ribaldus qui eum in-
primis conviciabat et multum cola-
phizabat ne excessus honoris illo
die collati eum supra modum extolle-
ret. Omnium vero attendendum valet
gloria et nobilitas inutilis quia
corporis cum quo et ad quod regimen du-
nectitur etc. / Forma gaudi mores
capiat vis et honoris / Non retinet
forma quam reddit in cinere / Sed post
ad nichilum est etc. Quod tamquam superbus
terra et cinis Ecclesiastici x. Unicuique enim com-
superbia unam expedit plures comedo-
ram dicitur vobis est terra cinis et
corpus unum / Post est celum unum dia
delicate et sumptuose nutricabunt
corpora sua nunc calidis cibis nunc
electis carnibus tam domesticis
quam ferinis. nec usque mollibus
ac plumis quod est putat quod calore
et igne vite naturalis protrahat pos-
cimus quod valde decipiuntur quia Job 30
quod caro deficiet et in cinerem co-
vertetur / Item dicitur post piget remissus
et occupis quod corpora sua in tantum ap-
preciaverunt quod nullam penitentiam volunt
eis opponere quod tamen post tempus modicum
nichil aliud erit nisi exilis tinis cinis.
Item in signum istius dicitur communiter in
feria quarta in capite ieiunii a sacerdote
quod memento homo quod cinis es et in cinerem
reverteris. Item dicit et in tercio quod
sed habens cinis et corpus unum / Sicut
sunt in quibus laus corporalis consistit
pulchritudo sua et fortitudo / Sed in consistit in
quadam exteriori claritate bone com-
plexionis. Et ideo vere pulchritudo depingitur
in libro ut videatur / Sed corpus
dicitur et quod quedam lucerna quando est
pulchra nisi quam lucem interius luce-
at ardet. Et ut corpus nisi alia lucerne

et spiritu vivificante non refulget. Et
ideo videmus quod quam moriatur totam
pulchritudinem perdit per se lucerna iniprox
extinguatur. Item fortitudo consistit in qua-
dam naturali potestate faciendi operationes. Sed
et potestas resultat ex solidate compac-
ta compositione carnis ossium et ner-
vorum. Et sic fortitudo quando dum fiat vali-
da finaliter dissolvetur et fiet cinis
Ysa 33. Erit ipsi quod de incendio ci-
nis. Et ideo in recordatione frequens
et assidua quod corpus cinis est terra
et nonne quod iste cinis inte-
rum. Item est recogitatio fugat temptationem. Secundo
... devotionem. ornat orationem Primo
dico quod fugat temptationem / Exempla huius
est quod est et exponit albertus li. 2 de
vegetabilibus / quod si corvus nidificaverit
in arbore et ova posuerit / pro tali
cautela potest facile impediri ne
de ovis valeat pullos producere.
accipiatur cinis vitri et subtiliter
ponatur inter lignum et corti-
cem arboris portantis nidum. Et
quamdiu cinis ibi duraverit numquam
pullificabit corvus. Item corvus diabolus
est unde theodolus. Corvum pfidie
dampnat alalia querit / Iste est ar-
bor ... arbor bonus fecit
bonos facit. In ista arbore diabolus
per tempus nititur nidificare. ova
ponere et tandem pullos producere. Ni-
dum facit de ramusculis diversis
cogitationum. ova ponit de nimus-
culis pravis delectationum. pullos
producit per consensum. Sed ergo istum corvum
impedire volumus. et si nidum fecerit
per advinientias cogitationes et per sua
ova posuerit per surrepticias de-
lectationes. ne producat pullos per
assertivam electionem accipias cinerem
vitri. Vitrum autem fragile est caro
nostra. que frangitur omni ictu. Cinis
huius vitri est memoria status in
quo status caro habebit post mortem /
qui erit ad hunc statum cineris. Job 13
xvii

memoria vita co[m]parab[itur] cineri [pro]pe Iob. Ergo
cinerem nostrum [con]terere i[d est] s[e]c[un]d[u]m vitam exteriori
co[n]versacione p[er] [pri]vatas et occultas [tem]p[tationes]
sacros meditac[i]o[n]es mortis. et infallibiliter
nunquam [con]senciemus suggestionibus dyaboli
p[er]ingros et delectacio[n]es corruptas. Et hoc
est q[uo]d d[icitu]r. cinis a cremacione nomi[n]atur
et incensio no[n] putabit s[e]c[un]d[u]m iste enim cinis
vitule vel vacce. quem moyses iubet
colligi et i[n] loco mundissimo poni. numeri
19. de quo d[icit] ap[osto]l[u]s hebr[eos] 9 Cinis vitule
aspersus inquinatos sanctificat ad emundacionem
carnis. Ergo cinis iste [con]servat
devotionem s[e]c[un]d[u]m eo[s] cinibus cooperti opere
[con]servat et magis i[n] cineribus iuniperi.
q[uia] s[e]c[un]d[u]m ysidorum ethimologiarum vij li[bro] ex iuniperus
arbor sic vocatur q[uia] [con]cipiens
pir i[d est] ignem. quia ignem [con]ceptum adeo
diu [con]servat q[uo]d si pruine ex eius cineribus
sint cooperte usque ad annum p[er]durat iuniperus
q[uia] gignens pir i[d est] ignem. Et
de h[oc] moralit[er]. q[uia] ignis sanctus et devote
dilectionis i[n] altari s[an]c[t]i cordis iugiter
[con]servare tenemur. s[e]c[un]d[u]m illud levitici 6. Ignis
i[n] altari meo s[em]p[er] ardebit. Ergo iste
ignis devocionis et dilectionis dei. p[ro]pter
cursum vite n[ost]re [con]servetur velud involutam
[con]ci[n]eribus carnis n[ost]re. In altissimis
montibus inveniuntur cineres [con]vulsis
pannis. Et i[n] montibus scilicet ingrediens memoria
mortis cum penitencia devocionis et
respectu stipis p[ro]p[ter] vitorum. unde Iob q[uo]d dice-
bat. me ipsum reprehendo et ago penitenciam
i[n] favilla et cinere. capitulo 42. Ideo cinis
iste ornat oracionem. Unde cum papa se
magis humiliat et vanitatem suas declarat.
tanto facilius impetrat q[uo]d im-
plorat. Et nos qui co[r]am deo. [con]fiteamur
nostram scelerum. facilius expedimur. Sicut
legitur de abraham gen[esis] 18. cum supplicaret
domino pro [sodo]mitis. Incipit loquar ad dominum
deum meum cum sim pulvis et cinis.
In huius figuram iudith dum orare vo-
lebat. cineribus capita aspersit. Ideo
valde licet sancti scriptura [illegible]
[illegible] nobis cinerem p[er] cineribus [illegible] 61
da [illegible] [illegible] [illegible] mo [illegible]
vas cinerum q[uo]d [con]fert flos Sanctus c[i]r[cum]
i[d est] [illegible] cies

Copia quid rerum. mors ultima
meta dierum flos est. marcescens
candor. in morte nigrescens. dum
gaudes [illegible]. formidans mea pangitur
lege. Leta tenere lacrimis la-
bentur habere. Ne pateat pene — pene
tibi ianua tu[a] tene [illegible]
mortis. sapiencia vis et honores
no[n] retinet homo. qui redire ita
unde [illegible] opus aly [illegible] stultus pos
repertum in tempus qui reddit et
reddit in [illegible] q[uia] nil am[illegible] fuit
magis opum bonum ad amorem
[illegible] virtutum incipit ut nobis
gracia p[er] vita eterna [con]feratur p[er] dominum nostrum
Et Iustus sicut vita nostra tam[quam] vestigium — 168. i[d est] fugacia
[illegible] nubis et sicut nebula
dissolvetur. q[ue] fugata est a radiis solis
et a calore illius aggravata. Postquam
sapiens ponit o[mn]ium inpiorum. et
totam p[ro]pter debitorum de morte hec.
q[uia] opus ponit hominum s[e]c[un]d[u]m similitudinem
mori. et dico resolui i[n] cinerem.
ponit eorum additio p[ro]bandi racionem. q[uia]
q[uia] p[ro]pter [illegible] na[tura] et ph[ilosoph]ie. hic ponit
racione. quem hic [illegible]
expanit et rethorice. et sumitur ista
tria ex de impressionibus q[uae] generantur
i[n] sublimibus de nube et nebula.
Est autem quod nubis de vapore elevato
de aquis et terra. usque ad medie
intersticium aeris ubi e[st] locus frigidus.
Est autem ita [illegible] virtute
solis et corporum celestium [illegible]
vapor quodam calore actuali p[ro]pter quem
ascendit. Cum autem p[er]venit ad medium
eum aeris ubi est locus valde frigidus.
tum p[ro]pter distanciam a reflexione radiorum
solarium a terra. q[ui] reflexio calefacit
de [illegible] que ne [illegible]. Tum p[ro]pter
completam distanciam a corporibus celestibus
et a spera ignis. calor incorporatus
nubi p[er] quem ascendebat deficit
et corrumpitur p[ro]pter [illegible] frigiditate et sic
ponit nubes et resolvitur i[n] pluviam
vel in nives seu i[n] gradines — nives
[illegible] potencia licet forti ne frigus
sic [illegible] Et i[n] [illegible] nubes
[illegible] p[ro]p[ter] resolucionem [illegible]
nebula autem [illegible] — i[d est] methaurorum

[illegible] i[d est] salomonis [illegible] [illegible] sumat appellatur q[uia] cetum i[d est] eorum congregat que vos [illegible]
[illegible] [illegible] q[uia] loquitur ad plures et sumo [illegible] [illegible] ad vires [illegible] ad [illegible] gracia dicitur

·i· remanentia
est reliquie nubium resolutarum aqua plu-
ideo ente et nebula signat senilitatem.
Comparat ergo vitam nostram vestigio nubis
que est nebula sed ... et per hec
et ... id est deponitte / Vel vestigium
nubis dicitur ... nullum vestigium
... nubis sed tota dissipatur et nebula
... erit memoria sed omnibus in corpore
et anima ... duo ... ...
dicat ... de hoc ... quod nubes sive ne-
bula per calorem solis attenuata tum ca-
lor non potest causa ... ut ...
sed magis causa lenitatis et ...
... ... mathei ... Ad hoc ...
... ... multiplex ... ...
... et ... est locutum ut ...
... ... a ... ob ... ...
... in cogitationibus suis et obscuratum est
cor ... eorum ... ...
... ... Rom. i. ...
... ... cogitaverunt et ...
... ... cum eos malicia
... ... quod cum nubes
... elevata ad medium interstitium
... calore solis recedente non accedente
radiis non agentibus sed deficientibus nubes
aggravatur per frigiditatem ... et per
... ... ad naturam aque de-
... ...
... ... radiis solis deficientibus
... ... calore illius deficiente
et aggravatur calore illius deficiente
Ideo potest dici quod nubes vel nebula
... a radiis et calore solis rarefit
quoniam ... rarior ... frigus ... magis
et ... penetrabat et infrigidat et ...
ad ... redit ad naturam ... propter vaporem
... frigidus. ... vapor ... aquis
et ... ... dubium est ... ...
... ... quod ... ...
... loquendo vita ... vita ...
... non potest ... ... / ...
... ... dimittit in
... ...
1 ut refrigerer ... ... et
... non ... ... Job vii ...
2 ... nubes et ... ... de-
... ... ad infernum non ascendet ne-
que revertetur ultra in domum suam ... Job x.
3 ... et non ... ...
... et ... mortis ... ...
4 ... Ego vadam ad illum ... vero non
5 revertetur ad me ... ...

//magis

16

... ... et ... et ... ... utri-
usque ... ...
... ... Sepulcra eorum domus
illorum ... ...
... ... malicia ... ... et ... ...
... ... non ... ...
... ...
... aque dilabimur in terram que non
... non ... ... i cor xv caro et sanguis
regnum dei non possidebunt ... ...
... ... quod anima que est ...
... et ... ...
... ...
... ... non potest ... ...
... ...
... ... eterna ... eterna non
... ...
... Job 19 Scio enim quod redemptor meus
vivit et in novissimo die de terra surrect-
urus sum et rursum circumdabor pelle mea
et in carne mea videbo deum salvatorem meum ...
... Ego aperiam tumulos et educam
vos de sepulcris vestris ... deus ... ...
... ... dabo vobis spiritum et vivet-
... ... et ... 26 ...
... ...
... ... et ... ... quod vita ...
... de ... ...
... ... ad ... suum eterna ...
... ... non est ...
... ...
... corpora eorum ... ...
... ...
... quod ... ... dimittit in ...
... ut refrigerer ... ab ...
... ... abeam et amplius non ...
... ... vita et amplius
... ...
... ... Job ... ... ad vita
... morte ... ...
... ... coronatorum.
... ...
... ad ... ...
... ...
... opinione ... ...
... ... ad ... vita ...
... ... aque ...
... et ... ... ut ... ...
... ... corpus ... ...
et ... ... vita ... ...

Ad nonum dico ut dico quod in ... probat quod dicit. Et advertendum quod sicut
dicitur vos mete sue ... quod habet
anima corpus apud ... Ad decimum
dico quod glo... est ... Cum ergo proponitur Item et frugiferum
i. homines debili. viciis quia celantur et
facilius oriuntur. ... cum vita mea /
Quantum ad quod est .. vita mea
... nunquam vel raro aliquem
vel ... permanentem vel stabilem. sed semper rebus
vel pravitatis et caducis Comparatur autem vi-
ta humana aliqui herbe vel flori. quandoque
bi. quandoque rori. quandoque hospiti. quandoque
... omnia cum vita sit ... mo-
mentanea et caduca. Secundo loco de ...
et de vita humana ... cadere sed ...
... vespere decidet indurabit et are
scat. Vos in isto ... sed ... vita
humanam in tria tempora dividit in pu-
eritiam. adolescentiam. et senectutem. Tempus
puericie comparatur herbe non dum flo-
rentis in adolescentia comparatur herbe flo-
renti. Sed et de homine ... dici
quod est in flore suis ... duas etates
primas. Et ubi hic ponitur mane / Secundo
ad tempus quod est senectus / vocatur vespere /
Ergo mane. i. in pueritia sicut herba
transeat mane. i. in adolescentia flore-
at. et pertranseat. sed in vespere. i. in senectute
decidat per infirmitatem et indurabit
per mortem. et arescat per resolucionem in
pulverem Tertio comparatur vita mea nu-
bi sicut habetur et Iob vii Sicut nubes pertransit
et consumitur. sic qui descendit ad infernum
non ascendit / Sed cum nubes de inferio-
ribus elevatur calore celesti et ascendit
volatus in alto ad tempus. et quando est in
sua altitudine ... et agitata continuo
... quiete. et tandem ... i terra ...
... descendit. Ita homines in vita pre-
senti oriuntur. et elevantur ad dignitates
et honores. ubi ... agitantur. fatigantur
inquietantur. et tandem de dignitatibus
decidunt et convertuntur in terram Iob 30
Abstulisti quasi ventus desiderium meum et
nubes pertransiit salus mea Quarto vero

in nullo gradu vel dignitate est quidam
... pulchre declarat Boecius de consolacione
li. ii. pro. ... dicens Iniquitas tam co-
pioso felicitatis ut non ex aliqua parte
cum statu sui qualitate rixetur adversus
Angustia cum rex est. sed quandoque condicio
honorum. et quia vel nunquam tota pro-
veniat. vel nunquam perpetua subsistat /
Huic census exuberat sed est pudori
degener sanguis. Hunc nobilitas
notum facit. sed angustia rei familiaris
inclusus esse mallet ignotus. Ille
utroque circumfluus vitam celibem de-
flet Ille nuptiis felix orbatus orbus
liberis. alieno censu nutrit heredi.
Alius prole letatus filii filie ve de- i. viciis
lictis mestus lacrimat Nemo
facile cum fortune sue condicione con-
cordat / Inest enim singulis quod quis in-
expertus nesciat et quis expertus exho-
rreat. Hec ille Quinto comparatur vita
mea vento Ozee vi Vita mea
quasi nubes matutina et sicut ros
mane pertransiens / Actorum 2 ...
Et quia pravitia ... non est nisi
umbra dierum / Sexto comparatur hospiti
Sap. 2 Cum hospes et opera me-
... et quasi in manu habes tibi ... 7
... cum item est in vita presenti
quasi hospites in hospicio non sed
in domo Commorandi enim diu
locum natura nobis dedit. non habitandi
... / Acceptus in hospicio. utitur
habet domus. lecti vasorum et ...
sed non domino / Sed ... nichil
aufert sed exuit liber et ... dat
et tandem in fine ... computat
... Et est de nobis In vita ista
... hospicio ... venimus ...
... possumus sed nichil asportare no-
biscum in morte Iob 2a Dives cum
dormierit nichil secum auferet Sed
mundus sicut ... busiridi de quo habetur
fabule quod homines hospicio recipe-
... sub specie pietatis sed postea
deplorata ... opportunitate eos

c. 2 ornabat istos nudos sed spe fauoris et
auricie admittit connotat ad diui
cias ad dignitates et honores voluptas
libidines et corporis occidat ...
6 to corporis cursori Job 9 Dies mei
velociores fuerunt cursore. fugerunt
non viderunt bonum ... ergo patet quod vi-
ta nostra sicut ... tempus transitorie comparata
nos ... quia quondam vetus
palladium dicitur ... dicit
in poetria induct fabula ...
da poete quod palladium destruc-
... in istis verbis ...
egregia compungor ...
ad lacrimas ... intuens ...
... illa at contremuit
... lacrimas ...
alias vio compassa ...
... in qua ... quod fuit quod quondam
... instaurauerunt et ... vita
te ... et temporis amenitate ...
... at illa temporales ...
... transierunt et ...
... sorte temporis transitoria ...
... nempe ... stabiles
... fluxibus temporis. fluxi
... fluxibiles fluunt ... palladium
... sicut ... quod dicit ...
Job 2. ... transit et ... eius
... augustinus ...
... transit et concupiscentia eius
vis ... amare temporalia et
... tempore ... amare
... tempore ... temporalia flu-
et ... viuere ... temporalia flu-
... transit ... insola fluui-
... arbor. ...
i. papias ... tenere lignum / voluit
te amor ... tenere ...
amare ista miseram ...
vitam / ubi ... labore viuit
quanto magis amare debet illam
vitam eternam ubi nullum dolorem
sustinebit / ... fugitiua gla-
... apparuit ... glaciem
... aqua currente et flu-
... glacie ...
... glacie ...
tenuis ad supportandum eam ista
cautela debemus nos uti ...

... est quedam pulchra et splen-
dens glacies ... delectabile ...
... pasci et ...
... delicate et ... magna
familia. cui possit imperare ...
... glacies ista est valde
fragilis ...
... aquarum ... ista
glacie ... aque ...
... audies quando
... in morte / ...
... ego miles
... ista glacie
non est confidendum Lucas ...
... transeunt ...
... festiue celebrant ...
... nomine ...
...
... non est de ...
Attendas ... ut Augustinus ... epistola
ad valentinum ... monete
... sacerdo-
tibus et vias tuas dirige ne declines
i. dextram neque sinistram ... pedem
tuum a malo / vias enim que a dextris sunt
nouit dominus. peruerse vero sunt que a sinistris sunt
ipse autem rectos faciet cursus tuos ... itinera
autem tua in pace producet ...
itaque vias ambulare debemus quas nouit
dominus ... nouit dominus viam
iustorum et via impiorum peribit ...
non nouit dominus que sinistra est. sed dominus
est ... ad sinistram constituti ... non nou-
vos ... est ... non noui ... nouit ...
omnia ... bona siue mala. ...
... talis vos ...
... qui dominus est ...
... non nouerat peccatum ...
... vias que a dextris sunt nouit
dominus / quo intelligendum est ...
vias dextras. i. vias iustorum que sunt vtique
opera bona que preparauit dominus ut ...
in illis ambulemus / vias autem sinistras ...
... i. vias impiorum. non vtique nouit.
...
... ego ... vias ...
sunt a sinistris ...
... ne declines in dex-
... et ne declines i
...

... sinistram ... debuisse
... bone ... a dextris sunt ...
sinistram ... declinare ...
... a dextris sunt ... vias dextras ...
... dextra ... bona ... opera ... a sinistris sunt ...
... vias ... ipse autem rectos faciet cursus tuos itinera tua in pace producet ...

Iam opus exegi quod nec Iovis ira nec ignis
Nec poterit ferrum nec edax abolere vetustas
Cum volet illa dies que nil nisi corporis huius
Ius habet incerti spatium mihi finiat evi
Parte tamen meliore mei super alta perennis
Astra ferar nomenque erit indelebile nostrum

Et nomen meum oblivionem non accipiet per tempus et nemo habebit memoriam operum meorum. Postquam imperii declaraverit quod totum genus humanum periret morte quantum ad corpus et quantum ad animam. itaque nil hominis remanebit post mortem. hic intendit probare usus quod genus humanum perhibet esse post corruptionem. Ita quod homo perhibet non solum post mortem per animam sed etiam post famam. Et iste sunt duo salvi quod per ipsum posuit scilicet per anima vel per bona opera que fecerit. Et ideo dicit quod fama hominis duplex divulgatur. Ad memoriam hominis exaltius magnis statuit quod propter magnitudinem bonorum operum. Dicit quod reges et principes et omnes qui aliquam potestatem magnam fuerunt honorati. quia alii proprie privati. Dicit quod secundum leges apud veteres qui propter magna et mira opera faciebat ad utilitatem publice tam que apud eos non solum in vita commendaverint. immo post mortem colere tamquam deos in eterna memoria statuerunt. Sicut Dyonisius qui primo patre colere docuit. liber pater appellatus est. et apud grecos deificatus fuit Minerva quia docuit usum olei secundum quod dicit Augustinus 18 de civitate dei c. 18. et Ysis et Serapis apud egiptios colebantur secundum Papiam c. 6. Augustinus libro. Sicut Hercules et Ulixes. Ajax et Hector et multi corpore strenui nomen et famam propter opera bellica perpetuam donati sunt. Similiter poete metris et carminibus. tamquam qui alios in eterna memoria apud homines commendare satagerunt. Unde ovidius cum ipse metra [illegible]

~~[illegible] abolere valet et sic dicit illa dies que nil nisi corporis huius~~

Ius habet spatium huius vite finiat ovidius. Parte tamen meliore mei super alta perennis astra ferar. nomenque erit indelebile nostrum quaque patet domitis romana potentia terris ore legar populi. perque omnia secula fama. Si quid habent veri vatum presagia vivam. // Ovidii. Tale et tantum opus // ego complevi. quod nec

Hoc quid nomen suum perpetuat. Iubet spatium. hic in finiat evum. Parte tamen meliore mei super alta perennis astra ferar que nomen erit indelebile [illegible] ipsum ego habeo eternam memoriam in [illegible] ore hominum. quia opus istud ut flumine ut ignis non potest in bello. ut oblivio temporis potest abolere. et ideo remanet mors que habet placitum. non animo dicit ea vita dicit duo [illegible] non habet ius nisi in corpus meum. scilicet a meum perpetuis post animam quia [illegible] melior mea ferar super astra in celum empireum. quo illa mors post attingere sed quod hec mors possit delere et destruere corpus meum. non tamen nomen meum delere potest. quia per totum mundum ubi viget romana potentia legar ore populi. et sic licet non corpore vivam tamen in nomine et in fama ~~[illegible]~~. Sic fuit in hoc bonus spera et [illegible] operis sue et non solum iste imperii qui fuerunt dignam attributa certitudine in nomine. et memoria propter opera [illegible] destructos dixerunt. Et nomen tamen non obstante statu et dignitate qua fuerunt. oblivione accipient per tempus in per lapsum temporis. Omnia enim tabescunt et corrumpuntur in tempore et oblivio fit. Dicit tempus utique & prius in c. de tempore. Est et nomen quod [illegible] hominis celebritate et fama. Unde dicit disponunt se homines in [illegible] Quidam nomen suum ambitiose magnificat ad ostentationem. Quidam nomen suum fraudulose vilificat in detestationem. Et quidam nomen suum virtuose dignificat in edificationem. Dicit nomen suum et famam [illegible] approbant. Quidam nomen suum magnificat. Alii nomen suum convincunt venustum. Quidam fuit homo bonus et mundanus qui vult aliquid in suis operibus appetit ut intendit alius nisi ut sit magnus nostri et famosus operibus apud homines. Et ipsi sciunt nomina in cronicis in [illegible] nuntiis hominum. quod non sunt nisi cinis et terra // ~~[illegible]~~ opus hoc cinis et terra nota est ibi et [illegible] quid superbit cinis et terra.

Sic ergo intellige quod est preceptum et [illegible] cursus fac pedibus tuis. et vias tuas dirige. ut
noverit omne hoc factum. a domino deo tibi preparari. ut sic facias. et non declines ad dextram
[illegible] ambulantes in vijs doctrine non confundes in vanitate tua. et ipse erit utilitas tua
qui vias suas [illegible] cursus tuos et [illegible] tua in pari perducet [illegible]
voluntas mea in [illegible] sufficit ad faciendum opera bona. [illegible]
vita bona et [illegible] quam audivit [illegible] ut credat et intelligat [illegible]
[illegible] malos bonos [illegible] custodire et [illegible] faciat mala ut [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]

De quo lo² 6 q̃st 21 mores c 17
ubi q̃ in regione terrena homines
conformatur p oc q̃ aguit i hoc seculo
reliquie sui memoria volunt et co-
nantur. Alij bellorum titulis alij se-
(Alij edificio p menibus) scriptis doctrinarum scientiarum libris instant
ela borant. ubi q̃ nomine meo
pie edificat hic. Cum fa-
tue at hic faciat. Unde paulo post
quibus contulit hominibus opus perficiendi
gloria sui nos laboret memoria qua
quid tiruly ponit. q̃ hat ciculis
victus mortalitas rapit. Econ-
tra iustus q̃ in memoria eterna erit iustus.
Contra tales q̃ sic nimium appetunt
tamquam primum negocium fame gloriam.
et celebritatem nos crt. Hoc de coso.
li 2° c vij declarans fame vanitatem
propter circumstantias spacij
p qua romanos p° contra um spacij
paruitatem. Ita eo no sz. nisp rome
parum ubi Ita cu no sz. nisp rome
vig puti rv celi. sic phat ptolo-
meus t pro asmarii diatione
(Alfraganus) p a c 6 et alphorabius de diuersis
astrorum dicitur 3 Et de supficie terre
tam quarta pars e habitabilis n ¹ⁱ tota.
tum quit ptolomeus propinquas ad nos regiones
p qua ubi e nimius calor / tum p
ptos propinquas polo artico septen-
trionali. Unde q̃ magnum est
dato ut q̃ h° p totum mundum. q̃
no e ps puti ul hus roy puti
posset nomen suum diuulgare sol
(Tertio) secundum v pocit ad instar puc-
ti. Tertio se nusqu e q̃ diuul-
get nomen suum p mundum ubique.
et h° p difficultatem itineris et de
fectu comunicacionis et commercij. q̃
no os homines sibi corporalia commu-
nicant. Quarto dato q̃ posset nomen
tenere ecclesiam ubique. q̃ i. q̃
una gens approbat et commendat
alia deridet et dampnat.
Quarto q̃ homines nomen
et memoria nos tam vidit
Cum quis sic memoria sculptis fabri-
cij ut baldionis ut bruti. Facete
nota coto i spauc lris. ut ty
nos q̃ legimus dras. p dras homo
noticia personarum. Quinto sic ille
q̃ intendit viuere i nole suo. in
memoria hominum fit s' duas mor-
tos / una corporis et alia post
nos fui / q̃ ratio a magna
hominum cadere. Ad idem ait dicit
Quas res li 3 p 6. post illud
ps pla opioe fortuna. no de opere
de iure magni podus apud
homines. Cum plurimi nomine filij. ul
q̃ opinionibus optinuerunt Secundo q̃ id
q̃ flo iniusto dat. Tertio vero iudicio
dei. no diu perseuerat. no de opere
magni podus apud aliquos vtriusque
Quartus fauor populi. numquam prouenit
scdm vere iudicium. ut si perueniat
scdm rectum iudicium. no diu durat
q̃ populus numquam diu perseuerat in
uno. Quinto q̃ ista placz. altis displicz
(Sexto) q̃ fauor sui no de honore ul-
tum nomen. Ex quo vanitas talium
q̃ nomen suum ambiciose magnificant
adoptacione. Et de talibus in una scriptura
Gen xi / de filijs Noe post diluuium q̃
dixerunt. Celebremus nomen nostrum
antequam diuidamur in vniuersas terras
Et ceperunt edificare turrim cuius culmen
attingeret celum. Et quod accidit
apud / Certe cum voluerunt acquirere s'
nomen honoris sublimauit eis no
nem confusionis. Et ideo vocatum e
nomen loci illius babel i. confusio
(ij) talibus et homines gentiles qui ma-
chabeorum / q̃ Josephus zacharie
filius et azarias principes iudeorum
dixerunt ffaciamus et ipsi nobis nomen
et eamus pugnare contra gentes Et
accidit i i^a die de pplo
ad duo milia virorum. Secundo taliter
q̃ nomen suum fraudulose vilificant
Cuius di sit ipsi notarij peccatores. qui

perdita verecundia ingerunt aliis
bonum male vivendi et peccant
ex proximo. et isti quidem (?) scandali-
zant etiam deum. propter [illegible] in-
nus occasionem peccandi et minime
proximo [illegible] corporis / Nam cum est homo
[illegible] sit animal politicum conservare sibi nomen
bonum cum quibus convivit. Unde
de talibus loquitur Jacobus c. 2. Ipsi
inquit blasphemant nomen bonum
quod invocatum est super nos. Bonum
enim nomen quod invocatum est super nos
est nomen Christi. Tertio sunt aliqui qui
nomen suum [illegible] dignificat a deci-
[illegible] et sunt tales qui honeste et lau-
dabiliter in [illegible] hominis conversantur. Datores
aliis bonum exemplum vivendi. De quibus
dici potest. [illegible] fama nominis eius
crescebat cottidie. Nomen enim est
de fama hominis sicut de pabina (?) vel cortice
piri aut pomi. Sicut enim pabina si de-
trahatur a pomo parum valet. et [illegible]
quod est in pomo [illegible] consumat pomum
et quod aufertur a pomo. Statim po-
mum corrumpitur. [illegible] est de fama hominis
quamdiu habet suam famam integram.
[illegible] et [illegible] a multis
[illegible] vero amissa perdita fama hominis
[illegible] de maioribus [illegible] reputa-
tus est perditus. et [illegible] putres-
cit [illegible] pomum putrescit
cortice denudatum / [illegible]
pia [illegible] cum laudibus. et nomen
[illegible] putrescit / Nomen est quod [illegible]
[illegible] scribitur in pavimento et in cela-
tura domus est magna [illegible] quod
[illegible] in pavimento scribitur in terra co-
[illegible] et delet defacili [illegible] non
videtur nisi a paucis et non ab omnibus
[illegible] in domo [illegible] in celatura
scribitur ab omnibus potest videri [illegible]
celatura mundi est celum. et pa-
vimentum est terra [illegible] pavimento
[illegible] mundanum. [illegible] quibus potest
dici [illegible] adhesit pavimento

anima mea [illegible] et [illegible] co-
[illegible] nomina sua [illegible] vocaverunt
nomina sua in terris suis et [illegible]
[illegible] a te in terra scribentur [illegible]
[illegible] defraudantur ab intentione sua / [illegible]
quia pauci legunt famam nostrorum
[illegible] et [illegible] eorum / [illegible]
quia illi qui [illegible] et illi qui subsequuntur
[illegible] de eis. [illegible] alia potest
[illegible] et raptores
qui [illegible] bona sua ut multi-
plicarent nomen [illegible] et [illegible]
nomina eorum delebuntur [illegible] nomen
eorum [illegible] et [illegible]
[illegible] nomina sua in celatura
mundi. que est in celo / ubi est liber vite /
[illegible] celum est incorruptibile ita nomen
eorum est indelebile apocalipsis iii. Non de-
lebo nomen eius de libro vite / ubi
[illegible] ab omnibus [illegible] in die iudicii
[illegible] significat dicitur Luce 10 Gaudete
et [illegible] quia nomina vestra scripta
sunt in celo [illegible] ad [illegible] nar-
rans hystoriam de divite et laza-
ro. nomen divitis noluit memorare
in signum [illegible] quod fuit deletum [illegible]
[illegible] nomen eorum per labia
mea / Nomen autem pauperis [illegible]
[illegible] nomine [illegible]
[illegible] Tertio nomen quod nomen
[illegible] tria [illegible] honestate
[illegible] veritate et [illegible]
[illegible] putate [illegible] fama [illegible] sit
[illegible] honestatis [illegible] nomen
concordet cum re [illegible] nomen
tuum sic et laus tua in fines terre /:
Sunt tamen [illegible] quibus multi [illegible]
magnum nomen et nichil de re.
[illegible] nomina [illegible] per antifrasim
[illegible] vocatur [illegible] appellantur
pastores et sunt lupi / [illegible]
et sunt dissipatores / [illegible] rectores
et sunt destructores. De quibus [illegible]
Apocalipsis 3. Nomen habes quod vivas et
mortuus es. [illegible] per [illegible]
[illegible] mortuum

quemque ad matutinum [illegible] colorem [illegible]
sicut ea matutina initiatur [illegible] imo
eos [illegible] cives et familias ut ergo
in historiis dicitur. Ita quidam nomen
magnum habet in fama et statu sed
si intrinsecus aperiatur turpibus et vi-
libus [illegible] repletur. Unde tales carent
honore vitatis in nomine suo. Et sic
[illegible] dicto quod scripsit quidam de abba-
tia que vocatur vallis dei. Unde civis
quidam fuisset ibi [illegible] hospitatus
summo mane recedens scripsit hos
versiculos in porta vallis dei
dei domus est nunc [illegible] magnum
nomen ei. gratia nulla rei. Ecce
quomodo [illegible] nomen suum habeat sanc-
titatis [illegible] fama honorum
[illegible] et crudelitatibus et immun-
[illegible] est crudelitatibus et inmitia
inuatio est odiosa [illegible] opportunitas fama [illegible]
de aliquo divulgetur. Fiet diligenter
[illegible] Cantica 1. oleum effusum no-
men tuum [illegible] adolescentule i. [illegible]
[illegible] et honeste diligenter [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sicut [illegible]
[illegible] negligere famam suam
et [illegible] sua fama et de bonis
fortune [illegible] 2 et 3 de [illegible]
Et bona fortune [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] facient [illegible] qui
[illegible] [illegible] relinquent [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nomen ut fa-
ma [illegible] unde luce 6 et
[illegible] cum vos oderint
[illegible] nomen [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] nos
[illegible] in [illegible] [illegible]
per dei ministros et infra per infa-
miam et bonam famam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nos deo ut nec
[illegible] [illegible] neque mala
[illegible] [illegible] non debemus dolere de in-
famia ut [illegible] de fama.

Ad [illegible] est [illegible] [illegible] curam habe
de bono nomine [illegible] tibi magis
permanebit ut [illegible] [illegible]
[illegible] et magnum et prop-
[illegible] nomine bonum
qui [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
vita [illegible] et [illegible] q. 3.
[illegible] audiendi [illegible] non [illegible] audi-
endi [illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] in aliqua negligentia quia [illegible]
ut in mala veniat suspicionem [illegible]
sua vita longe ab [illegible] [illegible]
coram deo sufficit [illegible] [illegible]
[illegible] non solum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aliorum. [illegible] via dei.
[illegible] [illegible] suspicionem [illegible] turpibus que
[illegible] [illegible] vita [illegible]
[illegible] imitationem. non quod videtur
[illegible] [illegible] omnibus
[illegible] putat [illegible] [illegible] vita sua
ut flagitiis atque facinoribus vita sua
custodit. [illegible] [illegible] de [illegible] fama
in aliis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vita [illegible] aliis fama [illegible]
[illegible] crudelis videtur qui famam
suam negligit [illegible] crudelitas [illegible]
[illegible] et infamie non [illegible]
[illegible] [illegible] madauit
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
et [illegible] impediri per infamiam
[illegible] infamia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] infamias [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] infamia [illegible]
[illegible] q. 13 [illegible]
[illegible] [illegible] fame et [illegible]
[illegible] laudat et [illegible] fama
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] appetere [illegible]
[illegible] [illegible] appetere [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fame [illegible] [illegible]
[illegible] ignominia [illegible] et
crudelitas [illegible] [illegible] incurrit
[illegible] ut [illegible] statim [illegible] alios

saluti proximorum providere. probant nisi infa-
miam contrariam iniusta posse repellat.
Alii vero quia magis custodia fame
proprie salutis imminet. probant sic.
Quibuslibet predictos famam tuetur infa-
miam contrariam. unde ad infamiam
super repellatur. sed occasione sub-
trahendo / et linguas detrahentium re-
pellendo. Ideo quilibet tenetur infamiam
vitare aliter sine scandalo actio tollere
non posset. quod sic probatur. quia
scriptum est quod unusquisque
debeat aliorum saluti proximorum providere
et hoc est quod omne quod super exige
et linguas detrahentium. sed nisi
studio non debemus compescere ut ipsi
pereant. Ita proprie malicia compe-
tas debemus equanimiter tollerare
ut nobis meritum crescat. Alias
etiam debemus compescere ne dum de no-
bis mala disseminat. eorum qui
nos ad bona audire poterant cor-
da innocentum corrumpat. Et in-
fra. eum hii quorum vita in exemplum
imitacionis est posita. debent si pos-
sunt detrahentium sibi verba compescere. ne
eorum predicacionem non audiat. qui
audire poterant. et in pravis
moribus remanentes. bene vivere
contempnat. Et patet ex his predictis solucio
ad obiecta. Primo dicitur vos autem
concluditur quod consimiliter quilibet sic debet
non oritur scandalum in proximis
possum contempnere famam / eorum
conceptus fame istos ducit ad
perfectionem et beatissimum Augustinum. Item
Beatus ceterum cum vos oderint
homines et eiecerint nomen vestrum
propter filium hominis / et Augustinus super aliqua ad
inducere concludit. Et quod ad octo-
dicitur. Augustinus Cura habe de bono
nomine et cetera a contrario est nomen
intelligendum est propter edificacionem proximorum
aliorum saluti est traicite tenendum
providere ne pro eis ordo peccandi / et
sic. f. S. Thomas ubi supra et cetera ad alios

Umbre enim transitus est tempus
nostrum et non est reversio finis
nostri. quia consignata est. et ne-
mo revertetur. Hic ponit ponit racio-
nem unica quod probanda secundum opinionem
impiorum / que est ista. quod totum esse hominum
annichilatur et destruitur et probat non
solum secundum rem. sed etiam secundum nomen
et memoriam aliorum. Ita quod hoc negavit
in re nostra. In opinione posita quod opinione
habet in parte precedenti / subiungitur eius probacio
et talis. Sunt omnia que semper distinguuntur
et quod numquam immanet. nomen ut vere
est umbra corporis moti continue
nam tales umbra continue variatur
et vita est corporis ipsius omnia tale umbre
quod ideo necesse est ut eius memoria obli-
vione deleatur. Postea ad istud videlicet
quod licet peccat memoria istorum hominum pereat
tamen. ab hoc renovabitur per temporum.
Et ideo habet racione impiorum consequenter
concludunt per modum istum illud quod
prohibetur et quod progressionem nature finatum est.
non potest mutari. quia cursus nature est im-
mutabilis. Sed sic quod apparacione ad habitum
impossibile est regressus. Et reversio nostra
post mortem que est finis noster est a natura
nostra prohibita. et quod progressio nature finata
quia non utitur istomo producitur alte-
randi homines. quod eos de morte reducat
ad vitam ergo nemo umquam revertetur
consistit ergo in homine quod via nostra vitam
regracione vel reduccione hominis de morte
ad vitam. Et cursus nature et tamen quod de non
esse producatur ad esse. et tamen post vitam ducatur
ad non esse per mortem. et de illa non dicitur
numquam reducetur per naturam ad esse. et ideo
puta hoc. Tamen aliter quilibet dicit quod ad omnium
quantum sit futura / Exposicio tamen ab hac
non est semper dum nunc eadem usque nunc
fuit de quo per
credit quod in eadem non sit completa
Et ex adquod quod non per dicit Daniel In
capitulo de hiis qui dormiunt in terre pul- 1
vere evigilabunt. Et ista locucio quadam
pericione impiorum. Ideo hoc repugnat
Sed potest non repugnet impiis intendendo
sed omnes quod repugnet. adverbium quoniam ergo
impiis numquam repugnant. Iste Job 18
sic in ipsis nobis gloriam eternam consequamur
quod nisi fuerit ipsi previlegium per finem in corpore eterna

3 hio ad dormientē / no repugnet
donec afferat̃ celo. q̄ ad hᷓ nu-
e qui fit ut fiat. sc̄ q̄ ho nuq̄ repu-
sterey aliq̄ cu x° repugnete. repu-
nerūt. et cu xp̄o ascēderūt
ad corpe et aīa qo i eis p̄de
iā copleta aud̄ p̄ fabariū et
hec̄ v̄glo comuni. q̄ ad x° resur-
gente resurrexēt a mortuis et
ad celos ascenderūt x°. sic a q̄c
dixit credēdū sit / neq̄ ulla rōne
cōe tēmeritati fideo accomodada
e q̄ eos postea i cinerē i nervos
ac de nuo i monumētis q̄ p̄dic
patesca sit ab eis q̄ pauloante
viui apparuerūt. mort mor-
tuorū putat esse corpos hille
Ite si itas mortebau i aīa no
separat̄ a corpe sine pena. his
7 paciebau p̄pria mort. hᷓ un̄
q̄ statutu est
in iustu hōi q̄. Statutu est
oibꝰ semel mori. et p̄ ouis p̄ mor
x̄ ac dilutu peue. e solutu
Ite ua repugnarēt ut cert sey
6 et testes x̄ros q̄ x° repugtus
a mortuis iā no mori / q̄ ag
i xp̄o fuit ad vita eterna. et corpo
corpl' eis no erāt testes suffictes
motu ptotu Ad oc̄ e saluator Joh v
omis q̄ i monumentis sūt audiēt
vocē filij dei. et q̄ audierit viuet
Ite 1 cor 15 omis quid repugnem
Ite dt aplus Ro 7 c x̄ sp petiū
et mors transiit i ois hoīes āpt
culpa originalē. go nulto magis
xp̄o ad uita dabit a x° omis
hoies Ad ista dubiū sp̄ semplo
aff e / q̄ 7 scd eorū et doctrina
aplica testat̄. tam i locis i o cu
allegatis. qm i multis aliis locis
hominis x̄ri consilis. Et. tales appa
rere q̄ ho primo dns p̄ 3e ar 1
et 2. q̄ omis hoies nat appe
tit bñm. Sz iste appetꝰ no cōple-
plet̄ i ista vita sed i vita alia

sit cōpleri i sola aīa / go ita
e q̄ cōpleat i vita alia vbi aīa
corpi sit coniuncta. Sz cu bñe sū-
ma scdm doctore h° no nisi satis
i x̄to hoīm dapnatoꝫ nuq̄ q̄ oz.
q̄ nec. q̄ appetitꝰ bñius frustrabit̄
in eternu. Ex° assignat quedam
alia rō sc̄ Ricchardꝰ de media
villa dt̄ pallegata. q̄ e talis
nalis inclinacio no ē frustra
Sz oꝫ aīa rōnalis hꝫ nale inclina
cō ad regendū corpꝰ et gubernad
go oꝫ rōnalis aīa vnict̄ corpi.
Sz ut ista rō cogit intellectū ad
cōsensū / q̄ nalis inclinacō volūtꝰ
ad hoc ē ad bū uiuēdū scdm augᷓ
13 dt tri. et i multis aliis locis et
sic cōstat scdm fide q̄ ille appetꝰ
frustrabit̄ i multis / q̄ multi sūt uo-
tati pau Ex Ideo tenendū ē q̄ sic
q̄sit sacra scriptura cōesse dicit.
Et cōe ē nobis a sctis p̄ribꝰ q̄ reue-
latū et q̄ infinitis miraculis cō-
firmatu sūt q̄ ē et cōsepte doc-
tribus ut vota i legenda cōtinet
Ad p̄m dt̄ q̄ auctas adduca sic
expoñi de p̄ugs dampnatis i lūm
bo q̄ p̄ec illa no euigilabūt
q̄ cū vigilia q̄ est saluco. et
alijs sompnū et tū no repugnēt
ad sentēciā pena ut glāmso
sic hꝫ ulti tenori partitiue
alt exponit Augᷓ cōtra 1 cap̄. sic
cū loc̄ sctūa sequet Ad sc̄m
dt̄ q̄ p̄ugs no repugnet i sūt
no ad iudicandū sc̄ sz repug-
net. sz repugnāt ut iudicent̄ Ad
3m dt̄ q̄ donec atteri celi.
donec celo quiete auferat̄
motꝰ q̄ que cāusat cōmatō
et cōmixtō i istis inferioribꝰ Ad 4m
dt̄ q̄ ē de illis q̄ surrexerūt i corpo
xp̄o unde ē quid dt̄ Ibidem / postea
tempore cōmi i historis etc q̄ Augᷓ sc̄

de primo scdo9 in sermone Legi
tur me d pan ... Et est cum do
mino resurrexisse legitur ...
redierunt in puluerem ... po
ssemq. melius e ... tota ...
committe. quam aliquid temere
diffinire Et si pua in placet
et eade pua e ... in hist
torijs supra cum ... tu
q quedam opinat q aliq q
illis q cum xpo resurrexerut
sepulti sunt in vrbe. Sua vo
Augl de mirabilibus dne scrip-
ture plane diffinit q iterum
mortui sunt et q ... fine li
bri. Sed inq i resuscitatis
mortuis. tamen non mors conti-
nue sic durit ista et i ... sili-
tudo resurr. non ipsa resurrectio du-
dit. De continua cum morte ne
ad vita individua usque duos.
usque i nouissimu dierum venturi
... dicit e ... dicit Augl. q
apparz probabilius in hac parte. q
illi q cum xpo resurrexerunt iterum
mortui sunt. ... corpora iterum
ad monumenta reuertebantur. Nam
dicit e q ... debebat
fuisse ... et ...
Et quedam alia. ... fide ma
xima commendat aptus hebrxj
Et i fine subiungit q hij omnes
testimonijs fidei probati inuenti
sunt. non acceperunt repromis-
sione. deo pro nobis aliquid me
lius prouidente ne sine nobis
consumarentur. Et ... mouet
Augl ad ... Cur tabanu
... q non ... dicitur aptus.
... Augl q ... cum peccat
Ad quod vero constat q ma

ebant ... de sole ... q
dolore i ... non ...
... non ... q ... in ...
... ad penam. ... de ... cum iu-
stitutio dispensare. et ... gloriam
... pena recompensare. Ad ... 6
... Regnauerit ... pro ...
... ab ... non ... quando de
... tenebras. Vnde de ...
3 vmbre cum ... e ...
... vita presenti ... dubijs
... q i vmbra ... lumine
... et ... indigentia
... ... desiderat. Item ... c no
... q vita ma ...
vmbre comparatur. Est enim i vmbra
magna indigentia luminis ...
... Est et assistentia frigoris
... infrigidam. Et ... cor
poris ... Primo dico q 1
i vmbra e indigentia luminis ne
... i vmbra sit lucis corporali
diminutio in quo facit ...
picta. Istas i vita presenti ...
sit aliqualis lucis cognitio naturalis
et ... fidei de deo. Ista tamen cognitio
non e nisi vmbra respectu illius ...
... quia ... in patria ... ...
... vmbra ...
dei ... nunc e ... Ista fides
... non e nisi vmbra
... nobis ... cum quadam ...
... ... vmbra
illius que ... Cantic.
... ambulemus ... fidei vm-
bra et notitia ... Tantic
... e q purgat ...
ab infirmitatibus ...
figura legis actus ... q vmbra
petri sanabat infirmos. ...
... vmbre fidei ...
... ... lucem

2 Op[er]ibus suis superveniet a te et
d al. obvium [illegible] / Secundo viciosus
eo p[ro]p[ter] umbre p[ro]pter frigoris c[on]-
sistentia q[uod] tepescit sic infrigidavit
hom[inem] eo e[st] q[uod] umbra e[st] locus
maioris frigiditatis q[uam] s[ol]um c[on]tra ea
Isto[rum] hec vita p[rese]nti e[st] quidam
corpor[is] et defectus caritatis et
p[ro]p[ter] umbre longe p[ro]p[ter] frigidiores
vesp[er]is vesperam q[ua]m i[n] meridie
ita defectus caritatis tardum [illegible]
op[er]is sunt mundi augebitur et ut
continue augetur / q[uam] superhundabit
iniquitas et refrigescet caritas multorum
2x Math. 24 / et [illegible] 6 Ve nobis q[uia]
declinavit dies et longiores facte
sunt umbre vesperi / Tercio umb[ra]
est apparencia corporis et non essencia
e[st] apparencia corpus et non essencia
3 qua s[a]p[ien]s ludificavit [illegible] i[n] vita
p[rese]nti e[st] apparencia sollicitudinibus i[n] di-
viciis dignitatibus et honoribus s[ed]
non e[st] essentia via s[ed] illusio / p[ro]mit-
tunt eo sanctitate et afferunt eger-
state: p[ro]mittunt letitiam et afferunt
sollicitudinem. p[ro]mittunt sanitatem s[ed] affe-
aue runt infirmitatem et ideo metuit
nobis iste umbre et caveas de
eis ne ultimate fallam[ur] [illegible] magis
Job 32 [illegible] q[uo]d [illegible] apprehendit um-
bram et prosequitur ventum. sic
[illegible] attendit ad ista media-
na / Septimo videmus q[uod] [illegible]
sole [illegible] oculis et [illegible] facie sua
[illegible] p[ro]iciat umbra sua a tergo
q[ua]ndo al[iqu]i h[ab]et umbra[m] sua[m] a tergo
[illegible] umbra sua an[te] se et [illegible]
ra[m] oculis suis / Ista q[uod] umbra
et sol non c[om]paciuntur se q[ui]a non
[illegible] / Isto[rum] [illegible] de delectacio-
nibus sp[irit]ualibus s[anct]us vite q[uod] [illegible]
de sole q[uod] umbra et de sole inspicit.
q[ui]a [illegible] ita ille q[ui] h[ab]et [Christ]um
[illegible] oculis sui cordis p[rese]ntem
illuminantem eius fidem et inflamma-
ntem p[er] amorem. talis indubitanter
p[ro]icit umbram a tergo / q[ui]a respuit

contempnit et p[ro]ut p[ot]est [illegible] ab umbras s[anct]us vite / Octavo h[ab]ent homines mun-
dani. q[ui] [Christ]um tradiderunt obli-
vioni / et p[ro]iecerunt ip[su]m retror-
sum. s[ec]u[n]t[ur] umbras istas i[n] corpore
suo. et q[ua]nto [Christ]o magis distat.
tanto eis elongatur tanto i[n] eis um-
bra vanitatis mundane maior
apparet eo q[uia] sicut p[atet] / Causa at
q[ua]re luna eclipsatur [illegible] vide-
tur q[ui]a videtur q[uod] luna intrat um-
bram terre / q[uod] vero sol nu[m]q[ua]m
intrat umbram terre ideo nu[m]-
q[ua]m eclipsatur realiter s[ed] apparenter
q[uia] [illegible] Nono homines [illegible] mundo
immerguntur s[ed] vanitati munda-
ne. necesse p[er]icula sunt grandia
frequenter et [illegible] peccatum mortale
q[uo]d e[st] umbra sp[irit]ualis. unde Job
3. Obscurent eum tenebre et
umbra mortis
Decimo quamvis q[ui]libet peccatum mortale causat
umbram q[uo]d e[st] p[ri]vato luminis gr[ati]e sp[irit]ua-
lis tamen [illegible] p[er] peccatum carnis / [illegible]
luxuria eo q[uia] [illegible] ceteris meliu[s]
[illegible] q[uam] inferiores potencie vel [illegible]
afficiuntur ad sua obiecta. c[on]sequenter
e[st] q[uod] superiores vires impediuntur
et decordinantur i[n] suis actibus [illegible]
[illegible] Ad luxuriam magis [illegible]
peccatum inferior [illegible] ve-
hementer intendit suo obiecto delectabili
p[ro]pter vehementiam delectacionis [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] in amplexibus. oscula
et tactus impudicos. q[uo]d [illegible]
libidine [illegible]. [illegible] mortua
sunt. et [illegible] c[on]sensus in op[er]is
delectacionis p[ra]ve. c[on]sensus [illegible]
delectacionis [illegible] mortalis. [illegible] peccatum
mortale. [illegible] q[uo]d sp[irit]ualis [illegible]
inducitur [illegible] et [illegible]
q[ui]a quolibet actu venereo e[st] [illegible]
[illegible] venereo delectabili [illegible]
[illegible] absorbet [illegible]
[illegible] aliquid intelligere i[n] ip[s]a.
[illegible] [illegible] q[ui] [illegible] magis
[illegible] prudenciam

Nondum est quod actus venereus
pnc vpis fere / sed peccatum com
fit non impedit statum virtutis
quia ille non impedit nisi per
peccatum - licet bene impediat per-
fectum statum virtutis / Nam status
virtutis perfectus impeditur per
aliquod minus bonum / Et coitus
tus fere deicit animum vile
non a statu virtutis sed a perfectione
virtutis secundum auctoritatem Augustini et Ambrosii
sed hoc patet in virginibus et matrimo-
nialibus cum virginis perfectior status
consistat quam matrimonialis / Virgo
enim cogitat que domini sunt ut sit
ad quos placeat viro suo sicut
tangit apostolus 1 Cor. 7. Secundo per
actus est necessarius ad salutem hominis
sicut cohabitatio matrimonialis ad
salutem generis humani / Tertio in
actu venereo libido corporis non
est peccatum - sed pena peccati sicut
non sit cum ordine rationis
quia a peccato primorum derivata
est et non sit ratio impio et
moderamine rationis / Nam quod
primis parentibus non fuit re-
bellis deo. inflictum est eis ut
et sensualitas sit eis rebellis.
et ideo talis actus venereus per se
non est peccatum. quamvis non sit li-
bidine / eo quod libido sit corporis
dispositio. in qua corporis dispositio
non est peccatum. nisi inquantum
appetitus inferior ad hoc dicit
libertatem afficiatur / Et licet in tali
actu venereo. ratio ad contem-
planda divina non potest ele-
vari. non est ideo contrarium actus
virtutis sed oppositum virgo / non contra-
rium virtutis / non est contrarius virtuti
actus

non est contrarium virtuti sed actus
virtutis aliquam intermittit perfectio-
nem / Aliquando dormiens agit
cum ratione quod non est contrarium / Alius
aliquis quo legitur continuerit sicut umbre
mortis inductivum sicut plenum
fit sicut novum carnis in quo homo
totus tamquam efficitur in quo carnis totus
absorbetur sicut quod ad contemplacionem
divinorum nimie elevari sicut et quando
deus gratiam suam infundit dilectio-
nis eius. sed ipsa umbra cedit eo
quod est aliquid spirituali lumine decoratur
Primo dicit Luc. 1. Illuminare hiis qui
in tenebris et in umbra mortis
sedent / Est alia umbra sub qua
sponsa quiescit iuxta illud Cantic. 2.
Sub umbra illius sedi in qua
protegitur a malis / Iuxta illud ps. Sub
umbra alarum tuarum protege me
De qua eciam dicit Luc. i. Spiritus sanctus
superveniet in te et virtus altissimi
obumbrabit tibi / Addamus hunc spiritum

Venite ergo et fruamur
bonis que sunt / et utamur
creatura tamquam in iuventute
celeriter / Ponit insipiens erro-
nea opinione sicut agitur contra
de eorum viciosa conversatione. qua
sequitur cum sunt. opiniones in mora-
libus. tales sunt actiones in
moribus. eciam eis sicut primo. propositum ne
sed patet 6. ethicorum et 1. ethicorum in
quo completum. sunt plus rationibus
et radicaliter fundatum. sicut vicio-
sa actio et prava Actio ista
parte ponitur consequens. tamquam negocii
procedentis et est pertica valde mala
la quam impii ducunt vitam suam
et ista concludit. est una copulativa
connotata. qua omnes impii affirmant
et imitant sicut invicem ad pravum
Et dicitur hic primo in multas partes quia

Peccatum

bona

c. 19

de tunello
hebi multa
collata sunt
et dictis sunt ...
et aliorum quorum
etc.

complacio

peccatum

co^na^ complex, p(ro)p(ri)is cogitata sunt
q(uia) avertit s(ensus) et incitat ipsos ad peccata
laps(us) (et) corporalis. (Et) ad peccata in-
iustitie generalis. i. (con)formamini, q(uia) inspi-
Circa p(ri)mu(m) tria sunt p(rim)o (con)sidera-
(n)d(um) sc(ilicet) ad peccandu(m) in generali. S(ecund)o
illa delectaciones carnales inductive
i(n) divino precepto. Tercio q(uod) sic opprime-
at / vel (con)firmat i(n) ...
v(er)s(us) vita(m). Ait ergo primo sic Dicunt
ergo et similiter bonu(m) q(uod) sunt q(uod) d(icit).
Hoc q(uod) sic e(st) q(uod) no(n) restat aliud p(ost)
hanc vitam, nec pena nec p(re)miu(m)
q(uia) (con)stat quo p(ro) suo p(ec)cato cruciatur in
in morte s(ed) redit cum s(ecundu)m ip(s)os
p(ro)bat(ur) ergo venite, i. p(ro)babilit(er)
(con)piter conciam et similiter bo(na)
que sunt. i. ist(is) bonis temporalibus q(ue) sunt
i(n) ista vita q(uia) alia sperare no(n) possu(mus)
post hanc vitam et utamur s(ed) nobis
plag. creatura. i. ad re creata
tamqua(m) i(n) iuventute. i. tempestive
et sine freno et ... et totus
voluptuose et h(oc) celeriter, i. statim
q(uia) tempus breve e(st). [illegible] ergo intel-
lectus ipsorum. Cum no(n) sit p(re)miu(m) post
hanc vitam p(ro) bonis operibus, nec pena
infligenda p(ro) malis, indulgendum
e(st) [illegible] q(uod) in hac vita delectat.
De ista (con)clusione sic p(rim)o vid(etur). Deinde
dicam. Et sine dubio videntur bona
et satis c(on)sulte illata et probantur
Ulla sic in hac vita tantum sperantes
rebus omnibus miserabiliores omnibus
hominibus s(ed) tangit ap(osto)lus 1 cor. 17 c.
Sed dato q(uod) no(n) foret pena fu-
tura nec p(re)miu(m), no(n) video quin
fugiendu(m) esset illecebris et de-
lectacionibus huius vite. Et aug(ustinus) ...
et dato vino inquenerati ... multa
alia requirunt(ur) s(ed) d(icit) p(rimo) p(h)ys(icorum).
Et q(uia) infatuati fuerunt in ante

p(ri)mis que / s(ed) imponendo anc.
similiter mortalit(er). Io(hannes) cons(e)q(ue)nter mul-
ta inique gesserunt et ista
p(ro)p(ter) coniectus plura fatui tangunt
in h(oc) q(uod) dicunt q(uod) debemus frui tempo-
ralibus. Na(m) s(ecundu)m doc(torem) beatum Aug(ustinum) p(rim)o
de doc(trina) xpiana c. 4 Ille res quibus
fruendum e(st) nos beatos faciunt /
q(ue) no(n) possunt facere temporalia. Et quia
frui e(st) amore inherere alicui rei
p(ro)p(ter) seipsam. Et de temporale constat
p(ro)p(ter) aliud s(ed) p(ro)p(ter) deum. Unde prov.
16 Universa p(ro)p(ter) semetipsum operatus
e(st) d(omin)us. Fatue ergo dicunt similiter
bonis q(ue) sunt. s(cilicet) temporalibus et no(n) spiritua-
libus. Et in h(oc) nimis q(ua)m et
p(ro)pria quedam malorum hominum. E(st)
Scimus quid hemus nescimus quid
habebimus i(n) futuro. Et io dicimus dicit(ur)
s(e)c(un)d(u)s. Et p(rim)o isti fatue dicunt q(uod) im-
mediate post p(ri)ma p(ro)p(ter) ... cog(ite)m(us)
coeccedit eis c(on)v(er)sionem q(ue) dicit(ur) uta-
mur creatura. Na(m) uti e(st) eadem
e(st) diligendo aliquid refert i(n) aliud
s(ed) i(n) fine. Et io n(on) stat q(uod) ...
... re sic et p(ro)venit similiter et
utamur s(ed) ... sim(ilite)r de. i. Unde
in h(oc) q(uod) dicit ... simul similiter
et utamur dicunt contradictoria nimi(s)
sepe. Tercio fatue loquuntur in h(oc)
q(uod) se determinant a iuventute
talibus mancipare. Q(uia) h(oc) nil
aliud e(st) nisi i(n) p(er)petuo p(er)severare.
Unde no(n) e(st) q(uia) id q(uod) h(om)o a principio
i(n) iuventute no(n) p(otest) dimittere i(n) senec-
tute. Unde d(icit) aug(ustinus) 3 (con)fess(ionum) no(n)
parum dico sic vel sic a iuve-
tute (con)suescere a puericia. Et tercio i(n)
prologo 3 phisic(orum) d(icit) (con)suetudo
est maxima vim q(ua) a iuve-
tute contrahitur / et ... ca.

Adolescens iuxta viam suam etiam
cum senuerit non recedet
ab ea. Sed contra eius corpus est plena
sapientie. Cuius spiritus utique posset et
dubium an homo teneatur ex caritate di-
ligere deum et proximum plus quam seipsum
ipsum. Et arguitur quod non, quia homo diligit
se quantum potest ergo non potest diligere deum
plus quam se. Ergo ad hoc non tenetur. Item
homo diligat se quantum potest probatur quia dilectio
sui naturalis est. Sed natura agit secundum ultimum posse
quia non agit libere. Ergo si dilectio sui naturalis
diligit se quantum potest. Contra. Item quia cum
diligendo alterum plus diligit illo al-
tero, quia [illegible] et ipsum
[illegible] quando deus [illegible] diligi ab homine
est. quia est bonum suum quod in dilectione
se magis. Contra Philosophus ix ethicorum c. 8 dicit ami-
bilia quae sunt ad alterum venerunt ex
amicabilibus quae sunt ad seipsum. Contra
Augustinus x confessionum Domine minus aliquid amat
qui non propter te amat. Minus te a-
mat qui amat deum propter bonum suum
minus amat deum quia eius amore de-
ficit ipse deo. Contra Augustinus de doctrina christiana: Accipimus non
propter te ipsum debes diligere sed propter
ipsum quod dilectionis tue rivulum summi-
[illegible] magis
quia magis homo tenetur diligere deum
quam seipsum. Cum quod deus est quod et
totum. quia deus est beatitudo non solum quia
nostra sed est quod bonum totius
communitatis. Et ideo diligi debet propter
se tamen. Ergo magis. Sed propter
nos notandum est quod dilectio qua homo dili-
git aliquid ex duobus perpenditur. Primo ex
fervore sive intensione actus. Et
ex qualitate boni voliti illius quem
diligit. Tunc ergo dicitur quod homo tenetur
diligere deum plus quam seipsum non
debet intelligi de intensione al-
terius actus sed de qualitate boni voliti

// De intensione

Vero debemus velle deo summum bonum
etc. et summe libere. Non sic in nobis. Ad — nota
secundum notandum quod in homine est duplex
dilectio naturalis quae non elicitur libere
a voluntate sed naturaliter et est in voluntate.
Alia est dilectio rationalis quam voluntas
libere elicit. Dilectione hic intelligitur argumento
et non de prima. Sed licet ad [illegible] ad primum — 1
dicitur quod maior est falsa. Propter quod di-
lectione ex bono volito homo debet di-
ligere voluntas possit ad plus homo sibi velle
quam sit secundum naturam diligat se naturaliter
possit appetere bonum infinitum. Ratio vero
concludit de dilectione naturali. Ad secundum — 2
[illegible] quod [illegible] diligit
deum diligit propter [illegible] bonum suum proprium
sed bonum commune totius universi. Ad tertium — 3
[illegible] de [illegible] quae sunt propria
bona et [illegible] quod est bonum [illegible] suum
Ad quartum dicitur quod peccans mortaliter deum — 4
amat. Non tamen utrumque. quia ut [illegible]
et deum. sed non potest amare eum quia servat
eius mandata ut [illegible] quia amat deum
manet in caritate. quicumque diligit deum
propter se amat deum. et [illegible] peccat mor-
taliter [illegible] Notandum quod omnis — nota
actus sive belli sive pacis sive
conversationis [illegible] multum iuvat
[illegible] totaliter
regula et [illegible]
[illegible] invitatorio suis co-
pluribus faciendo quadruplex est in- — Quadruplex invitatorium
vitatorium [illegible] in principio a
quadruplici cantore sive quadruplex
[illegible] invitatorium, [illegible] cantat voluptas
[illegible] maliciosi, [illegible] ambitiosi.
[illegible] et religiosi [illegible]
in choro [illegible], solum in choro
[illegible] invitatorium voluptas [illegible]
[illegible] et [illegible], quod sic est [illegible]
intrat ecclesiam cathedralem [illegible]
catholicam ut audiat [illegible]
de aliquo [illegible] propter invitatorium

sicut dicitur in quarta venacione situs ille habetur ibidem quia in talibus diebus sufficit tantummodo et quanto festum celebrius solemnius tanto plures pro decantando invitatorio deputantur. Sunt nos cogitantes in vita presenti multi diaboli coluber per corpus. Et inquirunt et dii multi et demones multi quidem carnis demonum et demones vindicant ideo quia istorum plures habeat in suo choro ad cantandum invitatorium suum et inveniunt quod dolor per paucos cessos. Et alii sunt invitatorium varia in copia magna. Et loquamur de in mundo nomine senes et iuvenes et pueri a cunabulis suis certa statim alliciuntur statim invitantur et comparantur ad colendum mundum. Iste ut fiat mercator ille ut fiat miles aliquis ut fiat diues velut terras quod omnes una voce dicunt Venite et fruamur bonis que sunt. Ista homines magis familiarem consentientes cum mundialibus vel carnalibus non possunt euadere quin in inordinatis conformentur Iuuenes. Ita Ecclesiastici. Vnde et ut quisque inter te uoluptates potius a viciis maneat illibatus in quis et sibi non cito implicatur. Alii tamen dicunt non dum sic et ceterum qui pectio sunt corporis et ut cum hiis dicens invitat homines ad mundi contemptum ad propria relinquendum ad se per suis peccatis contempnendum. Certe uel nulli uel pauci. Immo contra tibi strepitus iste mundi cantorum qui dicunt invitatorium voluptatis et mundi quam ille qui dicit invitatorium Christi. Vix in aliquo possunt audiri.

Secundum invitatorium quod ponitur in speciali cantat maliciosorum et scribitur Ps. 18. Venite cogitemus contra Ieremiam cogitaciones non enim peribit lex a sacerdote neque consilium a sapiente neque sermo prophete et nota quales homines sunt

ipsi maliciosorum ponunt pro parte sua

sacerdotes sapientes et prophetas. Honorat sacerdotes sunt magni prelati et predicatores sunt instructores et prophete religiosos et nunquam videbitur in re puta magna malicia saltem impune vel ab aliquo istorum per te dat. Vnde ista tres cantat per se invitatorium maliciosorum. Et sic sancte pace conspiracionis contra optimos homines ideo dicit se 18 Venite percutiamus eum lingua et non attendamus ad universos sermones eius. Sponte homines lingua compulit vir ea incedi ut nil possit dici contra eum. Vel parte homines lingua sic et cetera. Filii conspiracionis filii confessionis contra homines. Secundo notandum quod ista maliciosorum triplex sunt invitatorium. Quod primum quo se invitant ad maliciam agant et instigat. Primo enim se recolligunt ad conspirandum publice. Ideo dicit se 18 Venite cogitemus contra Ieremiam cogitaciones. Secundo se recolligunt ad accusandum civiliter et sub iure coloris ideo dicit se 18 Venite percuciamus eum lingua et non attendamus ad universos sermones eius. Tercio se recolligunt ad corporaliter occidendum ideo dicit Matth. 21 Venite occidamus eum. Et vna erit hereditas et hic est conclusio malicie ultimata.

Tercium invitatorium quod ponitur in speciali cantat ambiciosorum et scribitur Gen. 11. Venite faciamus nobis civitatem et turrem cuius cacumen pertingat ad celum et celebremus nomen nostrum. Et notandum quod omnes ambiciosorum opponunt se magnis laboribus pro honoribus conquirendis. Invitando quod se tota parte labore faciant propter deum. Majorem mortis facerent dum ad edificandum fodiendum et construendum se applicant opponunt quia putant vel vacacionem construct quam curiosus parte corpore et regnum se applicant dant munera dissimulant adulantur et mentiuntur et se negociis simulant quibuscumque. Tum inuocat

Et pro illo qui potest magis vicini taliter magis optata ad cantandum statim habet.

Fratres tota

Secundum

De vilitate co[n]dicio[n]is h[uma]ne et
de ambiciosis. Ambiciosus s[emper] pavidus s[emper]
attentus ne dicat q[uo]d dis-
pliceat. humilitatem simulat. honesta-
tem mentitur. affabilitatem exhibet.
benignitatem ostendit. Subsequitur cunc-
tos. honorat universos. inclinat
omnibus. frequentat curias. visi-
tat optimates. assurgit et am-
plexatur. applaudit et adulatur.
Et hoc notat [illegible] poeticum Ovi-
dii de arte amandi. Et si nullus
erit pulvis. tamen excute illum
hic v[ide]. Et io de [illegible] curialibus
q[ui] castra regum sequuntur dixit q[ui]dam.
Exit q[ui] dicitur miseri[s] castra
sequitur. Certum invitatorium q[uo]d
[illegible] i[n] scriptura. cantant populo boni
et religiosi / et de ipsis / venite
exultemus d[omi]no iubilemus deo sa[lutari] n[ost]ro
et p[ro]p[ri]um invitatorium cantant val[de]
de feria[liter] hiis diebus. immo tantus
e[st] strepitus i[n] choro ut vix id in-
vitatorium no[n] audit[ur] i[n] choro.
d[icitu]r. O q[uam] dolendum e[st] q[uod] ista in-
vitatoria se expediunt s[icu]t de-
clarat Math. 22 / ubi h[abetu]r de homine
rege. q[ui] fecit nuptias filio suo
et misit servos suos dicere invitatis
Omnia s[un]t parata venite ad nuptias
q[ui] au[tem] ad festum fuissent invitati to-
tal[ite]r neglexerunt et abierunt alius
i[n] villa[m] sua[m]. alius ad negociacio[n]em
sua[m]. Ecce caveat illi q[ui] cotidie aliq[uo]s
p[ro]faciens magnum festum invitat
multos divinitate. et ut alios or-
dinate suscipiat c[etera] p[er]sona. [illegible] for-
tes custodes i[n] ingressu portarum
q[ui] devote recipiant invitatos.
q[ui] p[ro]misit venire. et [illegible] [illegible]
facientes festum. et ut alios invi-
tatos excludat. Isto° [illegible] [illegible]
qui mittit servos suos p[er] dic[er]e

ad invitandum ad eternam agni
Ecce in die iudicii s[ecundu]m illud tem-
p[or]is cum [illegible] sic invitacio[n]i
venerunt et alii exclusi sunt. Omo
[illegible] d[omi]nus ad bonum invitatorium Bos
Venite benedicti patris mei. Percipite
regnum q[uod] vobis paratum est ab
orig[ine] mundi. Et dicet reprobis Ite ma-
ledicti i[n] ignem eternum q[ui] paratus est
dyabolo et angelis eius. Et io dico Math. 27
[illegible] [illegible] venite adoremus et
procidamus ante deum q[ui] fecit nos
ut p[atet] [illegible] [illegible] nobis tollit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] peccatores [illegible]
de qua [illegible] [illegible]
Vino pretioso et unguento
nos impleamus et non pre-
tereat nos flos temporis.
Post invitacionem quarte
[illegible] alliciunt. ad fruendum de-
lectis et voluptatibus i[n] quibus
incip[iun]t corum delicias enumerare
i[n] sp[eci]ali. Et ita h[ic] tria sunt. P[rim]o
p[ro]ponit enumerat invitacio[n]a gule. S[ecund]o
[illegible] [illegible] i[n] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] P[rim]o ergo enumerat delectabilia
refectiva gustus. S[ecund]o refectiva tac-
tus. T[er]cio refectiva olfactus. Pri-
mum est delectat gustum / unguentum
emollit tactum. et flos redolet
ad olfactum / Dicit ergo vino pretioso et
unguento nos impleamus / quia [illegible]
duplex est [illegible] [illegible] [illegible]
i[n] suo appetitu. Appetit enim i[n] [illegible]
[illegible] [illegible]. et incipit q[uan]do
nimia / P[ri]mo dicit Potum /
no[n] [illegible] [illegible] [illegible] i. tunc [illegible] q[uod] e[st] rarus alr vanit
[illegible] [illegible] rarus [illegible]. Et secundo addunt
impleamus nos / non sufficit [illegible]
et gulosis vinum proprium / n[on] [illegible].

aly sunt ca i vomitu s ly iocundu

vinu bibamus s vino propo nos
impleas cu ty na sua modice
sit collecta 2 ¶ In Boe.ii de co pr. 7 dt
2 paucis minimis q na contenta e cuius
11 satietate si superfluis
ade viag velis urgere aut i iocundu qd
superfuderis fiet aut nocuum et 3 ethics
[illegible] alimenta et quicquid tegant [illegible]
contenti simus ¶ 2o ad vinum addunt
unguenta. i. clariana ad iocunde bi
bendum. et ideo sic tam vinum quam
unguentum ptinet ad gustum ¶ Aliter
exponitur sic de unguento ad ungendum
corpora et facies ut magis re
splendeat. et suaviter redoleant
et mollius tangi. possent et ptinet
ad delicias tam visus quam tactus
et hoc quantum ad olfactum conveniunt ¶ Et
no ptereat nos flos tpis qui de
floribus super his implota tpus sunt mag
delicias [illegible] ¶ Aliter flos tpis voca
tpus iuventutis et tc e sensus non p
tereat nos tpus iuventutis ut
qui sinamur quantum po le c orgue
voluptas ¶ Sic e vita dicta ba
lis s. uta pomps vini sit ualde licito
lis ¶ Contra 2 Cogitaui a
ecc 2 2 mo cutis
vino abstrahere carnem meam ut tra
ferrem aiam meam ad sapiam ¶ Sic pone
sapia no sit ho salutari qr sapiens
dr neminem diligit deus nisi qui
cu sapia inhitat. ergo necesse e
hoc q aia sua abstrahat a vino ¶ Et
qr ad te 1e de Bonu e no ma
ducare carne et no bibere vinu
¶ Et cessare a bono e vicio sic et illi
tenendum 12 ¶ Et et quod Ieros de q vinum
cu carnibus post diluvium e dedicatum
ideo hoc al veil i fine flore
et [illegible] retrax ad pri
go [illegible] lex [illegible] e illicitus usus
vini ¶ Ad obm al e i 1 thimo 7
Noli adhuc aqua bibere s modico
vino utere propter stomachum tuum et
frequentes infirmitates ¶ Et

cu 3i Consultatio anime et cordis vi
nu moderate potatu ¶ Ad qo
pue dispone dd e qz lict licet
usus vini e hoc valde licitus
sit ty contingit pattus q alicui
hoc sit illicitus ut qz co dicte
biberet ut alios qui forte de suo
facto scandalizarentur ¶ Et co dicte
biberet redderetur alicui usus vini
illicitus. qr forte a vino de faci
li ledit. et sic pdit caput leg
wany et pectus ut qr ex voto
ad abstinentiam vini sit astrictus ast
¶ Ad pm go dd q ly lig ho sit pfectos
et copl. no ty io e usus vini
illicitus ¶ Aliter dd q sapia e dupx
una e q a deo infundit ¶ Alia e
q p doctrina et studium acquiritur
et ite ru pt disponit sapia ab
stinentia a vino s ru sic no qr
vinum modice sumptum acuit in
genium ¶ Ad 3m dd q illa auctas
e allegata veritate qr in tempo
reductre
apli e pro romanis conus ad fidem
q nondu caymibus ut vino uteretur
i scandalum pstianos de novo
conversos. ut vinu iure hoc ut in
quo sic tunc scandalisaretur aut
offenderetur ¶ Ad 4m dd q Ierog
ut in aucte sua dicit q ideo
a vino retraxit tanq ab impe
dimento pfectos si q cognoscere
putat ¶ Circa hoc nota q usus vi
ni immoderatus multiplex hoc nocu
mentum e detrimentum libertatis [illegible]
mentum honestatis complementum
voluptatis et oppimentum fatuitatis
¶ Est eni vinum detrimentum libertatis
¶ Ideo pa radius fruitur et ushi

q nocet vinum i moderate sumptum

litatis fuit per vinum. Sed legitur
Gen. 9 quod Noe primo plantavit vi-
neam. Ita quod ante diluvium vinum non
fuit in usu ut habetur. Hebat vi-
Bibens ergo vinum inebriatus
est et dormiens iacuit in tab-
nacculo in posterioribus denudatus.
Quod cum aspexisset filius eius Cham
et patris verenda conspiceret patrem
derisit, nunciavit et hic postea
prius. Et quando pater filium servitute dampnavit,
et hic fuit prima origo servitutis.
Ut dicit Aug. li. 19 de ci. dei c. 15. Ju-
xta quod satis innuitur, secundo mala
quod ebrietas solet hominibus inferre.
Primo namque privat homo usu ra-
tionis suum, et ideo fiat homo deterio-
rem bestia, et hoc figuratur Noe dor-
mitio quod non usum rationis habuit ut
sensuum vigore. Secundo spoliat
homines divitiis suis unde frequenter
magni potatores fiunt sunt
pauperes, quia qui amat vinum et
pinguia non ditabitur et hoc re-
putat Noe denudatio. Tertio
reddit homo despectum, non solum
inimicis sed omnes suos amicos
unde filius suus deridebat eum.
Quarto spoliat plebe et reddit
nup. stabilem, et hoc figuratur filius ma-
ledictio et abiectio. Ergo quod
quia Noe se puniit filium suum
figuratur quod potatores plerumque pro
mendicitati et servituti frequenter
exponuntur. Quinto vinum immo-
deratum nupcium et detrimento
honestatis confundit eum et debitum
|| alias impeditum

pat. Hos tam corporum quam anime
nobilitatem. Unde primo tangit de vi-
litate, condicionis quae inquit, Quid
turpius ebrioso, cui fetor in
ore, tremor in corpore, promit
stulta, pandit occulta, cui mens
aliena est, facies transformatur, nullum
est ei ubi secretum, ubi ebrietas
regnat. Unde Seneca 120 epistola
non est amplius in pra. potestate ebri- aug
etate devicti, quemadmodum musto
dolia ipsa rumpuntur, et quicquid in imo
iacet in summa parte vis caloris e-
iectat, sic vino exestuante quicquid
in imo iacet abditum effertur et
prodit ad medium. Et infra dicit quam
turpe est plus sibi ingerere quam capiat
et stomachi non esse mensuram: que
multa ebrii faciunt de quibus sobrii
erubescunt. Infra dicit nihil aliud esse
ebrietatem quam voluntariam insaniam.
Refert Seneca Alexandrum Macedonum regem.
quod Clytum sibi carissimum ac fidelissimum
inter epulas transfodit, et intellecto
facinore mori voluit. Hec Seneca
Unde fingitur a quibusdam ebrietatis
ymagine sic fuisse depicta, ymma-
go puerilis tenens hubi in ma-
nu et in capite corona de vitro,
puer erat: in signum quod facit homo
eligueccy et inffatum more pueri,
cornu habebat in manu in signum
quod nullum celat secretum sed clamando
et clangendo revelat. Corona habe in capite-
bat vitream quod reputat se gloriosum
et divitem quando est ebrius, tamen nil
gerat. Et ideo in nemine vinum fuisse
prohibitum virginibus, sacerdotibus et regi-
bus. Prov. 20 Luxuriosa res est vinum
unde

et tumultuosa ebrietas. Ecclesiastici
97 31 In conspectu credit quasi prunum mo-
neo ut spongia quia vinum fugat ve-
nenum. Unde apud antiquos vinum vo-
cabatur venenum. Levitici x. Sacerdotibus
ingressuris tabernaculum prohibitum erat
ne biberent vinum; regibus etiam erat
prohibitum. Unde dicitur: Noli dare vinum re-
gibus o Lamuel. Proverbiorum 31. Ambrosius (?) Valerius li. 2.
c. 1. Usus vini romanis feminis
erat ignotus. Item vinum est copu-
lativum voluptatis. Verecundia magistra
vitiorum cohibet a peccatis. Et ideo ubi illa
privatur aufertur. Voluptas vero la-
tenter (?) in corde sine pudore se detegit.
Unde Seneca epistola: Ubi plus [illegible] pu-
dor [illegible] quam [illegible] voluntate [illegible]
[illegible] a [illegible]; at ubi [illegible] dum
bibit [illegible] nimia vis vini quidquid mali late-
bat emergit. Et ideo Ephesios 5: Nolite
inebriari vino in quo est luxuria. Sic efficit
quo Proverbiorum 31: [illegible] vinum
certo vinum est [illegible] fatui-
tatis quo [illegible] ad quodcumque malum
in ebrietate [illegible]
Unde dicitur: 31 vinum corda superborum
arguet, i. [illegible] et [illegible]

Additio

[illegible] nondum quod ebrietas est [illegible]
i potu. Et dicitur ebrietas quasi extra
[illegible] antiquitus
talis ut cyphus qui erat mensura
potus [illegible] vinum vel potus
dabatur ad mensuram ad castigationem
corporis. Unde Apostolus [illegible]
Castigo corpus meum et in servitutem
redigo puta per abstinentiam a cibo
et potu. Corpus enim castigandum est
ne deficiat ut rationi obediat
et deo premiis [illegible]

[illegible] Quod valet in cenis [illegible] luce 21
te ne graventur corpora vestra
in crapula vel ebrietate ut [illegible]
[illegible] laborare
commodus tali unde tales ad [illegible]
[illegible] ut [illegible] Ysaie
capitulo 19. [illegible] ebriosus non
[illegible] vinum et mulieres apo-
statare faciunt [illegible]
[illegible] vinum [illegible] et
in dormicando non laborat [illegible]
nec [illegible] laborem i. dolorem.
[illegible] vinum in iocunditate creatum est
non in ebrietate. Augustinus [illegible]
[illegible] Ve qui potentes
estis ad bibendum vinum et viri
fortes ad miscendum ebrietatem. Ideo
[illegible] Ubicumque satu-
ritas et ebrietas fuit ibi dominatur
libido. Ergo cibus [illegible] sobrie-
tate. Sobrietas [illegible] puzo.
[illegible] debes te gerere [illegible] ut non
[illegible] corpus vincere videaris. Si tamen
[illegible] corpore vincere non possis [illegible]
castiga ergo carnem sic ut tibi et potu
modestia [illegible] tanto plus est [illegible]
[illegible] et iumento [illegible] enim magis
[illegible] tanto magis indul-
getur [illegible] et quanto magis
indulgetur [illegible] tanto magis indul-
getur otio. Et quanto magis [illegible]
iumentum tanto magis [illegible]
[illegible] tanto [illegible] quanto
magis delicias nutritur tanto
magis fit rebellior [illegible] et rationi [illegible]
[illegible] stomachus [illegible] concoquere
[illegible] nec est [illegible]
[illegible] Noli dare
[illegible] in [illegible] potentibus [illegible]

alimenta · postulo q non petit · q
nitatis exigit · g° amplius est ama
lo est · Secundo quid refert unum consiciari
stercora · vini accumulet sepulturam
Tertio tu navi · interiore stomachi
mensura Quarto vini preciunt corporis
infirmi · mentis alienacio · Et quod
tibi impedio · Quinto potus diluvio super
fluo / vinum prodit febris · iuste quod gula
unum caducus morbus · iuste quod crapula
nonne quod ebrietatis paralysis · quod vinolentie
cia ydropisis Sexto est ebrietas impe
mentis alienacio · virtutum depredacio ·
ymago mortis · plurimos furores / Post
ebrietatem excepit impleta superbia
crudelitas [illegible] · malignitas inimi
ordo / ebrietas implicat verba · obli
quat linguam · degradat sanitatem ·
et capitis corrumpit vertiginem · stoma
chi tormenta efficit · Luxuria ipsa
dissoluit · ipsa verecundiam mentis et
omnis custodiam expellit / pudoris
caracterem [illegible] · sigillum castitatis
frangit

Quomodo adhuc ebrietas causa duplex /
Primo [illegible] · quod accidit quod multo
vino potato [illegible] fit ut non
fit corporis [illegible] · et talis ebrietas
non nominat culpam sed defectum penalem
consequenter quod culpa [illegible] nominat
actum · quod [illegible] incidit ·
quod sit causa ebrietatis et quod duplex sit /
Secundo quod nimia vini fortitudine [illegible]
[illegible] bibentis et [illegible] ebrietas sit
[illegible] peccato [illegible] non [illegible]
[illegible] incredibile noc inebriatus
[illegible] Secundo quod sit [illegible]
[illegible] et [illegible] vini [illegible]
peccatum et quod [illegible] gula / [illegible] ebri
etas sit [illegible] Secundo sit voluntarie i.
[illegible] actus potacionis / Item nonnunquam ad
[illegible] inebriari ignorans fortitudinem vini
[illegible] a peccato [illegible] quod imitatur

ad bibendum ignorans [illegible] et aliquando [illegible]
[illegible] potum talis inebriari · Si autem
ignorancia [illegible] · [illegible] a peccato
Item aduxerit ebrietas consistit in im
moderancia potus / [illegible] contingit tripliciter
Primo quod aliquis ingerat potum et immoderatum
et potest inebriari [illegible] peccato
[illegible] / Secundo quod aliquis [illegible]
potum et immoderatum · non [illegible]
potum et potest inebriari [illegible] ebrietas
[illegible] et tunc peccato veniali Tertio quando aliquis
sat potum et immoderatum et potest
inebriari · [illegible] magis [illegible] ebrietatem [illegible]
quam a potu abstinere / et [illegible] dicitur
[illegible] · quod moralia [illegible]
ab [illegible] · [illegible] ebrie
tas est peccatum mortale · quod [illegible] volu
tatem committit se periculo peccandi / et [illegible]
etiam assiduitas inebriandi · est peccatum
mortale · quod volendo et [illegible] fit /
Et [illegible] aliquis [illegible] medicine
superflue bibunt · ut vomere possint
et vomunt ut per vomitum [illegible]
[illegible] peccant / [illegible] quod [illegible] et potus
[illegible] peccatum [illegible] corpo
[illegible] contingit · quod [illegible] est vini mo
[illegible] est alteri multum [illegible]
Tamen et [illegible] · [illegible] ad multum
comedit vel bibit [illegible] medicina
ad vomitum provocandum · non est reputandus
superfluus cibus vel potus / [illegible] requiritur
ad vomitum provocandum quod potus [illegible]
[illegible] potus aque tepide vomitum
causat · et [illegible] non inebriat [illegible]
[illegible] causa ab non [illegible] ab ebrietate
Quarto an ebrietas excuset a peccato tum
quod [illegible] ebrietatis [illegible] duo [illegible] actus potacionis [illegible]
[illegible] defectus [illegible] consequens [illegible]
defectus consequens [illegible] ligari [illegible]
[illegible] ebrietas [illegible] peccatum
[illegible] involuntarium [illegible]
Si [illegible] actus peccati [illegible]
distinguendum · quod [illegible] actu [illegible] precedenti
[illegible] est ebrietas sine peccato · [illegible]
sequens totaliter [illegible] a culpa [illegible]
accidit de loth

Si at actus pctus fuit culpabilis
sic non totaliter excusatur aspecto se-
quencie qe sequitur redditur volitum et
volitus pctus actus. inquantum ac-
dans opam rei illicite incidit
in sequens pctus. dicimus tamen se-
quens pctum sed et dimitit sic volitum
Aug. de civitate Faustum. Loth
culpabilis est non quantum in incestus
sed quantum ebrietas meruit. Sanctus Tho.
secunda secunde

Coronemus nos rosis antequam mar-
cescant. nullum pratum sit quod non
pertranseat luxuria nostra. Nullus nostrum
expers sit luxurie nostre. Ubique relin-
quamus signa leticie. quia hec est pars nostra
et hec sors nostra. Sapientia invitacione
qua impii se invitant ad potus
et ebrietates. hic ponitur invitacio qua se
alliciunt ad superbie vanitatem et ad car-
nis voluptatem. 3o vero ponitur lib-
tate ... plenitudine ... pratum sit
... in omni ... pars nostra. Ergo
impii ... et invitat se invicem
ad ornatum superbie et luxurie et
capitis ... Coronemus nos rosis
Coronis que ... corona ... coronis
... in futuro coronabitur coronis
umbre. Unde vicaminum ... Ysa. 22
coronans coronabit te tribulacione. Et
qui lugebunt et plangent ... non
videbunt et gaudebunt ... Thren. 5
Defecit gaudium cordis nostri. versus
est in luctum chorus noster. cecidit corona
capitis nostri. Ve nobis quia peccavimus. Et
non quere dicit qui volunt coronari rosis
ad ... quas sapiencia mundi ...
est ... epistola ... roga ...
... rosarum ... et virorum
... et ... primas ... eligit ...
... sapientia ... non ... pictura
... gaudetis ... odoribus ro-
sarum. ... non dicas intemperatas ...
... Lucie c. 12 ... delicatus ...
... indicat ... sapientiam
... 19 ... et ...
... et ... de illo
pars

vide Seneca in epistola 88 ... rosas sunt
obscurant medicia. ... argu-
menis ... capere in-
prudens. et ... et mag-
nota. et ... et de-
latus ad caput digitis et reflexus
oculos ... impaciam ...
... qui ... in ... no
... qualiscumque sit ...
sicut quemadmodum laudet ... cum
de sancto Ludwigo legitur quod certa de rosis
... alios capellos ... plures ...
... portare. Et ... primum
importa tali die capiti ...
... nullum pratum ubi se invitat ad
luxurie voluptatem. hac ... voluptate ...
... sicut ... dum-
... sicut ... locali amenitati ...
... Unde ad ... dicit
nullum pratum sit quod non ... luxuria nostra. id est
nullus locus delectabilis ... luxuriant
ut amenitas loci ... delectationem ...
... ... sine
... possit ... Nemo
nostrum expers sit luxurie nostre.
q. d. luxuria nostra communis sit omnibus
... libertas et licencia ...
... et alios ad pctum ...
... quia luxuria est ... morbus
contagiosus sicut lepra vel scabies. Unde
... tractat cum leproso ...
... inficitur. Et ... leprosos ...
de civitatibus. ... delebimus ...
... talis in una societate
... familia ... alios ...
ad peccandum. ... dupplu
... Ubique relinquamus
signa leticie. sicut cantu et tripudijs
... et laudibus. ... stringunt
... libertate peccandi ... no
... plus de hac vita. ...
aliqua alia in futuro est ...
... predicatores ...
... Ysa. 22 vocabit
...

... comunitate ... ...

it. non dicatis vos h(abe)re animos pudicos si h(abe)tis oculos impudicos q(uia) impudicus oculus impudici cordis e(st) nuncius

Dug(us) ad fletum et ad plantum et ad calliuam et ad angustiam sint ita ipa p(er) Curiam vocant ad leticiam et ad dissolucio(n)em et ludum dedi(c)andum. Est hec hys(toria) q(ui)a e(st) de volup(tat)e carnali notu(m) q(uia) ipa e(st) vilis et vilo cinia. nam ipa e(st) effeminativa vigoris et potencie militaris / accumulativa doloris et dissplicencie significativa / dissipativa decoris et fame salutaris / Nota de effeminativa vigoris et potencie militaris In cuius figura Sampson q(ui) dormiuit i(n) sinu Dalide. feminea tate spolita fuit et spoliatus iu(dicum) 16. Sed d(icitu)r 16 Ille dormiuit i(n) sinu Dalide q(ui) se m(u)l(ie)ri co(n)fert voluptuose vite. Sed fingit ouidius 17 metha(morphoseos) de fonte Salmacis q(uod) talis v(ir)tutis erat q(uod) s(ex)um abstulit viro. q(ui) se balneaverat i(n) illo fonte cucurit de volup(tat)e. Ita p(er)tiuni q(ui) se balneat in deliciis voluptatis effeminabitur et intellectum et voluptatem amittit Sed narrat valerius li(bro) 2o q(uod) cornelius scipio missus ad hyspaniam. eo momento q(uo) castra intrauit. edixit ut om(n)ia q(ue) volup(tat)is causa co(m)parata erant auferrentur et sublata sunt. Sed et scandit duo milia scortorum legitur abisse ab exercitu Romanorum / Et no(ta)t q(uod) fortissimi prius q(uo)s. q(ui) non armis nec bellis vinci potuerunt p(er) luxuriam ceciderunt / Sic d(icitu)r valerius li(bro) 7o c. 1 de hanibale duce cartaginensi. qui multa prelia romanis i(n)tulit. Sed cum in campania mox luxuriosa patria. inuictum hanibalem armis suis illecebris amplexa. vincendum romano militi tradidit Sed fingit ouidius de arte amandi. q(uod) mars q(ui) deus e(st) bellatorum. captus fuit cum venere uxore vulcani i(n) turpibus

cathenis et o(mn)ibus diis celestibus in derisione(m) oppositus Sed hystorie allusit valerius ad ruffum de uxore non ducenda sic d(icens) mars qui cu(m) deus bellatorum dici meruit et triumphorum familiari frequencia i(n) quibus p(ro)cedit maiore prompta sericiuitas. Al(ia) vita tul(it) m(u)l(iere)m et uet(er)ibus a vulcano ligatus e(st) cum venere innumerabilibus cathenis. superioribus / cum h(ab)eat et applausum saturorum et derisum celestis curie / Et dicit q(uod) vulcanus fecit cathenas in(n)umerabiles et posuit eas in lecto veneris in quibus cum venis utrisque lecto veneris captus e(st) et detentus. Donec tota celestis curia ipsum conspexisset. Et io(b) d(icitu)r libro d(icitu)r Job 36. i(d est) quas i(n) no(n) vidit Sed c(ontr)a tempestate anima eorum et vita eorum inter effeminatos. Sicut de holoferne iudith 13. Secundo voluptas e(st) accumulativa doloris vel meroris et displicencie sicut d(icitu)r c(ontr)a natur(am) p(ro) volup(tat)e sequitur p(e)na Sed boec(ius) 3 de cons(olatione) p(hilosophie) d(icitu)r de corporis quam volup(tat)ibus. quarum appetencia quide(m) plena e(st) anxietatibus. Saturitas vero p(e)na e(st) q(uod) quotos morbos. qui intollerabiles dolores. q(uasi) quandam fructum nequicie fruentium solent afferre corporibus. q(uo)rum motus quid h(abe)at iocundi ignoro. Tristes vero esse volup(tat)um exitus quisquis reminisci libidinum suarum volet intelliget / q(uod) si beatos i(d est) bonos explicare ea efficere possunt nichil causae est q(uin) pecudes q(uo)q(ue) beate esse dicantur quarum o(mn)is ad explendam libidinem corporalem festinat intencio

1. quas i(n) no(n) vidit

exorie

2

1. i(n) marg(ine)

penitencia

1. appetitu(m)

Tristes

1. bonos

o(mn)e

Et ipsa mel^o sapienti comparat vo
lupt^ti apis q^e in corpore loco p^a sedet
uel sedendo et infigit aculeu
recedendo / Sen^a de pe / hij l^t volu
tas [illegible] stimulis aciget fruente
apud eum par volatum. ubi gra
ta mella fudit. figit et nimis
tenaci ferit ita corda mo[illegible]
q^e p[illegible] adulterat domesticos
ut famosos [illegible] aq^o thays [illegible]
lennis mer[illegible] de dormiendo
secum talenta petijt qui cum tribu
it ille i celum suspiciens ait
non emo tanti penitere. i [illegible]
peto. non emo penitere [illegible]
[illegible] forte [illegible] fuit voluptas
in [illegible] figit Ouidius [illegible]
ta [illegible] q^e ingo [illegible] [illegible]
[illegible] depredavit i [illegible] et depreda
to [illegible] invasit nutrice.
Dauid [illegible] propter fugam a
[illegible]. et in tanta tristicia incidit
q^e fletu suspirijs et gemitibus
[illegible]. [illegible] in arbore [illegible]
q^e adhuc guttas clarissimas q^e lac
[illegible] fudit [illegible] q^e vo
lupt^te corporis illicita [illegible]
sequitur dolor [illegible] Tercio volup
tas carnis e obfuscativa [illegible]
et sapientie salutaris / [illegible] exemplum [illegible]
i Salomone eccl^a [illegible] / [illegible]
[illegible] multiplicauit mulieribus et po
suit [illegible] [illegible] Cum [illegible]
[illegible] valens ad [illegible] sed [illegible]
dit. Sol^o [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible]
domi [illegible] / [illegible] tenebre [illegible]
tatis attrauerit / [illegible]
odore fame [illegible] domus
[illegible]. amore [illegible] et
[illegible] [illegible] tota [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible]

[illegible] zabuli .i. q^e [illegible]
[illegible] i [illegible] dyab
olica [illegible] dubitatur [illegible] fornicaco
simplex sit peccatum mortale et vide
tur quod non / [illegible] in peccatum cadit [illegible]
duo precepto Contra opera p^o precepto
sunt [illegible] [illegible] et vxore
fornicaria [illegible] Contra antiqui
patres [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] q^e abraham accepit
ad agar ancillam suam [illegible]
jacob accepit ad ancillas vxoris
suarum s. balam et zelpham Et
[illegible] 38 iudas accepit ad thamar
qui [illegible] meretricem Contra sup
[illegible] deutro 23 / non erit meretrix
de filiabus isrl / glo [illegible] ad eas [illegible]
bet [illegible] quarum venales est tur
pitudo q^e fornicaco non e [illegible] venialis
[illegible] turpido Contra sup id 1 thes
[illegible] te ad [illegible] glo ambr
de [illegible] [illegible]. in
[illegible] et [illegible] e. qua [illegible] aliq^s
[illegible] / [illegible] carnis paciatur
sine dubio vapulabit [illegible] non
[illegible] Ad [illegible] gal 5
[illegible] opera carnis q^e sunt for
nicaco [illegible] qui talia agunt reg
num dei non possidebunt Et [illegible]
a regno dei nisi peccatum mortale [illegible]
Item deut^o 23 non erit fornicator
de filijs isrl Contra 32 q. 1 fornicaco
[illegible] vicia [illegible]
[illegible] [illegible] fornicatores et
adulteros iudicabit deus / [illegible]
iudicio [illegible] Conclusio [illegible]
[illegible] [illegible] paruc
[illegible] allegatum e Ad
[illegible] debeat [illegible] e [illegible]
[illegible] bono [illegible] et [illegible]
[illegible] collatum [illegible] a deo [illegible]

Bona vetita deo 28 i [illegible] [illegible] ad [illegible] vxore fornicaria [illegible] q^e sunt
[illegible] mala [illegible] non [illegible] / duo precepto [illegible] e [illegible] [illegible] q^e fornicaco [illegible]
[illegible] [illegible] aliena / [illegible] libidinis / [illegible] precepit
[illegible]

quadruplex que est duplex scilicet corporalis
et spiritualis. Corporalis est coniunctio
[illegible] [illegible] et anima. Spiritualis
est impletio unius [illegible]. Item
requiritur educatio corporalis filiorum.
Item [illegible] informatio in fide et
bonis moribus et est de bono prolis.
quod continet. Item [illegible] [illegible]
[illegible] tam ad educationem corporalem
quam etiam ad informationem spiritualem vel
moralem duo requiruntur. [illegible] ita cognitio
prolis. quia [illegible] non posset nisi uni
esset copulata uni viro vel saltem
non ita bene [illegible] posset. Et indivisa
cohabitatio ad quam requiritur inseparabilis
coniunctio viri et mulieris. Et ideo
[illegible] matrimonii requiritur in omnibus [illegible]
[illegible] debitum fine quadruplex
[illegible] [illegible] [illegible] est cum [illegible]
[illegible] debet plurimas. Item ad
quam [illegible] debet [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] quia dixisse dei [illegible]
[illegible] fecit quia non esset peccatum quod
alias peccatum fuisset [illegible] de [illegible]
[illegible] quod voluit Abraham in filio
[illegible]. Item 2 [illegible] quia Abraham
et Jacob plures habuerunt uxores
non fuit fornicatio vocat [illegible]
[illegible] [illegible] quia ad [illegible]
[illegible] uxori [illegible] [illegible]
[illegible] et familie [illegible]
cum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] fuit [illegible]
non est peccatum. Item [illegible] fuerunt uxores
quo ad thorum non quo ad regimen
familie [illegible] quia uxores [illegible]
familias [illegible]. De Juda [illegible]
[illegible] quia [illegible] [illegible]. Item
[illegible] quia [illegible] venalis non
venalis. Item [illegible] quia [illegible]

[illegible] Balam fuit [illegible] Jacob [illegible]
[illegible] 30 ubi dicitur Dedit illi Balam in coniugio
scilicet Rachel uxor Jacob

[illegible] homo ut liber a pena [illegible]
[illegible] [illegible] et penitebat. Item
quia non solum consensus in actum peccati
mortalis est peccatum mortale [illegible]
[illegible] delectationem peccati mortalis
[illegible] mortale. Et ideo oscula tactus visus
[illegible] amplexus [illegible] fiunt [illegible] delectationem
[illegible] consequenda sunt peccata
mortalia. et [illegible] oscula libidinis
[illegible] ut tactus libidinosus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] flos agri quem frigus
et aura [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] voluntas. Est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vultus
[illegible] depinxit amictu animalis
[illegible]. talia corde gerit. Item [illegible]
[illegible] carnalibus et enormiter
[illegible] multa pericula [illegible]
[illegible] [illegible]. Item [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Item [illegible] apostoli
[illegible] in [illegible] [illegible]
fugite fornicationem. Fornicatores enim
et adulteros iudicabit deus. Ergo
remedia [illegible] contra carnalia vicia
[illegible] ieiunium et austeritas vite [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et alii [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] carnem et vinum
[illegible] [illegible] magister [illegible]
[illegible] devitabat [illegible] [illegible] [illegible]
Difficile [illegible] [illegible] [illegible] pudicicia.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et
[illegible] [illegible] libido [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aculeus
[illegible] libidinis [illegible] quod delicta
[illegible] libidinose suggestiones
[illegible] ad [illegible] libidinis. Item
remedium fornicationis vitande sunt
[illegible] [illegible] [illegible] ~~dicta salut~~ [illegible] dicta alano
[illegible] igni ardenti qui mulieri in [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

Et tum nostra maalia fugienda
sit. et horrenda nature ne horrem
inficiant stomacum nimis inor
dinata / Ita ipsa sint nostra e
monstruosus nostro luxurie.
quod in capite suo gerit similitudinem
facie virginis. ymagine volupta
tis in medio cauda fetosa abhor
dinis in fine lupam depredatio
nis virtutis Item est perpessa ea bestia quam
familiarem hec cum scrofula similitudine
Quod in scrofula sunt tria scilicet odor
fetens. sordidus corporis rodus
et plaga pruriens Sic luxuria
fetet per infamiam rodit per con
scientiam / et prurit per concupiscentiam
Deinde mirabilis ymo mirabilius
vero luxurie cum gula nata
flamma concupiscentie fumus infamia
cinis immundicia Deinde horrenda
propter luxurie que in primum hominem
dormivit / quod hominem adulando decepit
/ quod miserum suo cantu de
pit / quod multitudo usque ad naufragium
ducit / Et est meretrix que cum ami
ca credatur. surgit in hostem / cum
videtur uxor. surgit in pellicem /
cum credatur proxima. cogitur
in contrariam / cum credatur nata
surgit in novercam. quia demolitur
hominem. totam depredatur mentem.
animum inclinat ad maliciam. statum
mentis effeminat Et est ocio mo
ster quoniam dampnosior. quia
bursam evacuat. corpus ener
vat / animam maculat / famam
perdit proximum offendit / deum amittit
Item est pessima quia qua alio perit
quod delectat / permanet quod sine
quod cruciat Cum appetitus e

anxietatis et vecordie / actus
ignominie et abhominationes / complexio
penitudinis et verecundie Si
pertinent ista / tria sunt considerata
ardor in acceptione / labor in
operatione. fetor in completione
Item quam vilis. plena fetoribus
et fetoribus concubina luxurie
veneris lupanaria / Et est sitis
ebria. saturies famelica. de
lectatio pondere plena / de
lectatio mortifera. cena ca
rendo ~~que in deo~~ / Et aliqua
que multos reliquat / Augustinus al
terum reliquam per luxuriam inflicta curat
ne quidem Item castitas que luxuria
oppugnat. Inquit sunt istius aroma
tice / puritas mentis. continencia cor
poris / modestia in gestu. et moribus /
pudicitia in vultu / abstinencia in
cibo / verecundia in verbo / Item ingenitur
corrumpit luxuria / quia mentem incestat
corpus maculat / lapat gestum / effrenat
~~verba~~ / amplificat abum / dissolvit
verbum scilicet quod castitatem animus pius
oppugnat luxuria que anima sive lig
vis et colloquium / contactus. opu
la. et secundum Item primo cum luxuria
quod per visum ad concupiscentiam allicit
et castitatem impedit / Secundo per allo
quium castitati contumeliam ingerit
Tercio per opus infamiam pudicie
parit / Et per tactum pudiciciam
pervertit / Quarto per secundum pudiciciam
interficit Item cavenda est in luxuria fug
ne prevaleat / cavenda est ne incipi
at / prefugienda est ut fugiat
Contra pugnam tercia caveda est pugna
contra luxuriam / ita quod sunt agit fugie
do fugaverit / ergo vitando superavit
Sic fugienda est luxuria et nec illo
accedendo.

alanus
alias depredatione
prurit

Hec proprietas quia tria complectitur
primo quo a domo eicitur Sicut filiorum
stillicidium et uxor litigiosa.
Stillicidium est uxor carnalitas / stilli-
cidium luxurie fluxibilitas / fug-
infamie enormitas / Hec
tria eiciunt atque apparent pectore
a semetipsis / atque quilibet
cordis. Subdit quia O[illegible] lege
in exemplis aliorum. quod con-
fert luxurie vicium. ut aliorum
facta. ut [illegible]. David pro
accio. [illegible] ut ho[illegible]
luxuria. Ammon pro incestu. [illegible] absa-
lonis gladium. Daniel pro casti-
monia [illegible]
Joseph pro castitate. Egiptum [illegible].
Jezabel pro incontinencia. [illegible] mortem
[illegible] virgo pro virginitate. [illegible]
meruit [illegible] / [illegible]
luxuria. cave gula que ad
luxuriam fomentum / pro loquens ad
luxuriam. [illegible] ad impudiciciam.
[illegible] ad coitum [illegible]
luxuria. [illegible] magna corrupit.
[illegible] sulfur [illegible]
[illegible] plus [illegible]
[illegible] mutat / [illegible]
[illegible] infra [illegible]
[illegible]
pia. tu [illegible]
[illegible] tu
[illegible] in [illegible]
[illegible] paris [illegible]
tu in [illegible] aqua
[illegible] purgat nos [illegible]
[illegible] benedictus Amen

[illegible] Alanus in libro de
[illegible] mali [illegible]
[illegible] Alanus

Opprimamus pauperem iustum · f. 22
et non parcamus vidue / nec
veterani reuereamur ca-
nos multi temporis. Sit autem fortitudo
nostra lex iusticie. quod enim infirmum
est inutile invenitur. Sponte
exortacio [illegible]
[illegible] alliciunt et provocant [illegible]
[illegible] ad peccata [illegible]
corporalis / [illegible] imitacio
qua se [illegible] et invitant
ad peccata iniusticie [illegible] ... alios pupillos
[illegible] duo facit [illegible]
[illegible] tres [illegible]
[illegible] / [illegible] duo
[illegible] ad aliorum
oppressione [illegible] statuit sibi legem
qua [illegible] ad eorum [illegible]
[illegible] fortitudo nostra [illegible]
[illegible] solent
[illegible] valde [illegible]
pauperibus [illegible] impotencia [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] reuerencia
et [illegible]
[illegible] talem
[illegible] dicit
opprimamus pauperem iustum / quantum
ad primum et secundum / et non parcamus vidue
quantum ad 2m / nec veteranum reuereamur
canos / quantum ad 3m / [illegible] opposita
docet [illegible] ... 1
[illegible] iudicium [illegible] ... pupillo
[illegible] defendite vi-
duam / [illegible] 19
[illegible] capite [illegible]
et [illegible]
[illegible] magna fuit quondam
capitis reuerencia cani. [illegible] ... iam alios
[illegible]

[illegible] quod non [illegible] vincit carnalitas [illegible] fuga
[illegible] apostolus fugite fornicacionem [illegible]
fuga mulierum [illegible] libidinis fugiendum [illegible] ab apostolo doctore [illegible]
[illegible] libidinis [illegible] fugiendo superare [illegible] et beatus Joseph [illegible]
[illegible] victoria
[illegible] luxuria fuge [illegible] victoria [illegible]

i. trucatur ut cui aufirm cornua ut qqi

No sit scriptum ouidius de arte amandi. Turpe pecus mutilum. turpis sine gramine campus. Et sic frondi fructus. et sine crine caput. Et hom[o] sine. Et sit sicud homo mundanorum qui uel paupribus uel iustis uel indignis uel tempibus ullis parcit. Amonet ad hoc dominum dani ia a se uestes corporis. et induit se vestem onus deliti ut ille parcit. De cuius dampnis lucas. capitulo Augustus dicit ouidius 17 methamorfoseos quod est fluuius quidam cuius aqua bibita reddit uiscera bibentis saxea. et quidquid intingitur in illa aqua sit lapideum. Seneca dicit 17. Flumen sunt ciconus quod potum saxea reddit. Uiscera. quod tactis inducit marmora rebus. Flumen istud est cupiditas deorum dona dimicans. cuius affectos priuat honore uirtute caritatis et pietatis, secundum uestra de celis visitacionem. Ezechiel 36 Auferam cor lapideum de carne vestra. et dabo vobis cor carneum. Contra in Dei fortitudo vestra. Statuere enim nunc lege ad pia defensionem. contra eos Qui coligant quod nobis ab aliis obiciatur quod faciunt contra legem. Sic fiet. quia fiet loco legis fortitudo magis contra eos nobis repugnantes opprimamus nos aliam legem. Legit Ecclesiastici cetera lectista dicit hic colorem inspiciet. De secundo. Quilibet uestra. quod infirmum est inutile inuenitur

ad viram per calumpniam prouocant. Et nondum quod ille quod non sunt utiles. et oblaciones et munera ab ipsis maioribus quinque opprimunt quando cum se iustis ille alii quod sunt utiles. et sic sunt in iusti supportantur. Quod nouam quod opprimunt tyranni per potentiam Jacobi 2. Nonne diuites per potentiam opprimunt vos. etcetera. Opprimunt advocati per sapientiam. unde Ecclesiastici 1. Venite sapienter opprimamus eum. et Ysaia x. Scribentes i iniusticias scripserunt ut opprimerent in iudicio pauperes. Opprimunt prelati per negligentiam 3. et 3. Dormiens quippe opprimitur. Et Contra. Dubitacio, an liceat potentiam opprimere priorum. Et dicitur quod 7 quelibet per diem et tempore ab hostibus et ideo lic[et] eos opprimere quam quod rapere ab aliquibus. Rom vii viuit quod opprimere eum. Et auctoritas per Ambrosium. li pro deprimar de ut per comminus vero bellorum. De gentibus prout sunt quomodo gratia propter. B. ad mandatum aliquorum dominorum et priorum. sed tempore ipsorum. Et sic Augustinus in epistola ad vincentium natiste. Quos iniuste falso appellant uiros. quos ut iuste possident, etcetera. Leges terrenorum regum admitte iniusticiam ergo ab infidelibus liceat per hoc rapere. Contra principes et domini a subditis suis multa violenter extorquent quod ad opprimitur ergo principes Et non est credendum quod tam nobiles cum sit populi et regum dicitur. Et contra obstat hoc quia principes ad opprimitur. Et hic dicitur quod licet eos obstare fructus suos et licet hoc opprimere. Ad omnia et ad secundum. Propter non facias calumpniam proximo tuo. Ad quod dicitur quod opprimere est aliquid

ut vi opprimeres eum

aliquem con viros et volu[?]
pirare / h[?] at p[?] si dupp
[?]oo. h ordine iuris pdt op-
primit et vobat filios nos
quoque te. ad castigatos. Alios
con ordine iuris pdt tyrann[?]
opprimit subditos. tertio est
opprimere aliquem con ordine
iuris debilitare sub i[?] ut
i[?]so. et h[?] e con caut et cul-
catu. Ad p[?] qr e de hostibus
q[?] e iustu bellu a ministro
Dei e iustu. te ea q acquirit
p bellu. [?] efficiunt / ut teneat
ad restitucioe. C. de [?] q [?]
infidelium no lig [?]
auffer. [?] de hys q pub ca
auctoritate fugiu[?]. Sub du[?] cu[?] be-
ribus [?] [?]. C. de [?]
[?] a [?] extorquet q [?]
[?] [?] pub[?] defedatur et
lig te subditi in [?] solu[?].
[?] ipsi no sut [?]
quet [?] no e [?]. et te sut
oppressores et raptores. quomo
ta iusticia magna regna. quid
sut nisi magna latrocinia [?]
[?]. [?] / [?] ad restitucioe
sed latrones tenent. et h[?] tenent
[?] [?] q[?] lege aliud
e loqui de regibus et de ducibus et
de regibus [?]
[?] q [?] lig aliquis [?] in
[?] iurisdictione [?] [?]
ad iurisdiccioni dni [?]
ut [?] eu [?] leges. [?]
q [?] expedit inferni. et [?]
[?] defendat. licet p [?] ad
leges eu reduce. et [?]
[?] / De paupertate e [?]
q triplex in [?] in [?] paup-
tas / et eu paupertas egestatis / pau

ptas honestatis. et paupertas vanitatis
Pa e [?] q voluntaria
Sa e [?]. q voluntaria 1
et [?] et [?] [?] paup
paupertate q [?] egestas. [?]
ipsi [?] paupes. q [?]
[?] p posset diuicias. ista dicit
[?] de iniquitate / [?] de [?]
[?] de [?] / et hy sut
[?] [?] otiis [?]
et mendicis. et [?] sut ut
[?] pui e [?] de [?]
[?] [?]. [?] q intel
ligit sup egenum et paupes. [?]
[?] sup [?]. [?] Da misericordi
et ne suscipias peccatorem de [?] / [?]
indigenti [?] tribuit [?] de-
licto [?]. [?] [?] / na
eu responderi e no [?]. q e dat
indigenti peccatori. no q peccator e.
[?] no peccatore. [?]
[?] [?] diligit [?] [?]
[?]. q no delictu diligit [?]
Sa e paupertas honestatis [?] q. 2
voluntarie assumpta. [?] / q [?]
no solu [?] [?] deserit. ymo
[?] [?] exponit. et
ipsi [?] triplex [?]
[?] [?] / [?]
e [?] / [?] [?]
[?] [?] de [?] [?]
e [?] eu [?] paupibus
erogare / [?] [?] [?]
[?] in [?] [?]. et [?] +
[?] [?] [?] [?]
[?] [?] q paupes [?]
[?]. eo [?] pacto ut [?]
[?]. [?] diligit paupertate. ut
[?] paciatur inopiam. [?] ipsi
[?] [?]. [?]
[?] et [?] [?] e paupes
[?] [?] [?] et [?]
[?] [?] [?] paup
[?] [?] [?] [?]
[?]. [?] [?] [?] [?]

ali[?] d[?]

tu dicapsa nos pe vincendo et pro
docendo. Sicut et de presentandam
paupertatem habemus exemplum. ut ergo nos
reddet gratia? Unde in Matth. 19. Si vis
perfectus esse vade et vende omnia que
possides et da pauperibus et veni sequere
me. Ergo sunt validiores. Ergo tempore
[illegible] cum duo homines ad invicem col-
luctantur et alter per totum portatus
pannis et alius nudus ille qui
est nudus habet fortasse [illegible] vincendi
si habet aliud [illegible] cum de lucta, [illegible]
vincere a [illegible]. Sed nostra
colluctacio est cum dyabolo, [illegible]
Non est ad nos colluctacio adversus
carnem et sanguinem, sed [illegible] adversus
principes et potestates etc. Ergo ipse dyabolus
est totus nudus, quia de diviciis
non curat. Divites autem sunt quasi
cum veste vestiti, et [illegible] pauperes
cum veste [illegible] et [illegible] in [illegible].
Pauperes vero sunt nudi [illegible]
[illegible]. Nudi cum nudo
luctari debemus. facilius enim [illegible]
[illegible] qui habet unde teneatur. Unde
[illegible] in [illegible] Serpens nudus
[illegible] fugit sed implicit in vestitum.
Dyabolus qui est serpens antiquus pauperes
fugit et in divites implicit, quia
qui volunt divites fieri incidunt in temptacionem
et in laqueum dyaboli [illegible] Thimotheum
et [illegible] 3o condicio est pauperis [illegible] omnibus
quam divites [illegible] et flagellatis
[illegible] Ideo isti pauperes sunt be-
atores in remuneracione, cum [illegible]
[illegible] et assessores in iudicio [illegible]
In regeneracione cum sederit filius hominis in sede
maiestatis sue sedebitis et vos in
[illegible] et Job 36
iudicium pauperibus tribuit. Nota
que tria gratia homini sunt que [illegible]
[illegible] non [illegible] pauperes sed [illegible]
vocata ad magnam dignitatem [illegible]

Tria gratia homini pauperi

in deposito [illegible] divicias et
thesauri [illegible], [illegible]
magnorum virorum [illegible] et [illegible] tria
inveniuntur in pauperibus [illegible] Ro[illegible]
[illegible] 2 Nonne deus elegit pauperes
in hoc mundo [illegible] divites in
fide [illegible] heredes regni
[illegible] Confert enim paupertas vo-
luntaria nobilitatem, libertatem et [illegible]
Dicitur [illegible] maiorem [illegible] est pau-
pertas quia [illegible] amore [illegible]
non [illegible] adulacio comitantur [illegible]
[illegible] fortunam et non [illegible]
[illegible] in [illegible] pauperes [illegible]
[illegible] mundana superbia [illegible]
[illegible] pauperitas et pau-
[illegible] non est [illegible] pauperis et [illegible]
[illegible] diligat [illegible]
[illegible] divites [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] pauperes et [illegible]
difficilius [illegible] quam auro
vel [illegible] carens [illegible]
abiectus [illegible] tu [illegible]
et [illegible] paupertate [illegible]
offerens [illegible] depositum qua-
[illegible] Secunda est paupertas [illegible]
et [illegible] sunt [illegible] pastores [illegible]
[illegible] cum [illegible]
gloriam [illegible] pastoras [illegible]
[illegible] in regnum [illegible]
[illegible] non [illegible] modo [illegible]
de paupertate [illegible]
[illegible] 7 non tibi [illegible]
[illegible] et [illegible] cupiditatis [illegible]
[illegible] voluntas [illegible] et sola [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] paupertas [illegible] pauperes et
[illegible] adiuvent [illegible]
inopes [illegible]
pauperes [illegible] Matthei 7.
[illegible] pauperes [illegible] sunt [illegible]
[illegible] verbo dei [illegible]

Et ad ipsos [illegible] ex [illegible]

pauper

pecca pia. no de pus [illegible] coss
dantes ut dicitur iusta ppticulos
qui quod faciunt aliquid boni deum lau
dant. quod mali se accusant Nam
sanctus cum. i. li. de viapnuocaua dix.
Eia fidelium humilitas est i. vite pro
bie. in nec murmurare. ut ingratum
est. ut queruli. sed i. oibus dei iudicijs.
gratias deo agere. deumque laudare. cuius
oia opa sunt. aut iusta aut benigna
sunt. Ideo et dicit nec pauperes pro
infirmari tempore quo nunc inopes
omnia. Sed scriptum i. epistola ad [illegible]
illa sicut paulus videt [illegible]. Audi
ad aptos loquente ihesum ne cogitetis
i corde vestro. quid manducetis neque
corpori vestro quid induamini nonne
aia plus est quam esca et corpus
plus quam vestimentum respicite vo
latilia celi quia non serunt neque me
tunt neque congregant i horrea. et
tamen pater vester celestis pascit ea Qua
re pro vestimento solliciti estis Considerate lilia agri
infert Et cum nunc de futuris. Beatos audiuit
necesse Et cum epulentis Et aliis affluen
tes pauperes et epulentos En aliis effluu
pont dolor longitudo toplacio in
ceptis i. infirmitatibus morbis et datis
est in semitis ceris [illegible] aut
pessima quod nec collaphi [illegible] neque
bellator Subiungit ideo beati i. oibus
iudicijs dei, confitentur et ps. Illi
iudicia tua domine Illa
tibi sic vox i ore reponit Iudicia
omnia de utero meo [illegible]
dus ceca ridebam. et nil inbibit
i huc mundum. ut aufierat quod pauperes
Et infra quibus regnum dei et
hec oia adiicientur vobis non cadet
fame clamantem nisi. deus. Iunior
fui et cum senui non vidi ius
tum derelictum. Helias corvis
ministrantibus pascitur. Vidua paupe
cula ipsa cum filijs nocte mortua

[illegible] pascit epulentus. et vixit in
modum cappare copleto. quod alendo
veniat. alit. Petrus apostolus inquit
argentum et aurum non est mihi. quod autem
habeo hoc tibi do in nomine ihesu surge et am
bula Et nunc nihil. hic simoniaci
tacent. ut loquuntur Fideliter et mi
sericordia non habeo, quod autem habeo argentum
et aurum. hoc non tibi do. Christus autem
victum et vestitum habens contenti simus
Audi Jacob i. pia oratione quod postulat
Si fuerit deus mecum et servaverit
me i via quam ego ambulo et custodierit
et dederit mihi panem ad manducandum
et vestem ad vestiendum: cum venerit de
peccato sit. et post annos viginti. dives
factus et dicitur pro se ad terram futuram
Chanaan Sed hic paupertas sit una
de octo beatitudinibus, cum non nullos gra
ue se videtur. nam aliqui pauperes sunt de neces
sitate aliqui de necessitate et aliqui
de proprio quod sit clarius. Altius
est quam sunt res temporales relinquere aliorum
relinquere amicos sodales et propinquos.
altissimum relinquere seipsum. i. preclare
i. amore et [illegible] [illegible] volunta
te omnibus aptis quibus fuit christus deus. qui
reliquit mundum et dedit se
dans carnem suam i. manus inimicorum
ut dicitur epistola secunda [illegible] Super relinque
sicut et tempus. eo quod solus tenebitur
tabuit duria pastoris [illegible] pascere carnem
suam populum et gregem suo qui nil
minus diligebat Et alterum est
perpetuus non laborare. et non solli
citari Alterum temporalia non appetere
Altissimum oblata respuere sicut dicitur
fuit apostolus quod dicebat argentum aut
et vestem nullius concupivi Iustissimo
fuit daniel [illegible] qui respuit
munera regis baltasar [illegible]

darum

pauperes
nos et nolite
solliciti esse au
tem quid manducatis
aut bibatis aut
quo operiamini
[illegible]
[illegible]
et multa corpo
[illegible]

Matth. 6. nolite solliciti esse animae vestrae quid manducetis
neque corpori vestro quid induamini [illegible] aptis

clamat Bernardus quod corripit mag
nalis aliis cum munus
pe Cum et in quantum [illegible] pro-
tectos non accipit / quod
numeral [illegible] indecentissime
quia Iste altior gradus paupertatis
est nolle habere cum proprium
et de quo dicit [illegible] omnia a bonis
et dimissis / Alter nolle habere
locum cum victum et vestitum
per caritatem / Altissimus nolle
habere cum locum victum et vestitum
per infirmitates et mortem / Sustinet
et ulta pa vestigio gradu fuit ipsius cum non
habebat alicubi caput reclinare
velpes fo ut dicitur / filius hominis non habet ubi caput
gtur suum reclinet quod et inimicus cruce
expedit / Item in alto gradu paupertatis
est quod perfecte diligit paupertatem ut temp-
tationis pollicitationibus crudelitate ne ciy
torqueris [illegible] imperatoris
spiritualibus / et gratiis in [illegible] diligit paupertatem
In altiori gradu est quod perfecte diligit paupertatem
Item in utilibus et bonis spiritualibus
ut virtutibus et donis spiritualibus
diletur / In altissimo est quod perfecte diligit
paupertatem ut in professione sua proponit
paupertatem in iudicio / elegerit / Sed al
propinquum in gradu est quod vult propria [illegible]
capitaneo et vita religiosi / In altiori
quod vult [illegible] propria ad [illegible] ut absolute
quod vult [illegible] et [illegible] religiosi
pauci cum ipsius [illegible] / In altissimo est quod vult propria
In altissimo gradu est quod vult propria
et in omni ad dictum vel ad [illegible]
in [illegible] et in temporibus virtutibus / Est
[illegible] paupertas in [illegible] quibus
quam [illegible] concedet carius [illegible]
plurimum dura et vilia / Et
diligit cum dura et vilia / Et
[illegible] mundus cum [illegible]
plus sit grupuare pessime et
angustiis et per [illegible] aliqua delectabilia
Hec in malus corpori placet [illegible] / Et quia maior
vocatur est corporis avaricie [illegible] et aliis
hominis [illegible] / avaricie ambitioni et aliis
[illegible] nitedine

et spinis [illegible] nos non turba
vult / paupertatem propriis amarum / Augustinus
[illegible] / sermone titulus de prosperitate
[illegible] / Augustinus / Ecce mundus
turbatur / et amatur mundus / quid si tranquil-
lus esset mundus / formoso quo inhereres
quod sic amplecteris fedum / flores ut quando
colligeres / quia a spinis non revocas ma-
num / cum oportet perire quod fit et sic lucrit
amator temporis / quod perdidit civitatem / cum sit
amator temporis quod perdidit civitatem / sancto
vult civitatem sancti / pereunt in virtuti dati / non
vult civitatem sancti / pereunt in virtute / flores cum
quoniam florere fecerunt / flores et ut
tempus pereunt inutiliter / plangunt falsos bonos
temporis perdunt inter tormenta / et quidem in temporalibus
pereunt inter tormenta / et quidem in temporalibus
gaudent / quia bona eterna despiciunt non
noverunt / magister in libro de via religionis
per fine hortatur nos ad contemptum mundi / Sic quoque
hortor vos omnes carissimi et proclivi cognatos
ut hortor vobis [illegible] quos vos [illegible]
pericula sua hortatur / quia propter orientalium
[illegible] / non diligas mundum / quia omnia que in mundo
sunt: concupiscentia carnis et concupiscentia oculorum est
et ambitio seculi / non diligas per carnis
voluptatem atque corporis / nec ad miseri-
rabilem corporis dolorem convictorum / ne
inimicos / non diligas [illegible] / ne angelis qui
in pietate dominum [illegible]
tabulis gaudent / in pietate dominum [illegible]
vincendi [illegible] / non diligas [illegible]
vincendi vel bibendi / non ab ipsa virtute observando
tacula / nec ab ipsa virtute obscurando
et amando umbras: in tenebras spiciam
non sit nobis refugio in fabularibus ipso
qualis est cum qualicumque viri / qui et quidem
parvulus fingi sit / sic fugias prava
sequendo virtutem et vitam que fuit proprius dei
prelata [illegible] d. 　　　f. 2

Abrenunciamus ergo mundo / qui inimi-
cus est nobis et contrarius est corporibus
[illegible] / et [illegible] nos peccata [illegible]
[illegible] et diffamavit in nos peccata displicere
et diffamat in nos peccata displic.
[illegible] permittit sic [illegible] sine filio
[illegible] Cum [illegible] / proponit
[illegible] conspiratum cum mundo in

gnal. hic ponit vba sudorum
conspiracionu contra xpm in speciali
et circa hoc duo fiunt. quia primo tractat
de decipiendo. secundo de conconcordando
ibi videns Circa primum duo fiunt. nam
primo conspirant aduersus xpm contra
memendum secundo inducunt causas que
sicut et faciunt in arm inutilis est.
Dicit ergo primo per modo concludendum Con-
uocauerunt ergo consilium i. xpm ista conspiracio
completa fuit Joh. xi Collegerunt
pontifices et pharisei concilium et di-
cebant quid facimus quia hic homo multa
signa facit Ubi distinguitur Consequenter
inducunt causas istius traduccionis
faciende et accusat xpm de multis
ponunt ea coram eis Joh. xij accusaciones
Vz. de infructuosa occupacione et
de maliciosa perturbacione. de impro-
periosa contencione. et de iniuriosa
diffamacione. de ambiciosa presumpcione
et de presumptuosa blasphemacione.
et de secreta reuelacione et de discordi
confusione. de cruciali presumpcione
et de speciali diuisione. de prudicia
li coniuracione. et de speciali presumpcione.
Dicit ergo articulus primus ponitur in loco
Quid facimus quia hic homo de infructu
osa occupacione qui nota in eo dicit
istum inutilem esse nobis Arbor que
est inutilis et infructuosa meretur exci
di Luc. 3. omnis arbor non faciens fructum
bonum excidetur. Eodem modo de ciuilitate
quando quis non ociose debet permitti in
republica sed docet eos legislatores
Eo quod rem esse persuadet nam quicum-
que non actione propria assignat et
attribuit. Ita quod qui negat rebus
proprias operaciones et acciones. negat an-
proprias causas sed dicit Aueroiis xo meta-
phisice. q. Est iste xpus est ociosus in vita
et nullum fructum affert reipublice ergo
iniustum est et licitum per quacumque via
eum euiuicare et destruere Ecce est ista
eorum accusacio Est contra hanc accusacionem
dicendum quod per interceptum negacionem.
primo xpus totum oppositum Xpus enim
fuit lux mundi vnde dicit Joh. viij Ego
sum lux mundi. Xpus fuit lignum vite affe-
rens fructus xij per singulos menses Apoc. 22
i. doctores et informantes apostolos [illegible] // xij
continue sicut et aliis est studio qui lux
qui totum mundum viuificat et illustrat. Ergo au-
inutilis fuit eis. culpa eorum fuit. quia sicut per oculum
proprium a luce diminutum vnde 1 Joh. 2 Qui odit
fratrem in tenebris ambulat Secunda accusacio 2
est de maliciosa perturbacione, arguunt eum
contra bonum statum. totius ciuilitatis que est pax.
Item quod perturbat pacem ciuitatis. dignus est
de ciuitate expelli Sed iste est pertur-
bator pacis communis omnium ergo iniustum est eum
de communi ciuilitate homini expelli. et hic ac-
cusacio eorum notatur cum dicitur Contra est oppilaciones
ista accusacio. f. de perturbacione potissime
sed inde precipue. reges et ciuitates na-
tionales vocantur. quia finis operum principum et
regum est pax subditorum. unde Cassiodorus in va-
riarum formarum epistola 22 Decet regalis
animus curam. qualiter custodiat concordiam.
que ad laudem regnorum est. sicut ab hominibus
pax ameatur Quid enim est quod per pacem melius predicatur
quietius populus. concors seruatur. et
tota respublica morum honestate vestita.
Ergo vis Ad hanc accusacionem dicendum quod xpus
summus fuit amator pacis. qui pacem predicauit
diuulgauit nascendo Luc. 2 Et in terra
pax hominibus bone voluntatis. pacem etiam predicauit
docendo Luc. 10 In quacumque domum intra-
ueritis primum dicite pax huic domui.
pacem legauit. testamentum condendo. dicens
pacem meam do vobis. pacem relinquo vobis
Joh. 14 Et in ysaias de rebus demonstratur 9
nec de sexto cum sit. vocabitur nomen eius
admirabilis consiliarius. deus fortis. pater futuri
seculi et princeps pacis. Sed qui pacem et
concordiam habere cum bonis moribus et litigare
cum viciis sed dicit Cassiodorus in primo de possessionibus
est in pace. lo. c. et ipso querere nocens
perpetuos: vtrum sunt quod est vel est contra ius
vel quod conformiter est cum omnibus malis.
pacem est mala nec dz fouere Ideo
licite est ipsum perpetuo displicere Primo decretos q. 3.
Ergo sententia de rucionibus sanctitatis
iniquitas. qualis displicere laudabile est.
i. culpa conuictatur qua induceret
qui eorum culpa causabatur. Si hic culpa
non erat. sed iuste debetur.

3 Tercia accusacio est de iniuriosa correpcione
et forte pro inproperare alicui peccata sua
et vicium. et patet per verba iudeorum quod fit
xpus nobis / ergo nos comparari / hec accusacio
notatur in hiis verbis: et improperat nobis
peccata legis. Accusacio huius accusacionis patet Ioh
per dominum Ioh vii / nonne moyses dedit
vobis legem. et nemo ex vobis facit legem
vobis legem. et nemo ex vobis facit legem [illegible]
Quod autem hoc dictum est, quia non caret scrupulo
sceleris occulti. quia maximo facinori deputat
obviare. Ideo ad sunt facinus eorum
ex tormento debuit eos increpare.
et quod obsequium amicos. et veritas odium
parit / Hoc forte est accusacionibus odiosius.
2 Quarta accusacio est de [illegible] iniuriosa
diffamacione et hoc specialiter in doctrina: et
forma peccatoriam doctoris subvertit et
abdicat honorem aliorum omnibus publice vel
occulte. dignus est expelli a civitate et de-
occulte. dignus est quod nullus ponit alicui nisi
fraus / et quamquam hic est pena talionis. Sed ipse
publice dignus est quod nos iudei falsa et crimi-
nalia dicunt quod nos iudei falsa et crimi-
la doctos et legem dissolvimus. ut hec probat
indignus est a iure civitate expelli. ergo
tali huius accusacionis pt accipi de verbo al
ia huius accusacionis ... Ioh 17 / veritas scripture ma da
natorum ... tradicionem veram: et notatur
... [illegible] Et diffamat
hec accusacio in hiis verbis
i. nobis peccata disciplinae. i. publicat mala
in nobis peccata disciplinae, i. publicat mala
mala doctrina seu accusat nos de falsa
doctrina. Sed adhuc vide est, quia falso infamatur
doctoribus est propter resistendum a veris / Sed
bus est proprie resistendum a veris / Sed
quod sunt magis veraces sed ipsi plus laboraverunt
testimonia Math 22 magister scimus quia verax
es. et viam dei in veritate doces. et ex
amicos. forte alius forte et amica ve-
ritate sum sed preponenda veritate igitur ad ho
ritate ipsa veritas. nisi fuit eos ar-
guere de falsitate doctrine / ut sunt dif-
famacio quod falsa eorum doctrina erat
notaria ipsi ipsi soli diffamaverunt

sexto quia sub alia verba specie de spirituali per-
agit / specialiter peccatum peccatum [illegible]

Quinta accusacio est de ambiciosa
presumpcione et accusat eum
per dominum sub colore sancte de
arrogat quod potestatem summi pontificis
replicant ut ad hostes te dixit
Amen ego non veni sed vos est quod
misit me que vos nescitis.
ego autem scio eum: et si dixero
ego a scio eum... et si dixero
fere... equalis est ei. 1. quod ad est id
ideo quia non sunt presumptio se dicentes
natura est presumptio se dicentes
notificacio et commutat probato
ut credidit ipse id Ioh 10 Sed nunc
pro quod est opera ipsius. et non tibi opera
ut quis te interroget hec accu-
sacio notatur ubi dicit committit
se. i. iactat se peccatum de lice
Sexta accusacio est de presumptuosa
blasphemacione et forte ut Ioh
iii dixit filius dei natus. et igitur
sibi sit cultum iurisdiccionem. et sic
blasphemavit deum. Sed de blas-
phemo scribitur Levitici 24 quicumque
blasphemaverit nomen domini
morte moriatur. Sed scribitur Ioh
x / vos dicitis quia blasphemo
quia dixi filius dei sum. Sed hec accusacio
repellitur quia non fuit blasphemia
sed fuit annunciacio vera sed opera
manifestabant et probabant.
eo quod cecos illuminat. mortuos
suscitavit. et leprosos mundat.
dum infirmos curavit verbo.
que convenit soli deo. Ioh et Math
24 tempus testimonio predicavit
nisi in accione. Nunc filius dei erat
iste. Hec accusacio notatur ubi
dicit: filium dei se vocat. sed
omnes filii dei vocari debent
sicut Ioh 3 Videte qualem
caritatem dedit nobis pater ut filii
dei nominemur et simus et Ioh
dedit eis potestatem filios dei fieri.
hiis qui credunt et Math 5 beati
dicitur inter filios dei singulis
computare. Sap v: Ecce computati
sunt inter filios dei. et inter sanctos
sors illorum est filios ad deum
pertinet appellari. quia sic dicitur filius dei

qr fit ut i[n]sacq q[ui]d e immabit i po[cul]a ineffabilis i sapia et india ...as ny clemencia Ergo in ista appa ...it pro po[cul]a p carnis mortificationem filij sapia p stat[um] infortune. ... sit clemencia p...re ... Depo... dicit ... zachar. 3. Adaugi ... et qtate filij potentes adaugi ... p continencia carnalis voluptas ... accinctura 4or zonas h[uius] ... por exempla ... una ad pectus. una ad ventre. una ad renes. et una ad lubos. Ad pectus dicit eo zona aurea ad ventre zona linea ad renes zona ferrea ad lubos zona pellicea / zona aurea e mundicia ... puritatis. ista dicitur poni ad pectus. contra immundas cogitaciones / Zona linea e tp[er]ancia. ... superfluitatis. ista dicitur poni ad ventre contra superfluitas commissationes / Zona ferrea e pura rigida au... stitatis: ista dicitur poni contra libidines ... titillaciones / Zona ad pellicea. e ... mortalitatis. et ... dicitur poni ad lubos. contra voluptas delectaciones. De p[rim]a zona apoc. p[rim]o ... Johannes / q[ui] vidit ... filio hominis. vestitum poderi... et p[re]cinctum ad mamillas zona aurea. De s[ecund]a ... Jo[hannes] 13 ... precingit se linteo. et cepit lavare ... pedes. De 3a Job xij ... Baltheum regum dissolvit et prec... ... fune renes eorum. De q[ua]rta Mathei 3 et Marc. p[rim]o / q[ui] Johannes habebat zonam pelliceam circa lumbos suos ... Omi... ad se p[ro]p[r]ie accincti ... filij potentes. p carnis mortificationem ... sunt ... fabule ... 13o ... Ovidij. epistola ...

q[uod] Hercule nato Althimena [Iuno] uxor Jovis voluit eum interficere. et misit ad puerum iacentem i[n] cunis duos agnos ut puerum interficerent. agnos .i. serpentes q[ui] eos manibus constrictos occidit. et ... eum et filium Jovis / Herculem e[st] q[uilibet] vir beatus. qui nascitur spirituali ... filiatione ... q[ui] ... nasci ... Joh. 3. Nutrit[ur] delicate et ponitur i[n] cunis q[uando] vestitur ... delicijs. ... et blandi... debitis ... Sed quid evenit. forte ... pauper scolaris. ... Sed ... i[n] cunis. vestitum mollibus. ... splendide. Statim Juno .i. ... duos agnos mittit ut ... occidat filium ... Jovis ut ... gula et luxuria: q[ui] ... delicijs et honoribus ... carnis tempus: et si velit ... q[ui] ... filius Jovis. manibus .i. ... resistencia ... et ... agnos ... occidat / et ... Jovis .i. ... ut ... possit de eo ... 3o / hic e filius meus di... lectus in q[u]o m[ihi] bene complacui. Sed ... filius ... ne ... co... ... Ysa. p[rim]o filios enutrivi et exaltavi ... at ... ... me / qui eum ... filij ... hostes ... et q[ui] ... potentes. sunt totaliter in ... ... pompis et vanitatibus delicijs et voluptatibus; et carnis ... desiderijs ... contra ... pugnat. De quo dicitur ... Canticorum ... et ... Honorati ... honore non ... vidis ... meretricibus ... histrionicis ...

cor 1

regius apparatus vnd aur. i. frenis
et in sellis et calcaribus. calcaria
eorum plus quam altaria fulgent/ vnde
vicissim splendent. tibiis et tyssis/
vnde comessatores et ebriosi/ vnde
cithara lira et tybia/ vnde redundan-
tia torcularia et promptuaria ple-
na eructancia ex hoc in illud/ vnde
dolia pigmentaria/ vnde referta mar-
supia/ pro huiusmodi volunt esse et sunt eccles-
siarum prepositi decani archidiaconi episcopi
archiepiscopi/ hec ille. Contra istos ma-
los heredes loquitur psalmista contra
pacem infra d. Aliqui pacem perdunt. et in-
pacem [illegible] implete docuit [illegible]
b
[illegible] implere docuit [illegible]
i pace dando mea amantissima
anima [illegible] i nocte [illegible] anima
[illegible] i [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] i [illegible] domesticos [illegible] fuga
[illegible] nec fugere eos [illegible] ista [illegible]
[illegible] et multiplici [illegible] [illegible]:
[illegible] et inseparabiles [illegible] plaga
[illegible] et [illegible] in pace [illegible]. [illegible]
amarissima [illegible] in qua pace/ et
pax [illegible]: et pax non est: pax
a paganis. ab hereticis et pax ab
[illegible]. [illegible] non [illegible] a filiis
[illegible] vox plangentis [illegible] in
[illegible] [illegible] filios [illegible] opal-

tam
x [illegible] et macta [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] et macta-
[illegible] [illegible] [illegible]. a turpi vita [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] turpi commercio. [illegible].
[illegible] questu. [illegible] ambulante in tene-
bris [illegible] [illegible] [illegible] meridie fiat
[illegible]: [illegible] ut [illegible] [illegible] meridie fiat
[illegible] meridianus [illegible] [illegible]
[illegible] filii dei non [illegible] potestis [illegible]
mali filii dei [illegible] imbecilles et debiles et filii [illegible]
carnis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filii qui
carnis. filii dei [illegible]. [illegible] filii [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
filii matris mee pugnaverunt con-
tra me. [illegible] nos [illegible] [illegible] apparuit
in nobis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] estote imitatores dei
[illegible] filii [illegible] [illegible] [illegible] filios. i.
[illegible] [illegible]. [illegible] filii [illegible]

[illegible] [illegible]/ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vos filii lucis [illegible] et filii dei
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] officium
[illegible] debent [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut filii lucis am-
bulate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
filios [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de filiis
[illegible] [illegible] [illegible] filii [illegible]. filii
belial [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] officium
sacerdotis ad populum [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] filii dei. [illegible]
ab aliis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filii
altissimi. quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ingratos et malos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Addico [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] miseria [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non indigent [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] miseria [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] rigorem. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et vitas [illegible] [illegible]
[illegible] vitas [illegible] rigorem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] rigorem [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] meritum. et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in celo et in-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in celo. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. quia
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] faciet [illegible] [illegible] [illegible]

et vita eterna dignum. hec super
augetur eo merito. De quibus dominus
hoc post. Primum comitatur, te in misericor-
dia et miseratione.
quod ad primum. et hoc de tertia gratie
quo ad secundum. et hec
Ite misericordia confert post gloriam et hec
pro quod nunc in spe. et tandem
in re. De hiis post. Qui replet in
bonis desiderium tuum. quod ad tertium:
renovabitur ut aquile iuventus tua.
quod ad secundum. De hiis patet quod misericordia dei
nos visitat in primis volens miseriam
dei conseq. eterna cum ostendamus
in paradisos, nam de ea dicit salvator
in Luce: Beati misericordes quoniam ipsi misericordiam
consequentur. Sed cum eum impii quibus
dispicit. Primum dicit. Quoniam volo et
non sacrificium. Et Jacobus in epistola 2 capitulo
superexaltat iudicium. Sed de aliis
in textu suo de misericordia prudenti. De hoc
dicitur quod vidit deus in miseriam. in tempore
post hoc misericordia forma. Primum
cum incarnavit se per misericordiam.
Secundum fecit cum ure misericordie
nisi sua clementia: hec sola via
hominis ad deum: et dei ad homines: Beata
via. que sola convertit ut salutis
agnovit. que sola ad deum diligit homines.
Deum deducit ad hominem. ipsa sola me-
diatrix est. adversarios conciliavit.
disiunctos sociavit: et disparatos
quodammodo coequavit. Deum humilians.
nos sublimavit: illum ad ima
flectens. nos ad superna erigens
et ut nec absurda sed pia et propria
sit eius dispensatio: ut probat
glosa sit nostra exaltatio. Magna
vi hec misericordia. que sola potuit trahere
deum de celo ad terram: et hoc dicit gre-
gorius ad primum. Magnum nunc
vinculum: quod et deus ligari potuit
et homo ligatus. vincula iniquitatis
dirupit. De hoc per tria misericordiam
ipsius dei circa te nunc in vectis. misericordia

(quoniam) (misericordiam)

Quia cum est peccante super se impia.
si flagellatum emendet. Quia est
si a peccato liberet. Quia est si in
gratia conficiet. Quia est si eternaliter
premiat. quod citra merita premiatur.
Quia est si eterna remunerat. quod
super merita premiat. unde in hoc dilecti
sunt eius iustitie. quod et iustitia
porrigit usque nunc. Justitia autem debet
esse comitata misericordiam. quod iustitie
veritas in severitate vertitur nisi
misericordie dulcedine condiatur. Unde post
misericordia et veritas obviaverunt sibi
quod gratia et veritas quodammodo misericordiam exaltat
sed eo iustitia quodammodo misericordiam temperat
Rursus ipsa accusante mala non
retardat. et quod misericordia iustitie livorem
non evadat. Sed et misericordia de super
exaltat iudicium. quod iustitia in
abissum crudelitatis deprimitur nisi
misericordie gratia relaxetur. Quia misericordia
iustitie condimentum. et iudicium me-
dicamentum. Et de hoc aliqua.
Quia miseriam Christi iniurij accusando
impiorum non flebant. Ideo recipere in-
ferni sunt misericordia. Sed inspectorum
sunt mala zelo morti tradiderunt. Illud figuratio accusatio
quod si quis corrigat quod peccatum per ius-
titiam non coniungatur. Fratres iudicari debent pro re
iudicium misericordia temperari dicit: ut si veritate hoc
inveniendo. misericordie oblitus severitatis
teneat in toto. Quod B. Augustinus
super psalmos. Sed nec deus
cohibuit misericordiam. ut debet peccata. et
veritate. ut impleret promissa sua:
Sed et nos ambulantes in via eius
debemus reddere misericordiam et veritatem. Quoniam
ut si miserorum miseremur: et veritatem
ut non iniuste iudicemus. Sed cum
misericordiam iudicaveris. cum veritate
a qua rigida severitate: oblitus fueris
miseriam. non ambulabis in via dei.
ubi veritas et misericordia sibi obviaverunt.
Si quid est quod nos ad misericordiam inclinat.
Quod dicit super epistola Gal. ingenio nichil
sic ad misericordiam sit inclinat quam proprij periculi
consideratio. Qui ergo stat ut sibi videtur
caveat ne cadat ut dicit apostolus
videat

Hugo i. [illegible] paup[er] [illegible] inquit

Ad amore[m] [illegible] nos inducat [illegible]
q[ui]a de[us] [illegible] p[ro]une[?] [illegible]
et i aliis [illegible] diligit [illegible]
[illegible] et cultus [illegible] q[ui]a [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] aliud inducitur
ve[?] [illegible] e[st] q[uod] [illegible] de[us] im[m]u-
tatus [illegible] finali iudicio [illegible]
iudicabit. Et [illegible] [illegible]
co[n]seque[n]ter [illegible] 27 [illegible]
cum duo [illegible] qui [illegible]
paup[er] et [illegible] magna [illegible] et
lucro [illegible] [illegible] paupe-
ribus [illegible] vi[?] [illegible] e[st]. [illegible]
[illegible] salua vita. quidq[ui]d [illegible] ab-
[illegible] [illegible] dat pauperibus. Et labo-
rat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut possit pauperibus et indigenti-
bus aut[em] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] no[n] [illegible]
Et [illegible] et [illegible] [illegible] co[n]stituit
[illegible] ut d[icit] Hugo. [illegible] [illegible] [illegible]. 1.2[?]
[illegible] et rogando. Hac [illegible]
[illegible] Job [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et hostiu[m] viatori [illegible]
[illegible] [illegible] volebat paup[er]
[illegible] et oculos [illegible] [illegible]
bus. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] qui dat [illegible] et
[illegible] iniuria[m] [illegible]. [illegible]
no[n] fecit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] e[st] q[ui] sponte et [illegible]
rogat[us] iniuria[m] [illegible]
[illegible] vindicaturus. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dolet de peccato illius q[ui] intulit
molestias qua[m] [illegible] qua[m]
in [illegible] [illegible] [illegible] qui
[illegible] [illegible] et lapides
[illegible] [illegible] [illegible] di-
[illegible] [illegible] no[n] [illegible]. [illegible]
ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
forti [illegible] dabit in benedictione[m]
[illegible] maledictione[m]. Et Joseph

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sufficiat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a deo [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
lapidatu[s] volentibus [illegible] a deo
impetrauit [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] lapidatoribus ora[?] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
valde [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] no[n] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] orandu[m]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vos [illegible] [illegible] [illegible]
duo [illegible] [illegible] nob[is]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Fidelis e[st] nob[is] [illegible]
cogitacionu[m] [illegible]
[illegible] nob[is] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] e[st] [illegible] vita [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] reuelacione[m] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] e[st] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
occulta [illegible] reuelat. [illegible]
[illegible] et fraudulentus e[st]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fraudu-
[illegible] reuelat [illegible] [illegible]
dulcis et [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] [illegible]: talis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vidisset [illegible] cogitaciones
[illegible] [illegible] cogitat[?] [illegible]
[illegible] [illegible] loq[ue]ba[n]tur [illegible]
in cor[de] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] paralitico
[illegible] peccata dimisisset

[illegible] [illegible] [illegible] po[?] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Hugo

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

fatu et ex(ce)ccati fuerit h(ab)et cum
coclusisse debeb(a)t q(uod) videt fuit de(us)
q(uia) sol(us) de(us) videt cogi(tati)o(n)es hom(inum)
vide et q(uia) p(rim)o p(atet). vn(de) po(st) d(i)c(itu)r. scit
cogi(tati)o(n)es hom(inum) d(icitu)r augustin(us) q(uod) o(mn)i(u)m con
(cor)d(i)u(m) q(uia) magna secreta s(un)t (et) ho(min)u(m)
cogi(tati)o(n)es. et i(de)o q(uod) revelat cogi(tati)o(n)es hom(inum)
maio(r)e eos (con)fundit et e(st) nocius
i (com)munitate (er)go vn(de) h(ic) q(uo)d (et) p(ro)
traductione dev(er)ie(?) / h(ic) al(iter) accipit(ur)
po(n)i(tur) in h(is) v(er)bis s(ci)t(ur) e(st) nob(is)
in t(ra)ductio(n)e. i. in p(ro)palacio(n)e (et)c
infra(?) / (et) c(on)tra t(ra)ducere (con)t(ra) g(ra)uia(?) ep(is)t(ol)a
l(ati)n(a) aliq(ui)d q(uo)d fuit oculte creedit
ad dehonestac(i)o(n)e(m) alic(uius) et s(ic) accipit(ur)
t(ra)ducere (con)t(ra) / Joseph al(ite)r cu(m) e(ss)et
t(ra)duc(er)e Mariam / Joseph ab ea cu(m) e(ss)et
iust(us). et nollet eam t(ra)ducere vo-
luit oculte dimittere eam t(ra)duc(er)e
i. p(ro)palare in dehonorac(i)o(n)em v(er)o(?)
co(n)tra iudice(m) (et) / d(icitu)r acc(i)o e(st) de
dispo(si)c(i)o(n)e co(n)pac(i)o(n)is et sol(e)t(?) / q(uod)
cuiq(ue) studet s(er)vi(re) vite et dissi-
mulatio(n)i alio(rum) q(uia) m(u)lt(i) vivunt
l(a)udab(ili)t(er) et simulat(i)o(n)e i(n) p(ro)p(ri)o publi-
q(uia) recedit a co(mmun)i vita et (con)so(r)t(i)o te
(et) talis e(st) p(r)o(pter) (er)go e(st) p(ro)p(ri)a et
q(ua)n(do) dispo(si)c(i)o(n)e co(m)pat(i)o(n)e cu(m) aliis
et e(st) p(er)iculos(us) in rep(ublica) (er)go q(uia)
eccl(esi)a / ad ista acc(i)o(ne)s(?) d(icitu)r e(st). q(uan)do
q(uan)d(o) fuit dissipl(inatu)s ei(us). q(uia) q(uo)d fu(er)at ma-
gis ex(em)pli b(on)o(rum) (er)go h(ic) / ne(?) dissipl(inatu)s fuit
eos q(uia) i(ps)e s(un)t p(ec)c(at)o co(n)ceptus et natus.
et q(uia) ip(s)e / (et)c(?) malus fuit dissipl(inatu)s
et b(o)n(u)s p(rae)sis / h(ic) al(ite)r acc(i)o p(ro)p(ri)i in his
v(er)bis. g(ra)vis e(st) et(iam) nob(is) ad vide(n)d(u)m
q(uo)n(iam) dissipl(inatu)s e(st) vita aliis ei(us). et
i(m)mutate s(un)t vie ei(us). i. variat-
a vis s(un)t vie ei(us). i. op(er)a ei(us) / (et)c(?)
mo(do) l(oquitu)r d(icitu)r eos fuisse valde
invidos / n(on) eu(m) s(ed) d(icit) q(uia) eis
g(ra)vis fuit ad (con)vinc(en)d(u)m vel ad
eu(m) audiend(u)m h(ic) e(st) g(ra)vis fuit ad vide(n)d(u)m

vi(cio)s(?) eu(m) e(st) de (con)f(ra)trib(us) q(ua)n(do) magis s(er)va(n)t(u)r
immuta(n)t(u)r s(ed) (et) p(ro) 3. d(e) a(n)i(m)a (con)tinual
et i(m)mutac(i)o / al(ite)r i(m)mutac(i)o
mag(is) g(ra)v(er)at q(ua)m co(r)p(or)alis.
et i(de)o invidia fecerat eos valde
teneros. q(uod) b(on)o v(er)o s(un)t h(ic) b(on)o vi-
d(er)e no(n) pot(er)ant / vn(de) ecc(lesiastic)i 14. d(icitu)r nequ(am)
e(st) oculi(s) livid(us) (et)c. (et) 20. d(icitu)r
ocul(us) tuus nequa(m) e(st) q(uia) ego b(on)us s(um) /
(et) fuit eis s(ic)ut s(ecundu)m d(icitu)r de bubone et ves-
p(er)tilio(n)e q(uo)r(um) oculi no(n) possu(n)t luce(m) so-
lis. q(uia) oculis eo(rum) odiosa e(st)
lux. q(uo)d p(ri)us e(st) d(ic)t(u)m s(ecundu)m d(ici)t aug(ustinus)
q(uo)d (con)f(essionu)m / (et) Seneca d(icit) invid(us) o-
cul(us) h(ab)eat in o(mn)ib(us) ci(vi)tatib(us) ut
de o(mn)i(u)m felicitatib(us) torqueat(ur) / no(n)
q(uia) felicitu(m) s(un)t gaudia tanta
s(un)t invidor(um) torme(n)ta / h(ic) al(ite)r
d(icitu)r in cap(itulo) e(st) co(n)t(ra) refellit p(ro) i(n)iq(ui)
iudice(m) h(ic) e(st) s(ecundu)m l(itte)r(am) g(ra)vis e(st) nob(is)
no(n) q(uo)d m(u)lta i(n) vita p(ro)p(ri)a g(ra)via
s(un)t petorib(us). q(ua)re no(n) s(un)t g(ra)via s(ec)u(n)d(u)m
b(onu)s p(ro)p(ri)us / (et)c. vn(de) eo(rum) q(uia) g(ra)via s(un)t -)-
i(m)p(ro)p(ri)is s(ed) o(mn)ia petor(um). op(er)a vera
dator(um). vi(c)iu(m) l(uxu)riu(m). et de- -- i. b(on)o(rum) glo(r)i(a)
vi(n)u(m) iudiciu(m) / (et) p(ri)mo d(icitu)r / v(er)o i(n) co(r)po(re)
p(ro)p(ter) i(n)iq(ui)tates me(a)s s(uper)g(re)ss(a)e s(un)t cap(u)t
meu(m) et s(ic)ut o(mn)is g(ra)ve g(ra)vate s(un)t
s(u)p(er) me / q(uia) (et)c(?) aliq(ui)d magis g(ra)ve e(st).
tanto veloci(us) d(escen)dit me(diu)m et -d(icitu)r-^
desce(n)dit ad ce(n)tru(m) t(er)re s(i) possit. q(uia)
et g(ra)ve appetit q(uo)d mediu(m) s(ui). s(ic)ut
vi(n)u(m) vn(de) vel s(ecundu)m de c(a)elo / (et)c(?) et aliq(ui)d
g(ra)ve q(uo)d i(n) i(n)stati desce(n)dit et subito.
d(icitu)r q(uo)d vel forte i(n)finite velocitat(is)
q(uia) s(un)t (con)t(ra)ri(a) veloci(us) desce(n)dit
q(uo)d (et)c. g(ra)vi q(uo)d i(n) t(em)p(or)e move(tu)r s(ed) p(er)p(etuu)m
(et) p(ro)p(ri)us (et)c. / (et)c. s(ic)ut e(st) q(uo)d petor mo-
riens desce(n)dit ad me(diu)m t(er)re subito
et in i(n)stati q(uia) i(n)f(er)n(us) e(st) i(n) medio
t(er)re / vn(de) Job 21 duc(u)nt i(n) b(on)is dies
suos. et i(n) puncto ad i(n)f(er)na desce(n)-
du(n)t / in puncto h(ic) e(st) i(n) i(n)stati. q(uia)
q(uo)d e(st) punct(u)m i(n) magnit(udin)e h(ic) e(st) i(n)stans
in t(em)p(or)e / i(n) p(ro)p(ri)o e(st) o(mn)is g(ra)ve i(m)mo
infinite g(ra)vi(us) / (et)c. e(st) i(m)magina(n)d(u)m
q(uo)d s(ic) s(i)t c(um) magnitudine po(n)a(tu)r
i(n) uno p(er)pendiculo equilibris

no est pbr mctisid gne h c pua
gnitas i ullo pmouebit pim
dispcpu. s tatu dspicit. quidq p-
uenit gnitas magnitudo s
ta c. qr magnus nat att h
sim ad se nl pmodu sinis nl
p modu efficatie sim no pl
pociabit. sim et magnus. qui
magnus ptz/ effeu i dicz ad
dimidiu. ita difficultas c vtro rc
et arbitrij libtate q difficultm
pt. vnci tn no pt s aug de li.
ar. [margin: corat] magnus c dez. qui
dz magnus dns et potes i pbl
ipe magnus nat i hit sim
s hto. qr finit bom cupiditas
nat c bon inpta pd d. hec fo
de q d ij et sol. g. ipo pt vei
re ad me. ims pz q inipt me
spoit illu ordin i dig etho.
et tenet i pl. et cingunt i fortu
bs vite pgrans et tam be. go no
s ipi gnis. na dz ipiq sup
c ipi gnis. na dz ipiq sup-
portat et cofortat vn philip. 2
oia possu i eo q me cofortat
Si s sepat a deo et ponat in
contrio appendiculo libre ppt
morte. stati fit ho pbr ipi gnis
intatur s moriar. stati ad
infim dspcdit. Ethi c q sequit
qr Job vij. posuisti me gnu
t et ftus sm inmetipm gnis.
Cur no tollis petm meu. et
quare no aufers iniqte meam.
qd. d. aufer iniqt mea et stati
ero iusto ti in alio appendiculo
eq libre et tu eo ero inmetipi gnis
imo te ponas qsi volue i
iste gra. et ego qui dm t ad qo
no anabo. Ethi c q d Job ja.
poni me duc iuxta te et cui-
ius manus pugnet adv me.
hu hg figura vidit zacharias

mulierem quada sedet in amphi-
ra hitit in ore massa plubi. et
dz c ipa hec. h c impietas za
char. 7 suppgnu q op iniquitas
opilabit os pu. et ergo ops iniquitas
gnis c. qr act. 22 d. ops plu-
bu quid gravabit so pt iniquitz
plus in insimu dspcdit. ad ve et in
et h no corrigit penitedo et
f c quida/ et. l. comiamdo/ vegeti
pctti. ppto gui iniqte/ sicut
neqm filius sedat. Ibo malis
boibz vult et guia opamada
tos d/ et ibi dcipit qr dz
. l. sol. 7. cgadata eg gnia no
[margin: ¶] e/ Gnitas ei re nunq pcdi
bz. pi horu dsile et impotite
si p forte ali indicend i vicij
et vtutibz. no dz accipi sedm
flam opione creat. s sdm ra-
tone sapiecis sm pz ij eth. Et
to qd malis ograne. no ideo
c d gne qr sit infini/ insdu
pcd infinati sm et eccidt hut
boig cm q gnis c totalitu
et totalitr tra gnis. qr d gne
sum y cogitu vo qr tra et gn
ipta gne et ipta leue. et pi
tra pducte. inipta tale to
tal dspcdit/ Et ignis. apte
sira c ala sua gnis pq pctu
p corruptiu original eti ho
fugin gnie suz filios adam. a-
de optz d vetre mris corp. usq
in die sepulture sim po dua m
in tra. Caritas c ignis hic
ignie vem mitti i tra/ Cu
go ita e q ala c sepata a ca
fit sd tra pp ignis. Ideo
ptur de peto i petu nn era z.
neqm gnal dulcibz. et ipa
adducit ad peccandu. Et sepa
dit cis dilato tu ad trana
vanu hg vite. et fit tota gnui
pt qr arguit acute tlos p
d. fily hoin usq qui cor
vt qd dilt vnate et qrit medac

[bottom margin, partly in red:]
¶ i pecto pad dspinitia ... no ethic dicopu. Si pupa pualit et ipalos fat custo dia mai
cgadna gnia no si glo plus ... no vccupa labor p adif amor. nostis cui quo q aat: labora
de ... i re pe [illegible] ... tot labores cu amat. portat cupiditas
of labor no aautbz gnus c. Et tot ... quo no portat caritas vn gnitas ...

[left margin notes: "eponit" ; "6"]

Glo[sa] o[mn]ia trexa pil mandatum. q[uia]
no[n] faciunt q[uo]d [com]mittitur. [Item] et si fiat
commixtio contr[aria] ad alteru[m]. dicen-
dit de pia q[ua]litate. q[uia] quanto intendi[tur]
caritas. tanto diminuit[ur] cupiditas
q[uae] est contraria. [Augustinus]. [pro]pt[er]ea
no[n] [est] o[mn]is amor sui propriu[m] [per]fecti-
[on]e debit. [Item] intabit ab [eo] ista caritas
intendit et augmentat[ur] q[uo]d fiat [con]tra
magis benigna i. bedens usq[ue] [per]fecti[on]is
[pro]vidbatio[n]em. qui [con]trarius ad ista tem-
[pora]lia. et q[uo]d p[ro]prium sibi sapiat. uo[luntas]
sup[er] t[er]ram ut d[icitu]r col[ossenses] 3. et p[er] hoc eo[rum]
o[mn]ia mandata dei f[ac]ialis [por]ti[on]e
[Item] q[uo]d malis videt[ur] [contra]rium de vi-
cinis bu[r]sionis i. op[er]a boni [Supple]-
ti[on]e et ad malis q[uo]d boni diu vivunt
et vicini n[ost]ri cos bu[r]facunt et
et ill[o]s de invidere [con]tinue.
bu vivunt: et illos de invidiq[ue]
qui loquu[n]tur i[n] porto de bonoru[m]
d. [con]trarius est q[uod] ad videntis nobis
[co]ntrarium q[uod] malis videt[ur] ex [con]tra-
[rio] d[ivi]num iudicium. et n[on] e[st] [con]tra
horrore de isto ad d[icitu]r [Isa]ia 30 [Item]
novum duin vel de loqui[tur]. ar-
dos [pro]ver[biorum]. et [con]trariis ad portare.
vid quanto [con]tinue ab altero dep[re]-
dit. tanto fortius cadendo le[dit].
[Item] p[ost]ea ad medicum a celo cupi[en]s
dep[re]ndit n[ost]ra vel [pro]pter d[e] p[ri]mo celo.
egresso ergo. cum ad incarnatio[ne]m qui
ad iudicium fratis d[e]f[e]ction[em] sup[er]bi[ae]
al dicens stabat i[n] [pro]fundo inf[erni].
ni. et [con]tinue [super]ficie sup[er] eos [con]dem[n]a-
ta cadet cum dicente maledicti i[n] ign[em]
[Novem]. [prim]o q[uod] ex q[uo] mali sic [con]tinue
et p[ost]ea de[corum]. magis corp[or]a cum i[n]f[erno].
no[n] p[er] iudicium. q[uia] cor[pus] corpus cont[inuit]
mirabi[lite]r [con]tinui. et q[uo]d [super]ficie ultimum sunt
potentie [con]nabilis vel sup[erficie]s certo et corp[or]e
[pro]pria fiet i[n] memoria d[e]l[ic]ti [con]tingit
h[ic] imaginem [con]quadrangu[lum] q[uo]d
inf[er]ia producunt. [com]p[re]h[ensa] quali[ter] cent[rum]
d[e]ig[n]o cetero [con]tinuo via [loca] ce-
lestia inferiora magis [con]vexis occupa-
bunt

et mag[is] [con]cavis loca [o]ptiora [contra]rio. Et
n[on] [pro]pria. q[uod] sic fiet [con]q[ue]ro.
[Nondum]. [Tertia] e[st]. quia quilibet
h[oc] est [con]trarius et p[ost]ea p[ro]priis et
co[n]tinuo dep[re]nde[re]t p[er] p[ro]p[r]ia cadendo
m[agis] [quam] d[icitu]r eo [fina]liter [est] d[e]spera[n]do.//
[Secundo] [quia] [est] q[uod] [con]tinue aliq[ui]s cadit ab
alto. [contra]rium a p[ri]mo cecidit. p[er]
[pro]p[ri]e cum capiti ad t[er]ra[m] repell[i]t a
linea recta capit[ur] p[ri]mi. no[n] cadet [con]tinue
q[uia] a loco i[n] q[uo] a linea capi[tis] [est] re-
pulsus/ [secun]du[m] p[er] h[oc] cadit a tecto deo[rsum].
et d[icitu]r est n[on] cadendo. alius stans sup[er]
t[er]ra[m]. cum repellit manum a linea recta
t[er]ra[m]. cum ad t[er]ram cadens. no[n] plus
sic cap[ut]: ipse ad t[er]ra[m] cadens. no[n] plus
[Item]. q[uod] s[e] a loco depulsi[on]is a linea
cap[itis] tam cecidiss[et] [Item] ita q[uod] totum non[dum]
cap[ut] q[uo]d [pro]pri[e] p[er] illa depulsio[ne] impedi[tur]
[Quarto] h[oc] cadit co[n]tinue q[uod] [est] [con]tra
s[ecundu]m linea[m] rectam usq[ue] centru[m] t[er]ri. q[uod] e[st]
[contra]rium [Item] sup[er] [pe]des stabis et no[n] cad[it]
infirmus. [Item] sunt vi i[n] t[er]ra. q[uod] cum vel [pro]p[ter]
teo. vz. [pro]pe vi i[n] t[er]ra. q[uod] cum ut p[ro]p[ter]
dicatos ut p[er] o[mn]es ut [con]tinue fac[tu]m
a linea sup[er] cap[ut] eos depellunt: et te
no[n] cadit nisi ut [con]vincat[ur] [quo]d [con]tra sit mor-
te. [Item] a[nim]a de capite no[n] [est]: ut
aliqua[m] pena[m] sentit p[er] capite. s[ed] pe[cca]t[u]m et pena
nega[n]t vita infinita [et] p[ri]ma.
[Dubi]o [con]tra ea p[ost]ea accu[sa]tio q[ui]c[quid] d[icitu]r   Dubi[um]
secreti reuelatore [Respo]n[de]o ad t[er]tia[m]
ad [pro]p[ri]a s[ecundu]m sui iudici[s] reuelat[i]o[n]e pe[cca]t[o]r[um]
secretu[m] sibi fideli commissu[m]. [Circa] q[uod]   1
q[uo]d obedire deo o[mn]i[bu]s magis q[uam] h[o]i-
[b]us [ac]t[uum] 4. [Item] inde p[ro]p[ter]ea [con]tinue tenet[ur]
d[e]o magis q[uo]d e[st] obediendu[m]. qui
h[oc] q[uo]d [com]mittit[ur] v[el] [se]c[re]tu[m] [Secundo] [con]victos   2
repu[ta]t in[ter] d[omin]us sibi q[uo]d n[ihi]l nota-
bit eos dampno su[o] [pro]piciet q[ua]n[do]
eos reuelet/ [pro]ut eo q[uod] [con]tinue sui
eos comitteret fide alteri q[uod] [con]-
[f]icarunt dampnu[m] suu[m] n[ec] quod [contra]
t[er]tio q[uam] au[tem] alii debent [con]tinue secretu[m]
[con]s[ci]e[n]tie fiet [pro]p[ter] vicinas sou dampnu[m] suu[m].//
[Item] no[n]. et [con]tinue i[n]fide[lis] co[n]s[cienti]e
suu[m]. [Tertio] eos comitteret fidei v[est]re   3
[con]tinue [quod] [com]mittit[ur] [in] [con]fessio[n]e deo
[con]tinue post q[uod] e[st] d[e]. cum [con]tinue infin[it]a
iudic[i]o inq[ui]rit et cogitat p[ri]mi[tu]s d[i]c[t]a.

spiri au debeo reuelare iudici etc.
q̄ q̄ no teneor nisi fr̄ celare. q̄m
i q̄ comittit ꝯ ordinē carit̄ ꝯ
iste tenet̄ dicē q̄ laborat infamia.
[margin: ꝯ debeo] eius q no, q̄ no ffac ꝯ fidē.
et ppt̄ illud propter debeo pacē
Ad oct̄ art. vitare fraude et finē
fidel̄ te. sue de iure nāc ꝯ nullo
iudice ptē ꝯpelli hō ad id q̄ ē
con̄ ius nāe ergo nullo iudice pt̄
hō p via iuris copelli ad reuela-
dū secretū fidei sue comissū
Ad qrt̄. dō q̄ secretū pt̄ eē duplex q̄
vel ē tale q̄ pt̄ finā sy pctō vel
no pt̄ finai sine pctō. si p̄m ta
celare tenet. q̄ p ꝯ secreto recipit
[margin: reuelare] et no tenet̄ ꝯ plato ꝯ ꝯpl̄ti.
dū al no pt̄ celare sy pctō
q̄ forte ē de aliq̄ malo ꝯpe-
trādo i nocumētū alioꝝ. p̄ si ap
comittit in ꝯ secreto q̄ ꝯ ptū
nocte interfecit hō vel coburere
domū. et ꝯ id no teneor celare
q̄ q̄ p capite institutū ē. cōy
carite militare no dz. sed ꝯ bm
et
de ꝯ precepto de ꝯpe. ꝯ tale secretū ad
propter iudici. hō reuelare tenet̄ ꝯ
propter iudicis. hō reuelare tenet
eū con̄ bonū iustie. q̄ tale secretū
velle finare. ꝯ ad effectū tale de-
duceē secretū, secꝯ sy ē de ꝯpal-
lo confessōis q̄ si q̄s ꝯ confessione
recepisset nec ꝯ morte reuelare
deb. sed sorcz ē, q̄ q̄d aliq dut
forte lasse p. vt quicq dicet
ꝯ sigillo confessōis et ꝯ ꝯfitē
[margin: q̄ ꝯ quo i no] ē ꝯfesso secretal. i no q̄
sigillū confessōis sꝫ sigillū secti.
Ad ꝯ pr recepcōs secretū. et ꝯpetā
reuelans pcat mortal̄. ꝯ ꝯ no
ē reuelator confessōis q̄ ꝯ ꝯfesso
fuit i secretalibꝯ ꝯ ꝯ ꝯ-

gellū al secti ē ꝯē, q̄ hō d alī
ꝯ tū ē dico ꝯ secreto. plaq̄ ē admit
ꝯ et aliq admittit ꝯ reue-
lat pcat mortal̄ et ꝯ ꝯ
incurrit. Ad ꝯ. ꝯ ē q̄ ꝯ p
pt̄ hō finare fidē te. vbi id no
redūdat i dapnū ꝯ. so no
tenet ꝯ. Ad ꝯ. ꝯ sumicque ꝯ
admittē secretū q̄ eē con̄ iu
iuramentū sui si stat ꝯ dicē dico
no ꝯ aliud. tamē de dampno
Ad ꝯ dz. ad ꝯ ꝯ. q̄ dato
ꝯ pmisit secō secretū finare. tenet
ꝯ dico reuelare ꝯ iuramentū
finandū. et penitē de illicita ꝯ
pmissōe. sup̄ ꝯ ꝯ in male
pmissis rescinde fidē. et i turpi
voto muta decretū ꝯ ē scriptū
ꝯ thome i qlibeto q̄ ꝯ 17 ꝯ
ꝯ ē quo hz. ꝯ ꝯ iurare ꝯ
ꝯ reuelado secreta eū videat
ē con̄ propter de correctoe finie
ꝯ 18 ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ
Credo q̄ iuramentū dz intelligi sal
no i precepto. et si quis finiens
tenet corripe socium. si sit eū
pꝯ corrigi. et monē ꝯ restitue
si ꝯ, et ꝯ potest eū cupe
pns ꝯ ꝯ dico intimare
no al ꝯ vite. si sibi costi
tuit. ꝯ propter ꝯ in ꝯ. ꝯ
tꝯ ꝯ ꝯ pt̄ ꝯ. q̄ hō teneri
celare id q̄ nouit, ꝯ ꝯ ꝯ
sol pot. et no dū finauit ordines
correctiōs finē. ꝯ ꝯ comissōe
ꝯ secreto, ꝯ ꝯ ꝯfessiōe. q̄ ē
maius. Ad ꝯ dz. q̄ no te reue-
lare id indiē, sed propter iudicis
et iuramenta. q̄ ꝯ de ꝯ ꝯ
ꝯ intelligi finato ordine iuris et ꝯ
dine caritatis. Addicio
Notād q̄ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ quiqꝯ ꝯ
tam ꝯ finem ꝯ ꝯ
et ꝯ dicē conabant, ymo et
ꝯ que flos vtutū cat. ꝯ
labyo ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ
potauit ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ

Quod repletur et reficiatur interius habes
dicit sanctus david. Invidia triplex est. Prima
non gaudere de bono alterius / et hec est
contra caritatem proximi quem tenemur diligere
sicut nosmetipsos. Cum nemo est qui
de proprio bono non gaudeat, ut de ma-
lo non doleat. Secunda est dolere et tor-
queri in bonis alterius et gaudere et optare
malum eius ex odio proveniens. qui
dolet de prosperitate temporali alicuius et
gaudet de adversitate eius. qui videt ita
[illegible] eius et quod utiliter aliorum
non ex odio provenit non est invidie
deputandum. sed ne per istum iniustus deprimit
et opprimat malefactor. ne vel ipsi
[illegible] dampnificet et ne diu eius
in malo perseveret ut ne pro corpore
in malis perseveret / ut ne [illegible]
communis pax turbetur. Tertia est
invidia provocare malum alterius
et facere. bonum impedire proprio et de-
provincia [illegible] invidia est malum
pro malo reddere. Gravius est odire
illum qui nichil tibi nocuit / Sum-
ma est malum pro bonis retribuere
et odio habere aliquem. qui bonus est
sed iniustus [illegible] odio habebat.
Item malum est aliquem ledere in rebus /
peius ledere in honoribus. ut in corpore /
pessimum autem est ledere et nocere aliorum
animo ad salutem eterna. Item in-
vidia quo ad salutem indigentem beneficium proximi
sicut inimicus / non impediat malum
eius cum possibilis eius est. / Pessimus est
contra bonum promovere inimici et diligere
ex affectu / unde quidam putat se immo
crederes quod negat illis quos non diligit
salutationem suam. sed istis examinet se quo
respondeat tibi dantem et non ma-
strantem que non sit dampno proprio
daret. sed salutationem quam sunt depo-
nere pure inimico negaverunt
maiores sed despiciat et contempnat.
Opposite vel iniquitate. Item invidia
procedit ex odio / quod sunt de ma-
ioribus. qui singuli caritatis quam
deus est. sunt opposita. et quoniam
bonum. quod deus largitas omnibus
equaliter creavit et tribuit impediunt

per invidiam. odiendo eos quos deus
creavit et redemit. De quibus
patet quod sunt filii heredes regni
celestis. Remedia contra invidiam
primum et precipuum: est cum considerare et
respicere quod invidus amat. i. bono
non diminuitur voluptatis temporalia
quam per plures dividitur: eo pluribus minor
non sit. et qui ea appetit invidet
aliis a quibus. Quod nota est illud
tamen quod alter habet. Considerat et dica
quod plus participant eo magis dilatatur
et sunt ut virtutes sapientia et scientia
dona celestia plura quam pro donis non mi-
nuitur. Secundum remedium invidie est
cogitare quod si alius non habet quod vult
et invidus. tu tamen non habes. Unde
cupias alterius quod tu dabis tuo habes. ne
frustra de aliena felicitate torquearis /
Tertium remedium contra odium est timere
vindictam dei. qui non remittet homini
peccata sua. quamdiu habet odium aut con-
tra proximum suum. Quartum cogitare quod tu
proximus tuus. Item cogitare quod tu
eo cum quo ex proprio reconciliari sed velit
salvari. unde melius est hic reconciliari quam
tardius ne hoc interim sit in periculo
dampnationis et perdat hoc quod interim aggravatur
futurum cum domestici in domo patris
celestis. Sic dicit [illegible] pacis [illegible]
inchoare. qui quanto hic fuerit odi-
bilius tanto ille iocundior fruicio
celo. Quintum ut studeas illi
eternam pacem quam magis gratius est tibi. obsequio persona
quam magis gravius est tibi. obsequio persona.
et affabilior. Sextum cum lectis
coram eis. sed est intelligas vel saltem con
tra eum. Unde apostolus noli vinci a malo
sed vince in bono malum. Septimum per convincit
inimicos tuus tibi illum. Unde aut
per dictum hoc dum mentis in iram
suis ut amplius ingrediar et affligat
cum per suspiciat ad dici malicia sua.
Octavum cum sit nobis molestia. quantum
cumque studium in nobis est pacifici quod
si volueris ea nobis aggravat. Nonum et
racorum generationem. eius obruendum. quam
omnia respicido vicia. Decimum apostolus
loquens ire dicit debemus. i. certe et non reptatione
malo. malum pro malo reddendo. quod si

Fuerit

Fuit

velut os opponit q(uo)s adversarios pa-
tiu(n)tur itaque alii impingent in nos
et p(ro)p(ter) nos prioribus que nos diminuit
Tam cito se preparans vincit os
adversarios superavit Secundus de
bellabunt adversus te. Secundo pena
habuit eum ps de peccatis mortalibus
quando ad capere paverit invidia dicit b.
Augustinus li. 10 confessionum omne pec(catu)m
Congaude illi. tunc deus aliquid
dedit et habebis. et poteris in illo
quod non potes in te / licet tu forte vigi-
diuina illa et tua est. Item tu forte
habes maiorem patientiam: diligat te.
et tua est. Ille potest vigilare p(er)
non invideas. tuum est studium eius.
Tu forte potes amplius ieiunare
Et ... te. tuum est ieiunium ... pro ca-
ritate tu in illo es. et ipse in te cum
caritas concedat nobis deus propter suam bonitatem

27. ... Tercium nugacitatis contra
tu fugia ab 10. et abstinet
se a vijs nris vaqui ab inimi-
cicijs et p(ro)fert novissima in-
dicijs et gloriatur se p(ro)p(ter) sua ...
scos. et gloriatur se p(ro)p(ter)ea quod ...
Dicit in p(ro)cessibus actor accusatoris
primo iudici accusatorem debuit li-
adversus actor actores alie con cum.
Et sic ... ps sedium in ... pro
... p(ro) accusa ... criminali de tempore
Secundo de p(ro)iciali dimissione / 30 de pun-
niali temporalem / 40 de supernali tem-
poralem ... i. abstinet se a vi ...
parte ... et p(ro)fert non ... ibi.
3 ... et gloria se deum ... accusati
et gloria se deum ... pro ... accusati
...

for ... ille qui secum convinctos con-
tempnit. et qui pendit / pacem
communem perturbat et ... debet.
agnuscere repelle nisi ... se ... ...
bona correctioni. Secundo nos iudeos
totaliter pendit ergo: ... actu ... ta
... i. ... tanquam nugaces ...
malum fugere ab eo (nugacibus ...
... quod tota et ... flue ... se
temp ... et inutilibus vbi ... ...
... nugacitas ... ...
... et se ... nomine et

wiste quod nugax actus et potest 30 pro-
nia p(ro)p(ter)ea 3. ... nugas quod alege re
reperivit congregabo ... nugas i. va-
nos quod ad nullam utilitatem valent dicit
... inperium ... quod fuerit contempta a
... et ... tanquam nugaces i. ...
... vani et inutiles ... hac
actione magis se ipsos accusat / nam
tales fuerit i. ... vite ... ipsa vi-
tas ... potuit de ipsis aliter constare
... actu et doctrina ... ... de-
... dicit ... ... dicit se a
vita communi. ... se ad ...
et p(ro)p(ter) ... confederatos c ... in
re publica ... ... abstinet se
a nobis. et ... ad se ... los et con-
... se con lege ... ...
... potest actio in ... vis
... ... a vijs nris. tanquam ab im-
... ... ad ista actio ... quod
... ... et im-
... ... et ... doctrine ...
... ... et ... ...
... ...
fuit lege ... / ... i. lege illam
... ... divulgavit. et bonis et ...
... ... se ... et
a malis ... et deo ... ...
... se subtraxit. Tercia actio e
de p(ro)iudiciali ... Et ...
de p(ro)iudiciali ... et ... fuit.
... odiose ... ...
... ... et discordiam
... ...
... ... talis ... ...
... ... lege
non ... nos iudeos quod lege ...
... i. p(ro)iudiciali ... ...
... ... in ... ...
... p(ro)fert novissima ... i. ... ...
... novissima. i. finale ... ...
... ... non obstante lege ...
... ... vi ... ...
... iudicium ad ... et ...
... quod sola fama ... audita
venit ut ... abeo. ...
i. iudicio et ... ... ista
... iudeos ... ... quod ma-
ior ... ...
Ista ... ... i. ... nam

mste fecit ny h q iustos pratet
ys malis / a accu° e et p°ij
i mo q e caus eu octa i valore
Sibi acoutat eu de pupurali vspe
paco nac due / ilh q dut e
gla pt hic deu proy / Sed iste
dux accu°s filiu pt de norat
et glia proy pt hic deu proy dut
reat. et replica hic ista accio
q e d nra gnuissa ut pote
de blasphemia et usurpacione
diui honoris q ut dicy e eu di
oppta accu°t agr no nomie s
usurpauit si nay diuiq pt hic p
mira la maiora dominauit la
nito glaba pt deu proy hctro
fla gla si va · q ve pt cat · testa-
te voce prs ogtly 3 · h e filig meg
dilecty i q° m hu cplacui ...
audite Cr dieg gla pt deu prg
hic Cnond q mag gle tamp
e. vacit deu hic prg et pogn
cu paua co pria s tottidie ha
pd ud q os i cc · pi no. t / ogthe.
Sbaui eu qda de pgenitoy no
cti · h u9 deo uolebar cq pt.
dq° pugut de luce ... hocqda
nobiles abijt i regios longinqua
accipe s' regnum et r. / lclq qd
gliaui de pgenitor digtibq deq
rocq viug sq rege et imperatore
mg id pt deq de in rege au pla
et. 1 · th 10 · 1 · Regi selor im morti
Ehio qda gliau de pgenitore
diuicys q de deo sibi Sbia et
diuicie i domo eig ut s ... Dui
di ad gliau de pgenitor milicijs
q deq e deq ... et pu...
milicie belli · de q° Job 27.
... e ... miles ... ego
gfidere gliau deu nos hic prg
pt eti 3 · de gla ... honor
pr sui et dedecq filij · pro ho-
noc Cuncig ... pro pre · ...
... spiritualibus · s ...
wia Cregularis quasi culpa ...

orans uel cu seliquerz Cbilaie
alliciunt reconciliare · si ad eu
redeaz · de q° fiat nob pt dulcissi
augustinq q nos deq nob deficiet
pt ci smiong luce 11 quis ing
pt de vob hoib petit pane pa
me nuq lapidem dabit ei · aut
piscem · nuq ppe serpentem da
bit ei · ut si petierit ouu nuq por-
rigit s scorpioz · q · d · no · Si ergo
vos a multo forcior ergo vos hoies
cu sitis mali · nostis bo data · dar
filiis vris · quato magis pr ... dabit
spm bo petentib se · Sicut ... ticat
... et paup ... rubic
... oibq bn ... s' suffic
vndit · Cum ... ordinis pdicatoz
i fr Jordanus: cu i quada abbacia
Cisterciey ordis receptus fuisst · que-
nerut ... cu ... et ... cu
calul gferetes · qrierut ab eo: dño
anno pt ordo vr durare · cu vel
... viuatis: et hic nuidq
pt devotus vob · ... i cau°
q refrigerant caritas multoz · et
cu no ... elemosinis deficientes
Ctudt q' maqucte / In vob ...
ro ... pbat multipe · q vob
nuq deficient · q ubi vos allegat
... pt pmitti · ... sup
dabit iniquitas et refrigescet ... caritas
qu superhundabit iniqtas · et ...
raptores et predones auferent bo
vra · et cu vos mendicare nequiatis
deficientes · et ipi vob de bois viris
coferent Sedat Cubuzo ...
q pr hiq multos filios mittendos alb ...
ad scholas tres ut ... Seniori
dat pecuniam ... q plus
eu diligat q forte plq diligit iu-
niore · h q magis e ... de pto
Sto deq dat alicui hoi · diuicias
... no pro ... h p ... paup-
... et ... seu
dispensatore fecit talem · et ... eis
errogauit · gnuisse finale argumet.

Qui tercio diuites videant
q paupes habeant pria pte · et tam
at h quin nec sit Judas · q locu
los hebat · et ea q po dedicaut
paupib apportauit et ipse
ipos contrectabat / Isto diuites qda
portat loculos · et bo paupu
contrectat i pprios · no ad opus
p'i vel paupu · s i voluptatib et
vanitatib q vult expendit ·/
nota Qua deus dat diuicias diui
tib et no paupib · deus augustinus
2e Diuites inq et paup duo
s' pie gra · s' ut duo s' in
uite sit nra · n q indiget
s inuice sic supportabat · eruco
laborant · si ambo sit imi
tarent diuites ppt paupu e
scus · et paup ppt diuites scus e
paupes est onu · et diuites p
rogare · p pris magna copi
ac / de mia eq p na · mag
nasti copia / Secundo e ager pau
pu · cito redd pciantib scm.
Sua celi e paupu · p qua vocia
ad prem / s aug / Et conabit
exhibuit pro volunte paupibus ·
sollicite expectant ea victu
suu / Ergo ea ppt diuitibus
q sit sollicitati ea paupes sus
tentandos de pris elemosinis
suppliciu eet · q paupes sic so
rent sollicit ea vict. Ideo que
dixit dns · s · epi 6 / Respicite
volatilia celi · q no semiant
neq metit · neq congregat
neq congregant in horrea · s pr vr
celest pascit ia / Et infra nolite
i sollicitari ea dicetes / quid man
ducabimus a' bibim a' quo opiemur ·
h e ei oia gentes inquirut scit e
pr vr q his oibus indigetis
Quite ergo p'mu regnu dei et iusti
cia ei · et h oia adiciet vob
Hec e pes eorum paupum sine stula
q p bii fuerit deo · h oia adi
ciont eis · et s no · q'nta de fortu
nate appetut · tantu indigebit · e ·
et q d

Io ininuicus i ipso pre q deus e re
gitate qualis castiga desiderat
tria q pr dat filio suo · s · ex dictis
ponit disciplina / Dat ei pr filio
suo · sic · instituta · et disciplina
Et vulgarit dr q melior e paup
no natus qm male infortunatus ·
Vnde hec xxii / Qui e filius quem
no corripit pr / Nobiles h q
no filios s' tatos · fat eos diligen
tissime castigatu corripi et flagel
lari p eu desid · ubi garciones
et famuli dictu · / Ideo
dr apls gal · 4 · Quanto tpe heres
paruulus est nihil differt a suo
ut dus omi s sub tutorib et
actores · vsq ad pfitu tps a pre / Isto
deus regibus et dispensatoribus fecit dictis
sic vult · filius vo suos castigat
et corripit / ut p infirmitate / ne
p adversitate ne p sectatoris bonorum
spalius · ne p detractores malorum
sonu · q oia sit tollabit iustici
da · s · i cogitet q e pr · q infat
et fac nob ista · et q h debet fuat
nosis et h q disciplina xci · hec
qdc · i · filios tang pr monas · pla
sic / Illos ac · i · regibus tang dnus
reg · interrogans disputasti / Ideo
cere 3 · dr fidicam audite pr di
lectis filii · et sic facite ut salui sitis
Ideo in ininuicus i ipso pre nisi filii
tale allicietis copulat s ad eu
redeat · quecunque peccau9 / Exemplu
hoc expressa · dr h luce · xv · de filio
pdigo · qui cum a pre · porcione sibi
porcione petisset · et illa in regione
longinqua viuendo luxuriose · cu
meretricibus expendisset · et tandem com
pulsus miseria ad prem rediisset
Vnde ad hanc loqui cet · pr ei occu
rit ad dixisset · pr peccaui i celu
et coram te · et iam no su dignus vocari
filius tuus · fac me sicut unu de merce
nariis tuis / Quans pr i am
plexus et osculatus dixit suis seruis ·
Cito pferte stola prima et induite
illum et date anulum i manu · et calc[...]

dicatur contra patrem vero pater filius
dixit proprio secundum Val. li. 5 / tu
quod te nec minus erga te age-
ret tibi vilior. quo a pueritia
orit. / Ita dixit filius patri hono-
re genuit offendit et hono-
ratus est pater secundum Val. Distinctio
Notandum quod ipsi impii intelligebant
eo Deo imponere blasphemiam
quod ... ... per primum ... dicebant se
filium Dei se nominat / et per vole-
bant eum arguere de gravissimo peccato
quod est blasphemia // Propterea advertendum
quod apostolus dicit 1. thi. 1. prius fui
blasphemus et persecutor / et postea
dicit / ignorans feci etc. in incredu-
litate / unde hic blasphemia
ad incredulitatem pertinet. Blasphemie
nomen importare videtur
quandam derogationem alicuius excel-
lentis bonitatis et precipue divine.
Deus autem ut dicit Dionysius c. 1 de divinis no-
minibus est ipsa essentia bonitatis. Unde quidquid
Deo convenit pertinet ad bonitatem eius
et quidquid ad ipsum non pertinet longe
est a ratione perfecte bonitatis que est eius essentia.
Quicumque igitur vel negat aliquid de
Deo quod ei convenit / vel asserit de
eo quod ei non convenit derogat
divine bonitati. Quod quidem potest contingere
dupliciter. Uno modo secundum opinionem sola
intellectus. Alio modo coniuncta quadam af-
fectus detestatione / sicut econtrario fides
Dei per dilectionem perficitur in ipso. Huiusmodi ergo
derogatio divine bonitatis vel est secundum
intellectum tantum. vel etiam secundum affectum.
Si consistat tantum in corde: est cordis
blasphemia. Si autem exterius prodeat
per locutionem: est oris blasphemia. Et
hoc blasphemia confessioni fidei opponitur.
Ad ... quod contra Deum loquitur / conviciando
eum iniuriam inferendo. derogat
divine bonitati. non solum secundum intellectum
sed etiam secundum pravitatem voluntatis detestantis

et impedientis divinum honorem pro posse di-
vinum. quod est blasphemia perfecta.
Item sicut Deus in sanctis suis laudatur
inquantum laudantur opera que Deus in
sanctis efficit. Ita et blasphemia
que fit in sanctos ex consequenti in Deum redun-
dat. Quaeritur an sit mortale peccatum. q. 13 ar. 2
Notandum quod peccatum mortale est per quod homo
separatur a primo principio spiritualis vite quod est
caritas Dei. Unde quecumque caritati repugnant
ex suo genere sunt peccata mortalia. Blas-
phemia autem secundum genus suum repugnat carita-
ti divine. eo quod derogat divine bonitati que est
obiectum caritatis. Et ideo blasphemia est peccatum mortale
ex suo genere. Propterea dicitur Levitici 24. Homo
qui blasphemaverit nomen Domini morte
moriatur / Pena autem mortis non infligitur
nisi pro peccato mortali. Quaeritur si dicatur quod peccatum
mortale opponitur alicui precepto decalogi
quod non videtur quod blasphemia. Dicitur quod
blasphemia opponitur confessioni fidei ut dictum est
eius prohibitio ad prohibitionem infidelitatis reducitur
que intelligitur in eo quod dicitur Ego sum Dominus Deus tuus etc. ca. p. 7 B decreta
Sive prohibetur in illo Non assumes nomen
Dei tui in vanum / magis enim assumit in
vanum nomen Dei qui aliquid falsum de Deo
asserit: quam qui per nomen Dei aliquod falsum
confirmat. Quaeritur si dicatur peccatum quod absque de-
liberatione fit. quod non sit mortale. propter
quod primi motus non sunt peccata mortalia.
quia deliberationem rationis precedunt. Sed blasphemia
quandoque est absque deliberatione. Dicitur quod blasphemia
potest absque deliberatione ex surreptione pro-
cedere dupliciter. Uno modo quod aliquis non advertat hoc
quod dicit esse blasphemiam. Quod potest contingere cum
aliquis subito ex aliqua passione in verba
imaginata prorumpit quorum significationem non considerat
et tunc est peccatum veniale. et non habet proprie
rationem blasphemie. Alio modo quando advertit hoc esse blasphemiam
considerans significata verborum / et tunc non excusatur
a peccato mortali. sicut nec ille qui ex subito
motu ire aliquem occidit iuxta se
sedentem. Quaeritur an sit peccatum maximum. ar. 3
Dicitur quod cum ergo opponitur confessioni fidei. Ideo
habet in se gravitatem infidelitatis. et aggravatur
peccatum.

si perpetrat detestacio voluntas et
adhuc perpetrat in verba/ Sed contra laus
fidei augetur per dilacionem et compressionem
Sed contra infidelitas est maiorum
peccatum per ipsam per quod est quod est blas-
phemia est peccatum maiorum. Ad
ergo primos et per ipsam aggravatur
Sed homicidium videtur magis quam
magis nocere proximo. et vita hominis/
peccatum ac blasphemare deo vero magis
videtur inficere quam. Dicendum quod si homi-
cidium et blasphemia comparentur pecca-
obiecta in que peccant. manifestum est quod
blasphemia que est directe peccatum in deum
preponderat homicidio quod est peccatum in
proximum. Si autem comparentur secundum
affectum nocendi sic homicidium
preponderat/ plus enim homicida
deum nocet proximo. quam blasphemans
deo. Sed quia in gravitate peccati magis
attenditur intencio voluntas quam ipse
quam effectus operis. Ideo cum blas-
phemus intendat nocere honori
honori divino. simpliciter loquendo gravius pec-
cat quam homicida. Homicidium tamen
locum tenet primum in peccatis inter peccata
in proximum commissa. Sed contra
qui peierat in periurat. inducit
deum filii testem et ita videtur eum asse-
rere filium. Sed non quilibet blasphemus
adhuc procedit ut deum asserat esse
filium ergo periurium videtur gravius. Sed contra
nomen quod super eo quod est blasphemia
tollatur a vobis dicit glossa. periurus est blas-
phemus quia peierans deum eum peierat.
vat in periurat. non dicit autem scribat
aliquod filium de deo. sed blasphemus.
Sed deum adhibet testem filii. non
tamquam asserens deum esse filium testem sed
tamquam sperans quod deus super hoc non testificatur
per aliquod evidens signum. Eciam
ut blasp. dicit glosa super illud Ps. nolite extollere
in altum cornu vestrum. (dicit/ omnia que
contra deum componuntur peccata/ omnis
blasphemia est/ Sed quod componi

peti. Et quod aucta aggravat omne
peccatum. ergo ipsum blasphemiam. et
parato quod est maiorum peccatum.
quod quidem facit magis
Utrum blasphemia sit in damnatis
Et videtur quod non/ quia in presenti multi
mali retrahuntur a blasphemia propter
timorem penarum in futuro. Sed dampnati
has penas experiuntur. unde magis
eas abhominantur/ ergo multo magis a
blasphemando compescuntur. Preterea blasphe-
mia est maximum peccatum. et maxime
demeritorium. Sed in vita futura
non est status merendi aut demerendi
ergo nullus erit locus blasphemie. Sed
contra dicitur quod cum ligno et loco ligni
ceciderit ibi erit/ ergo quod post
hanc vitam homo non acquirit meri-
tum nec peccatum quod non habuit in hac
vita. Sed multi damnabuntur qui
in hac vita non fuerunt blasphemi
ergo nec in futura vita blasphemabunt.
Sed contra est quod dicitur Apoc. 16 Estua-
verunt homines estu magno et blas-
phemaverunt nomen domini habentis potestatem
super has plagas. Ubi dicit glossa quod
in inferno positi. scient se puniendo
punitos dolebunt tamen quod deus tanta
puniat et hac per plagas eis inferat
penam. Hoc est blasphemare in presenti et in futuro
sed et eciam
Secundum sanctum Thomam 22. q. 13 ar. 4
Dicendum quod sicut supra dictum est ad rationem blasphe-
mie pertinet detestacio divine bonitatis. Illi autem qui sunt
in inferno retinebunt perversam volun-
tatem aversam a dei iusticia in hoc quod diligunt
ea pro quibus puniuntur et vellent
eis uti si possent. et odiunt
penas que pro huiusmodi peccatis infliguntur/
dolent tamen de peccatis que commiserunt
non quia ea odiant/ sed quia pro ipsis puni-
untur. Sic ergo talis detestacio divine iusticie est
in eis interior blasphemia cordis. et cre-
dibile est quod post resurrectionem erit etiam in eis
vocalis blasphemia. sicut in sanctis dei laus
vocalis/ Ad primum ergo dicendum quod homines
deterrentur in presenti a blasphemia propter timorem
penarum quas se putant evadere

ut blasp.

[M] dapti in inferno non sperant se per
se penas euadere. et ideo tanquam desperati
ferunt ad deum quod eos punire volentes
fugerit (adversus) qui maior et
demum pro ad statum vie, vnde
bonum in maioribus se maioria subtrahit
ad bonum non sufficienter ad cognitionem
puniendi. et plura mala in dapnatis. unde
per deum in intentionem scriptum ad dapnationem
adversus deum. quod ipsi in peccato mortali de-
decessus fuerit secundum volunt. dicto
de diuina iustitia quantum ad alios
et circa hoc patitur et inde blasphemant.

[D]icebant deo. sed similiter illum
veri sunt. et temptationes
quod victoria sit illi. et facta
erunt nouissima illius. [S]i enim est
verus filius dei. suscipiet illum de
manibus contrariorum. (et liberabit illum)
Post quam sapiens posuit contra
tacionem iudeorum contra prophetam cum eis
qui posuit eorum (prepositos) ad eius
occidendum. [E]t ostendit quod fuit
[i]psa ipse tractaut de emolumento
quod ipse de morte ipsius proponeret
[i]n de tormento quod ipsum ad mor-
tem affligeret. [secun]da in (convenientia
circa pro nouum) quod per ipsum non
bonum sentiunt inde, quod posset
eos de morte ipsius puniere nisi
quia (?) eterne esse
verus filius dei ut non. [E]t hec
fuit crudelis tirannitas facienda
quod velle eum occidere ut experi-
retur an esset filius dei quod est
vbi bestias et alii de vrgerunt
quod motus crudelis tirannis seruitute
quam in vtero inter suos iacuit
matrem suam pulcherrimam fecit
fecit occidi. et aperiri. et con-
siderando suum in vtero ut lacrimando
in gemendo in quomodo prius con-
passos exierit. et hec fuit contra omnem
debilis tirannitas [C]ontinuit eorum
per iudei. qui de christo per eius occa-
sionem in potestate [I]nquunt
inquiunt [a]n sit infallibilis veritas

[A]n sit impassibilis potestas [A]n sit inef-
fabilis eternitas [A]n sit immutabilis
diuinitas. [S]ed iudicant se futuros
an ipse sit infallibilis veritas. et
quantum ad hoc dicunt (Videamus) si ser-
mones eius veri sunt. [C]onstat et
quod veri fuerunt ubi eueniunt sunt
vitas [S]ed iudicant an fuit impassibilis
potestas. et quantum ad hoc dicunt [E]t temptemus
in (?) quod victoria sit illi. 1 [Ioh]. 12.
[S]i eum affligamus et torqueamus. et
hec fuerunt decepti. putantes quod non
possit esse filius passus. et dei filius
preuenit. contra se fuit in limitatis
ad naturam in una sola passione. et potestas
in impassibilis potuit, et ipsum alia
sollicitet humanam potuit ut pati
[S]ed iudicauerit quod cognouerit
an esset infinibilis eternitas.
[E]t hoc decipiebantur. quod quamvis ille
fuit per mortem corporis et tamen
eum vllatam resurrectionis [E]t dum et
putabat mortem corporis. nouissima
sua esse, et quantum ad hoc dicunt [E]t facta
erunt nouissima illius. [Q]uarto in
dicauerit quod cognouerit [A]n esset in
mutabilis diuinitas, et arguebat
se [s]i deus permittit eum cruciari
et affligi. prius, et non liberauit
eum de manibus nostris, constat quod non
est filius dei, et hic decipiebantur diuino
dicunt eum mori. et nequaquam
(?) passus. nisi esset voluisset
occidi. (Ergo peccatores) propter
(cognouerint) eum esse deum, [E]t nunc
que [S]i ita principes et maiores (?)
bant eum esse illum, quod fuit promissus
in lege. [C]ontra hoc dicit ille. quoniam non et
ve tercio. [S]ed ipsum prophetas debuit 1
esse deus quod timerent illum esse deum [S]ed
eum amarent. ita et nunc propter quod 2
[i]n odiebat eum ~~[illegible]~~ quantum
sint deus quod timerent eum esse deum
conceperunt Ioh. 15. [S]ed nec viderunt et oderunt
17 (viderunt) me et patrem meum

otid

Ad ostendendum ad i Cor. 2. Si enim cognovissent
numquam dominum glorie crucifixissent
quod exponitur de glo. ca. de demonibus
suggerentibus mortem Christi qui dicit-
dies ille Christo dicit Luc. 23. Pater dimitte
illis quia nesciunt quid faciunt
Et actu. 3. Scio quia per ignorantiam fecistis sicut
et principes vestri. Ad quod dicitur quod
quia neque demones neque prin-
cipes neque simplices cognoverunt eum
esse deum sub forma servi. Et principes
et maiores instructi in
lege sciverunt eum esse messiam
sed non sciverunt eum esse deum, quo-
rum vero et simplices ut sciverunt
eum esse promissum in lege vel filium
1 dei. Quod dicitur comprobatur. Luc. 4. Exibant
a demonibus clamantes quod
nos et tibi Jhesu fili dei. Item Aug.
2 super Math. 21. Hic est heres venite
occidamus eum. Dicit ergo illos in-
tellexisse quod videlicet Christus et cognoscerent
filium dei, et nihilominus crucifixerunt
3 eum. Item Beda super illud Luc. 23.
Pater dimitte illis. Nondum inquit
non pro eis orat qui eum verum
filium dei intellexerunt et crucifigere
quam confiteri maluerunt
Ad hoc dicitur quod ibi dicitur in-
telligi cognoverunt eum esse filium
dei non generatione sed per gratiam
excellentiam quam super ceteros
iudeos. Ad aliud de demonibus
dicitur quod exponitur de suspicione
non certa cognitione sed exponitur glo.
4 super Cor. 2. Si cognovissent num-
quam glorie etc. Ad primum de prin-
cipibus quod faciunt eum esse et
signa que fecit. Ad primum in
lege non tamen est certus sciverunt
14 facta quas de eo prophete scripserunt
tamen etc. sciverunt quod fuit messias

Act. 27. Item quod cognoverunt eum filium ho-
minis tamen cognoverunt eum esse filium dei
adoptivum dei hoc sufficiat ad dicendum xiiij
Vidimus stellam eius (Nonum) quod huiusmodi
cognitiones contra. Quod in stellis
corporalibus potuerunt de spiritualibus con-
siderare quod omnes in futura vita
vident quod ipsa vita media sunt et vir-
tutes quomodo negare eum sunt et vobis
se vivere vel quod vidistis quid
super nos est, quid infra nos lateat
circum circa nos existit, quid sub
nobis sentitur. Vidimus ergo superna
prior affluentia. Vidimus infe-
riora commissorum tormenta. Vidimus
futura priorum indefectam. Vide-
mus eterna tormentorum vehemen-
tiam. Vidimus ergo superna
maiorum affluentiam regni illius
iocunditate beatis quibus in
celis premium et statu vite perit
quidquid cogitari vel imaginari potest.
Et Job vix dignitatem videbo
celos opera digitorum tuorum lunam
et stellas que tu fundasti. Nonum
quod ille [illegible] puteos [illegible]
meridie vidit stellas. Quod ille qui
stat in puteo vere in luce videt
videt stellas. Jeronimus qui post in pu-
teo humilitatis et angustie
suspirat ad celum et clamat ad
deum. Qui non stat in luce huius seculi
mundane leticie stellas videre
non potest et complicatius qui
sedet in pompa mundi pro stella
variata. Item a stella do-
nec denarius resplendet videri
in aqua superfundendo. Stat etiam
in eadem distantia denarius itemque
valet post aqua superfusa denarius
non videtur. Denarius est vita de-
nario ipsa denarius. Item Math. xx. Nonne ex
denario convenisti mecum
Vide denarius non videtur a quibusdam
positis in hac vita. Sunt in diversis
et voluptatibus et honoribus delectati

adeo. quales fuerunt illi duo presbyteri
senes de quibus daniel 13 adul-
teraverunt oculos suos ne viderent
celum. neque recordarentur iudi-
ciorum iustorum. Sed si ponitur talis
in infirmitate et tribulatione et presse-
ris. tunc recordabitur de deo
et de celo ... quia tribu-
latos corde et humiles spiritu sal-
vat deus. Sicut dicitur ... cor contritum
in tribulatione / et
et humiliatum non despiciat
Sic nocentur qui reptationes de ...
qui oculos / quia sicut stellius
qui ... celo ad videndum respicit
... alas. Sicut sicut alas con-
... voluntatem amiserunt
aliquantulum ... quia ... oculis
... positum est in alis. Sic figurat
... et ambitiosos. qui quanto
magis volare nituntur tanto gra-
vius ... magis ...
... in terra ... in qua non
... respicit ...
... tota ... quo
... apparet ...
... causa de ... quare pro de-
... pro laborantibus
... ipsa non videns. ... quod tristis
... matrimonia ... que non pe-
... non temptat inde ali-
... in ... qui ea pla-
... videt. ... iudicatur ...
... est ... ista. Secundo
... quia b. stephanus videt celos
apertos. ... ad
... videt deus. Quarto aliquid ...
... vicium. et ita volentes ...
... obtulit ... sicut
... vid et ... 31 ... de ...
... agro. et ... ...
... celeste ... Sic ... ...
... videt quod hoc est ... negociatio
... sicut ... dolor de ...

venit ... de moyse / qui ...
vidit. Tunc vidit terram promissionis
... intravit ...
... vidit ...
terram sed nunquam intravit ... Sicut ... 2
... confessor ...
... vita ... cognoscit ...
... Sicut ... oculos suos ...
... libri ... et ...
libri ... diligen-
ter requirit ...
... Sicut ... vij ...
... et liber ...
... glo ... apocalipsis xx / et vidi
... mortuos ...
... in libris ... opera ...
... quia ... libros
... ... et ...
... in ... quia ...
... oculi ... videt talia
... a ... opponitur ...
... videt ...
... sicut ... ita ... de nobis. Aliorum
defectus ... notamus ... non videmus
... per ... recordamur
... ... 13 + xviij
alterius ... et in ...
videmus ... ...
Sic ... salvator
Sicut vides festucam in oculo fratris tui
et trabem in oculo tuo non vides
ypocrita ... trabem de oculo tuo
et tunc videbis ... festucam de o-
culo fratris tui. Sicut ... de vita con-
templativa ... tam diu quis
... et ... debet
... quod ... aliqua
... quod ... suos ad ...
... non requirit quod
... ... in ...
... ... per ... 13
vidit ... quarto ...
in ... 3 ...
... difficilium ...
... Sicut ... oculus qui ...
... non valet
... et ... acute
aliqua ... contemplans. tar

dicor[?] e contra suos cogitationes viros
certos sequitur et/ vincitur quum
2 vult te 2. Unde quia malum est
amaro et te. deliquisset domum
de te hanc. te inquit non alios
3 tunc/ Tertio videas fratruum
proximorum indigentiam. Prov. 3a.
Unde si cuncta ? proponit ter
quia fratres tuos ? ne non videant
videt fratres suos indigentes sed
sacerdos et levita viderunt vel
neglexerunt Luc. 10. Sacerdos praeterivit/
alii et levita quia est secus
locum et videt eum et pertransiit
et de uno qui tamen dicitur ? Job. 2.
Cum venisset socius quod vidit et vidit
socium suum nec ? ? et clau
serunt ? pia abdo. quo
caritas dei manet ? q.d.
non. Et videas nos pauperum
indigentiam sed paupertas fiet
quia et multa alligavit ea
in stabulum ? ? Jo. 16
videbo vos et gaudebit cor vestrum
? ante quam in proximos facies
Quarto videas eterna tormenta
torum vehementiam/ ideo eo quod vos
dulcis [illegible] deputo fa
talis cadit in eum ? quo
sunt et frequenter penam. Unde
penis inferni infernalis/ ideo
bene ? ducet. Et ? et omnium
tuos ? ? et ? ?
proximos videbis. Et quod ?
videt semper infallibiliter relinquit
a peccato satis cito/ Naum 2.
quod ? viderit te ? ?
Dum ? de ? vic li pre
de ? / Nescia latius est que vere
pura: profundior, fundo plenus
ardore inmensa li/ plenus fetore
inpossibili/ plenus dolore in
mirabili/ Ibi miseriae ubi te
rore/ ibi ? ubi ? hor
ror eternus. ibi ? ?
et desperacio ? ?
to videre. vigilate ? tera
te Math. 13/ et ? ? ?
te ? ? quo caute am
buletis non quod ? re
? ? ? dies mala
? sunt. Addicio
De quo bona victoria in ? ?
niano ? vij. c. 6. ?
quod pena infernalis est in loco
corporali ? ? ? ?
affligunt ? ? tam ?
quam penis malignos ? affli
get et cum igne corporali
quo cremabit et affliget spiritus
et eorum corpora. ut ? corpora
? ? ? ? affliget. alios
plus alios minus secundum exigentiam
meritorum/ et ? afflictioni
ignis coniuncta erit afflictio ?
? ? coniuncta erit pena ?
et tenebra ? ? ? ?
in ? penis erit paritas/
et eorum varietate acerbitas. et cum
acerbitate inevitabilitas. ut pote
cum rigoribus supplicium et tormentum
corporum ? a ? ? ? ?
Nota de eo intelligunt ? ?
? ? quia eo ? ? ?
? co ? quod ? ? ?
? ? ? ? ?
? ? ? ? ? ?
? agat ? ? ?
se faciet ? ? ? negare.
? pia ? impugnare ?
? ? pia ? ?
? quod ? ? ? ? ?
? ? maior ? lege ?
? ? impugnare ?
in ? ? ? ? ?

iusticie · est condignare culpa · non solum
quantum ad radicem / verum etiam quantum
ad circumstancias aggravantes / Sed convenientissimum
est · ut iustus iudex penas debitas ab impiis exigat
ut ipsum convenientissimum quadrare / ut super
nos remaneat dedecus peccati sine
decore iusticie / sed materia est potestas
dei in creando · et sapiencia in gubernando · et clemencia in reparando
ita et eius summa iusticia in
puniendo / Sed iam illud non exibis
inde donec reddas novissimum
quadrantem / et Deut. 27 / de pena
pro culpe erit plagarum modus
Capitulum 12 Divina iusticia peccatori
impio debet punire secundum exigenciam
culpe · et culpa mortalis ad quam
succedit finalis impenitencia ipsa
debet esse discordia perpetue · de-
bet esse libidinose · et discordie
ordinate ultimate / Sic non est quod ipsa
puniat penas ... arbitrate
et multiformiter / Capitulum 13 Discor-
die perpetue pena debet esse perpetua ·
quia peccatum quod commisit · et de
quo nunquam penituit · perpetuo durat
quia ... a vita eterna scilicet a deo se
... et ab ... vite precedit
... perpetuo delectari / Et
quia ... delectabatur et se tunc ... et nunc
... delectatur · et ... discordia que
... contra deum ... perpetui / Sic per-
petua ... discordiam · Debet
... fuit ... hec in suo
... sicut opposuit / non
perpetuo · scilicet in deo ... et deo ...
... agendo / sic deus ...
... perpetuo non ... puniendo
... noluit benedictionem et elongabitur ab eo / Et propterea convenit infinitam
... et pena sit infinita
... non ... pena infinita
... sit saltem duratione
et per votas ... malo adhesit sive superbiens
... et deus se affligat · sive
... sive · respice ... pene
discordiarum libidinose impius in ipsis
... / Capitulum 14 Quia discordia
libidinose · pena debet esse afflictiva
... quia delectatus ... corporaliter · et ... illis ...
... contra ... et ad ... et pena
... libidinose ...
et ... contra impium
et ... / Sic est quod
... delectacio ... 1a
... in qua est ... delectatio ...
... ad ...
illius corrupte et delectacionis ·
... sive sit ... sive ... pecca-
tum ... in loco infimum · et sic
maior ... a statu glorie longinqua longiquum
... infirmum infimum ...
... quod opponat
affligendo infime ... atque
... non solum a pena spirituali pacia-
tur ... corporali que est infima
... a ... corporis ...
ut peccatores in ... designa-
... et igne et sulphure ... tormenta
Capitulum ... quod ... potuit
corpori et in ... influere
... movere · ... sic ...
pro culpa puniri · et sic ... se
vilitati et ... peccati ·
Sic est quod ... ordinem iusticie
debet ordinari · ut tamen peccator ...
... quia ... igne ...
alligetur non ut ... in illum influ-
at ... sed ut ... dictum ... decet
suscipiat penam / Capitulum ... qua
... in ... utique prope
... naturaliter ...
alligatus · ... est quod ... tamen-
... Capitulum ... ignis ... non agit ...
... et ...
... / ... non
... p. viij

... chapter ...

ignis in omnibus hic est quod ab eodem
alii detineantur et generet in ma-
teria et alii nunc eam ab eodem
igne aliter urit palea et
aliter combuscit lignum cuius
causa est in peccato distinctio et inequa-
litas quia actio ignis mo-
dicum in corde est uniformis
et iniquum recipit sine recepit
nec mutari. Unde est quod divino
iuxtio ordinante ille ignis
se agit et se urit et non
corrumpit combinit / sed affligit et
non interimit / quia non agit
ad sue forme multiplicationem
ricu sed ad patiens anime in corpore
perturbationem sue ipsius speciei
in se ipso. Unde non sit nova
simpliciter passio imitatio receptio sed adepte passionis quem
nationis. Sicut sit in eadem pena
nec acerbitas extinguit nec
eternitas tollat acerbitatem
Postremo quia discordia quibus
tribuit de pena dei et inicio
dampnationis et peccato actuali inordi-
et nata est auersio a summa
Iure et bonitate et inordinata conuersio
ad bonum commutabile et deor-
dinatas voluntatis sit cum deanime
rationis hic. Unde est quod actu-
peccato non dampnati sint
puniendi triplici pena / scilicet
auersionis carentia visionis dei
que conuersionis pena incendii
materialis / que pugna volun-
et rationis pena vermis
ut sit quod multipliciter hac pe-
nas affliciuntur varie et acerbe
eterna crucientur / et tormen-
torum fumus ascendet in secula seculorum
Ad quos nos perducat deus Amen

hic lo ve in breviario
te vij c 6.

Contumelia et tormento inter-
rogemus eum / ut sciamus reuerenciam illius et probemus pacien-
ciam eius. Morte turpissima condempne-
mus eum. Erit enim respectus ex sermonibus
illius / Posita conspiratione iudeorum
ad Christum occidendum hic prosequitur
de sue conspiracionis execucione ad suum
flagicium efficaciter adimplendum
Ordinat autem quod necessario duas hic
circumstancias penalitatis quarum prima est
summe molesta propter acerbitatem
et secunda inhonesta propter turpitudinem
vilitatis in morte turpi. Circa primum
sciendum est quod omnis pena infligenda
homini in duobus consistit scilicet in verbis
et in factis / nam per verba convicantia
homo dehonestatur et per facta cruciantia
homo debilitatur. Et ideo istas duas pe-
nas dicunt se velle inferre Christo dicen-
tes. Contumelia et tormento etc. /
Contumelia quantum ad verborum dehoc-
stacionem / tormento quantum ad corporalem
passionem. Quantum ad primum de ver-
borum iniuriis sciendum est quod secundum
verba loquendi quibus homo proximo
suo iniuriatur sunt convicium. contume-
lia. improperium. detractio susurra-
cio derisio et correctio. Sicut enim cor-
pus in homine quod alias homo in minori
bonitate diminuitur seu ... auferre
vitas honor fama et amicicia
sic contra vitatem est correctio. quod est
quedam inordinata correctas in verbis
per quam homo intendit offendere proximum
dicere filius. Contra honorem sunt
convicium. contumelia. improperium
et derisio / Convicium est verbo hominis
quodlibet dehonestacio sine exprimatur
vicium culpe sicut pene. Contu-
melia vero est nisi quam homo minuit
verbo exprimente culpam / maculat
aliud dehonestat

Secundum si dicat te fabricasse vel tecum
conuicium est. Quartum si dicat fur es aut
adulter. contumelia est. et ea contume-
lia est conuicium. sed conuicium plus
importat quam contumelia sed non contra.
Improperium autem est iniuriosa recti-
tudo hominis indigentia prodeuntis
propter quod ad iniuriose etiam con-
requirat alium ad iracundiam an-
tequam sic indigentie
pulsus ex suis temporibus ...
etiam cum aliis ... [illegible] diminu-
tionem honoris et fame. Derisio
autem est vicium ludendi. et intendit
ad vicium ludendi. Secundum derisor
erubescere ... sed [illegible]
in spe ludendi ponit ... quod faciat
hominem dehonestatum timere. et propter
hoc est peccatum mortale. Contume-
lia autem et detractio quia nil aliud
nisi honoris et detractio quam iniuriosa et la-
e iniusta dicta verba ... diminu-
tionem de aliquo. cum intendit diminu-
tionem fame sue. Secundum contumelio-
sus se habet ad famam et honorem. sed
sicut raptor ad bona corporalia. Sed detractor
raptor ad bona spiritualia ... detractoris
est fur fame. quia de ... detractoris
est ut occulte fiat. Contumelia
autem est presumptio. cum fiunt ... pac-
ta et presumptio ... occulte. et sciant dispo-
dientia occulte. et sciant dispo-
sitiam occulte. et sciant dispo-
dicam ... est presumpta locucio. Cuius
ratio est quod ... debet optimi-
bus optimum ... est melior quam
fama vel honor vel sanitas. quia est in
vitate iudicandi de rebus ... quamquam
non sit culpa pro decipi. et ideo
suspiracio peior est quam furtum. et
detractio peior est quam conuicium
quando est contumelia. et peior est de-
risione et improperio et tolerancie
propter quod est pro ... peccatorum iudicanda
Ipsa vero non est ... in
verbis sed magis in factis

Secundum ipsa est bellum priuatum et
inter personas priuatas sine publica
auctoritate. et sic patet quod sicut contume-
lia sine publica et honor impone pecca-
tum ad diminuendam suam honorem etiam in-
iuste. per contumelia vero probat ho-
mo humilitatem. et per tormenta probat
paciam. Et ideo ut probaret inde
per humilitatem. volebat sustinere con-
tumelias. et ad probandum eius
pacienciam volebat sustinere tor-
mentorum molestias. Secundum autem
contumeliis et tormentis intro eum
ut suam reuerenciam eius vel humilitate
et probaretur pacienciam illius. sed per tor-
mentorum inflictionem. Consequenter ubi
oportet turpissima eo eum. Ordauit
quod mors sua sit inhonesta. et hoc
propter spiritum de voluntate. de oportet
ipsa eo dicitur. eum vel morte et ius
tam circumstanciis turpissimis. Exitum
ipsius illius ... vel destruccionem
et ... ... illius
quod dicitur Johannis 2. Soluite templum
quod ... in triduo reedificabo id quod
... si post mortem resurgat.
Dubitatur vero si fuit violentus.
Occisus vel voluntarie a seipso. Sed
non videtur quod fuit voluntarie occisus
in ... Ysaie 53. oblatus est quia
ipse voluit. Secundum Augustinus de trinitate (c. xiiii)
Spiritus eius non deseruit car-
nem inuitus sed quia voluit et quando
voluit et quomodo voluit. Preterea Johannis 10.
dicit Christus Nemo tollet animam meam
a me. sed ego pono eam a meipso
Contra quod aliud occidere quam tollit animam
sua ... non fuit occisus ab alio
sed a seipso. Preterea Christus fuit optime
complexionatus. et tamen cito fuit mor-
tuus quam latrones qui in ... pe-
na fuit. Secundum Pilatus mirabatur
si iam obiisset ~~...~~ non fuisset (Mar. 15)
sibi inuisa. sed propter violencia fuisset occisus

2a

x go mortuus est voluntarie tamen [Tertio]
in medicantibus per violentiam naturalem
debilitatem paulatim vita defi
cit [Sed] in Christo non sic fuit, fuit enim quando
moriebatur ut patet per evangelium 2a clamans
voce magna emisit spiritum ergo
7 [Quarto] corporis sua oblatio fuit
sui corporis deo patri pro nobis
[Sed] Christus obtulit semetipsum pro
nobis secundum apostolum hebreos 9 per spiritum sanctum
obtulit semetipsum pro nobis im-
maculatum deo, ergo sibi ipsi mor-
6 tem intulit [Quinto] Sampson
in morte sua occidendo se ipsum
cum philisteis figuravit passionem
Christi iudicum 16 [Sed] ipse voluntarie mor-
tem intulit sibi, ergo eius veri-
tas concordat figure [Ad octa-]
vum patris sacris in littera ista quod tor-
mentis et morte turpissima co-
mitaverit eum / [Et lucas 18] dicit
despuent et flagellabunt occident
postquam flagellaverint occident
eum ergo fuit occisus ab eis per cor-
violentiam [Ad quod] dicendum quod Christus fuit
vero occisus et tamen voluntarie mori-
ebatur / videtur pro tanto quia persecuto-
res Christi intulerunt causam sufficientem
mortis corporis / [Secundum] mortis Christi quan-
tum fuit ex parte iudeorum fuit ma-
liciose illata / [Sed] quantum tendebat
quod non acceptasset / voluntarie tamen de-
occisus quia preuenit naturam succumbere
illi nocumento quod possit si vo-
luisset illi nocumento viriliter
restitisse / [Secundum] quod anima Christi quamvis
omne cum verbum fuit unita sua
de natura sua aliquando lepius
sed non preservavit sed preuenit naturam
pati quando potuit [Ideo] dicitur et
voluntarie mortuus et vere occisus
et voluntarie Christus fuit causa sue
mortis indirecte / et lepro

illata ab exteriori per se et directe
[Sed] Christus quia aliter dicit quod ipse fuit vo-
luntarie occisus quoad sufficientiam quia
potuit non sustinere / [Ad primum]
dicendum secundum apostolum etc. / violentum
est id cuius principium est extra nichil afferen-
te vim passo [Sed] quia patiens Christus eum
pre morte fuit ab extra, non passus
corpus suum aliquid cooperabatur ideo
fuit violentum per se et directe quia
tamen Christus non impedivit cum potuit
immo de voluntate passus et occisus [Sed] quan-
tum ad illatorem exteriorem fuit vio-
lenta passio [Ad secundum] dicendum quod nemo
tollit etc. intelligitur nemo invito
quia id dicitur proprie tolli quod aufertur ab
aliquo eo invito qui resistere non potest
[Sed] de potestate eam a meipso [Ad tertium]
secundum thomam 3a parte questione 47 articulo 1 quod id
fuit miraculosum quod preuisisse cum
fuit mortuus voluntate sua pre-
mittebat quod subito natura corporis
cederet nocumento illato / [Ad quartum] dicendum
ad quartum quod id fuit miraculum quia naturam
sua conservavit forte usque ad ultimum
et tamen subito preuenit naturam corporis
cedere nocumento [Ad quintum] dicendum quod ob-
tulit se ipsum sustinendo non agendo
acceptando non cooperando [Ad sextum]
dicendum quod figura debet intelligi non in omnibus
sed in aliquibus sicut hic quia
Sampson moriendo inimicos suos
destruxit sed Christus non sic hoc
quod mortem intulit sibi ipsi
nec [Dubitatur] in littera mortem
tur et [Item] multis verbis videatur aliquid
in salvatoris et benedicti redemp-
toris [Ideo] ista cum verba a iudeis mali-
ciose prolata. Christus preterea descripsit
passionem quoad terra fuit enim
penalis et dolorosa, iniurialis
et ignominiosa, iniudicialis
et iniuriosa [Fuit] primo penalis

et dolorosa / tum quia passio eius fuit per totum
corpus extensa. tum quia ad mortem tímia
ta / vnde permittat morte turpissima co
dempnemus eum / phil ii / humiliauit se-
met ipsum factus obediens vsque ad mor
tem. fuit autem ipsum genus mortis longum
et dolorosum nimius / vnde aug. de tri
longa morte cruciabatur ligno suspen
de ipsum dolorum magnitudinem expectat
ipsius per prophetam Tren. 1. O vos omnes qui
transitis per viam attendite et videte
si est dolor sicut dolor meus narrat
aug. de ciui. dei c. 10. et valerius
li. 5. c. 7 De codro rege atheniensium
quod cum regio sua et ciuitas ingenti
hostium bello debilitata esset. de
auxilio diffidens. ad oraculum appol-
linis confugit. ac per legatos con-
sultus est. quo tam graue bellum
disponi posset. Audit enim ita fore
si ipse hostili manu occidisset.
sed cum ad castra hostium per venisset
ordinauit quod nos regem atheniensium
sed interficerent. vnde dicit codrus quod
hoc sua ciuitas pacem habere posset.
nisi ipse ab hostibus interficeretur. de-
posuit regia insignia. habitumque pau-
peris induit. et castra hostium ingressus
ab eis interfectus est / post cuius mortem
gens sua triumphauit / Exemplum istorum
fuit de christo / vnde nabuchodonosor fuit
fuit de christo: quia habebat ciuitas quadraginta mi-
ordinante / quod ciuitas quadragesima mi-
nus triumpharet. donec rex eius da-
uid filius. ab hostibus foret occisus. Sic
filius dei filius nullus erat qui vellet
eum occidere. Ideo dei filius amore
qui possit occidere. Ideo dei filius amore
humani generis liberandi / formam serui accepit.
et sponte se occidi permisit. Sicut
inuenitur ut homo. philip 2. De hac
morte bernardus in quodam sermone inquit.
O bone ihesu quid tibi et morti.
nos debuimus tu soluis. nos pecca-
uimus et tu luis / Eius sit exemplo

gratia sit in cito / carnatus pueri
modo. Secundo fuit passio christi penosa
lis et ignominiosa. multiplici
enim genere continuit turpissima. in quo
genere ex tempore ex loco et ex socio
Primo genere namque nullum genus supplicii
magis ignominiosum fuit. quam crux
vnde bernardus O bone ihesu. quam
dura et aspera. pro hominibus passus
es. dura verba. duriora verba
durissima et horrenda crucis supplicia
Item in quodam sermone Caput
quod angelicis tremebundum spiritibus
densitate spinarum pungitur / facies pul-
chra prae filiis hominum. sputis iudeorum
deturpatur / oculi lucidiores sole
caligant in morte / aures
quae audiunt angelicos cantus.
audiunt peccatorum insultus / os quod
docet angelos. felle et aceto po-
tatur / pedes quorum scabellum adoratur.
cruci clauo affiguntur / manus
quae formauerunt celos. sunt in cruce ex-
tente et affixe / corpus verberatur
latus lancea perforatur. Et quid plura /
non remansit in eo nisi lingua ut
peccatoribus exoraret. et matrem
discipulo commendaret. Et bernardus Item
aug. de sermone cum quibusdam cardinalibus
filius meus dei ad crucem ducitur / ex pal-
matur quod est vera palma victorie /
spinis coronatur quod peccatorum spinas
venit confringere / ligatur. quod soluit
compeditos suspenditur ligno quod erigit
elisos. Aceto potatur fons vite. dis-
cipulus. cedit ipse solus voluntarie / ui
ta mori / Occidit ad tempus vita.
mors. Secundo fuit in morte sua
ignominiosa ex tempore / nam tunc temporis cele-
brauerunt iudei pascha suum. et
fuit sollempnissimum tempus totius anni
et maioris festiuitatis / et tunc maior
populus de iudeis confluxerat ad
ciuitatem ihrusalem et ad affligendum christum

tate q° alii magis gaudet cum eis
qui qui c[um] eis punit. q° alii affli
guntur. Sic quantum ad primum, q[uia] illo
tempore a Judeis pati[tur]. q° eos ab egypto
eo liberavit. Illo die etiam oppia
nit. q° die etiam hec inspiravit
Sic 2° moris. x° fuit quoniam op[positum]
opposite loca q[uia] locus fuit albus
i[n] monte. q[uia] videri potuit a longe.
abscondia l[oc]us. et cadavera dampna
torum. Sic cum etiam ut ab omnibus
videri possit. loco solo dignus pro
pheris deputato. Certo fuit ignomi
opposite socie[tatis]. qui inter duos la
trones int[er] cognatos. et in prima
mabris et iis turpissima morte
condempnaverunt eum ut de eo s[ic]
po[n]a[tur] i[n] 2. ma[c]cha[beorum] xi. Sic lep[or]
as turpiter fugiens evasit.
Lipas inceptam grandi, ecce Jesu
ve gratum erat a[d]p[ri]e et tradi
a matre. Tertio fuit passio xpi
dicalis et iniuriosa. quia co-
dicalis. ut legittimo convictum ad mor
tem. damp[na]verunt. Sed dicatur p[ro] dauid
fuit pristinum. Capta bat in aliis
usq[ue] et fagum in notitie tempo
nabat. Addico. aliquid postius
in passione tunc potuit declarare ad
prim[um] de p[er]ss[ione] adeo. Saluum me fac
deus q[uia] intraverunt aque. Sic
a[n]i[m]a[m] meam passi et conclusi actus
anime spes et conclusio actus
usq[ue] ad etiam. meam. In passis
fluctibus tempestatis pluvie fluctus
maris. Intrauit cum fuga vite for
midati. nichil terribilius horrenu
quam maris tempestate. Ideo
semper apparet maris. tempestate ideo
sepe mortes et quasi eiectio ista
tunc picti in mare que hore
solaut. cupientes in vita salvari
Et cum xpo advectum. tanta in hoc
mari magnus et spatioso tem-
pestatis gravitas fremebat ut
de inde tuscultos. unda maris
absorbibat. Inp[er]io d[omi]ni. Veni i[n]

in altitudine maris et tempestas de
mersit me. Navis navigantia in
vetata pro. adeo fracta erat q[uod]
non valebat sub sistere. Sig[nificat] na
ture resistebat ei. q[uia] mortis in
malum antiquitatum. videamus
suprius allonia eius ut attigit por
tum ad portum eterne salutis. Et sic de
venta i[n] pelago quassabatur nau
fragio. quousq[ue] xpus veniens. con
tra tempestatem se opposuit. et
sua morte dignatus est sedare
ipsa sua morte. Dignatus est se dare
Contra Jone. P° legitur q[uod] cum navis
periclitaretur precibus po[n]ciabus in
mare. non quievit tempestas. Sed
sorte missus est Jonas i[n] mare. et
tempestate cessante. pervenit na
vis ad portum. Sic puto p[er] tempes
tate marina. Secundum petrum super
bie. et q[uia] tumor maris quanto al
cius navem elevat. tanto amp
lius modum illa super p[ro] fundu[m] pro[ici]t
Sic et superbia. quanto eum hones
in nos super celum ambitio ex
tulit. tanto fortius illos usq[ue] ad
infimum deicit. Vnde ps[almus]. Ascendunt
usq[ue] ad celum. et descendunt usq[ue] ad
abissum. Sed Jona vero p[er] nota p[ro]p
ter triplicem ipsius interpretationem. interpretatio enim
columba. donatus. et dolens. Per eos
cum has interpretationes nota xpus na
tus fuit et sine peccato. ut columba si
ne felle. Vnde in Cant[ico] 1. Oculi mei
columbarum. et rubicundus. Sic nobis
fuit donatus in precium nostre salutis
Vnde in Ysa. 9. Paruulus natus est nobis
et filius datus est nobis. fuit et do
lens. Vnde in Ysa. 53. De proditionibus vi
deus. ipse dolorem. Sic 12 sorte missus est
ruinat ut sedaret tempestas. Sed
Jonas abstulit se i[n] mare pi
scibus p[ro] salute navis. Ita xpus se
abstulit p[ro] liberatione humane nature. Et no
ta q[uod] cognitio sors cecidit super eum. q[uia]
ipse est onus et sapientia patris. et sine
eo factum est nichil. Ideo despecta super
clavit respondendo. sequitur. Cum dixerit sapiens

forte quereret hic ad Ysa. 6. Quem
mittam et quis ibit nobis. Ipse filius respondit
dicens Ecce ego mitte me. Haec verba
hominibus sic exponit quasi filius patri. Quando
corporatus esse dicat. Pater ecce prime
creasti omnia / angelos in celo fecisti
unum pectore iubilantem. Cum non
fuerunt alacres illo in paradiso deli-
ciarum. Ille namque rebellis cum suis ad hoc
tibus permansit irremediabiliter creatoris
perpetuo. Salvari et redimi non digni quia
ex propria superbia sua cecidit / fecisti post
corpus hominis quem in deliciis paradisi locasti
et hominem quem in deliciis paradisi locasti
Et ecce spiritus suas deliquit. Et in
exilium ponitur et sententia in carcere
damnatus. Pater de nationibus implere
ruinas et loca paradisi vacua:
nunc cura deo erit de bonis
et de perditis et invenies. Sed cum
tenebras punitos et filii deficit
tie irrecuperabiles sunt. Hos hic re-
staurari potest / quorum humilitas est nimis
angelis cum altitudine nec potuerunt
equari per superbiam: hoc vero sapientia
affectabat / ut ego viderit [illegible]
quem diligo prorsus. Ut per me [illegible]
propter quod per me lapsus videatur. Sed si
propter me orta est: tollatur
tempestas per me orta est. Tollite
pite me in mare. Et hominibus ipsis de-
ducitur / ergo forte Ionas prophetam
est in mari quia post peccatum per desperacionem
descendit in hanc mundum in quo peccata
ut tempestate pervenire. Et
passionis omnia quae ob culpam por-
29 tare debebas. Vide Iob 38. Circumdedi
mare hostiis meis. Posui vectes et
hostia et dixi usque huc venies. Et hic
confringes tumentes fluctus tuos. Istud
penaliter mihi imposuit. Quod [illegible]
ascendit. Lacrima et clamore supplici
cum protulit in suo corpore quod hoc
fracta sit hostis maris unde ut
homines amplius non submergantur. Sed
plus non ultra a modo fluctus eius et

nos deo patri per mortem suam recon-
ciliavit ad extinguendum per sanguinem
portum. Cum angelis in meditacionibus
hominum / Deus est unigenitus dominus Ihesus
et salvator noster. Unigenitus filius
dei verus deus verus homo. Quia solus
[illegible] in utero est conformatus in
sola sua qui deformis [illegible]
hominum factus est. Quamdiu voluntate
inimicos nostros. Attamen est sua
lumen nostra factus holocaustum [illegible]
ut ordo in corpore tuo. [illegible]
negligere. Ut autem indignacionem
tuam a nobis et corde plenos
faciat in celestibus. Cum totum ve-
Bona voluntas in suo humano corde.
De [illegible] passus est passionem generalissima
passione acerbissima et passione mi-
raculosa sed vivificatrice / passione
longissima qui ad nam [illegible]
non solum fuerit omnia membra [illegible] /
verumtamen [illegible] omnes anime potentias.
Unde nichil pati posset sed [illegible]
tam / passus est passione [illegible]
non solum dolendo ut pateretur sed
etiam condolendo ut compateretur
dilectissima / passus est passione
intemptoria propterea anime a corpore /
salva est unione utriusque cum divini-
tatis. Consummatum est quod de propriis datis
bonis nichil quod semel assumpserat
aliquid reliquisse. Vide ut hoc [illegible]
quod reparatur per [illegible] ordinatione per dixit omnia /
per concordiam reparare debuit [illegible]
[illegible]. Ut salva sit libertas arbi-
trii. Salus nichilominus erat [illegible]
salus et sic ordo iustitie. Anima ergo
reparare debuit salva libertas arbitrii /
reparavit dando corpus efficacissimum
ad id efficacissimum est. Quod immutatur
ad cultum virtutum / nichil
ad magis inforcit [illegible] ad virtutem quia
[illegible] tollerando mortem [illegible]
et obediendi divinitatis mortem [illegible]
non quacumque sed penalissimam / nichil
vero magis [illegible] quam tota [illegible]
qua pro nobis dei filius [illegible]

acerbissima

[illegible]

culmen

abiectionis mortis primo cum nihil
nisi de morte posuit atque pro-
pter benignitas tanto maior ostenditur
quanto pro nobis grauiora et abiec-
tiora sustinuit ut pati voluit
deus dominum cum ipso filio pro nobis
tradidit. Sicut pro nobis omnibus tradidit illum
quomodo non omnia cum illo nobis dona-
uit. Ergo quo inuitauit ad ipsum a-
mandum et tantum inuitandum.
Quartum quod reparare debuit saluo
honore dei ideo reparauit offerendo
deo obsequium satisfactorium. Est
autem satisfacere deo honorem debitum
rependere. hoc autem deo sublatum
per superbiam et inobedientiam hominis
ad quem Christus peruenit. nullo modo melius
restituitur quam per humiliationem et
obedientiam ad eam rem ad quam nulla-
tenus tenebatur. Cum ergo Christus
in quantum deus equalis esset patri
in quantum homo dei in quantum Christus innocens
7 nullatenus esset debitor mortis
12 dum paruitatem exinaniuit et
factus est obediens usque ad mor-
tem: exsoluit deo quod non rapuit
per obsequium satisfactionis perfecte
et obtulit sacrificium suauitatis
summe pro perfecta dei placatione.
Postremo quod placare debuit
reparare saluo ordine regiminis uni-
uersi per medium conuenientissimum
reparauit. Conuenientissimum autem est
ut contraria contrariis curentur quod
ergo diabolus voluit [illegible] superbia ut deus
superauit in ligno uetito volens
delectari. Ita quod mediator est ad libe-
rationem creatus est in perpessione. ac
[illegible] totum genus humanum instituit
et perdidit immortalitatem et incurrit
[illegible] mortem. Sic est quod ad
hoc quod Christus repararet conueniens remedio

deus homo factus. voluit similiter et in
ligno pati. Contra utramque infectionem
pati passione equalissima. Contra libidinis
passione acerbissima. contra proprietatem
passione [illegible]. Contra
mortem debitam et inuitam. pati mor-
tem non inuitam sed voluntariam. Cum ergo
tam non inuitam si voluntariam. Cum ergo
qualitas [illegible] infestat nos
non solum corpus et animam sed omnes
potentias partes et omnes anime potentias
Sic est quod Christus passus est in omni corporis parte
et omni potentia anime. In superiori parte
quando summe in deo delectabatur ut [illegible]
propter unionem suam ad superius. et summe
patiebatur ut natura propter compassionem
ad inferius. quod Christus erat viator et
comprehensor simul. Cum ergo quod libido
vehementer infestat in nobis animam et
carnem. et quantum ad carnalia. et quantum
ad spiritualia peccata. Sic est quod Christus et ac-
cerbissima passione passus est in carne. et
acerbissima compassione est in anima: et quod
in carne erat maxima equalitas comple-
xionis. et in anima viuacitas sensuum.
In anima vero summa caritas ad deum.
et summa pietas ad proximum. Sic ergo
utrique dolor fuit intensissimus. Amplius
quod tunc superbia alii compungit internis
sed proprietate. alii exterius quo ostentatione
et aliena laude. Ideo ad remediandum
contra superbiam passus est utroque modo ignominie
et in se patiente et in comitantibus que
fuit in passione. Postremo quod fugiendo
diligebat diuinam naturam et passus est Christus
[illegible] Sic est quod in morte Christi sit facta
[illegible] corporis ab anima. ut tamen salua re-
maneret unitas persone et unio tamen carnis
quam anime cum diuinitate. Corpus unio anime cum
corpore fuit Christo et facta unum. Sic est quod licet
non fuit Christus in triduo. Sic dicit et
caro cum uita cum deo uerbo. Sed
quod mors in [illegible] non potuit mor-
te induci in persona que uita fuit
Ideo mortua est mors in uita. et per
morte absorpta est mors in victoria
et princeps mortis deuictus. atque
sic Christus a morte et causa mortis
per meritum mortis Christi. Ergo Christus reme-
dium efficacissimum liberauit nos
[illegible] concordat [illegible] sicut [illegible]

Haec cogitaverunt et erraverunt.
excecavit enim eos malicia
eorum et nescierunt sacramenta dei
neque mercedem speraverunt iusticie
nec iudicaverunt honorem animarum sanctarum
Postquam prius suos posuit regulos
opiniones erroneas, hic ponit erro-
rum fatales occasiones. Et circa hoc tria
facit. Nam primo ponit errorum recapi-
tulacionem. Secundo causam errandi manife-
stat. 3o ponit errancium triplicem
i. excecacionem. 3o ponit et nescierunt triplicem
decepcionem. Dicit ergo sic
dicentes sicut dictum est vobis maxime vite
sit, quod hoc sit circa voluptatem iniustie proprie
carnalis voluptatis intendere cogitaverunt
et multa preterea crudelitate cogitaverunt
et erraverunt proveniunt
in malicia. Secundo ponit causam errandi
[illegible] excecavit enim eos
manifesta. Hoc est error in
tribus notandus, quod nunquam est error in
ipsis peccatum actuale hoc, quia hoc
corrigat errare. aut est vincibilis er-
ror aut est invincibilis. Si invincibilis
excusatur, quia deus non exigit ab homine
impossibile. Si sit vincibilis
quia hoc est talem errorem debuit precavere
et cum non vitaverit sequitur aliqua
malicia vel vicium precessisse, propter
quam quidem hoc errore negligenter. Quia hoc
non depellat spiritum. quod dicit spiritum. unde
habet collaciones ad peccandum ea que
conveniunt statui suo. est hic ignorancia
peccatum cum est ignorancia affectatio-
nata in desperacione. hoc non excusatur.
Si est alia ignorancia affectata excusatur.
et est talis ignorancia hoc non potest non depi-
dat spiritum. ymmo depellat et neglegit et
talis non solum negligit spiritum. ymmo
contempnit spiritum. et talis est invincibilis
malicia. propter quod hoc non spiritum depellat
et talis malicia facit hoc indisposicionem
et ad peccandum. et dat et talibus quod et
ad peccandum indisposuit, scilicet ad fine
magis voluptatis et iniustie
libertatis. Et talis malicia fuit
in ingratitudine predictorum. Tercio dicit Haec

eos malicia. i. corrupcio peccandi cum
voluntate iniustie. unde dicitur excecavit
eos. et nescierunt sacramenta dei
quia in malivolam animam non introi-
bit sapiencia. ut dicitur in eodem capitulo primo
sapiencie. Tercio ponit errancium triplicem
decepcionem sic et decepcionem nescierunt
decipiebantur enim isti mali de quibus
in isto capitulo est tractatus. Primo ad ea ad
que tenentur ex spirituali revelacione
2o ad ea ad que tenentur ex morali
informacione. Tercio quantum ad ea que sunt
ex virtute declaracione. quantum ad primum
dicit nescierunt sacramenta dei i. intellectum
incarnacionis et passionis christi que
per divinam revelacionem hominibus necessaria sunt
ad salutem. Et est ea quae forte
multe gentes non dum sciunt. unde forte
in fide primo. Dicunt enim ita male
et vivere cum lege nature quod non sit
dignum per legem gracie / Loquendo
prout lege nature sunt in adulto.
Secundo decipiebantur quantum ad ea que
tenentur ex informacione morali. Et
cum leges voluntatis ponunt iusticiam
esse premiandam. Sic plato in libro suo
de re publica supponit conservatores iusticie
immediate premiandos et destructores
eius puniendos. Idem supponit tullius
de sompno scipionis et macrobius
commentator eius. Ideo propter malicia
eos excecavit. Unde dicit neque mercedem
speraverunt iusticie. i. neque premia data
bonis neque penas datas malis.
sed supra dicto c. declaratur. Tercio
decipiebantur isti quantum ad ea que
sequuntur ex philosophica declaracione. quod quia
dicit spiritus vinctus corporis. quicumque
sunt in resolucione ut augustinus. hoc
in ablatis omne per mortem. quod est contra
eos. quia non iudicaverunt honorem
animarum sanctarum. i. honorem animarum que
corporum sunt / dicit spiritus quod iniuste et sancte
vixerunt. Dubium est utrum alia excelsa
supradicta hoc est ad salutem necessaria sint
revelanda.

Scilicet
retributio
alis moralis
Philosophi et
Dubium

[illegible] que non defit in
natura ut includat in superfluis
... de ea quo proximi valent
set hoc acquirit ob noticias necessarias
ad salutem quod non necessaria requirit superfluitas
natura non revelanda. Item negare
bonum vituperabile est. Item qui non credit
que rationi consonat negat rationem et
credere talia est vituperabile. Item fides
precipit credere talia que rationi repugnant
secundum ut de partu altero et de incarna-
tione filii dei et de multis talibus. Ad
ad opposita dicendum quod fides est pru-
dens ratio sed ea non apprehendit
sed superat. Item vanitas fidem impossibile
est placere deo quod necesse est habere fidem
de non apparentibus prout dicitur
quia fides est quod quorum sunt sub ratione
gratia et felicitas supernaturalis. Item
... oculus non vidit
nec auris audivit quae preparavit deus di-
ligentibus se. Igitur ad finem ultimum
sunt huiusmodi supernaturales necesse fuit quod
ho[mo] haberet media supernaturalia ad
illum finem. Item alie sunt fides spes
et caritas et sacramenta nobis
revelata. Et non alia talia sunt necessaria
ad salutem. Ad primum dicendum quod ipsa
...na sunt quod deo ille eo omnia
naturalia ordinat secundum placitum sue
voluntatis et gratia est quo deficiat
in natura sed sic faciat quod ipse
est pars inferior dicitur quod sunt necessaria
ad salutem superna. Vide Johannis 16 spiritus
veritatis docebit vos omnem veritatem
... sed necessaria ad salutem. Ad 2um quo
quod negare rationem est vituperabile
... quod non cognoscit ... ea
deficit quod sunt ... probavi. ...
... facit decipiunt et non va-
... videtur regulari debet ...
superiorem. Item ad 3m ... supernaturalia
... ... fidelis. ... capita-
... ...
... ... laici
nam debet sic potius superiore. Sed 2m non

si de intellectu quod est difficile et non plus
nocet bonum theologum quod videt et audi-
unt rationes hereticorum contra fidem. Et sic
apparet fides. Quin laici modernorum
temporis quod putant theologos habere per ra-
tionabilem ad fidem qua possent
demonstrare illa que ipsi tamen tenent si
Ad 3m dicendum quod est ad bonum vocando per bone
minorum sed ipsa quod fides suadet credere
ea que rationi repugnant sed quod ulti-
mo consentit. Si tamen adiicit credulita-
tem quod sunt dictatoe rationis et propter hoc non
quod sine videtur fides non habet. Item Hugo
[Cist]ercia ... fides est voluntaria certitudo
absentium supra opinionem et infra scientiam
constituta. Item Hugo 2 sic rationis
fides est per quod vitatis ... forma
assertionem creditorum ... cognitione
quod ad credulitatem et fide non requisita
et non repugnat. Item Et speculativum
eius eos ma... indumentum quod omnis per-
natura est superata et veritate. Sic in 30
perfectione potest ambulaverit ut ca-
quod duo peccaverit. Vide Septem vi-
cia capitalia septem infirmitatem certa-
tes mentales. Quia causat sed septem
corporales certe quod in ... potentia
notatur. Primo eum incipit quod traxit su-
biecta superbia nimia claritate. Item sicut
sol suis radiis effulgens excecat
oculos. Sol est gloria pompe mun-
dialis et signat ... tatis ...
de qua ... in ... cum sol
de celo et ... in terra ... vide-
bat de qua ... sed ... habe-
at caritas ... tangit ...
... ... Item
... dones ... et fortune pre-
... incauti ... indigni sui ... inganos
per eos fortes et divitias. Sed ea
superbie sunt materia. Item Augustinus
de civitate dei. Vera virtutum pertis.
superbia in se facta timenda est.
hec illa que laudata sunt sua. ...
laude cupiditatem amittant
... ... ad ...
libro vi capitulo 30 ... 86 ...
non est ... ... 86.
... in super... ut peccat
... ad canonicos ...
... ...

quod uxor sua fuit quadam famu-
la que pre luto (?) ceca facta videre de-
sijt. Incredibile rem tibi nar-
ro sed verum, negat se esse cecam,
sed rogat pedagogum suum ut
educat eam de domo quia est
obscura domus tenebrosa. Hoc
est quod in illa ridemus Seneca hec dicit quod in illa
omnibus nobis accidit. Nemo se
videt, nemo se intelligit; nemo se cupi-
dum (avarum) esse intelligit; nemo se
ducem querit, nos sine
duce erramus et dicimus: non ego am-
bitiosus sum sed nemo aliter potest vi-
vere Rome; non ego sumptuosus sum
sed urbs ipsa magnas exigit
impensas; non est meum vitium quod
iracundus sum, quod nondum constitui
certum genus vite; adolescentia hoc
facit. Quid nos decipimus? Non est
extrinsecus malum nostrum, intra nos
est, in visceribus sedet; et ideo difficulter
ad sanitatem pervenimus quia nos egro-
tare nescimus. Seneca. Hec fuit ce-
citas episcopi Laodicie, cui dicitur Apoc. 3:
Dicis quod dives sum et locupletatus
et nullius egeo, et nescis quia tu es
miser et miserabilis et pauper
cecus et nudus. Septima cecitas
est invidia, et hec figuratur per cecitatem
Heli sacerdotis, de quo 1 Reg. 3:
Caligaverant oculi eius et videre
non poterat lucernam Dei antequam
extingueretur. Forte sic legitur: oculorum
suorum non poterat videre lucernam
ardentem. Sic qui cecitate caret dicitur
non potest videre eam. Iste enim est in-
vidus qui lucernam ardentem in persona
proximi videre et perpendere coram Deo
et bonis viris modo approbari
videre non potest quin ledatur in corde per
invidiam. Narratur de cupido et invido
quod iter agentibus eis Iupiter obviavit
et ad eos dixit: petat unusquisque
unum quodque voluerit et habebit

et invido

et tu qui posterius petis habebis duplum.
Avidus plura cogitans magis voluit
ut alter peteret. Quibus cessantibus tandem
invidus: peto, inquit, ut eruatur
mihi oculus unus et socio meo eru-
antur utrique. De talibus potest ex-
poni illud Ysa. 59: Palpavimus sicut
ceci parietem et quasi absque oculis
attrectavimus; impegimus in meridie
quasi in tenebris. Octava cecitas est
iracundia, de qua Ps.: Conturbatus est
a furore oculus meus. Et Glossa:
impedit ira animum ne possit cernere verum.
Hec figuratur per cecitatem Lamech qui
cecus arcum voluit sagittare et
putans se occidere feram occidit
Cain, sicut narrat magister in hystoria
scholastica. Talis cecitas est de iudicibus
super ... quia cecitate per iram contra personam occupata occupata
cecitate putant se occidere feram
... quia et ira impedit
iudicare potius, et ira impediente
occidunt personam de talibus potest
exponi illud Ps.: Supercecidit ignis et non viderunt solem.
Nona cecitas est cupiditas, quia ecce
et accidia, et figuratur per ceci-
tatem Thobie, qui dormiendo cecitatem incurrit
Thob. 2. Decima cecitas est cupiditas
quia homines facit cecos talpis que fodi-
unt in terris, et hec cecitas facit
cecos paupertatem et mendicitatem. Hec
figuratur per cecum mendicum qui sede-
bat secus viam prope Jericho, qui
increpabatur a turbis ut taceret, ad lucem (?)
Luc. 18. Seneca epistola 2: Non
qui parum habet sed qui plus cupit pauper est.
Quid illi refert quantum in archa, alias arca
quantum in horreis iaceat, quantum possideat, alias pascat
quantum fenerat, si alieno imminet
si non acquisita sed acquirenda computat.
Vis scire quis sit divitiarum modus? Quod (?) primum
habere quod necesse est, proximum quod
satis est. Undecima cecitas est gula postea
que frequenter excecat hominem et spiritualiter et corporaliter.

ab suffosso

Prov 23 Cui ve· cuius patri ve· cui rixe· cui fovee cui sine causa vulnera cui suffusio oculorum/ Nonne hijs qui morantur in vino et student calicibus epotandis// Et designatur per cecitatem nati· de quo Joh· 9·

1 Septima cecitas est luxuria et amor voluptuosus qui aufert hominis iudicium rationis/ quia sicut amor cecus non est amor arbiter equus aliarum rerum/ Ita deformitatem pectoris indicat ex decore [illegible] 31 moralium Ecclesias mentis est prima filia luxurie unde de meretrice Ecclesiastici 26 quia luxurie faciens [illegible] vulneratur/ Et hoc figuratur per cecitatem Sampsonis Judicum 16/ quem Dalida

uxor amica sua decepit et philisteis tradidit ad excecandum sic ... ex cecitate qua percussi sunt Sodomite Gen 19 Cum fuerit Sodomite Gen 19 Cum fuerit ... facerent ut angelis fuissent abusi· quod ... apud Loth ... erat hospitati/ Abusi cecitate tribus quinque ... custodire et ... aliis ad ... sunt deputati Cuius ... Isa 42 ... de te ... ipsi ... in luce ... ut aperires oculos cecorum et educeres de conclusione vinctos· de domo carceris sedentes in tenebris Addico

Hec sunt septem vicia capitalia septem cecitates spirituales representat/ ut que quasi quidam exercitus ... ducem comitantur/ ... 31 moralium ... Job 39 Exhortatione ducum et ululatum exercitus [illegible] Temptacia quippe vicia que ... pugnant ... milicie superbie militant Alia ... ducem sequuntur Alia mox

qualitas subsequitur/ Neque ... culpe cuius pari accessu cor occupat/ sed de maioribus et paucis neglegentis mentem sequuntur· maiores et immense ad illa se ... subintret ipsa namque regina superbia cum devictum cor plene ceperit· mox illud septem principalibus vicijs· quasi quibusdam suis ducibus devastandum tradit suos. scilicet ducibus exercitus sequitur quia ex eis proculdubio importune viciorum multitudines oriuntur ... melius cum ... per ipsos duces exercitus et ... ut possimus enumerando exprimere. Radix quippe cuncti mali superbia est/ de qua attestante scriptura dicitur Initium omnis peccati superbia/ Primi autem eius soboles septem nimirum principalia vicia de hac virulenta radice proferuntur scilicet inanis gloria· invidia· ira· tristicia· avaricia· ventris ingluvies et luxuria/ Nam quia hijs septem superbie vicijs nos captos doluit· ideo redemptor noster ad spirituale liberationis prelium spiritu septiformis gratie plenus venit· Sed habet contra nos haec singula exercitum suum/ Nam de inani gloria/ inobediencia· iactancia· ypocrisis contenciones pertinacia· discordie et novitatum presumpciones oriuntur/ De invidia/ odium· susurratio detractio· exultatio in adversis proximi· afflictio autem in prosperis· nascitur/ De ira· rixe tumor mentis contumelie clamor· indignatio blasphemie proferuntur/ De tristicia malicia· rancor· pusillanimitas· desperatio/ torpor circa precepta· vagatio mentis/ illicita· nascitur/

cecitas

De avaricia: proditio, fraus, fallacia, periuria, inquietudo, violencia et contra misericordiam obduratio cordis oriuntur. De vicio ingluvie: inepta leticia, scurrilitas, inmundicia, multiloquium, hebetudo sensus circa intelligenciam propagantur. De luxuria: cecitas mentis, inconsideratio, inconstantia, precipitatio, amor sui, odium dei, affectus presentis seculi, horror autem vel desperatio futuri generantur. Quia ergo septem principalia vicia tantam de se viciorum multitudinem proferunt, cum ad cor veniunt quasi subsequentis exercitus catervas trahunt. Ex quibus videlicet septem quinque spiritualia, duo vero carnalia sunt. Sed unumquodque eorum tanta sibi cognatione iungitur, ut non nisi unum de altero proferatur. Prima namque superbie soboles inanis est gloria, que dum oppressam mentem corrumpit, mox invidiam gignit, quia nimirum dum vani nominis potenciam appetit, ne quis hanc alius adipisci valeat tabescit. Invidia quoque iram generat, quia quanto interno livoris vulnere animus sauciatur, tanto et mansuetudo tranquillitatis amittitur. Et quia dolens membrum tangitur, ideo opposita actionis manu velut gravius pressa sentitur. Ex ira quoque tristicia oritur, quia turbata mens quo inordinate se concutit, eo amplius dicenda se confundit, et cum dulcedinem tranquillitatis amiserit, nil hanc nisi ex perturbatione subsequens meror pascit. Et tristicia quoque ad avariciam derivatur, quia dum confusum cor bonum leticie in semetipso intus amiserit, unde consolari debeat foris querit, et tanto magis bona exteriora adipisci desiderat, quanto gaudium non habet ad quod intrinsecus recurrat. Post hec vero duo carnalia vicia, id est ventris ingluvies et luxuria supersunt. Sed cunctis liquet

quia de ventris ingluvie luxuria nascitur, dum in ipsa distributione membrorum genitalia subter ventrem videantur. Unde dum unum inordinate reficitur, aliud procul dubio ad contumelias excitatur. Subiungit Beatus Gregorius ducens exhortari. Dicunt enim exercitus ululare sic. Principalia vicia decepte menti, que sub quadam racione se inserunt. Sed immania, que sequuntur, dum hanc ad omnem insaniam pertrahunt, quasi bestiali clamore confundunt. Inanis namque gloria devicto cordi quasi ex racione solet exhortari, cum dicit: Debes maiora appetere, ut quo potestate valueris multos excedas(?), eo etiam valeas et pluribus prodesse. Invidia quoque devicto cordi, quasi ex racione solet exhortari, cum dicit: In quo illo vel illo minor es? Cur ergo eis vel equalis vel superior non es? quanta vales, que ipsi non valent? Non ergo tibi aut superiores esse aut etiam equales decet. Ira etiam devicto cordi quasi ex racione solet hortari, cum dicit: Que erga te aguntur equanimiter ferri non possunt, immo pacienter tollerare peccatum est, quia et si non eis cum magna exasperacione resistitur, contra te deinceps sine mensura cumulantur. Tristicia quoque devicto cordi, quasi ex racione solet exhortari, cum dicit: Quid habes unde gaudeas, cum tanta mala de proximis toleras? Perpende cum merore omnes intuendi sunt, qui in tanta contra te amaritudinis felle vertuntur. Avaricia quoque devicto animo quasi ex racione solet exhortari, cum dicit: Valde sine culpa est quod quedam habenda concupiscis, quia non multiplicari appetis, sed egere pertimescis, et quod male alius retinet, ipse melius expendis. Ventris quoque ingluvies devicto cordi quasi ex racione solet exhortari, cum dicit: Ad esum deus omnia munda condidit, et qui saciari cibo respuit, quid aliud quam munere

deus

corpore condit / Superbia quidem de
victo tamen quasi ex hoc solet ex-
hortari cum dicit Quare tu in volup-
tate modo non dilatas / cum qui
te sequantur egestas. Accepta tempus
in desideriis. propter non debeas /
quia quo citius suscipiat necesse. Si
cum iniuriam deus honoris in volupta-
tem nollet. in ipso generi eius
ex proprio magis et femina
non fecisti / Gula hic est ducem ex quo
tanto quod domum incautum ad pectus cordis
admittitur. familiaris iniquam
persuadet / qua ipsum ceptum vlu-
tans sequitur / quia infelix anima cel-
sus libus iniquis capta dum mul-
tiplicatis iniquitatibus in insaniam deti-
netur tota in immanitate vastatur /
Item ... colligit ipse impius per
deus quod ex ceteri malicia non
curatus de futuris premiis per mor-
te ipso in noctem qualitercumque cum
perficiunt variis modis fremebat /
ita ut iniustia et occulta scriptura
possidebat / ut mortem iuste
omnibus prius opponebat / ut honor
animarum suarum deturbat sibi quod de-
mentes impietatem superare seque-
tes diversas prostituebat / Sed quia
ut illud subiungit ceteris eculeos
dei dolor sunt provide vicos cetera
initur / bella possideat adorare. i.
agnoscitur / quia mala potentia. quod
inimici persuadere valeant. cogita
tione pollicita respicit / Sed per ve-
tando viciorum exercitus. valeat
adornat virtutibus per adeptione
vite eterne. Cum nobis concedat deus

Qui in deus creavit hominem in proprie ... et ad ymaginem et similitudinem
sua fecit illum. Invidia autem dyaboli
mors intravit in orbem terrarum.
Imitantur autem illum qui sunt ex parte illius
Sapientie II. Ponit recapitulando
errorem predictum ait vobis

corruptibilitate / hoc in maiori ostendit eiusdem cum
filio / et primo facit hoc in equali. ostendit
ait vobis naturalem nobilitatem. Secundo ostendit
ibi in ipso per eius ait moralem bo-
nitate. c. 3. i. Iustorum ait / Circa primum
duo facit. Primo ostendit quod homo factus est
a deo immortalis in arbitrio sue voluntatis
Secundo ostendit primordia nostre mortis
ibi Invidia dyaboli. In prima parte de-
ponit prerogativas hominis spiritualis
et valitudinis in morte. quidem a-
tempore / et plures dicit quo ad animam

Et ergo sit / per errorem reproborum qui
negaverunt mercedem iuste et [illegible]
nostre animarum sanctarum post hac vita.
Secundo ipse duobus ostendit. Primo quod deus
creavit hominem inseparabilem in se dis-
tinctione et vinculo aquis ... ele-
et elementalis. Secundo quod creatus cum a-
ymaginem et similitudinem sua. In quo di-
a corporibus celestibus. Item hic sit in cor-
ruptibilia non tamen sunt creata. Circa pri-
mum / quod parens primus in statu
noticie. Fuit posse mori si pec-
caret / et fuit posse non mori si
peccatum vitaret. Secundo quod fuit
a parte dei. Ipse creavit hominem inseparabilem
secundum corpus et destituit sed Amen
dicit. 19. Circa secundum / quod cetere creature
ab homine. vestigium dei habent. i. quia
dicunt dei obscuram notificationem. sed homo
solus inter corporales creaturas. ymaginem
dei habet. quia consistit in memoria intelligentia
et voluntate / Imago est proprio ubi a-
memoria deitatis / et amorem procedentem
ab intelligentia et voluntate / Quam me-
moria correspondet patri / Intelligentia vero
filio / voluntas sive amor spiritui sancto /
Habet ymaginem trinitatis Augustinus ... x.
xi. xiiii et xv de trinitate diffuse
et agit Amen primo dicit. 3. prolog.

Quod ergo hic dicit nos non ait
corruptibilitate / quod de corruptibilitate ait pro ...
dicta / nos quod est corruptibilis non quia ...

c. 1
l. 29

pr hr pactus ad cornup^{9} corpis
zoo ex^{9} a pec i na ppa at cor
rup. Acp^{o} art pc Talis debuit
e ho nat qualis a deo creat^{9} e.
cun corp^{9}. Cu fuit creat^{9} inopt
nuabilis scdm corp^{9} ego et So pc
aia qua creata e ad ymagi
et silitudie dei. Cu dei nobilissia
codicio e immortalitas et incor-
ruptas ego aia qua e immortalis
Corrupit i funidia dyli morte
cudit primordiu ure mortalis
Sc po quo intravit mors
corpalis. So quo ea pcendit
mors spualis i imitatur ab illo
Pgo qt pc qr dyl^{9} pg sui ca-
su videns ho ad vita etna
creatu ad qua ipe abetuo
creabar et qua ppe sua pdidit
ho invidit et eu ad pctm
temptavit sic pz i gen^{9} c. 3. ho
ac hu^{9} pceptu q no pccaret
et q si pccaret morte^{r} supra
quacuq hora comedit^{9} morte
morieris ut gen^{9} 2. pccavit
et moriebat ad qud hu^{9} accepit
q sb^{i} a lege ligni vetiti phi-
bitone accepit So de morte
spuali quae aie ad infra de
scedat. hc e ca. imitacio dyali
i pccando sed q no pccavit no
fuit obnoxij morti spuali et h
e pua hic Dubi^{o} hic corp^{9}
pr hoc fuiss incorruptibile dato
q i statu innocencie pstitisset
et vig uo q roe compositu ex
criis de natura mac e cruple
ex 2 phore Cu corp^{9} hois i statu in
nocencie fuit compositu ex griis
sed ne e etiam^{9} ista p olm gofs
In statu inno^{c} fuiss nutrio
augo et gna^{o} et pquod deppdico

et rstaurao
nac qr alr no fuiss necessari
q Adam comedisset qr fuit
creat^{9} i puffi ^{u}ti qu^{te} et ideo
frustra comedisset. ne p nut-
tione et gnao^{9} q i pnulis a
costat ppt copolidacy magis
corporee ut carnis q indiguiss
nutrimento et deppdicoe nutritoe
et augtoe ac gnaoe ergo hmisset
corpa crupla qd e ppositu So
ponas q gladi^{9} et ferrum cu
bono impetu attigisset collu
vel i statu innoce^{c} certu e q
hmisset corpa molliora quu sit fer
ferru. si fuiss ferrum caro iucta cu car
ne vi^{d} i collu cecidisset qr nat^{r}
molle cedit duro et maiore
duro aute fogue^{c} ego e te po
tuit ad aliud occidisse ut
ho a bestia ut a cane fuiss occis^{9} 3
So hic e dupplex hoc s. ut vole morte
tam^{9} ut e. Cu i statu innocencie
fuiss ho. inmortal hs ego fuiss
mortalis So talidu nal agit i
hmidu radicale cotinue nat^{r} sic
a hmidu no pt restaurare
deppdictu sed fuiss p adnuptia
hmidi nutrimentalis pr^{9} eu deppdito et nat^{r}
te fuiss hmidi radicalis. fuiss
nat^{r} cupto. Cu otiu e dplx 2
pco b Dupedia pcti mois.
i^{2} ho s no pccass. mortu^{9} no
fuiss So pena no pcedit culpa
i^{2} illud pctu no fuiss mors.
Cu q^{9} dr q corp^{9} hois fuiss incor^{ki} 7
In ponit sit duo. p^{3}m^{o} q
incorruptibile no hmiss a na. sed
a dia gra. qr scdm dyo^{9} i de di-
no. c. 8. nalia co data demonibus
no picrunt ppt pctum Cu si fuiss
nale ho no mori. cu pctor
pctm no perisset Restat ego
q no q na fuit imortalis Sub

alii desi-
cet et nat

oti

mortis et de dispositione hominis conditi.
Secundum est quod homo in statu [illegible] respecta
gratia conditoris immortalitas corporis
concessa. Cuius ratio est quia homo fuisset
ordinatus ad finem supernaturalem nam spiritualem
corporalem. Igitur decuit quod in ipsa
constitutione nature aliquid esset secundum col-
latam sibi facultatem preter naturalem
quod sibi corpus et anima. Sequitur in anima
per donum gratie supernaturalis ita quod quam-
diu ordinem obedientie servaret
ad deum, corpus vivificare posset
in perpetuum. Et ideo corpus hominis si homo
non peccasset corruptum non fuisset.
[illegible]
di. xix. Circa secundum quod in hominibus
1 triplicibus corruptionum modos quadrupliciter
4or corruptionis invenimus. Unus est naturalis ut quod ob-
nes sunt sive duratione [illegible] secundum
di. ij de generatione. Secundus est per con-
2 trarium excessum vel contrarium. Et
si dilataverit in mixtis partes per dominium
sua armonia solvitur qua in
stabilitas requirit. Tertius est quod calor
3 ... instrumentum anime vegetative consumit
humidum in quo agit et cum non possit
humidum restaurari naturaliter in pari virtute
... administratur cum humido nutrimentali
fit impurius secundum [illegible]
fit debilis et talis mixtio [illegible]
fit aqua secundum primo de generatione [illegible]
fine. Ita quod humidum radicale consumitur
et [illegible] mori ... similiter
fit in animali et planta [illegible] de
[illegible] ista restauratione. Et hi duo
naturales. Quartus modus corruptionis est per vio-
4 lentiam ab aliquo contrario agente ut
gladio vel igne aut aliorum. Contra pri-
mos duos modos datum fuit [illegible]
quod [illegible] conditionem [illegible] corporis
[illegible] et [illegible] que [illegible] conferret.
Contra tertium modum corruptionis fuit
homo [illegible] donum quia per esum lignorum
de paradiso concessorum fiebat restauratio
deperditi. Ad contrarium tempus. Et ista

restauratio deperditi. Et sic ad minorationem
[illegible] humidi debilitatis humidum radicale
magis ac magis. Ideo homo habuit usum
ligni vite, cuius virtus erat alimentum
totum assumptum in perfectam assimilationem
adducens. Et faciens humidum radicale
ita recens sicut fuit apud nature
conditionem. Contra quartum modum corruptionis qui est
per violentiam conservabatur homo per divinam
providentiam et propriam prudentiam. Et contra
contrarium [illegible] potuit pati corruptionem.
Ad primum dicendum quod concludit quod corpus hominis
fuisset corruptibile per principia corporis [illegible]
nisi fuisset divinitus preservatum ab
contrario per gratiam originalis iustitie. Et
ab contrario per [illegible] divinam providentiam.
Ad 2m dicendum quod fuisset facta restauratio
deperditi [illegible] per esum lignorum paradisi.
Quo usu fuisset per esum ligni vite
nunquam fuisset necesse nisi [illegible]
debilitatione per renovationem [illegible]
secundum [illegible] fuit. Ad 3m quod dicit
nocivo contrario [illegible] per [illegible]
[illegible] et divinam providentiam ut homo
contrarium nocuisset [illegible]
[illegible] ubi sive [illegible] placuisset
si non peccasset. Ad 4m quod homo f[illegible]
at [illegible] mortale naturalis mortis na-
[illegible] fuit ordinatum a deo quia [illegible]
moriendi nunquam fuisset in actum reduc-
ta nisi homo peccasset. Ideo habuit homo in sua
facultate [illegible] mori et non mori et
posse mori et posse non mori secundum
te legem datam sibi a deo. Et ideo fuit
mortalis per naturam et immortalis per gratiam.
Ad quintum dicendum quod actio calidi naturalis et
humidi radicalis [illegible] quod perfecta re-
stauratio illius humidi facta fuisset per esum
ligni vite. Sed tunc nota quod lignum
vite non habuit [illegible] virtutem natu-
ralem [illegible] [illegible]
res creata [illegible] finita et finem
habet in durabilitate et ideo non contulit
[illegible] nature radicalis nisi ad
[illegible] tempus [illegible] homo tamen
[illegible] debuisset [illegible] per esum [illegible] non
[illegible] ad [illegible] [illegible]

P[ro] s[ecundo] ob[icitu]r id Gen[esis] 3 / Ne forte p[er]at
de ligno vite et vivat in et[er]num
q[uod] h[ic] in et[er]num accipi[tu]r i[d est] p[ro] eo
q[uod] e[st] diutius q[ua]m debet s[ecundu]m
nat[ur]am corpor[is] hu[m]ani q[uo]d f[ui]t ...a a
p[ri]ncipijs intri[n]sec[is] r[e]solveret / cor-
r[u]ptionem et q[uod] dicit[ur] e[st] vivat in et[er]num
ad op[in]ionem hos[tis] est... e[st]. q[uod] d[icit] co-
medat h[ab]eat op[in]ione[m] ut vivat
in et[er]num / In et[er]num accipi[tu]r p[ro] multo
t[em]p[o]r[e] s[e]c[undu]m h[ab]et / Invidia dicit[u]r [secun]do
q[uia] invidia e[st] toxicum cant[h]aro
s[ecundu]m inig[ui]t[ati]s / putredo sanitatis
[secundum] dico q[uod] invidia e[st] toxicum can[tharum]
vi[tiorum] cum i[n] a[nim]a ... quib[us] gauderet
de bono alt[er]ius. et de malo do-
leret / q[uod] h[oc] e[st] p[ro]p[ri]um cari[tatis] Unde Aug[ustinus]
sup[er] Johe[m] Tolle invidiam et tuu[m]
e[st] q[uod] habeo. tolle invidiam et meu[m]
e[st] q[uod] h[ab]es. Unde glo[sa] p[re]t[er] d[icit] sup[er] illud
sap[ientie] 2 / Ego dat[us] formas tenebras /
q[uod] e[st] vita s[e]p[ul]c[r]i. e[st] mors hos[tis]
q[uod] venenu[m]. et econv[er]so... aque
u[bi] i[n] s[ali]va e[st] vita hos[tis] et mors
s[e]p[ul]c[r]i / S[ecun]do q[uod] e[st] vita v[e]t[er]is et
boni h[omini]s e[st] mors invidi / et
q[uod] e[st] bono viro mors ut dep...
q[uod] e[st] vita invido / S[ecun]do est
venenu[m] iniq[ui]t[ati]s / p[ro]p[ter] hoc eo intravit
hostiu[m] i[n] mundu[m] ... / Statim
mors i[n] mundo ... ut fuit i[n] mundo: mors intrat.
eo ut fuit i[n] mundo: mors intrat.
P[ro]p[ter] hoc eu[m] occisus e[st] abel a cayn
Jacob tribulat[us] e[st] ab esaw Jo-
seph venditus e[st] a fratrib[us] / David
p[er]secutus a saul / Xp[istu]s t[ra]ditus a ju-
deis Actu[um] 2a. Sciebat eni[m] q[uod] p[er]
invidiam t[ra]didissent eu[m] / Hoc
hostium f[ac]it nec p[er] vitam / Unde Se-
neca li[bro] s[ecund]o de mor[i]b[us] Ego multos
inimicos fec[i]t t[ame]n iniuria. multos
tu fecit invidia / Unde Cato ...
industrias animadu[er]ti patere
invidie ... Tercio e[st] putredo

patere

paritatis / Unde pro[verbiorum] xiiij Putredo
ossium invidia h[ab]et. hic est inp[ro]s-
sium viciu[m] q[uod] e[st] i[n] s[e]c[u]lo auctore
scriptum / Unde Hugo de s[an]c[t]o vic-
tore / Invidia ut e[st] que
p[ro]p[ri]um suu[m] auctore[m] punit
et cruciat q[ui]a s[ecundu]m / Unde Raphius
Sicut rubigo fer[rum] sic invidia a[nimu]m
de qua nasci[tu]r corrupit / Secundo
maiorem iniuria[m] facit Deus
invido. si ponit eu[m] i[n] celo. q[uia]
i[bi] e[st] su[m]ma felicitas i[n] p[ro]ximo.
et p[er] q[uod] ... summu[m] notu[m] fore
invido. Tercio e[st] i[n] inf[er]no sibi
vel videtur. cu[m] invid[u]s possit
q[uod] sola miseria careret invi-
dia q[uod] i[n] inf[er]no e[st] i[n] p[ro]ximo / Et du-
ra ... suadet b[eatus] Petrus i p[rimo] c[apitulo] ij.
Deponentes omnem maliciam
et omnem dolu[m] et simulaciones
et invidias et detractiones. sic[ut]
modo geniti infantes sine dolo
lac concupiscite. Addicio
De vicio invidie scribi[tur] i[n] p[ro]p[ri]o q[uo]d ar-
debit usq[ue] ad inf[er]ni nouissima /
q[uo]d nota q[uod] sic[ut] alia ... ig[ni]s
p[ro]p[ri]us ignitu[m] e[st] i[n] corpo / Et tanto
qu[an]to ma[teri]a e[st] durior tanto amp[lius].
ignita ... p[ro]p[ter] i[n] ... / q[uia]
p[ro]p[ter] q[uam] ... e[st] diucius igne
q[uam] conse[r]vat q[uam] lignum vel aliquod h[uius]
Conservat / Ignis invidie p[ro]p[ri]us suu[m]
possessorem succedit d[am]nans in p[ro]pria
suadere / Unde Hugo de s[an]c[t]o vic[tore] In-
vidia nil q[uod] i[n]iustius q[uam] p[ro]p[ri]um auc-
tore[m] suu[m] cruciat / et quanto cor vel
mens invidi p[ro]p[ter] obstinaci[am] durior
e[st]. tanto diucius ignis suus c[on]s[er]vat[ur]
i[n] illo. Jo[hannes] d[icit] s[e] i[n] durici[a] tota[liter] obs[ti]-
natus et tunc invidie igne[m] ingit[er]
secu[m] portat / Ideoq[ue] auctor coup[er]it
invidie ... q[uod] d[icit] Aug[ustinus] de discri-
plina x[rist]iana / Invidia unu[m] dyaboli
e[st]. quo solus dyabolus reus e[st] / Non
enim dicitur dyabolo ut dampnetur

alio modo capro i[n]vidia

adulterium comisisti. furtum fecisti. bella aliena rapuisti. si hominis sanctitatem invidisti. Igitur dyabolus sicut iniquitatis et peccati invidia conaverit et precedit homo novissima hora homo i[n] nobis tres ordines seu condiciones sunt quia primum medium et finis homo sunt quod primum quidem sunt i[n] bonis cogitacionibus quod incipiunt florere / cogitacionem vero bonorum voluntas vel consensus et voluntas bona finis est ad fine novissimum corporis consumacio / quod est ultimum homo et primum Torquetur quod dyabolus igne invidie in floribus bonarum cogitacionum sicut illi flores levius extinguit. et deicunt sicut lampades vento. quod ad hoc tanellipse et infirmi Torquetur a[n]i[m]us eius cum videt i[n] suo dei. flores bone co[n]scientie quod bene firmari et confirmare per consensum. Sicut dimisse lamia / cum fetus conspicit ad maturitatem debite operacionis venisse / ideo ob virtutes prolis atque consumatas ad illa novissima operacionem inducit. Figura hec ius inandata. Apok. 8. cum Johannes vidit stellam magnam ardente tamquam facula cadente de celo / et nomine stelle absinthium quod cecidit super terciam partem fluminum et terra post aquas facte absinthium et multi homines mortui sunt. Comparatur per hanc stella de celo cadente / Zabulus dyabolus invidia. quod non prevaluit contra deum. contra quem primum exarsit i[n] superbia sed per invidiam ignem venit. Sicut hec ergo furore hec stella pretracta de celo cadens irruit super terciam partem fluminum / quod super omnium hominum novissima. i. opera bona. quod facta sunt. fac ut absinthium. Sicut invidia est super omne absinthium amarissima. quod dulcia et sapida opera suorum dei. i[n] amaritudinem commutat. Nam obedientiam priorum parentum. quod fecit

pa

pri. plato erat preciosus et dulcissimum fuit per inobedientiam amaram quod potius ipse dei filius quam platonem hominem. mori voluit. quam tantum damnum sustinuit in homine. Paragraphus quod invidia novissima bona hominis amariat / cum lingua invidi. Sic dictis. factum operibus / prius verbis cum moribus detrahit. Cicero. Sic mortui sunt multi homines semper quod non solum invidia occidit invidium detractorem sed auditores. sed dicitur amice absentes de ceteris corporibus. ideo dicit bernardus in libro de consideracione. Detractor. et auditor uterque dyabolus in lingua portat. Ideo quod non velociter invidie venenari per fugiat detractoris virus / nam detractor dum te viderit. non delectatur audire. non sic facile placebit de hoc corpore / Prout quam invidia sit ignis novissima / in bonis operibus notitiis. conspicuus et desperatus et familias quod vento rapi reductus / mutare de ad quod terra non pertinet ama de vero invidie maculari. sic quando bonum in corporibus eventibus agnoscit congaudete cum gaudentibus. Cum adversa et inprospera cui accidunt / tamquam non bis evenerit condolendo. tamquam membro corporis cum gaudet. sed angustia Super omnie in re. Congaudet illi cui deus aliquam graciam dedit. et habebis sic forte virtute. ama illum. et sic forte tu habes pacem. Ideo forte tu habes patientia est / diligat te. et pena de ille maiores. Si non invideas. pro se sacis vigilare. Si non invideas. Si studium eius. Cum forte potes amplius continuare. Si diat te. prius de ieiunium quod per caritatem tu i[n] illo es. et ipse in te. Sicut dicit beatus Gregorius super Job. c. 7. parvulum occidit invidia quod invidere non possumus. nisi eis quos nobis in aliquo meliores putamus. paruulus ergo est quem livor occidit / quod ipse sibi testimonium perhibet quod eo minor sit

cuius invidia torquetur. Hinc est quod
hostis callidus primum hominem invidendo
surripuit, quia amissa beatitudine ipse mi-
norem se immortali illum agnovit.
Hinc est quod Cain ad perpetrandum
fratricidium corruit, quia despecto suo
sacrificio prelatum sibi infremuit, cuius
Deus hostiam accepit; et quem melio-
rem se esse cohorruit, ne utcumque
esset amputavit. Hinc Esau ad
persecutionem fratris exarsit, quia bene-
dictione primogenitorum perdita, quam
tamen ipse lenticule esu ven-
diderat, minorem se eo, quem nascendo
precedebat, ingemuit. Hinc Io-
seph fratres sui Ismaelitis transeunti-
bus vendiderunt, quia cognito reve-
lationis misterio ne se melior
fieret, eius profectibus obviare conati
sunt. Hinc Saul David subditum lan-
cea intorquendo persequitur, quia quem
magnis cotidie augeri virtutum
successibus sentiit, ultra se excrescere
expavit. Parvulus itaque est quem invi-
dia occidit, quia nisi ipse inferior
existeret, de bono alterius non pungeret.
Sed inter hec sciendum est, quia quamvis per omne
vitium quod perpetratur humano cordi an-
tiqui hostis virus infunditur, in hac tamen
nequitia tota sua viscera serpens con-
cutit et impressione malitie pe-
stem movet. De quo nimirum scriptum
est: Invidia dyaboli mors introivit
in orbem terrarum. Nam cum devictum
cor livoris putredo corruperit,
ipsa quoque exteriora indicant quam gra-
viter animum vesania instigat. Color
quippe pallore afficitur, oculi
deprimuntur, mens accenditur, mem-
bra frigescunt, fit in cogitatione rabies,
in dentibus stridor. Cumque in latebris
cordis crescens absconditur, dolore
ceco terebrat conscientiam vulnus inclusum.

nil letum de propriis libet, quia ta-
bescentem mentem sua pena sauciat,
quam felicitas torquet aliena. Quan-
toque extranei operis in alto fa-
brica ducitur, tanto fundamentum men-
tis livide profundius suffoditur, ut *al' effoditur*
quo alii ad meliora properant, eo
ista deterius ruat. Qua videlicet ru-
ina illud etiam destruitur, quod in aliis
actibus perfecto opere surrexisse putaba-
tur. Nam invidia cum mentem tabefe-
cerit, cuncta que invenerit bene gesta *consumit*
consumit. Unde per Salomonem bene dicitur:
Vita carnium sanitas cordis, pu-
tredo ossium invidia. Quid enim per
carnes nisi infirma quedam
ac tenera, et quid per ossa nisi for-
tia acta signantur? Et plerumque contingit
ut quidam cum vera cordis innocentia
in nonnullis suis actibus infirmi
videantur, quidam vero iam quedam, *cum*
coram humanos oculos robusta exer-
ceant, sed tamen erga aliorum bona intus
invidie pestilentia tabescunt.
Bene ergo dicitur: Vita carnium sani-
tas cordis, quia si mentis innocentia
custoditur, etsi qua foris infirma sunt,
quandoque roborantur. Et recte illic subditur: Pu-
tredo ossium invidia, quia per livoris
vitium ante Dei oculos pereunt
etiam fortia facta virtutum. Ossa
quippe per invidiam putrescere est
quedam etiam robusta deperire. Sed
cum hec de invidia dicimus, sed non
etiam quanti cuncta intimemus:
difficile namque est ut hoc alteri non
invideat, quod adipisci alter con-
optat, quia quidquid temporale percipitur, tanto
fit minus singulis, quanto dividitur
in multis. Et ideo desiderantis mentem
livor excruciat, quia hoc quod appetit
aut funditus alter accipiens adimit, *al' adimit*
aut a quantitate restringit. Qui ergo livoris
peste plene carere desiderat, illam
hereditatem diligat, quam coheredum
numerus non angustat, que et omnibus
una

30

bra/ et pglis eo. q tato largiore
dulz quato ad hauc pspicuu
intuitu dilata'/ Jnimmicio go
liuore. affliy purgs intue dul
cedis/ et plena mors eiq. e p-
fecty amor celestis/ na cu nos
ab qq rei appetitu retha. q ani
piculu mio ptitz/ tato magis
pxim diligit. quato mig cp p
fectu illig sua dampna ptiepit
que sp pfecte i amore celesti phic
rapi'. plene ez p pxi dilatione
solidaz qz cu nulla tirena depedat
nil e q eiq erga pxim carita
contridat sz minuz taitas
quid aliud e. qm oculg mētis. q
si terui amoris pulue tagitur
ab intue lucis mox intuitu lesg
nubilatur cumbat pauls e q terrena
diligit magnus q eta gequiat
ptq sc no iugna iutelligitur
inulu occidit iuuidia/ q si hug
virtutis laguore no morit' nisi q
adhuc in desiderijs infirmat
terre et mispictio celesti vi
videt. sed non gne inuidia sit mors
q et pro ea q contrarietati et
ce peccatum/ eo q contraria tanti
nil tanti graue nisi peccatu morte
Aqua sumbra ptegat nos deg
cante eternaliter q viuit et i seculorum.

c. 3. 30 f

Justorum aut aie i manu dei sunt
et no tanget illos tormetu
malitie/ Visi sunt oculis insipi
entium mori/ et estimata e afflictio
exitus illorum. et ab itinere iusto
abierunt i exterminium. et q a nobis
e iter exterminij/ illi aut sunt i pace
Posita et enarrata opinione ipsorum
i. c. 2. ptota q in c. 3. agitur quo
de illig opinione reprobatione/ sed cum
opinio pb platta quasi aie mor
tale et posita eos hoies inui-
tauit ad vite volupte et ad
iniustitiam sic tiore pene ecceda
Ita q pacta fides tactis est
septimo doctrina ideo psuadet quoz
pq hanc vitam iusti remunerati

Ideo invitat ad iustitie dilatio et lr̃
cap. 6. i audite ne reges. In a ps
sit ordia q iniusti vitijs et
alternatim ut agit de remuneratione
iustorum pq morte ut de punitione
malorum/ et diuidit se modo ad
illos primo ad illos ut pt ondit
q sunt i primo sunt i pena. aut
inmortalitate sz vult. Iterato ergo po
po ponit quid iusti receperit in
futuro finalit. 2o quid sustinuit
i puti tempore i eap corda hoibus
Prima i ij tres dimi' i duas pta
ma po ondit q eotigit aialus iustorum
post vitam 2o ondit quid de eis
iudicat stultorum nunc dicenda fatui te
i bap sunt oculis insipientium mori
Dicit ergo po sic supra dixerat q no
e refrigeriu i fine hois etc. hoc
suec iusti sunt pue malg. nam
dicit diffinitio. q aia cu corpe con
rupitur et ite hoc e plus/ na iustorum
aie i manu dei sunt i i dei ptec
tione et gubernatione/ iuum est q iusto
corpa. tam i morte qm i vita sunt
posite i manibus hominum et etiam iustorum
aie ut i vita ut i morte sic in
manu hominum ut diab. si ey i manu dei
sunt Job c. 2. dixit deus ad sathan
ecce i manu tua e. veruntam aiam illius
serua glo/ ipsa iusti a pmissione mundi
quadam libra pietis/ q p totum depe
reret. hoc ut costet. Serua inqt. no
q ipse seruet. si ne audeat irrupe
ne temptando supet. Ideo boe 2 de
co. p 6. pbat q dignitas no pt
hoc facere felicem de videbo dignitate
hominum mortuum deus q aio homis
hominum mortuum nisi hoc velit nullo potest dnanifa
nisi hoc velit nullo potest
quodqm libero impabit aio. Nu
quodqm libero impabit aio. Nu
duct fama tue 6. collecte de sta
tu apoc quiete amouebis. q. dno
Ideo iustorum aie i ma dei sunt tam
i vita qm i morte sap in suma
da pugnos et seruones nr/ etio
quas e q no tanget illos tormentu
mortis/ Ego nomi dico e ut tacti
nolle et tactu malitie. nam tacti
naturalis est cu passione

p(ro)quid(em) tangit pati(ur) sap(ientie) 3. de
dica et p(ost) d(e) gaudio. Iacob(us) aute(m)
mathe(us) no(n) e(st) in(ferius) p(ro)por-
cione corp(or)um q(uia) ultra sit fil-
ia tor(ment)a celestia tangue(n)t se. Vnde go-
tice q(ui) iustos i(n) morti sua no(n)
tanget tormentu(m) mortis. Lactan(cius)
uidet q(uod) sit ad pa(ssi)o(n)e(m) et afflictio(n)e(m)
tangere frequent(er). Hic ab tormentu(m) mor-
tis tangit i(n) libr(o) de bono. Est eni(m)
i(n) morte malor(um) dolor i(n) exitu,
horror in tra(n)situ, pudor in (con)spectu.
patet Ergo hec ista no(n) erit i(n) morte
iustor(um), ymo p(re)ciosa i(n) (con)spectu d(omi)ni
mors s(an)c(t)or(um) eius. Vnde dic(it) q(ue)da(m) glo(sa):
mors nichil aliud e(st) q(uam) [illegible] de-
carte. finis p(er)iculi. labor(um) co(n)suma-
cio. portu(s) applicacio. p(er)egrinac(ionis) fi-
nicio. oneris g(ra)uissimi deposicio. de
equo furioso descensio. de domo rui-
nosa liberacio. om(n)i(um) egritudinu(m)
t(er)minacio. om(n)i(um) p(er)iculor(um) euasio. om(n)i(um)
malor(um) co(n)sumpcio. om(n)i(um) uiciorum
disrupcio. debiti nat(ur)e solucio.
redditus ad patria(m). ingressus ad glo(riam).
De q(ua) eciam a [illegible] e dicit mors
sic natiui et [illegible] xviij. iustis
[illegible] i(n) morte sua [illegible] intole-
rabile [illegible] morte [illegible] timere et
morte aliena nimis dolere. De
qua lo(quitur) Cyprianus et po(nitur) i(n) canone
13. q. 2. qui p(ro)posites e(st). quaq(ue) [illegible]
[illegible]. ut eius [illegible] uolu(n)tate postulas [illegible]
quod deus euocat nos. et accepit de
mundo. no(n) statim uolu(n)tas impio
cum pacias. [illegible] et reluctan(tes)
ut p(re)uaricant(es) mo(ri) [illegible] ad [illegible]
d(omi)num cum t(ri)sticia et merore p(er)ducimur
[illegible] ista [illegible] uoluntate [illegible]
no(n) volu(n)tatis obsequio. et volum(us) a
deo p(re)mijs celestibus honorari. ad
quem venim(us) inuiti. Hec. Ideo
q(ui) morti aliorum nimis dolea(n)t
[illegible] Aug(ustinus) [illegible] religiose. c. [illegible] 92
[illegible] p(er)fecte deum diligit. no(n) affligi(tur)

de morte cuiusq(ue)u(m) / q(uia) q(ui) toto
a(n)i(m)o deu(m) diligit nouit no(n) p(er)-
ire. q(uod) deo no(n) p(er)it. de(us) au(tem)
d(omi)n(u)s e(st) viuor(um) et mortuor(um). Hec
[illegible] in [illegible] uir(orum) q(uod) p(ro) morte
bonor(um) [illegible] [illegible]
q(uod) p(ro) morte dolere nos (con)uenit
[illegible] li. 3. de [illegible] bo. Illi
mi(hi) deplorandi sunt i(n) morte q(ui)
[illegible]. insi(mul) rec(e)pi(t) [illegible]
uita: no(n) q(uos) celestis aula letifi-
cat(os) includit. Aug(ustinus) de paradoxis pa 2.
Mors t(ame)n e(st) [illegible] / q(uia) vita et
mors [illegible] (con)tingunt / no(n) [illegible]
q(ui) laus [illegible] no(n) p(otes)t / et de
[illegible] d(icitu)r / q(uod) no(n) tang(it) eos tor-
m(en)t(u)m [illegible] e(st) in [illegible]
[illegible] 3 / illos a(utem) no(n) tetigit ig(itur)
[illegible] ut [illegible] mo-
[illegible] Iuli(us) i(n) [illegible]
oculis insipie(n)tum mori. Quid q(ui)d
de iustis in hac uita afflict(i) in
dica(n)t(ur) s(ecundu)m mundanor(um) op(ini)o(n)e(m)
Hec [illegible] d(omi)no [illegible] p(ost) eam post cor-
[illegible] Ergo [illegible] [illegible] [illegible]
i(n) [illegible] de(us) [illegible] q(ui) iusti
[illegible] nos [illegible]
[illegible] mori / [illegible]
[illegible] i(n) [illegible] no(n) e(st) [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible]
cũ [illegible] no(n) e(st) d(eu)s [illegible] / q(ui)
[illegible] e(st) / q(uia) mors iustorum no(n) e(st)
aliud n(isi) requies a laboribus. Apoc.
xiiij. Amodo ia(m) d(icit) sp(iritu)s ut req(ui)
[illegible] a la. r. Et [illegible] e(st) afflicto
[illegible] illor(um) [illegible] nit aliud. [illegible]
no(n) iudicauerit q(uia) fuit [illegible]
[illegible] q(uia) fuit afflicto
Paulus fuit altius [illegible] q(uod) d(ixi)t ad
Philippens(es) Cupio dissolui et e(ss)e cu(m)
Xpo. Ergo ultimo [illegible] e(st). q(uia) ab [illegible]
[illegible] abiunt i(n) [illegible]
[illegible] e(st) ab [illegible] et [illegible]
[illegible] q(ui) p(ro) iusticia sua [illegible] in
[illegible] i(n) [illegible]
[illegible] aliud [illegible] iusti [illegible]
p(er)it / [illegible] [illegible]
no(n) e(st) de [illegible]

s[ed] antiq[ui] et moderni ead[em] h[abe]nt / Unde
est q[uod] in cantu eccl[esi]e de martiribus bi-
platum. Ideo veltis mutatas c. q[uod]
mors iustorum non solum est affluto
[omn]ium q[ui] iter co[n]termi[n]i a nob[is] et de
nobis q[uia] mors non est aliud q[uam]
quedam iter nos co[n]terminas i. extra
terminos huiac vite ponens / Et ubi
illi ac sunt in pace / Unde isto impi-
orum decepcio / Ita ubi putant
iustos co[n]terminati: astringi et anichi-
lari: iusti crispiunt r[e]d[e]q[ue] p[er] sole nec[essi]-
tate et sunt in pace / Ysa. 32. Sedebit pl[ebs]
et sunt in pace / pulchritudine pacis et requie
mea in pulchre pacis. et requie
opulenta Quidam / Tercio aie de-
functorum habent receptacula distincta
post hac vita sibi diuinitus deputa-
ta ut q[uod] non q[uod] ille ulteri[us] aie ut
sunt ab illis receptaculis recede-
re / Ubi sunt ergo aie dampnate
ut nos / et aie co[n]punctos in purgatorio possunt
et aie co[n]punc diminuere penam suam / et aie com-
diminuere penam suam / et aie eorum
diminuire penam graui[us]
tos in celo possent minuere grau[i]
pu[n]i[r]i / q[uia] loca penalia augerent
penam et loca letitie augerent gau[dium]
a[ut] ad illa loca non deputarent
et p[ro]pterea loca sua. diminuerent de
suo gau[dio] si exirent libere / et minuerent
suam penam si exirent dampnate ut non
libere / Quarto dicit q[uod] aie defunctorum
non sunt p[ro] suo libito loca iam dicta
Contra h[oc] e[st] q[uod] p[ro]bat. lib[ro] Aug[ustini] i libro
suo de cura p[ro] mortuis agenda ubi
uiue et fuit q[uod] aliq[ui] ex mortuis
mittuntur ad uiuos q[uod] p[ro]batur id
[Exod]. 14. q[uia] moyses in transfigura[tione] d[omi]ni
apparuisse legit[ur] cum h[elia] / constat
h[oc] moysen cum fuisse defunctum / Et
hec roborauit vigilancius sup[er] h[oc] q[uod]
dixit aias martirum non posse ad
et suis tumulis q[uando] vellent. Et eo
q[uod] sequatur agnum quocumque ierit. Et agnus
c[um] sit ubique s[ed] q[uod] ut i. Item demo-
nes in toto orbe nimia celeritate
vagantur ergo magis et fortius aie martirum
tum aliubi et inclusas usq[ue] ad

dicere mediocriter / Item Gregorius li[bro] dyalogorum nar-
rat de multis mortuis q[ui] uiuis ap-
paruerunt / Ad quartum d[icendu]m q[uod] ille sinus Abra-
he q[ue] fuit forte unum de illis recep-
taculis / Ex q[ua] certa oratione i. offitio se-
pulture / Sinus abrahe cum sit requies
certas quietis cum q[uod] e[st] i[n] infimo. tu[n]c
fuit limbus patrum ubi nulla aia
recipitur p[ro]pter v[i]r[tu]tem / Sed sunt et
purgatorium fortè unum receptaculum
ad penam / Quidam q[uod] aie decedentes
tantu[m] cum reatu ad purgatorium p[ro] culpa
culpa venialis ut obligacio / Et purgatorium
e[st] unus locus infimus p[ro]pter purgatorium
bo patrum alius aie patrum p[ro]gaudebant
i loco superiori ultra tamen cum p[ro]gau[debant]
quam post. Ad aliud e[st] b[eatus] Aug[ustinus] i[n] En-
chiridion 110. q[uod] temporis q[uod] e[st] inter
mortem et ultimam resurrectionem aias ab-
ditas in receptaculis tenet prout una q[ue]-
que digna est uel requie uel erumpna / Item
super id / Thes. b. Sal resurrect[i]o[n]e illis
limbus obviam x[rist]o i[n] aera / Dicit q[uod] oc-
casione q[uod] de h[oc] sepulo co[n]ciperit habent di-
versos receptores / Ad quintum d[icendu]m q[uod] et c[orpora]
pondus grauitatis in corporalibus diversa
requirunt loca sed ipsi de celo et mundo
ita meritum et demeritum diversa re-
loca spiritualibus requirunt / Unde q[uod] e[st] cor-
levitas h[oc] e[st] aie meritum / et q[uod] e[st] cor-
poris grauitas. h[oc] e[st] aie demeritum
Sed gratia qua ad sua loca / Grauia
corpora sunt impedimento super-
stat mouetur n[is]i impeditur super-
ius uel ex parte et e contra / Ita aia
statim qua a corpore separatur mouetur ad
loca / s[ed] male et iniuste ad infima
bone et iuste ad paradisum n[is]i inferi
ut aliquod impedimentum. p[ro]pter culpa venialis
et natura pene non diu salutem
i. aie p[ro]pter separacionem a corpore diversa recep-
Ad quartum q[uod] ex dicta receptacula loca p[ro]-
duplici d[ict]o de lege communi. Ideo de bo-
p[ro]pter receptacula / Primo loco te est pon-
receptacula aiarum in inferno dampnatorum.
limbus puerorum p[ro] originali / purgatorium
p[ro] veniali / et celum q[ue] p[ro]fecte bonis / Sed
hic receptaculum fuit aliquando p[ro] a[n]te x[rist]o
limbus patrum q[ui] ibi dicebatur sinus Abrahe

quarto de lege commun(i) / De dispensatione
ad istis loquitur anime recepta alia inte-
riores in quibus purgantur ad aliorum in-
fortione et ad penam collectione re-
demptorum et ita diversis deputan-
tur et ipsis vivencibus expedit. Ergo non
quod spacium infernale in corporeos
distinguitur. In infimo sunt dap-
nati pro peccato actuali mortali. In se-
cundo dampnati peccato originali. In tercio
purgantur de lege commun(i).
Sed anime quod purgantur ante passionem Cristi
in hoc fuerunt anime patrum antiquorum
usque ad Christi passionem. Augustinus super psalmum [illegible]
quod animas a penis recipiens reddit, sed
diu minus [illegible] vel semper vel ad tempus
[illegible] redderit ad eorum
[illegible] quod nunquam reddat ad eorum
[illegible] in inferno vel
se nulla reddere. In inferno vel
purgatorio nisi plene fuit pur-
gata. Et ad tempus [illegible] vel con-
gata. Et ad tempus quod [illegible] vel ex
lege nature et nos / vel ex ordine
divine providentie et quod [illegible] redde-
runt [illegible] ad vivencium [illegible]
ret Augustinus in libro de cura pro mortuis
agenda. Hoc bis intercipit quod anime
[illegible] volunt interesse vive-
[illegible] Alie autem non / Sicut [illegible]
[illegible] ponere divina etiam dampnati viventibus
apparuerunt ad vivorum [illegible]
de sinu Abrahe [illegible]
Augustinus 12 super Genesim. Sinus Abrahe est
[illegible] requies sanctorum quod [illegible]
libus et [illegible]
[illegible] quod tenetur probatur [illegible]
[illegible] quod locus purgatorii est [illegible]
cius inferno de lege commun(i) / [illegible]
iustorum anime in manu dei sunt. Mors
quod [illegible] iustorum et impiorum [illegible]
[illegible] Differunt [illegible] vivendo
moriendo patiendo et puniendo
[illegible] quod iusti vivunt in pace
et tranquillitate sed impii [illegible]
dia et in conviciate. Nunquam pax

nulla [illegible] lege [illegible] et non est
de impiis. Et Ysaias [illegible] non est
pax impiis dicit dominus. Dampnatur
[illegible] pax multa diligentibus legem tuam / quod non
sit diligentibus legem mundi [illegible]
tales [illegible] in contentionibus [illegible]
cordiis etiam rebellionibus. [illegible]
[illegible] bachanalibus quod [illegible]
[illegible] maiore [illegible]
in civitate vel [illegible] Christus
[illegible] quod non orat deum et [illegible]
[illegible] vel pius [illegible] pace
Iohannis xiiii. Pacem meam do vobis et
[illegible] Statuit ille [illegible]
testamentum pacis. Secundo differunt moriendo
quod mors iusti est [illegible] et consolata
[illegible] impii [illegible]
[illegible] In malicia sua
expellitur impius. [illegible] iustus [illegible]
morte sua. [illegible]
[illegible] impio nulla est [illegible]
[illegible] et sacerdotes [illegible]
orare et celebrare pro anima sua.
quod [illegible] mortuus [illegible] frustra
fieret / Augustinus [illegible] de civitate dei c. 2.
[illegible] de aliquibus malis ita constaret
quod sunt dampnati [illegible]
[illegible] vel dyabolo [illegible]
oraret pro eis [illegible] pro demonibus vel
dyabolo et [illegible]
[illegible] impio in defuncto et [illegible] de lege
[illegible] Tercio differunt iusti et
impii in [illegible] quod iusti [illegible]
[illegible] se [illegible] iniusti
[illegible] defuncto
[illegible] 12 / Non contristabit iustum quicquid
acciderit ei. Proverbiorum x. Labia iusti con-
[illegible] et os impiorum [illegible]
[illegible] / quod iustus
[illegible] se accusat. Impius
male vivendo [illegible] De
iusto Proverbiorum 18. Iustus in principio accu-
sator est sui. Et in eodem. Impius cum
[illegible] peccatorum venerit contempnit /
[illegible] / Os impiorum operit iniquitates

alias
sepelitur

at

[illegible]

[illegible] ibi

alias por

Nota quod anime iustorum in manu sunt
in manu dei multipliciter. Primo in
manu dei supportantis. Secundo in ma
nu dei confortantis. Tertio in manu
dei castigantis. Quarto in manu dei co
servantis. Primo dico quod sunt in manu
dei supportantis, sicut nutrix
puerum incipientem incedere con
tinet inter manus et corpus
et quando incipit cadere suppor
tat manu et supportat puerum ne
cadens ledatur. Christus est nutri
cius noster. Osee xi. Ego sicut nutri
cius Effraim in brachiis
meis portabam eos. Effraim
interpretatur crescens et significat nos
viatores qui crescere debemus de
virtute in virtutem. Due manus
dei sunt iusticia dei et misericordia dei
quas ipse in psalmo: In manus tuas co
mendo spiritum meum. Iusticia dei
pungit ut bene incedamus, misericordia sub-
levat ne nimis ledamur. Unde
ps. Cum ceciderit non collidetur
quia dominus supponit manum suam.
Secundo anime iustorum sunt in manu
dei confortantis. Ezechielis 3. Manus
eius domini erat mecum confortans
me. Nota quod falco nobilis pa
scitur et nutritur super manum
domini sui. Alias si tribulationem haberet in
suo regno statim avolaret a
domino suo. Ideo dominus deus permittit nos
pascere beneficiis suis quod tamen sit
[illegible] in manu sua et permit
tit messes et grana in horreo
et oves et alia animalia sunt in manu
sua. Quia manus quam vult clau
dit et constringit et sic patimur
egestatem, et quam vult aperit

Gracia

et tunc omnia replentur bonitate. Unde ps. Aperis
tu manum tuam et imples omne
animal benedictione. Item ps. Aperiente te
manum tuam omnia implebuntur
bonitate. Alias cito avolaret a do
mino. Osee 9. Effraim quasi avis
avolavit. Et quia nimis saturatur
[illegible] avolat a deo sicut falco
qui nimis saturatur a domino suo.
Tertio sunt iustorum anime in manu dei
castigantis, sicut quando medicus [illegible]
[illegible] privat infirmum medicamine
et prohibet bibendo, sed medicina
sit valde acuta tamen infirmus accep
tat, propterea medicus non calicem
gustavit tribulationes et nobis
remedio infirmi, et per hoc primo
in psalmo. Tertio castigat suas filias
[illegible] [illegible] unde [illegible] [illegible]
et hic [illegible] [illegible] in manu
domini vini meri plenus [illegible]
Quarto sunt iustorum anime in manu dei conser
vantis. Nota quod id quod [illegible] in manu [illegible]
continue [illegible] conservat [illegible]
ad nos in manibus suis [illegible] unde [illegible]
[illegible] [illegible] qui [illegible] nomine alterius [illegible]
in libro suo [illegible] illud in libro meo
[illegible] ad alios in manibus suis [illegible]
non possum oblivisci [illegible] [illegible]
[illegible] numquid oblivisci potest mulier infan
tem suum ut non misereatur filio uteri
sui, et si illa oblita fuerit, ego tamen non
obliviscar tui. Ecce descripsi te in
manibus meis [illegible] [illegible] [illegible]
iustorum et aliter animas peccatorum [illegible]
ita est quod [illegible] dominus [illegible] manu
et dimittit eum in aliena custodia [illegible]
quod alii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fructum illius. Deus quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non est in ma
nu sua [illegible] [illegible] qui inhabitat et
capit fructum et [illegible] [illegible] in ma
nu sua. Ergo deus bene est dominus peccato
rum et impiorum tamen non inhabitat eos
[illegible] ut [illegible] [illegible] ab eis. Cum
non anime peccatorum sed anime iustorum in manu
dei sunt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
nos [illegible] [illegible]
[illegible]

Et si coram hominibus tormenta passi sunt, spes illorum immortalitate plena est. In paucis vexati in multis bene disponentur quoniam deus temptavit illos et invenit illos dignos se. Postquam superius declaravit quod iusti honorem recipient in futuro [illegible] eternaliter, hic ostendit quid sustinent in presenti tempore. Et quia pene quas sustinent et premia que recipient sunt gratias deo facias quandam comparationem contrarietatum utitur quodam colore rethorico qui vocatur antitheton quod contrapositum vel antitheosis vel contrarium sub uno sensu rethorice nec sunt [illegible] hic figura [illegible] in locutione contraria contrariis [illegible] componit sicut facit apostolus 2 cor. 6 per infamiam et famam bonam, ad galatas et apud [illegible] et eccli. 33 contra bonum malum et contra vitam mors sic contra virum iustum peccator et isto genere eloquendi utitur [illegible] in isto textu [illegible] deus quia ea que patiuntur sancti in presenti non sunt equalia hiis que recipient in futuro premio. Et ponuntur tres antitheses [illegible] in presenti tribulantur [illegible] et temptantur [illegible] in premiis vexantur [illegible] et temptantur in diuitiis [illegible] cum tribulationem penarum [illegible] immortalitatis cum vexatione [illegible] consolationem [illegible] et cum [illegible] dignitatis, de quo primo sunt ponens [illegible] conuenientie. Et si coram hominibus tormenta passi sunt. coram hominibus quia [illegible] oculis videtur 1 reg. 16 homo videt que apparent dominus autem intuetur cor. tormenta passi sunt in corpore sustinendo. spes eorum immortalitate plena est quia [illegible] a deo per sua iustitia premia [illegible] spes est plena et non vacua [illegible] malos [illegible] vacua spes illorum. [illegible] spes est non confundit ro. v. Secunda antithesis est [illegible] sunt in presenti vexati verbis contumeliis et iniuriis [illegible] paucis [illegible]

illorum que ad premia [illegible] aggravabuntur quia sicut boetius 3 de consolatione [illegible] beatitudo est status bonorum omnium aggregatione perfectus [illegible] in paucis vexati in multis bene disponentur [illegible] et paucis [illegible] magnum et premium [illegible] in futuris [illegible] patiuntur in presenti [illegible] ad ea que in futuro dabuntur iustis pro mercede [illegible] valde multa [illegible] valde pauca. Non sunt condigne passiones huius temporis ad futuram gloriam que revelabitur in nobis. Tertia antithesis est quia deus temptat [illegible] in presenti [illegible] ad corpus detentum et deiectum [illegible] ad corpus [illegible] et promotum. Unde dicitur quia deus temptavit illos et invenit illos dignos se, id est sua societate et dilectione. Et notandum quod difficile est [illegible] hic fiat dignus deo. Ad hoc [illegible] et [illegible] unde dicit [illegible] dat [illegible] et numquam plus quam [illegible] dignus, et [illegible] dignus [illegible] dignus [illegible] demonstrato [illegible] hominem diligit [illegible] diligit [illegible] filios et filias [illegible] non est dignus [illegible] non accipit crucem suam et sequitur me non est me dignus. Notandum quod temptatio [illegible] deo, quia temptatio [illegible] ut sciat [illegible] temptat [illegible] alia temptatio [illegible] aliquem [illegible] ad [illegible] omnia sunt nuda et aperta oculis eius [illegible] ad hebreos 22 [illegible]

[illegible] quibusdam antithetis. antitheta [illegible] appellantur in ornamentis elocutionis [illegible] latine ut appellentur oppositio [illegible] contraposita [illegible] apud nos [illegible] vocabuli [illegible] ornamenti [illegible] latinus utantur [illegible] antitheta est paulus apostolus [illegible] ad corinthios [illegible] in parma [illegible] augustinus de civitate dei c. 18

c 3

Temptauit deus abraham. Taco
de temptacione callide et ca[illegible]
pt' oppio aliqui hoc cadunt
cione decipiendi est proprie quest
dicio et nos deo sicut dicit Iacobi i.
Nemo cum temptatur dicat quod a deo
temptatur. Deus enim intemptator
malorum est. ipse enim neminem
temptat. glo. deus temptat et non
temptat. Deus temptat sed non interi-
ciendo. non seducendo sicut intemp-
tator malorum est quia non temp-
tat inducendo ad malum. sed
temptat exercendo et hortando ad meritum
a[illegible] apostoli. sic Deus temp-
tauit illos i. temptari permisit
propter tria scilicet ad cognoscendum
nostre nature bonitatem et probitatem
ad retundendum nostre cognicionis vanitatem
retundendum
ad premiandum future vite felicitatem
Deus permittit nos temptari
ad cognoscendum nostre nature probitatem
quia [illegible] vsum liberi arbitrij
in fortitudine per virtutis. Velud
per [illegible] in fortitudine armorum et equorum
sic rex dedisset arma et equum
nobilissimum alicui militi, et ille
[illegible] et viriliter in bello se
probaret et honore et amore
regis [illegible] non inuito eum accip-
ret, sic nos non [illegible] nobis arma
tauit. Et sic dedit nobis arma
liberi arbitrij. cum quo [illegible]
[illegible] et per que [illegible] armis dei
[illegible] et plus [illegible] fecit
quod ad [illegible] et plus [illegible]
honore gen. i. et ephesios 6. dicit
Induite vos armatura dei
ut possitis resistere aduersus insi-
dias dyaboli. Igitur nisi nos pro
honore et amore regis nostri vi-
riliter opponamus. non [illegible]
decipimur et dampnamur sicut dicit
Job vij Job vij. Temptacio est vita hominis
super terram. Et milicia. Et deus
temptauit abraham de ymolacione
filij sui vnigeniti gen. 22

Et cum deus omnes carnes suos temp-
tari permittit sicut dicit tobie xij
anima accepta eras deo. necesse
fuit ut deus temptaret te. Ergo
nouum quod constantinus imperator
[illegible] probaret quod de familia sua
erant fideles xpiani et disposuit
ut accederent ydolum et adorarent
[illegible] ista permittit ca-
[illegible] a mundo temptari et qui
mandaret omnes quod que ydolum ado
rant de suo [illegible] seruicio, quod
non [illegible] duobus dominis seruire
non idem adorare [illegible] i. suo re
[illegible] famulatu. et ideo [illegible]
seruiens necesse est temptari. Ecclesiastici
2. fili accedens ad
seruitutem dei. sta in iusticia et timore
et prepara animam tuam ad temptacionem. Secundo
permittit nos deus temptari ad
retundendum nostre cognicionis vanitatem
ne cum temptaremur nimis
nos [illegible] cognicionis et oppinionis
[illegible] de nobismetipsis. propter hunc
[illegible] deus clementer permittit nos
et non deus [illegible] carne temptari. sicut
nos de sua carne temptari. sicut
dicit de paulo 2 cor 12. Ne magnitudo
reuelacionum me extollat datus
est michi stimulus carnis mee. an
gelus sathane qui me colaphizat
[illegible] 9. q. 2. c. 36 [illegible]
Tercio [illegible] ideo nos
[illegible] intercedere [illegible] carnis
[illegible] permittit temporibus [illegible]
[illegible] in publica audeat
ne [illegible] elacionem ut
[illegible] pulsata trepidat, i solo auc-
[illegible] robustius
[illegible]. Rom 19 [illegible] c. 3
[illegible] alia
lege in membris meis repugnantem
legi mentis mee et captiuantem
me in lege peccati i. ducentem me

qd in medio mei/ dicit/ Adyma
caro claudit ne extollat se spus
et ad suma claudit spus ne depri-
mat caro. Spus levat nos ne
iaceamus i infimis/ caro aggravat
ne extollamur ex sumis. Et sic
fiat/ quoddam ecio moderamine
fit. ut tamen deprimere se non
destruere. Ideo depravatur lapsus ca-
veat/ et spus elevata. et ibi tem-
tationes prevaleat. Expsi cum cas cia
dat. et sic dum spus claudit et caro
claudit sbalis(?) inter in indicij
moderamine. infra suma. et sup
infima. in quodam medio ambu-
borat. Et io sequitur psalmista ps/ proba
me domine et tempta me. ure
renes meos et cor meum. Et le
proba me. i. indica me et probatum
no tibi. quod ola nosti si in et bona
bus. nisi cum temptatur negligen-
cium/ notat glo. quod deus aliter tem-
tat et alr ho. et alr dyabolus/ deus
ut erudiat/ ho ut sciat/ dyabolus ut
seducat. vel dat tria temptac.
seducat. scire. probare/ nota de puella
de qua narrat cesarius i sine
Ideo et dicit aplus sequitur. i. cor. x.
Tempus vos non apprehendat nisi hu-
mana/ deus qui vos temptari permittit
ad promerendum vite future felicitatem
Ideo et Jaco i beatus vir qui suffert
temptatonem. quia cum probatus fuerit acci-
piet coronam vite. Et quis dyabolus os tepta-
cionis/ sed per pectus maiore ex ardescit
Ex quo dicit pictus Tamen in quadam epla
quod mundus adversus dehortatores sui
forcius impugnat/ et egredientes in
te pslay illecebras. grauior contra eos
temptat/ nam et in exitu israhel de egyp-
to pharao vehemencius ex anime
sebat/ et sathanas ex dictis ab
hoie. quem ab infancia tenuerat
ipsum grauius in egressu dicerpsit. Et

nota hugo de claustro anime li. 3o. re-
ligiosos instruit quod sit tempus tep-
tacionum et quo eas superbeat cum
tunc dicit. Quatuor nempe sunt tempore
tepcionum. Primum est locum amenit-
tas ut civitates et opida. quod non
sunt i prt loci amenitate temptantur
habi- ex inhitacium graciam. Secundo vero 2
cura et locus diviciarum/ ubi cum di-
vicie ubi pictum. Tercia vero tempora 3
et preciosus ornatus et pigmentum
cum. et vestimentum. ex quibus sunt vani-
tates. Quarta at inlicitas. quorum 4
vox bladitur auribus et facies
oculis/ istas occasiones vinde-
tamen/ nam tempus non leditur nisi
ei obedias/ vel hostis non ledit.
nisi cum temptatus obedit/ Et leo
se credit. si stat qui iniusta ravit
aura. non potest nos aut temptare
nisi quantum nos resistere valemus
ad non est ex equo pugna. et
sic praviebatis ex quo repugnare
non valet non devincitur. Sicud
dicit aplus i. cor. x/ fidelis est deus
qui non permittit vos temptari
supra quam potestis. sed faciat cum tempore
proventum ut possitis resistere. Ex quo id adhuc
ipsa vel dat lapsis virtutem. et quibus
quod non sunt in fortitudine/ et robur
multiplicat. Et augustinus cum dat
dyabolo temptanti licenciam. ipse dat
temptato misericordiam sed adiuvando
ne superetur/ Ex quo nota de bernardus super
cantica sermone 3 ponit causas qua
temporum quibus nos demones im-
pugnare solent/ nisi ut applicetur
Scuto circumdabit te veritas eius non
timebis a timore nocturno. a sa- l(ibro) tria tempora
gitta volante i die/ a negocio perambu-
lante in tenebris/ ab incursu et
demonio meridiano. Incipientes ei
temptat timor nocturnus/ proficientes
sagitta volans in die/ platos at
negocium perambulans in tenebris/
demones meridianus doctores.
ut dicit ut an ecce gth. 17. Alia mea
i. aia a demonio male torquetur

ctri 2
4

Sed difficili accedens ad sentenci-
te dicta sca i tiore et pavo-
rem tua ad tep(us) / Itaque pmor
dia nec tempor(is) mota tonis
quasi excipitur rontr / Primo
quaerit tior f nocturni / quae
agitat tior f nocturni / que
intrabus sati horror ingerit
vite artiorum et inspicite austi
tas disciplie / Et is tior nocturnus
dicitur vel quia nox in sptibus depingit
ipsis adversa / vel quia igitur quod diui
sa pati aggredimur. id non sed
revelatum est / Et ad dicos ille
lucet. i cuius luce pit et la-
tuot. i cuius luc ... videt / tior oio
horos et omnia videt / tior oio
horos laborem nllus est pdeq
spirus laborem ... Sed clara luce ap-
rio pruiorum. Sed clara luce ap-
parit qui non se condigne pa-
tus tpis ad futuram gliam q
revelabit in nobis; ut vix qui aliquid
dicta sit ab oculis nostris et nos
e iubeat i hac parte temptam(ur)
a tiore nocturno / hinnimicos et
a tiore noctis tamquam vid(et) / formi-
doris q nec non videt / formi-
datus q inspirantes se adversa-
rius tollere / Replaudet perinde
et oradum primo intrantibus. tam
hac prima tempora. nec subito
a pupillario, prius
occupari a pupillari. prius
et tempestate. a bono tepto quod
ab ipso replicavit / Comparata est
hac tepide / arrinig nos nichilo
adversarius horum laudes. q delau
dabili potissime vita privat
Aliqui patebig velud
a sagitta volante in die. q
e manus gloria ffama pede
volat. et ideo i die. qr ... aperi
tius luc / Et qui sufflante
tu ... manus aura sepat ut
solidius aliquid affert. de d
lictis et honoribus stat. f forte
paulo

Column 2 (upper margin): ... i dona ... / negocium pambulans i tenebris / platos / 9° a

q non amat appetat dignitatem. Et
vide f non h origo tep sinatus
e i duo nro ihu xo. Cum post
surrexisset ad sola vanitatis spe-
pretio. oupa sit oia regna mundi
atque oblata. Cum ergo xpo diu et
ista temptac(io) talit(er) nec contra
ri te a negocio perambulante i
tenebris. q e ypocrisis. Eciam ista
de ambitione descendit. et i tene
bris tepta(t) eam / Denique abscondi
q est / et q non e mentit(ur) / nego
ciat(ur) et eo tpe. forma retines
pietatis ad se occultand(um) virtute
ad eius vendicas et ob honores /
Postrema e tep(us) demonium me
ridianum. quod solet majorem insidiari
perfectis. q(ui) sc. tamq(ua)m viri virtutum. ocui
superaverit / voluptates facultates et
honores. Quid eum iam superest ei
q(ui) temptat in q(u)o possit pugnare
palam adversus eum / Venit p inde
occulto q(ui) manifesto non audet. et
que sane expertus est. apud ore
hore malum. sub bono spe
platate molliter. nam ut puto dicit
cum aplo / non ignoram(us) eius astucias.
quo plus peccatum. eo magis sollicite
(sive) cavere a laqueo isto / sicut est
q maria salutacione angelica p
turbatur. dolum ni fallor suspicatus
et sponte non prius amicum angelum
recepit. quam ipse cum noverit /
denique suspicatur; primus nec sit an
adversariorum. tamq(ua)m q expertus sit de
monij meridiani supremocalli
q alij cum laboraret i remigando
vento adversante et iactatis na
viculam. videntes dnm ambulare
supra mare et putantes esse fantasma
ita ut clamarent pre timore:
nonne apta demonij meridiani
suspicione precederet. Et i eorda
septice ... q septa vig(ili)a noctis

Left margin notes: tior noc / turnus; sup pacacam / suspicando dona; manus gloria / sagitta vo / lans i die / q ad ... ; ambro

Right margin notes: y; ne; demoni / mer / nu / ...; v ... / Cris / ...

venit ad eos ambulans sup mare
contra i. i. primo demat loco hec
tep° formidet. et q° s' primo q's
parte videat. eo s' vigilantes ab
incepto et demonio meridiano. ea
necesse intelligat / porro s' dep't
venus sup mare nit meridies i. eo
q' audiet Ego sum nolite timere et
sed propterea ab eis depulsa est / vltima
et vero gratis palliata falsitas mol
liter irrepit. amittat lucem suam et
virtute sua. cum prevaricatio illa ori-
tur quasi alto vero meridies. et di-
cit nidet lucem a tenebris. vt non
notantur appellata. tamquam ponentes lu
cem tenebras et tenebras lucem / Adhuc
nisi tedio sunt longitudo fruens / Mag
lior tempus suo ordine assignat
temptatio. usque tempus xpi qui est temp
tator quem heresis posse pecto
Et ecce quam primitias ecclesiae si non pro
videatur sub acrit' atrore nocturno
Erat eos nos quos eos qui metipsos
(s)eos arbitraba' se obsequium prestare
deo / Erat de tempore de victa
et sedata tempestate. mu[illegible]lta fiat e.
Et [illegible] isstos nisi se frater i. fini
Et dolos
potita e [illegible] superbia scelos
[illegible] q' frustrat ecclesiae atrore noc
turno. [illegible] se talliter ad cogita
volatem in die. et volitauit gratia
de terra Et proponere hereos vani
et cupidi glorie. et voluerit fare
nomine / et occultos de terra dum
eande inimicum sua afflixerit uni
ues' eorum ipsis dogmatibus Et q' qui pers
depulsa est. i. sapia sorte. sed et p
in pace martyres (Tu tempore isto li
bera que deo mi seruire abutimini ista
malitia. si plane secunda a nostro
et ambulante in tenebris / vt gna
huic assumendo psicors qui est ypocri
si tu ypocrisi dici d' q' id late
fraudacia non valet. et impudentia

non quiuit Capit hodie pul da
thales. Polite corpus et dec. et
q° latius eo desperatius. eo q
piciosius. quo interius / Vnde
si impinget aliquis heretice. violenter
foras et arripit / si violentus
inimicus. abscondet se. forsitan
ab eo / Vnde vos quem eicient. aut
a q° absondet se / eos autem. eos
inimici. eos nati eos domestici
et multi pacifici / eos xpo. et
qui sua sunt quibus / eos nostri xpi.
et simile antropos (h' Cant'
c. 3e per cantica. (Ecce q° sibi
Job 18 / abscondita est in terra pedica
eius / Novus loquitur plus cauendum est
ab occultis insidiis. quam ab agrestibus
hostium malis / Eo eam quos insidiat'
heretici occulte. ipsum inueniunt impu-
ros. et ideo ad loca magis apta
sunt mala aggredi'. reperit ipsum ad de
sertum patrie. Et adhuc sub specie magis
est pietatis quo heresis amicoria plat
et amicus putat' (Comparat' dyabo
lus trahat' eos fideles sua tempore accede
vento xpi xpi vbi perfecte nullus
sit apte inuenit nisi nolite / Ideo
qui non potest vt leo apte inuadit.
qui non potest vt leo apte inuadit.
plurima insidiat' vt draco. et
transfigurat se vt bonus appareat
ac facilius decipiat (Ex' 3. reg. 14
vbi Jeroboam / dixit vxori sue com
muta habitum ne cognoscaris / et vade in
silo ad ahiam prophetam dum / Cumque fecisset
Et ipsa vxor Jeroboam domus eius
ingressa est / et ait / Quare
te aliam simulas. Vade et dic
Jeroboam / hec dicit deus destruam te de
domo Jeroboam usque ad mingentem
ad parietem et clausum et nouissimum i.
usque ad vltima (Comparat' se Jeroboam
q' [illegible] diuiso populi / notat'
dyabolus q' [illegible] sp'ui dei. scindit a deo
diuidere. ab ymo a proprio p
odium et liuorem / hec eo ostendere eius.

(separa)

.f. [illegible]

[illegible] i. [illegible] uxore [illegible] i. [illegible]
in [illegible] abito eb eo [illegible]
viros no latē / sat [illegible] alio gr-
natu vestiri ut vz apta [illegible]
depicta. [illegible] [illegible] ornet
ut [illegible] [illegible] posset [illegible]
i [illegible] ad [illegible] [illegible] ut p-
[illegible] / [illegible] vo [illegible]
et [illegible] nota [illegible] milites q [illegible]
[illegible] depicto [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / et [illegible]
[illegible] [illegible] qt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et deo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ne [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i. [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible]
vestita [illegible] in [illegible] /
[illegible] [illegible] malicia. tota [illegible] pa-
[illegible] ut [illegible] // oculos [illegible]
culpas. [illegible] [illegible] / et inde
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]!
[illegible] [illegible] / [illegible] te [illegible]
alia. uxor [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] te no [illegible]
me / [illegible] [illegible] / i. [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] apud me [illegible] ad
[illegible]. no [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] . que
tota et [illegible] no [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] con
[illegible] [illegible] et [illegible] de campo [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] viro
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut alig'
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quo [illegible] [illegible] vocat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et baptista
[illegible]. et [illegible]. leo et dra. [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] volat
et baptista [illegible] [illegible] [illegible]
i. dic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] ad [illegible]
[illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
draconu / [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] custodiat vos deus
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] leo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Margin: [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] / alia [illegible] / [illegible]
Margin: [illegible] manus / [illegible] et am / [illegible]
Margin: [illegible] [illegible] / [illegible] oculta

f. — c. 3. — [illegible]

Tamquam aurum in fornace p-
bavit illos et quasi holocau-
sti hostiam accepit illos / et in tempore
erit respectus illorum / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a deo acceptabi-
[illegible] [illegible] deo [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] pena [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] q [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] re-
munerare i. [illegible] / [illegible] [illegible] in
[illegible] deo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] amore [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] holocausti [illegible] [illegible] [illegible]
quo auro frequenter [illegible] [illegible]
[illegible] tanto [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] acceptabilis [illegible] tribulacio [illegible]
[illegible] [illegible] fornax vel [illegible] [illegible] quo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] vo [illegible]
auro et argento / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
to [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] deo / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] auro i [illegible] probavit illos
[illegible] [illegible] nota [illegible] [illegible] sacrificia
[illegible] offerebantur [illegible] holocaustum [illegible]
[illegible] [illegible] / et [illegible] de [illegible]
[illegible] et omnibus / [illegible] sacrificio [illegible]
[illegible] sacerdos [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] totum [illegible] deo / [illegible] [illegible]
[illegible] holocaustum ab holon i. totum et cau-
ma incendium quod totum incendium
erat incensum [illegible] in aliis sacrificiis
[illegible] tollebat [illegible] [illegible]. et
sacerdos [illegible] dabat [illegible] offerenti ad [illegible].
[illegible] in holocausto totum corpus [illegible]
[illegible] [illegible] ovis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pelle [illegible] sacerdos potuit [illegible]
[illegible] [illegible] lege / [illegible] [illegible] [illegible]
sacrificium deo fore acceptum / in
[illegible] [illegible] holocaustum i. quod totum et integrum
offerebatur in honore dei / [illegible] [illegible]
martires [illegible] sunt deo [illegible] [illegible]
holocausti / sacerdos [illegible] mar-
tires [illegible] [illegible] [illegible] 17.

[illegible] culpa. [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

odit vos mundus et 1o Jo. Constati
sunt sed oves occisiones. Et ecce sacerdos
sunt quod nisi velle quod studium secu-
larem Job scilicet velle pelle et omnia que
habet homo dabit pro anima sua / quod sed holo caustum
est optimum in sacrificiis secundum martinum
in operibus meritoriis etc. est quod de
sacrificio Levitici holocausti hostia accipitur illos
convenit declarat quod est emolimentum
renunciacionis comitiorum iustorum
recreacionibus temporalium. et est ergo
victum penalitas accipiet primum
et tunc feliciter / et ut ostendat quod tri-
bulacionis. ad primum illa est apporta
propter corporis penam quod instans sed
ut cum primum transire qui-
gnomitatis. et ceteros quia temporis ad in-
titatis / quo notandum est quod temporis ad in-
stans illa est apporto sed ut puta
ad lineam Ysa. 54 ad punctum in mo-
dico dereliqui te. et in miseracionibus magnis
congregabo te in momento indignacionis
abscondi faciem meam parumper a te
et misericordia sempiterna misertus sum tui
Sed post modicum merces conceditur
laborem. Ecclesiastici est quod dicitur Et ipse
erit retributor illorum quod dicat in puer-
to modico et in instanti passi sunt
et ipse perfectos et longos sunt in eternitate
erit ipsis retribucionis a. Primatus Ecclesie
quia qui deus liberaliter remuneat
quia dando est magnum aliquid /
sed iste respectus quod est deus
sed respiciet illos qui post modum
et propterea retribuet mercedem
pro labore. Prout ad 2 Cor. 4 illud
quod in puncto est momentaneum et
leve tribulacionis nostre supra modum
in sublimitate eterne glorie pondus
operatur in nobis. Secundum itaque
autem quod electus quamplura aho.
multiplici. sed et clericus aut per inventos
sed nominis aut professionis / sed et
baccalarius aut inventos et sed
denarius aut solucionis / Secundo dico

quod clericus ordinandus aut promotus
et recepturus coronam prius probatur
et examinatur / et quanto altiori
ordine est recepturus tanto diffi-
cilius examinatur / nos surgimus
nostri ad ordines angelorum / quod
constituto eius sacerdotes super patris
deditur prout ad Apoc. 1 fecisti
nos sacerdotes et regnum deo nostro
examinatur de favore fiet clerico. sed
possunt premuniri de quo passim. ut
de qua vita diu examinatur. quod
te posse et prudenciam / sic favor
sit nobis / ordines sicut generales
in die iudicii. qui nisi merita
nostra ad ordines angelorum fuerint
recipiemur et dicetur unicuique nostrum
Tu es sacerdos indignus. Frater
dixit nescio vos. Et modo
sunt premuniti de quo examinabimur
et hic non de difficilibus sed de co-
munibus sicut de donato et de pri-
mibus nostris. Quod est de operibus pietatis
sed prout Mat. 25. Esurivi et dedistis
mihi manducare. 24 et ideo totum est
de donato / etiam ille qui in novis-
simo nequam fuit donatum sed donatus
graciis et ideo deficiet. deornatus
et depellitur sed larga / et ponitur
illuc ubi est umbra mortis
et nullus ordo Job 10 qui dicitur illis
ite maledicti in ignem eternum. Et
iusti et recti quod bene vixerunt
recipient eterna de corona ut Tholbet
13 / Hoc habet pro certo omnis qui colit te. quod
vita eius si probata fuerit coronabitur
et sacro. 1 qui probatus fuerit acci-
piet coronam vite. Et examinatur
electus sed nominis aut professionis
Ubi tempus nominatus et tempus
~~professionis~~ probabilis nostre / ligaute
nominis inter duos generat habitum
professorum / tamen non tempus preceptum

infra tempus prelatorum quamquam s' pla-
cuit / et io non habet statum inseparabi-
liter et ornatus aie et extra / vita pius
et nominatus et tempus prelatorum / Contra
et nominatus et nominatus vir ut
reformandi et nominatus vir ut
prebet q pt votas dei bona / lige
gras statui professor. i. bonorum q est gra
conservata. non dum sua professio. si possit
statum prior per peccatum mortale quoplatz.
Nomitij at ut dum examinabitur
diligenter et qualiter de quibus q ab ingressu
respicit / si an ad pt similis gradus
an mulieri coniugatus / an pt aliquis
professorum / an vocatiuis obligatus an
habeat occulta infirmitate. Si, cum aliquis
istorum defectum sunt et propter aliquis professore
repellitur ... ista quamquam dicti primus
nomitijs requirit / Secundo an pt similis
conditionis ... pt totus datus in ser-
uicijs ... et sordidis co-
nicijs ... hac vita / et ... non ad
sequendum in hac vita / etc. non ad
mittit eum ad professionem. quamvis pt
duobus dictis similiter ... contra ...
quidam / noluit assumere aduenientem
principe. alius cum honoribus assum-
pserit ... Et cum reddit sunt in ... pro
... et
mea / ... qui ... et
mundus ... fuit. et ipse fuit ci
mundus ... non ... similis
quare non assumpsisse non fuit similis
... valde nobilis Tertio requirit
... an sit alterius professionis
nobis ... ut illo q est radicatus effectuatus
in aliqua mala consuetudine mundo
... alterius professionis
... Et / ... cum est ... alterius professionis
... potest a
Et caueat ... recipi potest a
... cum difficultate ... statum
... respondet. Quarto requirit an
... pt mulieri coniugatus. i. an pt ...
pt mulieri coniugatus / quia ...
bus carnis debitus / quia ...
... non venit ad deum pro ...
... ut lucas ... uxorem duxi ...
non possum venire / Quinto inquirit
... an pt vocatiuis obligatus / quo
... obligatur ad computum et resti-
tutionem. pt sunt usurarius et de pe-
cunia usuraria pt ditatus. et
non ut restituere / ... non curat

de eo. quia ipse est vocatiuis obligatus
In clericis symoniacis intrauit etiam
occupauit bona per alios. et non est
paratus respondere et restituere. Iste est obli-
gatus ad vocatiua / ... eum ad professione
... noluit non admittet. Si prolega-
... potest ... ut pro ... iudicium
parum ... potest. ut ... iudicium
... restituere. tunc ... obligatus ad
... restitucionem. ... non admittitur / ...
vocatiua et ... non admittitur
Declarantes at ... obligatos ...
dictis cum operantibus ...
dicitur cum operantibus iniquitate ...
requirit si habeat occultam infirmitatem /
i. si ... peccatum ... non ...
... et ... occultas. tunc
... occulta infirmitate / ... non ...
mittet ... te ... primum
... et ... impedimentis
... probabile ...
... nomitium. ne a professione sua
... consuetudines ... Capitulo ... in ...
... probabilem
... Seculare ... tempus probabilem
... deo operarium inconsuetudine. nec
... vlam ... Circa ... mulieres
sunt. facit sua professio finali in
... tractato ... de ... 26 ...
... coram ... deo. ... in ...
... qua iurauit ... ut
... Circa ... 3
... ad magisterium / q ...
... inceperit ... probas ... modis
... opponendo et ... 2
... aliquid ...
... facultatem ... de ... legere pro eo
... voluerit ... cum ...
... clericus ... q ... legere ...
... et opus ... inquirit / ... gal 6
... opus suum ... probet et ...
... Item ... opponere
... arguere ... prelatos
... ad prelatos. ... cap. ad
... 18 / ...
... cum ...
... sapiens ... probata ...
... sapientes ... Et
... Plato ... probatorem ...
... gratias ...
... gratias agite / et
pt

vita eius

q' lr complevit dignum ... ingali-
gco thobie qui tenia ipse fortiter
et devote impleuit. paciencia conscie
de uxore corripiendo et deo de cetis
flagello gratias agendo, et ideo sibi dei
fuit, quia acceptus eras deo, necesse fuit
ut temptacio probaret te thobie 12.
Sexto probatur per denarios ad solutos
sicut cum alteri mutuauit dena-
rium. dicitur ad solucionem. quatuor pon-
dus et ymaginem pesat et si aliquo
istorum deficit non est moneta legalis
ut rescripsi dz equitas est equitas pon-
dus est caritas ymago est vitas.
Unde equitas dz ex ad proximum. cari-
tas ad deum, vitas ad seipsum. Sing-
quisque enim a christo accepit denarium
mutuo. i. animam solam sicut ymaginem
eius regis, et in die mortis est tempus
solucionis, tunc oz denarium nos red-
dere et christo afferre. Unde mathei 22
obtulerunt ei denarium, et de ipsi
sicut tria predicta sunt quatuor. pondus
et ymaginem reprobabitur. unde ysa 1 c 6
argentum reprobum vocate eos. quia
dominus proiecit eos. Sed ut ista sicut
dignus christo denarium cum pecuniam quam
debuisti michi ergo hoc probata
sunt de isto denario. unde sicut
vid ps. argentum igne examinatum.
probatum terre purgatum purgatum
septuplum / examinatum igne caritatis
probatum terre. i. terra vel luis ter-
ne vanitatis, et purgatum septuplum
sunt a septem capitalibus viciis que
sunt radices omnis iniquitatis. Addicio
Dic cum dominus suos sicut probat tamquam
aurum in fornace huius mihi septu-
i. septuplici genere paciencie. de quibus ta-
git alanus in tractatu de modo
predicandi c. de paciencia dicens quod septem
sunt species paciencie quia in septem peticionibus
dominice orationis comprehenduntur. Prima species
est cum nichil impulsu / cum vane

De septuplici paciencia

glorie appetitu / cum tercia honorum
desperatio et cum cupiditatibus retina-
culum quod petitur cum dicitur libera nos
a malo q. d. fidelis / conserva
naturalia cum malo sibi / cum
impulsu nichil reis, de hac pa-
ciencia fit sermo in cathalogo beatitu-
dinum dicitur: Beati pauperes spiritu quia ipsorum
Paciencia cum primo consistit in spirituali
paupertate, que consistit in abdicacione
rerum exteriorum, in abdicacione naturalium
donorum sunt cum hec non possit per
naturalibus aliter dari, in abdicacione
eorum que pertinent ad dotes corporum ut
fortitudinis pulchritudinis et c. Secunda paciencia 2
est cum impulsu diaboli, cum decepcionis
hostis maligni, que petitur cum dicitur
Et ne nos inducas in temptacionem. Non
petit hic ne temptetur, sed ne in
temptacionem ducatur, temptatur enim quis
et non in temptacionem ducitur ut iustus.
quod diabolo resistit, temptatur autem et in
temptacionem ducitur qui peccando peto
maligno succumbit. Designat paciencia
dicitur Beati mites et insultat cum
paciencia summa mansuetudo repulsat
sunt quia hoc maligni demones. aspe-
sunt non prevaleant. Tercia paciencia est 3
cum iniurias et impulsus proximorum
sunt cum quis patitur pacienter iniurias
et contumelias, que petitur cum dicitur
Dimitte nobis debita nostra sicut et nos
de quibus dicitur Beati misericordes. Equa-
lis cum nichil est effectus iniuriarum
remissio. Quarta species paciencie est 4
cum naturalis paupertatis instancia
sunt cum quis constanti animo egestatis
pressuras ingruentes. cum diuiciarum
inopia / paciens tolerat diuicias q̄ cu
quod petitur cum dicitur panem nostrum cotti-
dianum da nobis hodie. Sed cum est iste panis
cottidianus in glose iusto. nisi pa-
ciencia cum paupertate in quibus discedio

hec est pa[cien]cia q[ue] vratur modicum.
corp[er]at immensum. q[ue] [con]tendat abat
micte. quib[us] no[n] implicat ve
tre/ q[uia] pa[cien]cia fructuosa fat
Jeiunia/ q[uia] in nilone invenit
similiter in gobione salmone
In aqua pinguedinem in tonnis

in campo vel silva

tibarijs victum. De hac d[icit] b[ea]t[us]
q[ui] q[ui] vult et pone[re] instigat pa
cientia et cum q[ui] i[n] ieiunio mult[a]
sacietate invenit. instigat [con]tit
et spirit[us]/ et q[u]anto mag[is] cibum
nidorum fastidit. tanto mag[is] spiritu
ale appetit. Multa pa[cien]cia est.
contra impulsum carnis/ q[ui]q[ui]d q[ui]s
vilis carnem suam domat/ casti
gat inimicum. ut spiritualitas fa
mulet[ur] domi/ caro subiciat[ur]
spiritui/ q[ui]a sp[iritu]s sup[er] carnem tenet
imperium/ et q[ui]a contra carnem. ro
obtinet regnum/ q[uia] regnum petit[ur].
cum i[n] orac[i]one dicit[ur]. Adveniat
regnum tuum. i. fac ut p[ro] o[mn]ia
obediat t[ibi]. Jta i[n] nob[is] spiritualitas
non parcat/ ut p[ro] i[n] regno tuo
o[mn]ia sit pacifica. Jta i[n] rego[n]e me
mentis o[mn]ia sit tranquilla. O q[uam]
timendum h[oc] duellum inter car
nem et spiritum/ Vbi caro contra spiri
tum armat[ur] illecebris corporum/ co[n]tra
dic carnalium delectacionum/ sub [con]
cupiscencia carnis q[ue] militat contra spiritum
In cuius castris tu carne/ vocat[ur]
ad bellum pulcritudo rei q[ue] decipit
visum/ blandimentum soni. q[ui]d decipit
auditum/ odoramenta rerum. q[ue] suppe
dit olfactum/ Sapor cibi qui
allicit gustum. levitas rei q[ue]
provocat tactum Contra h[ec] [con]cupiscenciam
armat pa[cien]cia mentem/ q[ue] sola
hostes expugnare valet. sola

lite t[er]minare/ copulate rex in
sui regnum constituere. Secundum bellum
plus q[uam] civile est. c[on]tio magis
tam[en] est/ Est cum bellum op[er]
num int[er] h[om]i[ne]m et d[iabo]l[u]m. De quo
dicit: non est nob[is] colluctacio advers[us]
carnem et sanguinem. s[ed] adv[er]sus princi
pes et potestates &c. Tercium est c[on]tra civi
le bellum int[er] h[om]i[ne]m et proxim[um]. de
quo dicit[ur]: filii matris mee pugnaverunt
contra me. Est bellum plus q[uam]
civile int[er] carnem et spiritum. De quo
dicit[ur]: caro [con]cupiscit advers[us] spiritum. et
spiritus advers[us] carnem/ h[oc] bellum p[ro]
peccati spirituali luctu Vt lugeat
p[ro]vicia p[ro]pria. p[ro] fleat. ingruente
cum peccato Et doleat. abstinendo
a carnali d[e]p[ra]vio/ Et ploret. ab
amore mundi cessando. De quo luctu
dicit[ur]: Beati q[ui] lugent q[uonia]m ip[s]i [con]so[labuntur]. Ergo
ta pa[cien]cia est contra miserias tol
pore q[uia] attendunt[ur] i[n] languore. in
labore. i[n] frigore. i[n] nuditate et estu/
q[ui]a vilia nutrierunt laborem ... [illegible]
dem i[n] senectute i. in defectu ... mortis
contra h[ec] pa[cien]cia est. q[ue] aug[et] superat virtute
morbi languore/ gratias agens deo. q[ui]a ...
infirmitate carnis invenit sanitatem mentis
q[ui]a q[uo]d corp[us] in labore inveniunt re
quiem. pa[cien]cia infirmos ad debitum fine[m]
...et q[uo]d q[ui]s put languoris corporis ...
medicamenta mentis Contra has miserias
corporis petit[ur] pa[cien]cia cum dicit[ur] fiat volun
tas tua sicut i[n] celo et i[n] t[er]ra. q[ua]si dicat q[uo]d [con]m[un]a
... mutu tue volunt[ati] sint firma
pa[cien]cia. contra miserias carnis/ p[er]fect
i[n] t[er]ra i. i[n] nob[is] terrenis hoc contra inf
irmitates corporis De hac pa[cien]cia di
...to mundo corde q[uoniam] ip[s]i ... /p
tam paciam aculeus ... pungat
ne p[ro] languore in desperac[i]o[n]em incide
et ne p[ro] languore in torporem ruat
Septima vero pa[cien]cia est contra flagel
la q[ue] iustum separat. sicut p[ro]bat
filium demittat/ q[uia] petit[ur] cum d[icit]: Sanctificetur

nomentum / propterea eum qui ad passiones et dei flagellis / sanctificat et conominem filiacionis / et quanto passionis plus flagellum tanto magis et tanto maioris nominis premium. quia flagellat pater puniam. omnem filium quem recipit per passionem. de qua passione dicit beatus patricia qui filii dei vocabuntur ille passiones qui pacem recte prosperitate paciantur eum quia pater flagellatur. ne filii dei dum a patre flagellantur. steterunt vocantur et probantur / propter hanc passionis pacientiam nostris claruit in Job cuius cum amisso terreni honoris non fregit quem sathan temptat ut victus qui uxori in iniurianti et insultanti restitit / qui omnibus temporalibus viribus restitit / qui omnibus temporalibus fructus egestati non succubuit unius carnalis dilectis filiorum non dixerit / qui virtute ad carnis vel necessitate absorbuit omni flagella dei nec absorbuit sustinuit. Et ideo quod quo passionis patient sustinuit sed tenebat / Job paciens martyr constans diligunt attendat et in tribulationibus nudaris insultationibus virtute pacis concludunt ut legitur libro Macrobii de vitalibus saturnalibus / vinculo pacis ligati sub inspectu ad magis illius et gloria. et illius laudibus crevit / illis vitupacionibus minuit / Et idem dicens pres. in fornace tribulacionis quod probat deus / ut fides et constancia corporis fit deo acceptissima et pro sui holocaustum in corpore suo eius et in tempore probatum spiritum primis eterni. De quo dicit petri primo capitulo nunc et si oportet contristari in variis temptationibus ut probatio vestre fidei multo preciosior sit auro quod per ignem probatur et ut invenias fidei in tribulacione sinimonia et laudem et gloriam et honorem. Et dei sui revelacione eius. [illegible] [illegible] dicit de [illegible] cuius iam habitis [illegible] [illegible] tribulacionis largitur cum vivit et regit cum deo patre et spiritu sancto in secula. Amen.

Fulgebunt iusti et tamquam scintille in arundineto discurrent.

Sapientie iii. Ponit quandam promissionem gloriam de futura immutacione corporum sanctorum post tribulaciones quas sustinent in hac vita et immutacionem explicat et distinguit in illa. Et secundo ponit quo iusti libabiliter respiciuntur. Secundo quo impii. Primo ponitur in impiis. Ad primum tangit constellacionis in immutacione corporum sanctorum. Et sunt iusti tam in corpore quam in anima glorificati possessores in vita eternali. Et erunt eciam assessores et iudices gloriosi et iudicabunt ut per dicitur gloria in gloria cito per dotes quas constitucionem corporalis. Secundo quibus corporum qualitatum in corpore iudicialis in iudicabunt. Tercio in gloria beatorum in anima gloria. Et dicuntur Et fulgebunt iusti. Et tamquam scintille. Et circa primum ostenditur quod si ista beatitudo corporis glorificati invenitur legibus. claritas. impassibilitas. subtilitas et agilitas. Et in corpora beatorum clara suprapublica stella [illegible] / Et per anima beata perfectum habebit dominium supra corpus. Et inequitum forma et iniquitum motor. Et inquantum beata et deo coniuncta inquantum beata gloria ad redundat in corpus causabit in corpore claritatem. Et hoc est quod dicitur Mathei xiii fulgebunt iusti sicut sol in regno patris eorum / Secundo anima regnet ac dominium super corpus causabit in corpore impassibilitatem / Et eum corpus quod patiens pacienti per deo producit dominium formae super materiam. Alia vero quia non fortis unde ad corpus formae paciens. ut sicut ad separatam a materia / et quia anima incorruptibilis perfecte continebit suum corpus / non potest victoria diu super corpus non diminuitur corpus sicut in statu suo Dicunt / et quia anima perfectum dominium super corpus. potest sicut id dominium super corpus. quia potest se a deo aute per te. Et ideo sicut impassibilitatem ad corpus, quia anima beata a deo iniquum

potit pp̄tiy aūti | so nuq̄ pt duiu
pniū pnc victoria sup corg. dī
minici / et io nuq̄ pt ppe lodo
pati / et pp̄ius corg piū ōit ipale
Ctro nō / cu aīa pt no ss fōt
corp sit z motor pd lb 3 de aīa
et a d motu aīalm ōgonebit corg
pnd pncloat / et qr hēbit pp̄tiy
duiu pip corg | so aīa glosa
inguitu bta mouebit oio pd
volet corg moue. ctio ōit
cora pati agilia / Carto cu aīa
poss velle tonat qr corg pnd pt
in eod loco in q° e aliud corpus
in amotoe illg corp / et aīa pt
regē corg pd volet / pt q° aīa po
tit corg pniū. ponē in loco vbi
e aliud corp ctipa illg vocat
subtilitas Et r corg glosu ōit
claru. inpassi lo. agile. et subtile
Et ista pulegia vocan a doctoi
bg lor dotes corp p quada
sigtitay locutoy / qr sic dos da
sponsa pctue tostvda op et ci
i sgnu pctue cosu nup̄ et mu hon
nup uit iuz et uiu hoiy
Ita ista pulegia dabut hoi
bus glificat / ptra al iste do
tes coincti ponun ab eplo
i cor 17 vbi fat aplus copacoy
ut morte hua et sponē
hua et dept Scuat i corrup
surget i incorrupoc. i incor
rupte et inpassile Scuat in
ignobilite. i i obscuri ē mort sur
get in glia. i in clarit Seidt
i infirmite / surget i vtute. i
i agilite Scia corg aial. sur
get spuale. i subtile ad modu
spus Spus ei pt ee pl in corpe
utz de aīa q e tota i toto. et
tota in quaz pte / et potit corg
glosu. pūtutu subtile ee simul
cu corpe no glosu | quis hoc
no placeat sco thome sup 4 to
d 44. q. i p° solutoe prespond art
arti

Sdr dr qr hō no hz corg glosu
ōpdote subtil sc copo̅e vtut dā
uine Et ei cu ōsit nalis dos tor
poz glop. tc z corg glosu op
quod posset nasci de vgne ex
no ōsit nia clau de ptu vgne
marie quod d hetici go etans
flay Ctio bu vidr dēa pus theo.
Acpte do r ad hay nouo qr ista quoi
dotes i hat sua sedy ista ordio
op mult (po cu nota claitas
cu dissulgebunt Go inpassi tas
qr iusti sicut sol. 1 iustitia at
qr uisti sicut d sap. 1 iustitia at
pctua ē et immortalis Ttio sub
tilitas qr tanq̄ scintille in arū
dineto / Q̄to agilitas cu dr discu
rret / Et qr copletoru qr dic
dici pruiū isty sgat. figurat
Ctio Quor pō dicio ty ad has ho
vos ad figurandu has Quor dotes
Sz de aptacoe ptuso ad pus
glosa nouo qr i arudinetu vocat
locus in q° cresciit arudines
cu simile moueltpue difficulte
ut arudines et in resistentia ista
sd sn resistentia corpa sia moue
bunt sulgebunt ad nisti nouo qr
ui iusti merito debetur oppo
ui insti merito debet cppo
ne se actibg vtuosi i puti qr i
futuro fugebut Et p tribulacoes ei
dictat illas equani suscipit dz.
ct hic hita copdacoe cu pruiū qd se
quet / Armiger cu q siut dnis
magnis ptpibg dnis ai / qui
cutes robas. i. vestes accipit.
vna p hyeme alia p estate illa
q dar p hyeme fit de grosso pano
da e / qr te dz ppoui pluuijs. ui
modo vctis / ino niuibg. ino igui
Sz roba q dar p estate ordia de
pano subtili et delicato et q ē ut
finiat hod p tpe gropo. s. i estat
istos deg puidet bos vis rota ei
pus e qr hyemps / vita futa estat
corpus e sd aie roba. Vnd iob x
pelle et carne vestisti me. go in
puti e tpus tribulay. et angustie
et piue so corg ut e sd robas gr
pano et de vili Sz tpus futuru

[illegible] vite eterne, erit tempus quantis glorie
et honoris, et ideo recte debuit avia robam
valde gloriosam que corpus erit clarius
sole inpassibile agile et subtile. Tertio
sicut homo armiger spirans et ideo de
roba communi laterat et deponit
a se et recipit robam hyemalem in frigido
diu pri(?), et non potest pluuie vento
aut igni. Ita iustus in vita presenti corpus
suo non potest ab operibus puriis sed
sed se opponit pro honore dei [illegible] quantum
potest. Precios quasi fulgebunt iusti. Legitur
[illegible] de nabim rege, quod papa alios
habuit vestimentum quoddam de pellibus sala-
mandre, quod quando vestimentum quando
ablui debuit ad honestate non la-
vabatur aqua sed preciosa in igne
et non comburebatur sed fulgens reddebatur
sic coram populo non in aqua delectatum
[illegible] lavari debet ut fulgeant, sed
magis in igne tribulacionis. Tertio etiam
in igne [illegible] aurum et argentum, homines
vero in camino tribulacionis. Quarto non solum
quod iusti in presenti tempore clari testimonio fa-
me vite et doctrine, sicut fama
[illegible] ad [illegible] vita ad nos [illegible]
doctrina ad [illegible]
quos, et in tempore claritas maiore
[illegible] [illegible] Quinto fulge-
[illegible] bona fama. Quando [illegible]
[illegible] fulget et [illegible] delectabile
[illegible] est et utile. Sed quando extinguitur
relinquit locum [illegible]
et [illegible] fecit [illegible]
[illegible] ita [illegible] pre-
[illegible] [illegible]
abortire et occidit fetum. Sexto
de quolibet vero [illegible]
luces et ardes in [illegible] constituitur
quando [illegible] bone fame [illegible]
et utilis. [illegible] alys
[illegible] extingua [illegible]

et committit aliquod notorium peccatum
et publicum statim relinquit [illegible]
locum tenebrosum. Et facit per infa-
miam [illegible] noscit [illegible]
tibus in [illegible] vincendi. [illegible]
[illegible] est conceptus ut fetus
[illegible] et de fetus frequenter [illegible]
[illegible] conceptus, [illegible]
[illegible] scandalosum [illegible], et locus
[illegible] tenebrosus, quia statim
[illegible] et [illegible]
[illegible] Tertio maiorum [illegible] fa-
[illegible] in terra [illegible] quia [illegible]
[illegible] mala que videt fieri
per pastores scandalosos [illegible] addico
[illegible] scandalum venit
[illegible] in pastorali c. 2. dicit
[illegible] amplius [illegible] nocet quam
qui [illegible] agens [illegible] ordine
[illegible] delinquere [illegible] sine
[illegible]
culpa [illegible]
[illegible] ordo [illegible] honoratur. Gre.
[illegible] fulgentes et luce
[illegible] a [illegible] [illegible] 13
luce splendida fulgebis et [illegible]
terre adorabunt te. [illegible] fulgere
debet in vita [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] non [illegible] luce.
Sol [illegible] luce [illegible]
luna [illegible] apparet
maculosa, [illegible] in [illegible]
que umbra. [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] iusti fulgent in terra [illegible]
[illegible] fulgent in fama [illegible]
[illegible] que [illegible]
qui sol [illegible] et [illegible]
[illegible] iusti [illegible] sol, [illegible] vero
fulgebunt [illegible] luna [illegible]
[illegible] clare fame [illegible]
[illegible]

1 purgatum peccatorum baruch 6 mi
ab extorserit vnbiquitate no fill
gebit tercio doctores fulgebunt per doctrina
unde daniel 12 omni docti fu
erunt fulgebunt sicut splendor firmamenti
et qui ad iusticiam erudiunt multos
quasi stelle in perpetuas eternitates
dubio Dubitatur corpus glorificatum praedictis 4 dotibus et probatur
sit dotandum Et videtur quod non quia
1 non erit corpus impassibile quia
erit corpus mixtum ex 4 or elementis
et 4 or humoribus et ex quibus contraria
sunt approximata et agunt et patiunt
ergo tale corpus erit passibile Ad
2 primum dicendum quod est pati 2 de anima similiter
secundo cuiuslibet sensibilia et sensus erit in actu
tercio erit sensibilia et agent in actu
videndo audiendo tangendo ergo
quia aliter vita 14 fieret magis
nus quam vigilia et per quam vita
imperfecta sicut 8 ethicorum 10 ethicorum
nus est vita diuina ergo erunt passibilia
+ tercio quod corpus gloriosum non fiet claritatem
3 quia color est conuenitas proporcionum
in corpore terminato lux autem quali
tates corporum proporcionum non terminati
li 22 c 30 Quarto secundum augustinum de ciuitate dei
pulcritudo corporum est congruencia
parcium cum quadam coloris suauitate
ergo est corpus coloratum et per quamque non
lucidum sive clarum Quinto quod corpus
4 gloriosum non fiet subtile quia
tale possit esse in eodem loco cum corpore
non glorioso et tamen non cum infinito
sicut arguit aristoteles 4 phisicorum Quia duo corpora
possunt esse simul in eodem loco et multa
Sexto quod corpus gloriosum non erit agile
5 ex motu non quia posset moueri ad
volumtatem anime quod potest esse mo
uetur in instanti voluntas cum
sit per velle tamen voluntas sit
impossibile 30 ethicorum Ad octauum
octauum vide et sumptos et sic in toto hoc
ad quod sic dicatur ut fieri dicunt

Ad quod dicendum quod Nota sicut corpus gloria
num est instrumentum anime ad merendum
sic instrumentum est ad premiandum Ergo
ad hoc quod requiritur quod defectus cor
poris omnino tollatur Nota secundum manda
nos foret anima beata ut hoc beatus
quod corpori ex corpore et anima defectus
ad corpus materie sunt penalitatem et grauitatem
vapor primum purus inflicta sicut
suppono Ergo illi defectus quod in beatum
futura supplere per gracias contrarias
illis defectibus gracias Ad primum ergo
dicendum quod in statu corporum in futuro erit in
glorioso et comparando statum gloriosum
ad naturale totum est miraculosum Ergo
fiet supernaturale fiet eo modo gracia appo
ta prohibet non coagatur sed per diuinam
virtutem et non alia sicut fiet fuit in
tribus pueris in camino ardenti
ut daniel 3 et sic fiet in Nota dal
sicut aliquid domum comparatum sive
corpus animam sine corpus per quod pro
portionis non elementorum et humorum vniformi
conseruabitur Ergo sic non est nobis adhuc
sufficienter reuelatum Et sicut domum dal
sive non / tamen sic est in vnaqueque fiet
quod elementa non agunt ad invicem in cor
pore glorificato / sed probatur Ad probandum
dicendum quod passio est duplex secundum naturalis
quam ignis agit in aquam alia est
intencionalis sicut quam coloratum agit
in oculum / prima passio non est in corporibus beatis
in statu erit / secunda non est sed erit in pu
corporibus secundum illud per immutationem spiritualem
sensus cum est susceptiua specierum sensibilium
2 de anima Ad 3 in dicendum quod anime pur
onde corpora sua clara sicut volunt
corpus autem clarum potest apparere coloratum
tercio erit clara et colorata quantum de
aparitura sicut hoc volunt Ad 4 dicendum
quod corpus gloriosum cum infinito corpore
possit esse sed non possit esse cum infinito cor
poribus quia non sunt esse infinita corpora
sicut infinita corporalia sunt sed tamen sicut
non est gradus a latere impossibile ad ui
impossibile ut aparet multos putatur

instigata

Ad quod quia non potest moveri in ... nequaquam
est quia quod voluntas beata non potest velle cum
parte negocio in defendendo quam vult et
volunt de data potest per se movere hoc glosa
cathegorice. Ff. in hebit voluntate sustinentiam
quod vero antecedendo probat divelogicae
quod voluit et tunc peractae ostendit

Additio libro vicesimo tertia
capitulum finale

De gloria celesti quae in summa beatitudo est
quod in ipsa est primum spirituale corporale et
quod in ipsa est primum in quantum spirituale consistit
actuale / primo in qua spirituale consistit
in visione fruitione et tentione. Unum
in visione summum bonum scilicet dei quae beati videbunt
summi boni facie ad faciem: secundum est in nude et sine vela-
mine quo fruentur avide et delectabiliter
nec quod tenebunt sempiterna. Sicut patet
quod est tenebit sempiterna ut patet
visio vel beatitudinis quae in futuro. Sanctissimi
et plenius lucis / voluntati mediate pacis /
et fruitione continuatio eternitatis / se-
cundum vero corporale consistit in gloria cor-
poris quae stola dicitur quia respicit corporis
anima beata. Tenebit in summum celum et
stola consistit in quatuor dotibus corporis
in dote claritatis, subtilitatis, agilitatis
et impassibilitatis. Quae erunt secundum plus et minus
secundum maiorem et minorem gradum spiritualitatis
tantis / primo ac actuale. Consistit
in quodam decore speciali superaddito qui
aureola nuncupatur et secundum
quod dicitur secundum debet tripertiri contra opera
doctorum predicatorum et gloriae virginum
et martirum predicatorum et continentium
spiritualiter cum dicatur predicaturus habet secundum duos
et distinctos fructus gratiae meritorum e
do ad intelligentiam predictorum quod est quaeritur
prius quia primum ... summa unitate veritas
et bonitate / et hec ipso et in ipso ponit
summa potentiam sapientiam et clementiam
et iustitiam / quia ad hoc nisi plena dei
manifestari deus per opera / ideo deus istum
mundum sensibilem producens specialiter dicit
se reparat se remunerat et copulat
quia in productione manifestatur summa potentia
in gubernatione sapientia in reparatione clementia
et in retributione iustitia copulata. Et est
ergo manifestatur potentia ad suum laudem

ipsius

et gloriam et honorem. Deinde quoniam posuit deus in illo
sacramento aliquid quod est ... ...
corporale / et aliquid quod est supra se sicut spiri-
rituale / et posuit hec in gradus et vinculo ho-
minis in virtute nature et propter quod hec sola
anima et natura corporalis. Sicut manifeste
capit ipse quod videt per voluntatem et ... gu-
bernat et ordinate / nam per supremum
hominis regit proximum. Quod mediante quam anima
illustrat / et infimum quod corpus per li-
berum arbitrium voluntatis ut patet corpus
et corporalia quae ad regimine dictarentur
primi / primus vero deo / sicut medium clara
lapsus quos reparavit. Apparendo hoc natura
suscipiendo penalitates et tandem persolvendo
penam mortis. Ut patet summa misericordia
in ipso faciens se ad conformem ad
relevationem nostre miserie. Non solum in dignitate
nature condite. Verum etiam in destabili-
nate in miseria constitutae / ut tamen
manifestatur iustitia retributionis unicuique
secundum exigentiam meritorum. Non solum
malis penam. Verum etiam iustis gloriam
sempiternam. Et cum exigit retributio
equa et reparatio grata. Et productio
virtuosa et gubernatio ordinata
ad omnium horum complementum est istic /.
Summum vero quod omnium iustorum est primi
sicut dicitur secundum quod exigit retributio iusta
et est productio virtuosa. Et productio
dei sic rationem spiritus ... deum. Capax
est dei secundum vim imaginis indite
ipsius beatitudine tamen. Cum in iustis
spiritus beatus in integritate
tota quam species secundum integritatem
imaginis definivit. Sic est quod nullo
... deo potest rationalis spiritus primi ani-
mus nec impleri. Ut eius capacitas tam
nec impleri ... datur ei deiformi-
tas in primum ... quia deo efficitur con-
tas gratie. Per quam deo efficitur con-
formis / et ratione ipsum videat clare
et voluntate diligat plene et memoria
retineat in eternum. Ut patet tota anima tota
vivat. Et tota deo ... in ... alio dolet
atque viribus. Tota deo configuretur tota
illi immutatur / tota in eo requiescat
ipso solo in tali bono inveniens
pacem lucem et sufficientiam sempiternam
quam in statum omnium bonorum aggregatione
perfectum constituta. Etc. Et vincit vita

est

et est gloria

et gloriosa. Unus quidem retributio iusta
dei scilicet qui exigit non solum retributionem
iustam et productionem virtuosam, verum etiam
gubernationem ordinatam, et deus in productione
anime corpori alligavit et naturali et mu-
tuo appetitu invicem copulavit. In
gubernatione vero subiecit et in statu
merito fecit. ut sicut corpus deseruit et
meruit corporis gubernando per spiritum
et merendo. Naturalis appetitus
tamen in merendo
potest quia anima sit ad plenum beata nisi
restituatur et corpori ad quod reponendum
inclinatur naturaliter inserta. In regio-
ne inclinationis. quod restituatur corpori (?)
ordo poscit. quod anima sit illi conforme: et ibi
beato. nisi per corpus spiritui conformatur. Cum
quidem per corpus spiritui lucis etiam claritatem
spiritus in corpore claritas lucis
idcirco in eius corpore claritas lucis
majestatem resultat. Anima vero delectatione
illius summi spiritus. est summe spiritualis
effectus. ideo in corpore dei sicut corpore
subtilitate impassibilitate agilitate et
spiritualitate. Anima vero tenetur etiam
sanctus et omnino impassibilis. ideo in corpore
eius dei est impassibilitas ordinata. tamen
natura quam ... gratie ... corpus dotibus
spiritus quantum ... est ad conducendum
in deum. ideo in corpore glorioso dei summa
agilitas reperitur. Cum ergo per ... corpus
... fit corpori spiritui conforme et
... subiectum ... quod ... ...
... dotari dei. Donec ... ...
dotibus proprie ... necessitate ... et locari
... regione celesti quod est regio beatorum
in regione celesti celestibus corporibus
... ... quas ... gradatim di-
similitudo ... corpus celeste ... ...
... corporum quadruplicata
... ... reddit conforme
alia parte ... celesti et spiritui beato. per quem
a summo capite deo ... in glorioso
... corporis plenitudo ... ...
... ... redundat et
... pole derivatur. Postremo
... ... quod
... retributio iusta et productio
virtuosa, et gubernatio ordinata, et
... reparatio gloriosa, et ... ...

pro meritis. Dein patet copiosa gratia
non solum quantum ad nutritiva dona
verum quantum ad ... ...
non solum quo ad ... verum quo ad
... non solum quo ad ... caritatis
... verum quo ad ... ...
... in opere corporali. Patet ergo quod
aliquis meritis non solum ... ...
ad ... eius dotibus et stola cor-
poris cum ... verum etiam ...
... ... per
... ...
... ...
... cum ... ... opus ...
bonum ... ... pulcre et ... ...
... formosum ... ... triplex ...
... ... predicatorum ...
... ... alios ad salutem ... ...
... ... inclinatio ...
... ...
... ...
ad honorem ... ...
... ... predicatoribus virginibus et mar-
tiribus ... ...
... ... non solum
... ...
reddit voluntatem ... ...
... ... caritatis
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... :: Incipit ... ...
... ... illa bona
non mea ... ...
... ... prologus
... ... anima mea et cogita
... intellectus tuus et cogita quantum
... ... delectabile
cogita intellectum quam delectabile sit illud
bonum. quale et quantum sit id bonum
quod ... iocunditatem omnium bonorum. non
quale in creatis rebus ... ... sed
tanto ... quanto differt creator a
creatura. Si enim bona est vita creata
quam bona est vita creatrix. Si iocunda
est salus facta. quam iocunda est salus
que facit omnem salutem. Si amabilis est
sapientia ... ... quam
amabilis est sapientia que omnia condidit ex
nichilo. Denique si ... ... et ...

delectationes sive in rebus delectabilibus, qualis
et quanta est delectatio in eo qui fecit ipsa de-
lectabilia / O qui hoc bono fruetur quid illi
erit et quid illi non erit / Certe quidquid
volet erit / et quod nolet non erit.
Ibi quippe erunt bona corporis et animae qua-
lia nec oculus vidit nec auris audivit
nec cor hominis cogitavit. Cur ergo
per multa vagaris homuncio quaerendo
bona animae tuae et corporis tui. Ama unum
bonum in quo sunt omnia bona et sufficit. Desi-
dera simplex bonum quod est omne bonum et
satis est. Quid enim amas caro mea
quid desideras anima mea. Ibi est quidquid
amatis quidquid desideratis. Si delectat
pulchritudo. fulgebunt iusti sicut sol. Si
velocitas aut fortitudo aut libertas cor-
poris cui nihil obsistere possit. Erunt si-
miles angelis dei quia seminatur corpus
animale et surget corpus spirituale potestate
utique non natura. Si longa et salubris vita.
ibi est sana aeternitas et aeterna
sanitas / quia iusti in perpetuum vivent
et salus iustorum a domino. Si satietas /
satiabuntur cum apparuerit gloria dei. Si
ebrietas. Inebriabuntur ab ubertate domus
dei. Si melodia. Ibi angelorum chori con-
cinunt sine fine deum laudantes. Si quaelibet
non immunda sed munda voluptas. Tor-
rente voluptatis suae potabit eos deus.
Si sapientia. ipsa dei sapientia ostendet se
ipsam eis / Si amicitia. diligent deum plus
quam seipsos et invicem tamquam seipsos.
et deus illos / quam illi seipsos. quia illi
illum et se et invicem per illum: et ille se et ipsos
per seipsum. Si concordia. Omnibus illis erit
una voluntas. quia nulla illis erit nisi
dei voluntas. Si potestas. omnipotentes erunt
suae voluntatis ut deus suae / Nam sicut poterit
deus quod volet per seipsum. ita poterunt illi
per illum quod volent / quia sicut illi non aliud
volent quam quod ille volet. Ita ille volet
quidquid illi volent. et quod ille volet non po-
terit non esse. Si honor et divitiae. Deus
servos suos bonos et fideles super multa
constituet. Immo filii dei et dii vo-
cabuntur et erunt / et ubi erit filius eius
ibi erunt et illi heredes quidem dei co-
heredes autem Christi. Si vera securitas certe *securitas*
ita certi erunt ut numquam ullatenus
ipsam vel potius ipsum bonum sibi defuturum
sicut certi erunt se non sua sponte illud
amissuros. nec dilectorem deum dilecto-
ribus suis invitis ablaturum. nec ali-
quid deo potentius invitos deum et illos
separaturum. Gaudium vero quale aut quan-
tum est ubi tale ac tantum bonum est.
Cor humanum. cor indigens. cor expertum
aerumnas immo obrutum aerumnis.
quantum gauderes si his omnibus abundares.
Interroga intima tua si capere possunt
gaudium suum de tanta beatitudine sua. Sed
certe si quis alius quem omnino sicut te-
ipsum diligeres eandem beatitudinem haberet duplicaretur
gaudium tuum quia non minus gauderes
pro eo quam pro teipso. Si vero duo vel tres
vel multo plures id ipsum haberent. tantum
pro singulis quantum pro teipso gauderes si
singulos sicut teipsum amares. Ergo in illa perfecta
caritate et innumerabilium angelorum et homi-
num / ubi nullus minus alium diligit quam seipsum
/ non aliter gaudebunt quisque pro singulis *quisque*
aliis quam pro seipso. Si ergo cor hominis
de tanto suo bono vix capiet suum
gaudium / quomodo capax erit tot et tantorum
gaudiorum. Et utique / quantum quisque diligit *quia*
aliquem tantum de bono eius gaudet.
Sicut in illa perfecta felicitate unusquisque plus
amabit sine comparatione deum quam se et
omnes alios secum. Ita gaudebit plus
absque aestimatione de felicitate dei quam de
sua et omnium aliorum secum. Sed si deum sic
diligent toto corde. tota mente. tota
anima: ut tamen totum cor. tota mens.
tota anima non sufficiat dignitati dilectionis
et plenitudini gaudii: profecto sic gaudebunt
toto corde. tota mente. tota anima: ut
totum cor. tota mens. tota anima non
sufficiat plenitudini gaudiorum / Non dum *subiungit*
... dixi aut cogitavi quantum
gaudebunt beati tui / utique tantum gau-
debunt quantum amabunt # quantum cognoscent *te*
... et quantum amabunt te. Domine

tantum amabunt quantum cognoscent te. Domine quantum

ut oculus vidit, ut auris audivit
ut in cor hominis ascendit. Illa vita /
quia te cognoscunt et diligunt. In
alias omni vita / Oro domine deus cognoscam te amem
te ut gaudeam de te. et si non possum
ad plenum in hac vita saltem ut
proficiam in dies usque dum veniat ad
plenum / proficiat in me notitia tui
et ibi fiat plena. Crescat amor tuus
et ibi sit plenus. ut hic gaudium meum
et hic sit in spe magnum. et ibi sit in re plenum
sit. et plenum tuum iubes. immo co-
domine consulis petere et promittis accipere. ut
plenius sit. Peto ergo quod consulis
gaudium nostrum plenum sit. Peto domine
per admirabilem consiliarium nostrum
accipiam quod promittis per veritatem tuam. ut
gaudium meum plenum sit. Meditetur
inde interim inde mens mea. loquatur
inde lingua mea. Amet illud cor
meum / sermocinetur os meum. Esuriat
illud anima mea. sitiat caro mea. de-
sideret tota substantia mea. donec intrem
in gaudium domini mei qui est trinus et
unus et [illegible] in secula seculorum.
Explicit capitulum [illegible]

Sap. c 3

Iudicabunt sancti nationes. et dominabuntur
populis. et regnabit dominus illorum in
perpetuum / postquam supra declaravit qua-
lis erit iustorum post iudicium conditio
corporalis / [illegible]
[illegible] in iudicio assessoria potestas
[illegible] Matth. 19 [illegible]
[illegible] in regno [illegible]
[illegible]
[illegible] iudicantes
[illegible] magna
[illegible] illos fecit iudices. quod pro
[illegible] et ideo [illegible]
[illegible] iudicabunt. [illegible]
[illegible] iudicabunt [illegible]
[illegible]
[illegible] iudicabant
[illegible]

[illegible] et iudicio [illegible]
[illegible] ordinem [illegible]
dominus et rex. [illegible] dominus
[illegible] dominus et rex. [illegible]
[illegible] et [illegible] dominus [illegible]
[illegible] ab [illegible]
[illegible] iudicium tanquam [illegible]
[illegible] tanquam [illegible]
[illegible] regnum [illegible] conregnantibus [illegible]
in perpetuum et conregnabunt [illegible]
dominabuntur [illegible] et regnabit [illegible]
[illegible] tangitur quod [illegible]
in futuro iudicio [illegible]
[illegible] potestatem iudicandi dominandi et
regnandi. In iudicando [illegible]
[illegible] renovabitur quia iudicabunt
[illegible] in dominando magna potestas
[illegible] coarctabitur quia dominabuntur populis
[illegible] in regnando [illegible]
[illegible] quia regnabit dominus [illegible]
[illegible] perpetuum [illegible] iudicabunt sancti
[illegible] malos [illegible]
[illegible] qualos [illegible]
[illegible] iniqui [illegible]
[illegible] et dominabuntur populis [illegible]
[illegible]
[illegible] cum
[illegible] iudicio [illegible]
[illegible] creature [illegible] creatura [illegible]
[illegible] Cor. 15 [illegible]
tradiderit regnum deo et patri. cum
evacuaverit omnem principatum
et potestatem et virtutem. et dominatio
[illegible] regno [illegible]
[illegible] creature [illegible] angelis [illegible]
[illegible] et regnabunt [illegible]
[illegible] nec erit inter [illegible]
[illegible] ulla [illegible]
[illegible] potestas [illegible]
[illegible] rebelles [illegible]
[illegible] dampnatos in pro-
[illegible]
[illegible] cohercendos et
puniendos. [illegible]
[illegible]
[illegible] et regna-
bit dominus illorum in perpetuum [illegible]
[illegible] in perpetuum [illegible]

finis

fructos ac diuus mortalib; principib;
regib; et nobilib; pre. magno
pado. qui cum dni corp morientur
no fo io qr fructum [illegible] pymo
qr sequit' cotigit et ios qs p
magi [illegible] filius [illegible]
mag' odiosos sn [illegible] multo
[illegible] de deo fruic regn qr.
[illegible] 2 immobiles [illegible]
[illegible] regnabit [illegible] nob y
[illegible] nos regnare deo et
[illegible] deo uro regnum [illegible]
diligit iustitia ut [illegible]
[illegible] iudicabit sed [illegible]
[illegible] q malefactores. [illegible]
[illegible] solet [illegible]
[illegible] qr [illegible]
[illegible] rigorem iudicij.
declarare [illegible]
ut [illegible] iudicialis [illegible]
[illegible] amicos [illegible]
[illegible] reg no [illegible]
[illegible] iudicium [illegible]
[illegible] iudices [illegible] assessores [illegible]
[illegible]
[illegible] qr [illegible]
[illegible] alio [illegible]
[illegible] qr iudi
[illegible] nacos [illegible] rigo
[illegible] iudicij qr iudicabit [illegible]
[illegible] impetrabit iudices q [illegible]
[illegible] qr iudicabit [illegible] ut [illegible]
nabit [illegible] qr [illegible]
[illegible] iudicabit [illegible] nacones.
[illegible] iudicabit [illegible] impleuit
[illegible] iudicabit [illegible] assessores
[illegible] iudicabit [illegible] assessores
[illegible] inuitatores [illegible]
[illegible] qr [illegible] iudicari
iudicium [illegible]
[illegible] in illo [illegible] qr [illegible]
q a [illegible] ab [illegible]
[illegible] iniuria [illegible]
[illegible] iudices [illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] dico uobis [illegible].
uos [illegible] 27 [illegible] iudicabunt
q [illegible] iudicabunt [illegible]
[illegible] iustitia [illegible] indulti nouo [illegible]

q[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iustitia
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] impiorum. [illegible] hac
uita [illegible]
[illegible] temporis [illegible] et [illegible]
[illegible]. [illegible] impio impiorum
[illegible] [illegible]
[illegible] malach [illegible]
[illegible] et uidebitis quid sit int
iustum et impium. et int' [illegible]
deo. [illegible]
[illegible] et [illegible] de ar
[illegible] impios [illegible]
[illegible] uiros
[illegible] iudicio [illegible] cogitac
[illegible] 29 [illegible] t [illegible] c. 29.
[illegible] ut
[illegible] iudicij [illegible]
a [illegible]
[illegible] tam [illegible]
[illegible] tam plena [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] iudicandum [illegible] tribunali
[illegible] tribunali. et [illegible] ad
[illegible] iudice [illegible]
[illegible] iudi
[illegible]
[illegible] ad roberto
[illegible] ueniet.
[illegible] male iudicata [illegible]
[illegible] cogitabit [illegible] faciet
iudicium [illegible]
[illegible] iudicij [illegible]
[illegible] pura corda. qui
[illegible] uba [illegible]
[illegible] plena. [illegible]
no [illegible] ut [illegible] do
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] iudicandi [illegible] 1
no [illegible] ioh [illegible] iudicium
dedit filio [illegible] iudicaui 2
[illegible] in illo iudicio [illegible]
[illegible] iudex [illegible]
[illegible] malorum [illegible]
[illegible] magis [illegible]
[illegible] ioh [illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible] de pauperib;

[illegible] 3

voluntas de quo dicitur Job 36 iudicium pauperibus tribuit ¶ In quo verbo tangitur triplex pro[prietas] iudicii [illegible] appbatio [illegible]
1 missa Mt 19 Sedebitis et vos super sedes xii iudicantes xii tribus ¶ Primo [illegible] non [illegible]
voluntas [illegible] pauperes spiritu [illegible] non [illegible]
[illegible] martires et virgines offerunt
2 ¶ Secundo quia magis debetur eis
Deo depicto corpore [illegible] quam pauperibus qui iudicandi potestas quam pauperibus qui offerunt [illegible] corporale ¶ Isti non loquuntur iudicaturi ergo ut ille pau[per]
[illegible] ¶ Tertio quia superior non iudicabitur
3 pos[itus] ¶ Tertio quia superior non iudicabitur ab inferiori ¶ Multi divites erunt
superiores in celo quibusdam pauperibus ergo [illegible] Mt 19 [illegible]
[illegible] super [illegible] iudicantes xii tribus
Oth debitis super [illegible] duos ad iudicandum venit
Isa 3 ut [illegible] dominus ad iudicandum venit cum senioribus populi sui [illegible]
que [illegible] quod actus iudicandi
[illegible] iudicio [illegible] dominus [illegible]
tribuit [illegible] quam [illegible] in concordia
[illegible] delegata potestate na iudiciaria [illegible]
assessoria [illegible] approbativa conformitate
et comparativa [illegible] ordinaria
1 maiestate solus deus iudicabit
[illegible] deus iudicat [illegible]
¶ Secundo delegata potestate iudicabit
2 Christus [illegible] [illegible] [illegible] auctoritate
[illegible] iudicium dedit [illegible] filio
[illegible] cum [illegible] potestate delegata [illegible]
[illegible] ¶ Tertio assessoria [illegible]
3 iudicabit pauperes voluntarii
[illegible] [illegible] [illegible] Job
36 iudicium pauperibus tribuit ¶ [illegible]
[illegible] [illegible] duo ¶ Primo quia [illegible]
[illegible] ad iudicandum [illegible] [illegible]
[illegible] magis [illegible] pauper[tas]
[illegible] voluntaria non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] negotia [illegible]
[illegible] quod iudicium [illegible]
[illegible] ¶ Secundo quia iudicare magis [illegible]
[illegible] [illegible] humilitati
[illegible] exaltato [illegible]
et 18 a [illegible] Luc [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] sed [illegible] [illegible]
[illegible] paupertas [illegible] magis pau[per]

[illegible] apparent [illegible] magis [illegible]
[illegible] qui [illegible] paupertate [illegible]
[illegible] quod possint [illegible] [illegible] portare ut [illegible]
[illegible] provocent et quia veri pauperes [illegible] faciunt se [illegible]
[illegible] [illegible] assessori
[illegible] ¶ [illegible] actus iudicandi
[illegible] quibusdam approbativa con[formi]
formiter [illegible] iudicabunt [illegible]
[illegible] [illegible] approbantes
[illegible] iudicii ¶ [illegible] ¶ Apocalypsis
[illegible] vocem turbarum multarum dicentium alleluia laus gloria et virtus deo nostro
quia vera et iusta iudicia eius ¶ Ultimo
attribuitur actus iudicandi quibusdam [illegible]
[illegible] comparativa [illegible] [illegible]
iudicari non [illegible] quia [illegible]
[illegible] dicuntur iudicare magis [illegible]
[illegible] Luc [illegible] [illegible] [illegible]
iudicabunt [illegible] [illegible] [illegible]
iudicabunt eam ¶ [illegible] [illegible]
[illegible] iudicio [illegible] actus iudicandi [illegible]
[illegible] [illegible] approbationem quae [illegible]
et [illegible] ¶ [illegible]
loco iudicii et approbatio iudicium
[illegible] dicitur iudicare ¶ [illegible] doctores
[illegible] pauperes principaliter actu
iudicandi sed assessores [illegible]
inductas et auctoritates scripture quae ad
[illegible] glosa super [illegible] Mt 19 [illegible]
qui secuti estis me relinquentes omnia
relinquentes omnia et secuti sunt dominum [illegible]
iudices erunt quia [illegible] licita [illegible]
[illegible] [illegible] iudicabunt ¶ [illegible]
[illegible] nobilis in portis [illegible]
[illegible] cum senatoribus terre [illegible]
[illegible] cum senatoribus terre [illegible]
iudicii [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] doctoribus actum iu[dicandi]
attribuunt ¶ [illegible] sed [illegible]
[illegible] pauperes ad [illegible]
[illegible] quia auctoritas [illegible] de potestate dele-
gata ¶ Ad [illegible] quod in iudicio [illegible]

[illegible]

q' no h3 q procedat nisi comprobatis
et allegatis / no est de | de accusator
et judex Ꝙ i judicio diuino ubi ipse
deus no h3 informari si deo nouit
tam ipse est et accusator et judex
Alr reus no negabit si confitebitur
velit nolit Ad q' q' ar' Ꝙ a quo
ipsis competit iudicare maior pauper
tatis p' [illegible] / q' eis competat pote
stas [illegible] non ut iudici con
tus [illegible] no ut iudici con
sulat. si ut [illegible] / et sic compre
[illegible] qui liber quinque [illegible]
dicis p' potuit plane legi Cad
[illegible] iusto de xij aplis [illegible]
dicunt te dei .c. q' p' illud unum
duodenarium. no intelligo unum [illegible]
duodenarium. no intelligo unum de [illegible]
[illegible] si p' unum. unum ipsorum designat /
ad [illegible] loco iude fuit
alis cum [illegible] mathias loco iude fuit
electus et paulus. sunc throno [illegible]
quiescere. nisi duo sedeant sic et sedes
q' est unum p[illegible] Cumque pau
p' [illegible] multis designatur [illegible]
ipsi p[illegible] [illegible]
[illegible] sic intelligo [illegible]
iudicandorum cum d' judicabitis xij
tribus. Ad s' de martibus [illegible] et
virginibus Ca' q' ista no sit in corde [illegible]
reponitur decreta diuine iustitie [illegible]
paupertas ra[illegible] paupertas diuite con
uiatur solli[illegible] diuitiarum q' [illegible]
tant [illegible] dei luce [illegible] / Ad z' q'
[illegible] de p[illegible] pauperibus q' [illegible]
tabunt meliores se. no auctoritate [illegible]
et ordinaria si tamen auctoritate supra[illegible].
cum omnium [illegible] / sed alij iudices
delegati. q' multo inferior quam ille que
iudicat

Additio

De isto iudicio [illegible] caute [illegible]
Dum potens [illegible] quis [illegible] [illegible]
ira tua / p' quando [illegible] q' in a [illegible]
uidetur suffertur [illegible] illata. qui
[illegible] suo [illegible] obstractat ag
[illegible] / [illegible] cum [illegible]

[illegible] ppter iniquitatem cuius ex[illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] minis agit [illegible]
p[illegible] dudum [illegible]
tate et negligentie [illegible]
[illegible]. digne [illegible]
[illegible] supplicio Ꝙ cum potens vel
[illegible] et deus repudiauit
[illegible]. [illegible] quia ille [illegible]
[illegible] pati Ꝙ deus [illegible] potens ad
[illegible] et [illegible] ad [illegible]
no [illegible] vocat [illegible] [illegible]
[illegible] et iudicij [illegible]
Cum copulat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] via [illegible]
[illegible] cognos [illegible].
[illegible]. et [illegible]
[illegible] et ad [illegible] [illegible]
[illegible] ad ignoscendum Ꝙ [illegible] q° [illegible]
[illegible] noluit [illegible] placabile.
[illegible] nimis [illegible]
[illegible] C q° [illegible] sup [illegible]
uidebitis filium hominis venientem
[illegible] nubibus celi cum uirtute et
potestate magna / sed [illegible] maiestate.
[illegible] que [illegible] uidere
noluerunt. ut tanto districtius
uirtute [illegible] quanto [illegible]
cordis ad eius [illegible] no inclinant /
[illegible] ergo cum potestate et maiestate
iudicare [illegible]. q' [illegible] et [illegible] -
[illegible] potentibus indulgere
[illegible] Figura apocalipsis xx et [illegible].
Vidi thronum magnum candidum
et sedentem super eum a cuius conspectu
fugit terra et celum. Et in c [illegible]
[illegible] / Et uestitus erat ueste asper
sa sanguine / et vocabatur nomen eius
verbum dei / et exercitus q' sunt in celo se
quebantur eum in equis albis uesti-
ti bisso alba et munda et de ore
eius procedebat gladius ex utraque parte
acutus ut cum eo percutiat
gentes et ipse reget eos in virga
ferrea. C [illegible] p' thronum magnum
candidum / [illegible] / [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] / Cum accepero tempus ego iustitias iudicabo / [illegible] [illegible] vel [illegible] q. d' [illegible]
[illegible] [illegible] iudicabo [illegible] ego (textus)
q' [illegible] nouit [illegible]
[illegible] [illegible] et amor

32

sinca nimio candore fulgentem aspecta ab ipso domino Deo / vocabitur nomen eius verbum dei / quia est verbum quod caro factum est et habitat in nobis Joh. primo / Secundo quia judex verbum est Joh. v / dedit ei potestatem judicium facere quia filius hominis est / et erat vestitus veste aspersa sanguine quia carnem gestans clavis et lancea perforatam et pro omnibus rubefactam in die ostendet / ut impii videant in quem transfixerunt et flagellum gestare quem ipsi in culpis neglexerunt Et in diebus passionis illis improperabit ipse Psalmo / Ego sum ecce fui flagellatus tota die et castigatio mea in matutinis / Ps. 72 Longinus corporis fugit caelum et terra quia non est nomen scriptum effugere / Item et injusti paucebunt in die furoris eius Rom. Apoc. in omnibus / Item nunc fa cies regula dextra. ubi convocabit regula dextera. ubi justi in ipso salvi erunt padir Et iniusti ubi pavebunt venalium; in iustis ubi pavebunt Item dicitur quia vocatur nomen eius verbum dei quia verbum quod caro factum est. veniet quia vivos et mortuos ipse judicare vivos et mortuos ipse iudicare / allegatum Joh. 7. Dedit ei potestatem judicium facere quia filius hominis est. Et de ore eius procedit gladius ex utraque parte acutus / per quem intelligitur ipse maledictio impiorum / per separatio ab eo / Sententia infernalis inclusio / Nec prima pena apparet impiis ab eo duo separari incitum ymo est maior pena / Ergo quoniam de eo dicitur Eccl. 28 omnes / Intollerabilis est ira eius. quis resistat quoniam est gehenna. quia sicut ipsa supplicium sit hominibus / in quibus ponat gehenna. separatio per eos ponat gehenna. separatio ab eo / iniusti omnes hic dicuntur. qualiter abeo. est impius in eo et non videbit et audiet ab illo et hoc opus / Ecce dicunt nescio vos / Item apertus est in celo templum eius / quia qui sit in celo et in terra dei templum corporis. Item induta luce gloriae / Ideo apocalypsi vii

Iohannes vidit turbam magnam quam dinumerare nemo poterat ex omnibus gentibus. Capitulum quartum nonum quod ad judicium generaliter secundum modum aliorum judicantium sit dat citacio perhemptoria quinque dicitur promissio. De qua apostolus // ad Thess. I. Ipse dominus in jussu et voce archangeli et in tuba dei descendet de celo. Unde Ieronimus dicit hec citatio horrenda ait / Sive comedam sive bibam vel aliquid aliud faciam. semper videtur sonare in auribus meis ista vox / Surgite mortui venite ad judicium / et hoc est tuba / Surgite mortui et venite ad judicium / et sequitur Secundo in judicio tremendo apparent scripta sed que acta / Et ibi presentia apparent solemnia scripta et auctoritate omni calumpnia remota primo liber passionis domini / Secundo liber conscientie et tertio liber vite / primo quidem apparent quia acta sunt liber passionis domini eius quasi quia acta sunt liber passionis / sunt signa mortis sue. ut crux et sunt signa lancea. corona spinea / et clavi. lancea. corona spinea / et cicatrices et vulnera in corpore eius / cicatrices et vulnera ut dicit Ieronimus / et tunc non erit necessitas accusatoris cum viderit omnis impius omnia peccata sua et opera sua in corpore pro se passi ingrati fuerunt / Sic in passione. Sequitur Et tunc videbunt filium hominis Mat. 26 Unde apparebit signum filii hominis in celo // Item aperientur libri conscientiarum / Et sunt in eo continebunt tria capitula / scilicet cogitationes et locutiones cogitationes impii interrogabuntur Sap. 1. In cogitationibus impii interrogatio erit / continebunt omnia verba et locutiones / dicit Ieronimus in Matheo xii. de verbo otioso quod locuti fuerint homines reddent rationem deo in die judicii / Continebunt omnia facta et operationes unde dicitur in Cor. / Et quod fuit ad diem domini ad judicium sive omnia gesta sive bonum sive malum. hic bonum remissum et malum commissum / Tertio aperietur liber vite sunt et opera / Cum venit manifestabit secreta cordis / ut dicit ad alios quod tangit apostolus. i. Cor. nolite ante tempus judicare quousque veniat dominus qui illuminabit abscondita cordium / De isto libro dicitur Apocalypsi xx

Judicati sunt mortui ex hiis que
scripta erant in libris secundum opera eorum
Tercio in isto tremendo iudicio illa
iudicis promulgabitur sententia diffinitiva
punitiva et de ea quod sunt tria quia
super quam ac magis summe iustas
quando non fiet revocare ad possessionem
dampnatos et salvatos eterne ubi
quando obtinebunt nisi iudicio admittentur
ad possessionem hereditatis eterne. Mali
autem ad dampnationem
qui amittent mittentur ad dampnationem
eternam. Supra de qua Mattheus 25. Habebit hoc
in perpetuum eternum hic et in vita
eterna. Secundo in ira pena aliquorum
eterna. Secundo non in illa pena aliquorum
nullum vel nunc sollempniter in ore
apostoli regibus confundentur. Totum audient
angeli de celo
mundo qui sunt alii angeli de celo
homines de mundo et demones de
inferno ... de eorum ... xxv. Secundo
inferno. Quod de eorum ... Tercio
qui alii audient eum ... copulabo
ac ... quod qui diffidit de iure
suo. Ut dicit ... sunt coram
iudice ... ac tacebit ... in ...
Tercio in iudicio paradisi usque ...
Tercio in iudicio in flexibilibus iudices
nimis ... nimis tacuit sunt quia iusta
ta ... Malachie 3. Et quis po
terit cogitare diem adventus eius. Et quis
stabit ad videndum eum. Tanta enim
erit iudicis severitas et inflexibili
tas quod si omnes sancti dei pro aliquo
peccato ... orarent
non exaudirentur. Supra de ... vi. Zelus
et furor viri non parcet in die vindicte
nec acquiescet precibus cuiusquam nec suscipiet
pro redemptione dona plurima.
Quarto in isto iudicio fiet pene ex
ecucio. Supra de Mattheus xiii. In con
summacione seculi. Exibunt angeli et
separabunt malos de medio iustorum
et mittent eos in caminum ignis.
Et hic ... nec sit mirum. Ideo
expectabit impios formidanda pena. Propter
quod in ultimo vite ... nobis
Jucias ... dicam ... vel vitas
postulatos. Ab eo qui ... nisi ...

Omni confidit in illa intelligentia
veritatis et fidelis in dilectione
acquiescet illi. Quia donum et pax
est electis eius. Postquam ... declaratum
qualis erit electorum remuneracio
primo quantum ad honestatem corporalem in
secunda ... sufficiens ... Secundo quantum ad
statum iudicialem id est ... iudicabit.
Tercio declarat qualis est
... remuneracio quantum ad felicitatem
bonorum ... quod enim
spirituale in corpore ... in diversis
... in ... ut in sua spirituale
et spiritu ... conveniunt. Videlicet fides spes
et caritas. De quibus loquitur apostolus I Cor. 13.
Nunc autem manent fides spes et
caritas tria hec. Ergo quod fides est
... Spes vero
... dilectione caritas vero ...
... dilectione. Secundo ista tria ...
... non
... vel inperfecta
... iniqua vel in perfectio
vel diminuta et ...
... et ... que fi-
... Credi
... et spes evacuabitur
... evacuabitur
... I Cor. 13. ...
... dotes
... de
... non ...
Spes ... spiritus
Et ... rem ...
... qui ... est. Et
... Et
... dotes ... in ... di
... et ... Sic ...
et ...
et ... in
que ... et
... Et de ...
... et ...
... et ... dei. Quod
in vita ... varijs

tunc ... 1 ... 9 ...

ꝑ pius bonis moribꝫ opponu͛ sed
vindicant et cogitat diligent et a
totat acquirent / unde dicit cum
confidat i illud. i. q fide. spes et
caritate tendente i illud querunt
intelligere vitate lucide et clare
unde dicit Joh iij videbimus eum sicuti
e sp vitate eius. q e p'ma et p'i
ma vitas unde Joh xl ego
sum via vitas et vita / et fide
hec in dilectione / i. fideliter diligere
eos. et apprehendent / acquirent ille
i. spectus adhiberat q'i qui i fixo
aspicit eum a micli non potervult
et qui possit ab orde q ista i uni
uatio fiet post. Item valorem suo
opus. qui opa nra q pro condigne
forent condigna tanta remuneratione
sole h' que q cludet deus q
p'ma fecit pater q dei li
berali et acceptacione eius domini
et pape e eccletibus qui dicat q
pape et eme beatitudinis q e futura
clerus. e domini dei liberalitate et
gracie condignus passionum quam p'
pter condignis non sunt co-
vincit unde ad Ro. 8. non sunt con-
digne passiones huius temporis ad fu-
Dubia
dicitur hoc adiutus gracia posset
meren vita eterna de condigno.
1 Et uis q non posset augeri salle
grata / non sunt condigne sicut set
passiones sunt maiores meritorie
n a opa hoc sunt condigna et e
2 Qui illo q reddit debitum aliqua
q ea diz. vel vice aput eum
Et quod p deo facere possumus deo
debemus et adhuc amplius debemus. p
amplius possumus q est augi viij et xi
et cetera. et Job. Simplis. le 2 nobis
reddere honores condignos dis
vingere et punire qui eos bufa
sunt condignant et hinc Boecius Et
xviij oia sunt. dicitur qui sui invici
hoc pius q sed facere dicit Et quoniam
3 inter aliqui ab aliquo constituit illud
debitore suum Et debet nihil debetur
nihil est

ut ex pte go vel possumus apte ad
merendum. Ad alia d ij le 2 xx
erit meritis ops tuo Et mi
tos q dat p ope. condigne de dig
tati operum go e ad vita eterna
sunt meritis quam operum comput
i gracia. sed tales vita eterna q
condignus p'meri unde ii ij thol
de religione reposita e in corona in
stice. quam reddet in dies i s. dies
iustus iudex Et q redde p' iustus
iustis iudicium. e meritis condigna. go
go premium corona iusta q cor-
digno h'. i. e vita eterna. go
digno h'. Ad quod dicitur q p'q° est non h q h'
adiutu gracia. merentur vita eterna
q condigno sed intelligi dupliciter uno
q merita hominis tamen valeant val
puta q tanta sunt bonitas et va
lor i nat' et spiritualia meriti. q a di
bitur vita eterna. Aliomodo q tantum
valeat legaliter ex institutione
legis / sed prima potius capi q
legis sui. p'ue nat' valore non ve
nat' sui. sicut nummus panis si ex insti
tutione principis tantum vali' / sto
opa nra q pro nat' valore
et bonitate. non merentur vitam
eternam de condigno. sed de congruo
tamen / qui congruum e q' hoc facien
tem sua potentia finita. de
condigno retribuet premium vite eterne sui
potencia infinita / unde le' q'd
magnus. Et unde potenti de ma
dedit cum tamen deus / q e q'ueni
debat facere tali domino. Aliquo re
cipienti. Et e i posito / Et sed dico
possumus dicere q opa nra sunt con
digna vite eterne q gracia. con
q sua actus. Et statuit eum deus
q sua operans in gracia. habebit vi
tam eternam. et eo p legem et q'
pri apis nisi d'. merentur de con
digno vitam eternam. Ad p'm

Ad p̄ma vo pz q no st codigne
paducos quos tpis nat si legat
ut doy e Ad 27 dd q meme
fando q deng. dco xo. st statue
te et ordiante. et no q na albe
neddicas sd ortud p Ad 27 dd q
deg costituit deditor equaliu
pu punissi. no q na usd conuissi
sd st m magis li. p d soliij ce
Set l. cum cosidus illud nouu
q spes sunt cosideria ebus quibus
hom e uetia vz dimitatibus
nauigatibg et agitatibg hec at
tres coditos nobis queiunt. s vi
ta et statud uri pesch Aug ei
dicatos et con hostes cotinue pu
autes uis pes aquili bellates
aduisu me St pl machab gto q
no contemptat spolia q bella
con nos e Scutud uri e fides
ma q iste vi In dibg pietibus
scutu fidei i q possitis oia tela
nequissimi ignea extinguere Jubystoria
britonu stbr de arthuro rege q
iunctioi pte sui scuti ymaginem
virginis bdicte depicta habuit
qua qociens in bello fatigatus
aspexit. spem recuparauit et vices
Istud si nos in bellis vite pnte
triumphare velis iuxta scutud fidei
nre ymaginem vgis cu filio depen
nre tenemg. hac respiciag et ea cosideras
tenemg. hac respiciag et in ea cosiderag
q abicia vicios et vtutes recipia
Sicud ambr. de sca vgine dt posuit
nobis tamqua i ymagine depic
ta uita marie. e qua velut e
speculo refulget spes castitatis
et for vtutis sunt spatis exempla
vivendi. ubi tamqua in exemplari
magisteria sint exposita phitatis
quid corrige. quid effugere. quid
tenere debeatis ondit h vi Item nar
rat macrobius de na lapidu.

et xpo xv q vna gema q vocat
euchites. huis virtus si ut moe
pregnatis vna alia gema ista
gemma. aquila ut suggeritur co
gnoscit / et ea i suo nido cu
pullos suos habuit collocat int
illos / et qm diu i nido fuit. nl
infortunij pt accidere pullis Hec
ma ista maris fi. q lapide
angularem xpm. i se op sius s
gcepit et portauit / Per vo ce
lestis nos taq pullos suos in
nido militantis ecclie modo fouet
Nec pmittens nos aliqd nobis
nocui ad optim infortu / gemmam
istam vi maria in medio uri po
stea puta / ep si ea deuote dilexerig. absque
tibg nos defendet / et in no in
armis diaboli vbud costitag
si i istig benedicte vgis merit
i qua e oes spes vite et vtutes
eccl xxiiij De qua et exponi pt
ecci l / eos qui diligunt illa
diligit deg. et qui audit illa in
dulgit deg. et qui intuet illa
dicat gratos. Sedo indigem
pmaelut cosiderus Sco indigem
cosidencia sine spe et acceptate q
navigates in pelto maris huius
mudi / vnd naute deuote si vident
stellam maris sciunt dirigere se pnd.
Sz qui e ita q ut luiam et stella
vide possunt de salute desperant /
vnd dt act xxvij neq sole neq
sideribus apparentibus ablata erat oes spes
salutis / Exponat Si vita nram dirige
velig ad portud salutis ounc stella
maris i. maria attendas cu
oculo spei nre Sicud bnds sup missus e
ount sa xpc fund / maria e pcla
rissima q stella sup hoc mare magnum
et spaciosum. rectio stilouta. aquas
maris. illustrus exemplis ego
te intelligis in hijs stellis pfluuio
maris int procellas et tempestates
fluctuare. qm p tria ambulare

ne auertas oculos a fulgore hu-
ius sideris, si non vis obrui procellis. Si
insurgunt venti temptationum, si
incurris scopulos tribulationum, re-
spice stellam, invoca Mariam. Si
iactaris superbie undis, si ambitionis,
si detractionis, si emulationis, respi-
ce stellam, invoca Mariam. Si ira-
cundia, aut avaritia, aut carnis ille-
cebra naviculam concusserit mentis,
respice stellam, invoca Mariam.
Porrigas ergo et precibus cum
fiducia. Ecclesiastici xxiiii. In me
[illegible] quia ambulas confidenter.
Et hec virgo gloriosa pro nobis orat, ideo
timere non debemus. Status peccatorum ma-
nentium, videlicet vigilia noctis
laborantibus displicentibus venit. Et
dixit: confidite ego sum, nolite ti-
mere. Matthei xiiii. Tertio confidentia-
bo [illegible] nobis notandum quod sicut ego-
tantes, cogitandum cum confortabo
rabus in aliqua infirmitate sperare
et confidere in medico suo et diligere
medicum. Sperare enim salutem suam
est ad spem et confidentiam de sa-
lute futura sicut infirmo necessarium
est de medico suo. Expert quod medicus
mortuos vivere vidi, ipse dixit
victuros, ipse mori te mori.
Sed amor et spes de medico
nimium confortat egro. Exemplum de nar-
ratione quam posuit Seneca de co-
libus declamationum declamatione prima.
Filium pater iuvit cum suam filium
suum abdicavit, abdicatus filius
didicit medicine. Contigit quod pater cepit
infirmari. Vidit filius ita frustra me-
dicos. Et curat patrem et facta
cura reconciliatur patri. Accidit
postea quod uxor patris et noverca
filii infirmitate cepit laborare
quia laborabat ad pro patre subse-
filius aperte curare novercam. Filius
se excusat abdicatus filius. Pater ergo
accusat filium dicens quod noluit

ut potest et possit curare novercam.
Ad primum respondit quod ipse quia
patrem curaverat de morbo contra
filius tradit, quia nequit an causam possit
curare vel non. Item infirmitatem con-
tra laboraret, non altius spe-
ret amorem et pater ad filium quam noverca
spes cum patre de filio, fuit for-
tasse magna quam curare posset. [illegible]
non magis [illegible] quam ab
eo curari a quo voluit. Ad propo-
situm cum sumus in potestate infirmi, con-
venit nobis cum notam spes et con-
fidentia tam de sua sanitate quam
de medici probitate, non quando
cumque sit infirmitas magna.
De facili curabimur. Et Ieremie et
confidas de corpore cuius figura. Gregorius
paraliticorum dicitur ut Matthei ix. Con-
fide fili, remittuntur tibi peccata tua.
Quod de fide ad hoc spes sue confidentie
et Iudeos incurabiles constitue-
rint peccantes peccato in spiritum sanctum quod non
remittetur neque in hoc seculo neque in futuro. Matthei xii.
Expone quod fortasse a filio tractat quod
Iudeos esse egrotos aliquam intueri. Quod
medicina est [illegible] contrarius in quadra-
gesima. Sunt persona quadragesima, tu af-
flictus et reis medicina singulis,
quod tamen non exerceat mulier. Cum sit
patere comune. Ieremie Bartholomei [illegible]
dicunt. Si enim in mani-
turbato, contra feditate corporis
conturbato, contra feditate confusionis.
Iudiciorum horrore perterritus, baratro inci-
pias absorberi tristicie et desperatione
abysso cogita Mariam in periculis.
in angustiis, in rebus dubiis co-
gita Mariam, invoca Mariam.
Non recedat ab ore, non recedat
a corde. Et ut impetres eius orationis
suffragium, ne deseras conversationis
exemplum. Ipsam sequens non devias, ipsam
rogans non desperas, ipsam cogitans
non erras, ipsa tenente non corruis,
ipsa protegente non metuis, ipsa duce
non fatigaris, ipsa propicia ad portum
pervenis etc. in temeritate temporis

quatro tr te 3e gt quapp quapp actis z ca
obq pus quatis
dpetro papio

Qui merito deus pt ei dire et
nouu vgl maria ethyes z q
merito pt dici ei id dauid in
tto e cofuso cofidentibg i te

Rubrica

c Vna dr a plus q spes no cofudit
u Sego dr ft dauid in suo titu de te
su speravi inticus hos / Spes data est
homi qua cofidat de bonite dei
ut speret a deo gram i puti
gliam i futuro veniam pctor peni
tent. et tpale sustetacoi pd oppct.
et libatoi a malo. et cosuacoi
in bono. Spes modo cofusat. ut
aut mo sperent homo. qui debet
a plus qui inspe sit / Dauid cui
quida cofidune de bonite dei q
eciam salutem cos i petis cou inserfary
et vitoy sua et innumeros collocet
in celo cu angelis qui sut mo dispsi
Et rurses alij tantu diffidunt de
deo i q si contrari no velit eos dic
spouancia in spe. ut sustetacoi
pcorpr / qd deg arcus pt inic pius
p corps / qd deg arcius pt iniq pius
sui i pto manet. et iniquis aug
pius inist et penitetibg et qs conite
vbg adripy. ut pctores libet. salnet
et papat. et corpos depeat. et fame
pire puat / no affligit fame dus
Sz diali inst / Rnia dr pe / Ro vidi
instu delictu ut pemie eig pane
querens Rnu dr b gyr 8 og or ong

Job Cofupsi sut absq vlla spe /
Elati qr pucg vite monita de
dre fet sustacoe cospiciut / nequaq
in qr mobilitat itur tordi inte
cioue figut Rin et georgius de
Cofupsa sut absq vlla spe / Apbo
eo metos erga dies pucg vite. ea
to amore costugut. ut pro pt hic
appetat viue. qbg s valant. in
nedi curso. depdur mich fuire
Cogitac quippe vectura despicut.
pren tota i rebg tnsitoriis pouut.
qui vlla mp q ptur coprisit
Cumq nimis eyrenoa cogitat. et
malapura vllaty sperat. et inspek
cecat cordis oculg clauditur / ut et
no luci vllateq incidat / Sed fit
ut sepe ea cors molesta quacat
et in cita mors vitate vitalis
spus incidat. nec tu curare que
mudi sut deprivat / Jaq cos ultor
ad iudicium pthut. et tu ipi ordia
cione pllicita rebg tnsentibus
occupati. sut alud cogitat. misi
in q mudo adhuc quati vivaut /
relinqueda oia. q possideba. dispo
sitiue / qr spes vivedi no fragili
eciam eu vita erat yla ad pucg
elpul putria. et tu adhuc labeus / etiam
rebus inhesit pena dura etiam
vicre absque mors longe credit eta
cu pucia / Electi a carne aia sol
uit ut erga putia immodicato
amore se retuicos. eu ad eternu pp
pliciu duci q ipsi qs negat quo
duca / et dispalis q amac eu eius
noluit. r pete sine tio inimicat
q mique epuidit / At econ electos
menis. ad etni tf intacone tendit
eciam eu pucg cam. felicit vita comi
tata magna salute. carnis vite
nc tu eius cofidencia retardat / nullg
adhuc mortis articulg erupit. etq
pute haue cotidie appeit etia
eiu vita indepinct labitur. spes ei
vivedi fudity ampurtat / Bene ergo
gr de dictg ptentibg. Cofusi st
absq vlla spe ac si dicat aptius q
fiducia i puti vita no popi. quia
de qr pit calcauto deppoi Versu 8
Omag dr spe dd ulupp / Tacorda
tus fuit hoc ut timet deu. et te
net ab eo separi. ac eu offedre et
ab ipso puiri et damnari / quod
al hoc timet tatu tpalu caruptay
et incomodu corpoy et detrimetu
honoy. Spes futura et eterna mala.
no timet. qd mag futa pt / Quod
timent nunc pt sine effectu qd dicit
defuturo iudicio et penis eternis /
ul q facilg euadat ea. qui dicat
Dicet q hoc magis ul ligna a te insulg
que deo oipotete. que offendit pctos

Si eos considerit, intelligit uidere et fideles esse et dilatare. Intelligere
vult cum quod putat mala nimis
sunt pensanda quam futura, ad ista
sunt transitoria, ista mansura sunt.
Intelligit eos que sunt speranda et
quam timenda. Nam sicut fiducia est
de futuris bonis concepta, in medio
impedimenta ab his abducenda,
ne premia sunt pertimescenda. Ecce
super suspectu. Tu in superbia elevetur
o Sed uide Salomonis Beatus vir qui
semper est pauidus. Qui autem mentis
est dure corruet in malum. Unde
et de cantico iij Uniuscuiusque ensis
super femur suum propter timores nocturnos.
o Sed et exponens beatus Gregorius xxx
moralium c. 3 super illud Job Et qui mihi
non credebat mihi. Iustus
nocturni quippe timores sunt nisi
temptationes occulte, ensis autem super femur
ponitur, quia custodia vigilanti tene-
tur. Illecebra prauitatis. Negotiis
nocturnis timor. I. occulta ex temptatione
temptatio subrepat, non ut semper
uiriliter suppositus custodie cuius
quemadmodum Et cum uero pro de spe
sunt. ut timeat sed sint de timore
sui. Nam quippe quibus dicitur ... Unite
suspecti cum Dominus sit in timore et exultatione cum
tremore. ut et de spe exultatio,
et de suspectione nascatur timor. Et de
uoce item per alium: Letetur cor meum
ut timeat nomen tuum,
Tibi nomen, quod non ait letetur
ut timeat, si letetur ut timeat
ut securus sit. Sed letetur ut timeat
contrariis nimis. Quia cum cepit
perfecte quod adhuc in hac uita sunt
de qua perdidit Job dicit Temptatio
est homo super terram. Contremuerunt ne spiritu
vita quod spiritus contra corpus, quod concupiscit,
aggrauat animam, et deprimit terrena
inhabitatio spiritum multa cogitantem.

Contremuerunt et metuunt, et cetera.
Et in te prouidentes non permittunt.
Si potiri uult gaudio spei, et timore
metum, confidit et timet, confortatur
et titubat, desperat et suspicatur.

Quia dicit ... non creuit quod electa
Et qui nescia non creuit, quod eleuata
quisque quantum in hac uita sit, se-
curitatis et confidentia non permittitur
hostis cum aliquando temptamenta sup-
peditari. Occulti hostis insidias metuunt
Sed Cum esse temptatione tempore ut plage
uulnera est pertimescendum, nam sepe
inter suspectione turbantur. Nam sepe
uitat confictus uias. Incauta securi-
tas fuit et callidi hostis insidias
non temptati. Si Expositi cogitent
uigilandum quippe est. Ut toti
nunc sollicita nunquam relaxet, nunc
nec supina et laboriosa desperatio.
In sensibus cogitationibus que in quibus
mollibus strauit se iacens. Voluntati
corruptione diabolus. Mens soluta per
siciat Si Si uero est ad constante ad usque
ij cingens ... occultas
insidias cautela prudentia. Hinc
etiam Abacuc propheta ait Super custo-
diam meam stabo. Hinc rursum per prophetam
dicitur Statue tibi speculam, pone tibi
amaritudines qui euangelistas spiritu/
dari. Hinc per Salomonem dicitur Beatus vir qui
semper est pauidus, qui autem mentis est dure
corruet in malum. Hinc item dicitur Uni-
uscuiusque ensis super femur suum propter timores
nocturnos. Quippe timores sunt ...

quod ... ...

Impii aut secundum que cogitaverunt cor-
reccione habebunt qui neglexerunt
iustum et a domino recesserunt Sa-
pientiam enim et disciplinam qui abicit
infelix est. Sed hoc est principium
istius capituli. prius sicut in hoc libro agit
ut de iustis ut de iniustis aliquid
Postquam dicit quod iusti non carebunt
mercede. hic dividendo se ad im-
mercede. dicit quod ut impii cupiebant
pios ostendit quod ut impii cupiebant
impune sunt autem eorum opera sed
in primo secundo capitulo premisit ut illa
penitus iustis et iniustis erit
retributio in futuro ... magis tamen
declaravit quod apostolus de electis ostendo
quod premiabuntur eterna. hic ostendit
quod etiam impii ... eorum de nescita
quod ... in futuro et fut
punientur ... cum infidelibus
dominum ... ostendit quod talis infideles
nullam aliam vitam expectantes in
futuro ... quod est ... in futuro
a ... non defraudatur ... et
... circa primum duo facit
na primo penam impiis debitam ap-
plicat. secundo causam pene ... applicat
... qui neglexerunt iustum et
... est impii et infideles
deum negantes et nullam aliam vi-
tam expectantes de quibus ... ordo
... actum ... et
impii cogitationes ... non ...
... tota ... vitam et
talis ... impii habebunt correccionem
in penam eos corripiente ... iuste
... eorum malorum ... unde
... quam ... quam
cogitaverunt ... de malo ad
... sed cogitationes puniunt
... quod tam ... quam opera
punientur ... qui
neglexerunt iustum ... punitos

malorum explicat ... Ubi notandum
quod primordialis causa ... pene
tam in homine quam in angelo fuit
negligencia ... ut enim ... ut angelus
a deo creatus in gratia ... fuisset usque
... et gratuitis ... dotatus magni
apparuisset angelo ... aliquid
de ordinatum ut dei ... claram
appetisset ut ... indicasset dictis
et ... acquievisse
... qui neglexit ... datis uti
... fuit cadere in errorem
... negligencie et de errore
in ... et inobedientie
ro ... radice ... peccatorum et
... neglexerunt iustum in iustitiam
... iustum enim fuit et quod ... omnis
creatura ... a deo acceptas
... et diligeret deum honoraret
qui est causa gratiarum largitor
deum ... iudicabo et
o quod quid sit bonum. et quid deus
requirat a te ... facere
... et diligentiam et solli-
citudinem ambulare ... cum deo Dno
... ambulare cum deo
... parit ...
... quod non solum neglexerunt
... a deo recesserunt
... iustum ... unde
quod impius cum in profundum venerit
peccatorum contempnit ... quo
notandum quod iste est ordo cadendi in
homine quicunque fuit in statu perfecto
... negligere modica ... loqui ociosa
et raro confiteri ... unde dicit dominus
... modica et ...
... in grossiora peccata
... magnitudinem ... Rom
in ligatione que ... dolii ... tabula
... magni ... primo ...
colligatur ... ponit ... primo ...
vimimbus ... et magnis
... de magnis ... dolium
... et ... non
... paulatim decidit ad
maiora

cca 6

et pr ne ps curauerit isti inpij
pie qui dei sunt. sicut abiecerit sed
subdit Sapientiam et disciplinam
qui abicit infelix est / Sapientiam
i. fidem dominus noster nalibus hominibus di
minutus reuelata deo psalmo
alando dominicam sapientiam et pro
dea Et disciplina i. diuinam
gratias et monicas quas
per psalmos suos mundo ondit pro 17
17. Nam abicit disciplinam despiciat
etiam scia / Vana quod ondit inoro
pacos inspiratos est utz pro pr
et per quibus est infelix sicut id uicti
ad deos infelices i mundo di
cimus ad Justus et pauca sapit
Spiritus docens justus quam multa
sapit. spiritus docet justus et
sapit. spiritus doce justus et
rem doctus. opera iniquita-
Neglexerunt iustitiam Nonum exemplum
potest per se ergo Argus et pd
refert / Ouidius i. methamorfoseos
po Wechsue / Sicut quidam pastor
erat nimis centum oculos / et non sunt
nisi una vaccam nimis custo
nisi una vaccam ad custodiendam
tam de vbi hunc ad custodiendam /
mercurius ac fuit pastore
capras et accepit ad locum ubi
argus vaccam pascebat / mer
curius ac fistulabat ita iocu
de et ita prope quod argus cum roga
uit ut sibi placeret moram ad
capris suis in pascuis illis fecit
mercurius annuit nec cepit sed uct.
Se dedit ibi i. ipse mercurius de no
no incepit fistulare prope qualiter
qui oculi ipsius argi dormitare
ceperunt adhuc ac alijs rapina
centibus ad vaccam / tandem in effa
bili locunde fistulauit quod omnes
oculi argi totaliter dormierunt
Et statim surgens mercurius / et capit

ad oculos amputauit et vaccam
secum abduxit Exponat clericus hanc ge
quod argus habens centum oculos i. centu
cogitationes et multas cautelas et pru
dencias / et non habens nisi unam vaccam
custodire i. unam bestialem corporis ista
fuit virgo quod retinuit innocentie
puritatem vel cuiusuis est in vaccam per bec
stialem voluptatem vel ipsa vij nutrict
go vaccam et pubertatem lacte come
dit butiro et ozee 2to Quod vacca la
sciuiens declinauit ysrael / mercurius quod
interpretatur medius currens i. dyabolus qui tamen
quos quem deuorat 1 petri v iste fistu
lat ita pravis. per strepitum lasciuicum
dialis / et adulacionem dicens (quod iste argu
obdormit per negligenciam usque ad mo
te / et tunc aufert sibi caput i. separat ab
eo xpm qui est caput anime et miseram
vaccam inducit ad gehennam ideo eis
dicitur nolite negligere / nolite corpora a-
nime custodia et defensione ipsi corporis Judic
18 / Quo nonum In hominibus hijs diebus
quadruplex negligencia inuenitur Sed si
quod bene quiuis videbit quod sit negligentes
in addiscendo morem potatis / In dispo
nendo gratiam propter ipsi In reuerendo dei
maiestatem In sustinendo prodiutam
do et sit homo negligentes i. addi
scendo morem potatis / Sed in uenitur
quidam apponit ad discendum arcium
subtilia artes curiositatis Jura ciuilia
sibi utilitatem / artem bellandi propter
honorem / artem negociandi propter paupertatem
et depingendi quam prius ad utilitatem
proiectionem et administrationem scienti
Sed ad discendum artem bene uiuendi
artem deo fruendi - artem peccata cauendi
ab quod sit contempserit negligentes / Sed
iudicium imitat ad errores et ingr
cias et abscondit et sequitur quid
deus vocat ad honores et nuptias
et sic omnes negligunt Sed epistola 22 di
cit illi neglexerunt et abierunt alij

i villa sua alius vero ad negotiacionem
suam / et cum hec est summa persona facie bus
vivit / cum continue et sollicite inspectione
et vacandum est ab aliis ut huic inspe-
ctioni non potest multa quod omnia circa vo-
luit facere. quam ordine bus imitari ad-
discere. Non quod Seneca epistola lxiiij
Cum in eis philosophie subtrahere / sicut continuos
libros xxxvii sia cum vacat
sia cum vacare alios vacamus philoso-
phandum est: sed omnia alia negligenda
sunt ut huic assiduus cui nullum tempus
satis magnum est. et per [illegible]
ad [illegible] cui [illegible] vitam produca
Sed [illegible] est una negligencia quidam
in universis alios in [illegible]. qui
[illegible] negligunt [illegible] ad discere / quia non
[illegible] totum cognoscere se [illegible] volunt
[illegible] quia non [illegible] alios [illegible]
[illegible] quos bis
[illegible] Oracius libro epistolarum
epistola [illegible] Non potes oculo quantum
contendere lince / Non tamen ideo con-
temptas lippus inungi
Sed dicit / [illegible] quod [illegible] lippus.
et diffidas acquirere tantum visus
acumen quod possis [illegible] videndo
penetrare / non igitur contempnas uti
collirio et aqua [illegible] ad con-
[illegible] oculorum / satius est eum [illegible]
[illegible] quod totum non possis
[illegible] ad discendum dicit
[illegible] Noli negligere graciam que est
1 Thimo 4 [illegible] ad iudices
[illegible] ad [illegible] graciam
iacob quod alimenta venderentur in egipto
dixit filiis suis Quare negligitis
audivi quod triticum venderetur in egipto
Sed [illegible] quod ubicumque sit ali-
menta que venalia / [illegible] nullam
difficultatem [illegible] ea [illegible] negligere / [illegible]
[illegible] salutis non est nisi in egipto
i. tenebrosa et obscura theologia
[illegible] tenebrosa aqua in nubibus
aeris [illegible] glosa i. obscura doctrina

i [illegible] et predicatoribus [illegible]
[illegible] negligentes in dispensacione
[illegible] / [illegible] nomen [illegible]
sunt optimus [illegible] ordinando
familiaritatem alicuius. et magistro
[illegible] ordinabat [illegible]
[illegible] in vita [illegible]
plerique. qui diligunt alios [illegible]
[illegible] et tamen seipsos sepe negligunt
[illegible] sollicitudines habent ad dis-
cuciendas conscientias aliorum propter quam
non habent [illegible] nisi [illegible]
lati / [illegible] ad pigriciam ad discu-
ciendas proprias [illegible] / conscientias cum conscientias
proprias discuciunt [illegible] fortasse dic-
unt una hora in quadragesima / con-
scientias vero aliorum per multos annos
[illegible] nobis quod [illegible]
nos discutere debeamus [illegible] 18
xiiij Nolite negligere. nolite 3
[illegible] negligentes
in [illegible] dei maiestate / [illegible]
[illegible] timere [illegible] prelati et
[illegible] alii [illegible] titulo
[illegible] intra [illegible]
[illegible] ordines constituta [illegible]
[illegible] negligencia [illegible]
in paralipomenon 2 [illegible] porro levite [illegible]
re negli[illegible] / [illegible]
observa et cave ne aliquando obli-
viscaris domini dei tui. et negligas
mandata eius atque iudicia / Negli-
gencia [illegible] nimia fre-
quencia [illegible] assistendi deo / co
[illegible] nimia familiaritas [illegible]
parit Unde [illegible] paralipomenon
xxix filii mei nolite negligere
vos elegit deus ut stetis coram
eo et ministretis illi et colatis eum et cremetis ei incensum
Nota [illegible] de celebracione [illegible]
[illegible] 8
negligentes in [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]

no negligas qd alicui ... cum
sibi uid perit. s. in adit. i. lat.
nos. s. e de paupertatis fortuna
s. indiget p amore p' ... n.
negligere tales debz q eos put
iuuare ... ty pelatos s. posse
tales iuuare si no suo dampno.
Sz nunq des no e potes reto
pepare dapnu constat q sic. q
iustus est ... de p. v. xij. cum
negligit dampnum p't amicos
iustus e / ergo ... iustu deus ueas
Dubio puniuabit dubio ... q
negligencia sit pctm mortale ...
1 q ... ecc ... a cum timet deum
nil negligit / ergo q ... aliquo
negligit ... tion. deu ... q
peccare mortal. / p. pv. xix. q
2 cum custodit madata. custodit
aiam suam. q aut negligit uias
suas mortificabitur / et lo' de mor
tis ... q no debet ... pi
peto mortale ... ... plura de
3 maledictus ... q facit opus dei ne
glig. Sz maledictio i. scriptura no
... nisi p peto mortali ... t'
Ad octauu ... ecc a / de neglige
ta purga te cum paucis ...
... oblacio ... sit ... multorz
delictorz purgat negligas. Sz
pena no purgabit pctm mor
tale. ergo negligencia no e pctm mortale
Ad ... q neglia nil aliud e
Dicto ... defectus debite et ... sollici
tudinis circa actus ... faciend.
... of ... fauores
... / sic ergo neglia e circa
... salutis / sic ergo neglia ... circa
actu ul circa ... actus ... ue
actu ul circa ... actus ... salutis
... ul actus ... de ... salutis
et tunc neglia e pctm mortale ... ad
s. negligens clamosa ... dic ...
p negligencia ...

nec ... indiget / et negli
gens actu ... et de ne
ce salutis ... s. ... clamosa
sua et no ... s. ... i. ...
... obmittendo ...
... actu ... de ne
salutis ... ...
... se facit ... ... negligencia
... actus ... ... actus
q ... ul q ... no est de
ne salutis. sed si negliga dicere
salutacionem ... corpus
... sua. ul ... audiendo ...
cogitando de ... q ...
... volut. et ... e pctm ue
niale. Ad p'm ... cum ...
... nil negligit / ... e ...
s ... / qz ... tale e de ne
salutis Ad ... / Ad ... q
maledictio ... negli
... e ... ad
... lo' ... de nabugodonosor q
fecit deus instrumentum suum ad
flagellandum ... at ... op
sunt dei ... et ...
Sz ... nabuchodonosor ... pote
... facias ... opus
id q facere debuit ... obediam
dei ... et ... peccauit mortal.
... de maledictus ... q facit
opus dei negligenter ... fraudulenter
maledictus q ... gladium suum
a sanguine. i. q ... iniuste ab
ulcione qua deus ... infligi.
Ad octauu ... q lo' de negli
ul ueniali ul mortali. Sz de mor
tali ... e q purgatur pena
i ... illorz. quorz i futuro
... puniret Addicio

In ... q. liiij ...
... negligencia ... peccatum
... q no negligencia ... diligencia
... i. ... ...
i. sollicitudo

In ... q. liiij ar

sed et diligentia ergo negligentia non est
peccatum speciale. Praeterea illud quod invenitur in
quolibet peccato non est peccatum speciale.
Sed negligentia invenitur in quolibet peccato quia
omnis qui peccat negligit ea per quae a peccato
retraheretur et qui in peccato perseverat ne-
gligit conteri de peccato ergo negligentia
non est speciale peccatum. Praeterea omne peccatum speciale
habet materiam determinatam. Sed negligentia non
videtur habere determinatam materiam, neque enim
est circa mala aut indifferentia quia ea
praetermittere nulli ad negligentiam deputatur.
Similiter et non est circa bona quia si ne-
gligenter aguntur iam non sunt bona ergo
videtur quod negligentia non sit vitium speciale.
Sed contra est quod peccata quae committuntur
ex negligentia distinguuntur contra peccata quae
committuntur ex contemptu. Respondeo
dicendum quod negligentia importat defectum debi-
tae sollicitudinis, omnis autem defectus debiti
actus habet rationem peccati. Unde manifestum
quod negligentia habet rationem peccati et eo modo
quo sollicitudo est specialis virtutis actus necesse
est quod negligentia sit speciale peccatum. Sunt autem #
aliqua peccata specialia / propter specialitatem actus
se extendentis ad omnem materiam et
huiusmodi sunt omnia vitia quae sunt circa actum
rationis nam quilibet actus rationis se extendit
ad quamlibet materiam moralem. Et ideo cum
sollicitudo sit quidam actus rationis ut
supra habitum est, consequens est quod negligentia quae im-
portat defectum sollicitudinis sit speciale peccatum.

Sunt enim aliqua specialia vitia
quae sunt circa aliquam materiam specialem
sicut luxuria circa venerea. Quaedam
autem sunt peccata specialia ut s

Ad primum ergo dicendum quod diligentia videtur idem
esse sollicitudini quia in his quae diligimus
maiorem sollicitudinem adhibemus. Unde di-
ligentia sicut et sollicitudo requiritur ad
omnem virtutem inquantum in omni virtute
requiruntur debiti actus rationis. Ad secundum
dicendum quod in quolibet peccato necesse est esse defectum
circa aliquem actum rationis puta defectum
in consilio et aliis huiusmodi. Unde sicut praecipitatio
est speciale peccatum propter specialem actum rationis
qui praetermittitur scilicet consilium quamvis possit
praemittitur
alias praemitti praetermitti

inveniri in quolibet genere peccatorum ita ne-
gligentia est speciale peccatum propter defectum specialis
actus rationis qui est sollicitudo quamvis inveni-
atur aliqualiter in omnibus peccatis.
Ad tertium dicendum quod materia negligentiae proprie sunt bona 3
quae quis agere debet. non quod ipsa sint bona
cum negligenter aguntur sed quia per negligentiam
accidit defectus bonitatis in eis sive
praetermittatur totaliter actus debitus propter
defectum sollicitudinis sive etiam aliqua
debita [illegible] circumstantia actus
[illegible]

Sed cum virtuti opponatur
cuius negligentia opponatur prudentiae. Videtur quod non 1
quia negligentia videtur idem esse quod pigricia
vel torpor quod pertinet ad accidiam
ut patet per Gregorium 31 Moralium. Accidia autem non
opponitur prudentiae sed magis caritati ut
supra dictum est. Ergo neque negligentia non opponitur
prudentiae. Praeterea ad negligentiam videtur pertinere 2
peccatum omissionis. Sed peccatum omissionis
non opponitur prudentiae. Sed magis virtutibus
moralibus executivis ergo negligentia
non opponitur prudentiae. Praeterea imprudentia est circa aliquem 3
actum rationis. Sed negligentia non importat
defectum neque circa consilium in quo deficit
praecipitatio neque circa iudicium in quo
deficit inconsideratio neque circa praeceptum
in quo deficit inconstantia. Ergo negligentia
non pertinet ad imprudentiam. Praeterea dicitur Ecclesiastici 7 4
qui timet Deum nihil negligit. Sed
unumquodque peccatum praecipue excluditur
per virtutem oppositam. Ergo negligentia ma-
gis opponitur timori quam prudentiae. Sed contra obm
est quod dicitur Ecclesiastici 20 lascivus et impru-
dens non observabunt tempus. Hoc autem pertinet
ad negligentiam. Ergo negligentia opponitur prudentiae. Respondeo R°
dicendum quod negligentia directe opponitur sollicitudini.
Sollicitudo autem pertinet ad rationem et rectitudo
sollicitudinis ad prudentiam. Unde per oppositum
negligentia ad imprudentiam pertinet. Et hoc
ex ipso nomine apparet. Quia sicut Isidorus dicit in
libro Ethymologiarum negligens dicitur quasi nec
eligens. Electio autem recta eorum quae
sunt ad finem ad prudentiam pertinet. Unde ne-
gligentia pertinet ad imprudentiam. Ad primum 1
ergo dicendum quod negligentia consistit in defectu
interioris actus ad quem pertinet etiam electio.
Pigritia autem et torpor magis pertinent

ad execucionem Ita tamen quod pigricia
importat tarditatem ad exequendum / torpor
vero remissionem quandam importat
in ipsa execucione / Tercio quia torpor
et accidia nascitur quia accidia est
tristicia aggrauans id est impediens animum
ab operando Ad 2m dicendum quod omissio
2 potest ad exteriorem actum / Sed cum omissio
qua pretermittitur actus debitus.
[illegible] opponitur iusticie. et est effectus ne-
gligencie sicut et execucio iusti operis
est effectus racionis recte Ad 3m quod ne-
3 gligencia est circa actum precipiendi. ad quem
pertinet sollicitudo Aliter tamen circa hunc actum
deficit negligens et aliter inconstans
inconstans enim deficit in precipiendo
quasi ab aliquo impeditus / negligens
autem per defectum prompte voluntatis Ad
quartum dicendum quod timor dei operatur ad vitacionem
cuiuslibet peccati ut dicitur prouerbiorum 17
per timorem domini declinat omnis a malo
et ideo timor facit negligenciam vitare /
non tamen ita quod directe negligencia timori
opponatur / Sed inquantum timor excitat
hominem ad actus racionis / Vnde et supra
dictum est cum de passionibus ageretur quod
timor facit consiliatiuos

7 Deinde videtur quod negligencia non sit peccatum mortale
negligencia quia dicit Gregorius super illud Job
verebar opera mea / quod negligenciam
2 minor amor dei exaggerat Sed
vbicunque est peccatum mortale totaliter tollitur
amor dei ergo negligencia non est peccatum
mortale Item super illud ecclesiastici vij de negligencia
purga te cum paucis / dicit glossa / quamuis
oblacio parua sit multorum delictorum
purgat negligencias Sed hoc non esset
si negligencia esset peccatum mortale ergo etc
3 Item in lege fuerunt statuta sacrificia
pro peccatis mortalibus sicut patet in leuitico Sed
non fuit statutum sacrificium pro negligencia
ergo videtur quod non sit mortale Sed contra
est quod dicitur prouerbiorum .xix. qui negligit
vitam suam mortificabitur Respondeo dicendum
quod sicut supra dictum est negligencia prouenit ex quadam
remissione voluntatis per quam contingit quod
racio non sollicitatur ut precipiat ea
que debet vel eo modo quo debet / Potest ergo con-
tingere duppliciter quod negligencia sit peccatum mortale
Vno modo ex parte eius quod pretermittitur per
negligenciam quod quidem si sit de necessitate sa-
lutis siue sit actus siue circumstancia erit
peccatum mortale / Alio modo ex parte causae Si enim
voluntas intantum sit remissa circa ea
que sunt dei ut totaliter a dei caritate deficiat
talis negligencia est peccatum mortale / et hoc precipue
contingit quando negligencia sequitur ex contemptu.
Alioquin si negligencia consistat in pretermissione
alicuius actus vel circumstancie que non sit
de necessitate salutis nec hoc fiat ex contemp-
tu sed per aliquem defectum feruoris quem impedit
aliquando aliquod veniale peccatum tunc negligencia
non est peccatum mortale sed veniale Ad primum
ergo dicendum quod minor amor dei potest intelligi
duppliciter Vno modo per defectum feruoris caritatis / et
talis negligencia causat peccatum veniale Alio
modo per defectum caritatis ipsius / sicut dicitur minor
amor dei quo quis diligit deum solo
amore naturali et talis negligencia
est peccatum mortale Ad 2m dicendum quod parua
oblacio cum humili mente et pura
dilectione facta / ut ibi dicitur non solum purgat
peccata venialia sed etiam mortalia Ad 3m
dicendum quod quando negligencia consistit in pretermissione
eorum que sunt de necessitate salutis
tunc trahitur ad aliud genus peccati magis
manifestum / peccata enim que consistunt in interiori-
bus actibus sunt magis occulta / et
ideo pro eis certa sacrificia non iniungebantur
in lege / quia sacrificiorum oblacio erat quedam
publica protestacio peccati que non est fa-
cienda de peccato occulto / Vel 6. [illegible]

Quid negligenciam inducat Gregorius 6.
8. quaestione 22 Morum ipse dum medium tam
illarum tractat Job Ad porticulum ei sit in
vita / quia securitas negligenciam generat
vnde dicitur / ne conuersis quisque se securitati
credat / et que pugna me
rorem superare non valuit / ne ipsa
postmodum securitas seruat dispen-
saute deo permittitur. ut post con-
uersionem suam tempus sibi in multis fatigat
sua quidem pro conuersorum mala rubri-
tustus est Ad hunc in hiemo autem
puis ante faciem hostes acriue
sua peccata quita. velud exercitus [illegible]

exaggero componitur ab ex et aggero et est valde aggero id est accumulare vel augmentare
et est exaggerare id est valde aggerare vel manifestare

cips / post tga reliquum Et ad hunc
notitia vicia. q aly hostes ob
niaut, ut ad tra repiam hos po-
gentibus. ceptum iter intercludat. Idy
potes eulpe velud insequetes ad
versarij. sola divina virtute prostrati
sit. Si tempore sti vinki q hostes
aly cotra faciem veniunt. qui tu in
laboe perierunt. Conpo. vz seculi te
parit cum ac neglie securitas solet
esse. Hec go securitas negligiam genet
comptum et filii attendes ad similitudinem
dei. sta in iustia et tiore. et gra
aiam tuam ad tempore. Non eo ait ad
requiem s ad tempore. qr hostes n
desinunt in hac vita nos portos
quanto magis se rebellare conspiciunt.
tanto amplius expugnare cotendit.
Eos eo pulsare negligit. quos quie
to iure possidere se sentit. Eiciunt
nos vero. eo vehementius incitatur. q
ex corde nro. quod ex iure proprie habitauit
expellitur. Et eum in figuratur, dum ipso
quadam dispensatione figurat, q dyabolus
no nisi post baptisma se temptare
premisit, ut signum nobis qd dua fute
tempore innueret, q membra eius
prepositum ad deum proficiunt. Et negotio
rum temporalium insidias tolleratiunt
post initia in vite meliorem atque
leticie. quia virgines gestum co-
ntra pecos aggressit Et scientia semper
incipientes quia ne securitatis negligentia dissolvatur.
impulsu temporis afflictionis. Et quidem qui
in ipso tempore initio. magna
plerumque conceptum dulcedine contempla-
tionis et durum laborem post initio proba-
tionis experitur. Et ~~in~~ /

3 Et vacua e spes eorum et la
bores sine fructu et inhabita
bilia sunt opera eorum. Et inuti
lia / Equalis eorum insipiente sunt
et nequissimi filii eorum / maledicta
creatura eorum / Propter spes. s. dilat

quarum infideles sola voluptates
sunt estimantes in futuro treasure
hic credunt quam in presenti et affli
guntur per fatuitatem in intellectu, per vo-
luptatem in affectu et per vanitatem in
effectu / Sunt in presenti. S. spes inspirans
maritat quas castruet ista secta
sequentes Sunt eo defraudati in
plus expectaconibus / fatigati in variis
occupationibus / mortificati in abhomi-
nationibus / efficiati in delectationibus /
depressi in propagationibus / et excommunicati per adiunctionibus / Prima 1
ergo eorum pena est, quod decipiuntur. et
a veritate elongantur. I. in pravis iudiciis
fraudantur / Et hec est magna miseria
quia vera hic appetit non falli, et ille
diligunt falli seu augusti / Unde ait spa-
ciente se hic euasisse omnis pe-
nam. et omne iudicium per pravis plagi-
ciis. cum tamen non sit in inferno deputatis
hac pena decepti tangit cum dicit
vacua est spes illorum / vulpa propterium
proprium mendacium spem mam. et
mendacio protecti sumus. Et nota quod com-
mune diffiniunt spes. S. de spe improbo-
rum dicitur. Iusti sunt dicitur. In isto cap. spes
illorum immortalitate plena est. De
iustis ait, quod vacua est spes id est expectatio
in cor vel hortamur vos ne in
vacuum gratiam dei recipiatis. Ea 2
pena istorum infidelium in presenti est,
quod fatigantur in variis occupationi
bus / Vanum eo est quod non assequitur
finem ad quem ordinatur vel per huius
eo labor ordinatur ad aliquem
fructum percipiendum / Quod ergo heretici
sunt tanti laborant pro voluptatibus
in bellis in pace in terra in mari
nocte dieque. et nullum fructum
bonum inde percipiunt / merito
dicitur sit quod labores eorum sunt sine
fructu. Tertio ait dicitur infra de iustis eorum

q bonorum laborum gloriosus fructus
producit et reconiugentur in die
iudicii ut dicitur scribitur sap. v.
lassati sumus in via iniquitatis
et perdicionis et ambulavimus vias
difficiles. Secunda est dum exprimunt
fructus est immaturi et acerbi
si comedantur gignunt vermes
in ventre. Adulteros est ut
puto per fructus immaturi unde
sap. 4. de fructus inutiles et
acerbi ad manducandum. Unde ego
factum habet ne in illis in quibus con-
ceperunt, dicit apostolus. Et hoc loquens
de voluptatibus li. 3. c. viii. quantos
inquit per voluptas morbos, quam
intolerabiles dolores quos quedam fre-
tus nequicie fructum solent afferre
corporibus. Tercia pena istorum est
eorum in puti quod vilificantur in abhomina-
cionibus. Magna et miseria homi-
num quorum opera sua sunt ita vilia. Ita
monstrosa. Ita repugnancia racioni
quod homo non potest maius te ea deffendere
3 nisi compescat, et dicit quicunque so-
la voluptate perequuntur. Talia fa-
ciunt opera que communi racioni repug-
nant. et abhominabilia deo fiunt
et angelis eius. unde heremite consi-
deratori cognoscit sed magis repug-
nat [illegible] quod dicit. Et inhabitabilia
opera eorum i. convictui et cohabita-
cioni naturali repugnant et procrea-
cioni corporis nature. Immo deus
ipse que omnes inhabitacione digna sunt opera
talia abinhabitacione tamen habitacione
expellit. De qua dicitur Job 18.
Non habitabit vir ibi nec incolet
eam filius hominis. et cum filius hominis
verbum caro factum est et habitavit in no-
bis. Job. Sexta pena est quod efficiuntur
in delectationibus suis, homines cum volup-
tuosi priventur intellectus sensu et ceteris

a milicibus sensu priventur. Unde canis amicus
ubicumque momordit sicut quando eum fac-
amicte, et eodem modo fatua fatue
vero rabidus, et adolescens fatuus
mulierem facit insensatam, et quando mulieres
sunt insensate. et in fine efficiuntur
primo maciati. Primo ad pro. 6. qui autem
in peccatum adulterii rapit, qui vero est
in ea efficitur insensatus. Et hoc ista bestia fa-
ciunt. sap. 7. Nos autem insensati vitam
illorum estimabamus insaniam, quia viri
et mulieres faciunt apostotare sa-
pientes. et arguunt sensatos ecc. 19.
Sexta pena tangit eum de conductorum
eorum insensate. Unde liberaret conductores
sponte libidinis plus delectantur quam
viri. Unde tympanis gaudet conductore
virtute decem mulierum luxuriose, viros
vero quatuor sicut eum iste tympani
utrumque spiritus studii fabulas pro
tepore, et ideo sanus est iudex in hac re
quod si mulier habet decem mulierum et viri
quatuor sequitur ubi autem est fatuus
iudex est quod sibi totaliter. Et ideo quem
est quod in habet secta que voluptate habet
perfine. si in sunt fatui. mulieres sunt
insensate, et ideo sequitur dicitur Eccl. 19.
Beatus qui habitat cum muliere sensata
et sequitur pro tanto dicitur, quia difficillimum est
tale invenire. Septima miseria
istorum infidelium est quod depravisitam
in propagacionibus una sola nequissimi
filii eorum. Dicit enim in homine peccaci
generacionem et modum eum instituit
gnacionem, quod est talis ut fiat misera
generacioni. quod in coniugiis plus peccacio
limitur eam cultum diabuli est homines qui
prole gignunt. et eam parvulis informant
bonis et exemplis corrumpunt bo-
nis et natale plus amittunt. et in
mundo tempore post confundunt, quia se mala
plures inpungit semper in putes
Et ideo dicitur quod nequissimi filii eorum

La al c q mulieres sunt magistre et in
nupcijs et filij imitatores eorum quo
rum nequicia peiores / vnde dicitur 3 Regum
xiiij Operatus est nequiciam super omnes
qui erant ante illum Sexta pena
istorum mistdelium quia sunt communicata
per adiunctoribus suis Et hac subdit
vnde dicitur Maledicta creatura eorum. quia
id quod hij cogitant et adinvenerint
et promouent sunt dici creata sua.
Talos ad nupcijs i. ad genus pecca
tum luxurie qui in nuptie multa
adinuenit vel. q. dici sunt creatura
illorum Et sunt omnia opera dei sunt bene
dicta et approbata quia quecumque fe
cit deus erant valde bona etiam in
cit deus i. approbauit Gen 1 Et sic
dicitur creata dei bona est
Thi[?] Ita ista mo[?] scilicet figuncta peccatorum
Ita ista mostosa figuncta peccatorum
sunt communicata a deo etiam
sunt excommunicata a deo etiam
bata et maledicta vnde dicitur Eccli 3a
Opprobrio nequissima vnde creata est
dei i. ep. apuliens eorum magistre Bonum
q. faciant tres et postquam mala
q mulieres sunt ab omnibus hominibus
detestanda maiore a viris com.
quibuscumque Sunt enim mulieres libidi
nose i. alliciendo . malicose i.
commouendo . litigiose i. colloque
do . proditrice i. compellendo / Sunt ergo
sunt libidinose i. alliciendo / Vnde eum
plus i. libidine delectantur quam ma
sculus Ita i. ad se mares alliciunt
Alliciunt enim forte et facie . gestu
voce et tactu / et quamuis sit fri
gidiores complexionis . sunt tamen feruentiores
libidinis vnde Ouidius primo de arte
amandi . Parcior i nobis
nec tam furiosa libido est /
Illegittimum sine flamma virilis
hec vt dicit q mulierum libido est
nefita valde eam nocimus . ~

quod fuerit nocturno visu vidi per vim
nobis dicit Eccli q. Auerte faciem tuam
a muliere compta / et ne circumspi
cias speciem alienam / propter speciem enim
mulieris multi perierunt / et ex hoc
concupiscentia quasi ignis exardescit
Istum ignem timuit satis ille mo
nachus qui matrem suam tybias
nudas tangere noluit / cum eam
ultra aquam portare opor
tuit sed . vnde pro hec Solum
ignem nimis timebat ille sa
cerdos . qui in hora mortis aystal
tati mulieri cum speciem exhalasset /
dixit Igniculus viuit palean
tolle sed narrat Gregorius i dyalogo
Istum et ignem adintrat ille me
tristra q. dixit Femina flos putrida
ne . fetens rosa . dulce venenum /
Ex prona rei . q et prohibet ei Erit
cum nolita . visi risu tactumque tactusque
cultu / Sicut ab insultu . que cum
potes . esto procul . tu Istum ignem
compdamnit S. Tho. de aquino / quod
cum in turri custodiretur a carce
ne ad ordinem predicatorum et eam
honesta puella sola intromis
sa fuisset Ipse ardente tycione
de camino accepto / eam recte
rimere cicerit Sciuit eum q de ca
mino potat ideo posita ignis in
conspectu eius exardescat et ardebit
usque ad infimum ho . Secundum
de vestimentis procedit tynea
et a muliere nequitas viri Vnde
per omnia tenendum est conspicere
rerum virorum Bonum est homini mulie
rem non tangere / Et adhuc exponi
dum videbitur Quia mulier vel est sana
vel religiosa / vel quia vtrique proxima
est feruens et frigida Et de hoc
non valet / quia vel est frigidiores
silice ferro vel talibus . et hic ex

castratione

corporis contractae facilius compluribus
sit. nil refert quod sit religiosa
aut secularis et tam contra sic. et plu
ria contra bo. de celo de pacto et
in alio commixtio non contra in habu
erit metrice. tamen dupli
liter utrumque sit bo pre em simpl
ipsius. iuste perdit sit se perfe
to valde stricte clericorum et mu
lierum cohabitationem prohibet quod de
cohabitatione mulierum et clericorum per toto
et in canone dist. 32 hospitiolum
et que verba Jeronimi in quadam epistola ij[a]

ad nepotianum: Hospitiolum tuum aut raro aut
numquam pedes mulierum terant. Omnes
nos sit toto corde diligere cum deo
quas feminas accessibus copulat.
sic facie. contrariam severe sit habitationis
copulat inde et quod monachi et
monachae non sit cohabitare per-
mittuntur in eodem monasterio.

18 ad dist. 18 q. ij In nullo loco
permittimus monasteria. Item dicitur ibi:
custodia puellarum longius a
monasterio monachorum. et est ratio quod
dicas dyaboli. et est locutionem ho-
minum colloquium. Rectius sequitur

ad oceanum de vita clericorum: allo. clericos verbis Jeronimi sic dicit:
tibi et feminis quae causa altaris cum
duo fabulare. Et clericos cum clericis nullo
permitti pacto committere propri consortio
ianua dyaboli via iniquitatis.
scorpionis percussio. notum in cetero.
contra feria cum appropiat ad copula
incendit ignem flammam generatio igne
periculum cum feria contrarium sit habitationis
ergo iudico sit cum vir sit habitet

alias aucupatio: non decipit. aucupatum dyaboli. ex
hiis aucupatus est ab initio
potius. feritas metos donat libido.
hoc dicit ecclesiastici 42. In medio
mulierum noli commorari sicut
enim de vestimentis procedit tinea ita a muliere
iniquitas viri. ergo sicut malicia

2 in alliuendo. et commixtio eccl. xxv. brevis est omnis
malicia super maliciam mulieris.
sors peccatorum cadat super illam

De qua loquitur Ecclesiasticus et Sermo qui incipit
sicut de mulieribus mala sunt magis communa
diorum et gravissimum telum dyaboli.
per mulierem ab initio Adam primus pater
de paradiso expulsus. per mulierem mitissimum David
in homicidium et adulterium deiecit.
per mulierem sapientissimum Salomonem in ydolatriam
legitur precipitavit. per mulierem for-
tissimum Sampsonem caecum excecavit.
per mulierem castissimum Joseph vinculis
et carceri mancipavit. per mulierem
mundi lucernam Johannem Baptistam capi-
te truncavit. hoc dicit ad maliciam
mulierum. quia sit in duabus mu-
lieribus declarat. videlicet in uxore Job et
Dalida circa Sampsonem. Dicta loquitur
sed inimicum quorum vides verba
loquitur et doloribus eius involutus
sustinuit lumine repente per omnibus cor-
poris non contra recordata nobilitatis regie
dolorem pertinet. qua ad eam spectabat
non divitiarum et honorum. et plus
quam post quae supra percipit. ut nullum malorum
quod non communem viri iustum per deum
et apparuit et ait Benedic deo et mo-
rere. non sufficiebat illi quod penas pa-
tiebat temporales. sed supradicti per pati-
entia temporales et eternas. De secunda dicitur re-
da in illa Dalida et cetera malicia
contra Sampsonem probatur. Sed illud quod
perdit in cubiculo suo coniugem pro
eligit. Cum blandimentis et oculis
et amplexibus et labiis et risibus
blandita fuisset. hodie decepit et rapuit
et abiecit ad vinculum tradidit philisteis.
Unde ego quid illud displicere
potuit in marito. sed fortitudo dilige
fortissimus fuit. qui leonem inermis
et hydram et fructum a dispersioni. sepul-
pulcro quod fuerat pro copiosissimum extitit.
nazareus. Et potestas et bonum modo
tibi fuit quod ad eius potestatis conspiceret.
deus de mortua mandibula fonte
erupit. Et strenuitas accrescit. Sic
in mandibula asini mille philisteos
interfecit. Et gratitudo diligit. desertus in

co no fuit nisi quod eam nimis diligebat
go cum ulta ca obij i co valuit in
ueni. sola malicia sufficit per ca
[illegible] Ecclesiastici xxv: omnis
plaga tristicia cordis est. et omnis ma
licia nequicia mulieris. Et infra
non est caput nequius super caput
colubri. et non est ira super iram mu
lieris. Commorari leoni et draconi
placebit magis quam habitare cum mu
liere nequam. Hec autem optime pro
bat Crisostomus sermone palle. to super [illegible]
usque ad alias. Ecclesiastici in ueniet [illegible]
[illegible] i colloquendo et [illegible] magna
afflicto alligari alti [illegible] vel vio
[illegible] ut mulier litigiosa. Ecclesiastici [illegible]
[illegible] Tecta ingiter perstillancia
[illegible] litigiosa mulier [illegible] tectum domus
cia. litigiosa [illegible] stillat aquam ubique i ca
ingiter [illegible] quiete [illegible] cum
[illegible] dicte / et ideo solet dici quod tria sunt
[illegible] de domo sua expellere solent
[illegible] stillicidium et mala uxor
[illegible] fumus. Unde Innocencius de vilitate condicionis
humane [illegible] fuit cum vult [illegible] con
[illegible] contra [illegible] et ideo est conviat
na cista forta. et ideo [illegible] conviat
viro qui fecit duos ho [illegible] Nota
de [illegible] uxore submersa [illegible]
contra [illegible] aque / et cum [illegible]
[illegible] quare [illegible] ludit
[illegible] contraria erat. ad
[illegible] / et ideo [illegible]
[illegible] mortua. contraria [illegible]
quod [illegible] aque sit. Unde refert Agellius
libro noctium acticarum de Socrate
[illegible] altercacionibus [illegible] ab
eo quare uxorem suam Xantipen
[illegible] plena iurgiis et li
tigiis. molestissimam viro non
fugaret de domo. Unde tamen
[illegible] domi [illegible]
et [illegible] ut ceteras foras
sue iniurias facilius ferant
De quo narrat [illegible]

quod habuit duas uxores que semel
litigarent pro viro / derisit eas. eo
quod pro tam fedo homine zelarent [illegible]
[illegible] maledixerunt quod cum
a domo fugere compulerunt. iste est
[illegible] litigia ab altera
[illegible] sunt [illegible] urina
de loco superiori super eum proiecta
[illegible] aliud
[illegible] post
[illegible] imber erat con
[illegible] Et ideo bonum consilium dat [illegible]
[illegible] in
angulo domatis quam cum muliere
litigiosa in domo communi. Ecce
[illegible] Valerius ad Ruffinum [illegible]
[illegible] uxor inobediens / quia
[illegible] 37 [illegible] habent
contraria est viro suo [illegible] mala
[illegible] sit [illegible]
[illegible] satis
[illegible] Ecclesiastici [illegible]
[illegible] dicas. nulla [illegible]
[illegible] cum mulieribus [illegible]
[illegible] tibi tutas. Unde [illegible]
vulgariter dicitur numquam debes adhibere
fidem dentibus canis. fidem mulieris [illegible]
pedi equi [illegible] dente pede. [illegible]
mulieris equi [illegible] et [illegible] Terencius
[illegible] qui in fine comedie [illegible]
[illegible] Babio [illegible] adest. [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] uxor [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] vobis [illegible] fal
[illegible] et [illegible]
ne [illegible] timeo. Unde
[illegible] mulieres sic
[illegible] in alliciendo [illegible]
libidinose in [illegible] litigiose in collo
quendo [illegible] in [illegible]
[illegible] non valet
[illegible]
[illegible] triumphare [illegible]
[illegible] studet per mulierem [illegible]

[illegible] in qua [illegible] mulier
[illegible] quod ad [illegible] eo quod [illegible] est cum malo
[illegible] que cum [illegible] mulier [illegible] nos [illegible] et [illegible] non [illegible]

Domus [illegible] tectum vel atrium quod non tegitur

[illegible] magis reputo quam mortuos [illegible] quod [illegible] est non potest quo [illegible] magis est credam [illegible] sermone 46 [illegible]

putans vel quod ipse non prevaleret, per mulierem ut ipse hominem fecit triumphum repetit. Quod scribit b. Gregorius 3. libro moralium c. 8 super illud Job secundo capitulo Dixit autem illi uxor sua Adhuc permanes in simplicitate tua Benedic deo et morere. Antiquus hostis inquietus nimis, quia duobus modis temptationum genus adhibuit, ut videlicet corda stantium aut tribulationibus frangat aut persuasionibus molliat. In utroque contra beatum Job se vehementer exercuit. Nam prius familiaris intulit dampna rerum, orbavit patrem morte filiorum, percussit incolumem putredine vulnerum. Sed putrescentem foras paene ad hoc interius stare conspexit, et quem exterius nudum reddidit hunc interius ditiorem fieri per exhibitam laudem conditoris invidit, callide cogitans pensat, quia contra se athleta Dei unde premitur inde sublevatur. Publica temptationis argumenta conversus ad antiquae artis ingenia repetit, et quia scit quo Adam decipere solebat, ad evam recurrit. Stetit namque Job inter tot rerum dampna, inter tot percussionum gravia vulnera, quia in tot persuasionum victum arte stare invictum quasi in alto quippe munitionis fixum vidit. Et ideo habere hostiles insidiae invadere non valebant. Quaerit ergo adversario in hac arte multiplices adversarius quaerit scala qua ad cor viri ascendere potuisset, invenit occupavit animum coniugis, quae cara marito est. Sed nil in hac arte prevaluit, quia sanctus vir subditam mulierem sibi et non prepositam attendit, et recte loqui docuit quam perversa loqui instigavit. Dignum quippe erat ut prepositam mente

vilis temptatio restringeret. Cum per peccato et de ipso lapsu post hominis genus non ... et quod voce mulieris recta uersaret, unde et beatus Paulus dicit: Docere autem mulieri non permitto, quia nimirum aliquando docuit a sapientia deviare. Antiquus itaque hostis ab Adam in stercolinio perijt, quia Adam in paradiso superavit, ad victoriam suam mulierem. Ad ... persuasiones accedit ... cum sic eruditionis instrueret ... temptata fuerat ut perdet, cum ... ta est ne periret. Sed ... virtutis fortibus hostis ... ut sua ei contra tela rapiant. Sunt nimirum exaggerare ... sanctus ... Nos vero ... ubi se de male persuadentibus coniugis vigilat debemus appetere quod antiquus adversarius non solum ... ipse ... statim satagit ... Cum ... non ... adherentium lingua rapit ... et ... hominis domestica ... adversarius cum a bonorum cordibus repelli se conspicit ... qui ab illis valde diligitur ... et per eorum verba gladios loquitur, qui plus ceteris amicitiae ... ut dum vis amoris cor perforat, facile gladius inimicitiae irrupat. Klockudt. Post dampna ... post funera pignorum ... post volnerum ... antiquus hostis lingua movet uxoris hec.

in felix est sterilis et incoinquinata
que nescivit thorum in delicto, habe-
bit cum fructum in respectione anima-
rum sanctarum et que continue co-
ad theoriam reducit opinionem
hominum impiorum que posita fuit supra
supra c. 2. § h. que quidem opinio redu-
citur ad duo in summa / primum est quod
nulla vita erit post istam qua corpora
vivimus nunc moritur. Secundum est quod
felicitas hominis est frui corporis vo-
luptatibus in presenti et ideo premissis in-
probat sapiens scilicet per speciale preceptum ab
illo tempore proprius posito impium et
primum quod cogitaverint / ubi est locus
pr[illegible] quod finem hominis capiti includit
usque ad finem huius capituli includit te-
nura in hac parte pec[illegible] in [illegible]
clarat quod nulla incontinentia et
damnosior vitanda sequitur voluptate
que ducit duce per contrarium quod nulla
sit [illegible] penitencie et honestatis sequitur
capitulo. Circa hoc duo facit. Primo ondit
quod virginalis castitas est apud deum
meritoria, sed et tempora infecunda
secundo quod corporalis voluptas est impu-
tatoria cum superbiis et vitanda
circa primum ubi filii ab adulteris ibi
primum tria facit secundum primo ostendit castita-
tem in opere suo meritoriam
in opere sancto secundum in opere magisterio
in opere facto. Secundo[illegible] assignat causam que
est et comparando. Bonorum laborum
vel [illegible] est commenda-
tio quam dimoz 3 in
Circa primum est advertendum quod in vita vo-
luptuosa nichil boni potest considerari
nisi fecunditas prolis quod ducitur sed in
omni est quod ista fecunditas est mala
quia magis filii iniquorum inveniuntur
per mala imitatione et turpe
informatione parentum dicit cum filii
imitantur parentes et parentes instruunt
filios ea que sola contingunt in rebus
ergo magis [illegible] ad felicitatem quam
quod vivat caste cum sterilitate quam
quod vivat voluptuose cum prosperitate fecun-
ditate: tum quia evadit vitandas

temporales in prolis perpetuitate / tum quia habebit
mercedem eternalem in futura iocunditate /
que ab iocunditas est infinities maior
quam quecumque corporalis ~~infinitas~~ iocun-
ditas sed per hoc quod sequitur. Et ideo sterilis
felix est sterilis et incoinquinata
in felix est ibi quia est sterilitas prolis
cum munditia cordis / quia per hoc cordis
immunditia. nichil conferret integritas
corporalis / Secundum ut dicit / quod felix est in
quod hec carnis et mentis integritate
carnis integritas vocat sterilitate
quia naturale opus integra est sterilis. et pudice
actualis fetu. Sed cordis immunditia
vocat incoinquinatam / de corde enim
opere prave cogitationes que coinquinant
hominem math. 17 / Et dicit que nescivit thorum
in delicto. id est qui non est opposita ap-
probando lectum a[illegible] cubitum illicite
voluptatis. Et que ait felix. Tertio quia
sed non [illegible] fructum venit
hic non quia procreat fructum ventris
dicit quo prius filii: mercedes fructus ventris
habebit hic fructum in respectione anima-
rum / id est tempore in quo deus animas sancta-
rum respiciet pro operibus virtutum que in vita sua
fecerunt / unde dicitur ecc[illegible] 1. hec fructum venit
in usus [illegible] / finis vero vita
eterna / Et dicitur 7. dicit venit di-
lectus meus in ortum suum ut comedat
fructum pomorum suorum / Et ideo virginitas
potest virtus / Et virginitas non quia nulla virtus
est in nobis a natura [illegible] quia ipsa
ea quia meretur a natura non laudatur nisi
potest virtute ab laudatur / Et ideo virgi-
tas inest nobis a natura ergo non est virtus 1
Et quia ostenditur quod ex actibus. Et virgini- 2 moralit
tas non. Tertio ait quod non virginitas consistit 3
involuntarie / Virginitas ab consistit in vo-
luntate sed per in opere quod ~~quarto~~ nulla 4
virtus perditur per peccato / et inceptione
virginitas perditur per peccato cum incepto
ut in [illegible] dicit 1 cor. 7
non peccat virgo si nubat. Quinto 7
et virtus amissa potest per penitentiam restitui
Sed virginitas nunquam potest restitui ergo et
Sexto / quia virtus via virtutis est in infidelibus 6
sed probat [illegible] Iulianum li. 2. ab[illegible]
ut in aliquo potest via virtus

53 38

nisi sit iusticia absit al ut vc iustus
sit nisi vivat ex fide [illegible] virginitas
est in infidelibus sicut patet de virginibus deo
veste sacratis (quarum una aquam
de tyberim portavit in cribro) in
signum virginitatis sicut recitat Aug. de
Lib. 22. c. xvi civitate dei c. xvi et valerius li. 8.
c. xxviij Septimo est quod recedit a
1 medio virtutis et vicosum [illegible] virginitas
est [illegible] [illegible] qr dicit p. ij ethicorum
quod qui omni voluptate potitur et ab nulla
recedit est intemperatus Similiter
omnes fugit est agrestis et insensibilis
[illegible] virginitas recedit ab omnibus voluptatibus
venereis ergo recedit a me-
dio et per consequens non est virtus Octavo
8 quod non est [illegible] propter legem divine
est vicosum virginitas est huiusmodi ergo quod
[illegible] [illegible] crescite et multi-
plicamini et replete terram ergo non est virtus
9a Dicit ratione quod sicut propter degeneratur
tor individuum est de precepto legis nature
ita propter degeneratur speciei ergo sicut
peccaret qui abstineret ab omni cibo ita
peccat qui ab omni actu generationis abstinet
Nono sic / nulla virtus indiget sacrificiis
7 [illegible] [illegible] [illegible] legis sicut pectora
[illegible] [illegible] et sacrificasse
[illegible] continentie in
dec veneri [illegible] continentie vi-
tio ab olendo [illegible] Aug. de vera religi-
10 one c. 3. Decimo sic Similiter virtutis
virtutes omnes [illegible] quod [illegible] virginitatem
quoque [illegible] alias virtutes ergo virginitas
Juo non est vera virtus Ad oppositum est [illegible]
[illegible] de virginibus [illegible] quod ipsa est pura
[illegible] virtuti debetur
palma virtus [illegible] [illegible] virginitati debetur fructus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est de isto
[illegible] [illegible] virginitas accipitur [illegible] apud
doctores / Una vero virginitas vocatur in-
tegritas carnis [illegible] [illegible]
virgo / Secunda ista virginitas non est virtus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] virginitas non est nisi in [illegible]
[illegible] / [illegible] ipsa virginitas
est virtus stat cum fractura illius integritatis
mo[rum] in vias Alia quod integritas talis in corpore

[illegible] [illegible] [illegible] virginitate [illegible] accipitur
virginitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vi-
venere [illegible] [illegible] virginitas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nata [illegible] [illegible]
accipitur virginitas [illegible] continendi ab
omni venerea voluptate cum negatione vo-
luntatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in infidelibus Tertio accipitur pro actu
continendi ab omni venerea voluptate cum
negatione voluntatis [illegible] [illegible]
venereae voluptatis de futuro [illegible] [illegible]
[illegible] de intrauca [illegible] virginitatis [illegible]
voto continentie in futurum [illegible] [illegible]
Aug. de sancta virginitate ubi [illegible]
gravitas est continentia qua inte-
gritas carnis et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] creatori
[illegible] accipiendo virginitatem [illegible] [illegible]
tate carnis [illegible] est [illegible] non [illegible]
virtus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / nulla [illegible] [illegible]
sit [illegible] / [illegible] est virtus [illegible] sit a
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] et [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] virginitas est continentia. et
[illegible] continentia est virtus [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] Nono est [illegible]
[illegible] virginitas ad continentiam [illegible]
[illegible] magnificentia ad liberali-
tatem [illegible] magnificentia [illegible]
liberalitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magnificentia [illegible]
[illegible] in qua est maior difficul-
tas [illegible] magnos sumptus [illegible]
tas [illegible] [illegible] abstinere ab omni
ad continentiam [illegible] abstinere ab omni
complemento venereae delectationis [illegible]
[illegible] [illegible] leges nationis [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. in
[illegible] [illegible] ab omni complemento. [illegible]
[illegible] venere voluptatis licite [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virgini-
tate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virgini-
tas carnis non est virtus [illegible] sola virginitas
[illegible] / [illegible] est virtus est [illegible] [illegible]
[illegible] aliqua [illegible] [illegible] [illegible] ut
ctingo

addito [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] perdit [illegible]
virginitas [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

sdo de vginite q e utg. scdo modo
at lco sz saty qr rati poss opp
mi ut impregnat violet malte
r ty hitu vtuty i mete pra uni
formiter Et lo aug pº de ciuite
dei c xvij et xviij libr de opp
pa i violet opp periret pudicia
ad/ no oet virtus ad ut retinesit
d. i a bona quis hy puniet Ergo
bonis corporis amabitur Augi de
ut virtus. pulc do. sanitas et hmoi
Exponit qm quo qda obstetrix
integri cu uirgis dam explorans
siue maliuolentia siue imperitia
siue casu fregit et pdidit eius inte-
gri te Sic alt sed de aug/ quter
fatuu e dic aliquid pudicitie
perijsse. Scdo dicit q i vtg sepon
e plany voluntas et pientia volupt
et corrupº vginit q e utg/ vo naz
et excludit et pientia p coaccione
ut oppriacony Tercio dicit q dens
vginite amissa Deus repare
pt quacuq alia defectu ma-
zo ut velut corporis reviuire et
acquirendo vginite pº Ad dicto
vo sedi d q accipit vginite 2º
p inexperientia venerie delectaco/ ergo
inexpta i. expta. deo no pt repari
ut fiat inexpta. et loqui de cor
rupcoe voluntaria Ad pºm cum dr
vginitas inest a na pz pdicta Ad
dm d q sptg tis vtnoss respuedi
se venereas volupt pt satis hy
quan et actibus et eos augmetari/
Sms michi videtur q illo assupta
ut pla/ no cum eo bis gna placa
bus. qr paup pt hre sptg libe
pti sed quie opart sr pscedit ua
ct sola doctrina aplis et inexpien
tia et pendeat Ergo aptos ut dic
ta. eo utg nata est sedm sua specie
p et actibus quan aht paup no pos
sit ee magfica ut libalis. ut satis
cor p pocciam corpalium timore qd
no e imy Ite ynº sº fuerit iste vir-
tutes

au actg Ad 3ªm pz q vginitas q est
virtus numqm aufertur involuntarie
pt dcy e Ad quartum sic dicitur q rato
est de roe vginit q e virtus sdm
qz aug dic/ no pt pdi sine pecto
Ad pt dici q e utg tauta q
ad illa obligatur pº propter uni
volunt So pt amitti sz pecto/ 3
hic no dico plus ad pus Ad ybu
dr q vginitas q e utg pt recupari
p miam quoad sitiu virtutis/ ette
dicitur cotinentia no vginitas ptea
conotaconẽ inexpiencie precedentis Ergo 7
utg tas ipso sptua pt amolli pz
i sequentibus Ad sextum qz aug q
ux insidentibus illa e utg/ qz no
refertur ad debitu finem/ et q q
deficit contra finis q e materia 6
Ad septimum dr q vginitas no recedit
a medio recte rõis sed ut magfice/
recedit at a medio rõis e amitti 1
aliq corp q oz si sedm dcam ree
ronis Et ideo no abstinet
ab oi delectaconẽ qr tunc foret inse-
nsibilis vel agrestis Ergo abstinet sº
ab oi delectacone venerea. pt quas
multas alias et potuit pt/ nasse-
cta vitarus. hz inabiles delectacoes
sd dr. x. ethicorum Ad octauu dr q
multitudo da propter diuina/ sua
aly pt da q qz de multitne ad id 8
obligatur aly pt da q suffit ut aliqs
ut aliq de i a multitne sit fariant
sed aliter contra ppi q vna
missa dica q vro hore/ etiam suffit
q unq solo et contra celebret
Sed da propter de comedendo
camy
tota spa generat qz ppt ad cosuacoẽ
individui Scdo da propter cõuenit
qd stat ad multit hom. et tale
nisi illos. soluto sale a minorio.
posset conuenie etiam pt ee ma arti/
Ad nonum de plac/ dr q satis est 9
pacis. doct. ut cosormaret sc inspilia
filiu Ad decimum dr q/ q habet 10
virtute vna. hz aliquo oo. notipsste

tempestu ... apto ... qui cps dicuit ...
no ... apto

Q quiaque vitam toue q constituit
medium i. ou virtute. [illegible] quod
libralis ... pfcte magistrum, ut
... totum ... pfcte statum ... consumit
... at aliquo modo ... pte
... delectar delectatos illa
vitas **Addicio** Igitur quilibet vigili
diligens ... ad nullum ... ppugil ... ga ...
... ut ... de ipso ...
... et ... Bernardus ille ... quod
... venit ... inuenit sic facite
... vigilate / ... et dyti ... aut vigi
late et orate ne intretis in temp
tacione ... uincigue sunt inpedire castitati
... vigilando ... ne domus ...
... hostili ... vigilias
... nos inuitans ...
... ... alios aute
in orde ... vigilie celebrande sunt / ...
torpois ut torpor eius excludatur
ad vitandum carnis lubricas ...
ut dando locum oroni. ...
ingressum hosti ... cum ...
... vir fortissimus ... ambire latus
... ... gladium ...
... ... noctios
... no solum vigiliis ...
... ... spiritualibus ...
... ... et ... q ... lectulus
... ...
... et deuota ... in lectulo ...
... et de ...
... requiescit ... de ...
... filys ... / ...
... tenuit ... gladium ...
... vti gladio ... ad resistendum
motus carnis ... noctios
... impulsus dyabolici qui ...
... tenebris ... sunt ...
nimis timendi / ...
... spiritualibus vigiliis ...
... ... vigilet
... ...
... dyabolus ... aliquem ...
... ... a ...
... herbas mortiferas ...
... ... appetatur ... morbos
inueniat i. ... obuiat et ...

coticinium ... et ...

ne fur i. dyabolus claustrum uel
... luxuria intret ...
... ingrediatur ...
et ne fures ...
tis ... / vigilet ... in nocte
... / ne ... carnis ...
... / vigilet in nocte ...
ne ... adiutura / vigilet in nocte
... ne ... scandala ...
... ... noctis ... / ... tempestu
... coticinium / galli cantus et lucanum
q in ... vigilia ...
et ... noctis ...
... in mala cogi
... coticinium. quod ... motu
... ... galli
... cantus ... voluntas ... in ope ...
cantus ... voluntas ... in ...
... lucanum ... fit in ... noctis ...
Vigilando ...
delectemur ... cogitacione / vigilemus
... ne delectemur ... voluntate
in ... / ne delectemur in ...
Vigilemus in ... ne dormiamus in ...
... vigilemus ... ne ...
... / vigilet ...
in ... maligna ...
... ne capiatur ...
... ... valle
... ... fortitudo ...
... ... confessio ... fides ...
... latus / ...
... ... clipeus ...
... ... in ...
... ... coram ...
... ... motus ...
... delinire ...
... ...
... ad illa ...
... motus ...
... illuc ... / ...
... vigilie nocturne sunt instituti / ...
... ad nocturnos. ut ...
media vacat a laude diuina ...
... ... spiritualis ...
... ... vig
... ... galli in nocte ...
... ... vacare a diuinis laudi
... et ... galli ...
... ...
... neglligencia ...
... ...
... vigilet ...
apud

... / ... vigilie ...
... / in media nocte ...
cantu / in mane ... vigilia ...
... que ... vigilat ...
... adolescentes ... gallicantu

ne sopnus vacat a primo ut ma-
tu[tin]o torqueatur dormiens / Exhibet
oculi nullos ad laudem spirituales
ad meditacionem Caue a nigra vigi
liarum ne te inveniat dormientem
Caue a sopore ne te suffocet in
sopore Quid nigra vigiliarum est
na intromissa in domum fur
temptat ut corpus primitias dormiat
corpus familia torpeat Exemplum
...lias dormierit fur omnia preda
...nt quos inuenit Et vigilauerit
fur quem inuenit
fugit Exemplum at nigra vigiliarum
est de quo dicit Iohannes post Burgam in
vigilate ego video / qui per dispositione
temptat ut corpus per familias in per
temptat domo dor-
miat .i. homo in ipsa corpora torpeat
...n inuenit dormientes dampnat
at ad vigilantes recepit In eo per mane
vide ei nocuit Et dyabolus qui est
fur spiritualis per vigilantes inuenit
fugit Et dormientes omnia diripit
...y hostes in meridie dormiunt
latronibus interrupti sunt // quia in
...ra soporatus erat a muliere que
...at ficto // Vnus per inuenientes
...cione dyabolus dormientes inore-
...auit Gedeon hostes in nocte ine-
...o dormientes cum pueris paucis
...uilis deo duce superauit Ideo
...tibi ne inueniant hostes / ne
vigila quia ne vigilat hostes / Ergo
...bi caue quia ne impediaris inimicus
dyabolus tenens ut deuoret Id
...otam est et per omnibus generalis impediat
...ayole est castus frudibus Ideo tales
...cis in maiori vigilancia operari que
...bent Ideo virgini propheta audiet
...a et vide Audi vigilat et vide
...udent / quia hostes tui presto sunt in
...ribus tuorum spiritum ingressum querentes

per annos requireret eum thesaurus ausfe
rens per castitatem que est nimis preciosa in
diuine maiestatis conspectu Dicitur matth 13
Simile est regnum celorum thesauro abscon
dito in agro / et hec virginitas est precio-
sus thesaurus in fragili ne conseruatur
quia in agro .i. in homine qui est nimis
fragilis vnde ii cor 4 habemus thesaurum
in vasis fictilibus Ideo et maiore
... sed valde laudabilis vel videtur
menti / sed valde a fortissimis hostibus
cum castrum debile ... expugnare preualeant id
... nec expugnare preualeant id/
Quid castitas virginalis Solium excelsum
... per omnes stellas .i. merita castitas
... excellit virtutes ...
... per thronum grande de ebore sam
... figuratur ... est frigidum
... et candidum valde frigidum
et solidum / et candidum ...
... candidum ... incor
... Solidum per vim ... costanciam
... narratur quod ebur ... inuol-
... nat et paulum conseruat ne ab incendio
... offendatur ... quod interior castitas
... fuerit corpus ... ab incen
... libidinis Item castitas est fructu
... pulcherrimum ... pul-
... Dicit per nouum quod trip
... repetit fructus ... centesimus
... qui tribuitur per castitatem coniugalis
... que obtinet corona
sexagesima ... centesimus quem
... sola castitas virginalis acquirit
fructibus ... marc 4 et luc 8
et matth 13 ... castitas celesti
... cum deo tripliciter
currendo natando et volando Nam
... per bona operacione na-
tat per interna deuocione et volat
per superna contemplacione Et sic agnum
quocumque ierit ut dicit apoc 14 castitas
castitas virginalis pulcherrimum meretur
... non solum cum hec aurea primi
... specialis seu ... ymmo est recipit
aureolam premii accidentalis

Carta ad lucanum ... vigilat

castitas

[illegible]

q triplex hic aureola scilicet virginum martires et doctores / Aureola virginum dicitur a florea decora[illegible] Cantica [illegible] Veni de libano sponsa mea veni coronaberis [illegible] viola castitatis / Ita castitas in scriptura flos appellatur / Jo[hannes] in [illegible] [illegible] flos [illegible] [illegible] to castitatis et munditie cordis [illegible] na de floribus datur / Et ad

castis et mundis cor[dibus] [illegible]

natura quia castitas ad instar floris solo tactu marcescit / Sic tactus impudicus delectationis castitatis eripit / Et ipse flos castitatis [illegible] pulcritudine odorem decore solis perfunditur [illegible] nocte clara ut [illegible] / Sole de oriente [illegible]

et non claret

ditur / Sole de oriente irrepsit / Et sic hic vir castus comparandum / Sic [illegible] castitate solum coram deo et non coram hominibus [illegible] / Illa vero [illegible] [illegible]

c 2

Aureola at [illegible] [illegible] aureola martires [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] posita in capite [illegible] aureola ad doctores capi [illegible] aureola at [illegible] corona

alis [illegible] [illegible] [illegible] palmas

de aurea [illegible] [illegible] [illegible] aurea [illegible] capitis [illegible] [illegible] [illegible] cum datur solis doctoribus [illegible] quia alios docendo [illegible] fulgent sicut stelle / Quam vobis plus [illegible] sola [illegible] aurea corona dat [illegible]

f. 39

Et spado qui non est operatus per manus suas iniquitatem nec cogitavit adversus deum nequissima / dabitur enim illi fidei donum electum / et sors in templo dei acceptissima /

papias

Cogitem sapiens [illegible] [illegible] [illegible] conmendavit dominus castitatem in [illegible] fragiliori [illegible] [illegible] feminino [illegible] [illegible] commendat castitatem in [illegible] fortiori [illegible] in masculino / Et [illegible] duo facit [illegible] [illegible] [illegible] concludit [illegible] quod repugnat [illegible] [illegible] [illegible] subiungit [illegible] quod dabitur [illegible] castitatem ibi dabitur enim illi [illegible]

[illegible] concludit duo [illegible] innaturales delectaciones que consistunt in actu / Et carnales cogitaciones que fiunt in cogitatu / Et [illegible] cogitavit / Et ergo [illegible] non solum mulier [illegible] et casta habebit fructum in refectione [illegible] / immo et spado et eunuchus [illegible] vel castus quamquam [illegible] vocatur enim castratus spado quia [illegible] [illegible] castrantur [illegible] vocatur eunuchus quasi [illegible] [illegible] victus ab eo quod est homo et victus quia est victoria / distinguunt [illegible] [illegible] [illegible] istos tres [illegible] eunuchus spado et castratus / castratus est [illegible] qui castratus [illegible] natus [illegible] frigidi et [illegible] impotentes ad generandum / spado dicitur qui invitus castratur / Eunuchus qui voluntarie [illegible] / castitatem nata fa[illegible] violata spadonem / Efficit impubitas / eunuchum sola voluntas / Et ista [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia gentiles ab antiquo eunuchos fecerunt pueros propter tres rationes / primo ut puerilis vox in eis diu [illegible] / Secundo ut essent apti ad custodiam [illegible] [illegible] duas [illegible] filios vel filias [illegible] [illegible] facere non poterant / Tertio ut eis [illegible] sodomitico sacrilegio abutentur [illegible] qui [illegible] [illegible] manebat imberbis [illegible] / castratus est in iuventute [illegible] [illegible] barbescit / Spado [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] abstinencie ab [illegible] [illegible] [illegible] qualicumque voluntate et [illegible] actu venereo qualicumque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / Sed [illegible] [illegible] non secunda / Et isto [illegible] [illegible] [illegible] et caste vivens [illegible] [illegible] [illegible] potest spado [illegible] [illegible] potest [illegible] vocari spado [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et religiosi / Deinde [illegible] [illegible]

[illegible] Sunt eunuchi qui castraverunt se[illegible] ipsos propter regnum celorum / Et Isaias [illegible] / Hec dicit dominus eunuchis qui [illegible] [illegible] sabbata mea / et elegerint que ego volui et tenuerint fedus meum dabo eis in domo mea et in muris meis locum et nomen melius a filiis et filiabus / [illegible] licet [illegible] [illegible] ipsum castrare propter [illegible] [illegible]

[illegible] Sunt eunuchi qui de ventre matris sic nati / et sunt eunuchi facti ab hominibus [illegible]

..t vi^a q^o coth̄ 7 et xviij / sic pos tunc
.. magis doculi scandalizet te abscide
.. scandalizat. e dic oculus tuus nunc
.. pt sanitate corporis consequendam. licet
.. se mutilare, qz a multo fortiori
..pt virtutes et sanitate spualem. Itm
..th xix sunt eunuchi q̄ seipsos
.. a regno celorum. ... origenes se qz fecisse
..seipsos in eterna. a christo luz non ppt
..nitatem ... virtutem ...
..famiam et mala suspitionem ut poss
..et liber in oculto predicare tam
..mulieribus quam viris sed dicit Extra libro
..de hystorie ... preciosis ...
..i otio q non sit faciend ...
... di. Si qs absciderit ubi dicitur
..n qui amputaverint sibi virilia non
..at clericus. qz sui e homicida et
..e inimicus conditoris. Si qs in cle
..us fuit et absciderit semetipsum
..s dampnet qz sui homicida e
..t tale quid ppt qd homicidium
..otuisset fuisse secutum. Ad primum igo
.. q ista auctoritas non intelligitur de
..ne abscisione sed nomine membrorum
..orum vocantur dicti viri. q qndo
..ue sunt familiares ... ul viri
.. alliciunt ad peccandum ...
..t a familiaritate ista. Ad secundum dicendum
..qua qz salute mentis non posset
..m abscisio ... ymo magis
..ellum ... Si ... refrenatione con
..a ... domuit. Ad 3m
.. origenes ... q opere ...
..ts sunt nec fuit ... impeditus
..e esset sacerdos ordinatus sed notat
..o di. lv. Si qs absciderit ...
..um non e ... in ...
.. ad decipiunt et retorquent in ...
..o ... peccandi i deum nature
..e conditorem / ... spado e felix

i futuro ppt suam virginitatem i puritatem sed
tu oportet q duobus vitiis careat ad hoc q consequatur virginitatem scilicet
vj. a contactu manuali libidinoso
ad provocandum delectationem carnis / et eo
cogitatu mentali voluptuoso ad concitandum imaginationem cordis ul carnis
... felix e spado q non est operatus ... iniquitatem q
ad primum / ... cogitavit adversus deum
nequissima / q ad secundum ... q tactus
impudici sunt ... / ...
... cogitationes ad delectationes
carnales ordinate nequissima sunt ...
mali carnalis ... xviij ...
... nequius ... q ... contristat.
corde et sequitur ... dabitur ei illi
fidei donum ... repugnationibus
virginitati ... illud q ... da
bitur castitati ... dabitur illi f.
viro casto donum fidei ...
... contemplacie ... q fidei
... et omnibus fidelibus ... mitti
apocal. ij ... esto fidelis usque ad mor
tem et dabo t coronam vite / et non
... ymo dabitur ei sors i templo
dei ... i celo acceptissima. Sed aureola
... prerogativa virginitatis q e condicio
nobilissima et acceptissima in celo. qz
e condicio ... et ... angelorum
... virginitas angelica ...
... virginitati debeatur aureola. Et
videtur q non. qz ... ubi est ...
virginitas / magis debetur aureola
perfectissima virginitas fuit ...
virgine et tu non debetur ... aureola /
qz nullam pugnam ... i
continendo et ... nulla fuit i eis
victoria spiritus super carnem ...
... virginitatis non debetur aureola i
quibus tamen fuit potissime virginitas / ...
q alii ... debeatur ...
maiorem difficultatem i abstinendo
a venereis sustinent viduae quam
virgines ... maiorem ... victoriam

si bene vivat. Item eis non debetur aureo
la i. n. virginibus aug. ꝑ scdm de viduis
loquendo sed quanto maior est diffi
cultas exp̄te quidē voluptatis illecebris
abs aḃstinere tanto magis est premium
et aug. i. li. de quibus dicit que innu-
ptas virgines carnis magis appe-
tunt contra quod p incorruptam car
delectatur. Item viduis non debetur aureo
la ergo non virginibus dabitur. Sed talis
3 merita est castitas coniugalis sicut
virginitas. Item casti coniugali non de-
betur aureola in virginibus aug. p dug
de bono coniugali c. xi. et allegat
aggr. l. li. di. 33 c. vi. Unde non est
impar meritum pacio in petro qui
passus est et in iohe qui non est passus
in est non est par meritum continentie
in iohe qui nullas expertus est nup-
tias. et in abraham qui filios gene
nuit. Sed naturaliter natis non corru
4 det p mium. Item quidam sunt naturaliter
impotentes ad generandum sicut frigidi
et castrati a iuventute ergo in istis
saltem virginitas non meretur aureola
Sed scdm aug. de sca virginitate et al-
5 loquitur est sup. quod virginitas toti
continua. qua carnis et aie inte-
gritas deo consecratur voveatur et serva-
tur nulla meretur aureola nisi que
6 tadit sub voto ut in. Sed po
nas quod aliqua virgo in libat p̄p
ait contemplationi carnale moriatur
te qualiter an ista habet aureolam
vel sint an non. Sed non videns qui
contrahet cum tali non fiet bigamus
di 33 ubi d. Valet ergo contrahere
cum virgine qua contrahens uniorum
cum vidua vel corrupta est bigamus
di 33 maritum et eo de bigamis
nisi. Ad ad dr quod habeat aureolam
cum illa non est virgo mente

quod sic. aug. de nuptiis et concupis.
virginitas est in carne corrupta incor
ruptionis perpetua meditatio semper
fuit in proposito solvendi virginitatem ergo
perdidit virginitatem. Sed ponas quod aliquis vo
neat virginitatem et postea corrupte
monte quod vult cio quod deliberate co-
mittet actum luxurie iste est corruptus
mente ergo non habebit aureolam. Item cont
ingit quod sit integer in carne et postea po
tuit ergo recuperavit virginitatem et per conse
quens habebit aureolam. Sed habeat ad volunt
mulieris et dispedat quantum nunquam
habebit aureolam. Ad other sed quod omnes
doctores et doctores dicunt quod virginitati re vi
aureola debetur. Ad cuius evidentiam
da sed quicumque probatur est quod premium duplex
datur bonis s. essentiale et accidentale. Premium
essentiale consistit in fruitione divine essentie
clare visu. Premium accidentale vocatur
gaudium quod non est de deo cla
re visu sed de creatura. Secundo notandum quod premium
accidentale dicitur duplex. Primo dicitur specialiter gau
de aliquo actu aie impietate excellentie
victoria habita in meritorie et putida
gaudium. s. gaudium de quacumque re
ata. Sed tercio notandum quod actus excellentie
victorie i. putidi sicut ex triplici tri
scdm triplicem pugnam quam homines habent c
carne, contra mundum et contra dyabolum
carne excellentissima victoria est virginitas
que est virtus. Nam utraque respicit
venereas delectaciones tam licitas quam
illicitas sicut est sup. dictum est. Contra mun
excellentissima victoria. sed est contra malo
res mundanos quod bonos persequu
et totam supremum. excellentissima victoria
est martirium sicut supra. Contra dyabolum
ad quod filios suggestionibus nos conat
seducere excellentissima victoria est predica
sive doctrina quia hoc principaliter
se bene regit sed alios corrigit et i
struit. Et ideo istis tribus generibus hominum
virginibus martiribus et doctoribus, tri

8

aureole deputatur propter tres actus excel-
lentes et privilegiate victorie. Secundo
notandum quod beatitudo essentialis vocatur metaphorice
corona vel aurea. Beatitudo vero vel gau-
dium accidentale debitum operi excellentis
victorie vocatur aureola. Et hic pro toto
genere gaudium et beatitudo de creatura
est minus quam gaudium essentiale quod est de deo
et ideo per terminum diminutivum oportet
denominari. Tertio notandum quod occasionem
quod fit actus eius sed aureola sit in ani-
ma est aureola in corpore per aliquod signum
evidens illi corruptioni redundabit
quod quale est non est nunc notum. Ad primum
de virgine gloriosa ... prius theologo. quod aureo-
la debetur et licet ullam pugnam a
carne tamen ab hoste temptatur. Habuit
de carne. De Christo vero dicitur quod non
habet aureolam formaliter sed fontem aureole
quia tamen aureola respectat victoriam
principatum ab alio quod Christo non convenit
in quo est plenitudo victorie et similiter in-
spectat quod aureola ab aliquo premiatur
confirmatur. Et tamen aliter dici quod iste est
victoria dicit divinum bonus super car-
ne et non notat resistentiam que non
fuit in Christo nec in matre sua. Secundo
quod fuit plenum divinum ... ideo hic
aureola in alia causa debitur
tamen eis quam nobis. Ad secundum dicendum quod
si attendatur prima ista occasione
temporis carnalis que est recordatio cor-
pore voluptatis, constat quod hic est in vi-
duis et non in virginibus. Si tamen in eis
ymaginatio quod propter lasciviam cum
quibus iste habent constitucionis que sunt desi-
derium corripiendi de corpore tamen sed hoc
dependet magis ... modicum nego-
cium quod nunquam vidit quam virum mo-
nasterium. Secundum est estimatio maioris
delectationis quam sit in rei veritate. Con-

cupiscentia incommodorum et tamen ... mala
concomitantes. Et ideo gravior habent pug-
nam virginum et difficiliorem quam vidu-
arum. Ad tertium dicendum quod non ideo datur vir- 3
ginibus aureola quia est maior meritum
pro quibus distinctum fuit victorie vel
dominium supra carnem. Unde katherina habet
aureolam virginitatis et magdalena non
et tamen magdalena est maior per merita
tamen castitas coniugalis et castitas virgi-
num quia tempore gratie non comparantur. Tamen casti-
tas coniugalis antiquorum potest comparari
virginitati novelle et precedere et ex-
cedi. Tamen non sunt iste due species comparande
in merito quod sit una habeat aureolam
quod cum et alia ut supra est. Ad quintum dicendum 2
quod hec natura casti si conformat sponso gsbrut
sponsus sine maculati et tunc habent,
aut non conformat sed sunt mente cor-
rupti et tunc non habent. Ad sextum di- 7
cendo magis dicendum quod aureola virginitatis
petit circum. Habuit sponsa abstu-
nendi a venerea voluptate. Si ergo
tum nunquam fuit conficiatur intemptan-
... propria opposita usque ad mor-
tem et tunc habebit. Si vero fuit intemp- s. votas
tum conficiatur per sponsum continuum sine
effectu nunquam habebit. Si vero fuit inte-
ruptum. Secundo sic prima forte consecrat
ex deliberatione in actu venereo. Tunc
distinguendum est. Vel quod postea penitet de
isto consensu que ullum opus sequebatur,
et tunc dicitur habet aureola, quia vir-
ginitas que est vitium per penitentiam restituitur.
Vel si non penitet contra mortem et tunc
nunquam habebit. Ad septimum dicendum quia 6
ubi sponsus carnalis corruptionis
abluit per penitentie dolorem quod dispon-
tinuancat sponsus continere ...
... habebit. Si non, nequaquam habebit
Johannes cum ... virginitatem ... recuperat
quod Christus eum de nuptiis vocavit vo-
lente nubere ... Ultimo
notandum quod corruptio inducens biga-
miam est pollucio integritatis carnis

no at cirp[illegible] mett / ad [illegible] q[illegible]
pz q[illegible] nulle vg[illegible] [illegible] carne i
[illegible] · caebut i celo aureola vg[illegible]
sed ic q morm[illegible] cu[illegible] proposito nube
de [illegible] e[illegible] corrupte [illegible] carne /
manete [illegible] proposito perpetue [illegible]
tinendi sed fuit de oppressib · a
barbaris · habebit aureola[illegible] de
pueris at infra etate [illegible]
[illegible] · no video quare aureola
[illegible] · i quig [illegible] fuit virginitas
aliq · q e [illegible] · [illegible] victoria aliq
[illegible] carne Additamentu

[illegible] Nond virginitas [illegible] Aug[illegible] [illegible] virginitas e in carne [illegible] · incorrupt[illegible] perpetua meditatio // et est [illegible] [illegible] in ca [illegible] virginit[illegible] [illegible] perpetua meditatio · i · perpetuacio [illegible] / et [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible] perpetue [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] tangit [illegible] virginit[illegible] / [illegible] incorrupt[illegible] [illegible] virginit[illegible] [illegible] in corrupte carne / [illegible] [illegible] [illegible] solo [illegible] virginitas [illegible] [illegible] [illegible] in delectatione [illegible] [illegible] in actu [illegible] / [illegible] [illegible] in delectatione [illegible] actu · no [illegible] [illegible] corrupta / [illegible] no · quod ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] carnis [illegible] [illegible] no [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] carnis [illegible] incorrupt[illegible] [illegible] [illegible] virginit[illegible] [illegible] incorrupt[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] Aug[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] q · 172 [illegible] [illegible] Aug[illegible] virginitas [illegible] [illegible] qua integritas carnis [illegible] [illegible] [illegible] et carnis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

22 [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] novie virginit[illegible] a viron [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adustione [illegible] virginitas [illegible] [illegible] q[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] adustione [illegible] in [illegible] maiore delectat[illegible] corporalis

qualis e venereis delectatio [illegible] [illegible] in li · de virginitate q[illegible] castitas virginalis [illegible] [illegible] [illegible] : integritas [illegible] de [illegible] venereis tria [illegible] [illegible] [illegible] quide [illegible] e [illegible] corporis [illegible] violacio [illegible] virginalis [illegible] e [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] · [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] delectacio [illegible] causas [illegible] e solo [illegible] [illegible] proposito [illegible] ad [illegible] delectat[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad morale actu [illegible] e · [illegible] [illegible] ad morale actu [illegible] [illegible] no [illegible] [illegible] · [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad actu morale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] complet[illegible] / [illegible] virginitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] integritas [illegible] corporalis [illegible] [illegible] integritas [illegible] [illegible] [illegible] immunitas [illegible] [illegible] ad virginit[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a delectatione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] proposito perpetuo abstinendi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] a tali delectatione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virginitate / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] delectatio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virginitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Aug[illegible] in li · de virginitate q[illegible] virginalis integritas et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / angelica [illegible] [illegible] · [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] Aug[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] proposito [illegible] · ut in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] caro delectat[illegible] [illegible] no [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virginitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virginitas [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virginitas [illegible] corporale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]

[illegible] 22 · q · 177 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad modu[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] castitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad moderate [illegible] [illegible] [illegible]

virtutes intellectuales [illegible] / vide [illegible] non [illegible]
[illegible] in [illegible] intellectu [illegible] theo[logica] 2e q. 70 ar. 8

actos et passiones corporales [illegible] Sunt morales / Similiter in statu [illegible] maior gloria in quantum magis appropinquat ad illas dictas virtutes / Item alia potest intelligi comparatio / primo ratione subiecti et iustitia [illegible] voluntate que est potentia spiritualis maior sunt morales / et post illas fortitudo que est in irascibili et post illas temperantia que est in concupiscibili / [illegible] per intellectuales appetitus [illegible] / in quantum una magis disponit ad dictas virtutes quam alia / et sic non inter morales temperantia est maior quia moderatur passiones que fortiter absorbent rationis iudicium. et inter eas temperantie species castitas que est circa delectationes tactus. et [illegible] castitatis species perfecta est virginitas. que omnes delectationes tactus respuit. Sic ergo virginitas non [illegible] simpliciter maior sed solum [illegible] species temperantie est et simpliciter pulchrior aliis. eo quia turpissimas delectationes cohibet [illegible] inter virtutes morales [illegible] que ad intellectuales disponunt [illegible] litas maior est. quia [illegible] virtutibus theologicis quia per eas homo se deo coniungit [illegible] subicit [illegible] theo[logica] in 22e q. 152 ar. 5 [illegible] aliqui potest dici quod [illegible] [illegible] in aliquo [illegible] virginitas est excellentissima [illegible] castitas [illegible] excellit [illegible] castitas [illegible] coniugalis / et quia castitas [illegible] attribuitur decor [illegible] virginitati [illegible] attribuitur excellentia pulchritudo [illegible] Augustinus [illegible] li. de virginitate pulchritudo quod potest [illegible] [illegible] decore virginis [illegible] a rege [illegible] a iudice / dedicatur [illegible] corpora deo [illegible] potest aliquis dici [illegible] [illegible] virginitas non est excellentia virtutibus [illegible] excellit [illegible] aliquis efficacius ordinatur [illegible] ne / et quanto aliquis [illegible] tanto melius [illegible] virginitas laudabilis redditur [illegible] vacat rebus divinis [illegible] per virtutes theologicas. et etiam virtutes religiosas. quarum actus [illegible]

[illegible] Julianum [illegible] aliquo [illegible] inter fidelis [illegible] [illegible] fide [illegible] in infidelibus [illegible] castitas [illegible] alia [illegible] ad [illegible] [illegible] officiis [illegible] actibus [illegible] [illegible] virtutes

[illegible] non divinas [illegible] virginitatis [illegible] opera [illegible] martyres [illegible] ad postponunt [illegible] vitam / et [illegible] in monasteriis / que ad postponunt [illegible] voluntatem [illegible] / quam virgines que ad postponunt venereas voluptates / [illegible] virginitas non [illegible] maxima virtutum [illegible] theologicas [illegible] aliud [illegible] virgines [illegible] illustrior portio [illegible] gregis christi. et [illegible] gloria [illegible] ad viduas et coniugatas [illegible] supra [illegible] / [illegible] attribuitur virginitati [illegible] excellentia quam [illegible] ad viduitatem [illegible] attribuitur [illegible] ad [illegible] tricesimum [illegible] Augustinus [illegible] li. de [illegible] [illegible] martirium [illegible] virginum [illegible] coniugatorum [illegible] non [illegible] virginitas [illegible] maxima [illegible] virtutum [illegible] solum aliis [illegible] castitatis [illegible] Augustinus [illegible] virgines [illegible] agnum quocumque ierit [illegible] imitantur [illegible] non [illegible] in integritate [illegible] carnis ut dicit Augustinus in li. de virginitate [illegible] in [illegible] agnum. non [illegible] magis [illegible] [illegible] virtutes [illegible] ex imitatione morum / [illegible] non [illegible] virgines [illegible] gau-dium [illegible] de integritate carnis [illegible] Augustinus in li. de virginitate [illegible] nobis [illegible] ad virgines [illegible] quarum [illegible] gloria [illegible] maior [illegible] flos [illegible] germinis. decus atque ornamentum [illegible] spiritualis illustrior portio gregis christi [illegible] ut dicit Augustinus in li. de virginitate nemo [illegible] puto. [illegible] virginitatis monasterio [illegible] li. [illegible] / [illegible] [illegible] auctoritas [illegible] fidelibus [illegible] martires. et quo [illegible] ad altaris [illegible] [illegible] virginitati [illegible] et [illegible] monasterii [illegible] disponat ad [illegible] [illegible] concedat [illegible] benedictus. Amen

Bonorum laborum gloriosus est fructus et que non concidat radix sapientie. Postquam sapiens [illegible] sapientie declarauit quod retributio [illegible] spiritualis habebit in futuro triumphale remuneracionem, hic assignat tante remuneracionis racionem. Potest autem ista racio induci quoad primum et in operabilibus. Secundo et in naturalibus primum est tale. In omni genere operabilium quanto labor est maior tanto meritum correspondens est maior, ut in agricultura et in milicia et in edificio et in omni arte. Sed milicia contra carnem est optimus labor et optima agricultura est collectiua carnis et laboriosissimum edificium est statue in carne. Ideo tali milicie agricultire uel edificio meritum optimum correspondet. Hec autem omnia facit virginitas spiritualis et [illegible] [illegible] multum bona quam dicit: Bonorum laborum gloriosus est fructus. q. d. Sed maior labor est bonis est coniugium quam viduitas et viduitas quam virginitas. Ita gloriosior fructus debetur virginitati quam viduitati et viduitati quam coniugio. Et hoc est quod dicitur Luce viii: Semen quod cecidit in terram bonam fecit fructum centuplum, et Mathei xiii dicitur: Dederunt fructum, aliud centesimum, aliud sexagesimum, aliud tricesimum. Et quia fructus centesimus debetur virginitati sequitur quod centum dicitur. Decies decem. Quod est numerus quadratus ipsius decem. Sed per eum numerum quinque sensus exteriores, et quinque potencias spirituales interiores, per quas [illegible] anima. In istis sensibus viget puritas completa et somes carnis sunt [illegible] cogitatio pius [illegible] ab [illegible] cordis prima sunt in malum ab adolescencia sua. Omnia quia virginis potencias cogitatas et sensus decem [illegible] [illegible] in decem mandata decalogi. Perfecte custodiunt in mandata regulando. Merito eis fructus centesimus correspondet. Secundo bonorum laborum gloriosus est fructus. Secundo quoad primum et in naturalibus

et est tale. In omni arbore et planta et herba bonitas fructus surgit ultra quam bonitate radicis. Et corresponde et in moralibus, sed radix in moralibus est caritas. Unde ad Ephesios 3: In caritate radicati et fundati. Quanto ergo caritas est maior tanto magis acceptatur apud deum et maiorum acceptacionis apud deum virginitas quod maiori caritate producitur. Correspondet ei melior fructus. Et hoc est quod et quod non concidet radix sapientie, quod est: Bonorum laborum qui sunt in victoria laborum carnalium. Ideo sunt bonos et gloriosus fructus, quod procedit a radice sapientie quod est caritas, sine qua nemo placet deo. Unde Ecclesiastici primo: Radix sapientie timor domini. Et ista radix nunquam concidet, quod scilicet ibidem: Rami eius quam [illegible]. Bonorum laborum gloriosus est fructus. Decet quadrupliciter bonum fructum legimus in scriptura et isti fructus sunt valde gloriosi. Est enim fructus spiritualis fecunditatis, fructus moralis [illegible], fructus doctrinalis [illegible], fructus eternalis felicitatis. Primus quod fructus est virginalis fecunditatis, fructus videlicet virginis benedicte de qua et de quo Luce primo: Benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui. Benedicta ergo cum a [illegible] tu [illegible]. Tu es enim apis mellificans, vitis letificans, tellus fructificans, ficus fructificans, apis dulcorem, vitis odorem, tellus honorem, et ficus vigorem. Prima igitur tu es apis dulcorem mellificans. Canticorum 4: Apis est inter volatilia et apis et initium dulcoris est fructus illius. Apis hec cum dulcore est mala similis. Tu es vitis odoris letificans sicut Canticorum primo: Ego quasi vitis fructificaui suauitatem odoris. Tu es tellus honoris fructificans. Tu es tellus [illegible] honoris fructificans. De qua Psalmus: Benedixit domine terram tuam. Dabit fructum suum. Tu es ficus vigoris fructificans. Unde Iohel ii: Lignum attulit fructum suum. Ficus et vinea dederunt virtutem suam. Ficus autem narrat Plinius libro xv capitulo quod in Iudea crescit ficus mirabili modo fructifera. Est enim fructibus ita honusta quod propendit eius rami deprimuntur ad terram et rursus de terra recrescunt. Folia vero eius ita lata quod comprehenduntur ad modum pelle. Unde sub illis foliis

latitat honor et in iucta sub umbra
rotundissima / Poma producit ita dul
cia quod preduleia a comedentibus
pmiracule reputantur Exemplum ista
ficus est figura et parabola virginis beate
Judicum ix Ab arbore fici
fecit parabolam / quod cum hic ramorum longitudine
foliorum amplitudine / et pomorum dulcedine
Rami in homine sunt potentie anime scilicet ratio
na intelligentia et voluntas cum quibusdam
potentiis spiritus Isti rami in virgine fuerunt
pleni fructibus gratia cum plena fuit
devocione intelligentia contemplacione
voluntas dilectione / sensus compassione
intuitu al fuerunt omnes isti ra-
mi virtutibus graciis et meritis quod ipsam
ad terram inclinaverunt per humilitatem quando dixit
ut Luce primo Ecce ancilla domini Secundo
ficus ista habuit foliorum tantam amplitudinem
quod ad modum pellis protegit pedes homo
etiam unum folium solo Et ecce mora
virgo ista tanta habuit foliorum potentiam et
gratiam in curia summi regis quod tamen homo
vincit venabilis quem in medio homo
vincit bestiam protegit et defendit si
ad eius presidium velut homo refugium
... Secundo debet ut fructus fico
Tercio ficus ista / tanta habuit po-
morum dulcedine quod eius suavitas pre mi
raculo a comedentibus reputatur
Et beata virgo mala omnibus suo fructu
scilicet filio suo in eterna cena fructibus
ineffabilem confert dulcedinem / ut dicat
unaquaque persona illud Cant ii Sub umbra
illius quem desideraveram sedi et fructus
illius dulcis gutturi meo ergo videntur
tu in ... et ... fructus ...
... fructus ... et fructus ... fruc
tus ... / fructus ... et fructus ...
fructus ... puritatis / ... primi
et ... fructus ... Eccle v. fruc
tus ... / fructus
... possibilitatis ... fructus
iusti lignum vite / fructus ...

ut nobilitate eum diceret quod aliquis filius
est regalis ... flores mei
fructus honoris et honestatis / fructus
... quantitate / sunt enim ma-
iorum ... quam ... a
... magis diligunt et
... et ecce istos ...
... faciliter ... apud ...
... quod Cant 8 ...
... in orto vinea ...
Et Cant 8 ... afferet pro fructu
eius mille argenteos ...
si volueris gustare istum fructum ...
... amarum ... xxvii
quod ... fructum comedet fructum
eius ... filius / ... 2
fructus ... in scriptura
e fructus moralis ... quod consistit
in operibus ... et ...
... vii ... arbor quod non facit // et luc 3
fructum bonum ... et in igne
mittetur Et luce 3 facite fructus
dignos ... de ...
et de operibus ... et elemosine ...
e de fructu palme ... de palma
quod fructus eius non est utilis ...
... Varro quod ...
... comedentes dactilos
palmarum in ... mortui sunt Exemplum
... palme ... ps
... ut palma florebit ...
... non ... dulcia ...
... pulcris
... ut ... diceret // 18
... ut ... et ...
... patiente ... Jaco v.
patientes ... usque ad adventum
domini Ecce agricola ... fructum
terre patient ferens ... dolandum de
... de illa ... quod varra
... ubi ... quod ... recte
... et ... in ...
... ad ... / et ... in ...
... folia ... maledixit ficui
et ait / numquam ... nascatur fructus
in sempiternum · et ... arefacta
... divites ...

qd tu deus ditauit ut fructificaret
per elemosinas / xpc esuriit et sitiuit
pauper esuriit pro te et opposuit Math
xxv esuriui et non dedistis michi manducare
Venit ad ficulneam quam pauper venit
ad diuitem et nil inuenit nisi
folia quia nil in pauperes recepit nisi verba
amara procul dubio et ficum
in die iudicii maledicet quam et
cum aliis dicet ite maledicti etc
non pungit dicit cantica v Nam amat et
diuitias fructum non capiet ex eis
Nota dicit quod sicut quod dissipat etc quod dat
ad fruendum / vnde de eo / adueniet te
morte dicit dominus ad dauid iiij Sunt
radite arborem et dissipate fructus eius
Succidite arborem vos qui honores
et dissipate fructus eius Hos exercito
res / nam honores repugnantes in torres
pro facient corruis tempore et excu
pro ordinantes de huiusmodi faciunt opus
dissipatorum et tunc primo considerata quod quam amat
diuicias etc vnde de agricultura de vetellis
arbores que plantate in diuersis
locis faciunt primo fructus acidos
postea dulces et tandem amaros Sic
fructus eius piramidam in vtraque cuncte
et in medio huiusmodi figuram latam / Exemplariter
hoc pauper datus est mundo et tota
vita intendit ad hoc quod tandem
fiat diues / Sed fructum in principio valde
acidum et acutum / ieiunat vigilat
orat laborat et facit et nil dulce
Diues postea est in operibus suis Sic postea
cum factus fuerit diues ad tempus lucrat
et excreuit et locupletatus pollenit et exce
dit fructus ipsius est dulcis sed hic dulce
do non durat nam post tandem ad
mortem / et tunc cum eum dispponere de temporalibus /
et aliquis post relinquere diuicias
et iste fructus ut aliquis est acidus et dulcis
etc sed nimis amarus / quod dicitur ditte
ciis sed nimis amarus / quod dicitur diuitias quas voluit / plures quas genuit
et vxorem quam amauit / aulam et
cameram quas cum opere edificauit etc
Deque vide ad fer iiij / Nota de

pro illorum et labores ecce fructus
bonus fructus doctrinalis fertilis / et
ipsum fructum exigit xpc a doctoribus predicatoribus et platis cum loquitur Ioh. xv po
sui vos ut eatis et fructum afferatis
et fructus vester maneat / et pap. 16 / Nota
natiuitas fructus papa honores sed fruct
in tua doctrina hos qui in te crediderunt
conseruat / vnde et deut. 8 / et agitur
non in solo pane viuit homo sed in omni verbo
quod procedit de ore dei / Nota de istis et arboribus vallis
desolent / nam quidam arescunt per ni
miam siccitatem / quidam fructificant per nimiam
humorem / quidam marcescunt per vetera vitia
malignitate / primo in quo arescunt per nimiam
amicitiam quod sunt non per honores deuotorum
ut zeolum amatorum vnde ore vere / Nota doctores
quaternata in quaquam faciunt fructum
Nota sunt sicut de primis predicatoribus plantatis in ecclesia primo ipsi irrigati fuerunt
per gratiam et inebriati per contemplacionem superiorum vnde
eccli 24 Dixi rigabo ortum plantacionum
mearum et inebriabo partus mei fructus
Secundo quod fructificant per nimiam humorem / quia
sunt primi surculi in fruticeos crescunt etc
quod arbore etc / et tunc sustinet absque flore
Ita est quando studiosa curiosa et pulcra
talia componit in metris florib. sustinet
ab eo deuotorum predicari verbum dei / potius
est de bonis / primo ad ore xpo Tertio
de ipsis fructus adequatus est et ideo
Tertio quod marcescunt per vetera vitia maligne
quod dicitur per dictam oblongam
et per tres quod dicitur detractiones et odia et huiusmodi vocantur / Nota
detractores et odia et huiusmodi vocantur in Iuda
Nubes sine pluuia quod a ventis
circumferuntur / vnde et arbores autumpnales
infructuose sunt / quia tunc vere agitantur
Tertio bonus fructus et gloriosus est fructus eternus
hos felicitatis / qui in perpetuum quod predicit
ait de corpore resurrectum ad pri pppi /
Date illi de fructu manuum suorum
et laudent eum in portis opera eius
istos fructus contemplando gustare debemus
per istos studeamus pugnare fortiter vel unum
in cuius figura procul dubio allegoriata sicut et
vuas filius israel quasi fuerunt ad numerum 13

et fructus allati fuerunt de terra promissionis / antequam in
eam intrarent / et filius israel quasi fuerunt

q[ue] alii p[at]res tam tali difficult[at]e
p[er]ceperunt Isto q[uia] b[ea]tus Andreas
fructum celestem gustaverat dulcem ci-
to tantum ad illos anhelabat q[uod] p[er]
arborem crucis q[uasi] p[er] scalam ad eos com-
p[re]hendendos et carp[en]dos ascendit
d[icen]s ut Cant[icorum] vii Ascendam in palmam
et apprehendam fructus eius. Secundus qui
bonorum laborum gloriosus est fructus. Et
[Addicio] [illegible] victoria
[illegible] est fructus triumphalis
cum erat mortibus ascendit [illegible]
nove intelligentes q[uod] p[er] [illegible] salvati
sunt et liberati a servitute inimici. Se-
cundus [illegible] fructus [illegible] est quod emanat
[illegible] dicte salutis totum [illegible]
gloria paradisi [illegible] p[ost]q[uam] est demonum
expugnatio q[ui]a ille fructus abstulit eis
[illegible] principatum [illegible]
mundi totius principatum nunc eiectus foras
nunc principes mundi [illegible] infirmi [illegible]
[illegible] et carnis infirmi confractos [illegible]
Attollite portas principes vestras et
elevamini porte [illegible] et introibit rex glorie
[illegible] mortuorum i[d est] peccatorum [illegible]
[illegible] 1 Cor. 17 [illegible] in Adam omnes mo-
riuntur ita et in Christo omnes vivificabuntur [illegible]
tus est captivorum redemptio [illegible]
Empti enim estis precio magno glori-
ficate et portate deum in cordibus
vestris [illegible] fructus est inquinatorum mun-
dificatio unde Apoc. primo sic dicitur Dilexit
nos et lavit nos a peccatis nostris in sanguine
suo [illegible] est [illegible] pax in
Ysa. 37 [illegible] [illegible]
fructus [illegible] est tepidorum et frigidorum ca-
lefactio [illegible] ps. [illegible] est [illegible]
dat a calore eius [illegible] est deformium
decoratio [illegible] ps. [illegible] me duc
[illegible] la et [illegible] dealbabor
[illegible] nonus fructus [illegible] celestis placatio
[illegible] accessistis ad sanguinem
aspersionis melius clamantem quam sanguis
Abel [illegible] sanguinis vindictam cla-
mabat [illegible] Ecce vox
sanguinis fratris tui Abel clamat ad me

decima [illegible] vindicta et iusticia de [illegible] [illegible]
suo [illegible] sanguinis [illegible] clamat
[illegible] peccatores [illegible]
[illegible] fructus est [illegible]
[illegible] Gen. 28 [illegible] non
est aliud nisi domus dei et porta xxviii
celi [illegible] aperta est in apertione lateris [illegible]
crucifixi [illegible] tempore aperta est por-
ta paradisi [illegible] [illegible] [illegible]
clausa fuit [illegible] [illegible]
ra nova [Undecimus] fructus est [illegible] II
[illegible] celi acquisitio et [illegible] [illegible]
q[ue] ut dicitur [illegible] xxxvi [illegible] est [illegible]
sanguis novi testamenti i[d est] [illegible]
novis et confirmacio q[ui]a confertur
[illegible] eterna. Duodecimus fructus [illegible] 12
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
crucis Christi est lignum quod plantatum
est secus decursus aquarum i[d est] gratiarum
quia dona gratiarum [illegible]
[illegible] qui fructum
suum [illegible] in tempore mortis
[illegible] benedicti. Adhuc sunt alii fructus
[illegible] xii [illegible]
Gal. v. fructus autem spiritus est caritas
gaudium pax et paciencia longanimitas
bonitas benignitas et mansuetudo
fides modestia continencia et casti-
tas [illegible] [illegible] salutis
Adhuc sunt xii fructus glorie inmortalis
[illegible] [illegible] ps. [illegible] 1
[illegible] infirmitates [illegible] 2
[illegible] senectute [illegible] i[d est] [illegible]
[illegible] ut aquile iuventus tua
[illegible] xxxiii annos
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et plenitudinis [illegible]
[illegible] [illegible] 3
[illegible] Saciabor cum apparuerit gloria. 4
[illegible] fructus glorie inmortalis est libertas
[illegible] servitute [illegible] Creatura
[illegible] liberabitur a servitute [illegible] in libertatem
filiorum dei [illegible] est pulcritudo [illegible] 7
deformitate

[illegible] et annos [illegible] Ysa. 37

iiij°
philippenses iii. Christus reformabit corpus humi-
litatis nostre configuratum corpori claritatis
sue. [illegible] fructus glorie in morte erit
6 impassibilitas sive immortalitas. Infra
ca. xxxv: perpetualiter durans morte
in perpetuum. [illegible] erit habundancia
7 sine omni indigencia. Deuteronomium viij
diligenter omni rerum habundancia perfrueris.
[illegible] erit pax absque perturbacione.
8 [illegible] fiet securitas absque timore.
9 32 De hiis duobus dicit Ysaias xxxij: Sedebit
populus meus in pulcritudine pacis et in
tabernaculis fiducie, in requie opulenta.
[illegible] absque ingratitudine [illegible]
10 [illegible] ut perpetuum et in
xiij apostolus i corinthiorum [illegible] facie ad faciem. [illegible]
communicatio [illegible]
11 [illegible] fiet gloria absque ignominia
de quo apostolus colossenses iij: Cum Christus ap-
paruerit vita vestra, tunc et vos ap-
parebitis cum ipso in gloria. Duodecimus
12 erit gaudium sine tristicia [illegible]
pro gaudio [illegible] propter
quam [illegible] gaudebunt [illegible]
beata trinitas quam pure videbunt
alter alterius claritas / locus amenus
[illegible] possidebunt [illegible] socie-
tas qua [illegible] corpus
[illegible] qua [illegible]
glorificatio qua [illegible] que
[illegible] infimus que [illegible]
[illegible] significantur per xij fructus
Apocalipsis xxij fructus [illegible] in medio paradisi
lignum vite [illegible] xxij [illegible] plenius
[illegible] apocalipsis [illegible] producat
[illegible] fructus nos producat
[illegible] [illegible]

lectio 21 capitulum 3

Filij autem adulterorum in consumma-
cione erunt, et ab iniquo
thoro semen exterminabitur.
Et si quidem longe vite erunt in
nichilum computabuntur, et sine
honore erit novissima senectus
illorum. [illegible] potuit [illegible]
[illegible] in [illegible] de anima [illegible] continua-
[illegible] cum [illegible]
corporales [illegible]

Capitulum 3

[illegible] individuum [illegible] voluit [illegible]
tas creatoris [illegible] ab eo creatis [illegible]
[illegible] et [illegible] potencia [illegible]
[illegible] Hugo de Sancto Victore
[illegible] 27 [illegible] diuina. [illegible]
non potuit [illegible] facere [illegible]
individuum [illegible] i. [illegible]
[illegible] qua [illegible]
[illegible] non est dubium [illegible]
[illegible] ut [illegible] non
[illegible] anime [illegible]
[illegible] corporea i. [illegible] sub diui-
nis legibus [illegible] non
possit [illegible] ad [illegible]
[illegible] cap. ij° [illegible]
[illegible] non
[illegible] ut [illegible]
in matrimonio individua [illegible]
[illegible] viri et mulieris
legittima coniunctio individuam vite [illegible]
nens consuetudinem. [illegible] leges
[illegible] honestos [illegible]
[illegible] et [illegible] volup-
tate [illegible] coniugij non [illegible] co-
[illegible] redarguit [illegible]
qui [illegible] violauerunt co-
niugale [illegible] duo [illegible]
[illegible] ignobilitate [illegible]
[illegible] nobilitate [illegible] fieri [illegible]
pulchra [illegible] casta [illegible] adhuc
duo [illegible] quia
[illegible] temporale [illegible]
[illegible] eternale [illegible]
[illegible] duo [illegible]
ut [illegible] quia non est dura-
[illegible] non [illegible]
[illegible] i. [illegible] quidem [illegible]
[illegible] filij autem adulterorum i. filij genit-
in adulterio sive [illegible] viri sive
[illegible] mulieris in consummacione erunt
i. fine [illegible] est non diu durabunt [illegible]
[illegible] in suo fine [illegible]
[illegible] exterminabitur [illegible] iniquus thoro
[illegible] adulterinus [illegible]

alig cotigit lz i pauciorib; q ho-
mines sc geniti sit diuitie vite
Ideo qui ondit q talib gra no
e finalr honalis / et iustitia sue
hora de gnatoe sti q e imitatione
scelerum priorum sed illos male generati
quilt solet et ut coiuenert et
no ty e impole qd illos qui pa
ciut defcty natalia sit mori
gerati et boni vnd Aug s de bo
no coiugali et po i cano. di
xxxvi / q. iiij / Statuimus / Jude-
cuq nascit homo. s putandi viciat
no sectet et deu recte colant.
honesta et salui erit / Si me cum hos
ergo quecunq hoies dei creatura est /
et eo male viuete male erit
nq ipsi aly malum erit / vnd i d
c. xxiiij filius no portabit ini
quitatem patris / Et no peccatum e q cunq
stirps fuit filius hos siue adulter
siue fornicatorum siue coniugati
d vtroq ty et pt s rec et libero
arbitrio vti voluit vtroq / Sed
qr accidit oppositum ut frequentius /
mala educato e i causa et imi
tacio scelerum patrum Et a homi
com ille illos imitari aqui edu
catos et informatos accipit / Ac
imitatoribus i scelerum priorum di
Ex quando l regi vita erit i reg
lis computabitur i. int peccatores co
putabitur qr peccati ut e. et vel
sint hoies eis parant s Aug /
Contrarium at d de gnatoe iustorum
infra c v. Computati sunt int fi
lios dei et int sctos sors illorum e.
Et no so li generati iniqz pueniet
sed et pene honori erit nouissima
scelerum iorum / Et lic e multum possibile
qr hoi e primum vtilis et acceibu
ty bonis ut d l. ethi c. l. Ergo
no fuerit vtroq i pud sue etate

ut i medio pericula fecerit q hono
re i prudentie consequitur / Et vnd
e contra qnta q b videat honore
q post lapsi tpis grauiores sunt
et vel i iuuentute valuerit vt
alique magnum vtrorq fecerit sed
so post prudentie vediat b honore 1
eo ty dia infra c. iiij / Etas senec-
tutis vita immaculata / Et io iuuenis
by viuens innato dz ire honore
senectutis / et porque male viuens
viciandas sit honore. Et dicitur Ecclesiastic
quos enim q s deus odit senem fa-
tuum et insipientem eccli 27 / Dubio
Nota fily illegitimi deberant aliq
dampnum pt defcty natalium
repetite Et vi q no / q. ez c. xxiiij
qr no portabit filius iniquitatem pat
Quidq mali e i coitu e qt 2
pre patrum pensatur / Ro largiciendo deus
bona nalia etiam illegitimis sed le
gittimis ut pauitu pulchritudine for
titudine ingenium et alia sic vides q
illos sit aly eque ingeniosi et eque
fortes Sic ergo ius humanum vel
dz ab eis tollere i humanis Ro pro 3
na q duc ipsic tollhat quia sit
eo sit copetit de impedimento
contractum ty in facie ecclie / qre
au fily sit legitimi vel illegitimi
Si d q Ecclesia no sic gnati i matri
legittimo ego no sit legitimi / Et d q no
Rom / legittimus filius e q e genitus
de mro legittimo ul de eo q in
facie ecclie legittimum reputatur / Iu ord
stum sit iura canonica et ciuilia
qr i ecclia fily illegitimi repelluntur
ab ordinib; et benefciis eccliasticis / et
s iura ciuilia repellunt ab he
reditate coniuncta alis grquenda
ad quid d q Ad quod ty nond q
ad d dampnum incurre dupliciter
pc / p lic q ei tollitur aliq q suu
est ul ei debe Ad iii ipse pt
q aliq nega b debitu q alias

i capi potest s' supplere debitum / Sedo
filio illegittimo non irrogat' dāpnū
nisi s'ᵒ 2ᵒ mission' s' dampni qui
conū quia non admittit' ad actus legit-
timos sed ad officia et dignitates q̄ ho-
nestate requirunt in hiis q̄ ea̅ concur-
Aliud dampnū / q' non succedit parentibus
heredite / p̄z sed ad solliā ne qui com
pelle parentes ad sustentacionem talium
qr de lege natē tenent' filio in edu-
cacione ut̄ l. cthi / Ad p̄u dicendum / q' in
1 tū dapnū qr 2ᵒ non est pro pena
sed non dicatur q' sit pena aliam. qui
non succedit in regno. qr non est filius
regis et non est pena alicui p̄ hoc
q' est illegittimus. q' non debent' i q̄
debent legittimis Ad 3ᵐ dicendum q̄ ga
2 caut' ad iunc sensu iurat' utroꝝ
mulis coniungendum / Sed qr ho nāl'r
diligit plures ꝑ h' q' leges cavent ne
illegittimi consequātur dignitates vel alia
bona legittimorum. hoc ꝑpena talium
q' ab eccl'ia statuta. quia est cōpte le
gis repellit' ab adulterio et fornicacione
Ad 3ᵐ dicendum q' illos ab eccl'ia indicant
3 legittimi donec constet de opposito. Et
qr sermo est de adulterio / Sequitur queritur
utrum viro liceat occidē vxorē
Dubiū in adulterino actu deprehensa Et
vr' q' qr illic homicidium simpliciter
non punit' s' permittit' ut d' Sed
ag' q' non / qr vxoricidium grauius punit'
tur quam uxoricidium / Ita vxoricide
prohibent' autem. in perpetuum si causas
Ad dubium dicendum / q' non licet viro
vxorem interficē / ut in actu turpi nec
post actum / nisi forte agendo criminaliter
coram iudice cum ea / sed ut eo modo
quo accusator vel iudex de iure occi
dit / ut cum eam appbat illam legem
si aliqua lex illos sit / lex tamen humana
sequit' constitucionem quandam ad vitam. et iu-
sticiam magistrorum. q' vir hic quando
deprehendit vxorem actu' adulterantem

nondum tamen est / q' vxoricidium non est gra
vius peccatum. quam uxoricidium si grauius
puniat'. s. leges civiles ad conseruandum
civitatem homini ne vxores occidat
ad quod sufficit valde pena 33 q. ij Item
crimen ꝑ patris / Admonere / In glo. filij adul
terorum Contra omne adulterium vindicatur
q' hoc vicij pessimum et magis proprie
cum tibi vz. ex legem antique communi
punitur / et sub his pure creacione / ex
date fidei violacione Deprehensa enim
xx d' Cum Moechatus fuit ad omnem
vxorem alterius et adulteram perpetrauit
cum vxore proximi sui. morte moriat'
et moechus et adultera Certe quod
mortis pena est. qua utique ipso mor
te afficit' / eadem pena punit' quanquam di
te peccatum. sicut legem mandavit. nec
ceperit alique redemptio. licet cum illis
legibus non vtam' / Item Joh. viij Ecce
scribe ad duxerunt ad ihesum mulierem
in adulterio deprehensam dicentes / magister / hec
mulier modo deprehensa est in adulterio
in lege autem moyses hanc mandavit
nobis lapidare / Ecce pena legis / pro
eo quam grauius punitur sicut homo peccatum
adulterio ij reg. xij Cum dauid adulter
adulterasset cum vxore vrie / non recedet
tibi gladius de domo tua usque in sempiternum
aut gladius de domo tua usque in sempiternum
pro eo q' despexisti me. et tulisti
vxorem vrie ethei / hic peccatum grauitatis
in assignanda / prohibito adulterij in
decalogo ponit' ante pro prohibicionem
homicidij et ante prohibicionem furti Sed
contra pro ordine in tabulis potius ad-
clamus / sicut eciam in prouerbijs
adulterio grauius / ponit in prouerbijs vocat
leonem et in prohibicionibus q' daneo hoc-
cidio assimila' adulterium Sed contra
vir et mulier sunt una caro. q' aufert
vxorem suam alicui ipse enim actu sequitur
afficit. sed fit in morte Item quanquam
videt' quam si hic mutilaret / Compat
ad omne furtum tamen scilicet / qr qui
auferet cum sit creatura rebus. mediam
quam si ceterum creatura. fit q̄ v.b. Et ita

grandis culpa est. cum quis furatus fuerit
furatur enim ut esurientem impleat
animam. de proverbiis qui reddet septuplum
et omnem substantiam domus sue tradet
et liberabit se. Qui autem adulter est propter
cordis inopiam perdet animam suam et c.
Basilius super hunc textum pueri quos plus
sumptuose ornatos [illegible] solet et frequenter ma-
la et inhonesta. tunc propter patrem nimi-
cam [illegible] tunc propter defectum castigatio-
nis [illegible] talos puer ut dimittitur tunc vero
quando non castigat filium, ut cum [illegible]
[illegible] qui de moribus pueri nil cu-
rant. tunc fiunt [illegible] ingrati
degeneres et vitiosi [illegible]
anglici convivia [illegible] Boni-
facius martir scribens regi an-
glorum et post in canone [illegible] de
gestis anglorum. [illegible] per istam prima
[illegible] divulgatum est, et nobis in fran-
cia et in ytalia improperatur et ab
ipsis paganis improperium nobis
obicitur. [illegible] legittimis matrimoniis
[illegible] luxuriando et adulterando ad
modum sodomitice gentis fedam
vitam duxit. [illegible] commixtione
[illegible] [illegible] degeneres
populos et furentes libidine et ignobi-
les fore [illegible] et ad [illegible]
[illegible] plebem ad deteriora et igno-
biliora [illegible] et novissime nec
in bello [illegible] forte [illegible] fide
stabiles [illegible] honorabiles [illegible] [illegible] deo
[illegible] [illegible] [illegible] aliis gentibus
[illegible] provincie et burgu-
[illegible] [illegible] corrigit [illegible] a deo rece-
dentes fornicati sunt [illegible] vicium
detestatur [illegible] quos [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] magis
quod date fidei violatio. violatur
enim fides data coniugi in [illegible]
coniugii. [illegible] adulter peccat
in deum. violando [illegible] peccat

in vos dum [illegible] fidem frangendo et
[illegible] [illegible] [illegible] peccat
[illegible] [illegible] quam [illegible]
[illegible] [illegible] ignobilibus ad [illegible]
[illegible] peccat et in proximum quem
admittit, et frequenter de adulterio
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cum david in
adulterium [illegible] [illegible]
[illegible] militem suum ut [illegible] militem
[illegible] [illegible] [illegible] 23 [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in lege dei
[illegible] incredibiles fuit [illegible]
suum dereliquit 3o in adulterio
fornicata est et [illegible] alio viro [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Addicio.
[illegible] dubitatur [illegible] adulterium
sit [illegible] [illegible] luxurie [illegible] [illegible] al[illegible] 1
[illegible] adulterium [illegible] [illegible] 1
ad alterum accedit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] alia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
alterius [illegible] [illegible] adulterium
non [illegible] luxurie ab aliis [illegible] 2
[illegible] dicit [illegible] [illegible] interest
[illegible] causa quis [illegible] [illegible]
[illegible] pitagoricus adulter
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] aliam
[illegible] in [illegible] luxuria [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] adulterium
[illegible] in [illegible] luxuria [illegible]
[illegible] luxurie [illegible] [illegible] [illegible] 3
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] alia
[illegible] [illegible] in stupro et adulterio
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] adulterium non est [illegible] luxurie
ab aliis [illegible]

Sz cou e q leo pa dt q adulteriu comitti cu qui libidinis instictu ut alicuie coniux cu alio ut altera cont pactu coniugale coniungit. Sz hoc imputat specy deformit luxurie qo adulteriu e deviata sps luxurie. Eo dd f sty tho 2 2e q. 1 liiij ar° d q adulteriu sp nomie sonat. e accessu ad alienu thoru iugo qde dupliciter cou castitate q mac cuius bonu aliqs delinquit. Sd quide inquitu accedit ad mulieres no s' unio copulata q requir ad bonu plis ppe educade. 2o accedit ad mulieres alti ipunio copulato et impedit bonu plis alieue. Ide fo e de mulier coniugata q p adulteriu corupit. Ecci. xxiij. os mulier relinquens viru suu peccabit. 1o ei in lege altissi incredibilis fuit. 2o in qua sp papi no mechabere. Et 3o qr viro pru derliquit iugo. fat cou ctie plis cuj. Et 3o qr in adulteris fornicata e. et ex alio viro filios sta cuit s' qd e cou bonu ppe plis. Et pm e contra i dibs peccatis mortalibus alia no duo pertinet ad deformit adulterii. Tu martu e q adulteriu e deviata sps luxurie ut pote pplg deformi luxuria actu venereo. Ad 2 in qo dd q ut q hi vxore s ad alia accedit ptu eq pt de nominari ut ex pte sua a pte e at adulteriu. q cou fide unionj agit ut ex pte mulieris ad qua accedit et quqs e adulteriu puta cu coniugatus accedit ad vxore altig

quqs ac lz sonet sonpn ut ali cuig altig stty dupplos codicio mulierum ad quas accedit. Sz qs ad luxurie attinet stty duplas mulierum codicions. Ad 2m dd q unio fere e ordinatu ad bonu huac pplis. adulteriu ac sit unio contrarie inquitu violat unionj fide. quam qs coniugi dz. Et qz ille qui e ardentior amator vxoris fa cou bonu unionj i honeste eo utens lz fide no violet fo aliqua pt adulter nominari. et magis ille qui e amator vxoris alicuie. Ad 3m dd q vxor e in ptate viri sz ei unio copulata puella aute e sb ptate ptris sz p eu unio copulata et eo alio q bonu unionj e ptty adulterii. ita co ptty sonpri et ppt pouit dupe sps luxurie. 2o nova. Eo dd tho in 2 2e q cliiij post sps sps luxurie q pie sct fornicatio simplex. adulteriu incestus stupro. raptus et vicium cou naturaliter. Eod dd pot in decretis. 36. q. 1. Tu ptty luxurie cosistit in hoc q aliquis vo stty racionj recte delectatio veneria uti. Ad quid cotingit duplr. Uno mo stty mamij in qua fit delectatio. Alio mo stty qz via debita opute no observat i alic debite codicions. Et qz codicions inquitu hmj no dat spm actui morali. s eqs sps sumit ab obo qd e uia actij fo oportet sps luxurie assignari ex pte mac ut obi. q qd pt no cogruere rcoi racione dupl. Pmo qz ripug ad fine veneri actus et inquantu imperdit generacio plis e vicium cou naturaliter qd e i ordo actu venereo ex qo generacio no pt inquitu ab impedit debita educato et promoto plis nate. e fornicatio simplex q e soluti cu soluta. Aho

ardicou 43
¶ De dno omib
indebita

Alio modo cum una in qua committitur actus
venereus ... vero quatenus ratione
... ad alias personas ... ...
... quidem ... ... cum ...
comittitur quod ei debitum ... non
... ... incestus qui committitur
in abusu mulierum consanguineitate vel
affinitate ... ...
... potestate ... ... potestate
... est adulterium ... ... · d ·
potestate ... ... stuprum ... non ...
violenta / raptus ... ... inferatur
... ... magis
... ... actu
... ... parentes et
... ... modum
... ...
agentis ... ...
materie assignatur ... d. ...
materie non ... ...
... ... materie ... ...
ad comittitur coniugate vel virgini
vel alterius ... mulieri ... ...
... luxurie non ... ...
... ... materie ... ...
... ...
... ... modos ... ...
ad ... ... d. ...
... ... non ... ...
... ... ad aliud vicium
... ...
adulterium non ... a ... fornicatione
... ... ad accidit ad ... ...
... ...
... ... adulterium non debeat poni
... luxurie ... ...
... actu ... vicio ...
... ... adulterium
fornicationis ... luxuria ... iniusticia
... ... luxuria ... iniusticia ... ...
... deformitas iniusticie ... ...
... ad luxuriam / ... luxuria
... ...
... iniusticiam ducit ... d.
... ... comittitur ...
... ... obligata
... ... comittitur mulieri

... obligata deo per votum ... ...
adulterium ponitur ... luxurie ...
... ... luxurie poni debet.
... quod ... ...
... spirituale ... ... deo
... ...
... ... est ... adulterium
spirituale et ... ...
... ad alias ... luxurie ...
ille qui est unius ... non solum peccat
... ad alia accedit ... ...
... ...
... luxuria ... ...
... ... luxurie
... ...
... ... coniugati ... ...
uxore non est ... ...
... ... alias ... ... non
... ... moralis actus
constituit ... ...
... d. Apostolus 2 cor 13 ... ...
iterum ad venerit ... ...
apud vos · et lugeam multos qui
... ...
... ... immundicia et fornicacionem
... et impudicicia qua ...
... ... immundicia et
... ... debeat poni ... luxurie
... ... et fornicacio ... ...
glosa ibidem immundicia ... luxuria
... ... impudicicia ... ...
... ...
... ...
... ... pertineat
... ... impudicicia ... ad
... ... actu venereo
... actus ... ...
... ... oscula tactus et ...
... ...
... ... luxuria ...
... ... gal v manifesta sunt
... ...
opera carnis ... fornicacio ...
... luxuria ... ...
fornicacio ... luxurie ... ...
... luxuria ... ...
... ut glosa ibidem dicit

p. 12 c 34

Et si celerius defuncti fuerint
non habebunt spem nec in die
agnitionis allocutionis / Na
tiones enim iniquae dirae sunt con
summationis. Propter quam saltem sapientiae sunt ordo
quod adulterinae generationes progenitorum
suorum vestigiis insistentes puniuntur
temporale dicitur puniti. Si vero diutur
na vita eis concedatur. Sunt autem qui
puniuntur eterna pro vitae diuturnitate
nimie consequantur. Et ita hic duo sap
ientia primo proponit scilicet interitum et as
signat utriusque rationem i. nationes enim iniq
ue. Primo proponit quod duo mala hic
malum occupat in die mortis scilicet con
tra desperatio quoad seipsum, et prime re
probatio quoad deum. Et vere duo cum hoc
quando iudex eum reprobat, et ipse non ei de
spat aliquantula est consolatio cum non
damnandus quod sperat salutem esse de
bet damnationem, circa hoc enim aliquid
fuit sed dicit August. in enchiridion c. xxvii
Si quando utrumque concurrit scilicet propter remissionem de
sperato et propter iudicis reprobatio tunc
est omnia desolatio. Sed sic est in morte
iniustorum, quia in ictu oculi iudex oculis
suis punit et reus suam conscientiam iudex
punit et reus desperat. Et hoc est quod dicitur
Et si celerius in iuventute vel defuncti
fuerint non habebunt spem etc. desperatio
erga seipsos, ut est miror quod spes quae
est expectatio futurae beatitudinis procedens
ex dei gratia et meritis praecedentibus
ut 3 sententiarum di. 26 c. 1. Sunt in iniqu
is, vel illa fingitur mortua si fuerint
infideles sed mortificata fuerint
per opera mala perpetrata si fuerint fideles,
et postea perierunt ut supra dictum
est. Sed in eis nulla est spes quando mori
untur, quia praeparant sine meritis, non quia
potest habere premium, ut quod dictum est spes sine
meritis. Non sed ad desperabunt et iudex
eos reprobabit statim. Sed secundo illa

nec in die agnitionis allocutionis scilicet
habebunt, quando iudex notat diem
agnitionis personarum / quia in die est
agnitio cuiuslibet omnium personarum
et omnium conditionum tam bonarum
quam malarum omnium hominum qui fuerunt
et qui futuri sunt. Et ibi quaeritur
quid est agnitio proprie declarat scilicet per peccati
quod poli. tertie. certa et quae clarissime
per quod dicit Daniel vii iudicium sedit
et libri aperti sunt scilicet conscientiae singulorum
Dicitur dies agnitionis / quia tunc omnes
illos agnoscet, quos non quoddammodo
ignorare videtur quia tunc liberaverit
plenarie audit. Sed dicit aliquis
secundum eam liberaverit et rectitudo aliorum
cognitio utriusque. Sed nulla ad diem non
habebunt mala allocutionis i. confirma
tionem vel defunctos de patribus suis
Vel allocutionis i. consolationis de libe
ratione quando propter vere sap. viii erit
allocutio cogitationum et tedii mei
Vel non habebunt allocutionis i. liberationem
quia nulla erit tunc sua interlocu
tiona / nulla appellatio quae non
valebit nec illa appellatio nec
cautela dilationis, eo quod statim dabitur
sua et statim sequitur executio.
Sed igitur ista duo in iniustos hic occu
pat in morte scilicet conscientiae desperatio
et iudicis reprobatio. Sed de iusto
obvitur dicitur prov. xiiii Sperat iustus
in morte sua. Secundo assignat ratio
nem duorum, nationes enim iniquae dirae
sunt. q.d. iniquitas erit tam quam
tales generationes sunt nationes habebunt
dictum i. crudelem et iustam consumationem
nunc eo quod fuerint de iniquo thoro
generati, si quod fuerint nequiter con
versati, fo erit dirae consummationis
certe in hoc sequitur filii nationes hominum
creato, quod illis separavit i. duo.

desperatio spei

et confusus e/ pro mapt i madat
eius et derelictus e. De diva
co(m)paratoe totius mudi pecto o
cept dutayat ocito aiabus
Reg viij. De diva co(m)paratoe
quiq ciuitatum proxto tota nemo
Reg 19/ De diva co(m)paratoe
.6. et a. et | popli grauium tota filios yrl
p demerops Jospe. v/ et Kin
tops. De diva co(m)paratoe iudeoru
p tpe tyti et vespesiam/ vn
sapi co(m)parat q nacos iuig dic
sut co(m)paracos (Prgenomo) Dut
vbi q motus naalis inte dic
i fine/ vn debilior e i pricio
et i medio qui i fine. Co qr
co(m)punctudo e alta ua. Ideo
mala co(m)punctudo deducit p
putos i filios. quato e diut
nior. tanto iuttpior. don
cos dei pacta nolunt vltius
tollae. Ecce tobias prior
poptio filio suo pdicat de in
tibi nimie. atq adiuravit
ut p morte sua et vxoris
sue suos i nimie morare
Subiungens tam video inquit
q iniquitas eius finie dabit ei
Nota thobie xiiij iniquitas ciu
tatis abuiat eius duratur sequent
Stoa. Riij | Sed sicut narrat aug. in hystoria
sup. Reg 6. no p macabeo
mea thole iuctum qr aro e
cruce q dies illozo ocius xoo auoro
Iste nuqi nuts auozo no e nuc
Kura vite hoic. Sed e p diluuiu
Horas iusti. isti vero vincedo
co(m)pararunt. Et iste nuts auozo
fuit tpus qui deus dedit homib

Et petoribus ut peniterent an
tequa diluuio delerent. Et fuit
sicut dicit cois quo nq° incepit
archa edificari/ et archa fuit
i edificando centu annis p(er)dit
trabiu/ qr ad gen quatum illo
tpe dato sit ad puctum vtebar
tota ad petras. abroniati fuit
xxx anni pmissione dutta. et
cetesimo anno deleti sunt. Et eno | li / ui
Job 22 dedit ei deus locum pnie
et ille abutit eo i supbia. et pie
pie. l. Suffit ei pditum tpus ad
voluptatem getiu co(m)paranda q au
blauerunt in luxuriis. qr tota ista
vita hodierna et pcedes e pnupt
de malis filijs. so d'g q pros suos
i malis petabus iuitant/ et
si celerius defuncti fuerint. no
Gebut spem. Ecce q° nondum q intr
defunctos tlis dia inuenitur qr
aliq reu ex. spe. lucrant. Aliqui
spe et re pcati. Aliq sed spe
reu pstolant/ pmi sicut ille q
absq peto mumyos sut. et
ad ullam pena tpale ob noxij
morient. Sequitur de pu xiiij
Opat iustus i morte sua/ Ecce
cui po i vincti deu bn cut
u) omnis oti die defunctionis sue
bndicet. Scdi sut q spe et re
pcant. sed illi q i mortali peto
decedut. Sequitur pu xi mortuo
hoie impio nulla est vltra spes
Eccle B. Infelices sut etiam mor
tuos spes illoz. Tercij defunctorum pt
dici. [illegible] ij machab 6
ogauim oi pote dei. neqz viuus
neqz defunctus effugia i manu
p puitum. Alij sicut q reu sed spe

consolantur et hic patet quod tam peccato veniali vel ad penam incompletam decedunt et ideo ad locum purgatorii mittuntur. Decimo-quarto propter quod proponitur istud, patet quia super omnes qui dispersi affligit animam. Et de defunctis propter quod proponitur istud 2 Machabeorum 12 capitulo: Sancta ergo et salubris est cogitatio pro defunctis exorare ut a peccatis solvantur. Et istos iuvare suffragiis elemosinis et operibus pietatis est invitatur primo. Primum quod nos movet est labor eorum. Ad pagandum opus caritatis est pena qua puniuntur. Secundo pietas indigentia qua digni fuerunt. Indigentia qua opprimuntur et confidentia qua gratiis recompensaturi credunt. Primo igitur movet nos ad ipsos iuvandum pena qua puniuntur quae est magna valde, excedit enim omnem penam sensibilem huius vite secundum beatum Augustinum. Ista considerans qui portat indulgentias et qui dominus hospitalitatis mendicat prius moderans et proponit zelo quot cecos quot claudos quot paraliticos quot igne infernali percussos sustentet domus quam mendicat et quanto horribiliores defectus nominat tanto magis provocat auditores ad subveniendum. Est tamen scribendum quod magis indigent et compassione. Sicut habemus (glossa super istud: in purgatorio quod bis ipsis sufficere ad ultimum valet). Secundo addit movet benivolentia qua digni fuerunt, constat enim quod tales a Deo finaliter diliguntur. Decimo huius quod in praesenti vita iustitia est cum amore ut adeo digni patet. Tertio movet ad hoc indigentia qua opprimuntur, ipsi enim in illo patet se relevare quia non possunt a nobis mendicare, patet ipsi patet laborare ut patet ab aliis in operibus mutuare in praesenti de vita. Adhuc

quarto movet nos confidentia qua gratiis recompensaturi credunt, quia si quantumcunque sit peccator patet recipere aliquid mutuare. Patet ut pauperes et modo diversis quanto ille qui magis indigentia opprimitur. Quarto et ultimo addit nos movet confidentia qua gratiis recompensaturi credunt. Heredes enim nobilium qui sunt infra etatem et patet in custodia dominorum duorum priorum non habent patet ad multa necessaria providere, quamdiu patet infra etatem. Sed si tunc temporis aliquis eos iuvet vel dando vel mutuando, nimirum patet eorum amorem captare et maiores gratias comparare patet cum ad terras suas pervenerint et possessionibus suis dominari. Eodem proposito isti spiritus tribulati in purgatorio existentes patet heredes dei et coheredes Christi ut dicit apostolus ad Titum iij: Iustificati sumus gratia ipsius heredes sumus secundum spem vite eterne. Certo si eos modo iuverimus non est dubium quin efficaciter recompensabunt cum hereditati sue fuerint in effectum. Certe bene dicit auctoritas allegata in principio: sancta est ergo et salubris cogitatio pro defunctis exorare ut a peccatis solvantur. Sed revera timendum est quod isti heredes regni celestis ab hereditate cum quadam iusta dilatione elongati torqueri patet graviter de talibus (?) hominibus, videlicet de suis executoribus, parvis suis et de ingratis heredibus, quia isti tres ut plurimum inter se dividunt divitias morientis. Primo ergo conqueruntur de malis executoribus, nam quidam tales legata diminuunt et defalcant, quidam differunt et prolongant, quidam totaliter auferunt et usibus propriis deputant, et permittunt miseros incarceratos spiritus eiulare et in purgatorio clamare dum ipsi tripudiant et in conviviis cantant. Rumpit et planctum

c. 3.

defunctorum id est ysa 28 popis meda-
ciu spem nam et sicut 3° ticoy iiijo
periit spes mea finis meus 3o
cogitur de pris cita q' ipsi [illegible]
defuncti porrunt tripl'. 1a p° cos
defraudat debitis orationibus 2° abutu'
cor legatis et oblacionibus 3° cos ma-
le viuendo fatiue se indignos
dei et sanctorum suffragiis solum q'
d 3ia q' peccatores deus non exaudit
d 4° q' ipse dei cultor est et eius volun-
tatem facit hunc exaudit 2° qui ipsi put di
fat hunc exaudit ysa 20 hec est nec exat spes nra
ad qd confugiu in auxilium ut li-
berent nos 3° cito cogunt deficiti
qui eos bo y labores et tedia
scedibus q' coro bo y labores et tedia
cogita ita occupat i corudis sa
liyo sibi uxoribus filiabus et consan-
gwineis et consuetis assignatis. q'
vincis et consuetis assignatis. q'
ob illos tradiderunt oblivioni ac
si eos bo nunq vidissent. quali
bona putiu expendunt in luxuriis
alia ca mutuat pupis. et de ui
liciis et minimis dant vp forte
unu frustum nigri panis ad magis
semel i septia. alii sut per q'
ut cos hnt i memoria 4° vero de ipsis
defuncti sic dolebus et decepti op
poni sicut id zach 9 dolebit ui
nus achaoy qui confusa est spes
eius acharon est qui inspiracionem tri-
bulacionem suos designat spes in
purgatorio exsistentibus spes quas de auxi
carnalibus habuerunt confusa est sed
bterus vir cuius est nom du spes
ag et non respexit i vanitates etc
2° lete vltimo ca 31 non speravit i thesauris
pecunie q' et purans actoro relinquit
successoribus post mortem 2° Ipse filius

teneatur per om obedire parentibus
et rui tricesimo nc de deut 21 Si ge-
nuit qs filium cotumace et protervum
ad malum qui non audiat patris et
matris imperium. lapidibus eum obruet
populus ciuitatis 2° pena mortis non
infligitur nisi pro mortali. ergo mor
peccat filius si non i omnibus parentibus obe-
diat sed col iij de filii obedite
parentibus p' om 3° inobediens pa-
tri suo facit iniuriam. 3° ullam
irreuerentiam ligit filio patre suo facere
q' he propter de opposito honora pa-
trem et matrem tuam. Ad obiectum magis te-
netur subditi patribus spiritualibus q'
filii patribus carnalibus sed hic 4° dicit
heb 12 patres quidem carnis habui-
mus eruditores et reuerebamur eos non
multo magis obtemperabimus patri spiritu-
um et viuemus. 2° subditi ut religiosi
alii non tenentur obedire patribus spiritualibus
i omnibus sed solum i illis q' continentur
i eorum statutis puta i regula ut i consti-
tutionibus quas profitentur sed buius li-
bro suo de precepto et dispensacionibus
et pluribus aliis in doctoribus ergo multo
minus patri carnali tenentur filius obe-
dire i omnibus. Ad hanc questionem respondet b-
tho. in quodlibeto suo. q' ex vo
d. q' tanto ad illa se extendit debi-
tum obedire ad quem se extendit ius
prelacionis q' obedientia nec nisi alicui
prelato. Large loquendo de prelato.
prelato debetur. Large loquendo de prelato
sed alius est ius prelatos sup filios
i duobus primo quantum ad domestica
conuersationem q' prefuerunt et i dom-
us eodem rege i regno et sic subditi
regis tenentur obedire regi i hiis
q' spectat ad gubernacionem regni
ita filii et alii domestici tenentur
prefuerunt obedire i hiis q' pertinent
ad dispensacionem domus 2° patris habet
ius prelatos sup filium i hiis q'
pertinent ad morum disciplinam
sicut et dicit 3° ethicorum ergo i ista
duobus tenentur filius patri obedire
et non in aliis 2° tunc habet con
dicit.

.i. filii
natos inimicus
dic sic gratis

Aut loq^r doctor de debito hones
tatis/ a' de debito necessitatis Si
de debito honestatis vi^r q^d i multis
aliis tenet^r filius obedire patri car
nali quam i administracione fami
liaris domus vel disciplina mo-
ra s i aliq^o sit inobediens patri
i quibuscunque licitis et honestis etiam
indiuisibilibus: vi^r pri^m inhonora
re q^d non e licitum Si at intel
ligat predictus doctor de precepto necessitatis
non videtur q^d filius teneatur i moria
libus sub obedire patri q^a tc filius te
nerentur occupacionibus de pto p preceptum
malorum putum q^d filius/ Contra te^r
obedire patri 2° videtur q^d filius
peccat mortaliter non sedendo ubi pr
precipit vel non utendo veste
qua pater precipit uti q^d vi^r durus
Contra ponatur q^d pater at non precipiat
filio q^d vocat virginitatem vel ingredia^r
religionem istud spectat ad disciplina
morum/ et tamen nullus dicit q^d i istis filius
teneatur patribus obedire ergo non tenetur obe
dire i dubiis q^e spectat ad disciplinam morum
Item ponatur q^d abbas religiosorum habeat
ibi pia clausula fratres i dubiis
prelatis suis obediant Et dicit Sp^c^r
prelatis suis obediant Et ar^r Sp^ctc^r
obediam i dubiis secundum regulam ergo i omnibus
q^e p' regulam preter et^a i q^a posita ergo et
non obstantibus. Et eq^d tho.
Nota quod non obstantibus Rnd nouum q^d auctas prius
mas dicit Rnd nouum q^d auctas pris
i filios duplex incipiat Sed eo superius
dictum qua pater tu Rco et materia pre
iurisdicionis Contra ad secundum superius
dicit doctor q^d illa t qua sit pater filio
precipere vel e de bonis moribus vel de
administracione familie Sed quantum ad ne
gativa iurisdictionem aduertere q^d pater tu
sit filio precipere nisi q^d cadit sub di
vino precepto Et hinc q^d nullus datur
secundum quam filius sit pater obedire in

huius q^e pertinent ad gubernacionem domus vel
ad mores at omnia precepta decalogi
Sed ut teneatur ad omnia honesta et
licita q^d pater vellet dicere vel ad ista
q^d non ad omnia i consistit ergo t Ad primum
ergo ... contra dictum doctoris dico q^d lo^r
de precepto necessitatis q^d tamen est preceptum — ... n^e ad ista 1
honestatis q^a inebria dicere i ca^o hic
conueniunt Et q^d ar^r q^d tc filius occu-
pacionem tenerentur i patris precepta pu-
tum q^d q^d vel valet iurisdictio/ q^a
iurisdictio et superioris petitis de licitis
et honestis/ Et doctor satis respondet
ad utramque racionem q^d filius non tenetur in
dubiis patri obedire/ Et q^d ar^r q^d si filius
sit patri inobediens i indiuisibilibus sit
ibi irreuerencia/ vel dico q^d nunquam
sit hec irreuerencia. nisi obmittendo
aliq^a i q^o debetur reuerencia. q^d de
non sit i indiuisibilibus/ q^a tc non foret
indifferencia secundum ipsa vocabula sed
patet Ad secundum q^d filius non peccat — 2
mortaliter non sedendo i loco ubi pr
precipit/ nisi contra aliq^a alia circumstancia
concurrat/ q^a ut dicit p'ceptum q^d i talibus
patri necessario obediat Ad 3^m patet q^d pr
non potest precipere omnia q^e spectant ad bo- — 3
nos mores/ si tamen i^a q^d deus prece-
pit filios suos ut teneant/ et ideo
nullam nouam religionem potest pater pro-
stare filius suus Ad 4^m dico/ q^d talis — 4
clausula q^d si apponetur i regula. indistincta
foret. quantum ad utramque vocem/ et possit
racionabiliter exponi secundum dubiis clausulis — ceptibus
licitis et honestis si propter hoc concluditur
q^d non sit licita/ Sed tamen ponatur
q^d sit clausula talis i regula q^d quilibet
frater tenetur obedire i dubiis licitis et
honestis prelato suo ista clausula — approbata
licita et honesta Et adhuc stabit
ratio ad hoc q^d talis clausula/ non est licita
q^a sic homo ponet i maius periculum
... q^d sic fuerit ... singulorum

obediam ut in uniis qualia precepta
faciunt prelos (?) professoris ff vivit in
subiectionis (?) et indignari dispensa
tionis. et vaiaro opportunum sub
tate preceptis studeas quod non foret
rotundum (?) sanctis consiliis ad primum dicen
1 dum quod auctas soluit principatum
nam quit (?) obligatur quod filius illi in
in necessitatibus vacet hujus vite/ atque in
2 uniis ad secundum de apostolo col. iii dicit
filij obedite parentibus per omnia/ textus sol
uit primum/ quod est sicut vult (?) supplantando
3 est duo .i. secundum precepta divina dubitabat
Ad tertium dicendum quod ulla irreverentia sit patri
si in illis est non obedientia in quibus sub
platur (?) non set credo quod filius ve
nial (?) est peccatum defecturum non
obediendo est in indicibilibus eque
non/ sed de venialibus peccatis incipiunt
desperare in hoc uno est in quantum impossibile
additio
Sed dicamus (?) instectu de predicatione Innocenti
tat nos ad obedienciam auctori
tatibus sacrae scripture et ad exempla primitivi
xpm factus est pro nobis obediens usque ad
mortem. mortem autem crucis. Et samuel
Reg. xv. ait ad Saul regem melior
est obedientia quam victime/ Et augustinus
tale magis quam officii adipiscenda
aliene officij/ et per se ij (?) Servi obedite
dominis (?) [illegible] vestris et dyscolis Et qui
potestati resistit dei ordinationi resistit
Rom. 13
Georgius et alius (?) perdidit subiungens
E (?) non si ipse considerans obediam.
Deo (?) si ipsi considerans/ filius tua
tuam deponens voluntatem/ filius dei
factus est obediens usque ad
[illegible] patibuli. tu non vis
voluntatem patibuli. ij (?) sunt obe
obedientie precepta cum ij/ Et fuit obe
dicens usque ad mortem ergo. tu spiritus
dicas usque ad mortem/ sua humilitate non possit
a obediens tua humilitate/ cum angelis in de
se potentia humilitate/ cum angelis in
qui obediat deo/ tu qui lutum es
et cinis. contendis deo et preceptis
eius
dicens
utilitate

suppliciter obedivit deo/ et tu salutis
tue preditus repugnas eius volun
tati Sol a sua semita non deviat/ Stella
a suo termino non oberrat Stelle
suis indulgent officiis/ Ad nutum
dei campus suus annuit flori
bus/ terra imbribus fecundatur
fronde crispatur silva In ramis
titillat amicula/ Et deo ob
diunt cuncta. tu solus impugnas
eius precepta Subiungit Legenda
Ro. quod melior est obedientia quam vic
time/ nam per victimas aliena car
no immolatur per obedientiam vero propria volun
tas mactatur. Tanto ergo citius deum quisque
placat/ quanto repressa sui arbitrij
superbia. gladio precepti se immolat
Et infra Idem hec obedientia salomonis
ibi obediens loquitur victorias/ Dum
cum alieno voto submittimus (?) humiliter
nos metipsos in corde superamus virili
Cum cum locus superior speratur
obedientie virtute evacuatur/ quia ad supe
riorem desiderio anhelat Et alij eamm
na est obedientia. si aliquid eius non
habeat/ cum cum prospera contulerit in
habeat/ nisi et hec eo ipso aliquid appe
tat/ nisi et sic eo ipso aliquid appe
tat. obedientie ibi meritum minu
tat. quod [illegible] in multis dependit Cum ergo
quod adhuc ei aduersa aliquid de pro
pio obediam et in aduersis aliquid de pro
prio/ et rursus in prosperis absque de pro
prio Unde moyses principatum popu
non fecit Sed moyses principatum popu
humiliter recusat paulus autem audacter
ait Ego non solum ligari in iherusalem sed et
mori paratus sum Addit Cavendum
tamen est omnino. ne in ipsa obedientia certi
ne in ea devias/ Sed cum per lati
tudinem sub meliorem superbe/ linquis (?) sub
ovis pelle In potu togam Jacob
mortifero et ducat quod vera obedientia
est dicit libaruit (?). Honesta disiunctio/
iuste iussionis effectus Et tac quibus comita
tur iste obedientia sed iustam. ut si justa
sit quod precipitur

diffo obedientia

Sed dᵐ · i diffoc iuste nisi quos effectus
de honestate. s. quia honestum est quod
deliberat qui deus est / deliberantis hoc
sta discretio / discretio ut sit honesta
discretio precedat preceptio / quia deus est
dic deliberantis discretio / honesta
ergo obedientia que est sine discretione est contra
illa dicit que est sine honestate et iusticia
quod obedit inhonestis consimilia obe
dientie amplius nec sine bona fingit nec
tibi. Si vero non fuit ad iusticiam illi
vergentes est et anormula / Et idem
de Ecclesia quia nunquam per obedientiam debet
mala fieri aliquis ad bonum intermitti
per obedientiam / non enim mala est ar-
bor in paradiso, quam deus ostendit vetuit
quod ut per obedientie meritum homo coelis
crederetur. dignum fuit ut a bono
per obedientiam abstineret / Sed deus erat
hoc quod de ligno paradisi comederet
quod enim ab uno bono subditos vetat
nimirum est ut multa concedat ne unos
ab eo bono repulsa quod ieiunia inte-
rat animabus ergo sit quam rationabilis de
mitaris obedientia s. discretio. honestas
tas iusticia et humilitas / sic ergo obedien-
tie obedientiam nec aliquo non ulti
modico valeat vacillare Sunt
autem tres ss obedientie sicut iussus perfectam
et pertinentes iussus quam quis maior
obedit posteriori qua quis obedit pa
ri / Studiosus qua quis sunt minori
pars est potissima / prima comparata et tertia
superflua / sub pars et necessaria bona iusta
conferta iusticia super affluens et coa-
gitata pars est perfecti / prima superero-
gati / tria complementa. Has tres in se pro
ducit complevit / obediens maiori
dum pro deo obedivit quibus minor
... pro deo ... patri quod pro coequalis
... sic ... et ... quod minor obe-
dit / omne vos quod possit
quam ... terra enim nobis
... ... illius esse.

O qui pulchra est generatio casta cum
claritate / immortalis est enim memo-
ria illius / quia apud deum nota est
et apud homines / Ecce quam pulchra
primum qui · replebat adulterine genera
tionis / sic commendat caste generationis
honestatem / et quam alterato et in
ordinatum agit. modo de iustis / modo
de nuptiis / ut quorum gratias opponi
comparatione utrarumque ita reluctat
Ideo primo ostendit caste generationis honestatem
Et secundo iterato adulterine generationis replicat
primitas, in applicatione ad ... Capitulum
tria facit primum quia tres notabiles com-
mendationes castitatis tribuit coniugali
scilicet triplicem gratie in propagatione / commu-
nione in applicatione / sollicitudine gratie
in retributione Secunda pars in immortalis est
enim / 3ᵃ ibi Cum presens Circa primum
est ad utrumque quod castitas coniugalis
ut debito modo fiet tria requirit
scilicet personalis sacrificium. quod confirmat
prosperitatem / corporalis castitatis. quod
conservat castitatem / et spiritualis moralis
educatio. quod confert felicitatem / Et quantum
ad primum dicit O qui pulchra / cum
claritate / quantum ad secundum dicit casta generatio /
quantum ad tertium subdit cum claritate
Et correspondent istis tribus tria bona
que sunt in matrimonio scilicet fides, proles et
sacramentum fides est fidelitas mutua
in communicatione corporum / proles edu-
catio bona filiorum vel filiarum ad
dei cultum Sacramentum est reputatio
inseparabilis connexionis / et ecce ad
hoc evidentia tria nondum sunt / Ideo
quod ullis naturalis apprehensio est in honore. quia
constringens non posset utriusque impla
... ... quia ita instituta est a deo /
... ... ad actum inclinat. qui
autem non possit ... ...

ho a tli inclinacoe fort incul
pabilis pt nale inclinacoz et
pt aud lit culpabilis pt acty deor-
dinacoz. q duo pt stare no put;
ut dici pt q na hua li hoc
ex pcto orignali q inclinat ad actum
gnandi (q3 tlis inclinacio fuiss
et in statu innocencie / qvius no
pcuiss rony aud actum / ut
rone absorbuiss in actu Ercio
q3 na ad hoc inclinat. ex dicco
q inclinacio a deo e. et pquis q
li possit fi vtuose. f no velit.
gregoria e. dice q ho incline
ad aliq facienda a deo inclinage
nale et a rone. et no possit u
face vtuose / Qu tench e q acty
gnandi. et vtuose et meritorie
potest pt int limites mrioij
Ecco nouum e ita bona mrio ij
sup dca q dua actu carnale
excusac et honestac q sit fides
sactim et ples / q fides i spo
to no e vty theologica deq dt
apulus q fides e stiandarum rez
sba. actus no apparentum tib. ex
et .i. cor. 13. nu at manet fides
spes et caritas tria li. Sz pom
e q vty moralis correta fo
iustia per quam ho ad implet fo
efficacit qd pmisit / Tum at fide
ista int coniuges qsuadetur q
q unus alio alti corp sui denegat.
q nou alio alti corp sui denegat
ut alicius qcedat ad opus car-
nale. mio sponsione facta qua se
in facie ecclie constringerit Bonu
at ples addit f. ples educacoz
ad cultum dei. Tum q lz multos
filios et male educatos. ples
li non bonum ples Est istud
bonum in intentione sufficit excusat
mrio ij et honestat dato q

...

nunq5 hcat ples in effectu pt imp
otibiles pt / q mutuo reddendo de
bitum no vitio parcunt. Et
in dibus gnali dcz e / q pincipio
bone ples e bonu ples. et est
aud ples. Bonu at sacti est
inseparabilitas psonaz mriio coniunc
taz. reputans inseparabilitas li vnion
em et ecclie De hoc ergo quedam
dat capitulum coniugalis exponi
pt sua puss libros sequenda pe
clando dt O qm pulchra e quo
casta pud ly o. fi p̄stra ij i ma
tesa pud ly o. fi pstra ij i ma
soi volumine vbi tractat de pulcri
pone / quor e nome et quo suppo
sicio quoq ad vbum Item
e kud q voca. o. Iniectio quedam
pt admiracoz ul dolorem aduagu
e nota optandi ul vocandi vi g
o stupet. o dubitat vocat indig
nate et optat. Clamat et queritur
velut exemplis repetit Est ergo i
posito nota admiracois impugnu
laudis et quedam O qm pulchra
i. qm honesta e castitas coniuga
lis mutuum adiutorium vi et muliere
inuice coniunctorum / Tum at et multi
castitas sit inuice. no so grati
ncatoz filioz fi & corp q offerunt ad
vitam actiua / na cum i regie
domus oponeret vi et mulieres dilig
unt no sufficiunt adi nisi corporis
committeret fi ar lq 8 ethic. c. 12
et gen 2. de faciam ei adiutori
ulc. B' Casta quo e qm gingens
adinuicem coniuncte ut cu fide sui
de at ples pcreand. ut ape ptz
vnd ad titum ij de adolescentulas
ut viros suos diligant. p's. xxiij
sobrias castas rc. Ite qug pt ac
pi actic at pane dote stope
gnandis. pa uc de gna ples gnad
e accipi qui nij sepcius vnd de
ez. de Cena prava atq puss hom

X domi curam habentes / benignas subditas
suis vnis. ut no blasphemetur vbum di

reddere duo scilicet sibi et insipiencie. et virginitatem non acciperet et proposito si magis quam accipere 2a questio. pluralitas quarto cum dicitur i. cum plus educatione. Juxta illud apostoli vii Beatitudo et claritas et gracia actio. Fortitudo et fortitudo deo meo et sapiencie vi clara et quia nunquam moritur. Budy cum exponit cum capitulo secundo antiqua biblia et Dabas ponit cum claritate et quia littera vi viderit. Beato in hac littera potest secundum commendacionem castitatis coniugalis quia est castitas pudicicie i approbacione. Juxta immortalitas est memoria illius quam apud deum nota est et apud homines. notatur i. approbata coniugium instituit in paradiso et cum peccavit. quo non dubitatur doctores coniugium institutum est i officium et i remedium. In officium nature et ut fiat plus propagatio et ipsa continencie. In remedium scilicet concupiscencie carnalis sanandum et ut copulatur infirmitati et ut culpa evitetur. Prima institucio fuit ante statum primo tercie sive institutum vero nature post lapsum est minorum institutum. et officium et in remedium tercio apostoli. et deum status matrimonialis est approbatus. et immortalis apud homines quod et boni parentes educatione propter quod de bonis parentibus boni filij et post illos filij filiorum eorum. denique Juxta illud ecclesiastici xxx et non est ideo non est incorruptus est per illius. et quod non est in alterum reliquit cum sibi et per ipsum apostoli. homines et casta generacio et immortalis quia usque ad finem mundi magis dicit trahit. boni i. eterni. Juxta illud Luce xxij. Symon ecce sathanas expetivit vos ut cribraret sicut triticum. ego autem rogavi ut non deficiat fides tua. Utrum actus matrimonialis possit fieri virtuose et sine peccato. Ca xxxiij. Utrum actus matrimonialis fiat sine peccato

non appropinquavit uxoribus suis cum legitime erat acceptum. Questio. potuisset et fecisse virtuose non fecisset impediti a caritate quod si virtuose non potest. 2. Concupiscencia carnalis: sine caritas non habere est et turpis quod non potest fieri sine peccato. actus matrimonialis sine tali concupiscencia fieri non potest quod est. 3. Questio. et corrupit i bonum actum nos fit virtuose. quia omnis actus virtutis derivatur a recta racione et propter ipsum sed delectacio actus carnalis corrumpit actum racionis quia ipsum est cum illa delectacione aliquid intelligere secundum d. 6. ethicorum quod i possibile est quod talis actus fiat virtuose. Questio. quod dicitur est meritorium non est laudabile. Questio. dicitur actum concupiscencie carnalis est meritorium quod per consequens talem actum non est laudabile. Questio 32 di. q. 2. Connubia legitima carent peccato. non tamen illo tempore quo actus coniugalis generi prolis dabitur. In actus est meritorius ius opposita sunt i. Notandum quod actus implet preceptum est meritorius quo actus matrimonialis est huiusmodi quia per ipsum quia precipit apostolus ad Corinthios vij. uxori vir debitum reddat et similiter uxor viro. Questio. quod ipse sine peccato potest fieri virtuose sine peccato potest vir vel mulier tempore requisito actum obligare quia precipitur ad Corinthios vij. ergo non peccat si misceat. Questio. vel saltem et consilio dando quod continentiam inferre ipse potest fieri virtuose et meritorie. Questio. consilio de personis infirmis quod virginitatem servare non potest. Thimotheum v. volo iuniores viduas nubere filios procreare. et nubere etc. Questio. dicitur quod ad omnia nubere... actus matrimonialis potest fieri sine peccato secundum patrem...

et sit dicere aliquem statum meretricie contra
auctoritatem procurando turpis actus
non possit sed virtuose vel aliud est
quam dapnare sectam ecclesie. Item inducta
cio naturis et ratio non dat quod fecun-
da sit species vel propagacio. Donec
deus pracdavit ordinem quo constat
quod sunt propter et ad finem est non
quidem multitudini per qualem proprium
sed multitudo quod aliqua vel pro aliquis
personis. Ideo oportet dicere quod aliquis personae
pro bono proprio sive pro vero implere

q. 1 sexta — Ad 2m primo quod licet actus sit sui meri-
torie tamen gratia / quia non sit virtuose
ipse sui meritorie ab conditione gratia quae
vel plus requiritur ad actum meritorium
nisi quod bene eius in gratia. Item meritum
consistit virtutis in materia. Item fine
et in alijs puta quod faciat quod oportet
et quod oportet et ubi etc. Et actus quidam
ipse sui ab conditione gratia ad ipsum contin-
gentibus etc. Item dicitur quod tamen duplex

q. 3 — sunt actus carnalis et meritorius
in quantum non movetur ad actum. Et
religio vel iustitia / religio movet
quod sit ceteris et propter eam plus
honorandi ad cultum dei. Iustitia
vero movet quod sit ea reddendi
debitum et servandi fidem promissam
in contractu nuptiali. Item ideo patet quod actus
libidinis non sit et meritorius nisi
bonum virtutis illum actum concipit
quod sit fides plus intellecto fidei ser-
vandae vel plus honorandi deo et

q. 8 ad 9 probat — Item dicitur quod quamquam libido est causa
movens ad actum virtutis actus
non est peccatum aliquod sed tamen quae sit
velut de bonis virtutis movet
sed tamen libido movet ut actus
corrumpat a peccato quod ut omnes dicunt
actus tamen non corrumpatur a peccato nisi quae
aliqua velorum bonorum matrimonij

7a q. — Item dicitur quod libido excedens sit
causa movens ad actum carnis intra
coniugium est peccatum mortale sed aliquis
vero ad libidinem excedit quod talia
est quod non sit separata ad limites virtutis
quam sequitur causam concupiscentiae in primo fine
dato quod non esset uxor sua. Propter
quod per tale non movet bonum plus
vel bonum iustitie vel fidei. Sed tamen libi-
do excedit ultra legem virtutis per raptum
quod compellit fornicacionem. Ergo dicitur
est quod superfluam libidinem in amplexibus et
tactibus et aliis in modo delectandi
sit peccatum mortale de facili sed tamen
stans cum reliquis dispositionibus bonis virtu-
tis quae non sunt quo bono virtutis tamen libidine
ipsa non corrumpat / et licet ista videantur
non corrumpat / et licet ista videantur valde dista-
lia et a statu contemplacionis valde dista-
ncia. Non tamen debet esse ignota a predicato-
ribus et pastoribus quos intersit de con-
ferendis medicinis animae. Ad primum ergo ar-
gumentum dicitur sed depeccato dei sicut proposito quod
tempore ab uxoribus abstinent quando
lege data / item quod a mulieribus legi
lege data / item quod a mulieribus legi
propter maiorem frequentiam est abstinendum
quia tempus — Ad 2m dicitur quod concupiscentia quae est in me
propter peccatum vel in obedientia
lex / dicitur quod in concupiscentia
pena peccati est / non tamen sit ea vel
et malas sed quae temporis est bono virtutis
et corrumpat. Ad 3m de subiecto actus
venerij quod sit in debitu. Dicitur est quod actus
quae impedire pretextu propter magis bo-
num non est peccatum sed virtuose / non ad bo-
num ordinatur. Sed virtuose potest ad detrimentum sit
non est peccatum quae sit bono virtutis actum
remittere. Ad 4m dicitur quod aliter
ut quod est meritorium non est laudabile et
dicitur quod licet homini dicit opus meritorium
magis ad quod non tenetur et quod est alius
magis ad quod non tenetur / sed licet in dicto
casu sit ad id non tenetur / sed licet in dicto
ordine propter studium quam ad verecundiam te-
neri. Ideo non sit in meritorium de-
bite. Nec tamen in meritorium pote-
rit magis. Ad 5m dicitur quod causa bonum de genere
suo sit scilicet in actu matrimonij est con-
vertere vel mortuum suscitare
quod sit bonum ex parte. Ergo non est in proposito
sequitur — Additio in sequenti questione

ama tactu e sup quotia sit
bo matrio. Secund aug li g sup
gen ps in q. Bonu q s aut nup
cie triptitu est fides ples et sacrā
in fide attendit. ne pter vinclu
coniugale cu alto ul alta concubat
In ple ut amanter suscipia. benigne
nutria et religiose educet. In sacro
ut coniugiu no separe. Gen. Et
io cu sit m duo sacra et rectus
fuit vsus eis. ut fiat inteco plis
pt ce sue peto / na ad hoc e matrio
institutu deo ad maffluy et fau
ppagadi genus ca. nuptiale cosibie
coniuxit / xxxi. q. i / Aug Si vo
fiat ca reddendi debitu / no hr i
se viciu vt aug de bo. coniuga
li reddere debitu coniugale nuy e
criminis exceptu e cu Si tu ab
stinere sue volute vxor libuis a
fornicadi licecia. et petri illus tue
imputabr continere quia sibi tu
Si at vsi matrio. fit ce libidis
victoria. ad fornicaq malu. ai
alio at alia euitandu / et sp ples
no itendat veniale e / Ita aug
de bono co. Sergit ult grandi
neccesse culpe e venialis du p
mis ea motibg ad hoc impellentibg
peccandi 8 nimpocau.
pter tam peccandi seu fornicatoe
nuptie ab adultio seu fornicatoe
defendut / neqz id ppt nuptias
admittir s ppt nuptias ignosci
xxxiij q. ij quidquid. Sz si fiat
actg matrio causa solig faciende libi
dinis / vbi nec fragilitate sue intedit
parare. s modo peccatori no se hre.
ut sue seruiat volu Si te gout
de limitibg matrio ij Ita q actu quē
cu ppa fac ac si cu pegiua quacuqz
patraret. tc h actg e pctm morle
tue et se hz ad vxore velud ad adulte
ra xxxij q iiij Origo Si vo t
actg ito exit de limitibg matrio

hoc est / q licz actu faciat cu ca
sy cuide illatos faceret nisi ecet
vxor pea / ppt fide et factu po
tit a morli excusari s tho et
petro i scripto xxi distincto 31 Ergo
gnt delectacy i vxoē sed i mct
ce excedendo affectu / matrioy. / vo flos
Ita q si no cet vxor id faceret. e
mortale. Sz ii Et q e ca q ppha
ex hoie vno. s adā os volut pduce
dedet 8 aug de bo coniugali dicens
q obst q vno voluit os hoies code
ut i sua societate. no sola silitudine
gnis s et cognaco vinclo tenerent /
prima nālis hui societat copula
vir et vxor est. qb nec ipos singlos
creavit deg et tanq alienigenas iugit
codidit deg et tanq alienigenas iugit
creavit ex alto / signo
ex altam creavit ex alto / signū
viry coniucto in latere / vide illa de - ab costa
tecta forta est / latibg eo & iungi
qui sit ambulant iugit / et cu
ambulant sit quo ambulant intuent.
Consequens concepcio societ i filijs
qui vng fructg e. no coniunctiōis ma-
ris et fele s concubitus / potrat eu
ris et fele s concubitus / potrat cu
ee. ut i utqz sexu et sine talē coniūc-
tione. altius regens. altius obsequens
amicalis q et germana coniunco /
Subiungit ī declarans bonu coniugij &
ne dicas. s ista condictoy nasc dicit
ne dicas. s ista codictoy nasc dicit
morieude qua nouiq. et i qua
creati sug. aliq bonu ee coniugiu na
pulis et fele / Cuig confederacy ita diva
scriptura comendat: ut nec dimisse
a viro nubē liceat alti qui diu vi
vir viuit / ne dimisso ab vxore li
ceat altam duce nisi mortua fuit
q recessit / Bonu go coniugij qd esse
dns i ewo confirmavit / no solu quia
phibuit dimitte vxore nisi ex ca for
nicacōis s et qr venit inuitatg ad
nuptias Subiungit Cur sit bonu
merito qri / et in eo vide ppt po
ca filios gnādos s ppt ipam etiā nale
i diuiso sexu societate Alioqui no
dicēr coniugiu i senibg pesto si vel no
dimisissent filios vel nūme genuissent

alias meruit

Et tangit duas causas quare est bona. Nunc vero in bono. Licet amor coniugii et si interiit ut marcuit ardor etatis inter masculum et feminam viget tamen ordo caritatis inter maritum et uxorem quia quanto meliores sunt tanto maturius commixtione carnis sue pari consensu se continere ceperunt. Non ut necessitatis esset postea non posse quod vellent. Sed ut laudis esset primum noluisse quod poterant. Si ergo servatur fides honoris et obsequiorum invicem debitorum ab alterutro sexu et languescentibus ~~et~~ cadaverinis utriusque membris eorum. Tamen viri coniugatorum tanto sincerior quanto probatior. Et tanto securior quanto placidior castitas perseverat. (post pedam [?] d. Sicut et videt bonum coniugii quod carnalis ut in veniali incontinentia etsi vitiosa est. Ad propagationem etsi vitiosa est ad propagationem de plus redigitur honestatem. Ut de malo libidinis aliquid boni faciat copulatio coniugalis. Deinde quia reprimitur et quodam modo verecundius pugnat concupiscentia carnis. Quia temperat parentalis affectus. Fit enim tamen gravitas fervide voluptatis cum quod vir et mulier adherent. In eo quod vir et mulier adherent pater et mater meditantur. Huc accedit quod in eo ipso quod sibi invicem coniuges debita solvunt etsi ut aliquanto intemperantius et incontinentius ea petant, fidem tamen sibi debent. Cum fidei tamen apostolus ut causam potestatem appellavit. Unde (corpus non habet potestatem sui sed vir. Cuius ad violationem dicitur adulterium. Cum fidei violatio vel libidinis instinctu vel alicuius concupiscentia cum alio vel alia contra pactum coniugale concubitur. Quod adulterio plectitur nos deus tuendo vita opera d amen

l. xl^a c cap^ 4^ti

Cum presens est illa imitantur et desiderant illam cum se eduxerit, et in perpetuum coronata triumphat incoinquinatorum certaminum premium vincens. Postquam casta coniugii per quendam commendavit honestatem tamen honestate nata per vita tuptoria. Quia quod de impietate et in malitia viciata. Hic eam tamen commendat quod primum quantitate et virtuosa victoria. Et dicit de ea tria. Primo quod de eadem apta vite nostre sequitur quod primatur qua valet. Et in perpetuum tertio quod in casta parificatur ad virginitatem incoinquinatos quantum ad premium dicit primo. Cum presens est illa imitantur. Id est genus natos et posteri que honestate coniugii per corporis incontinentiam ipsi dedicant imitantur id est statuerunt illam imitandam esse per leges consuetudines et statuta. Et dicit quod cum presens est illa imitantur et desiderant illam cum se eduxerit id est cum diu fuit continuata per consuetudinem et desiderant eam et sine caractere legis. Et quia possunt aliquando dubitare de eius premio utrum possit ab futuro licet eius honestas sit valde cumulata Deus in primis idem et volens excludere subdit. Et in perpetuum coronata triumphat. Id est fideles coniuges honestate servantes coniugii usque ad mortem coronabuntur. Apocalipsis ii. Esto fidelis usque ad mortem et dabo tibi coronam vite. Et quia virginitas excedit et precellit ceteras possibilitates ab eo quod non est coniugatorum possessio virginitatis comparari que tamen virginitas non est. Et quia virginitas fatua ab sponsa non dicitur. Matthei 27 unde a porte clausit fatue et quia per suum satis potest esse bona coniunx in obediendo viro in educando pueris in disponendo familia tamen meriti quod attingat ad meritum virginis et quod operatur sic potest esse quod divinos per opera vite active operatur paupertate voluntarie

Amen

licz satis paup[er]t sit alter n[on] satis alt[er] no[n] fac[it] p[ro]p[ri]a alti[us] menti / p[ro]pt[er] cu[m] [con]p[ar]at[ur] peyor e[st] p[re]dicto et mo[n]ach[us] peyor e[st] p[re]lati / Ec[iam] fo[rte] q[uia] i[n] casu h[oc] triu[m]phat q[ui] vincit p[ri]mu[m] c[er]tamiu[m] inco[n]quinator[um] i[n] v[ir]ginu[m] / Apoc. xiiij h[ii] s[un]t q[ui] cu[m] mulierib[us] no[n] s[un]t coinquinati v[ir]gines enim su[n]t. Status h[oc] v[ir]ginit[atis] ceteris p[ro]p[ter] alcior e[st] n[am] i[n] ista v[ir]a et p[re]dicta ag[itur] de fidelite coniugu[m] n[on] s[ed] qua[n]do v[ir]g[o] p[ro]misit alti[ssim]o usq[ue] ad morte[m]. Dicto coniugat[us] reputat[ur] a mor[te] te tene[tur] stato uxori coniug[ium] cu[m] licet vi[tam] q[ua]ret / q[uia] religios[us] mortu[us] et religi[os]itat[is] tene[tur] ad co[n]tinua[n]du[m] obedie[n]cia[m] quia p[ro]fess[us] i[n] q[ui]b[us] g[ra]o pari i[n] te coniugat[us] / Sic q[uia] r[e]l[ig]ios[us] obligat[ur] s[ed] ad morte[m] ita coniugat[us] usq[ue] ad fine[m] vite. Sic de vite e[st] mors ad o[mn]ia e[st] i[n] j cor. vij q[uod] obliga[ta] e[st] legi. q[ua]n[t]o t[em]p[o]r[e] vivit eius uxor cu[m] ab dormierit liberata e[st]. Cui vult nubat i[n] d[omi]no / Adq[ue] d[ici]t q[uia] [n]ullu[s] no[n] tene[tur] / religios[us] h[oc] tene[tur] ad p[ri]mu[m] ordine[m] s[ed] p[ro]p[ter] ut d[icit] Henr[icus] de Gandavo. j. c. q. 27. Ec[iam] p[ro]p[ter] q[uia] p[er] religione[m] ho[mo] [con]p[er]o co[n]formar[ur] quo ad tres vires a[nim]e / qua[n]tu[m] ad co[n]cupisci[bi]le p[er] castitat[em] / qua[n]tu[m] ad irascibile p[er] paupertate[m] / qua[n]tu[m] ad rationale p[er] obedie[n]cia[m] / et q[ui]a s[ed] obligaco s[u]nt p[ri]ncip[al]is q[uia] p[ro]pter ro[n]alis ita obedie[n]cia e[st] p[ri]ncip[a]lis p[er] p[ar]te ro[n]alis i[n] voto religios[o] / et q[ui]a u[ir]t[us] ro[n]al[is] manet i[n] a[n]i[m]a sep[ar]ata / no[n] a[ute]m v[ir]t[us] [con]cupi[sci]bil[is] et irascibil[is] s[ed] obligaco ad obedie[n]cia[m] q[uia] manet i[n] a[n]i[m]a sep[ar]ata obligaco ad u[n]ione[m] e[st] ad c[er]t[am] cor[poris] p[er]it / e[ti]a[m] a[n]i[m]a sep[ar]ata ad aliam no[n] obli[ga]t[ur]. Ec[iam] h[oc] ista op[ini]o s[u]nt m[u]ltor[um] docto[rum] / q[ui]c[quid] tn oio [ir]ro[n]ab[i]lis vide[tur] p[ro] stato q[uod] pacto volu[n]taria liberata a[d] tu[m]

tum / no[n] ligat ult[ra] illu[m] t[em]p[u]s q[uod] no[n] ligat ult[ra] initiu[m] obligat se. Cu[m] q[uia] morte spo[n]tanea termi[n]at obli[ga]gaco e[st] / ergo cu[m] t[em]p[u]s ei[us] s[u]nt mors morte t[ra]nsacta obligaco e[st] soluta ut mat[er]ia s[u]p[er] qua t[ra]nsit obligaco / fac[it] aliq[ui]s ad ma[n]u[m] usq[ue] obligaco / Ec[iam] io religios[us] reputat[ur] p[o]t[est] libe[re] intra[r]e religione[m] q[ua]c[um]q[ue] ul[tra] se mane[t] s[ed] voluit secularis / Quod [a]rgu[men]t[ur] q[uia] obligaco ad obedie[n]cia[m] p[er]t[inet] ad virtute[m] ro[n]a[lem] q[uia] c[er]t[e] ma[net] i[n] a[n]i[m]a sep[ar]ata vi[detur] argue[re] q[uia] obedie[n]cia religios[i] manebit i[n] p[at]ria q[uod] n[ihi]l e[st] / Ec[iam] io vide[tur] m[ihi] d[icen]d[u]m q[uia] s[icut] coniugat[us] reputat[us] p[otest] co[n]trahe[re] cu[m] illa ut cu[m] alia s[ed] s[ib]i plac[et] / ita religios[us] liber s[u]t[ur] e[st] / et p[er] h[oc] m[od]o t[ame]n ad a[r]t[i]c[ul]u[m] q[ua]rtu[m] ad q[uo]d Ec[iam] l[icet] coniugiu[m] n[on] h[ab]eat l[aude]m e[st] c[on]t[r]a c[on]t[r]ar[ium] nullus co[n]cedi[t] / No[n]d[u]m t[ame]n e[st] q[uia] no[n] p[o]t[est] collig[i] s[ed] r[e]q[ui]r[i]t[ur] i[n] eo g[ra]tia p[ro]pria et magna p[ro]videncia. Nec e[st] magna p[ro]videncia familia[m] regi / i[d est] gubernari p[o]t[est]. Ec[iam] io atte[n]den[s] ad nuptias co[n] ista notet [con]t[r]a uxore[m] duce[n]da[m]. qualis s[u]nt elige[n]da / qual[ite]r corrige[n]da / qual[ite]r dirige[n]da et qual[ite]r dilige[n]da / Est a[ute]m uxor elige[n]da discrete / dirige[n]da mansue[te] / corrige[n]da secrete et dilige[n]da co[m]plete / v[idelicet] ut sit electa p[er] discreta[m] deliberacio[n]e[m]. directa p[er] mansue[tam] gubernacio[nem] Correcta p[er] secreta[m] i[n]formac[i]o[n]e[m] / et dilecta p[er] co[m]pleta[m] co[m]municac[i]o[n]e[m] / Q[uod] p[ri]mu[m] e[st] uxor elige[n]da p[er] discreta[m] deliberac[i]o[n]e[m]. no[n] subito ut p[re]cipitat[ur] [con]cupisce[n]da / q[uia] talis s[u]b[i]t[o] in[cu]rri[t] p[er]icul[u]m. parit pena[m] i[n] fut[ur]o. Exe[m]plu[m] [Gen.] xxxiiij de Sichem filio Emor. q[ui] ad p[ri]mu[m] aspectu[m] Dyne filie Jacob ea[m] rapuit et m[od]o voluit [c]u[m] ip[s]a[m] duce[re] posset / q[uia] et fecit i[n]

Delibacom

tato feruore q p eã amorē sr et
plus puū totū ātādi pn̄ipr
et ob illig facti ppitacōm ad
pro plo et meffitus pfres rp̄g
dīpne / no. .. qr̄ i eligeda vxo
re. hēa totat respectū ad forma
vel spēm muliez qr ppt spēm mu
liez multi pierūt etiā iis / no
ad diuicias no ad puttes spēti
pue ad bonos mores / na intabo
e gropū negociū by mule q ty
te salone donū dei. ppc reputa
xxo Prouerbiorum 19. domg et diuicie dant
a patribz / a dño at ppc vxor p-
dens. distingunt at aplls viij ethi
c3 / tres spēs amicicie vz ppter
bonū vtile / ppt bo delectabile et
bonū ppt honestū i ppt bonos mores
Ista sola 3o perfcta e amicia.
Et quicquid bonū e i duabz p-
cedentibz / totū e i vna ista se
ista sola ppc e amicicia magna /
no at amicicia ppt bo vtile
q e ppt pciū et mercator
et talis amicicia tupt bifficio ve-
ritatis cessante. Amicicia at ppt
delectabile q e ppt iocundū cessabit
velocit delectacōe tupcūt Et ideo
dt aplls q amicie iuuenū sūt desta-
biles et mutabiles ppt duo. pmo qr
sedm etate variat delectacio
no eni eadē delectacio placet adolescenti
q placet puero 2o qr
incipiūt amare no ex pfecto ro
iudicio s magis ex passione
passio at cito trāsit ut dt phūs
i pncipio ethicorum / etio velot amat et
velotr ab amore cessat / Et ita
amicicia q e ppt bonū honestū
s3 vtas vo dicas qm e magna
s rara qr fūda pup bonos mores

q i vtriusq gte manet Rara at e
qr pauci sūt vtusi / et indiget
s amicicia logo tpe et coniectu
et expiēcia morū vt dt aplls / no
e sic amicicia diuiicie vero di
lectione donet modicus palis cou-
suet Qm vr vir ad vxore delec-
dt e amicicia magna. no potit
fūdari sup pulchritudine corporalē / qr
la trāsibit / Prouerbiorum 31 dt fallax gra
et vana e pulchritudo mulier aut timēs
deū ipa laudabitur / nec potit
fūdari sup diuicias / qr vt amicicia
e ppt vtile. et e amicicia paruus
qr bo diligit et no ppt Vnde Ieronimus 9 dt
cōtra iouinianū li. pmo marcia ca-
thonis filia minor / cū quereretur ab
ea / cur pq amissum maritū no
nuberet Rndit se no inuenire virū
q se magis vellet qm sua / Quo
dicto inquit Ieronimus / elegant ondit diui
tias magis eligi solere qm pudici
ciā Et hec noīa. tribz mōs pu-
dicicia ut honestas morū mouet
ad nupcias s gnit dicit ul libido
mouet ad nupcias s q mit diuicie ut libido
ut polis apta int coniuges ut
frequent Vnde Crisostomus sup mathew omelia
pma exponens id qd dt pmo Salomon gnt
Booz de raab / qr iusta spēm im-
perium dei accepit vxore a deo
pmissa i vtute. gnat filios. et i
se ipos vtute lucidos / Booz enim
rabim inuentam / q aut accipiunt
vxores ex pposicōe dyabolica. i infir
mitate gnant filios. ut valetos
nt fortes nisi i malo ut ad pe-
ccata irregulariter. no ad gau
dium et cōplacēciam vxorum filios
gnuisse Et infra Booz accepit
abtēs ex ruth. q mitiora dātus

Sit ac quod divicias eligunt, ceteris
moribus, pulcritudine et non fide, et
quod in mulieribus solet querere, li. 2
coniugibus optat, tercio non generavit
filios subditos ut sed ut deo serv
turos conversus et cum deo. ut
filii eorum non sit fructus misere commix
tionis eorum. sed sara coniugia inve
stantes eorum et Ovid. ... confitetur
Thobie vj patet li. quod sara filia raguel
septem viris tradita fuerat. quos singulos de
mon prima nocte nomine asmodeus
suffocavit manente virgine intacta
Tercio ad raphael suggerit iuniori
Thobie ut eam duceret. et quod ibi
dicebatur uxor timenti [illegible], Thobie
Dixit audi ita audi me et ostendam
tibi qui sunt quibus prevalere potest demonium
hii namque qui coniugium ita suscipiunt
ut deum a se et a sua mente exclu
dat et sue libidini vacent sicut equus
et mulus quibus non est intellectus. habet
potestatem super eos demonium. Tu autem cum
acceperis eam ingressus cubiculum per tres
noctes continens esto ab ea. nichil
aliud nisi oracionibus vacabis. Tu
autem tercia nocte accipies virgi
nem cum timore dei. et magis amore
filiorum quam libidinis ductus. ut in semine
Abrahe in filiis benedictionem consequaris
Et nono quod hec fuit prima occasio quare
filii seth recesserat a deo et quare
diluvium inundavit Gen 6. nam
cum cepissent homines multiplicari
super terram et filias generassent, videntes
filii dei filias hominum quod essent pul
chre, acceperunt sibi uxores ex omnibus
quas elegerant. Et ideo ... voluntatem
bene est uxor eligenda sicut patet Genesis
quod Abraham procuratorem suum Eliezer
adiuravit, quod non acciperet uxorem filio

suo ysaac de filiabus Chanaan Gen
24 Jacob etiam cum matura deliba
tione sibi de uxoribus providit serviens
per xiiij annos Gen xxix. Secundo
est uxor diligenda. i. regenda ma 2
turitate. non cum tyrannide. non cum
cupiditate vel rigore, unde non ver
beribus, amore non terrore. Ambrosius
non accusare unde col. iij. Viri diligite
uxores vestras. et nolite esse amari
ad illas, unde formata fuit mulier non
de pede. sed de costa et assumpta de la
tere suspiciendum quod nec de capite ut
ancilla sed socia viri sui. patet vero
magister in ij sententiarum di. 18. Et tercio regi
mine cum concordia et iusticia cum sa
... quibus ... sed sibi complacitum
est. Eccl. 27. In tribus beneplacitum est
spiritui meo que sunt probata coram deo et
hominibus. concordia fratrum. amor proximorum.
et vir et mulier sibi consencientes. Quarto 3
uxor corrigenda secrete. non enim co
rreptione vel verecundia publice corripi
enda. Unde varro in quadam
comedia. Uxoris vicium aut tol
lendum aut ferendum, qui tollit vicium
commodiorem coniugem efficit, qui
fert. se ipsum efficit meliorem. Quinto
uxor arguenda fuit secreta ausp
tas tamen viros ... narrat
Valerius li. vi. c. 3. quorum primus vo
cabatur sulpicius gallus, qui publice
uxorem repudiavit quia in publico
predicaverat discooperto capite. Secundus Sponius
dicebatur Sempronius sophus, qui proprio [illegible]
uxorem repudiavit quia ausa esset ludos Sponius
spectare ipso ignorante. Tercius qui
dicebatur egnatius mecellius, qui uxorem suam
quod vinum bibisset fuste percussam furto
interemit, non sic Job uxorem
sed quasi arguebat sed secrete et
modeste. Quasi una de stultis
mulieribus locuta es Job ij. Nec

c x

dixit q fuit stulta sz qi vna de
stultis mulieribus loqueba Item
vxor diligenda coplete ista co
pletione carnis et diuinis q e
est int virum et mulierem aplus
incipiat tripliciter Primo p dilcoem ad
carnem q fuit maxima Secundo p
dilectionem vi ad senectutem Tercio
p dilectionem vi ad corpus proprium primo
dicit apostolus ephe v viri diligite vxo
res vestras sicut et xps dilexit ecclesiam et
tradidit semetipsum p ea Item paulo ibidem
inqt q viri debent diligere vxores suas
sicut sua corpora Item alibi vnus
quisque diligat vxorem suam sicut semet
ipsum Vt miror sunt cum bone vxo
res qte in conuiuendo codolendo
et comoriendo Item narrat vale
rius maximus vxorem regina metridatis
li. 4. c vi q putatu effusis carnis
habenis virum amauit q tonsis
capillis habitu qz viri assumpto equis
et armis se assuefecit ut viro su
o et cum eo ipsum tribus plures sequeretur
narrat ibi gellius c. 1. capi
tulo Grachus romanus duas ap
prehendit angues masculum et feminam
et certificatus fuit p aruspice q dimisso
masculo vxor sua celerius moreretur
dimissa vero femina ipse met moreretur
ille statim feminam dimitti iussit. passi
mitqz i conspectu suo se ipsum interfici
Item secundo fuit gte et
specialiter octaui Item secundo fuit gte et
sic in codolendo narrat ibidem
valerius q cum lacedonii a spar
tanis essent capti et ad decollandum
in carcere seruati coniuges eorum illus
tris sanguinis velud allocuture
perituros viros intrauerunt car
cerem. impetrato a custodibus aditu
comutataqz veste p simulacionem
doloris velatis capitibus eos abire

l

passe sunt et ita ipsi liberabantur et
ipse saluabantur Tercio fuit gte in
comoriendo narrat ieronimus contra io
uinianum li. p. sicut indi et eos pene bar
bari vxores plures habent apud
indos lex e ut vxor carissima cum
marito defuncto cremetur. hec vero tote
dum inter se amore vi et ambicio
summa itacum e. at testiom castitatis
digna morte decreuit. Itaqz vic
trix in habitu ornatu q pristino
iuxta cadauer accubat amplexans
illud et despiciens et pupositos ig
nes pudiciciae laude contempnens
vnde eccl. 26. mulieris bone beatus
vir. Item nec pene bona coniugii psu
tacta aliqs incompulte ad nupcias
moneat. Nouandum ex libro hugonis
de sco victore i quo libello que pri
sit ad quemdam socium suum volentem in
bere scilicet ducere Primo e vxor ducenda pa
rentum sed studia phie impe
dit. vt. sit qqm libris et vxori
pit inseruire Item qui matrimonii
sunt necessaria vz precose vestes au
rum gemme. sumptus ancille supellex
varia et pecunia decantata deinde
p totas noctes garrule qstiones
illa ornacior pcedit i publicum h
honoratur ab oibus ego i conuentu feiarum
misera despicior Cur vicinam
aspiciebas cur cum ancilla loqbaris
de foro veniens quid attulisti
non amicum hre possumus non sodalem
alterius amore. suum odium suspicatur
Item vxorem pauperem alere difficillimum
est. diuitem ferre tormentum Nulla
e cum vxore electio sed qlecumqz ad
uenit. talis e habenda si iracunda
si fatua. si deformis. si superba. si
fetida. qdcumqz vicium i ea e. p nup
tias discimus. Equus asinus bos et
vilissima mancipia prius pbantur et pc

metridates
pd dc
1
2

amittit. Sola uxor non audit ne
aliquid displiceat quam ducat. [illegible]
Attendenda est propter eius faciem et pul
critudo laudanda, ne si alteram umquam
se comperit tibi displicere. Si tota do
mus ei regenda commiseris servi
endum est ei. Si aliquid tuo arbitrio
reservaveris, fidem sibi non adhiberi pu
tabit, quamquam et odium vertitur et
iurgia concitat, et nisi cito consu
las, parabit venena. Hugo. Ali
quando uxor occulte machatur viro
suo, quicumque contra videatur commeis
declaravit i° romanus de quo refert
Ieronimus contra Iovinianum libro primo. Legitur
quendam apud Romanos nobilem
cum eum amici arguerent, quare uxo
rem castam, formosam et divitem re
pudiasset, protendisse pedem et dixisse
eis: Hic calceus quem cernitis videtur
vobis bonus et elegans, sed nemo scit
praeter me ubi me premat. Adhuc
addens, quod incomprehensibilis est uxor
malitia, ut frequenter et eius impudicitia
vulgo constat, de qua marito se inca
uto constat. vii narrat Ieronimus ubi s
pe de filios, et si non habuisset uxo
rem in metalla. Communis palam erat im
pudica. Et qui nouisse mala ma
gna, id est Atheniensis cantabatur et pellag
[illegible] ferebat secta domus sue, quod primum hor
pitem convicio duceret. Ieronimus. Co
niugis et nati vicinum vix nosse valeas
eius domi gerit. Postremum forte
scies cum coniux nata fugit, prodat ut
alumpnus. Cantica vulgi licet nos te
ra latent. Additio.
Et quamquam ut coniugatos arceant Papias
enormitates, nichilominus matrimonii
in se a Christo optime custoditum. Consuliter
et fornicationis vicium vitandum. Sic dicit Apostolus
Unusquisque habeat suam uxorem propter forni
cationem vitandam.

I Cor. vii

quam melius est nubere quam uri. In amore
Dei et aliarum in pro lectu de modo
pudicitie commendatur matrimonii [illegible]
Dominus in paradiso constituens coniugium
ait: Crescite et multiplicamini. Et in Gen. 1° et 8.
evangelio: Quod Deus coniunxit homo non Matth. xix
separet. Subinfert: Quanta est dignitas
matrimonii, quod in paradiso habuit ini
tium, quod incontinentie relevat mor
bum, quod misterium celeste tenet sacramen
tum, quod servat thori fidem, quod vel co
niuges retinet individuam vite con
suetudinem, quod liberat prolem ab infa
mia, quod liberat carnale commercium
a culpa. Adiungit: In hoc statu pa
triarche salvati sunt, in hoc quidam
apostolorum sunt electi. Quanta vero sit
sacrilegii pena incontinentia, nec
in luxuria labatur. Honestate co Quanta contra
niugii corrupitur, quod rumpit thori fide coniugii castitatem quod rumpitur
dum relicto maritali thoro adul
terium in altero querit. Quantum in se
est commaculans corpus proprium peccat
et unitatem matrimonii dividit. Co
niugii frangit iura. Quantum in adul
terio peccatur, ubi peccatur in Deum. Ubi
offenditur proximus, ubi spectatur sepe ho
micidium, ubi frequenter legitimus filius
exheredatur, ubi sepe filia nubit
patri, soror fratri. Adulterium solet multiplicari
cum flagicio per adulterium David labitur
in homicidium, Ruben patris filiam ma
culavit. Sed quibus coniugium carnale
dedicatur, sed quibus coniugium carnale
exerceat commercium. Celebretur ergo ad
prolis susceptionem, non ad voluptatem car
nis. Tempus se coniux a commercio
carnali. Tota tunc temporis sanctificatione
et religiosi officii. Observet se ho
ne spirituali coniugio inter carnem et spiritum
ut caro tamquam mulier obediat, spiritus
tamquam vir, uxorem i. carnem regat.
Sit ergo fides thori, ne vel caro regi
mine spiritus relicto abutatur mundo
vel ratione seducta ab ipsa carnis illecebra
fornicetur cum ea. Frater, quod dicitur quod vehementius
amator uxoris adulter est. Sit tamen
spes prolis. Bonum opus intentio. Sit tamen sacrum
spiritualis coniunctio, precavetur tamquam filii bo
na. Sit commercium carnis et spiritus solus
copula, ut et unius preceptis vita
eterna ornata nos gaudeat [illegible].

alique sapi... ... adulterium ... ad adulterium ... sicut vicium contra naturam ut alie species

Sexte quite b(?) ... sunt nisi eorum que actu-
pa fornicatio adulterium stuprum sacrilegium
raptus et ab incestu ... q(uod) ...
re sex species luxurie de quibus dicit quod
in una quid(?) / h vicium contra naturam non ...
sunt in comunicat . Ro / quia iste species
... repugnat ... nac ... vicium
contra naturam repugnat ... nac ... in
non sunt ... inter eas
... quibus ... contradicit ... secundum ... tho-
mam 22e q. 178 dicit In vicio luxurie
est et duplex deformitas / Uno quia re-
pugnat recte rationi quod est comune omni vicio
luxurie . Alio modo quia repugnat ipsi
ordini naturali venerei actus ... quem
...ac spei quod dicitur contra naturam . Quod pluribus
modis potest contingere / Uno si absque omni con-
cubitu causa delectationis venerie pol-
lucio procuret quod pertinet ad peccatum in-
mundicie . quam quidam mollicies
vocant / Alio si fiat ad rem . non eiusdem
speciei quod vocatur bestia-
litas . Tercio si fiat per concubitum non
ad debitum sexum . puta masculi ad
masculum vel femine ad feminam ut apostolus
dicit Ro. p° quod dicitur vicium sodomiticum
Quarto si non servetur naturalis modus con-
cubendi h' quantum ad instrumentum non
debitum / a' quantum ad alios monstruosos
et bestiales concubendi modos / Sed
secundum ... contra naturam est gravissimum
quia in quibus ... peccatum est ... pessima ...
... alia dependent / ... ...
... naturam / ... ...
... naturam deviata . dispo-
... alia ... que ... et ...
... in ... quia in ... quam operatus ... et ...
... error ... ... quam ...
... inedita est gravissimum et ...
... ita in agendis / ... contra ea ... contra
naturam deviata . est gravissimum et ...
... contra naturam / ...
... deviata
... veneream ... est ... in tali ma-
... peccatum est gravissimum ... quod est in
... / quia est contra naturalem reverentiam

quam personis nobis coniunctis debemus
Incestus autem est abusus personarum consanguinearum
vel affinium ut dicit Judicum ... 9 ... 41 ...
... philosophus dicit in viij de animalibus / quod quidam
equus qui deceptus fuit ut ... matri
commisceretur ... precipitavit quod ... hor-
rore / eo quod et animalibus aliquis instinctus
naturalis reverencia ad parentes suos attribuitur
... secundo politice ... de vitando in-
cestu ... concubitu cum consanguineis ... /
quia cum naturaliter ... consanguineos diligat
Si adderetur amor qui est ex commixtione
venerea . fieret ardor amoris nimius et
maximum libidinis incentivum quod castitati
repugnat Et quia consanguinea con-
iungi ... ... / quia impediretur multi-
plicatio amicorum / dum ... ...
... inter eos ... ...
... inter ipsos consanguineos / ... quia
... consanguineos ... moran ... ...
... non ... inter consanguineos
a coniugio vel a commixtione venerea
nimia oportunitas daretur hominibus venee-
commixtionis ... hominum ...
mollirent ad luxuriam ... in veti-
... ille ... ...
... quas ... et ... commorantes ...
... / quia filii adoptivi non ...
... eorum cum parentibus adoptivis
... nulla consanguinitate iunguntur ...
et maxime Valerius refert quod apud
antiquos non ... ... filium cum patre
... / nec ... nudos aspicere
... ... naturalis honestatis ...
... consanguinea coniungi / ... i ... actu
venereo ... ... turpitudo
... honestati ... de ... ...
... licite ... ...
vicium ... contra naturam . fit iniuria ipsi
deo ... est ordinator nature / ... ...
fit contra deum . ... natura est ab ipso deo
instituta In ... at ... contra naturam
... ...
immundicie ... ... quod constituit
in sola ... concubitus ad alterum

4 ... ... origine ... ...
... 18 ... ... non revelabis turpitudinem
... ... honestatem

Grauissimum autem est peccatum bestialitatis ubi non seruatur debita species vide supra capitulo xxxvij Arguitur quod fictus pones persone cuiuslibet persone de glo. quod tunc temporibus miscebantur Post hoc autem est in cestus sodomiticus ubi non seruatur debitus sexus Post hoc autem sequitur quo ad grauitatem peccatum quod est contra sexum quod sequitur dicit ubi non seruatur naturalis modus concumbendi Item hec peccata contra naturam alias dicuntur peccata muta eo quod simpliciter pro non sunt pronuncianda ne scandala pro inde proueniant a' et multos corpora inquinarentur a' pctorum aurium fieret offense pia si auditores confessionum talia et predicatores sunt deputati sunt Questio

Sed notandum quod naturales inclinationes sunt ... cum aliarum partium superuenie... tum et in passiones tanto vehemen tum et ideo passiones ut impellat ad aliquas actiones sunt ut impellat ad aliquas proportionem quanto magis sequitur incli nationem nature que proprie inclinat ad ea que sunt secundum naturam et quod ut quanta ad conseruationem indiuidui sunt delectationes cibi et potus ut ad conseruationem speciei sed sunt actus venerei quorum delectationes ad tactum pertinet et ideo quia inclinatio valde est corrupta et non sollicita ... tocius ...

De speciebus luxurie breuiter sic notificatur Fornicatio simplex est soluti cum soluta Incestus est cum consanguinea Adultera est cum legittima alterius Stuprum est raro cum uirgine si non inferatur violencia Raptus est si infertur violencia virginibus Sed notandum quod informatione est maxima libido Sed libido potest esse duobus modis scilicet in inclinatione voluntatis et illa aggrauat peccatum Alia autem est libido in appetitu sensitiuo et ista diminuit peccatum quia quanto aliquis maiori passione impulsus peccat tanto leuius est peccatum et ideo in fornicatione est maxima delectatio et libido in appetitu sensitiuo diminuit peccatum licet non sit in fornicatione est maior delectatio

... est maximum peccatum Adhuc notandum iudicio contra naturam quod est grauissimum est impedimentum ... quod non potest sequi generatio plus sed est contra naturam uel in actu venereo intendit plus grauis quam non potest sequi in vicio contra naturam Ergo et actus venereus in quo non potest sequi proles grauior est contra naturam In fornicatione est peccatum ideo quia deficit debita educatio plus grauiter In incestu autem non seruatur debitus honor personis coniunctis consanguinitate In adulterio autem peccatur contra illum in cuius potestate est facta secundum contra proximum In stupro autem peccatur contra illum in cuius potestate est filius uel filia cuius virginitas defloratur etiam sine violencia virginis In raptu sed per violenciam defloratur et rapitur In ipsis autem speciebus luxurie maximum est vicium contra naturam maximum autem est fornicatio simplex eo quod ibi committitur minor iniuria proximi licet constat contra proximum plus grauanda Maior autem iniuria est si quis abutatur muliere alterius potestati subiecta ad usum generationis quam si abutatur mulier deputata alteri ad solam custodiam Et ideo adulterium est grauius quam stuprum In quo fit iniuria ei in cuius potestate est virgo quo ad custodiam sed peius raptus autem committit in grauitate omnia precedentia contra naturam quia aggrauatur per violenciam

Queritur dubium est quis grauius peccat utrum incontinens uel intemperatus Respondeo notandum quod incontinentie est appetitus inclinatus per passionem In intemperato autem est appetitus inclinatus per habitum Unde eius quod est intemperatus voluntas inclinatur ad peccandum ex propria electione que procedit ex habitu per consuetudinem acquisito Unde autem quia est incontinens voluntas inclinatur ad peccandum ex aliqua passione et quia passio cito transit habitus autem est qualitas difficile mobilis Inde est quod incontinens statim penitet transeunte passione quod non accidit de intemperato quinimo gaudet se peccasse eo quod opus

... q ... 6 ... 3

peccatum factum est sed co naturalis [illegible] sicut dicitur
quod intemperatus plus peccat et multo
peyor est quam incontinens ut dicitur p.
vii ethicorum. Ex parte vero videtur quod incon
tinens plus peccat quia plus videtur facere
contra conscienciam quam intemperatus quod dicitur vii
ethicorum 4 incontinentes sciens quid prava
sunt que concupiscit nichilominus agit
propter passiones. Intemperatus autem iudicat
ea que concupiscit esse bona. Dicendum quod igno
rancia intellectus quamque quidem inclinacio
appetitus precedit et causat eo magis quan
to est maior ignorancia tanto magis
peccatum diminuit ut totaliter excusat
ex eo contrario ignorancia causis sequitur
inclinacionem appetitus et talis ignorancia quan
to est maior tanto peccatum est gravius
quod ordinatur inclinacio appetitus esse maior
ignorancia autem talis incontinentis. quam
intemperatus precaveat ex eo quod appetitus in
aliquid est inclinatus sive per passionem
sed in incontinente sive passio sed in
intemperato maior autem ignorancia
causatur ergo in intemperato quam in incon
tinente. Et secundo quantum ad duracionem
quia in incontinente durat ignorancia
solum per aliquam duracionem secundum accessionem febris
terciane durat. duracione continue
febris [illegible] autem intemperati durat
quoniam propter permanenciam habitus unde
assimilatur tysice ut cuiusque morbo
continuo. ut dicitur p. vii ethicorum. Quantum
vero gradus ad mansuetudinem iracundia
et concupiscencia [illegible] quod ille
passiones sequuntur disposicionem corporis magis
[illegible] iracundia iracundi quod
motus ire magis sequitur complexionem
corporis propter velocitatem motus cordis
unde magis promptus est ad irascendum
quam ex complexione corporis disposicio est
ad iram. quam [illegible] disposicio ad concupiscen-
[tiam] movetur ad concupiscenciam. Item nota
quod libido que est in voluptatem inclinacione
maior est in intemperato quam in inconti
nente. Et libido concupiscencie appetitus continentis
quoque maior est incontinentis quam inconti
nens non peccat nisi agendo contra
[illegible] intemperatus econverso et quoque [illegible]
[illegible] [illegible]

2a 2e q. 176 ar. 1 [illegible]

2a 2e q. 176 ar. 3

2a 2e q. 176 ar. 3

P. xxi. c[illegible]

Multigena autem impiorum multipli-
cata non erit utilis et spuria
vitulamina non
dabunt radices altas nec stabi-
le firmamentum collocabunt. et si in
ramis in tempore germinaverint infir-
miter posita a vento commove-
buntur et a nimietate ventorum
eradicabuntur. Postquam prius ser-
monem commendavit castitatis con
iugii. hic redit ad detestandum
feditatem adulterii sive concu-
bitus fornicarii sed prius [illegible]
Est tercia nota quod [illegible] concordancia
sive [illegible] dupliciter bonitas
[illegible] vincendo viriliter
in pugna [illegible] vincendo
[illegible] rei publice etc. Unde non est idem
esse bonum virum et bonum civem.
[illegible] bonus [illegible] quod vivit
conformiter legi [illegible]
[illegible] bonus civis non est nisi qui vivit
[illegible] civitati cuius pars est. Modo
[illegible] est quod [illegible] de
fornicario concubitu generatus non
[illegible] neque bonus [illegible]
propter defectum educacionis personalis.
[illegible] [illegible] salomone [illegible]
quod non [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] quod quam [illegible]
quod [illegible] valet
ad [illegible] ad continuacionem civium
[illegible] sed [illegible]
[illegible] triumphat. Quidem
quod [illegible] adulterina sive [illegible]
[illegible] regimi civilitatis. Et contra hoc
[illegible] quod [illegible]
[illegible] leges [illegible] republica or-
dinari [illegible] deformacione
[illegible] continua [illegible] dato
quod possent leges racionabiles [illegible]
ordinare leges: [illegible]
filiorum [illegible]
[illegible] isto assignat [illegible]
[illegible] et si in ramis et cetera
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

e ad utrumq qr i ad civilitr debite
ordinanda conq regim' ecc legeo
ipo q sit concordit' ordinate Sco q
sit p consuetudine approbate Tcio q sit
p rones na' fundate / modo sic e
q fuida leges co cibuts fornicatij modo forma nupiror sup eo
d dr n q p ratio sit q no pturbat
luxuria tota. nuq put istabiliza
firmari i iia lex nut valitu Tuto
ad p q vz. q leges civiles p tales
nuqua potuerunt bn ordinari
ges n a lex z costitui nisi deco
cordi volunte gentis aliq. sp tal
gnub q conna pte e nulligena
n. qo dystincte et diuisi gentibg ex p'ta.
nuqua bn concordabut i lege sta-
tuenda qo q gens no e vtiles ad
costituenda leges civiles istaro
ex puma lihat sor cylis aut
nupnos no e vtilis f ad aliquid
p'tans ad admittendum vitepiatis
q pod na' pt de nullq gentibg ista
et pt diuipsta i volutbg Et no val-
de difficile e. q gens multa conmyxta
de diuiso sanguie puta de romanis
gallicis anglicis et aliis sit concors
ad aliqd statuendu vti' qr illi quite
qz diligit patriam et eius rem publica
pp sate pz ad ppm Qo cum ul peptum
fieri lagittio q p aliqua civilitate ul
quite zelo sint magis cum illi civit
utiles qua nati de illegittimo sanguie
costituti Exp de machabeis i vltip
libro ptolo et h e pura istig testu pz
multigena ad impiap nullo no
e vtilis Tcio nemo e q leges bn compo-
sitate sit p approbat loga consuetu-
dine radicate Ideo sic h est naro quem
dato indux' fornicatio concubitu
et adulterinos Ideo e q q p pgenies
no dabit nidi et altas i bonas
genealogias antiquas / h cum no
pnt allegare pcf amicis nec pa-
rentes sic ob pgenitores nec / quia
ubi gnatio e illegittima ubi nulla p
aliqua ppe coputac aliq nupt ad coputanda ergo quae pprola libidine
natafiant et h no inveniunt cum dicit
adulterine plantatio no dabit ra-al
ices

Tcio nemo est q leges bn compositate sit ex p bonas vnyes natu
bn fundate Ideo lubrici et cat-
ualos. nuqua h fare put omis
ed legislatores oz et utriusq
ipsi ad eles no put ut ut stabile
fundato collocabit estr Eg lco xlijo
fratz stabilimento ppli / Et eius de p
pncipatg sepati. stabilis Etio
put i ista la appgit cum quae
ppagato illegittima. no e vtilis
reipublice / qr nulla lex durabit hoc
stante et f p pgenitores ordinetur /
cuiq no e / qr filij illi debiliter
recepunt in onta putu / ppt cum
ramis debile nutrimento recipi qui
enter a radicibg. gminare ul flore-
no put et multos fructifica ista
ut ista lig posz in ope utriusq.
no bn continuare / Ideo a qlibz nu-
tatione uidi ipi et mutabutur
ita q. lz ppa inuchente p'ruab
educatores ad tpus resistunt / tn bn
no fuerit tfirmit posta aucto i. alt a tep' ae
a con ditione mouetur i. dispiciunt / ato asr dicte
ventoro
et a nimietate i. alt extremitate
et abiciantur / eradicabit ip pia et psin pma
lege dimittent Ideo pz q gens ad
ultima no e vtilis reipublice Dubio
atq in actu adultery grauius peccat
vir quam uxor) Et uitq no / qr ad
penam adultery dinortium vl bmg
celebratgo a pari roe ad penam
debeat adequari pcto vnq p utriq
equat pcc augs i ca 32 q 7 p'pst
d de pcap nob quide. qdo licet
feminis. eque no lz vir. et nd simili
pari cond roe cepe / Et dicitur quae
sponsam et fatat ex Eusebio & li
de 37. d l i. sponsa religio ad ulteria
in utroq sexu pari roe codemnat
qo pari peto pcaut Ad qm dr q
ceteris pibg plus pcat vir quam ppt.
qr ut dt post tho & puceps di 33
ar & / ppa addit pus mala fidei
malis plis qr q pcto uxor tate
inctido plis Et alit dr e i for-
nicatoe ppi et alr in adulterio /
na ppti fornicatoe ceteris pibg magis
pcat vir / tn quo magis fit de bono
ppi tn quanto pls fit de fundo in clamte
adk et q uis magis e sponsalis

5? 87

Sed in isto addit quod ad peccatum uxo-
ris quod est malum plus / Si quantum ad
bonum fidei qua uterque alteri equa-
liter inclinatur utrique equaliter peccant
Dico insuper quod quantum ad bonum fidei
qua uterque alteri obligatur equaliter
peccant / quia equaliter obligantur si vero
quantum ad hoc plus plus peccat vir
quia tenetur incontinentie plus Item secundum
hoc plus peccat uxor adultera
quam vir adulter. Ad cuius rationem
dicendum est quod ad paria iudicantur in ca-
sibus divorcii / quia id propter quod faciendum est
divorcium est fractio fidei et quantum
ad hoc equaliter peccant in actu adul-
terii, non tamen semper equaliter Similiter
dicendum est quod ad equalem penam iudicantur
si non ex equalibus causis / sed duo
fures quorum unus in duplo peior
est alio ad equalem penam suspen-
duntur iudicantur non tamen peccant equaliter
peccant [illegible] / vir
etiam pro tanto bonum fidei Item in ca-
divorcii in mulier est maior ra-
tio in utroque sit ea suppositio. Dubio
utrum fornicando uterque plus
plus peccat vir quam mulier
Dicendum secundum Thomam li. 4 di. 30 q. 2.
ar. 4 / quod vir. Ideo est quod plus habet de
bono rationis [illegible] plus ha-
bet de [illegible] quia magis est
fragilis Contra licet vir et de Aug.
de adulterio coniugatorum / et po. in
canone 32 q. 6 Indignatur ma-
rita si audiunt adulteros vi-
ros penam solere adulteras fe-
minas penam tanto gravius eos
puniri oportet quanto magis ad
eos pertinet et virtute vincere et ex-
emplo regere feminas. Ad hoc dicendum quod licet
vir quantum ad [illegible] castitatem gravius
peccet puta adulterio quia magis tenetur
vincere et virtute / tamen compe-
rando [illegible] castitatis [illegible] magis peccat
[illegible] ac magis non [illegible]
mus de sola castitate et virtute re-
[illegible] dicendum penam Et hoc tamen
[illegible] vir plus peccat et cetera.

Et aliquem restituit quando decem

[illegible] ad e-
qualem pe-
nam iudicant
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Dubio

li. 2.

i. [illegible]

[illegible]

tius de Thomas di. 32 q. 2. Et
[illegible] secundum Thomam et Richardum de media villa
[illegible] Auctor vero summe con-
fessorum li. 4 ti. 9 Dicendum secundum Petrum de pa-
lude [illegible] quod vir plus
peccat et addit [illegible] de Roma
de Thomas / li. 4. / Tamen salva pa-
ce non est [illegible] dicit [illegible]
[illegible] petrus quod plus pec-
cat [illegible] [illegible]
[illegible] plus [illegible] bonum
[illegible] Dubio utrum plus
peccat [illegible] vir adul-
terando vel sacerdos fornicando
[illegible] quod [illegible] sacerdos
plus peccat / Ideo est quia sacerdos vo-
vit sollempniter continentiam ab omni
muliere et totaliter se deo dedicavit
[illegible] vir [illegible] mulieri
fidelitatem et ad [illegible] continentie se
obligat [illegible] uxor velit hoc est ad
[illegible] actum ergo sacerdos magis se
elongavit ab actu carnis / quia
vovit quod numquam [illegible]
[illegible] magis sollempniter vovit quam
coniugatus iuravit [illegible] est sol-
lempnizatum per sacrum ordinem / quia
est maior [illegible] quam [illegible]
[illegible] ecclesia [illegible] et
[illegible] / quia [illegible] divine et in
[illegible] applicat hoc ad [illegible]
[illegible] vel [illegible] altari [illegible]
est [illegible] quinque
in [illegible] vita [illegible] non plus
[illegible] sacerdos quam dyaconus / quia
[illegible] dyaconus vovit continentiam
sollempniter et numquam postea [illegible]
dico quod [illegible] postea
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] votum sollempnizatum
[illegible] ordinem sacri [illegible]
[illegible] fit [illegible] [illegible]
[illegible] continentia [illegible] dico quod [illegible]
dyaconus [illegible] magis peccat fornicando
[illegible] quam coniugatus adul-
terando [illegible] / quia votum suum
est sollempnius [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] applicatur

probat quia ordo [sacer] sit sollemnis sancto
quam minorum reputo supra [illegible]
ita ut non sit solucionis de fornicatione
sacerdotis et adulterii commisso ut [illegible]
2a q. 1. c. [illegible] [illegible] [illegible]
pro capitulo 83 q. vidue vouentes co
tinentiam et votum frangentes peccant
grauius quam adulteri quia aliqui de pro
fessione [illegible] sicut sunt [illegible] quia votum castita
tis [illegible] illis viduis quia primo vouerunt
castitatem et postea contrahunt minorum
est quam grauius quam vouens castitatem et
postea fornicatur [illegible] [illegible] quod si [illegible]
no [illegible] [illegible] et aliquis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de vouentibus
et postea contrahentibus [illegible] [illegible]
etiam fornicationis [illegible] 31 [illegible] sed
[illegible] obmissis accipio media planum
[illegible] sicut [illegible] peccat monialis
fornicando quam vir vel uxor adulterium
[illegible] [illegible] Augustinus de [illegible] [illegible]
[illegible] grauius peccat sacerdos fornicando
quam monialis vel religiosus grauius
quam non est infra sacros [illegible] grauius
quam adultera vel adulter quia grauius
peccat monialis vel religiosus quam ad
ultera vel adulter grauius peccat sacer
dos quam monialis [illegible] magis
peccat sacerdos fornicando quam adult
[illegible] [illegible] dubitare vel [illegible] [illegible]
[illegible] sacerdos est magis obligatus
sollemniter ad castitatem quam [illegible]
[illegible] in sacris et pari [illegible] magis
quam monialis vel quicumque religiosus
inquantum religiosus

Addicio

Et quia iam dictum est de actibus veneris
[illegible] [illegible] in delectacione sit
peccatum mortale [illegible] [illegible] [illegible]
delectacione actus quod [illegible] planum est mortale
[illegible] [illegible] in actu delectabili [illegible]
[illegible] [illegible] cogitat de delectatione fornicationis
et delectatur et placet [illegible] cogitatio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] q. 38 [illegible]
quod duplex est cogitatio delectabilis vel [illegible]
[illegible] cogitationis vel [illegible] cogitata [illegible]
est [illegible] cogitat de triangulo vel
de bellis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
cogitacionis [illegible] est [illegible] cogitat vel

delectatur [illegible] de actu [illegible] [illegible]
[illegible] cogitacionis et in cogitacione [illegible]
[illegible] cogitacio sit cogitacioni
ut delectatus [illegible] cogitacione [illegible]
est peccatum [illegible] debeo narrare de
formositate et [illegible] pulchritudine
[illegible] et delectatur [illegible] [illegible] cogitatio est de
lectatus [illegible] cogitata [illegible]
est quod procedat [illegible] amore for
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
est [illegible] amore [illegible]
rei illicite [illegible] est peccatum mortale [illegible]
[illegible] alii multo plura [illegible]
[illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Alanus
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nobis magis [illegible] ut nos ab
[illegible] [illegible] [illegible] custodiamus
quod [illegible] nobis [illegible] apostolorum [illegible] salvatore
[illegible] vos estis sal terre quod si sal evanuit
[illegible] [illegible] [illegible] salietur
[illegible] [illegible] Sal [illegible] [illegible]
[illegible] reddit, cibos condit, carnes
[illegible] a putredine custodit, et
vermes a carne vel [illegible] excludit
[illegible] [illegible] [illegible] sacerdoti co
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cogitacionis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
operibus reddat [illegible] [illegible] [illegible]
a carne sua [illegible] [illegible] i. feditate
[illegible] [illegible] carnem [illegible] [illegible] a
putredine i. a luxuria et gula
[illegible] custodire luxuria [illegible]
[illegible] [illegible] putredinis [illegible]
putredo carnis corrumpit [illegible] fetere
facit ad [illegible] redigit et luxuria
carnem [illegible] [illegible] fetere facit
[illegible] ad [illegible]
redigit [illegible] [illegible] [illegible] fetere
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] facit Crapula et [illegible]
putredinem [illegible] crapula [illegible] cor
[illegible] [illegible] [illegible] a fetore
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] carne et carnem custodire
ne caro [illegible] cogitaciones [illegible]
ne in appetitus inordinatos
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] diligentia inquisitione quia

q̄ sp̄ua sac̄ in pp̄ria uide nisi
diligenti indagatōe p̄ quia talis
Codic̄ est th̄ abm̄ cuctis sic p̄e
bona opont̄ et pro inficatōne
q̄ nisi diḡ peati abq̄ q̄ i p̄e
dulcis ē auaricia. Una qui ipse
e doctrina minist̄ e gbsimtlr
Codic̄ est th̄ sacdos abm̄ doctine
ne p̄ uita eius respuit̄ p̄dicat̄
eius cotempna. Cps sal insfatua
tu fuit i q̄ salietur. Infatua est
trip̄r p̄ ignorā. p̄ negligētiā p̄
auariciā q̄ sacdotes alig. sunt
Iurcos elementarij i alphabeta
rij. cum pueri Docos et tamen eta
rij. alphabetarij et pueri i pro
fe. alphabetarij Dequibus dn̄s ait p̄ p̄phetam
et doctina. ignorantia intelligentiam
Ipe ignoranciam intelligenciam
Ut n̄ sp̄ d. testa dn̄s. dn̄s et teme
tos lege nescientes nec talos quo
alios codic̄ potoril q̄ ut sent alios
instruunt sum et p̄pe cōgit̄ eo s̄a
cdotes haec sic sua culpa con
gente no hūt. ut p̄ cōpo ignorancia
q̄ est q̄ cos sequitur. sc offendunt
Un̄ d̄. bis d̄ Deue Si ceci ceco
ducatū p̄bet. ambo in foueam
cadunt. Dales i p̄ infatuati fue
runt errore ignorantie. qd̄ condict
cos sale sapie. eo doce debent
no docen̄ sunt. no instrui
eo sapientes q̄ c deberet q̄ corti
git. et p̄ decores ē q̄ q̄ instrut.
De quibus forte d̄ d. Ysa 28 Sac̄
dos et p̄pha nescierunt p̄ ebrie te
absorpti sunt a vino. nescierunt
iudiciū. ignorauerunt iudicium omnes
mense eorum replete sunt vomitu sor
dium q̄ ita ut no eet ult̄ locus.
que docebit sciam. et quem intelligere
faciet. Infatuati est negligētiā q̄
dubq̄ opibus negligentia corporem
ingerunt. fructum opum p̄ dit. In p̄s
mis nulla deuotio. In lectione nulla
solicitudo. In ministratione nulla
diligentia. In subditorum regimine nulla
districtio. In misse celebratione
nulla cautela. In bonis opibus nulla
caritas. Cps sal sic infatuati

est q̄ salietur. qd̄ eum poterit eos
a tali negligentia potius seu p̄pe
cio liberare. qd̄ eos pauor deli
gentie codixit p̄e. Et infra hic in
cod. c. in ab alag. Ipsi uide tanct
enim sacerdotes. ne i uia hic ma
offendat ad scandalum culpe. hic
tenebra p̄ni sacerdotes q̄ eo sub
diti uident eos obtenebratos
ignoratia. deiectos ignauia. a
cecatos auaritia. qd̄ dicunt hic
forma bonorum. sicut in q̄ cath
i ripis. et eo dicunt esse q̄
fore sunt ipsi fabula et sal
insquilinium. qr̄ fetent tales
sacerdotes. odore infamie. p̄u
brescunt corruptione culpe. corru
ptus i sterquilinio corrumpunt
i p̄dos
praue. Sunt go sal doctine re
cumpacti honeste et p̄a. Hec aut
intus. Sic eum officis sacerdotum
nomine deus d. leuitic 23 Capite quos
sug putauit aliem Deo p̄ncipi
pecuniā sordidā et immundam. Ipse ui
pabat sermone. forte recipiet delec
tacionem. Cu pue nis eo e. liberales
duos munus & offertebus nd
nac Cpua. Si nisi der ea sa
cerdos q̄ th̄ offerre cum fidelium
mundas ab sorde peccati. prius
pigritia et inercia. dico cum in
mundas et sordibus plenas
ulio et cetero no purgauit. deo no
fiet accepta ut i celo incrastin
accipiet. Si ad instaut labo
but moralis et doctina. duci
peccatores primum ad statum gre
liberalis prius p̄ deus p̄. nec
nabit. nec qd̄ penitus obtene
et grad dea. et sacdoti nedom
ipso petoro ea officium pue nec
nabit. Sigā in leuitico legitur
Cum sacdotibus ptabat a p̄le sac
ficium prioras ipsi sacerdotes p̄
tene sacrificia p̄ ubi pue nat
capiebat. Ep̄ go nomine q̄ sacris
principatus cartis ua eo peccatum

he petabat aliquid a sacerdote pro
q peccat inps fecerit sed / Et sac
dos offerebat ad id aptus illiqr ut
deo illi paciaret / veniebat sacerdos
retinebat de porcione sacrificii p
ne vite sustentacione quod li erat cui sti
pendium . Eius officium sacerdotum ē
peccatores deo reconciliari . ordi
nibus institutoribus sanctis et doctrinis
et illos deo reddere renovatos et
mundos . Et isto gestat etiam
corporis unum / non sic quod hic nunc acci
piebant a deo corpus stipendium . time
dunt sic fame in eternum moriturus
nisi peccatorum regimina . et mentes
nostre peccatorum et remunerando Reddenti
sacerdotes et reminiscere quod Si assumpserit pecc
tores et moriendo et orando et
deo dereliquit duxit eius ad patrem . ab
domo eius . a morte e-
ternis qui corruptor . et offeras eum tale
medicinam et offeras eum tale
ut ei corpus prius fiat deus . Ergo
tales sunt sacerdotes et tam sunt doc
trina et sermo tamen . pro tibi da-
tur quos corrigere . ut corpus meum
bonus . tua sicut nutricos / et illorum
salutis tua sicut gloria coram deo . Et
sibi dicit intelligant sacerdotes deum
ubi est eis data potestas et hic
vacent . et in hiis opera deum
non sic manibus et superfluis
actibus impleret si potest sicut in
nullo alio pro hiis enim apud deum
nisi in eo quod offenderit peccatores . i .
quia a via prava revocat peccatores

Confringentur cum rami in-
consummati . et fructus eorum inutiles
et acerbi ad manducandum et ad
nichilum apti / Omnes iniquitates eius omnes
filii qui nascuntur testes sunt nequicie
adversus parentes in interrogatione sua
Sunt et utilitas quae gignitur est
filios bene disciplinata in moribus bonis
et ad deum conversos et bene conle
dum sunt ordinata / Talis autem plus hono-
rat deum per obediam / honorat pa-
rentes exhibendo eis debita reverencia
et de talibus dicitur 3 filii sapi-
encia iustorum et natio eorum obedientia

et dilectio . Et talis per quod deus hono
rat patrem in filiis . propterea in proprio
operacione . reprobavit genera vaga
et illegitima que repugnat re-
publice et contrariatur legibus / sic reprobat
eandem que repugnat tam nature quam
dei legibus . Contradicit et male do
et parentibus . conspicere regni . quod
hec corpora sunt irregibilia pro
pter hec est stulta doctrina in capitul.
dicto / pro que plures male morigerata
et indisciplinata filio tenuit rebel-
lionem / eo quod parentibus contra conspicere
2 ps in deum in equis et / depellit discipline
filios pro filiis malos parentes et malos
filios . per figurativa locucione radices
et ramos vocavit parentes radices
et ramos filios / unde dicit Si ra
dix sancta et rami / de quibus . confi-
gentur rami inconsummati / consumata et
completa hec est unita deo per cogito-
et amorem / unde consumata
funiculo ipse et / Eius consilio adeo di
fruitur ipse et impletus et inconsumatus /.
Sic etiam mali filii et indisciplinati . sic
a deo divisi tam mente vota rami
inconsummati . Ergo confringentur / confracto
eo implebat molestia divisione / Unde
mali confringuntur in morte . si boni
et sancti manent et voluntate divina
respondit eum dissolui et esse cum cristo
phil . i . Sed isti peccatores non sic vellet
sic vivere ut nunquam aliam vitam viderent .
quod voluntas corporis dissolvitur et ideo
in eorum voluntate consignatur . dicitur unde ps . Reges
mente confringit Sicut vas figuli
eos in virga ferrea et tamquam vas figuli
confringes eos . Alia ratio est quod aliquando separat
artifex ramum solidum ab arbore / quem
intendit in edificio collocare et aliud
ramum siccum et putridum separat et
deponit qui ad nichil aliud valet nisi
ad ignem / Nam primum ramum cum se
parat et separat / secundum vero frangit negli-
genter non curando quo cadat . Isto modo deus sanctos
de hac vita recedentes quod delicate
dissolvit . quod hic recipiunt quod prius
optaverunt . ponens eos in edificio ce
lestis glorie . et in eterno honorabuntur
id est 28 . Rami mei honoris et gracie .
et sapiencia que a deo est . Sed impios

peccatores paratos ad ignem eternum co-
figet totaliter ut cadant in eternum
ignem sicut ipse per se promittit. Et istos
fulgura illos ut poterunt stare. Ca-
det stiris mors etc. patet quare vocat
eos ramos incorporatos et quo
confugerunt. Quare sic dicitur sic confugi
unde queritur quare per hoc arbor que facit
fructum mortiferum et illi impii
aptum dicitur esse confugi ut patuit
supra in capitulo vij. de arbore que non
facit fructum bonum excidetur et in ignem
mittetur. Quia isti faciunt fructus inuti-
les ad incendium aptos in opera de-
ordinata contra deum et naturam. Ro-
stro iustum est eos confugi. Secundo
tamen cum opera hominis fructus sunt.
Nam sicut a fructu cognoscitur bonitas
arboris ita per opera hominis. Ergo bonitas
cognoscitur sicut capitulo vij. ex fructibus eorum
cognoscetis eos. Non ex cortice in fama
non ex colore apparentie nec ex
foliorum in verborum superfluitate. Sed ex
fructibus eorum cognoscetis eos. Ergo fructus
istorum peccatorum sunt inutiles et aver-
bi ad manducandum et ad incendium
apti. Ideo dignum est eos innate con-
fugi et eterno igne comburi. Notandum
est quod fructus in opera bonorum sunt
dei alimenta nam sicut ex operibus
et operibus bonorum virorum deum pascere
et nutriri sicut hic auget et crescit
ex quo manducat corpus. Et ista
sunt hec vinctes sicut partici-
pes et vitis illos fructus
bonos ex quibus vultum pascit. Et
hoc hic dominus quando manducat maiore
hic in vita eterna. Quia inter cetera dicit Salomon
canticorum capitulo v. Comedite illis manducate etc.
Quorum quidam sunt quorum fructus
sunt mortiferi et aliqui ad manducandum
qui veniunt ex rapina periuria et fi-
dei et iniusticia. Iob xx. Filius
impii ad patrem. Secundo per hoc quod hic
est unde quod plures indisposicio re-
pandit publica confusionem et hic ro-
sa ista qui dicit malum modo et er-

erat in ducti sunt sicut ignis. Proverbiorum
quod est contra ingratitudinem. Quod tantum est a
donum habemus vicissitudinem facit ingratum.
Ingratus et familiaris in mulieribus facit sed
suo vicinitas. Quare tenetur eum malum
educare. Quoniam ipso parentes tenentur et ingra-
te quod deum filios et ideo qui est mali
et mala confusio parentum Ecclesiastici xxij.
Confusio patris est de filio indisciplinato. Et hic
sunt quod et in l. si inimicus ... filii
qui nascuntur testes sunt nequitie adver-
sus parentes in interrogatione sua. Ergo ista
interrogatio de illegitimate nate. Quia quando
de parentibus interrogantur sunt testes
nequitie parentum. Sic hoc dicit vim. Sic
inutiles eorum. Pro quo notandum quod homo in sacra
scriptura arbori comparatur. Ideo Marci viij.
Video homines ut arbores ambulan-
tes. Qua ratione quedam sunt vivendo cre-
scendo fructum facit et finaliter decre-
do. Arbor enim non vivit nisi per calo-
rem celestem et humorem terrestrem. Sic non
ingratia vivit hic natura nisi per
humilitatem et caritatem. Humilitas enim
est terra in de interiora condicione quia terra
est fons et in terra recipitur in humilitatem
sicut arbores que suas radices profun-
dant in terra figunt. Diu que vivunt et
stant stabiles. Ita illi homines qui se de-
primunt et apprime terrenos cogitant
vivunt fortius vita gratie. Et stant
firmi contra tempus variarum culpa-
rum. Arbores sunt plantate in plana
ut in vallibus minus crescunt
et fatigantur a ventis. Quoniam in quo stat in va-
libus ita propter humiles refugientes
dignitates ambiciones et honores et con-
tentus de sua simplicitate qua vivunt
multo quiecius in quibus superius stant
quam qui se ingerunt ad officia et
dignitates et ambiciones mundi. Et per hoc
primum sunt humiles sicut quod suas radices
figit et fundat in se ipso. Vivit et cre-
scit et fructum facit sicut dominus Iohannis xv.
Ego sum vitis vos palmites. Et sicut
palmites non potest facere fructum a se-
metipso nisi manserit in vite. Sic et
vos nisi manseritis in me. Ego sit
ego in vobis et vos manetis in ipso

Dicitur planta hec ad arborem loquendo pro[prie]-
tatis de vite loquitur nam homo utique est
arbor eversa. cuius radices sunt crines.
truncus caput cum collo / stipes pectus
cum alvo / rami ulne cum tibiis. fron-
des digiti cum articulis / Secundo applicatur
regredo / quia quanto ulterior pars arboris
terre adheret potius ex ea et pullulat pars ar-
boris terre superiecta. Secundo vires celi
sic mortales [illegible] nos aliqua
sollicitamur circa terrena licet ex potius nos
volumus vite. Secundum [illegible] vires celo. Unde Ysa[ie]
37 quod salvatum fuit de domo Iuda quod
relictum est mittet radices deorsum et
faciet fructum sursum. Tertio applicatur hoc
arbori in fructum faciendo / sed cum arbores
[illegible] continuant / primo florent / tertio portant
fructum. Ita secundum Crisostomum omne 32 homine
hominis per bone cogitationes / florent hec volun-
tates / fructus hec opera nostra. Mathei vii
arbor bona fructus bonos facit. Quarto
applicatur hoc arbori in cadendo / Arbor
cum diu crevit et viruit tandem
processu deficit. et ad illam partem cadit
versus quam vivendo plures ramos
extendit. Sic homo moriens ad illam partem
cadit ad quam cogitationes plures et affectiones
vivendo transmisit. Si in terram cadit in
infernum. Si in celum illuc est deportatus
Ecclesiastes xi Si ceciderit lignum sive ad austrum
sive ad aquilonem ubi ceciderit ibi erit. Ergo
iste moriatur ut arbor. Sed quod dolendum est
multe arbores sunt inutiles et ari-
dos ad [illegible] Sunt enim quedam fructus
portantes nimis male et dampnose
plenis vermibus corrosivis / quedam [illegible]
ribus caritatis / quedam plena [illegible]
inflativis. Primi sunt fructus luxurie et
carnalis delectationis. Secundi sunt fructus
avaricie et mundialis possessionis. Tertii sunt
fructus superbie et temporalis ambitionis
De istis tribus fructibus inutilibus. Primi sunt fructus
luxurie et carnalis delectationis et hii sunt
pleni vermibus corrosivis. Augustinus [illegible]
[illegible] pomum pulchrum colore [illegible]
et [illegible] odoris. apparet valde bonum
et cum intus [illegible] vermis et invenit
totum corrosum interius. Istos [illegible]
voluptas [illegible] ceteris peccatis et delecta-
tione [illegible] sunt [illegible]

invenitur vermis corrodens corpus
quod nisi [illegible] vita [illegible]
[illegible] vermis cor-
pore moritur [illegible] vermis quod mo-
mordit ederam sub cuius umbra Io-
nas delectabatur Ione 4 / Letatus est Io-
nas letitia magna quod statim [illegible]
erat. Secundum [illegible] sub [illegible]
Ionas qui [illegible]
et innocens delectatio vermis adveniat
sub delectatione estatis ante [illegible]
[illegible] corpus actu [illegible]
et manet [illegible] cito valde
fatuus est quod istam vitam [illegible]
quam cito pertransit [illegible]
ut [illegible] pomum pulchrum [illegible]
[illegible] reputabat
se deceptum cum intus invenit
[illegible] Ita [illegible]
dine delectatione [illegible] et vere
apparet in [illegible] corporis indicat
se fuisse deceptum de quo [illegible] Aggei 1 vi
[illegible] et in [illegible]
quo [illegible] in sacculum pertusum
[illegible] quod [illegible]
quum [illegible] Gen. 4 [illegible] ob-
tulit deo de fructibus terre [illegible]
corporales [illegible] et a bestiis
[illegible] Gen. [illegible] ista in [illegible]
[illegible] malorum quod sunt corpus per vermes
infixos in corpore [illegible]
[illegible] a [illegible] et
[illegible] ad [illegible] et [illegible] vellet
[illegible] offerre deo
[illegible] in sacrificio vestitum. Sed
nota quod in veteri lege et in ecclesia primi-
tiva dabantur primitie de fructibus
et frugibus. Modo vero dantur deci-
me [illegible] etiam [illegible]
[illegible] in pia [illegible] et daba-
[illegible] primi fructus [illegible]
[illegible] pauperum [illegible]
Gal 6 [illegible] de operibus terre fru-
gibus vel fetibus quadam [illegible]
[illegible] et [illegible]
Gen. 4 / [illegible]
et primitiva [illegible] fructus [illegible]
Secundi sunt inutiles sunt avaricie et
mundialis possessionis et isti sunt pleni

38 pap oibg caritatis/ quiqz e illo
q mudi rebg incubit acquedo
possido ut qpo frequet turbar
et caritas i cords quiduoqz ui
dea i pace viuere. Hab. ctu iij
pat caritas yica daripa
Aliud est ignis. e q comedebg
poma cruda et fructus ima
turos/ sapi tibi sunt insipidi/
Sic iste q nimis delectat in
diuitijs ut qgreget ut dispergat.
perit tibg ait q no pit. d ibg ubi do
cibus deuotos et oros et contepla
cos. apz insipidos/ sicuti figura
bat Iosue i. cum ceteri filij
Israel comederut de fructibus ter
re promissos. statim defecit eis manna
Diuie dispensatis ut aug. Sz sic
de celo istos e de diuitibg huibg
ij consolatoy i tris defecit
celi cib et consolatio. quia lz sa
deuinis/ vn aug. p⁰ cf. c. x.
non est .. contepla. e i a ssio. q rapit ocu
aiaz depedis sui. et tato arde
tiore quato mudiore/ et tato
mudiore. quato ad spualia pur
gatiore/ et tato ad spualia purg
tiory. quato carnalibg et trenis
affectibg mortior (.) qo fructus
administratoy tpaliu e amarus
et aliqs porras i ecclia dei. oz
administrari tpalia. quo potest
ipa fructus dulcorari. dicit ds
arg. 2 de vegetabg frutg amary
mission igne et assatg effici
dulces sed pz de pomis q sit ni
mis acerba ad comedendu
cruda/ que ti assantur ad igne
fiut satis dulcia. Istoz vos qui
estis occupati i vita actia. cca
administratoes tpaliu frequet. ppr
tales caritatis ne nudi et turbaui
ta plurima/ et ideo si velitis facere
opera ... dulces. oz q bene
assentur i igne caritatis ut sit com
de. | cor. xiij. ca. vta. i carite
fraudis | vt | p⁰ xiij | no comedetis

... eo crudu. ut coctu aqua. Sz assa
tum igni/ Sed oia sta vra bona
sunt. ad dei honore et utilitate p
ximi referatis/ qz q sine carita
diuicias fructus no capiet ex eis
dicit enim y. Sicut sic scrits tunc po
tibg dr so ... iz Considera afructibg
vt ... et agg zi
Exaltabo sup vos inj fos frdiros
vndes Loj fructg multos sit fruct
supbie. et tpalis ambitioe ... st
plani honoribg inflatiuis deqo sta
sa x. Exaltabo sup fructu magifica
cordis/ lig cui raicune et hono
res plane sapiat. Sz picloise in
flautorum de qqz Alqs narrat q
milites sui i Iudia iuuenerut
fructg ita dulces q i comedendo
de eis no poteraut sua saciari
ud sz q p nimiu eos cp mag
orire strages et pestis ut cos
et morat fctg honores et ...
dap sit ita dulces q difficile
e sacari ex eis. Honor e ty cib ta
libg fctibg inflatiuis comede
sal/ et ita expedit affectones hono
et nobilitates sale salsat. sale discre
et modestie. Iob vj/ nuquid potit
comedi insulsu qd no e sale co
et st quet. vn honoribg vtentes q
sabiu ore dore subditos honar
nisi cosy q debeat honores recipe
Et io dr ... 6 top. q ob appetitu
honore sed no sz diff. sed ...
... sit ambicio sz e appetitus ho
noros. sz oz adde q sit inordinatu
appetitus honores, appetitus e o sal
sapie et discretios. Et vtedu est
fructibg honoris laudabr. eccl. z.
Sit sapiens ac fic et fructg illig
laudat. Ec. xv xl. tibi humilitas
ibi et sapia. Et eccl. xl sapia
humiliati exaltabit capt sui. Et
qe e q de iusto d. ysa za extit
radices decozu et facet fetu
sursu Addicio lta p domu sa
sic amputat noxia. salutaria
retinetis. Sed sapia q e nimi do
nu q donis spus sci ut dt aug. dict
salutes infert no cogitans sz assia
no doct se sapiatria quatu ad ...

sit dona ita sapia e domu splendidissima
ad instar lucis. Est domu sapidissima
ad instar mellis. Est et domu p-
fundissima ad instar maris. Primo igitur
q sapia e domu splendidissima. non
solu sicut sol s; est plus quam sol. Sol
enim iste non ostendit nobis nisi que sunt
sup terram et in ista uita. Sapia diuina
facit nos cognoscere ea que sunt in celo ut
timeamus [illegible] ut cognoscamus [illegible]
ut appetamus [illegible] ut laudemus [illegible]
e ultimum capitulum sapie et ab isto de-
notatur cognitio diuine ut dicit Aug'
et contra de sapia. Hec sapia e spe-
ciosior sole et sup omnem dispositionem stel-
larum luci comparata inuenitur prior
quia plure vipera uidentur. Hec sapia
est inuisibilia cognoscit. Secundo domu
sapie e sapidissima ad instar mel-
lis. Non dico sicut mel s; sup mel et
fauum ut dicitur [illegible] ecci. 24 spiritus meus
sup mel dulcis et hereditas mea sup
mel et fauum. Quia mel tum uinum sapo-
rem habet et iam gustato displicet nec
liberat. Sed uinum quanto plus gustatur melius
non sit sapidius. Et sapia diuina habet
omnem saporem quia e sapiens omnia sunt
tam bona. Quia [illegible] temporalia sunt
uilia et insipida. Et spiritualia non ut
tam bona etiam ut fructuosa et spe-
ciosa nobilia [illegible] Et sapia [illegible]
nomine e sapida sicut et non ultimum
e uacua. Eccl. 10 imp[illegible] [illegible]. Inuenisti
plene sapiam. Sed post vite prius de-
lectabilis. Et fuge vite [illegible] desideria
[illegible] et etiam [illegible] toto
corde et [illegible] concupiscibilis. Vtique in
ueniens sapiam et tibi singula [illegible]
talet sapiat [illegible] sit. Tertio sa-
pia e domu profundissima ad instar
maris. Quia non solum sicut mare s; est
plus quam mare. Quia mare tandem
habet fundum. Sapia vero diuina ultimum
habet fundum quia ut dicit Job longior est
terra mensura eius et latior mari.
Et Ro. 11 altitudo i. profun-
ditas diuitiarum sapie et scientie dei

quam incomprehensibilia sunt iudicia
eius quia longe sunt iudicia
sapie diuine. Quia disponit omnia
nimis [illegible]. Quam omnia maris
valeant [illegible] de patre [illegible]
et primo [illegible] totum
mare cum prius [illegible] ut nar-
rat Jero. Et dicitur sapia dei domus
quia per studium humanum acquiri non potest. Solum
per inspirationem diuinam habetur. Vnde
dicit epistola Jacobi 1. Si quis vestrum indi-
get sapia postulet a deo qui
dat omnibus affluenter. Et sap. 9 da
mihi domine sedium tuarum assistricem
sapiam ut mecum sit et [illegible]
quod de sapia que desursum venit
[illegible] sapia huius mundi e stul-
titia apud deum quia ipsa inflat
Sed diabolo sapie legitur in quam
[illegible] uolentes [illegible] diuina
sapia e separata malicie. Exemplum
in Sara Gen. xxi. legitur quod Sara 21
cognouit ludum non esse bonum
[illegible] filium [illegible]
[illegible] et [illegible] ad re-
malo et maiorem ad ydolatria
et deo volente. Abraham uir eius
[illegible] ut eiceret ancillam
cum filio eius. [illegible] post [illegible] Sara
nisi de [illegible]
carnis ab [illegible] ne taro indu-
cat [illegible] ad malum. Ideo
diuina sapia e prouidentia [illegible]
[illegible] Exemplum [illegible] Gen. 27. Qui
Rebecca tota sapia fuit [illegible] filium
suum Jacob induit pellibus [illegible]
ad [illegible] et benedictionem obtinuit
Quarto diuina sapia e [illegible] uite
[illegible] conseruatiua uite [illegible] in [illegible]
et vite glorie in futuro. Exemplum in [illegible]
mulier sapiens 2 Reg. [illegible] conseruauit uitam
[illegible] in [illegible] domus [illegible]
Quinto diuina sapia e reuocatiua
[illegible] exemplum [illegible]
sapiens mulier que [illegible] ad regem
dauid reuocauit absalonem qui
[illegible] occiderat ob [illegible]
thamar sororem suam
ut 2 Regum 13 et 14 capitulo

Et cum vale [illegible] sapia [illegible] deo

[Q]uibus divina sapientia est opportuna. Hostium fortitudinem vicit in Abigail, de qua legitur I Reg. 25, quae compescuit se David cum verbis sapientissimis et consilio munivit illo, et virum suum in vita conservavit, et David regem ab homicidio impedivit. Tertium

Iustus autem si praeoccupatus fuerit morte in refrigerio erit. Duo sunt de[illegible] ista scripta Sapientiae 4 c. Primum est quod se contingat cum diu vivere [illegible] senectutis honore. Secundum est quod se contingat in iuventute mori celeriter; mortem corporis in eius dolore. Ut ergo appareat praerogativa iustorum contra impiorum, in ista parte ostendit quod iustis et sanctis veniat duo contraria duorum praedictorum. Ita videlicet quod si moriantur in iuventute liberabuntur a dolore, et pro tempore et non obstante senectute digni habebuntur senectutis honore, etiam si vivant modico tempore, dummodo iuste et virtuose vivant. Et circa istud duo facit. Primo ostendit quomodo iusti liberabuntur in iudicio particulari in morte. Secundo quomodo malos accusabunt et convincent in iudicio generali, cum quidem proponit in fine capituli: Venient in cogitatione. Circa primum duo facit, quia primo ostendit quod mors iusti in iuventute non arguit quod eum deus non diligat. Secundo assignat causam quare tamen cito mori deus permittat, ibi: Placens deo factus est dilectus. Circa primum duo facit. Primo ostendit quod iustus in iuventute moriens lucrabitur etiam [illegible]. Secundo quod propter defectum aetatis non perdit [illegible] felicitatis, ibi: Senectus enim venerabilis. Circa primum dicit primo: Iustus autem si morte praeoccupatus fuerit in refrigerio erit. Quasi dicat [illegible] in opere impiorum [illegible] in capitulo [illegible] iste fuit unus error quod nulla [illegible] mortis [illegible] iustis [illegible]

Sed dicunt, exponunt: non est refrigerium in [illegible]. Contra istos quod [illegible] affirmat dicens quod quandocumque moriatur iustus, in refrigerio erit. Item vel quod mali habuerunt refrigerium in praesenti, ideo habebunt ardorem calorum in futuro. Ita iusti quod sunt nunc positi in tantis tribulationibus erunt postea in refrigerio consolationis. Unde possunt dicere illud Ps.: Transivimus per ignem et aquam et induxisti nos in refrigerium; per ignem temptationum et aquam tribulationum. Ps.: Igne me examinasti et non est inventa in me iniquitas. Et de aqua tribulationis Ps.: Salvum me fac deus quoniam intraverunt aquae usque ad animam meam. Sed e contrario iniusti et reprobi qui sunt nunc in deliciis ponentur in stagno ignis et sulphuris. Iob 24: Ad nimium calorem transeat ab aquis nivium et usque ad inferos peccatum illius. Exemplum huius retributionis de divite et Lazaro Luc. 16. Dives enim in tormentis clamans dixit: Pater Abraham, mitte Lazarum ut intingat extremum digiti sui in aquam ut refrigeret linguam meam. Secundo [illegible] Sap. 6 [illegible] et [illegible] Senectus enim venerabilis est non diuturna neque numero annorum computata. Iustus ergo iuste [illegible] si praeoccupatus fuerit morte, id est si ante maturam aetatem fuerit, in iuventute vel in media aetate, nihilominus in refrigerio erit. Sed legitur de quodam [illegible] quod morbus [illegible] fuit [illegible] libros suos in cathedra et [illegible] suos libros aperuit. Cumque alii compatientes advenerunt et multum de tam tristi morte subita [illegible] contristarentur, dixit et innuit manum suam super libros et iudicare [illegible] ad [illegible]: Iustus autem si morte praeoccupatus fuerit [illegible] mors subita [illegible] vita [illegible] mors malorum pessima [illegible]

ex honore est in aspectu dei pretiosa
unde bernardus in epistola quadam Bona
mors iusti propter requiem / melior
propter novitatem. optima propter securitatem
Econtra mors peccatorum mala pessima
siquidem propter mundi amissionem / peior
in carnis separatione / pessima in ver-
mis ignis et duplici contritione. Idem
in eadem epistola pretiosa inquit mors
sanctorum tamquam finis laborum. tamquam victorie
consummatio. tamquam vite ianua. et perfecte
securitatis ingressio. Iustus autem si preoccupatus fuerit mor-
te in refrigerio erit. Ista preoccupatio potest duplex
intelligi. Uno modo ut mors veniat
ex improviso subito quo modo illo
dicitur preoccupatio. quod ad plurimos
evenit de quo non cogitatur. et de quo
non providit. Alio modo potest intelligi
preoccupatio abbreviatione temporis competenti.
Primo modo iustus non potest preoccupari / quia
eo ipso quod iustus est. mortem premedi-
tatam et ad mortem dispositus. Unde
Seneca de moribus quibus libro i.
Effice mortem tibi cogitatione fami-
liarem. ut ita si fors [illegible] tulerit
possis ei obviam exire. Secundo modo iustus
bene potest preoccupari morte. utrumque quando
moritur in iuventute vel in media
etate vel quando non putavit. Unde
Seneca epistola ~~est~~ cruda virtus
mors in medio flore perdidit. alio-
rum interrumpit ipsa puerilitatem
mors semper est / aliquis in certo non diu
solutus est. et ista mors continue
precogitanda est. unde Seneca epistola
~~[illegible]~~ / nil ergo tibi proficiet ad tem-
perandam aliquem rerum quam frequens
mortis cogitatio. licentius hoc et hoc
meditari / quemquam satis respicere ad mor-
tem. Tertio mors est pena in-
flicta propter peccata primi parentis. Unde
Ro. viii. ubi ait corpus quidem mortuum est propter peccatum

o aliquis qui subito expiravit

vero dissolutioni / corpus humanum est subditum
Est licet moriri quamvis par-
venit ergo sit homo quoqualiter
conditus videri ergo potest ergo plane
ergo et in resolutione. Est quia non
mors fuisset inflicta primo parenti
tamquam pena iusta. etiam non debet
modo infligi quibuscumque parentibus mor-
tali et sunt homo merito quod
peccavit. Unde dicit Augustinus / 13. c. 12.
de civitate dei ~~[illegible]~~ constat inter
catholicos fidem tenentes. primam
nobis inflictam corporis mortem
non lege nature / quia nullam mortem
deus homini fecit. sed merito inflictam
est peccatis / quod peccatum vindicans
deus dixit homini in quo tunc omnes eramus.
terra es et in terram ibis. Idem dicit
l. c. civitate sermone inter.... Unde
quod dicit quod / sicut erat natura humana
creata cum dono originalis iustitie
per quam anima habuit perfectam dominium
super corpus perfectum potuit corpus in
in suam naturam et regere sine lesione vel
qualibet infirmitate / et non habuit
potuerat non moriendi / Istud
de dono fuisset traductum in posteros.
Unde istud donum datum fuit homini
per se et posteris. quod dum fuissent
deo subditi / quod quia peccavit
merito perdidit istud donum. Unde
non servivit voluntati domini crea-
toris sui. anima meruit merito
deperdi corpus suum. sed dicitur
declarat Augustinus 13 de civitate dei
nihil per omnes plus / et potest de fa-
cilitate non moriendi. incidit liber
per se et suis merito moriendi.
Unde dicitur quod mors est homini naturalis
et cum pena inflicta / sed cum deus
daret sibi originalem libertatem
et postea per ingratitudinem privavit
eum libertate sua / et sic fuit facta
per ista et naturalis et penalis
Unde primo ergo ambo est dicit

Seneca male est quotatus sed unde correctus utrum in tacentibus spaciis

q. h. ho pt [illegible] ex qrys. [illegible]
solum per additum nae copulatio
a morte fuisset corp. Sed vero
e q. de corpore ex qrys cor-
rupit natur. in fit incorrupti-
bile. domum superadditum sic pz p.
Aug. xiiij. de ci. dei. q. bestie in [illegible]
2 domum fuerint sed nec corpus anc
unq deo potuerant obedire et
ideo in ob non est mors pena s. na-
ture at lig. na. in se considerata
est mortalis. quia tu domum
quo morte carere potuisset et ideo
nob. est pena q. in ob. na. Ad
3 3m dicendum q. Seneca dt. vz. licet
de dono originalis iustie. nil
sciret, quod addit q. dt q. nati [morimur]
sumus. i. ex quo nati sumus co-
piosos nate [illegible] quod ad po-
stium dt q. pena est. cum spolia-
cione dicitur philosophi ut dicit qt
sua dissolucione in meditacionibus
durus et durior [illegible]. sicut
quod perdit ho et quod invenit
perdidit bem vite ad quam sumus
et. et invenit mortem ad quam
sumus non est illo die vero [illegible]
ex [illegible] a nisi [illegible] in [illegible]
ad [illegible] in meritum ab immor-
talitate in corrupcionem mortis
nisi forte [illegible] dolor. sine
[illegible] sine [illegible]. de morte
[illegible] novum est. q. mors [illegible]
dz premeditari. ergo non pt de-
clinari, mors non dz timide
formidari. pro dico q. mors
dz continue premeditari statim est
sed facere providencia [illegible]. qd
ignorare [illegible], et [illegible] provi-
dencia [illegible] qd [illegible] nec fore
futurorum statuit st valde. q. ante
natale prudenter, [illegible] robas
et cibaria. et tu [illegible] an
natalicium [illegible]. [illegible] mor-
te [illegible] provident. q. [illegible]
e futura [illegible] Seneca epla. ad
[illegible] meditacio tam [illegible] est.
ad certam [illegible] fortassis

in preparacionem adversus paup[er]tatem
paratus est aug. [illegible] dimic-
ad [illegible] dolor, nos [illegible]
a nob. [illegible] [illegible] [illegible]
Quid est stulcius quam fastidiose [illegible]
et [illegible] sapiens [illegible]
[illegible] quam mors non tardabit
et [illegible] hoc nature [illegible]
fit nos impatos ad mortem,
ad moriendum ineptos qd nate.
Sed Seneca epla. [illegible] Quid
qd nos pigros et ineptos facit
et rudes, nec unus cogitat qui
de [illegible] domicilio est migrandum
et [illegible] in [illegible] in-
iurias detinet, [illegible] adversus
corp. [illegible] tanquam migraturus
[illegible] quoque [illegible]
nos [illegible] tandem [illegible] eo [illegible]
ad [illegible] [illegible] mors [illegible]
pt declinari. Sed nota aug. 13 de
ci. dei c. x. q. istud verbum mori
morior, non pt [illegible] [illegible]
declinari more aliorum verborum est
ad pt non importune [illegible]
[illegible] arbitror accidisse [illegible]
[illegible] industria. iudicio forte [illegible]
ut [illegible] est moriri lacia [illegible]
[illegible] declare potuerit. est
ra qua [illegible] declinatur.
[illegible] q. est oriri fit verbum
[illegible] temporibus. ortus est. [illegible] qua [illegible]
[illegible] temporibus preterita declinat
[illegible] [illegible] moriri. [illegible]
[illegible] temporis verbum. [illegible]
mortuus est. v. [illegible] pt cum
dr mortuus [illegible] fatuus. ardus
[illegible] [illegible] qua [illegible]
q non st [illegible] temporibus. [illegible]
[illegible] sine tempore declinat. illud
[illegible] declinet. qd declinari non
pt [illegible] temporibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pt agenda [illegible]
non pt declinari [illegible] aug. [illegible]
[illegible] antiqui [illegible] q. [illegible]
[illegible] mortuum, [illegible] fatuus
cui [illegible] fatuitas, [illegible] ardus
illud at qd declinet. qd declinari
non pt. [illegible] temporibus [illegible]
qr [illegible] est. ut quemadmodum id q. [illegible]
non pt agendo. i. declinari a [illegible]
ita [illegible] non pt declinari [illegible]
loquendo s.

cum inest ardentias / et ic albus cui inest albedo / ita vero ille dicitur mortuus cui inest mors. sed nobis inest mors continue quia a principio vite usque ad finem ergo vere sumus mortui Sapie. v. Nos nati continue desinimus esse et 2 Re. 14 omnes morimur et quasi aque dilabimur in terram Contra obicitur quia contraria non possunt simul in eodem esse Ecclesiastici 9. vivum et mortuum non est gratia sed privatio quia mors actus est duplex scilicet privatio vite totalis et ista non potest esse privatio vite partialis et ista est tantum de vite finis / secundo stat cum vita. Item aliud continuatur admirandum significatum pene nac ... persone propter inflexo. sed non est auctoritas quod nota brachilon. et est de ista non negatur non incepta cum ista locutio. non possunt nisi tria verba i. quasi tunc possunt quod nota negatur propter se et sunt ista volo scio queo sed nego cum non. ad istud v. w° ... addit et dicit nolo. addit adigo ... et dicit nego ad reliqua de verba ... possunt ... tantum. et numquam propter ... sed dicimus non edo. non lego. non scio Cum ista tria verba active desiguant potenciam aut / w° actio per appetitum vel contra / queo mente ... in istis verbis debilibus et diminutis ... originale. addit significatus nota negationis et confusionis istis tribus verbis propter ... in istis tribus potenciis sunt ... nature defectus / et est passio vitiale / sunt ... fuit ordinata ideo mors non est timida formidanda quia sicut dicit Seneca. Scaurus moritur quia ... capitur epistola 14. Sicut dicit ... sicut ... mors uniuersis necessaria non ... est fugienda sed ... amplectenda. ... voluntarie quod est ... offeras deo ... quod pro debito ... reddit. ... Cassiodorus ... in ... mortem ... vita ... puniri ... timeat cum ... noluit

collocandi esset. Item nolite metuere iudicium mortis Eccli. xli. Supra xiiii. iustus in morte sperat ut ... quia iustus post mortem ... fuit in refrigerio erit. ... et ... in libro vite de impiis et ... quod descriptos dicit deleatur de libro viventium et cum iustis non ... et non immerito / quia opposita merita oppositos recipiunt ... hinc est quod legitur quod multa ... et calamitates ... et ... salus ... mortis ... iustus ... erit ... qui ... ii ... 2. ... quanto plus tormentavit tanto ... virtutibus ... Dicitur ... b ... c. ... a. d. ... viri quia ... multiformiter ... sit ... paravit / sicut ... famem / ... passulum. ... belli gladium. ... flagellum ... calamitates ... amorem adulterium. ... ut ... vero ... sine ... temptat. ... milites dei. virtutibus ... fit ... et ... cavit ... de virtute in virtute donec ... deus deorum in syon ... et ... clara ... dum ... vite fortitudo ... iudicii ... paciencia ... iustus ... erit. ... Item Iob 5. de iusto dicitur in vastitate et fame ridebit et bestias terre non formidabit. ... quod non ... de ... regibus ... vastitate famem passi ... pane ... qui de celo descendit ... vastitas famem ... sustinent ... medie peste ... famem ... redemptor abscondit

... corpus ... cum ... Bona ... impie ne videat gloriam dei. ... et ... ego sum panis vivus qui de celo descendi

pcue naqz retribucom integram
boteri qz recipient / qz et cogitando
impere et opando deliqnt / Su-
bu xpo dr ponens eos ut cliba-
nu ignis i tpe vultus tui / dns
i ira sua con[turbabit] eos et devo[rabit] eos ignis
Nd eum ab igne devora[bit]. ab q[ue]
tion[e] pte accendi[tur] clibanus vero
ab ration[e] pte inflamma[tur] / in tpe
go vultus dni iniusti os ut cli-
banus ponunt[ur] et ab igne devo-
rant[ur] / qz cupite indice. eu
a visioe illius. eorum multitudo
repellit[ur] et intus p desperatu
ardet conscia et foris carnem
cruciat iehenna / Quit[ur] / Et in fa-
cilit[ate] / In vastitate go et fame
iustus ridebit / qz cu iniquos
omib. eterna ultio percutit. / premium
gloria digne retribucois hylarescit.
Hic damipte ira te et equa ce
copati[ur] / qz dum iustic p sciem
inscelis. in eocusso distractos
intime vigore solidat[ur] / elec-
tus naqz i claritudie supne
rabidis electorum incedo. ulla
miseria afficit / qz hab a mise-
riis altidio levat sibi[met] / Sed
contra xps dr videbut iusti
et timebunt et spa. i dno / ini-
quos nt iusti vidct et metuunt.
quos nt iusti sit et ridebut sp[er]e-
tur iusti / v[e]l obsit iustis qz a ty-
rannis diuisorum gen[er]e torta s[unt]
perius / eo qz p tormenta multiplices
inenerint retribucois. Et quo
paciencie erat maior; nt in
eccla militante gaudet alteris
meorau[ntur] honore / Crudeliter deus
pmittit pios flagellari. Apls
hebr xii ridet qz diligit / Quem
eum diligit deus castigat. flagel-
lat at omnes filium quem recipit
Nd sepius eud ii thio 2. Nemo co-
nabit[ur] nisi legittime certauit nemo
autem quis certat nisi adversariu[m]
ei

xi

plus se opponit / Sed dr eisd. apls
ad hebr xi / Sci ingi p fide vi-
cit regna / opati sut iusticiam ad-
epti sut repmissiones / et quai
causa auctorit / qz alii obtinuer[unt]
sut ora leonum ut daniel / alii
extinxerunt impetum ignis q[ui] pro m[a]-
ciata sed tres pueri ut dani in
alii effugauerunt aciem gladii. i
deritum acutum gladius sed qz de
machabeis et de aliis plurimis / Alii
conualuerunt de infirmit[ate] fortes f[acti]
sut in bello. castra verterut exteros
ut iosue ezechias et ille de quibus ...
Alii distenti sut. s[cilicet] i eculeo p fideli[bus]
no suscipientes redempcoem. i. euasionem
de manibus tyrannorum / et hoc ideo ut me-
liorem invenirent r[esurrecti]onem s[ecundum] lib[rum]
ut vitam eternam / Alii vero ludibria
et verba expti insup et vincla
et carceris / lapidati sut. secti sut
temptati sut in occisione gladii /
omnes isti mortui sut pro xpo et
tos in fide / Alii circuierunt
tanierut. s[cilicet] multa loca in melotis
i[d] e[st] veste facta de pilis camelorum
ut iohes bapta. et helias q[ui] ...
ut pellibus caprinis: egentes i. desti-
tuti necessariis quo ad victum
Angustiati. afflicti quibus dignus
non erat mundus / In solitudinibus in
montibus errantes et i speluncis
et in cauernis terre / Ergo omnes
ita dure tribulati et diuersis tor-
mentis afflicti / et morbis. qui
husmodi in locis et passionibus
tormentati nil p[er]diderunt. eciam et
capilli eorum numerati. non perierunt
Sed horum temporum afflictionum co-
mercia p[er]monerunt et premiorum
cumulum largiflue auxerunt
do sed dr hic Justus quamquam
morte pre[o]ccupatus fuerit i refrigerio
erit s[cilicet] vite eterne / Anima nob[is] gaudia
dens p[er] plura bonis. Amen

Senectus enim venerabilis est non di-
uturna neque numero annorum com-
putata. Cani autem sunt sensus hominis. et
etas senectutis vita immaculata.
Intencio est salomonis per hec verba precedencia
et in ista declarare quanto vita bona
confert homini et quanto noceat mala
vita. facit enim vita viciosa duo
mala. quia reddit eum in morte despi-
cabilem eternaliter et in vita abhominabilem
separatur. et ideo dampnati fuerunt superius. quia ma-
li homines sunt moriantur in iuventute non
vicerunt in dolore. Sed ubi gaudeant
in senectute. carebunt honore. [illegible]
contrario autem iusti vi. habent duo bona.
quia habebunt si moriantur in iuventute
ista duo. nam eterne sunt senectute bona
acceptabiles. et hominibus venerabiles. Primum
autem in parte precedenti salomon sapiens sic declaravit
quod homo virtuosus in iuventute moriens
est deo acceptabilis. quia iustus si morte
preoccupatus fuerit in refrigerio erit. Hic
ostendit quod homo virtuosus moriens in iu-
ventute est hominibus venerabilis non obstante
vite brevitate. Et quia duo sunt que
homo reputat venerabile scilicet [illegible]
tute in Cani sunt autem [illegible]
est adiutus quod quidam [illegible]
quod sola etas quotiens vixerint
faciat eos venerabiles et dignos honore.
Sed non est verum. immo sola virtus reddit
eum dignum honore. et ideo quilibet
honorem [illegible] faciat opera laude
digna in iuventute. nam honor est exhi-
bitio reverencie in testimonium virtutis
[illegible] ad Ro. 2. Gloria vite
solum bonum est honorandus. [illegible]
est notabile quod narrat Augustinus 5 de
ci. dei c. xiiij. Romani duobus edificabant
templa. honori scilicet et virtuti
coniunctissima sed secrete. sed ordinata
quod nullus ad templum honoris accedere
posset nisi prius per templum virtutis trans-
isset. Ad hoc notandum quod via vera
ad honorem est sola virtus. Et hoc est
quod dicit in libro presenti. Senectus enim ve-
nerabilis est non diuturna neque numero annorum com-
putata narrat enim Seneca [illegible]

qui nestor quidam homo in etate gloriabatur
se diu vixisse quod in superbia suo moriens
iussit se. 99. annis vixisse. Sic de-
ridendo Seneca sic loquitur. annis tamen
etatem sic potuisses si collegisses etatem
impleres. quasi dicit. Si tercentum annos imple-
visset adhuc brevis fuisset. Et post
quo fabula. sic et vita. non quam diu
sed quam bene sit acta. sed refert. nichil
ad rem pertinet quo loco desinas. quocumque
voles desine. tantum bonam clausu-
lam impone. fabula vocat cal-
lem. et ut dicit. quod non pluritas
eloquencie sed bonitas facit comediam
commendabilem et commodam. sic in vita longa
non diuturnitas annorum sed virtus morum hono-
rem reddit dignum honore. Sed quia reputavit vene-
rabilitatem eorum. quod est tribus solis senectute
privilegium honorum. ubi dicatur. ubi
virtus invenitur non propter ea. Cani
sunt autem sensus hominis. respectu venerabilitatis.
Et in ista quod addit quod homo dicatur
venerabilis. duo requiruntur. scilicet sapiencia
et munditia carnis. Primum tangit. Cani
sunt autem sensus hominis. Sed nota quod hec
loco canorum computantur. sed hec
loco ille bene canus est. qui est bene sensatus
quia ergo canos. sed et sapientia designatur.
Sed dicitur quod naturaliter talis corporis.
crescunt cani capilli. Ita deficiente
incentivo viciorum ut saltem frigescit.
canescit quod nichil eccl. 27. quam
tempore canicie iudicium. et presbi-
teri [illegible] consilium. Item apostolus 1 Thess.
neque infantes sunt addiscere neque
indicat. sed in sensibus quia in pueris
videat quorum turbatim. et blancos
et motus per ulterius de quo conscientia
munditia carnis tangit cum dicitur. Et
etas senectutis vita immaculata. quasi dicat.
ille est bene senex qui est sine macula
peccati. sed ista duo scilicet senectus sapiencie
et carnis munditia datur est Danieli
a toto populo ipse. Daniel 13. veni et
sede in medio nostrum et indica nobis.
quia tibi dedit deus honorem senectutis. Et
ibi narratur historia quod duos senes
iudices. de Susanna condempnavit.
cognovit. cum tamen esset ipse iuvenis et
puer etate. sed virtus senectutis superabat

deus spes penia in mort Extra malus
sanguis possit in articulo mortis vtilit
penite Et vr q no ap q vere
1 penitz dimittit peta (9) q no dimittit
peta si a petis dimitti go no repetz
peta si aug in si q dr de peni et
alle de penia di 20 c. 1. Si vis
age penia qn peccare no potes pta
te dimittut no tu a (1) p. d. v°
2 vtr. penitete e dubiu qn saluabitur
(9) de penitentia i omis dubitat
aug in q. pdco loquens di tu. Si c
cum quit cuvers ego nescio. penetz
dare possum securitz no. no dico dap
nabitur. si ut dico saluabitur (2) nullus
nabitur. si penitz tarde et uera tamen ducto
3 qui penitz vtiliter (3) tus vr pt penite
penitz vtilis. Nemo q peccat uera te
Rnd aug / nemo q peccat uera te
qd iā peccare no pt. arbitrii eu
libtate qrit deg. no vera te. go tr
no penitz vtile (4) q̄ no vē pat
nisi cū proposito satisfaciendi (9) te
q̄ pt si moriturus. sol q no pt satis-
facē go q no penitz / go inutilit
penitz (Confirmat) / q̄ si Canonis
pater cū no ē penia iniungenda
si inuote penda 26. q. 6 Ab infir-
mis et de penia. di vi. (5). penis
citi. 1a di vnus et sanguis confite-
batur dno go pro penia no valet
nisi i vita ita vr̄ nec valē nisi
in sanitate Ad oīu / qui diu mag-
ni i sone ptas peccandi manet et
ptas penitendi (9) ptas peccandi
manet i sone usq ad mortē s. qui
dū ē liberi arbitrij go et penitēs
dum latro penitens i fine vite
(9) veniam inuenit luce 23 go et alij
veniam Ad 9 dd / q. penia vtilis duo
facit s. dolor de ptitis et propositum
cauendi de futuris / (9) q̄ qn ista
omnia quandoq peccatoris
animis qub. quandoq sero incipit pt. ipsa
et quandoq sero incipit. ipsa
duo (9) e q penia quandoq
sero vtilis esse pt. lz de ea confidē
se sup mod periculosum (Rnd) ad 9 r
dd q malg sanguis pt i arti° mortis
vtilit penite lz li° accidat raro
valde /

penia cum tamen quaq tarde penitet
ut venit no amore iustitie sz dū
thiodio di 2 oracula ? (9) Orabat
ut aliquis ad deum ag° no cat
nich constantius (9) adp° ? dd q
peta dimittit q̄ quantum ad effectus
sunt impotens i corpore / no tn di
mittit q̄ quantum ad affectus. et
to addit esse i pena ptate. affectus
peccandi dimitti (9) ad si dd q aug no
dubitat qn sera penia sit vtilis
si sit vera (9) dubitat an sit vera
et procedens ab amore iustitie. no
a timore pene. Rnd ipse notat
cum penia sanctionem vapitinn
et to sit vera sufficit ad salutem
3 (Ad 3) dd q q̄ st̄t penitz si a
tale libē quantum ad affectum peccandi
ut dominus e (Ad) quartum dd q li ipse
sed satisfacere s̄ conditione si posset
et sufficit diuine volune / nā si homo
velit facē qd in se e ad penitentiam. deus
facit qd i se ē ad misericordiam / Et ideo
lz penia no sit impo dr ab ipso ti
e tn inuote penda si Canonis (9) tñ
tn q vtile e cib penitentiam sp̄ inpu
ne sub conditione si conualescerent
q̄ frequenter homo de perdilis rigori
euasisse ad vita (Ad) quintum de
ceato dd q confiteri i vita e ma
no citi. 1a dr ante mortē co
ra ceti 1a dr ante mortē co
ritate dno. / a mortuo at qi nichil
perit confessio Confitebor vnum v
et sanguis confitebit et laudabit deum
et glabori i miraculis illis sup
vite naturam e (9) confiteri i sanit
est securius / nā penia cadit sub
precepto. sicut sub consilio / certo no
de vita et sanitate (9) ac
Et subus ad verum / Monet ea sens
tuite Bernard. q ipa ē dilecti veniam
vt pro medicamine iuco tuncoic
pro moderamine inpolcoic / pro op
mea operacioe pro inquam q bona
sentiens est i sensibus vocanda
pro medicamento id ē remedium
iuco tuncoi (Rnd) cpla ad Romanos
pt Ecclus ago penitentiam (9) debet
nolle no posse Grat. cum di in
penitentie / (9) voluntas / quoq lapciui
quidq illecebrosum placuit

| nolle

#et pro libamen pene

Unde Seneca 2 declamacionum de
etate q[uod] adolescentis luxurio[sum] p[re]stat
senectus imitavit Unde talis de senectu
te / O p[re]clarum munus senectutis / etas
s[ed] quidem aufert a nobis quod est in
adolescentia vicium s[cilicet] libidinem
cor[porum] / In comendatione vero senectu[tis]
dicit Ambrosius in exameron li[bro] p[rimo]
Senectus inquit est in bonis moribus
dulcior in consiliis utilior in
constantia sub eundi morte parata
cior ad reprimendas libidines
fortior ipsa quam infirmitas corporis
sobrietas est necess[aria] h[ec] i[lle] / Et ta
men sunt qui senes sunt etate
et iuvenes virtute. id dicit Ambrosius
[illegible] ad valentinum Erubescat
senectus que se emendare non potest / Non
enim canicies que data est
annorum s[ed] morum. Sunt enim quidam
senes ita male situati in volup
tatibus q[uod] dolent ut videtur quia non
sunt ut solebant ad voluptates pote
tes delectantur audire et fabulari
de turpibus. delectantur ymaginari
de mulieribus / et quod non repentes
carnibus delectantur in brodio S[icut]
ille qui privatur opere. Similiter
p[ro]pria ymaginacione Sed novum quod
omne peccatum incurabilius est in sene
quam in iuvene Quod dicit [illegible]
in p[ro]blematibus parte p[rima] c. 28. p[ro]pter
quod in hyeme sunt pauciores
egritudines quam in estate. mortife
re vero magis in hyeme Et reddit causam
in estate parva quidem attractione
sunt egritudines / In hyeme vero non
quia pauce attractiones cito digeruntur in
hyeme / Unde ita quod sunt a maiori
attractione. multo peyora sunt et magis
destructiva. Sic dicit sunt infirmitates

que in hyeme accidunt / et ypocras ait
in amphorismis quod pueris senes in
firmitatibus frequenter minus egrotant Longis
in eis sed brevius egritudines fiunt
multociens moriuntur / Moraliter Sicut sani
tas corporalis est equalitas humorum
Ita sanitas spiritualis est temperancia
passionum. et distemperancia earum est infir
mitas spiritualis Estas est iuventus.
hyems est senectus / Unde est ergo plures
et frequentiores accidunt spirituales
infirmitates in iuvene quam in sene
quia in isto sunt plures accidentes. tam
ex complexione calida. quam ex puerili
inexperiencia. S[ed] tamen iste infirmitates
sunt multo curabiliores in iuvenibus
quam sunt in senibus / quia si accidat in
senibus vix curantur Gor[illegible] de Saloe
3 [illegible] c. ubi dicit Cum cor senis
depravatum est cor eius prudencior
Ita est. quia talis infirmitates spirituales
producit ex magna malicia / qua
lis erat illi Senes de quibus
Danielis 13 dicit quod egressa est iniquitas
a senibus iudicibus qui videbantur regere
populum Sexto est notandum quod licet bene
vivendi agnoscendum est in iuventute si
quis velit sancte vivere in senectute / nec
ergo [illegible] de etate nimis confidat Nam
quidam sunt qui in iuventute peccata evasc
runt in senectute ac in ea [illegible]
[illegible] / pro [illegible] agita annis
virgo [illegible] / et in [illegible] anno
corruptus obiit ipso anno Sexto notandum
orat [illegible] / Ne [illegible] in tempore senectutis
tuis cum defecerit virtus mea. psalmus. de
Sexto venanda est senectus. quia ipsa est
[illegible] insolencie / Ob enim boni
[illegible] arguere insolentes. et infor
mare [illegible] Unde narrat Valerius
li. 6. c. 2. de quodam Sene qui de hiis
qui apud romanum populum agebantur liberius
liberi [illegible] loquebantur incorpanus. arguendo
et dissentiens factis maiorum. Sic

72

i. interrogatur

dum ab amicis monetur. qua auda
cia ita dicis effronite sibi quidem
Ille prudens dixit nunc magis res liceat
in prouect / orbitas et senectus / ideo
licet dicere quod id quod est ptinens. et
apparat ad ardua. sperat prouectos
et officia. nota illud quod ab abdalaym fre
quenter (S) Ille cum hec fuit senex
et ideo senectus dedit sibi audaciam / sic
senex habens filios vel filias pro
senectute licet non possit. tamen propter hec fre
quenter nichil vel saltem dissimulat
vita / sicut ad quod ipse caruit et
semper senex fuit / ideo a iuventute sua
lecti offendiculi peperat (S) etc.
modernis temporibus. nonnulli sunt
nos non obaudire. non obedire no
lunt senioribus et vilificare nituntur et
sapientia 3. tumultuabuntur pueri contra senes
et ignobiles contra nobiles / non sic
erat antiquitus. vt narrat valerius
valerius. li. 2. c. 1. ubi dicit
quod ex gratia iuventus senectuti ita
cumulatum honorem tribuebat. tanquam
omnes maiores natu communes essent
adolescentium patres / et ideo nec sine
abusione dicitur quod sit senex
irreligiosus. et adolescens sine obe
dientia. (S) etc. dicit tulius de senectute
sicut senectus melior reddi est
in iuventute / nam quod sperat adolescens
hoc senex consecutus est. Ille vult diu
viuere. iste diu vixit / quamquam
quid est vt diuturnum videatur in
quo est aliquid extremum. (S) quales
debeant esse quibus debetur hono
rificentia et amicitia. dicit
tulius in eodem. (S) Senectus magis ho
nesta est. cum suum ius retinet
sicut adolescencia in qua est senile
aliquid / sic et senex in quo est adolescentie
aliquid reprobatur / quia quod sic voluptas.
corporis senex esse poterit / animo nunquam /.
in tres est gratia sane iuuenile et iocosum

78

Gratius est iuuene moribus esse sene
quam in adolescente et aliquid esse senilitatis
et in sene aliquid iuuenilitatis vt
ac senes cum iunioribus lau
dant nouit dictum / Canicies autem
senex. nec solo suffragio etatis. sola
prodimo canicia honorem nobis
auctoritatis ad alios arrogare. Unde
dicit tulius / non cani tamen cani / nec
ruge auctoritatem repente arripere pos
sunt honesta acta et superior etas fructus
capit auctoritatis extremos et ideo videtur
inuenibiliter cogitanda sit sapientia
Senecte quam iuuenis est parandum. sicut
est vtendum / et eccl. 27. Que in iu
uentute tua non congregasti quomodo
senectute inuenies. Quoniam venandum
est senectus quod est quasi cameram quasi quemaduentum
et eandem senectus que tenuit sapientie quam
amicitie et propterea / et ideo vbi de pu
eros et de pueris / vnquam saua dabu
duplicis / etc. quod 3. topicorum / Ideo iuue
nes eligimus ad duces. eo quod non eos
seruat eos esse prudentes / vnde in quo sper
aliquo / nemo nisi prorogatur quod cito
deprecatur / Aristoteles quod omnis precipit senectute
neque decrepita etate psbitero seruos
dum sit per sapiam dicit ecc. c. porro
eum etc. quod. senex labat in spiritum
non per etate sed per sapiam quia sicut
est etc. (S) cum pueros sunt malos se
nes in vehit veteris in auctoritate
s. cum eos quod plorabant malis sem
nibus sed sperat senectutem in moribus proprios
canicies enim vectini nouit. et
alba / non sed retinet / et alba
sincera fide / albi temp
nigri sit moribus / equat. ipsa cane
nige. corda tolos pa piceum / sub de pi
nue ipsas nigras moribus etas cane quia
senio. non pannis senex / unde dea
dicitur pes et petere est impingendo. Si. dig
tibi de pingui. Brumis premissa. senectu
tetes seu ventres dolia. sine dolo
curat. non etas illi non verax sed an
non equum sed equos. non inopes sed opes
et infra libras. non libros. vel quum
parentum monetas. non monitus. sicut
non preces quamque inuoca / non alta me
tare. sed arcam norunt / plus in psalmo
quam in salomone legunt

Jsos ipis allegat brito pphr et sub
iugit qr sedm qua qr vos ppter iuctus
dr qui paliis bibleus ter · qui pleus
ita curia vo ut os seucs fruus
ut ee iuterdiu p deq dimicerit · licet
li' no sit pfectio appetere abt / sequit
quint q appetuut hoies mag moti
ginstictu nat qui q fider virtute
exigere ita e · bonu e q todices seu
tute quas post aps̄ · s retthoica pte
audiat / Senes inq inobbg et par
couibg se in verbis sunt sut / quy
diu diu viperint · et i multis decepti
fuerint / et cepta i plurib negocia
pra parua so vel affstie dut s in
dibg apponat forte · et oia agunt
remissius qui oz · et oia i tarpius
copdaut · et male suppicant pt inorc
dulitudo / incredibiles at sut · eo quod
ta cepta sut et ppt' hoc neq amat
valde · neq odiunt · qr pt cepti sut
et magnanimi no sut / quy i multis
i vita abiecti fuerint et humiliati
neq aliqd magnu et honestu · s
so ea q ad vita necca sut concupis-
cut / et liberales no sut / quy cepti
sut q facile sit abice pecunia · et
difficile acquirere / et timidi sut · contra-
ri qplexionis frigida / frigidi eni sut ·
In via pparat pentis formidini / et
io iuuenes q via calidi sut · au-
daces sut · et viuit mag amant
vltra dic qui i spa / qr concupia eos
aufs desit et dixpuit / desiit at
ab tato plus · quato diutius vivunt ·
et sut auaratores seu · mag qui oz ·
sut et pupillarit' modg e q i abvigz
et ppt' hoc mag adunt pecunia ad
ad fm hoc necessitate / qui corporibus eius
bonu honestu sit et in verendi et
difficilis spa · et debilis corpore et na-
et roe vivunt qui moribus ut vituti
et acute iste sut / quy i tpoia vivunt
q ad ira disponit / et misericordi
sut / qr oins sut debilitati et misere
coptiores et putal et hoc e misera-
bile at sut lusui s mag placticu
h ars / Cu iuniore big · de vili te
dictonis hac / Senectuti familiares

est loquacitas / thauz ny sepulcr
pouet · q senex hedon sat Bergo
facile puocat difficile reuocat
cito credit · et tarde discredit / te-
nax et cupidus · trist et querulus
velox ad loquendu · tardus ad audiendu ·
laudat antiqs · spuit modernos ·
vituperat puta · commendat pterita
suspirat et suspicatur · torpet et infir-
mitatur / et audi pacta cetera sut tot
veniunt in comoda / Epuidocrinis
et sterius plus dt senectus e optatu
malu pt hoc at no corripiendi s
supportandi sut senes / natura de-
fectus sut oibg comunes / ut cu talis
terius ut cicig moriemur vide ergo
no spunas honores i sua senectute
et cu qr nobis seniores / et contra
viz Cum cano capite consurge et ho
nora psonam senis Exodus senes
e vocanda qr e libamie pmc / e
cu libame idz qd sacrificu sed dt
hugo / qr senes dum' semp in
pura sacrificii dco ut salte p con-
tricionum et displicencia vetes vite
qr sacrificu deo spus contribulatus
istud e sacrificiu vespertinu de q apostolus
2 thi 4 c art Ego cu ia delibor
et tpus mee resolucionis instat / Sed
Seneca ep̄ 12 ymagar qr vita
nra sit qd nauigiu i mari · et
qudiu viuimus nauigamus tande i senec-
tute applicamus ad portum / et te q
nauti recolligunt instrumenta et vasa
nauis · quia naue mouere sta-
debemus nos sic nos · s · iudicem tepi
duros et pollicamur nos sillaros · recolligi
totalr ad nos uectipos · et ad vbi ope ve-
nendu ut sic dt fut incipiat nisi senec- // epla 19
tute vasa colligere instructo · i · i
mari vivens in portu moriamur
Sed hoc e in vel sincruuda cum duo quia
senex · qr aliq senectute accusant
hoc eo sunt sustinere · quam tamen appeterent
hec / Cons ypos tal senecta qui tulius
i lib° pro de senectute dt sc / Contra
i hoibg stultice constancia e · qr eos
etate ut adipiscant qr optant

et eand᷑ adepti a̅ cupisti Et Seneca
epla sua d᷑ tali sic accusat so dicens
Ne nimis. Ne sic tu magis dolor ingerat cum le
eni pacis dulcedo destinata consumata-
que sic paris quida cui⁹ attenda dicit Seneca
de copioso tuo timuisti studet / ne-
scieba qui te optare tu optans se-
nectute. Quia ista i longa vita sic / que
admo⁹ in longa via puluis et lutu
et pluuia Et ij dicit volebam viuere
sic talie incomodis oibus studet / tam
sic sciata vox virum deseret Et Seneca
sicco sic aliqui senes quos q̄ senectute
de honestat moribus pueros Et con
que seneca epla d᷑ sic libus iterum et
per contumiosos libros auctor dicens
sed et viciis pueros Item epla 2a
Depine tam volle q̄ volupst pro-
dec opus sit et cogitato impone
vetib⁹ malis fuisse ista ij pu-
er tam auorum maledictu dicit
et peccat tu auorum monet Quia
sic nos carpsi. Item pro supportantis
vtilis senectute Et q̄ diu acquirit
vtilite de pro Seneca epla 26
Senectus lasse etatis. non fracte
nouu sicut tu non pueri i ato etate
in iuriam. cu paciat corpus tu vi-
cia et vicios uitia sentiret.
viget aig et gaudet. et inde ait
tu corpore exultat; et in tot tempo-
sat de senectute sic ait esse
sua / tredag ille vtam bonorum.
Sed Seneca senectute acquirit vtilitas / qui
dei ille Seneca epla 68 qui facere
solebat q̄ seni operit et vo-
lut tempus celeri te reparet / calor
addag. senectutis opere sat ad q̄ studia.
Vno est ut eps vllam etate apto-
rem est ad bona mente. qui q̄ se-
rem cupimentis / longa a frequentori
vallis copi sepia domuit. q̄ ad salu-
tem cosi pecia domuit. q̄ ad salu-
tara mitigatis affectus venit
Seni 2 machab. 6. de eleazaro de
quo i scribitur q̄ cepit cogitare etatis
etate senectutis eminentiam singularis /
et ingenitam nobilitatis canicie⁹.
et mori potius pellexit que pro sanctis
tam legibus / Sed grado gratia celestis confirmatus

[left margin:] Seneca et cetera epla 70 / magnitudo ipsa omnibus partibus / epla 68 senis operit perit / ato epla 6. 2

[foot of column:] ato / q̄ facere solebat q̄ serius operit et volut

29. deo
Placens / factus est dilectus et vi-
uens inter peccatores translatus
est / raptus est ne malicia
mutaret intellectum illius aut ne
fictio deciperet aiam illius
Quia mirari possent probabi-
liter admirari / quare quidam val-
de moriceram intiemus ppro-
dicti vbi peccatores et iniusti
usque ad decrepitam etatem ali-
quando pducuntur Ideo Salomon pius de
edoctus in presenti lectione huius causa
assignat dicens Nam dicens sicut
ro istud solet inditare qd in-
iustos et deo bonos cito subtrahit
iniustos et malos diu permittit viuere
et causa huius duo sunt / nam primo ponit
sat diuina iusticia Et secundo a causat
humana malicia et sic ibi
et etiam Circa primum assignat duas
rones / et quare quare deus bonos
non permittit seruio opprimere
pro diuina attrahit inspirare ad
Eminia Et propria malicia alli-
cientes ad eminia Item acquirere
iusticia suffi ad merita / Ideo primo
assignat ibi raptus est Et secundo
operatus i breui. Primo vero dicit q̄
placens deo factus est dilectus qui d᷑
quia est vna ro. quare iustus tollit-
ur hac vita / q̄ est placet deo
per bona vita. et factus est dilectus
Petrarca et ideo dignus est vocari ad
tona causa 2. dilectus meus inter
et ego illi q̄ pascitur inter lilia Et
viuens inter peccatores ij huius et ij
ope. qd est valde laudabile et diffi-
cile Philip 2. simplices filii dei
sine reprehensione i medio natio-
nis praue et puerse et ideo translatus
est de terra ad celum et i raptus
ponit patris tam ad ideo vz propter
malicia allicientes ad eminia Et
sic tu q̄ ab demeliorum poetatis

[foot:] q̄ l. vij q̄ sicut sic

removet / p(ro)uenit b' solitudo
et opportunitas bone intentio
2o allegat p(re)dicti mali co(n)t(r)arii
3o assignat maior(em) q(ua)ntitate(m)
mali i fascinacio(n)e. cuius
ad p(ri)m(u)m d(icitu)r raptus e(st) i(n) malicia sua
co(n)siderans q(uo)m(odo) mutat(ur) int(e)ll(e)ctus
eius p(ro)pter doctam (con)p(re)ce(n)s ea(m) (con)spicit
et in hoie / vos p(er)fectos criptis
vos p(er) actus discordiarum / p(ro)pter ista
g(e)n(er)at. Ad 2m / ne malicia mutaret
ei aut ne fictio intellectum eius
practicus e(st) p(ro)p(ri)e operandi(um) s(ci)ent(iam)
a pri(m)o illa e(st). q(uia) p(ri)ma practica cor-
rumpitur i(n) hoie. o(mni)a scrip(tur)a q(ui)a p(ri)ma
sunt actio q(uo)d toti(us) individui
c(on)sum(m)atur p(er) mala co(n)pu(n)ctione et
abhominat(ur) scilicet co(n)tinuus ibi
e(st) ita malicia. et longe peius
e(st). q(uia) q(ui)d p(ro)ptat(ur) ex passione
aut ne fictio decip(er)et cor ei(us)
fictio e(st) i illis q(ui) male operant(ur)
i(n) q(ui)b(us) tamen ratio ex parte no(n) e(st) cor-
rupta. s(ed) operant(ur) mala cu(m) gravi
p(er)ic(u)lo s(ed) male fac(iun)t / et ipsor(um)
istor(um) ext(i)nct(um) ad malicia(m) de
q(ua) sap. 16 (et) p(er) malicia(m) cori
d(icitu)r ait sic ea bonu(m) e(st) q(uod) ratio
in hac vita o(mn)i(u)m viuit int(er) p(ec)cato-
res q(ui)cu(m)q(ue) (et) studeat ad
correctio(n)e(m) p(ec)cator(um) / q(uod) s(u)nt aliq(ui)
mali co(m)mixti bonis i(n) do-
mo ec(c)l(esi)e ad sc(ilicet) aug(ustinus) ad vinc(entium) co(n)tra
donatistas et p(ost) i(n) ca(pitulo) ecc(lesi)a
q(ua)ntu(m)libet n(ost)ra vigilet disciplina
domus mea (et) (pro)p(ter) et int(er) hos
vivo. ut n(on) arrogantie audeo
ut domus mea melior sit. q(ua)m
archa noe / ubi tam(en) int(er) octo
h(omin)es unus reprobus inventus est
(et) cham. Aut melior sit q(ua)m do-
mus abrahe cui d(ic)t(u)m e(st) eice an-
cilla(m) et filiu(m) eius. Aut melior sit
q(ua)m domus ysaac cui de duob(us)
geminis d(ic)t(u)m e(st) Jacob dilexi.

esau aut(em) odio h(abu)i aut melior sit q(ua)m domus
tam sancti [illegible] duo dico uos q(uod)
t(ame)n e(st) sicut alia mea. q(uo)d d(ic)o
sicut t(ame)n q(uia) sic difficile sic (com)p(er)i nullo(s)
meliores q(uam) q(ui) i(n) monasteriis p(ro)-
fecerunt / ita no(n) su(n)t peiores (com)p(er)tos
q(uam) q(ui) i(n) monasteriis defecerunt / Ec-
cl(esi)a i(n) q(ua)ntu(m) sorte pena(m) h(abe)re
no(n) potest o(mn)io eade(m). q(uia) int(er) p(ec)cato-
res co(n)u(er)sat(ur) Ec(cles)ia o(mn)i p(er)fectos vitia
malor(um) p(ro)p(ri)e corrige(re). et q(uo)s no(n) p(otes)t
corrige(re) sustine(re) / nam tales d(ici)t
e(st) judic(i)o sup(er)ior(um) reservant(ur) Cum
q(ua)sit vbi ego(r) e(st). 3a. d(icitu)r n(on) p(ro)fitetur. Ille sunt
qui int(er) p(ro)pinquos mala p(ro)p(ri)a no(n) e(st) — als po(ten)s
qui eu(m) exaniniunt. aliena mala
no(n) tollerat. p(ro)p(ri)e b' (et) impatiam
t(est)is e(st). q(uo)d ab eod(em) plenu(m) in loco di(cit) — a Bon(is)
stat abel quippe e(st) fu(n)tiuit. que
cay(n) malicia no(n) ex(er)cet / sic g(ra)na
in tribula arce sub paleis p(re)mu(n)t(ur)
Et flores int(er) spinas p(ro)d(e)unt. et
rosa q(ue) redolet. crescit cu(m) spina
q(ue) pu(n)git. Duos na(m)q(ue) filios h(abu)it
primus homo. unus reprobus. alt(er) electus fuit — electa co(n)tinuit
Tres q(uo)q(ue) noe filios h(abu)it. s(ed) duob(us)
i(n) h(u)militate p(er)sistentib(us). unus ad p(at)ris
irrisio(n)em ruit Duos abraha filios
h(abu)it. s(ed) unus innocens. alt(er) fr(atr)is p(er)se-
cutor fuit. Duos q(uo)q(ue) filios ysaac
h(abu)it / unus i(n) h(u)militate s(er)uatus. alter
vero an(te)q(uam) nasceret(ur). reprobatus fuit
Duodecim filios jacob genuit s(ed) ex
eis unus p(ro) in nocentia venditur. aliis
vero p(ro) malitia. fr(atr)is venditores
fuit Duodecim q(uo)q(ue) ap(osto)li i(n) s(an)cta ec(c)l(esi)a
sit electi. s(ed) ne i(m)probati remaneret
unus eis cu(m) misce(tu)r q(uo)d eos p(ro)b(ar)et q(uo)s
p(ro)baret / sic na(m)q(ue) iusto. p(ec)cator cu(m)
malicia iungit(ur) / sic i(n) fornace
auro palea. cu(m) igne p(re)m(itu)r
ut quo ardet palea. aur(um) pur-
get(ur) / (et) sic(ut) i(n) civitate bonu(m) e(st) q(uo)d i(n) b(ea)t(itu)di(n)e
p(re)p(ar)ate eo(rum) int(er) malos p(ro)ut b(ea)t(itu)d(o) i(n)
[illegible] recipi eu(m) valde
laudabile e(st). bonu(m) e(st) cu(m) bonis

gl(osa) 1 mor(alia) i(n) p(ri)n(cipi)o

sed bonum et ad malis. Ad cuius
fulse et inter bonos bonum esse et
ita immensi premii et bonum inter
xxx malos extitisse. Iob 30 frater fui dra-
conum et socius strutionum. Et cant. 2
Sicut lilium inter spinas sic amica mea
inter filias. Et sic secundo dominus inter pec-
catores translatus est scilicet de rebellione ad
reconciliacionem, de dissolucione ad reli-
gionem, de repugnacione ad quietacio-
nem, quia deus electos suos transfert.
Primo transfert eos a statu
peccati et iniusticie sive originalis sive
actualis ad statum gracie et bone
et ad penitentes ... consules profugos
et proscriptos et in comunibus regnis
vagabundos revocat graciose et ad pacem
reconciliatos admittit. Ita deus suos
rebelles recedentes ab eo peccatis et
conculcantes in regno diaboli et regnare
dimittere mortis transfert misericordi-
ter ad regnum suum et reparare ... fuit
tit. De isto genere translatus fuit
paulus, petrus, magdalena et
matheus et multi alii inter quos
Augustinus de quo sic legitur: Invenit se
se Augustinus longe esse a deo in regione
dissimilitudinis. De ista translacione col. 1
s. indes et gtos per vilos Eripuit nos de potestate tenebrarum
et transtulit in regnum filii dilectionis sue. sui
tempore hyemali quo omnia sunt quasi mor-
tua. ... plures ortulani transfert
de loco ad locum bonas arbores
et plantas et herbas / auellens eas
radicitus a terra in qua steterunt prius
et per tale transplantacionem alie herbe
fiunt fertiles et fructuose que prius
fuerunt steriles et inepte. Ad prius
figuratur tempus hyemale et frigidum // tempus tribu-
lacionis et adversitatis. Cristus mortalis
et ortulanus quod apparuit Marie
Ioh. 20. Iste ortulanus mittit quando
persecutoribus hyeme tribulacionis et infirmi-
tatibus et angustie et transfert eos per totum
eos et confessores in orbe terre et facit
eos fructiferos et fertiles qui prius
infecundi et steriles extiterunt. Ioh. 3
translati sumus de morte ad vitam
quia diligimus fratres. Secundo transfert deus
electos suos de dissolucione in religionem
sicut ortulanus arbores plantandas

delicati fructus eorum ... viarum
et loco comuni ubi frequentatur
a bestiis leditur vel / modo a ribaldis
conculcatur quia stat sic iuxta in
via comuni. Ita quando homo ... vivo
producit fructum suum ad nobili-
tatem quam vel ledit in comuni vel
quam comunicat / et in plantis quam florere
et in fructu quam maturescit / qui
et plantam transfert in viridarium
vel in ortum suum bene conclusum vel
conclusum ubi fructificet sine impedimento
et fructus totus ad usum domini conservatur.
Isto modo moraliter. Secundo alii viden-
tur ... apta ad fructificandum in
seculo quia stant in mundo, quia etiam
... dispensacionem quia profert gem-
mas et flores per signa proposito
quod multa bona proponit facere
sed statim leditur a bestiis id est a be-
stialibus hominibus dediti voluptatibus
huius vite vel conculcatur a ribaldis
... fructus maturescat et impedi-
tur et agitatur a ventis vanis
hominibus. Sic quod vix aliquem fructum
boni operis producit ad maturi-
tatem. Ideo transfert alios in ortum
sic religiosos. De quo cant. 4 Ortus
conclusus soror mea sponsa
etc. Messui mirram cum aromati-
bus meis. In isto ergo orto ...
mirre fuit et aromata ...
... De hac translacione ps. ...
vineam de egipto transtulisti. De
egipto id est de tenebris mundanis
eiecisti gentes id est multa impedi-
menta. Tercio transfert deus suos
de repugnacione ad quietacionem
sicut rex ... aliquem servum qui diu
officio servili servitio laboravit ...
movet eum ad aliquem statum
et premium pro labore suo. Sic et religi-
osis ... ad eternam dignitatem
... dat sibi honores et
redditus, officia et mancipia ...
... de labore transfertur ad
regnum. Isto modo ... in hac
vita laboravit transfertur finaliter in
regnum celorum. Cant. 4 ... plantavit
et translatus est. De hac translacione ...
prius
(in paradiso) ... quia ...

Fr[ater] fui draconu[m] et soc[ius] Job xxx c.
strucionu[m] / Fr[ater] fuit draconu[m] no-
mine maliciosor[um] ho[m]i[n]u[m] vita p[er]u[er]sa
d[e]signat[ur] et ex parte q[uod] traxerit
[illegible] q[ui] draconib[us]. Sunt eni[m]
quippe vero q[uo]d dracones [illegible]
et maliciosa sup[er]bia inflantur
[illegible] al[ia] strucionu[m] appellacione
nisi simulatores intelligi pot[est]. Strucio
enim pennas h[abet] s[ed] volatu no[n] h[abet].
Q[uia] simulatores quiq[ue] sp[eci]em s[an]c[t]itatis
h[abe]nt. s[ed] vitam s[an]c[t]i[tatis] no[n] h[abe]nt. S[an]c[t]a
~~t[er]ra minime penna v[ir]tutis levat~~
corp[or]e quippe eos bone actio[n]is
decorat. s[ed] a t[er]ra minime penna
v[ir]tutis levat / Elect[us] itaq[ue] s[an]c[t]e
[illegible] plurib[us]: quipp[e] [illegible] int[er]
se quosda[m] maliciosos ac simulatores
portat. dicat. Fr[ater] fui draconu[m]
et socius strucionu[m]. Sup[ra] in Cantica
Sicut liliu[m] int[er] spinas sic a[mica] [mea] [illegible]
Bedam ait in medio nationis
prave degentes: int[er] spinas asp[er]os
lacerati [illegible] nec ledun[tur] in
via moru[m]. Sicut eni[m] liliu[m] int[er] spinas
positu[m] albet et fraglat. Sic sponsa
Chr[ist]i int[er] tribulationu[m] angustias
[illegible] et virtute pollulat / q[uo]d
liliu[m] int[er] spinas sic amica mea
fidelis a[nim]a int[er] filias [illegible]
[illegible] sup[ra] [illegible] vj / no[n] bonos [illegible]
de q[ua] pugnat Subnigros Attende
[illegible] [illegible] eius au[tem] maledictu[m]
e[st] t[er]re [illegible] cu[m] colu[m]nis [illegible]
Spinas et tribulos germinabit t[ibi]
Donec ego in carne e[t] a[nima] sum
spinas [illegible] [illegible] / et [illegible] pa-
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] aculeos [illegible] liliu[m] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], videat qui
vigile [illegible] q[uod] te optat [illegible]
custodia [illegible]. [illegible] undiq[ue] spinis
[illegible] aculeos [illegible] / ut
cu[m] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] floris [illegible] / [illegible]
ut [illegible] [illegible]. [illegible] / [illegible]
q[uo]m [illegible]. [illegible] q[uo]d [illegible] nos
[illegible]. [illegible] duo i[n] timore [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] operari salutis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut pote [illegible] [illegible]: q[ui] [illegible]
[illegible] ambulaverit et ad [illegible] [illegible]
[illegible] q[ui] d[icitu]r Sicut liliu[m] int[er] spinas
sic amica mea int[er] fi[lias] Denique [illegible]
[illegible] / [illegible] sp[iritu]s [illegible] i[n] [illegible]
[illegible] d[icitu]r [illegible] [illegible] spina Bene [illegible]
q[ui] [illegible] [illegible] e[st]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. corrigunt culpa[m] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] i[n] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Spina culpa e[st]. spina pe-
[illegible] [illegible] Spina [illegible] [illegible] vicin-
[illegible] e[st]. spina [illegible] [illegible]. [illegible] vicin-
[illegible] [illegible] liliu[m] int[er] spi[nas]
o candidu[m] liliu[m]. o tener et dulcis
flos [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] q[uo]d [illegible] [illegible]
int[er] spinas / plenu[m] e[st] [illegible] spinis
in t[er]ra sunt. in aere sunt. in carne
[illegible] sunt / [illegible] [illegible] et [illegible]
ledi. Unde potens [illegible] no[n] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ego [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] undiq[ue]. tibi [illegible]
[illegible] tribulacionu[m] [illegible] tribu-
[illegible] a [illegible]; no[n] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a [illegible]; [illegible] [illegible]
[illegible] formidet / [illegible] q[ui] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]:
[illegible] [illegible]: [illegible] au[tem] no[n] co[n]fundit
[illegible] [illegible]: [illegible] lilia agri quo int[er] spinas
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] e[st]. et [illegible] i[n] clibanu[m]
[illegible] custodit. q[uan]to magis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:
[illegible] et sponsa sua [illegible] /
Denique custodit [illegible] [illegible] diligentes
se. [illegible] liliu[m] int[er] spinas [illegible] [illegible]
[illegible] titulo [illegible] v[ir]tut[is]
int[er] [illegible] [illegible] [illegible]. et int[er] ma-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pace. pacificus et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] liliu[m] int[er] spinas
[illegible] [illegible] int[er] prava
[illegible] [illegible] no[n] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de medio tollitur nec [illegible]
q[ui] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] int[er] [illegible] [illegible] et [illegible]

89

Circa h̄ aduitendu q aliqui cito
de medio rapiunt' Aliq̄ at diu
cius vita h̄nt 2 [illegible] ubi lui aly
cor petores diu tollerant' Aly vo
cito extigut' / et pt diu h modi
duisi prouenit' ut et gracia i
diuse locu h̄at et nua dei cu
ipse clarius refulgeat et ut
iustia ita bonu ut sp̄as resplendeat.
na uudiqz pit in p̄bic adu sario
[illegible] perhibit b' [illegible] p̄o coa e iii.
[illegible] dona a b̄to Job mapi
tudo q' cor flouit int spazo ace
bos dux [illegible] Job i h[illegible] [illegible]
bello sup int petores vincus
no statu raptus ḃq fily et filie
rapte cadit ne malicia forte mu
taret intlletū eoz & ne fictio
decipet Job sustinuit v̄ba cop
latiu qi hostes co lati s̄ij i
[illegible] sub q [illegible] sue [illegible] clipeo.
[illegible] sub q uiuitus assitit undiqz va
vndiq uuiitus assistit undiqz va
[illegible] gladijs vigilat obmuiuit
[illegible] [illegible] tacite despiat [illegible]
[illegible] 2 filijs mortua [illegible]
dolet / carnie 2 p̄ percussa pacient'
tollerat carnie 2 coniuge male
[illegible] sapiet docet [illegible]
i [illegible] correctos [illegible] et [illegible]
dando dolo[illegible] vincebus. in dolor[illegible]
[illegible] / Una ergo machinatio
[illegible] suo vio [illegible] i
ta [illegible] vincu / [illegible] quippe
augmentu [illegible] / [illegible] v̄ba vo oper
[illegible] eig pacia / [illegible] ubiqz forti ter
[illegible] sapia [illegible]
[illegible] qr et flagella robore et
V̄ba flagella voce supauit Dici vo
[illegible] q' ad consolatos quide venint
[illegible] v̄ba [illegible]
[illegible] magis [illegible] qui mal
[illegible] deliquisse [illegible]
[illegible] iniquos [illegible]
[illegible] Sw [illegible] flagellorum
[illegible] i culpa [illegible]
et p̄t [illegible] da [illegible] cumulat
virtutes et ut [illegible] flouit int
[illegible] et p̄t vincens int petores
no statu sit [illegible] ne malicia
mutaret intlletū eius & ficta
deciperet animā ipsius

Contra illud de varijs [illegible]
percussionibus aut p̄ cussionu [illegible]
diuisa sūt quia Alia [illegible]
[illegible] qua petor p̄cutit' ut sine
retractacōe puniat' Alia qua petor
p̄cutit' ut corrigat' Alia qua no
[illegible] p̄cutit' no ut p̄terita
corrigat s̄ ne ventura committat
Alia qua plerumqz p̄cuti' p̄ qua
n' p̄terita culpa corrigat n' futura
prohibea' s̄ diu [illegible]
[illegible] percussione sequit' / [illegible]
[illegible] cognita [illegible] amet
[illegible] innoxijs flagellis attin
[illegible] merito p̄ [illegible]
cumula' / Aly cum petor p̄cuti'
ut absqz retractacōe puniat' [illegible]
[illegible] dē dij / plaga inica [illegible]
te // je 30 [illegible] castigacōe crudeli / et
[illegible] quid clamas adue[illegible]
contritio tua // [illegible] / insanabilis
[illegible] dolor tuus Aly petor
[illegible] p̄cuti' ut corrigat [illegible]
[illegible] Ecce sanus factus es
[illegible] ne tibi deterius
[illegible] corrigat / Alia cum saluat / in
[illegible] qr p̄ita [illegible] vim
dolor [illegible] Aly [illegible]
[illegible] culpa [illegible] s̄ futura vito
[illegible] p̄cuti / [illegible] ap̄te paulus de [illegible]
[illegible] ne magnitudo reuela
[illegible] me extollat. datus [illegible]
[illegible] qui [illegible] s̄ ne extol
[illegible] ap̄te indicat. q̄ [illegible] illa
ne crescat. [illegible] / no alī q
[illegible] culpa purga' / nonunqu
[illegible] n' p̄terita. ut p̄ futura [illegible]
[illegible] p̄cuti' s̄ ut sola diui [illegible]
[illegible] potencia monstret' / ut [illegible]
[illegible] de ceco nato dicit'
[illegible] peccauit h̄it a pa [illegible] ut ceci
[illegible] ihūs [illegible] s̄ [illegible]
[illegible] s̄ ut mai [illegible]
[illegible] quid agi' [illegible] ut
[illegible] flagello meritorum v̄bis agitur
[illegible] quo [illegible] vincit int petores
[illegible] aly et aly [illegible]
[illegible] de [illegible] ad deo [illegible]
[illegible] vincens int petores [illegible]
et raptus n' malicia mutaret
[illegible] a' ficto deciperet / Alt [illegible]
[illegible] et [illegible] i vita [illegible]
[illegible] [illegible] no [illegible]
[illegible] // et nob [illegible]
q' ē [illegible]

Fascinacio enim nugacitatis
obscurat bona et inconstancia
concupiscencie transvertit sensum
sine malicia. postquam Salomon
prius declaravit periculosam con-
versacionem cum peccatoribus conversantium,
hic ostendit per quam viam boni a
malis recipiunt inquinacionem. Sunt
enim in homine duo principia cognoscitiva et
virtutes, videlicet intellectus et sensus, et utraque
parte cognitivum quod sunt appetitivum
intellectus qui sunt appetitivum sensitivum et intellectivum
[illegible] quod [illegible] nostri [illegible] ubi doctoria
[illegible] duo principia quod sunt per eas
[illegible] regulantur virtutes. persona tota
ac ordinata ad deum et ad cor-
rigendam quacumque tota persona. duo
inveniunt nec [illegible] istorum duorum
principiorum corruptiva alias infectiva. sensum
est viciosa lascivia in loquendo, sensus
est morosa diversitas in concupiscendo
et informacio alias infectio
[illegible] est deceptoria in apparencia
in perceptibilibus, sensus est corruptoria delectacio
in sensibilibus. [illegible] intellectus
[illegible] est [illegible] locutus de appetitu
intellectivo quem vocamus voluntatem intellectiva
ut tota parte racionale completa dicit.
Fascinacio enim nugacitatis obscurat
bona. Sciendum quod bona sunt triplicia
scilicet naturalia, supernaturalia et acquisita. natu-
ralia sunt potencie naturales tam anime
quam corporis, de quibus [illegible] et tercio
de anima per totum. Supernaturalia sunt tres
anime virtutes theologice scilicet fides spes
et caritas, de quibus 1 Cor. 13 nunc
manent fides spes et caritas. bona
acquisita sunt scientie et virtutes mo-
rales in quibus tota perfectio consistit
[illegible] qui habet ista tria perfecte bona [illegible]
[illegible] potens ad regendum se et alios
tota ista sunt enim naturalia et acquisita
et gratuita sive [illegible] ab [illegible] omnium
deo. de [illegible] considerat. quilibet [illegible]
[illegible] quid dicit [illegible] littera [illegible]
Fascinacio enim nugacitatis id est alienas
dignitatis obscurat bona. [illegible] fasci-
nacio est infectiva visio alicuius per se
nocive scilicet virtus latet [illegible]

visuale vocatur. nam visus [illegible]
solet dicere (quod malicie [illegible] vetule te-
nellos pueros inficiunt solo aspectu
[illegible] angulis et [illegible] [illegible]
quibus teneros oculis michi fasci-
nat agnos. dicunt et antiqui philosophi
quod acta per ymaginacionem immutat oculum
quod est [illegible] tenue et spirituale. et
oculus infectus immutat aerem et
aer infectus immutat tenue corpus
infantis et immutat per [illegible]
[illegible] ad [illegible] et pueri [illegible]
[illegible] alias refutando [illegible]
[illegible] sed [illegible] fascinare ad [illegible]
nugacitas autem est assiduitas [illegible]
[illegible] nuge autem sunt truffe. verba [illegible]
ad [illegible] apta ut [illegible] narra-
ciones [illegible] [illegible] vale ut [illegible] ad
ludum [illegible] intellectus [illegible]
perfectus [illegible] ista tria [illegible]
[illegible] dicit [illegible] de facili deprava-
ri ad malum. [illegible] fasci-
nacio id est occulta et infectiva
decepcio nugacitatis id est vanitatis mun-
danorum. non [illegible] vane loquencium
obscurat bona. [illegible] enim contingunt
[illegible] tria bona predicta. naturalia gratuita
et moralia. sed [illegible] obscurantur ista.
[illegible] fascinatur volun-
[illegible] [illegible] opus in [illegible]
[illegible] videt bonum quod alii [illegible] fa-
ciunt et [illegible] fascinati quod [illegible]
[illegible] ut [illegible] societatis sunt [illegible]
faciendum [illegible] iudicium [illegible] est
[illegible] sed quedam [illegible] id est gloria
obscuratur. [illegible] est [illegible] que predic-
tos [illegible] adulterii [illegible] in
[illegible] aliquando [illegible] cardinalibus aliquando
cum regibus et episcopis. et [illegible] non [illegible]
se [illegible] obfascinatur [illegible] an-
tiqua societate per quam obscurantur
predicta bona naturalia, gratuita et mo-
ralia. [illegible] agens [illegible] virtutes,
est varia [illegible] voluptatis [illegible]
[illegible] delectacio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] mora in [illegible]
[illegible] [illegible] voluptas [illegible] tollatur
malum. sed modo [illegible] est quod [illegible]
[illegible] sed mora [illegible] alia.

als avos

pri-
pue

Et cum intrat conuiuia potatorum uel
bibitorum uel ambrosiorum uel detractorum
uel cupidorum. uelit nolit. si se commu-
nicat ultimo uidere et cetera est uehementer
labor et difficultas in tam continu-
is luctis reportare uictoriam / certe periculum
est / quod frequenter contingit. quod in quibusdam
conuersatione subuertit ff. ij. sunt maliciam
et est ff. ij innocentis / Et sic de subue[r]
sis ff. ij. Secundo cum secundum naturale appetibilem
ut negatur a uite / sicut dicit. lectio tertia. Et
per se de ff. ij. / quam alias per se / quia ff. ij precedit
ratione et respectu ratione ff. ij turpitudinem et per
rationem. et est facile de ff. ij. sicut malicia in-
terna. de ff. ij innocens non oportet malicia
de aliorum obscurat bonum. ¶ Nonum quod circa bo
norum discretionem decipitur iudicium mun-
danorum. Quod cum sit triplex bonum. scilicet naturale
et fortune bonum fortune sunt minima / bonum
naturale media / bonum gratie maxima secundum
Augustinum atque mundani non sic iudicant
[illegible] de diuite luce 12
si porus [illegible]
[illegible] ait sic. Anima quam multa
bona reposita in annos plurimos. comme-
de et bibe et epulare. Dixit ei
deus stulte hac nocte
deus animam repetet. quod parasti
[illegible] quod thesaurizat
[illegible] et non est diues in deo. ista glosa. Et
et non est diues in deo secundum glosam. Et
[illegible] stulti sunt certo decepti
[illegible] temporalia bona et magis bo-
na iudicantur [illegible] magis sunt
[illegible] in deo diues efficitur glosa 12
[illegible] bonorum thesauro contempnunt
[illegible] bona. [illegible] decepti
[illegible] temporalia bona indicant
[illegible] spiritualia vero [illegible] sunt uirtutes.
[illegible] magis. spiritualia uero [illegible]
minima [illegible] quod contingit
[illegible] oculis [illegible]
[illegible] dyaphanitatem / quando
[illegible] male iudicat de re / sicut apparet de ba-
culo cuius [illegible] uidet oculus
[illegible] in medio [illegible]
[illegible] certo iudicat [illegible]
aquam. certo [illegible] quod oculus uidet.
sit fractus [illegible] uisum in
est in medio rariori. certe [illegible]
medio densiori. [illegible]
maior. quam [illegible] sit. sicut patet
[illegible] uisu sub aqua / quando aliquis
oculus uidens est in medio densiori
et res uisa in medio rariori

et res uisa apparet maior quam est. sicut
stelle quia sunt magna corpora. [illegible] no-
bis apparent. non solum [illegible] distantiam
[illegible] subtilius [illegible] in quo sunt stelle
[illegible] uidentur quod est multo subtilius
quam sit aer in quo est oculus [illegible]
[illegible] ignis. quod est subtilium
et rarior quam aer et medium [illegible]
[illegible] maior dyaphanitas
et tenuior quam sit aer [illegible]
uera spiritualia bona cum sit corporalia
et delectatio de cibis acceptis sunt
corporales [illegible] in rebus [illegible]
[illegible] quam sit oculus [illegible] quam est
[illegible] purus et [illegible]. [illegible]
[illegible] de ea [illegible] uidetur nobis [illegible]
et maiora quam sint [illegible]
[illegible] spiritualia et corporales ab eis ac-
[illegible] sunt spirituales. [illegible] quod [illegible]
spiritualis [illegible] non uidetur minora
quam sunt [illegible] apparet [illegible]
[illegible] corpus [illegible] non inueniet
bonum et [illegible] Dum [illegible] uelocitas
[illegible] [illegible] et non
[illegible] bonum [illegible]
debitum [illegible] turpius. [illegible]
dam [illegible] uoluptates carnis et delectationes bo-
[illegible] Seneca [illegible]
[illegible] arguit [illegible] ista bona non
[illegible] nota bona. [illegible] feliciores
[illegible] deo / quam [illegible] nobis
[illegible] libido a[illegible]
[illegible] epularis leticia [illegible]
[illegible] inestimabiles
[illegible] et [illegible] uoluptas [illegible]
[illegible] bona deo [illegible]
ista [illegible] uota bona. [illegible]
[illegible] bona [illegible] uolu-
[illegible] animalibus quam hominibus [illegible]
contingat. illa [illegible]
[illegible] non [illegible] fatigantur [illegible]
maior est. et [illegible]
[illegible] quod [illegible] feliciora [illegible]
[illegible] subbibit non est [illegible] felici-
[illegible] in carne [illegible] Bona [illegible]
sit [illegible] quod non dat solida [illegible]
[illegible] uisa [illegible] quod [illegible] feli-
citas [illegible] est non [illegible] et [illegible]
tibus [illegible] est [illegible] in [illegible]
[illegible] illi cum animalibus communia sicut [illegible]
quia

10 equalior [illegible]

s[icut] leo e[st] fortis et leo e[st] fortis / superbus
et pavones formosi sunt sed volucres
et equi veloces sunt celeres / Unde q[uod]
in homine p[ro]prium e[st] de eo. Sed qui p[ro]prium
hoc e[st] p[er]fectum hoc e[st] perfectus / q[ui]a unum
quod tuc e[st] bonum. qui predicat p[ro]
f[e]c[t]o d[e] h[oc] Mich[eas] vj c[apitulo] Iudi
cabo tibi o h[om]o quid sit bonum. et
quid d[omin]us d[eu]s tuus querat a te / utique
facere iudicium et diligere misericordiam
et sollicitate ambulare cum deo tuo /
De filio incostancie nota boecium
de dispensatione [illegible] i[n] fine / ubi
narrat de uno q[ui] cum voluit posse
uno solo respectu s[ed] q[uia] non potuit
in fine voluit et [illegible] [illegible] de
[illegible] [illegible] [illegible] est /
[addicio]
Nunc ad malum e[st] incon-
stancia quibus enarrat sic / Nam cum
fine attingit fluctus de uno in
aliud sed divites i[d est] avarus nunquam
saciari se putat q[ui]a fascinacio
i[d est] occulta et infectiva decepcio vani
tatis obscurat bona spiritualia
ad virtutem et nunc statum sui cuiusque et
incostancia quia fluit in concupiscen
tiarum [illegible] ut nec valeat [illegible]
beat [illegible] divinis impleri / Cui
avaro creato et instabili in
concupiscenciis dicitur ps[almus] Aperi os tuum
et implebo illud. Sed undique vas
plenum non p[otest] repleri alterius
nisi prius evacuato illo quo prius
implebatur Aliquin [illegible] deo cor[d]a
in [illegible] q[uo]d e[st] [illegible] ordinacio
ut h[ic] in altius [illegible] [illegible]
[Crisostomus?] cor h[ominis] e[st] vas quoddam. q[uo]d
avaricia impleatur et concupiscentia
terrenorum ibi nequaquam [illegible] capi
[illegible] quod e[st] [illegible] dator nisi
[illegible] et avaricia terrenorum prius
evacuetur. [illegible] quo scribit leo papa in
quodam sermone de amore pecunie
et divicia[rum] / q[ui] pecunie [illegible]
[illegible] astrictus / et ad lucri cupiditatem

[illegible] [illegible] inpigre non metuit / [illegible]
q[ui] e[st] in i[n] corde iusticie vestigium.
Ubi avaricia facit se [illegible] Ymago
i[d est] qui valet aperire pie cor et nunquam
cordis egeno. q[uo]d dupplex fumabitur
io dum non sit accipere unum et
gratiam [illegible] iudicium sine misericordia
illud [illegible] et proiciet ad locum
dampnatorum ubi [illegible] tor
mentum qui [illegible] non potuit [illegible]
ciari divitiis / [illegible] [illegible] [illegible]
zacharie 7 ubi angelus ostendit
zacharie amphoram in qua mulier
sedet / et interrogante zacharie
quid est hec / Respondit angelus
oculus eorum in universa terra / et talen
tum plumbi qui est super os amphore talentum
plumbi [illegible]. interrogante za
charie quid est hec respondit
angelus h[ec] e[st] cupiditas / Sicut enim
tandem due mulieres habentes alas
milvi amphoram de terra tollentes
et [illegible] [illegible] [illegible] / et interrogat
angelum zacharias d[icens]. Quo deferunt
amphoram mulieres iste. Et ait angelus
ut edificetur ei locus [illegible]
et ponatur ibi super basim suam. h[ec]
[illegible] zacharie [illegible] sunt [illegible] //
[illegible] mulier in amphora est
avaricia i[n] a[n]i[m]a. Et [illegible] nota
oculus eorum in universa terra / oculus enim
avari e[st] in finibus terre / p[er] massa[m]
de plumbo q[uo] clauditur os amphore
notatur impietas qua clauditur os
avari [illegible] [illegible] q[uia] quod avarus
impius est pauperibus. illos negando
[illegible] sed [illegible] crudelis e[st] [illegible]
[illegible] optia / Sed [illegible] [illegible]
avarus ille e[st] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] q[ui] alijs negat temporale
vitam s[ed] [illegible] negat eternam claudit
dit enim manus pauperibus. ne lar
giatur elemosinam / et claudit os suum.
ne confitendo accipiat [illegible] Sed
[illegible] [illegible] fiant labia dolosa

p duas miluos alatas alis · (milui)
duc codicos ita auaz auari p̄q̄ste
vz · auiditas · i · acquirendo · austitas
in retinendo. h[ec] ēē dui spōros velud
milui omnē modum · quib[us] i mundo
ac turpe surgerint auaro. sua
cum cor accedit ad rapiendum. alia
vero ligat ad largiendum. s. ut dicit dēt.
18 Sicut Job. ideo tenebre plata eius lago
et q̄ ardeat āta eū s[ed] te p[er] lo sta
dum mulcos tollunt alas deputi ·
et deserunt eam · i · tua. Exinde q[uo]d
min[us] corruptio dem / et vite dem
mest corrupcio tenebras puniunt ostat
tat q[ui] honor tenebras igitur
at q̄ honor tenebras / ibi eū stabi
plectus et stridor dentium / quam ipsa v. edificat
lite sup[er] bas[em]. quam p[er]a q[uod] horribili peste cetera
culpa c · xxi · q[uod] hoc vite p[er] hoc sollici
auarus in v[e]rb[is] vita q[ua] hic sollici
tudie inquietat et multis miseriis
vexat / in futura ad vitam in flamma
ultricia comburit · Sicut q[ue]s in quadam
ordine. auarus inquit h[oc] ardet eū ad
pe et multiplici cura custodie. et
postmo ardebit igne sedare. Cassio
igneus concupiscit peccatores q[ui] q[uo]d vide. q[uo]d
Ignis ordinatus utilis est. et nimius
ignis ordinatus utilis ē · et nimius
quali asp[er]s et p[re]cipue ipsi cibu
coquendum. nec cum domos vegetari
crude ut bruta. Ideo homines igne
indigent. aliqui tempore ut calefiant. Et
ignis inordinatus nimius ē periculosus
quo cum ictu desorvit tota silua
to ita igne magna dz adhiberi cau
tela. Spiritualiter sicut sp[iritu]al[ite]r est p[ro] patria
duplex ē ignis / quidam magne caritatis
et utilis qui nobis ē adiuuta domi
nicatus dixit Luce 12 / igne veni
mittere i · t[er]ram ut ardeat in corda
fidelium sacerdotum. aliq[ui]s ē ignis
cupiditatis et auaricie. et hic ē periculosus
nimis. unde de p[eccato]r[e] / ignis succensus ē
i furore meo et ardebit usq[ue] ad
infernum nouissimum. Et ipse igne co
medit oia mala. unde de p[eccato]r[e] / ignis
ardendo nix glacies sine ser
sicut a d[e]o operatur quando oculos
ut lucem vitatis unde nō p[ro]iiat
p[eccato]r[e] supercadit ignis scilicet et
auaricie

et nō viderunt solem. s. diuine in
fluencie. Exemplum p[ro] sibi in fa leuitici x.
q[uo]d nadab et abiu p[ro]ponentes in
thuribulis ignem alienum et non
de altari dum ut precepto erat. s[ed]
subito extincti sunt et erant filij
filij aaron. Spiritualiter p[er] hos duos
filios audiant eorum et duos ul clericos
tos et religiosos / quis precipitur
igne sacro ponere in thuribulis
suis · i · in cor. in templis et corpo
ribus precipue s. caritatis / et p[ro] his
accipere igne cupiditatis tanti voluit
qui in ope q[uo]d auaricie deditio
nullus tamen p[ro]pter. Exemplum maxime loco
ibi · q[uo]d vivus catholica clerice due
sacerdoti sed ullo implere corpore
ita oz ulla cupiditate violari / q[ue]
cum pecunie auida. ut abstinere
uouit a p[ro]prio ut grande terrenum
ut pietatem adhibe corpus / de
cum de altari dum · i · dono de
igne assumere caritatis & in suis thu
ribulis cosuicere. Tunc cum odo
re deo q[uo]d ipso · p[ro]grato accipitur et p[ro]
p[ro] bono operatus ipsa donabuntur ·
Sed p[ro]h dolor multi in loco ignis
prohibitum accedentes. nō odorem
sed intollerabilem deferunt fetorem
Sicut b[ea]tus p[er] p[er] caritatem q[ui] p[ro]
mittat li gemibili signo e · p[ro]p[ter]
obprobria. sputa. clauos. flagella
lanceam et crucem. h[oc] d[ict]a i forn
et auaricie conflatum. Tacqus
tres tpi[bu]s · quorum /. et p[ro] quam vim
suis marsupijs includere festi
ueraverunt a juda scariotis drutiis
q[uo]d i° borum cum includeret de uiaio
nibus compescauit / ipsi voraciones
nec. horum infinitas cogitat
peccatas. Unde dolor cum prelatos
clericos et religiosos videmus
diuina sacramenta. prophanatos
pecunia et dei legem propter pecuniam
superdi t[er]re / magister salomo spiritus
dicit q[uo]d fascinatio nugacitatis et vani
obscurant bona. s. eterna et in corporali
cupiditate putans se felicem d[omi]n[u]m
tibi q[uo]d st[ultus] uanus / dimittitur gor
q[uo]d sic dat neque /

voracioni

flugo gl[os]a ut flugas in cor. ista v. ē q[ui] in ure h[ec] afflugo
deflugo et
p[ro]flugo gl[os]a ut p[ro]flugas d[e] ipsa d[e] ista deuastacionem

c[um] p[ro]fligunt

Consummatus in brevi explevit
tempora multa / placita enim erat
deo anima eius / propter hoc properavit edu-
cere illum de medio iniquitatis :
prosequitur Salomon propter ff. duas causas
assignavit. quare iusti in aliquibus
subtrahuntur a vita ista etiam in iuvenili
etate. videlicet propter divinam dilectionem et iniquitatis
dampnam [illegible] hic quidem assignat
tertiam scilicet sapiens fuit divinitus vi-
sitata [illegible] iustitiam Hec enim due sunt
[illegible] nec hec prius nunc fac condicione [illegible]
affectus [illegible] in [illegible] properavit
ca [illegible] dicit se Consummatus in brevi
explevit tempora multa sicut peregrinos
ad unum locum euntes. e diu in
velocius et tardius / non unus alius
tantum fit in nocte. quando aliquis in
de medio anno venit et quidam pere-
grini qui peregrinantur facit delicate
nimis diu dormiunt de mane et pero
tarde se deponunt de nocte et fa-
ciunt dietas parvas et crebro [illegible]
visitat vicinas et talis sunt [illegible]
di viatores / Sed nos peregrini sumus
omnes [illegible] cum [illegible] manete nobiscum /
et peregrinus Advena ego sum apud te et pere-
grinus sicut omnes patres mei Sed igitur at-
tendendum quod aliqui diu vadunt et tarde va
dunt eundo sicut in quibus diu vivunt
si convivere et lente proficiunt aliqui
tempore modico vadunt sed velociter am
bulant / sed pervenerunt hic se devotus
quod plus meretur apud deum in anno
vno. quam aliquis [illegible] vivendo in
multis annis / et de tali pervenit
monicho visitatur hic [illegible] Consumma-
tus in brevi et / Non est stellas
tus in brevi [illegible] quod hic [illegible] cecidisse
[illegible] complet tempus sum [illegible]
tempore scilicet in mense. complet motum sum
[illegible] altissimo [illegible] tardissime co
mplet cursum. sed [illegible] de saturno quia in spacio
[illegible] motum suum Et mora-
liter [illegible] et devote. motus [illegible]
[illegible] tempore [illegible] complent [illegible]
[illegible] alii et nobiles. nisi [illegible]

plus proficiunt in magis [illegible] ad
nuptias ambulant et ideo tarde
veniunt in [illegible] / et aliqui nimis tar
de sed timendum est [illegible] dicit [illegible]
ne tardes converti ad dominum et ne diffe-
ras de die in diem [illegible] Quia
[illegible] et levia [illegible] et [illegible]
[illegible] in brevi tempore [illegible]
medium [illegible] ad [illegible] usque ad
[illegible] mundi. [illegible] ille qui [illegible]
[illegible] tempore [illegible] et perfecit [illegible]
[illegible] dubium maior [illegible]
[illegible] ad deum [illegible]
[illegible] et [illegible] difficultates
[illegible] et [illegible] relinquunt et ad re-
ligionem confugiunt. magne [illegible]
[illegible] et [illegible] tali
[illegible] Consummatus in brevi explevit
[illegible] multa tempora [illegible]
[illegible] diu vivant
[illegible] et [illegible]
[illegible] vivat. [illegible] iustitiam
[illegible] Consummatus et [illegible]
[illegible] confugium et [illegible]
de in iustis [illegible] opprimit [illegible] 17 [illegible] [illegible] 4
[illegible] iustitia [illegible]
[illegible] in [illegible] penitentibus
[illegible] et vehementia [illegible]
[illegible] Frontinus [illegible] stratagema-
ton li. 3. c. 1. de marco cathone
tale belli cautela [illegible] in hys-
pania. et videret se quoddam opidum posse
occupare [illegible] inopinato invaderet
et [illegible] se quadriduo fuge. et
subito in hostes [illegible] bidruo per vias
difficiles [illegible] et [illegible]
et hostes [illegible] tale [illegible]
[illegible] tam faciles [illegible]
[illegible] victoribus [illegible]
[illegible] victoria ad [illegible]
[illegible] bidruo arripuerit [illegible]
[illegible] vos [illegible]
[illegible] et
[illegible] et
[illegible] opidum
[illegible] nobis [illegible] quod [illegible]
[illegible] restat facere:
Certe nihil aliud. nisi fuga per [illegible]

conuer[ti] diop[er] ludus recompensare et
ad deum redire quibus auctoritas per cor-
dis vel per cogitacionem locucionem operis et
obmissionis necessaria. possumus si
volumus in duobus diebus redire. vel
per contricionem et confessionem / nam satisfactio
condigna dei nec non exigit
sed per multiplicatas indulgencias et per
redimere opera redire possumus si volumus ... ergo
vtrarie penitencie perimus breue. pro facto
peccato mortali. Ergo pena perpetua
debebatur. ne copiatur in breui comple-
uit tempora multa. Et iterum tamen de pe-
nitente qui est de innocente sub-
iungit. placita enim erat deo anima
eius. i. placuit iuste et innocenter
viuendo et vltra penitendo ... Prop-
terea properauit. Hec vel diuina ac-
ceptacio perficere ad premia / vnde ga-
tiam ... allicere ad eternam.
et propositum iusticie sufficit ad merita
properauit deus educere illum de medio
iniquitatum. i. placuit deo propter sta-
ciones eius de loco clamantis mundi. pro-
ditor in palestra que omnes ... per
deiecit. educat de medio cingula et
datur ei corona. De medio iniqui-
tatum. i. hominum et demonum pu-
pso et maxime hominum malorum. qui
magis sunt vero impediunt quam qui
demones / vnde ... in ... omne
Attendite vobis ab hominibus qui a
quibusdam peius malis. et pro omnia
mala malis. quod est omnia mala
malus homo est peximus malus / homo enim
peior est quam ... dyabolus dyabolus
cum non videat ... non est auspes
ad eum attendere / homo autem malus. quibus
ad eum ... non ... vero illum non
homines sunt ... non ... illum non
timent. si magis eum contempnunt / non
eum dyabolus homine perstat ... si homo
dyabolo ... cum dyabolus mali homo
... eum homo ... non potest aliquis
... hostes. ... dyabolus si homo malo
non potest aliquis ... hostes ... ut homo
Placita enim erat deo anima eius ... quod
homo ... placita et deo ...
... vel ... cuius dolosa
amissione / ex eius dilecta ...

cara
ex eius cara specialis reliquerit / et quod eius
dolosa amissione. Sapiens enim non multum
dolet de amissione pueri / ..
ad sapientiam dei prius / plus se dolere
monstrauit de amissione anime pauperis
quam si totum aurum hyspanie perdidisset
nam multa talenta auri pro tempore perdidit
... ciuitates combuste et destructe
sed quamvis propter ... legimus fleuisse
... de perdicione anime pauperis
... legimus eum fleuisse
vnde Luce 19 videns ihesus ciuitatem
fleuit super eam / glo. plangit re-
probos ... cur plango.
...
ad amat animas vnde ...
... domine qui amas
animas. Ergo ... quod eius diligenti impen-
sione. Sapiens enim non multum ... cu-
rat. si perdit aliquid vile. ...
... animam perditam quesiuit. et
... annis / et labore
... et labore et
tandem passione in morte / vnde nar-
ratur fabule quod orpheus vxorem
suam quesiuit vbique ut inueniret
eam donec ad infernum descendisset
stans ibi ... annis
quesiuit. tandem ... descendit
ad inferna et eam ibi inuenit / vnde
... eduxisti ab inferno animam
meam. Ideo ... eius cara re-
... quia redimenda per se
... totum mundum non sufficiebat
dedit semetipsum. 1 cor. 6. Empti
estis precio magno / Item eum deus animam
... valde ... et caram
... Ideo dominus
animas custodit / nobis non custodi-
... nisi ... caras. vnde
nos custodia dat famulis ...
temporalia bona hominibus ... domus
custodienda committit / animas vero
custodiendas ... ideo
... custodire ... animas ...
... custodit ... iustorum ... in manu dei
... magis ... quam
... ita ... omnia ...
animas ... pendent. et
...
... qui animas ...

Unde Aug(ustinus) i(n) q(ua)da(m) e(pistola) quid est omnis
que malam / dicitis in q(ua) nil vult(is) ha(bere)
non uxore(m). non filiu(m). non filiam
non servu(m). non ancilla(m). non tunica(m)
postremo non caliga(m). et vult(is) habere
vita(m) mala(m) / Rogo te pone ante oc(u)los
tua(m) caliga(m) tua(m) / pro co(m)ple(mento) argume(n)tu(m)
p(ro)bat in li(bro) de doc(trina) x(ristia)na / q(uo)d ho(mo) malus
plus diligit morte(m) q(ua)m vita(m) / quia
morte(m) vult h(ab)ere bona(m). et vita(m) ma-
la(m). unde p(er)s(ona) o(mn)is diligit iniq(ui)tate(m)
odit a(n)i(m)am sua(m). De uno al(iqui) homi(n)u(m)
k(arissi)mi aliq(ui) a(n)i(m)as suas vendunt. aliq(ui)
perdu(n)t. aliq(ui) impinguerant. aliq(ui) p(ro) n(ichi)lo
dant. P(rim)o q(ui) a(n)i(m)as suas vendunt cupidi
q(ui) p(ro) divitijs hui(us) vite exponunt
se rapinis furtis p(er)iurijs et falsis
mercationib(us) symonijs et h(uius)mo(d)i. Un-
de Eccl(esiastic)i x. Nil e(st) iniquius q(ua)m amare
pecunias / hic e(ni)m a(n)i(m)am sua(m) venale(m)
h(abet). S(ecund)o sunt aliq(ui) q(ui) a(n)i(m)as suas p(er)du(n)t
et tales sunt ociosi neglige(n)tes viue(n)tes
et accidiosi ad opus bonu(m): non
curantes nisi q(uo)d una dies vadat
et alia succedat. Ecc(lesiastic)i xx. Est qui
p(er)dit a(n)i(m)am sua(m) p(re) co(n)fusione. T(er)cio sunt
quida(m) q(ui) a(n)i(m)am sua(m) impinguerant
Ille enim q(ui) impinguerat re(m) sua(m) non
intendit alienare d(omi)n(u)m. Sic et h(ii)
tunc d(eu)s quos alienat ad op(us) electi
faciunt isti demones q(ui) corp(or)a saginantes
et v(ir) p(re)ratij / Sed ab ad op(us) mun-
do quibusq(ue) volunt. dignitatib(us) divi-
tiis et voluptatibus / tande(m) succ(essi)ue
fuit delusus. et solvere non potest / quia
vita corrupta dimittere nequeunt
et sic finaliter pignus p(er)dunt. Licet
id quod pignoraverant incipiunt p(er)dere
non apponunt. Est en(im) notandu(m) q(uo)d duo
genera homi(num) a(n)i(m)as suas impinguerant
s(cilicet) dispendio q(uia) aliq(ui) vicio se p(er) volu-
ptatibus hui(us) vite dederunt dyabolo. Aliqui
v(er)o ut sunt p(re)lati et curati. q(uia)
a(n)i(m)as suas obligant p(ro) a(n)i(m)abus subdi-
toru(m) quoru(m) unicuiq(ue) d(icitu)r. iij Reg. xx.
De curato suo subdito q(ui) si lapsus
fuerit erit a(n)i(m)a tua p(ro) a(n)i(m)a illi(us). Quarto
sunt aliq(ui) q(ui) a(n)i(m)as suas p(ro) nichilo dant

et sunt sp(eci)al(ite)r invidi et iracundi
na(m) cupidus recipit pecunias et
divicias / lubricus voluptates
corp(or)ibus et ambiciosus honores / q(ui)
labores plenum et potum. Sed isti miseri-
ri nil recipiunt delectabile. Sed ama-
ritudine(m) et dolore(m) et(er)no(rum). a(n)i(m)am sua(m)
dant dyabolo d(e)ique qui iustificati
sunt iudicio. q(uia) a(n)i(m)am sua(m) debent p(re)-
ciosis. Addico. Consummat(us) in
breui expleuit t(em)p(or)a multa. Nam
iustus in hac carnali vita agitat(us)
quamquam brevi tamen a p(ecca)tis purgat(us)
et si non ad plenum tamen quantum fragi-
litas sinit et condicio hu(m)ana p(er)mittit
p(er)git ad patria(m). Sed quo(modo) Greg(orius) 18 mor(alium)
c. 26 scribit sup(er) 10 v(er)bo Job: Non da-
bit(ur) auru(m) obrizu(m) p(ro) ea / co(m)parando
an(imas) electos iustis eor(um) pinguedines
Quid na(m)q(ue) p(er) auru(m) obrizu(m) nisi
s(an)c(t)i angeli designant(ur). q(ui) recte et auru(m)
vocant(ur). et obrizu(m) / auru(m) q(uia) fulgent
claritate iusticie / obrizu(m) q(uia) nullu(m)
senserunt contagiu(m) culpe / ho(m)i(n)es
v(er)o iusti q(ua)mdiu in hac carne
corruptibili mortali vivunt. auru(m)
quide(m) esse p(ossun)t / obrizu(m) o(mn)i(n)o e(ss)e no(n)
p(ossun)t / q(uia) corp(us) q(uo)d corru(m)pit(ur) aggravat
a(n)i(m)am. et deprimit t(er)rena inhabitacio
sensu(m) multa cogitante(m) / Na(m) q(ua)mvis
in hac vita cu(m) magna iusticie claritate
resplenduerint. nequaq(uam) tamen ad puru(m)
p(ecca)toru(m) sordibus carent. ipso ap(osto)lo
attestante q(ui) ait Si dix(er)im(us) q(uia) p(ecca)tu(m)
non h(ab)em(us) nosmetip(s)os seducim(us)
et veritas in nob(is) no(n) e(st). Affirmante
Jacobo q(ui) astruit d(icen)s In multis of-
fendim(us) o(mne)s. Ps(almist)a et dep(re)cante
q(ui) ait / Ne intres i(n) iudiciu(m) cu(m)
s(er)vo tuo. q(uia) no(n) iustificabit(ur) in
(con)sp(ec)tu tuo o(mn)is vivens. Au(rum) e(rgo) obri-
zu(m) illi inveniu(n)t(ur). q(uia) i(n) ista qua (con)-
diti sunt in nocentia p(er)durant. et
fulgent claritate iusticie. et nullis
i(n)veniu(n)t(ur) maculati sordib(us) culpe. Hii
[illegible] licet alioru(m) m(eritorum) bonor(um)
victoria h(ab)ere op(er)a d(omi)ni scie(n)ciam
mortaliu(m) agnoscit. Ubi d(icitu)r ego
vivo. Ysa(ie) 38 Ezechias rex cu(m) d(omi)n(u)s
ait et dispone domui tue q(uia) morieris
oravit d(eu)s obsecro d(omi)ne

c. x.

et bona ad morte ut inde in se roborer(et)

Memento quesō quomodo ambulauerim
coram te in veritate et in corde perfecto
et quod bonum est in oculis tuis fecerim.
Hoc ipsum tangit b. g. xxxiiij moral.
c. b. narrando quod perfecta mala
hoc d. ad animum reducere ut gaudere
magis humiliat. Et si debito pon
dere. Amplius debes inspicere bona
que dum ferunt quam ea que nos iam
fecisse gaudemus. Sed hec humana infir
mitas est. ut plus ei intueri
libeat quod sibi in se placet quam quod
displicet. Et infra per. Hinc est quod
paulus completa in se bona postpo
nit et sola adhuc reliqua que
gerit complenda cogitauit dicens
Ego me non arbitror apprehen
disse. Hinc est quod post se de bonis
que agebat humiliatus. studebat ad
animum perpetrata mala reducere dicens
Qui prius fui blasphemus et persecu
tor et contumeliosus. Cum et psalmi
dicit Bonum itaque etiam amplius
conspicuum. fide per naturam subiectum
pulmore que eo d. tunc intulit
hoc iam corpore distentus se esse
cognouit. Ibi quippe premisit dicens
Ego autem iam delibor et tempus
mee resolutionis instat. Tunc ergo ad
memoriam reduxit perfectionem operis
sui cum premisit ad largitatem spa
tium nature subiecit tunc operis
Subiungit Sed cum dum viuimus
debemus bona nostra a memoria re
pellere ne extollant. Ita appropinquante
obitu plerumque ea ad memoriam
iusti reuocant ut fiduciam applicent
et desperatum timorem premant.
Qui etiam corinthiis bona sua
enumerando narrauit illos confir
mare studuit. non se ostentare. Hic
Cum hec nouum quod mors quasi bestie
cornute vnde scribitur iij regum xxij c.
quod sedechias filius chanaan fecit
cornua ferrea dicens ad regem hijs ve
tilabis siriam Quod vero premunit cor
nua bestie preparat defensionem

qui per armis cetera que capre sunt cer
tos dentibus super frontalibus admon
dandum premidit ab ut cornua ad
feriendum. Et quia contulit ei
cornua duo ut vndiquaque fe
rire posset Est enim mors di
cornuta bestia et armata a
cutissimis cornibus ut feriat ad
dexteram et ad sinistram ut iuue
nes et senes diuites et pau
peres doctos et indoctos sapien
tes et fatuos suis ictibus feriat
et conterat Figura daniel viij
ubi legitur quod daniel in visione vi
debat super portam vlai in susis
vidit arietem habentem cornua ex
celsa et vnum excelsius altero
atque succrescens et ventilabat
cornibus contra occidentem contra aqui
lonem contra orientem et meridiem. Expli
catur applicat bestia mors est mul
tiforma quia habet duo cornua ut si
quis vnum subterfugerit reliquum
non euadet. et percutit in orien
te id est in etate puerili. et percu
tit in australi id est in iuuentute que
humida et calida. percutit ad aqui
lonem id est frigidum et pauidum id est in
senectute. Aliter percutit in occidente
id est quando vsque ad decrepitam perue
nit etatem. Et ista sunt tanto mole
stius et durius quanto plures illi
succedunt gemitus et dolores in spe
rate salutis.
Expl. ergo quod alij citius alij tardius
cursum vite consumant vnde et qui
rapitur ne malicia mutaret intellectum
Consumatus in breui expleuit tempora
multa quia placita erat deo anima
eius que dies alij reuelat mortem su
bitaneis s. quod ubi [illegible] in gra
tia [illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] mala [illegible]
[illegible] corde [illegible] ut [illegible] umbra
mortis ego [illegible]
ut gaudium [illegible] in hac vita in
[illegible] mors quod [illegible]
[illegible] et [illegible]

17

rta est et comede in letitia panem
tuum et bibe cum gaudio vinum tuum
quia deo placent opera tua / Eccl. 9
Tangit littera placita enim erat deo
anima eius propterea properavit educere
illam de medio iniquitatis. Ideo
ut vita perfecte in patria gaudeant
et mortem cum desiderio expectent
omnia enim nescit homo utrum amore dignus
sit vel odio. mori formidat / quia
Ideo securus est morte in desiderio
ph. cupientes dissolvi et esse cum xpo
Sed mortem quia mors bonorum est in-
itium eterne vite / Sen. in epistola / Contra ea que
diem tuum vita ubi mors absque fine
pessima vita ubi mors absque fine
laudis eius perfecta cum dulcedine ad adventum
et complevit cum devotione pergere in
vitam optatam quam nobis concedat
Christus Amen

Populi autem videntes et non intel-
ligentes. nec ponentes in precor-
diis talia. quoniam gratia dei et misericordia
in sanctos eius et respectus in electos
P illius. Divina provisio et providentia electos
suos gubernando admirabilis ...
utilitatis indicatur. Solent autem ... ar-
guere deum de iniustitia homines ... propter
eos de eo quod iniustos in pace permittit
affligi et consumi occidi sed iniustos
ad dignitate et diu permittit vivere
in quiete / Istud mirabile quia videntes deus
iniustos malos prosperari permittit
et bonos contempni et confundi.
immo moverit philosophos et poetas
quod quidam negaverunt deum ... providentiam
et curam de rebus inferioribus /
et quod omnia ista inferiora evenerunt
per casum et fortunam. Inconsolabilis
agitati in quia ... conclamat Boetius
primo de consolatione metro 7. O stelliferi (i. conditor)
conditor orbis / Qui perpetuo nixus
solio / legemque pati sidera cogis Rapido celum ||
Ubi conqueritur et declarat quod omnia
a principio. quamvis deus motus corporeum
in ... scilicet solis lune et siderum.
Sed universorum regulat. quia omnia sunt

|| turbine versas et

.72. P. c. 4

ita lege tenentur et eodem arbores
et fructus et semina quecumque nascuntur
in terra. Quamvis iniqui soli homines vi-
dentur a divina providentia sequestrati
et fortune committi ad regendum
quod quis pati potest / quia iniusti iniustos
ducunt et reges vivunt / Istud autem ... e
contra ... fuit in iniusti. contra quod
idem Boetius arguit in 4o libro. quod ultra
aliam vitam ... iniusti ista illos
iudicaverit confundi. quod vero si in presenti
videre prosperitatibus malorum af-
fectus / Si ergo dubitatur in quem videt
malorum ... scilicet afflatus in ista littera.
Salomon ... quod precedit quod ignorant homines
videntes quod in iustitia dei negotium nimirum di-
vino ... consistit vero in isto / quia deus permit-
tit suos affligi ad tempus in-
iuste. ut postea permaneto pace
gloriosa conveniant in perpetuum electi ista
continuacione futura: mali non intel-
ligunt sed divinum regimen erga electos
suos respiciendo. Duo in littera fuit in
ista littera. Primo reprobatur peccatorum igno-
rantia / secundo declaratur divina iustitia in
quiescendo 2o in parte ... / Populi autem vi-
dentes et cetera / Populi videntes iustos
tribulari / quia multe tribulationes
iustorum et non intelligentes premium
quod eis dabitur in futuro / nec ponentes
talia i. divinas provisiones in vita
... in precordiis suis. i. in affectu
sed notitia / et in affectu sed notitia
fides ... capitulo ... quod ... credit
deo. cum quod credit ... et operatur
et talis ponit in precordiis dicta dei
precordia enim secundum Isidorum xi ethimologiarum
sunt loca vicina cordi quibus sensus
percipiuntur / Iere. 33 precordia ... quod
vota cordis. et a quibus ... cogi-
tatus illius / Cum in ... i ... impor-
tat ... quod non intelligunt divinas
... provisiones in precordiis suis. i. in
debita affectione Luc. 12 plus non
intelligens vapulabit / Et ... reg-
... ignorantia ... declaratur
divina iustitia / quoniam gratia dei ... et tangit

eos effectus primus benivolencie erga
homines vz' gram' nicam et respectum/ Sa(n)c(t)a
plebs iuste vinculis ad ro. 6. Gracia
vita eterna. et ij cor 6 hortamur vos
ne in vacuum gram dei recipiatis quam
prauitatibus i. pro gratia diuina plena et ta
et erroris .3./ gratie dicit quod gratia non sumus
consumpti et respectus in noctibus luce .f.
respicient singuli ut aualli pre seculi misericordia
domini dei erga peccatores et nouos/ quia
Sapientia facit peccatum contra bonos in diuina
misericordia non obstat. si quia peccatum concludit
concludit et includit concludit in iudi
concludit a regno includit in inferno
tio/ concludit a regno includit in inferno
contrario dat misericordia soluit argumentum nec
sed in iudicio concludat/ tollit impedimentum
quod in iudicio concludat et frangit
nec hic a regno dei concludat et frangit
nec hic in inferno includatur
ligamento. nec hic in inferno includatur
ita quod facit iustitia contra peccatorem
In denunciatum sed fures in vinculo iusti-
tie. ita facit iustitia sicut
mutat furem. ideo facit iustitia sicut
sed misericordia facit superexcedit et iudicium.
sed principaliter superior iaco. ij. quia superexe-
altat iudicium et Math. 12 et prouer. quia e.
quam volo et non sacrificium. nunquam
eorum nasseretur nunc quia vocat/ et peccatum
concludit a regno. sed lex concludit
domum a peccatoribus sanctorum/ sed impedimentum
tollit misericordia et ianuam reserando sponse
post de ioh. x. ego sum hostium/ hostium
hostium frangit diuina misericordia cum baculo
de tanto impetu, quod viam per portam
descendit ad infernum et reliqua inde
ad populos suos iustitia de vinculo
virorum qui vocati sunt gustabunt cenam
meam quod continue misericordia dei ecce cito in
platheas et vicos ciuitatis luce 14.

compelle in
trare ut im-
pleatur

Tercio peccatum in inferno includit sed solu
tum non solutum detinet hostium
in carcere. nam iustitia de sanctis dicit
non exibis hinc donec reddas no-
uissimum quadrantem. luce 12 et ideo
misericordia et ligamentum soluit redimendo
sed oramus pro redimi nunc domine et
7. rempcione mei et apoc. 7. redemisti
nos deo. et 1. cor 6. empti estis
precio magno/ cum iustitia dei con-
trarium peccatores in inferno concludit
deus dat aperta inferni eorum domine
eternaliter corpus contra in libro de gratia dei e
dubitatio in speciali/ Dubitacio breuis est opera
misericordia et iustitia continuantur et videtur
.1. quod non quia in iusticie impiis totum apparet
misericordia et ideo iustitia/ et quia in iustitia

Dubitatio

proponit meritum quia in iustificatione
illius meritum procedit in impio quia
ipso quia solum misericordia. pro punit bonos a
affliguntur in infirmitatibus et in mor
te. et ulterius aperit ibi iustitiam quia liberat
ab eo peccato, non sunt debitores alio
rum quia iuste tulit patrum pro. non
videtur esse iustitia quod vnus peccatum alte
rius puniat si quia facit deus frequenter pro
peccato maledicitur e canaan
filius eius genesis ix/ et peccato dauid
quod peccatum numerauit populum et peccatum suum
fit ix. et ulterius pro godrizy dacon et
peccatum peccaluerunt in adoracione vitu
ei quia sicut prauitas. non ait a aaron
lege libro quod deus acceptor est
pro pro actibus ad ro. xv. de duo hy
prof pro fuisse iustos contra peccatores ad confir
mandas promissiones patrum/ gentes
autem super misericordiam honorare deum quod
tamen ipse autem sola sunt misericordia. iudi
cio pro non iudicorum sola iustitia pro in
ceptatur vel ita et iustitia in regibus
Iste vel ita et misericordia quod non in deo operis
tur vel non quia in deo operis
autem p3 ro. ix. cum et ipse deus non
erat aliquid boni aut mali et super
non operibus sed vocante deo et iacob
dilexi. esau autem odio habui. pro vnius
videtur dare meliora pluribus de malis
et minus de bonis quia hic facit deus
distribuendo temporalia quod ideo distribuend
ut e misericordia vt iustitia ad oculum
ro. 8. semper venit diuina misericordia et iu
stitia ad quod quia misericordia et iustitia
accipitur pro largitate et communiter accipiuntur
stricte et proprie/ large hoc opera dei
et vocatio benefacendi creatione super ipsa
non dei sed ex concordia bonitatis sue
cum creaturis/ et in isto loco dicit quod
quia in dei opera misericordia et iustitia con-
iungitur quia deus opere suo facit semper
in conformitate sue bonitatis/ et voluntatis
benefacere creature impendendo res bonas
cum creature profectu vtiles et bonitate declarantur
et per iustitiam et misericordiam non conueniunt
opponitur, primo pro doctor anselmo in
prologion ij c. ix dicitur de iustitia
quia in iustitia et deus pro tanto bonum. ut
precedit sicut bonitas. et prius de anselmo. sicut
tamen quod vnique venit diuina misericordia et iu
stitia. et ita iusta duo termini in iustis sunt
secundo accipiuntur misericordia et iustitia stricte

72

extrinsece et mala dei et voluntati dei
ad submovendum ministerium ut mala
injusta ut dei. et voluntate dei admi-
nistrabit diabolus peccatum demonia. et cum
mens et demonem non sint ministri voluntatis
creabile [illegible] est quia in dono opere dei
ipsa duo conjunguntur secundum id in opere
tributorum. quod sit voluntas creabile de
lege communi. Ad primum in 2° dicendum quod in
justi et impii procedit motus liberi
arbitrii. propterea aliqua non juste
esse videtur quod deus non infundat gratiam
quod est in non juste operatione dei. qui
quidam debitorem efficitur penitencia propter
suam promissionem unde glosa super id psalmi
misericors et iustus [illegible] et vim
justificans [illegible] sicut ut peccatoribus
[illegible] veniam largiri et
penitentibus [illegible]
iustus et impius convertere propter iustitie
non reputatur. Ad secundum [illegible] productum
[illegible] in opere creationis invenitur
quod duo large non [illegible]
de [illegible] peccatum est [illegible] in operatione
multis invenitur non iustitia quia
[illegible] debitum non [illegible]
[illegible] misericordia [illegible]
Ad aliud de penalibus baptismi dicendum quod peccatum
originale sit duplex pena. Una inquantum
est infectivum persone [illegible]
[illegible] vitiose. Alia inquantum
est infectivum nature. et secundum hoc
[illegible] sequitur pena. quod defectum
[illegible] ablationem doni originalis
iustitie. Ideo baptismus delet penam debi-
tam originali inquantum est [illegible]
ut [illegible]. non autem inquantum est [illegible]
nature. Ideo baptismus aufert carentiam
visionis divine. si quis moriatur.
non tamen aufert penalitates que natura-
liter [illegible] defectum principiorum [illegible]
[illegible] post ablationem peccati originalis
[illegible] baptismus solvit a reatu mortis
[illegible] tamen [illegible] reatu mortis
corporee et aliarum penarum naturam corporis
consequentium. Ad aliud de [illegible] et [illegible]
videlicet augustinus super [illegible]

filii pro paternitate patris quia in penis
eternis numquam aliquis pro alio punietur
sed in penis temporalibus quandoque unus pro alio
punitur. [illegible] Ps 10. quia pe-
na etiam non infligitur alicui
pro bono patientis sed ad vindictam culpe — ad
[illegible] pena temporalis infligitur frequenter
pro bono patientis et etiam aliorum. ut
videant homines quantum peccatum sit fu-
giendum. ubi propter hoc unus affligitur
[illegible] sicut homines cautiores
[illegible] peccatum. videantur quod unus [illegible]
[illegible] pro alio. nec
[illegible]. quod unus pro alio punitur
[illegible] Ps 10. quia inquantum ad corpus
unus filius est ut [illegible]
[illegible] filius patris et [illegible] / [illegible]
filius quandoque punitur pro patre temporaliter
et [illegible] dicendum. quantum ad bo-
[illegible] penam eternam. et [illegible]
in [illegible] patris et [illegible] puniuntur
[illegible] filius [illegible] patris. [illegible]
inquantum [illegible] et [illegible] canaan
[illegible] cham punitus est. et est [illegible] non
[illegible] de filio [illegible]
[illegible] non est [illegible] quia
quandoque unus est particeps culpe alterius
[illegible] culpas subditorum
prelati puniuntur [illegible]
non [illegible] prelati subditi temporaliter
puniuntur [illegible] david [illegible] pu-
[illegible] est [illegible] — l
Ad aliud [illegible] de aaron et [illegible] dicendum quod punitus
[illegible] aaron de [illegible]
[illegible] pena manifesta [illegible]
[illegible] prelati [illegible] manifeste
[illegible] scandalum [illegible]
[illegible] pena aaron de [illegible]
[illegible] filius [illegible] quia [illegible]
[illegible]
[illegible] 19. Ad aliud dicendum quod
apostolus utitur [illegible] loquendi quia aliquis
[illegible] sunt in [illegible]
[illegible] qui non sunt in [illegible]
[illegible] promissionum [illegible]
[illegible] sunt tamen [illegible]

11 et de canaan et cham

c. x. 72

contraria dum bonus quia vocat(?)
vir ad punitum contra iniustum | Scilicet
iniustitia meritorum in utrisque et sunt in
misericordia. Ad aliud de pro desperatione
et reprobatione quod ut quotquot effectus in
creatione sunt iustorum et iniquorum contra-
loquendo non tam stricte ut dominus e de
adulterium quod quia habet cadit in perfectum
bonorum quibus ad bonum finale quod
est super bonum hoc. Addicio
Ergo de per desperatione et reprobatione quo
ad causam est difficile loqui licet effectus appareat
in libris sicut est quod littera de potentia absoluta
bos et non intelligitur. Iam multi
reputantur iusti coram hominibus et tamen sunt
prius coram deo et angelis eius. Sicut est
quod videntes non intelligunt. Sicut b. gregorius
in cap. xxxiiii ... totaliter ad verbum Iob
... Conteret multos et innumerabiles
et stare faciet alios pro eis. Iudicans
quod cotidie agitur | sed quod adhuc finis
quod utrumque non cernitur. Nunquam
enim tam culpa peccata reprimuntur | Nunquam in
hac vita in pena cognoscuntur | Utrumque sic
... culpa digna condemnatur. Labentium
vero ab statu iustitie | et locum iustitie aliis
aliis cadentibus sortiuntur | sed collapsi suo
qui negligunt. Quod melius quod se
... proponit non attendunt. Sed
cum ad ... passim sunt oculos
mittunt. Hoc quod faciunt timere(?)
Cunctis ac liquet quod in illa communi ...
... publicum forum ... opere
... ut alios ad conversationem ...
alios ad penitentiam regni celestis ... mittat
Sed hoc nunc secreto iudicio dei cotidie
agitur, quod de publico dominatur
iniuste ac misericorditer singulorum cor-
da vel comparationes ut disponens
alios in exteriora repellit: alios ad
ea que sunt intrinsecus trahit | Hos accendit
interna appetere: illos per voluptates
prius deserit exteriora cogitare | Hos
mente ad superna erigit: Illos ...
... in infimis desideriis mergit
Aliena ac corda ... oculis clau-
sa sunt et ... quod repelli | quod peccat
trahit nequit: quia ab utroque cogitatur
... cor ... in ... proposit
usque ad effectum operis deliberatione ...
et adhuc fortasse ... inter astringitur

qui iam iuncte foris vagantur. Sed ...
... ante ante oculos interni
iudicis cernit. Eum ab appetitibus
intimis per ... renuit | Re-
nuit ... alii post mala opera
... ad ... celeste subito ...
tis amore revertuntur: atque in
... amore se ... ad summum
intime ... iam ...
... recolligunt | Quos adhuc
respicientes ... quales ...
in opere ... tales putant
ac ... ille per districte ...
... vita ... qualiter ...
... quid fu-
... si quis ... esse ... sit
... hoc ... bonum ...
... ut ... videntur stare ...
... iam ...
... adhuc ...
... iam ...
... Conteret
... omnibus ... bonum ...
re potuisset. Iudas numerum ...
... ministerium ... amici-
te | et quis ... latere ...
causa ... in ... ante ...
... | Sed ... ac ...
... et utrumque corda ...
... statuit. ...
fregit. Illum districte ... re-
pulit. Sic intrinsecus misericordi-
ter ... capiens
alios ... atque alios
... amicans ... pro
... cum fletu ...
Post quippe ab exterioribus intus
trahis | fletus ac ab interioribus ex-
terius emanavit | Post ergo est ...
cum fletu ... Alios ab exterioribus
introrsus trahere: alios ab interiori-
bus ad exteriora ... Conteret
... multos et innumerabiles: et stare
faciet alios pro eis | Sed ...
... agitur ut ...
Hac ... non ... adhuc ...
... exteriora ... ante in iam intio(?)

glosa
ra putruerit / Ecc x° c magis du
nimia exaltatur cor / Ubi ego scribit
ibi perturbatur [Eccl i°] Ego pro quo
postea videntes. non pro intellige-
tes non ponunt in praecordiis suis talia
Ecclesiastes concludit semper utique putat se vi-
dere non videt / id est intelligere et non intel-
ligunt unde Iohannis ix In iudicium
ego veni in hunc mundum / ut qui
non vident videant / et qui vident
id est putant se videre ceci fiant. Prima
pars cognovit nos ff in timore gre.
cavendo ne properemus aliquid boni dicendo
vel perficiendo in operibus nostris / ita quod
putat se facere caveat ne cadat aut
[redacted] Et cum ora fecerimus que debe-
mus in timore dicamus monendo Domini
inutiles servi quod debuimus facere fecimus
Luce 17 licet per praecepta dum fideli-
ter custodiendo vitam eternam mereamur

Condempnat autem iustus mor-
tuus vivos impios / et
iuventus consummata celerius longam
vitam iniusti / propter quam salomon probat
comparavit divinam iustitiam id est quia
quamque permittit iustos virtuosos
mori ante maturam etatem / quia
naturaliter per defectum nature / quia non
sicut per martirium vel alium modum / licet
comparat brevitate vite iustorum ad lon-
gevitatem reproborum Et circa hoc duo facit
Primo ostendit quod reprobi iudicantur de
vita iustorum decepisse secundum gratiam
secundo quod post mortem puniuntur propter contemptum
tollerancia secunda pars ibi Et erunt post hoc
decidentes / Circa primum duo facit primo
ostendit quod reprobi comparatione iustorum
iudicantur cum videant eos reprobos
secundo quod perpetratione iustorum operantur
et fiunt despiciendos [2 ibi] Videbunt
enim finem sapientis. Circa primum dicit Condempnat
autem iustus mortuus quod dicitur enim dicit
apud malorum petitorum [?] vivorum dum
comparatione ad iustos iuventute

consummatos. licet enim ad acquisitionem
virtutum moralium requiratur multum
de tempore. non tamen adeo perfecte. quia per
virtutes theologicas deus supplet quod
minus subest de virtutibus acquisitis
et ideo iuventus celerius consummata id est
iuvenis bonus et cito id est brevi tempore
consummatus id est perfectus. condempnat
id est comparatione sui condempnat. longam vitam
iniusti / quia consequenter iuvenis mor-
tuus / sicut perfecte iustus et deo accep-
tus. patet quod vita iniusti id est impii
diu viventis merito dicitur condempnari /
et Ecc sapientia / Unde quod male fructo com-
pensatur id est comparabiles ostenditur si
comparentur ad iuvenes bonos
cito defunctos [Nota] / quod id est omnia
reipublica et id est civitate quamvis
sumus omnia de et de iuventute
et bonis moribus instruenda propter quod
docetur omni 3° politice metha philosophia
de equo indomito / equus enim
indomitus evadit durus. et
filius remissus evadit preceps. Ecc
lesiastici non des illi potestatem in iu-
ventute. et ne despicias cogita-
tus illius / Curva cervicem eius
in iuventute. et tunde latera eius
dum infans est / Sicut dicit quod sed
equus indomitus in iuventute durus
vadit et ita semper labitur in precipi-
tium sed in via recta / ita iuvenis
dimissus voluntati sue nunquam postea ...
portabit aliquos in quantumque ...
sed ita libenter ruet in vitia. sed equus
indomitus in precipitia / Equus autem
equus non admittit talem
nec sella nec frenum nisi ad talia
fuit ~~adductus fuit~~ assuefactus in
iuventute. Et ideo dicit apostolus 2 ethicorum c. 3
quod doctrina plurimum fuit ista / quod dicit oportet
quatenus consuetudo quod iuvenibus in
quibus gaudere et contristari oportet / Et ideo
non solum quod primo oportet quod utantur
legibus coactivis / quod iuvenibus opera
virtuosa non sunt [?] delectabilia
sed de primo 10 ethicorum c 11 et 12 videto.
[c. xi]

ab textu 3° c. primo

sed ibi concludit vitium est si quas-
dam leges principibus quibus co-
pellantur ad mores, quia cum pleni
sunt passionibus voluptatum, non possunt
addiscere delectari in virtutibus. nisi
certas bonas leges informentur. Iuuenes
autem sunt cordiosi iuuentutis sufficiens
narrat arist. 2 rethorice, scilicet dicens quod
cum concupiscentiam sunt iuuenes et
faciles concupiscentiam perficientes, sed velociter
transmutantur quidem concupiscunt et fa-
ciliter a concupiscentiis desistunt. Sunt a-
cute volupt. et non magne. quia la-
boratur pluribus et famis, sunt aspe-
ri et acute ire. et faciliter ira superan-
tur amant eum honore. et non sustinent
despici, faciliter autem ab ira desistunt a-
mant etiam honores et victorias.
quia iuuentus concupiscit cum
pluribus et quibus amant pecunias, qui
inexperti sunt ad indigentiam gaudium,
et malignitatem non sunt quia tamen lapsi
faciliter credentes, quia adhuc multum de-
cepti non sunt, et bone spei sunt. et ple-
nior sperant. quia in paucis repulsam
passi sunt, quamvis multa sperant, et
quia futurorum est spes, preteritorum autem memo-
ria iuuenibus autem pauca preterita sunt,
plura autem futura, quia tamen quod vivere
incipiunt, propter hoc faciliter decipi possunt
quia faciliter sperant. et erubescibiles sunt
quia in virtutibus non sunt perfecti. ipso ea
quia ipsis a legibus apponuntur sicut
conspiciunt. quia ipsis deficiunt et magnanimi sunt
quia semper deficiunt a vita humiliati
qui a vita adhuc in vita humiliati
fuerunt, et dignificat semetipsos, qui
bonorum spem sunt et magis diligunt
atque nobilia — honorabilia quam utilia, vivunt magis
virtute quam ratiocinatione, virtus autem est
vita honorabilis. et est ratiocinatio utilis.
Et aetate amatores sunt et magis
coetaneorum quam aliorum quia sunt alti
i. alta dant — etatis, non enim iudicant aliquid aduer-
sus, et non de amicitia nisi amant. sed
in conuiuendo delectantur et propter hoc ami-
cos amant coetaneos. et omnia magis
et vehementer operantur puta amant valde.
Et odiunt et sic est, quia omnia
sunt putant et asserunt, et non contempne-
re omnibus operantur et iniuste faciunt to-

tuchas aliis irrogando et mul-
tiplices volunt apparere, et incon-
dos sunt, qui omnes, sed ipsi sunt arbi-
trantur innocentes. et iniuste pa-
tiuntur ripas et ludorum amatores,
hec arist. in, Quemque dicit satis patet quod
iuuenes castigatione indiget ve-
hementi propter duas rationes, quia com-
plexio natura calida regnat du-
rante tempore iuuentutis, unde po-
ntio 2. Iuuenilia desideria fuge, quod
quod vos quia circa annos huius puer-
itatis vestris frequenter intimare
debetis, quod tamen pro carnales quam
spirituales instaurent filios suos in alti-
tudine et in propter annos. Nonne
quod ad etatem iuuenilem. i. ad iuuen-
tutem quia iam annos iam attigistis.
quadruplex vos hic debetis circa
iuuentutis moribus informanda, sed
fecerunt pueros concubines antiquorum vir-
orum scriptura libri. pictura gestorum
et sugestione sinistra, scripto magnum scriptum
librorum explorauerat eum gentil
antiqui. qui meliores fuerunt per
cetera. pueros suos tam libris quam
moribus imbuendos dederunt, ut
Troyanus plutarcum, nero senec.
alexander aristotelem. magistros habuerunt.
et hec a talibus magistris aliqui dispo-
nuntur ad lubricum leuitatis a-
diiciunt. sicut cauebat, ut dicit bo-
tius in prologo nuptie sue, o salo
aut dicit de se sapiens 8 habui amici et quesiui
quesiui a iuuentute mea. Item se-
cundo pictura gestorum, unde scri-
bit quidam expositor super iuuenalem
libro 6. aliter sed Satira, nobi-
les romani sic disposuerunt actus
suos per singulos dies, quod primo ma-
ne ceteros petebat. i. ad ibat ac-
triumphales cuiuslibet antecessoris
sui pingebantur cum armis et tauri-
bus, quibus devicerant hostes suos
ut iuuenes visis illis accen-
derentur ad virtutes per imaginationem
gestorum deinde templum appolli-
nis petebat, quod erat domus sapi-
enti posita iudicis ad forum, senator et

et omnia in magis et vehementius peccant quam ceteri
omnia cum valde agunt, amant cum valde et odiunt valde
et omnia alia sic sic putant et affirmant — et cum tamen et cetera quia omnia valde et nimis
causa inficiunt in conuiuia et non in magistratus

ad capitolium descendebat iudi-
ces ut cum senatu tractarent et ora-
res ut de communi utilitate reipu-
blice deliberarent / Et tempus pran-
dii usque ad horam nonam expendebat
et nec iuvenes a bonis occupa-
cionibus impedirentur per totum tem-
pus ante nonam. ordinatum erat. ne
mitterentur ullo modo prostibulum ingredi
ante nonam / nec iuvenes aperte
in fornicacionibus et vel a corpus rei
publice et delectacionibus libidinosas
aliquas exercerent. Unde est consuetudo hu-
ione quam mittere apud
romanos novarie vocantur
quia ad horam nonam licuit eis
egredi de suis domibus et non
ante. Ita docebat iuvenes
bonos mores figura pretextatorum
narrat macrobius primo satur-
naliorum quod apud romanos pueri
nobilium quadam utebantur veste
que dicebatur pretexta et inde pueri no-
bilium vocabantur pretextati et
habebant coram pectore suo bullam
quandam auream habentem figuram
cordis. Unde bulla erat sunt
[illegible] cordis figure quod medietatis
sunt ad similitudinem bullarum que fiunt
in aqua / pretexta erat de purpura
que est rubei coloris. ut pudore
sue nobilitatis a viciis se subtra-
herent et cordis ymaginem an-
terius portabant ut se invicem
intuentes ita se fore homines co-
gitarent si corde ut quis de-
core se prestaret. Unde macrobius
dicit iuvenes et maioribus in-
struenda cap 12 [illegible] crea-
tores tui in diebus iuventutis
tue. Ideo iuvenis et [illegible]
castiganda [illegible]
[illegible] filium suum
[illegible] [illegible]

[illegible] deum in iuvenes et aves pullos
suos / etiam fere fetus suos [illegible]
dictos nunc sic castigat et
domat. Istud figuratum fuit in heli
sacerdote / quod propter negligenciam casti-
gandi filios suos / pro filiorum iniquitate
dampnatus est. Unde beda [illegible] severa
pietate punitus est. Heli qui fe-
filios suos delinquentes et neglectos
noluit / apud districtum iudicem
sanctorum cum filiis crudeli dampna-
cione periit. Unde bene [illegible] quod verbo
eos aliquando corripuit [illegible]
[illegible] ij / Non est bona [illegible] fa-
ma quam audio de vobis. [illegible]
nimis modicum ad correctionem
malorum iuvenum [illegible]
Unde narrat boccaccius de [illegible]
[illegible] de [illegible] filio [illegible]
[illegible] iuventutis parcius [illegible]
ut in puerili etate assueverat so-
brietati ad titum 2. Iuvenes [illegible]
tare ut sobrii sint. Unde narrat
augustinus de bona matrona [illegible]
quod cum filiam quandam nobilem
haberet [illegible] coheredes
cum opus esset. tanta prudentia ve-
[illegible] sobria et
[illegible] horas
[illegible] ad mensam [illegible] moderate
sic alebat [illegible] ut
aquam bibere [illegible]
[illegible] nulla. et addebat verbum
[illegible] aqua bibitis [illegible]
[illegible] vinum. Unde [illegible] ad ma-
[illegible] apotheca-
et cellariorum aqua [illegible]
[illegible] potandi [illegible]
iuventus [illegible] indicanda [illegible]
cum est [illegible] frequenter per-
[illegible] peccatum [illegible]
in iuventute [illegible]
tale [illegible]
ante [illegible]
cum [illegible]
fuit plurimum [illegible]
[illegible] et moribus [illegible]
[illegible] tamen sint [illegible]

5 e

a iuventute, ut plurimum coronia-
ris. Saepe expugnaverunt me a iu-
ventute mea. Et ideo est invictus
morbus informanda. Sic fuit sanctus
Paulus apostolus, iustitiae tam morbus
quam ... ad pedes Gamalielis
doctoris, et ideo confidenter dixit coram
rege Agrippa, ut patet Actuum 26. Et
quidem a iuventute mea vita quam ab
initio fuit in gente mea in Ierusalem no-
verunt omnes Iudaei, praescientes me
ab initio, si velint testimonium perhibe-
re, quia secundum certissimam religionem meam vixi
Phariseus. Et vadit iste consumatus in bonis
complevit tempora multa, discendo doctrinam
do, disputando, scribendo, ut confidenter
diceret ad 2 Thimoteum 4. Bonum certamen certa-
vi, cursum consummavi, fidem servavi. De
reliquo reposita est mihi corona iustitiae quam
... ut in historia Barlaam
quam Iohannes Damascenus compilasse refertur,
quod ille Barlaam anachoreta. Solitarius
... fuit, et postea ... filius
regis, qui Iosaphat dicebatur, ... puer
... quam ... etatis esset. Sed hiis
verbis dixit: in ... volo se-
cundum ... quia a te ... volo ...
... et ... annorum ... in
parilitate ... degens. ... iste
Iosaphat ... apparens ...
septuaginta annorum dixit ille. Si a nativitate
... annos meos computare ... quadragin-
ta quinque annos a me in ... vitae computa-
tur ... mundi ... sunt.
... cum in interiori homine mortuus
eram, et annos mortis ... vitae
notabo. Similiter ... qui
diu vixerat in seculo et tantum ...
... in religione, qui etate sua ...
... ... et ...
... quibus ... dixit. Et ...
narrat Valerius Maximus ...
antiquo ... qui computare potuit
quinta olimpiade. Iste ita ...
... quia ... potuit
de tota vita sua et etate ... dupli-
... otio ...
sua felice etate ... vivere.
... vivere, quia ... posset frui vita ...
... dixit se ... etatis ...
... vivere ... vita ...
... frui. ... gaudio et ... duplicitura
... vitam ... dilectio
... ... iusti mortui ... vivos ...

Condempnabit autem iustus mortuus vi-
vos impios, et iuventus celerius con-
summata longam vitam iniusti. Quia
... iusti in magna constantia adversus
eos qui se angustiaverunt et abstu-
lerunt labores eorum ... dicent
nos insensati estimabamus vitam eorum
insaniam esse et finem illorum sine honore; ecce quomodo computati sunt inter
filios Dei et inter sanctos sors illorum est.
... vita ... cum
iusti mortui heredes regni et
consedes Christi ... fulgentes et ...
optime decorati. Condempnabunt
... ... condempnantes impios
vivos, qui vitam suam in rebus
mundanis statuebant. Et ...
... vitam finierunt ...
longam ... possederunt.
Quibus dicitur: Venite benedicti pa-
tris mei, percipite regnum paratum vobis ab ori-
gine mundi. Quando iusti dicuntur mor-
tui mundo, quia caritatis ... ad
... Christo ... ...
... nova vita ...
... ut apostolus ad Ephesios: Surge qui dormis
... et illuminabit
te Christus ... Exponite veterem
hominem ... nova vita ...
... ad Colossenses 2 dicitur: Cum mortui essetis
in delictis, convivificavit vos,
donans vobis delicta. Et ibidem 3:
Mortui enim estis et vita
vestra abscondita est cum Christo in Deo.
... vivit hic mundo ... rebus
mundanis ad ... tamquam
non vivat ... non adherent eis
... delectatione. ... colli-
gitur quod religiosi ... penitu-
... mortui sunt mundo, licet
vivant Christo ... et impii ...
... eos tamquam mortuos ...
... et ... in ...
... Sapientie 7 ... finibus ...
... ... mors ...
... negotio ... impii ...
... mortuos deputat ... numquam
...

... ... veterem ... compara ... et induit
novum ... creatus ... in iustitia et sanctitate veri-
tatis.

vivit carnalit' pesat. Nam cum
ab hijs mdi appetitu moritur a
terrenis pfecto mentibus omnino ce-
latus est. Sed hij non re-
demptores miraculo pgt/ cum ab
immundo spu hominem liberat. De
quo ni misero spiritus e clamans
et multum discerpens. exiit ab
eo et factus e sicut mortuus ita ut
multi dicerent quia mortuus e. Ihesus
aut tenens manum eius. levavit eum
et surrexit. Velut mortuus quippe
ostendit q' a maligni spus ptate
liberatur. Quia quisquis iam desideria ter-
rena subigit. sibi fingat vitam in-
terna carnalis conversationis extinguit. Et
mundo mortuus apparet quia posses-
sore rejecto q' p immunda se despi-
deria agitabat. caret. Quem multi
mortuum dicunt. quia q' spualiter vivere
nescivit. eum q' carnalia bona
non sequitur. extinctum funditus arbitratur.
Greg. Et pluribus modis ostendit
q' impij qui longam vitam sibi
ut promittunt finalit sunt decepti
dum in ipsa rate mors eos rapiet
ad supplicia. Iusti aut mundo mor-
tui. quia sepius corpus h' attenuatur
et dies suos abbreviant. Iob ja
morte spuale commutat in vita
eternale ad quam p morte de-
ducuntur corporalem. Sed impij
hunc in ipso palacio verit
fatuis. allecti amore sti. Deo
id ut ponit Aug. de g. flectu
morum c xxvi. Quid pulcrius
quid honestius et delectabilius
quid q' ipsa vita e. Nimis
Nam qui innumerabiles celi camera
i aere iocundo i luce solis/ in
augmento lune atque differenti imagi-
ne stellarum et cursu. Quam
oblectabilis terra. i nemorum floribus
in sitium plani talibus in scopulis ri-
volorum amenitatibus. Cognitum
cultum hijs omnibus in vineis
. i. arboribus

floribus et botris plenis palmitibus.
In plurimis umbris et plaudis campibus
in equis et canum cursibus. In cervis et
capreis saltibus. In accipitrum volatibus.
In pavonum columbarum turturumque penis
In domorum pictis pictibus et ymaginibus. In
organorum cantibus. In mulierum venustis
aspectibus. In auro gemmis etc. Et
post h'. In impinguidorum corporum flavorum opus
videtur. Si in te delectaret ea q' sub
celo sunt/ cur non magis delectaret q'
super celos sunt. Si carcer pulcer e sicut:/
patria civitas et domus qualis e.
Si talia sunt q' colunt pegrini. qua-
lia sunt q' possident filij. Si mor-
tales et miseri sunt in hac vita
tales immiscuntur/ immortales et be-
ati quales sunt in illa vita. Dicendi tamen
quantum recedat amor presentis secli in quo
nullus ita nascitur ut non moriatur
et succedat futuri secli in quo omnes sic
vivificantur ut deinceps nemo mo-
riatur/ ubi nulla adversitas turbat. · s. amor
nulla necessitas angustiat/ nulla mo-
lestia inquietat. Si perhennis leticia
regnat. Subiungit. Si quis/ quid
ibi sit ubi tales et tanta bona
subsistant/ Adhuc dicam non plus. Im-
possibile boni e. ubi est/ eciam q' ma-
li est. nunq' ibi e. Quid impossi-
bonum id e/ Quid me interrogas.
Apostolus et apostolo diffinitum est. s. quod
oculus non vidit nec auris audivit
nec in cor hominis ascendit q' preparavit deus
diligentibus se. Addit. Ad hanc felicitatem
nullus sed divicijs constipatus David
anhelabat. dicens. Quid michi restat in
celo. et a te quid volui super terram.
Ecce regalium apparatum dapibus
abundans dicebat. Satiabor cum appa-
ruerit gloria tua. Et rursum. Sitivit
anima mea ad deum vivum qui me. heu
heu mihi quia incolatus meus p. Sic paulus
cupio dissolvi et esse cum xpo. Ecclesiasticus sicut multa
multis e hijs ita decepcio qui numq' nulla
contempnis sed ut mi vides hoste
sum forcia castra nostra vicolaus/ quos vic
vinctos in xpo ihesu non despicit in pugna. Sic e
... ad alia ... · sub-
iungit
Quia in
et recta
...

Videbunt enim finem sapientis
et non intelliget quid cogi-
taverit de illo deus / et quare mu-
nierit illum dominus / videbunt enim
et contempnent illos, illos autem dominus irridebit
Postquam Salomon supra declaravit quod
impii ex comparatione iustorum evidenter
iudicantur puniendi / hic ostendit quod ex per-
secutione iustorum peccaverunt et similiter
[illegible] ipsos peccaverunt enim eos mali-
cia eorum dicitur sap 2 excecavit enim illos malicia.
[illegible] tangit eorum culpam secundo ostendit eorum pe-
nam ibi illos autem. unde culpa est duplex
scilicet ignorancia et malicia / ignora-
ncia in non intelligendo, malicia in
contempnendo / dicit ergo primo / videbunt
scilicet mali et reprobi persecutores iusto-
rum finem sapientis id est [illegible]
[illegible] et non intelligent [illegible]
[illegible] [illegible] unde 2 [illegible]
[illegible] [illegible] excecavit [illegible]
[illegible] ut in eis non fulgeat illu-
[illegible] [illegible] deus [illegible] id est [illegible] deus
[illegible] qui non solum bonos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
deus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] secundum aug. et non [illegible]
culpa eorum [illegible] quod non intelli-
gunt / ysa 6 audite audientes et non
[illegible] videte [illegible] et
[illegible] intelligere [illegible] videte et
nolite cognoscere / non ergo intelliget
quid cogitaverit de illo scilicet sapiente
deus id est qualia [illegible] deus [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] / pallium lau-
dis pro spiritu meroris / et ideo dominus
super iustos quia adversa [illegible] cum [illegible]
[illegible] cogitet / ipse dicit ie 29 ego
scio cogitationes quas cogito super vos
dicit dominus cogitationes pacis et non
afflictionis ut dem vobis finem bonum
et pacientiam / et quare munierit
illum deus super non intelligent [illegible]
quare deus munivit martires
[illegible] armis fidei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Postquam [illegible] dicit videbunt enim et con-
tempnent assignata causa eorum ignora-
ncie eorum malicia dicit videbunt
[illegible] morte [illegible] [illegible] / et con-
tempnent eos [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] lazarus.
et [illegible] portabatur ab angelis in sinum
abrahe luce 16 [illegible] [illegible]
[illegible] ibi illos autem dominus irri-
debit [illegible] pena eorum scilicet quod dominus
irridebit illos id est [illegible] irrisione
[illegible] in die iudicii [illegible]
[illegible] [illegible] prov. 1 ego quoque in interitu
vestro ridebo et subsannabo cum vo-
bis quod timebatis evenerit / qui
[illegible] [illegible] in celis irridebit
eos irrisio [illegible] fit cum [illegible]
[illegible] oris et [illegible] [illegible] subsa-
[illegible] fit cum corrugatione nasi
[illegible] ut dicitur / quod deus [illegible] re-
probos [illegible] irrisione dignos [illegible]
Videbunt enim finem sapientis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dictus
est a sapore / quia sicut gustus aptus
est ad discernendum saporem ciborum
sic sapiens ad dinoscendum rerum
[illegible] valorem / eo quod [illegible]
[illegible] dinoscit atque [illegible] veritatis
[illegible] / [illegible] [illegible] est insipiens
eo quod sit sine sapore [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] ergo ullus sit sapiens
[illegible] [illegible] dicit [illegible] 2 [illegible] c. 8.
[illegible] sapientiam sunt [illegible] attendenda
scilicet quis sit modus sapientiam acquiren-
di [illegible] sapientiam [illegible]
[illegible] opus sapientiam quod [illegible] et
fructus sapientiam possidenti. primo ergo
de modo sapientiam acquirendi est
[illegible] / quod ipsa non acquiritur
sine amore. sine labore. sine
[illegible] sine stabilitate. [illegible]
augustinus de moribus ecclesie et manicheorum
[illegible] li. primo c 29 / sapientia
[illegible] non totis viribus concupisscatur
[illegible] non potest. amore queritur
amore revelatur. amore [illegible]
[illegible]

et spes & stant amanti et ceteris
in a iuventute mea. Unde merito
dicitur liberis et cribus sapientes
et honore fruentibus. ad fieri quilibet
dicitur liberis et cribus. Sed secundo requiritur
amor et tertio labor. Unde narrat
Hugo didascalicon parte secunda quod
apud veteres lectica philologie septem pueros
supportabat duo in parte in venerem
procedentes. et duo in parte puellas
sequentes. iuvenes dicebantur amor
et labor. puelle cura et vigilantia
in labore est ut agas. in amore
ut perficias. in cura ut provideas
in vigilia ut attendas. Unde nar-
rat Johannes in suo policratico libro septimo
quod gentiles viri sapientiam quam omnes
quod potentes colueri. et atque ipsam
deorum principem coluerunt. et atque una
deorum principe colueri templorum deorum
gentiles prioribus omnibus templorum deorum
vocerunt. et mundo ymaginem eius ista
verba scripserunt. usus me genuit.
memoria me peperit. zophia me
vocant greci. vos sapientiam. Ergo
odi stultos homines. et ignaviam operum
et pravas sinulas. Ecclesiastici secundo quod
prius est. Si sapiens innocentiam
et mendacia est tuum prevenie
et si quesieris eam tamquam pecuniam et
sicut thesauros effoderis illam. et
intelliges timorem domini et scientiam
dei invenies. quia dominus dat sapientiam
et ore eius scientia atque prudentia.
vii Sapientia in scriptura per aurum figuratur
aurum vero inter metalla profundius
quasi in terra et cum maiori la-
bore effoditur. Tertio ad acquirendum
sapientiam requiritur humilitas. De
hoc loquitur Augustinus libro 3. de ciuitate dei et
originem allegat ad Victorinum in proemio
multum apud te donis ingenii
que tibi largitus est deus profuerit
sapientes cum tibi non esse cre-
dideris atque ut petat abiit qui
fac sapientes pie supplicat insta-
ter quod postas. et malueris credere

vos decipi quam creatorem laudibus
honorari. Quo circa quidam antiquus de-
modo discendi interrogatus sic inquit.
Quod recitat Hugo in suo didascalicon
ubi prius. mens humilis. studium
querendi. vita quieta. scrutinium
tacitum. paupertas. terra incognita.
hec reserare solent multis obscura
legendo. De studio vero et humili-
voluntate discendi. quam habuit prius dicitur
Jeronimus in epistola ad paulinum presbiterum sub
his verbis. Legimus plato egyptum et ar-
chitam tarentinum. eandemque horam in regione
ytalie que quondam magna grecia
dicebatur laboriosissime peragravit.
Ut qui athenis magister erat et potens
cuius que doctrine achademie gymp-
nasia personabant. fieret peregrinus
atque discipulus. malleus aliena
verecunde discere quam sua impudenter
ingerere. Unde prius dixi. Ubi humilitas
ibi et sapientia. Quarto requiritur stabili-
tas et perseverancia in addiscendo. Unde
antiquos philosophos legimus usque ad mor-
tem studuisse. Unde valerius libro
viii Carneades laboriosus ac di-
uturnus sapientie miles fuit. siquidem
expletis 90 annis idem illi eius vivendi
ac philosophandi finis fuit. Socrates
nonagesimo quarto anno agens nobi-
lissimum librum scripsit. Crisippus octua-
gesimo anno. quod ceptisse nobilitatem
voluminis scripsit. Sophocles prope cen-
tesimum annum agens. Symonides octua-
gesimo anno. carmina scripsit. De sta-
bilitate studii archimedis. quem nos
modo archimedem dicimus. Unde nar-
rat ibi valerius. archimedis quoque
fuisset fructuosa industria dicerem
nisi eadem illi et dedisset vitam et
abstulisset. Captis enim syracusis
marcellus. machinationibus eius diu
ac multum victoriam suam inhibitam
senserat. eximia tamen hominis prudentia
delectatus. ut capiti illius parceretur
edixerat. prope tamen gloriam archimedis
i. quod   .i. tamtum   frustrato

quantu[m] in oppressis irascens reponere
aut is dum oculis aut ore in terra
despicientib[us] sordes despiciebat / militi q[ui]
qui p[re]dandi gr[ati]a domu[m] irrupe-
rat porrecto q[ui] sup[er] caput gladio. q[ui]b[us] (irruperat)
ubi esset interrogabat / q[ui]t' in mina
cupiditate investigandi quid reg-
nabat. nomine suum indicare no[n] (q[ui] requirebat)
potuit. sed tracto manib[us] pulsare /
noli inq[ui]t istum obscuro disturbare
noli inq[ui]t negligens. victorem imperii (Lat)
...ude q[ui] negligens. victor[em] imp[er]ii
et crudelitat[is] sapiente p[ro]prio. cont[em]pne li-
neamenta confudit / q[uo]d accidit ut
...e studium. modo donare vita.
modo spoliare cito s. ille a nunc
tute tua opere doctrina. et usq[ue]
ad canos in uenios sapiens. Credo
videndum e[st] de p[ro]prio sapiens q[ui] ostendit
(Sibi nondum q[uod] ap[u]d stoycos. Signum
sapiens q[uo]d sunt patria. Seneca
ad serenum lib[ro] q[uo]d de p[ro]tectura q[uo]d (Sen[ec]e)
in sapiente no[n] cadit iniuria p[er] et
Epicurus ait iniurias ut tolleram[us]
esse sapienti / nos ait iniurias no[n] esse
Diog[enes]. ut dicas q[uo]d uae repugnet.
no[n] negas rem incommoda esse et (ut tu ... q[ui])
bam et impelli et aliq[ui]d iniuriae tale
si om[n]ia negas iniurias esse / no[n] s[ed]
illius doloribus subtrahis. s[ed] nomine in-
iurie. q[uo]d no[n] p[otes]t recipi salva virtute (virtute)
Vnd Petrus ... i[d] q[uo]d no[n] vale[t]
aliquis ideo in sit iniuria ergo ergo ac
cipio iniuriam. Cum instancias
q[uo]d ... p[ro] ad rem. quia de villa
mea surripuit i[n] domo mea posuit
ille furtu[m] fecit. ego nil p[er]didi / Si
q[ui]s cum uxore sua tamen cu[m] aliena (ad[ultera])
concubat. adulter e[st]. quis illa ad
ulteram no[n] sit / ab in volunt[ate] dedit
si virum sua resumptam p[er]didit / Sed
si obligauit. et p[er] no[n] nocuit / No[n] e[st]
sic obligauit. et p[er] no[n] nocuit / Non (tibo)
e[st] latro. cum tela opposita vestre
... e[st]. et om[n]ia scelera ante effectum ope-
ris ... satis e[st]. p[er]fecta sunt. Credo (als clupeo)
quando infertur iniuria sapienti
... ab infertur iniuria sapienti
sapiens eam no[n] recipit / Contra ei sunt
in iniuria sed dolore submovere sunt /
... q[uo]d in sapiente no[n] cadit contumelia
p[er]suadet / Contra eum q[ui] videtur
contumelie no[n] p[otes]t. sed sunt vitio inter-
...tantis. Sed ab et contumelia si ab

aliq[ui]d q[uo]d s[ed] no[n] assurgit / post ergo de c[on]ti-
puerum eum alii ferunt putos. contu-
lit in matre et laceravit / et tu ulli
ut eos contumeliam intulisse. Et subdit
quemadmodum adversus pueros nos habe-
mus ita se h[abe]t sapiens adversus eos / quibus etiam
post iuventatem canosq[ue] puerilitas inest
et additur q[uo]d inter eos et pueros no[n] est
dicta. nisi q[uo]d in maioribus crant volup-
tates. ulla voce respondit. Et gratia
dolco in ... sapiens no[n] accipit iniuriam aut
contumeliam / quare ergo punit eos q[ui] talia
sibi ut aliis inferunt / Vnde no[n] esse
ulciscitur. sed illos emendat / ut tu in-
spice q[ui]b[us] medicus frenetico, iracundis
q[ui]b[us] febricitantibus et frigidam aquam
prohibuit. maledicta in mala p[ro] ea
pit / Quem effectum adversus omnes h[abe]t sapiens
eus. quemadmodum adversus egros probe me-
dicus / Et ait sapiens ob hos q[uo]d togati
purpurati q[ui] incedunt. valetes. colora-
tos ... male sanos e[ss]e. q[ui]b[us] no[n] aliter
videt. quam egros. ... intemperantes
reperit / quid dicere turpe indicare
a[d] miseros / no[n] et eque pelus s[ed] ut
...dea ... mundo iter incedunt
sic sic adversus opinione cum vadit
a q[uo] (Signum ergo sapientis sed stoycos e[st]
cum no[n] pati iniurias vni doctori
ergo de se. p. vii narrat de ... qui
se nomine plus assumpsit adversus
... accepit quidam et dixit r[espo]ndet velle
... cum ut esset plus p[er] illatam
iniurias leviter patientibus sustinet
...ego patiam paulisper assumpsit ac
... contumelia velut impulsus
... tandem inq[ui]t patiens me ne e[ss]e
... illic iniuriam mordacem
... intellexisse p[er] taciturnos et pu-
... esse plus / ut ait de tua pa-
... q[ui] vana gloriam Ergo q[uo]d plus
no[n] es / Et inde accepi vulgare
Si taciturnos plus fuisses intellecti
... sapiens tacebit usq[ue] ad tempus
... ait et imprudentib[us] no[n] fuit
... tempus. Ideo videndum e[st] q[uo]d est
opus sapiens q[uo]d tenendi eo q[ui] nondum
q[uo]d tres sunt opere sapientis actus viz
informare rep[u]blic[am]. ordinare et
informare mores. replicare errores

Vnde et illam ... rebus / no[n] p[otes]t ergo quantum nocere sapienti ab p[ro]fessore / quam divina ut innati deridant
ut ledi possit. Sapiens ait vicinus p[ro]ximusq[ue] constituit ipsis diis / excepta mortalitate / plus deo /
ad illa nititur p[er]gitque excelsa ordinata et intrepidum equali et concordi cursu fluentia. secura
benigna bono publico nata. et sibi et aliis ... vel humile consupisit. nec flebit.
qui ... tunc intenus p[er] humanos casus suo incedit ore / no[n] h[abe]t ubi accipiat iniuriam

ordinate infusiones. Et ideo dicit ar[istoteles]
primo [?] doctorum est ad ut ad vivum sit
dicere opus. sicut non indiget de-
quibus novit et nesciente magistro
posse / primum patet ad in forum sum
ad ipsos tam / Et cum philosophus per manifeste
quod inter ea quae dicuntur de sapiente
to capitulo continet unum est / quod ad
eum pertinet ordinare / et ideo in aureo
seculo soli sapientes gubernaverunt ut
Seneca epistola 93 (Et Joh[annes] in suo
policraticon li[bro] 4to [illegible] quod romanos
principes ac duces dum eorum respublica
viguit non meminit constitisse illit-
teratos. Et ex eo quo accidit
ex quo in principibus languit vir-
tus / armate militie infirmata
vires / et ipsius principatus quasi
[illegible] et radix / Unde quidam rex roma-
norum scribens epistolam cuidam regi
francorum quem in liberalibus erudiret fili-
os suos inhortatur [?] quod rex illitteratus
est quasi asinus coronatus / Sicut est quod Ka-
rolus [?] apud [illegible] transtulit studium de roma
in parisius [?] et ideo dicitur quod [illegible]
liberales sunt in suo palatio [illegible]
non depictas. Et de david legitur
quod sicut sapiens sicut angelus dei / (ii R[egum])
et multitudo sapientum sanitas sive
sapientibus regi pertinet / Sap[ientie] 6.
sapientibus regi [?] sanitas est orbis
multitudo sapientium [?] sanitas est orbis
terrarum [?] Sicut narrat sapiens
li. 1 [illegible] c. 26 quod demosthe-
nes orator contra philippum regem
fabulam talem narrat. Cum philippus
atheniensis obsideret / postulavit
ut decem sibi oratores darentur et
tali pacto discederet / Finxit demo-
sthenes / lupos aliquando pastoribus quorum
diligentiam decipere volebat pervasisse
ut in amicitia convenirent / ea
conditione ut canes in quibus causa erat
iurgiorum inter illos / traderentur / an-
nuerunt pastores et spe securitatis
dederunt canes / quos omnium pecorum
vigilantissimos habebat custodes / lupi
vero adepta causa fortiter [?] / oves quas
gregibus illis erant non pervenit [?]

Absolve me tum dicere putas. ut a [?] forma
unquam par recepit [?] maxime [?]
minatur / nequaquam nimium sed fortia coquit.
tum malum non esse / obgitur [?] ve. immi[?]
persone [?] et sancta ad sanum

Si pro libidine laceraverint. Et ipso modo
sit atheniensibus philippum. principes
sibi postulat / quo facilius possit
oppressam [?] spoliatam custodibus urbem
mancipato videretur quod est frustra [?]
sapientum possideret et dicitur Sap[ientie]
Sap. 6. Quid habet amplius
sapiens a stulto. et quid pauper nisi
ut pergat illuc ubi est vita Eccl[esiaste]s 6
Ut [?] sicut [illegible] de [illegible] ad cogitandum
dei / Econtra sapientie deditus [?] ad cogi-
tandum [?]

addicio [?] h[abe]t [?] c. [illegible]

videbunt finem sapientis et non intelliget
non intelligent quid deus cogitat
de illo / Sed insipiens perit quod non sit
deo dilectus martires nimis tor-
quentur tormentis. Sapientes insolentes
reputantur / doctrina eorum contempnitur
austeritas vite illuditur / Tunc eorum
quia ociam [?] aguntur in solitaria vivunt.
occulta superiunt a mundo obliviata. [?]
peccatores dicunt [?] in inferno / videntes
comparaverunt finem vite quod abhorrebant /
letantur dicuntur male fecerunt / exul-
tantes in rebus pessimis. / non enim intel-
ligunt quid deus cogitat de pius [?]
non enim cogitat quod ista ita dum
[illegible] vita sit eterna habitura [?]
cum cogitat quod nova eorum sancta sit
in celis ut perpendant / quod nisi ideo
tunc fuerint in distinctione dei in
diciam. in penas retrudentur eternas /
[illegible] quod excecavit eos malicia eorum
ne audiant verbum et ne intelligant
quid deus voluit / Sed dicitur Ysa[ie] 6. [?]
~~audite audientes et nolite intelligere~~
~~et videte visionem et nolite cognoscere~~
~~[illegible]~~ / excecavit cor populi huius. et aures
eius aggrava. et oculos eius clau-
de. ne forte videat oculis suis
et auribus audiat. et corde suo intel-
ligat et convertatur et sanem eum / Quia
indigni eum reddit ad beneficia
dei percipienda quae se malicijs vo-
lunt implicantes / nolunt enim au-
dire verbum veritatis / imo displicet eis
vita sanctorum ut Actuum 7. audientes dis-
secabantur cordibus suis et stridebant
dentibus in eum ut fit apparet beato
stephano predicante / Et clamantes
continuerunt aures suas / Unde quo
dicunt [?] tu sic [illegible] talibus invidia
[illegible] odio legis sonare posset / cum [illegible] dei
eum gratiam accrevit [?] per peccata [?] excecata
quidem quod querebat eum videre cognoscere et
velit quod vel habet veritatem leges ac sensu [?] deum
equo placidus quod eo accipit et sermo [?] mor[?]
quidem facilius multo aliaque tollerabilius

Ysa 6.

c. x.

Unde ps. dicit de talibus / noluit intel-
ligere ut bene ageret. Ita malicia et
turpitudo eis placuit / noluit intelligere
ut ne intelligatur. Bona agere
et de talibus nescivit quid deus cogitat
de ipsis. Sicut enim providit. forte
atque disposuit a principio convenienter gratia
unde dicitur xxxiij de eis etiam sic

(in margin: et intelligit)

providit / et nonnumquam providit sicut
meliorem quam hic in vita est nonnumquam proximum
oculis habent forte superbia cum aliis
vanitatibus / Sed auctor quod scripsit ver-

(in margin: talia vivit)

culum predictum magis (pre)ce(dit) non ante me-
diam nam quod doctrina. Si superat
superbia. ut sic vincit malicia. ut
sic extinguit libidinem / ut sic in-
talat vanitate sed horrende mortis
recordatio. Nam si saperent et intelligerent
ac providerent / et quid sunt in novissimo
ligerit tantum pro se hoc. omnis corpus cum
sit examine non permittitur intra
domum triduo stare / sed ut vilescit
ejicitur / in profundo terre abscondi-
tur / putredini traditur / vermibus cibus
datur / cadaver efficitur / Cum igitur
sic superbus peccator. et timeat elatione
superbus peccator. et timeat elatione
ceratus. Ita inflatus / et preparavit
fedatus. Cui plus placet scientia
quam scientia. de apostolo / que illa libro
que scientia edificat sub
scribitur. et non scientia edificat / et scientia
inflat / Stultus est. quod agnovit et errat
ne qui talia agunt et talibus dicitur
compunctus. prius si putavit et morte
parati / quod scil. studio. sibi com-
paravit / quia cum colligere folia
pure sermonis / illa circa verba / et
non fructus / nam in verbo profert. et verbis cum
ha cum in verbo profert. et ribis ...
vbaut verborum seruat fructuosa ho-
nestate. Denique post dicit turbati fe-
cerunt et moti sunt sicut ebrius et saepe
corpus demoliti est. Sicut enim ebrius
nescit quid agit aut quo vadit. etc.

(in margin: Stultus)

nescit quid agit aut quo vadit. et
quod scripsi igitur ita superbus etiam
quod est mare vanitates. libros devorat
quod hic vanitates. libros devorat
sed non multiplicat. si quid agit peccatis
ignorat / quia ad quem finem tendit. non
intelligunt ut attendunt / Unde
saperent et intelligerent. Et sic cum fugere
inter se hoc scivisse / Si damnum
dierum suorum ante oculos habuisset. Sic etc.

77. b.

cundo iudicio / ubi ut sibi de operibus mor-
tuis operibus. primo de omni verbo ocioso
quod districte requiri sit predixisse
corpus eorum causas / nunc sunt amici
proprii / hujus vite studia reliquisse
et de studio vanitatis venisse ad stu-
dium virtutis / de studio stultitie ad
studium sapientie. i. de studio curiositatis
ad studium sanctitatis / de schola
superbie et pravitatis ad scholam mundi
cie et castitatis / de vita iniquitatis ad
vitam penitentie / etc.

Et erunt post hec decidentes
sine honore / et in contumelia
inter mortuos in perpetuum / quoniam di-
rumpet illos inflatos sine voce
et commovebit illos a fundamentis
et usque ad supremum desolabuntur
et erunt gementes et memoria eorum
peribit / Postquam declaravit quod pec-
catores justorum deceptione sunt in
sapientia / hic declarat qualiter post
mortem puniuntur peccatores tollere
tracta et angustia / Et agit ar-
gumentum penales dampnatorum condi-
tiones quibus decidunt cum confusione
et affligentur cum desperatione. repellentur
sine honore / disrumpentur cum au-
ctoritate / punientur sine consolatione
tollerabuntur sine concordatione. et
supprimentur sine recordatione. Sed
ista sunt juste patientur peccatores
propter malicias quas tyranni et
mali homines peccatores fece-
runt in vita / fuerunt enim am-
bitiosi ad honores / contemptores
ad errores / derisores cavilla-
tores / fatui superbi temptatores
punitores peccatores / voluptuosi
peccatores. et oblivisci contemp-
tores / et ideo merito reddenda pu-
nitio pena singulis. juste judicabunt
Contra cum fuerit ambitiosi ad
honores / ideo decidunt cum con-
fusione / quia contemptores peccatores.
ideo affligentur cum desperatione /
quia argumentosi cavillatores. Ideo

repellent[ur] p[er]ne rupt[i]o[n]e / q[ui]a f[a]c[t]i sunt
supportatores d[e]stituent[ur] p[er]ne alie-
nacione / q[ui]a p[ro]ximor[um] p[er]secutores fuerunt
cont[ur] p[er]ne desolacione / q[ui]a voluptuosi
excitatores no[n] co[n]tent[ur] p[er]ne co[n]demnacione
et q[ui]a oblivior[um] co[n]temptores no[n] p[ro]p[ter] me[ritum]
p[er]ne recordacione. Iste septe[m] penalitates
inveniu[n]t[ur] xij q[uaestione] i. l. / Ergo q[ui] fuerunt
ambiciosi ad honores. Ideo decident
ab co[n]spectu / et q[ui]ta ad h[oc] d[icitu]r p[ro]p[ter] q[uo]d
cu[m] [illegible] p[ost] hoc i[n] p[ost] hac vita ut
decidat p[ost] hoc i[n] p[ost] hac vita ut
p[ost] p[e]cc[at]a multa q[ue] p[er]petrav[er]unt deci-
dentes p[er]ne honore / q[uod] d[icitu]r no[n] so[lum] o[mn]es
cadentes s[ed] p[er] violenciam decidentes [illegible]
deiciu[n]t a cog[it]acio[n]ib[us] suis s[ed] m[...] ut
i[n]spicere eos deiecit ut a cog[...]
ambiciosi et superbis. quia et honores
et dignitates cupiebat i[n] p[er]ut deiecit
ego cu[m] dyabolo capitu[lo] p[ri]ncipe ad
p[ro]fundu[m] inferni. videntib[us] electis [...]
[illegible] illo capitulo Mt 23 cap[itulo]
c. 20. Expo[nit] id Job xl. Et videntib[us]
cunctis p[ro]cipitab[itur] a[u]t[em] / Et i[n] o[mn]e in[...] b[...]
b[...] appar[...]. astantib[us] angelor[um] choris
apparente cuncto ministro celestiu[m] p[...]
[illegible]. ac electis o[mn]ib[us] ad h[oc] spectantib[us]
[illegible]. dyab[olus] crudelis et fortis i[n]
[illegible] captiuus deducet[ur] [illegible] pro
[illegible] i[n] o[mn]ib[us] reprob[is] o[mn]ib[us]. [illegible]
ne inte[...] macrapabit[ur] cu[m] dicet
Depredatu[s] a me [...] i[n] [...]. [illegible]
erit id spectacul[um] q[uo]d [illegible]
[illegible] elector[um] oculis ostendet[ur] que
[illegible] belli [illegible] contra eos [illegible]
potu[...] [illegible] vicerit [illegible] occulto ac
miro dei consilio agit[ur] ut [illegible]
[illegible] a pugnantib[us] no[n] [illegible]
[illegible] et [illegible] a [illegible] victoribus
in captiua [illegible] [illegible] [illegible] q[ui]a
[illegible] conclusio[n]e. affligent[ur] [illegible]
[illegible] [illegible] ad h[oc] [illegible] q[ui]a o[mn]es in
conclusio[n]e mit[ten]t[ur] mortui et [illegible]
[illegible] q[ui]a [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aggrauate pena eor[um] / quia
erunt i[n] conclusio[n]e q[uod] d[icitu]r. punient[ur] non
solu[m] p[ro] malo [illegible]. [illegible]
mori / [illegible] [illegible] reprob[i] afficient[ur]
ab aliis conclusis [illegible] [illegible]

et i[n]supportabilis [illegible] punient[ur] no[n] i[n] loco u[...]-
[illegible]. ubi [illegible] amplius in
loco mortis [illegible] punient[ur] 3
no[n] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mors [illegible] Job 20
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] no[n] [illegible]
i[n] morte [illegible] / q[ui]a [illegible] vita
morient[ur]. pena [illegible] [illegible] ut p[er]ne
sine [illegible] / viu[n]t [illegible] i[n] pena
[illegible] ut [illegible] vita mortua [illegible]
[illegible] i[n] culpa. [illegible] mors [illegible] vivat [illegible]
pena / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
q[ui]a [illegible] et no[n] [illegible] [illegible] et vi-
[illegible]. [illegible] et [illegible] / [illegible] et
sine fine e / [illegible] solo auditu [illegible] valde
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] audit et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] q[ui] i[n] [illegible] a[...] [illegible]
[illegible] [illegible] reuelacio[n]e [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ab hora nona i[n] [illegible] usq[ue] ad
horam nonam i[n] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] refrigeriu[m] obtinuit / [illegible]
[illegible] eor[um] pena no[n] [illegible] durant [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] reprobi
[illegible] [illegible] [illegible] cauillatores
[illegible] repellant p[er]ne ruptio[n]e / et q[ui]ta ad h[oc] d[icitu]r
[illegible] dirumpet illos inflatos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] inflatiuis [illegible]
et [illegible] allegacionib[us] dirumpet [illegible] eos
[illegible] q[ui] dirumpit[ur]. [illegible] distractio
[illegible] subito / et [illegible] [illegible] reprobis
distractio [illegible] [illegible] [illegible] volu[n]tate
[illegible]. [illegible] [illegible] deus dirumpet eos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] valde
notabile [illegible] iniusti [illegible] et [illegible]
aduocati [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] morte [illegible] voce [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
aduocati et [illegible] [illegible] iusticiarij
[illegible] iniusti. [illegible] [illegible] [illegible]
amittunt voce[m] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] q[ui]a no[n] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
alti et [illegible] retineat [illegible] [illegible] [illegible]
male et iniusti [illegible]. [illegible]
et voce. et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
allegando. [illegible] [illegible] [illegible]. ma-
[illegible] obiciendo. et [illegible] [illegible]

et io iustu e. qui voce indigent
pueniunt ius ista io vedditi ergo
nunq tales vix Depers lot solius
i quodam epla ita f. iubi nunq
morbus incurabilis. ad quem
curandu no inuenibr medicus
Q uniqs inuenii tam ad eo de-
pdita. qui ad eam curanda inueni
ret advocatus ista cupit valde
reprehendi que e ov sonas quo
deteriores ee inde. quam vilispe
mettres qr ille vedent ptenn
corpora vilissima et mags ab hora
bilis. ista io hoctissima corpora
in pte pro lingua et os. Sed
qr debent ee pro stelle fixe immo-
bile tatu moth senanti i vi
tat qr pu p dr labad vit
firmu esse perpetuu Q ete ista
pmaior pte in inuenit erratice
na mone dupli motu sq con-
uitate ppt inuiqua et quiq cu
uite duci topad. et io de illis
stellis dr. Job 27 Stelle no se
inuih. i to speciu eg: Tropt
dica qr lingua coparata state
q stata ad mium pods sa mou
etiqe inclinat ad pte quoru eg
ya quorumq pt de vi. ad illa
pte mags inclina gfiet in
danda pecunia mags ponde ra.
De qb tr d i. Ps. Generacio filij
hominu i stated Rem eis merito
ascribitur dolatatas Job 6 Calai
mitas mea qua pacior stata
tas mea copari pot illi cherubin q
ptto copari pot illi cherubin q
tz flammeu gladiu atqz uersatile
ad impediendu hoc Rectitud i pa
dispu gen 3. Eruia ya advocati
mali sut flameu gladiu qr
i lingua eoru gladius acutus et
e valde versatilis ra de facili
uti pt cotu vitate. et p vitati
Cherubin intp plenitudo scie.

Et ista dua fapiedorum aput vulgu
ad quid desuniut. vera. ubiq
ad custodiendu viam ligni uite
sq ne qs accedat ad lignu uit
i. ad opu iste eu sut q fla p
curat diuorcia illegitima co
iungit iniuriose causas repple
spoliant. et symoiacos cop
lant. innocentes qo condant.
et viros plus eu de iure no pu
rebelles reconciliant. opp crea
pequentes Et io vidi narra
qr quoda vidit i spu meone
apud infernos baluantes qm
fori vo undiq auras bullientes
bea eu infundebat Cu i ma
uua cohorte advocatorum vi
disset accedunt pp e. clama
bat inqi: Recuti hic o. veni
te hominu eg. O advocati ai-
ie mei. accedit i hic vap
balnea meum. adhuc super
est locus quem p vos seruaui
Et audiui de quodam campedica
francie qd p iura et actus iurid
cos fuit mirabiliter divites tan
dem infirmatus fuit ad mort
dici vo eg qo eu pte astitern
et rogauerit eu ut ordet te-
tamentu Et ille qui iussit insinu
coepit recognoscere quo tot di
cias pria eloquencia et ligu
piciam congregasset et recolla
toto spu quem habuit clamauit
i gallico lange lange lange
idem fit sedo et tcio recitaui
Et eu admirarentur qui astabant
quid vellet signare dubit
in gallico. lange tot genna
et lange tot amitti Contigit
ad eo tpe fres pdicatores de no
uo venisse ad illa ciuitatem et
arcam habebat ille ultam domu
edificatur dixit eu statu p.
quibus statu de illis fratribus mitti
Erant venisset coram amicis et
familia dixit Ego ociupicia

ligue luctus sed ista gratia aurea et
aurea et alia preposita / vos autem linguis
vestris lucrauimus spiritualia et eterna / Io
non meretoria mea voluptas co-
siliaui ut vos propiatis de fructu
lingue mee. et ego vincitis aliquis
quis possum de fructu lingue vestre / Ite
non dixi amicis meis prius quam
venitis lauge tot regna. et tot
lauge et tot auicta. et totum
thesaurum suum apud fratres dedit et per
mortuus est / Certo regibus fuerint
facinorum supportatores atque supplica-
tores destituentur sine auctoritate acto-
res et quantum ad hoc dicitur quod commouebit
illos a fundamentis / et istud est
preter contra malos ministros et
officiarios et balivos / Ista os
quadam fugiunt auxi duces
et iusticiarii Castellani et
sellarii et alii officiales multi
locuntur sed in persona principum et
non sine sit iustum sine sit iniustum
auctoritatem habent. quod fundamentum suum
sunt reges principes. et ideo modo
quos volunt supportant. et quos
volunt suppliciant et condempnant
et quod habent de sua regia potestate et
auctoritate. Cum ergo dicit iudicii
destituentur ista auctoritate
quibus habebant viribus per proposito
non habebunt / Et commouebit eos
a fundamentis / Et per oppositum dicitur de viro
iusto non commouebitur in eternum
quod habitat in celis quod fundamenta eius
in montibus sanctis / Cum ergo ea ipsi
sine ad reges sine iudiciali allegat
supporto suo. totum evanatur
de montibus sanctis 1 de doctrina
[illegible] Certo regibus quod fuerit prin-
cipum operatores / Ideo princeps
sine consolatore. et quantum ad hoc
dicitur usque ad supremum desolabuntur
per tanto quod princeps citra gradum
condignum. cum vult dicitur in-
penitus (Augustinus l. dyalogorum)

quid in hoc modo nulla fuit vno sole
consistit / ut in campo solis ardo-
re equari potuit / quod alius plus equi-
at / alius minus / Ita illi non cum vnius
modi incendii in vno igne quod quis-
que diuersitas corporum. hic ille agit
diuersitas peccatorum. ut et ignis ipse
diuersitatem seruat et in corpore singulos
diuersitate comminat. [illegible] / Sexto
regibus quod fuerat voluptatum le-
tatores / Io consolatur sine consolatione
et quantum ad hoc dicitur quod conturbentur
sicut est antiqua narratio de ju-
uencula quadam in francia quod cum per
annum vixisset lubrice cum ama-
sio suo. et cum tandem infirmata fuisset
et derelicta. cepit flere et gemere et in-
consolabiliter contristari a qua. cum quidam
quesiuisset cur tantum plorauit / dixit
gaudium magis quam peccatissimis solum deflo
[illegible] quod ille quod sine pena in puni-
tum voluptatem carnis sine dedit. ge-
mant in futuro / Et per causa ab eis
quaeritur tempore bono. et quod gemunt et plo-
rant gaudium cum [illegible] captiue
[illegible] ut cohibe[illegible]
[illegible] duos valde lubrica. et
[illegible] gemitum per tantum [illegible]
[illegible] que libidini [illegible]
[illegible] [illegible]
acceperat [illegible] gemitus [illegible]
[illegible] / Septimo regibus quod fuerit 1
[illegible] contemptores in [illegible]
oblivios sine recordatione et quantum ad hoc
[illegible] victoria [illegible]
[illegible] / In victoria [illegible]
[illegible] auctoritate apud romanos quod [illegible]
[illegible] et iudicem in tabulis [illegible]
[illegible] vocabant [illegible]
[illegible] delebatur. fuit
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
et curati. quis magna fuit [illegible]
[illegible] de libro vite non in
[illegible] de [illegible]
[illegible] perijt victoria [illegible]
[illegible] de libro
[illegible]
[illegible]
[illegible] albis et non delebo
nomen eius de libro vite

Additio

Quidam mali sunt egestate afflictione
corporis et dolore opprimuntur, ut per
hec discant quam amara sunt ad que pra-
vis moribus festinant. Sed dicitur quare
quidam mali diu vivunt, quidam vero
boni cito moriuntur. Econtra aliqui boni
diuturnam vitam ducunt, mali celeriter
obiunt. Dicendum quod mali ideo diu vivere
permittuntur ut per eos electi exerceantur
et a viciis corrigantur, ipsi vero mali
post maiori supplicio torqueantur. Et
quidam boni cito tolluntur, ne diucius
hic adversis atterantur, si magis fuerit
gaudiis inestrantur. Econtra quidam longeva
vita iusti dantur, ut merita eorum
augeantur, cum per eorum exempla plures
convertuntur replicantur a malis. Quidam
pauci celeriter ad tormenta rapiuntur,
ut electi quibusdam adhuc orationibus
ne aberracione immiciantur diutius et per aberracionem
retrahantur. Sed dicitur quare sunt hic felices
et alii qui vita adversitates non tanguntur?
Hii qui in presenti vita (?) infelices sunt quoque permittuntur.
Dicendum quod infeliciores sunt quam permittuntur
quod potentia provenit vivere adeo, et omnia
quod pro voluntate pro libitu suo adimplere et
desideria sua per libitum suo adimplere. Si
adversitate non tanguntur, quia tamquam ...
arida ligna ad ignem mittuntur. Econtra
felices sunt qui hic a pravis desideriis
arcentur et per accidentia multis angustiis
atteruntur, quia ut filii ad regnum erudi-
untur, unde per sapientem dicit: flagellat deus
omnem filium quem recipit. Hebr. 12. Econtra
longe sunt qui regibus quibus conterunt regni
...

Tu modis
inpotentes
sunt et utrique

potentes sunt et utrique pro sua
voluntate, quibus in
electi vero quibus capti imi. Quibus in
tarde potestas sunt et utrique primo
carebunt. Sed dicitur quo se agnoscere possit?
Dicendum quod impotentes sunt, quia quicumque in-
choant bonum volunt et non possunt. Que ...
vero et volunt et possunt, qualia vero
probando et non ... copiat eos non
possunt. Nunc supplicio non sunt, quia pena eo
possunt tunc supplicio. Cotidie more ampliantur,
... ne occidantur, ne eos
nunc capiantur ne occidantur, nec non sunt
tollantur, unde dicit psalmista: spes ... non est, quas
impios dicit deus. Econtra electi nimium
potentes sunt, quia ... gratia dei, et bonum
volunt et possunt, malum vero sunt respuunt.
Et primo non carent, quia sunt bimodia
vivunt et fruentur libertate celi gaudentes.

Sunt ... plures anno probata bene nunc
... magis ...
... non amittit ... iusti
... magis ardet ... dei
... flagellatur ... obiurgatione patitur
et ... maculatur ...

Unde dicit iustus ab omni tribulatione erit. Aliud
adhuc est audiendum predictis, quod quia
bonis nichil boni contigat, et bonus
mali eveniat. Sed dicitur: cum mali hic
nimiis deliciarum diviciis et ...
nec multis ... preciosa vesti-
delectantur, pecunia et magnis edifi-
ciis exaltantur. Econtra boni crucia-
tibus, verberibus traduntur, fame
et siti et aliis cruciatibus afficiuntur. Quomodo
malis tanta bona contingunt hic in vita
...dit ad malos fortuna prospera
arriserit et eos copia bonorum pro con-
gregaverit et divitiis bonis quas cumulasti repleverint.
... qui gula ... mordo
... Si hec tripudio de aqua ...
... et ... illi ...
... mellis porrigit et post
... potum potare co-
... repletur, ut alibi
... abs putido ... per amorem
... sulphureo fetore, per ...
... confusio / per ...
et edificiis. Hec dicitur ... vermes
in infernalibus ... unde Job:
ducunt in bonis dies suos et in puncto
ad inferna descendunt. Et post ignis
sulphureum et ... a
... corpus. Porro bonum quos
... afflicti ...
... qui ... radices et herbas ... perhibant
... possunt. Sup... ...
... capiat ... tante ...
eterna tabernacula ... obtic
... gaudium et leticiam ...
... non ... equidem neque
... Fugiet do-
lor ... comitabitur. Equa...
... iustos sit locupletes
... fore. ... inopes
et ... et miseros. Unde et dicit. Jo. ...
... iustum, quidem ...
... diligunt
bus lege ... et non ...
... impulsere ...
... corpus ... unde dicit beatus augustinus
... non est ... culpa ...
... qua sit ...
... est ...
... ut ...
... ut ... comunia ...
... ut ... tanta ...
... et ... tempore
quit quas ... dei ...
... sine ...

Venient in cogitatione peccatorum
ipsorum timidi et traducent
illos ex adverso iniquitates ipsorum
Postquam tetigit in parte penam
tyrannis infligendam in speciem in
universali ut illa pena eis infligetur
in iudicio maxime quando patebunt
omnibus toti mundo / secundo in tertia parte
nam corum in finali quam declarat aliquam
tum de propositum observando in iudicio
generali / et primo facit alternando modo
de iustis modo de iniustis. Et circa hoc
duo facit nam primo declarat formam quam
quam comparebunt iniusti secundo formam
quam comparebunt iusti capitulum
tunc stabunt iusti Circa primum tria
ponit scilicet parationem vel partem de in-
iustis futura in iudicio generali / quia
ibidem putabuntur propositi sine premia-
tore constituentur integraliter sine conso-
latore / accusabuntur criminaliter sine
defensore / et ista tria sunt valde gra-
via / quia non habebit proprium (?) premiatorem
ut consolatorem. ut defensorem
Primo dicit iniqui putabuntur primo
sine premiatore nam primo dicitur ij cor. 7.
omnes nos manifestari oportet ante tribunal
Christi ut referat unusquisque prout
gessit / Sequitur adhuc dicit quia venient
in cogitationibus suis timidi / Ioel 3.
Consurgant gentes et ascendant in vallem Iosaphat
quia ibi sedebo ut iudicem omnes gentes in
circuitu / Venient ergo primo sine dila-
tione quia vocabuntur et citabuntur peremp-
torie illa terribili voce de qua dicit
apostolus i thess. 4 / quoniam ipse dominus in
iussu et in voce archangeli et in tu-
ba descendet de celo. et mortui
qui in Christo sunt resurgent primi in iussu
in imperatoria potestate / nam cum tunc
veniet in humilitate / primo venit in
carne in primo adventu / nam cum stabit
agnus non balabit tam ...
primo legitur facesse Iob 19. quia videbunt
filium hominis venientem in nu-
be. cum potestate magna et maiestate
primo dicitur luc 21 Et dicit apostolus
quia ipse dominus veniet in iussu et in
voce archangeli. id est in voce sua principaliter
virtute primo quod est principalis archangelorum
scilicet Michael angeli magni consilii
ysa 9 / et Iohannes 5 dicitur quod mortui audient
vocem filii dei. et qui audierint
vivent Et in voce archangeli ad litteram
id est in voce sancti Michaelis alicuius archangeli
quod vox erit ista Surgite mor-
tui et venite ad iudicium declarat
terribili voce loquens Ieronimus super mattheum
et ponitur Quocumque dicam illud tempore
tonicus corpore continuo sive
cum comedo sive bibo. sive aliquid
aliud facio. semper videtur in ista tu-
ba sonare in auribus meis Surgite
mortui ad iudicium / Veniet ergo
dominus in iussu et in voce archangeli
et tuba dei / Et adhuc vox provo-
cari tuba. prout sonuit ad usum tu-
be que fuit in veteri testamento / qua
convocabantur ad consilium / commovebantur
ad prelium. et vocabantur ad festum
Et istos resurgentes convocabunt
ad consilium iudicii / ad pugnam
prelii. quo orbis terrarum pugnabit
contra insensatos. et ad festum eterni
convivii / De qua tube voce lo-
quitur super 10 capitulum 2 scilicet venitos (?)
telorum movebuntur Et dicit / hec vox
magna. vox tube terribilis. cui
omnia obediunt elementa quod petras
scindit inferos aperit. portas
eneas frangit. vincula mortuorum
disrumpit. et de profundo abyssi animas
liberans. corporibus suis assignat

veniet

hi p p ... 4to quart ...

Et omi cicius co(m)plat i o(mn)e qua
sagitta transeat in aere. Ecce apl(ost)o
in mome(n)to i ictu oculi i novis
sima tuba .i. cor. xv. Erit i(n)sa
tyram et iniusti p(er)secutores
iustorum stribit a mortuus qui-
tati eorum et p(ro)p(ter) indignu
tate stribit ad est qu(e) (ergo) subito
cogitat a principio p(er) fragore
et strepitu tonitrui magni
E(st) ac vi(de)re q(uod) i^a vox erit
ad vox tonitrui maior quo
terra et celum concuti et univ(er)sa
d(e) prius loc(is) videbu(n)t commoveri
et reges et regine. Plati et co(n)
sules. milites et cetera opera-
tores et monachi. nudi et co(n)
sules s(e)p mali fuerit co(m)pacient
uniusq(ue) i vita sua ad ecclesia
monasterium. Judicatis duo lugu-
bre mundus i iungiet. et tribus
ad tribum. pectora ferient pote-
stes quondam reges. nudo late-
palpitabunt ibi adducet p(ro)to-
ad prius stulte dixit. te a(r)gui(t) lis
argenta no p(ro)derint qui vicit
ille filius paup(er)cule que qua(m)
indicabunt fines orbis terras
in ze(n)phonie p(ro). Vox diei dei
amara. tribulabit ibi fortes
dies ira dies in(dignationis) dies calami-
tatis et miserie. dies tenebra(rum) et cali-
ginis. dies nebule et turbinis
dies tube et clangoris. Tercio impii
i iudicio co(n)stituabu(n)tur integrali
sine co(n)solatione. Sequitur ad hoc
subdit i textu. q(uod) no(n) solum veniet
s(ed) veniet i cogi(tatione) de pec(catorum) proprio(rum)
timida nudi. p(ro)q(uo) nota q(uod)
i diem sunt bonos et malos
q(uod) boni timent de pec(catis) suis.
et timent deum an(te) iudicium
un(de) ps(almus). A iudiciis tuis timui
et cetera. Et ac(cu)sationem peccatoris

noli e(t) sine metu. Et ideo timent
deum tunc erit in o(mn)ibus et i die de
sensionis sine dubio ut d(icitur) cetera s(unt)
Et p(ro)pter hoc ipsi ibi. isti i(n)iusti no(n) ti-
ment pec(ca)ta sua ut deum. si i(n)iusti
no(n) timebunt. qui tot est ad penitentiam
no(n) ad emendandam in bona vita. S(ed)
q(uo)d p(ri)ma d(icitur) p(er) ps(almum) Et tot et tremor ve-
nerunt sup(er) me et contexerunt me te-
nebre. u(n)de g(re)g(orius) ii moral(ia). Vitam namq(ue) (et)
iudicis no(n) nisi cum iudicium pe-
r(en)ne. ut ideo timet s(ed) p(ro)abs placat
Cum no(n) i(n) tremendo examine pe-
rit et videri pe. placari no(n) pe-
q(uod) sua p(er)vos q(uod) diu sustinuit cau-
tus. pl(us) ocia(tur) medicatrix vir ma-
gis ut tune indices. Cum no(n) dum
iudicium e(ss)et. cum diu sustinet
cum adhuc mala tollerat q(uo)d vide-
ne cui i(n)cuire p(er)macuit retribucione ulca(re)
co(m)p(er)it. tanto i iudicio distric-
te (et) iniquitatis cum iudicium dimag(is)
coapetat. Et(er)tio impii i iudicio accu-
sabuntur eiusmod(i) sine defensione. Et
quantum ad hoc subdit i textu. Et ducet
illos que adversio iniquitates ipsorum tra-
duci idem est q(uod) ad confusionem alicui
id q(uod) fuit occultatum (re)velare
un(de) math(eus) p(rim)o Joseph cum eam cognoscere
et nollet eam traducere seu notificare
te q(uod) i(n) parva re pec(ca)ta sua (re)velabunt
actores eorum q(ui) essent advocati
acusatores. et astator(es) e adversio eorum
cum un(de) d(icitur) i ps(almo) peccatum meum coram
me est se(m)p(er). un(de) qui ad dep(re)hen-
sus i(n) furto. ip(s)um furtum eum d(e)p(ro)bat
eum. un(de) d(icitur) q(uod) simia fugiens
venatore. qui (habet) fetum illum a-
lium que magis diligit amplecti-
tur inter brachia et fugit et
alium dimittit. Ille vero dimissus
implet sup(er) matre pedibus et collo
suo. et videt nolit. venatore
fortius p(ro)sequente. simia fatigatur
fatigata vero fetum magis dilectum

i(n) operire

dies tribu-
lacionis et
angustie

piat / Aliquando vero dicitur quod non curavit
velit nolit implevit. Donec tamen
nisi quam plures capiat. Ipso moraliter
peccator peccatum et delectationes tamquam duos
filios habet. Delectationem diligit, peccatum
odit / Contra autem est venator / quia tota
mente insequitur peccatorem / Ideo ergo peccans
sic cum delectatione evadere illa tamquam
carissimum filium inter brachia sua i.
inter intellectum et affectum portat. Sed
importabiliter peccatum a tergo sic tollerat
et matre non dicitur. Donec inimicus
vel dyabolus eum capiat et utrumque astringat
Nota de nido in quo stat abscondita
[illegible] vox tubalis
[illegible] iudicium sit aliquo causa
[illegible] corporum [illegible] quod non da
[illegible] dicitur Credo [illegible] futura divi
na voluntate virtute et nutu / ergo cum
omnia ista sufficiant non est vox tube
[illegible] Ps frustra fit vox ad illud
quod audire non potest. Sed mortui non
sunt audituri / ergo frustra emitteretur
vox ad illos. Ps. dicitur quod vox erit
[illegible] forte naturalis. licet
cum vox illa causatur [illegible] virtute
a deo data sed dicitur glosa super illud ps. Dominus
dabit voci sue vocem virtutis / tamen
[illegible] virtute effectus naturalis sequeretur
[illegible] illuminato. [illegible]
[illegible] miraculum si ipso sequeretur naturalis
[illegible] corporum sed non potest. nisi a
virtute infusa. Sed vox illa continet
magna / infusa virtute licet non
[illegible] Ps glosa hoc viii dicitur
quod [illegible] est causa resurrectionis
non quod [illegible] quam [illegible] resuscitavit
alios nisi quod resuscitatus est [illegible]
[illegible] dist. Sed ubi
dicitur quod causa resurrectionis mortuorum est
vox tube que in adventu iudicis
ab omnibus audietur et cuius virtute ex-
citabuntur mortui et de monumentis resurgent
Item glosa super illud ps. dabit voci sue

voce virtutis i. efficacia suscitandi omnes mortuos. Ad quod
dicendum quod [illegible] et [illegible] dicere [illegible]
[illegible] et instrumentalis. Principalis
[illegible] virtus divina assistens
illi voci. Eo modo quo virtus divina
assistit verbis sacramentalibus in [illegible]
[illegible] Causa vero instrumentalis
est vox illa / sed unum [illegible]
instrumentalis aliquando [illegible] pa-
[illegible] corporalis assistit vox
illa [illegible] dicitur [illegible] quidam quod sit
ipsa eiusdem Christi filii dei in
mundo [illegible] vox [illegible] viii [illegible]
[illegible] quod dicitur quod tubam sonare
vel aliud est [illegible] mundo iudice
filium demonstrare Sed videtur [illegible]
[illegible] quod vox tube est [illegible] quidam
[illegible] et imperium vocale [illegible]
quod [illegible] mortuus resurget
[illegible] illud [illegible] mortui audient
vocem filii dei et qui audierint
vivent [illegible] post / Omnes qui
in monumentis sunt audient vocem
filii dei [illegible] doctor quod ista
[illegible] continuat apostolus i. [illegible]
in iussu et voce archangeli et tuba
dei / descendet [illegible] Sed
quod [illegible] corpus [illegible]
[illegible] inbibit pulvis
[illegible] quamcumque corporum mor-
tuorum recolligi per ministerium an-
gelorum [illegible] ad [illegible]
in iussu [illegible] corpora resurrecturi
et collis pulveribus recollectis
et formatis corporibus animas reuniri
[illegible] ista duo fient per virtutem dei
[illegible] propterea nota-
tur [illegible] in tuba dei. [illegible] archangeli
qui fuerunt custodes principatus
in principiis quas custodiebant
clamabunt fortiter et [illegible]
sono articulato et [illegible] ali-
qua creatura [illegible] / quod ob
[illegible] iudicis corporaliter [illegible]
[illegible] auditum

Illa vox nota que dicitur in voce angeli
de ista voce tubali prophetavit Si-
billa secundum Augustinum 18 de civitate dei c. 23

Tuba tunc sonitum triste diffundet ab alto / orbe gemens facinus miserorum variosque labores ad philippenses 1 ideo
dicitur quod fiat virtute divina propter metum
vocem instrumentalem per modum quo dictum
2 est ad Romanos 2 dicitur quod forme corporum
[illegible] non sunt suum effectum non
sed quod audiunt sed quod efficitur sentitur
3 est in proposito ad Romanos 2 dicitur quod corporis
non est in voce confestim sed vivo
vocem quam vox assistet excitando ad
corpus quod fiet per virtutem infinita
ad [illegible] dicitur quod [illegible] est ea operantis
non virtus non efficiens [illegible]
Addicio
Venient in cogitatione peccatorum suorum ti-
midi et traducent illos ex adverso
iniquitates ipsorum / contra hodie timor
non timide peccavit / iniquitates
suos libitum perpetravit et noluit
etiam audire propter obitionem eorum
putantes quod si a victoria credidit
se proprie iustificati et quasi ita pro-
vocari / et ita non cessat a malo sed
continue stat in loco peccatorum et ita
regione inimicorum eorum sunt Romanos 19
ne stes inimicus in loco suo / iuxta
regione operarii inimici vel ubi
commoravis in finibus inimicorum suorum
non est in tuto illius vita periculo cum respectu
non possit alium sed in manibus inimicorum suorum
cadens perdit sed si continuo inde fugere et
se in loco tuto firmare exemplum vitis patris
assumptio est terra inimicorum / videlicet cum tres in-
imicos habemus mundum carnem
et dyabolum / unde dicit Bernardus Contra micidiales
inimicos adulatur / caro delectatur dyabolus invidia
alia operatur / totus sic turbatur / nos debiles
sumus respectu ne ipsorum / unde idem Bernardus sermo 13
triplex est cum meditatio quas gratia [illegible]
circumdiduit adulteros nam faciles sumus ad seducendum
debiles ad operandum et fragiles ad re-
sistendum si discernere volumus inter bonum et malum
decipimur si temptamus facere bonum deficimus
si conamur resistere malo deicimur et fugamur
ergo non est standum in hac regione sed fugiendum
est ad locum tutorem / unde capitulum 2 [illegible]

Ioseph igitur post Herodis laborasse
ut ipsum puerum interficeret monitus ab
angelo accepit puerum et matrem
eius mariam et fugit in egyptum et
erat ibi usque ad obitum Herodis regis
postmodum inde revocatus est ad terram
istam mortuus enim quaerebant animam pueri
exemplum per Ioseph intelligitur vir iustus et
iustus vir sanctus et iustus cura
et cum primo dilecta propugnacio
virtus gubernacio et custodia
ab Herode diabolo peccatum mente peccato
Herodes enim interpretatur gloriosus in pel-
libus propter quod diabolus notatur quod omnium
caput super eum videtur subire
honorem vel accepit Cum sed scribitur hic Herodes
dicitur operari de scientia contra puerum unum id est
contra puritatem et gratiam quia corpore
in anima una multo per omnes graves
Grata accepta maria puerum unius
et puerum debes deprehendere in egypto ha-
beo contra dominum cuius 7 per hos hoc
deinde possideo et morbum / post hoc
accipias matrem mariam id est ama-
ritudinem sed carnem de dolore de peccato
et contra [illegible] ad meditandum
eius penitentia et qualiter omnis fa-
ciens examine [illegible]
et [illegible] dyabolo verborum colligi
concluderis a Christo et sic dyabolo / hec
fuit voluntas qui cogitabis pre-
cedentibus Herodis et revocabis ad
terram istam id est ad ultimam dominicam
bonorum [illegible] venient
in cogitatione peccatorum suorum timidi / et
traducent eos ex adverso iniquitates
ipsorum / ista te dicitur libri co-
rporum et maria cum corpore et
terra vero quod aliquis inhabitatur
vita / et alii sequentia / unde
sumus qui captivi et in carcere re-
clusi / et ergo non dormias sed
fugientibus mortem fugias / unde
quod inimicus sepeliat est in carcere quod
abstulit in vita puri corpore con-
damnatur triplex Cicero quia sed cap-
tivus non erit in corpore [illegible]
Sic et nos hic corporis manentes
non perfectus intellectus est intellectu
et haud non possumus liberi in anima
[illegible]

[illegible] neglexerunt veniens

na mole corporis quia impedimentum
est et a multo frustratum appetitu
quod est ita divine eternae glorie in ipsos
per captivis est vel iudicandus
fugere et alibi nudo recedere oportere.
nos denique dormitare in peccatis. ne
nos in tempore infernalis manus inveniat.
et percutiens plaga insanabili que inveniet
involvit corporibus. Unde dicitur nobis exodi 19
Estote parati in diem tercium
ne appropinquetis (?) in diem tertium ceperunt
mutua et cerni in die tercio ceperunt
audiri tonitrua et micare fulgura
et nubes densissima operire montem
clangorque buccine vehementius
perstrepebat et timuit populus qui erat
in castris. Comparatur tercius dies nobis
in quo est nativitatis vita et
ordinatio sue. In nos ordinare debemus. ut
mors est in vos dies tercius. Sic potius
in die mortis in quo dies tertius. venit deus ut
qui tripartito in die venit deus ut
iudex. quia prius venit ut pro prius au-
divit. Ideo ibi tonitrua et corusca-
tiones. et videbuntur fulgura tempestatis et
clangor tuba cui. Ubi peccabunt et
clangor tube timebunt. Et bene sunt qui in castris
quia timebunt. et bene sunt qui in castris
perpetua dei tunc stant (?) Sed dicitur
quod rei et omnes agere poterunt
qui exclusi a castris dei. inveniuntur
quod tradentur demonibus eterna cruciandi
et Ideo caveant nos ergo in die tercia sicut in
carne nostra. sicut tyrannus
i. diabolus quod rapit in dei magne in-
dicto in sua portione trahit. Ideo
dico in sua portione. trahit. Ideo
primis principibus et principibus divi-
tiis in die mortis molestare unum
ut habetur in. Greg. c. 18 unde Callidus
hostis ad capiendas petitiones aliquas puer
lectas. et unde etiam violentia
sicut habetur. crudeli violentia violenta/
quod blandiciis vinctos decepit ut
morientes rapiat. servicis aliquos
nos ergo cogat deus per scala bonorum Alia.
Tunc stabunt iusti in magna
Gconstantia. adversus eos qui se an-
gustiaverunt. et qui abstulerunt la-
bores eorum. Prosequitur Salomon ps.
declarat forma consequenter. in
qua iusti comparebunt in iusti in
iudicio generali. Sed quia et ordinate
comparatione tamen bonorum cum iustis
eos aggredi curant ordinatione earum
iudicium in speciali sicut habetur in iudicio

eos propositio reponitur ad unum de iure
quando sunt iudex. actor. testes et reus.
In iudicio vero iudicio iudex est deus.
reus erit peccator. actor peccatum. et
testes iusti in quem peccator deliquit
sed agam de illa prima parte vel de ipse
sed agam de illa generali eo quod deus est
in locis predictis. quod in iudicio generali peccator
convenit loco accusatorum sed deus fuit
quod traducent illos et adversus iniquitates — i. propala / bunt iniquos / peccata sed / secreta fuit
Ipsos. Ideo ut non restat despicere
iudicium prius quantum ad tres personas
in ad testes reos. et iudicem est sicut
in littera prius capitulo. Et capitulo sequenti
in declarans qualiter se habent accu-
saturi. Sed declarat qualiter se habent testes
in iudex et reus. Sed bene dicitur capitulo primo
iudex et reus dicuntur
in tres partes/ unde primo declarat testes
non terrebuntur ab adversitate. secundo quod reos
conterebuntur per pacem. tercio quod iudex
non movebitur a prima equitate. et quia
iudices turbabuntur. Tertio quia iusti autem
in perpetuum vivent. Est ergo notandum primum capitulum
quantum ad reprobos declarare tria videlicet
quod confusi sunt cum furore laudabili. Et
turbabuntur cum timore mali/ et confitebuntur
cum pudore inestimabili. propter primum ergo dicit in littera
Primi. Et 2 in videntes turbabuntur timore
in videntes vita sua primo agere
turbati. Et aduc tertio quia testes
non turbantur ab adversitate. Et quia confusi
sunt malos cum furore laudabili.
dicit Tunc stabunt iusti. Et ponitur propositio
quique constantie iudicialis testimonii
iusti assignantur. videlicet tempus comparandi. gesti
proveniendi. modus prosequendi. Sed respondendi
et ita quod dicendi. Tempus comparandi exprim-
itur cum dicit tunc/ generalis conveniendi — post tunc scilicet / pro tempus / iudicis / iudicii.
in stabunt modus prosequendi in primis
constantia. Sed respondendi in adversus eos quia
Et quia dicendi cum dicitur in quod abstulerunt.
Et ideo tunc. i. in die iudicii. non modo
devastate paria hic vite sed tunc quando sic loquitur 24
dicit tunc videbunt filium hominis venire
in nubibus cum potestate magna et maiestate.
et ipse tunc loquetur ad eos in ira sua
et in furore suo conturbabit eos. c. Et in die
stabunt iusti qui prius iacuerunt
confortati. ligati. oppressi et prostrati. constantie. Sed
deterite ut quia invitos et oppugnare eos.

— Et aliud tempus / patiendi aliud / pugnandi causa

Sed minus q(uod) q(ui) tormenta d(ur)a mit(unt) ... gu(n)t ... b(e)n(e) te sta(n)tes i(n) mag(na) co(n)stan(tia) ... ho(n)o(r)e i(n) cam(er)a d(omi)ni ta(n)t(u)m q(uam) co(n)st(an)ter mar-tires

Tunc velut sup(er)ius tria q(uod) justi stare d(ebe)nt
ad ho(n)or(em) altius / s(cilicet) ad iudicand(um) ad do
cendu(m) · ad testificand(um) ad pugnand(um)
P(ri)mo dico ad iudi(candum) / vn(de) ic q(uo)d stat reg
bus sic vide(n)t iudices qui q(uo)d sede(n)t
Jer(emie) 6 · State sup(er) vias et videte
et interrogate de semitis antiquis
q(ue) sit via bona · et ambulate in ea ·
S(ecund)o ad docend(um) / vn(de) p(ro) clamatoribus
edicta regis ascendit in altu(m) · ut
cuicu(n)que audiat(ur) / p(re)dicator s(e)d
q(ua)si est p(ro) p(ro)clamatori edicta
i(d est) p(re)cepta dei p(ro)p(ter) act(uum) v · Stantes
loquimini i(n) templo v(er)ba vite quis
et sequitur 8 · Tercio contras [illegible]
loquend(um) que stetit s(ed) ad loquendu(m)
T(er)tio stare d(ebe)nt ad testific(andum) ... [illegible]
Stabunt ad reges et p(re)sides [illegible]
Q(uar)to ad pugnand(um) eph(esios) 6 · Accipite
armaturam dei ut possitis resiste(re)
i(n) die malo et i(n) o(mn)ibus p(er)fecti stare ·
Stabunt ergo iusti i(n) mag(na) co(n)sta(n)tia q(uod)
n(on) ... vita abiecti fuerunt i(n) mag(na)
misceria vn(de) d(icitu)r ... 2 q(uod)
i(n) angustias et filii eius steterunt co(n)
stant(er) / vn(de) q(ui)dam rex francie no(m)i(n)e
Robertus q(ui) floruit anno d(omi)ni 996
cum esset vir literatus et sp(irit)ualis et celestis
et mo(r)is humilis et urbanus · tamen
multa labo(ra)vit ... ad honorem
dei composuit vz · ... s(an)cti sp(iritu)s
assit nobis gr(ati)a et ... de nati(vitate)
d(omi)ni iudea et iherusalem · ...
d(omi)ni ... de b(ea)to petro cornelius ...
et de ... nobis / ...
uxor vocabatur co(n)stancia q(uod) volebat
... de ea ... composuerat q(uod)
posset aliq(ui)d laudis de cantu i(n) ...
ad placandu(m) eius impaciencia(m) composuit
O constancia martiru(m) q(uo)d uxor de se
estimavit de cantu et placata est ·
Stabunt ergo iusti i(n) mag(na) co(n)sta(n)tia et
sic ... cos q(ui) se angu(n)t i(n)iuriis
aut flagellis ... circumcirca
i(n) melotis et i(n) pellibus caprinis
egentes · angustiati afflicti · quibus
dignus no(n) erat mundus et p(ro)bationem
qui [illegible] ... i(n) aufrr(...)

De i(n) p(re)cepto iudicum qualis fiat ali(quando)
disputacio vocalis

voluerit · cogendo eos leg(er)e ... ...
qui // Secundo i(n) iudicio qualis fi
at aliqua disputacio vocalis
Et vi(detur) q(uod) n(on) / q(uia) sic ... aug(ustinus) ... de
ci(vitate) d(e)i c. 26 · de eq(ui)s ...
... cognoscet · p(ro)ut ...
p(er)plexitate · s(ed) si fiet ...
singulorum · fiet p(ri)mo mag(na) p(ro)lixi
tas ergo n(ec) ... erit i(n) vocalis disp(ut)a
cio i(n) iudicio nec testium · Respon(deo) 2
op(ini)o ... aug(ustinus) ... libro ... c. 17 lo
quens de libro vite ...
... p(ro)p(ter) ... apoc(alipsis) 20
no(n) d(ebe)t intelligi corporalis q(uod) p(ro)p(ter)
magnitudine(m) ... et ...
... posset legi ...
... requi(ri)tur ad narrandu(m)
op(er)a eius · q(ua)m ad legendum i(n) libro /
s(ed) ... i(n) scripta / ergo sic liber vite
d(ebe)t intelligi ... quedam vir
tus divina p(er) qua(m) fiet ut unicuique
op(er)a sua tam bo(na) q(uam) mala
i(n) memoria revocent(ur) atque omnis
... i(n) singulis iudic(iis) / ita d(ebe)t iudi
cium et quantu(m) ad ... et quantu(m)
ad disputacio(n)es intelligi mentalis
Ex(empl)o 2 · de testio(n)ibus ...
... ipso(rum) et m(ente)s ...
cogitacio(n)um accusancium seu (con)
defendencium i(n) die qua iudicabit
d(omi)n(u)s ... accusatores ...
n(ost)ri ... · et ...
... iudicis / Ad ... est
... 26 li. ... c. 24 / ubi lo
quens de ... illa verba
iudicis audient q(uia) ... fidelis
... verba ...
de verbo mentali intelligi ...
ergo de verbo vocali / ...
... co(n)spect(us) ...
quos ... est · ... iudicio
...
... ita ...
... corporalis ...
... corporalis / ... aug(ustinus)
... de ci(vitate) d(e)i c. ...
... quia iudicium ...
... fiet mentalis
... ergo erit vocal(is) ·

Ad quartum dicendum secundum Thomam quarto sententiarum
d. 48 q. 1 ar. 2 dicendum quod quamvis
ista questio sit valde difficilis non potest
probabiliter tamen conciliari quod totum illud
iudicium et quo ad discussionem et quo
ad accusationem malorum et quo ad commendationem
bonorum et quo ad sententiam utrorumque
mentaliter perficietur quia si singulorum facta
narrarentur inestimabilis magnitudo
temporis exigeretur. Unde super illud [illegible] probat [illegible]
[illegible] veritatis capitulo 27 [illegible]
est quod [illegible] et [illegible] mentaliter tantum perficietur.
[illegible] Alii probabiliter dicunt atque
dicitur [illegible] concordat cum textu sacre scripture. Unde
quod non erit discussio tamen mentalis quia
vocalis quia Christus qui iudicabit est
deus et homo [illegible] iudicabit modo
divino et non humano, et ideo [illegible]
gaudium [illegible] bonorum, et maior
dolor [illegible] malorum, magis tamen
convenit corporali apparatui iudicis et
iudicandorum et etiam vocali correspondet [illegible]
[illegible] Christus tuba dei [illegible]
in [illegible] Unde [illegible]
quod vocalis fiet accusatio malorum et
[illegible] exprobratio [illegible]
[illegible] capitulo 27 et commendatio et
[illegible] sententia [illegible]
[illegible] mentalis ut [illegible] in [illegible]
est [illegible] quod traducent eos [illegible] ad [illegible]
[illegible] An dicit [illegible]
[illegible] contra malos [illegible]
est in dubium. Dicit quidam quod sic
angeli vero qui fuerunt custodes [illegible]
[illegible] contra eos
sed tamen [illegible] dicit Apostolus
1 Thessalonicenses [illegible] Notandum
tamen quod fiet discussio de duobus
[illegible] iustitie et de operibus [illegible]
[illegible] damnabuntur [illegible] duo
[illegible] peccata
[illegible] redemerit
iustitie et quia [illegible] erit de meritis
[illegible] et erit mentalis. [illegible] de operibus
[illegible] ut appareat eos non esse dignos
[illegible] et erit vocalis [illegible]
talis. Sed sonat textus [illegible] Ad
[illegible] quod Augustinus non negat
[illegible] [illegible]
[illegible] quod non fiet discussio
[illegible] et singillatim de culpis

vocaliter sed mentaliter, sicut tamen et universaliter
iudicabuntur vocaliter. Sed tamen est ad
aliud, dicitur accusatores utrorumque [illegible]
sicut et [illegible] ad
[illegible] mentaliter, et [illegible] replicationes [illegible]
[illegible] de operibus nunc neglectis. Ad
[illegible] doctorum [illegible]
de [illegible] non requiritur
magnum tempus ad replicationem [illegible]
omnis [illegible] et ad [illegible]
non [illegible] discussio [illegible]
quam [illegible] erit mentalis
ut dicitur. De die vero iudicii [illegible]
[illegible] et tamen quod non erit
antequam [illegible] venerit sed dicit Apostolus
2 Thessalonicenses 2 [illegible] adventus [illegible] nobis
[illegible] ad [illegible]
[illegible] calculationes [illegible]
[illegible] sed dicit quedam expositio
[illegible] Apocalypsis [illegible] Antichristus regnabit
[illegible] 3 [illegible] Antichristus [illegible]
[illegible] venient Enoch et Helias
[illegible] et predicabunt 1260 diebus, id est toto tempore 1260
quo regnabit Antichristus [illegible]
[illegible] homines ad [illegible]
tandem occidet Antichristus et [illegible]
iacebunt [illegible] dies et dimidium
[illegible] Antichristus et postea resurgent
et ascendent in celum, et postea occi-
detur Antichristus a Christo vel a [illegible]
[illegible] in Thessalonicenses 2 post mortem autem
Antichristi dabuntur quadraginta quinque di-
es ad penitentiam illis qui in persecutione
Antichristi [illegible]
[illegible] Antichristus [illegible]
[illegible] mortuus [illegible] pace et [illegible]
ubique [illegible] et celebrabunt
[illegible] et [illegible] pax et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] sicut [illegible] et [illegible]
in dolor mulieris [illegible] et non
effugient sicut dicit Apostolus 1 Thessalonicenses 5.
Ubi in glossa [illegible] predicta ponitur
[illegible] dicit Haymo [illegible] expositio
super 2 Thessalonicenses 2 quod Antichristus [illegible] de [illegible]
[illegible] Oliveti
in [illegible] et in [illegible] in loco in
quo dominus ascendit in celum, [illegible]
[illegible] dominus [illegible] per illos 45
dies [illegible] ignoratur [illegible]
Haymo

Addicio

et quito

Nondum quod beatus Augustinus xx de civitate dei hys
Quis divinum iudicium futurum esse
in fine seculi declarat. Cum namque salva
tor obiurgaret civitates in quibus
virtutes magnas fecerat, nec crediderant,
et eas alienigenas ante
poneret, ait: Verumtamen dico vobis, tyro
et sydoni remissius erit in die iudi
cii quam vobis. Et paulo post alteri civi
tati dicit: Amen dico vobis quia terre
Sodomorum remissius erit in die iudicii
quam tibi. Hic evidentissime predicat diem
iudicii esse venturum. Et alio loco: Viri
ninivite surgent in iudicio
cum generatione ista et condempnabunt eam
quia penitentiam egerunt in predicatione Jone, et
ecce plus quam Jona hic. Et alibi:
Regina austri surget in iudicio
cum generatione ista et condempnabit eam
quia venit a finibus terre audire sapientiam Salo
monis, et ecce plus quam Salomon hic. Ex hiis Augustinus
duas res discimus hoc loco: et venturum esse
iudicium, et cum mortuorum resurrectione
esse venturum. De ninivitis enim et
regina austri quando ista dicebat de
mortuis sine dubio loquebatur, quos
tamen in die iudicii resurrecturos esse predi
xit (ut ibi dicit: condempnabunt, quia
ipsi iudicabunt sed quia comparatione eorum
iste merito dampnabuntur.
Ex dictis liquet duo que scripta esse
sancte ... in xx li. Et ... ponit
tres alias auctoritates pro isto iudicio futuro
iudicante illud. Gregorius xxvi mor. c. 19 et 20
Job 36 exponens: Deus potentes non abicit
cum et ipse sit potens, sed non salvat
impios et iudicium pauperibus
c. 19 tribuit, id est elatos destruit, sed humiles
vero per iudicium liberos reddit, ut
iudicium pauperibus tribuit, quia hii
qui nunc nequiter opprimuntur
ipse tunc super oppressores suos iudices
c. 20 veniunt. Subiungit: Hinc quippe
sunt electorum atque reproborum
sub bini ordines, ... singulis partibus
continentur. Alii namque iudicantur
et pereunt, alii non iudicantur et pereunt,
alii iudicantur et regnant, alii non
iudicantur et regnant. Declarat se:

Iudicantur et pereunt, quibus divina in
crepatione dicitur: Esurivi et non dedistis mihi
manducare, sitivi et ... hospes eram et
non collegistis me, nudus et non operuistis, in
carcere infirmus et non visitastis. Quibus
dicitur: Discedite a me maledicti in ignem
eternum qui paratus est dyabolo et angelis eius.
Alii vero in extremo iudicio non iudicantur
et pereunt, de quibus propheta ait: Non
resurgunt impii in iudicio. Et de
quibus dominus dicit: Qui non credit
iam iudicatus est. Et de quibus Paulus
dicit: Omnes qui sine lege peccaverunt, sine
lege peribunt. Exponit hec: Repugnantes
vero etiam ab infideles sed ad tormen
ta, non ad iudicium; non enim eorum
causa discutitur, quia ad conspectum districti
iudicis iam cum dampnatione
sue infidelitatis accedunt. Professores
vero fidei retinentes sed professionis opera
non habentes redarguuntur ut pereant.
Qui vero nec fidei sacramenta tenuerunt,
increpationem iudicis in extrema examina
tione non audiunt, quia preiudi
cati infidelitatis sue tenebris, eius
quem despexerant invectione redar
gui non merentur. Illi saltem iudi
cis verba audiunt, qui eius fidei saltem
verba tenuerunt. Isti in dampnatione
sua eterni iudicis nec verba perci
piunt, quia eius reverentiam nec verbotenus ser
vare voluerunt. Illi legaliter pereunt
qui sub lege positi peccaverunt.
Isti in perditione sua de lege nil audiunt
qui nil legis conati sunt. Princeps
namque terrena rempublicam regens
aliter punit civem interius delinquen
tem, aliter hostem exterius rebellan
tem. In illo iura sua consulit, cum quem
verbis digne invectionis adiciat; contra
hostem vero bellum movet iust
menta per vices que est digna, quia
maiore tormenta retribuit; de
malo vero eius quid lex habeat non
inquirit. Neque enim per legem necesse
est perimi, qui per legem numquam potuit
teneri. Ita ergo in extremo iudicio
et legalis illum reatus perimit
qui ab eo per professionem tenuit, atque
declinavit; et iste sine iudicio

mutatione punitur, qui lege fidem non
tenet. Hos electos vocat propter alii iudica-
tur et regnant, qui vite maculas lac-
rimis tergunt. qui mala precedentia
factis sequentibus redimentes quicquid
aliquando illicitum fecerunt ab oculis iu-
dicis elemosinarum superductione cooperi-
unt. quibus iudex veniens in dextera con-
sistentibus dicit: Esurivi et dedistis mihi man-
ducare, sitivi et dedistis bibere, hospes et
collegistis me, nudus et cooperuistis et
cetera que sequuntur. Venite benedicti
patris mei percipite paratum
vobis regnum ab origine mundi. Alii autem non
iudicantur et regnant, qui etiam precepta
legis perfectionis virtute transcendunt.
qui nequaquam hoc solo quod cunctis divina
lex precipit implere contenti sunt sed
prestantiore desiderio plus exhibere appe-
tunt quam preceptis generalibus audire po-
tuerunt, quibus divina voce dicitur:
Vos qui reliquistis omnia et secuti estis
me, cum sederit filius hominis in sede ma-
iestatis sue sedebitis et vos super thro-
nos xii iudicantes xii tribus Israel.
Et de quibus per Ysaiam dicit Dominus: Ad iudicium
veniet cum senatoribus populi sui. Et
de quibus Salomon cum de sancte ecclesie spon-
so loqueretur dicit: Nobilis in
portis vir eius, qui sedit cum sena-
toribus terre. Hii itaque in extremo iudicio
non iudicantur et regnant quia eo ante
tore suo etiam iudices veniunt. Electi
quietos quippe omnia plus implenda
notore concessa sunt. quam inveniri
generaliter audierunt. Specialiter namque in-
stone pauci perfectionibus et non generaliter
dixit, quod adolescens dives audivit:
Vade et vende que habes et da pauperibus et
veni sequere me. Mt. 19.

Videntes turbabuntur timore
horribili et mirabuntur in subi-
tatione insperate salutis. gementes
et pre angustia spiritus dicentes
intra se penitentiam agentes et pre
angustia spiritus gementes. De-
claratur hic supplicium quod tria genera pas-
sionis apprehendent in iudicio generali
iudices iniustos et tenens iustos

non tribuitur de aliquo adiutore. Reus
confitebuntur sine contradictione iudicii non
monebuntur a legis equitate. de istis
tribus quidem ad primum declaratum est ca-
pitulo supra, ubi ostensum est quod iusti
se habebunt aput persecutores primam
fiduciam habebunt opponendo. Continuatur
capitulo l. sic: per quem Salomon premissis de-
clarauit quam iusti in iudicio
testificabuntur veritate laudabili
hic ostendit quod reprobi in iudicio
confitebuntur veritatem confusibilem. Et circa
hec duo facit: primo ostendit confessionem ca-
ritatis; secundo subdit causam confessionis
multiplicatam, secundo ibi: Hii sunt
quos aliquando in derisum. Circa primum notan-
dum quod illa tarda et inutilis saltem
eorum confessionem quam faciet in iudicio
reprobi tria precedunt, quia turbabuntur
mirabuntur et contristabuntur et cogniti
ipsi causis coacti veritatem de se ipsis
ueritatem fatebuntur, quidem ad primum di-
citur videntes turbabuntur timore
horribili. Mt. 27. Unde Gregorius moralium c. 2. Oculos
quos culpa claudit, pena aperit
sed de culpa in pena claudit dom-
nos malorum ne videant veritatem.
Statim in morte pena soluit oculos
quos, ergo isti homines videntes se de-
gladium iudicis descendentes, stati ad penam
insani. merito debent turbari et timeri.
Nec mirum quia horrendum est incidere
in manus dei viventis. ad Hebreos x. ergo in spiritu
tatum est quod nullam euadendi viam
videntes confitebuntur. unde quod postea se-
quitur: Secundo mirabuntur sed quod in eo
etiam in subitatione insperate salutis
quidem ad hoc vertetur speciat unum ve-
ritatem. et persequens specialiter sunt desi-
derium mirabitur de subitatione negotii
quod est ergo quod minime nullam habent spem
de convalescentia iustorum. postquam sic
egerunt ab eis suppressi et ideo merito
admirari debent in subitatione inspe-
rate salutis, quia de iniustis dicitur Sap. 2
ne crauerunt mercedem iustitie
ista autem salus legis fuisse insperata
a malis. Tamen fuit tota sperata a
bonis unde post iuste dicit: sperani non
confusi me. quia salus iustorum a domino
et expectatio eorum est in tempore tribulationis. Tertio
reprobi eam confessionem eorum inutilem

co(n)stabu(n)t. et quidem addit d(icen)s tem(er)e
teo p(er) augustia sp(irit)us et medito
(con)gsit voluerunt angustiari (con)
delectari / et i(m)possibile e(st) q(uod) d(icit) gg
q(uod) ab a deliciis ad delicias tra(n)sea(n)t
et de (con)tiabu(n)t / q(uia) h(ic) delicate nimis
et decordiate vixerunt. et d(icit) nimis
se vel directos m(a)g(is) se se cu(m) legit
etia(m) an(tiquis) t(em)p(or)ib(us) bibulic se dicat
dicit nimis se putaz h(ic) in(fra)ble
agentes (pre)d(icti) 12 no(n) inveniunt p(er)ne
locu(m). q(ua)mq(ua)m cu(m) lacrimis inq(ui)si
vissent ea(m). Et itu(m) addit p(er) angustia
sp(iritu)s (con)vinctos. q(uia) dup(lici) tor(men)to mag(is)
(con)vinc(itur) / Sedeunt cu(m) p(er)pena qua(m)
sustinebunt / et gl(or)ia qua(m) i(n) p(er)petuu(m)
carebunt / Anima g(er)o h(ic) i(n) t(er)ra pu(n)s
de pena agi(tur) et actio(n)e maiore
qua(m) aliq(ui)s ho(m)i(n)es (con)stituit p(ro) morte.
q(uo)d (con)ti(nue) dubitat(ur) Utru(m) dolor penite(n)tis
dubio possit esse nimius / Et v(idetur) q(uod) no(n).
1 q(uia) dolor de p(e)cc(at)o p(ro)cedit de dei
amore / nam q(uantu)s dolor fu(n)dat(ur) in
amore Si e(rgo) h(ic) no(n) caret dei
no(n) dolet s(ed) eu(m) offendit. Et ad
dei no(n) p(otes)t esse nimius. e(rgo) nec dolor
de p(e)cc(at)o / S(ed) (contra) / Apostolus d(icit) in quada(m)
2 orat(i)o(n)e se / Utina(m) impinguare(n)tur
sup(er) a(n)i(m)e mee. ut medulle
corp(or)is mei (con)ficiu(n)tur / e(rgo) talis
dolor de p(e)cc(at)is q(ui) morte(m) corp(or)is
inducit e(st) laudab(i)l(is) e(rgo) h(ic) s(ed) talis
no(n) e(st) nimius S(ed) de pena d(icit)
3 cato p(ro) p(ri)mo d(e) penite(n)tia / q(uod)
s(e) doleat et no(n) s(ed) satis q(uod) doleat
4 S(ed) ad co(n)tra(rium) req(ui)r(itur) dolor ma-
ior e(rgo) n(on) s(ed) e(st) nimius / au(gmen)t(um)
q(uia) e(st) amor co(m)mitt(itur) ad deu(m)
tatis d(icit) ee dolor de s(e) acce(dit) Et a deo
ad deu amor co(m)mittu(r) d(icit) ee maior
q(uia) maior d(icit) ee q(uia)m amor co
incorporalis ad corp(us). e(rgo) dolor d(icit)
ee maior e(rgo) nec dolor de p(e)cc(at)o
o tio s(ed) ee nimius Ad a(rgumentu)m e(st) ap(osto)li
co 12. d. Exhibeatis corp(or)a v(est)ra ho-
stiam vivente(m) s(an)c(t)am deo plac(entem) ro(n)a-
la bile obsequiu(m) v(est)r(u)m Et dolor p(e)cc(at)i
s(ed) ee tal(is) q(uod) inficit p(er)petuu(m)
gutt(ur) for(m)a i(n)volu(n)tas

P(er) ritus moral(is) i(n)sistit co(n)sistit i(n)
medio / et c(on)ting(it) ta(men) p(er) e(xcess)u(m) vel d(e)f(ectu)m
qu(am) (pro) d(e)fectu(m) Et contrito e(st) virtus
moralis. cu(m) s(ed) p(er) i(n)stit e(rgo) i(n)
medio (con)sistit Ad q(uae)st(io)ne(m) d(icitur) q(uod) i(n) pen(i)-
tente e(st) co(n)stitute triplex dolore / un(us)
e(st) se(n)sibilis p(er)ne / et e(st) i(n) volu(n)tate / s(cilicet)
v(idelicet). displic(entia) de p(e)cc(at)o / (pro) q(uan)to est
e(st) offensa dei / et ista displic(entia) vo-
lu(n)t(ati)s e(st) forma(lite)r co(n)tritio Et ep(iscopu)s iste do-
lor directe causat(ur) ex caritate i(n) deu(m)
q(uia) s(e)c(un)d(u)m lege(m) datam nimis inte(n)-
sio p(otes)t / et iste dolor no(n) p(otes)t ee ni-
mius Aliq(ui)s e(st) dolor no(n) se(n)sibil(is)
p(er)ne. et e(st) i(n) se(n)sualitate et e(st) p(ro) p(ro)p(ri)o
appetit(u) se(n)sitiv(o) / Et iste dolor causat(ur)
vo(lun)tas ex redu(n)da(n)tia doloris vel dis-
plice(n)tie i(n) volu(n)tate (pro) modo quo
vires i(n)feriores obtemp(er)ant i(n) suis
actib(us). virib(us) sup(er)iorib(us) (secundum) q(uod) d(icit)
ar(istoteles) 3. de a(n)i(m)a q(uod) appetit(us) i(n)tellectiv(us)
rapit alios appetitus se(n)sitiv(os) s(e)c(un)d(u)m
speram Tertio s(ed) accipi dolor i(n)
penite(n)te (pro) afflictione corporali Ex
duob(us) ergo p(ri)mis p(osi)t(is) e(st) q(uod) dolor penite(n)tis
s(ed) nimius s(e)c(un)d(u)m doctores multo
Et de isto dolore q(ui) causat(ur) ex afflictione
corporali co(n)stat q(uod) s(ed) ee nimius
q(uia) n(on) lic(et) i(n)ferre alicui corpori q(uod)
i(n)feratur causa morte(m) Et de s(e)c(un)do
dolore s(ed) ee dubiu(m). ex q(uo) i(n) dolo-
re cat(ur) directe et n(atur)al(ite)r ex displice(n)tia
volu(n)t(at)is / cu(m) ipsa displic(entia) no(n) p(otes)t
ee nimia e(rgo) no(n) ap(p)a(re)t quo tal(is)
dolor possit ee nimius Ideo d(icitu)r a(lite)r
q(uod) s(i) penite(n)s devec(tus) e(st) i(n) ipso a(m)-
ore ad deu(m) tantu(m) dolet de s(uo)
p(e)cc(at)o q(uod) causat(ur) dolor i(n) appe-
titu se(n)sitivo tante i(n)te(n)sio(n)is q(uod) corru(m)-
pit armonia(m) corp(or)is n(atur)ale(m) ad
vitam et sic i(n)ducit morte(m) Non
ee iste dolor excessivus i(n) g(e)n(er)e
moris ut sup(er)fluus s(ed) virtuosus
et op(us) p(er)fecte p(er)ne / S(ed) ta(men) s(u)pp(osi)t(o)
q(uod) no(n) d(ebe)t se penitentes no(n) fer(un)t
directe i(n) ista p(er)ceptione causa(n)dum
ip(s)e morte(m) co(n)seque(n)da(m). s(ed) ta(men) p(otes)t
displic(ere) de p(e)cc(at)o i(n)q(ua)ntu(m) offendit
deu(m) et ep(iscopu)s leg(is) q(uod) d(ic)a co(m)mend(a)t(io)
de p(er)fectione co(n)trito(ri)s Ad p(ri)m(u)m 2 S(ed)

q g(rati)a e(st) grada ge doloi q e displi(cenci)a
volu(ntati)s vel ut d(icitu)r dolor ab ea natura(li)
ut q(ui)d clari(us) cata Aug(ustinus) s(uper) d(icti)o de displic(encia)
q e q(ua)si q(uo)d modo loq(ue)ndi et
metha(phori)ce ut app(ar)et q(uod) h(uius)mo(d)i
corp(ori)s sun(t) q(ue) p(ro)curarent ad h(oc) si ut
motos carnales i eo q(uo)d ...
Vel p(otes)t dici q(uod) app(ar)et dolore(m)
cordi(s) q(uo) pot(est) modo p(er)fecte tolle(re)
Ad 2(m) d(icen)d(u)m q(uo)d l(ic)et de displi(cenci)a volu(n)t(at)is
Ad 3(m) d(icen)d(u)m q(uod) dolor p(ro)pt(er) acceptus
q(ui) e(st) maior i(n) q(uan)tu(m) q(uia) q(ua)ntu(m) aliq(ui)s
mag(is) plac(et) tantu(m) (con)tra displic(et)
Deus a(u)t(em) su(m)me plac(et) ergo debe(n)t
su(m)me displic(ere) pecc(at)a no(n) e(nim) re(quir)it(ur)
q(uod) dolor s(ensi)tiu(us) sit maior s(ed) (quod) i(n)
i(n)tellect(us) q(ui)a sc(ilicet) p(eccatu)m (con)tra d(eu)m
displic(et) q(uod) vel plus displiceat
et q(uod) p(ro) nulla re vellet pecca(re)
et h(oc) q(uod) est nece(ssariu)m ad contricio(nem) et (con)
tato d(icitu)r e(ss)e maior dolor p(er) co(m)pa
rac(i)o(n)e(m) ad alios dolores de re(bu)s
creat(is) causatos. s(ed) d(e)l(inqu)unt alio
ta(men) a(u)t(em) d(icitu)r q(uod) viciosos i(n)stabu(n)t
causa eu(m) quare p(ro)p(ter) n(on) n(on)
turbat(ur) e(st) q(ui)a n(on) videt defect(us)
suos, ut p(ar)vuli p(ar)uor(um) defect(us) et
vera n(on) e(st) quare n(on) videt negl(igen)cia
p(re)latoru(m) et doctoru(m) (et) eos eu(m) s(ed) n(on)
videt n(isi) p(ro)p(ri)a aliu(m) (et) p(re)lati
a(u)t(em) al(ios) doctores s(un)t ut e(ss)e debe(n)t
specula laicoru(m) vivendo docendo
corripiendo, et p(ro)p(ter) e(ss)e p(ec)catores
se cogita(n)t et se videre et forte
peccat(u)m agunt Sicut a(u)t(em) s(e)c(un)d(u)m of-
fen(sion)e(m) e(st) i(n)sipie(n)tib(us) s(ed) valde pla-
citu(m) e(st) sapie(n)tib(us) p(ro)v(erbiorum) 9 argue sa
pie(n)te(m) et diliget te. Et va(lde) al(i)t(er)
ep(istol)us max(ime) carit(atis) e(st) p(ro)mu(n)e(re) eos
de su(is) defectib(us) mod(er)ate Nec
e(st) q(ui)cu(n)q(ue) sapie(n)s q(uod) ob defect(us)
suos vid(er)e possit Un(de) i(n) lib(ro) q(ui)
i(n)titulat(ur) de dict(is) ph(iloso)ph(o)r(um) et sa-
pie(n)ciu(m) c(apitulo) de dict(is) Alex(andri) sc(ri)b(it)ur
q(uod) quida(m) vir dub(ius) diu fuit i(n)
s(er)vicio Alex(andri) co(m)moratus et nu(n)q(uam)
alexandro i(n)grat(us) a(u)t ad p(er)ti(nere)
et ego vno die ad se vocato Alex(ander)

Dixit n(on) delector i(n) s(er)vicio tuo
et alius qua(m) duc. Et Alex(ander) q(ui)a
h(oc) p(otes)t h(omi)ne(m) qui(n) p(er)ire(t) p(ro)p(ter)
n(on) p(ro)p(ter). Et tu s(ed) tanto t(em)p(o)re v(er)
meu(m) p(er)d(i)disti erro(rem) i(n)i(m)icus gra-
ve(m) fuisti et p(ro)p(ter) p(ro)picius occultasti
eras mei fraudator Et co(n)s(ilium)
sui pon(er)e i(n) eod(em) li(bro) c(apitulo) ded(i)c(atio)... plato
sto eu(m) dixit (cum) h(omi)nes (con)tinue
mag(is) p(ro)ficiu(n)t qui (per) amic(os) q(ui)a
d(icitu)r i(n)imici eo(rum) errores i(n)creparent
(con)tinue corriguntur d(icitu)r v(er)o amici
suos ei n(on) a(n)nu(n)ciat errores s(ed) tollant — [margin: et occultant]
eos augmentat et co(n)tinuat eos
eos, Un(de) s(ed) p(ec)catores a(n)nu(n)ciat(i)o
nobis sua pecc(at)a credu(n)t et d(icitu)r
puniendu(m) p(ro) suis pecc(at)is viderent,
n(on) e(st) dubiu(m) qui(n) salubr(ite)r turbare(n)t(ur)
Un(de) i(n) ps(almo) viderunt te aque d(eu)s vi-
derunt et timuerunt et turbati s(un)t
abyssi G(lo)sa vident te aq(ue) i(d est) p(o)p(u)li
Apoc(alypsis) 17 aque mult(e) p(o)p(u)li mult(i),
et timuerunt de pecc(at)is. et turbate
sunt p(er) contricio(n)e(m) abyssi i(d est) p(ro)fundissimi
peccatores/ ~~Addicio~~ — [margin: Alex(ander)]
[interlinear: Luc(e) iij]
Un(de) d(icitu)r p(ec)catorib(us) q(uod) contra tales facite
dignos fructus p(enitenci)e Et alibi capit(u)lo
p(enitenci)a(m) agite app(ro)pinquat reg(num) ce(lorum)
Et Job 42 Et eo(rum) ago p(enitenci)am
in favilla et cine(re) Et ideo ergo
p(enitenci)a a p(ri)mo q(ue) cep(it) originali p(e)cc(at)o
a Job et (con)m(un)is p(ro) satisfaccio(n)e Adam — [margin: qui p(ro) filiis ymolat(ur) 7]
magisteriu(m) p(ro) instruccio(n)e et aut(em)
tibi soli peccavi d(icitu)r D(eu)s cui glosa
(con)t(ra) p(enitenci)a q(ue) a paradiso terrestri traxit
originem et p(er)ducit ad paradisu(m)
celeste(m) Hec e(st) spes venie. con-
s(er)vacio iusticie. ymaginis ...
... maculate reformacio. et
vite restitucio Hec e(st) suffi(cienti)us ad — deleccio(ne)m
o(mn)e pecc(atu)m remediu(m) delet n(am)q(ue)
blasphemia(m) q(ue) e(st) i(n) d(eu)m. et facinus
q(uod) e(st) in p(ro)x(imu)m et eciam flagiciu(m)
q(uod) e(st) i(n) se ip(su)m Hec i(n) petro trina
negac(i)o(n)e(m) diluit Hec david p(ro)ph(et)e tum
pecc(atu)m remisit s(cilicet) adulterii p(er)iurii
et homicidii Hec quindeci(m) annos
ezechie regi addidit Hec i(n) niniuit(is)

Job 16 Saccu(m) co(n)sui sup(er) cute(m) mea(m) et
operui ... cine(re) ... caro mea ab
... meu(m)

pniaz i pacto et tunc agentibus vitam repugnavit. Et ad confessionem pnie azilum cayn quando confugisset diluvio forsitan non periisset. Et cayn novisset beneficium pnie non cecidisset in verba desperacionis magna te dicens maior est iniquitas mea quam ut veniam merear. Et iudas pniam egisset suspensus laqueo se non dampnasset. Contingit pnie alie sunt remedia, oraciones psalmodie, vigilie et ieiunia, psalmodie, vigilie, oblaciones, lacrimae et elemosine, asperitas corporis et alia. Contra luxuriam orationes et ieiunia bonum luxurie, oraciones et ieiunia sunt medicina anime, ut Jeronimus contra ignem concupiscentie ieiunia valet ut corporis inimicum castigetur. Unde de lupo a duo i curo dicitur: lupo a duo ieiuno non cicie ... ori demoniorum non timeret. Ieiunium oraciones et ieiunium psalmodie et lacrime valent contra peccata accidie. Ut aug ... a corpore ut dicit r... accia. Secundum pena elemosina sunt remedium contra avariciam, asperitas corporis contra vanitatem, benignitas contra invidiam, ut crapula contra gulam, ut dicitur in qualibet de mortibus. Contraria contrariis curantur. Septem peccatis principalibus vitiis septem principales virtutes sunt oppositae. Contra superbiam humilitas. Contra invidiam caritas. Contra iram paciencia longanimitas. Contra accidiam ... stabilitas. Contra crapulam sobrietas. Contra avariciam largitas, et contra luxuriam castitas. Contraria contrariis curantur, quia contrarium alicui ut pauperibus distribuat sua, et si sequebatur oculorum lascivia sacram inspiciat paginam. Ut sic ac malum mutet in contrarium adhibeat satisfactionem peccatis, quia sicut vestrum bonum remunerabit ita vestrum malum impunitum punietur. Ergo peccatum temporali satisfactione

ne pena eterna dampnetur. Ergo confessio sit triplex peccator, ita in pena sit tria observare debet, quia cogitet peccatum corporis morbum, sicut adhibeat corporis remedium, quia ore adhibeat confessionis antidotum, et opere adhibeat satisfactionis medicamentum. Contricio enim purgat quod homo commisit in seipso, confessio quod in deum, et satisfactio quod commisit in proximum. Est autem duplex pena, quia monetaria et temporalis alia perpetua et permanens. Pena sit ad peccatum delectacionis inpulsus, secunda sufficit per diversa peccata de pena eterna. Hugo de sancto victore: Pena ... non punitur quod deus hic agit quod penitet de penitencia que dicitur quod pena usque ad mortem finem non dicit. Peccator enim penitentiam tot dicitur offerre de se satisfactionem holocausta quot de se dicitur obtulit victima, ut tanto uterque de se perpetulit passiones et tribulaciones ... appareat penitencie ad meritum virtutum. Et peccatum sit in ... ad delectandum deplorandum in pena ad merendum, ut pena meritoria fiat, meritoria dolore eliciat sicut ignis purgatoria. Dicitur quod ... temporalis in eterna ... gehennali. Est enim triplex ignis, purgatorius, probatorius et consumptorius; purgatorius est satisfactio, probatorius est temptatio, consumptorius est eterna dampnatio. De purgatorio dicitur purgabit nos in ... ignem. De consumptorio: Ite maledicti in ignem eternum. Purgatorium inducit probatorium, et utique concludit consumptorium. Est autem duplex purgatorium, in vitali vita, alio post vitam scilicet purgatorii pena, quod purgat sufficienter in presenti libabit ... Et vos non cognovimus penam: scilicet peccatum quando plus consumptorium ... impii ut ... sunt oppositi ... sanguinea ... ubi turbantur ... et ardore ... a quo nos protegat deus tuus ... Amen

Hi sunt quos aliquando habuimus in derisum
et in similitudinem improperii. Nos insen-
sati vitam illorum estimabamus insa-
niam et finem illorum sine honore. Ecce
quomodo computati sunt inter filios dei
et inter sanctos sors illorum est. Per quem siquidem
peccatorum assignatur confessio confessis
reprobis in iudicio faciende. Cuius
narrat eiusdem confessio-
nem multiplicandam. Primo enim fatentur
se reprobos peccasse. Secundo se errasse
quo ad electos ibi ergo errauimus. Circa
primum duo sunt. Nam primo ponit [illegible]
gratiam [illegible] ad [illegible] fatorum [illegible]
in animo ergo computati. Quantum ad primum
reorum confessio stat in duobus. Fa-
tentur enim. Primo quia nos iustos
iniuste contempserunt. Secundo quia vitam eorum
male iudicauerunt. Circa primum dicunt. Hi
sunt quos aliquando habuimus in derisum et in simili-
tudinem improperii. Aliqui sicut boni tempore vi-
te mundiales habuerunt eos in derisum.
Iob 12. deridetur iusti simplicitas.
Sed hoc non impune, quia prouerbiorum 3. Illu-
sores ipse deludet et mansuetis dabit
gratiam. Et Augustinus 19. parata sunt derisori-
bus iudicia et mallei percutien-
tes stultorum corporibus. Dicuntur derisores
sunt peccatores et duri qui frec-
tuntur. Et 10 distinctione [illegible] faber ferra-
rius malleabit super eos. Quod super-
additur sine diminutione. Et in similitu-
dinem improperii, id est in similitudinem improperii
quod fecerunt sanctis. Non enim fuit verum im-
properium, verum enim de malo est improp-
perium. Verum improperauerunt id est quod non fuit
malum, ymmo bonum, scilicet quod ipsi erant
pauperes et abiecti in mundo, quod ipsi
credebant in unum deum crucifixum, quod
revera non fuit improperium sed glo-
ria vera. Galatas 6. Michi autem absit
gloriari nisi in cruce domini nostri Iesu Christi. Er-
go fatentur quia viros iustos iniuste
contempserunt. Secundo fatentur quia vitam eorum
male iudicauerunt. Et hoc duplici-
ter: quantum ad meritum et quantum ad
premium. Quantum ad meritum fatentur
quia vitam sanctorum estimauerunt insaniam,

unde dicitur nos insensati vitam illorum
estimabamus insaniam. Sicut mundialis
sapientia, qui viri erant et alios
docuerunt reputabant se sapientissimos
sapientes ad decipiendum, sapientes
ad acquirendum, ad sapientes ad de-
fendendum, cum revera stulta fuit
eorum sapientia huius mundi. Et ideo bene in-
ferunt suam confessionem: nos insensati
vitam illorum estimabamus insaniam,
quam de viris temporibus precedentibus, quorum
vita magis reputatur insania quam
vita illorum qui Christum totaliter imitantur
in voluntaria paupertate, qui reliquerunt
ta et habita. renunciant curis
et hereditates amplas permit-
tunt alios occupare. Isti apud fa-
tuos mundo deditos fatui, fabu-
lose et insani putantur. Ecce a quibus
certe non nisi ab insanis mundi
amatoribus. Et ideo nota c. d. ec-
clesiasticus: fatuum Christum saltem vi-
debatur et fuisse sapientem deputabit,
et vestis in mundum ad detectum
sancte ... dei regum et sinceram
... et tunc illa vera sanctitates
deridebant et abhorrebant. Et quantum
valent depravat. Secundo quia non de-
quia credunt gentes homines legis Christi deri-
serunt scilicet divites avaros, puta
presbiteros prelatos et milites amatores
et pupillos ... Et ista vita
minime peccauerunt inter omnes. De
quibus Luce 16. Ubi Christus legit do-
cuisse quod nemo potest deo servire et
mammone. Et in sub[...] pharisei audie-
bant hec omnia qui erant auari
et deridebant eum. De quibus Luce 23.
deridebant eum principes dicentes alios
saluos fecit, se ipsum non potest saluum facere.
Et in eodem capitulo dicitur. Sprevit autem eum Herodes
cum exercitu suo et illusit indu-
tum veste alba. Decimo quarto enim homines ge-
nerant veste. Luce 23. Illudebant autem ei milites
accedentes et acetum offerentes illi dicentes:
si tu es rex iudeorum saluum te fac.
De quo ait hic Luce 8. qui putabant filiam
archisynagogi quia dixit non est mortua

puella sed dormit / deridebant eam
parentes quia erat mortua. Sic ergo Christus
cum pro nobis derisiones pateretur
sustinuerit, felix est qui pro eo mundi
despiciendo derisiones malorum
equanimiter sustinebit / Nam et sancti
a mundi dilectoribus contempnuntur, sicut
de uno sancto ut dyalogorum eius cum eum
mundum reliquit / et tunc honore
a mundanis requirit iste videtur
eis fuit. sed mercede recipit
a dyabolo laudatur ergo mundi eo
contemptores quicumque vite sue immittunt
irrisiones. unde cum acceperint
angelus qui vias dei imitantur. sed
a mundi dilectoribus tamquam fatui
contempnuntur / unde Seneca li. de contemptu
seculi non dico felices eos. sed non te
turba irrisit. Et libros omnes vias
cogitans sit preter contempnere ab aliis
contempni. Et / corinthiorum 4. spectaculum
facti sumus mundo et angelis et hominibus
/ sic dicit apostolus de se et de suis
sequacibus nos stulti propter Christum
vos autem prudentes in Christo / et est pro-
nunc dictum / glossa quasi dicat nos re-
putamur stulti. quia vos et predicamus
et putatis vos esse prudentes / quia
tacetis / quod non est verum / unde augustinus
super psalmo 36 et ponitur ibidem in glossa super
/ spectaculum angelis et hominibus
Boni enim angeli et boni homines
laudant nos. mali irrident / hi
sunt dextra et sinistra: hijs utitur
hic armis ad feriendum dyabolum sed
laudantibus et vituperantibus: sed nec
ista elevat. ut in alia frangat / hec augustinus
Dicet ergo / vita Christi et Christi sequaces
contempnitur. In iudicio gaudebunt nos
insensati vitam illorum et et ipso finem
illorum sine honore sicut fuit deus
hic fatue. propter placitum autem, tunc saltem
quilibet crucia(?) Et cum vita fuerit
insania. finis eorum fuerit sine honore.
nam hoc est premium virtutis post omnes /

Quia puer in ista littera / porta recog-
nosce puerilitatis. ponimus ad purum
novitatis et subnotamus quod talis
nos quod computati sunt inter filios
dei et inter sanctos sors illorum quia
ista quod consolant ronam / quia dicitur est de mi-
rabili euentu: si enim contrit(?) eam ni-
mis tarde pro sua salute Si cum
haec compassant in vita. eam forte pro
dei pro deus nos dedicisset nam Johannes primo dicit
dedit eis potestatem filios dei fieri his qui
quod credunt in nomine eius / Sic qui non
enim filii ire / talem autem preparationem
receptus caritate. ut filii dei nominen-
tur etiam. unde prima Johannes 3 dicit / Videte
qualem caritatem dedit nobis deus. ut
filii dei nominemur Adhuc tunc aliqui
securius de veri fatuitate / opus-
nitur eam in titulo quorum omnium dicit
qui inter sanctos sors illorum est quod sta-
bilius non merito sed sorte debent
attribui / sed tunc pro tanto merentur
eorum vocari sortes. quia quicumque
hoc diu vixerit / incertum est quid
de eo finaliter eveniet. propter mu-
tabilitatem voluntatis humane. de facili
inclinabilis ad peccandum / unde Ecclesiastes
9 Sunt iusti atque sapientes
et opera eorum in manu dei. et tamen
nescit homo utrum amore vel odio
dignus sit sed omnia in futurum servantur
incerta Et bene dicit quod iusti compu-
tati sunt inter filios dei. Illa enim
qui sunt prope honorem. fiunt sub certa
computacione / quae vero sunt vilia. non
cadunt sub computacione / Ista sunt quae
sunt prope conspectum dei / unde Ysa-
ie liiij. propheta erit vir ante. et
hic numerus ab isto / fatuum vero non
cadit sub computacione / quia eorum
stultorum infinitus est numerus / hij sunt
alij quemque in derisione / habemus quem
locutus hiauditura qui venerunt
gratia utriusque est derisio et quod
derisio locutus morbiata de
deficit hoc propter ludum ut inde hoc
cum deprecatur / unde in vacuo derides

An derisio sit speciale peccatum distinctum a contumelia. Dicendum est
et videtur quod non, quia subsannatio videtur idem esse quod derisio.
Sed subsannatio est contumelia, videtur ergo quod derisio
non videtur distincta a contumelia. Sed contra: irrisio dicitur super de aliquo
turpi de quo homo erubescat. Quia autem sic peccata [illegible] mala de
aliquo dicuntur pertinet ad contumeliam, si autem occulte ad detractionem
vel susurrationem, ergo derisio non differt ab illis. Respondeo peccata verborum
sunt notanda [illegible] proximo inferuntur. Sed derisio non infert nocumentum
proximo aliud quam in honore vel fama vel amicitia [illegible]
ergo derisio non est peccatum distinctum ab aliis. Contra quia
irrisio fit cum ludo, unde et illusio vocatur. Nullum autem [illegible]
ludo agitur sed serio, ergo derisio ab illis distinguitur.
Dicendum quod peccata verborum propter quae [illegible] pensanda sunt secundum intentionem
[illegible] proferentis, et non [illegible] diversa [illegible] quibus intendit contra alium
loquens. Sicut [illegible] peccata diversa sunt [illegible] intendit
[illegible] honorem deprimere, et detrahendo famam diminuere,
et susurrando tollere amicitiam, ita et irridendo aliquis intendit
ut ille quem irridet erubescat, et quia hoc finis est distinctus ab aliis,
ideo peccatum derisionis distinguitur a praemissis peccatis.
Ad primum ergo dicendum quod subsannatio et irrisio conveniunt in fine,
sed differunt in modo, quia irrisio fit ore, idest verbo et cachinnis,
subsannatio autem naso rugato, ut dicit glossa super illud Psalmi: [illegible]
subsannabit eos. Talis tamen differentia non diversificat
speciem. Utraque tamen differt a contumelia, sicut erubescentia a dehonoratione;
est enim erubescentia timor dehonorationis, ut dicit Damascenus.
Ad secundum dicendum quod de opere virtuoso aliquis apud alios
et reverentiam meretur et famam, apud seipsum bonae conscientiae gloriam,
secundum illud ad Cor. 1: Gloria nostra haec est testimonium conscientiae nostrae. Unde
e contrario de actu turpi, idest vitioso, apud alios quidem tollitur honor
et fama, et ad hoc contumeliosi et detractores turpia de aliquo
dicunt; apud seipsum autem per turpia quae dicuntur aliquis perdit conscientiae gloriam
per quamdam confusionem et erubescentiam, et ad hoc turpia dicuntur
a derisore. Et sic patet quod derisor communicat cum praedictis vitiis in materia, differt
autem in fine.
Ad tertium dicendum quod securitas conscientiae et quies illius magnum
est bonum, secundum illud Proverb. 15: Secura mens quasi iuge convivium. Et ideo
qui conscientiam alicuius inquietat confundendo ipsum, aliquid speciale nocumentum ei infert,
unde derisio est peccatum speciale.
An derisio sit peccatum mortale. Et videtur quod non, quia [illegible]
peccatum mortale contrariatur caritati. Sed derisio non videtur contrariari caritati,
agitur enim ludo quandoque inter amicos, unde et delusio vocatur. Ergo
derisio non videtur magna, quod sit in iniuriam Dei. Contra
derisio quae vergit in iniuriam Dei est peccatum mortale.
alioquin

quoniam vendicaret in aliquo peccatum veniale [illegible] cum
[illegible] peccatum mortale / De derisione quod irrisor est et [illegible]
non peccato quod adhuc agit contra [illegible] persistit [illegible]
est frequenter quod est statu est peccatum mortale / [illegible]
[illegible] in [illegible] per derisionem [illegible] simulator quod derid[illegible]
[illegible] mistum et apprehensive [illegible] derisio [illegible]
quomodo contumelia et detractio unde est [illegible] pec[illegible]
3 [illegible] derisio / quanto magis est facere aliquod serio quam ioc[illegible]
quam derisio contumelia vel detractio est peccatum mortale [illegible]
[illegible] non est contumelia [illegible] derisio : [illegible] est quod derisio [illegible]
obiu nullo modo derisio [illegible] deridet [illegible] ut [illegible]
derideat illusio [illegible] in [illegible] [illegible]
peccato mortali [illegible] [illegible] mortale [illegible] quod irrisio [illegible]
Resp. quod derisio est peccatum mortale [illegible] malum [illegible]
[illegible] magis malo vel defectu [illegible] [illegible] seriose [illegible] in risum [illegible]
non non per ludo accipitur seriose [illegible] illusio nomen [illegible]
in ludum vitatur [illegible] irrisio vel illusio [illegible] aliquid malum
[illegible] quod accipitur ut per [illegible] aliquod malum
accipitur ut parvum [illegible] [illegible] in ludum [illegible]
[illegible] alterius proximi malum vel defectum in ludum [illegible]
in risum [illegible] quod [illegible] parvum malum est [illegible]
[illegible] peccatum [illegible] [illegible] accipitur
[illegible] proximi [illegible] defectus [illegible] et stultorum parvum
[illegible] solius [illegible] aliquem illudere vel irridere [illegible]
[illegible] et cum [illegible] ut [illegible] malo [illegible]
[illegible] per ludo [illegible] et derisio est peccatum
mortale et [illegible] quam contumelia [illegible] est in malo / [illegible]
contumeliosus [illegible] accipit alterius malum [illegible] irrisor
in ludum [illegible] maior [illegible] et [illegible]
[illegible] illusio est [illegible] peccatum [illegible] et tanto [illegible] quanto [illegible]
[illegible] reverentia [illegible] proximi quod illuditur / unde [illegible] in [illegible]
[illegible] et ea quod [illegible] [illegible] [illegible] blasphemasti et [illegible]
blasphemasti et [illegible] altam vocem tuam [illegible] postea [illegible]
et [illegible] [illegible] loco [illegible] irrisio [illegible] unde [illegible]
[illegible] quod [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
cum [illegible] et [illegible] filii aquile [illegible]
[illegible] derisio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] iusti simplicitas [illegible] quod derisio [illegible]
notitia [illegible] a bono agendo impediunt [illegible]
quod in aliorum actibus [illegible] [illegible] [illegible] ea [illegible]
1 [illegible] [illegible] [illegible] quod ludus non [illegible]
aliquod [illegible] [illegible] quod ludus [illegible] [illegible]
2 [illegible] [illegible] ludi [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad non [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

peccatum quod derisio est peccatum. est diminute
... qua homo licet in copia pura de bo-
no. per eutrapeliam id est statim in
eo ... ludi. unde arist. 4 ethicorum
in c. / quod circa ludum contingit reperire super-
habundantiam et defectum. et medium in quo
consistit virtus. / est enim ludus necessarius
ad vitam secundum quod requies vite / quia
mens humana si continue intendit circa seriosa
obtunditur et fatigatur nimis. et ideo
necessarium est quod loco et tempore habeat requiem.
quod ut fit per ludum. tamen ... ma-
ior superhabundantia quam secundum dicit arist. in
ethicis. / delectacio ... est tamquam
sal ad cibum. nam modicum de sale
sufficit ad quemque magnum cibum. / sed
si tanta pro cibo foret de sale. nihil va-
let. / eodem modo modicum de ludo est in operi-
bus. sufficit ad quietem mentis. / sed
illi qui totum tempus suum expendunt
in ludis. venacionibus. alceis et tabil-
lis. ... et nocte sunt in ludo in-
... vitam ... sap. 15. estimaverunt
ludum esse vitam nostram. dicit etiam aug.
loco preallegato. quod nimius derisioni
superhabundat in ludo. et sunt tales qui
nil curant quid dicant. sive laudabi-
le sit. sive offensivum. sive honestum
sive inhonestum. dummodo causent risum
et tales onerosi sunt. nil dependen-
tes nisi risum et vocantur bomolochi
id est raptores templorum. et imponebatur
eis hoc nomen ad similitudinem milvorum
volitantium circa templa gentilium in
quibus cum locis reliquebantur intestina
de sacrificiis animalium / unde sicut milvi
continue volitant circa templa
non ad aliud vacantes nisi ut ra-
piant intestina. sic bomolochi in
conviviis cum hominibus nihil aliud ex-
plorant nisi defectus hominum / quibus pos-
sint excitare ad causandum risum in
aliis / et in aliis conversacionibus.
et talis ludus non est liberalis ut dicit
philosophus sed servilis et indisciplinatus / quia
ad ludum liberalem requiritur quod dicantur
placita et honesta in collacione / est ergo
nocivum quod derisio homini ... scilicet quod auget
stultitiam. suspendit amiciciam. offen-
dit iusticiam. et intendit maliciam

Primo auget stultitiam quia deridet ho-
minem pro ... et defectu quem tamen ... ut
moralis ignorat ... fragilitate
sua sive derisione de ... depre-
mittat / unde greg. 27. mor. c. xiij. (margin: et ... ; ...)
... hodie novimus / quid autem
paululum post esse possumus ignoramus /
... vero quos fortasse despicimus. et tarde
... initio et in vita nostra ... (margin: antecire)
... studiis ... itaque
est ut nobis ... qui no-
bis stantibus irridetur / quis stare ca-
... non novit. qui non stare novit iri-
dere / ... adiutat ... job xij. (margin: xij)
... irrisor ... noviter
... quod ... constat quod ... quia
prov. 3. ... ipso delu-
det. Secundo suspendit amiciciam. est enim
ut frequenter causa contencionis et dis-
cordie unde prov. 22. dicitur eice irri-
sorem. et exibit cum eo iurgia. Tercio
offendit iusticiam. facit enim irrisor alteri
quod sibi nollet fieri. contra prov. 19. dicitur parata
sunt derisoribus iudicia / Quarto inten-
dit maliciam. incipit enim in ludo
et in fine ludi intendit inhonestatem
... et committit ... (margin: alias)
unde dicitur ... fraudulenter (margin: ficti)
intendit. et vir ... deride-
et veritatem non loquitur. Quinto contra
derisores dat ... minas /
... quod non patitur argui ...
non patitur instrui ... (margin: fabuli- / tate)
... a ... et ...
a dei maiestate ... prov. 15 non amat
arguentem derisorem ...
... / querit irrisor sapientiam (margin: xiiij)
et non invenit. ... prov. 22
eice derisorem et exibit cum eo iur-
gium ... in ps. ... de
... et ad ...
... / et sap. xij. ...
... pueris insensatis iudi-
cium in derisum dedisti

[illegible]

... ultimus ... job xij
... deridetur ab amico suo sicut ego.
invocabit deum et exaudiet eum ...
... ... de bonis
actibus ...

Ad 3m ... quod derisio ... peccatum ... aliquis ... dicto vel gestu ... quod
non ... quam tamen ... maiore ... quod ... gestu ...
peccatum

c. 19 ad gaudia exteriora dirigatur. ut post-
ponat quod intus appetit et in
resoluta libertate iactat quod
foras audit. Ita ut beatum non tam
se credi quam dici se gaudeat. Cumque
laudes suae vocibus inhiat quod
erat reliquat. Inde ergo a
deo dispergitur unde in deo laudata
[vero] videbatur / Nonnumquam vero omnipotens deus
conspiciens inimicam et tamen humanis
irrisionibus urgeri quandam aspicit
et ab ipsa recipit / et quae extra forinsecus
plausus poterit. repulsis convi-
tiis. ad semetipsam redit / et eo semper
intus in deo robustius solidatur
quo foris non invenit ubi requiescat
Tota et cum spes in auctore figitur
et inter irrisionum convicia solus
[testis id est gratia] intimus testis imploratur. Atque af-
[et tanto] flicti animus fit deo tanto propinquior quanto
contra gratiam favoris alienus.
In precem protinus funditur et pressis exterius
ad penetranda quae intus sunt mundius
[liquatur] colatur. Bene itaque ut dicitur. Qui
deridetur ab amico suo sicut ego
invocabit deum et exaudiet
eum. Quia bonorum mentem dum pravi
opprobriant. ostendit quem sui actus
testem quaerat. Atque dum compunc-
ta se in precibus attingit. in unita-
te supernae exauditionis iungitur. un-
de se ab humana laude separat. Notan-
dum vero est quod providenter interponitur. Sicut ego.
Quia sunt nonnulli quos et humanae
irrisiones deprimunt. et tamen divi-
nis auribus exaudibiles non sunt.
Nam cum derisio contra culpam nascitur
profecto nequaquam virtutis meritum in derisione
generatur. Baal etenim sacerdotes hunc
in vocibus implorantes. deridebat
[clamate vocibus] Helias sicut ait dum diceret. Cla-
mate voce maiori. Deus enim vester
forsitan loquitur aut in diversorio est
Sed hac irrisione ad virtutis usum non
fuit. quia pro culpae meritis venit.
Unde ergo necesse est ut qui deridetur ab ami-
co suo sicut ego invocabit deum et ex-
audiet eum. qui illud fatetur deo proximum. quae ab
humana derisione

ll. a... prit

humanis mutabilibus vitae immortalia
sperat aliquid. Et subiungitur. Deridetur
enim iusti simplicitas. Huius mundi sapientia
est cor machinationibus tegere. sensum verbis
velare. quae falsa sunt vera ostendere. quae
vera sunt falsa demonstrare. Haec nimirum
prudentia usu ... scitur et haec a pueris
pretio discitur. Hanc qui sciunt ceteros des-
piciendo despiciunt. Hanc qui nesciunt
subiecti et timidi in aliis mirantur.
quia ab eis haec eadem duplicitas iniqui-
tatis nomine palliata diligitur. dum
mentis perversitas urbanitas vocatur.
Haec ... obsequentibus praecipit honorum
culmina quaerere. adepta temporalis glo-
riae vanitate gaudere. irrogata ab aliis
mala multiplicius reddere. cum vires
suppetunt nullis resistentibus cedere. cum
virtutis possibilitas deest. quicquid ex-
plere per malitiam non valet. hoc in
pacifica bonitate simulare. At con-
tra iustorum sapientia est nil per osten-
sionem fingere. sensum verbis aperire.
vera ut sunt diligere. falsa devitare.
bona gratis exhibere. mala libentius
tolerare quam facere. nullam iniuriae
ultionem quaerere. pro veritate contumeliam lucrum
putare. Sed haec iustorum simplicitas
deridetur. quia ab huius mundi sapien-
tibus puritatis virtus fatuitas
creditur. Omne enim quod innocenter
agitur ab eis procul dubio stultum
putatur. et quicquid in opere veritas
approbat. carnali sapientiae fatuum
sonat. Quid namque videtur stultius
mundo quam mentem verbis ostendere.
... nil callida machina-
tione simulare. nullas iniuriis
contumelias reddere. pro maledicen-
tibus orare. possessa relinquere. ra-
pienti non resistere. percutienti ma-
xillam alteram praebere. Hinc bene
mundi dilectoribus id est egyptiis dei sa-
piens dicit. Abhominationes egyptiorum
immolabimus domino deo nostro. Oves
quippe egyptii abhominantur. sed quod de-
dignantur egyptii hoc simplicitate deo offerunt
quia simplicibus conscientiae. quam iniusti quique

[interlinear: albas / infima] [interlinear: i. deridet]
velut infima alutam eorum despiciunt
hac iusti in virtutibus sacrificium velut
et conculcatos rei putaverunt a cunctis
suerit deo immolaverunt. quam ab
honorantes reprobi fatui (s)te putabant
Et qui dispiciunt eorum despiciuntur et
spoliant. reprobi erunt ad perpetuas
eternales contumelias et iusti ad
immarcescibiles coronas vite
proficiunt hoc est quod dicitur. Hos aliquando
[illegible] in derisum etc. quomodo computati
sunt inter filios dei et inter sanctos
sors illorum est. [vita] eterna [illegible]
Ergo erravimus a via veritatis
et iustitie lumen non luxit nobis
et sol intelligentie non est ortus
nobis. Posita est violenta confessio
quam reprobi fatentur compulsi indi-
cio generali. quantum ad ministrandum [illegible]
preterea intulerunt hoc videtur facto compara-
tionis [illegible] ponit eorum confessionem quam
[illegible] ad maliciam. quam in semetipsis
[illegible] fatebuntur [illegible]
[illegible] et [illegible] hoc duo facit primo cum
pot(est) eorum confessionem. secundo [illegible]
[illegible] talia dixerunt [illegible] primum
tria sunt [illegible] primo fatentur se fuisse
iustitie fraudatos a via cognitionis. secundo
fatentur se fuisse frustra fatigatos
in via operationis. tertio fatentur se fuisse
[illegible] deceptos in delectatione
[illegible] ... in lassitudinem [illegible] tria in omni
nobis presunt superbia [illegible] primo cognitionis
[illegible] se circa erravimus [illegible]
concludunt deceptis dictos nos insensati
vitam sanctorum estimabamus fuisse insaniam
et finem illorum sine honore. et [illegible]
deo quod vita eorum fuit summa sapien-
tia et finis ipsorum est in maiori honore
[illegible] constat nobis [illegible] quod erra-
vimus a via veritatis. i. a doctrina Christi. Iohannis [xiiii].
Ego sum via veritas et vita. et iustitie
lumen non luxit nobis. [illegible]
ille qui [illegible] in superficie [illegible]
ambulat per [illegible] sub [illegible]
[illegible] recedit [illegible]
[illegible] tantum [illegible]

Et sol iustitie non est ortus nobis
dicitur [illegible] sol iustitie et sol iustitie.
Sol intelligentie [illegible] nos intellige-
re [illegible] nisi credi- [margin: 1.]
deritis non intelligetis. Sol iustitie
Sol iustitie [illegible] retribuet nobis [illegible]
[illegible] Malachie 4. dicitur [illegible] [margin: x]
vobis timentibus nomen meum sol
iustitie. Comparatur autem primo soli [illegible]
[illegible] sol est fons lucis et caloris
et vite corporalis in istis inferioribus. [illegible]
et apostolus 2. philosophorum [illegible] [margin: # a]
et sol. Ita etiam vero sol iustitie [illegible]
est lucis. i. notitie spiritualis
est caloris. i. dilectionis et caritatis. et
est vite. i. gratie in omnibus creaturis.
[illegible] sol radios suos ubique [illegible]
[illegible] pulchra et [illegible]
[illegible] radios suos bonis [illegible]
[illegible] ad bonos sicut ad malos [illegible]
ad [illegible] alliciendo. [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Sol illuminans
per omnia respexit [illegible] caloris
[illegible] facit oriri super bonos et ma-
los. quid dicit ita est quod sol [illegible] ra-
dios suos super nivem vel glaciem
et non liquescit. [illegible]
placita frigidis impedit radios
solis et eorum effectus [illegible]
[illegible] radios suos [illegible] -
tie. [illegible] congelatio [illegible] peccatorum.
i. facit cum cogitationes [illegible] -
[illegible] incarcerans. [illegible]
[illegible] et [illegible] peccatorum [illegible]
[illegible] non liquescit [illegible] cor [illegible]. [margin: tec v'a]
[illegible] frigidus planeta [margin: i. [illegible]]
i. [illegible] malicia infrigidat et
impedit [illegible] frigida
facit [illegible] aqua [illegible]. sic frigida
facit malicia [illegible]
[illegible] quod [illegible] talis
corde. et [illegible] est de peccatoribus congre-
latis [illegible] frigidis
[illegible] liquescunt ad radios solis [illegible]
[illegible] Luce 22 quod [illegible]
[illegible] negaverat tandem [illegible]
[illegible] respexit [illegible]
[illegible] flevit amare. [illegible] esse

[interlinear: et [illegible] planetas]
b # Et 2 [illegible] solis in obliquo circulo
est causa generationis et corruptionis in istis inferioribus

non potuit ut aurora manet in
tenebris que respexit lupus mundi
Sic fuit lux stetit. quod fuit usque
ad lacrimas amaras resolutus.
Egressus enim foras flevit amare. ecce
quo lux stabat. et qui tenebat in aqua
Sponsa est de magdalena luce. a
qua irradiata ab isto sole. cepit
lacrimis rigare pedes christi. et capil
lis tergere. De qua canit ecclesia. lu
fecit et refecit. resoluta in lacrimis
illud nimium celitus 2e Regum [illegible] po
pe [illegible] 8 natis 3. Ouingentos [illegible] so
le. quadrupo aquarum videt mo
abilem et tot aquas rubeas quod [illegible]
Sicut [illegible] sole nec pre motu
quando vero est quod sol rubet de mane
signum est tempestatis fu-
ture in eo. signum est tempestatis fu
tur. et quod rubet in occasu signum
quietis [illegible] Math. 16 facto vespere
dicitis serenum erit. rubicundum est
enim celum. Et mane. hodie erit tempestas
rutilat enim triste celum. Sic ita christus
[illegible] pro ortu suo natum est
autem [illegible] post ortum suum nativitatis.
status rubor apparuit quod die octo
status [illegible] pueri. unde statim
effudit suum sanguinem. Et de ipso rubo-
rem sequitur tempestas valida per dig
num [illegible] in cruce. vero [illegible] in eius te
nuit sue. unde [illegible] est sed in occasu
pestas valida. Et [illegible] rubedo mag
nis solis apparuit [illegible]
qui totum corpus eius effluxit sanguine
flagellatum. clavatum. laceratum.
et spinis in capite coronatum. Sic iste
rubor fuit signum future serenitatis
[illegible] et tranquillitatis perpetue. sicut
de tobie 3o post tempestatem tranquillum
facis et post lacrimationem et fletum ex-
ultationem infundis. Sed de sole pre be
[illegible] non potest. sed sub nube te-
pore [illegible] non est nimis grossa delecta-
tur videre [illegible] 8. dulce lu
men et delectabile est videre solem. Sed
ita filius dei in sua natura pura ab
oculis mortalibus non potuit vi
deri. sed incarnationis. et eo voluit
[illegible] compatibile nube huma
nitatis [illegible] de virgine sumpta se involvit

comparatione [illegible] fuit [illegible]
eze 32. Solem nube tegam. Econtra
sed sol radio intravit in domum
[illegible] pure videt [illegible]
[illegible] pulvis quod [illegible] non videntur
[illegible] in radio [illegible] in [illegible]
[illegible] per domum [illegible]
[illegible] quicumque videre [illegible]
magnam copiam [illegible]
quanto [illegible] radium [illegible]
pit tanto magis [illegible]
tantum [illegible] respondet [illegible] solem
et suum radium [illegible] a nobis subtrahit
et abscondunt terra nubes et [illegible].
[illegible] mundialis cupiditates. nubes
[illegible] vanitatis. et luna carnales
voluptates. Sed [illegible] post [illegible]
affectum [illegible] et sole sed [illegible]
[illegible] de nocte. ut [illegible] sole
ut solis radios [illegible]
[illegible] infra umbram terre. [illegible]
multi sunt [illegible] et [illegible]
interponunt terra. [illegible] tota [illegible]
[illegible] cogitatio. et affectio ad terram
[illegible] et eis occidit sol in meri-
die. sed [illegible] Amos viii. Sed aliquando
quando sol absconditur propter nubem interpo-
sitam. i. [illegible] voluptates et alia
[illegible] nubes [illegible] que
interponunt inter oculos [illegible] et
[illegible]. et deum [illegible]
[illegible] non [illegible] in morte [illegible]
[illegible] ad timorem et iudicium [illegible]
ad 2 Machabeorum 1. [illegible] quod sol
refulsit qui prius erat sub nubilo
Sed aliquando tanto quando sol eclipsatur
[illegible] luce carnalis voluptatis et
[illegible] dediti libidini-
bus [illegible] inflammati
et igne [illegible] et non
[illegible] Sed [illegible] et non
viderunt solem. [illegible]
sol [illegible]
[illegible] causa [illegible] apparuerunt
signa [illegible] rubedine celi [illegible]
et [illegible] observate
[illegible] de terra [illegible] et luna [illegible]
adhuc [illegible] quam adhuc iste sol
moralis complet et peragit motum
suum [illegible] quod sol sed [illegible] plac
[illegible] zodiacum [illegible]

pud i ano solari precipue ora pg
sunt xii mensibus cui convenit unus. Et
dicit thaurus gemini cancer leo virgo
libra quod proprie architectus capri
amphora pisces. Dicitur autem aries esse
doptera celi et nobilior, quia in incipit
motus. Unde aries est primum signum primi
physici (et secundum catholicos sol fuit creatus
in ariete. et ideo in ariete fuit positum
tenet quantum (agorat quia ista xii signa
tempus et temporibus. (Ipsa statu in
notetur qui creaverit primos parentes
et in paradiso collocaverat. illosque ad
celum felicibus ordinat si tamen potentia in ex
ordio rebus et gubernando in eo primo notitia
aries dicit est autem inmotus signum
aries dei potens est et forte in specie
prudentis. potens est et forte in specie pua
(ideo noctatur et filius dei fuit qui in
ariete vel in signo arietis (quia vel adesse
in mundo signatur unde [illegible] etiam
eius non est qui resistat ei. (Et statim
hoc peccante expulit ariete, et ha
punit in thauro. quod est animal magne
fortitudinis et magne ferocitatis (quia statim
expulit eos de paradiso in terram (ipse
dixit eis ac nostro morieris in corpore
et ad inferos descendes in morte. (Est
autem thauri quicumque fuit fe
rox si alligetur sicut mansuescet.
Sicut Christus circa ea. etiam
fuit de filio dei donec esset alli
gatus sicut dilapsus in virgini glo-
riosam carnis: continua ferox ad genus
humanum fuerat. si alligatus ad carnis
vinculo filiali continuo mansuescit
et misericors fuit id eccli. 21. (Et ergo
tunc venit ad mansuetus. et ideo te
rexit de thauro. Et intravit sol
in signum geminorum, qui duas naturas in
utero virginis ineffabiliter copulavit
tendens de thalamo suo. procedens au-
la regia. gemine gigas substantie alacris
ut curat viam. Dicitur ambo super genus
(secundum in utero eius, repleti sunt depingi
aptatur signum in forma duorum invicem
inimicorum se amplectentium, (et quidam
fingunt. illi fuerunt castor et pollux
duo filii Iovis se mutuo diligentes
putatur quod cum castor habet apte

inmortalitatem. i. posse non mori si voluisset
apollo Iovi voluit per germano suo adesse
ut utrique daretur immortalitas, (unde
ambo stellificati sunt et in signum de
mancipati. quod genus est stella ipse
sunt cum germanis hos quibus posse non
mori habuit si voluisset, (preelegit cum
per hoc mori. ut nos fecit immortales
fluit ex utroque. (De isto signo
(Sol iustitie postea transiuit in cancrum. (Sol
non intravit cancrum. dum motu retogra-
do de sublimi throni glorie sue venit
ad penalitatem (et iste motus oppositus aliis
celestibus. quia de non esse fecit motu
sue natura ad esse, (postea autem motu oppo-
sito de esse digressus. ad esse proprio precipit
non est depressus gloria quam habebat, (Et
autem cancer est retrogradum animal pisces re-
trodones a. passu retrogrado vadens
unde Christus in quodam apologo
(curva retrocedens dum fert vestigia
cancri (Ipse postea videbatur cum retro
cedens dum hic cepit, (Fecit de honore
nostra incepit. Et de virtute ad ho-
nores. de merito ad premium. de la-
bore ad requiem. (Postea cum regressit
de virtute in vituperium. de vituperio ad
verberibus. de verberibus ad passura, (de passi-
one ad crucem. de cruce ad mortem.
Et tandem ad infimum, (unde toto tempore quod
fuit inter eos natum est et non commoratus
fuit cum sol inter in cancro. Christus solis
tus est in cratro majoris fervoris calore i nos
transfundit. unde in theobaldo. (Ethiopum
terras iam fervida torruit estas
In cancro solis. Dum volvitur aureus
axis (Ita postea isto tempore in medio
virginis cum in thoro demonstravit
dum ubique sue vires ordinat. Dicit autem
plinius xii ethicorum c. 2. quod catulus
leonis de novo natus tribus diebus
iacet quasi mortuus. tandem post tres
dies patris rugitu suscitatur a dor-
mitione sue morte, (Isto postea cum mor-
tuus fuisset in cruce. tribus diebus per sepul-
chrum mortuus iacuit, (postquam
tempus virtute patris. i. divinitate que est una
patris. resuscitatus surrexit, (Tunc

leo de tribu iuda. Apoc. 7. de quo
prophetavit iacob filio suo iude be-
dicens. Gen. 49. Catulus leonis
iuda ad predam fili mi ascendisti
requiescens accubuisti ut leo
et quasi leena. quis suscitabit eum.
De leone transivit in virginem sol
in p[rimo] s[eptimo]. Augusti. Et virgo fuit
virgo medio tempore inter
et apostolos in virgine virgo pura spectat
vacillantibus discipulis requievit.
In ipsa enim toto tempore medio inter
passionem et ascensionem pura doctrina et
fides ecclesie in beata virgine potissime
conservabatur. Quam inter ipsos apostolos
et discipulos docuit. monuit et
consolata fuit ut potens illa que
repleta spiritu sancto fuit plenissime
in ubi dei concepcione. Et eo tunc
temporibus stetit in signo v in fide virgo
De qua Ovidius in de vetula
in ultimo. O virgo felix. o virgo sig-
nata per stellas. ubi spica nitet
quibus dat nec tantum sufficiunt
corpora
ut possit laudum preconia tuarum.
Ubi prophetatur diffuse quod rex ortus
fuerit de ea carne. et quod re-
surget a mortuis. et quod inversum
sua virgine assumet in corpore
et in anima in celum. Unde de pere-
fine libri non opus est ut om-
nia velit. exaltare quam dicit sic
assumatur. sit tibi concathedra-
lis. Illic esto tui memor o me-
mor optima virgo. Illic tu fue-
ris pro nobis tractata tracturus
pro nobis te non pigeat vis nisi que
quod ad se nos trahat hic pro te.
quod veniat ad nos. pro nobis
pro te veniat ad nos. a nobis
unde sit gloria laudis. ab ipso
sit nobis et nocte nostri.
Utrum autem iste fuit liber o-
vidij vel non dubito. quamvis
alcone protonotarij sacri pal-
latij vastagij pinque referatur
nisi tu per fora foris. non obligeret te.
sic dicens omnes. ut carne surrexit ex te quod
Ubi prophetatur

ipse liber extractus de sepulchro
ovidij unde testamentum ovidij nun-
cupatur. Dicitur enim quod inventus sit in
quodam sepulchro in cimiterio pu-
blico in suburbio dyostoryi civitatis
que est caput grecorum regni colcorum
et quia ibi non erat copia latinorum
eo quod armeni latinam linguam non
intelligebat rex colicorum misit
librum istum constantinopolim ubi tunc
erat copia latinorum. Refert etiam quod
inter latinorum sepulchra unum in-
ventum est cum epigramata sculp-
tum erat litteris armonicis cum inter-
pretatio se sonabat. Hic iacet o-
vidius ingenio prestantissimus poetarum
obijt autem anno christi 18. sicut refert
Guillelmus de wangis in cronica
sua tercio anno tiberij. unde constat
quod iste liber suus valuit erat. Fuit
pulcherrima prophecia sic quod predictum est
Septimo sol mense transivit de v-
gine in libram. Sol in p[rimo] s[eptimo]. septembris
transivit de virgine in libram. quia a virgine
libera intrepida. quibus quod dictum est
tercia accipiens. ipsis videlicet
est elevatus in celum. Act. 1. Tunc enim
transit ad libram. quam coram patre
passione sue meritis. tamquam primi
parentis prevaricationem et penam appendit
ostendens se plus solvisse in pena
quam adam commisit in culpa.
Sicut ergo ait christus dicit Iob 6. Utinam
appenderentur peccata mea quibus commissa
in spiritu nata. non quod commisit christus
sed que commisit adam cuius naturam assumpsit
corpus. Utinam inquit appenderentur
peccata mea quibus iram merui. et
calamitas mea valet in statera
quod in sua ea [illegible] portavit christus quoniam
fuit expoliatus. et calamitas me-
am quam passus in statera. quod arenis
maris hec gravior apparet. i. ca-
lamitas quam passus est christus tantum
peccati quod adam commisit. hec pa-
gravior et ideo de libra. Et calamitas
quam passus est christus. Sic eius meriti pon-
in statera non peccati ade quod pena quam arenas
maris gravior apparet.

4 unde lucas. Maria autem conservabat omnia verba hec conferens in corde suo
certa
vide
i. fides
sit
verita

Octo de libra tr[ansi]ruit in scorpione.
Sol n[am] in p[rim]o intravit scorpione
qui corp[ore] suo q[ui]d[am] e[st] vilis etia[m] cui[us]
ip[s]e e[st] caput. tirannos et heretico[rum]
p[ro]secutoribus q[ui] quonda[m] scorpio[nu]m
aculeis lacerari p[er]mi[ss]i sit ut te dici
mento cet[er]e sue in ge[nesi] 2 subi[n]-
gens sit terra[m] et cu[m] scorpionibus
h[ab]itas. Novo. Sol in s[e]c[und]o intrat
in sagittariu[m] q[ui] etia[m] dei-s[ecund]o
divitijs illuciata fuit / h[ic] cum
fuit ... a [christ]i p[ro]lic[...] ip[s]e et co[n]sta
ui[?]i imperator[is] q[uod] p[ro]p[ri]a palia. etia[m] p[ro]
p[ter] de dissensiu[m] indicia. placitato[r]es.
et p[ro]curatores int[er] clericos / quib[us] inter
cos uide[tur] esse maior ad papa[m]
cu[m] quos p[er] / h[oc] e[st] q[ui]a[m] quas volu[n]t sagit
te acute. nunc p[ro] aliqu[o] duoru[m] supplicato[rum]
ad romana[m] curia[m] / nec accusatione[m]
nunc diffamatione[m] ad infiorzaa[?]-
dicacio[n]e[m]. Ita q[uod] plena e[st] etia[m] ad-
uocatis i[n] di causa ad defendendu[m]
minima etiam usq[ue] i[n] hodierna[m] dig
Sol stat i[n] sagittarij signo. mo p[ro]i[?]
27. Iaculu[m]. et gladius et sagit
ta acuta. h[oc] q[uod] loqui[tur] cont[ra] p[ro]ponen-
tes filij t[?]stro[rum]. et hij s[unt] q[ui] spoliat
p[ro]p[ter] p[er] revelavit et p[er]dan[tur] / Qui q[uo]nt
ita paup[er] n[on] ... fuit / qui uy[?]oit[?]
~~q[ui] fuit~~ h[ic] miseru[m] i[n] mu[n]do. n[on] h[ab]et
tales etiam placitatores / ne talos
mina[?]pores / paup[er]ta[te]m et minas mor-
tator. n[on] timet p[ro] donos. ut pa-
t[er] impulsus si cu[m] e[st] divites. te m[?]
tu[?] cu[m] h[ab]ent spoliati et q[ui] p[ro]ius
conabant[ur] eu[m] ditare. Ita e[st] q[uod] qui
etia[m] studuit paup[er]ta[te]m bn[?] valuit.
ego studi[?] ditari. et pati[tur] a sagitta[?] albig[?]ia
rijs. etwibrata e[st] vehe[me]nt[er] a sagittis.
ego d[?]o v[er]s[us] id 1 R[eg] 31 / Conc[ur]rit
s[ib]i cu[m] viri sagittarij et vulnerat[us]
e[st] vehem[en]t[er] a sagittis. Decimo de isto
signo t[ra]nsiv[it] bit in signu[m] capricorni. Sol
in. s[ecund]o p[ro]p[ter] t[ra]nsibit i[n] capricornu[m] / qui
p[ro]pter[?] aut[em] p[er] p[ro]p[ri]a[m] ... sua[m] e[ius]
p[er]sicebit / capricornu[s] c[um] h[ab]et p[ar]te[m]
sua[m] p[ro] corp[or]is capra[m] / et h[oc]

Sol e[st] i[n] mag[nitudine] a nob[is] elongatio-
ne[m] i[n] p[ri]mo puncto capricorni e[st] solsti
ciu[m] hyemale / in istud signu[m] p[ro]p[ter]
t[em]p[u]s aut[em] q[uod] capricornu[s] dicit[ur] p[ro]p-
ter q[uia] cap[er] e[st] al[ia] valde libidino[sa]
De antiq[u]o ... dauid ... erit
eu[m] i[n] q[ua]ntit[?] fratru[m] ut quo[s] de eo
curabit / tu q[uia] cap[er] g[e]n[er]at cedes
et filij sui atq[ue] sequaces. eti[am] voca[n]-
tur. in cap[itu]lo 27. Statuet quasi g[?]te
adv[er]s[us] hedos at a puistos / Sed
t[em]p[o]r[e] antiq[u]o erit [christ]i sol iusticie i[n] signo
capricorni. et tu videbit[ur] q[uod] mag[is]
elongat[us] ab eccl[esi]a s[ed] no[n] dimalut[?].
q[uia] stati[m] i[n] capricornio sol incipit
ascendere. et [christ]us stati[m] antiq[u]o occiso.
i[n] cordib[us] suo[rum] fideliu[m] refulgebit.
Undecimo de isto signo s[ecund]o deeps[?]eto[?]
usq[ue] in iniq[uitate]s transibit i[n] signu[m] aquarij.
Sol in i[n] p[ri]mo transibit i[n] signu[m] aquarij
cu[m] venia[m] tribuet h[uiu]s q[ui] delique-
rit. s[ed] ... magnos. Aquari[us] cu[m]
depingi[tur] i[n] imagine h[ab]et torrent[?] ur-
na[m] plena[m] de aqua: et aqua p[ro]
pluvia sonat[?] p[ro]p[ter]. et s[e]c[un]d[u]m 87 dico
cu[m] toto t[em]p[o]re ... p[er] mort[em]
antiq[u]o magis [christ]us pluet n[on] p[ro]p[ter]
iustos q[ui] t[em]p[o]re antiq[u]o vacillavit
s[ed] p[ro]p[ter] do[mi]n[u]s fuit / sed t[em]p[o]r[e] [christ]i erit
in aquario. qui q[ui]d longa[m] g[e]n[er]a[m] ef-
fudet. ezec. 36. effunda[m] sup[er] vos
aqua[m] munda[m]. et mundabit ab
aqua[m] in q[u]a ... Duodecimo de
signo isto signo intrabit signu[m] piscium. Sol in
i[n] p[ri]mo intrabit signu[m] piscium. qui ad
r[es]p[on]sionem et indicium. ob q[uod] fuerunt a
uidi p[ro]p[ri]o conotabit. Quando e[ni]m sol
ad signu[m] piscium p[er]venit. tu desinit
hyems et incipit ver. in[?] d[e] ec-
dit hyems retro. cathedrato s[unt]
mone petro: q[uo]d dic[itur]. Sol e[st] i[n] piscibus
ratio isto c[um] t[em]p[o]r[e] q[uo] q[uasi] radi-
bus et ... fibra latuerunt inc[?]- tra
pint ... et ... mag[is] ap[er]ire
et pandere q[uod] occultavit / Et depingit
t[em]p[u]s ... g[e]n[er]ales. om[n]i[um] corpo[rum]
h[uma]nor[um]. qu[ando] t[er]ra s[e] apicet. et reddet
t[er]ra mortuos diu occultatos.
et tu erit [christ]us i[n] piscib[us], q[ui] cu[m] p[ro]p[ter]

placitato[r] d[icitu]r concordia. placiti p[er] du[?] q[uo]s stariu[m]
vel locus ubi tracta[tur] de pace et concordia. et p[ro]p[ter] placitato[r] d[icitu]r tractatus de pace pro concordia

peccatoribus quod olim apostolos secuti sunt ad
iudicium veniet / et hec vis[io?] ad litteram
parabola [Matth. 13] Sicut ergo colliguntur
zizania et igne comburuntur [sic erit]
[in] consummatione seculi / [mittet filius hominis angelos] cum impleta
[fuerit] educatos et gaudens littus [sic?] de
[et] erit in gaudio [sic] [sicut] Abacuk 3°
[sanctos] homines qui prophetas magis [sic]
[tunc] prophetam eum ipsum oriens. qui est
caput [ecclesie?] ubi sol fuit ortus
et ubi stabit post iudicium in perpetuum
ut monebit ultimus [...] fa-
ciens ortum et occasum / et ipse de-
[...] in corpore cum matre sua stabit
in medio suorum electorum sicut sol
[...] dulce lumen et delectabile
oculis videre solem [Eccl. 11] etiam
[...] Abacuk tercio Sol et lu-
na steterunt in habitaculo suo

61 Lassati sumus in via iniquitatis et
perditionis et ambulavimus vias
difficiles viam autem domini igno-
ravimus / [Sap. 5] Que verba [...] ipsi
[...] et male viventes in [...]
[...] se fuisse fraudatos [...]
[...] a vita et [...]
[...] quali [...]
[...] frustra fatigatos [...]
[...] lassati sumus. non est
[...] omnes [...]
[...] lassabunt
[...] omnes
[...] velint nolint peccatores ab omnibus
lassabuntur / lassato ipsa [...]
[...] hominum / qui inter nobiles
[...] et militibus. et [...] et [...]
ma volanti in [...] hominum se to-
talis opponit / [...] ergo quod
plus [...] de pena in [...]
torneamento vel bello. quam [...]
[...] tribus [...] [Ecclesiastes?] [...]
catores [...] [vanitate?] [...]

passus periculosos: latium in predicas.
et immundicias peccatorum / [...]
[...] fore difficiles. [...]
[...] vel layci. quod curias magna-
[...] vel comitum [...]
adquirendum. [...] quidam [...]
[...] difficultas [...]
[...] continue cum [...]
remorsu. [...] vel [...]
[...]. cum obligationibus [...]
[...] cum [...] in-
fortunio corporali. et ista [...] vita
[...] infernalis. [...]
bono. [...] pace [...]
[...] quod [...]
[...] dicere [...]
[...] lassati sumus a via iniquitatis
[...] scilicet [...] vie
iniquitatis [...] valde difficiles. et
[...] multum [...]
[...] non [...]
[...] ut [...] via
[...] difficiles [...]
[...] periculosa et [...]
[...] ambu-
lat [...] et ambitiosi. quod [...]
vadunt vias altas et [...]
et [...] valde periculosa [...]
de modico lapsu imminet
magnum periculum [...] quanto
[...] altior. tanto casus [...]
[...] de [...]
[...] valle [...]
[...] de monte de-
scendendo in valle / [...] ista de monte
[...] cum difficultate descenditur.
[...] ad locum [...] cum magno co-
natu ascenditur / [...] de lepore
[...] auctoritate [...]
quam [...] allegorice [...]
[...] tibie. [...]

ad mundu. pit tibic postidrco
vnd quo i hoie affecciones ad deu
bnuocu pit qui affeccioes ad
mundu ille ho erit velo'r cou uo
te ad acquisicom dig'tu quaz est
cupidq. et diuiciaz quaz e auidq
17 ps 17 euenit adu'sq dod cresto
tollo. et pigua cute armatq est
2 ardam istaz viaz eligunt cu
pidi et auari s. spinosa vnd sal-
uator ait luc viij q diuicie
pit spine/ eth'ic io q' hnt copu
nam laboz i acquiredo. tioris
i custo'do/ et doloz i amittedo
oze 2 Quapiam via tua spinis
3 Tercia viaz istaz s. lutosa am
bulat luxuriosi. q' declinat viam
homi. et ambulat p via bestiaz
q ist e turpis. tam ppt' pedes aia
liu. qui eo ppt' fetos coz qui
ua luxurie carnalis ipse est
et fetidissa q' plena e stabulis
brutoz vnd d' cu' r' conscientia meretricia
fornicaria. qd sterus conculcabitur
via est turpis ista via. q'
lutu agitatur pedibus bestiaz et
cepht' caupat magnu fetorem/
Qr affecciones carnaliu est agi
tat et corrupunt i cogitacionibus
et i vbis nimiu diffa carnis
ps/ deducunt eos i inuio et
no i via/ no eu tlis pt dici
via. q' p ipam deuiat' potius
quam eatur Secu'ndo isti bestiales
homini et luxuriosi. q' acciput
viam magis tritam et illa est
quilibet turpitudini/ sta isti illam viam
peligunt. qua plures frequentat Oed
hij poieta dormat oportet/ q'
i via pedu fortir' a e securior
q no i via moz/ q' pauci pit
virtuosi si multi luxuriosi/ vnd de hijs
vijs lapouio p'rtz d' i ps/ spiq'
uate sic vie illoz i diebus epe &
ezech. d./ lata e via q' ducit
ad p'ditoe. et multi ambulant
p ea. et p'ocio d'via telept. d'
ps/ In via inmaculata am
bulans hic mihi ministrabat. Et de
iusto d' prou. z. Luc oig. nequi
tie arcta via q' e tenebrosa
eligunt inuidi. q' p malicia 4
suam sit oscurati. et vbicumque sit
in tenebris ambulat prou. 2. Relin
quunt iter rectum. et ambulant p
vias tenebrosas. q' letantur cu' male
fecerint et exultant i rebus pessimis
Et ps/ fiat via illoz tenebre
et lubricum/ Et iste uttio habent 5
tarde vnd prou. l. d' via impioz
tenebrosa. nesciunt vbi corruant
Quinta via eligunt iracundi vz 7
via tumultuosa et plena p'ssura
na vbicumq sit. pssura erit/ vnd
Seneca. z. de ira c. 6. narrat
de celio oratore q' iracundissimus
erat. Et ps/ Contritio et infeli +
citas i vijs coz et viam pacis no
cognouerunt Sexta via eligunt 6
gulosi vz via sumptuosa/ vnd qua
sic e p magis caristia fit in
aliq' ciui'tate de vino et pane et
alijs uictijs/ isti mercatores qui
vadunt ad nundinas ppt' lucru
no libenter intrant tales vias
ua plus p'dunt i una nocte. qui
lucri possunt i duobus/ Comparatur lado
omnes fere mercatores et negoci-
atores vnd luc. 19. d' nego
ciamini du venio/ equala loca et
sumptuosa. sunt tabnae. vbi homo
plus expendit i una hora. qui b'
sufficere posset i una die/ sic
via gulosa vbicumq sit plus
expendit qua b' expendit vno die.
Septio est via gulosa e superflua
et sumptuosa etiam fetida da. ps
via illoz. scandalum ipsis/ et postea
Luxe pro complacebunt

Septima via est tediosa. Aliquibus
accidiosis ipsa via satis videtur
fuerit citius sunt fatigati. Est
enim accidia quedam spiritualis tedium in
hiis que dei sunt, itaque omne id quod ad
divinum spectat officium totum re-
putatur ab eis longum nimis. Qui
volunt lite longa convivia et breves
gratias, garrulaciones diuturnas.
horas sincopatas. Sompnum infa-
tigabilis et mixta venationes infatiga-
biles, non diu dormire, quia sopo-
rato super(?) multum. Sap. 4. Fascinacio
nugacitatis obscurat bona et inconstantia
concupiscentie transvertit sensum. Reliquite infancia
et vivite et ambulate per vias prudencie.
Hec psalmus vie iniquitatis Jeremias 11.
Derelinquat impius viam suam et vir
iniquus cogitaciones suas. Vide Ysaie 55.
Continuum viis nostris pessimis
et quasi moriamini domus Israel.
Ezechielis pcc. tu ... Exodus
a deo vias tuas dirige, demonstra
mihi. Exodus nota sermonem viam bea-
tam in qua ambules. Deuteronomium
dicit ut qua ambulet. Verum
quod via materia supra dictum est
quod via uniformis. Exodus apostolus sanctus vi-
te uniformis. Exodus ... divinum ad vitam acti-
vam corporalem et contemplativam, quod non est per intellectum
via contemplativa(?), quod ab una et eadem prima continuari
quod abinicio et eadem per vite contemplative,
Debeat esse actus vite contemplative
hec non est humane fragilitati possibile,
ut vere non conformiter ... abinicio
et eadem prima loco et tempore utique vite
tenere intendit scilicet active quoque et quoque
contemplative vivere. Exodus vita mixta
corporali alia nota in futuris aspectu quoque
... in qua ambules, id est, qua deambu-
lans eligas pro loco et tempore. Et ea am-
bulas sicut sepe perfectas. De quibus trac-
tatur in dicto vide articulo de publica
formatione ... publicate corpo-
ralis ... que hoc magis la-
borat continuando dicit via plana
quam ambulando via non planam
sed aliquantulum montuosa et ab impetu
ut vallosa. Et ratio quia ... quod
hoc intendit totis et uniformiter per via

plana, totis et uniformiter fatigat
instrumenta sive partes corporis quibus am-
bulat, scilicet genua crura et tibias.
Unde qui in istis instrumentis ambulandi con-
tinue tenetur via fugit motum in
via plana. Ideo quicumque hoc in ambula-
tione et maior fatigacio in ... vo
non plano ubi aliquando ascendit et aliquando de-
scendit, non sic tenere eadem forma motus
in instrumentis suis quamodo ut tales partes
uniformiter vegetant totis. Si alternatim
quod ascendendo plus laborat in genubus et
tibiis, descendendo vero in femoribus et per
istam alternacionem labor inter partes per
... et reliqua sub genu. Ita
via non plana quando minor labor
et minor fatigatio alternatim, unde
vallosa vel montuosa. Vestes moralis
... vivendo ... fragili
cogitacione ... qui mentem
tanto cum ... permittit, qui mentem
et studium hec uniformiter contemplatur
in contemplando, ut ... expedit quod
hoc sic descendat ad opera vite active.
... fiet nimis
...d et in devocione, et ideo ... homo
aridus et indevotus, etiam ... semper
compositus ex anima et corpore, ideo ...
... fatigatur ascendendo vero
... vigilias et studia et contemplaciones, ubi
ad ... et fatigatur descendendo et
occupando ... corporalia ...
... etiam per alternationem et non
... ut quando possumus fa-
... et tedium devitemus in futuro
... et in exordio ascende contemplando
deum. Et postea descende proximum in nando(?)
et postea descende proximum in vado.
Ymaginis figuram Jacob vidit ange-
los ascendentes et descendentes
de celo ad terram et de terra ad celum.
Genesis 28. Unde ... in vita
fratrum predicatorum narratur quendam
juvenem quesivit a fratre Jordano
qui fuit successor sancti Dominici et auditus 20 ...
ordinis ... dicendo ... esse
sibi utilius ut omnibus in ipsa
... scripturis occupare?
Cui ille respondit: multo inquit
melius ... a ... ut ...
et utique ... ipsa competit alternatim
fieri et etiam vide de paulo ...

baiyno q via pte dici solebat p
pauide i orde. Alia irp di^ac / et tota
i manuali opone / et ne tu yst
malis dicas i ultio fine uro du
bulauis vias difficiles. vna aut
dud ignoravimus / petat quilz uiny
et dicat cu pe / nota fat miclu
viam in qua ambule / oglta cum
viam in qua ambulat. hoc
cofert ad solaciu ambulant. hoc
uic notica p qua ho dz ambulac. /
na actor pibz ipa vide ambula
ta bruior. qm via ista cinpl quib;
uid dapt dr p bleu^bbz pte. quta
pbleu 27. anut / oinac au-
bulatos vidiy et ne pictes. quta
ipa sit / apz nos langnor. qm qu
ipa sit / apz nos langnor. qm qu-
sug cauy et frequet sug ag qute
sug cauy et frequet sug ag qute
gopti et nuz q aia i illi via pa-
logisa. quod vado a sopa seprita
ei aia ista gag ee etia. Ideo uic-
sura istg uic go esfiuit vel ep
sepit ingura altius vic ro az
go anctone auto / sping uic nc-
pra ingura i^r ifusta / et pt
i indicado decipi spo mora^n hois
datti viais aio indicat q aliq
hois pit vine v bugpe / vid ho
luxuriosg mira quo ab posit
fuile coumcaa pctua / ho gulo-
sus opat qs ug ho posset facel ab
stincia / ho iniustg et oupidg / ere-
dit q of ho cupit &c. dimican
dit q of ho cupit. similit
audacia / et io of ho indicat aliud
sedy sipiy sed Cris dog de ope
impfcto ouic 36 / q ho sedz re op
mat altos / no pt cuu ipe melig
sentit dealiq. qm sentit depso
hec fornicarius neminz opat
cpe castu / castz no facile supi
cat de fornice / supbz neminz
putat humile / similis nemine
credit supbu &c. et ergo conpa-
quie via vtute et pnie et pe
religios reputat laboriga et dif
ficilis. inopicia et ingra. et ep
dia palogisa a sopa et io nob
dr. Je 6. State sup vias et videte
et interrogate de semitis antiquis
q sit via bona. et ambulate i
ea et inuenietis requie aiabz vris / nec dicite
aliq ghgat

Addico

lassati sug a via iniqt et pdicoys
et ambulauis vias difficiles
ti viam dui ignoravimus / q hic
mihi loquitur de viis petoz qs
ambulabat / p q^o nouiss sb s gsf
xvii li mor c 3 et 4 / q vias
suas petor intuet / q sola co-
gitac. sola oue uiti. q sbi ad
comodu tpale suffragari / sicut
et eciā paulo dt omes q sua q sut sua
no q ihu xi / via nag elati e.
supbia / via raptoris auaricia
Via lubrici: corpus ca carnalis.
In viis eo iniquus qsz ocu-
los deprimit. q solus viciis o-
mtz sicut aio satisfaciat intedit.
Vnd et p salone dr oculi stul-
toy i finibz tre. q hic solt to
ta cordis intencoe cogitatur
qd ad finē tem deputer ipp fu-
turis / nequaq ud sue cosidacois
obtitu in tra petor figet. si
ia ad sui pdictoris iniuria.
uicte oculos leuaret / vnd mi-
sus p salone dr oculi sapiencis
in capite eis / q adz. sapiens
qsg illu tota intecoe cosi
dat. cuius pt iacbz psidam pe
sut / hab nag huic consparac
bitos. vnde cot q pcat. q dicebat
Junia date tuis cptebor. et eo
pdabo vias tuas / atq apte
dicat / oc mea sit. ia vide
refugio / q x iniutacos tue via-
rū cōsipoib gsspbz incardepo
Cui eo puti ia nulla cotidie.
amor spitatoe cotinua. redep-
tor sui vias. cordis oculis obitit.
vt nichil p eam fugiat. ad adu-
sa pparet / vel qd de intent
appetat / vel qd detrie credit
p timescat / merore gaudiu
deputet / putz vite gaudia.
dampna merore perpett / abitor

defuncta non timeat / sed per hec via
nec ad gloriam locum qui erat / habes enim
vias, sequendo mirabatur oculis
vitas enim dicebat sed quibus mich
nusquam nec sequar. Ad has vias
tenuentia [illegible] populos contra re
novat cum iam gloriam celestem locum
querunt sed cum ea iter ingrediuntur
quos possent liberi calcare quorum
ergo liberiter fui confessus quippe
illius celum nec deceptos [illegible]
queritur sed quia grauiter ad hanc
virtutes augusti non videbant,
cum et corporis oculis maximi
tandem calles passos oblitus / ut
ex se ad publicum tam grauiter tendit
prius humilitatis viam inueniret
cum a me considerare pectora. Vias
dei neglexit / sed solus quam tenuerat
delectatus intendit rete. Cum oculi
oculi eius per trivias illius sicut
etiam fecerit que super viam domini quas
iusto ambulat sed pectorum vicus
quas vetus difficiles sequi arduas vias domini
per quas salus acquiritur ducere
62 f. Quid vero nobis profuit superbia?
Aut diuitiarum iactantia quid contulit
nobis? De elato et pectore / cum ma-
li in medio equitatis fatebuntur se fuisse
inducendo fraudulos et spaliis re-
paratos / sunt predicti enarrando quam
leuiter fatebuntur se fuisse avarus deco-
ratos. Certe hec duo fatentur / primo quod
qualia fuerunt in quo primo auaricie
nunc quam parum eis profuerunt /
in superbia. De primo cum in afflic-
tione hic / primo fuit decordata per ap-
petitum suum conclusione. Secundo per de-
re salutis opulencie. Tercio quam
ad primum dicit se quid profuit nobis
superbia? Certe facilis est responsio, sed
quod nihil profuit, sed multum obfuit na-
[illegible] respexit superbus, humilibus autem
dat gratiam. Jacobus 4. / Est autem notandum
quod non solum est confessio, immo veluti

ue se totum recognito / quod peni-
tentia ad quoddam superiorem plurimis
obiciendo confitebuntur / unde non sic
confitebuntur immo et plurimis velut
insultabant per incomparabilem amor-
em corpore fuit / et ut notat hic
hos quas non aliud sed superbia
nominat, soliditas in dicto. Quid
profuit superbia nobis? Est enim superbia
inter vicia magis cunctam nascendo
magis [illegible] dixvadendo, et magis
cauteloso et alliciendo. Primo ergo super-
bia est vicium valde cunctum in
nascendo, quia spirituale et inter angelicos
primus aduentum est, et in
nobiles et nimis imperi-
um secundo in epistola superbia nascitur
velox. Primum apparet in eos
et quod ad [illegible] vocabantur ortos
apperit gratiam et putabat omnium in-
ruptione quod de gloria ac primis ange-
lorum cruxit / ut quibus inuenit pertin-
net nare. Faciunt eos porticum
et ex fatua est, quod ad bonum ne-
cesse est redire / unde Hugo libro de pro-
fessione anime: Superbia in celo nata
est, sed velut immemor qua via
inde cecidit, illuc postea redire
non potuit. Secundo superbia est vicium
acerrimum invadendo / quod non parcit
loco aut persone nec etiam statui /
non parcit loco / quia quanto locus
sollemnior, tanto superbia promtior
est in [illegible] sed predicatoribus
in quibusque publicis negociis so-
lum superbia se immiscet / ut in ecclesia
ubi preces deuote stare debent
aggregati. Secundo non parcit persone
et maioris dignitatis et facilitatis con-
templat. A superbia sunt temptati ut
Adam, Lucifer et alii multi, sed et
ipsum / non parcit superbia / quia
utriusque [illegible] in ciuitate et
[illegible] in [illegible] ubi coram
et humiliter se dare debent / confestim

et superbie magis studet quam devotioni
ne ponat superbia post primo eo plus superbie
incipit aliquis. Augustinus [illegible] doctorum
et [illegible] quamquam [illegible] [illegible] inf
stabilis arrogancia quam auro vel gemmis
carens. Sed augustinus in epistola ad dyoscorum
Licet acta in patribus superbia vero in
recte cavenda est. Nec illa que laudabi-
liter fuerit ipsius laudis cupiditate amit-
tatur. Item ibidem. alia quidem vicia
tantum in malis operibus exercentur ut fiant
superbia vero et bonis operibus insidiatur ut pe-
reant. Item non [illegible] inmo quanto
dies est sanctior sicut in natali et in
pasca tanto magis insis-
tat. magis de nocte quam de die, aut
cum luce quia fuit de una parte lam-
de cum venerunt de celo. Item non
parcit statui quin se invadat clericos
cum prioribus religiosos cum secularibus
divites cum pauperibus, subditos cum
prelatis. ut non sit qui se abscondat
a calore eius. [illegible] [illegible] bus
[illegible] cum cuncta [illegible] putatis
[illegible] infestat. Unde superbia reputat
[illegible] orat. non [illegible] pos
superbie et manus [illegible] nomine. [illegible]
[illegible] superbie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] superbie est affecto
qua vivit a deo, et manus [illegible]
[illegible] ab [illegible] vel impulsio per
[illegible] dyaboli. vel malum [illegible]
Item superbia est vicium magis tan-
tum [illegible] in alliciendo, sicut est
[illegible] declinare gula. et devitare lu-
xuria. et reprimere furtum. [illegible]
[illegible] [illegible] grossa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in corpore. non est [illegible] de ea. sed
[illegible] in corde ita [illegible] maxima
[illegible] se reputat [illegible] de bone
[illegible] [illegible] [illegible] in corde [illegible] superbia.
[illegible] [illegible] [illegible] sagitta [illegible]
[illegible] [illegible] stat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] arrogancia tua decepit te et
superbia cordis tui [illegible] [illegible] superbus

[illegible] [illegible] adversarium [illegible] [illegible] [illegible]
deo et [illegible] superbia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] su-
bis, [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] superbia, [illegible] [illegible] [illegible]
merito [illegible] [illegible] [illegible] nos [illegible] a. c.
a diviciarum [illegible]. qui tollit vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] superbia et divicias
[illegible] [illegible] de augustinus sermo 31. [illegible] divi-
ciarum est superbia, difficile est enim quod non
sit superbus. qui dives est, tolle super-
biam et divicie non nocebunt [illegible]
[illegible] [illegible] diviciarum iactancia [illegible]
nos. Fatuus esset summarius qui se iac- 1. equus
taret de onere quod portat cum [illegible] [illegible]
unde lucretur nisi corpus [illegible] [illegible]
[illegible] fatigatum, et cum tota die porta-
verunt onus suum in fine diei ducitur
ad stabulum. et onus suum portatur in
thalamum [illegible] [illegible] malus
dives. est quasi equus summarius. portat
thesauros [illegible] sui qui est mundus. et [illegible]
[illegible] inde lucratur nisi remorsum con-
sciencie et fatigacionem corporis [illegible], et in fine
diei vite sue. ducitur ad stabulum
inferni. et divicie sue reponuntur in
thalamo mundi. immo sunt peiores
quam summarius, quia summarius aliquam
requiem habet in stabulo. sed malus dives
numquam habebit requiem in inferno [illegible] [illegible]
[illegible] alia infinitas [illegible] qui vi-
di sub sole. divicie conservate in
malum domini sui [illegible], [illegible]
sunt [illegible] opes ibi [illegible] qui
[illegible] eas. [illegible] [illegible] pos-
sessori nisi quod cernit divicias o-
culis suis, [illegible] fatuus gloriaretur vel
se iactaret quod [illegible] portaret in
pede [illegible] divicie sunt [illegible]
pes affecto cordis. [illegible] est in de di-
viciis gloriari. Unde Seneca epistola [illegible] 18
[illegible] aliquis est deo dignus. qui [illegible]
opes contempsit, quarum possessionem
tibi non interdico. sed efficere volo
ut illas intrepide possideas. [illegible]
Item fatuus [illegible] qui de [illegible] re-
[illegible]. et se iactaret quod [illegible] cum
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

faciunt diuicie vnde Boecius .. tertia accepta libertate nunquam te torserunt / vnde cumulus . s. constancia non
18 cepit Boecius iii. pr. 3 / aug. Sapientia va dit audacis contemptor omnium . ut ad peccuniam respicit . argentum et aurum illis quibus iacuerunt tenebris . dignitatis non constat sunt alibi potestas ... diuicias . quam quo congregantur . famem implere debent . non arceant . diuicie tenebris cum suis opibus dispicit / hic .. subsequenter potestas respiciat . quomodo .. sub se potestas respiciat . quoniam non tam letus est suo . qui tristis est alie no . aufert quod diuicie absconde libertate . hylan et rusticus quoque diuitis se supponit . Sed ad videndum pau peri constat ad a sive Sed diuite putant eum ... proponit . vnde Boecius 3 de consolatione pr. 3 / probat quod diuicie non auferunt indigenciam sed conferunt . nec auferunt tristiciam sed potius illo i quadam anxietate . vnde philosophia quid a Boecio dicit ... anxium ... diuitijs affluebas intrinsecus ... illas habundancias opes / nunquam ne animum tuum . concepta querela in iuria confudit . aucupacio . Boecius tam videt . ... magnum ingenium inclitas ... fuisse animum quem aliquid quod angeret ... mi . philosophia / nonne quia aberat . quod abesse non velles / ut ad- ~~adesset . quod abesse non velles~~ / ut ad erat . quod adesse noluisses / ista ex magis ... Boecius / certe de philosophia / hunc ergo ... alterius et eius illius presencia desiderabas ... quod indigebas . ergo diuicie non eo ... fecerunt sufficientem ut auferrent indigenciam ... et pecunia viuitur ... diuicie ... invito domino ergo diuites ... auferri indiget intuitus predo per suo presidio tuear peccuniam . ... non egeret presidio se nec peccuniam possideat / ergo diuicie ... facti sufficientes . faciunt ... indigentes / ... nunquam ... mitos ... nequit / nunquam ... non possit / nunquam hybernum frigus ... tempora non possunt ... quod nobis ... .

bacca . i. gemma preciosa
opima . i. pinguis

auarus diuitis / duo mala sequuntur ... s. cum mordacitas . et ... te paupertas / vnde de qua auarus fluente diuicias ... gurgite / non explebit ... cogat auarus opes / ... bacca tis colla rubri maris ... centeno scindat opima boue / ut ... dapes deserit superstitem / opes defunctumque leues . non comitantur opes / ... q. d. auarus cogat . i. congreget opes ... expleturas indigenciam suam / congregat vnque in tota habundancia . quod gurgites fluuis aurum ad se ... flueret et aliquando ad pecuniam / ... ... la . i. collum / ... Bacca i. gemmis collectis i litore maris rubri ... magna ... et sit ... ad localia ... agris / quod scindat ... ... ima bobus . i. ... ingens / ... nuda ... ita duo ... magnum ... nimia ... ... mordax ... defunctum leues . i. ... non comitabuntur / vnde ... ... diues cum dormierit nichil ... auferet / aperiet oculos suos ... et nil inueniet ... diuicias gloriari / o Dilicio ... ista magis congruunt ... tarde ... superbia et elata ... vanas fore ... nobis ... superbia ... iactancia ? et ... qui ... ... non ... ... loco et ... ... sapiens ... tempus ... Dico ... quod humilitas ... superbia / quod humilitas ... ... superbia ... angelis demones fecit ... humilitas ... angelis ... superbia de celis ... angelicam / humilitas ... ... superbia ... elatio

... nec timuerit cum diues factus fuit ... et cum multiplicata fuit gloria domus eius ... cum interierit non sumet omnia ... neque descendat cum eo gloria eius

i. in corpore humano pellibus induto

in cinere et cilicio. Caueat in claustro et
ne dicat cum pharisaeo non sum sicut ceteri
hominum. sed potius clamet ego sum vermis
et non homo. obprobrium hominum et abiectio
plebis. Si beatus fuit non intonet
cum psalmista labia nostra a nobis sunt quis noster dominus
est. sed potius clamet cum publicano
Deus propitius esto mihi peccatori. Si di
uicis fuit non cogitet cum diuite
anima habes multa bona reposita in annos
plurimos. sed clamet cum apostolo infelix
ego homo quis me liberabit de corpore
mortis huius. Subiungit: Item ut qui
das descendere ut exaltetur. humiliare
caue superbie lapsus. ne humilis
exaltatus / tutum est in loco ponere
imo / periculosum est stare in precipicio
Item humilitatem dominus ego sum flos et
ipse germinabit sicut lilium / sed lilium
nusquam crescit in valle quam in monte
quia ibi magis fecundatur irriguo
magis retinet uirorem et diuturniore
conseruat candorem / sicut et dicitur lilium
conuallium. Sic ille qui est uirginitatis
uel deum timens in valle humilitatis
plantatus / maiori irriguo celestis
rori fecundatur / nusquam seruatur
continet. magis retinet caritatis nitorem
tanto quo est humilior quanto dicitur communi
ter. quanto se obligatiorem cognoscit
in reddenda ratione / quicunque cum se
opera meritorum dominio premiauit nisi
humilitatis dulcedine condiatur animi
cum sine humilitate virtutes congregat
in ventum pulverem portat / Ideo
est humilitas quia clamat anima
non est vestis. fiat sicut in monte
alibi quanto maiores humilitate
rorem / Item est quod de summo primo filium
descendere fecit in utero virginis / Item est
quod cum involvere fecit in vilibus pannis
ut nos indueret virtutum ornamentis
mentis / Item est quod cum duxit in carne
ut nos conduceret in mente / Item

super publicanum
orrere et omni ventum fremuit. turbine mittit super peccatores

quod illud pomum sumpsit totaliter flagellari
ut nos liberaret a flagello peccati /
Item est quod regem unum coronauit spinis.
Ut nos suos coronaret. et in
celestibus regnis / Item est quod infirmauit
medicum ut sanaret infirmos
Quam displicet superbia Sed humilitas
quia luciferum de celo eiecit adam
paradiso priuauit / gigantium linguas
confudit / nabuchodonosor in bestiam
transformauit / Item est superbia quod deum super fortes
super se in ponere videtur se erigit infra
se ruinose descendit / Item est superbia
quod deum quaerit contra se. infra se non in
uenit / Item est quod homo in aequalitatem fecit.
peccato presumpsit singulare super pu
blico solitarium in conuentu priuatum.
Item est quod prima bona deiecit / ultima
ad deum reducenti se obicit / Hoc
est quod phariseos tradidit in reprobum sensum.
confirmauit iudicium. punit obstinatum.
dedit exaltatum / Item prelatos pertinet
tiore / religiosos decipit in innocentiae / per communem
Item hoc operatur ne se cognoscere va
leat / et ergo quoddam prestigio fallit
ut nec de se credat quod est / et
de se opinetur quod non est / Item designa
tur per aquilonem / Surge aquilo
et veni auster. Aquilo floribus
iuncta germina depredatur / aquilo
ligat gelicidio. Sic superbia non imperat
merita bonis. fructum perdit
operum / mentem ligat gelicidio
puritatis. De hoc dicitur omne malum
pandetur ab aquilone / Nam superbia
initium est omnis nequitie. De hoc ecclesiastes
id quid tu vides. Jeremia: Olla
succensa ego ab aquilone
video / Item olla est feruor superbie
in qua decoquuntur filii tenebrarum
peccatores diuiciarum / quia appetunt
primas cathedras. quod volunt in foro
salutari et vocari ab hominibus rabbi.
De hac olla incendit nabuchodonosor
in duobus. Hac flamma prestat superbie
pastibus. In hac decoquuntur superbi

Deo cui comedit agripinus i· in mundo pius· Eripit i corg pui ut cotent et agerent i ulfuid Su pbia vero ē· q̄ ꝑicat pulaciu a facie eius / q̄ pupbiu auit a stabilit vite eiule / hec ē timor q̄ infusa repellit / na supbia q̄ oblata no recipit · Ima ad piis supbie ꝑo / q̄ qd quor vant toto mundo ꝑflant q̄ mundanos supbie tuorbg inflat / arrogaria · vz q̄ ple aprobit qd no · insolencia · q̄ s' appat · q̄ alijs · Ifastus · i· felix supbie q̄ mult rnalt de se · qui pt ꝑ vero alt ꝑꝑnj / obuiacio q̄ se erigit i plato / Hij pil· Bon fabri q̄ toto mundo ꝑ vanit et varia solliata holbg infernit / a quibus nos ꝑtegat deus.

63 Transierunt oīa illa tanq̄ umbra et tanq̄ nuncius ꝑcurrens / tanq̄ navis q̄ ꝑtransit aquam fluctuatem · cuius cu ꝑterierit non ē invenire vestigium eius · neque semitam carine illius i fluctibus / Ho sta ge sapie Saciedā ab in [illegible] i q̄ indico gna lo· pequa declarat q̄s ipi agnavit qualia tanq̄ similia felicitatis / hic pot q̄ sepo ꝑ qua declarabit / qua lis feliciti vanitas · Et talis duo faciunt / vnd ꝑo Erant ꝑo examplo applicat i se et nos vati esta i pouit q̄ q̄ et q̄ sē · et ꝑ bene dīcit i q̄ q̄ ꝑos · Coparant eā tpale felicitatē · umbre euanescenti / nūcio ꝑcurrenti / navi transfretati / avi transvolanti et sagitte festinanti · Accipe quia ta pouit in l· puto vti · Transierunt oīa illa i q̄ nos tanq̄ dicimus in ꝑto tanq̄ umbra · Sed cu umbra abscondit sō a luce solis naturalis / ita diuicie honores et cupiditas mundane · abscondit lucem gracie et dilectionis dei · sic se cus tantas s· umbre carthi et tpus nrm · Et sed umbra a declarat ablatione s· lumin nound q̄ iuxta tria gnā honorum · pccorum ·

trip̄ umbra cōtingit · Est eā pctm originale / pctm veniale et mortale / pctō origiale · si no delet ꝑ baptismu coiungit pena eterna · mitiga ꝑ q̄ pctm dngt / pctō veniali coiungit pena tpalis hic vel in purgatorio / pctō mortali · coiungit pena eterna / et tanto maior quanto in hac vita fuit diutinior vel intensior / ꝑinde trip̄ pctō coiungit trip̄ umbra scdm figuram · Est em umbra scdm figuram quedam chelindroides / q̄ conoides / q̄ vo calathoides / Vnd chelindroides est figura rotunda et longa et int lineas eque distantes contenta / vnd qum ab eqz distantes / et corꝑ luminosum sit eque corꝑ opacum et corꝑ luminosum sit eque parit umbra chelindroides / i ꝑse int lineas eq̄ distantes / pcto vnd ꝑ int ulting corꝑ luminosum aliud impedit q̄ Sic pctm originale ē q̄d / ē q̄ q̄ ꝑ possit q̄ oīa · hoc le [illegible] ꝑ q̄ ꝑ possi q̄ oīa hoc [illegible] ergo umbra q̄ q̄ ꝑo fuit ꝑ ꝑ hoc i statu innocencie ꝑ se a ꝑ ꝑ suis successoribg · Et io pena corꝑ vbi ista pctō ē i finita · et ꝑ ꝑ int lineas equedistantes · q̄ q̄ ꝑ ꝑ augori no pt · lig alia s' possit di Vnd pena ista · ꝑ qd figura chelindroides / Sed pene pctō venialis / co respondit umbra · conoides / Conus enim ē figura a lato tendens in acutum · et tanti · tunc corꝑ obscurum ē minus corꝑ luminoso cui obiacet tc ea umbra ꝑ ꝑ tendit i conum et tanta / ꝑ ꝑ de umbra terre ad solis · Et pctm veniale minus ē qm gra / q̄ gram anichilare no pt / vnd lig fuorem gre impedit i opere meritoria · Sic ꝑ ea gra / et io pena sive umbra quā tat pctm veniale · finitum ꝑ ꝑ · et tendit i conum / q̄ ꝑ ꝑ semꝑ tpale finis pt / Tercio vero pctō mortalis · coiungit umbra calathoides · Calatus em ē figura contraria cono / q̄ incipit a breuitate et tendit in latum / et ē figura que umbre qn corꝑ luminosum ē minus corꝑe opaco / et h umbra s' pena pctō mortali · ꝑ ꝑ q̄ ꝑ amolei tempitatem et tendentem i latum

p[ro] cotinuacio[n]e et apuestio[n]e et recidi-
uacio[n]e et h[ec] i[n]fir[m]itas/ et h[ec] e[st] umbra
mortis ubi nullus ordo s[ed] sempiternus hor-
ror inhabitat Job x/ Secundum ergo de-
lectabile tale e[st] q[uod] co[m]pat[ur] mundo p[ro]celloso
[illegible] q[uia] nu[m]q[uam] stat [illegible] ma-
[illegible] qui p[re]cedit diu[m] sui p[ro]sp[er]o
suo et cibo habundo solo felicitas
mundana. [illegible] co[m]pa[ra]t[ur] cursui nu-
no s[ed] cursui velocissimo q[ui] p[re]cedit diu[m]
no Job 9. Dies mei velociores fu-
erunt cursore/ fugerunt et non viderunt
bonum: Tercium ergo e[st] de naui tr-
ansiente p[er] mare. Sequitur ad id de p[re]-
sente [illegible] transit nauis q[ue] p[er]transit fluctu-
antem aquam cui[us] cu[m] p[re]terierit no[n] est
vestigium inuenire. neq[ue] semitam
carine illius i[n] fluctibus/ Carina e[st]
[illegible] sive media p[ar]s nauis in-
[illegible]/ p[ro]ra p[ri]or nauis p[ar]s
[illegible] puppis dic[itur] latus e[st]
[illegible] dic[itur] carina/ Sed [illegible]
[illegible] planum [illegible] nauis non
relinquit vestigium p[ost] se [illegible]
[illegible] mundialium. nullam relinquit
[illegible] p[ar]uis annis. et
[illegible] plures cum nobiles [illegible]
[illegible] qui [illegible] in mortalia [illegible]/ et
[illegible] ad [illegible]
[illegible] nullum iuuat [illegible]
[illegible] narrat q[uod] [illegible]
[illegible] sublimi loco [illegible]
[illegible] et immutabile cor-
[illegible] p[er]iit i[n] lacrimis et
[illegible] causa [illegible]
[illegible] octo annos. nec illorum [illegible] uideo
[illegible] erit// Tercium nauis q[ue]
p[er]transit [illegible] e[st] q[uod] [illegible] qua-
[illegible]/ co[m]pa[ra]t[ur] naui [illegible]
[illegible] qualit[er] [illegible]
[illegible]/ [illegible]
nauis figura stricta e[st] i[n] [illegible]
et lata i[n] medio/ [illegible]
[illegible] difficilis [illegible]
[illegible] et [illegible] carnalis [illegible]
[illegible]/ Arta e[st] via q[ue] ducit
ad vitam et pauci ambulant p[er]
eam. et i[n] fine [illegible] e[st] angusta/ [illegible]
[illegible] insidia[n]t[ur] filii iniusti [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad deuorandum eum [illegible]
immanis

Duo i[n] [illegible] [illegible] q[uo]d monte ardente
[illegible]. Admonuit [illegible] quod
[illegible] in eo inueniss[et]/ [illegible]
ita angusta porta de qua dicit[ur] luce
13/ Contendite p[er] angustam portam
intrare. Ista porta e[st] ita stricta
q[uod] nec oneratus diuiciis/ nec impin-
guatus delicijs/ nec adornatus ves-
tibus preciosis potest p[er]transire donec
ista deponat et nudus euadat Job 1.
nudus egressus sum de utero matris mee
nudus reuertar illuc. [illegible]
[illegible] in medio e[st] via [illegible]
aliquantulum et suffic[it] amplior q[uam]
[illegible] pauci inueniunt [illegible]
est coarta/ [illegible]/ via dei
non nisi i[n] arto incipit inchoari
s[ed] amore dilatatur dilatata Aug[ustinus]
[illegible]/ Ducatur p[re]mitas [illegible]
[illegible] ingressus [illegible]
[illegible]. et [illegible]
[illegible]/ [illegible]
[illegible] inchoant [illegible]
[illegible]. Cum vero p[er]fectio
[illegible]
[illegible] et lat[illegible]/ [illegible]
[illegible] p[ro]pter u[er]ba labiorum tuorum
ego custodiui vias duras/ et viam
mandatorum tuorum cucurri cum dilatasti
cor meum [illegible]
[illegible] lata via [illegible]. et [illegible]
[illegible] artabitur Job 18/ Artabuntur
gressus virtutis eius [illegible] via [illegible]
[illegible] nauis e[st] stricta i[n] [illegible]
et lata i[n] medio. Alia vero [illegible]
[illegible] e[st] [illegible] – i. clausa
[illegible] et apta [illegible]
[illegible] ad [illegible]. et
[illegible] ad celum/ [illegible] e[st] nauis
[illegible]. et
ad calcandum [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]/ [illegible]
ad [illegible] ad calcandum et [illegible]
[illegible]/ [illegible] 31/ [illegible] e[st] [illegible]
[illegible] de [illegible]
Tercio p[ri]ma naui co[m]pa[ra]t[ur] [illegible]
[illegible]/ [illegible]
[illegible] de [illegible]

ad terra p naues. Ite cum i insula
uenit et eam sine nauis mecte naui
Isto nos q sumus i insula mundi no
sumus contine potius ad aliud. nisi p
nauicula pure/ et io ista naui
cula xr̄i et dispali cuius p'mo intuerit
ut nos audacter efficerit et pern-
tes si fecit eum q' no sine ecclesia naui
quod cum bone intrat naues/.
ecclesia uo et a puerio sine difficulte
Inuenis figura gn̄ capitulo 8 archa
Item nauiclam scolis sue cum et
dispali cuius Ite nauis ē uobis co-
mune p prospis et uelibus. oia re-
cipit et saluat et ad portum op-
tatum p ducat Isto pucanslus
re[illegible] peccatore quicumque sit tempus
si quocumque p'icit se i naui peni
tencie saluabitur. Inuenis figura gene
sis 6 lec' q oia aialia q no intra
uere naue q archa noe uocabatur
mortua sunt. Tertio puia corpora na-
ui. q'r' i actiue passibilitate Ite eum
nauis q' ii totum uiis pulis. q'r'
populos. q'r' fluctus et q'r' uo-
ragines uide euu et. Omni naui
gant mare enarrat piscula eius
eius naui periculis triplicibus sunt [illegible]
s. p oneratos. p foramina obstru
cione/ p aque eiectione et p
auctore scriptione. Quarto pruus
nauta q'd ueiat ad locum pericu-
lum ubi timet submergi exone
rat naue sua sed xr̄ actu 20 q
ille q cum paulo cauit i naui
armamenta nauis eiecerunt. Isto
sic q sit oneratus diuitijs et peccatis
antiquis ueniat ad passum pericu-
mortis exoneret se p confessione et p
elemosinarum largitionem. Secundo i[illegible]
nauis cum pericula. p foraminum
obstructionem seu obturacionem. Ergo eum
uide q foramina uel fenestre
p quas aq' intrat ingrediuntur et
io ipsa debet obturari p bona custo

dia uiuis (qu p intruit/ p compulsio
sine nocumento/ specialis gratia da-
tur q' sic rogant sed eum sunt Sal
mo nec sat deus qui intuerit
aq' usque ad aiam meam Tercio ag
gz eam itaque p aliqua delicta no
sua sibi intuerit. Sz eam p confessionem
Quarto de sign[illegible] anchora i re finali
deo q' no muta' anchora e spes ad
heb vi/ confugimus ad tenendam proposita
spem. quam sicud anchoram habemus tutam
et firmam et ad ro viij. Sed deus p nobis
quis contra nos. Secundum est nauem q' intra
gens eum nos. Sz ē nauis q intra
pericula maris insolita. tria sunt pe-
ricula maris insolita. tria sunt me-
[illegible] s. sirenas cantica a siren[illegible]
Circes pocula. et cetera fallax insula
Sirene ut sirenes sm fabulas tres sic
nit corpore uirgines. et corpore uolucres
[illegible] i mari/ et dicebantur sirene ut
[illegible] Sirenes eum [illegible]
sirenes qd exeuntes sirenes cum [illegible]
ho [illegible] dulcissima armo
nia [illegible] ad se [illegible]
cum [illegible] auscultatores ad se [illegible]
statim occidunt/ una cum [illegible]
bat uoce sua. alia tibijs et tercia le
ra sonabat sed recitat Ulixes i [illegible]
tillario poetarum/ Ulixes i [illegible]
p sub tali cautela [illegible] Amo
cios suorum obturauit cera ne ali-
qua de armonia audirent/ seipsum malo
nauis alligauit et sic euasit/ Per
[illegible] ulixes [illegible]/ et de-
signat uicte i qua p [illegible]
sirenas uite sirenas. corporales [illegible]
Quos [illegible] lacrimas [illegible]
illecebras/ q p diuersas lacrimas ab-
[illegible] ad peccatum/ nauigatores p mare
huius mundi. Qui uult [illegible] socios
i [illegible] corporalis. potencias obtu
rat cera i. memoria [illegible] fragilitatis
et penitencie alligat ad lignum [illegible]
crucis q' ē malus nauis i[illegible] et
sic euadit. Secundum periculum i mari ē
Circis pocula/ narrat eum hoc p. de
[illegible] 3. q ulixes rediens de bello
throyano decenio errauit p mare
et uidens quandam insulam [illegible]
[illegible] pulcherrima dea q filia solis [illegible]
[illegible] habitabat/ ad eam applicant et i[illegible]
[illegible]/ ista p incantaciones et carmina mu-
tauit q[illegible] pocula/ p q os bubetos p
mutauit

d volunt a ua linga i bestias/ vnde
statu pecijs vlixis porrigit de pocule
ma et statu mutantur vnum i appro
alud i leone/ statum i ouem/ aliqui
alios vero dedit inercie q'd deo ar-
tadie de vnum flore. aliqui vero
fuit cum talis incantatores reptor/
vnde nichil possunt euaginato gladio
maga impquir et eam ad reparacione
socios cogit/ exponit^r ista maga e
cupitas seculi/ que per incantacioes suas ho-
mines diffort i bestias. et eos spoliat
de et inaniit. per q' duo hic efficiu-
tur et inabiles ad conuincendum/ quia
hominis homines i bestias diffort per spoli
cupiditas parit possit induci/ aliqui
sunt sicut lupi rapaces sed iniusti mi
nistri/ quidam vulpes fallaces sed pub
licani/ quidam mercatores/ quidam canes mi
nistri sed sed aduocati et placitatores
q' cum quidam latrant. nunc ab eo alij
i' c' quidam/ eum sicut insultu c' ceti
turpia/ Circe/ puellam impolitum c' ceti
sollaxa insula. ex ea cete. belua ma-
rina magna sicut alij colligit i dorso
sabulo et puluis ut herbe crescunt grauia
et herbe virescunt/ vnde qui mobilis
sunt nauigantibus apparent dicitur qui
i naues applicant. vela soluant et
ex alto sicut ad se quiauit terra soli-
da figunt cum ad se qruauit terra soli-
da collocatos. igne accendunt prociuus
de coquendo. bestia calore predictos
subito se subelegit/ et i mari se sub-
mergit et eam ea omnes illi et sic nauem
mergunt/ bestia amorat dicitur
ut sunt/ et bestia amorat digit.
ut statum nobilem per figurat/ hoc
in statu nauigatores quando dependant
i exp' loco soliditatis
ad vnum dependat statum alt comitatum
alt abbatiam causis putatos se fore
et statis reguns assequatur
in ad secundum se quierunt parere et
tantum solus cogitatos statum initus
operantur et cum per se nouit et multo
periculo depredibilat ad infimum quod tale
non confidit dispositum est trahendu Addicio

uade multo lucrosius et penitenciater
quam ipsas dignitatis qre/ et licet ad constancie
spiritualis super labarum/ mox et capitam cuiusque

una licet quamque naues fortiter pugnans
et in fine i vulnerati quoque detinenti
robore langueret se per tergiversatione/ vnde
propter nubes milites. non potius reddere se de
captiuum sed i constancie ictu recepto vulnera
sed potius dimicare/ sicut bona veritas
et constancie perueniente/ multi i sic suis
quod per predo se strenue agat ad hunc
potius victor gesti quod nequaquam
possit se reddet se captiuum/ Expositio
quod peccata inuadet nos inspiracione ad eo i. ita
vt impetuose et fortiter vulneratur quod eo-
rum cadit ad operandum operum male
sed corporis sui vulnera et deiciantur
et eque omnes sue vires larguerint ut
remanent incolume per hec licet non
de sinistris captiuum debere ad ymalo et
de sinistris ligari multiplica tempore culpe de se
vnum ut amici sed aliis penitentibus pro totis
confessionis et satisfactionis/ et velit diuini
cando super incolas/ et amicos
virtutes anime recuperare/ Genesis xiiij
libri licet q' per reges congregati i valle
alios et inuaserunt Loth nepotem abrahe
et ceperunt eum. tollentes spolia eius
et captiuum ducebant cum tota eius familia
abraham vero congregatis treceutis vmanis
e' quos secum fuerunt ab infancia nutri-
tus. q' secum fuerunt regibus persecutos eos et
percussit eos quinque reges per eius eos et
ipsorum gentes/ liberauit Loth fratrem suum et
eius familiam ad spolys. Exponitur quinque
reges sunt quinque sensus appetitus inor
dinati et praui. q' inter diu corpus
humanum inuadentes spiritum et eius confessionem
potencias captiuat/ conspoliantes ab
omnibus puritate virtutum et honestate
auferentes/ abraham vero spiritus i. anima que
notatur/ non solum licet de suis sui perditos
spiritus cadit cum vale finis. sed
corporales sui de bus possidet/ de ergo assu-
mit treceutos vernaculos i. tres partes
penitentie scilicet contricionem confessionem et satisfactionem/ que
quidem est nutriam assidue apud
eam ut sicut possit per inuadere hostes con vi-
nos. sed pro te per inuader hostes
tea spiritus roborando. corpus liberando et
vicia superando ergo nunquam hic de de
spiritu a carne. quicunque inter diu cadat
hanc penitenciam conductus et post lap-
sum feliciter obtinebit triumphum/ vnde
Ecclesiasticus ad orationem exortatio/ non quemquam
grauem tamen luctante. sed iacet deiecta

Nec e piculosu i plio voluntati sed
pq voluptatis acceptu de peccato alicui
nec delectari volueri denegat/ Sepe
enim videmus adlethas post frequen-
cia vulnera et deiectos plurimas vi
ces lapsus et deiectos plurimas vi
ces fortes fuisse et vicisse victores
Quia ergo quibus prius metus agere
nequaquam se tam temporibus credat
pmo sepe granius quam ante impul-
sat' vnde b greg' vp li xxxvi c. xxvi
exponens id Job xxi / Cum peccatum ad
hora perpetrari/ cur ab animo
mea nimium nec quia non pateas
nequaquam Cum culpa preterita abstulisti
cur haut et a memoria non de
tergis Sepe at ita mens i culpe
recordacione conatur. ut et ad
perpetracionem illius longe granius
quam prius capta fuerat urgeatur
et de perpetrata trepidat Cumque ipsam
varijs motibus impulsam perturbat / ut quidem ut victa temptationibus
metuit. s3 resistens. hoc ipsum quod
longo labore certaminis affligitur
perhorrescit Cum fratribus pro quo
Et si impius fuero ve mihi est /
Et si iustus non levabo caput meum
saturatus afflictione et miseria
Si impius namque ve est / iustus
miseria / quia et eterna dampnacio
sequitur et electus quamquam dolori
repugnans temptationis aduersitatibus
bus temptatione aduersis comparatur
Nunquam caput levat: s3 electus eciam
virtus non valet Iustus labore
ve quod sed non valet iustus labore
certaminis afflictus. caput levat
non permittitur. s3 pressus a peccatis af-
flictione liberari / Ille se in voluptatibus
erigit. s3 perplexus pugnantibus se
mergit Iste se in dolore deprimit.
s3 tamen a poena eterne animadversionis
se abscondit / Considerat ergo vir iustus
quod a temptationibus vicijs pati
labore affligitur / a punitionibus perpetue
afflictionis incipiant/ et dicat Et
si impius fuero ve mihi est / et si iustus
non levabo caput meum saturatus affli-
ctione et miseria Ac si aperte deploret
d. si pubsistant curius deprinns
supplicio eterno pubsitur / a repugnans

illicitis motibus penam pati cogor
qui a labore certaminis liber non fio
S3 superna dispensacio ideo nos
plerumque tota intencione pugnare. car
nis nostre permittit impugnacionibus
conatur. ut mens nostra superbiam;
audeat propriorum sue securitatis
clanderi. ut dum pulsata trepidat
in solo auctoris adiutorio spei
robustius figat hec
gregorius hec est quod dicit prelatos temptari
ab. s. voluptate tormentis / et tamquam
victimas ponentes tenebrosam ca
ruerunt/ ut pulsi in memoria peccata
mea plerumque pluribus non relinquit
vestigia Sed quia nos dicam ut dicit
nos statum prius ad nostram salutem
Aut tamquam avis que transvolat?
in aere / cuius nullum invenitur argumentum
itineris illius. s3 tantum sonitus
alarum verberans leve ventum et
scindens per vim itineris aerem / alie
commotis transvolavit et postea nullum
signum invenitur itineris illius
Quamquam comparata est felicitas tempo
ralis nam transfretanti / hic etiam compar
ani transvolanti Sicut enim avis
velociter transvolat. et nullum argumentum
itineris relinquit per quod volat ita
divites et potentes volant in ho
noribus et dignitatibus et subito ad in
ferna descendunt ut remaneat de eis vesti
gium sive signum Sicut at in volatu avi
um tria sunt vz sonitus impetus et
cetera Ita in vita potentum et nobi
lium ipsius Ita i vita potentum et nobi
lium est sonitus pompe et magnificencie
impetus potestatis et violencie. turpitudo
culpe et iniusticie / et ista notantur
signata in textu prius vbi dicitur quod transvolat
signat in textu prius ubi dicitur et tanquam
tus alarum verberans leve ventum
et scindens / commotis alis transvo
lant eciam isti diuites nobiles mala
alas suas s3 temporalia perversa
tallos et ballinos malos/ ista sunt
ale adversitatis et sinistrie per inv
inimicam et bonam famam / prosperitatis
alas volant cum prosperitati fuerit / non
cum sunt facti ad peccatores et minimus
quibus faciunt ea pauperes nunc pro
tos

vans

ophanos q' sunt damp'biles ale ditos
[illegible] ¶ In alijs tribus innuitis est sig
nare paupm et innotetur amus e
ditos ipso alaro. ¶ jactanc cotra
cotes. pompe et fle magnificencie vbi
tal vitat subest Et q'no sb fuit
vultu pompe et magnifi. sz caueo
impetu pte et viaffecie Sed subiungit
¶ Vbaus leuiter venetu et sedes p
vim itinas acrem / Acr pue vectus
pu attignit p tom. depngt potiu
mediocre. duitis magnus sbtus
gd ea pue acre us pt vile sz acr
coiunis reppiato oim. Jta vita
mediocre. q' tras colut. qui
artes mechanicas ercent. talis e
y pue as us pt aliqua mechanic.
t tp ista inioua potentes. i tales q'
cut vires suas. vbaut sedut. pro
diant et conrant p vim. i. p vio
lencia et in iusta potencia. vbi ma
xima et alios eas corpus
tes. pdones. et alios eas corpus
nec insulta turpie p mittut Eum
angut mali recolligentes i mudo
tatu sui ditat. ¶ Sed volatu auis
vbaus leuiter vetu. et sedes p vim
itineris acrem / Jtro i vita divitum
potentu e turpes culpe et inpunitc
sequitur adlr subiungit Commotis alis tui
seqitur adlr pt aues q q mac turpio
pe rut aues q q mac turpio-
lant sz cu turbis redeut: et quda q
tipulat sz nuq' rediut / Et c
ut peccatores. quida a deo volant
p pctm. et rediut et una pueut p
p fructm. et rediut et una pueut p
pniam sz frequet isti nobiles sed fal
cones nimis lapsini auolat / qr
raro penitz pficte. et p9 hoc nullus regru
inuenitur itinas illius / no e sic de
deuotis diuitibus. q' largas elemo
sinas faut i petuum durabilias
ut q' abbacias fundauerut et cas
collegiatas dotaueret / pauperes reli
giosos edificauerut / Certe isti ds
tipulauerut. sz signa itinis pma
serut Sic et q' ipsi rem iter tamen
fuit ad celu. et multo magis ille q'

cum mundana. inde relinquentes ad
statu ste religionis volauerut Narrat
frontinus stratagemato li. p. c. 2.
q' e de explorandis consilijs hostiu /
q' emilius paulus consul romanus
apud ciuitatem quida dimissus exer
citu i quada planicie / et subito
auspicans vidit quada auiu
multitudine subito concitata agrauius
plura consurgere. et statim coniecit q' ibi
plura insidie essent explorationibus
dixit ibi dece milia armatorum
se abscondisse. ut exercitu romanum
obuiassent hostes et p viam alia
viam militibus cos tandem et co
fudit / Hoc p tanto dicitur / q' argumentu accipe
de diuerso placendi et bn viuendi a
sib q' nos precesserut. et animo
a volauerut ingredientes p amorem
stat religionis / et p hos corpus multas
stat auiculas auolasse a plura mdi. vicios
vbi insidie multe latent / Sic nouit
q' hoc viator. cui volanti merito
copa pto in Job. 7. Ho ad laborem
nascitur et auis ad volandum / Quorunda
congrega hominum. est cum quibus auium corpore
Sunt cum auibus plus. s. aquilis cor
ratores. plati et prelati / aquilis
cum pue nobiles applaudunt falconibus
Sunt cum falconibus aues generosi q' in
uiue de preda. Jta e quinq' de isto
grauit homini / viuunt ex de spoliacione
pauperum. et religiosorum et pauperum subdi
tis. Et sed dt Ambrosius i exameron. Ob
tor et spd dt Ambrosius i exameron. os
aues venatice. i. predales. predonum
preda alterius et quas de sua spe. et
capto solo nisi / nisus cum accipitre. i. canis
e ggg. pictus sed forum obseruat quin
nobiles. nam potentes et diuites q' sue
q' casus sua cum eis. no venia. sz bij
illos q' no put resistere sed se q' ad cur
et religiosi. donati diuicijs. quos pla
sub data qui ipsi sub defendere Et bien
sunt nisus solus e accipitris / nisus
e paruus falco. i spa sic. et tam altorum
et crudelis quanti cor sui et venati
priuas auiculas sui venabiles re spei
sic potest sunt facinut maiores falcones.
Spe ipsi significat unu genus multum

qui no ꝑt strenuite corpis / no
ꝑt ingenuite sanguis · applicant
milicie s ꝑt pericias iuris con-
uicti cum legibus et statutis · no con-
cab neq; sunt isti i venando ullius
cut i qb sunt · spoliat milites
sunt ꝑte spoli · alios rusticos · eos
alios et alios / qr iuste copia ad
alios et alios / qr iuste copia ad
qua tenet no pſhibent · nisi p nu-
nera co ducta · de istis et aliis loqui-
tur · ic ig p^a pauperis stey · 3 · venatur
ic ig p^a parnis sciey · 3 · venatur
capcient nu · q̄d aut milici nu
ꝑti ecclesiastice vij d̄i ꝑtis stroy sine
venari ad morte · isti g° milites
et armigeri sunt falcones dyaboli
et portant sup pugnum dyali qr
coptitur i officiis et bailiuis in-
iuste / vnd loth · statim et dy que
sunt · e p manu dyali cancellant
quibus p i dup^a pecio sunt talis
ti sibi · qr i dup^a precio sunt / talis
oculos coopertos quodam velamine
ne cita se consideret / et sicut pedes la-
ne cita se consideret / et sicut pedes la=
gatos quodam ligant ne adiuo suo
a volat nisi quod placet dno p pdlacio
suo et lucro · ita e de istis nobilibus
sedent sup pugnum dyali i magna
humilitate et dignitate si ey ꝑcitati ad
omne id q̄d ad vera ꝑ ꝑcticia sele
onc id · q̄d ad veram et ꝑfectiam scili-
cet ꝑ q no sciet i vita ista · 2 ⁊ ꝑ e
ꝑs q no sciet i vita ista · 2 ⁊ ꝑ e
deg h q sibi ꝑcitauit victos usq-
deus hg ꝑcitaui victos ius-
debuit / quibus placet dyabolo · qr ista venerit
ista mundialia: depoiut circa capella 3 cān
cor ut videant ꝑdam sua · et p-
mittit eos quasi liberos ad tepus
et statim reclamat eos et quia sit
capuccia ad manum suam qr nolut a
volat · ꝑz qui cib dedit finalit
nt vna vice antiquum ꝑz / falco et
gallina sunt b' qua / una falco dum vi
uit et pt volat ponit sup particam
i aula nutritur · et h' vestis subis pr
dibus ne offendat vngues · et an-
dita ab appinquat · ꝑ aptior oportet
carnibus balnearum et solletissime tenetur
pati clamores sed se tempus
gallina de domo fugatur ab aula ·
vivit i curia · scalpit i terra · et colligit
grana q pt · ꝑ i morte mutatur
fortuna / qr falco mortuus cicitur de
aula et piciatur i fimarium / gallina

inter scutellas argenteas assatum ad
mensam et post ad dominum · ita fiet de di
uite p domino · et paupere iusto vt ig i
2° luce 16 · ꝑtey e cu ut morerenti mi
dicus et portatus ab angelis i sinum
abrahe · mortuus est dives · sepultus est
i inferno · ꝑtt e qr d ab ꝑbi cta · bar
iij ubi sunt principes gentium · et qui dn̄i
sup bestias que sunt sup terram · i sup pau
sup bestias q sunt sup tra · i sup pau
peres q no reputat ab eis nisi bestie
qui i auibus celi ludunt / qui argentum the
zaurisat et aurum i quo confidunt homines
et non e finis acquisicionis eorum / et statim
exterminati sunt et ad inferos
descenderunt et alii i loco eorum surrexerunt
descenderunt / et alii i loco eorum surrexerunt
Regnum eorum sunt operacionis et istas
exemplum ꝑbi corvo · et cigno · ꝑbi
exemplar ꝑbi corvo · et cigno · ꝑbi
dicit ut fiunt ambo ova altius
ꝑducit rapit et furatur · pulli po-
ꝑducti ad vocem matris · reliquunt ꝑ
alii · ad vocem matris · reliquerunt stag
nutrice et quorundam / sicut ꝑ
nutrice et sequuntur / sicut ꝑ
mercator vel p vna vpure · vel alia
conquisita iniusta emit terras redditus
et mancria q alij p̄ciauerunt · et cum
pat ad tempus · ꝑ ꝑ morte sua
dimitt aliis et heredibus suis recedunt vel
na de male ꝑtis vix gaudet tertius he
de celi ꝑ se · ꝑ / ꝑbi sonuit que i
de cel ꝑ sc̄ii · / ꝑbi sonuit que ii
ꝑpit sicut dimicias si no i iudicio
C° corpus corvo / conuig cu furavit
quidq; ꝑt apportat et abscondit · et
credit se · i alias in nectura · si veniu
bestie et totum comedunt si e tibu
sit multi de istis ꝑtoribus dantissimi
sunt et viuunt ꝑessime / et quod sunt luc
abscondunt i archa donec moriatur
et totum credit i manus alior / et cor
pauper cigno · qui psallens cantat in
uete morte · et non a cauedo · cig
appellatur s spiritus · c · a · ꝑ amarus
qui dulcius cantat nisi i uiuncte ui
te · qui condit testamentum et incipit
ꝑgit · q pius cogitauit ꝑ sicut
amarus vel boni fat nisi qui mo
C dum ꝑꝑ homines sunt plati cauce
ista coparatur aquile / ꝑ cu aquila ꝑ
i li · d · natis rerum ꝑtorio pede ma
nus sinistro / diligentissime nutrit pul
los suos · primo corpus suum ꝑt ut
eos et sagittarium ad defendendum eos

capta pda ita e libalis q aibz
appsitaibz amialit nuptir scdo
valit plati lig qcant duos
pedes .i. duas affectiones. una ad
alas corp cure comissas alia ad
dextras / q pit qd pes sinister cu
zelus aiar q e pes dexter. qo
cogit maior alio pede p da gru
sed illa e ta quae etiam placitant
i ouiis p cetus. no p decimis et
oblatoibz. si p oibz d pi tuendo
quaz zelu maxy hnt / Et hoc e
verz hu ptz / Scdo se ut pullos
i. ut prochiales et sagittariu
milite. vij / ut tyranu iniustu
nutriuit / no psituet eos mim
sta pati. s quo coz suspetit sta
culti et tato pda pia. i. hos ceta
curiat impti ut inpuntur clc
mostas vitiuis et indigetibz. ut
prius loques prochias coz dra
posset id Exo 19. Vos ipi vidistis
quo portauerim vos sup alas aq-
lare et assupserim mi Sz tunc
e ut quida corp. sit i grdibz pns
qd stricioues Bubones et vultu
res Oboncos hnt penas sd fal
so Job 39 pena strucionis sil e
penne herody et accipitris / hero-
dius e girsalco / un stricio q
dius e girfalco / n volat a tra. sta pla-
penas si no volat a tra. sta pla-
ti quida hut plebeas. digtes et
ferri et ty st occupant i tronis
Bubones at diligut cecitas. pt
oleu / un extiguit luce et co su-
munt oleu / sta quida cati. luce
corpe extiguut et piguedine
comedut / vultures pullos suos
i prima matre custodiut / sta
quida prochianos i prima pau-
pertate detinet p plantatos ut
i cura cetica / ut i cura laycali
p iniustas exactoes p iniustatos
extorsiones. ut i eis augeat prnit
tut. ut piguedine grt ul substa-
tias Et se va tales plati. sciri
tam p' ignorant eis. Job 28.

Sc uitas ignorant aues. ut intuitus e
ea oculz vultus Ortu grg. sut pdi
catores. q dz alys vita viti et salutis
oude / et hy dz ce galli pdido salu
dni cofessando. et spes pvolando
vo inq plati dz esse galli pdicado
iuxta id Job 38. quas posuit i visceribz
hoiz sapiam. a qs dedit gallo intel
ligentia. Gallg eni annoat horas
noctis / cantat hoias appose. Sc in nocte
Sz gallg augui catat vbat se tu
alis Ec pdicos pus qm pdicat. dz
alis Et pdicos pus qm pdicat. dz
se punc opibz ma tpac et cpatate
ad cotepla. q p alas designa / posta
intede actioni q ep pdicatio / Sz dz
dz ce calandri cofessionado. Rnd ix
li de nat rez dr q calander e auis
alba. qs infirmu aspicit infirmitas au-
fert. Sic cofessores infirmos respice dz
ut pita delauit / Tercio dz ce gruis
pvolando. et una ouiedo / pdicatores
eo dz auttcate in hoz opibz. ut eos
ecl alij opibz insequa / Promiz de illo
impatoe qui dixit militibz suis. Scitis
no ita. Sc valde tinebu e / q q da
sit plas pptato adulado. girsalconi
indignado. et galliuario educado. Un
pptatus na salutat voce sua Et io
st adulatoz qt cofessoibz loco qfessio
e punc pielope Girsalco at s pmo
ictu no capit pda indigna. ut ad
rectu no capit pda indigna. ut ad
reclamatoz redit / Sc quida qfessores
de pctoz recidiuate / si no capiut
eo po ictu. indignates deponut. q
noo e faciend. Gallg galliacig. si
sub ptoe et ventre de pluma et vrtig
vbicu. fouet pullos more gallinae. fu
ficy e ora. q gallica sat qt natia.
pt comodu ipoz pullos Galliacig
pt comodu ipoz pullos Galliacig
vo effigiate. pt comodu pru pa plo
boni a pullis recipit. qui pulbs im
pendit Et no ulli p di cos fouet filios
suos spuales eis cofessores. pt bo. tpale
qd ab eis recipe intedut. no pt zelu
aiaz. et sut matres effectu. pocig qm
aiaz. et sut matres effectu. pocig qm
affectu Sut eni paupes de plumati-
et zo pullis impedit. no ut abipis
pulli si ut ipi a pullis pocig calefiat
q p tpali ypoesi mcbu. tribulacoe
pectua coudri nyx ut Isa 22. Ecce dus
apptau te faceit sd gallg galliacig appta /-
cetq aiaz sc plouis / coias coiabit te
[tribulatoe /

Alij at sunt plos ne dicit ambo acra
tupiolatibus ymo est locuste iniecte
sunt to pabulos / Quia locusta dicitur
solum intestinum habet et to quasi quasi
tota in ventre est currit et at qui in
saciabiles et si quid viride inuenit
comedit et corrodit / Si floribus
amigdali impinguatur Sic gulosi
unum solum appetitum habent scilicet delicias
carnales et to quasi toti sunt in ventre
i. in amore deliciarum ventris unde ad philipp.
Quorum deus venter est Sed sicut insa-
tiabile appetitum quamdiu viriditatem
et florem amigdalorum inueniunt i. ci-
bos delicatos comedunt et corro-
dunt unde prouerbiorum xiij Venter impiorum est
insatiabilis Et ecclesiastes xij dicitur florebit amig-
dalus et impinguabitur locusta Propter
nouum quod locusta sicut amb. comedit
folia oliue. quia ab infirmitate sanat
Sed Sto sancto opera misericordie per oliuam de-
signata. aperto libabitur unde ecclesiastici iij
ignem ardentem extinguit aqua. et ele-
mosina resistit peccatis Sed nouum quod locu-
sta in mane non volitat sed in meridie
quando est fuit calefacta unde prouerbiorum xxx sexto
locustam Sic multi sunt qui in matutino
inuentutis et paupertatis non volant per super-
biam ymo quietos tales sunt humiles et
innocentes quamdiu sunt sine officijs Sed
tandem in meridie i. in prosperitate vite. ex-
tante esse tempore omnium. officiorum et bonorum
temporalium incipiunt volare per superbiam et
pompa inhonesta Et cognoscit hoc pro-
pterea quibusdam religiosis in transco-
lantibus qui tunc non volant respondent
sic humiles et deuotos Et procedente tempore
Sed post professionem veniunt ad officia et
ad magna prandia et conuiuia fiunt
valde rebelles et suorum superiorum ma-
ximi contradictores unde deut. Impinguatus
dilatatus et recalcitrauit Nam quando ue-
talos impinguantur per delicias et dila-
tantur per officia at dignitates sunt recal-
citratores Adhuc ne aduertendum quod lo-
custarum tria sunt genera Nam quedam quo-
tidie in illa in deserto commorantur et

sunt alia comestibilia numera
tumoyses et ista quasi volant
unde leuitici xj / locusta cum
non habeat regem per turmas suas
egreditur quasi dicatur alias et per
et iste vocabantur sed Johannes in deserto
sale aliquantulum indurato / Quamuis
multi dicant quod locusta sit quedam
herba sub dulcis Alie sunt ver-
mes volatiles de quibus supra dictum
Alie sunt pisces aquatiles De
quibus narratur in libro de piscibus
ista in autumpno et vere pinguescit
et in plenilunio habet testa fragile
pugnant tamen cornua habent quibus
contra socios et socias pugnant
os et dentes habet in parte inferiori
et in medio ventris est. i. stoma
cho istas locustas piscis et socias
suas Johannes non comedebat eo
quod non sunt comestibiles Istorum
trium locuste sunt tria genera
peccatorum sed solum unum a sancto Johanne
comeditur i. a predicatore conuertitur
Nam primi peccatores sunt qui peccant
ignorantia et fragilitate et hij super
conuertuntur ut de sancto petro. et sancta
paulo magdalena et de alijs multis
Sed sunt qui peccant ex malicia
et proposito perpetuo ut qui peccant
in spiritum sanctum maiore peccato de quo
a finalis impenitentia Tertij sunt
Sodomite qui raro aut nunquam
conuertuntur / nam tales plus
descendunt in viros quam in ani-
malia / et femine in feminas Quod
probat apostolus Ro primo Dedit
eos deus in passiones ignominie / nam
femine eorum inmutauerunt naturalem
usum in eum usum qui est contra naturam
Similiter autem et masculi relicto
naturali usu femine exarserunt
in desiderijs suis in inuicem mas-
culi in masculos turpitudinem operan-
tes / et mercedem quam oportuit
erroris sui in semetipsos recipientes
In fide augustinus quos 19 deus pluit super
Sodomitas sulphurem ignem
Augustinus quonos protegat ihesus christus f.

Aut tanquam sagitta emissa in
locum destinatum. Divisus aer
continuo in se reclusus est. ut igno-
retur transitus illius. In principio ista po-
nitur comparatio quod terrena felicitas
comparatur sagitte festinanti ad
terminum. Et circa hoc duo sunt. Primo po-
nitur. Secundo applicatur ad propositum ibi Et
et nos nati continuo [illegible] na-
tura. Primo dicit quod sicut sagitta missa
ab arcu velocissime transit usque
ad metam ita nos missi sumus ut per
mundum transeamus velocissime ad
mortem. Primus enim ista que in
mundo felicitas temporalis. Sed pun-
cta vanescens; mentis peregri-
nantis transitoriis. Amicis tran-
smigrantis. Et sagitta pene-
trantis. Declarantur satis temporalis
prosperitatis velocitate. Habet enim sagitta
quinque pennas proprietates designativas
malitiarum. quas dicimus nostra dal-
comparat. nam plumbea malicia
designatur vanitas. Lapidea
nitur fatuitas. Humane prudentie
pravitas instabilitas avaricie
pravitas sublimitas superbie. Per
sagitta voluptas malicie figuratur.
Et ergo notandum quod sicut sagitta velo-
cissime transit et nescit quo vadat
nec ubi infigitur. Licet aliquando repercu-
titur a petra. Ita nos missi quod re-
gat vita dyabolo serviunt. sicut quod
sagitte sunt. et mittuntur ab eo ad
totas malicias complendas. sicut
plures placetur; Et sicut divisus aer in se
continuo reclusus est. Ita multitudo
populi sunt in regno. sunt in patria sunt
in civitate sub tanto uno homine una
[illegible] quod perturbavit totam patriam
statim reconciliatur una patria. vel
multitudo sicut unus. et tunc [illegible] puta-
retur quod eo sublato patria dissolveretur
vel civitas. tanta est unitas
vel concordia post eum. ipso in
insidio demerso. sicut aer. Et hoc
est quod dicit divisus aer in se continuo re-
clusus est. ut ignoretur transitus illius

sunt in pharetra hostis malicie comparatur
sagitte. Ubi quoque notandum quod dyabolus habet arcum
et sagittas ad nocendum. et Christus habet si-
militer arcus et sagittas ad iuvandum. Habet enim
dyabolus malos arcus contra sanctos.
Unus arcus carnalis concupiscentie. arcus
spiritualis invidie et arcus mundialis
concupiscentie. De arcu carnalis concupiscentie
procedit mala sagitta scilicet mulier
vaga. inquieta et impudica pre-
parata ad capiendas animas. sicut dicit Proverbiorum vii
qua capitur et illuditur iuvenis in-
nocens. De quo ibidem dicitur quod sequitur eam
quasi bos ductus ad victimam. et ignorat
quod ad vincula stultus trahitur donec sa-
gitta transfigat cor eius. Ista enim sagitta
est pennata per ornatum vestium; ferra-
ta per animi maliciam inflammata per
amorem libidinosum. Unde Cupido filius Vene-
ris dicebatur quod cum sagitta et facu- ris
la pingebatur quia amor carnalis
vulnerat et inflammat cor. Hac sagitta
vulneratus fuit David in aspectu Bersabee
cum prospexit eam se lavantem. 2 Regum xi.
Ista sagitta absconditur in pharetra
quando mulier se occultat in camera
et tamen tenditur cum per ipsa in [illegible]
ornatus comparatur. Si sagitta emittitur
quando ipsa in publicum egreditur. Tertio sicut
periculosum est scilicet non armati inter
sagittas volantes procedere. Ita pericu-
losum est iuvenibus non habentibus virtutibus
et solidis moribus inter mulieres freque-
ntias convenire. Unde qui habitat in adiuto-
rio altissimi in protectione dei celi commorabitur.
et talis non timet a sagitta volante
in die ut a negotio perambulante in
tenebris. sicut dicitur Psalmo. Secundus arcus
dyaboli est spiritualis invidie. De quo
procedit sagitta pestifere detractionis
De quibus Psalmo dicit: paraverunt sagittas
suas in pharetra ut sagittent in
obscuro rectos corde. Quia dyabolus
isto arcu non utitur nisi in obscuro
et sicut bonus sagittarius non mittit [illegible]

sagittas suas cum lapidibus ubi rep
cutiunt[ur] et franguntur ista nec dyabo
lica detractio exiit ad aures sponso
rum q[uod] in verbis talium non delectantur
Dominus Jero[nimus] in quadam epistola ad Rusticum
monachum Sicut nunquam sagitta si mittatur
contra duram materiam non nunquam in mit
tentem resilit et vulnerat vulnerantem sagittantem
Ita detractor cum tristem viderit faciem
audientis ymo non ad intentes sed obtu
rantes aures suas. ne audiat sag[ittam]
uitatem illico conticescit, pallet vultus.
herent labia et saliua siccatur Idem
Jeronimus Nemo inuito auditore
libenter refert, sagitta in lapidem
nunquam infigitur Et interdum resiliens
percutit dirigentem / Est sagitta ve
losa que per tres occidit ut dicit bernardus
detrahentem audientem et absentem
unde Jeremie ix Sagitta vulnerans lin
gua eorum dolum locuta est Tercius
arcus dyaboli est nundialis corrupte
de quo procedit sagitta malicie co
gitacionis. falsorum suggestionum et ad
ulacionis. et accusacionum contra innocentes
in nocentes Prouerbiorum 27 Sagitta acuta ho
mo qui loquitur contra proximum suum falsum testimonium
Ista figurantur per illos sagittarios qui
utraque manu fundis saxa iaciebant
et sagittas secundum quod dicitur primo paralipomenon 12
Ita isti eque bene formant actos in iusti
ciam sicut iuste Ista libenter contra innocentes
sed contra nocentes ut frequenter in loquitur
causa ipsa iusti Treni 3 tetendit ar
cum suum et posuit me quasi signum ad
sagittam. misit in renibus meis filias
pharetre sue Iste arcus sunt arcus sunt
sagitte dyaboli Ad quod opponitur quod hec sphera
arcuum. et tria genera sagittarum archus supra
sagittarum est lapsus spiritualis Primus est mors naturalis
et tanquam lapsus temporalis de arcu spirituali
procedit peccato ubi dicitur de quo ysaia 49.
posuit me sicut sagittam electam Sa
gittarius est christus. et eius sagitte fuerunt
primo apostoli predicatores per uniuersum mundum habue-
runt tres penas que notantur 1 corinthiorum 13

fides spes et caritas tria hec Isti fue
runt ferrati per constanciam et infla-
mati igne spiritus sancti Iuxta illud psalmi
Sagittas suas ardentibus effecit
Scitis Sagitte potest acute ha
ri dupliciter Quod si sagitta sit nimis
onerata terra uel luto nunquam bene
volabit Isto modo quidam qui deberent esse
sagitte primo in actu predicandi sunt
nimis onerati terrenis. itaque vo
lare non possunt Secundum vero carent
pennis id est bonis operibus bene [...] Hec cum
necessaria vite carent Secundum
quod nisi possessores sagittarius manum
apponat ad arcum. arcus non bene
emittet sagittam Unde legitur 4 regum
xiij quod Joas rex israel petiuit
consilium ab helyseo infirmato dixit
que ad eum dominus pater mi. pater mi.
currus israel et auriga eius Et dixit
eius helyseus affer arcum et sagittas
Et posuit rex manum suam super arcum
et helyseus manum suam super manum
regis et dixit Sagitta salutis domini
et sagitta salutis contra syriam
Ista figurantur publicis [...] sanguinis prope
et gratia quod supponitur manum predica-
torum Nota de Cleonico alexandri
patrio secundum Julium strategeton libro 3 c[apitulo] vj.
Eius arcus primus est mors naturalis de quo
efficitur sagitta penalitatis et infirmi
tatis Iuxta illud psalmi Sagitte tue infi-
xe sunt michi. et non est sanitas
in carne mea. Et loquitur de penalitatibus
quibus originale peccatum Iste arcus
percutit ante nos cum interficit
nobis antiquiores / Retro nos
cum interficit iuniores iuxta
nos cum aufert nobis in etate
pares Super nos cum potentes
Subtus nos cum inferiores. Ve
niet tempus cum ipse percuciet nos de isto
arcu quo ad omnes alios dicitur in psalmo
Emitte sagittas tuas[?]
Primo ad nos non dicitur Sagitte domini
tunc sunt. primo regum 20 et in psalmo xvj
Emitte sagittas tuas et contur
babis eos Tercius arcus spiritualis est

psalmo 17 Et misit sagittas suas et dissipauit
eos

+ || et imple facies eorum ignominia

lege referre in iudicio generali . a quo
contremiscunt . ubi acutissime sagitte
vel · sunt diffinitive s(entencie) s(cilicet) venite bene-
dicti patris mei percipite regnum · per vos
Et iterum Ite maledicti in ignem et(ernum) .
De isto arcu dicitur in ps(almo) dedisti me-
tuentibus te significacionem ut fugiant a fa-
cie arcus . De malis non ad mi-
plebi ad Deut(eronomium) 32 congregabo
super eos mala et sagittas meas
complebo in eis . Iste arcus quanto diuicius
representatur tanto grauius vulnerabit , unde
et adimplebitur id Ezech(iel) 7 . mittam
in eos sagittas famis pessimas
que mortifere erunt ut disperdam eos
unde Ierem(ie) 9o . Sagitta eius quasi
vir interfectoris non reuite variam
contra licitum et meritorium est
alicui christiano aliquem infidelem
seu paganum inuadere vel occidere
Dicitur quod non quia non vult deus
mortem peccatoris sed ut conuertatur et vi-
uat . Contra post mortem autem non est
alia conversio peccatoris nisi torquendo
vel ... representato in talium
morti tradere non est conueniens dilige
voluntati Item non licet eos occidere
pro quibus tenetur ecclesia orare specialiter
Contra ecclesia in die parasceues pro talibus
specialiter orat ergo non licet eos occidere
Item . deus non est acceptor personarum
sed in tempore suo parcit et paganis
non dereliquit plus quam iudeis qui
eum morti tradiderunt . Contra pro illis
Christus orauit et petrus quamvis
pro illis procurpit inceptat , et salte
cum aure ferro abscidit voluit deus
Contra quia gladium accepit · gladio
peribit · et loquebatur ibi de gladio
materiali vero non licet gladio materiali
contra tales pugnare · sed gladio spirituali
quod est verbum dei Item apostolus in epi-
stola ad alexandrum inquit , noli sag-
uinem humanum effundere , quia qui creatorem
creaturam . creaturam occidit . vero
nos ... monemur ad diuinam
vindictam Item ... michi vindicta
et ego retribuam Item Deut(eronomium) 32

ego occidam et ego viuere faciam Item 6
malum christianum quod omnia precepta dei vi-
olat . non licet occidere . Contra tales predictores [margin: nisi deus non occidendos nos ?]
contra conmandata , ergo quis meruit occisione
deus plus quam numquam paganus . quod legimus
numquam sic obligauit Item tales non 1
possunt conuerti nisi deus auferat suam potestatem
velamen a cordibus eorum quo velati
sunt ne lucem veritatis percipiant Contra licet
non est in potestate eorum Item forte multi 8
eorum sunt qui se conuerterent instructori in fide
vellent credere cum sed non est in potestate
talium paganorum . quod tales instructores habeant
talium principum eorum , unde quod tales
sunt potestates ... , vnde ut videtur
error eorum est inuincibilis , vnde ut videtur
propter errorem non licet eos occidere Item 9
est effectus ... sunt ... Contra sed
ubi ... conversio eorum ad fidem
... Contra ad faciendum quod non debet ...
quia nemo accedit ad deum nisi per fidem
quia nemo ... non potest quis nisi volens ergo
Contra credere non potest quis nisi volens ergo .
Ad oppositum arguitur pagani vi et armis otio
occupant terram promissionis . quia terra a deo
promittebatur abrahe . et semini eius · ergo
cum fide nos simus filii abrahe · spe-
[margin: principalis] cialiter nobis quod iudicet ... in legem magis
in licitum est cum talibus armis . s(ed) in talibus
iuste ad nos ... promissa nos pugnare
contra quos armis ... iniuste . intuitu
contra nos respicit . non licitum est propria
contra nos respicit , non licitum est propria
pugnare et vim vi repellere et sic iniustum
occupatorem rei proprie expellere . sed credere
noluit et eum morti tradere Item quicumque ca...
quod sit iniuste respicit . videtur et eam pro morte
quod sic iniuste respicit . videtur et tam pro morte
... de adultero . proposita aliqua ma...
occupanti in domo sua , et ipse marito
vi et armis resistere et fugere non va-
leret ergo causa quod sic iniuste respicit
et adulterum occidit . non videtur ...
mortis Item talis effectus est licitus . vero
cuius votum est licitum . Contra votum ...
cuius ... quod est ... occidere
talis effectus quod est ... militare . ergo talis
est licitus ... militare . ergo talis
effectus est licitus Item talis effectus videtur
licitus quod a summo pontifice plenissime
indulgencie conceduntur pro a pena et a culpa

Sed si contra paganos pugnantibus tales in-
dulgentie conceduntur, igitur contra eos pugnare
est licitum et meritorium. Item ad eos
oppugnandos taxantur ecclesie Anglicane
sicut voluit summus pontifex, cui in
dictis omnibus tenetur ecclesia Anglicana
esse obediendum in hac parte. Ergo sic
iuste, eo quod omnes sunt sub, cum in hoc
colligat super quibus tales sunt. Videtur
quod hec sunt licita. Ad quod dicendum quod sit
Respondeo triplex inter infideles est distinctio ponenda.
Quidam sunt cum aliqui infideles subiecti ecclesie
et confederati fidelibus sub summi domi-
nis ut ab eis regantur et protegantur.
Alii sunt infideles rebelles ecclesie et
persecutores christianorum, impugnatores doc-
trine christiane. Tertio distinguendum est de inva-
sione, quia vel aliqua provincia ipso iure pro-
prie sunt sub auctoritate ecclesie vel provincie
tales invasores alterius auctoritate ecclesie sunt in
auctoritate, tertio non quod infidelium vaic
sunt preterita. Quidam cum quidam gentiles
vel pagani qui nullam legem habent
nisi forte legem nature. Quidam sunt Iudei.
Quidam Sarraceni. Quidam ydolatre sunt
heretici. Item alii ad fidem christi [illegible]
se habent, nam heretici compelli debent ad fidem
quam susceperunt. Sarraceni sunt tales
qui predicatores fidei non admittunt
ymmo in lege eorum statutum est quod quicumque
predicaverit contra legem Machumeti occi-
datur et de istis non est spes conversionis
ad fidem sicut [illegible] auditu auditum ut
per verbum dei ad Romanos x. non eum permittentes
doceri fidem christi, non destruendo et repla-
cando legem Machumeti, verum ipsi prebent
plurimis obstaculum salutis. Loquen-
do igitur de infidelibus alligatis christianis
per licitam confederationem, ut a christianis
permittantur et protegantur, sic tunc aliqui
sunt tales, non est licitum nec meritorium
tales invadere vi et armis, cum sic
sit contra fidem initam et pacem eis
concessam. Exemplum de Gabaonitis, Iosue ix,
ubi legitur quod principes populi Israel receptam

federationem Gabaonitarum, quod tunc inua-
ncat (?) eos, quod eos non interficerent, per-
miserunt eos vivere et in servitute
redigi, et nullo fortiori sic
alii fideles permiserunt licite pa-
ganis tuitionem et dominium sub eo
licet eo vivere sub eorum tutela trac-
tatis. Et maxime si sint in parte de
tempore eorum non est licitum eos
tales occidere sicut hic est pacandus.
Sed de infidelibus rebellibus ecclesie
et persecutoribus fidei christiane,
cuiuscumque fuerint condicionis, licitum
est christianis, precipiente tunc auctoritate
ecclesie, eos vi et armis invadere,
spoliare et interficere et eos fide-
libus applicare, exceptis duntaxat
Iudeis, de quibus questio, quod dato
quod etiam possent eos occidere, non
esset licitum, quia etiam permittit
eos vivere propterea quod cum intra-
verit plenitudo gentium, reliquie
eorum convertentur ad fidem, sicut dicit
apostolus Ro. xi. predicatio enim
et hereticis pereunt (?), et sic christo de
reliquie ipsorum salvi fient, unde
de eorum conversione spes est spe pro-
mi[ssa] et eo non debet eos deleri.
Unde dicitur 23 q. 8 Dispar. Dispar
cum Iudeorum est et Sarracenorum causa.
In illos enim qui christianos persequuntur
et ex urbibus et propriis sedibus pel-
lunt, iuste pugnatur. Hii sunt Iudei,
ubique servire parati sunt. Item alibi contra
Sarracenos et alios infideles
licitat auctoritate ecclesie suffragante
bellare, per invadere nullo tempore sine
licet fidelibus bona eius debita
et ab aliis iniuste detenta bel-
lando recuperare. Sed Sarraceni et
alii infideles terras occupant et
alia bona que fidelibus sunt debita.
Ergo licet eos impugnare. Nota ergo de ne-
cessitate et convenientia approbatur. Nam sci-
licet audi[vi] Sarraceni occu-
pant terram Ierusalem, et alia loca
alium a christianis iniuste possessa.
Item de iure divino. Omnia bona temporalia

sunt iniustorum quod iniuste possessa occu-
pavit. iniuste occupat quia bona
iniustorum sunt iustorum debita. Item
licet iustis id quod est eis debitum
bellando acquirere igitur licet iniustos
et infideles si nolunt converti occi-
dere. Item sicut in corporali licet et
expedit membrum putridum ab-
scindere ne putrefaciat cetera sana
ita in corpore mistico. ad quod
quidem sumendum est [illegible] per oppositum
in rebelles et infideles et oppi-
nionum corruptores licet occidere
etiam in casu mortem pro loco et tempore immo
peccatum est dissimulare nisi pacientia
impotentia vel dampnum aliud
impediret. Item licet cum compulsione
inducere caritatem, nam terror similis
parat viam caritati secundum Augustinum. Item
quibusdam infectis quibusdam
captis repromissum videbat et forsitan
eorum compulsione receperunt caritatem
et ita conversi ad fidem. Item homo
peccatis peior efficitur quam bestia
Item propter bonum reipublice licet leges
[illegible] inficere igitur et malos pecca-
tores. vide extra de 22. maleficos
non patiaris vivere. Item Helias occi-
dit prophetas baal et quinquage-
narium primum et secundum, ut in 3 regum 18
et alibi. David multos philisteos
et amalechitas ut primo libro Regum 27.
Ad rationes in oppositum. auctoritates intelli-
gi de morte pene eterne. quam deus
non vult peccatori aliter si vult secundum hoc
si non peniteat. Item ista stant
simul nolo furem suspendi et tamen
volo furem suspendi si est latro.
Secundo quod infideles expugnat
non debet eorum mortem precipue
et directe intendere sed pacis se-
cundario et indirecte eorum mortem.
si volunt in malitia perseverare
sed si converterentur dimitte vellet.
2 Ad secundum dicitur quod ecclesia orat pro eis
quod fiant iusti. etiam pro omnibus orat.

quod si nolint vult eorum malicia abiecta
per mortem. Ad 3m dicitur quod est accipere 3
gladium exponit Augustinus videlicet privata
auctoritate absque superiore iubente vel permit-
tente. vide de l. 2. q. maximianus et o
pone in ca. 23. q. 8 ille gladium. Ille
gladium accipit qui nulla superiori potestate
vel iubente vel concedente in sanguine
alicuius armatur. Et dicit ad 4m an-
credo quod deus est ita misericors sicut unquam
fuit i. potens facere misericorditer et ita vo-
lens si boni sunt universaliter disponat
Item increpavit Petrum de extractione
gladii fuit propter iustam causam. Ad 9
5m dicitur de dicto ambrosii ad alexandrum noli
sanguinem effundere dicit vel 5a id est noli
delectari in effusione sanguinis sed quidem
super compassione et crudeliter appetita
delectatur effundere sanguinem sunt iniuste
sunt iniuste secundum propria dicit effundere sanguinem
et aliquid alia ratione quam intendit effusio
sanguinis non de ipsa acceptione. Ad 7
7m dicitur de illis verbis domini deut. 32
mea est ultio et ego retribuam. dicitur quod auctori-
tas allegata ad ~~[illegible]~~ [illegible] hiis verbis // [illegible]
convenit vindicta et ego retribuam
dicitur quod deus retribuit aliquando vindictam per se
ipsum, aliquando per sibi subiectos. Ad 6m quando 6
quod argumentum de malo [illegible] quod ullo
licet eam attendere sicut allegatur necesse est. sicut
patet in latronibus. proditoribus et hereticis et
multis aliis. Item licet verum est quod licet non
licet cuiquam propria privata si iustos leges
et auctoritate principis sunt leges. Ad 9m [illegible] a
quando arguitur quod tales non possunt esse iusti deus
contra precepta [illegible] si deus patris
et [illegible] quemcumque volunt se disponere.
et ideo [illegible] velamine est in corpore potestate
loqui quod dicam. quod licet possum quod
per animos possum, et ideo loquendi
quod dicam quando habeam oculos clausos
sole lucente. quod possum videre. quamvis
ad videndum solis lucem oculos aperiam 8
requiratur. Ad octavum dicitur quod si quis vult
eos quod vellet tradere sicut arguitur allegat
sunt vivant sunt moriantur deus eos salva-
bit

quibus dicto explicata non habent fide[m] nec
baptismum fluvius ut paganus [contra] illud dicto
de hiis qui ubicumque terrarum habitabunt qui
lege nature sunt usi deus de salute
videbit gratiam infundet. si non posse
rit aliter gratiam. et tunc salvabit/ nam
deus virtute sua potentie hoc alligat/
unde quidam dicunt quod hoc nunquam dampnabit adultus
et usus ratione quem error invinci-
bilis occupat. si in illud errorem incidit
pro culpa [ad] nonum, credo quod pertinet
9 finis et intentio est corporalis coercitio
ad fidem [sed] sub potestate est corpus constitutum
pario/ unde si voluerint credere non tamen
sciverint finis pulsus intus medico
sanare si possit prode putridum [est]
cito intendit si hoc non possit. pedem
abscindere [aliquo] dicit non sit cogendi
ad fidem a prius tamen cogi a blasphemiis
et aliis erroribus. prius ergo cogi ad quod
dispositiones priores fidei. [illegible] cum bellatori
bus duci assistere ut expugna pro talli
bus duci, et ex alia erraverunt/ ergo assisten
tium. et compalia errant/ ergo assisterent
noluerunt. feriant/
[Cum]ma tactum est in tempore ad 24 articulum
quod petrus gladium extraxit tempore cap
tionis christi dubium possit utrum an pec
cavit peccaverit hoc facto et utrum non quod
ex amore christi hoc fecit unde hodie petrus
quod fecit cum nimis ardore et cetera :/
Rabanus comparat hoc facto cum phinees
[qui] trucidabat cum phinees punivit sacrilegos
qui merebant iniuste et sacrilegum psal-
mus accipit [sed] in toto est/ quia deus eum
de hoc facto increpavit in [illegible]. Item
quod ut iudex fuit et auctoritate iudicis
fuit in puniendo si peccavit [quid] dicit
quod peccavit. arguitur tamen contra zelo
10 concitavit. pro moyses qui egyptium occidit
exodi 1. iste eum zelavit pro deo suo.
moyses pro fratrio. [illegible] si moyses
pro zelo quem habuit ad fratrem est excu-
sabilis nunquam aliquo de homicidio egyptii.
quod pro tunc ante legem commisisse multo
fortius petrus quod ductus zelo domini sui
quem sacerdos et david. est excusandus
[unde] augustinus 22 contra faustum de moyse et
de petro in hoc capitulo loquens aut
nunquam non detestabili immanitate
sed emendabili animositate iustitie fines
excessit. utrumque odio iniustitatis
alieni sed ille fraterno. ille dominico. sed
adhuc carnali amore peccavit [quod]
[ad] primum dicitur quod amor ille fuit car-
nalis et ideo petrus non excusavit/
[sed] cum amore vincti. dicitur postea
christo abias ne pateretur/ [propter] quod dominus
eum in pedado sathan appellavit
eum mathei 16 [ad] secundum de dicto rabani
[sed] fuit phinees zelo ductus.
non petrus zelo imperfecto et na-
scente in pueria nigro. pro tunc angelus
pro nil debuit frangere [illegible] sed
sacerdotes adquem pertinebat punitio
peccatorum in lege veteri/ et plus contra
mathathias qui trucidabant ydolatram
super aram. 1 machabeorum 2 [sed] de tamen
pro perpetrat eum. quod quod non licet gla
dium. venundo tunica. emet gla
dium [et] dixerunt ecce duos
gladios in promptu. et christus addicat
sufficit quod ut quod petrus non peccat
[ad] id vide augustinus xxii contra faustum
utrumque iussisset dominus ut fieret discipuli
eius ferient sed non iussisset ut
ferirent (quia nec adhuc ferire
[iusserat]/ erat quod gladiis utipo-
pequit/ [illegible]. ut usque ad de cunctis
gladios propter quod dispulisset quia
pro hoc post cenam quia in [illegible]
cum non possint [sed] voluit pro
[illegible] audire. quod tempus [sed] tunc cap
tionis [illegible] [illegible] ubi gladios
fuisse necessarios. pro si defendere vo
luisset [ad] secundum credit quod quod [illegible]
de dicitur quod magis animose fuerit
[illegible] petrus [illegible] quod frequenter audissent
[illegible] cat i mag [illegible] et
quod [illegible] gladios [illegible] praevenire. ut
[illegible] forte fuisset nigrum [illegible]
[illegible] fecisset. [item] [illegible] augustinus [illegible]
[illegible] fuit [illegible]
[illegible] a petro. et magis eius zelo [illegible]
[illegible]. [illegible] zelus iste non fuit discretus
[item] augustinus a minore magis virtutis
[illegible] ac [illegible] promittit [illegible]
[illegible]. [illegible] indicat. cui virtuti po

Alii dicunt quod fuit cultor quia agnus
paschalis desponderant et [illegible] complete

tempore sunt accomode si fuerint
prompte culte. Et nec agricole
quam terram viderint licet inutilem
ingratas herbas producere. sed eam
aptam pronunciant / et ubi felices
arbores intelliget etque multe
silvestrem apponit alicuius quam
utilem cultura accedente fructum
a tunc in primo in initia apparere
non absque eo ordine pietatis
et non protulit nisi virtutis fructi-
bus et dicit Ieronimus ad [illegible] in multis
verba quidem si magne utilitatis
signa sunt debet. hinc est quod id
signa. evaginato gladio volens
petrus defendere dominum auriculam servi pontificis
abscidit / quod signum [illegible] minima
et cohibuit defendere eum et est
[illegible] tam magnum
[illegible] tamquam terra frugibus ita
[illegible] virtutibus [illegible]

Sic et nos nati continuo
desivimus esse / et virtutis quidem
nullum signum valuimus ostendere sed in
malignitate nostra consumpti
sumus / porta reprobationis [illegible]
[illegible] ponitur ad contemplationem
[illegible] cum male
non per verba [illegible]
contemplationis vita [illegible]
sunt fructu ad umbra evanescat
ad [illegible] possit per navis
[illegible] et sicut avis [illegible]
et sicut sagitta [illegible]
et nos nati continuo desivimus esse / sic
enim natus statim incipit vivere
incipit mori. cum vivit. Vide Augustinum xiij de civitate dei c. 10.
Ex quo quis in isto corpore
morituro esse cepit numquam in eo non agitur
ut mors veniat / hoc enim agit eius
mutabilitas toto tempore vite huius
si tamen vita dicenda est. ut veniatur in mor-
tem / nemo quippe est qui non ei post annum
sit propinquior quam ante annum fuit
et cras quam hodie et hodie quam heri
et paulo post quam nunc. et nunc
quam paulo ante. quicquid temporis

f. 8e. ultra quod qua ad [illegible] non sola morte sed
si convertit sola [illegible] illa [illegible] si diu vivit
vivitur de spacio vivendi demitur et 321
quotidie fit minus quod restat / ut omnino nihil
aliud sit tempus vite huius quam cursus ad mor-
tem. Vide Senecam epistola 24 [illegible]
Cotidie morimur / cotidie enim demitur 23
aliqua pars vite nostre / et tunc quoque cum crescimus
vita decrescit. infantiam amisimus deinde
pueritiam deinde adolescentiam. usque ad hesternum
quicquid cum temporibus transit periit. hunc ipsum
quem agimus diem cum morte dividimus. Vnde
[illegible] fatebuntur fuisse diu [illegible]
[illegible] non. sicut de ligato non
[illegible] / et virtutis quidem nullius
signum valuimus ostendere. statue [illegible]
quia [illegible] de ligato quod non potest
ambulare. et tamen solvi potest et
ambulare / [illegible] petrus cum ligatum
[illegible] ad opus virtutis nichil valet si [illegible]
[illegible] non [illegible] eum / quia ipse
[illegible] talis [illegible]
[illegible] ut dicit Augustinus [illegible] de civitate dei libro c. 28. ab 38
et non concludunt [illegible]
[illegible] at nostra consumpti sumus [illegible]
[illegible] sine peccato et [illegible]
malignitas [illegible]
[illegible] Vide Augustinum 43.
[illegible] et virtutis
quidem nullius signum valuimus ostendere. Nota
[illegible] sunt signa virtutis [illegible] bona agere
[illegible] opere [illegible] sicut [illegible] opera facit. de
[illegible] et [illegible] cum [illegible]
[illegible] difficile / operari tamen facilius [illegible] [illegible]
[illegible] est signum magne virtutis. [illegible]
signum est delectari operari. non [illegible]
[illegible] non [illegible] non [illegible]
Vide [illegible] est [illegible] signum [illegible]
[illegible] delectatur et [illegible]
[illegible] virtute [illegible]
delectari. [illegible] signum est operari bona
[illegible] vide de Radulpho de [illegible] cap. 26
[illegible] incipit [illegible] virtus [illegible]
[illegible] signa virtutis. [illegible]
[illegible] quod signa [illegible] virtutis
[illegible] sunt [illegible]. [illegible] virtutis
signum [illegible] alium
[illegible] esse virtuosum [illegible] signum
est [illegible] nam frequenter donantur [illegible]
valent [illegible] dignitates et divicie temporales
et prelationes et officia. sed [illegible] virtutis [illegible]
[illegible]

vnde ps popit i egipto signa sua ergo
inteptatur tenebra et i tenebris ponitur
frequenter ipsa signa Nonus q delectabilis
et gaudiose debeo inspicere opibus vtriusque
vnde glo sup id ps In custodiendis illis
retributio multa et non tantum i futuro q(ue)
reddetur premium sed hic in corpore custodia
magnum e gaudium Cuius gaudij vo. h
e / virtus consistit i medio sicut pz 2 ethicorum
et ita sunt delectatur i medijs sicut p q(uod)a
et ita sunt delectatur i viridi qui
ondi / virtus cum delectatur i viridi qui
est medius color inter album et nigrum /
tactus i tepido q(ui) stat ab extremo calido
et frigido et supra Talis mulier gaudet
nat cum pepit filium vnde id p(rimo) reg. 4 b°
ne timeas q(ue) filium peperisti Sic eciam buffo-
ne at mortuum peperisse tristac valde q(ue)
forte con nam sibi eam voluit quem p(ro)
fert (in) corporo ut mortem pariter valde co-
contristat q(ue) con nam i omnibus e. Contrario .
Et quem profert opus virtuosum . cum difficultate
et labore maiore de gaude Joh 16 mulier
cum pariat tristiciam habet q(ue) venit hora eius
Cum aut peperit iam non meminit pressure.
propter gaudium. q(ue) natus e homo i mundum Gaudium
eciam virtutis gaudium mundi. quadruplex excedit
continuitate puritate dignitate et salubritate
Continuitate vnde p(ro)v 15 Secura mens
q(ua)si iuge convivium
f. cu e solus virtuose agere. quod iuge convivium
hoc est carnalis non sunt satis ad necessarium
corporale sed hoc virtuosum sunt ad necessaria delectacionis
pue debet sup id p(ro)u(er)b. Gaudet i
duo sunt. istorum dico gaudetis Secundo autem
Job 20 Gaudium ypocrite ad instar puncti
ti Secundo precellit puritate. dulcedo eum scholasti-
trac e mulier cari ribus primum ipsa pueri
boccium et i h sat dicere quod nutrix
q amaro circa mamilla ponit. quam
vult puero ablactare / vnde aug(ustinus) 2 confes.
c. 2. Tu sic aderas misericorditer seviens
et amarissimis offensionibus aspergens omnes illi-
citas iocunditates meas. ita ut quererem sine
offensione iocunditatem. et nisi te possem.
non invenire quidque preter te dne
Item in consideracionibus li. 6. i fine / vt ait audaci
q(uam) potuit sic nullius hic p a te recessit.
versa. et reversa i dorsum. vectorem
et latera: dura sunt h (et) tu solus
requies Tercio i dignitate precellit q(uo)d
non datur nisi sanis et dei amicis / (et) pala
[column break]
ad et mala dantur bonis et malis
frequenter habundancius malis / vnde aug.
de civitate dei li p° c. 8 Ista tempora-
lia bona et mala: voluit deus
bonis et malis esse communia
ut nec bona cupidius appetantur
q(ue) mali quoque habere cernuntur nec tur-
piter mala evitentur quibus et bo-
ni plerumque afficiuntur Quarto mundum
q(uod) gaudium quod virtute precellit dig-
tate Item pz q(ue) gaudium virtutis
e i illis de quibus dignum est gau-
dere sicut dicit glo sup id gal. 5 fru-
ctus spiritus e caritas. gaudium.
pax etc Secundo p(ro)v 3 Stul-
torum exultatio ignominia e
Item p(ro)v ij: letantur cum male fe-
cerint et exultant i rebus pessimis Quinto gaudium
mundi e mundi gaudium. Sicut
dico Sicut letitia e impunita
nequicia sicut luxuria i proceritatis
in cibo et i ingurgitatione / intem-
perancie fecit. et nihil mali pa-
tissent gaudium deterius e dolore
penis eum est gaude de iniquitate
quam dolere de corrupcione. Quarto
gaudium virtutis precellit gaudium
mundi salubritate / sicut eciam mundum
contemptum et de dyabolo triumphant
vnde i vitis patrum dicit anthonius
vnica res vincendi inimicum est le-
ticia spiritualis. vnde eccl. 30 Iocun-
ditas cordis hec e vita hominis et thesaurus
nus sine defectu sanctitatis / vnde
in h. de spu et aia. vtque sede
sibi vite e hic ubi vitis mens bene
instituit ad modum regni. quod
est bene institutum si rex in
eo copulatur Et i rex i eo precipiat
et ratio obediat / Item mens bene
instituta e. cum ratio bene copulat
et voluntas rex precepit. et vires
perfecte obediunt Ante ipso regnat
mens publicat regitur et applicatur
regno roboam 3 reg. 12. q(ui)
relicto consilio seniorum Juvenum co-
silio acquievit / vbi eum regno c.
Illud quod servire debuit imperat et
quod dominari debuit. imperat Tercio

regnum sub eo diviso est Chan-
tum virtutis. et velut fons ibi do-
mo gratia nascitur (Unde Seneca
quadam epistola) Estimas me tibi
detrahere multas voluptates qui fortu-
ita submoveo. qui spei dulcissima
oblectamenta existimo devitanda.
immo contra. Volo tibi numquam deesse
letitiam. Volo tibi illam domi na-
sci / nascitur autem si intra te ipsum
fit. inquit indicas cum gaudes.
quod videt. Aug. dicit esse alacer etsi
laus. et super omnia creatus. et in dicta
decimo 2o/ non est oblectamentum super con-
scientie gaudium / unde utique fiat quod super-
dictum gaudium. paradisus. scilicet terrestre et celeste in
corde locus. (unde ecclesiastici xxi.) gratia da
ad paradisum in benedictionibus appella-
tum meus virtutum paradiso in libris
scilicet in amenitate fecunditatis et serenitate
omnia prima faciunt etiam virtutes ve-
lut per pluvia paradisi ...
irrigatas unde genesis ii. fluvius egrediebatur de loco
voluptatis ad irrigandum paradisum.
... pluvia paradisum irrigat.
de ... virtutibus tunc refundi-
tur omni carnalium desideriorum
... altitudo at paradisi fiat
... at eo Strabus super illud genesis
... delectaretur ut dominus deus
ii. paradisum voluptatis a principio / quod paradisus
attingit usque ad globum lunarem
et periculo ... et ... est sapientia Aug.
quod mundus super ... (Et nota
quod paradisus celestis ... virtuosa
... appellatur est eo celo locus
dive ... locus spiritualis illuminatus
locus ordinatus delectatus / locus ...
... et locus gaudii et ex-
ultationis Et mens virtutibus adornata
nata est dei civitas (unde Jeronimus
... ut purius ea mente
... quod in dei civitatibus ... scanda
dicit quod ... templa fulgentia
est. quando non templa ... delectant
non altaria gemmis distincta delectant
sed gratia ornata virtutibus picture
... in domo ... opus officium
... depingi tabula
... alii capella in capella eo depo-
suit gesta sanctorum in tabula gesta

patrum (Ita nova / quod ... hoc ...
videre. quod est ornata virtutibus ... ca-
pella ut templum filii dei. i. cor. iii. 3.
nescitis quod templum dei estis (et spiritus dei
habitat in vobis. Sequitur auctoritas apostoli. Si
quis autem templum dei violaverit. disperdet
deus illum. Templum enim dei sanctum est quod
estis vos. unde mens sancta spoliata
virtutibus et vicijs depicta est sicut tabula
demoniorum. unde i. cor. x. nolo vos fieri
socios demoniorum. Item quod locus est tunc
... libere inhabitat deus ... quod
est ... quod non potest auctoritas disputat ut
est celum sanctum / quod non potest ... sicut
fecit si pugnavit ut acquireret. Oravit
ut redimeret. Bellet eo ... mansionem
ab eo edificata et perdita ... acquisita
multum diligit. Et ergo mens virtuosa est
locus spiritualis illuminatus. Nota eo lux
cognitionis ... a mente derivatur (unde
... terra sine celo obscura est et opaca ... sic
... sine mente ... at sapientie non intrat
... in malivolam animam. Sic ... virtuosa
(Item est locus ordinatus delectatus / Item anima
virtuosa. unde augustinus de civitate dei. Et ... est
diffinitio virtutis. quod virtus est ordo amoris
(Item est celum et locus gaudii et exultationis
Et ideo ... est gaudium ... ubi est
virtus ... Gaudet et exultat ...
cum victoria ... (Unde Se-
neca epistola lxxvi. Item hoc bonum ipsa at ab
virtus est. quod ... fortuita et
adversa ... incedit. cum magno
... (virtus eo tempore
... ... vitia
... (Unde Seneca de moribus quibus
... / Difficilis ... est virtus. du-
... ... sine magistro
vitia discuntur. et eo ad vitia totus
mundus nos docet. ad virtutes vero
pauci. et ... magis veteres quam mo-
derni / unde ... in vita antiquorum inspi-
cimus. multos virtutum doctores ...
unde genesis primo capitulo iiij ad ...
innocentiam venit abel. et ad docen-
dum ... venit enoch. ad impu-
...ntiam ... et operis venit
noe. ad ... obedientiam venit abra-
ham (ad ... venit coniugalem
castitatem. venit ... ad ... memoriam

ab[…]
reprehen
dendi

laborum tollerancia sicut Jacob, ad
rependendum pro malo bonum retribucionis
graciam sicut Joseph. Ad ostendendam
mansuetudinem sicut Moyses. Ad imper-
[illegible] contra adversa fiduciam sicut
Josue. Ad ostendendam inter flagella pa-
cienciam sicut Job. Sed ad exhibendam
omnium morum regulam sicut filius Dei
homo factus Jhesus. Addicio
Hec iste quidem fecit vel quibus tamen tandem
defecerunt de mundo. Sed et nos nati
desinimus esse quia continue morti acce-
dimus et ad corrupcionem tendimus et hec
est specialis causa. Primo et sic tales omnium
miseria quam petimus sibi hoc in terminis
magister beatus Augustinus in soliloquiorum
Augustinus in illo qui est dyalogus spiritualis contemplativo
cognoscens defectus suos ad deum ait
de miseria et fragilitate hominis ipsius/
Agnoscam ego quem potius obloquitur (?) me
tue caritati adequari. Tu diligis
dum salvas me. Ego [illegible], tu plenus.
Ego clamorem, tu virtus. Ego vanitas
tu mundicia. Ego in immundicia peccati/
summe plena dole (?) et tu summe bonus. Ego
summe malus/ tu pius. Ego impius
tu sanctus. Ego miser. Tu iustus. Ego
iniustus/ tu lux. Ego cecus. Tu vita.
ego mortuus. Tu medicina. Ego eger/
tu gaudium. Ego tristicia/ tu summa
veritas/ ego ut universa vanitas. ut
homo vivens. Heu quid sum creator
creatura tua domine audi/ iam pereo; creatura tua
domine/ iam morior; creatura tua domine/
domine sum/ iam admi-
creator, creatura tua sum/. Ja admi-
chilum redigor: plasma tuum sum. Manus
me domine fecerunt et plasmaverunt me
manus inquam ille clavis affixe pro me.
q
ii
Opus manuum tuarum ne despicias,
opus manuum tuarum ego sum. Ut
[illegible] / vulnera manuum tuarum ego
aspicias. Hec in manibus tuis descripsisti
me, lege ipsam scripturam et salva me.
Ecce ad te suspiro creatura tua. Tu
creator es, tu creator es. Ecce ad te cla-
mo factura, tu vita es, refice me.
Ecce ad te suspiro tuum plasma, plas-
mator es, restaura me. Parce michi
quia nil sum pre diebus meis. Quid est
homo ut possit aliquid dicere factori suo

Parce mihi colloquenti tibi. Ignosce servo
tuo presumenti loqui domino suo. Loqui
me facit necessitas, dolor compellit me
te, et calamitas quam pacior
cogit me clamare. Egrotus sum,
ad medicum clamo. Cecus sum, ad
lucem propero. Mortuus sum, ad vitam
suspiro. Tu es medicus, tu es lux,
tu vita Jhesu Nazarene, fili David,
miserere mei. Fons misericordie, audi
qui ad te clamat infirmum. Lux
transiens, expecta cecum. Porrige
plebi manum tuam ut ad te ve-
niat et in lumine tuo videat
lucem. Vita vivifica mortuum. Revoca mor-
tuum. Quid sum ego qui loquor tecum?
Parce mihi domine. Parce mihi. Ego cada-
ver putridum, esca vermium,
vas fetidum, cibus ignium. Quid
sum ego qui loquor tecum. Parce mihi
loquenti tibi. Infelix ego, inquam
homo natus de muliere, brevi vivens
tempore, repletus multis miseriis. Ego
inquam similis vanitati factus, comparatus
iumentis insipientibus et similis illis
factus. Quid enim ergo? Ego abyssus tene-
brosa, terra misera, filius ire, vas
aptum in contumeliam, genitus per im-
munditiam, vivens in miseria, mori-
turus in angustia. Heu mihi quid
sum? Quid futurus sum? Vas sterqui-
linii, concha putredinis, plenus
fetore et horrore (toto), pauper
nudus, pluribus necessitatibus subditus,
ignorans introitum meum et exi-
tum, miser et mortalis, cuius dies
sicut umbra pretereunt, cuius vita
sicut luna vel umbra evanescit, sicut flos in
arbore crescit et statim arescit. Vita
inquam misera, vita fragilis, vita
caduca. Vita que quanto magis crescit
tanto magis decrescit, quanto ma-
gis procedit, tanto magis ad mor-
tem accedit. Vita fallax et
umbrata, plena laqueis mortis.
Nunc gaudeo, statim contristor; nunc
vigeo, statim infirmor; nunc vivo,
statim morior; nunc felix appareo,
statim miser efficior; nunc rideo,
nunc fleo. Sic quod omnia mutabiliti-
ias fluctuant.

et vix in una hora in uno statu permaneat / hic tor. hic famnes. hic sitis. hic calor. hic frigus / hic languor. inde dolor succedat / subsequitur importuna mors. que mille modis miseros homines cottidie capit / hunc namque doloribus / illum oppressit doloribus / hunc corripit fames / illum pestis extinguit. illum vero suffocat aliquis / hunc interimit laqueo. illum punit gladio. et flamma / alium dentibus bestiarum necat devorat. ferocium hunc trucidat ferro. illum veneno corrumpit / alium cum repentina morte vel terrore inspirabili finire vitam compellit / et nec sufficit quod tanta miseria / quia cum nil sit certius morte / ignorat tamen homo finem suum. ut cum stare se putat tollitur. et perit spes eius / nescit tamen homo quando. ubi. vel quomodo moriatur. et tamen certum est quod cum moriatur. Hic hec quoque peccata nati sumus depinimus et debemus in dicacitatem inspice quam impiis hodie diverso tamen tramite procedimus / nam iusti sub timore dei hanc mutabilitatem et defectus. custodiendo viam mandatorum dei morti accelerat / reprobi autem collo extento cum magna presumptionis audacia. vitam eius dam nimie fortitudinis detecduit / unde tarde correptionem accipiunt dolores / nati continuo desivimus / et virtutis quidem nullum signum valuimus ostendere / in malignitate nostra consumpti sumus / Boni quidem defficientiam malitiarum declamant / sed iusti addunt in eterne vite agentes. dicunt cum angelis vivemus / Ecce dies quam magna miseria hominis in qua sumus etc. ^ quo modo quam loquitur in quibus caliditas et ad te nos clamamus / dies clamabo inquam de angustia dum in etc. mea constanter / ... in ... non erubescam vel te ... / ... [illegible]

^ quam patior id est dolores et ad te non clamavi

Talia dixerunt in inferno hii qui peccaverunt. quia spes impii tamquam lanugo est que a vento tollitur. et tamquam spuma gracilis que a procella dispergitur. et tamquam fumus qui a vento diffusus est. et tamquam memoria hospitis unius diei pretereuntis / Postquam Salomon superius recitavit multorum reproborum sermonem super correptionem. quamquam de sequentibus consequentibus fuerunt. tamen in predicatione eternali quam de inimicis in pena infernali in presentiam / hic ponit dominus eorum confirmationem et contra hoc duo facit / quia primo ponit confirmationem sermonum recitatorum / secundo eorum confirmationem / ibi quia spes impii / primo in generali. talia dixerunt in inferno hii. talia scilicet que superius sunt recitata quam periisse se fragilitatis / ... quam patrimonia mundane felicitatis / dixerunt in inferno et non sufficit / dixerunt dico in inferno non autem in vita quia sunt in inferno. nec etiam dixerunt quod contra vita ad penitentiam conversi fuissent in vita. fuissent eis confessio fructuosa. Talia dixerunt in inferno hii qui peccaverunt. id est in peccato finali sine penitentia decesserunt. Et tamen corpore eorum sint vana. Unde posita recapitulatione postea quod eorum confirmationem et premittit quanto ad unum ... id est de spe prava felicitatis / quam male hic vivunt / Et nunc ad vanitatem ostendit per eorum comparationem eorum spei superius prefate impiorum qui reputant se felices. pro voluptates et divitias. prosperitate cultu dei et bonis moribus. comparat rebus multum transitoriis et parvi valoris. scilicet flori decurtato super herbas. Spumae contemptibili super aquas. fumo ignis. et memorie hospitis. Dicit ergo sic / talia dixerunt in inferno qui peccaverunt / et merito dixerunt / quia spes impii in vanitatibus in qua sperant / est tamquam lanugo que a vento tollitur / lanugo in proposito est id quod stat super capita quarundam herbarum flore decurtato. et secundum scripturam aliquo ad lanam / et ideo dicitur lanugo

^ Et qui talit mens peccato sunt quod dicit dies hec ...

Ista lanugo que est circa statim ad ne-
tum modicum tollitur et relinquit conni-
tatem. hic est quod caput raptum sit per superbi-
florem marcidum et separatum. Hec est
que vocatur dens leonis / super capita car-
duorum solet inveniri. lanugo vana

carduorum

et valde transitoria / lanugo etc. secundum

pruina

papiam dicitur / capillatio barbe sive adole-
scentie. Secundo spes impii est tanquam spuma
gracilis que a procella dispergitur. spuma
secundum britonem dicitur a spuo is. quod spuitur a
corpore / et est enim sordes vini aut aliorum
que coquitur. spuma pro-
prie sumendo. et ea que coquitur. spuma que
generatur ex collisione aquarum ad in-
vicem. spuma stans in superficie aque pro-
gravatur et repentino impetu venti
vel maris fluctu. vel tempestas plu-
vie [illegible] spuma congrega-
ta in superficie aque facile dispergitur a procella.
Tertio spes impii sicut fumus qui statim
a vento dissolvitur / sicut enim quanto aliquis
ascendit tanto magis deficit / et quanto
magis diffunditur et dilatatur tanto citius
dissipatur [illegible] deficientes quemadmodum
fumus deficiunt. Quarto spes impii id est
prosperitas seu iocunda que erat impiis et tanquam
memoria hospitis unius diei pretereuntis. hos-
pes enim qui tantum uno die manet in
domo et statim recedit. cito traditur
oblivioni apud illos. qui ipsum receperunt
et alios continue novos recipiunt
quando est quod hospitator qui novos
hospites recipit et receptos emittit
a domo [illegible] gravia parit
et [illegible] adducit. Tria enim inveniuntur
talis enim hospitator multa facit [illegible]
ipse domus et [illegible] quod credit
hospitibus suis. Secundo [illegible] preciosus
vendit [illegible] ut eam
... et denudat ut hospites ornat
... palcas. et eam recepit. cameram in tanto
denudat. ut capiat palcas alius
de novo ornat. Tertio non permittit
hospitem suum esse meliora quam hos-
pitem suum. [illegible] meliora vinum me-
liora amicum. et panis meliorem et

alio hospiti quam in suo non hos-
pitato illa comparet. si quo quam hos-
pitium suum accepit. quamquam nunquam
ab hospite suo ornat. Quarto hos-
pitator. multum pulcherrime facit in
suo et ... et dimittit
hospitatem si in fine sequente computa-
tur. Quinto hospite recedente
et suo recipit oblivioni ad [illegible]
tradit. Ista quoque hospitator communi-
ter mundus facit hominibus. ipse enim nos
mundanas credit. hoc non diau
unum vel secundum permittit apportare
si [illegible] enim illis exhibet cum quibus
intravit. unde iob. v. Secundo
est mundus de uno ... sue. sic
praeter et vel aufert secundum de
labore suo [illegible] propter infirmi-
tates quas veniunt. sic [illegible]
io. 1. tim. 6 et vel intulit inter
mundum habet. i. non dubium quod nec
auferre quod possimus. Tertio idem precia
sive vendit [illegible] dives. sic mundus
laude dignitatis de officium. eius
statum precipue vendit multum.
non permittit aliquid alium
... mundus non permittit hominem gau-
dere. ut delicias quod vel
... meliores
incomparabiles quam ipse habeat. non est
vult hoc nisi quod hoc largiatur
... et quod expendat circum-
... delicias et tam pompas
unde b. [illegible] xiiij [illegible] c. xiij
desiderium celestium requirit. quod
[illegible] in volup. tales ... designa-
tur. Quarto facit hoc que ultimo det beneficia

ordinatum

pro optimus ... iudas
facit eius ad bonum voluit unde
augustinus in epistola quadam ad dioscorum
et epistola 68 quod mundus [illegible]
blandus. quam molestus: et tamen
... amatur. et eum se allicit. dili-
git. quam eum se amonet. cogit quod eo
tempore [illegible] ad unum.
dat iuvenibus divitias. delicias
et amicicias si in fine [illegible] computatur

competit et opprimit. Unde aug(ustinus) in
soliloquiis mundi [illegible] aatone [illegible]
[illegible] gloria militatur / [illegible]
non potest esse [illegible] mundo
quam ut ait [illegible] mundi ibi quid
[illegible] fragile plenum periculis et
[illegible] periculis percurritur ad maius
[illegible] perveniunt ego [illegible] omnia et [illegible]
[illegible] vana et inania. et
[illegible] nos ad sola [illegible]
[illegible] in fine non habet / vita habet
[illegible] incerta. mors incerta. subito
subrepit et postquam [illegible] supplicia
[illegible] mundo [illegible]
[illegible] reddetur. [illegible] oblivi-
oni [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] oblivioni [illegible]
[illegible] maior et in fine [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] oblivionem acceptet
[illegible] et non habet memoriam
[illegible] [illegible] dampnati
[illegible] acquant penam de eo quod
[illegible] aug(ustinus)
[illegible] ad pe. c. [illegible]
70. [illegible] ille qui ad [illegible]
[illegible] male volunt / [illegible]
volunt. Ita ille qui erunt in supplicio
[illegible] cum dyabolo et angelis
[illegible] deputati nullam habebunt ulterius
[illegible] volunt bona [illegible] penam de peccatis
[illegible] bona voluntas [illegible] agent penam
de peccatis [illegible] [illegible]
[illegible] dampnatos [illegible] vult [illegible]
[illegible] [illegible] damnatos
[illegible] [illegible] modo [illegible]
[illegible] [illegible] post [illegible]
[illegible] a malo cui adheserunt.
[illegible] post mortem / et [illegible] gratia in-
clinat bonos ad bonum. [illegible] peccatum incli-
nat malos ad malum [illegible]
[illegible] inclinabuntur ad bonum quod [illegible]
[illegible] placebit bene fecisse. [illegible]
[illegible] placebit peccasse [illegible] magna
[illegible] voluntas dampnatorum in inferno

quam peccatorum in mundo [illegible] aliqui peccatores
sunt ita [illegible] ut indurati [illegible]
[illegible] peccandi quod non possunt penitere [illegible]
[illegible] letantur ad malefacere [illegible]
et exultant in [illegible] ad [illegible]
[illegible] aug(ustinus) [illegible] ad pe. c. [illegible] ubi dicit quod 1
[illegible] in vita ista est penitentia fructuosa.
[illegible] non [illegible] habebit penam [illegible]
[illegible] indulgentiam non habebit [illegible]
[illegible] proprii dicunt [illegible] penam a
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] plenius [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] dampnati ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] penitere de peccato [illegible]
quod penitet de peccato quod [illegible]
[illegible] penitet de peccato quod [illegible]
[illegible] inquietudine peccati vel inquietudinem
[illegible] penitet [illegible]
dei [illegible] peccato [illegible]
[illegible] alicui [illegible] peccato [illegible]
[illegible] dampnati non [illegible] penam [illegible]
[illegible] / non velle [illegible] non peccasse [illegible]
[illegible] bonum [illegible] non [illegible]
[illegible] velle [illegible] non peccasse [illegible] sola pena
[illegible] velle [illegible] non peccasse dampnati [illegible]
[illegible] dolorem quem [illegible] non [illegible]
quam [illegible] // ad [illegible] 2
[illegible] quod [illegible] volunt [illegible] volunt
[illegible] penitet [illegible] ad [illegible] 3
[illegible] quod non erit [illegible] voluntas a peccato
[illegible] [illegible] peccati / [illegible] pena
erit [illegible] ad [illegible] quod [illegible]
[illegible] placebit [illegible] fecisse. [illegible] erit
[illegible] quam [illegible] omnibus [illegible]
malis erit pena [illegible]
[illegible] dolere [illegible] de peccato
ad [illegible] quod non sunt ita mali aliqui
qui possint [illegible] ad penam deduci ut
doleant de peccato [illegible]
pena. [illegible] non possit deduci ad hoc
[illegible] quod penitentiam [illegible]

ad [illegible] [illegible] c. 70. ar. 2.
quod dampnati [illegible] volunt. [illegible] pena [illegible]
[illegible] de [illegible] penitet

[illegible] velle [illegible] non peccasse [illegible] bo-
voluntas [illegible] non erit in dampnatis [illegible] velle [illegible]
non peccasse

Addicio

[illegible] Q[ua]n[do] an dampnati velint esse alios
dampnatos. Et vi[detur] q[uod] no[n]. Q[ui]a luc[e]
1 16. q[ua]n[do] de divite q[ui] orabat p[ro] fr[atr]ibus
suis ne venissent in locu[m] tormentor[um]
ergo ead[em] r[ati]o[n]e et dampnati alij no[n] vellet
ad minus carnales suos amicos i[n] inferno
dampnari. Ite[m] affectiones inordinate i[n]
2 inferno a dampnatis no[n] auferu[n]tur. Sed aliq[ui]
dampnati an[te] infernu[m] inordinate aliquos no[n]
dampnatos dilexerunt ergo no[n] vellet
eor[um] malu[m] q[uod] e[st] esse dampnatos. Ite[m]
3 dampnati no[n] desiderant augmentu[m] sue
pene. Sed si plures dampnare[n]tur ma-
ior esset dampnator[um] pena q[ui]a ea[rum] multi-
tudo alior[um] amplificat gaudiu[m] eor[um]
ergo dampnati no[n] vellet salvatos dampnari.
obi Sed con[tra] e[st] q[uod] d[icitu]r ysa. xiiij. sup[er] id [illegible]
[illegible] reperiut de filijs d[ei] glo[ssa] Solatiu[m]
e[st] maloru[m] multos socios h[abe]re pena[rum]
Ite[m] i[n] dampnatis maxi[m]e regnat i[n]vidia
ergo dolent de felicitate bonoru[m] et eor[um]
dampnat[i]o[nem] appetunt. Resp[onsio] d[icendu]m q[uod] sicut i[n] beatis i[n]
R[esp]o patria erit p[er]fectissima caritas ita i[n] dampnatis
inferno e[st] p[er]fectissimu[m] odiu[m] un[de] sicut s[an]c[t]i gau-
debunt de o[mn]ib[us] bonis ita isti de malis de
o[mn]ib[us] bonis dolebunt/ un[de] felicitas s[an]c[t]or[um]
eos maxi[m]e affligit. Un[de] d[icitu]r
ysa. 26. videant et confundant[ur] zelantes p[o]p[u]li
et ignis hostes tuos devoret. Un[de] vel-
lent o[mn]es bonos esse dampnatos. Ad p[ri]m[u]m
1 ergo d[icendu]m q[uod] tanta erit i[n]vidia i[n] dampnatis q[uod]
etiam p[ro]pinquor[um] gl[ori]e i[n]videbu[n]t cu[m] ip[s]i sint
i[n] su[m]ma miseria. Cu[m] e[ni]m i[n] p[rese]nti vita
h[oc] accidat crescente i[n]vidia q[uod] h[omi]n[e]s mi[n]us
i[n]videant p[ro]pinq[ui]s qu[am] alijs et maior
esset eor[um] pena si o[mn]es p[ro]pinqui dampnare[n]tur et
alij salvare[n]tur/ qu[am] si aliq[ui] de suis p[ro]pinquis
salvare[n]tur/ et inde fuit q[uod] dives fratres
suos a dampnat[ion]e eripi orabat. Sciebat eni[m] q[uod] aliqui
eripere[n]tur/ maluisset eni[m] o[mn]es alios cu[m] fr[atri]bus
2 suis dampnari. Ad s[ecundu]m d[icendu]m q[uod] dilecc[i]o q[ue] no[n]
fundat[ur] sup[er] honestu[m] facile rumpit[ur] et
p[re]cipue i[n] malis ho[min]ib[us] ut p[hilosophus] d[icit] i[n] ix
ethi[corum]. Un[de] dampnati no[n] conservabu[n]t ami-
ciciam ad eos quos inordinate dilexerunt
s[ed] i[n] h[oc] volu[n]tas eor[um] p[er]versa manet q[uod]
q[ui]a inordinate dilexer[unt] adhuc diligu[n]t
[illegible]

S. thos [illegible]

Ad 3m d[icendu]m q[uod] q[uam]vis o[mn]ium dampnator[um]
multitudo pena[m] singulor[um] augeat
tame[n] tantu[m] sup[er]crescet odiu[m] et
i[n]vidia q[uod] magis eligent tor-
queri cu[m] multis qua[m] mi[n]us solu[m].
Utr[um] dampnati habeant deu[m] odio. Et
videt[ur] q[uod] no[n]. Na[m] ut d[icit] dyo[nisius] iiij
c[apitulo] de di[vinis] no[minibus] diligibile e[st] et bonu[m] e[st] pulchru[m]
q[uod] e[st] o[mn]is boni et pulchritudinis ca[usa] sicut
d[icit] deus e[st]. Ergo a n[u]llo p[otes]t odio h[ab]eri.
Ite[m] n[u]l[lu]s p[otes]t ip[s]am bonitate[m] odio h[ab]ere
sicut nec ip[s]am malicia[m] velle. cu[m]
lu[m] ad e[st] o[mn]i[n]o involu[n]tariu[m] ut d[icit]
dyo. 4. c. de di. no. Deus aute[m] e[st]
ipsa bonitas ergo n[u]ll[us] p[otes]t deu[m] odio
h[ab]ere. Sed con[tra] e[st] q[uod] d[icitu]r in ps[almo] Sup[er]bia
eor[um] q[ui] te oderu[n]t ascendit
se[mper]. R[esp]o[nsio] d[icendu]m q[uod] affect[us] mo[vetur] a bono
et malo app[re]henso. Deus aut[em] app[re]he[n]di-
tur du[pliciter] vel i[n] se vel ab effectibus. qu[ia]
p[er] essentia[m] videt[ur] a beatis [illegible] possumus
a nob[is] et a dampnatis p[er] eo i[n]
se ip[s]o cu[m] sit ip[s]a bonitas
n[on] p[otes]t alicui volu[n]tati displicere
un[de] q[u]i[cun]q[ue] eu[m] p[er] essentia[m] videret eu[m]
odio h[ab]ere no[n] p[otes]t. Sed effectu[um]
eius aliq[ui] sunt volu[n]tati eius repug-
nantes i[n] q[uan]tu[m] co[n]tra[r]iantur alicui vo-
lito et sec[undu]m h[oc] aliq[ui]s no[n] i[n] se ipso
s[ed] r[ati]o[n]e effectuu[m] deu[m] odire p[otes]t. Un[de]
dampnati deu[m] p[er]cipientes i[n] effectu iu-
sticie q[ui] e[st] pena. eu[m] odio h[abe]nt sicut
et penas quas sustinent. Ad p[ri]m[u]m ig[itur]
d[icendu]m q[uod] v[er]bu[m] dyonisij e[st] i[n]telligendu[m]
de appetitu naturali. q[ui] eti[am] i[n] dampnatis
p[er]vertit[ur] p[er] id q[uod] additur ex deliberata
volu[n]tate. Ad s[ecundu]m d[icendu]m q[uod] r[ati]o illa p[ro]cedit
si dampnati deu[m] i[n] se ip[s]o app[re]henderent
s[ed] i[n]q[uan]tu[m] e[st] p[er] essentia[m] bonu[m].

Utr[um] o[mn]is volu[n]tas dampnator[um] sit mala
Et v[idetu]r q[uod] no[n]. Na[m] ut d[icit] dyo. 4. c.
de di. no. demones bonu[m] et
optimu[m] concupiscu[n]t. s[cilicet] esse vivere et
intelligere. Cu[m] ergo ho[min]es dampnati no[n]
sint peioris condic[i]o[n]is qu[am] demones vi[detur]
q[uod] ip[s]i bona[m] volu[n]tatem h[ab]eant. Ite[m]
ut d[icit] dyo. malu[m] e[st] p[re]ter volu[n]tate[m] [illegible] ergo si dampnati
aliq[ui]d volu[n]t id volu[n]t i[n]q[uan]tu[m] e[st]
bonu[m] ut app[are]t. Sed volu[n]tas q[ue]
p[er]se ordinat[ur] ad bonu[m] e[st] bo[na]. Ergo dampnati
su[n]t h[ab]e[n]t bona[m] volu[n]tate[m]

malu[m] e[st] o[mn]i[n]o involu[n]tariu[m]

Et aliq cum dapti viviss' modo
nitos. aliqd h[illegible] virtute sua
studuerunt utpote gentiles qui
nouerunt virtutes politicas Ex
pestilis virtutu elici[illegible] lauda
votas ergo talis dapti potitu
viudat votas Et cum obstinata
votas numq pt flecti a malo
dapti h[illegible] sit obstinati pt et
[illegible] ergo votas consumq potit
e bo. Sed sic h[illegible] voluntas bo
ad bo ita sic h[illegible] votas dapnator
mala [illegible] numq [illegible] vo
[illegible] mala ergo ut dapti [illegible]
volitie bona Dicit quidam
votas dup[illegible] q[illegible] votas deli-
[illegible] et votas natis nalis
[illegible] no e [illegible] h[illegible] auctore
[illegible] q in [illegible] hauc intellator
[illegible] q [illegible] votas dapnat
[illegible] q [illegible] nocitat [illegible]
[illegible] tas [illegible] bo votas natis
[illegible] votas deliberativa e [illegible]
[illegible] [illegible] cop e. intellari
[illegible] ad h[illegible] at ad [illegible] [illegible] votas
[illegible] mala. ast ideo q[illegible]
[illegible] aliq[illegible] afinc lectimo
volunt / ut aliq votas pt
bo. [illegible] ordine ad fine
[illegible] Et si aliqd bonu
[illegible] no [illegible] volut [illegible]
[illegible] votas cop [illegible] bo possit
[illegible] ergo [illegible] q [illegible] dyonisi
[illegible] vo[illegible] nali q e intello
ad aliqd bo. h[illegible] ista [illegible]
[illegible] cop maliciam [illegible]
[illegible] bo[illegible] q[illegible] na[illegible] [illegible]
[illegible] malis [illegible]
Ad h. dicit q malu
e malu. no mouet
h inquantu e optima [illegible] bo[illegible]
[illegible] cop malicia perdit. q
[illegible] malu. optimet ut bo[illegible].
votas cop. mala e Ad p[illegible]
[illegible] virtutu politicarum no
[illegible] in aia [illegible]. cop virtutes
[illegible] vita civili. q
[illegible] vita. [illegible] roma-
[illegible] in actu [illegible] q[illegible]
[illegible] obstinatoe mortis

Dapnatos deprimat voluntas sic no ex ra
rone et deliberativa Et utrum quo ra[illegible] 1
[illegible] aug[illegible] [illegible] delibo arbitrio capitulo quod
bonum e [illegible] et [illegible] et misera volunt / q[illegible]
mag [illegible] e [illegible] et [illegible] miserrima
q[illegible] no [illegible] Dicit aug[illegible] [illegible] p[illegible] 2
[illegible] suppon[illegible] Et no [illegible] no e [illegible]
[illegible] no [illegible] appetitu bonu / [illegible]
ergo no [illegible] no pt [illegible] appetibile mag[illegible]
dampn[illegible] q[illegible] [illegible] Dicit mag[illegible] malu. 3
mag e fugiend[illegible] Et no [illegible] e max[illegible]
malu [illegible] tollat totale bo[illegible] [illegible]
reliquit ergo no [illegible] e mag[illegible] fugiend[illegible]
q[illegible] [illegible] Et otio
[illegible] apoc. ix iudicus illis
[illegible] hoies mori et mors fu
[illegible] Dicit dapnator miseria [illegible]
[illegible] Et ad [illegible]
miseria [illegible] appetitu [illegible]
[illegible] miseria [illegible] appetitu [illegible]
aliquis mori [illegible] [illegible]
mors q[illegible] bo e indicium tam hoi
indigenti [illegible] morte [illegible] defecto 1 q[illegible] libo
[illegible] e et morte
[illegible] ergo [illegible] fortius e [illegible]
[illegible] apetibile no [illegible] deliberativa Dicit 2[illegible]
q no [illegible] [illegible] [illegible]
no pt [illegible] apetibile [illegible] aliq
[illegible] bonu [illegible] bon[illegible] [illegible]
[illegible] pt q[illegible] inquantu [illegible] accept
miserie vite [illegible] no [illegible]
bonu / [illegible] malo. e [illegible] bonu
ut dicit [illegible] et [illegible] mod
[illegible] e dampn[illegible] no [illegible] q[illegible] miseros
q[illegible]. [illegible] 26 [illegible]
[illegible] no [illegible] bo [illegible] [illegible]
[illegible] in qua [illegible] [illegible]
[illegible] e no [illegible] q[illegible] mal[illegible]
Et h[illegible] dapti [illegible] no [illegible]
deliberativa [illegible] Ad [illegible] q [illegible] 1
aug[illegible] e [illegible]. q no [illegible] no
e eligibile [illegible] inquantu [illegible] e [illegible]
[illegible] q [illegible] q [illegible] et intelle
abo[illegible] appetitu na[illegible] / no [illegible]
[illegible] ad malu vita [illegible] et
[illegible] Ad [illegible] q no[illegible] 2
no e eligibile [illegible] 3
Ad [illegible] q no [illegible] mag[illegible] pt malo. [illegible]
inquantu [illegible] [illegible] bonu.
inquantu [illegible] miseria. q e ma[illegible]
malorum [illegible] no [illegible] eligi[illegible]

Dubitaco

1 Utrum dapnati demones ... utrumque ... na
dapnati habent mala volunt[ate] ut d[icit] ag[ustinus]
quaro d[ist]. 10. ... mala vo[lunta]s quo
... demeruerunt ... si non de
meruerunt ... dapnate comodum reportat
2 ... dapnati sunt ... demonibus
... demeriti ... causa
... ad peccatum induxit
... a deo pena inflicta ... go
et dapnati demonum ... actus meritorij
3 ... libero arbitrio procedens. non ...
... sunt demeritorij ... aliqua ...
tas apparet. cum ... sunt ... ta / ... bus
... dapnatos maledictos. ...
... delectatur aliquo ... committat ...
... i. 3. ... ipsi dapnati ... ea
... abstracte ... quadam ...
... peccando ... actus ...
... non ...
a demerito. ... pena ... al
... dividitur ... voluntas i[n] dapnati
... abstracta ... que ... pena
... voluntas i[n] dapnatis non ... culpa
... demeriti ... postulatur ...
... non relinquitur ... mortem ...
i[n] bono vel i[n] malo ... dapnati ...
... diem iudicij ... sunt
dapnatos ... ut ... sunt ...
... ut d[icit] aug[ustinus] ... dapnati
... indicij ... voluntas ... de-
... dampnati. /
... ad diem iudicij et post
... / ... quintus ... dapnati
... diem iudicij ... aliqua ...
... vel demeritum ... aliquid bonum
vel malum ... / ...
iudicij ... bonorum et
malorum ... vel ... aliquid
de bono vel malo / ... et bo[n]a vo[lunta]s
... non ... meritum ... / et
i[n] beatis non ... i[n] dapnatis demeritum
mala voluntas ... i[n] dapnatis demeritum
... pena ... sunt perpetue
... perpetue i[n] miseria
... ipso ... ad diem iudicij
... et dapnatos
... demonum ... ad ... punij ...
ut pene ... / ... ad ...
... / ... ad ... punij ...

ut pene ... que ... augmentum ...
ad diem iudicij ... perpetue ...
demonibus ut angelis bonis quo ...
officio aliquo ... ad salutem / ...
... bonorum ... gaudium ...
ad dapnatos ... sunt pena de-
monum ad p[rim]um ... dicitur ... quod ...
... incomodum ad ...
malorum ... / ... i[n] dap-
... demeriti non ... / ... quod ...
... comodum non reportat. Ad ...
dicitur quod ad dapnatos bonum officium
... ad dapnatos alios ... de-
... ad officium demonum ...
demeriti ... ad ... pena
ad 2[um] dicitur quod non ... comparatur
... demerito. ... peccandi ...
... ad ... malorum ...
... / ... peccandi
... causa ... culpa
... voluntas ... non ...
... voluntas ...
... voluntas
... conferit. et ... de-
merito ... ad ...
...

Iusti autem i[n] perpetuum vivent et
apud d[omi]num est merces eorum et
cogitatio eorum apud altissimum /
postquam declaratum est qualiter
reprobi ... i[n] pena ... con-
... iusti ... habebunt
i[n] gloria / et ... duo ...
pro ... retribucione ... re-
... malorum ...
...
armatura / ... duo ...
... quia i[n] ... sunt ...
... quia i[n] futuro re-
cipient felicitatem ...
... ad ...
Iusti autem i[n] perpetuum vivent ...
vivent i[n] qua vita glorie. qu...
... vita ...
... vita ... i[n] ... dei ...
... Joh. 17. ... quantitate
... et morte liberabit ...
... i[n] ... durat ... ratio

Ladtatu ... / ...

-puis et aq. fuit locutio quia
in iusto est c. conmixtio ignis
ant. et aq. patie et tribula
t. io no. e. miro si i peccatum
mict na apud deu e. merces
eo. qr q. fuit fideli deo itu e.
e. mercede. q. est infideli. fic
mct decepit e. deo d. iustissimus dus
ad it ps. iustus dus i oibz viis
us. ite iustus dus et iustitias di-
xit. et io unicuiq iusto dt deus
gen. 17. ego sum merces tua
magna nimis. de hac mercede
augustinus de vbis dni loquens dicit
dne ingt prmisisti mi
ad bo tua. si amor tc. da
solid. et suffict mi. quo potu mali
defraudat suos servientes
mercede eorum. ecclesiastici
cxiiij. na gr clamat ad deu.
dicit lex gena peccator invenit
dus clamac ad deu p vindicta.
oppressio paupum. clandestinu
homicidium. sodomiticum flagi-
tium. et defraudatio operarior de
mercede. oppressione et pptue pu-
pillorum et viduarum. quo clamaut
declat pro iiijo
ad dnm i vultuc.
clamor filiorum
isrl ab operibz ad dnm. et iur.
oppressiones clauctes. maior vidi
clamac oppressos. exorte exo-
dus. fte con viduas et pupillos
sup oppone indigetes auxi-
lium signat gn. xod. viduo
et pupillo no nocebitis si lesitis eos
vociferabuntur ad me et exau-
diam clamore eorum. 3o clamat
ad deu clandestinu homicidiu
vnd gen 4. cu cayn occidisset
fratrem suu abel. dixit ad eu dns
quid fecisti ubi e. fr. ecce vox
sanguinis fris tui clat ad me de
terra. 4o clat vicium con nam
vnd gen 18 v dr clamor sodomor
et gomorreor multiplicatus est. et
peccatum eorum aggravatum e. nimis. de
q. augustinus 3. confess. c. viij flagicia q.
sut con nam ubiqz et semper detestanda
sut atqz punienda qualia sodomitar
fuerunt. q. si omnes gentes facerent. eodem
criminis reatu. divina lege tenerent. q. no
sic fecit homines. ut se illo uterentur modo
violatur quippe ipa societas. q. cu deo
nobis e. cu ea. eadem na cuius ipse auct-
tor e. libidinis perversitate polluitur
5o clamat ad deu p vindicta de-
fraudatio servientium sive famulorum. q.
mercede debita eos spe no ppolunt
qui famulos suos furari compellunt.
q. unusquisque erit famulus fidelis dno
cui infidele compellitur i retribuendo.
de isto clamore hr iac. 5. ecce mer-
ces operariorum vestrorum q. messuerunt re-
giones vras q. fraudata e. a vobis.
clamat et clamor eorum in aures dni
sabaoth introivit. non solum se debet
reddere mercede sed debet pata
suo et fructu. si mercede sicut debet pata
ua eccli. xxij. benedictio dei i mercede
iusti et in honore velociter prosperus fructificat
suos fructificat. et apoc. ult. ecce
venio cito et merces mea mecu
e. reddere unicuiqz sm opa sua. ergo
merces eorum apud dnm et cogitatio eorum
apud altissimum. q. d. nil perit de labore
eorum. nd scm. no vbum. sine cogitatio.
qui totu fiet psete redditur vnd sapie.
reddet deus iustis mercede laborum suorum
ergo sive sis servus vel operarius eo dic
vel pro mercede recipienda in adeo. xx
ce regnum celorum hoc parifas q. compt
homini eo ducere operarios in vi. et
no reddet illis mercede. no de-
inn reddet: vita cu pus e. tps
dei i cu otii. vita futura e. tpus feriandi
operandi. et vita futura e. tpus feriandi
et sabatizandi. i. requiescendi. unde qui
in hoc mundo vult hic sabbatu. habebit in futuro
tpus laborum vnd ps. labor hoc in et
vnd et vivet adhuc usqz i finem crisis
q. vivunt si mercedes q. crisis scripto
dic eorum. u. ad homi cruciantibus.
vnd galianus lib. suo de creticis dicbz.
natura scriptura dicit regi applat s. septia
ad malu. septia dic q tgtis e ad bon

tyranno / Mora / p infirmu te labor
vite putes intes in qua p opa
piue laborare tenem / Luce 13.
Et q sunt dies in quib opari oz.
De hat at infirmi te aliqui vech
tam coronuit scripta dic. i i vita pu
ti. et sic ille q otio et quieti dat
se totalr i puti s ista ensib regu.
e mala. nam q hic opa piue re
cusat. i futo opa pene et ne p
soluet. Iuxta id leuit 23 oia aia
q afflicta no fuit hac die pibt
de pplo suo / et p otiu q hic celebu
lauit a opibus piuie et pectis suis
vocanr qz p sex dies laborant
et septia die vite sue requiescunt
vn exo. 31 / Dies septius dies sabbti
e. i. requies sca dno. Et de te e
pfecta ens qz te cessabit a piuilui
tas tedij et tempora s. carnis
mth et Dya. Exº vn Joh 2. hora
septia reliquit eu febris et qui
se ocitat sani sunt / Et i morali
septus dies i ocitando qd tyranus
scdu galienu. nam ille q deliciis
et quieti se dat i hac vita. car
ni se pbibitur. cuius fomite vo
cat dnus tyranu. Et dies septius e
verus req. sub qº spus. libertati
donat. sic cuius figura Dr daniel 14
Rex venit septio die ad danielem
et eripuit eu de lacu leonu
hoc i. q mentem spiritualis opibus
meritoriis i vita puti sudat. sim
Ro. 2 / ei at q opa. merces no
i no dabi imputa secdu grat. s scdu debitu
Narrat septus Julius po li. xviij
qualit cirus rex persarum anos pto
nu ananit ad pugnad i opatibus.
pp cu toto uno die eos i quada
silua excidenda invalidi fatigat.
Sequenti uo die dedit liberalissimas
epulas. int quas accepit ad eos
et quesiuit ab eis qº die magis
gauderent s. vl die pposuit at
die epularum. Ille at pudent
q die psto dum sub impi
o q inquit ad illa puentu
dum e / Et addidit / Sic liber
et leta qr no potuit nisi
medios vincit / atqz ita eos
ad cupiditate plij concitauit
Isto no nob in desecre cogitand
e q ad merede vite etne
no possum puenire. nisi pla
bores putes. Eliud eu pstoris
inrog. scralibus ligwarz virtu
oz pº professiorz eo ordine dic
hunc vite. si velis ad etna
vite etne feliciter puenire
vn Jo 31 / Amicipat vos bun
aplorantu. et otuli tui a la
crimis. qz e merces opi tuo
ait dns / Et qr h merces
no nisi iustis pmittitur vide
dum e i qb sit vere iustus
Eccs. Septio 2 vir iusti ezechieli
se / Vir si fuit iustus. Et fe
cerit iudicia et iusticiam. i mo
tibus no comedit. et oculos
suos no leuauit ad ydola
domus isrl. et vxore pxi sui
no violauit. et ad mulierem
menstruata no accessit. et hoc
no contristauit. pignus debitori
reddidit. p vim nil rapuit
panem suu esurienti dedit et
nudu operuit vestito / ad vsu
ra no accomodauit. et am
plius no accepit / ab iniquitate
auerterit manu sua. et iudi
ciu verum fecerit int virum et
mulierem: et i preceptis meis am
bulauit et iudicia mea cus
todierit. ut faciat veritatem
hic iustus e. vita viuet
dit dns / In ista depcpcio

ponit quidam gradus i quib iuste
obtinet ptunctos ad deum et ad
p'ximum et ad seipsm. s. bn cognitum
tale iniurie. s. distinguant ad q
tenendum et ad quid fugiendum / auc
toritas illa e. Quartus gradus e facere
iudicium et iusticiam iudicium
plenariam sui peccati confessionem.
Iusticiam p condignam satisfactionem.
unde ps fecisti iudicium et iusti
ciam. Quintus q forte non velle fieri ut
iniuriam ut videatur ab hominibus
... gradus e in motibus non
concedere in motibus concedit
q' de alto hic bonorum operum in
dilatando glorie sue manifestat / qualis
fuit ille phariseus de quo luce 18
qui dixit deus gratias ago tibi
quia non sum sicut ceteri hominum rap. ad.
ieiuno bis in sabbato decimas do.
Cuius figura legitur gen. 31 q laban
imitabat jacob ad comedendum
in montibus galaad super acervum
lapidum / quod fit quando deus hic surgit
od. ut de alta ve opera bonorum.
ficit. Octavus q non suffit de pctis
nunquam age nisi sequatur penite-
tia non comittere se. Nonus gradus
oculos non levare ad ydola
... ipse i ydola sive pcta que
... voluit / ad ... oculos
... debemus p complacenciam de pcto
... potius dicere cum ps auerte oculos
meos ne videant vanitatem. Decimus
gradus e vxorem xpi non violare
que uxor xpi e. luce x. qui tibi
audit me audit. Sponsus illi q' in adul
lat. Et dicitur q sanctitas q ibi
quat x. 7. / uxor xpi e aia
na. q'z mala doctrina vel ma-
lo exemplo. aiam xpi corrumpit et alli
cit ad pctm. Hic mora sponsum
xpi violat et iniustum ... appe
llat. unde 1 cor 3. si quis autem tem
plum dei violaverit disperdet illum
deus / Undecimus gradus e ad ultionem nec

scola nõ attende ad hec ppt mala
pcas / hic e ad proximi vicis ...
ta. peccatum non hic unde levitic
17 / Omne tetigit inmonita in-
mundus erit Sicut legitur ecc. v. xiij qui
cum superbis communicat superbiam induet / Amicos
multorum plus efficiant unde ps / cum sco
sanctus eris et cum peruerso peruerteris infecit
peccatum et magis ... de
corpore et vita. Et mala ... infecta
pcto inficit hic ... puros p
mala ... et ... pueriles
Duodecimus gradus e hic non contristare p
iram et impaciam. quod non faciunt pa
res perturbatores i reipublice. unde eccti
13 / Omne al diligit sibi sile / et ecc. xiij
adversa non contristabit neque affli-
get. Et ecc. 12 Si fieri potest cum omnibus
hominibus pace habentes. Terciusdecimus gradus q
pigrus debitori reddere. Ille pigrus de-
bitori reddit q' iniuriam sibi factam
cito ex animo dimittit. ecc. 22. Si pigrus 22
a proximo accipies eum solis occasum
redde illi. i. s. q te offendit. statim
quando ad rationem reddes ei unde ephes.
Sol non occidat super iracundiam
vestram. Quartusdecimus gradus e xpi vim vel rapi-
nam / non solum rapinam corporalem iusto
intendat sed etiam spirituales. Est autem ra-
pina triplex. Rapina glorie et rapina
gratie rapiunt superbi ... in thro-
no sibi dico hec est gloria Et ysa xlij
Gloriam meam alteri non dabo Et ysa.
61 / Ego deus odio habens rapinam in
holocausto. i. vanam gloriam ex bonis operi-
bus / Rapinam rapiunt lubrica in con-
figura filij beniamin q' inceptauer judicum .21.
filij ... rapiunt sibi vxores de
virginibus choros ducentes i silo / ... ani-
mam rapiunt avari ysa. 3. rapina
pauperis i domo vestra. et ps. sol
alij diuidunt spolia et discordes fiunt
alij rapiunt aliena. et sic i ... statu
sunt unde et avaros rapaces fiunt sic ma-
ledicentes Et i cor. vi. dicitur neque rapa-
ces regnum dei possidebunt / Nonus gradus.

e comedenti panem dare / non suffi[cit] tamen
non rapere. immo oportet alteri indigenti
liberaliter erogare unde Ysa 78 / frange
esurienti panem tuum [illegible] e nu-
dum vestito cooperire / nudus e qui vir-
tutibus et gratia caret / unde dicitur ipsi ec-
clesie [illegible] tabula nuda et rasa
qua nil est depictum 23o de anima.
Et Ysa 78 cum videris nudum
operi eum / Vnde [illegible] e adimple-
re non accommodare. Ad utra acco-
modat qui pecunie [illegible] se obligat
[illegible] monetariam oblatam / ps 36
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] corpore et alterius [illegible]
[illegible] abhominatur autem manu
[illegible] i. a [illegible]. et post [illegible] ca-
pud [illegible] ubicumque [illegible] [illegible]. ibi [illegible]
et iniquitas. Ps. [illegible] [illegible]
iniquitas [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] e impleta [illegible] [illegible]
[illegible] e iudicium [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] e non [illegible] ma-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ma-
los iudices [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] iudices [illegible] et [illegible] [illegible] au-
[illegible] [illegible]. et [illegible] de capite [illegible]
[illegible] [illegible] de ocul-
[illegible] [illegible] spoliavit me gloria mea
Job 19 et abstulit coronam de capite meo [illegible]
abstulit coronam de capite meo [illegible]
[illegible] e in preceptis dei ambulare
[illegible] de virtute in virtutem [illegible]
[illegible] [illegible] e iudicia dei custo-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dic ut faciens [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ista quidem [illegible]
[illegible] et tandem ad vitam [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] vivent [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible]
Justi in perpetuum vivent
[illegible] et [illegible] [illegible] perpetuum vivent
et apud dominum e merces eorum
vivent eo iusti qui [illegible] [illegible]
[illegible] fuerint [illegible] [illegible]
voluptates mortis. et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tyrannis se opposuerunt. fortiter [illegible]
usque ad mortem [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] apostolus [illegible]
qui volunt pie vivere [illegible]
patientur [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] religiosa
[illegible] [illegible] nec pie [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible]. non [illegible] a tyrannis [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pie vivit [illegible] ipsa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
pie [illegible] vivat. / [illegible]
[illegible] de conflictu viciorum / [illegible]
[illegible] multi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] constituti. qui pie vivere [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quo non e [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] a tyrannis illata [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] patimur [illegible] contra [illegible]
[illegible] superbia / contra dei timorem
[illegible] [illegible] contra veram religionem
[illegible] [illegible] contra [illegible]. [illegible]
simulatio. contra [illegible] [illegible] in
[illegible]. contra dilectionem [illegible] contra
[illegible] contra [illegible] [illegible]. [illegible]
libertate iuste [illegible]. [illegible]
contra patientiam ira contra [illegible]
[illegible] / contra [illegible]. [illegible]
[illegible] gaudium. [illegible] tristicia. contra
virtutis [illegible] torpor et ignavia
contra [illegible] stabilitatem. dissolutio
vagatio contra spei fiduciam. de
[illegible] contra [illegible] contemptum. cupi-
[illegible] contra [illegible]. obstinacio. contra
[illegible] contra [illegible] fraus et furtum / contra
[illegible] fallacia. atque mendacium.
contra [illegible] parsimoniam: ventris
ingluvies contra moderatam [illegible]
inepta leticia contra discretam [illegible]
[illegible]. multiloquium contra [illegible]
integritatem immundicia atque luxuria
contra cordis mundiciam: spiritualis
fornicatio contra amorem [illegible]
appetitus [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] aliud [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] contra pie [illegible] [illegible]
[illegible] et apostolus dicit fidelibus nemo
coronabitur nisi legitime certaverit
[illegible] [illegible] 2. [illegible] nemo [illegible] ad [illegible]
ponat [illegible] finito uno bello [illegible]

alud iam per macchab. ob tanto
lia dixit iudas. bellum autem nos
pro agimus iuxta deum in hac uita de
ut a plus non sit consumpti spiritua-
libus. quia nec uni et si quis dem
uti non in statutum sicut fatigi-
ue uoluntas. sic potius sicut nobis
oportunus tempore captato ut
iusta quis uoluntas a stabilitas in
deo adiuti repugnet et uic-
ia araut.
unite adhortans in domine et
elucabit te per ipsum. quia quis
adduct in spe et patientia auctoritas
et b. aug. in sic libri de ciuitate
uorgibus ut alibi fidei dogmatibus
nullis pars et iustus tanta paco
ut in explicit despiciuit de ipso
affectu tenuat
cui. cum affectu teneat satiate
no cum uane uibus. si potius adiu-
manicto per dei gratiam acquiris sit
et no uadit ob sic sic pruticias
pastores. que per uita quod pla-
cant. Et non corporibus superat corpore
de mobilitate pranitatis nec
Ergo sed in cotinua sit
perfectione per uirtutem acquisitione prima
pauentes cum uita hominis militia
est super terra ut dicitur Job 7. Et in
militando contra hoc sufficit quisque
aduersa conculcans et obsistit
ut quis expiantur sit diuina pla
ex ponderat labor prouidens hic
super leuia uidetur
dicitur. de cons. c. 6. Et etiam quisque
non uidet quis aduersa pacienter
in inhonestas conculcans
rapina. carnis corporis tollerauit.
et gula quisque cedauit. perseuerauit.
cum uicit oculos ad celeste
patrie considerationem tendunt. quod co-
gitatione primi quam sit leue. quod
pacientur inueniunt. quod eum
ualde esse importabilem quod dolore
uidetur. considerans proinde. quod
remuneratione benigna. Sicut est
paulus. sic ipso robustior
contra aduersa erigitur per uiuens
hic pro operibus. pro mercenariis

apostolus. Graue namque quod sustinet
estimat. sed leue hoc per premiis consideratione
comparat. Ipse quippe quam sit graue
quod patitur indicat quod in carceribus habun-
dantius in plagis super modum in mor-
tibus frequenter se fuisse testatur quia a
iudeis quinquies quadragenas
una minus accepit. quod ter virgis cesus.
semel lapidatus est. ter naufragium
passus. nocte ac die in profundo maris
fuit. in periculis fluminum et latronum
ex genere ex gentibus in ciuitate in solitu-
dine in mari in falsis fratribus pertulit.
quod in labore et erumpna in uigiliis
multis in fame et siti in frigore et
nuditate laborauit. qui foris
pugnas intus labores sustinuit.
quod ultra uires grauatus se asserit.
Et cuius modum grauatus fuit. super in
ibi tedet etiam nos viuere
Sed quomodo remuneracionem laboris cum
sudore tanti labores tergat ipse
denunciat dicens. non sunt condigne passiones
huius temporis ad futuram gloriam que reuelabitur in
nobis. Et cum est merces horum omnia: . 69

Ideo accipient regnum decoris et
diadema speciei de manu domini.
quia dextera sua teget eos et brachio
sancto suo defendet illos. dealbate
quale in futuro habebunt felicitatem iusti
et dicit decoris est in futuro. regni
dicabuntur in honore. condonabuntur cor-
rone. conseruabuntur sub bono tutore
et defensabuntur ab omni timore. de quo
dicitur. in iusti in futuro tanto quali
iudicio. dicabuntur in honore. quia accipi-
ent regnum decorum quod cum anima
beata obtinebit perfectum regimine
super corpus glorificatum. clarum subtile et
agile ac inpassibile. erit ac
glorificatum regere corpus suum quod in modo
est ualde tribulosum ut dicitur sap. 9.
corpus quod corrumpitur aggrauat animam. Ideo regimine
regimen anime super corpus erit tunc temporis
regnum decorum quam anima hanc perfecta
erit perfecte volunti dei et corpus voluntati
anime

declarato quale iusti habent in futuro secundum statum. Et de

latia e p(ro)uincia latior(um) p(ro)ut ytalia p(ro)
latinus a uir(us) s(ecundu)m p(ro)uinciam 4° c. latinus

mx d(e) ciuit. 6 Aduematur regnu(m) tuu(m)
fiat vo. t. p(ar)te i p(ro)p(ter) q(uo)d nom(en) q(uo)d regnu(m)
de celo e celu(m) / regnum triplex mundi
et regnu(m) gl(ori)e e i(n) fine Celu(m) in q(uo)
e regnum de corp(ore) et glie un(de) p(ro) glia
regnu(m) tu(u)m dic(itu)r ct(ra) po. t. loquitur ut
notat fa. filij h(ic) p(ar)te t. et glo. mag.
reg. tui et sal. "glia celi. (pro) p(ro)pt(er)
lar(go) et ciuit. xi regnu(m) celor(um) ui pat.
et uolen(tes) rapiunt id. un(de) bud. i fle.
vilg li. xv. c. 16. cum tuor(um) p(ro) gra honu(m)
regnu(m) celor(um) possideo(n)t. alij uio(len)t(er) rapi-
unt. alij nitrant(ur) alij furan(tu)r alij co(m)-
pellunt(ur) ad illud rapiut q(ui) reliquunt
oia et sequu(n)t(ur) xpm. Intrant alij inferiores
q(ue) qui uocat(ur) sp(irit)ualia et p(ri)mam
carnalia et dicu(n)t(ur) intratores Furantur
alij q(ui) n(on) nulla b(ona) fa(ciu)nt occulte et
alij q(ui) laudem huma(n)am uitant:
hij furari dicu(n)t(ur) / q(ui) laude huma(n)a uita(n)t
hos solo diuino testo p(ro)ut colocuti hyat
q(ui) compellu(n)t(ur) p(ro)ut paup(er)es ueniunt q(ui)b(us) h(ic) i(n) g(ra)tis
paup(er)es C(a)p(itu)lo bat deo dispensate de q(ui)b(us) luc.
xiiij. compelle intrare / compellu(n)t(ur) eni(m) uarijs
oppressionib(us) et necessitatib(us) afflicti q(ua)s bu(n)d(an)t
q(uo) n(on) istet e regnu(m) triplex ut d(e) ciuit.
2e Surgit gens con(tra) gente(m) et regnu(m)
aduersu(s) reg(num) et erunt pestilencie et morbi
etc. p(ro) lo. p(ro)t(er)ea / sec(und)o regnu(m) temporale
q(uo)d fugit ab hoib(us) q(ui) eu(m) rege(m) facere
uolebat io(hannis) 6 / et ioh(annis) 18 cu(m) dixit
regnu(m) meu(m) n(on) e de h(oc) mundo. Tercio
regnu(m) e tuor(um) reg(um) s(ecundu)m dt. bocc.
yaud regnu(m) e tuor(um) reg(um) p(er) d(ici)t bocc.
3 degr. p. v. alludens hystorie de dyo-
niso siracusie tyranno / scriptus in q(uo) p(ro)ut timo
post(ea) p(re)dicti tyranni regni in eo posside-
ntis p(er) p(ro)p(ter) viuere gladij timore stabat hec
hystoria plane narrat macrobius
de sompno scipionis li. p(ri)o / dyonisius inq(uit)
aule sicule incleme(n)tissi(mu)s incubator
familiari suo quoda(m) bona estimanti ui-
tam tyranni. uolens q(ua)m p(er)petuo metu
ter(reretur) tyranni. uolens q(uam) p(er)petuo metu
q(ua)q(ue) impendencia plena est pictor(um)
quaq(ue) in pendencia plena est piculor(um)
gladiu(m) uagina rap(tu)m et a
capulo de pilo equino pendente(m) muc(ro)ne
dimisso. iussit familiari illius capiti
inter epulas imminere. Cu(m)q(ue) i(ste) inter
sicilas et tyranni cas copias. p(er)itis
morte(m) (con)iurare p(er)iculo talis e inq(uit) dyo(nisius). dyonisij

latia qu(a)m te beatum putabas
co(n)uiuio. uos si incuria
p(ro)uidencia q(ui) felix et pot(ens)
qui timere n(on) desinit / sec(un)d(u)m be(atus)
aduerit nobilis ille triumphator
romanus cyp(p)us de q(u)o narrat
ouidius 17 methamorphoseos
p(ro)pe fi(n)e(m) Cypp(us) i(n) ueniens de bello
i(n) q(u)o p(ro) romanis pugnauit et tri(um)-
ph(um) co(n)quirat Subito se a capi
reflexo i(n) vnda / despicit fe-
cisset se cornuta(m) / stupens
at se et illusus p(er) ymagine(m) ten(de)ns
manu(m) ad caput posuit. et i(n)
fronte cornua et tetigit Statim
sacrificaui(t) dijs suis. et exta
hostiar(um) inspexit. et quid
quid ipsud p(er) signu(m) designaret
pr(ese)nta uel noui(t) tages ex pr(ese)nti
et consulens diligenter uidit / quod statim.
tu(n)c at q(ui)a si intrant muros u(r)-
bis romane. rex fiet romanis
p(er) se et suis successorib(us) i(n) ebriu(m)
dixit et se (con)t(ra) ait o salue tu
cui tibi cyppe tuus q(uo)d / sic locis
et fatis parebit cornib(us) ares
tu modo rupe morus. pore
q(ui) intrare patentes / Ille et p(ro)pe
fata iubent itaq(ue) urbe recip-
(er)e eris et sceptro tuto potieris
regni / retulit ille pede. torua(m)q(ue)
amenibus urbis. a(n)tequam faciem
p(ro)cul hec. p(ro)cul oia d(i)x(it). Talia
dij pellant. multoq(ue) iustius
eum. exul agam. q(uam) me uideant
capitolia regem / ut dicit q(ue) co(n)-
dito nup(er) (con)t(ra) q(uo)d fueru(n)t ei (con)tro
romanor(um) se urbe intrasset / Ca-
ta autem facie cornu(m) ostend(it)
a ciui(bus) et requirit redire et fu(git)
a ciui(tat)e. rogauit eos ut
talia fata pellerent ab eo. Asse-
rens se malle exulare q(uam) q(uo)d
regni dyadema susciperet. et
ciuitate intraret. Statim p(ro) hoc m(u)-
neribus et p(er) senatu(m) romanu(m)
ut da(re)nt eu(m) qui ciui(tati) uenire
et fecit nomine de eo: optimi
cornib(us) corona de lauro ille.

quebar romanos inhiat prima
est nisi prius conscripti inhiant milites
que vincetis. que nisi ab urbe
vim repuleritis. fiet rex vir.
et pro nobis de patria. dabit r
gulas familiaris et omnia sui
bus. et iam diadema intrasse po
tuerat. nisi ego eum impedivissem
omnibus at sit / non dicam nomine
sed signo ille est qui coronam in
fronte gerit. Conclamavit
ad plebs motus omnis est et
Et quibus respexit fronte altius
erat dixit typus ad populum. Et hoc
inquit quod queritis habetis. Et sta
tim populo respiciente dissoluit
coronam de capite. et coronam
ab omnibus suo vis eius
modum doluerit. et cum tanto
fervore coronam capiti imponere
tempore minores civitatis imbat
nolebat. tamen ... de terra de
derunt. quando ad unum aratro
contingere potuit. unde dicit Er
go iste pater civitatis maluit
quam vita sua ... ut alia dicit
et ille quidem potuit regnare (posteris)
~~...~~. sed nos / ob stitimus. quis
cognominatur ... Tarquinius in ista
vos urbe nisi prohibere cum ci
tos / dum se dignus erit quibus
vivere catherinis / a finite me
tu fatalis morte tyranni / ergo
go regnum mundi regnum tronis
non valerius libro 5 c. 2. et
iurisperiti publici iudicii que ferunt
sed traditio dyadema. quis quam
capiti imponeret diu retentum et
perdidisset et dimisisset o nobilem mag
quam felicem pannum. que si quis
penitus cogitat quam multis solli
citudinibus. periculis et miseriis
sit refertus. nec humi iacentem
tollere vellet / tertio infinis est
regnum horrorem sine dolorem ubi
dicatur in tyrannis quia est rex super
omnes filios superbie Job 41 ubi
41

nus ordo sed sempiternus horror inhabitat
et 10 / cuius horrori super terram nulla potest
comparari. dicitur quod superius 1. non est infernus
regnum super terram. et imperfectione terre sed
cum centro / non ergo hic tamen regnum
neque potest sed primum accipiet ipse / et
ideo dicitur ... in hoc non. quod accipiet
regnum decorum / Quarto coronabuntur cum
decore / unde sap. 5 et accipient
dyadema speciei de manu domini
Dyadema est corona regia. et est
a dya. id est duo et demo is quia duo
demit scilicet prius et finem et est ... de
auro et lapidibus pretiosis vel ... ut
est ... clericorum. corona poete / laurea
quod gestat dyadema. ut imperator
et ... est ... metrum id est impera
tor. Et inde ... sequens ... vocatur
dyadema duo scilicet mala pacientur
in primis scilicet culpam et penam. quia duo
te penitus et perdit. denique et in
anima ingratiam. et in corpore corruptio
nem / unde de quibus iusto potest et poni
id Ysa. 62 / sed aliam translationem dicitur ... et pro
rebit dyadema necnon ubi nostra litte
ra est. Et sic ... corona ... Ysa 62. Eris
corona glorie in manu domini. et dyade
ma regni in manu dei tui / sed
dyadema accipient de manu alicuius
angeli vel archangeli. sed de manu domini. id est de
xtera. quia manus domini dicitur quia deus per eam
operatur. psalmo unde ipse fiat manus
tua ut salvet me. quia mandata
tua elegi. vel de manu domini. id est de
potestate iudiciaria. tertio coronabuntur
sub bono tutore / et in sub
dit / quia dextera tua reget illos
dextera potentior et in omni animali fortior est
et dignior. quam sinistra ut dicit Aristoteles
de animalibus et de celo et mundo. vel
in deum per propheticum. quia sicut cum omni
potentia requiescunt unde dicit Anselmus
in suo prologio c. 27. / de potestate bo
norum. Et potestas quidem omnipotentes erunt

Voluntas mea sed dei / mea sed dei potest
omnia que vult proprii ista poterunt illi
quicquid volent per illum / quia sed illi non
aliud volent. quam quod ille volet
ita ille volet. quicquid illi volent
in ps / Et cum illuc manus tua de
ducet me. et tenebit me dextera
tua / Certo defensabuntur ab autore
et eo ultro sibi infert et brachio
sancto suo defendit illos / Brachium da
vid dei xpi. Isa 73 / Domine quis credidit
auditui nostro et brachium domini cui
revelatum est / Non solum alicui xpi dicitur bra
chium patris. sed et brachium nostrum si pius
unum corpus cum deo per caritatem / Isa 33
Domine miserere nostri te enim expectamus
esto brachium nostrum in mane et sa
lus nostra in tempore tribulationis / In isto brachio est nostra
minuto munitio. nostra tuitio. nostra fruitio
Vnde sicut in brachio fit minutio
sanguinis pro toto corpore sanitate / propter
sanam munitionem pro curatione pro tota infir
mitate in toto alio corpore quod signari. non
sunt aliquid per tota patre sana. nisi
istud brachium nostrum xpi. et ideo in ipso
facta est minutio pro toto eius sanitate
vnde ps / Saluauit sibi dextera eius
et brachium sanctum eius Istud brachium
calefactum fuit per motum et ignem / per
motum certi itineris proprii amoris
cuius spacio frequenter legitur cum fatiga
tum / per ignem vero quo innuente tunc
cum patres crucis debeat cum prodita facti
bus et latruis / fuit ligatum brachium in
flagellatione / fuit per sedem perforatum in
abw crucifixione / fuit tunc calefactum mala
et potum in passione minutione / vnde ps /
dederunt in escam meam fel. et in
siti mea potauerunt me aceto. Datur
cum potus bonus minuto ut sanguis
fortis emanat / et sanguis eius sunt
nobis medela salutis. vnde aug /
effusus est sanguis medici et factum
est nobis medicamentum frenetica ab
egit vnde ps / Redemisti in brachio
tuo populum tuum filios Jacob et Joseph

Quo in brachio isto est nostra tuitio
in quo solo inimicos nostros per stre
nuitatem operis nostri et merito
rum. ut suffisus satisfacto fecerat
nec nisi virtute istius brachij
tueantur. contra quod nil potest omnis
adversarij vnde ps / In brachio
virtutis tue dispersisti inimicos tuos.
Et sap xi / Virtuti brachij tui
quis resistet / Tertio in brachio
isto est nostra fruitio vnde Isa xl.
In brachio suo portabit vel con
gregabit agnos. et in sinum suo
leuabit fetas ipse portabit
q. d. in die iudicij sicut in die scilicet
quando xpus diuidet bonos a malis
sicut pastor segregat oues ab
hedis / tunc agnos portabit. in su
nocentes acceptabit et hoc in bra
chio suo / quia simpliciter innocentes
non quod liberi arbitrij
proprio nunc invicem huius brachij
saluabuntur / Et in sinum suo leuabit
finaliter fructos eos in celum / Et
fetas scilicet portabit. vel accep
tabit per penas secundas merita
non solum innocentes. verum eciam pe
nitentes ob saluabuntur. non vide
te ista si in isto sancto brachio
vnde ps / brachium eorum non saluauit
eos. sed dextera tua et brachium tuum
et illuminatio vultus tui. quia complacuisti in eis
Addico
Sic est in quo l. peruenit d. scilicet accepi
sit regnum dictum et dyadema
preciosum de manu domini / qui dex
tera sua reget eos. sed dextera et
brachio suo. scilicet filio unigenito. de
fendit illos / Sicut quo ad hunc nouum
quia plura brachia dei patris filius
eius et interpretatur ipso vnde Isa. li
Et brachia mea populos tuos iu
dicabunt / Et singulariter brachium
dei patris. est filius eius accepit tunc
Jere 32. Domine deus qui eduxisti
populum tuum de terra egipti in manu
forti et brachio extento / Et
ideo dicitur filius. brachium dei patris
quia creatura ab ipso qualiter [illegible]
brachijs cum nos continet

Sic est dextera dei patris quia vi-
gratus est filius dei. Dicit quod psalmista in ps.
Hoc assumpsit dextera. Item dextera domini fecit
exaltavit me. Dextera domini fecit virtu-
tem, dextera domini. Gloria dei patris et
eterna beatitudo. Sic dicit Augustinus in
ps. ad filium dei. Sede a dextris
meis. [illegible] dextera domini est ele-
vatio in celo et terra. Omnis creatura
creata est in vigore et regula crea-
tura s. demones creavit impii
vera q ad locum post eam prefecit
q ad locum post eam [illegible] brachium domini abari
subtr. Brachia domini dicuntur fortia lat. eo scilicet quia in
gravi brachiis est maior fortitudo.
Constat enim brachia ex duobus
fortibus ossibus adinvicem cathenatis
et ad fortissimis ner-
vis venarum colligatis et
sunt flexibilia et ad motum ipsum
voluntatis arbitrium abilia. Sunt
etiam nervosa et parva carne
et ossa. Et fortia propter fortitudinem
sua ossa ad multa valent s. ad
portandum, claudendum, stringendum,
repellendum et ad
castigandum. Ita brachia re-
ceptionem. Dicit Ysa. 21 [illegible] meis.
Et brachium operandi
opera ut vires. Secundo notandum quod duo sunt in bra-
chia, scilicet duplex fortitudo.
qua mala sustinet. Alia qua
bona perficit. Et hoc propter duo
ossa s. duas partes
quibus constat. Primum est fortius
maior. Secundum est tertio tormentorum.
Ista enim sunt ossa quibus [illegible]
adversa vitii sustinendo
et bona virtute [illegible] ergo
flexibilia. Deo extensa obediunt.
Ite dominus ibi castigat per
amplexum dilatat ad
descendendum illorum nugatoria
ut anima posset. Dicit Ysa.
Posui artem eam brachio meo.
Notandum tertio quod sunt quamplura quam
brachia absque ossibus sed sunt po-
tius et apparent talia. Et vi-
sus nulli sunt plati qui
[illegible]
[illegible]

q in brachiis videntur ossa non habe-
re tales vel fortiores operantur, immo
magis videntur habere brachia carnea
quia non nisi carnalia operantur. Item dicit sp. palp. 32
Quarto notandum est quod brachia cordis sunt
vene. Ab eo sanguinem venas arte-
rias et pulsum recipiunt quia spirant
dispositionem cordis. Et ideo ea in medicis
medici tangentibus declarant. Brachia
morali sunt opera, cor vero est intentio
et voluntas. Per brachia cordis dispo-
nitur quod constat per exteriora opera
qualis sit operantis voluntas. Unde dicit
Apostolus 2 ad Cor. 9. Hilarem datorem diligit deus. 2 Cor. 9.
Non est hilaritas in extra. A corde
non est dimittitur pulsus in brachia. Sic
est dimittit vires ad opera. Et
si [illegible] vires ad opera. Et
pulsus brachiorum, i. per motum exteriorum
operum, [illegible] si in corde operantis
est sanitas aut spiritualis infirmitas
unde [illegible] opibus [illegible] ad hoc
congruunt quibus est [illegible]
tunc quasi gestus talis sit operantis vo-
luntas ad [illegible] Item notandum quod
infirmum est brachia per totum sanguine
[illegible] solum volucra [illegible] patitur
[illegible] et si sinistra parte patitur, media
vena dextri brachii solet aperiri
ut per posset sinistre parti corporis
subveniri. Et econtra si dextra pars patitur
brachium sinistrum per [illegible] in medio
[illegible] et sic sanguine vacuata
nisi forte vena fuit venenosa [illegible]
ad partem oppositam non [illegible]
illa parte in qua est passio [illegible]
forte per ipsum cor vel aliud membrum
[illegible] Cor nostrum est
et ita [illegible] Per eius dubio brachium
dextrum est [illegible] quod per opera
Brachium autem sinistrum est [illegible]
quod [illegible] dubio [illegible] fuit [illegible] nimis
infirmatum. Et ideo per ipso sanando
[illegible] fuit. Dextrum brachium i. [illegible]
dei [illegible] et sic sanguine vacuari
[illegible] ergo. Si ipsum brachium dextrum
[illegible] infirmari [illegible] [illegible]

nos sinistris. quia ipsa per eam sed sanum peg.
non debemus timere sagittas, nam effu-
dit propositum per eam martirium si-
cut fuit suspensio, ut sagitta
una fuit spiritualis quo ipso in pressione pau-
perum variatur. ergo clamo ipsis aduersus
vos confundo ut probat ezechiel dicat ysa-
ias 33 alleluia persona. Isto brachium unum
in manu et pa. mea ipse et . . .
nomine quia medicat dicit in promptu
quod denudatum et cor . . .
brachiorum in actis inspiramus verbo
signum mortis. Et nunc ideo quia per
peccatum iactantia denudat et publicat
opera sua ut possit quod peccator glorietur
in operibus malignis signum est mortis
et tunc non talos raro ad vitam
gratie redeunt. Bene dicit dominus ysa.
iij. quod Sodoma peccatum suum predi-
cauerunt nec absconderunt. Cum
autem talis non accipi
ens malum est quod talos non accipi
ent regnum dei nec super dona
spiritus sancti, ut ipsa ea sua
retinet eos. scilicet deus per brachios.
i. augmento defendit eos quorum iniq-
quitas inualuit in eis et obdura-
ti peccati eius perpetuo. ut redire ad
viam iustitie oratio a nobis auferet
deus per sola brachia eius. Amen.
10 Et accipiet armaturam
zelus illius. Et armabit crea-
turam ad ultionem inimicorum. Induet
pro thorace iustitiam. Et accipiet
pro galea iudicium certum. Et sumet
scutum inexpugnabile equitatem.
Acuet autem duram iram in lanceam
Per quem Salomon scilicet declarant futu-
ram bonorum retributionem hic redit
ad declarandum futuram malorum
punitionem. Et circa hoc tria facit nam primo
describit iudicis aduenientis impo-
gnam scilicet apparatum. Secundo creature per
sequentes alios consentientes intollerabiles
cooperatum. Et pugnabit cum eo orbis
terrarum contra insensatos. Et . . .
in tam illos stabit spiritus virtutis. Circa
primum duo facit. Primo tangit quo
armabitur in generali. Secundo exprimit
magis in speciali in iudicio per hoc
circa primum dicit tria. Primo quod arma-
bit seipsum. Secundo quod suum exercitum.
Tertio ostendit ad quem effectum ipse
se armabit contra adulteros
circa primum est aduertendum quod quamvis
nos volentes se vindicare de
inimicis quantum solent armari
sed primo venit ad iudicium
describit sic tamquam bene armatus
ut ostendat in eo seueritatem et
suppetitionem potestatis sua, ideo bene ar-
matus lederi potest inimicus.
et non ledi ita ut reprobos puni-
et ut nullus aliquo potuit impe-
dire. Dicit glossa. l. quod accipiet ar-
maturam zelus illius. i. Christi zelus
laus. i. ad modum zelantis
et assumpsit sic bene accipiet
arma. Nam primo cum aduentu
venit mitis et inermis
lucas 21 capitulo. Ecce rex tuus
venit tibi mansuetus. Et bene
inermis quia in carne mortali
et passibili venit. ideo potuit
vulnerari. ysa. 53. vul-
neratus est propter iniquitates nostras.
Sed in secundo aduentu veniet cum
talibus armis. scilicet in carne impassibili
et immortali quod omnino vulnerari
non potuit. unde lucas 21.
Videbit filium hominis venientem in
nube cum potestate magna et ma-
iestate. Et tunc non poterit ipsius
ira dei zelus et furor eius non
poterit in die vindicte. Secundo dicit quod
non solum armabit seipsum sed
suum exercitum, unde subditur ar-
mabit creaturam. Dicendo unde ca-
angelis bonis qui hominibus vir-
tute et voluntate acceptabili
ad iudicium et penam facienti
in reprobos. Erit enim ex creatura
corporalis in pena corporis illa . . .
pene nimia et compassionem aliqua
miseris exhibebit. Et ideo tertio subiungitur

ad quod est iudex eius accinctus in
armis virtutum . vz . adulacione
inimicorum / Ille eciam quomodo sit pat
meaz . erit tempus . diebus vltimi
uideris / diebus vltimis dies . dies
vltimi libere egit / et deut° 32
mea est vlcio et ego retribuam . et ibi
tempus statutum . Cum tempus accepero ego
iusticias iudicabo / Consequenter describitur
ista armatura 4 specialis . quantum ad
duo primo quantum ad arma defen-
siua . 2° quantum ad arma inua-
siua . arma vero defensiua precipue
sunt tria scilicet lorica galea et scutum
quantum vero ad arma inuasiua
non specialiter nisi vnum genus armo-
rum vz lancea / dicit ergo sic Induet
pro thorace iusticiam / thorax sunt
papia quod est ad partem corporis
... et ad ... mente
militare quod dicitur latine lorica
Induet ergo sic pro lorica iusticiam
Isaie 59 . Indutus est iusticia
vt lorica . Sicut enim lorica ... ex cir-
culis ferreis sibi inuicem conexis
componitur / ita iusticia dei ex legi-
bus et preceptis diuinis sibi inuicem
sine contradictione concordabiliter co
nectitur / Secundo et accipiet pro galea
iudicium certum / quia sine recomper-
sone iudicabit psalmo 16 Diuinacio
in labiis regis . non errabit
in iudicio os eius . Sumet scutum
inexpugnabile equitatem / iudicabit
orbem terrarum in iusticia . et populos
in equitate / Sicut iudicium apprehende
psalmo 19 Apprehende arma et scutum
arma et scutum et exurge in
adiutorium mihi / Sed acuet al
dicam iram in lanceam id est iudicium
pugnate . pro scuto pugnabit contra
malos / vnde Job 16 Circum-
dederunt me lanceis et conuul-
neraverunt lumbos meos etc.

Sicut ira dei tempore iudicii . ad dirigendum ... ire
qua ... modo . quia est nimis ... et ...
vnde psalmo / ... et ... nos
... ab ... in ... 4 ... sup ...
recordabor / Notandum quod a ... tactum
est quod boni ... angeli qui ... sunt
... ad ministros ... assistent in
iudicio ... dubitatur / Utrum boni post diem dub°
iudicii gaudebunt de penis dampnatorum
et videtur quod non / quia quod ... est in ma- 1
teria non ... in ...
est maior ... letitia
... de penis aliorum ergo non ... 2
... Item ... ergo vbi est ma-
ior caritas ibi est perfectior ... in
bonis est summa caritas ... in celo
... ergo non ergo gaudebunt
... de aliorum penis / Item dicit deo ... 3
... non delectatur
... de penis ... compatimur ...
de penis nimis ... nisi ...
... de ...
... dampnatos / Item 4
... ad odium
... gaudere de malis aliorum / non ergo
... gaudere / In ... letabitur iustus oto
cum viderit vindictam / Ad hanc dubitationem
vide ... li. ... c . vltimo
allegando ... omnes ... ...
et ... / Quod aliquid ... iustorum /
non ... pena ... /
... non ... nimis
... bonorum non ... / ... licet
... gaudia ... / ad malo
... videbunt penas malorum
... gratiam ... / et ... est
quas ... gratiam ... / ... ad ...
... vltimo ... ad ...
... l . ... / Notandum
doctores / quod aliquid ... gaudium
... / ... actus . ...
... de penis ... malorum ... duo
... malis illa
... et ordine diuine iusticie . ...
iusticie est ... Sic ... / ... non gau
debunt boni de penis impiorum ... ...
psalmum ... diuina iusticia

et cor libacõ pni cuapio de pauss
illis· erit ma gaudiu bonor· f. ipe
peuc pattus laudo ad p^i y^i· dd
1 q laudā le· e· i vatue q delete i pauss
malor pactus juquetd· f· ruste pui
ut / Eutopd at e q lectt ppe loquedo
de pauss / ad 2 y dd q copasso e vo-
2 lico· qua quis depdat malu ab aliqs
repelli / qu de malo e i statu tali
q pua pna potuit ab eo repelli· ut
vucoui te a carit^c pcedt copa^o· sed
quitucuq lo pt malus i puti (qr ty
e i statu i q^o pt corrigi· et sic dig
nus carena illus pauc· so pt iuste
pcede a carit^c bonor copa^o ad eos /
q qr dapti pud eo statu illo i quo
pud si leod so q cant^c beator· n^a
copasso ad eos orit^2 / qr illis copass
e no poss pue quiudico diuc iuste
3 ad 3 y dd q ppt lodd deus depauss
ur no delecta^2 si actus· pd delecta^2
de opibz puis / iusty plt copati et e
nucors· d statu isto i q^o pnt cor-
rigi / no i i^o i q^o dapti ui pnt
cucudai ad 8to pz ppdca sta gau
4 de de malo altius· io· qr e mala
sud. i actu odij / no at· gaude
de malo altius· qr iuste e b^s inflictu
adhuc noud q pd iusty inde ppo
armali moralit· lorica· galea scu-
to et lancea· qr i no erunt arma
malia sta et nos i puti / vid aplus
ephe 6 induite vos armatura dei
vi ut possitis resistere aduer^s insidias dyl^i
sta at arma pnt sor vrtutes can-
dialos vid 2 chor 10 arma milicie
nre no sūt carnalia si potencia deo· i pser
ad destruccionē municōnu / est cud iusticia
qi lorica· temperancia qi galea· b cutu
1 fortit^do qi parma / et lancea pd p'dca· d pz
q· pacem i puti pugnare et operari plet sel
ut pius edificatores et pugnatores
ad fecerunt iudei· d quis· neemie 4·
ne dia reparata erat ad bellu· et la-
post sub / cee et scuta· arcus et lorice / una
ii manu faciebat opus et altera ma-
tenebant gladiu / vices beatcis
vegecius

de re militari li· 2 c· 8· de q^o
dam cōsule romanorum / q ista cau-
tela cōtra quo d exercitu vnus et
alid cu quendam exercitu duxiss
de q^o no multu confidebat / ele-
git b^s aliud exercitu fortissimi et
fidelissimi et illud retinuit secu
in castris· seu in tentorijs suis / p^s
vo exercitu suu misit pcedere
et fecit apud eos pclamari· qui
eligerent pugnare cu hostibus ul
cu ciuibus· ille vo qui pdam vero
q nemo expetit eos pugnare sunt
bonos· ul cōtra malos / eleget
tunc dimitte / et agrippi pu
hostes· et victoriā potiti sunt
moral deus· q· demones hosti
nos· cōtra q^s misit vnum mag
exercitu· totu· vz· genus humanu /
vid ephe 6 no e vobis collut
tacio aduersus carne et sanguine
sup tm· si aduersus pricipes et
potestates· aduersus mundi
rectores / cōtra spualia neqcie in
celestibus / ecce ut q nos uicat
mr ad pugnam / elegit b^s vnu
aliud exercitu forte et fidele· s
q aud boror au. lor / et hunc exerci
tu retinuit c castris / q i exercitu
vno· i· i ecclia militante suppf
clamari q eligamus vnu de duobus
q pugnare cōtra demones hostes ne
sros / ul cōtra bonos au. les ciues
nros / c q^e go romanorum eligam
pugnare cōtra hostes nros f· demones sicut
id ephe vi state go succincti
lumbos vros i vi te induti lorica
iusticie et calciati pedes i ppatacoe
euagelij pacis / calciac pedes· e p
pta sacros q morti sunt assistos
nrab inuare / b^o temperacia e qu
galea sed eu ad iugz galea pteg
caput i q^o st ob spu sta temperancia
i cibo et potu fa^t hic hre bonu
caput / exercitu vincere vid ysa· 49· ga
lea salutis i capite ei / b^o fortitude
parma sue fortit^do vid ecci 3· da
bis ab salutem cordis laboris tuy·
mu

paciam. qua pisticant forti
corde labores sustinere / Quarto
laucia e prudencia / hec enim
laucea volvat et repellit
procul a se ita hec prudencia
illa que sunt procul providet et
occurrit eis. quod recte comitur prudencia
mectit sic 1 ad Thessalonicenses 5 (?) State
galeam. polite lanceas in
duite vos loricis [Addicio]
spes dicta salutis / prudencia est
appetendorum fugiendorumque scientia
ut dicit Tullius De officiis / unde
de prudencia specialiter notanda sunt tria
quia typus decentissimus / actus utilissimus
et prebens nobilissimus / Et ad prudenciam
typum decentissimum elegante
et multiplicem / nam comparatur specialiter
rebus scilicet assessori judicii vel regis.
quarto animalibus terre et astu
ae serpentis / primo igitur comparatur
assessori iudicis vel regis / nam
sicut assessor in iudicando dirigit
iudicem vel regem. sic prudencia regem
et sicut assessore absente iudicium
perverteretur iudicium regis. sic cum ab-
est prudencia perverteretur iudicium regis
unde Ecclesiastici 8 (?) xxviii Duces in-
digentes prudencia multos oppri-
munt per calumpniam Secundo prudencia
comparatur 4or terre minimis de
quibus Proverbiorum xxx 4or sunt terre
minima et ipsa sapiencia sapi-
entibus scilicet formica le-
punculus et alios vocatur lacertus et
locusta. Sic enim per hec de for-
mica vere prudencia / primo namque
quia formica licet nulla laudabilia
tenet et a viris prudentibus imitanda
est enim ad primum et modicum
ubi primo notatur humilitas secundo
parum in quo notatur honestas
Tercio adiuvat ubi notatur caritas Quarto sollicitudo est in quo lau

datur industria Quinto provida est in quo scilicet prudencia / ubi quia non est ociosa. in quo commendatur
occupacio / Sexto grana reponit ne germinent
vel putrescant ubi comprimitur
carnis afflictio Septimo tempore ymbrium grana
abscondit ubi fuga temporis notatur
Et tempore sereno grana soli exponit
ubi laudatur oracio viri Nono
maius portat quam sit ipsa ubi
zelus compassionis notatur / unde dicitur
Proverbiorum vi Vade ad formicam et 6.
disce ab ea sapienciam. que cum non habeat
ducem nec preceptorem. tamen parat in esta-
te et congregat in messe cibum sibi Sic
homo in messe gracie debet sibi parare cibum glorie
Septimo prudencia est comparatur lepusculo
unde consideratur quia homo prudens
in deo. sicut lepusculus qui locat in
petra cubile suum. ut dicitur Proverbiorum xxx
sic prudens in xpo. ut dicitur 1 Corinthiis 10. Petra
autem erat xpus / Tercio homo prudens
comparatur locuste / nam sicut locusta licet
volatum recidivum / volat enim ad
alta et cito cadit ad yma sic pru-
dens volat ad alta per desiderium
patrie celestis / et statim cadit ad yma
per cognicionem proprie fragilitatis / unde psalmista ascen-
dunt usque ad celos. et descendunt ad
infima id est ad yma per cognicionem / Tercio prudens prudentes
comparatur astucie serpentis / Nam
serpens quinque astucias ut dicitur quas
homo prudens imitatur prima
astucia serpentis est astucia capitis / Eo
quod caput suum custodit et primo cum
quod est in re toto corpus exponit
Sic quod prudens in quo est caput eorum suum
custodiunt. et pro eo omnia bona sua
exponunt / unde apostolus ad Philippenses iii.
omnia que michi fuerunt lucra hec arbitratus sum
propter xpum detrimenta Secunda serpentis astu
cia est pellis pristine depositio / Nam
ponit se in arto valde loco foraminis
ubi renovatur pelle veteri deposita
Sic viri perfecti in arto prius se ipsos
ponunt loco per maceracionem. et ideo do
lectum conspicatores sunt nos ad Colossenses

de ponentes superba conversacione s. victoriam
glorie quam consequi sunt de spolia carnis
Tercia astucia serpentis contra delusio incan-
tatoris vnde deludit incantatorem ob-
struendo sibi obturando vnam aurem
terra et aliam cauda. vnde ps. sicut
aspidis surde obturantis aures suas
Sic viri prudentes et sancti deludunt in-
cantatores i. temptatores dyaboli ideo quia incan-
tatorem obstruunt terra caudam. memoria mortis
Item fuerit aurem vnde eccl. vii. in omnibus operibus tuis
memorare novissima et in eternum non peccabis
et aliam aurem obturat terra i. consideracione
sue fragilitatis quia terra sunt et in terram
vnde gen. 3. donec revertaris in terram de
qua sumptus es. quia pulvis es et in pul-
verem reverteris. Quarta astucia serpentis
contra insidiatores pedum vnde insidiatur cal-
caneo et non capiti. Sic viri sancti pre-
cavent de spolia carnis. attendentes
quod sunt finis delectacionis s. mortis
morales i. infernales vnde ro. vi. stipendia
peccati mors. Quinta astu-
cia serpentis contra fuga mulierum. nam
sicut mulieres eam fugit et latitat
in spinis. Sic viri sancti mulieres
fornicarias fugiunt et latitant in
spinis penitencie. unde apostolus i. cor. vi.
Ad imitandum istas astucias serpentis
docet salvator math. x. estote pru-
dentes sicut serpentes. quas habentes
fugiunt incantatores a leporum et
hec astucia serpentis fieret virulenta
temperat eam simplicitas columbina
Item in dicta salutis
vnde addit et simplices sicut columbe. sine
vult ergo deus ut sicut columba sine felle et
sine dolo quia sponsa est amando perfecta
nos obliti iniurie et iniuriarum.
simplices simus vivamus. unde augustinus
[illegible] ingressi. eo quod augusta est
via que ducit ad vitam. narratur
in reductorio morali capitulo petri
Bertorii de pictavia in tractatu de naturis
animalium moralizando quod columba
filios ardentes et in ipsis
cicit et pullos Sic viri
spiritualium bonorum temporalium sit ardentia

appetitus divitiarum i. posuit infectio

per avariciam. et ardore cupiditatis
quadam sua avaricia sunt
divicias eo quod appetitus depra-
vatus corporis in iusticia
pro fructus huius salvator sponsa
nos istarum temporalium divicia
cordis nostri ne per inanem
et prodigam appetitum ardentem
et affectione pravitatis abiciamus
vnde math. xix. dolorem diviti
dixit vade vende omnia que habes
et da pauperibus et veni s. in pa-
tria sequere me. Sicut petrus ubi
sunt liberatus columba in egipto
in spina instituitur ut de provin-
cia in provincia liberos portet.
nam eam diligit locum ubi
sunt nidificavit ... licet
longius deportatur. tamen ibi re-
dire consuevit. libertati
sunt restituta. vnde recepta ca-
talis columbe tamquam nuncio
fideli. solet libri sub alis al-
ligari. que dimissa ad loca pe-
tit. Sic viri sancti
quod in via ab hostibus ...
ab ipsis propter libros fatigati
et propter capi occidit
forte ita alte evolat ut
ad loca hostium non descendat
Sic vera columba i. predicator
ut et opus dei. propter libros i.
predicacionis vitatis. multa obprobria
et oblocuciones pati solent quia
alte volaret non descendit
ad inimicos vitatis. et plenet
talia eum pati non oportet
quid de talibus dicit ...andrias qui
hominibus placuit. confusi sunt
a deo quia sprevit eos. Sic eum
predicator placet deo eum propter
offensionem persecutiones patiatur
... nichilominus extirpat
viticas peccatorum que colendo cor
cordis in vinea domini
math. v. beati estis cum male-
dixerint vobis homines et persecuti vos
fuerint et dixerint omne malum adversus
mentientes propter me. gaudete et exul-
tate quoniam. vera corona est i. celi

Et pugnabit cum illo orbis
terrarum contra insensatos. Ibunt
directe emissiones fulgurum
et tamquam a bene curvato arcu
nubium exterminabuntur, et ad cer-
tum locum insilient. Et a petrosa ira
plene grandines mittentur. Et ex-
candescet in illos aqua maris et
flumina concurrent duriter. Postquam
descripsit supra iudicis adventum ad quod
cum in hac pugna [illegible] preparatos / hic
describit creature proprio obsequium
intollerabile cooperationem / Ubi notandum
quod sicut deus omnia creavit propter electos
ita omnia movebit pro eis ad
vindictam de reprobis / Unde secunda
elementa serviunt bonis, ut ipsi deo
serviunt, ita serviunt deo ut de re-
probis qui ei servire noluerunt vel
contra [illegible] accipiant. Et quia creatura
corporalis infra celestes orbes conti-
netur, ideo primo insinuat conclusionem eius
generali, secundo eius magis particulariter expli-
cabit ibi Ibunt directe. Quantum ad primum dicit sic:
Et pugnabit cum eo, quasi diceret non solum
Christus iudex in iudicio apparebit, sed
armatus lorica iustitie et galea
iudicii certi, ut predictum est, de quibus supra
proximo, quia plus est, pugnabit
cum illo orbis terre, id est omnis mo-
bilium terra [illegible] elementa mota. Unde Luce
21 dicitur: Nam virtutes celorum movebuntur.
Et pugnabit orbis terrarum, id est ipsa terra,
contra insensatos / reprobi vero vo-
cantur insensati, non quia sensu [illegible]
sed quia disciplina sacra et voluntate dei
[illegible] carent [illegible] tangit
[illegible] insensatos in iudicio describit
[illegible] de ista pugna loquitur Christus
[illegible] Luce 21 virtutes celorum
commovebuntur [illegible] surgite [illegible]
[illegible] iudicare vivos et mortuos
[illegible] virtutes angelice movebuntur
[illegible] terribile [illegible]
videntes. Et infra [illegible] prefa-
[illegible] moriente domus et familia
turbatur complangit et nigris ves-
tibus induitur / sic [illegible]
quod [illegible] Ita sunt [illegible]
corpora celestia lugent et candorem
deposito tenebris induuntur. Et sic
contra [illegible] pugna [illegible]

[illegible] contra iudicium iniuste
iudicio [illegible] in speciali per [illegible] / primo
per constrictionem fulgurum / per inundationes
nubium / per turbationes grandinum et
per elevationem maris. Quantum ad primum di-
cit: Ibunt directe emissiones fulgurum.
Fulgur est vapor ignitus et expulsus
a nube, sicut dicitur in libro metheororum. Emis-
siones fulgurum intelligit [illegible] ignem
[illegible] conflagrationem quod fiet
per ignem [illegible] in ps. / Ignis ante
ipsum precedet et inflammabit in circuitu
[illegible] conflagratione / quales erunt videbitur
infra. Quantum ad secundum, quod creata
pugnabit contra reprobos dicit sic / Et tamquam
a bene curvato arcu nubium exter-
minabuntur, id est sicut [illegible] curvatus arcus
nubium, id est iris in diluvio aquarum [illegible]
quod [illegible] fuerunt sub [illegible] per in-
undationem diluvii / ita fiet [illegible] in
iudicio quod reprobi exterminabuntur et iusti
salvabuntur illesi et reprobi ad certum locum
insilient, scilicet ad infernum. Tertio describit
quomodo contra [illegible] pugnabit creata corporalis
per perturbationem grandinum, et quantum
ad hoc dicit, scilicet quod plene grandines mit-
tentur a petrosa ira / plene grandines
[illegible] quas faciet
[illegible]
[illegible] mittentur a petrosa
ira, id est a vindicta [illegible] debita. [illegible]
[illegible] Quarto ostendit pugnam
[illegible] contra malos per elevationem ma-
ris [illegible] / [illegible] elatos [illegible]
quantum ad hoc dicit: Et excandescet in illos
aqua maris. Et flumina concurrent duriter
[illegible] illis [illegible]
[illegible] iudicis [illegible]
[illegible] maria
[illegible] omnes
[illegible] orbis terre [illegible]
[illegible] stabunt [illegible]
[illegible] videri potuit [illegible]
[illegible] antiquum statum [illegible]
[illegible] et [illegible] aquis
[illegible] pelagus [illegible]
[illegible] moriente [illegible]
volatilia celi [illegible] et
omnis [illegible]
[illegible] pluvia
[illegible] ab occasu solis contra
[illegible] ad ortum [illegible]
[illegible] erratica [illegible]

Presentia quia ignitas tonabit post terre-
motu. Octavo die erit tali terremoto
ita quod nullus homo poterit stare sed omnia edificia
prosternentur. Nono omnes lapides tam
parvi quam magni in quatuor partes se
dividentur una petra alia colli-
dente. Decimo omnes plante sangui-
neum fluent rorem. Undecimo omnes
montes et colles et edificia in pul-
verem redigentur. Duodecimo omnia ani-
malia venient ad campos de silvis
et montibus rugientia et nihil
gustantia. Tercio decimo omnia sepulchra
ab ortu solis usque ad occasum pa-
tebunt cadaveribus ad resurgen-
dum. Quarto decimo omnes homines exibunt
de habitaculis suis non intelligen-
tes nec ad invicem loquentes sed
more ferarum discurrentes. Quindecimo
omnes morientur et resurgent
cum omnibus mortuis ante longe defunctis.
[illegible] signa vero [illegible]
et conflagrationis [illegible] aque nocte
a [illegible] et tremor et casus
[illegible] et ardor et tremor et casus
colliso novo planta. Sed a
[illegible] tumulis [illegible] stel-
larum cadentes. [illegible] hominum [illegible]
combustio [illegible] requirens. Hec
signa que de apocrifis sunt
[illegible] et nec non [illegible]
accepta [illegible] ad malos
de terra [illegible] in malos
aqua et pluvia [illegible]
[illegible] signum de collisione
aquarum et [illegible] elevatione
Nono quod [illegible] de diluvio
[illegible] tactus [illegible]
Dubium [illegible] ignis
[illegible] tota mundi con-
[illegible] dierum iudicii sub fit
flagrabit. Dubium totus mundus conflagrabitur quia
sit dubium [illegible] fortis
et [illegible] superat [illegible]
[illegible] Sed [illegible]
[illegible] diluvium
[illegible] in iste [illegible]
Adiuro Stephano [illegible]

[illegible] et non [illegible] et deo co-
stellatione planetarum et caliditas
stellarum [illegible] posset fieri
[illegible] calculatores astronomicas
[illegible] Sed in mundo [illegible]
[illegible] quod autem ignis
precedet iudicium [illegible]
Sed [illegible] precedet [illegible]
[illegible] Con-
[illegible] Augustinus 20 de ci. 16
iudicabit [illegible] quod non sunt [illegible]
[illegible] figura mundi
mundanorum ignium conflagra-
tione [illegible] Et [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] dierum et veteres [illegible]
[illegible] iudicium [illegible]
[illegible] bonorum malorum
[illegible] conflagratione [illegible]
[illegible] Et infra [illegible]
quod renovatorem [illegible] commoratio
[illegible] Ad [illegible]
[illegible] Augustinus mundi [illegible]
[illegible] iudicium. Sed non [illegible]
quod post de Augustinus 20 de ci. de
c. 18 [illegible]
[illegible] de [illegible] erit [illegible]
[illegible] tamen [illegible]
[illegible] vero aliquos [illegible]
[illegible] igne purga-
[illegible] constat quod [illegible]
[illegible] igne [illegible]
[illegible] habebunt corpora
[illegible] impassibilia [illegible]
gloria [illegible]
ignis [illegible]
Ad [illegible] ista [illegible]
c. 3 [illegible]
[illegible] calorem [illegible]
[illegible] et terra [illegible]
[illegible] Et infra [illegible]
ardentes solventur et elementa ig-
[illegible] novos vero
celos et novam terram [illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] figura mundi [illegible]
[illegible] mundi [illegible]
mundanorum ignium conflagratio-
[illegible] mundi [illegible] purgabitur

p[ro]p[ter] d[icit] aug[ustinus] 20 de ciuit[ate] dei c. 16.
de illa conflagratione mundana
elementorum corporalium qualitates que
nostris corporibus corruptibilibus congrue-
bant ardendo penitus interi-
bunt. atque ipsa substancia eas qualitates
habebit que corporibus immortalibus mi-
rabili mutacione conueniant
ut scilicet mundus innouatus in melius
accommodetur hominibus . etiam carne
in melius innouatis. Ad cognic[ionem]
dicti que est 3m vnde est sciendum
quod purgabitur mundus 2o in quibus
partibus eius vnde consequenter illi igitur
causa prius est aduertendum quod iste mundus
factus est propter hominem vnde 5o perfecte
quia nos sumus quasi quidam finis omnium
conuenit et quod qui homo glorificabitur
quod mundus etiam suo modo innouetur
Idem et quod homo glorificatur duo oportet
remouere ab homine scilicet corrupcionem in
corpore et infectionem culpe in anima
conformiter ad ista oportet mundum pur-
gari a duobus sicut enim elementa
quasi consenserunt ad ignis terra aqua
et terra habet corruptibilitas quasdam
partes contrahere naturaliter quia aer est admi-
xtus cum vaporibus terreis
et aqueis vnde 2o metheorum partes
partes terre et aque sunt aeri commix-
te vnde cognitum est et que in habi-
tacione hominum . ita quod vltra
de istis ... elementis et ipsa naturali-
ter puritate et ista impuritas cor-
ruptibilitati correspondet in homine
3o sicut ista elementa quandam
impuritatem correspondentem corrupcioni
culpe . i . quandam ydoneitatem ad
futuram innouacionem. propter peccata
tamen loco commissa per magnum
tempus tam a malis hominibus quam
a malis angelis unde dicitur quod lo-
ca prophanata indigent reconcili-
acione / purgabitur ergo mundus ab vtraque
impuritate / propter hoc quod ob disposicionem quamcunque
elementis commixte corrumpuntur

et sic restituentur elementa ad puram puritatem
primam / vnde non macabuntur postea
animalia nec plante nec mineralia
nec mortalia sed sola elementa 3o propter quod
iste ignis quibus partibus mundus purgabitur / et
sic vi . ignis sicut habitacio hominum et
demonum vnde aug[ustinus] 20 de ciuit[ate] dei
c. 18 / ignis iste in opere purgacionis
ascendit in superiorem partem aeris vltra me-
dium interiorum aeris et descendet
successiue per gradus usque sub terram sicut
dicit altitudo illius a terra quantum ascende-
rat aque diluuii / que quidem cubitis
ascenderat super montes quos operue-
rant vnde dicitur gen. 7 quindecim cubitis
dicit quod ignis iste producetur super naturalitatem
vnde fuerint et aque diluuii vnde tempore
tacere probatur innuit / et precedet
tam vehemens siccitas et calor
producitur ignis quod depinget campi
arcus nubium et quecunque similitudinem
impressiones vnde sunt pluuie nix
grando . ros et hiis et generabuntur a sub
descendens in tanta multitudine quod appare-
bit aspicientibus ut sint stelle de celo
cadentes et propterea ut dicitur mathei 24 stel-
le cadent de celo / quam locucionem
tradunt esse quasi tropicam sicut aug[ustinus] 20
de ciuit[ate] dei c. 24. Ad 4m dicitur quod
iste ignis generabitur super naturam . ut dicunt
etiam vi sancta quod non habent operacionem
naturalem / vnde vi de celo illuminato super naturali
Ad 5m dicitur quod ignis . quantum ad aliquid
operacionem precedet et quantum ad aliquid
concomitabitur / et quantum ad aliquid
sequetur Actionem cum illius ignis erit
.... quando iudicium fiet per
illum ignem incinerando corpora hominum
tunc viuencium et per modum istum quod per
...... sine pena purgati
ab illo igne illato / et imperfecti
purgabuntur quo facto stabit ... mortuorum / postea precedet iudicium
inflammabitur totus mundus per tanti
... ut dicitur diuidetur ... impuritas
et turbacio vi illius ignis / et ...

i . animalia et plante que sunt mortalia
no. c. 18 . ipsa facie sicut ponunt 16 c. elementa que elementa in superiori ... de . et per...
24 1
2

[illegible] 7

et id cum omnibus scandalis velut de pur
gatione mundi et involvet reprobos
sed et baptizabit spiritu sancto. Beda dicit
interiti deus flammas ignis et de
portabit ad infernum / unde aliqui per istius
ignis addunt igni infernali qui unus est
et alia pars que est nobilis et pulchra
addunt igni superiori ad gloriam electorum
et propterea quia iste ignis purgans mundum
quo ad suum opus universale procedit
quod est purgare. et concomitabitur Christum
quando ad eam coniunctionem sequitur et concomitatur
augustinus alibi a Christo discordaret sed potest
per auctoritates superius allegatas ||

Addicio

Et nota quod tempore iudicii generalis operarii
vinee qui circa horam primam tertiam sextam et
nonam colebant vineam vocabuntur
pro mercede recipienda / Respice super Mat xx (?)
Vineis pro salute animarum quadrantibus cum
dominus vinee precepit dicens procuratori
suo scilicet domino Jhesu Christo qui paravit
variis modis animarum salutem Voca
operarios et redde illis mercedem
incipiens a novissimis usque ad primos
quod et faciet deus equum et verum
iudicium / Iste erat ius prelator
qui dispensavit sibi commissa quod in
rem non deficientem quia nos sumus dispen
satores eius sicut boni et fideles
dispensatores quod vero videtur ubi (?) dicit
apostolus "Hic queritur inter dispensatores
ut fidelis quis inveniatur. Pro quo
nota / quod prudens dispensator
ad diem iudicii debet per scripturam libri
sui et propriorum computum reddere / ut
dum Christus introierit et computationem
necesse subito ad reddendam rationem
vocatur spacio careat ne deficiat
Spiritualis nos sumus curatores et
dispensatores ministeria dei "debemus
in ad tempus vocatus ut appareat
libro conscientie et plus est ibi
de peccato culpe quam de pena et satis
factione / quia subito ab eterno iudice
et dominus vocatur et hora qua non

credimus / Novissimus enim iste dies mag
nus et amarissimus valde est et
nemo qui tonabit tonitru
et terribile super omnes peccatores terre
ac dispensatores thesaurorum domini
concludens omnes et per totum tempus
in quo nullus poterit abscondi a
latere / Nam sicut solet tuba pulsa
tis vel campana congregare gen
tes. cum reus latet dampnan
dus sic faciet precones venientes iu
dicaturi mundum / Figura habes
apocalipsis x / ubi legitur quod Johannes vidit
unum angelum. tenentem pedem
dextrum super mare et sinistrum super
terram iurantem per viventem in secula
seculorum quia amplius non erit tempus
sed ad vocem septime tube consum
mentur omnia et infra c. xx
Rex sub dicit quo mare dedit
mortuos suos qui in eo erant
et mors et infernus dederunt
mortuos suos qui in ipsis erant
Spiritualis vox et planctus quia
nam intuitu dico per angelicum
tubam. voce illa terribili au
dient Surgite mortui ad
iudicium / Et tempore dilata (?) quia
congregabuntur omnes quotquot mortui
mortui sunt. in ipsis corporibus
resurgendo ad rationem reddendam
Propterea scribit Crisostomus super illo primo Thessalonicensium
in voce magna. tuba Christi (?)
cui omnia obediunt elementa
que petras scindit inferos
aperit. et portas ereas
frangit. vincula mortuorum
dirumpit. et de profundo abyssi
animas liberatas. corporibus suis
assignat / Et ut cicius (?) [illegible]
buntur in corpore suo. qui sagit
ta rupit in aere dicit apostolus
prima Thessalonicensium iiii. in momento et in ictu
oculi ego de longinquo ad eam (?)
ut ut possit (?) domino in
te aere [illegible] et ceteri

Item super iuncta vocat dicit tuba

Margin notes (left): opibus; capitulo xx; capitulo xxv; i ad cor x; i sacerdotes (?) videlicet [illegible]

quote bibbe [illegible] in [illegible]

Contra illos stabit spiritus vir-   [marginal: tag]
tutis. et turbo venti
dividet eos. et ad here-
mum perducet omnem terram ini-
quitas illorum et malignitas ever-
tet sedes potentium / Vabag lege
sz iniquitas ecclesie antiquam / si modo
ni tz iniquitas / Postquam sa-
lomon ps. s. descripsit pe quam
admirationem inexpugnabilem ma-
norum. et ecclesiarum intollerabilem
contra reprobos cooperacionis / hic descri-
bit pene finalis. indissp. le
generacionis et ita hic duo facit quia
primo assignat modum quo dominus
reprobi puniet secundo assignat
terram quare inimici nobiles
subvertentur. ibi et malignitas
Circa primum dicit tria / primo quod eos deus
valide puniet secundo separabit a
potencia. tertio quod incarcerabun-
tur loca. ibi et turbo venti. tertia
ibi et ad heremum p. o. t. Circa pri-
mum ad primum dicit sic Contra illos
stabit spiritus virtutis. Spiritus in
scriptura dicitur vox aliquis ut p. 1 cor
xiiij psallam spiritu psallam et
mente / quasi ergo vox per iudicantem
erit vox virtutis et veritatis ut ps.
lxvij. Dabit voci sue vo-
cem virtutis cum virtuti nulla po-
test resistere. Vel sic. Contra illos
stabit spiritus virtutis vnde ysa. 30 j.
spiritus oris eius interficiet impium
et ij thes. 2. tunc revelabitur
ille iniquus quem dominus ihesus inter-
ficiet spiritu oris sui / Circa se-
cundum dicit Et turbo venti divi-
det eos / sicut ps. 4 et ysi. 4 vbi
agit de ventis. Turbo est volu-
bilitas ventorum et dicitur turbo a ter-
ra. quia contrarius ventis venti comprimit
terram in circuitu incitat alios inmittit
a virtute / Unde ego pulvis siccus

status sunt resistencia elevatur de terra
et defertur secundum motum venti ita et
reprobi plata sunt. sunt quatinus
resistencia involventur illo turbi-
ne usque infra de quo dicitur sunt
i pretii. s. et mergentur in infernum
in ps. no pc nuptij no pc. si tamen
pulvis etc. et Job. 21. erunt sicut pa-
lee ante faciem venti. et sicut favil-
la quam turbo dispergit / favilla e
ignis extinctus et siccus quod a vento
tulit motu. statim dispergitur. quod
ventus et turbo. Unde Naum primo dominus
in tempestate et in turbine vie illius Ier.
xiij 23. Ecce turbo dominice indignacionis
egreditur. et tempestas erumpens super
caput impiorum veniet. Tertio dicit quia
plures incarcerabuntur loca. et quia ad
hoc dicit quod ad heremum p. o. t. iniquitas eorum
quasi terra antiqua quam opposuit vabag / et
dicitur vox est textus / Et est sensus quod ad here-
mum deducit eos omnes terra iniqui-
tatis. i. omnium terrena et carnale
affectionum illorum ad puniendum in perpetuum.
Unde alia littera textus iniquitatis suorum / tunc
est sensus quod iniquitas eorum deducet eos
tamquam et de iniuste adinventum
si pena no. mutatur. Infernus in
ista littera vocatur heremum / quia sicut here-
mus est locus vastus et incultus.
ubi non est alicui sole inhabitare sed quasi
ita infernus locus est nulla solitudinaria
tunc aptus nisi penis esset / quamvis
bene ordinatus et suo loco positus
cuiuscumque conveniat hoc sicut dicit Augustinus
in 6to. et hic / Et est heremus secundum quos-
dam decliatur, heremus in primo quod
pertinet ad heremum illam quo po- [marginal: hec]
duceban sunt hic est heremita de
prima quod solitarie vel heremus inhabitat /
Alii quicumque civitates vel urbes
inhabitant / vel vocantur heremite, [marginal: et]
sicut quidam nomen rei sed de in-
baucte sz vocantur heremite. 279

Alio assignat tamen spiale quia imm-
sa nobiles subuti. Quia malignitas eum
rebus potebis non dicit ignorancia quia in
capite est positum. Si autem dicitur malignitas illos
dampnabiles eos quia eum scirent et possent
noluerunt. Unde verum fuit ut vitalis pubem
pro nobis (marg.: nolunt intelligere ut bene agerent) sed allegat apostolus [illegible] participatione
credit et mictere. Cum potentibus quod
(...) probat actio [illegible] quod ius quo-
rum principes male faciunt socios et po-
tens bene facere. Secundum [illegible] de principe
primum. Et manifestum est quod malignitas
(...) in causa. Quia propter malignitatem finaliter
[illegible] hec videlicet homo ma-
lignus (...) de hoc
lignos flore ad tempus non [illegible] de hoc
mirari nec eos imitari. Unde prohemio
cumulavi in malignantibus glo. cu-
mulavi quia forte miraris quod mali flo-
(marg.: malignitas) rent in fine quia forte miraris quod mali
rent. Noli emulari i. sequi iniquitates
neque zelaveris i. ne imitari ut a
(...) facientes iniquitatem. Et pro-
nus facientes iniquitatem. Noli imitari emulari ut
assignat tamen. Noli imitari quia maligni ceteri
malignantium quia maligna est sicut modo
bene glo. quia malignantur est sicut modo i. est
florent. Tamen in fine [illegible] i. est
(marg.: Dubium) Dubium
divinos dimittere dilatos ponit. Dubium
utrum pena dampnatorum debeat dici
corporalis. Dicitur quod non quia si ignis
1 forte corporalis corpora dampnatorum tam
forte exaltantur ab eo quibus [illegible]
beferant motu celi. Non erunt altioris
cessante motu celi [illegible] altioris
ut ab motus potest esse in universo. Sed
(marg.: cum in capitulo terti...) aliud octavo physicorum probat quod motus celi est
circularis et perpetuus et primum mobile
quia in [illegible] in motus esse potest
quia ipsius est corporales et agere [illegible].
2 Item sicut ipsis est corporales. Et agere coll.
in corpora corrumperet ea quia passio magis
facta abicit aliquid a substantia ut dicitur Topicorum.
Sed non forte pena dampnatorum in
capite non forte pena dampnatorum. Tertio sic
igne secunda quo ad corpora saltem. Tertio sic
dicitur quod ibi ignis ita dicit quod erit ibi fle-
3 tus. Ostendit. Ibi erit fletus et stridor
(marg.: responsio) dentium. Sed fletus non potest fieri nisi per re-
solucionem lacrimarum quod non est nisi [illegible]
solucionem lacrimarum. Quia non est nisi re-
ducitur ibi per eam resolutio aque ab-
oculis nisi forte quando novum humoris
restauraretur alio alimento. Quod non
erit in latere intus fletus.
Sed post in ipso [illegible] in ultimo
Sed hic non potest inter corporalis cum

in corpus mixtum incomparabiliter magis [illegible] pa-
cetur. Sed corpus humanum [illegible]
Augustinus XX De civitate Dei capitulo 22 In poenis
malorum erunt inextinguibilis ignis
et vivacissimus vermis. Ab aliis
aliter atque aliter expositum. Quidam
alii utrumque ad corpus. Alii unde utrumque
ad animam retulerunt. Alii proprie ignem
ad corpus. Ad animam vermem. Quod est
diluvio est videre. Sed postea
et ibi fuerunt talibus corporales
ut capitulo 22 [illegible] cum in tre-
tuas expositiones [illegible] quibus quod sed
per se de anima. Vel iuxta nisi in [illegible]
Sed dampnati videbuntur [illegible]
suas penas. Quod habet vis in [illegible]
forte etiam et pyssimus [illegible]
Item [illegible] Ibi non est in sulphu-
[illegible] ut verum ignis a pari [illegible]
[illegible] de utroque apte dicit propheta. Igni-
[illegible] sulphur et spiritus procellarum. Pars calicis.
[illegible] quia in purgatorio est solus ignis
[illegible] in inferno. Contra Augustinus XXI
De civitate Dei capitulo X Gehenna quae stagnum
[illegible] ignis et sulphuris dicta est
corporeus ignis erit et cruciabit
corpora dampnatorum. Item Gregorius
4 dyalogorum dicit pro aliis unde [illegible]
[illegible] corporeum esse non audeo
[illegible] quos [illegible] est per [illegible] Item Ad
[illegible] pena qua corpus patitur est cor-
poralis. Sed corpora dampnatorum in patien-
do [illegible] iudicii quia sed [illegible]
[illegible] et in corpore [illegible]
ita dampnati [illegible] in anima et pre-
cum in corpore. Ad primum [illegible]
[illegible] quod ignis non
[illegible] in corpora dampnatorum mutatio-
nem mutatione naturali. Si tamen spiri-
tuali modo quo [illegible] mutari [illegible]
[illegible] est [illegible] est [illegible]
[illegible] sine materia. Unde sed [illegible]
lus patitur a colore et [illegible]
non colorata ut alteratur per recepcionem
naturalis coloris. Ita tamen in dampnatis
immutabitur spiritualiter a calore et
tamen non recipiet calorem. Ut [illegible]
tale per calorem. Unde [illegible] quod calor
[illegible] tactus [illegible]
spiritualis. Non [illegible] naturalis.
Ad secundum [illegible] ad quod [illegible]
[illegible] non est [illegible]
motu celi

dequo p[ri]mo arguitur sic. Ergo actio fuit quo contrahitur fortis
virtutis intrinseca. non tamen ab
qualibet eo. Et contra id ar[gumen]t[um] impossibile
est rerum perfectam p[ro]uenire operationem sua
[illegible] Ergo ignis erit in perfectis quo
potuit creare talem partem etiam in cor-
pora non erit e impassibilia et
suffr appropriata. Et ad primum sol
sic Sol et luna steterunt ubi quod
in ergo si alia corpora celestia non stetissent
steterunt totus ordo corporis ce-
lestium fuisset mutatus et tamen
tempus Josue pugnauit cum inimicis
ubique actiones naturales fuerunt. Et
corpora celestia non sunt agentia immediate
inferiora p[er] motum sed p[er] formas suas
et p[er]diuersos effectus naturales quo
dato quod quiescerent. adhuc aliquo
dispositione remanent in istis inferioribus
dispositis non tale alteratione quodam
licet non totaliter. Et ad 2m iste actio
et tempus ipsum p[er] modo Et sic celum sta-
ret esse adequatus p[er]ipsum Ergo celum sta-
ret ignis et stupa non ageret. Et
isto quod una actio naturalis esse posset
t[ame]n equalis motu celi. adhuc cogere
in dicere quod erit ibi actio corpora-
lis corporibus dampnatorum. manifestum quod
ad quod omnia que [illegible] dampnatos pertinent
tormentum et p[ro]p[ter]ea a diuina virtute
aliquando ut eo ignis [illegible] instrumenta
actiua possit manere violenter.
Perpetuum violentum [illegible]
Ad 3 Et naturaliter violentum sit perpetuum
ita corpora mixta. quod tamen cum
ut ita corpora possent esse per ignem
corpora dampnorum possent esse dampnata
na. et sic corpus ignis corpora celestia
plura talia possent adduci ad propositum
ita dicit alius quod corpora non sunt pena
quod tamen durabunt et talis sicut
ad 4 quod pz ad primum arguitur Ad 5m
Et dicitur contra id quod arguitur
contra utraque via quod [illegible]
tempus [illegible]. sed agens naturale tempus
passum Ad 6m arguitur quod deus non
sit cogere ignem ad alterandum. Nec
ad compescendum quod Aug[ustinus] xxi de ci[uitate] dei
c. 7. ubi declarat per exempla quo quedam
animalia et tempora vivunt in igne sicut
c. 2 de salamandra. licet sanctus Aug. li.
de [illegible] clauditur. nunc aliquam in igne
viuere possit diu. Certum est tamen pilos
eius ab igne non posse comburi

ad ultimum quod contra dicitur et tamen ignis contrahitur
et tamen corpus in perpetuum durabit. Ad quartum
rationem et nobis sed certum est quod in omni re
durare ad minimum pungente Ad 7m de
fletu dicit doctores quod fletu duo re
quiruntur. scilicet resolucio lacrimarum et turbatio 3
capitis oculorum et fletus quantum ad primum non
est ibi. sed quantum ad secundum sed arguitur deducit
ad quantum de verme sic conuenit quod est 2
rationalis vz. remorsus consciencie. quod orietur ex
peccatis vz. [illegible] non est methaforice loquendo et
sufficit peccatum meth[aforice] loquendo et suffi-
cit Ad quantum de tenebris dicitur quod disposi- 7
tio inferni erit talis qualis esse potest
maioris ad afflictionem dampnatorum. Dispo
autem secundum se est delectabilis. sed pz p[ri]mo met[eo]r[um] sed
non secundum se est tristabilis sed quod alique non nimia
rarus est [illegible] dispositio inferni te-
nebrosa apparebit. Est tamen dispositio inferni te-
nebrosa quod [illegible] ibi [illegible] sed sub quadam
umbrositate ut ea videantur que ani[m]am pnt
ingerere afflictionem Ad primum loco de mag[istro]
tenebrosus quia lucidus non ignis potest
est ignis nisi feculentus et turbidus. 6
Ad 8m dicitur quod non sunt pigri pro[uenientes]
Ad secundum sed sicut Basilius super ut pe vox
dampni sicut intendentis flammam ignis in-
fernalis. ultra iudicium purgatorie. fiet enim separacio
in elementis purum ab impuro. ut scilicet quod
in elementis purum ab impuro. remaneat purum
et purum et nobile. remaneat purum
ad gloriam electorum. et quidquid feculentum
ad gloriam electorum. Descendet ad infernum damp-
natorum. ut sicut omnis creatura electis erit ma[teria]
gaudij. ita dampnatis quod omnis creatura
tormentum fiat. et sic intelligitur non
nulla pena [illegible] l. ad de purgatorio
Ad 10 orbis terrarum contra impugnatores
stilla vana inexplicabilia [illegible]
ad sulphur p[er] vocari quod non pena
purgatorij. non est potis ad affli-
gendum sed ad purgandum sicut dicitur cum
perfecta igne fit non sicut in infusio
ignis pena est ad affligendum et nullo
modo ad purgandum [Addicio]

Quomodo adhuc nouum quod impij i
sicuta pati noluit aduerte mala
quod agunt sed [illegible] rapiunt ad penas
cognoscere cogentur eadem unde Job c. xxi
et eum reddiderunt et [illegible] quod quod
post omnes [illegible] c. 18 inquit [illegible]

nescit cum impius mala que fecit iniuste
corpore malis iam primi recepit. Unde
[illegible] et tunc sola vexatio
Isa. 28 intellectum dabit auditui. Tunc namque
intelliget quod audivit. cum se iam
pro contemptu vexari doluerit. Sic
et pro ariolo Balaam de semetipso
dicit. Dixit homo cuius obturatus est oculus.
numer. 24 Dixit auditor sermonum dei qui visionem
omnipotentis intuitus est. qui cadit et sic aperte
sunt oculi eius. Obturatus quippe cum
[illegible] oculi [illegible] post in penam vidit
quod prius per culpam commisit. Ecce
quod prius [illegible] debebat prius debebit
[illegible] quia nec peccare debebat [illegible]. Iniquus vero
L. 12 oculi [illegible] capiti patet. Iniquus vero
post casum oculos aperit qui post cul-
pam iam in pena sua conspicit. quia male
debuit vitare quod fecit. Deinde inutili
iam pena subinfertur in Job ibidem. Videbunt
oculi eius interfectionem suam et
de furore omnipotentis bibet. Cum enim in
[illegible] vita ponitur. culpa sua vide-
re [illegible] de omnipotentis furore [illegible] modo
non bibet. Sed qui hic animos oculos
a respectu [illegible] declinare
non valet [illegible] Et infra ibidem
[illegible] neque [illegible] [illegible] erit
in pena. qui stultus fuerat in culpa. quia
ibi iam dolore constitutus ad oculos
aperit. quod hic voluptati deditus clausit.
et pena torquente compellitur ut sapiat.
qui hic cecitate se superbia decipiebat.
Tunc iam sua sapientia iam [illegible]
nec prodit. quia hic ubi operari [illegible]
victoriam debuit. tempus amisit
Et infra Et nomen [illegible]
tempore [illegible]. et pena pro culpa
[illegible] tormenti [illegible]
[illegible] conditoris [illegible]
[illegible] subiugo [illegible] audivimus
iudicare. Sed [illegible] amicos
[illegible] quos orit cum [illegible]
[illegible] in tanta [illegible] per
[illegible] quod [illegible] qui dicitur [illegible]
[illegible] Hic vero [illegible]
ta iudicia dei [illegible]
Job [illegible] deo [illegible]
[illegible] iudicat. [illegible]
[illegible] de nobis agitur ambiguus. Debemus
alia quam nobis [illegible] ita [illegible]

[illegible]
de [illegible] nobis [illegible]
[illegible] vel [illegible] querela [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] flagella. et a [illegible]
actibus [illegible] ut flagella [illegible]
[illegible] omnipotentis dei iudicia [illegible]
valde occulta [illegible] et in [illegible]
[illegible] Sed [illegible] oculos [illegible]
[illegible] in illis [illegible]
nobis quod iuste [illegible]
[illegible] deus angelorum [illegible]
alios in [illegible] sine lapsu
[illegible] constituit alios sponte
[illegible] a statu [illegible]
[illegible] ultione [illegible] nobis
[illegible] iniuste [illegible] agitur quod et [illegible]
[illegible] nobis. [illegible] iuste iudicium
[illegible] Job [illegible]
[illegible] quod iudicat [illegible]
[illegible] nos mira [illegible]
[illegible] dubio. quia de nobis
[illegible] disposuit [illegible]
[illegible] nemo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] audivisse
non [illegible]
[illegible]
[illegible] Augustinus in sermone
[illegible]
Nemo venit nisi tractus [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] et non illum [illegible]
nolite velle iudicare [illegible]
errare. [illegible]
non [illegible] ut [illegible]
[illegible]
dei [illegible] Joh. [illegible]
amos [illegible] deus [illegible]
et vocavit [illegible] et quos vo-
cavit et iustificavit. quos autem iusti-
ficavit hos et magnificavit
non [illegible] nos [illegible] elegit
[illegible] quia nos elegit tales [illegible]
[illegible] Augustinus [illegible]
[illegible] non vos me elegistis
sed ego vos elegi Joh. 17 [illegible]
quia credidimus. sed ut credamus elegit
nos [illegible] elegisse [illegible]
[illegible] talia [illegible]
[illegible]
[illegible] Augustinus [illegible]
[illegible] in stadio [illegible]
[illegible]
ut comprehendere valeamus [illegible]
de [illegible] Augustinus

Melior est sapientia quam vires et vir prudens magis quam fortis. Postquam ergo dictum est apud librum istum sicut quomodo per iustitiam et bonos mores per homo acquirit sapientiam, hic declarat quanta quod sapientia acquisita per hoc perficit. Est hic notandum quod ista dictio liberat(?) praecipue non est ita praecipue sicut praecipue non et ita praecipue sicut quam in utroque parte utroque sicut, nam in particulis aliis dictum est, quod sapientia possit hoc perficere. Et consequitur possit hoc perficere alii quod possit hoc sapientiam acquirere, agit cum alteratio scientia acquirere, agit cum altercatio ut de sapientia acquirenda, ut de sapientia possidenda ubique per totum sapientiam, quia vero finis et perfecto sapientiae, quia ad hoc valet et ad alios qui facere hoc [illegible] vitandos vituperatio de isto fine intendit, cum intentio eius quod intendit, cum intentio eius a a 2 informare reges et principes et iudices et prelatos, quo tamen qui [illegible] subditos debeant gubernare, hic ait sit parlant et altercato duplici vias, videlicet sapientiam commendando et ad sapientiam invitando, ut commendat eius valorem, ut invitat ad eius amorem, continue per totum capitulum. Ducens ergo sapientiam a ista ita comparat eam ad fortitudinem corporalem quam sunt principaliter requisita ad alios regendum et gubernandum. Fortes enim homines et robusti sunt exponi per tyrannides rebelliones opprimere, ut ait [illegible] commendatur ad subditorum corporum dignitate vero ad subditorum corporum dignitate sed de Nemroth Genesis 10 quod hic cepit esse robustus venator coram deo, id est oppressor et extinctor amoris divini iuxta quod invaluit ista opinio quod fortitudo corporalis valet dignitati ad principatum, et quod ecclesia ut hic a pluribus fatuis approbatur, quia priorum eligendo quia fortitudo et regendum et gubernandum. Melior est sapientia quam vires. Sapientia in qua comprehendit et includit spes fides et caritas cum omnibus virtutibus cardinalibus

quia non loquitur de sapientia sciente quia ut est quedam intellectualis. Quapropter ipso libro suo Decretum sunt Seneca epistola A. Dat deinde sapientiam et alias artes inter alias artes instituta vite sed navigatio vel edificatio vel plantatio. Sapientia autem est cura vite. Idem epistola 86 scribens et [illegible] cottidie dicit quod continuerit amicitiam futurorum non est sapiens qui tales negavit. Sapientia non est verba, de divinis christianis tradita non cogitat de preteritis et futuris, de eterna dixit et eternis. De ista sapientia loquens Augustinus et per auctoritates laudatur in quibusdam passibus et per auctoritates [illegible] 8 [illegible] flor. c. 30 ab 20 distinguit quod sapientia triplex cordis, oris et operis. Et quod sapientia in qua ponit sibi bonus est sapientia in qua ponit corde est in sanctitudine [illegible] protectorum. Cor est in permutatione cordis et in contemptu [illegible] tenere commodorum et in contemptu putandi, per mixtorum in utrumque in desiderio futurorum, perniciosorum. In utrumque in qua plane sapientiam. Sapientia vero ut est sapientia deflectat, et quamvis sit de per neppe deflectandus. Et cetera de hoc a toto de se non dat. Et etiam [illegible] in vetusta sapientia sub hoc corruptas in vetusta sapientia sub lubrico corruptas. Sapientia sapit putat sicut. Quae quidem ut ego scripta sapiunt putat fugienda, ista vero velut amara et omnia fugienda, ista vero velut caduca et transitoria et totaliter contemnenda vero ut perfecta bona totaliter appetenda. Nam quedam sapiens diis intimis et dilectabilis quanto ad sapientiam iudicans et distinguens. De sapientia vero oris subditur. Gratia tamen. De sapientia vero oris subditur. Sapientia tamen ut mystice labiis oris affluens sapientia ut mystice lingue oris, affluens sapientia cum [illegible] est in die q[illegible] praesentium [illegible] sit gratiarum actio et vox laudis, sit gratiarum actio et vox laudis per sermo edificationis. De operis sapientia dicitur: Sed quam in opere triplicem affluentiam statuit ponit, et quod ad opus pertinet illam tamen corpore satis affluere sapientia quoniam contineat patientiam et obedientiam [illegible], ut videlicet fidelis obedientia quam [illegible] mortificet voluntatem, similiter continentia carnalem pietatem et sancte amputat voluptatem, carnis pietatis partem utramque sic. Corporalem et mundialem utilitatem suscitat ad supra. Ecclesiastici 9. Et etiam ista sapientia melior est quam vires. Capitulo 37. Quibus [illegible] sapientibus veniat et faciat quod deus non [illegible]. Est enim sapientia triplex, scilicet mundialis, bestialis et spiritualis. Prima est ambitiosorum et cupidorum, secunda voluptuosorum et lubricorum, tertia vero virtuosorum

q̄tacio

173

et polidi de pa sapiencia hec i cor 3 Si
quis inter vos videtur esse sapiens stultus
fiat ut sit sapiens. Sapiencia enim huius mundi
stulticia est apud deum. De ista sapiencia
loquitur b. gregorius x moralium c. 30 vel 8 super Iob
deridetur iusti simplicitas. huius
mundi sapiencia est cor machinacionibus
tegere sensum verbis velare. que falsa sunt vera ostendere
que vera sunt falsa demonstrare. Hec que
sapiencia usu a iuvenibus scitur. hec a pueris
precio discitur. hanc qui sciunt ceteros despiciendo
superbiunt. hanc qui nesciunt subiecti et timidi in aliis
mirantur. quia ab eis hec eadem duplicitatis
iniquitas nomine palliata diligitur. dum mentis
perversitas urbanitas vocatur. Hec sibi
obsequentibus precipit
honorum culmina querere. adepta temporalis
glorie vanitate gaudere. irrogata ab
aliis mala multiplicius reddere. Cum
vires suppetunt nullis resistentibus cedere.
Cum virtutis possibilitas deest
quicquid per maliciam non valet. hoc
in pacifica volutate simulat. hec ibi. Item
sapiencia est sapiencia bestialis de qua dicitur
sapiencia carnis inimica est deo.
Sapiencia carnis mors est. Rom. 8. Hec sapiencia
legi enim dei non est subiecta. Hec sapiencia
voluptuosa que tota sua sollicitudine
circa carnis delicias procurandas
ponit. Tercia sapiencia est spiritualis de
qua col. i. Ut impleamini agnicione volun-
tatis dei in omni sapiencia et intellectu spirituali
Et Iacob 3 dicitur que desursum est sapiencia
primo quidem pudica est. deinde pacifica.
per primum excludit sapienciam bestialem per
secundum mundialem. quia mundus est pacificus
Item sapiencia ... et in bello. spiritualis
vero sapiencia ... De qua intelligitur ... Iusto
sapiencia est ... cor ... spiritualis
verbis aperire. vera ut sunt diligere. falsa
devitare. bona gratis exhibere. mala
libencius tollerare quam facere. nullam in-
iurie ulcionem querere. Pro veritate contu-
meliam lucrum putare. Hec iustorum sim-
plicitas deridetur. et a mundi sapientibus
fatuitas reputatur. Omne enim in-
nocens stulticia. quicquid nimirum in hoc
mundo stulticia. quia ... non quere
re... rapientibus relaxare ... nullam
in iniuriis vindictam ...
... aliis pacem
... Hec ... Item sapiencia melior
est quam vires et vir prudens magis

13

quam fortis. sap. 6. Prudencia et sapiencia ...
prudencia in ... per eam ... quia ...
prudens dirigit gressus suos
... quali prudens fit faciat ...
Seneca de copia verborum
... prudens ... Aug. ...
tribus ... disponitur ... presencia
... futura prevident preterita
recordatur. Nam qui nil de preteritis
cogitat. vitam perdit. qui nil de
futuris premeditatur in omnia incau-
tus incidit. Et qualis sit prudencia ...
Seneca ... de Seneca ...
... nimis ...
alii ... prudentes ...
et ... astuti ... prudencia ...
modata calliditas ...
et attenta. ... aliqua timentem ... aliqua
negligente. ... plenam ...
pelle ... inimicum ...
... Et ut ...
vino ... a ... malo ...
... prudencia ut ...
... alia ... ut ...
... prudencia ...
adiungi simplicitas ... doctrina
salvatoris ... prudentes ...
... et simplices ... quod ...
... est prudencia ...
bono. qua nos ... mundi
insidias ... debemus
... imitari ... quod ...
totum corpus pro salute capitis ...
quo caput involuit ... ut
... capite ... nos et ...
... debemus. et ... honore
dei iniurias sustinere ...
bus quam in rebus. Secundo prudencia ...
est quod obturat aures suas ...
audiat incantatores ... ciu-
tatores ... que ...
tibus ... ad ...
... Tercio ... hoc ...
tuens. caput suum ...
corporis involutum ab ... et
unam aurem applicat ...
et aliam ... obturat ...
nos ... incan-
tatores sunt mali homines et ...

rupti. allicientes nos scilicet quasi ani-
mae ad viam vitae vel carnis;
suggestionibus vel operibus prius nos
[illegible] tales incitant / superiora pre-
[illegible] tamquam ante. Iohannes petre coniungam
I Cor x. Et insidiatores obtinemus
contemplacionis finis vite quod cauda cor-
poris vite vite / ne illi qui blandi-
ebantur voluptates nobis suggerent
perficiant ad cor [illegible] / Tercia proprietas
serpentis est quod pellem veterem deponit
[illegible] et [illegible] et [illegible] dicitur quando
corpus suum sentit / transit per angustam
foramine alicuius petre. ubi pellem
suo relinquit et sic renovatur et pullulat
[illegible] sic [illegible] Iohannes / foramina
[illegible] multa. sicut Iohannes plurima
[illegible] in veterem pellem. i. vitam
[illegible] corrupta et abhominabilem
[illegible] deponere volumus / devota recordacione
et contemplacione passionis Christi. ista foramina
[illegible] [illegible] posuit te
foramine petre. et protegam te dextera
mea [illegible] [illegible]
[illegible] mea in foraminibus petre.
[illegible] estote [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] estote [illegible] [illegible]
estote [illegible] [illegible]
[illegible] ita mala. quia aliquo
[illegible] ad [illegible] [illegible] adeplis
[illegible] deponite vos fratres [illegible]
[illegible] veterem [illegible] qui corrumpitur
[illegible] [illegible] duo [illegible]
[illegible] [illegible] in foramine petre pellem
[illegible] foraminibus angustam
[illegible] sublimitas [illegible] foramen
[illegible] difficulter transit et
pellem veterem secum portaret. Ergo sta-
bilitas [illegible] [illegible]
[illegible] foramine [illegible] /
[illegible] pellem ibi relinquet [illegible] volue-
rit pellem veterem [illegible] deponere
[illegible] arta et angusta via [illegible]
[illegible] / [illegible] quocumque [illegible] [illegible]
[illegible] vitam [illegible] in [illegible] commu-
tandi / nil enim [illegible] magis [illegible]
[illegible] qui instabilis [illegible]

tas [illegible] Seneca. Si prudenciam amplecteris
ubique [illegible] et prout [illegible] [illegible] vari-
etas temporum exigit ita te tempori accomo-
des. ut te in aliquo [illegible] si potius
aptes / [Addicio]
Commendando i[psam] sapiam largie capta for-
titudinem cum probat dicens Sapientia melior
est quam vires et vir prudens quam fortis
[illegible] [illegible] [illegible] plura [illegible] sapiam
[illegible] [illegible] iustus quam [illegible] [illegible] fortis quis
[illegible] agat virtuose / [illegible] anima devota
[illegible] [illegible] [illegible] contemplacionis radium.
deflectere ad inferiora [illegible] [illegible] vectis
in quodam [illegible] qui dicitur ymago bone vite
ut videat [illegible]. qualis sit creata per
naturam. deformata per culpam et reformata per
graciam / quod fortitudo non facit. Debet
[illegible] anima. convertere radium contemplacionis
ad exteriora ut [illegible] [illegible] quam in-
stabilis sit [illegible] [illegible] / [illegible] mu-
tabilis. [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] magnificencia / quod est ad fortitudinem non pertinet.
Debet [illegible] convertere [illegible] contemplacionis ad
inferiora [illegible] ut intelligat [illegible] mortis
inevitabilem [illegible] iudicii finalis
formidabilem [illegible] et [illegible] infer-
nalis intollerabilem penalitatem / [illegible] fortitudinem
non [illegible] Debet [illegible] convertere radium con-
templacionis. ad superiora ut [illegible] [illegible]
et sapiat celestis gaudii inestimabilem
prosperitatem. ineffabilem delectationem / et inter-
minabilem eternitatem [illegible] non [illegible] fortitudo [illegible]
Unde [illegible] [illegible] istas contemplaciones
sapientiae [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] crux
[illegible]. quatuor [illegible] [illegible]. in qua o
anima devota. cum tuo dulcissimo spon-
so domino nostro Ihesu Christo. debes [illegible]
meditando pendere / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] contemplando. [illegible] pallacium
[illegible] / [illegible] quadruplex regio [illegible]
orientalis occidentalis aquilonaris
et meridionalis. quam tu o anima [illegible]
[illegible] debes [illegible] intendere et
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
ut possis dicere cum sponsa In lectulo

Ibi vectis [illegible] ymago bone vite

[illegible] in [illegible]

p noctē
meo q̄rm̄ que diligit aīa mea q̄ꝫ or
tetigit Apl̄us eph̄e 3 ꝯ hinc rei flecto
genua mea ad prīm dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i
ut det vobis scd̄m diuitias glie sue
cōphendere cū oīb; scīs q̄ sit longitudo
latitudo sublimitas et pfūdū / Lucem
ab . . . diuitē sibi affluēte radiis
sapie dono irradiat q̄ uidelic sūt
coetna lucia infinita et incōphensibilia
sicut b' cābilia et cōphēsibilia / ... magr'
sapie a . dr̄ q̄ ē i a spūs intelligencie
et omīu artifex docuit me sapiam et
cūpt uia . oīa p̄t . et p̄mpnuit cepcū
ordinat me ... lodd ... Sap̄ 8 eiꝰ cum
... venerit oīa bōa p̄t cū ea . Et hic
. . . sapiens agnoscendo ip̄e hanc
... fore dr̄ ... ē sapiū ...
... . et oc dep̄da ... ei non
ope p̄ eo ... longido ... ... et
p̄t ... diuicie et ... liquidū
... illā ... ... ē ... ē tenuit
... ... ē ... / Et dictas ... q̄ custo
dict te . si dilige eā q̄ ... te . arripe
illā . et exaltabit te . glorificaberis ab ea cū
eam fueris amplexatus . Dicere ergo sapie
... dic ... soror mea es . et p̄
... voca amicā tuā . Ista aūt
attingit q̄ sit longido latido sublimi
tas et pfūdū misterii dei . Ista ci
... q̄ sit longido ... ...
... ... q̄ ... ...
... q̄ sit latido caritatis q̄ ... ...
... ... ad inimicos ... ...
... benefacite hiis q̄ ode
... diligite inimicos vr̄os et benefacite hiis q̄ ode
runt vos et orate p̄ psequentibus / Cōsidrat q̄ sit sub
limitas q̄ ... ... celestiū ...
... ... q̄ ... ...
... no q̄ ... ...
... ...
... ... iudicia tua abyssus mul
ta ... ...
... ... sublimitas in
lato . in ... ...
... ... tribus ... ...
... sapia si ... ...
et qui ... ... hic ... ...
sacerdotes . qui studiis ... ... sapie
vacare possent fortasse eo ... ...
... ... (q'in
et ... ... in epl̄a ad ... ...
... ... et ... ...
... ...
... ... sacerdos et p̄pha nesciert
... ysaye 28

... / ... ... in ... ...
nescierunt iudicē . ignauerunt ...
... Et q̄ sacerdotibus legalibus
... ... ysa 6 . qui fuerit ...
sacerdotū euangelicorum ... et ...
... ... 72 ... q̄ ...
vasa dn̄i / ... ...
q̄ ... ... vasa si ...
fily dei ... ... 76 ...
... ...
... / ... ... non ...
lentes latrare . videntes ...
dormientes et amantes ...
et ... ...
... o ipsi pastores ...
... intelligenciā . omnes in ...
suā declinauerunt . ...
... a summo usque ad nou
... ... modern
... ... q̄ ... sacerdocio et ...
... ... mortuus ē . ...
... ... legere psalterium vel ...
... / ... qui ... ... in ...
qui vite ... ...
... / et quo alios ... ...
... ... ut ... ...
... ... a se ... ...
... noluerunt / et ... omnes ...
... ... / ...
... ... ad ... ...
... ... repellit et ...
... ...
... ... rebellat ... ...
... ...
... ... repellā te ... .
... ...
sacerdocio fugiens in / ... ...
no sacerdociū ... ut labo
... ...
et ... voluptates ... ...
... a sacerdote dn̄i cogitac
... ad labore (et
... labores manuum tuarum qui
... ... q̄ no
... ...
q̄ ... ...
ut labores ... ...
... ...
... ... dormitat ...
... / ... no ...
... Aplus ... q̄ dormis et
... ... apl̄us ...
illuminabit te xp̄c . ...
... omnem ... venientē i mū

Joh 1

... no ...

2 thessa 3

sed p sapiam pia. qua cu laborag
p ea cosort accipienda nobis sup
d bti Jaco i pmo pte canonice Si qs
vrm indiget sapia postulet
a deo. q dat oibq affluet. tm
quido cogitet unlumq vmq e contrale
quodie de nos q no postulam sapiam
si induxe lodo ab ea fugim p eo
q labore p acquirat eig susce
te refutam Sedm negla sacdo
te vos in ignimas comutem Ma
Malachias ii cap nisi Glam eorm
in ignimiam commutabo. pecca ipi mei
comedent et ad iniqte sublevabit
aias eorz. s. p corp uita scadalosa
qua deliciis affluat Ma et Seneca
ad lucilium dt Tunc studio psice
aig e eger Idem Seneca nemo
lite vivit nisi sapie studio Sed
pcipiunt vos docet face et no dice
na no suffit sapie intellige studen
do si oz q militem faciendo Ma
et in actibus aplorum dt Cepit ihesus
face et doce sic ne dicas vobis ubi
pphonie 3 p'phete eig vesani insti
ni infideles Sacerdotes eig pol
luerunt scm iniuste egerunt con
lege Sacerdotis eni e tude de lege
ad instructionem Ma dt Malachias 2 c
labia sacdotis custodiunt sciam
et lege q s. e summa sapia requirit
de ore eig Ter quite dignitatis
q sapia vilt fortitudine q dicitur p
decare sap q dt b melior e sapia
qm vires et vir p dens q fee
q sapiens dt quu forte sima
sapiam gradat vob deo p vita tera

Audite ergo reges et intelligite
et discite iudices finium
terre. Cu i fis et pcedo sa
pie pt Ets dirige ad regem et ad
alios utroqz reges / ecca magna
ad reges principes iudices et
adp latos applicat / et sa declarat
e q sine sapia no pnt opre
nisi. sit sine iustia sapientes
Sed ut tt p Salo q oibq p
tectibq ista ppvaliq. dt Audite
ergo reges et q. dt. vos estis q sapiam
et iusticiam pdidistis vestris ministrare

tenerum Sapia vo si dign'a q.
no pt / ergo audite reges et intelligite
v de s. et iit reges intelligite. cu
dnum q. iudi terra p suadet ergo
hic tocius lectionis s. humilitatem ad discende
i audite ergo Subtilitatem adpetendi
i intelligite audite ingrediendi i de
scribe Senuitate conquerendi i iudices
finium terre Dt ergo pt pmam considerando
lrat. O reges i. q cum plati audite
aurib cordis qz dt c. 6. Si delectamini
audire sapiam sapies eritis Eccl est
enim reg sapientis vtile cu pt rep.
qz ca. x Rex insipiens pdet ppm
suum / 3 R° q signat' Salo cu rex
constitueretur a dno pecit ii paralipo primo
Da m dne sapiam et intelligentiam
ut egrediar coram ppo tuo. et ingre 3 #3
diar Et qz no suffit aure pcipere
pcepta et mente. Ideo sequitur intelligi
te. qz pv. i. dt Audiens sapiens sapi
entior erit et intelligens gubernacula
possidebit. Et iterum Ero iudices
finium terre. i. vos iudices generales
qz quanto maior e vestra iurisdictio
tanto maior requiritur i vobis iustie
dilectio discite ergo i. discite benefacere
etia suffi. Ro ergo in hac i. regibus
psuadetur humilitas ad discendi Sunde
dt audite rc Ratio i nobis ulla virtus
nata a na. qz neqz moral utz
2 ethic neqz intellectualis utz 3°
de aia. eo q aia e sicut tabula nu
da et reges vero sine virtutibus indi
geant Et itm qz auditus e sensus multu
disciplinabilis Dicit ut' aliq immu Oracij
tant aiam innuiss p aures Ergo
audite vos reges Judicum 7. Audi
te reges auribus. percipite principes.
Dnus cum rege debet sume deum
colere. et lege dei sic deut. 14.
lege mosaica sic precipitur postqm sede
rit rex i solio regni sui. describet
sibi deut'onomium legis huius in vo
lumine. accipiens exemplar a sacerdotibus
leuitice tribus. et habebit secum le
getqz id oibq diebus vite sue ut
discat timere dnm deum suum. et

custodire verba et canonicas que lege ... precepta sunt. (et in ordine coronacionis regis) ... fuerit aliqua diminucio vel correctio super eum fiat. Ista tria faciet iuramenta sub hac forma. In Christi nomine promitto hec tria populo christiano michi subdito. In primis me precepturum et operam pro viribus impensurum ut ecclesie Dei et omnis populus christianus veram pacem nostro arbitrio in omni tempore servet. Aliud ut rapacitates et omnes iniquitates omnibus gradibus interdicam. Tercio ut in omnibus iudiciis equitatem et misericordiam precipiam, ut michi et vobis indulgeat misericordiam suam clemens et misericors Deus. Item quod [illegible] pro eo quod iniustum populum ... iiii [illegible] ... Hec tria ... [illegible] ... difficile non ei ad laudem vel ad honorem tuum, non ad occidendum ... ad periculum. Sollicite ac primum ... vocatus. Postquam autem rogatum est et vocatus, postquam atrogatum est tria iuravit, dicitur super eum quibusdam oracionibus metropolitanus ... dat ei manus de oleo sancto postea pectus et scapulas compages quoque brachiorum. Et tandem de oleo sancto etc. ... capud eiusdem postea decipiendum ... super caput ... cum oracionibus. Postea ab episcopis accipiet ... ensem cum toto regni ... et ... regalibus ... fidelis ad regendum ... stat et conte... metropolitano presentibus sol... cumque suffraganeis ... sollemnitate faciat. Accipe gladium per manus episcoporum licet indignas, vice tamen et auctoritate apostolorum consecratas, tibi regaliter impositum nostreque benedictionis officio in defensionem sancte Dei ecclesie divinitus ordinatum (et esto memor ... et esto memor) de quo psalmista prophetavit dicens: Accingere gladio tuo super femur tuum potentissime, ut per eundem vim equitatis exerceas, molem iniquitatis potenter destruas, et sanctam Dei ecclesiam eiusque fideles propugnes ac protegas, nec minus sub fide falsos filios quam christiani nominis hostes execreris ac destruas, viduas ac pupillos clementer adiuves ac defendas, desolata restaures, restaurata conserves, ulciscaris iniusta, confirmes bene disposita, quatenus hec agendo virtutum triumpho gloriosus iusticieque cultor egregius cum mundi salvatore cuius typum geris sine fine regnare merearis. Cum accinctus fuerit ense, accipiet armillas a metropolitano et suscipiet cum hac benedictione oracione. Accipe armillas sinceritatis et sapientie divineque circumdacionis indicium, quibus intelligas omnes operaciones tuas contra hostes visibiles et invisibiles posse esse munitas. Et deinde accipiet pallium, et postea coronabitur, et postea accipiet anulum, deinde sceptrum et ultimo virgam. Coronatus ergo ab episcopis ... electus a quibusdam choro canente Te Deum laudamus. Ad solium regale ducatur a metropolitano dicente: Sta et retine amodo locum quem hucusque paterna successione tenuisti, hereditario iure tibi delegatum per auctoritatem Dei omnipotentis et presentem tradicionem nostram et omnium episcoporum ceterorumque servorum Dei. Et quanto clerum sacris altaribus propinquiorem perspicis, tanto ei potiorem in locis congruis honorem impendere memineris, quatenus mediator Dei et hominum te mediatorem cleri et plebis in hoc regni solio confirmet et in regnum eternum faciat regnare Ihesus Christus dominus noster rex regum et dominus dominancium. Letanie et oraciones ... super eum. Quo ... declarato ... debite cultorem iusticie et fidei zelatorem ... que sunt doctrina sapientis ... Deo qui non patitur ... sub figura ... ipse audiens ... verbum divinum ... reges ... regnare ... et alios ... et ad illos dicit ... audite reges (et i ... et ... regales ... [illegible]

Gilbertus de tornaco in quadam sermone
Nos mag' est genus de iectum. ser-
uile sat doctum. hec ephama po
pulo predicatori qui sunt absit. Hos p-
suadet sub specie philosophie platone pati-
bus et platis non solum similis ut
esse dei. si est subtiliter advertendi
non dicitur. De intelligere. pro intelligere
insipientes a rebus et stulti alii sa-
pientes intellige qui multis legere
posse potuerunt et recordari ac ueo-
niet retinuit. qui legit et non intelligit
negligit. salomon et alios est
uit eo quilibet. ps. dominus de celo
prospexit super filios hominum ut videat
si est intelligens aut requirens deum. Dauid. esset deus
declinauerunt simul inutiles facti sunt non
est qui faciat bonum. Tho per principalem... Hom
q ac gubernatoribus et aliorum in ordi-
nibus aiudire inquirendi audit. et di
ec. ut per v. vi. Inde ad formi
et opiger et respondi mas cap. et
ipse sapiens. Io petit ps. da mi
intellectum ut discam mandata
tua. ecclesiasticus xl. Dixit a me quam
... audire
so pro et hunc tor. antea audite
uerunt principes antiquus tam sa-
pientes sicut sed de alexandro magno
uenerunt philippum regem mace
donie. Discipulus aristotilis fuat
a u mox alexander nato. hec
uel aristo desteaint philippus. sed nar-
rat agellius libro noctium atticarum
philippus rex aristotili salutem dicit.
filium in genitum scito. quo cum deo
... gratias refere. non tam pro
nunc... qui cum nasci contigit tem-
pore vite tue. spero eum forte ut
educatus. eruditus a te. dignus
et stat et nobis. et istarum rerum suc-
cessore ... dicere per doctrina ar.
et educatum ... filium suum fieri
... filiatione regna. et regna pricipi
... de studio vero alexandri mag-
ni alexander neqam li. suo de natis rerum
... aristotiles disciplinis macedonie fuisse
... est. cuius tamen longitudo elaborauit
... sedulus natura indagator ...
... ut in vase vitreo in mari
... naturas et conspiciendas piscium

de prehendit Gallum cum semel similiter ut super
diluculo per galli cantum deprehendet. iuua-
re dicto dicitur quod impedire clandestine
fraude sed super hostes in re militari
... conatus piscium. tum aliis impetu-
impetum ... in mari ordinauit est. sed de
plurimis aliqui nulla homini ... in tota apia
et gratia vacarent armentis aluearibus : nec quid
piscinis. vinariis. ne quidem ipsis gentem intra se
ignorare. Amid quid non illi conspiciebant
... sine mora innotuit. 15 ad
... constando . per cunctando sic. forte volu-
... in capitulo de avalibus condidit
... lic apud nos nouis. 19. ...
et plurimis / lic apud nos nouis. 19. ...
... auditas ad discendum. Nos
... aut ne mouantur eadem. tata timore
aut ne monentur eadem ad altum dei et bo-
nitatem sed a pli. ... ad altum dei et bo-
... quod studio
nos ... pertinet solum ... studio
prestantem. Baruch 3 disce ubi sit prudencia
ubi prudencia. ubi intellectus. ubi virtus
ubi lumen oculorum et pax. Bollio p
suadet gubernatoribus aliorum ... tate
loquendi quod iustum est cum dicitur iudices
... morati dominus seruos
... terre et in illos iudices ... tate
... de iudice ... 4 to 13. dei
... nulla est uidere ...
malum agit et deut. 16 iudices et
... in quibus ... trib
ut iudicent populum iusto iudicio. nec in
alteram partem declinent. non accipies per-
sonam nec munera quia munera excecant oculos
... et mutant verba iustorum
sapientum. et mutant verba iustorum c. 6.
... August. 19 de ciuitate dei ... iudices
plerumque calamitas innocentis. Addito
... qui in isto cap. ... sapientem
... sapiens non ... sine doctrina
... et doctrina commodoque ... audi-
et doctrina commodoque atque ... audi-
tus Salomon ... auditoribus sapiente
... utiles ... ad au-
diendum ... doctrina dictat sapiencia
... auditum tanquam per instrumentum ... magister
... ey li. de ... et ... auditus
magna parte confert ad intellectum et
... tam auditibus ... causa
... non ... multi audiunt
... si ... aliquid
... intelligere
... non est ... auditus sed
quid verba sunt ... auditus aut ... auribus
... intellectus ... ad disciplinam ... disciplina
... est uia ad disciplinam. si disciplina
non reddit ... et loquela ... et loqui
non reddit ... auditum ... volo
... sapiens ... audiat alios ... mane
sapientem ... audiens quo ... respon-
... qui ... nam sapientia:

mantuae

Al

Et ne cribe[n]tes audire alios colui[n]g
facientes doctrina angeli sup[er] p[ro]ph[et]a q[uo]que
feliciores sunt qui audiunt qui qui
loquuntur scilicet doct[ores] / unde dicit qui
libet q[uo]d ad docet. laborat et gravat
ne sit superbus. ne male placendi af-
fectus irrepat / ne deo displiceat
qui vult placere hominibus. unde et p[ro]ph[et]a ait
qui hominibus placent confusi sunt
q[uonia]m deus sprevit eos. Qui aut[em] cum hu
militate audit / non detrahendo. non impe
ditate audit / non detrahendo. non ulpe
dendo scias qualiscumque sit tu omnes
sit de ind[icio] bonorum humana. Certe
illuminat intellectum q[ui] p[ro]ph[et]a dei intellectum
dat parvulis et sapientiam humilibus / Intre-
pidus auditores ut dei in cordibus
suis augere diuid[ere] ignitum. ut d[icit] p[ro]ph[et]a
Ignitum eloquium tuum vehementer / Et de luc[e]
na pedibus meis verbum tuum. Et in devoto au
ditore non frustra ut vacuum revertitur
Q[uia] p[ro]ph[et]a ysa[ias] 55 c[apitulo] / quomodo descendit
ymber et nix de celo et illuc ultra
non revertitur sed inebriat terram et infu[n]
dit eam. et germinare eam facit et dat
semen serenti et panem comedenti
Sic erit verbum meum quod
egredietur de ore meo. non revertetur
ad me vacuum. sed faciet quecumque volui
et prosperabitur in hiis ad que misi illud
Ipsam cum tales qui devote audi
unt faciendo opere quod audivit. Omnia
per illuminatio[ne]m et gratia[m] infusionis eos
consequentur beatitudo finalis / eo quod beati
sunt qui audiunt verbum dei et custodiunt
illud. Et quintus debet esse utilis au
ditor ut sic tam magis regibus
et principibus eo quod ipsi alios sub digni
tate et sapientia sollicite debent me
ri sapiens non tenent dicatur ab ill[is]
et pastoribus ut Jer[emia] x / Stulte egerunt
pastores non quod sapientia non fuerunt
et ideo non dominum querentes ut hiis ubicumque
p[ro]pterea est non intellexerunt. quo
eum intelligat sine sapientia et de grege
eorum dispersus est / Et quia certum est quod
rector errat. quo alios dirigere potest in
via salutis. Aliquando ad vitam et si sapiens
humanam sunt. et lucem nata aliquando illu
minando populos destruunt tanquam candela

que non sup[er] alios illuminans in se
la in persona sunt / tales enim do
cent bona. sed opera iniqua
de quibus dominus dicit Math[ei] 23 In
cathedra moysi sederunt scribe
et pharisei quecumque dixerint vobis
scilicet ad salutem pertinentia facite. opera
autem eorum est de regibus principi
bus et iudicibus / Ergo quecumque
est sapientia divina. qua cum fue
rint rectores. necesse super ipsos
quod eorum alios in via salutis etiam
gubernare potuerint. Et puto quod
de ista hic magis agit Salomon cum
deus tale infundit: cum per sanctum
spiritum infundit. Unde dicitur quod an
dite et humiliter reges et in
telligite / quo possetis alios di
rigere precipue. bonos defendendo
et malos ne prevaleant com
primendo. Intelligite ut deum sup[er]
omnia potentissimum timere quidem p[er]
naturam seruos non ut inordinate et colatur
tore sine caste timore. Sed sed et que
vero sobrio timore. Servio non ti
more que foras pellit caritatem
sed timore qui in seculum seculi permanet.
que caritas gignit. Aliter cum ti
mor uxor coniungit. amans. aliter
domina ancilla veniens. Intelligite
ne p[ro]ptermore cordis elati. autem eos
quos reconditis sup[er]bie fastu depri
mat. Unde et cum Saulem dixi[t]
i Reg[um] 17 Nonne cum parvulus es
set in oculis tuis caput te tam ti
ribus constituam te. Caput in
tribubus israel. Parvulus quippe in
oculis suis est. qui in eo quod se reputant
non exaltat. imparare se aliorum
merita repensat / ut dicit b[eatus] g[regorius] 3 l[ibro] mo[ralium]
c[apitulo] 1a / Ita quod grande se confis
tat. qui se sup[er] aliena merita ele
vat. quo se sup[er] aliena merita de
tote cogitant cogitatione / Ita sepe
fit cum rex tortore per creat similiter
ad radium in quibus tu sibi. vanie
glorie apud semetipsum. se in corde
cubiculo magis alienare. Unde
b[eatus] g[regorius] de paul[o] dicit / Saul
ad regnum in bono quod erat in
primis quod superbie persecutio
intumuitat consequitur. dictum. Sed de sinu
humilia terris cum sibi et saul
comparatio se postponentes / Postquam

que te plurat

meis

ut d[icitur]

fi pcendi locum recepit. et p(er)quirit
eidem penitenti adiuvando. et simili
se per professionem prostravit. q. tunc pre-
quere ipso viro. que pecuniis da
ne mortuum et putride vivam.
et tunc in virtute regie fuerat
in corporate summe et corum
olei super se fundente dedicavit
quia eum divina gratia Saule reproba-
to ad regni gubernacula possidenda
sublimabat. et cum peccunt adiuvando
se simul iuste substituebat. cui
divino iudicio platum se novat/
Illi itaque se simile postponebat.
cui per platos gratiam incorporavit
novat se et meliore addit. 55
dixerat ergo quo similiari proprio
dextravit. qui adhuc quo loco ap-
dem sceravit recepit super se elati-
simulavit. quia in se per [illegible]
dicta antepositos non ignorat/ hoc
ad et [illegible] spectare electorum solet.
quia de se sentiunt infra quam sunt
quanto ab eorum dicitur. Si non
simulo [illegible] exaltavi a in-
[illegible] saltem ad sapientiam parvulos vocat
dicit. Si quis est parvulus veniat ad
me. cum eum nec dum scientiam
despicit. similiter sapientiam Dei non
apprehendit. hec fuit in eius dicit
[illegible] tibi pater domine celi et terre, quia
abscondisti hec a sapientibus et prudentibus et revelasti ea
parvulis. Ergo custodiens parvulos dominus [illegible]
[illegible] ut [illegible] aliorum
[illegible] reputatur apud homines
et magne et ita [illegible] et [illegible] magne
dignitatis [illegible] filii
[illegible] et quanto alii [illegible] vocat
apud [illegible] reputatum fore
[illegible] recepit. et quanto
magis apud [illegible] exaltari
magis despici videtur
tanto [illegible] exaltat similiter
Luce 18 Ergo [illegible] dignitatibus
[illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] medio illorum esto ut
illos [illegible] similiter
[illegible] corde, quanto [illegible] magis
[illegible] memoria [illegible]
[illegible] similiter
[illegible] ut [illegible]

Prebete aures vos qui tenetis
multitudines et placetis vobis
in turbis nationum, quoniam data
est potestas a domino vobis et virtus ab
altissimo qui interrogabit opera vestra
et cogitationes scrutabitur. Postquam
invitavit ad amorem sapientie
reges iudices et platos generaliter
[illegible] invitatione sua ad reges
et iudices malos specialiter. Sed postquam
invitavit per delectabile mysterium eorum
[illegible] invitat per comminationem et [illegible]
duo facit. primo explicat eis pe-
nam secundo exaltatorum culpam [illegible] cum
essetis ministri regni illius. Primo tra-
tavit contra iudices malos et in-
iustos, primo status eorum respective secundo
actus eorum ingratitudine ibi quoniam data est
a domino vobis. Primo [illegible] eorum [illegible]
ibi qui interrogabit. Dicit ergo primo Pre-
bete aures quasi ad doctrinam sapientie et
bonos mores. Proverbiorum 7 Fili mi attende
ad sapientiam meam. et prudentie mee
inclina aurem tuam. Vos qui continetis
multitudines non dicit vos qui regitis multitudines
ut qui docetis sed qui tenetis. quasi dicit vos
qui [illegible] non fructum in subditis
[illegible] quales [illegible] 1 pe 4
[illegible] ut dominantes in clero. sed for-
[illegible] prebete ergo aures
non unam tantum sed duas, scilicet cordis et
corporis. [illegible] auris
audiendi audiat. Prebete ergo aures non
accomodate. non vendite. Aures
[illegible] accomodat. quia tantum ad
horam doctrine vacant. Contra quales
1 Thimo 4 dicitur Attende tibi et doctrine
[illegible] ante [illegible] meditare. in
his esto [illegible] epistola [illegible] nam 12
[illegible] vacancie [illegible] est omnia
alia negligenda sunt. ut dicit apostolus
[illegible] tunc nullum tempus [illegible] magis
est. etiam [illegible] usque ad [illegible]
cum [illegible] vita [illegible] non multum
refert [illegible] obmittas [illegible] an
intermittas.

et io pbete aures vras no aco mo
date ut vedite / Vendunt eni aures
iudices receptores munerum q̄ nil
audiunt de causa paupum donec
nummi advenit / isa i capitulo 3
principes eius in muneribus iudicabant
Pbete ergo aures q̄ tenetis multe
et platis vobis et no deo / Ra
ß augustinus sup ps ad relevam animi
sibi plati deo displicent / intuitus
nacionum · i multitudine subditos vel
auditores et no i bonitate eorum / q̄re
con doctrinam sapientis eccl 16 / no
iocunderis in filiis impiis si multi
plicantur / no sic placuit deo sed sanctos
in ea sua 3 q̄ dicebat / maiorem
horum no habeo gratiam · quam ut au
3 diam filios meos in veritate ambu
lantes / Sed ergo cepit status eorum
despicitur ue / [illegible] subiungit
actus eorum iniquitate [illegible] cum
a data e a deo vobis ptas / illa cum
magna e iniquitate quam ho de bne-
ficiis a deo receptis deum offendit
cum heres eum io receperit ptatem
ut subditos gubernet ad hono
rem dei · ipsos spoliant et ipsum
deum inhonorant / data e inquit
vobis ptas no vendita · q̄ d gra
acquisita est data [illegible] et
hc a dno / qr Ioh 19 / no hres
in me ptatem nisi datum esset desup
et ubi sic puniunt malos et coher
cendi reos ab altissimo / Quam interro
gabit opa vra / hic subiungit
penam eorum [illegible] i quali interro
gat deus no interrogabit ho tum
si ecc opa q testificabuntur con ho
mines / Ioh 5 / opa q ego facio
testimonium phibent de me / no sp
opa · ymo cogitationes [illegible] scrutabitur
[illegible] sap 1 · In cogitationibus impii
interrogatio erit / Pbete nunc au
res vras / hortatur tria cogit ut
ut ei [illegible] cor [illegible] et
aures eor ad diligenter [illegible]

23

pbe fili mi cor tuum in pro 23
ad testimonium phibendum / ut de sam
[illegible] q de samuele dicitur / testimonium di
phibuit i [illegible] / Et aures
ad audiendum [illegible] / unde Iob 6 gra
pbete aures et videte [illegible] / mo
de modernis nobilibus / sed
de albane narrat [illegible]
de animalibus [illegible] Est enim aial
magnitudine [illegible] · cum [illegible]
omnium animalium · habens solum in aure
sole pelle [illegible] et [illegible] valde /
[illegible] al magne ire et ferocitatis
So multi potentes et magni
eum tangunt ubo dei ut eum conf
[illegible] i quis tamen
[illegible] sic sanant · stati clariat
et turbant / sicut eum sol in
aure tangit / quorum [illegible]
dici pt Ioh acts 8 / no e tibi
pars neque sors in sermone isto
Iustelle eum clarius et nobili
[illegible] videtur te esse
[illegible] / sz plati
sint mali et subditi boni
et [illegible] / quamdiu tn platus
tolleratur ab ecclia · maiorem
[illegible] honore et reverentia / qm
subditus [illegible]
e qr platus gerit vice dei / unde
deus i ipso specialiter honoratur
[illegible] subditum ad
honore sui plati / [illegible] e qr
platus est psona publica / unde
in ipso honoratur res publica et bo
tas eccie · q maior e quam bo
tas alicuius puate psone / Et ideo
convenerit plati prio dicere
q in fine [illegible] dicitur
fuit · qr [illegible] et ordo plati
e q̄ ordo [illegible] etiam
melior ceteris [illegible] · qm ordo
[illegible]
platus [illegible] ad virtutem sed
[illegible] virtute / Ampa
plato honorabilis [illegible]
digna [illegible]
e in aliis tamen virtutes efficiet
quam i ipso tum viciosus esse.

Addico

Sepio in platis sen prodono vi
te mordiate. to lcatus tu ab cetta
pc dz venari ut pmissu quo (et)
magis hij sut honandi qui vi
te merito: malos prollut simo
dup a honore sut dignu sz quia
plati. ctte pnig hor / et sp addit
etiam bonorum opu / digni sut
ut et p isto honent z de thilgia
pt intellgi dicitur bti pauli ad col p°
ut ambuletis digne deo p oia pla
centes i oi bono ope fructificates
et crescentes in oi virtute cofortati pas
potentia claritatis eius in oi patia et
longanimitate cu gaudio gras agentes deo pri
qui dignos vos fecit i pte sortis scoru i
qui digni de qbz sidel h accipi pt inna
quis de qbz fidel h accipi pt inna
lepere aut malitia hoim. ia magis
venant plati et psides tyrani co
qz in temporibus subditos no prite
si ia ut quint tyranipatos / opp
agant vita dea tiorem pponentes
pbito cu mortis laqueo fuerit capti
et cu invenit sup eos repetita
calamitas / et interitus eorum qi tepes
tas advenit. s. cu venit sup eos
tribulacio angustia. et p angustia
clamabunt et no exaudiet. co
qz exosam habuerit sapiam et
disciplinam. et qsilio spticiossacio
discipliam. et qsiliu sptieres ut
cotempserit. Et qr multi psidibus ut
coiptus hec malo accidit sicut
nocho e l. viz z ogathas. q et alijs
captis crui ad tabu tyranizavit
qz cogeret cu impetu cuiusdam de cu
cadit et gravi corpore collisoe
membra vexare. sb qz q sibi vide
batur fluctibus maris imperare
sup humana modu supbia reple
tus. et montium altitudines i statera
appede / te humiliatus ad tra i ges
tatorio portabatur ; ceu tarda vin
tatoria portabat / ceu ta de vin
te i semetipso co testans ita ut
de corpe impij vermes scaturirent
ac viventis i doloribus carnes eius
effluent

Odore et illius et fetore exercitus gravabatur
Et qui paulo ante sidera celi contigere se
arbitrabatur / cu nemo poterat propter
intollerantiam fetoris eum portare / sic
ergo cepit ex gravi supbia deductus
ad agnicionem sui venire. divina amoni
tus plaga et cum nec ipsemet dolorem fetoris
sui possit ferre / cepit post clamare ista
dicens justum est subditum esse deo. et
mortalem no paria deo sentire. orat
autem hic scelestus dnm a quo no esset
habiturus misericordiam et civitatem qua ve
niens co[?]... et civit qua vo
lebat ad solu deducere. optat liberam reddere (q. i)
et multa alia ad honorem dei facere promittebat
Sed qr hoc dolore corporis tactus no amore
dei pmittebat / no e exauditus / Deniq
tyrann pls arreptus paone spiritum sepi (q. d. ps)
[illegible] et tarde venerunt noscunt
nec intelligit ut bn ageret / Filius
esse quo facimus aliena pecunia tantum
Sic moderni psides et plati talia
i tamen retinent possunt eorum malus tantu
pervde / Sic timendu est ne malicia
tempis et defectus fervoris spiritualis et
temporis et defectus fervoris spiritualis et
mundi senescente malis temporanea q
tyrannice assumpserunt i mulg mu
tave / et id cu morte punch ang
tatu / et id ex morte puch ang
no tam ex ouc de hoc mundo qm volet
copulent de corpe / et sic pectora quorum
absque spe et vero dispone moriuntur (p liberi)
sunt ca tanti pecunie sic / hoc vivis
Eq e tanti pecuni sic / Et
et honor appetitus inordinatus / Et
et honoris superflua cura amor terrenorum
corporis superflua cura amor terrenorum
et sollicitudo nimia i[?] repleta dr i
hui plecte aures vestras vos qui plati
estis alijs adquid ad audiendu
ad disciplina morum pla
sapiam et ad disciplina morum pla
cet vobis i tronus nationum placeat
honores vobis. placeant ordinate no
lite extollere cor in altum si humilitate
sub potenti manu dei / qr et si estis
sub potenti manu dei / Si vobis
exaltati ita apud homines si vobis
ipsis placebitis. tiore dei postgaudio
et humilitate cordium vestrorum amonetis /
et magis timete / qr videt impiu sup (ps[?] ria)
exaltatum et elevatum / transivi et no
erat inventus locus eius / qr gaudiu
ypocrite ad instar puncti dicit Job (xx) de
sicut nabuchodonosor et rege de q° daniel e c.

r. 6

17

cum tamen apud principem exaltabatur
Et populum videt Sed interpretatio Da-
niel dicit Tu es rex qui magnificatus
es et invaluisti et magnitudo crevit
et pervenit usque ad celum et potestas tua
usque in terminos universe terre Addit Eici-
ent te ab hominibus et cum bestiis fera-
que erit habitacio tua et fenum ut bos
comedes et rore celi infunderis septem
tempora mutabuntur super te donec scias
quod super te deum celi et terre Ecce quo
[illegible] humiliare scit superbiam
Deus deus humiliat [illegible] superbiam
filiorum hominum Unde sapientie vi Data
data est vobis potestas a domino et virtus
ab altissimo Non enim scio reputet superbiam
[illegible] cum homo clarus [illegible]
[illegible] occidit corpus [illegible]
[illegible] humiliari [illegible]
[illegible] de manasse rege [illegible]
2 paralip 33 c
plagas [illegible] Juda et habitatores ierusalem
[illegible] mala super eos gentes [illegible]
[illegible] captum ab hostibus vinctum cathenis duc-
tum in babilonem Et oravit dominum deum
suum [illegible] valde coram deo
patrum suorum [illegible]
et obsecravit intente et exaudivit
orationem eius [illegible] eum in ierusalem
regnum suum et cognovit manasses
quia dominus ipse est deus postea multa
bona faciebat usque in finem dierum
suorum Et quia sic humiliatus fuit
[illegible] apud dominum deum suum
cognovit eum quia omnis potestas
a deo est [illegible] ab altissimo
Unde ad Ro. 13 Non est potestas nisi
a deo quia a deo sunt ordinata
[illegible] qui resistit potestati dei or-
dinationi resistit [illegible]
[illegible] acquirit Et
[illegible] plate quia potestate [illegible]
[illegible] obedire nec indignatio dei [illegible]
[illegible] potestate [illegible] a deo
[illegible] fuerit opibus
[illegible] in districto dei examine [illegible]
[illegible] regebat [illegible]
[illegible] altissimus
[illegible] opera vestra et cogitationes
[illegible] mutabitur [illegible]
18 Filii dan invenientes [illegible]

sacerdotem dixerunt ad eum Quis te
huc adduxit Quid hic agis Quid
ob causam huc venire vo-
luisti Moraliter Per dan interpre-
tatur [illegible] intelligitur
[illegible] sacerdote [illegible]
[illegible] Quis te huc adduxit
[illegible] ac vita intencio [illegible]
[illegible] Quid hic agis [illegible]
an amando et [illegible]
do vita operis [illegible]
[illegible] forte voluptuo-
sa [illegible] vitam et ambicio-
[illegible] agitatus [illegible]
[illegible] opprimendo Quam ob
causam huc venire voluisti
an ut [illegible] velis [illegible]
[illegible] exaltando [illegible]
[illegible] pro dei amore [illegible]
[illegible] et gubernando aut
ut gloriam in honoribus [illegible]
avariciam sectando [illegible] quod
[illegible] potest [illegible]
[illegible] quod dixit ille
qui est [illegible]
[illegible] nulle [illegible]
[illegible] quo [illegible]
[illegible] imperiale [illegible]
[illegible] ligatis manibus
[illegible] et pedibus [illegible]
Ecce [illegible] precedentes
singuli [illegible] hominem [illegible]
[illegible] ut statum [illegible]
[illegible] agentes
[illegible] 26 [illegible]
[illegible] regimine ad col-
[illegible] et
[illegible]
[illegible] plati [illegible]
[illegible] eminet
tanto [illegible] debet
[illegible] vincat nec in
delectatione [illegible] rapiat nec
[illegible] regere non
possit [illegible] libidine [illegible]
[illegible] Subdit Hec dicit

[illegible] arguebat nulli parcebat [illegible] sanguine eorum platheas ierusalem [illegible]
[illegible] captum

regni potentiam regere noverat
quod elationem causare potentiae scit
in crispitudine invicta vincebat. Quando ducem
non est exaltatum cor meum, quamque
in eius humilitatis augustijs subiungit
neque elati sunt oculi mei. atque
addidit neque ambulavi in magnis
neque in mirabilibus super me. Et adhuc semet subtilius
inquisitor discussor ait. Nisi
humiliter sentiebam sed exaltavi animam meam.
Quibus contra cogitationes suas a fundo cordis examinans
subiungit. Si non humiliter
sentiebam sed exaltavi animam meam.
Ecce humilitatis hostia ab intimo
cordis oblata crebro replicatur
et iterum atque iterum confitendo offertur
nec cessat cumque multiplici loquens
iudicij sui oculis ostendat.
Et quo istud sacrificium deo
placere cognoscat. quod in eo spiritus eius
tanta iteratione vocis immolat. Tanta
quippe in vicina est superbia potentibus
et pene sibi rebus affluentibus
elatio socia. Et saepe honoris
abundantia dominii dat tumorem.
Cum vero est cum in cordibus subli-
mium regnat humilitas inventa
est per parandam est quod potentes
quanto cum humilitate sapiunt. culmine
excelsi et quod longe ponitur virtutis
attingunt. Et quantum tenendo cordis humi-
litatem ad iungunt. Et recte hac
virtute dominum quis quotiens placat
dicitur ei sacrificium potentes of-
ferunt. quod raro invenire potest.
Subtilissima namque ars vivendi
est. culmen tenere. gloriam premere.
esse quidem in potentia. sed potentes
se esse nescire. ad largiendum bonum
potentes se cognoscere. ad reprimenda
noxia. se quod potentes valet
ignorare. Et quia deus non despi-
cit potentes sed si cordis humi-
litate non superbiunt. si elatos
vituperat eo quod in se despiciunt.
unde dicitur Job 36 Deus potentes
non abiicit cum et ipse potens sit.
Quod expresse videtur aut illud

Deum quippe imitari desiderat qui
fastigium potentiae. aliorum iusti-
tiae utilitatibus et non suis lau-
dibus elatus administrat. Omni
platus rector prodesse appetit. non
preesse. Honor namque elatio. non
ordo platis in conscientia est. potentiam
deus tribuit. elationem vero potentiae
malitia nostrae mentis invenit. Tol-
lamus ergo quod de nostro attulimus. et
bona sunt quae deo largiente possidemus.
Non requirat iusta potentia. sed
actio prava damnatur. Dicitur ergo
iusta agere et prava devitare ut
sit in via vitae conditionem ornat.

Qui cum essetis ministri regni illius
non recte iudicastis. neque cus-
todistis legem iustitiae neque secundum volunta-
tem Dei ambulastis. Postquam declaravit
malorum iudicum futura poenam
et accusat et appalat futuri poenae
causam. Et causam praecedit primo ostendit
quod mali iudices platos et dominos
vocant iustitiae debitores. secundo ostendit in
quibus sunt iustitiae transgressores. Quia non
recte iudicastis. Primum declarat per constructionem
obligatur ad ministerium et quod facit pactum
cum deo. Nam omnes prelatos iudices et
superiores facit pactum cum deo. scilicet deo
ut sint ministri regni id est gubernationis et curae
sub deo. Ergo quod obligatur ad hoc. Prima ad Cor. 4.
Dispensatores ministratorum sunt et ideo quia
vero terrena ad deum ministri obligantur
sicut de deo. Et istud obligatorium est
infixerat cum dicitur cum essetis ministri
regni illius. Secundo marte gelidi ostendit
esse iustitiae debitores. Constituit
quod sub eo. est iustitiae debitor
quia et sunt ministri regni dei et curae
et omnes sunt. Sic nos consistit homo ut ministros
1 Cor. 4. Sic nos constituit homo ut ministros
Christi et dispensatores ministeriorum sacramentorum
dei. et sic sunt prelati quod omnes ministri regni
dei. et sic sunt ergo et mali iudices
sunt debitores iustitiae. Ergo et mali iudices
sunt iustitiae debitores. quod est propositum. Secundo ostendit
quod sunt iustitiae transgressores et hoc per tria
primo quia male iudicaverunt vivos. Secundo
quia iniuste possidaverunt iustos. Tertio
quia male regulaverunt seipsos. Quantum
ad primum dicitur. non recte iudicastis. Quantum
ad secundum neque custodistis legem iustitiae

quitur ad 2m neque si non recte dei ambulus
dicitur ergo eius patet non recte iudicasse sicut
ad corrigit l. pd dei bequaque et aug
et habetur in can. xi q. 3. Quatuor modis
humanum iudicium pervertitur: timore,
cupiditate, odio et affectione vel amore.
unde dicitur xi q. 3. quatuor modis humanum
iudicium pervertitur: timore dum metu
potestatis alicuius veritatem loqui pertimescimus;
cupiditate dum premio animum alicuius corrumpimus;
odio dum contra quemlibet adversarium
molimur; amore dum amico
vel propinquo contendimus prestare. Hec Item iudi-
ces etc. non recte quidam propter predictam pravitatem
cum quidam propter pravitatem intentionem
dum propter debitum ordinem procedunt. ut patet
contra quod dicitur de re iudicata. i. Ita proinde
ministros audientes ut magnum: ita accipiantes
magistrum presentia quod dei iudicium est.
Lege ista omnes iudices attendere
debent qui dei iudicium faciant. Sicut
recte deo vellet facere
et debent facere. quod deus vellet facere
sibi esset etc. Alii non recte iudicant
sive procedunt cum quidam
sunt propter pravitatem intentionem
ut vale vel infamia vel
remuneratione. contra quod loquitur est hec
in pecunia contra quod loquitur est hec
in canone xi q. 3. Cum non recte cum iniuste
iudicat. et premio remunerationis
recte iudicat. et premium iudicium precedat, quod
apparet fraude, iudicium precedat, quod
iustitiam quam ex iniusti debuit. accipere
iustitiam quam ex iniusti debuit. accipe-
tamen pecunie vendidit bona male vivit
quod temporali lucro iuste iudicat:
qui talis quippe ad veritatem, non iuste
talis quippe ad veritatem provocat. quia
defensio si amor pecunie provocat quia
si pecunia nummi cooperitur. consilio a iustitie
defensione discedit. Item Item ita
defensione discedit quia iudex propter nummum iustitiam faciens
et qui iudex propter nummum iustitiam faciens
dampnatur quanto fecit de eo iudicare qui
propter nummum iniuste iudicabit. Item
quod non recte iudicat propter
sive quidam qui non recte iudicat propter
ordinem debitum pretermissum. Item cum
ordine debito pretermisso Item cum
quilibet sit in superiori contra potestatem. Primo
iudicare neophitos et postea alios
condempnantes nos esse hereticos et non deos
a duobus. i. de con. xvi. Si neophitos
dividicatur non utique iudicatum:
iudicaturus debeat esse qui alios iudi-
care debet ut lucide declarat. Ambo
sui pedes sibi immaculati. Et habetur
in c. 3. q. 1 Iudices unquam 1c aliud ver-
Veronensis

qui canonum est commendatur

quod non habet qui in se ipso condempnet
iudicat ic qui non agit causam quam
in alio puniendam putavit. ut qui
de alio iudicat et se ferat punire
iudicat ic qui ad puniendum nullo
odio nulla affectione. ita bonum te-
dicatur. Item pro ignorantia bonus iudex
nil ex arbitrio suo facit. nec ex
domestice voluntatis proposito, sed iuxta
leges et iura pronunciat. Scabinis
vel statuta iuris obtemperat. non in-
dulgeat propter voluntatem, vel paratum
vel premeditatum de animo proferat
sed prout audit ita iudicat. et prout se
habet natura ita disponit. Item C. i. De neque
custodiri legem in se. ubi ostendit
eos fuisse iniuste conversos, qui
iniuste spoliaverunt iustos iu-
dices quam male iudicat. frequenter
iniustum a bonis pueris spoliat. Quod
dicitur doctores concordant. Item
tenetur pecuniam et ita malitia
quam ex iuris ignorantia tenetur ad
restitutionem et ad totum interesse
parti lese. nisi posset inducere
illud pro quo iudicavit minus iuste
ad satisfaciendum parti lese. Item istud in-
telligitur de iudice ordinario vel
delegato. et sponte se ingerente
vel acceptante potestate delegationis
propria. Si vero ab superiori fuit
compulsus ad iudicandum et petit
habere consilium a iurisperitis. apposita
diligentia quanta posset ad bene
iudicandum. talis licet fuerit
iniquum pecuniam non tenetur ad
restitutionem. Quod si fuit negligens
in petendo consilium a iurisperitis
cum eos posset habere tenetur. Adhuc
alii notant quod prout dicitur de pena
et remissione iudicis dicitur in novellis
innotescit. C. ut cum i. Item si iudex
certa ordinarius vel delegatus
contra consilium vel iustitiam conscientie
ne propter alterius in iudicio gratiam
fecit propter gratiam vel sordes ab
(vel propter) umma

prout dicitur de pena et de re iudicata Clementina libro sexto

prout dicitur de pena et de re iudicata Clementina libro sexto

contra de officij p̄ alia nouerit
se suspectum. ad extimatores litis p̄ti
qua legit in titulo de contrahenda
emptione durante suspeccione. invenit
se dimis. iram est. et ideo eo
soli p̄ua dispensabatur. hic / Ecclesia
illi qui iudicibus tractant / tale co
rnicendo vel supplicando vel infor
mando. bene est caue dic. ne sint
causa. quare iudices a vite de
clinent vel p̄t eorum consilium vel
p̄ces. vel suggestiones alias
grauiter peccant. et ad restitucionem
vero lege tenentur. Ecclesia quid sit
a iudicibus rogatus boq bilium
3. de offic. c. 2. Ecclesias a
maioribus accipiunt more roga
di iudices. si eum more tenentur
que salua fide facere possint. ita
si ea facienda sint quod alij vo
lunt. non autem tales si contra
rias putanda sint Ecclesia hoc at
qui iudices lege iuste custodiat /
obtineat ista tria vz. consump
tam causam discussionem. facile ere
dulitatis cognicionem. delibata sine
expoliatione de p̄o et fide d. job
xxix Causa quam nesciebam di
ligentissime inuestigabam sup
p̄o dr 6 q. i. xix causa c. 16.
Ecclesia nota causa tarde credenda
sit cum audiuntur et causa p̄uici
da eorum vanitate cognoscitur / fati
litas eius credulitatis sepius fal
dare iudicium sed putifare p̄n
cipe milicie pharaonis pertinet
gen 39 cum nimis credulo
vbus coniugis sue contra ioseph
carceri mancipauit. Ecclesia de fort
tanpas discucienda i. iudicio
eorum hoc de deo nostro quod cum
omnia nouerit vt dicitur gen. 18.
clamor magis Sodomorum et
gomorrorum multiplicatus est et
peccatum eorum aggrauatum est ni
mis descendam et videbo vtrum
clamorem opere compleuerint

4 q. vel ad mi

an non sit ita vt scias Ecclesia
vnde agit in historia Ecclesiastica d. p̄ic
ꝑ c. reliquia vnde q. d. q. a
ca homi non du credere quum ple
tis sit a quia iudices tunc sibi so
li notam p̄uire non sit hic. Ecclesia
historia italia corum ad idem soli vij.
causa dicit quod dispensauit causam
mulieris quam iste extrema de ad
ulterio accusabat p̄o eum inclinans
se deorsum scribebat in terra digito Ecclesia
nusquam engelus dr cum causa sit
peccato et vnicus peccato hic Ecclesia vnde scri
bebat in terra. Ecclesia quod moroso
sunt cuique fucare voluit Ecclesia
dicit causa mulieris dispensauit Ecclesia
ad scribebat consciencia eorum non
ad scribebat quod in eadem scripsit
hec dicit hic quedam quod cum idem scripsit
quod eos ruddit vz. omni sine peccato est
vnum testis glo. dr quod scribebat pecca
ta eorum vt quilibet legeret sua / dr eos Ecclesia
eorum vt quilibet legeret sua dr eos au
bos et c. i. in glo sublicat quod non
scripsit id quod sciebat terra terra.
absorbe hos viros abdicatos
ieremias in quadam epistola ad hyeroniam
vel vellet quod scripsit sic / terra terra audi
sat sicut hoc ego q. v. p. doctrina
cum tunc peccatorum sine qua iudicium
iuste ee non sit dr cum quod iudi
cium sit actus iuste tria concurrunt ꝑ
quod procedat ex inclinatione iuste Ecclesia
quod procedat ex auctoritate nunc Ecclesia quod fe
ratur secundum rectam rationem Ecclesia fuit
secundum rectam iusticie. dr iudicium peruer
sum vel in iustum Ecclesia si sine auctoritate
ut in iustum Ecclesia si sine rectitudine
dr iudicium vsurpatum Ecclesia si contra rectitudinem
rectitudinem perfectam examinationem / dicitur
iudicium temerarium et fatuum Ecclesia
accusat malos iudices dicit quod male
se regulauerint per ipsos viam dr non se
voluerunt ambulasse dr xij no
lite conformari huic seculo sed reformamini
in nouitate sensus vestri vt probetis quod sit
voluntas dei bona et beneplacens. ex ista
non eundem iudices conformare huic seculo
si stare solide i rectitudine. ut sicut sit in
iustis quod hij alios ex officio scrutare viu
dr hic voluntas dei scripto vita

ut absorbeat vos afflictio etc. ut post
unum gradum unius uas suum possidet
in sanctificatione et honore. non in passione
desiderij sicut gentes que ignorant deum
De imperatore theodosio et beato ambrosio
episcopo notabilis est historia quam ponit
nono libro hystorie tripartite c. ix Cum
enim apud thessalonicam quidam iudi-
ces fuissent lapidati indignatus
theodosius omnes passim interi-
mi iussit. non precedente examine
iudicij ita ut septem milia occi-
derentur post hec venit imperator
mediolanum. ubi preerat ambro-
sius Cumque in die sollempni imperator
ecclesiam ingredi voluisset. foris
ad ianuam ambrosius eum prohibuit
et ingressus obviavit talibus eum ar-
guit Et inter alia dixit imperatori
sic Qua inquit pacem oculis
post tantas iniquitates Cum ibi
respondit per plagam Audio
Quod etiam sit in digestis potestatis apostolus dicens
in terris. est tamen minister suum regem
voluit obtemperare debitum suum ut capabe
eos in terra Cum esset minister id est ad
ministratores regni illius non recte
iudicastis quia hoc maiorem requiritur in
politiis. ne regnum dicatur tyrannides
neque custodistis legem iusticie. Congruit
quia aliorum iudicabitis rectitudine a malis
Diligite iusticiam qui iudicatis terram
Et utique iusticiam diligitis ratione
ipsius. Et alia que in pro bono demum
dicitur. Et alia que in pro bono demum iudi-
allegantur in hoc uno Audi principes
quos constituit deus super capita hominum
nolite supplicia exigere. audiatis qua-
litate crudelitate de hoc patri / Considerate
super vos maiorem potestatem qui iudicabit
vos a iudicio dominantes. et tractabit
tribus terribiliter / exaltatur non est cap-
tionibus condempnabit severitate iudicij
tamen / Dampnabit ... tyrannum / Et principes popula fal
lit sunt vallati. sed in throno regio sunt
Et iniudiat divinam torchie
Et sublimius exima potestate nobis va-
lebit divine potestati contraire. potestatem
enim qui resistit / sublevat ego sed principes

et

terrenam potestatem dei / nec per inobe-
dientiam sint superiori potestati inobe-
dient et alludit qui ipsi se non
agunt dominum dei potestatem / hoc
inquit specialiter / qui vos manasses
ipse ipsi sibi divinam potestatem vos considerant.
ipsum divina potentia conferuntur capti
tati subiciat Et oculata d. Opu-
tiores cogitate super vos magestate
divinam. ne super vos eiciat divinam
potestatem. ne vos in fine subiciat
servituti Et ulterius non iudicare
terram nisi non iudicate terram corda
vestra Et ulterius provenite ad terram pa-
cis Est autem sed aliud terra corporis et
terra quam terrinunt et qua continet
et qua gratia / supra et multis et et
terra et cadam sed corde vestro. Quod
et colenda terra est qua quoniam et
est inhabitanda a incolenda Ergo
non male terram custodit. nec hostes
non invadat. nec hostes intrare ex-
invadat. nec noceri per dat.
dat innoxios / nocivos perdat.
incarcerat a potestate Et custodiens
dominus terram corporis sui nec hostes id est dyabo-
lus terram lucratur hic per vel. totos con-
turbat / terret ex nocivos per-
bis et actibus ... tyrannum id est
motus carnis. ... tyrannum id est
fornites incarcerare / nec liberat va-
get regalas cogitationes potestate opprimat
hocudo ne invalescant Et per Iudicem
terra in talis dominatas inhabitacionis id est
iustus / aliquis sit imperantes ut
milites ut officiales alij obtempe-
rantes ut plebei et humiles Et itera
tes. ut plebei et humiles. Et corporis
corporis sui dignitas. et ordinans
motum ponens sic motum vos qui
impetus. et morbi supervalentes qui
operi et motu carnis que obgrata
Et sic ad pacem. hec talis laborare
decet principes / ita et ad finem cor
suis tranquillitatem / Ad principes dicitur
Erudimini qui iudicatis terram Erudimini
erudimini iudicijs carnalitatis id est quia in
carne iudicijs carnis / Iu-
stus dampnatur iudicijs carnis / Iu
voluptas vestra dampnatur / nec habens
traheret de celo. scilicet continues ...
omnis enim cum hoc principes. tunc
cum paupertate iudicabit in iudicio generali
sed malam ... Et imperat
iudicaveritis pauperes Et terram non dap
nationis / Et iusti non iudi-
cant terram. iudicabor in terra aliena
sed in terra miserie et tenebrarum ubi

vbi sola miseria regitur et vbi nullus
ordo sed sempiternus horror inhabitat
Subdit Dyonisius tunc puerpetam
non iudicat et honestum secundum omnes.
Considera quoque terrenus honor non est
nabilis sed fortune / vanum sunt ho-
nores et lubrici / carnis probat vani-
tate nutabilis / omnes reges
cum honore deducuntur ad tumulum
familia stipati multa / et plurimum
lucubl. Scalbant tumulum et
corpora cum quadam superstitiosa fe-
licitate deducuntur ad sepulcrum
quamuis anime hominum catherva
demonum vallata cruciantur
miserabiliter in gehenna / vbi tunc hon-
orem plorare. vbi aura plorare. vbi
turba familie. vbi splendor
diuitie. vbi nobilitas generis
vbi fecunditas prolis. vbi pulchritudo
corporis ista non proderunt post mor-
tem animabus miseris. sed cadunt
eum in angustia doloris Bernardus
sequitur talia ad accidunt quo
puniunt eum quod non secundum deum voluit
ambulasse / putabat se hic
fore meliores. cum tamen aliis
fuerint equales ut secundum virtute
meliores. Nam delectantur preesse
aliis. Singulariter gaudet cul-
minibus. et non equalitate conditionis
cruciant eorum corda. hic quoque
qui dilabuntur in culpam vnde dicit
beatus Gregorius xxvi moralium c. xx. Sepe
tumescentia rectorum corda subditis
dum preesse delectat licenciat eos Deo
cui dicitur rege apostata / Rug-
 quoque cum superbia rectorum tociens
ad culpam apostasie dilabuntur.
quociens preesse hominibus delectati
honoris sui singularitate leta / Sub
eo esse quod non considerat. Et quam
alius qui non sit equalis ex-
ultat. vnde quia et dicitur rectorum ra-
dix pullulat in corde regentium /
nisi ex imitatione illius qui
despectis societatibus angelorum dixit

ascendam super altitudinem nubium et similis
ero altissimo / Contra vero magis quoque non
quodam et tollitur in eo quod rectores regentes
cautius per lapsum superbie assumi-
tiones sumunto separatim / et cum equales
sibi despiciat subditos. ab superbie se-
dicunt sub quo omnes equales sunt. non
agnoscit / vnde dicitur Cui dicit rege
apostata Contra vero deum dirigendo
perit. Ideo siue superbie. subditos
ad impietatem trahit apte eos subdi-
 quoque Cui vocat duces impios Iob
ad viam namque impietatis non ducunt
sed subditorum oculis. similiter et eorum demon-
strarent dum prelati e impiis. quia a-
cumine vitatis excecitat. et dum
ipse in precipitia ruit. ad abrupta
sequentes inuitat dum e impiis.
quod priores eorum via audit erroris /.
Paulus dum impiis et metuebat
dum preesse sue cercius negare videbat
et nec querens ab hominibus gloriam. neque
a vobis. neque ab aliis. cum possimus
oneri esse ut Christi apostoli. sed facti sumus
paruuli in medio vestrum / paruulus pau-
lus in medio eorum factus fiat / quod ti-
mebat ne si inter discipulos. homo
rectus siue regimus recidaret. Et clarius
eos audiret timebat nimirum ne dum
ipse sibi potestate pastoralis postea quam
suos subditos per abrupta sequitur. et
ad impietatem sequentes duceret. quod preces
officium superbiens / Sed valde est vt is
qui preest. quod est a subditis reprobat. solet
qui preest. ex quo se priuat ruine. quod ipse
attendat. et quod se priuat ne tamen. quod prelatus est
vigilat in speciat ne ideo. quod prelatus est
intuetur / ne intra debite potestatis
immoderacius exigat. ne disciplinam
imus. mitetur in rigorem superbie / et cum
apertius subditos restringere potatur. inde-
magis intuetur corda. putatur / ne
vt deum e impios duos. per officium
perpetuo computat / non aut hominis du-
pietatis superbie. quod negare honores. sine
viuendo preuenit / ne quod in se nolit eligere
ut hominum culpam corripiat. quod reprehendi
debuit ipse committat. Gregorius xxiii. Et quia
interdum rectorum officium superbire debeat
non claruit / Et quibus debemus rectoribus stat
dixerit deum et si vita non currere
priorum argumentis ut deo placeant Gregorius xxvi
in ii Anno

Horrende et ci-
to apparebit vobis quoniam iudicium
durissimum in hiis qui presunt fiet.
Exiguo enim conceditur misericordia, potentes
autem potenter tormenta patientur.
Declarat causas propter quas mali iudi-
ces merito poterunt accusari. Sic
exequitur de pena qua inclusi[?] iudi-
ces [illegible] et tangit duo facit
prima pars [illegible] fiet et in secunda parte
[illegible] secundo quod fiet sine parcere [illegible]
[illegible] non enim subtrahet. Circa primum duo facit
primo ostendit quod contra malos iudices fiet
secundo ostendit iudicium ad singulos distincte. Secundo ostendit
quod hoc fiet ex [illegible] ibi exiguo
primo ad primum dicit horrende et cito
quasi dicat vos qui non horribiles
apparebitis pauperibus et innocentibus et
aperte parcitis nobilibus et vultis famulari
potentibus muneribus et ad adulacionem
[illegible] ditati peccatis et hic da-
bitores mundanorum. Ostendit [illegible] et
debitis [illegible] caute quia iudices
horrende et cito apparebit vobis.
Horrende et [illegible] caute quia habetur [illegible] horre-
ndum est incidere in manus dei viventis
[illegible] faciet vobis iste iudex [illegible]
[illegible] suppliciis ostendendo primo non quo
[illegible] secundo [illegible] actum quem
[illegible] iudicium [illegible] et
[illegible] qui iudicium [illegible] platis
quo [illegible] modo faciet in [illegible]
ostendit per verba horrende et cito ap-
parebit vobis. Ubi [illegible] ad
[illegible] ad malos iu-
dices et platos [illegible] bonos
apparebit benignus et malignis austerus
[illegible] vobis malis iudicibus
[illegible] in [illegible] quia
potest [illegible]
[illegible] apparebit [illegible]
quia cito [illegible] vobis [illegible]
[illegible] vigorem quia [illegible] absconditum [illegible]
[illegible] vobis [illegible]
[illegible] et non [illegible]
[illegible] potentes [illegible]
iuste [illegible] ubique [illegible] iudices
et mali [illegible]
imperat [illegible] non [illegible] pietati si [illegible]

[illegible] non amore [illegible]
[illegible] vallis [illegible] gehenne
et [illegible]
Sic [illegible] pastoribus [illegible] pasce-
bat [illegible]
a pastoribus [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et quod crassum erat [illegible]
[illegible] non pa-
[illegible] non
consolidabatis et quod [illegible] non
[illegible] quod fractum est non alli-
gastis et quod abiectum est non reduxistis
[illegible] non [illegible]
[illegible] imperabatis eis [illegible]
[illegible] iudices [illegible]
[illegible] ad eos [illegible]
[illegible] apparebit [illegible]
[illegible] turbabuntur [illegible]
[illegible] malos [illegible]
[illegible] iudicii [illegible]
[illegible] dies [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] tribulacionis et [illegible]
Johel 2 [illegible]
[illegible] magnus et horribil-
dies domini magnus et [illegible]
veniet [illegible] horrende [illegible]
[illegible] corporis
[illegible] veniet [illegible]
quia cito [illegible]
venire cito [illegible]
veniendo [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] abutitur [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] sanguinem et [illegible]
[illegible] non dimidiabunt dies suos
et apocalipsis 22 ecce venio cito et
merces mea mecum est reddere
[illegible] opera sua [illegible]
[illegible]
[illegible] filium
[illegible] veniente in nube [illegible]
[illegible] magna et maiestate
Luce 21 [illegible]
[illegible] oculis [illegible]
non [illegible]
racione [illegible] 7 [illegible]
ut [illegible] et [illegible]
[illegible]

[illegible] gallici

nescio dum et ipse non dixtam
si te manet ouidet se eis. Aba-
cuk 2. Adhuc visio procul et ap-
parebit in fine et non mentietur. Si
moram fecerit expecta eum quia veniens
veniet et non tardabit. Et ideo
veniet contra malos prelatos sicud
qui fuit. Ecce ad hoc quod contento-
to modo faciet videamus iusta de-
[illegible]. Si putas de malis prelatis quod
te iudicium durissimum in hiis qui
presunt fiet. Iudicium fiet durum pro eo quod
male intraverunt, durius quia male
rexerunt. [illegible] erit triplex quo-
modo intrasti, quo rexisti, et
quomodo intrasti, quo rexisti, quomodo intrasti. Per
simoniam vel violenciam per stam
[illegible] sine perdonaria. Quo rexisti
[illegible] iuste et [illegible]
[illegible] lubrice. Avari-
cie. Quo rexisti [illegible]
ambicione, gulose ad [illegible]
adhuc durum iudicium fiet [illegible]
durius malis religiosis. Durissimum
[illegible] prelatis. Dura quod quia a pau-
peribus corporis [illegible] durior quia
[illegible] pauperum [illegible] durissima
[illegible] pauperum de [illegible] elemosinis
quod et [illegible] non fuerunt [illegible] dura quod fiet
non pavcerunt subsidio
quod omnes [illegible] non pavcerunt
[illegible] durior quia non pavcerunt
verbo doctrine. Durissima quia non eos
pavcerunt exemplo bone vite. [illegible]
dura quod quia bonos non confovuerit
durior quia malos non [illegible]
durissima quia [illegible] non [illegible]
[illegible] scandalosam agendo vitam.
[illegible] durissimum iudicium in hiis qui presunt
fiet [illegible] quod fiet iudicium con-
[illegible] prelatos cum sint districtos [illegible]
[illegible] declarare quod hoc fiet [illegible]
proportione [illegible] cum iustum quod se-
[illegible] pena prelati ad penam subdi-
ti, culpa prelati ad culpam subdi-
ti sequitur. [illegible] illa proportione in qua
culpa prelati excedit culpam subditi
iustum est quod pena prelati excedat
penam subditi. [illegible]
[illegible] maior [illegible] non potest
vocari iudicium durissimum quod a
[illegible] infligetur prelatis [illegible] quia

de [illegible] magna potentes
potenter tormenta patientur. Glo-
sa: id est ei qui [illegible] peccaverit [illegible]
fragilitate conceditur misericordia, id est minor pe-
na. Sed potentes, id est prelati, [illegible]
[illegible] ad [illegible] obligati, potenter,
id est habundanter tormenta patientur. Apoc.
xviii. Quantum se glorificavit in diviciis
tantum date ei tormentum et luctum,
quia in corde suo dicit: [illegible]
[illegible] sedeo regina et vidua non
sum, et luctum non videbo, [illegible]
poni potest de anima prelati [illegible] sicut
sub durissimum in hiis qui presunt fiet.
[illegible] prelatus [illegible] quod [illegible]
et [illegible] per [illegible] infectos [illegible]
per [illegible] occupatos [illegible] per [illegible]
passiones [illegible] per iustam correctionem
[illegible] [illegible] et [illegible] per [illegible] in-
[illegible] sap. 6. Diligite lumen
[illegible] qui presunt [illegible] cum sunt
ille stelle [illegible] per [illegible] po-
sui stellas in firmamento celi ut lucerent
super terram et preessent diei et nocti, diei
[illegible] et nocti, id est laycis. Gen. 31. [al. 22]
[illegible] c. 22 [illegible] qui subest [illegible]
ad [illegible]. Restat procul dubio ut ibi
qui preest [illegible] ad [illegible] qui
subest [illegible] obtemperet. [illegible] qui
[illegible] cura sollicitudinis impediatur
in [illegible] Joel 2. Sol et luna
obtenebrati sunt et stelle retraxerunt lu-
men suum. Sol et luna sunt prelati [illegible]
iores. Stelle sunt curati et minores.
[illegible] quod [illegible] per [illegible] occupa[illegible]
[illegible] temporalia [illegible] peccando
[illegible] iniustitia et [illegible]
[illegible] sollicitudine [illegible] talos
[illegible] cum [illegible] honore [illegible] 1 Thimo. 5
[illegible] digni [illegible] honore [illegible]
qui bene presunt presbiteri duplici honore
digni [illegible] maiori quam laborant
verbo et doctrina. Et [illegible] 1 Thess. 5
[illegible] vos fratres ut noveritis eos qui
laborant inter vos et presunt vobis in
domino, habeatis illos in caritate et
[illegible] opus istorum [illegible] habere cum eis
[illegible] prelatus [illegible] per [illegible]
ut [illegible] pupillos [illegible]
[illegible] potentes sunt ad omnes [illegible]
[illegible]

de plato

[illegible]

de plato

Que fuit [illegible] tuis [illegible] Job [illegible] clamat [illegible] deflent

2

3

typus id est figura [illegible] vel statua
typus [illegible] herba [illegible] ab aquis inflatur [illegible]
[illegible] ambrosie

Se ꝯo^c no solu constituit principes
etc sic. sed petrus. ut qui infimus fue-
rat. et ceteros indignicat. compassi-
one sequitur obtinuit / et sibi ergo etc.
cleapa ꝑcat omnibus quem tenuit abraha
elea ꝑcat in hospita da mei pasca et
designat platum ꝑcurris dispensatum
etiam pascuam sed subditi unde bernardus
super cantica. discite subditorum
matres vos esse debere non dominos. stu-
dete magis amari quam metui. et si
interdum severitate opus est. paterna sit
non tyrannica. matres sovendo. pa-
tres corrigendo vos exhibeatis / suppedite
ubera. producite ubera. pectora lacte
pinguescant. non typo turgescant
unde de priore de vilite corde
sedeat. Status ut ambitiosus prelato
et ad honorem i superbia extollitur
et tractatum effecta. non curat
proficere sigla persone. ꝑpulit se melio-
rem. qui erit se superiorem ad bonum
verum. que non facit gradus sed vita. non dignitas
sed honestas. ꝑores dedignatur amicos.
notos ignorat. hesternos contempnit
sodales / antiquos vultu avertit. et unum
ceteros erigit. fastum ostendit. grandia lo-
quitur. sublimia meditatur. subesse
non patitur. preesse molitur. ꝑceps et
audax. elatus et arrogans. quis
et importunus / unde de tali malo
ei prelatos fiet iudicium durissimum. Ita
lationis dabitur premium maiorum. Unde
augustinus in epistola huiusmodi / ubi est in hac
vita et maxime hoc tempore difficilius la-
boriosius et periculosius. episcopi officio
sed apud deum nil beatius. si eo modo
Sed apud deum nil beatius. si eo modo
militet. quo noster imperator iubet. Con-
tra quod dicit prelatus atque ꝑiusta contra
tos unde ut eorum ꝑ / ꝑpt piscibus maris
et volatilibus celi et bestiis terre
ris. et volatilibus celi et bestiis
omnibus reptilibus que mouentur in terra / Com-
mentarius maxime sunt rebelles et contumaces
tabilia ubi sunt superbi et ambitiosi
bestie terrene avari et petulosi reptilia
lubrici et libidinosi / quos omnes
debet prelatus iuste corripere et exemplis
Ad ꝑmiones adultos reducere. Unde
ꝑbat r. principes in iudicio penitent

Sed quidam sunt prelati milvis
qui non aves antiquas gallinas sed
pullos invadunt. Quidam etiam
sunt prelati instar leonis. qui non
leonem sed catulum verberat. Et prelati
moderni / non divites et no-
biles peccatores. sed pauperes ecclesia-
rum castigat. Sed de quo dolet
quod tales inter dominos sunt in ecclesia
qui sunt tenebre per ignorantiam. Ꝯ
per ignaviam. et vicosi per avaritiam
proximos per infamiam. Sed con-
tra tales loquitur Ambrosius in sermone
pastorali. Dicit. vix nunc sub celo
pastorale. d. vel vix sub celo ꝯ-
tellitur sacerdotibus. vel publi-
nius episcopis reperiri potest / et tu
digitis oculis demonstrem. digne
nostras quid sit. et quid sumus
professionem. accedit pacis quam nomen
deviuntur. ut nomen conveniat actui
et actio consonat nomini. ne sit
et actio publicius et vita prelimis
nec sit deifica professio. et illicita
actio / nec sit religiosus amictus
et irreligiosus profectus / nec sit gradus
excelsus et deformis excessus.
nec locutio similis columbina
et mente hoc tamen / nec ꝑ
seꝑ moribus omnia et feroci-
tas lupina. Despicit siquidem tangit
bernardus ad eugenium. Audi inquid
cantat meum quis planget
salutat. dolorosa res est. quidem
sumus in infimis gradus prima
et vita maligna / lingua mag-
niloqua. et manus ociosa: sermo
multus et fructus nullus: vultus
gravis et actus levis / caput canum
et cor vanum: facies rugosa
et lingua nugosa. Iugens auctoritas
et nutans instabilitas [Additio]
Si sedes ubi sit.
Talibus prelatus dicit ysaias et
ambitiosus etc. hec / Honorandi
et cito apparebit vobis. scilicet qui
ambitiose vivitis et iniuste
iudicatis. Ita iudicium durissimum
incurretis etc. unde augustinus
ergo et xps Complendo prinquus
prioribus. dicitur hic ergo inde se temperet
tiat / ut sibi et subditis provideat

+a spiritus reputat: comites / contempnit antiquos
ceteros extollit / cervicem erigit / fastum ostendit / grandia loquitur. prelatus insolens. subditos onerosus
molesta non sufferet / et cepta non differt. preceps et audax etc.
nutans : vacillans

ut bonum quod faciunt et intra
sinum mentis abscondant et tamen ex
eo ad incrementum sequentium exempla
rem operis impertiant, ut pro
ditorum culpas animadversione
corrigant, ut tamen per animadver-
sionis intuitum, ut quedam
leniter correpta tollant, nec tamen
discipline vincula eadem lenitate
dissolvant, ut quedam tolerando
dissimulent, ut tamen ea ultra dis-
simulando permittant. Quam igitur
laboriosa sit ista, et nisi di-
vina gratia fulciat, ad custodien-
dum difficilia [illegible] de adductu
districti iudicis liquet. Dicitur: Horrende
et cito apparebit vobis quoniam iudicium
durissimum in his qui presunt fiet,
quia et operis nostri. Anima ergo
plerumque per potestatem regiminis
ad culpam proprie elationis atque
apud districtum iudicem ipsa elatio
impietas estimatur. Unde dicitur: Duo
in Job dicitur: Qui vocat duces
impios. De ipso quippe ducatu
dum suscipiunt quod pro subditos
ad impietatem liquet. Sed magna
nobis curandum est, ut qui regendos
subditos preferimur apud se interior-
(ibus) ... in cathedra pas-
toralis sedeat similiter. Cum igitur iudicandum
ei a ceteris foris assistitur, vigi-
lanti oculo intrinsecus aspiciat
cui quisque iudici ipse de suis iudi-
candis assistat, ut quanto ne eum
eum quem non videt sollicitus
trepidat, tanto eum eum videat
securius evadat. Precepit ergo quando
ad satisfaciendum districto iudici
de sua tamen causa fortasse vix
sufficit, et qui regendos subditos
suscepit, reddende apud eum
rationis tempore, ut ita dicam, tot solus
causas habet quot nimirum cogitatio
assidue mente contorquet.
Unde suscepte ...
... tanto iam ... apostata
... impius vocaliter

quanto et cogitationes sollicita. Potestas quam
accepta est non habet, si omnes estate
nostra cum ut iudicem esse libet. Quicunque
tunc iudicem non libet intueri,
amari eum culpe nequeunt, quam studere
potestatis amore pretransire. Tunc solubiliter
potestas bene geritur cum non amando
sed timendo retinetur. Tunc ut ministrari
non valeat, oportet primum ut hac non
re valeat oportet primum ut hac non
cupiditatibus sed utilitas imponat. Ac
recepta et nec presumitur divine dedi-
secreti nec contra libidine amplecti, nec
a penis quibus quod humiliter suscipiat
sed divine dispensationi concordia fugiendo
totam premat. Ad eo in igne suscipiendi regimine
abiciat. Quo enim sunt ceteros ornatum
regimine delectatur, potestas ergo cum proprie
non libidine accenda est, sed contra longanimitate
tolleranda, ut inde tunc ad iudicium
levius sit. Unde nunc ad ministrandum
pateat, gravius innotescit. Quod
licet tamen non horrende apparebit in
dicendum, nec per regimine tormen-
ta patientur, sed vita et via comparatur.

Non abiciet potentes cum
et ipse sit potens, quia Deus qui est creator omnium
non valuit magnitudine cogitare,
qui pusillum et magnum fecit ipse.
Et equaliter est illi cura de omnibus,
fortioribus autem fortior instat cruciatio.
Cum declaratum sit quod ipse iudicabit
iniquos divites et pauperes prelatos
cum districtione, sed quia audit quod
quidem fiet, sive quasi displicatione
permittit eum iudicaturum, sed ipse benevolentia
violentia, nec deinde per impotentia
nec deinde per negligentiam dissipatos faciat.
Primo ergo ista tria excludit a iudice:
primo contra submissionem pauperes [illegible]
fortioribus autem [illegible] cum adiungit quod
sicut non potest impotentia tunc
temporis detineri, non abiciet potentes cum
ipse sit potens. Cautela enim est apud iudi-
ces iudicii quod potentiores recte sufficere volunt
iusticia non omnes iudicet et ideo hic aliquid
fuerit contra eum si ista cautela iudi-
cio valebit. Quod non potest potentia ab-
sentare. Unde

2 Cor. 7. ab nos maculari oz au e
beatus x° ut refert virginum perit grg. ij
to 3° c. pnc bo ei go deus non subtilit
per dispensacionem personarum acceptionem qz actum x de
ho e personarum acceptor deus ideo e qz
e Creator omnium et iustus dominator go
nulli faciet favorem ut 2 reg. xxiij
fortis iste dominator hominum iustus Ergo
te nulli parcet propter benivolenciam Nulli
parcet propter impotenciam sequitur adhuc de
q non verebitur magnitudinem cuiusquam
q. d. non dimittet propter honorem potenciam
regum vel principum vel alicuius creature
Alii ut ponam unius artificis tetatur de
eo quod fecit et pro dispositionem quam vult
quorum artifex potuerit e artificiato
suo Sed deus fecit pusillum et magnum
ut dicitur Sap. 6 quoniam ipse est deus ipse fecit
nos et non ipsi nos Ideo nulli par-
cet deus propter negligenciam / sequitur adhuc
et q. equaliter e illi cura de omnibus
et propter hoc non plus negligit pauperem
minimum quam alium ut Sap. 6 et Sap. xij non
e aliquis deus quam tibi cui e cura de
omnibus ut ostendas quia non iniuste
iudicas iudicium / Ergo ego Tob. causa
de prelatis ecclesie subiungitur contra
illis horrore at i. illis q. horrendis
etiam ius percuteret horror inflatorum
natum ut Deut. 27 dicitur principia
delicti erit plagarum modus Secundo
qr hic tactum e de personarum acceptione

Dub°. Dubitatur 1° utrum personarum acceptio
sit peccatum / Et videtur quod non / quia apud deum non
1 e peccatum Sed apud deum e acceptio personarum
ergo ipsa non e peccatum Ante probatur Cum
non dum nati fuissent ut aliquid egissent
boni aut mali ut propositum electionis permaneret
dei manet non ex operibus sed ex vocante
dictum e quod maior serviet minori sicut
scriptum e Iacob dilexi Esau autem odio
habui Secundo contra alium licitum certum
2 est consanguineis e acceptio personarum Sed hoc non
e peccatum quia caritas ordinata cogit alii
gratificari sed eos adeos. maxime autem ad
domesticos fidei et 1 Thim. 5 Si
quis curam suorum non habet et maxime
domesticorum fidem negavit et est infideli
deterior Sed domesticitas illa quam attendit
compagimi

Secundo preterea nobilitas illustrat
hominem utque nobili-
tatis e acceptio personarum et hoc ideo peccatum
quia tales sunt magis defendendi ecclesiam
quam alii. Et doctores sacri frequenter dispensatione
in dispensacionibus frequenter attendunt
ad nobilitatem. Preterea sicut dispensatur
cum eis quam cum aliis ergo omnia
sunt acceptio personarum. non est acceptio persone
peccatum Item et facilius dispensatur
cum divitibus quam cum pauperibus
qui tollerat nobiscum regnum per plebes
Item eligere minus bonum ad sublimia
terrena. ubi potest eligere meliorem
videtur quod e acceptio personarum Sed ab hoc
noto in electione potest licite facere
non secundum iura possent eligere bonum
quam electione cum dilecti. Ergo acceptio
personarum ecclesie in spiritualibus non e peccatum Item
statuta ecclesie in-
terna non / qui statuta esse iubent
unde electio. Dz si electione concordie et cetera
nos est eminentiam magis ydonea
vacant minimam. Ergo etiam approba-
q fiat acceptio personarum / quod eligere minus
bonum. et dicto magis bonum e acceptio
personarum ut in 2° q. Preterea Sed [?] Levitici
viij ubi agitur de ordinando sa-
cerdote summo sacerdos Sed Ammi presbytera
quia corpore pulchro quia doctor quia sanitatis
qui ideo probitate eminencior ille
eligatur ad sacerdocium Item acceptio
persone in iudicio non e peccatum quia
pro cetero et in iudicio esto pupilli
vitorio ut p. Preterea prohibere
honorem indigno e acceptio persone
Sed ad hoc tenemur ex precepto
non tenemur honorare parentes et
malos et prelatos malos primo co-
plurio et Levit. xix Coram cano ca-
pite consurge. et honora personam senis
Sed senes quique non sunt virtuosi sicut
Daniel xiij egressa e iniquitas
a senioribus iudicibus qui videbantur
regere populum Item vel prohiber-
i lege divina nisi sit peccatum Sed
acceptio personarum prohibetur Deut. i.
non accipietis cuiusquam personam et
loquitur in loco iudicii Ergo acceptio
persone in iudicio e peccatum Item Iac. 2
dicitur nolite in personarum acceptione ha-
bere fidem domini nostri Jhesu Christi ubi dicit glossa
Augustini quis ferat si divitem summus
eligat ad sedem honoris ecclesie
federy

contempto paupere sanctiore et iustiore
sit acceptio personarum in collationibus beneficiorum
ecclesiarum est peccatum. Ad quartum dicendum quod aptitudo
ipsa rerum omnium quae opponitur iustitiae
vel veritati vitium est et peccatum. Sed
acceptio personae opponitur iustitiae ergo est peccatum.
Secundo tunc, quia ad iustitiam pertinet quod bona
divina distribuat pro ipsorum secundum
valorem et dignitatem personarum. quicumque ergo ad
conferendum personae aliqua considerat quod facit
eum indignum illo quod sibi datur est
acceptio personae. Sed at considerat personam conditio
dicitur aliqua [illegible] quamvis condicio
facit eum dignum beneficio conferendo sed
non est acceptio personae sed causae. Sed [illegible]
glo. ad collosenses 6. super id non est personarum
acceptio apud deum dicit quod iudex iustus
causas attendat non personas. Ergo
acceptio personae est iniustitia. Quam praeterea
persona propter quam non dignificatur eam
ad aliquid confert [illegible] at quare
quia non facit bonum dignum illo negotio
ad quod confertur refertur super istorum
ad personam. Sed si attendat in isto
divitias vel consanguinitatem et propter
istas conditiones promovendo eum ad ministerium
istorum vel praelatum. acceptio personarum est.
[illegible] tamen nec movens non est conditio
quae facit eum dignum beneficio. Si
quis attendat in isto consanguinitatem et propter hoc
[illegible] vel mortuus vel institutio
eum heredem. et dimittit [illegible]
non est acceptio personae sed causae quia ista
[illegible] facit eum dignum et proportionatum
[illegible] beneficio quod est conferre prioribus
[illegible] acceptio personarum [illegible] non est
acceptatione [illegible]. Si acceptare
[illegible] ad aliquod beneficium propter conditionem non
dignificante vel proportionante eum ad
beneficium conferendum [illegible] ad personam
[illegible] quia datio est dispensatio [illegible]
ad iustitiam. quod ab dat quod debet et
cui debet. et quo debet. et quando debet. Et
ista donatio [illegible] non [illegible]
vel debet creature [illegible] alia est
[illegible] ad liberalitatem scilicet ubi hoc
dato [illegible] ad [illegible] si dat
dat etiam non tenetur ad hoc [illegible] dat
[illegible] acceptio personarum est iniustitia
[illegible] in donationibus [illegible]
[illegible] ad iustitiam. et ideo acceptio
[illegible] vel dispensatione [illegible] acceptio

quia deus non facit iniustitiam creaturae
suae eam reprobando sed non facit iniustitiam
creaturae suae eam praedestinando et
in iure [illegible] non peccat hoc dando
uni et non alteri. Ad secundum dicendum quod
consanguineorum distinctio est quia est consanguinei
praelati sunt magis digni [illegible]
et per respectum ad beneficium conferendum
et per respectum ad bonum commune [illegible]
sunt aeque digni ut alii [illegible]
promovet eos et dimittit [illegible]
est acceptio personarum et in dispensatione [illegible]
[illegible] non est [illegible]. Si tamen dispensator
[illegible] non est dignus [illegible] nec [illegible] hoc
[illegible] ut ministros et dispensatores [illegible]
ut ministros Christi et dispensatores [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] consanguineos suos et [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible]
magis [illegible] quia negotia [illegible]
eo [illegible] tractabunt. Ad tertium dicendum quod promo- 3
tionem nobilium et dispensationem [illegible]
[illegible] nobilium et quia [illegible] secundum hoc
[illegible] dicendum est quod [illegible] secundum hoc
reddat hoc magis ydoneam ad promo-
tionem [illegible] [illegible] nobi-
litas fulcita est bonis moribus. pro-
bitas [illegible] [illegible] re-
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nobilitas. [illegible] est acceptio
[illegible] [illegible] [illegible] valet
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non est acceptio personarum [illegible]
[illegible] theologicus et
[illegible] hoc iuristam vel ca-
nonicum [illegible] ubi negotia [illegible] sunt liti-
[illegible] [illegible] [illegible] defendat
[illegible] [illegible] [illegible] secundum hoc
[illegible] hoc ad regimen
[illegible] magis [illegible] ad regimen
[illegible] canonicus [illegible] magis [illegible]
[illegible] hoc ad defensionem [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] cum nobilibus
[illegible] dispensatores [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et non [illegible] pau-
[illegible] prohibitos. et non [illegible]
[illegible] non est acceptio [illegible] causa
[illegible] [illegible] nobilibus [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] causa apud pauperes non [illegible]. Ad 4
[illegible] dicendum quod aliter est locus declarationis
apud forum iudiciale et aliter apud forum
[illegible] apud forum publicum non vocat
[illegible] [illegible] [illegible] iudicium

q pic of dicto de spali pate ca-
tegoria et io pussit elige bo sola
iura / ut obligat bo ad eligendu
meliore. s. iura () quando ad con-
sciam eligunt nece e q eligat
illu que reputat meliore et
aptiore ad illa dignitate ptc pc-
sar dustacois ptinbz q ccciam
te cobigunt. alr e acceptor psone
et mediatiu contra conscia eligedo
7 Ad g s[unt] ma o dr eligedo mit gre-
miu / dd q illi q sut de gremio
cont q pueniunt utiliores esse
ad bonu comune eccie. in qua
sut nutriti quam aduenticij ()
io statutum q de gremio pocius eli-
ga s. cum sunt ibi ydonei ut no
stat de alijs p q z di. Epiillus
et di. 63 Sacrorum / Ad spetio dd
6 q ho d in iudicio miseri pauperis
quando pt tonalia siue lepocinstic
ctuo contra iusticiam / nev xpo 23 dicit
pauperem q misereberis i iudicio
n Adiuij / di q ppl ince tunc uae
indignis / dd q hoc e q ppl ico
tuncuae i ty sciony virtutis / Rm
sola virtus e debita ca honoris /
aliquis tm venditur ppt virtute ppria
aliq ppt virtute aliena () et tales
vocantur mali plati / nam genus p
sona dei. et quantitas cui psetatur
su pro 26 / () q mittit lapide
i aceruu mercurij. sic q tribuit in
sipienti honore acernu e deo
mercatoris. aceruus copiti at ro-
ti inij. vocatur aceruus mercurij () co
putat at quam lapidibus () ad go
quam imponitur ibi vnus lapillus
p cetu libris / ita ponitur i ecclia quam
vnus ydiota et insipiens i loco
plati et loco dei / () de ho-
nium ppt virtutes appetitia. et de
uitos ppt boni rei publice q
ppriunt utiles ec. non ppt diui
tias et uideretur sup id iaco scribo

noltte i pax acceptor hic fide
cum diuites honorat ppt pecu
nias. peccat / Addico
hoc go tenis iaco. dicit sic no
lite credere q deus in ihus xpo
gloria in pax acceptor / Rsp
no escrie ey fides deus sit in
Ggmeod psoms acceptr. ut q
vocauit diuites ad fide et ub
pauperes / () gonra pp
cuy puttu canonica libri iacobi
declat in quo canonica est
accepto psone d po in audie
na causarum q dicit d. ut pgsta
pnia audietis ut magnu
() in diffac () puyuij
d. acceptepsona impij no q
bonu / () i tertia re ()
vid dr iaco v sup non eligat
elegit deus i hoc mudo diuites
i fide glo / quos sunt elegi di
uites adpetere honoris q. d. no
deus s psone acceptor / () no
cum pot diuicias e eligendi
q ad dignitates s roe valoris
utilis reipublice () e canonica
acceptor pax in collone bn
sicior eccie / vid 40. 2. c. de ()
hos ad opanti bonu / Iudeo
() et greco bo e cum accep
pax apud deum / sed sunc sit sed
sunc paup deus sit vnior et
reipublice valens () vtr
da e pt acceptor i promotioe
dignitatis ut epto ut plature /
vid gal 2 abhys at que vide
bat et aliqs i aliq auctoritas
id petus iaco. et iohes q fuerunt
i suffragacie / qualis aliq
fuerunt s ad aplatu q ydioti
et simplices hos piscatores / nichil
mea interest. s. refert / deus ei
psona hois no accipit et istos
simplices et ydiotas ptulit in
dignitate multis / () in q pphe
tunc honoris et reuerencie et
alicquiorum / vid leuit xix dr
no q sideres psona pauperis nec
honores () vultu potentis
iuste pposito tuo iudica () septimo

ctibus nisi e. nolite facere aliquid
iniquu i iudicio in ra i pon
et mensura. statera iusta et equa sit
pondera

190

Φ

vnde greg(orius) xxij mor(alium) super c. 2. c. pie premi letas ad Job Dilectores pre-
sentis vite diuicias mundi. Sed quippe vite in huius peregrinacione compen-
dia querunt quam appetunt. desiderant creatorem suum spirare. contempla-
cione premuntur omnia presentis vite copiam. in copiam reputant
ruina. scilicet nil extra deum sufficiat menti que vacat deum querit
Et plerumque eis ipsa sua habundancia. fit vehementer onerosa. que
hoc ipsum committi sollicitant. quod separatos ad pristinum in itinere multa
portant, Sed fit ut hoc cum indigentibus deuote parciuntur, quos
sed pergit iste qui non habet. deponit ille quod amplius habet. ne
comitator vacuus ambulet, ne eum que retardat in
via portat nimium onus grauet electi, vel si nimia habu-
dancia minime letantur, quam scilicet per amorem celestis patrie a-
largiendo diffugiunt aut despiciendo despiciunt. Gregorius. Sed ancho
in sequentibus co

#b

tunc est fugiend

Et ideo mordicus auidi cordis ore comedit qui in rebus temporalibus id est dubiis sperans
viuit nimis In rebus dubiis sperans fixerat dominus illius qui dicebat
anima habes multa bona posita in annos plurimos requiesce comede
bibe et epulare Sed superna voce fuit increpatus dicens Stulte hac
te hac nocte animam tuam repetent a te Que autem parasti cuius erunt
Eadem ergo nocte sublatus est qui in longum sibi thezaurizando multa congre-
gauit prolatus est ut sibi qui in longum sibi sub pedibus colligendo prospi-
ciebat prospiciendo diem ut vnum nimirum videret Quia cum in aquis
sub quiescendo dum ut viuendo nimium videt qui cum in aquis
defluentibus fundamentum ponit et in rebus labentibus spei fiduciam
velle solidare Stante cum in fluctuum decursu aspicit omnia
ab statu omnia ergo non stabilitate fuge pur transeuntibus rebus inhere
omnis namque vnius decursum fluminis tumidis viribus
raptus incauto ipse super potuit decursum vnda defluentem
omnis ergo defluere dicitur vitat pupugit ut qui defluit fugat
nec fluxus quod amat in hoc cogatur quomodo quod vitat
cum cum rebus labentibus inhibet in id est terram quotidie
quod tenet superius itaque auarum est ne quomodo temporalia diligens
do dirigendus vero ergo temporalibus quo non ad delectationem sub
aliquo retinet fiducia ponat quo cunctis sibi di-
sintibus mox totum puro aliquo potuit ira vite pro fluctu
trahit que leuat et valde tenuis est qui in vnda
voluit et plantam figere conatur

magnitudine fluctuum

Sequitur Spernimus nos ergo apprehendat

i comparatione meliorum unde dicit b. Jacobus 2°
Nonne iudicatis apud vosmetipsos
et facti estis iudices cogitationum ini-
quarum. Et est in contrarium cum scriptum
sit Deut 22 non respicies personam
pauperis nemo in approbatione bonorum
unde ad Act. 10 in principio in veri-
tate comperi quia non est personarum
acceptor deus sed in omni gente qui
timet eum et operatur iustitiam accep-
tus est illi. Glossa, unde dicitur
in lege: non publicet personam cogni-
tionis cum statuit alterum super digni-
tatem cuius meritis minuatur et
indignus iniuste iudicabitur
ita non videbitur magnum cum
non parvus et magnus in conspectu
eius sicut equalis eo dicitur unde dicitur
pusillum et magnum fecit ipse
et quia sicut eius creature et equaliter
quia cura illi de omnibus. Ergo qui
iuste sobrie caste vivebant
merito retribuetur eis vita et
in propria corpora servierunt illos
omni autem copia salutaria
de tiori possessato fruerunt
voluptates et carnalitates
sequentes dicitur eis sapientia: Fortiori-
bus fortior cruciatio, fortioribus
cruciatio; cavit enim fortes
ad ebrietates, ad voluptates et
ad oppressionem pauperum et pupil-
lorum. Merito eis retribuetur
ubi deus eis videatur retribuit
favoribus superbia sicut dicitur
superbivit cum impii satietate
sunt in deliciis quam nunc
invenire sunt. Pulchre appetunt in
vite stabilitate affectabant, cum tamen
est vera ingrata de quo
informavi quorum multa
de mordacitate vite modicum ut
est quod satiatae sunt personam et pulchre
munerata quod tabescere non permittat
moribus suis sentitur. Ideo laborent
labores sine tempore quod velis sed
et caduca et imperfecta ideo satiatae
laborent pulcherrimis operibus et et
eius sed in computatione perfectiora sa-
tietate cum hic videantur

et bonorum utilia et decora et appetitum
quorum satiantia. Non tamen sicut talia. Sed
ideo in sompniis comedentibus videntur satiari.
Experti sumus qui famescit et comedit
sed videtur in sompnis habere sicut tamen illaturum potest
contingere. Unde Isa 29: Sicut sompniat
esuriens et comedit, cum autem fuerit ex-
perrectus vacua erit anima eius. Et sicut
sompniat sitiens et bibit et postquam ex-
perrectus fuerit lassus adhuc sitit et
anima eius vacua est. Sic erit multitudo
omnium gentium qui dimicaverunt contra montem
Syon. Glossa. Dicendo talia plus quam deus.
Dicit sompnio dicit b. Grego[rius]: Sepe dormienti
inopi ut se per sompnium videat divitem
atque operibus rebus cum extollat. Letatur
sed quia non lex sed repente evigilans
se dolet inopem, quia divitias ymagine
dolet incepit. Quia diviciarum ymagine
tenebat dormiens et tenuit gravitatis
pauperie pondere. Quia se credidit divi-
tias possidere. Sic et evenit aliis
quia post terrenis divitiis gloria et
pompa vidit ac deliciis affluenter
laboravit. Quas habet ut in sompno
possideant sibi de quibus vel futuri
gemuit se possedisse cum videbunt
se deum et salutem eternam propter illas
perdidisse. Nos ergo vel igitur comparemus affluentes
in operibus usque ad tempus vite. Juxta
illud Apoc. 2: Esto fidelis usque ad mor-
tem et dabo tibi coronam vite. Sicut exempli-
ficat Exod. 25 ubi dicit se ferro fregit dicens
qui doctoris mira operarios et
curatores divine fructum
in debellis invenere continuentur
in bono ut tandem per laborum sar-
cinam ad contemplandam deitatem ve-
niamus ad exemplum formice quae
laboravit postquam diu laboravit comportando
postquam diu laboraverat comportando
grana estate, tandem vero appli-
cat et alas ac se dicat, vero plus vena-
cat et alas. Et se dicat vero plus reptando laboravit.
quamquam ultimis reptando laborabit.
Quia sic nobiliorem statum induere vo-
lens, in bono. Sic homines laborantes in
letando per arce convenire laudant in
laboribus et ad finem perseverantes dabuntur
alie contemplationis ad statum glorie con-
scendendo. Omni cum perseveravit usque
in finem hic salvus erit possidendo
divitias non terrenas que sicut sunt
permittunt satietatem quam ullatenus stabilem
permittunt satietatem et pulchre, cum
ideo more sapientis demonstrat se dei
divicie sicut dicitur quam ecce in prima causa.

Ad vos ergo reges sunt hij sermones
mei ut discatis sapienciam et non
excidatis / qui enim custodierint iusticiam
iuste iudicabuntur / et qui didicerint
ista invenient quid respon-
deant / Loquitur est satis conveni-
endo commendando et invitando
quia exemplia sapientie iudicibus principi-
bus et prelatis est summe necessaria Secundo
quia monicio qualibet non sufficit nisi
moniti audiant et ad utilitatem se
coniungant hac parte excitat magis efficaci-
ter replicando et magis corpus sta-
tim applicando Et dicit Secundum prelatis
quia non est satis qualia predicantur nisi
curam habeant ad eorum summe nec sunt in
potestate via dignitatis que instancia
tamen in periculo ut contra ... Certe vero
sunt rebellio compellit Certe vero
est qui in potestatibus sunt dati sunt regibus
et prelatis quia ad discat sapienciam / quoniam
reges et proceres sunt nimis dispi-
cientes ad ea quae eis revelabuntur audiun-
tur et persuadentur ideo applicat inserendo
Ad vos ergo reges i. certam cum vos
et prelati quocumque sunt hij sermones
mei qui. scilicet prefferunt et qui sancti sunt
ut discatis sapienciam non illam quae dicitur
terrena animalis et dyabolica
sed illa quae desursum est. Jaco. 3 / de qua
dicitur quod sapiencia a deo data est
ecclesiastici primo et cum omnibus et
est cum eo fuit semper et est cum eo
non excidatis scilicet agendo in culpam.
Si tamen cecidit peccando finaliter
Continuetis Corinthiorum 13. caritas nunquam
excidit et quia ille potest esse quod nunquam
excidat et quia ... declarat quia qui enim custo-
dierint iusticiam. cum sapiencie intrante
iuste iudicabuntur i. iuste
qui est ex iusticie iudicabuntur. Ecclesiastici
primum recipient pro mercede. sicut dicitur.
Item septimo. Secundo reposita est in
terno Et diu / et soli tales invenient
bona iusticie / et soli tales invenient
iudicio quid respondeant / Secundo opponenti
in iudicio quid respondeant / Secundo opponenti
Certe quia subdit et qui didicerint ista
invenient quid respondeant sicut solum quando
Job respondit ei / et qui didicerint
ista invenient quid respondeant

Bibiliorum ... et quia respondere debemus
Secundo quibus disputacionem et argu-
mentum contra nos. Arguit enim
deus per geometricas demonstra-
ciones per rethoricas persuasiones
demonstrativas per sophisticas obligaciones
Item per insolubiles deductiones
Primo cum deus arguit disputando
demonstrative ut nos doceat et cor-
rigat procedit enim sicut demonstra-
tivum et notissimis nobis / quia
de peccatis nostris Johannis 16 ipse argu-
et mundum de peccato Certe ad nos
dicit non latent ipso / quia sicut Dyonisius
quod peccatum non habet respectivos
sedu. et in i non ... i Johannis 1 Secundo
Job 40 quibus ergo sunt ut re-
deant ei et loquar verbis meis
Iam deus qui sunt eos qui quasi qui inpla
cum eos qui sunt eos ... iudice
iustum. Ideo rudibus sicut iudice
deprecabor et nichil credit inquit adul-
terio deprehensa Johannis viij quia secundo
et geometricas demonstraciones digito
protrapt in terra Certe quia ... et
quia ipsos euasit dicens Secundo Nemo
te condempnat mulier / Et ait neque ego
te condempnabo. vade. amplius
noli peccare Et misit deus ad nathan sicut
Et misit deus ad nathan. Secundo argueret de adul-
Regum 12 tunc cum arguet de adul-
terio et homicidio / peccavi inquit
Cum sancti nathan Dixerit
deus peccatum tuum Secundo arguit
deus per rethoricas persuasiones
Apocalypsis 3 suadeo tibi emere a me
aurum ignitum probatum ut locu-
ples fias. et vestimentis albis
induaris Item eo persuasio indi-
ut colligas lucrum. et unde
cum potes per quietes. et cum
divicias tuas fuerit et per opera
pietatis deo satis facias ipse dicit
Secundo nudus persuadet quare. quia
sunt nudi et postea qui sunt da-
bonis deus ordinate opportunum
tum et opus 6 primum quaerite regnum
dei et iusticiam eius / Vnde sicut re-
cte ... persuadet ita et nudi
et magis nunc Abraham dives
fuit. Et rex magnificus. et s

de multis aliis pro[...] [illegible] q[uod] ad [illegible]
dimicas [illegible] Secundo [illegible]
[illegible] moneo [illegible] legitur de
[illegible] po[...] [illegible] sit po[...] est
[illegible] via [illegible] eligere
[illegible] maior[um] [illegible] Tertio [illegible]
iudeam ut act. 26. [illegible]
[illegible] [illegible] et quam
ab eo. quia [illegible] nos faciet
[illegible] domine divites efficiamur
[illegible] bona [illegible]
[illegible] elemosinas [illegible] de hac [illegible]
[illegible] [illegible] in via [illegible]
[illegible] [illegible] mecum [illegible]
[illegible] Romanus [illegible]
[illegible] sequitur [illegible]
[illegible] [illegible] et potens
[illegible] sit [illegible] mi. si stas
[illegible] [illegible] quales eris [illegible] ystoria
[illegible] [illegible] 13 [illegible]
[illegible] rogare solos quales [illegible]
futurus [illegible] locuples. [illegible]
[illegible] potens quemquam [illegible]
[illegible] mores narrare futuros [illegible]
[illegible] si stas in loco quales eris [illegible]
[illegible] [illegible] obligat [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] obligatos
admittit [illegible] [illegible]
[illegible] obligatos. ad [illegible]
[illegible] iniquitatis [illegible]
[illegible] daniel 3 [illegible] nos de
[illegible] iudeis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] (quorum [illegible]
[illegible] solutos recipiunt in
[illegible] quotidiana [illegible]
[illegible] victoria ut de [illegible] in de fuga
[illegible] [illegible] Jacobi 1. [illegible]
[illegible] a concupiscentia sua. abstractus
et illectus. Et isti [illegible] iudeis
[illegible] tres antiquas et famosas
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] antiquas. [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] actum

negabat [illegible] [illegible] [illegible]
Nos ergo [illegible] omnes istas vias [illegible]
in iudeam [illegible] et in [illegible]
actum [illegible] temptatos
[illegible] [illegible] [illegible]
venere [illegible] [illegible] caput
[illegible] tota [illegible] ne
[illegible] invalescat [illegible]
Conquassabit capita in terra multorum
Et tales [illegible] cassatos est
[illegible] [illegible] culpa [illegible]
[illegible] [illegible] calamum
quassatum non conteret [illegible]
iudeam [illegible] carnis [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] faciamus
ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cogitatos
Tertio iudeam [illegible] cogitatos.
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 1 machabeorum 1. Decidit in
[illegible] [illegible] [illegible] de ista
[illegible] [illegible] ij. cor. 1 [illegible] in nobis
[illegible] [illegible] ut non [illegible] huius
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] invenient
quando iudicant in futuro [illegible]
quia stulte [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sapiam ut [illegible]
[illegible] quod [illegible]
in [illegible] quod [illegible] ne a
[illegible] eos ad studium sapientie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vos ergo reges sit sermones mei
ut discatis sapientiam [illegible]
in iudicio [illegible] [illegible] [illegible]
iudicia [illegible] stultum quod [illegible] a
[illegible] [illegible] [illegible] obstaculo [illegible]
[illegible] [illegible] sapientes [illegible] sit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ne offendat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] cadit
qui cum sapientia [illegible] [illegible] cadit
deponitur [illegible] sublimitatis regia. qui singula
[illegible] [illegible] sapientes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] plures ab offi-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] legenti [illegible]
[illegible] [illegible] publica tangit ut
narrat [illegible] [illegible] de honore [illegible]
in [illegible] que alii intitulat [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] de domo [illegible]

quere sub [illegible]

D. Sunt nempe qui cum potestate seculi gerunt
quia per aliquam cingitur sub illa trahatur.
nec superbie tumeat. sed carnis subiciat
ut humilior innotescat. probat autem
apostolus apostolo paulo cum data sibi
potestate. credunt ad hoc usque eo quod de-
bebat sed dum posset uti licite. abstinuit
sepe ut parvulus in medio eorum
quemque perat sudit. quoque quos procedens
honoribus seculi a prosperitatibus mundi
instanter depredat et labore. hic procul
dubio beatius invenitur a recte.
tanto quod sanctius pectoris cogitat
quanto a laborum operibus invenitur aliquo.
Crisostomus quanto quisque amplius celsioris
honoris dignitate sublimatur. tanto quoque
curarum ponderibus aggravatur. cum que ma-
ius videt et cogitacione subiciat. quia
sublimium honorum proximitas. nam ut quidam
pater ait omne quod supereminet
plus merore afficitur quam hono-
ribus gaudeat. et quanto quis curis
tanto inse-
diatur maioribus occupatur. tanto inse-
curioribus vocis consummitur. Sicut ab uno
liberioribus vocis venit. et cum uno
valet aliquis pectoris dominatur. et quicquid
quanto magis occupatur soli dominatur
non stat utile. omne potestas impune
si vero te est utile per bene geratur. qui
subitis bene prius plati. quia tenuo
honoris persolvitur. potestas autem bona est.
quod a deo donata est. ut malum tenere
tollerat. non ut malum tenere
committat. nichil autem peius quam potestate
praevalens liberi sue. nichil quod infelicius
malo agendi felicitas. Augustinus cum
in terra temporali bene imperat sunt hic fine
in futuro secundo regnat. et de gloria aliquid
ad eternam transmeat gloriam. cum vero
perversi regnum expetant. per vestium
fulgore et lucia capillorum. mundi
et mispri. ad inferna descendat tor-
quendi reges autem vocati sunt reges
recte agendo. regis nomen tenuant me-
recte pio amittat. unde et apostolice
viros sanctos per inde reges et patris
eloquijs vocari solet. eo quod recte agunt
sensus quoque suos bene regat. et
motus repugnantes sibi rationali discretione
componat. Ysidorus similiter reges vocavit
qui ita se ipsos quam subditos bene
regendo modificare noverint. Crisostomus
ad nomen regis ad inmanitatem
transferunt crudeliter. deinde ad
culmen potestatis venerint in apo-
stasiam confestim labuntur. tantoque
se tumore cordis extollunt. ut cunc-
tos subditos nec sui comparatione
despiciunt. cum quoque pectore cog-
nito agnoscunt. cumque quorum per celo-
nem agnoscunt. cumque quorum per celo
paterem dei dicere te constituerunt
nobis extolli. sed cito in illis quam
unquam cum illis. in mundo regibus. si
sublimiores se ceteros preferat. eque
tales se tamen esse agnoscant. nec
regium gloriam. quam in seculo sublimi
manet. appetant. sed opus quod pro
deposcunt intendant. et se forte
careant bis temporis gloria. illam agi-
quibus sine bis vite. sine fine
possideant. Unde apostolus dicit non
est potestas nisi a deo. Sed quo
dicitur de quibusdam potestatibus regnum
ipsi regnaverunt sed non ex me. qui
dicat non me sciente sed irato
unde et per quod Osee propheta ait in psalmo
dabo tibi regem in furore meo
quod manifestius elucet bona ma-
laque potestate a deo ordinari. sed
bonam propicius. mala iratus
reges quidem bonum sunt munus
dei est dicimus quod vero mali. sce-
leris est populi secundum meritum plebium
meritum dispositur vita rectorum
testante Job. cum regnare facit
ypocritam propter peccata popu-
li quem propter peccata populi
irascitur cum deo. tales rectore
tales suscepimus. quales pecto
meruimus. non nunquam pro malicia
plebis eorum reges mutantur.
ut qui ante videbantur esse boni
accepto regno fiunt iniqui.
Cum in res uti potestate regnum
sua sperare per omnibus dicit. ut quanto magis
est honore celsitudine clarescit tanto
semetipsum mente humiliet
ponens ante oculos humilitatem David.

de prius mentis non tumuit
quilibet se deiciens dixit nullis
ornatu. nullis approbo eum dampn.
p'mie elegit. (Cum) qui recte utitur
regni potestate. formam iustitie factis
magis quam verbis instituat. nulla
prosperitate erigatur. nulla adversitate
turbetur. non innitatur viribus suis. nec
a deo recedat cor eius. Regni
fastigio humili presidet animo. Non
eum delectet iniquitas. non inflet
cupiditas: sine fraudatione alicuius
ex pauperibus divites facit. et quod
iusta potestate a populis extorquere
potuit. sepe misericordi clementia
donet. Dedit deus principibus pre-
sulatum pro regimine populorum. et illis eos
preesse voluit. cum quibus una est
eis nascendi moriendique conditio.
prodesse ergo debet populis principatus. non
nocere. si condescendendo consulere. ut
vere sit utile potestatis insigne et
dono dei. pro tuitione utantur membrorum
christi. fideles enim sunt membra
christi. quos dum ea potestate quam accipiunt
optime regunt. bona itaque vicissi-
tudine deo largitori restituunt.
Bonus rex. facilius ad iustitiam a
delicto ingreditur. quam de iustitia
ad delictum transfertur. ut noverit
in casu illic proponi propositum
eius. et quamvis a vitiis devinc-
tus sit casu turbatur corrigit mo-
res. si prave non pigeat. plerumque
principes iniusti. eorum errore ma-
nitos dissipare noverit. non quam in-
tra eorum conspiciat. si cap-
tivus eorum correctus sit per potestatem. qui eorum
curia vel civitate vacavit
animi contra adversos principes co-
ercitos tunc detegunt. Et per
hac deus volens clementiam pu-
nire. illos male cogitat per
mittit. aut istos non deserit. et quam
eorum malo ipse bene faciat. ac
in ipse fit. dum culpas eorum quas illi
egit. ipsi mira pacia indulgent.

Et postea subditis principes vitiorum
difficile corrigunt. Difficile est
principem regredi ad melius. si vi-
tiis fuerit implicatus. populi enim pecan-
tes iudicem metuunt. et a malo
suo legibus coercentur. reges autem
nisi solo dei timore. metuque ge-
henne coerceantur. liberi in preceps
proruunt. et per abruptum licentie in omne facinus
vitiorum labuntur. quanto quisque magis
in superiori loco constitutus est. tanto in
maiori versatur periculo. et quanto splendore
honoris celsior est. tanto si de-
linquit peccator est. potentes
enim potenter tormenta patien-
tur. Cui enim plus committitur plus ab eo exigitur.
etiam cum usura penarum. Subiungit apostolus.
Reges vita subditorum facile exem-
plis suis vel edificant vel subvertunt. Ideoque
principem non oportet delinquere. ne formam
peccandi faciat eius impunita licentia.
nam rex qui ruit in vitiis. cito viam ostendit
erroris. sicut legitur de Ieroboam qui peccavit.
et peccare fecit filios israel. Illi autem ascribitur
quidquid exemplo eius apud subditos perpetratur.
quidquid non recte principum bonum et deo
placita sunt perficiunt. Ita facile iusti
vel eorum bona opera imitantur. plerumque
apud iniquos principes vivere magis
qui voto mali consistunt. dum impiis
qui eorum iniquitatibus obediunt. Non multi autem
eorum pro prompti sunt. sequuntur reges a quorum
mala non pigri sunt. imitantur eos
in bonum. sepe enim in malis reges
peccant. inde boni iustificantur. dum
vertuntur cupiditate et malicia corri-
piuntur. qui vero non vera petunt eorum quomodo
fuerit ille corrumpenti. isti cottidie
se quod ille vitiaverit. cito ab
lavant peccatum. quamvis sit nocere ut eum
penitendo sequantur. numquam enim ei impar
erit supplicio. cuius errori quamvis par
est et vero ut augustinus libro eorum exemplum
de regibus et principibus dum. Beda
super lucam. Isti reges et prophete voluerunt
videre que vos videtis. Et ecce per reges bonos
iustos intelligit principandi quos supra
sunt reges magni quia tamen non priores
motibus non consentiendo succubuerunt
regendo preesse noverunt. quibus bonum
plus illis applicare. ut ait Beda
et per vitam gratum. sequitur ex capitulo orta
beatum eternam nobis concedat deus per sua bonitate divina

Concupiscite ergo sermones meos
et diligite illos et habebitis di-
sciplinam. clara est et que numquam mar-
cescit sapientia. et facile videtur ab hiis
qui diligunt eam et invenietur ab
hiis qui querunt eam. Declarata conclusione
precedenti. vz. q̄ [illegible] tenet
studere sapientie hic ostendit per quem modum
studentes sapientie possunt eam se fortius
ad occupandum q̄ non possit istam sapientiam
attingere. cum sapientia videatur quod possit
divina certo [illegible] · per dicit primo meus
[illegible] concludit ut habeat partem [illegible] · et [illegible]-
liter concludit q̄ sapientia ista que dei cognitio
dicitur q̄ sapientia ista que dei cognitio per
fidem et amorem · non solum [illegible] possit
est [illegible] facilis quidem
facilitas vz q̄ [illegible] / [illegible] ipsa habetur si
diligatur / [illegible] si appetatur / et [illegible]
si inquiratur. et [illegible] ista [illegible] divi-
[illegible] [illegible] primo ostendit q̄ ista sapientia
[illegible] que est [illegible] dei per cognitionem et amorem habetur
si diligatur. secundo q̄ [illegible] si appetatur. tertio
[illegible] si inquiratur. Circa primum. Concupiscite
[illegible] [illegible] [illegible] sapientia [illegible] duo
[illegible] [illegible] [illegible] primo q̄ [illegible] [illegible]
de sapientia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] secundo q̄ [illegible] facilis [illegible]
[illegible] Concupiscite ergo sermones meos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab-
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pa-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pabulum non requirit
[illegible] pane [illegible] q̄ pane
[illegible] [illegible] [illegible] pane [illegible]
[illegible] salvatoris [illegible] [illegible]
qui pabulo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] alimentum [illegible]
[illegible] acquirit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] eloquiis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dei et cum [illegible]
legere et audire sermones dei. et cum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 17 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] q̄ [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquid [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] q̄ [illegible]
[illegible] corporis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corpore
Concupiscite ergo dicit [illegible] sermones meos
et diligite illos. diligite illos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] diligit
me sermonem meum servabit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] sermones [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vita [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
custodita sermonem dei intelligenda
est [illegible] [illegible] frustra [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] custodiunt
[illegible] [illegible] dei [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] agit
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] intelligentia [illegible]
[illegible] q̄ diligunt sermones. habebitis
disciplinam [illegible] [illegible] disciplina
[illegible] hugo de [illegible] [illegible]
[illegible] disciplina est conversatio
bona et honesta. cui parum
non est malum non facere. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] q̄ [illegible] agit [illegible]
cuncta irreprehensibilis appareat. disciplina
est omnium membrorum motus
ordinatus et dispositio decens in
omni habitu et actione hugo / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] reddit [illegible]
corporis statum. [illegible] et [illegible]
[illegible] disciplina [illegible] [illegible]
[illegible] deponit superbia. com-
ponit vultum / ligat oculos /
[illegible] [illegible] · moderatur
linguam / frenat gulam / sedat
iram / [illegible] disciplina [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ubi po-
[illegible] [illegible] · [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] hugo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] · cui parum est malum non facere [illegible]
[illegible] q̄ [illegible] agit [illegible] cuncta irreprehensibilis
appareat

scola disciplinae ad intrantes in-
gressione divina. Sunt debes quaerere
modos vires ad virtutem in-
format. Qui quod studium acuat ad
subtilitatem, magis quam velle informari
praeceptis scientiarum. Qui quibus in-
cedit, quod ad divinas scientias
[illegible]: solerter pervenire. Quid
sibi sit deinde ad conservandum amorem
[illegible], quid ad contemptum saeculi, quid
ad cavendum insidias mundi. Quid
ad bonos affectus nutriendos. Et
ad pravam desidiam extinguendam va-
leat, et quid tepidum cor propter-
[illegible] ardore accendat, quid di-
vinis contemplationi in oratione, quid similiter in
[illegible]. Quid obedientiae in
[illegible]. Quid patientiae in adversis [illegible]
doceat, quid denique ad agendum
[illegible] sedulum et ad mala cavenda
[illegible]. Doceat et [illegible] li. Hugo.
[illegible] Seneca epistula [illegible] quod can-
[illegible] quae scholares non sunt mori-
[illegible] est [illegible] doctorum, [illegible]
[illegible] discipulorum [illegible] pro [illegible]
[illegible] primo peccavit qui
[illegible] doctis [illegible] disputantes
[illegible] non [illegible] nunc aliqui disputant
[illegible] ad proprios [illegible] afferent
[illegible] extollendi si ingenium
[illegible] dicere quod [illegible] sola est in ingenio
[illegible] quaerunt per ingenium tol-
[illegible] non ad deum per [illegible]
[illegible] talem ordinem non tenuit [illegible]
qui dixit Bonitatem et disciplinam et sci-
entiam doce me. Clara est et quae
numquam marcescit sapientia. q. d. [illegible]
diligenda sacra scientia [illegible]
[illegible] turbida [illegible] ita
[illegible] inebriaris quam [illegible]
[illegible] est [illegible] calix est ita dul-
cis, quod quanto plus [illegible] magis gustat
tanto magis sitit [illegible]
[illegible] [illegible] adhuc

concupiscunt et qui bibunt me adhuc at.
sitient. Et non [illegible] tempore [illegible] curas
[illegible] et non curat de dul-
cedine [illegible] divinae [illegible]
[illegible] 2. Quid tibi vis in via Aegyp-
ti, ut bibas aquam turbidam.
Aegyptus tenebrae interpretatur et sit
turbida. Nunc mundanae sunt sol-
licitudines saeculi et scholae [illegible]
cularium in ipsis [illegible] bibitur
aqua turbida, quia tota turba-
ta est propter mala. [illegible] turbat
bonos reddunt audaces [illegible]
potius de lege dei [illegible] mul-
ta [illegible] legitur. Et [illegible] Clara
est et quae numquam marcescit.
[illegible] solebat sapientes antiquitus
coronari lauro [illegible] quod sicut
laurus [illegible] viriditate [illegible]
ita sapientia numquam marcescit. [illegible] ideo
[illegible] quod [illegible] est
de [illegible]. Et quis sit ita no-
bilis est tamen inveniri facilis
[illegible] facile videtur ab
his qui diligunt eam. Sap. vii. Op-
tavi et datus est mihi sensus, invocavi
et venit in me spiritus sapientiae.
[illegible] qui facile invenit [illegible] d.
Si quis indiget sapientia postulet
a deo qui dat omnibus affluenter et
non improperat. Et [illegible]
pietas: boni mores: oratio devo-
ta: sunt viae ad istam sapientiam acqui-
rendam. [illegible] Augustinus li. primo de ope-
re monachorum [illegible] in patribus scripturis
[illegible] impietates. neque [illegible] a
quo [illegible] neque [illegible]
qui [illegible] digni sit [illegible]
[illegible] vitam [illegible]
et diligentia et pietas adhiben-
da est. Et sic aliquo sit ut sae- al altiono
pe [illegible] invenitur: aliquos ut [illegible] alto
[illegible] non tamen videtur nisi ab his
qui diligunt eam. [illegible] amati [illegible]

sit facilia, ro e, quod uebs pinc
dilatoe e ceca pap 2 Spectauit
cum eos maliora corp, et zephore
p'o ambulat ut ceci quod duop'
tauerit. Inuenit cum ab hijs qui
querit ea. no ab eorum q' ea. no
querit, quendam est e eo loco. ito
queri, et eo modo. Qu r debeat in
tpo. et eo modo. Inuenitur eo loco. s. ipsum
nati. iuueniet eo loco. s. ipsius

terra inuentie — pux id Job 28 no inuenit a tra
piauit uincentiu si inuacat reta
apror uincentiu, et io iuncta e
i danielle et i sortys eig. q' totep-
uictos alios regios. legibus vque
bant se de hijs qm daniel i. pux
ad hijs dedit deus sapientiam et disciplina
et sapientiam i oi vbo. vnd Beatus
thomas de aquino dix, q' plus in
actu eroq quam huius puiorum fecit
certo tpe q' continuit. Luce

s. gre — u. a. Certo tpe et acciperet qrit. et inuei
xi. spetate et accipiet vel Tercio q'
et pulsati aperiet, xi. Sed e queritos ibi

inuenitur eo mo — queuit pu xi, Sed e supplic cordis
e sapia et sap. 1. supplic cordis
que illa, Bas b xxxiij Si uoluntas
deum que, no frustra, quas vacit
quas sequetur, quas respondit pd

presenciatores — quas quas vadit. sed uo qualiter
dixi quas vadit. sed uo qualiter
p illo aliud. a' cu illo aliud sit
ab i'o ad aliud continuitur sicut lege e
cum colui cetera tepide. quia ut
sic quos uo inueniat Sc petos
sit quas uo inueniat. Sc petos
uo accipiat, sic pulsabis uo ut
mittatur. Et tu e mirabile. q'
deus qui uo pt nisi prius inue-
niatur, qui nq deum qrit. nisi aliquo
eum inuenit. vnd bus R. dilecto
deo ait. uco te deus qrit valet
nisi q' te prius inuenerit, nisi
quo inuenitur ... dignum ut qra
ub'i quos. ut inueniatur bus
pr' sicut cor queiitum domini
qrit deum et confirmauit quem fa
ctor og sic vnd osponus b aug. ait

S' q' qrit. qui inuenit effecti
ad facie ad facie cum videris
penti e adhuc pergendum cui
et sine sine querendum. q' sine sic
damdg dicuta e dulce bonus
inuenitas que uiden pt. sed
comphendi no pt, etio p' aug.
et sic sic p' q' vnd aug. super
quas inueniendum, quas inuen
ut inueniantur quas. occultus qrit
et inuentus quas. immensus qt. et
lig inuenii possit. no sic pfecte
in hac vita cum ea ipe fru
ta. no pt pfecte reperiri i regione
vmbre mortis. vnd aug. con
quientes libene in hac vita dt
sit e coffes. c 13 Reddo pedici
catores ad con et inherete
illi q' fecit vos, state cum eo et
stabilimini. requiescite cum eo. et
quieti eritis, quo itis i aspa
quo itis? Bonum qd amatis
ab illo est. si quantum ad illud no
bonum e. q' iniustum e. et ius
pianie si amatur etiam iuste, q'
iniuste datur deposito illo quo
nobis adhuc ambulandi
ab difficiles et laboriosas
no e requies vbi queritis ea.
querite qd queritis. si uo e vbi
queritis. beatam vitam queritis i regio
vmbre mortis. no e ibi sed
modo eo illic e beata vita. vbi
uec e vita. Ergo. Addito

Ergo sapia e ita nimis co
mendabilis. Jo beata prius in
vitat nos ad acquirendum
et querendum eam. e. Concupiscite
sermones meos diligentes
eos dicit, vnd clara e et que
marcessibilis sapia, q' sapi
tia e eloquium dum, et in
telectus confert voluntas
p' eum ea occupari quam
eam et thesauros sapiencie

qui ignit corda fidelium. Tertio bo-
na vero ... pro quo petitur
lat[io] ... in dono
... qualiter nos debeamus ad igni-
culo sapientie quod est ingenium ...
igniculus sapientie est cogitando
secundo inflamando et tertio puble-
nando. Est ergo cogitando reduc-
tivum affectus ab omni amore crea-
ture et ab amore creati affectu
revocari. qui amor creature
non perficit. et si perficit non re-
... refecit non sufficit
... amor ... ab affectu
... Secundo igniculus sapientie
inflamando est ... quando
affectus sursum amore sponsi. ...
... ad ipsum amorem ...
... ad sapientiam vel ad affectum ...
... vel ad ipsum sponsum ...
... quid per suum amorem ...
... supplicat ... indignitatem et
... bonum ... et ...
... depredabilis ...
... inflammat ad affectum ...
Tertio idem igniculus est publica-
... sic ...
et intelligibile ...
vel in ... vel in meditatione
... ipsum quem optat ...
diligit. Quarto ... meditando dicet
iste quem diligit non est ...
... gustat tangit ...
sed totus depredabilis. Secundo cogitet quod
non est ... signabilis ...
bilis ...
... sed totus depredabilis ...
... quod non est ...
operabilis ... investigat
vel intellectus sed totus depredabilis.
... quanta ad ...
... meditando ... purgativa
illuminativa et perfectiva ...

... meditativa
... quod
meditatio ... opera ...
cogitando ... quid ... fecit quod
facere debeat ... modus
aut circa opera divina ... cogitando
quod ... deus ... quod
... fecit. quia ...
et quia ... clau-
duntur opera conditionis reparationis et
glorificationis aut circa opera utrorumque
et ... et ... quia
... copulanda. et ...
incipiant vel ... meditatio
... finis ... cogitationis
et operationis. et ... via sapientia in qua
est ... per ...
... meditatione tota ...
... omnibus ...
... prudentie ... et volun-
tas in ... meditatione ...
... deliberando ...
prudentia ...
...
voluntas ...
... Augustinus ... meditari
... via purgativa ...
... quid ... debeat ... qui
templum dei violavit ...
...
... purgari ...
...
... purgetur et affli-
gatur. deinde voluntas ...
...
... voluntate ...
... modo in aliis
... est ...
... quo ad verum sapiam
... meditando adhuc
... qualiter ...
orando ... deplorationem miserie.
... implorationem misericordie. et
...
... infra dicetur. ... sancte
q' vivit et regnat in secula seculorum amen

Praeoccupat qui se concupiscunt, ut illis se prior ostendat. Qui de luce vigilaverit ad illam, non laborabit; assidentem enim illam foribus suis inveniet. Postquam Salomon spiritualiter facilitatem acquirendi sapientiam declaravit ex duobus, scilicet tum quia facile diligitur, tum quia appetentibus se appetitur, hic ostendit idem idem ex tertio, videlicet quia occurrit se inquirentibus. Circa litteram duo facit: primo quod praevenit se amatores; secundo quod associat vigilatores, quando ad quod dicit: praeoccupat autem qui se concupiscunt, id est deus ipse qui est sapientia increata praeoccupat per gratiam praevenientem eos qui affectualiter diligunt eum. Et non inveni per scripturam. Unde quod nos deum praeoccupare et praevenire debemus nam in propheta: Praeoccupemus faciem eius in confessione et psalmis. Primo quod ibi loquitur propheta de judice venturo ad iudicium, cuius faciem praeoccupare debemus per confessionem, laudem pie et frequenter. Unde hic ad litteram de actu meritorio. Secundo ipse nos praevenit gratia praeveniente, sine qua nullum opus meritorium potest valere. Praeoccupat ergo qui se concupiscunt ut illis se prior ostendat, unde Lucas: Dulcis Ihesu primus est in attingendo et ultimus in recipiendo. 1 Iohannis 4: In hoc est caritas, non quasi nos dilexerimus deum, sed quoniam ipse prior dilexit nos. Et per hoc associat praevenit se amatores. Secundo associat vigilatores, et quantum ad hoc subdit: Qui de luce vigilaverit ad illam non laborabit. Sicut enim dormire est sensus ligatos, ita vigilare est sensus solutos et actu operantes. Ille ergo qui intellectu et affectu sequitur tempora sine naturalis necessitas supprimitur, talis dicitur vigilator. Sed de luce vigilat qui mane, id est statim a iuventute in bonis operibus se exercet. Non est enim, Ecclesiastici 30, iustus tamen quod prius bona... ad vigilandum diluculo et ad deum qui fecit illum. Et talis qui sic vigilavit ad sapientiam, id est ad deum qui est sapientia increata, non laborabit frustra. Et sic modicum laborabit; non laborabit aliquo in comparatione illius boni quod acquiret. Unde Ecclesiastici 51: Modicum laboravi et inveni mihi multam requiem. Et quare non in vanum laborabit? Certe ideo, quia statim ipsam deam inveniet et assidentem foribus suis. Fores per quas anima sancta ingreditur ad deum et ad sapientiam vitae sunt prima prima tamen peccata, quia sicut ianua... et fores alteri, quod tibi non vis alteri ne feceris. Caritas operativa per alterum conditur. Ego ingressus dicit de quolibet et de nullo earum ambulat per se, id est incarnationis. Per hoc ergo prima tamen per quasdam portas sive quasdam fores, scilicet continua, qua ingressum ad deum contemplandum. Et ad istam vel simul cum... Tertio dicitur 2 Metaphysicae, quod theorica, quae est contemplatio de veritate, partim est facilis et partim difficilis. Nam quantum ad primam partem, cum nullus contingit errare, est facilis; circa conclusiones vero ab eis deductas, circa quas variis modis contingit errare, est valde difficilis. Eo quod prima principia sunt sicut fores domorum, de quibus proverbialiter dicitur in foribus quis delinquit, quia introitus in domum de facili agnoscitur, quia quod ibi ponitur non latet, sed interiora domus latent, praeter circa prudentem scrutatorem. Proverbiorum 8: Sapientia in ipsis foribus loquitur dicens: O viri, ad vos clamito, et vox mea ad filios hominum. Intelligite parvuli astutiam, et insipientes animadvertite. Sic ergo patet quomodo dicitur: Qui vigilaverit ad sapientiam non laborabit. Assidentem

intellectu

cum illa foribus suis inveniet. hoc
est sapientiam creatam vel increatam in-
veniet assidere foribus suis i. mentis
patere i. intellectui suorum, quorum quidem
considerare deum ex hiis que ab ipsa
facta sunt Damascenus li. primo c. 3. et boe-
cius de con. li. 3. p. prima. Est enim mentibus
hominum veri boni naturaliter inserta
cupiditas. Et ad idem est tullius li. primo
de natura deorum contra supstitas vel potius
innatas cognicones habemus quia consensus
omnium hominum est quod non habent sine
a quod omnium hominum est quadam deorum
doctrina anticipacionem quadam deorum
quam epicurus appellat prolempsin
i. anticipatam anime rei quadam infor-
macionem sine qua nec intelligi quicquam
nec queri nec disputari potest. Idem li. se-
cundo potest esse tamen apertum tamque perspi-
cuum cum celum suspeximus. celestia-
que contemplati sumus. quin esse aliquod
numen prestantissime mentis. quo hec
regantur. Et cum ista vera esse id quod
scribitur prov. viij. Beatus homo qui audit
me et qui vigilat ad fores meas
cotidie. quod sapientia non solum in-
venitur assidens in foribus. Sed
etiam quia invenitur assidens statim. qu-
antum ad intellectum suorum et quantum
ad noticiam dei generale. Sed non in-
venitur perfecte statim. quia qui aliquid
novit. plus nosse cupit. Fores
non sapientie sunt (in marg. principia) dictores
per quas homines ingressum ad sapientiam et ad
illas fores. oportet nos vigilare coti-
die vnde dicitur eccl. 6. Si videris
sapientem evigila ad illum. et gradus
hostiorum illius. exterat pes tuus.
Est autem notandum tamen magis proprie hec
quia triplex est sopnium i. sopitia quia
vigilare et vigilat nos hic debeamus
i. videlicet stabilitas crudelis re-
bellionis. utilitas fidelis admi-
stratorum. et debilitas corporis. quantum ad
primum ad p. homines existentes in
bello. non sunt sopno sternere va-
care. nos autem sumus continue in illis
bellis vnde ps. Conculcaverunt me
inimici mei tota die. quoniam multi

bellantes adversum me quod noster hos
vigilare Beati gruces ut dicitur
lsc et vigilias dividant
et quia vigilare debet lapidem tenet
in pedibus ut si obdormiat lapis
cadens de pede alios excitet et
se ipsum Si autem quamvis insensata
quando vigilare non tenet se plus pru-
det cum sopnium multo magis
cum sopnium pertinet cautelam ex
timida adhibere debemus ut ipsi di-
cit primo petri 4 Fratres sobrij estote et vi-
gilate quia adversarius vester diabolus
et bene ad magistros committit sobri-
etatem vigilie, non ebrietatem per
nimis multus sopnus Est autem de isto
adversario dicitur li. sed breviter duce
cartaginensi Valerius 9 refert Julius
li. 9. c. 5. quod captus est de insidijs (in marg. cartag)
quod dux iste habuit bellum cum afris
de affrica qui cartaginensibus re-
bellabat fuerunt autem isti de affri-
ca avidi nimis ad bibendum vi-
num. quod intelligens dux iste vsus
est cum eis tali cautela accepit
multa dolia vini et immiscuit cum
vino succum cuiusdam herbe que vocatur
madragora. que quidem herba naturaliter
est multum sopnifera ut dicit doctor ars.
primo li. de sop. et vigi. Fecit enim
homines ita profunde dormire quod
sunt insensibiles. etiam solum dant
doribus quando sunt abscidere aliqua infirmi (in marg. curandi)
secandi. ut possint sine dolore
secari dolia quod vini sic infecti
dimisit iste dux in tentorijs suis
et fugit ad cautelam tentoria
derelinquens Affrici quod gaudentes
victoria invadunt et inveni-
entes victualia cum vino illo in-
fecto commederunt et biberunt
de isto vino in festo Et statim omnes
sic oppressi sunt sopno quod nec sic in
vacare potavit, sic explorans dux
fidelis de nocte rediit super eos
et miseros quos voluit trucidat
Allegora ista cautela dyabolus vti-
tur nobis vinum quod letificat

sit lectica ut lapicinia salomonis
ista lectica sunt iocunditates mundi quibus
se commiscent super mandragoras
i. delectacionem luxurie. quia omnes opera
libencius sunt quod in preceptis. Man-
dragora enim est herba huius mas-
culo et femina. et omnia lineamenta
humani corporis in se profert. et ad
generandum fecunditatem confert ut quidam
putant. unde gen. 30 dixit rachel
sorori sue lye de iacob viro suo
dormiat tecum in hac nocte
pro mandragoris filii tui. Et ideo
in isto mandragora voluptas car-
nis designatur. Anima ergo tota
mundana iocunditas inter homines
hiis tribus dyabolo paratur. quos
decantilose debellat de quo
voluptas est infecta. Ideo homines vi-
ciosi dormiunt in peccatis. et ad
correctionem prelatorum et predicatorum
doctorum requirunt in suis cubilibus ut
dicatur quod hic corpus ut prov. 23. verberave-
runt me et non dolui. traxerunt
me et non sensi / quando evigilabo.
et rursus vina reperiam / Non
sic nos carissimi sed sicut dicit 2. cor. 6.
In omnibus exhibeamus nosmetipsos
sicut dei ministros. in ieiuniis castitate
et vigiliis / Nota 3 tria pertinentia
vigilanti. scilicet puritatem, ieiunium et casti-
tatem / Causa ergo quare nos in hac
vita vigilare debeamus hec est
utilitas fidelis administracionis huius
enim sunt sicut vigilantes de nocte.
et expectantes adventum domini sui de
nuptiis redeuntis / nuptie enim sunt
in celo ineffabilis gaudii de pace
sancta unione divinitatis in humanitate
nature humane. de hiis nuptiis dominus
noster venturus est. in die iudicii de-
scendet. ad totum mundum finaliter
iudicandum Et ideo math. 24 dicitur vi-
gilate quia nescitis qua hora dominus
vester venturus sit. Et luc. 12. Simi-
les servi [illegible] et [illegible]. ac domina

et vos similes hominibus expectantibus dominum. si quando
revertatur a nuptiis. ut cum venerit et pul-
saverit confestim aperiant ei. Beati ser-
vi illi. quos cum venerit dominus inve-
nerit vigilantes / Colligitur ergo vigilare debent
maxime tamen prelati. quia sunt tunc subdi-
torum. ante sunt commisse sicut
patet cum post dyabolus dormien-
tes in [illegible]. principaliter ceteris in-
crepavit petrus dicens. Symon dor-
mis. non potuisti una hora vigilare mecum
2 Item luce 2. Erant pastores vigilantes vi-
gilantes super gregem suum Et alias ad
eum dormirent homines. scilicet ecclesie
ecclesiarum non custodientes oves supra
inimicus homo superseminavit in agro
[illegible] zizania.
Tercia causa quare debeamus semper vi-
gilare est pericula mortis / est debi-
litas corporis humani / sicut enim qui
iacet in domo ruinosa et ex
una parte debili. et semper cum hic stet
quod aliquis ex eius continue suffo-
diet muros ad eum occidendum
non daret se sompno sed contempto
dormiendo sed vigilie solerti insisteret /
domus autem est corpus nostrum lutea
ut dicitur iob 4 qui habitant
domos luteas. quorum terrenum est
fundamentum et consumentur
velut a tinea / Suffossor est mors
qui indefesse nititur domum nostram suffodere
ut sunt animas nostras cum peccatis.
ex quo possit eam penis debitis pro
peccatis / Et ideo luce 12. Si sciret
pater familias qua hora fur veniret
vigilaret utique et non sineret perfo-
di domum suam. Sed timendum est quod et de
nobis sicut de puero regis nati /
3 reg. 3 [illegible] et mortuus est
pueri quem pariunt. dormiunt
et habent oculos clausos quasi ad consuetudinem
dormiendi in matrice sunt
[illegible] / non tamdiu invaluit
eis consuetudo dormiendi negligencie
pigricie et accidie quia vigilare
non possunt

Sunt tamen et alii malis passio-
nibus qui accidunt in sopore secundum dicta al-
[illegible] palleto qui sunt epilencia epi-
altes et litargia. Epilencia est
passio cerebri faciens hominem cadere subito
et inopinate. Ephialtes est passio
in sompno faciens hominem apparere quod ab
eo opprimitur vita et suffocatur. Unde
illis qui passionem hanc paciuntur vi-
detur quod una vetula incu-
bat super eos et eos vitam suffo-
cat. Litargia dicitur est quedam infirmitas
compellens hominem dormire et dormi-
endo mori. Moralia. Iste tres
passiones spiritualia vicia sunt quibus
involvitur totus mundus. Epilencia-
ci et ambitiosi qui ad gradus et ho-
nores nimis nituntur ascendere qui-
libet sunt quia superbia capud [illegible]
Et claudiam [illegible] tollatur alter
ut cape cum more ruant. Ubi
ad [illegible] paciuntur ephialtem
quia vetula id est quod est caro cor-
rupta [illegible] et gravis
et deprimit ne resurgant. Malivolo
sunt qui litargici id est obliviosi quia
quanto plura a deo accepit
tanto magis obliviscitur [illegible]
da. Unde glosa super id [illegible]
ad te domine luc. vi. Ad deum vigilat
qui vere deum intendit. Ad deum dormit
qui deum obliviscitur. Non sicut ceteri
qui [illegible] Unde apostolus prima thess. v. Non dor-
miamus sicut ceteri sed vigilemus et sobrii
simus. Addito. Faciamus ut
qui in nobis est non dormiamus in maliciis
[illegible] quod dicitur [illegible]
[illegible] ut illis
[illegible] non dormiamus in tem-
pore [illegible]
non [illegible] negligentie, desidie ut
[illegible] allegavi de
apostolus hora est nos iam de sompno surgere
[illegible] Vigilate [illegible]
[illegible] Ego [illegible]
[illegible] vite [illegible]
[illegible] Canticorum
Ego dormio et cor meum

vigilat, quia videlicet quanto mens quiete a
strepitu temporalis corruptionis requiescit
tanto verius interna cognoscit, et tanto
alacrius ad intima vigilat quan-
to se ab exteriori inquietudine occul-
tat. Quod bene per Iacob in itinere dor-
mientem figuratur qui ad caput lapidem
posuit et obdormivit, a terra sca-
lam celo inherentem in cuius summitate
Dominum, ascendentes quoque angelos et
descendentes vidit. In itinere quippe
dormire est in hac peregrinatione vite
[illegible] amore quiescere
In itinere dormire est [illegible]
[illegible] ab appetitu visibilium ocu-
los mentis claudere quos primus hos-
tibus seductor aperuit quando decepit
[illegible] qui in quacumque die comederitis
ex eo aperientur oculi vestri. Unde
et paulo post subditur Tulit de fructu illius
et comedit et dedit viro suo qui comedit
et aperti sunt oculi amborum. Culpa
quippe oculos concupiscentie aperuit
quos innocentia clausos tenebat.
Et infra dicit quod nondum valde est quod
in dormiens angelos conspicit
quia in lapide caput ponit, quia vi-
delicet ipse ab exterioribus operibus ces-
sans, interna penetrat. Quod inten-
[illegible] caput quippe
[illegible] adherere
[illegible]
[illegible] rapitur
[illegible] angelos videre ne-
dormire [illegible] caput in lapide [illegible]
quievit. [illegible] nam non multis quod
[illegible] illis
[illegible]
[illegible]
non studio dormiunt [illegible]
non conspiciunt quia caput non in lapide
[illegible]
[illegible] ab exterioribus
[illegible]
[illegible] cogitationum strepitu [illegible]
[illegible] sub iudice specie
[illegible] corporeus otio [illegible]
[illegible] videret [illegible] et [illegible]
[illegible] ab
[illegible]
[illegible]
[illegible] ipsa vacantes otia ad [illegible]

illicitas prelegit ut vna quam
alia quo remota ab externis actio-
nibus deo simul credit, eo magis
corde tyrannidis illicita cogitando
famulet. Gregorius vi. q. a nudi
operibus non corpore sed virtute sopiunt
laboriosi dormiunt quam vigilantes
potuerunt potuerunt, quia in eo quod actos quosque
recti despectos superat, robusto con-
flictu cottidie contra semet ipsos
pugnat, ne victus per negligentiam tor-
peat, ne sub actionibus desideria
ad munda frigescat, ne in ipsis bonis
desideriis plus iusto infirmetur, ne
sub dispensationis specie sibimet parcendo
a perfectione languescat. Gregorius li. v.
moralium. Id in honore vigilantium
expergiscere quo [illegible] dormitio est
vera [illegible] quo peccatorum requies et opus con-
rectum, [illegible] quidem dormis et consurge a
mortuis et illuminabit te Christus. Et
sapientia adhuc in celo est; peccator, sapien-
tiam [illegible] per compi[illegible] ut ille
occupat se [illegible] ordinat, et qui de luce vene-
rit [illegible] vigilaverit ad illam non
laborabit. Si frustra sed assidere
[illegible] foribus inveniet enim
ei illa. Cogitare ergo de illa sensus est

82 l. Cogitare ergo de illa sensus est
consummatus; et qui vigilaverit
propter illam cito securus erit.
Quoniam dignos se ipsa circuit querens illos,
et in viis ostendet se illis hi-
lariter, et in omni providentia occurret
illis. Ducit [illegible] quas inte-
rit [illegible] tamen [illegible]
[illegible] de sapientia declarare; una est
facilitas qua in eius acquisitione est facilitas alia
in eius possessione est felicitas [illegible]
in duabus agit altitudo, ut de
[illegible] inveniendo faciliter sapientiam acquiret,
ne considerando feliciter sapientiam
possidendi [illegible] possessione sapientie
sequitur felicitas, scilicet temporalis et eterna.
[illegible] de [illegible] nec de
[illegible] alia [illegible] vna, ut de alia
[illegible] per duas partes prima ostendit
[illegible] in sapientie possessione secunda
[illegible] in eius acquisitione. [illegible]
qui dignos se ipsa circuit querens illos.
Quantum ad primum dicit quod [illegible]
confert hoc sapientia quod [illegible]
tribue dei

nam concludit ab hoc quantum ad ra-
cionale [illegible] et quantum ad
irascibilem [illegible] quantum
ad primum dicit Cogitare de illa, i. de
sapientia increata que deus est, vel de
illa i. de sapientia creata que est cuius
data est sensus consummatus, i. [illegible]
infectus sine deceptione. Sensus enim
multipliciter decipitur. Aliquando propter indispositionem
organi sed lingua febricitantis in-
dicat esse dulce amarum. Aliquando propter
indispositionem medii, sicut oculus indi-
cat baculum esse fractum in aqua vel me-
tam [illegible] et alia in-
dictas [illegible] Aliquando propter elongationem obiecti, sicut oculus
aqua. Aliquando propter [illegible] sicut solem esse pedalis quan-
titatis [illegible] vitas non est
[illegible] consumenda [illegible] augustinus [illegible]
[illegible] indicium [illegible] et in-
corruptum nisi per [illegible] regu-
le. In solis ergo sapientibus [illegible]
aliter [illegible] consummatus.
Sed augustinus [illegible] de li. ar. c. 18 dicit
sapiens est qui regno mentis omnes
libidines subiugatas [illegible] remota
peccatum [illegible] [illegible] 2. Copula-
tio [illegible] sapientia et sensus [illegible]
[illegible] et in [illegible]
[illegible] et [illegible] non
[illegible] vocatur [illegible]
[illegible] incorporatus [illegible]
[illegible] incorporati [illegible] ergo sapientia
concludit ab homine errore [illegible]
[illegible] quantum ad irascibilem concludit
[illegible] quantum ad [illegible]
qui vigilaverit propter illam cito se-
curus erit, quia post mortem que ve-
nit valde cito [illegible]
[illegible] per [illegible] vide augustinus
[illegible] de [illegible] loquens de futura
beatitudine dicit [illegible] quod ibi erit bonum
[illegible] et [illegible]
[illegible] erit atque ad [illegible]
[illegible] erit [illegible]
[illegible] ita [illegible] erit [illegible]
ergo bonum cito securum erit. Ecce dominus apocalypsis
22: Ecce venio cito et merces
mea mecum est reddere vnicuique
[illegible] apocalypsis; significatur [illegible]
cito [illegible] vigilaverit
propter illam cito se[curus erit]

ad dampnum hominum latrones qui vigilias
multas faciunt. non propter cultum dei
sed propter cultum carnis. Quorum quidam
vigilat ad gulam, quidam ad
predam et quidam ad luxuriam.
Vigilat ergo aliquis propter gulam et
ad suas voluptates implendas de
quibus Sapientie 12. In sanie ple-
nas vigilias ducunt. Alii vi-
gilant ad predam sicut fures latrones
et predones, unde Job 24. Vigilan-
tes ad predam preparant panes
liberis. agrum vero non suum deme-
tunt. et vineam eius quem oppresse-
runt vindemiant. Unde Plautus
in quadam comedia, ut apud
quos dum vigilia multa in noctem
protendunt, ita tibi furibus suis de vita
quod de nocte auferunt ~~[illegible]~~
~~gilat ad luxuriam~~. Tertii vigilant
ad luxuriam Job 24. Oculus adul-
teri observat caliginem dicens. non me
videbit oculus. Et secundum pre[illegible] hec
in qua audit facilitas, separata atque
nardi. Sed ergo ille cum quo nos querit
et qui se nobis audit. et qui in dei que
nobis occurrit facile invenitur a
nobis. Sapientia increata que est deus.
est sicut ad nos. quia ipsa circuit que
dignos se. et in viis suis. et in pro-
cessu suo ostendit se eis hylariter
et in omni providentia occurrit illis. Dicit
ergo sic: facile invenitur quia digni
se ipsa circuit querens, id est ad modum
vagis sic circuit. que per omnem partem dat nobis
et dotes omnes ad [illegible] et
audiri. unde Augustinus 10 confessionum.
Celum et terra et omnia que in eis sunt.
ecce undique mihi dicunt. ut te a-
mem. nec cessant dicere omnibus ut
sint inexcusabiles. Circuit ergo
vagus nobis christus in aere in terra in
inferno. unde Augustinus secundo confessionum. Ascensi-
sti non quemadmodum te. Ascendit ad nos.
ut quereremus te. Descendit nos in terra
donaturus iudicium. Veniendo in inferno

ad inferos descendens. et in viis suis
ostendit se illis hilariter, vicit
sic precepta christi. Secunde ut sint
completa vide Ecclesiasticus 22. Duas tuas
de vita tua et perfectas et adde ne-
cessarias hilariter. Juxto illud Proverbia 16. In
hilaritate vultus regis vita est.
Et providentia occurrit illis. Dicitur
enim doctor Tullius secundo rethorice. Pru-
dentie tres sunt partes. memoria, in-
telligentia et providentia. Memoria
est per quam animus repetit illa que fuerunt.
Intelligentia est per quam ea perspicit
que sunt. Providentia per quam futurum
aliquid videtur antequam sit. Unde
providentia dicitur ab intuitu nomine. et
futuris notitia futurorum respectu
auctoris nomine. ergo ipse providentie
deus occurrit diligentibus doctos quid
eis expedit recordari. quid me-
ditari. quid speculari. Unde ergo
dicitur Galatas 5: quod deus se diligentibus
cum providentia occurrit. id est gratiam
tribuit. non solum bene orandi et audi-
endi providentia set et bene providendi de fu-
turis. Sed nota quod ad perfectionem re-
gimine huius vite quadruplex pro-
videntia est necessaria. videlicet legalium
statutorum, temporalium thesaurorum, personalium
meritorum. et regia aliorum
rigorum. Prima providentia tenen-
tur reges principes prelati mu-
nicipi consules et regii mi-
nistri. ut videlicet leges iuste instituant
que communitatem divitibus quam pau-
peribus eorum. Secunda est providentia de
thesauro sacre scripture providendi. quia sepe
eo quod obmittit sacre scripture decre-
ta. et bonis moribus. nullus debet
esse immunis pro dicta divina de pro-
lege. Unde Ezechielis ad quedam
nuptialem scripsit. Certum alibi
rebus nisi esse salutare. ut ea
de causa dei agit pro eius consti-
tutionem et regiam voluntate. sacerdotibus
providendi studeat vos publice. non profit

et sacra per cor[um] populos pot[er]it dici
qui docet · exte[rio]r forma sequi s[ed]
non sunt [illegible] sequendo intra
n[ota] perfugi[um] [illegible] [illegible] velle dica
ri · cui deus volunt clementer pre
ponere [illegible] colla submittere · ne
deum [illegible] celesti dispensatores
[cabur] [illegible] [illegible] in cubiculo disponent [illegible]
de thesauro ergo sacre scripture · prima
est prudentia legalium statutorum
sicut quis ipse est ut [illegible] pa
trem confirmat [illegible] d[icitu]r [illegible]
[illegible] Indebat eum [illegible] quis si
ne regali prudentia esset impossi
bile rebus dari / [illegible] pru
dentia · q[uod] est legalium thesauri tene
re facit prelati [illegible] pauperibus [illegible]
[illegible] ipso eo sunt [illegible] [illegible]
calle [illegible] · q[uod] d[e] ipsis promissio fa
ciant [illegible] parare [illegible] [illegible]
libro · l · c · y · Nos pauperis non pau
[cl] perib[us] dare · [illegible] [illegible]
[illegible] sic[ut] [illegible] promissa sunt pau
peri · facultates ecclesie · et pauci
[pi[n]cipi] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
eis nuper et dispensatores · vt [illegible]
non possessores vltra victum ac
capiunt et vestitum [illegible]
dignum est vt qui altari deseruit
de altari viuat / viuat inquam
de altario · et non superbiat · non
[illegible] · non [illegible] · non [illegible]
[illegible] diuites [illegible] [illegible] non
[illegible] gloriosi / non [illegible] de bo[nis]
ecclesie ampla palacia fabricet
nec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vanitate [illegible] superfluitate [illegible] ·
non extollat de facultatibus corpo
[illegible] [illegible] ad nepotes / nec
[illegible] [illegible] [illegible] tradat
[illegible] ergo sibi vt si bis deseruit
altari de altari viuat [illegible]
[illegible] ergo prelatus [illegible] [illegible]
pauperis figatur per angelum · qui
thobia iuniorem duxit in regio[nem] [l · no]
medorum et [illegible] quo [illegible]

[Junior]

debuit [illegible] copulare et sanum re
duxit · Cui thobias regrande
dixit · Si me ipsum tradam tibi ser
uum · non ero condignus prouidenc[ie]
tue · thobie xi · Sic et tenere regu
lis [illegible] saluatur per prouidentia
[illegible] prelati · ductus per viam [illegible]
et reductus ad cum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] d[e] [illegible] [illegible] [illegible]
parte q[uod] in vobis est [illegible] [illegible] ·
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] /
Non solum ad prelatum [illegible] omnes [illegible]
[illegible] [illegible] · ad aliquale [illegible]
[illegible] prudentia [illegible] [illegible]
[illegible] obligantur · [illegible] pru
dentia [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] omnes obligantur [illegible]
[illegible] in nundinis [illegible] [illegible]
[illegible] xij d[icitu]r [illegible] [illegible]
tes apud [illegible] [illegible] ma
la [illegible] malo [illegible] · prude
tes bona non tantum coram deo
[illegible] coram omnibus hominibus [illegible]
[illegible] bona [illegible] magna
[illegible] virtutes et bona opera ·
Ista eum bona [illegible] [illegible]
durabilitate et [illegible] / [illegible]
vna elemosina vel vnum deuo
tum ieiunium magis [illegible]
[illegible] deo · quam totum aurum mundi
vel [illegible] omnes lapides preciosi ·
[illegible] meritum boni dura[bi]le
[illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] / [illegible] fatuus [illegible] valde
[illegible] in nundinis vbi multa
[illegible] venalia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de talibus · de quibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de nundinis · sicut vellet vel nollet
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
negociari debes [illegible] [illegible]
negociamini dum venio [illegible] ergo [illegible]
q[uod] tota [illegible] prudentia [illegible]
[illegible] diuiciis de quibus
in morte [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dubium [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Utrum sapientia possit esse cum gratia cum peccato mortali. Dicitur quod sic. Arguitur contra
quod cum peccato mortali stare non potest [illegible] secundum glosam super ii ad Cor. [illegible] cum
[illegible] est [illegible] Contra de sapientia non dicit [illegible] secundum [illegible]
non [illegible] sapientia [illegible] sapientia [illegible] ergo sapientia [illegible] esse sine gratia cum peccato mortali
Quia sapientia importat cognitionem divinorum ut dictum est. Contra aliqui cum peccato
mortali possunt [illegible] veritatis divine secundum [illegible] ad Ro. i. veritatem dei in
2 iniustitia detinent ergo sapientia potest esse cum peccato mortali
Augustinus xv de trinitate dicit de caritate loquens: nullum est isto dono dei ex-
3 cellentius. [illegible] solum est quod dividit inter filios perditionis regni et
filios perditionis. Contra sapientia distinguitur a caritate ergo non dividit inter
filios regni et filios perditionis ergo potest esse cum peccato mortali
Contra [illegible] Sap. i. In malivolam animam non introibit sapientia
nec habitabit in corpore subdito peccatis ergo non potest esse cum peccato mortali
[illegible] secundum [illegible] [illegible] q. xlv ar. [illegible] sapientia quae est donum spiritus sancti
facit rectitudinem iudicii circa res divinas et per eas divinas de aliis [illegible] quadam
connaturalitate sive unione ad divina quae quidem est per caritatem ut dictum est. Et ideo sapientia
de qua loquitur propter caritatem [illegible] at non potest esse cum peccato mortali ut
[illegible] patet [illegible] [illegible] reliquitur quod sapientia de qua loquimur non potest esse cum peccato
1 mortali. Ad primum ergo dicendum quod intelligendum est de sapientia in rebus mundanis sive etiam
in rebus divinis per rationes humanas. De qua sapientia non [illegible] Contra [illegible]
[illegible] secundum [illegible] Sap. [illegible] non est [illegible] at de sapientia divina
secundum [illegible] [illegible] sapientia a deo. Ad secundum dicendum quod [illegible]
2 [illegible] ad Cor. i. [illegible] est nobis sapientia [illegible] per studium et inquisitionem [illegible] quae potest [illegible] cum
[illegible] de [illegible] divinorum quae [illegible] de qua loquimur. Ad tertium dicendum quod sapientia et si
peccato mortali [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ipso [illegible] dividit inter
3 differat a caritate cum propter [illegible] et [illegible]
filios perditionis et regni

ar | q XI i medio pnt

Secundum philosophum primo metaphysice ad sapientem pertinet considerare causam altissimam per quam
de aliis certissime iudicatur et secundum quam cuncta ordinantur. Causa
autem altissima dupliciter accipitur, vel simpliciter vel in aliquo genere. Qui
cognoscit causam altissimam in aliquo genere et per eam potest de omnibus
que sunt illius generis iudicare et ordinare dicitur esse sapiens in illo genere,
ut in medicina vel architectura, secundum illud 1 ad Cor 3: ut sapiens
architectus fundamentum posui. Ille autem qui cognoscit causam
altissimam simpliciter que est Deus dicitur sapiens simpliciter inquantum per regulas
divinas omnia potest iudicare et ordinare. Huiusmodi vero iudicium
consequitur homo per Spiritum Sanctum, secundum illud 1 ad Cor 2: Spiritualis iudicat
omnia, et 1 ad Cor 2: Spiritus omnia scrutatur etiam profunda Dei. Unde
manifestum est quod sapientia est donum Spiritus Sancti.

Quod ut dicitur in Politicis actu [illegible]. Sapientia que ponitur donum
differt ab ea que ponitur virtus intellectualis acquisita. Nam illa acquiritur
studio humano, hec autem est desursum descendens, ut Iacobi iii. Et donum
sapientie presupponit fidem et caritatem

cogitos mortalium timide et incerte
providentie nostre. Videtur ergo quod inu-
damus diminiciis plurimis temporis cum
laboribus periculis et tediis pluribus fi-
lius et heredibus. et nil adhuc prosi-
mus in perpetuum providerunt, quia sic
tunc te laborat et acquisivit quo-
modo Jacob Genesis 30 Nunc provisurus sum
cum fuerat laban. dixit ad so-
cerum suum justum est ergo ut provideam
aliquando domui mee. et ecce te lucro
suo servavit ipse et per fallia sua
ipse nos in aliena terra sumus. cum
ho quod non potest ad celeste patriam
quod non potest ad celeste patriam
turam et in aliquando domum nostre i. sepul-
turam celestem in ipsam. ut dicam me-
te nudo obligati nostro quando utique
tunc aliquando domui mee. i. luce sa-
lute anime mee. Certa est providencia
regalium nostrorum et ad hanc obtinen-
dam tempore quilibet corpore reddituri sunt
de corpore et cum tota iudicio co-
ram rursus et reus coram iudice so-
paritur. dicit sibi providet de suis
in istis temporibus crimine omnibus i. dispendi
tunc etiam de nobis hoc optat deus / et
... etiam de nobis hoc optat deus Deuteronomii
32 Vel saperent et intelligerent ac
novissima providerent, provide ergo vel
unde sed fit boetius in de consolatione ultima
unde sed fit mors et fu-
novissima nostra sunt mors et iu-
dicium. pena et premium. Ista novis-
sima diu revolvit. provide ergo providete
sed diu revolvit. provide ergo a
debitis et te huius peccatis certa a-
peccatis et tuis incurrat no-
in omnibus operibus tuis memorare no-
vissima tua et in eternum non peccabis
Ecclesiastici
memorando et
novissima in morte, recogitando
est ergo de sapientia item l. tamen quod
cogitare de illa s. sapientia creata
et increata sensus est consumatus
qui vigilaverit propter illam cito se-
curus erit / quis enim prestantior qui
sapientia Sapientia enim utique attingit
a fine usque ad finem fortiter et dis-
ponit omnia suaviter / Increata
sat hoc sumpsit creata et instruit
directe

Cum apostolus dicat, Christum dei virtutem
et dei sapientiam esse. et in quo esse
absconditos omnes thesauros sapientie
et scientie dei, Unde quidam exclamat dicens
O aeternissima sapientia, que sola possidet
corde nostri nam amorem. Tu
mater sola quam nemo potest amare
incognitum. Tu enim tuis quibus
te diligentes ut tamen licet, Ego
in rapiens ut te sic diligam et
dabile pretium habeam. Da ego te
amplius cognoscere. ut tamen inbos
et dotes niclig adimplere va-
leam ut dicere possim cum hac aa
ni et quesivi a iuventute mea. Hoc
Ego nomen quod plenitudinem emanationis
creaturarum a primo rege veniens secundum
eum ordinem nature fit per descensum
et prestationibus ad inferiora, quos
rex prestationes. quodam ordine a
primo rege tandem secundum deo descen-
dit, sed ipse sic nature ab inferioribus
descendens ascendit ad superiora. et
sic in diversis rebus preficit quod querit
licet non s. amicitie ad amicitiam cognoscit
prevenire quos dependit. restat ut per
assumpta humanitate et humanitate patrum
tamen per viam redeamus. Gradatim ascen-
dere. ad altiora divina cuius dictat
quod est sapientia increata Unde exclamat
quidam in hunc modum O eterna sa-
pientia. que de excelso throno a re-
galibus sedibus venisti. de corde
eterni patris. in hac valle miserie
et xxxii annis exilium huius inde-
tulisti. quinque per nimiam caritatem
qua genus humanum dilexisti. per ad-
versitatem passionis et mortis tue
misterium ostendere voluisti per hanc
mortis tue ineffabilem caritatem
te obsecro. ex intimis visceribus.
ut te mihi ostendere digneris et
infer et in dispositione clari-
tatis. qua et clarissime passionis tue
dolore contraxisti, ut impleatur
hoc ipsum l. dicit. Et in viis suis
ostendit se illis hilariter et in omni
providentia occurrit illis. Ad nos
perducere digneris qui es eadem increata
sapientia patris eternaliter Amen. Ecclesiastici
et infundit sapientiam. potius morte quam dampnum

Initium enim illius verissima est disci-
plinae concupiscentia. Cura ergo disciplinae
dilectio est. et dilectio custodia
legum illius. Custoditio autem legum
consummatio est incorruptionis. Incorruptio
autem facit esse proximum deo. Concupiscentia itaque
sapientiae deducet ad regnum perpetuum.
Postquam declaratum est quod homo per sapientiam
perduci potest ad felicitatem, restat declarare
quibus mediis consequi ista possibilis
est et sit in potentia. [illegible] initium sua
certum quo homo naturaliter or-
dinatur est. omnino quo homo naturaliter ordinatur
duratur ad beatitudinem supernaturalem quae consistit
in vita eterna contemplando sapientiam
increatam. Simul autem beatitudinis adipiscende
de radice et initium est ab ipso deo.
Concedit ut per proximum a deo. excepto
a nobis effectus sed ultimo a deo pro-
cedit nobis datur. Radix autem et ini-
tium naturale nobis datur. Radix autem et ini-
tium beatitudinis quidem quae in divina consistit
notitia est naturale desiderium quo homo
sciendi adquirendi. Aristoteles primo metaphysice
quod omnes homines natura scire desiderant. Et
istud idem desiderium naturale est initium
sapientie sed et dicit. Initium illius i. sapientie
est verissima disciplinae concupiscentia. Concupiscentia
secundum quod est a natura est una non fictia.
secundum quod ab eo monetatur vera
secundum quod non ficta. Iste ergo naturalis appetitus
non fictus et ad audiendum quae deus
deum cognoscendi et primum verum.
est primum verum et primum principium. et
principium quo apprehendi ad felicitatem
sapientia [illegible] beatificans proprias
est sapientia vere beatificans proprias
est creatura et est bene naturalis quod per
fidem [illegible] est deus. non desiderabile est sanctum
verum est deus. non desiderabile est
primum bonum est. non desiderabile est
amare. Secundo vere sapientes ipsum sunt
cupiunt. et amare totam concupiscentiam
in summa sapientia. quia natura quaestionis. Et
est nomine: quod ista verissima concupiscentia
distinctione quedam ad alia accidentes in
variabile delinquit quodammodo, propter hoc
verbo. logice nimorum. et [illegible]
sophistice ad distinctionem [illegible] appetentia. Est
et 20 ta appetitus sapientia eterna opus.
et zophistia est cupiditas affectus sua
etiam nomine [illegible] primo elencorum
secundum 2 theo 3 [illegible] variis de
querit ad disputationes. et nunquam ad prae-
sentes [illegible] ad disputationes
litis pervenit. Beati ad disputationes
veritatis. secundum quod dicit Sermonis 3 de ve-
tula. omnis declinant ad [illegible] que

lucra misceat. utique sciat dispensan-
ti. plures ut gaudeant dictum quod voluit
nequaquam peccati. et non sed at plura
[illegible] pati. et si in quo pecunia
regnat. Et contra istos dicit sapiens. A
divitiis [illegible] duxi i. toto pa-
tre illius. ut corporum illi lapidem
proprium. quem de auro in comparatione illius
arena est exigua. et tamquam lutum ar-
gentum estimabitur in conspectu illius. Alios
vagos et otiosos et inconstantes ne-
gligentes ingenium naturale colere per doc-
trinas et castigationes disciplinas. Et
contra quos talem scribit apostolus i. thi. 4.
Noli negligere gratiam quae est in te. Et infra
Attende tibi et doctrine illius. et
sta in illis. Cura ergo radice sapientie
quae est naturalis concupiscentia disciplinae, quae
ponit media quae sunt tria s. cura
dilectio. et custodia. Est autem talis ordo
dilectio. et custodia desiderium naturale sciendi. causat
quod desiderium naturale sciendi. causat
curam i. diligentiam vel sollicitudinem
addiscendi. Cura autem dilectionem dei.
quia non est possibile quod homo sit sollicitus
ad cogitandum deum. quin se efficiat in
cognitione. efficiat autem in dilectione.
dilectio dei causat custodiam legis.
divine unde Ioh. xiiii. Si quis diligit
me sermonem meum servabit. et 1 Ioh. 2. Omni
qui dicit se nosse deum. et mandata eius
non custodit mendax est. Custodia
autem mandatorum dat comparationem im-
mortalitatis quae immortalitas est perfecta
divina. quae deus solus est cui repugnat.
non est ergo apud adultum est deo. Concu-
piscentia sapientie deducit ad regnum perpetuum
Est nomine quod in ista deductione
sapientis utitur colore quodam rhetorico
quod vocatur a Tullio gradatio primo rhe-
torice sue, et climax graece. Sed per
Augustinum 4. de doctrina christiana. c. [illegible]
quod eloquentia rhetoricorum tripartita
est. potest inveniri. Est autem gradatio secundum
Augustinum quando verba vel sensus alter
ex altero conectuntur sicut patet in verbo
apostoli Ro. v. dicit Tribulatio patien-
tiam operatur, patientia autem probationem, probatio
vero spem. Spes autem non confundit.
Et per hec Ro. 8. vbi dicit quos predestinavit
hos et vocavit, et quos vocavit, hos
et iustificavit, et quos iustificavit, hos et magnificavit.

1. peccati
op

zophis-
tria

gradacio fit qu dictacio descendit de una doc ut orde i alia ut (?) capite ette capto alternat te ette calcularie dicat

et h e figura siue color pulchritudinis ornamentum siue / Gradacio vero secundum tullium sic diffinitur Gradacio est quando non prius ad quod verbum descendit quam ad modum superius ascendit est / Ut nunc quia nulla reliqua monumenta libertatis sic illis quodlibet et quod liberum putant et quod putant audent et quod audent faciunt / et quod faciunt nobis molestum non est / Ut

ergo dicit doctor ecclesie quod dicit eloquens ut doceat delectet et flectat secundum quod dicit augustinus libro de doc. christiana c. xij

Docere est necessitatis. delectari suavitatis. flectere est victorie vel potestatis / Et ipsum ultimum est finalis intencio doctoris ecclesie. unde dicit augustinus c. · pero si talia docentur credere vel nosse sufficiat. nihil est aliud eis consentire nisi confiteri vera nosse. cum ergo docetur ut agatur / frustra persuadetur unde et ipse dicit frustra placet modo ipse quod dicit ut agat / est ergo eloquentie ecclesiastice quod suadeat aliquid quod agendum est. non solum docere ut instruat et delectare ut teneat. sed et flectere ut vincat vincere / secundum augustinum

Litteris ergo gradacio siue loquendi talis. de ipse Cum ergo disciplina est dilacio i dilatata opera quod est reflexio lucis ad speculum totaliter cum ignea / Ita est moraliter nam cum ad animam humile et devota incidunt radij luminis sacre scripture a christo qui est sol iusticie / serenati et reflectuntur ibi radij ad deum per amorem et revincia ad pie irreprehensibiliter et nunc vocatur amor i victoria talis vince. et te dilacio. custodia est legum illius Cum autem nihil magis sit in potestate voluntatis quam diligere propter quod facile est legem dei custodire unde de pro xvj. plenitudo legis est dilacio custodiendo legem coopu-

nacio est incorrupcionis i perducit ad incorruptionem quod est ad immortalitatem incorrupcio autem facit esse proximum deo. i. immortalitas facit nos deo propinquos Nam probat de porphirio quod mortale separat nos a deo. Copula itaque sapientie ducit ad regnum perpetuum / Quia autem amor i nobis causat sapientiam in pluribus quam sermo et sanctio declarat pulchritudine similitudinis quam ponit in sexto. que sic est de passionibus ita dicitur Sicut terra mollis fortiter applicata sigillo recipit imitationem plenarie omnino formarum et figurarum sigilli insculptarum pulchritudine sic anima per amorem copulata fortiter ad deum applicata non equaliter sed cum summa imitatione plenarie ipsius pulchritudinis recipit et conformiter. Et cum apud summa pulchritudine nulla deficit pulchritudo ipsa ergo dicit pulchritudo agri mecum est! Quod anima per amorem copulata a summa pulchritudine impressa. non est alicuius pulchritudinis absentia sed refulgebit in ea pulchritudo que est super illa imitatoris quia cum pulchritudo inferior per pars plus refulgebit et illius pulchritudinis superioris Et in omnibus superior pulchritudo refulgebit in illa multo amplioi modo quam inferioris decoris venustatis Et cum ideo sit summe pulchritudinis forma et sapientia summa. ergo anima sicut perfecte conformis summe pulchritudini est per hoc sapientie plenarie / Et per quod anima illustrata sapientie pulchritudine / Unde et amor quia facit animam dei formem facit eam summe sapientie per amorem sapientie Est vero plena dilacio totius veritatis nigra. ymmo ipse amor est ipsius veritatis noticia sicut depingitur / amor est dicit / Joh. xiiij per aclitum autem s. s. quem mittet pater in nomine meo ille vos docebit omnia ut commovet alij / quia multi in via dei ambulant non tamen est in omnibus plena noticia veritatis quam dicit magister docere discipulam aliquam artium tota puta rethoricam vel geometriam

Cap. de doctrina christiana circa quam hic allegatur super hoc sit ergo correctio quia non prius est in toto capitulo sed solum nomine

cu ad hec ti dicalis v sa^r ita arte
piu ut mediu no dicit sicus
brete tiu ... et ipus sicut nos
dare una magna et utile arte
omnes vi vitate, cu ti adhuc
vsent^r ita artes ipius ... recordia
alligatata ac i nos dilectoe au
gent et his magne artes notitia
cu vo implebitur i nos amor
ut s. diligam eum toto corde et ex
tota mente ut vz. ex particula
cordis concupisca sit i ipm totalis
quod finita hat pugnacione erit
pro ipm pma/ ec e vniblis et sic
magne artes copiata notitia
efficit ergo amor copiata de-
core spem et sapie plenu vey
saty mos copiat q pt ce in
suprema facie creature rationalis
h. hinc ... /ista vo sapia loqui
sapida sed vinu copat vinu
sepelia canticum 7 comedi fauum
cu melle meo / bibi vinum cu
lacte meo et cetera albitus & ge
vetat 4 sc 1 c 10 q vinu longe
ductum melius efficit^r ex motu
q ex pt percussi et motu ptiu
co valescit i co caloris malis
et magis sit subtilius digitie
hinc ... et cade e ea quare
pendulu vinu bn percussu et
motu reddit^r aliy i statu sim
dicat^r ut pendulu vinum qui
incipit declarare ad corruption̄ ... tempo-
rali/ vinu ductum de longe
e doctrina sapientie sac q de celo
ad homines p prophetas patriarchas
et angelos jmo p ipm dei
filiu e deducta q ab initio
mundi usq3 nuc agitat^r et conti-
nuatur a ... ingenia/ et ideo istud
vinum e multo melius qm viri
... pre-... q lo ... deflexe
nisi de terra ad terra/ vinu eciam
... ... i motibus e dilatabilius
delicatius et subtilius qm id ...
crescit i vallibus ... altissimis ...
... tra vallis laborant/ etiam
... plays ... et ... et ...

Vino

pre

Aliud vo subtile et sapidis ...
g. dabo tibi poculu ex condito
vino et mustum malogranatorum
nouorum ... l. ... ... adiecto
sapie e concupia ... ... et ... sic
concupia sapie deducit ad regnum
perpetuum/ pro quo notandum q concupia
est appetitus delectabilis ut dicitur
... i pa ... q 30 ... p. ... thule-
pru/ et ultius notat q dupliciter est
delectatio pa e q e de bono intelli
gibili est bonu vero alia e q e bonu
sensus spiritualis ... delectatio vide
est aie ... ... ac e aie et corporis
est ... sit/ ... q ... e ... i organo corpo-
ris et bonu ... spiritualis e ... ...
... talis ... delectatio appetitus
vide^r ... concupia q ... ... et ad
... et ad corpus ut ipm nomine co-
... sonat ... concupia ...
... e i appetitu ... et ... co-
... q ab ea denotat^r appetitus
i^r sapie ut aliorum bonorum spualium
... concupia nota^r ut ...
... ... ut ... ...
appetitus superior ... concupia sit
redundantia i inferiore appetitu.
ut sit ... appetitus infe-
rior ... tendat i spualebonum
consequens appetitum superiorem ... ...
corporis superioribus sicut spiritualibus
desiderat ... ... et
caro mea exultaverunt i deu
vivum ... ... sic concupiscibilis ...
... ... tocius copatio
ad ... concupia diffinitur e ...
sapie et concupia sapie deducit
ad regnum perpetuum/ ... ...
ab ... ... origina^r diffundendo
... ... / ... i ...
... ... sapiam ... ...
appetendo ... ergo ...
... clarior ... / ...
impatie ... / ... plus
... ...
... ...
que nulla ... letificat ... nulla
... sapit ... ...
... ...

dyalectice ymaginata a rethorice
purpurata. Stulti sunt qui sic erras
quis qui talia agunt et in libris
dicendis suos consumunt. prius bene gu-
stat et in dulcedine pavarint, quod
ipsi studio. scilicet corripiunt sicut
i. folia colligunt si non fructus.
verba et non virtutes / verba enim eum
efficiunt vane. acui virtute ubique
tate sonat et iactancia crudelit
de quibus sicut dicitur turbati sunt et mo-
ti sunt sicut ebrius et omnis sapientia eorum
devorata est. ad eum ebrius ne-
scit quid facit aut quo vadit / ita isti ne-
sciunt. Ignorant ita inspiciendo scilicet scolares.
in studendo longi sicut scilicet perturbabat
libros devorant. sed multiplicant
si quid agant parum ignorant / et
quia ad finem inspexerint tendunt. nescit
licet ignorat / ut precipitum petrus
magister. l. rusa ut quod hec sine
comprehende sicut non potest se tanquam
in eis esse finis sciendi si appende
sicut potest abilitas ad acquirendum
scientiam superiorem quam alias potest sapientia
vocatur. que acquiritur ex sacris libris
per tale enim studium veniunt ad agnos-
cendum. semper et alios ad diligen-
dum et ceteros et redemptorem
suum / probavit eum doctum quo pug-
nandum sit contra carnem. mundum
et demonem. quod sunt hostes anime
capitales / hos namque vincere est
expugnare in via. qui vult gau-
dere in celesti patria ut dicit
in porticu de ... / laudat locus
sicut ecclesia et anima que dum in car-
ne est. inter spinas versatur. et ut lilium
est ut tympanum et ululatus et
impugnationum aculeos prudenter
patitur / ut lilium inter spinas lilia
inter spinas. sic amica mea inter
filias dicit. et candor lilium. o
tener et delicate flos. inter-
dum et pulueris sunt tecum et
eam semper probabiles / unde quod
caute ambulas. Caro et mundus

plenum sunt spinis sicut et alius
inimicus si bona ventura et quibuslibet
fortis et crudelis. quod mira calliditate
dum disponit ipsum impedit. venenat eos.
summa affectus. et ibi se gerit cum
nocendi. ubi te vidit studiosius
occupari / novit omnia. hic hostis
antiquus. ab inicio genus hominum.
cum illecebras gule ingerat. cum
viris invidie infundat. cum blan-
dimenta iniurie obiciat. cum vani-
tate superbie stimulat / novit quo
mentem opprimat. quo gaudio fal-
lat. quo ad mirationem seducat
licet ex aliquibus sibi obligatos. quos ad
alios decipiendos ingeniis utitur
et pugnis et certat. O anima fra-
gilis ad resistendum. facilis ad ca-
dendum. difficilis ad surgendum. quem
hunc crudelis adversarii laqueos
evadere poterit que tantis subtili-
tatibus ignoras / ut bonum verbum allego
leone / O anima sapientia purpurata.
hec inter sunt cautelis videre sicut
dux meus est tanquam bellator
fortis non timebo quid faciat
mihi homo. et hostis et impugnat deus
et totum mundus. conceptor dei
est colligat in tam difficili et
laborioso certamine sapientie tamquam la-
bi in culpam. sic ut forte nostri
tori pugnando aliquando displiceat
adhuc restat et ad matrem gratie
quam ipsius veritatibus implo-
rare potest et offensionem expurgare
sicut bernardus / O benedicta in nostris
gratie. genitrix vite. mater salutis.
per te accessum habemus ad filium. ut
per te suscipiat nos qui per te datus
est nobis. excuset apud ipsum
integritas tua culpam nostre cor-
ruptionis. humilitas tua deo grata.
beatissima virgo maria. veniam impe-
tret nostre vanitati / O benedicta
per gratiam quam meruisti per vitam
quam genuisti. fiat ut qui mere-
te fuit dignatus esse nostre infirmitatis et mi-
serie particeps. te intercedente. nos
participes faciat glorie et beatitudinis sue
anima vobis que sola filius
dans in ipso per quem et cum patre et spiritu sancto

Si ergo delectamini in sedibus et
in sceptris reges populi diligi
te sapientiam ut in perpetuum regnetis
diligite lumen sapientie omnes qui pre
estis populis. Omnibus sapientia est ne
cessaria, maxime tamen principi
bus regibus ducibus et prelatis ec
clesie ista specialiter sunt monendi quod
studium suum apponant circa sapientiam
acquirendam. Causa in littera predicta
declaratur est quod non solum in regno possessione
est felicitas immo quod in regni acqui
sitione est facilitas. Sed econtrario regni
quod in regno duratione sunt potestates
et reges quod ipsa sunt naturaliter appetenda.
Unde in ista littera duo facit. Primo inni
tat ad sapientie dilectionem reges. Secundo
secundo quoscunque alios perfectos ut pre
latos ecclesie ibi: Diligite lumen
etc. Primo dicit primo reges populi. Si
delectamini in sedibus et sceptris. Si
quis quod sunt desiderio quod delectamini
in honoribus huius vite quos recepistis
a populo, scilicet quod populum indicatis
et regitis. Et constat vobis quod sedes
vestre et sceptra vestra non sunt
sic perpetuo permanentes, ergo diligite
sapientiam id est verum cultum dei ut in
perpetuum regnetis et veram dilectionem
unite ad futuram continuationem,
unde dicit Apocalypsis v: Fecisti nos deo
nostro regnum et sacerdotes et
regnabimus super terram. Et Apocalypsis xx:
Erunt sacerdotes dei et Christi et
regnabunt cum eo mille annis
glossa id est in perpetuum et ponitur in millenarius
numerus qui est limes numerorum propter
eternitatem. Secundo monitio dirigitur
regibus, secundo ad omnes maiores omnibus
alios perfectos ecclesie ibi: Dili
gite lumen sapientie omnes qui preestis populis:
Nota: Prelatis et ducibus alios de nocte
et tenebrosa. Necessarium est lumen.
Nam alias cadunt vel errabunt
a via tam ductores quam ducti

coniuncti iuxta illud: Si cecus ceco ducatum prestet
ambo in foveam cadunt. Sunt autem
prelati ductores subditorum sed eos
in via morum solum indiget lumine
sapientie et agnitionis sacre scripture
sicut bonus auriga qui ordinat
de equis trahentibus bigam ut omnino
quod si currat equum precedentem nunquam
facit eum precedere quod sic biga subve
rtit et priores sequentes confundet
sed facit eum post alios supportare bi
gam et sequi alios quod prius vide
batur moratus ut patet sic in hoc
qui est omnibus et auriga eius. Et ut
non placet sed quod careret lumine sa
pientie prefaciatur et preponatur ad tra
hendam bigam ecclesie. Sed tamen clare vide
mus in quibus est nota sanctus doctor
et sanctus et id patet de prelatis circa
istud verbum intelligi: Diligite lu
men sapientie omnes qui preestis: lumen sapientie scilicet
doctores et scholares sacre scripture
quibus dicitur Matthei v: Vos estis lux
mundi, quasi diceret: tales prelatos in prelatu
ribus, tales diligatis honorando
beneficia conferendo et in pluralitatibus
cumulando. Sed tamen pauci faciunt,
plures enim cumulant laycos alle
gistas quam theologos vel canonistas
et ideo timendum est quod illis acci
det quod accidit Sauli qui tempore
necessitatis consilium petiit a phitonissa
et ab ea nisi mortem non rece
pit, ut patet primo Regum 28. Nota quod primo
tulosum est delectari in sedibus et
sceptris. Sceptrum enim sed papa
dicitur virga regalis. Sedes autem
throni ut solia in quibus reges se
dere solent, dicitur tamen magister in hystoriis
quod in quodam atrio templi salomonis
porticibus erant tria genera sedium
in quibus secundum diversa officia aliqui sede
bant, scilicet cathedre, concedre et sive
bant in cathedris ut scilicet doctores in
de / cathedris ut scilicet doctores in
gymnasiis, in sincedris sedebat
auditores in consistorio et dicebantur
sincedre quasi consessus. In concedris se
debat assessores cum iudice qui
aliquid secreta tractabat et dicebantur
concedre quod consessus de [illegible]

distīguit gⁿa sc Reges solium. doctu
cathedra iudexq tribunal. poss
et. et sede ppl. ptorq aurelc
in istis at sedibȝ periculo e delecta
tur q̄ i eis difficile ē vitare in
iq̄tate. et impole ē sⁿuare stabi
litate q̄m̄ m q̄ plati et iudices
qualescūq sint. cū magna v̄tute
et sūma difficultē pnt vitare
iniq̄tē i iudicio. tu ppt' flōs
allegatores. tu ppt' iniustos co
minatores. q̄' ex pnaria media
iudice falle nollint. aposto
lo ubi sitas ubi ē sedes sa
thane. h̄ p̄t dici p̄ iso iudici
et co sed recitat elimandus lib 17
Cambises rex ad eo seuus fuit
q̄ quēdā iniustū iudicē excorto-
riari fecit. et sede iudiciale
pelle sua fet coop̄iri et i eade
sede posuit filiū iudicis loco
p̄ris. d. ei q̄ i iniqū exercuit
iudiciū ne sibi iudico tal' p̄ē
plecti'. de qua narratōe suti
ter ipi sede sederis ista. iudex
inflexibilis sta. a maioribȝ recte
tos nunq. ab aure p̄ces sint
tibi lucerna pedes. pellis q̄ p̄ma-
ria rependes nataq̄ p p̄re spau
te dabis. iste cambises fuit filius
ciri regis psarū. q̄ licenciauit
iudeos captiuos tpe esdre
redificare vrbē. et iste cambises
vocat' alio nabuch'on' i hystoria
iudith et atharxerses ut apuc
tus apud esdram. qui seneca
appellat feliciᵉ filiorū ante
eū fuit auspitate q̄ a nati
fungi' filiorū fungi sed de lucani
eo regibȝ i pole ē sⁿuare stabilite
dom de tyro ubi etiā p dr. ec
des ducū sup bonos dicit duc
et sede fecit multos pares addico
Reges i ipi se delectā i sedibȝ
iudicatiuis i iudicio et i sceptris
i diuiciū ptate diligite sapiā.

ut i ppetuū regnetis a ut et spali
regnū sapienter gubernata mercam
ini ad regnū eternū q̄d datur
p̄mio illis q̄ bn̄ regna illa
tā gubernant. diligite v̄ lucē
sapie a ea pnc q̄o i facte vie
diligi nō potest. diligite v̄
illos qui sapiam cōmunicant
et illuminant vobis doctrinis vel
et exemplis vos qui p̄estis p̄plis.
Magis aut antiqui reges eiꝰ pagani
sequebant' copulā sapientū cū reg-
bus regnātes et aliis pollicicis — lꝰ xi i pncī
Eod. vi. hec eē cū rex p̄ncipe ē
q̄ sapiam nō h̄z. et sic p regnum
p̄desse p̄p̄lis nō pt. si magis nocet — Roboam? p̄ r̄ p̄p̄lat
p̄ius. de p̄mis talis implicat' mortoꝰ
nec timē et ipe sunt incorrigiles — sapiens
difficultas instat eis declinare
malū. lꝰ de aug'. ciuitate q̄ue
alijs ponat 2ᵐ de disciplina xⁿⁱᵃ
alij at intitulat eū liber de ho-
noe p̄latorū dign̄. difficile ē p̄ii
cipes reg̃ere ad intelligi. p̄ incipio
sunt implicati. p̄p̄li cū peccant
et iudices metuunt et a malis
ꝓ legibȝ cohercent. reges at
sup se solo dei timore metuentes
sⁿuentes coherceruntur. libera i peccatum
p̄ruat. et p ab reptū licuit. ad
cīng i oe. metum labunt' et p̄biu
fert. quanto q̄sq̄ i sup̄iori loco co
stitutꝰ ē. tāto i maiori v̄sa p̄iclo
et quanto splendore honore q̄sq̄ eccel
lit. tanto se delinquit p̄ctor
tector est: Et insti iustū est
p̄ncipē legibus obtemp̄are suis.
Et eū iura sua ab oībȝ custo-
dire ꝑcipiet. qui et ipse illis
reuerenciā p̄bet. p̄ncipes ad conueit
legibȝ teneri suis. nō i se dampnare — vel de dampnare
iura. q̄ i subditos cōstituunt sua
eū iusta ē vocis eoꝝ auctas. si
q̄d p̄p̄lis p̄hibent. sibi nō lice' pa-
tiant'. sub religione eā disciplina
p̄li p̄latos subiectū sunt. et q̄uis cul
mine regni sunt p̄diti. vinculo tn̄
fidei sunt astricti. ut et fidē xp̄i
sub hys legibȝ p̄dicent et parem p̄di
cacionis fidei. moribȝ boꝰ cōstruet

Addit q(uod) p(ri)ncipes s(e)c(u)li · no(n) mag(is)
ultra etiam: p(re)lati adepte i. tu(m)ma
tenet ut eadem p(re)lati disciplin(is)
etia(m) (con)minant(ur) · et(iam) m(u)lt(i) etia(m)

i. doctrina corrupcione ...

p(re)lati no(n)ne n(on) (con)ficit nis(i)
ut q(ui) n(on) p(re)valet sacerdos effic(er)e
p(er) doctri(n)e s(er)mone · p(re)lat(us) q(uod) i(m)p(er)at
p(er) disciplin(e) t(er)rore · s(e)p(e) eni(m) t(er)re-
nu(m) regnu(m) · celest(is) regno p(ro)ficit
ut qui i(n)t(r)a eccl(es)iam positi · contra
fide(m) et (mores) agu(n)t · rigore p(ri)ncipu(m)
co(n)terant(ur) et ipam disciplina(m) q(ue)
utilitas eccl(es)ie q(ua)ntum no(n) p(re)valet
cervicibus sup(er)bor(um) p(re)lati p(ri)ncipalis
imponat · et ut venerac(i)o(n)e me-
reat(ur) vi(r)tute p(re)latib(us) i(m)p(er)tiat
(con)cludit et dicit q(uod) s(e)c(u)li p(ri)ncipes
debe(n)t se (r)ac(i)o(n)e redde(n)d(am) xp(ist)o etiam
qua a xp(ist)o tuenda(m) suscepit
nam sive augeat(ur) pax et disciplina
na sive p(er) fideles p(ri)ncipes · sive sol
veta(n)t(ur) ille ab eis ra(ci)o(n)e(m) exiget
qui p(re)lati sua(m) eccl(es)iam credidit
[h]ec i(sido)rus libro q(ua)r(to) no(n)dum q(uod) vero
b(er)ti de p(rae)dicacione in t(er)cio lib(r)o
recto(rum) mor(alium) notat
pu(n)ct(i) r(e)ductorij moralis notat
q(uod) mali d(omi)ni sunt multa mala co(m)-
q(uod) mal(is) d(omi)nus quarum et (con)tra sunt co(n)g(ruum)
d(omi)nos p(er) quar(um) et (con)trar(ium) sunt co(n)g(ruum)
si bonor(um) d(omi)nor(um) mores et opera
tos / d(omi)n(u)m enim q(uod) mal(us) d(omi)n(u)s sub
ditos no(n) munat i(m)mo p(er) rapi
nas et exacc(i)ones ipos opp(ri)mit
spoliat atq(ue) (con)fu(n)dat iusticiam q(uod) no(n)
(con)servat i(m)mo p(re)cio · p(re)cio · favore vel o
dio ipam violat · a subditis veri
galia recipit et t(ame)n eos ab i(n)m(er)i-
tabus no(n) defe(n)dit malos sub se
q(ui)bus no(n) defendit malos sub se-
q(ui)bus co(n)sentientes diligit · dissen-
tientes v(er)o cruciat et flagellat
aliena t(ame)n (con)tra vedicat · et q(uod)
bu(n)t subditi sui putat adorari
ab hostib(us) affectat · et magis timeri
q(uam) amari desiderat / leges et statu
ta antiq(uo)r(um) destruit · et p(ro)pria stabi
lit · et co(n)firmat in hiis exaccionib(us)
et causa aliqua supponit · et sub
sp(eci)e iustic(i)e sua(m) palliat crude
litate(m) et occultat · sic ne ora
ista ad l(itte)ram sunt dici de malis

p(ri)ncipib(us) et p(re)lat(is) eccl(es)ie et tyra(n)nis
q(ui) no(n) q(uae)runt nisi subditos spoliare
de quib(us) d(icitu)r ysa(ie) xix° dabo egyptu(m) i(n)
manu(m) d(omi)nor(um) crudeliu(m) · cu(m) ei d(omi)n(u)s
sit no(m)i(n)e p(re)lat(us) et p(o)t(est)ati(s) no(m)i(n)e cli
ent(e)l(e) et nobilit(atis) no(m)i(n)e honoris
et dig(ni)t(at)is / no(m)i(n)e p(re)lat(us) et p(otes)tatis
et secur(ita)tis / no(n) debuit pro no(m)i(n)e
degenerare · hic / s(ed) q(ua)n(do)q(ue) ita veros
mali tyra(n)nisat · t(un)c d(omi)n(u)s deus eos p(re)ciosa
sue clemencia tolleat · q(ui)a no(n) vult
morte(m) peccator(is) ut d(icitu)r ezech(iel) 18 s(ed) ut
co(n)v(er)tatur exoptat / q(uia) qui i(n)sana s(un)t
s(ed) b(eatus) aug(ustinus) de vita xp(ist)iana petit m(od)o
peccando deus vult eos vivere co(n)t(r)a
d(omi)n(u)m suu(m) n(on) q(ui)a deus · ecce tu mori noluisti p(ro)
deo p(ro)p(ter) vitam ing(er)e · tu mori voluisti p(ro)
cando / ille vult te vivere (con)t(ra)de(n)do
o stulte i(n)c(re)dul(is) et i(n)g(ra)te · q(uod)
et illi deo no(n) gratus · ut misera(tur)

te

tibi eo tibi vult misereri / q(uia) magis
vult sua pietate (con)s(er)vare · q(uia) tuo
perire peccato · hic / s(ed) t(ame)n videmus
hic deus xp(istu)s purgacio(n)e olim resip(is)
cat · eos fore sta(tim) exspectans ut
q(ua)n(do)q(ue) resipiscat a malicia et opus
suo(rum) · ne crebat plurimus bladie
ro / ut · evadat i(m)punitus p(ro) quo
mag(is) d(icit) aug(ustinus) ibid(em) ult(eri)us / nec i(n)
ideo sibi bladiat(ur) nemo se stulta
et vana (con)fisione decipiat / nec
ideo securi(us) delinquat et liberior
q(uia) sup(er) peccator(es) (con)f(es)sio ira dei ·
iudicium q(uia) no(n) venit · ut o(m)n(e)s
op(ri)mat(ur) se i(m)pu(n)e peccasse · q(uia) n(on)
illico p(er)iculu(m) / s(ed) l(ice)t mag(is) dei
differ(re) q(ua)m displicent (con)sp(i)c(i)at · et
ira eius peccatorib(us) subito et t(ame)n
te ee ventura / s(ed) s(u)bito e(st) ve(ni)r(e)
disp(er)sp(er)rani · et quid accidit in
triste est alt(er)i(us) redditor paces
suo alibi s(cri)ptu(m) e(st) ne tardas co(n)-
v(er)ti ad d(omi)n(u)m · neq(ue) differas de die
i(n) diem · subito eni(m) venit ira eius
q(uod) i(m)pleri(tur) in ips(is) q(ui)b(us) obvi(a)
nia p(ec)c(a)ta et i(n) puni ira dei sup(er)-
venit et i(n) futuro sua subiugit
q(uia) h(ic) nemo intelligit · et m(od)o q(ua)
rat · ra(ci)o(n)e q(uam) adv(er)sa p(er)stitit ma-
lus sub (con)tra(ri)at irrogari s(ed) q(ui)cquid

prevalent. consuetudine porro putat
esse quia clamabat contra deus et noluit
in presenti punire. quamquam peccatores quos
cum presens agno presenti saluti aliter tamen fit
quod ob multitudinem prosperitatis peccatorum. et ante
dierum iudicium etiam in presenti iudicat
hic dicat quisque sit sacrilegus. sanguinarius
rapax. falsarius. homicida. fur.
fraudulentus adulter. ceterorumque criminum
reus. in presenti tempore vidisse loquimur nos
eum plurimos videre contra. quo probat propter
fecit. prelatos et impios peccatores pro
peccata completa et hic in tempore iudicat
et punit eos vita regni non nunquam
quam futura. Et hic facilius intelligitur
post quam preclara tempora diuturnorum iudi-
cium. impie prelaterum interitum exper-
tamur interitum. tempore que positas
publicius esse. eum peccandi maior
audacia. quod totum sibi credit licere quod
placet. et deum altius iudicium non ti-
met. quod alios iudicat. Ita corpo-
ralium propitios sunt protractatione
ut quod non timet iudicium homines in delec-
tando. deum iudicem sentiat et ultorem
quoque cum aliquando misericordia aliorum san-
guinis frequenter effundebat. Ita iudi-
cium dei iudicium et sentiret: ut ipsi pro
modum suum sanguinem effundere coge-
rentur. quod libere prius fundebat san-
guinem aliorum. Ita quod post ea consuete-
runt. sicut dei indignatione perpeti
sunt. ut insepulti iacerent. et esca
feris et volucribus fierent. Et cum
quod innumerabile hominum numerum iniuste
occiderat. membratim percellati re-
pererat. non eum vilior fuit eo-
rum corpus. non eum vilior fuit eo
corpora viventium. quam quos iniuste fecerat.
sepultura viventium. qui quos iudicio ma-
nibus punitorum sunt quos iudicio ma-
nifeste peremptores. multe vi-
rorum in iniuste peremptores. multe vi-
due effecte. multi orphanis patribus:
privati. deleto. quinque peccata ordinem
mendicitatis infelicem. et mi-
seriam. nam addebat impietatique
deitatis crudeliter ut eorum fuisset sepe
occiderunt. et liberos spoliaverunt
+ Nec non et corpora contingebat vidue et

eorum filii orphani: alicuius tollitur
egent panibus. Nonne tibi videtur
de temporibus in ipsis completum esse comminacionem.
dei et dicit Iudicium et orphanos
non vendicabat. quod propter vocabulum eos.
et ipse nos fecit ad me proclamaverit
grandia nos fractos eorum. et irascetur
dominus. et perimam vos gladio et erunt
duo. et primam vos gladio et erunt
coniuges vestre vidue. et filii vestri or-
phani. O indignum nephas. O per-
phani. O amara et nephanda
lege facinora. O amara et nephanda
crudelitas. duo scripta. et duo
atrocissima perpetrat tempore. horrendum
fit. ut rapina procedat occiduntur
viri. ut rapina perpetuat. occiduntur
viri. ut facilius
viri occiduntur mariti. ut facilius
vidue spoliantur et orphani. Et
ita alter morti quamquam congaudet quis
quod non post et ipse quamque morituri
qui non post et ipse quamque morituris
occidit que deus hic indiuiduos crude-
litatibus et imputatibus commemo-
rat eo in tempus iudicium suum temporibus suis
concedit ad tempus audit cognito talibus
eos ad tempus ut futura vita gaudet.
ut prius ut futura vita gaudet.
amorem nos ut prelatum. ut impiorum
in presenti eorum iudicium dei evadere etiam
in presenti eos de deuotione
Hic augustinus de deuotione Et ita apparet
divum. et honoris. hic in dignitatibus
constituti potestate publicati constat.
tum delitiarum in sedibus et populis
regnis. facerent iustitiam unicuique.
nec cum elevati fuerint in eorum cor-
dibus et repererunt eorum iustitiam op-
pressi innocentes. subito ira dei
fervens. nam ut Iudicium impiorum op-
presserat. nam ut Iudicium impiorum op-
altatum et elevatum. turpiter et terre
non est in uno loco eius preparatum
non est in uno loco eius preparatum
i. dignitatem eo accipiet alter. Sed
congregat Saul qui propter superbiam
a regno suo. bello interiit cum
Ionatha et aliis filiis suis primam
et ipse occiderat in nobe sacerdotes
dum cum loco dignitatis ipsius
David suscepit dominus. Dixit non est
exaltatum cor meum. neque elati
sunt oculi mei. Cum esset quanto
magis humiliabatur. tanto magis in gratia dei
honore et regie dignitatis fastu meruit
et altari coram hominibus et finaliter accepit
coronam perpetuis meritis quod non marcescit
in vita beata eterna

Quid autem est sapientia et quemad-
modum facta sit referam. et non
abscondam a vobis sacramenta dei. sed
ab initio nativitatis investigabo
et ponam in lucem scientiam illius. et non
preteribo veritatem neque cum invidia
tabescente iter habebo. quia talis homo
non erit particeps sapientie. Cum de-
claratum sit supra quod sapientia per se
delectatione petenda. et quia homo delecta-
tione naturaliter appetit. ideo sequitur. et ideo
quod tantum habere quam honores. immo omnia
que desiderantur delectatione comparari possent
merito quis quereret quid sit sapientia et
unde ducat originem. ideo in hac
ca. probat hoc. quantum sufficit huic
obviare et istam dubium concludere.
Unde dicit quid autem est sapientia etc. Et
pro lectione huius pro allegatione de ipso pro
posito. sapientia increata et creata.
quod est sapientia increata et collat.
de sapientia creata quantum ad presens
modum exponi possit ad hunc cum
modum. Et quia posset commendator et professor
sapientie et delectationem in cultu sapientie. et
cum dulcedine. modo ne per quod quid
est sapientia increata. quamvis dicitur
. . . autor de . . .
. . . quid est sapientia increata et
. . . quemadmodum facta sit. i. quomodo genita
et concepta ab aeterno . . .
. . . lucifer genui te. et . . .
. . . venit ad . . .
valeat enarrari . . .
. . . nativitas. quantum pro fide sufficit
contemplari . . . dicit
Et non abscondam a vobis sacramenta dei
. . . nativitatis . . .
. . . ab initio nativitatis . . .
investigabo . . . infra . . .
. . . incarnatio . . . Secundo . . .
. . . de sapientia creata . . .
. . . quid sit sapientia creata
quod est . . . cultus dei. et quemadmodum
facta sit. i. qualiter opera sapientie fiant
. . . sapientia ducantur. et non
abscondam a vobis sacramenta dei. i.
. . . misteria . . . a de-
. . . et
. . . ab initio nativitatis

hominis. quia homo nascitur in mundo. neque
sapientie investigabo. quam scilicet . . .
nativitate dedit . . . Sed quia
et ego mortalis homo. et ponam in
lucem scientiam illius. i. . . . faciam
sapientiam cognitam. et non preteribo veritatem
quam scilicet integre et aperte cum
manifeste. neque cum invidia tha-
bescente. i. tabescere faciente. iter
habebo. tabescere enim idem est quod pu-
trescere vel languescere. quia talis ho-
mo scilicet invidus non erit particeps sa-
pientie . . .
. . . sapientia
et invidia inimicantur. quia sapientia
. . . et invidia . . .
homo invidus non potest esse particeps
sapientie. Et non preteribo veritatem.
Sciendum autem quod triplex est veritas. una
est veritas sermonis. alia est veritas
operis et tertia est veritas intellectus.
Veritas sermonis requirit quod ita sit
. . . credat . . .
. . . ita sit . . . Si
. . . credat aliter . . . dicit
. . . et est . . . veritatis
moralis. que requiritur in sermone.
De ista veritate loquitur apostolus ephe. 4.
Deponentes mendacium lo-
quimini veritatem unusquisque cum proximo
suo. quia sumus invicem membra
Secunda veritas est veritas operis. et
consistit in conformitate operis
. . . et bonus . . .
. . . fraus et dolus
. . . quia . . . dicit
verba. et . . .
. . . et ponit ei in-
sidias . . . qualis . . . 1. Joh.
iij. Filioli mei non diligamus ver-
bo. neque lingua sed opere et veritate.
Tertia veritas est veritas intellectus
et consistit in conformitate intellec-
tus ad opus. ut scilicet opus quod
de suo genere est bonum. non fiat
ex appetitu laudis humane. neque
ex . . . intentione . . .

triplex veritas.

ħ ut hor dei par intenda veri
zelo et veri adoratores. adora
bunt prem in spu et vitate. i. sca vite
sancte. coniuncta ad 9tiori oppone
So nond qz alit solz distigui
v. vitas s doctrine iustic et vite
vitas vite. e obseruada legis
dinie / vitas doctrine e pbatio
et pdicatio eius / vitas iustic
e sua iudicij ut testio testio
pitate. Et ista trip vitas p
nullo scadalo e obmittenda
de quo hunt vsq isti. Scandala
puita. doctria iusta qz in no
effugios: sicut i religos fugenda
puita. qz ho p nullo scadalo
vitado dz pctare mortalr / licet
doctor ut pdicator. dz plus do
cere pquolz scadalo vitado tace
re ptque et dz si ita pt. q au
ditores fiant p sua doctria
deteriores / ter indos ul testes.
nullo iudicaw plus. sic dz. ul
dicere plus i iudico. p aliqo sca
dalo vitado. pot tn indos i
taru suaz diffic. et tepy ad qs
tare. Et pt pit intelligi illud
qd dr duobz pdictis concurrj / Est
vero vite. doctrine iudicij qz
pmu pt habe. duo pt scada
la. linque / Sz e vitas doctrine
i capi pt scadalu licz publicac et
iudiciu licz diffic / nullo tn licz
plus ul doce ul iudicac. p scan
dalo quocq vitando. Secundo
e q vitas e inqrenda cu stu
dio. defenda cu odio / pponenda
cu sotio / pmo inqrit vitas e inq
renda cu studio sicut dicit
2o. / prius e et nutores dey. et
remittit i dic tribulacz pcta
et ptector e oibz inqrentibz se
vitate. Scdo vitas e defenda
cu odio. qz sicut Salustiu vi
tas parit odiu. obsequiu
pit amicicia. nichilomi vitas

Ꝑ pualet ut dr Esdre & mag
e vitas oibz / vnd patiens ad
iuptate pdefensione vitatis homo
poset ad tpus oppmi. finalr tn
triumphabit sicut figura legitur de
Jona. q multipr fuit tribulatus
dicebat' at Jonas filius amathi
i. filius vitatis / nomen qz ipe pr suus
fuit amathi ul pt vocari qz
qz Helias cu suscitauit amathius
et respondit ei matr sua / qz p
filio resuscitato regrando dixit
helie / nunc i isto cognoui qz vir
dei es tu. et vbu dei i ore tuo vum e
iij reg xvij / Et ex ista hora et
deinceps vocatus e Jonas filius
amathi i. filius vitatis ergo scitur e
q de nullo habetur legitur q tot
sustinet picula sicut Jonas / pmo
sicut dicit doctor e fuit filius illius vi
due sareptane de quo habetur iij
reg i / vbi scitur q egrotauit
filius mulieris matrisfamilias
et tam languor fortissimus ita qz no
remaneret i eo alitus / Nam ibi in
iuuentute sua mortuus e et re
suscitatus ab helia / Iste adultus
factus propheta. missus fuit ad pdicd
niniuitis. et volens fugere in
tharsis p mare / pmo poste ta
dente sup eu eiectus e de naui
et piectus i mare / Scdo deuoratus
e a ceto / Ubi 9seruatus i ventre
ceti tribus diebz et tribz noctibz
Tertio euomitus fuit de ore ceti
in aridam / Quarto adustus e tanto
fuore solis. q petijt aiam suam ut
moreret. vnd ait eligit in
mori qm viue sicut pz Jone.
Ecce quantas aduersitates tribula
tiones et angustias sustinuit
filius vitatis. aquibz tn liberatus fuit
in signu q qcumqz vitate co
stant' tenet et pfitentes et in
iurias patitur. finalr liberabit'
Unde et Johis viij dr Si manseritis
i sermone meo vere dscipuli mei eritis
et cognoscetis vitatem et vitas liberabit vos

Hic e vulgar[is] q[uorum]dam q[ui] hones[ti] sunt se
habent ad vitam audiendam. sed se h[abe]nt
ad recipiendam aquam benedictam / quando
cum sacerdos incipit aspergere aquam be-
nedictam. pilleus totus applaudit et
acurrit appropiando ad sacerdotem
deponit caputium inclinant ca-
pita. et manus elevant ut aquam
benedictam recipiat / Sed si sacerdos
sit liberalis de aqua pura et videt
eos habundare i[n] facie. statim se a[vert]u-
tunt et fugiunt vel se ab aqua de-
tunt et fugiunt et quasi derident et aq[ua]
fundunt et quasi derident [illegible]
Sic istos cotigit quando apud
homines de vitate: talia cum tamen no-
bilibus quam simplices / cum audiunt de
aliquo plato vel predicatore q[ui] dicit
aliquid vitam. placet et mira bene
honestum vitam. placet et mira bene
applaudunt. et ipsum predicte quiescant
et eos audire despiciant. Sed si con-
tingat q[uod] ad eos se inclinet. dab
eis habundat de aqua pura benedicta
sed ut arguat corripiat et increpet
vitia eorum in quibus iacet. statim
remurmurant et faciem avertunt. et
pura vitia defendunt vel quasi de-
fendunt unde apostolus
2. ad Thimo. iiii. a vitate quidem audi-
tum avertent. ad fabulas autem conver-
tentur. Sed nota q[uod] vitas e[st] preponenda
omnibus / q[ui]a amico socrate et ami-
co socio / q[uia] amicus socrates sed magis amica
vitate. sunt e[nim] p[er]honorare vitatem
ambobus existentibus amicis
sunt e[nim] p[er]honorare vitam p[ro] ethicos dicit
cum andronicus perypateticus / q[ui]
sunt enim ut [illegible] et fratres
cum q[ui] sunt ad deum iusta / dicit q[uod]
e[st] p[er]honorare vitatem amicis. ymmo
despiciendo [illegible] p[ro] salute vitatis
ad eo necessaria ad bonos mores
et ipsi [illegible] h[abe]nt vitatem
contraria ut [illegible] vitatem
familiaribus suis. possit [illegible] ad dicere
plato [illegible] . et [illegible] indica ad
describendo audire [illegible] vitatem.
[illegible] ro no [illegible] at [illegible]
[illegible] q[ui] sunt [illegible] sa-
pienter [illegible] vitas.
[illegible] ad defensionem
vitas et magis debeamus amare
vitam que [illegible] / [illegible]

vitatem [illegible] [illegible]
aas [illegible] veritate ego magis a-
manda e[st] vitas / Exemplo re-
[illegible] socratis nigrum su-
[illegible] / q[uod] oz magis curare de
vitate. quam de aliquo alio / ipse
et volens nos vitatem amare
et honorare dicit se esse ipsam vitatem
Ioh. xiiii. Ego sum via vitas et
vita / et Ioh. xviii. dicit se in mundum
venisse ut testimonium [illegible] vitati. Ego
in quid ad hoc natus sum. et ad hoc
veni in mundum. ut testimonium per-
hibeam viti / Sicut cum debebat
remanere [illegible] qua rex debebat
denouo indui. et adhuc plus
n[on] est [illegible] q[uod] ipsa veste [illegible]
hec rex ista e[st] de vitate [illegible]
Notandum quod in filius [illegible]
investigare quid sit sapientia et si
quo [illegible] sit intelligendo hoc
de sapientia e[st] alte prenun-
[illegible] et magni misterii [illegible]
et a nobis incomprehensibilis ipsa sapie-
ntia et apostolus Ro. xi. [illegible] admira-
[illegible] . O altitudo sapie-
ntie et scientie dei quam incomprehensibilia
sunt iudicia dei et [illegible] huius
[illegible] . sunt cogitationes [illegible]
eo q[uod] [illegible] scrutator [illegible]
[illegible] maiestate divine [illegible]
[illegible] ad investigandum [illegible]
clarior eloquio divina collatum
[illegible] ne videatur gloriam dei [illegible]
[illegible] ad mentem. possumus aliquid
ad [illegible] divine maiestatis
adiuvari. non tamen ut comprehendamus
[illegible] devote in ea admirem[ur]
sunt [illegible] quam [illegible]
revelata sunt. nobis in scripturis
tradiderunt / [illegible] quo sapientie
filius [illegible] et [illegible] [illegible]
genitus / et quo [illegible]
natus [illegible] aliis hoc clarior
[illegible] . Scribit b. augustinus de
fide ad petrum [illegible] c. [illegible]
firmissime tene et nullatenus dubites

#[illegible] [illegible] alterum [illegible] et fortiora
te ne scrutatus fueris

[illegible]

vna ꝓ tin̄te psona .i. dei filius
q̄ de na dei patris. solus deus natus
e. et vꝰ cuiꝰ n ne ꝑ̄ patre e/
Ipse .i. plenitudine tpis. ſcꝫ ꝑ̄ ſupp
come forme ſuilis. voluntar(ie)
v(ir)gine gceptus. et de v(ir)gine natus.
vm̄ carne fcm/ Ipse qꝫ e. q̄ ante
e natꝰ de patre. et ante gceptus q̄
natus q̄ ex v(ir)gine. ipse q̄ ante ſi
et vꝰ ne tu v(ir)gi. q̄ ait dr̄ deo
pre ante ſcla fundauit me. et an
omes colles genauit me. de quo et
dt aplus/ Cu venit plenitudo
tpis misit deus filiu ſuū factu
natu ex muliere. fcm ſub lege.
Et infra c. l. i. me dissimilis
q̄ dei filius q̄ e ſapia ꝑ̄ incarnata
no ꝑsona ſi nature ſ huana accepit
et .i. eterna ꝑsona diuinitatis accepit
tpale ſbam carnis .i. huanitatis ſicut
ꝗ ꝑ ꝗ v(er)bum caro fcm. q̄ ꝗ
duo ſcꝫ carne. et ꝑ̄ deus deus
lucidus .i. ſcla Rex ſlauus ꝑ̄ an et
ꝑ̄ dt ſpontes an luos ꝑ̄ge ti.
dubi ꝑfecta an oe tpus ſuci ini
tio eterna natiuitas/ O ſ de ꝗ
q° natus quo est eciꝰ/ Ex tunc natꝰ
e/ vtiq̄ eat ꝑ̄ augu ille filius ecce natus.
q̄ respuit fidem. respuit et auctor.
catholice cognida ſup in ca° .i. puo
eat vꝫ et v. t/ et aſcribi^r b. aug°
sup cena de pe// Hortor vos et de
ꝑcor ut oretis q̄ aꝑit uaa dei. ꝗ
ita vey a nobis dica ſaciat vt
vos audire opelat Subiungit nedo
Si filius dei est. natus e. q̄ ſfateri
No eni esset filius. ſi natus no esset.
aquitu e. admittit fides. appellat
eccia catholica. vꝫ e/ Et ſubiungit
Si natus e ꝑ̄ filius. eat ꝑ̄. augu
Si filius nascitur. q̄ respuit fidem: re
ſpuuit auctor catho(lic)e/ Cui ſ ſapit
no ꝑ̄ ad coricem ſcꝫ/ Et infra
Ione qꝫ nudte. quo et filius nasca
ꝑ̄. et eternus ꝗ ei a q° natus
ꝑ̄. et infra Et quid fatius frēs
q̄ carnalibus ſpualia inprimas
Si hj et nascitꝰ. carnales no ꝑ̄.
qn ista ſpualia carnalibus intimas

Et dt/ hoim aꝑuectos natiuitate ire
na. in creaturis/ vbi gignentes et
geniti etate distinguunt/ q sicut ꝑ̄
prius nasci filius. ꝑ̄ q̄ morituro
ſuccessurus. ſicut q̄ .i. alys aiantibus
in ucis. ꝑ̄ tales ꝑores tpe. filios tpe
posteriores/ Hat queue vidend̄ vel carnes
carnalia cuſſire illi ſ. ſtetint ad ſpua
lia cepimus/ Nam ineffabilia putat
ſuicibus applicat ineffabilis e et dei
Si eni raptus ſt dt usq ad tcm celu
aplus paulus. et dicit ſe audisse ineffa
bilia v(er)ba: quanto magis ipe ineffa
bilis
qui talia demonstrauit. q̄ fari non
possunt. cui demonstrata sunt Itaqꝫ frēs
intelligis eat. ſ possum dicere et tacere Infra
no potes capere. ꝑ̄ micus es. pasce
ris ut possis capere. ꝗ̄ ꝗ ꝗ
tolleras. donec ꝑcuias ſ ad ꝗ
nutrias/ Subiungit ille vius v̄ dici
ſ genuit filiu tc ꝑ̄ ſuit et
ſ no respondeat. et ſi ꝑ̄ respondet
no vincat/ tu .i. titubationibus ſuis:
Audiuit eū ſres infirmi. et putat
re vera no ee. q̄ dicat et forsitan
ꝑ̄ putat. no ee. q̄ dicat/ ꝗ eū
vel ſt dicere. q̄ no ee ſentire
possit/ ſt ee aliq̄d ſentire. q̄ dicere
no possit Addit/ Cu ſuata illius
maiestate ineffabili nec eū aliqos
ſt vicos tu illos dixis. putet
hos aliqos. ꝑ ſt vicos istos. iā ꝑ
venisse ad id. q̄ nec dici nec
cogitari recte a ꝑ̄ multis ꝑ̄/ et
ſ ꝑ̄ ab aliquis maioribus. ꝑ̄ ꝗ
ꝑ̄. ꝑ̄ .i. enigmate. ꝑ̄ ꝑ ſpeculū
no dum at facie ad faciem.
Venimus .i. et nos aliqos ſt vicos
aduꝑ̄ illos. vnde illi refellan^r
no vnde id capiant Et eū eu
dicas valde ſi posse intelligi.
vt et natus ꝑ̄. et coeternus ꝑ̄
ei a quo natus e/ Vnd et de tre
tura dat nobis/ Ho vtiqꝫ eat an
q̄m generaret filiu. et omnis. cetera
aialia/ Hinc nos adhibet de crea
turis ꝗ ꝗ ꝑ̄ laboratis
vt ſt vicos inueniās. cap° 20
quas astruis

c. ii.

86

sed si non invenerit. non tamen propter
defectum bonitatis creatoris forte posse
sed quod in creatura non sit. Cum autem ei
superat ea quam hic patet. in eo quod ibi
est/ tanto superat ea quam hic nascitur
in eo quod ibi continuatur. Et propterea forsitan
non invenitur aliqua similitudo nativitatis
non invenitur et sic ergo
ergo. quo non invenitur. immutabilitatis eternae maiestatis/

immutabilitatis

Cum igitur tu querere invenisti in filium
equalem, minorem eterno patre./ eterno/
tamen in eternitate stabilitas est. in tempore
autem varietas. In eternitate omnia stant
ad varietas. in tempore alia accedunt. alia ab
in tempore alia accedunt./ potes invenire non
precedentem filium in varietatibus temporibus precedente
patrem/ quod ipse est pater suo precepit non
patrem/ eterno patre equalis/ Quomodo ergo possum
fratres mei in creatura invenire coeter-
num quod in creatura nil invenitur cum
invenimus in creatura eternum patrem. et
invenimus coeternum filium. Sed ad non
invenimus eternum et unicum: sed in tempore
posset ut ad similitudinem invenias coevum
aliud cum coeternum. aliud coevum
Sed coevos quottidie dicimus eos
quos eandem habent mensuram temporis. etiam
alter ab altero precedit tempore. ambos
tamen coepisse esse. quos dicimus coevos.
Sed potes invenire coeternum quod
nascitur ei a quo nascitur. Si posset
inveniri coevum. generans et generatus/
scilicet in creatura invenies coevum. Ibi
scilicet i. eternitate intelligas coeternum Justa
(?) in [illegible] capias similitudinem ut invenias
bene/ Ipse coevum quoque intelligas coeternum
coevum. Sed contrarium. Si invenero generatum
torem non precedere tempore. id quod genuit
Si genitum non esse minorem
tempore. illo quo generatus est justum est ut
coevitas in ista. posse coeternum
invenimus in creatore. quia coevum in
creatura invenimus potuerunt/ Item
de sapientia dei i. de filio dei in persona
Candor enim est lucis eterne./ lucis
eterna pater est. Candor lucis est filius
patris/ Ignis enim lucem fundit/ lucem
ab igne fundi. sed tempore per predictam
coeternam generat filium

fulgor ab igne coepit/ et sic coeva
sunt. Sic ergo filius aperte in dicis coeter-
nalis generatur. Si lucerna at cande-
lam accendere cupio/ ut dum est
ibi ignis. non dum et ille splendor
ergo ad ut accendo sed ad ignem
et splendor coepit. Da mihi
ignem sine splendore. et credo tibi
tibi patrem esse sine filio. Tractatus igitur
non posse equalia coparari eternis
si posse ex aliqua temporali coeva
sunt ut coeva. coeternis coparari
Et sequitur pro dei de hac sapientia in
creata et eterna generata/ que [illegible]

Multitudo autem sapientum sanitas est orbis terrarum et rex
sapiens populi stabilimentum
est. Ergo accipite disciplinam per
sermones meos et proderit vobis

Postquam superius per Salomonem
plurimum invitavit ad sapientie di-
lectionem. hic reddit iterum ad sa-
pientie commendationem. Et tamen hic duo sa-
pientie ponit sapientie commendationes
Secundo allicit ad eius magistrorum Secunda
ibi i. ergo accipite. Circa primum dicit
sic: est. quod licet fructus sapientie etiam
sapientie multe appareat commen-
dabilis. maxime tamen in regimine
humane vite relucet. Regitur autem
humana vita corpore et imperio
Quo duo sine sapientia. nihil valet
Sed bonum est corpus a sa-
piente requirere. et prov. viii per
me reges regnant et legum
conditores iusta decernunt/ Sed
sapientia/ Istud ergo bonum quod est
tranquillitas humane conversationis
est maxime bonum. quod hominibus
provenit per sapientiam in hac vita.
Et dependet nobis a sano cor-
pore. civilis multitudinis et a iusto
imperio regalis celsitudinis. Et
quantum ad primum dicit primo Multitudo sa-
pientum sanitas est orbis terrarum
Et est locutio metha[phorica] vita et figu-
rata Sanitas enim dicitur de animali. dicta
et urina

sd pz li metr c 1 B q dicta de re
publica est de tota qualitate et civili
tate huiusmodi qui est conveniens et significativa
et tunc satis rationabilis Sed quam sanitati et
egro fuit dictum corporis sicut dicit Valicus
in regno c 1 et res publica est quod
quoddam corpus secundum plutarchum quod
divini beneficio numeris animatur et
secundum apostolum 1 cor xij Vos estis unum
corpus domini licet diversa membra, communiter
et quelibet dici potest quod sicut res publica
est corpus ita est natio sancti vel alterius
est corpus. ita est natio sancti vel egro
quo sit quod sanitas corporis est quedam
proportio humorum. et infirmitas est con
traria humorum vel superhabundantia alicuius humoris
variatas vel superhabundantia aliquis unius
humoris. pollucius armonia debita
quia sanitas corporis corrigit et cetera
e in re publica que ita est quod omnia officia
et iura et dignitates regnum et observa
torie conservat communia et est sanitas in re
publica tali. Sed ubi una pars superhabu
dat et altam paciatur preeminentiam
surgit contrarietas humorum quod egritudo
corporis xpi mistici ergo sicut sanitas
corporis. ita sed que
dici est sanitas corporis. Ita sicut que
xpi in tradit e pace quibus humani
sicut innuit angelis luce ij Gloria in
excelsis deo et in terra pax hominibus
per superiorem obtinent. huius. Et ideo dicit
valitudo sapientie sanitas est orbis
terrarum et nature quod ad bonum regimen
requiritur sapientia et cum multitudo sapientia
sequitur sapientia. erit ergo sicut dicit de ro
boam colligit 3 reg xij Roboam
colligit 3 reg xij Ubi de
rit super Eo dura relicto consilio sani
rum quod ei dederat et locutus est ab
ore quod ei dederat et locutus est ab
ore quod ei dederat et locutus est ab
... consilium iuvenum dicens pater meus
aggravavit iugum vestrum Ego autem
addam super iugum vestrum / pater meus cecidit
vos flagellis. ego autem cedam vos
scorpionibus ... Et est natura quod
in ullo unquam populus populus deus
est sapientie. et in ullis principibus
... sapientie. et ideo ... Roma
... consilio debet et ... romanis
1 mach 8 ut legitur de machabeis quod erant
machabei iudei / fecerant ... curia
romana Et quotidie consulebat
CCCxx / consilium agentes de multitudine
alius xx

ut quod digna erunt agentes quod prov viij
Ego sapientia in altissimis consiliis
et cogitationibus intersum cogitationibus / Et
prov xj Ubi non est gubernator cor
ruet populus Salus autem ubi multa con
silia / Ergo quod multitudo sapientum sanitas
est orbis terrarum dicitur consilium
suum Sed ideo sapiens regit rempublicam
iusto imperio Sequitur ad quod subditur
Et rex sapiens populi stabilimentum
est. sicut dicit plutarchus / et recitatur
in policratico li 4 c. principes dicens in
ipso. sicut dicit citharedus. Sed cum citharedus
cordas oberrantes compellit et
ad dulcem armoniam reducit ita quam
...tus nunc rigore iustitie nunc remissi
one clementie subditorum fovet ar
moniam. Sicut autem tunc in quo tangit
cordas remittit. quam protendit / re
missa vero per artificium corrigit
et debita soni reddit gratiam / quod
autem sancte rupta est nullo artificio
reparatur vero ad ... et vitas in
... rupta est nullo artificio
cordas et roborat clemen
tia thronus eius Sicut dicit et est populus
declarat aug 19 de ci dei c 21 c 21
populus est cetus multitudinis rationalis utilitatis
communione sociatus Et alibi sicut idem 19 li c 24
populus est cetus multitudinis rationalis
rerum quas diligit concordi communione
sociatus Et respublica est res populi ibidem c 8
secundum ... at res publica ex ... constit
rit ... medijs et inferioribus
et superioribus medijs et inferioribus
sicut aug recitans verba scipionis quod
quod est armonia in cantu ea est
concordia in civitate Sicut dicit quod distinctis
sonis in fidibus et tibijs concors
concentus efficitur ita ex summis infi
mis et medijs interiectis ordinibus
concordia status civitatis Ideo sa
piens populi est stabilimentum eius Sicut primas
plonis Regna bona forent. si vel co
ligerent philosophi et reges. vel reges philo
sopharentur populus ad modum aque
que ad impetum vel impulsum venti
agitatur apoc 1a aque multe populi
multi. Sed rex sapiens est stabilimentum
populi cum per bonitatem regnat leges.
et iusta imperia et per rigorem iustitie
Et mitigatus remissione clementie
Seneca de clementia li p° c 2

Sicut dicit aug 19 de ci dei c 21 populus est cetus multitudinis
iuris consensu et utilitatis communione sociatus

nullum clemencia quam omnibus magis quam
regem decet. Clemencia post[illegible]
vite est valde ad notandum. Et
contra principum crudelitas bellum
est / clemencia in quacumque domum
pervenit. eam felicem et tranquillam
prestabit. Et infra c. 1. Sint dii pla-
cabiles et eque delicta potentium
non statim fulminibus persequuntur. quan-
to equius est hominem hominibus prepositum
miti animo potentem imperium. Item Va-
lerius de [illegible] li. 1 c. 1 dicit. Alexander
ut insita quedam bellica virtute
ita principum amore clemencia
meruit. / Nota ait Seneca quod
cum conieceris quam asperiori rigore
[illegible] que sunt mia morte plec-
tuntur omnibus quia eos offendunt. et
curant se per hoc securos [illegible]
sed augent ipsorum numerum. et multi-
plicant hostes suos / quemadmodum
enim arbores precise plurimis ra-
mis repullulat. et multa [illegible]
[illegible] genera. ut deposita repugnant
respondent. Ita regia dignitas
auget inimicorum numerum tollendo
parentes. liberi quorum interfecti
sunt et propinqui et amici in locum
singulorum succedunt. et ita [illegible]
unum hostem efficit [illegible] alios decem.
Item Seneca. Reges [illegible]
medici. et non minus turpia
[illegible] multa supplicia. quam me-
dico multa funera. Item quemadmodum
dicit [illegible] sic [illegible] pigri ad
[illegible] principes. ad prima [illegible].
Et dolat quociens cogitur esse ferox.
Item Seneca li. 1 de cle. c. 1. Optime
deos quo principibus conspicia. ut se
talem [illegible] quales deos esse
velit. Et [illegible] docuit [illegible]
[illegible] virgilius recitat. 6. li.
eneydos. et [illegible] allegat Aug.
li. de ci. dei c. 1 [illegible] Tu regere im-
perio populos romanos memento
hec tibi artes erunt pacisque impo-
nere morem. parcere subiectis et debel-
lare superbos / hoc est quod dicit [illegible]

vim [illegible] / quam plus est regis compa-
ratio ad subditos. et patris ad
filios. et pastoris ad oves. Item
quod sapiens stabilimentum est populi
probo duo de sapientia vz quod sapiens
rempublicam [illegible] regit sano
consilio. et iusto imperio. Et quantum
ad primum dicit quod multitudo sapientum
sanitas est orbis terrarum. Et quantum
ad secundum dicit quod rex sapiens populi sta-
bilimentum est / [illegible] ergo tot bo-
na per sapientiam consequuntur merito
ad ipsum inquirendum alliciat [illegible].
ergo accipite disciplinam per
sermones meos et proderit vobis
[addicio]
Sequitur quod dictum est quod
ad gubernationem regni sapientia
est utilis quia dicit sapiens Eccl. x.
Stultus rex perdet populum suum sa-
pientia [illegible] qui
[illegible] transgredi. Item
progressus [illegible] non
dit offensa. [illegible]
rex qui [illegible] fuit sa-
pientia suffultus [illegible]
tus. Plato [illegible]
fit sapiens [illegible]. non [illegible]
[illegible] regnum gub-
nat [illegible] cum sapientum sani-
tas est orbis terrarum ut dicitur Sap.
[illegible] et magister [illegible] sapientissimus
[illegible] Item [illegible] sibi Jethro [illegible]
[illegible] consilio per auxilio
[illegible] regimine. Viros de omni plebe
potentes et timentes deum in quibus
sit veritas. et oderint avariciam
ut essent in populo tribuni. cen-
turiones. quinquagenarii et de-
cani qui eos iudicarent [illegible]
Exodi xviii [illegible]
potentes timentes deum et in quibus
sit veritas et qui oderint avari-
ciam [illegible] cum plebibus [illegible]
[illegible]
oculo altius [illegible]
[illegible]
gaudio gubernant subditos [illegible]
[illegible] ad [illegible]

Tu regere imperio populos romanos memento
[illegible] originali

Sola utiq spectat gaudium psterit
et pietatis. Unde dicit alanus i tractatu s.
de uno principi. Laicus dum cum tribo-
ho adque spectat iudicium. nec
iudicium odio opprassos. nec cru-
delitate. inflammes. nec amore
parcendo emollias. nec timore
reddas. nec te moveat pau-
pertas diuitis. nec facias pau-
pertas. recta uia incede. nec de-
clines ad dexteram. emolliendo
iudicium. nec ad sinistram exaspe-
rando supplicium. non crude-
litatis puniri reatum. sed iusticie. nec
e tyrannicum sed diuine ratione in
dicium. Caue ne pro ab altius
oculo festucam eicias. ut i ocu-
lo tuo trabem dimittas. nec pro
altius culpas premonite lapsu.
ut tu ipse patiaris perpetuam. ca-
ue ne pro culpas altius mor-
bum. ut te post hoc ponas egro-
tum. ne tibi dicatur medice cu-
ra te ipsum. Sub ungit ipsius ego te
cura. ut curatis culpas altius
uelud. Audi quid dicit dominus phariseis
accusantibus adulteram dicat. Qui
sine peccato est. primus in eam lapidem
mittat. Si peccator aliud pecca-
torum iudicas. teipsum condepnas.
Ideo quia fronte in alio ar-
guis. quod in teipso comuniter uices
una facie iudicas per omnia. cum te
prius grauius iudicandum decet
principem iustam ab eo uice cum
dictum ut eum remittere ra-
cia. Decet ut a recta seui-
tudo iudicandi. nec a recta seruitudo
et. Dixerco. ut erroe obserbi
ter Caritas. ut non adiis reuerentie
sed zelo iustitie gladium uindicte exer-
ceat equam. nec iustam crudeliter
inuadat. Deliberatio. ut de pena
apud se diu deliberet. Et ait
Seneca. Ipse est res ut et dapnum
subeat. qui cito ipse e. ut ini-
qua puniat. Cum uel ultio sollicite
modesteque nuperare laudabile est.

Et in pectore concepta lucere. non
quicquam posset pati deesse. si quis
tibi promitteret equi bonum ro-
gamus pre ceteris captiuus. et pro eo
patrem iubet. Hinc quo inducit
Alanus qui dicitur auctoribus ex
iudicibus pietate suadet cum
delicta ad demandata inspire
intellig[...] uteretur. Unde etiam s-
dicit. natura quincata de rege comi-
tata
que ex aliis animalibus licet quisque
quod non ex fecit regem ut apibus.
Unde apes iracundissime sunt. et pro capacitate
corporis aculeos pugnando raptu
relinquunt in uulnere. Rex ex ipsis de se de-
sine aculeo est. Exemplar r. 3
hec magnis regibus ingens pu-
dicat ab ipsis animalibus exercere. opignis
mores. Cum tanto hoc modera-
tor animus se debeat. quanto ne-
cesse enim nocere potest. Non potest ce-
ptus principes tutus. ubi nunquam apud
ipsum tutus. Securitas. securi-
tate paranda est. non opus e-
xcite. non uallo. non multiplici
muro. ut salutem regis clem-
entia prabet. Inexpugnabile munimentum
est inexpugnabile munimentum.
Clementie eo in intra dominus ca-
ro sunt audeat aspice ali-
quis picturas. Sub quo iusticia. pudi-
cicia. pax. securitas. pudicia et
dignitas floret. Propter quod nouum quod
duabus de causis principes solent
exercere iusticiam. scilicet quod uindicet proprias
iniurias. aut ut puniant alie-
nas. Si que in iniurie exigentur
ultione. temperate sciant uicere.
uel respiciant. et per hoc toto potenter
condonet. Si. inique. tempserit. Dum
plus quam prius quam alienis parcat iniu-
riis. Unde ait Seneca. Quemadmo-
dum est magnanimi qui alieno
liberalis est. sed per quid alti donat.
plus detrahit. Filius principis aput
quem uel effectum al gestaale. qui
potentia sua placide ac salubrit[er]
exercet.

qui cum a subditis amatur. quod defen
ditur et colitur / de quo Horacius cum
secreta loquitur quam palam. Item pro pu
blicis ut ait Seneca pro subditis
tutus. nil proprium egit. arma ac
vallum [illegible] subditos non
[illegible] blandi / non minis mina
[illegible] [illegible] commonere.
atc vbis ceteris [illegible] officium suum. conti
nue asspiciens officium suum. conti
git iustitie vbi [illegible] orbis debe
ret iudicium perditum et regulatum
esse. iudicium non [illegible] superfluum vel
ut in eo non [illegible] ... Tale cum subdi
deficiet diuinum [illegible] directiones. virga regi
minis. est virga directionis. virga regi
tui, qui hec perditus fuit. cum
moyses [illegible] [illegible] mundi. ut corporis
vite rubricatum. secto vestigio
pertransibit / Item est virga qua petra
percussa emanauit in fluenta.
quia lapidea subditorum corda iu
dicio tacta i percussa. ad virtutem
ubertatis fluunt / Item est virga aaron
que floruit / frondiuit. fructusque
produxit / Ideo iustitia quidam frondet
in iuste [illegible]. floret in vi
dentibus [illegible] et fructificat [illegible] sub
litis correctis / Item est ventilabrum
dictus cornigeri / Item est ventilabrum
quo granum diuiditur a palea / et
fornax in qua separatur argentum
a scoria / Item est gladius quo separatur
viuum a mortuo / serpens quo diuiditur
sanum a morbo. Ita con
uidere sanum a morbo. apponendum est mor
morbum pectori. apponendum est maior
dolor emplastris. ne in maiori vi
tium thabes consumeret interna
ta. et in augusto [illegible] reddi
dat iniquitatis impunita / Item re
pola dat iniquitatis impunita / Item re
pura qua debes metiri penas.
et moderari incitat. Item est quia
mitigat [illegible]. communi utilitati sua
ta. Aliis enim de pena [illegible]
est pro scandalo aliorum aliis ex
aggrauanda pena. ut sit aliorum
cautela / Item est medicina morborum.
antidotum peccatorum. Item est gladius
qui utraque parte defendit homi
nem. corpus ab oppressionibus iniuriis. et
animam a peccatis malesuis:.
Item est pugio. quo phinees trans
fixit coeuntem madianite et
israelite [illegible] quassato. Item est lapis

quod dauid percussit philisteum. et abstu
lit libanum dominus [illegible]. Item nunc dicitur
gladius est in manu stulti. Item
nunc potentia. gladius est in manu
contracti / Item nunc vita. gladius
est in manu tyranni. Item secundum primam
districtionem. tenendum est specialem iustitie
ut non iudicemus secundum faciem sed potius
sunt. Iohannis vii / Nolite iudicare
secundum faciem. sed iustum iudicium iudi
cate. Debet ergo matura proferri deli
beratio iudicium. Deuteronomio xvii / nullum
iudicium. cum proba
tio dispersus sit iudicium. cum proba
certe iudicat. Item quoniam accusati
et qui conuincitur reus est. Ruth et Iob
qui conuincit reus est. Ruth et Iob
Item vtique nunc iustitiam loquimini. recte
iudicate filii hominum. Item cum iustus
iudicat [illegible] cum impii sumpserint
erigit terram. Item cum impii sumpserint
principatum gemat populus. Pro
uerbiorum xxix / O iusta lex principi
[illegible] et rapinis po
pum quod [illegible] cui sunt omnia suppeta
tam [illegible] qui domestica. qui
[illegible] dolet quod facit quod sit
[illegible] mortem timet
et [illegible] incurrit. Item Alanus: cetera [illegible]

Sum quidem et ego mortalis homo
similis omnibus et ex genere terreno illius
qui prior factus est. Postquam de
claritate doctrinali quam possidet sapiens
declaratum est. restat nunc declarare
sapientiam acquirere. restat nunc declarare
sapientia incepta in septimo / Item secundum Salomonem in
septimo capitulo inducit omnes de sapientia. ut
tertium capitulum inducit omnes de sapientia. ut
viso uno quod ipse quod mortalis ex
titit. sapientiam attigit. aliis deficit. qui
cupit si velit se disponere sapientiam
valeat impetrare. Item diuinum studuit
in quibus [illegible] sunt. si quis disposuit
quas ipse fatetur fuisse, quarum aliquas
precedit sapientiam acquirendam. aliquas
subsequitur sapientiam acquisitam / Primo ergo
ponit similitatem sapientiam precedentem. secundo
desperatam sapientiam deposcere. tertio
persisteram sapientiam extollere. Item sexto
sapientiam recognoscere. Item quinto
gratiarum actionem. sapientiam consequi
post quandam quendam sapientiam
[illegible] in capitulo optaui et
[illegible] ... [illegible] ... [illegible]
propter illa / etiam in capitulo [illegible]
Item quarta in [illegible] capitulo nihil [illegible]
Item ergo dicit se fuisse quandam similem
secundum dauid ... fragilitatis / quod quidem

co[n]sideratio maior disponit h[om]i[n]o ad sapi-
[enti]am / co[n]siderans ergo q[uam] [con]sistit p[ri]ma sua
c[on]ditio ad p[ri]mam humilitatem quantum ad ori-
g[in]em, quantum ad p[rese]nte[m] co[n]dic[ionem] c[om]pacabilem
quantum ad p[rese]nte[m] corp[or]is abhominabilem
et quantum ad p[rese]nte[m] educat[i]o[ne]m lacrimabilem.
Et p[ro]b[atur] l. d[icitu]r 1 z[?] p[ar]tes (3 p[ro]b[atur] et
i[n] ventre 3 i[n] et ego natus / p[ro]pt[er] [er]go
p[ru]dentes s[a]l[om]o[n]em s[a]nctissimum recognoscunt
p[ro]p[ri]e co[n]dic[ionis] c[on]ditio[n]is. d[icitu]r. Sum quidem et
ego mortalis h[om]o / in qua co[n]fessione
destruit p[er]fectos tres sup[er]bie et ne-
gligentia fragilitatis / d[ice]ns singularis
et ap[ro]p[ri]ata q[uo]d p[ro]p[ter] h[oc] om[n]ibus cum sup[er]bi
negligunt considerare p[ro]p[r]i[am] fr[agi]litatem quos sunt
et alios despectos sunt · et volunt et
talia l[ice]t n[on] sit q[uo]d p[ro]p[ter]. s[ic]ut [con]q[ue]re-
tur. [?] h[ec] v[er]o. cum h[o]c t[em]p[or]a. co[n]fiteri
signat / h[ec] vero p[ro]p[ri]e co[n]formi[ter] c[on]fiteri
ipsi fui[t] [con]fiteri q[uo]d p[ro]p[ter] h[oc] [con]fiteri[?] ipsi fuit. cum
fit[er] q[uo]d p[ro]pter h[oc] co[n]fite[r] ipsi fuit te. cum
et Sum quidem et ego mortalis h[om]o:
p[ro]p[ri]e co[n]formi[ter] cum d[icitu]r S[?]
lius suffici[t] q[uo]d p[ro]pter h[oc] d[icitu]r. Et ego na[tus]
[?] illis / d[icitu]r ergo Sum quidem et ego
mortalis h[om]o. Et c[ontr]a p[ri]mus sup[er]bie s[?]
videtur de morte. Vnde s[e]c[undu]s ad h[ec]
h[om]i[n]es f[rat]er d[ice]ns et nobis o[mn]i[um]
sapientia vita. meditacio[n]es et mor-
tis p[ar]ua s[unt] q[uam] frequenter h[ec] at-
tendunt / Vnde narrat de pavone
q[uo]d p[er] penas suas co[n]siderans pulchri-
tudinem gl[ori]atur et gaudet. C[u]m autem videns
turpi[tudi]ne[m] pedum s[uo]rum. decidit et
verecundatur. Sic quilibet p[ro]p[ter] dona s[ua]
gr[ati]as sibi datas attendit quasi
volat ad op[er]a virtutum. et quando
aliq[ui]s t[er]re. et c[on]cupita o[mn]i[a] fine
p[ro]p[ri]um cogitat et futura. Et n[on] s[i]c
mi[se]ros s[ed] et p[ec]c[at]o[r]um et ta[lia] d[ico]
h[ec] p[ro]p[ter] et sup[er]bia potest evitare. Nam
et sup[er]bia p[er] vadit sup[er]bie et ignorancia nat[ura]
[?] nunq[uam] de se[ip]sa c[on]siliabitur ni[si] p[er] co[n]-
aliquat ignorancia ducit. Vnde Ber[nardus]
sup[er] cant[ica] s[er]m[o] 38. Ex co[n]t[ra] sup[er]bia p[ro]-
tibi ignorancia tui / et de ignorancia
tui venit tibi sup[er]bia / cum me-
liorem quam p[ro]b[a]s: decepta

et deceptus tua cogitacio te esse meliorem
h[ec] q[uo]d est sup[er]bia. h[ec] initium o[mn]is
pecc[at]i. cum maior es in oculis tuis "quam tu es"
quam ap[u]d deum" Et infra / n[on] est p[er]iculum
quantumcumq[ue] modice te humilies. quan-
tumq[ue] te reputes minorem quam sis "i. quam te veritas h[abe]at"
Est at grande malum. horrendumq[ue] p[er]i-
culum si vel modice"plus" te extollas.
vel si tu in cogitacione tua te p[re]feras
si vel veritas vni cui quem deus forte tibi parem iudicat a[ut]
etiam superiorem. Et ideo signanter d[icitu]r h[ic] Salomon
Sum quidem et ego mortalis h[om]o cum
om[n]ibus. Quis est h[om]o qui vivet et
non videbit mortem. Certum ergo h[om]i[n]es devote
co[n]siderant vel rarissime honores. Considerat
vel acceptat / Vnde Ber[nardus] de co[n]ui[ver]sione
p[er]sone[?] ad cl[er]icos. Cogita contra[?]
tua et n[?]. n[on] p[ec]c[at]a. et p[ro]c[ul] morte
tua et iud[icii] ... iudicij tremendum districtionis
horrore. iudicij tremendum ab oculis corpo-
ris [?] p[ro]p[ter] h[oc] metum. ab oculis corpo-
ris. elongari vllatem paciaris. cogita
tui. eiulatus tue miseria. recogita
p[er]egrinac[i]o[n]em tue miseria. recogita
annos tuos in amaritudine anime tue. et
cogita vite humane pericula. cogita fra-
gilitate[m] p[ro]p[ri]am. et in h[uius] di[e] cogita[tion]e s[ed] p[er]cun-
ctationes[?] deo tibi parum sentiens. q[uo]d si t[ibi]
forte videt esse molestum. dum toto
corde eam interiorem molestiam sen-
cias si h[?]. Et ergo Salomon p[ro]p[ter] [con]fiteri
ipsi fuit te, cum p[ri]ma sup[er]bie p[er]fecte
q[uo]d est nequitia vel ignorancia p[ro]p[ri]e fragilitatis.
cum d[icitu]r Sum quidem et ego mortalis h[om]o.
S[ecund]o [con]fiteri co[n]formiter cum d[icitu]r Similis
ceteris et q[uo]d est cont[ra] secundam sp[eci]e[m] sup[er]bie
q[ue] d[icitu]r sing[u]laritas. Sunt enim multi sup[er]-
bi q[ui] vnicuiq[ue] volunt similes videri. h[ec]
est sp[eci]es arrogancie s[ed] Beda in omni. et s[ecundu]m Greg[orium]
XXIII moral[ium]
in p[ro]p[ri]o libro
se dicit / Est p[ro]p[ri]e arrogancie s[ig]n[u]m.
quando q[ui]s vult arroganter demonstrare
q[uo]d bonum a se ipso h[abe]re
noverat. d[icitu]r q[uo]d datum de sup[er] n[on] credit.
si q[u]ibus se meritis accepisse putant.
aut q[uo]d cum iactant se h[abe]re q[uo]d non h[abe]nt
aut despectis ceteris singulariter videri appetunt.
h[ec] q[ui] h[abe]nt. Ideo cum tales fuerunt apost[oli]
q[ui] diuinos honores et oblatos a populo
renuerunt d[ice]ntes Et nos mortales sumus
similes vobis. Act[uum] xiiij. Ideo h[ic] Salomon
diffitetur valde q[uo]d p[ro]p[ter] h[oc] et h[ic] cont[ra] elatos
de qualibus dicit.

et sequitur tercio illius quod prior fuit est
in adam. Unde dicit sequitur tercio illius
quod tamen cum quam nos de terra duxerit
originem unde etiam x. dicit quid superbis
terra et cinis. Narrat quoque macro
bius li. 1. saturnaliorum 27 de quo
dam rege qui numquam sibi permisit in
vasis aliis ministrari nisi factis
de luto. Unde et a quodam familiari
suo interrogatus cur id faceret. respondit
quod quamvis sit nunc rex sicilie. fuit tamen
filius cuiusdam figuli. et ut sciret me o-
riginem suam. ne propter statum regium super-
biret. ordinavit quod sibi in vasis fictilibus
serviretur. Ostendit ergo poe-
ma per istam hystoriam fictilibus cenasse
fertur agathoclea regem. Akatus en
fertur anathoclea regem et samio-
fanno. sic ornavit luto. ut dicitur quod
quomodo rex videret se ipsum
sicilie figulo per genitore natus. Ala
bus in proposito stat principis. et sam
um in luto. de sanos impulsa aqua
vasa fictilia formabat. Sama
bus fuit nomen regis. isto cathay
thorka fuit nomen regis. isto
in proposito non de david pro sua tamen
traxit originem suam secundum de terra de qua
sorti et primus homo. Unde etiam 33 primus
homo de solo et terra. unde ... ratio
de adam. Et ysa. 64. 2. cum nunc ergo
tu. nos vero lutum. Et ier. 18 sicut lu-
tum in manu figuli. sic nos in manu dei
vel ... corpori istarum. de primo. Ille
genere sic. Secundo quidem et ergo mortis
tio. 1. ... potens mori in natura sua.
... in mortis in natura divina. ... corporibus
in natura et passionibus nostris qui pacientibus
suo ad. phil. 2. semet ipsum exinanivit formam
servi accipiens. in similitudinem hominum
factus. et habitu inventus ut homo. Sequitur
tercio illius quod prior fuit est. sicut ipse adam
primus homo. 1 cor. 15 primus homo de terra
terrenus. Et sicut in adam omnes
adam in adam vivificabuntur. Ergo primo fuerit
in adam ... necessitas moriendi. Sequitur
fuit necessitas moriendi ...
dicitur quod ... mortis de necessitate mori
... assumpsit corpus mortale ergo adam
fuit necessario moriturus. Ergo propter
et nisi ... fuit ... quod impossibile
est aliquid corruptibile ... ergo et corruptibile
necessario corrumpi. Secundo ...

dicitur per omnia fratribus assimilari ut
misericors fieret et fidelis pontifex
ad deum. ut repropiciaret delicta
populi. Sed in aliis hominibus est necessitas
moriendi ergo in christo fuit. Secundo christus assumpsit
sicut sed damascenus li. 3. omnes naturales
et indetractabiles passiones dicit et
naturales passiones quae consequuntur
naturam quarum iusticia hoc et dicitur.
quod defectus quae non importat. Sed non
necessitas moriendi non importat defectum
culpe ergo etc. Ad oppositum dicitur quod christus fuit
necessitas moriendi. ergo impossibile fuisset
quod non fuisset mortuus quia in quantum
deus et quantum naturalis ... est via sed
qui ... ipsum mori. impossibile est quod
natus est ipsum mori ... ad quam vita ...
numquam moriatur. Ad quod ista ... de 18 et ... ut
dicit augustinus. li. 3. de ... 18 et ... ut
... quod christus assumpsit voluntarie necessi-
tatem ... moriendi et paciendi. Sed aut
thomas in 3 parte summe. q. xiiii
ar. 2. et in scripto super 3 sentenciarum
di. 16. ar. 2. dicit quod christus fuit neces-
sitas naturales ad moriendum comparatione
naturae humanae. licet per unionem divini
natura potuisset se preservasse a morte.
unde sed causa non superiorem. quo mor
tuus est. ita quod ... per ... super
... necessitate moriendi ... quia
... videtur sicut necessitas moriendi
et impossibilitas ... vincendi. Secundo propterea
... quod christus non assum-
psit necessitatem moriendi. quia absolute quod
est quod possibile fuisset ipsum non fuisse mo-
riturum. Et quamvis ... quod in ... hoc est
necessitas moriendi. quia absolute ...
... quod omnes hoc per deum conveniunt in
... in perpetuum ... ... istorum
doctorum ... aliorum dicitur. quod hoc
necessitate moriendi. sed aliunde
... preservaret ... assumpsit naturam
... qua necessario mortua fuisset
nisi aliunde preservata fuisset a morte.
Ergo non est ... necessitas mori-
endi. nisi aliunde preservaretur ergo in isto est
necessitas moriendi per ... est
... doctores illi ... una
... intelligebant per ...
una ypothetica. Christus ... ...
hoc necessario mortuus fuisset. si non
fuisset per deum a morte preservatus. ...
... abutentes ... abusus ...
... ad primum ... ad ... in oppositum

dubio
1
2

1 qui dic² q de morte & natura moriendi
q̄ est modo tales et talis ista ȯ corpo-
tis ꝯ gressus. de natura cruperetos ro
plex terre e/ qz possibile e qz deo volente
te/ id quod e corruptibile et ꝯgruus corpora-
li in perpetuum construct/ Scdlm dc in
po de celo et mundo i capitulo isto opertet
suggrare. sed i nullo alio q fuerint co-
tingit loquitur e cum quod corpora
qua. cause salte secum nata aliquo
machint secundum fide i perpetuum si
pq ꝯvenire ad secundum quod apostolus dicit
2 debunt fratribus apostolum p om diab
e hr peccata ut sit distributo concor-
nobsata p omnibus q cum dericabat
et unde saluti repediebat. alt
fuisse i eo peccatum salte originale
et ignora et difficultas ad fraude
bonum dic quod dr q i aliis homines
bonis e veritas moriendi/ h ve da
est ut dom e Adzm quod dr p da
est ut dom e Adam quod dr pro da
vna i z. l. q veritas moriendi e
vna et parvulis nacibus gentibus
totam racz. no impetantibus destruge
gop^t ista assumpsit/ nec e aug. q
veritas moriendi no competit ali
cui rei quod tale re dom no posset
i perpetuum ꝯservare (quod videtur dico pre
potentie derogare / qz no approxima-
ror ro/ quare dom posset perpetuali
una rem ꝯplem plus quam alia
conservare quod vel ꝯh perpetuare vel alta
ꝯservare. | addicio |
Illa si int ducta roe
allegacione opposito de xo l. q posuit
dicit sed et saltem de se pendet. Sed
quere et ergo mortalis plus homines
sit e doctrina b aug i pluribus me-
ditationibus c. 7. q aut p̄m ꝯo non e
ut qq q s̄ sem̄ ꝯpedit. et ideo co-
gnouerit digitum sua. no faciat
in in via auctori suo. abiciat eam
si no amet/ nam et ea q p se cor-
data pulchra sunt. pulchrioribus
corpata vilescunt/ stud insipientem
dum fecit pulchra b' cognitus ꝯmo
indecencius est ita et ea q sunt infi
ma quamvis et ymaginaria pul
critudine sunt / minori pultom

omnibus coequata sunt / Considerant
si salem et lo ꝯ sine termino
plem alias et ita fragilia et
vile/ et elevant intellectum ad
meliora/ incipit ea amare
Secundum subdit b. aug de precedente
ad paciora/ Tua si et amic tue
attende pulchritudine et intellige
quale pulchritudine debes diligere Sed
q. d. no sistere in tue plenius sed
te sufficit te ad pulchriora
quam tua pulchritudo et tua amic
decor corpata incipiunt vile/
Sed ad q̄ret quis ita rudis
q semper minime ꝯsiderare posset
vete de te si indicium alicuius
ut saltem te sit qualis procedas
Secundum subiungit aug u ꝯ sic
si forte interna visio tua
p negligentia obscurata est.
et torpens ut deum et ꝯ pedit co
templari no sufficis. Dum saltem
quid de te estimare debeas
ꝯ iudicio alieno no pendeas sed
Ad quo assistat id bii ad exigentiam
ꝯ p̄am sit d' ut alle bo ve i presentie b
A te tua considerato incheet. ne frustra
extendaris ad alia. te neglecto. Et
sic in meditatoribus. s. ꝯgli multa sciunt
se nesciunt. alios inspiciunt
et semetipsos deserunt. deum querentes
et semetipsos deserunt. deum querentes
p exteriora. desertis interiora sed ab
exterioribus ad interiora redeam. ab interioribus
ad superiora conscendam ut possim cog
nescere unde venio. et quo vado. unde
sum et ita cognitionem mei ascendam
ad cognitionem dei Sed et Cris sup capitulo
dt/ no minima pars cognicionis est
cognicio sui Et b aug in suo ꝯsa
nicionum ait/ Cognosce te quibus sis at-
tende tibi ut ꝯsideres. quid intret
interior et quid exeat i sermone/ Et
infert Vita i tua o anima totti-
diana discussione examina. atte-
dicana de dilet quid ꝯficias. quid ue
deficias. qualis sis moribus. q
lis in affectionibus. quam similis deo. et quam
dissimilis. quam prope. et quam longe./

c. a.

Illud est agere quod multo laudabilius et melius est. si te agnoscis. quam si te neglecta. cursu siderum. viribus herbarum. complexiones hominum. naturas animalium agnoscis. et insuper omnium celestium et terrestrium scientiam. redde ergo te tibi. et si non semper saltem interdum. rege tuos affectus malos. dirige actus. corrige gressus /augustinus in soliloquiis/ o anima. teneo concupiscentia frena. et primo sedeam contemplacionis. conuerte ad regionem orientalem templorum. i. ad considerationem tunc cognoscis dilectum. i. considera ergo quam miserabilis sis a seculo. quam miserabilis sis sub peccatis. quam miserabilis a tua voluntate deformata sis. et quam grossa a diuina bonitate. i. culpa. quam grossa sis sub peccatis. tamen ergo separatis reformata sis per gratiam. primo considera quam grossa sis sub forma peccati. per voluptas tua malis consistit in ipso ut existo. quia tibi naturaliter ad tui ipso ut existo. in qua est imago beatissime trinitatis /hec dicit augustinus in prologo/ confiteor domine et gratias tibi ago. quod me creasti ad ymaginem tuam. ut tui memor sim. te cogitem. te diligam /postea dicit bernardus in libro meditationum/ in me in mente per que tria in me in uno per que cognosco. scio. considero. et concupisco. deum. memoria. intellectus et voluntas /memoria/ dei recordor et in ipso delector /intellectus/ intueor. quod ipse sit incomprehensibilis ipse sit principium et finis /quod in angelis considerat quod dependent tamen proprie. quod in suis operibus delectatur. quia ipso quod in creaturis assidue letantur /quod in creaturis omnibus admirabilis est/ quia omnia potenter creat. sapienter gubernat. benigne dispensat. et cum deo per voluntatem diligo. memet ipsum in cum ipso /hec bernardus/ alibi et per verbo. hec. i. de fine et de bonis/ pater et frater hec post deuenie in qua sunt a diebus me ipsum quod venit origo eius. quod perdidit. quid inuenit peccatum /et per similitudinem ita in miseriis destitutus /sed fit per scripturis de nouo saluus/ sic est potest de venire/ ad gratiam et deuenit ad gloriam /unde ait. qui [illegible] legi cuius domini. hec bernardus.

Ut in ventre matris figuratus sed caro. dicere nouem mensibus tempore coagulatus sed in sanguine conceptus. homo. et delectamento sopita conuenit /postquam esse me dixit et saluator ad recognoscendum peccatum. quid ad hec considera corruptionis figurandum ad sic tunc conuenit. confitendo sic tunc ab hora bellis et hec ad ymaginem similitudinis /tangit de tanta quam ipsi ad nostras sunt turpes. in loco qualitate. forma debilitatis /temporis quantitate. materia feditate. et vite infirmitate. quo loco qualitate tangit cum dicit. in ventre matris. non in celo. non in paradiso. non in igne non in aere. non in angelo sicut et sicut tu in auro. non in argento. sic in obprobrio in turpi tabernaculo in obproprio sterquilinio concipitur miser homo /vnde ait. job xxi/ et quod dixeram gravis quam per viam. et quia hoc conspiciam opera in ventre. et generacio. et nescis opera dei. qui breui pertinacium. et fabricator est omnium in ipso loco turpi figuratus sum. et non sol. non luna. non stella. sicut caro infirma /ecclesiastici xxviiii/ ut spiritus quem pro imperio est caro autem infirma. et quidem spiritus est qui viuificat. caro /iohannis 6/ /tempus est forme debilitas/ non prodest quicquam/ sed forme tangit cum dicit. decem mensium /tempus/ qui tangit cum dicit coagulatus/ magna feditate cum subdidit /coagulatum tempore. caro/ sed in sanguine coagulatus est. vite infirmitate sed. in sanguine conceptus uilitate infirmitate tangit cum addidit. et delectamento sompni conueniens/ cum et vita in somnio et vigilancia diuidatur/ somnus similior videtur morti. quam vite. decem mensibus tempore coagulatus sum quod noueni fuit /augustinus de ciuitate dei c. i. l/ quod omnia animalia sicut unum tantum temporis pariendi post conceptum habet. sed homo solum multa secundum diuersos conceptus pariendi. nam quidam pariunt mense septimo. et quidam mense ix. et quidam mense x. et quidam in quarto mense octauo. qui autem nascitur tamen septimo mense octauo. qui non nascitur octauo mense. moriuntur. qui non nascitur nouo mense. statim moriuntur sed ut in puero noui quod statim moriuntur. /ut dicit wilhelmus de mortibus corporalis oga consensus post sompnium peccatis/ conuenit non loco septimo et nono mense fit pars. /sed dicit ibi macrobius

quia infans in septimo mense incipit laborare in partu et fatigatur. si in nono exit nec laborat in partu et fatigatur. si octauo. .. debilis fetus fit. et [illegible] [illegible] octauo mense [illegible]

non potest vitam ire ueniunt morte

per [illegible]

Ut enim Rabanus in dicto qui quod nascitur
x mense. peccatores et magis vitales
et sanatium est durum [illegible] unde decem
mensis. Unde hic accipi per modum
[illegible] ut sit nove completi et aliqui
de decimo mense nasci videtur quod optimo
tempore nasciturus sit eo x natus quoniam
per novem menses et sex dies una
a die conceptionis christi quod creditur fuisse
viii° kalendas marcii in quo etiam die
mortuus fuit usque ad octavum kalendas
januarii quo die natus est fluxerunt
ducenti septuaginta sex dies secundum doctorem. Beatus
Augustinus de octaginta tribus questionibus q. 56
ubi exponens illud Johannis secundo xlvi annis
edificatum est templum hoc et in tribus
diebus excitabis illud: ut istud quod loquebatur
de templo corporis christi fuit perfecta ipso in ista
[illegible] corporis. quantum ad omnia linea-
menta membrorum. Unde quantum ad dedi-
[illegible] corporis quantum perfectam [illegible]
[illegible] sed corpora puerorum augmentantur
[illegible] figurationem usque ad perfectam maturitatem
perficiuntur. at tota summa quod [illegible] concepta
[illegible] modum istum semina [illegible]
[illegible] corporis humani [illegible] lac
nove vero sequentibus diebus conversum in
sanguinem duodecim inde diebus solidatur
[illegible] octodecim diebus [illegible] formantur
usque ad perfecta lineamenta corporis humani. De
ista ait [illegible] verba Augustini sunt [illegible] tales
[illegible] lacte dies ter tres [illegible]
[illegible] [illegible] ter seni
[illegible] membra figurantur. Collectis ergo [illegible]
[illegible] et 18 [illegible] 27 [illegible]
addito uno sunt 276. Ergo accipiamus
[illegible] quod fuit [illegible] tribus viz.
[illegible] et 276. quod [illegible] ultimum
quo [illegible] et fuit dies 276.
et ducamus unum in alterum [illegible] dies in menses. et [illegible]
[illegible] ergo tot dies [illegible] sunt nove
[illegible] menses [illegible] dies. [illegible] nove
menses et [illegible] dies ergo tot annos
[illegible] templum edificatum. [illegible] dies fuerit
[illegible] corporis christi quod ab octavo kalendas
[illegible] quo christus fuit conceptus usque ad octavo
[illegible] januarii sunt dies 276 [illegible]
[illegible] [illegible] 276 [illegible]
moraliter [illegible] Augustinus [illegible] videtur

[illegible] intelligo et accipio pro dies
[illegible] et illa [illegible] duo [illegible]
276 [illegible] 276 [illegible] dies
276 [illegible] fuit [illegible] matris
[illegible] benedicte Lucas 1 [illegible] fructus
[illegible] [illegible] videtur [illegible]
[illegible] fuit ita [illegible] ad [illegible]
[illegible] fuit [illegible] [illegible]
vivit vita angelis qui [illegible] 16 [illegible]
19 [illegible] de [illegible] [illegible]
fuit [illegible] ita [illegible] [illegible]
[illegible] fuit. nisi [illegible]
[illegible] impeditus [illegible]
[illegible] 276 diebus [illegible]
[illegible] talium in qua in aliis [illegible]
[illegible] figurando infra tot dies
[illegible] quot annos fuit templum
constructum [illegible] posset
[illegible] dies [illegible]
[illegible] quot annos edificatum
[illegible] 276 diebus [illegible] qua [illegible]
[illegible] dies
[illegible] 3 Re. 6. quod
[illegible] edificavit domum domini [illegible]
[illegible] annis. Ad istud est dicendum
[illegible] non videtur
[illegible] de templo Salomonis quod destructum
[illegible] de templo [illegible]
fuit per Nabuchodonosor [illegible] de templo [illegible]
edificato per Zorobabel post reditum
de captivitate Babilonis [illegible] edificatio
impugnantibus [illegible]
[illegible] et impedita fuit usque ad
xlvi annos. non potuit consummari
[illegible] templo [illegible] computando a
tempore [illegible] templi per [illegible] 2 Regum a
Nathan [illegible] templi perfectionem
usque ad consummationem templi [illegible]
Salomonis fluxerunt anni 276. [illegible]
[illegible] tempus a conceptione
[illegible] usque ad partum quod [illegible] menses
[illegible] Romulus qui Romam con-
[illegible]. et kalendarium [illegible]
constituit annum [illegible] x.
mensibus. eo quod in [illegible] tempore [illegible]
[illegible] et pariens [illegible] in lege
[illegible] apud Romanos. quod [illegible]
[illegible] marito. per x menses maneret
vidua. et defleret in [illegible]
[illegible] [illegible] decimo [illegible]
[illegible] pariet filium et [illegible] filius
[illegible]

et fuit lex ista multum solis et multis
aliis. Ista tradit Ovidius de fastis
libro primo versibus pluribus ita dicens: Tempora
digereret cum conditor urbis in an-
scilicet i. ite — no constituit menses quinque bis
bellica — esse suos. Scilicet arma magis
i. noveras — quam sidera Romule noras curaque
finitimos i. vicinos — finitimos vincere maior erat
est tamen et ratio Cesar que movit
sustinet — illum erroremque suum quo tueatur
habet. Quod satis est utero matris dum
prodeat infans hoc anno statuit
temporis esse satis per totidem men-
ses a funere coniugis uxor sus-
tinet in vidua tristia signa
domo. Macrobius super somp-
nium Scipionis: post duos ter-
minos nativitatis qui [illegible] scilicet sep-
timum mensem et nonum mensem [illegible]
no mensis partui frequentior usi-
tatione mensium [illegible] modu-
lamine nati constituit. Unde
[illegible] multiplicatione pre-
dictus etiam septem menses compel-
lit usurpari. Intendit autem assig-
nare rationem partus in septimo mense
nati [illegible] que astronomi vocant
quod de senario in pari [illegible]
Unde senarius est [illegible]
numerus id est senarius qui [illegible]
duo tamen adinvenire ut de eo
tractare multiplicationem precedens in septem
menses compulit usurpari [illegible]
et in natalibus usurpata quia
vale et — naturaliter magis quemus natalibus
in nono mense et sic concordat
scriptura 2 Machabeorum 7 c. d. fili mi
miserere mei quia te in utero meo
novem menses portavi et lacte tri-
ennio dedi et alui et sic [illegible]
in septimo [illegible] ad [illegible] fili
certus — in [illegible] Dicit Macrobius quod omnium
numerorum duo sunt primi cubi
quorum primus numerus par est binarius
cubitus est octo et primus numerus
impar est ternarius cubitus est 2a.

alia ubi dicit cubicus dicitur cubus

impar ergo cubitus est masculus
par vero femina. Coniugavit plures mas
et femina i. 2a et 8 et procreant
35. Tamque fetus in utero matris
[illegible] ergo fetus i. productus per
6 et efficiunt 210 qui numerus
dierum vii menses complet dando
cuilibet mensi 30 dies. Textus de Ma-
crobius quod ex hoc senarii multiplicatione
senarii precedens primo complet
maturitatem partus [illegible] Et quia
docet regulam per quam sciri potest
an plus cito vel tarde nasci
debeat et est ita quod accipiendo
est primus dies in quo fetus incipit
se movere et computando tempus
a conceptione usque tunc et duplicando
illius addendo est ad illud et tunc
nascetur. Unde dies quo motum
percedit triplicatum per [illegible] ad
diem nativitatis. Unde si puer
incipit se movere septuagesimo die
nascetur in septimo mense nam tri-
plicatus 210 dies septem menses ad
implet. Si vero [illegible] die incipit
se movere in nono mense na-
scetur quia ter 90 dies efficiunt
9 menses. Et ergo [illegible] dicitur
incipit [illegible] coagulatus sed in
sanguine hominis [illegible] Job [illegible] Ro-
[illegible] sed [illegible] [illegible] etc.
[illegible] unde [illegible] ergo ex
[illegible] fecunditate [illegible]
[illegible] in [illegible] utriusque
[illegible] ut [illegible] plus [illegible]
[illegible] in candidum et [illegible]
[illegible] commixtione [illegible] spaciis corporis
[illegible] donec [illegible] va-
[illegible] ad partum. [illegible] in [illegible] de
animalibus dicit quod [illegible] natu-
rale principium passivum in genera-
tione [illegible] et tota administrat ma-
teria [illegible] virtute formativa [illegible]
[illegible] corporis [illegible]
~~[illegible] quod femina [illegible]~~
~~[illegible]~~

sta q sicut ui nos ē ma p
lis corpib si mat qua dot in
ad qua sic lz sicut ul pro az
tifice ad lignum. et p(ro)d man
figuli ad ollam. et p(ro)d cog
giulid sic lz ad lac / et hic uide
ce q(uod) dicit ph(ilosoph)us salom coagula
tus sum i sanguine. i. i una da
ta a matre corporis hostiu(m)
data sequitur ad p(rim)u(m) actum.
q(uod) ē uirtus fortia. cocta in
p(ro)d primo sa. p(ri)mat generali et
delectamento sapienti quod loc(us)
rit et ap(osto)l(u)s 19 de qualibus corp
uigilia consequa(tur) natiu(m) i pa
cratione an sop(or)e g(e)n(er)at(ur) q(uod)
sop(or) q(uod) unitatis q(uia) lz sicut
de no(n) ee. ad ee. d(icitu)r si p(er) mediu(m)
de no ee. ad ee. di si p(er) mediu(m)
sop(or) at uide ee mediu(m)
nec uiue(re) et no(n) uiue(re) nam
uita p(ra)c(tic)e ē i uigilia illa tn q(uo)d
q(uo)d ip(s)a cr(e)atione i embrione no(n)
ē p(ri)n(ci)pio sop(or) q(uia) embrio p(ri)mo uiuit
uita arbor(um) et postea uita ani
malis. et tc ē sop(or) i fetibus cum
multi pueri cu(m) pariu(n)t dormi(un)t
ut dixit consueue(re) dormire i
matrice. Lxx. quinta uilitatis
ē ho(mo) in sua origine de qua ui
de bern(ardus) i sermo(n)e lxxx i fine de leg
d. attende ho(mo) quid fuisti an
ortu(m). quid es ab ortu usq(ue) ad
occasu(m). atq(ue) quis eris p(ost) hac
uita(m) / ho(mo) fecit uili fece es
et i uilissimo panno involutus
et i uilio menstruali sanguine i utero mat
no nutritus / tunica tua fuit pel
lis secundina. sic indutus cruen
tatus uenisti ad nos . ut es
memor q(uod) uilis sit orig(o) tua

addicio

Hugo ad tou
...dic ho(mo) p(ro)nunciaui p(ro) i(n)p(ro)ced(en)s
demonio sola adinspiracione
cogitatione peccatu(m) suscepit dei illuma(ti)o
q(ua)si ... i ... cuius cognitione
tactu ueri luminis illumina(ti) sensu
oriunt ut inde cognitant quid
sit iusticia unde cred(itu)r / unde
est culpa ... obcecata / ita sed

ul. q(uo)d alias ap(u)d deu(m) uirtutu(m) dig(ni)t(at)e
p(ro)ficiunt. eo subtilius sic ee indig(ni)
dep(ro)fu(n)dunt. Greg(orius) dicit si duo(rum) uitalis
aia sunt tacta dig(ni)tate sua. qua
hactenus no(n) attendit / agnoscens
culpa(m) p(ro)pria cr(e)atore suu(m) offe
dit / intelligat q(uam) gr(aui)ose sunt for
ta p(er) ueniam exurgit et adulter qui
uidet sit denigrata p(ro) culpa
unde uenit ei humiliato. de fore
...ens dolor et cordis contrito /
...imaginando ut fortassis uid(et) lac
...imas effusione deuota or(aci)o do
mino. castigabo anima(m). tot
et p(ro)pria castigabo anima(m). tot
bonis te spoliasti. quam frustra
te tot honoribus priuauisti. Cur
tot bona tor(um) op(er)um fructu negle
xisti cur tot annos. tot dies
tot horas absq(ue) statu pu(r)itatis u
xisti / Sed cu(m) castigado aia(m) pecca
trice(m) ho(mo) uectra mag(is) / Redue
aia cr(i)minosa et misera ad meo
ria(m) enorme delictu(m). et p(er)due
ne i celo rugitu(m) et lamenta.
cogita aia p(er)fida dei adultera
quid fecisti. dereliquisti i celo. castu(m)
amatore(m) tuu(m). turbasti deu(m) crea
tore(m) tuu(m) irreuerenter. tetasti au
tore(m) tuu(m) custodem tuu(m) habe
angelum suum. p(ro)strata es sacrum templ(um)
p(ro)st(itu)ta es tugurium dyaboli. Greg(orius) ora
de b. bern(ard)i cui de suis negligens
conuictus orabat. d. / Eo dne deus
qui tpa effluxerunt in quib(us) sine
fructu ut aspicio uixi. quo co
ram te sub p(er)stantu(m). quo ad te potero
leuare faciem mea(m). i. o magno
et terribilis co(n)uenie. qui in uanu(m)
iuxisse omnes dies meos. quibus
infructuose / Eo dne cur inter
fructuosi ullo tpe te iuxti i corde
meo. te tota mente amplecti.
i tua dulcedine delectari. o(mn)ia intio
nea Greg(orius) / Talibus cum sic q(ui) me
ra contritione sit humiliatus Augustin(us)
dicit in p(ro)pria dei / anima in tribulatione

clamasti ad me Et exaudivi te. e-
ruam te et glorificabis me. Si er-
go aliquis clamat ad deum sed oblique
non ex toto corde et humiliter et fideli-
ter consolacionem in sua tribulacione
minime suscipit. Unde dicit beatus Augus-
tinus li. 83 questionum q. xxvij De tribu-
lacio alias pena est impiorum aut
exercitacio iustorum / quia eadem tri-
bulacio et paleas comburit
et frumenta paleis exuit
Et Isidorus super ps. xxj. dicit aliquis
clamat in tribulacione et non
exauditur / ut intelligat hoc
medicum esse deum. et tribu-
lacionem esse medicamentum ad
salutem / non ad penam non ad
dampnacionem Sub medicamento
positus ureris secaris / clamas
non exaudit medicus ad volun-
tatem sed audit ad sanitatem Qui autem tri-
bulacionem paciencius sufferunt et
eam gratiarum actione suscipiunt eciam
quia in psalmis eorum Cum ipso sum in
tribulacione / et tales finaliter
eterna possidebunt bona Quod
nobis concedat deus in secula Amen

89. Et ego natus accepi communem
aerem et in similiter factam terram deci-
di / et primam vocem similem omnibus
emisi plorans. et in involumentis nu-
tritus sum et curis magnis. Nemo e-
nim ex regibus aliud habuit nativitatis ini-
cium / unus ergo introitus est omnibus ad
vitam et similis exitus / Declarata
miseria conditionis hominis quantum ad
eius mortalitatem et ab[?] originem[?] eius
corporis scilicet materiam et loca fedi-
tatis hic per se Salomon de hominis lacrimabili
... ipsius nativitatis / Et
educacione ... enarrat nati-
vitatem quia duo facit / primo assignat
... fragilitatem / Secundo assignat
eiusdem fragilitatis communitatem / Ibi
Nemo enim ex regibus / Circa primum duo facit
primo fatetur se fuisse inchoatum in
dolore / Secundo fatetur se fuisse educatum

cuiosa i. Et inscolui[?] ... cura
ad primum dicit ... fatetur se talem
in principio sui ingressu in miseria fuisse
quia in terra cecidit dimicacionis[?] ...
virium ... potestate et cum ... ele-
vacionis locum dicit. Cecidit pro di-
minucione ... quia nichil naturis
nil secum attulit in hunc mundum
Secundo dicit Et ego natus accepi
communem aerem q. d. non tribuit me-
cum apportatum de proprio vel possum
respirare sed ipsum elementum commune
respirare sed ipsum ... omnibus ... in aqua-
tiis[?] ... quibus ... ac ... terram sed creatum
in ... eo aere ... creatum singularitatem
accepi ut ... Et similiter cecidi in facta
sed pariter omnibus communem[?] q. d. ... q. cadere cum vi[?]
terra. q. d. ... carnem omnium vitam
potestate ... veni in mundum volens
ut ambularem ut nobilis natum[?]
ut ... sed sicut ... sor-
tibus[?] ut ... matris mee
... aliorum ... recitatum
... ad ... Et ... in medietate ...
in medietate terra me supportavit /
terra. ... que prius fuit ante. et non
... me de novo. Et primam vocem
emisi plorans similem omnibus q. d. Et
... carnem omnium delicatorum ...
quia prima vox quam emisi in mundo
fuit vox fletus et ploratus / et non
solus ego hoc feci sed et omnes clamat
in mundum venientes / quia omnes cla
mant. e. vel a. quidquid nascitur ab
Eva. Et quia masculus cognoscitur de primo
Eva Et ... clamat. a. Et
primo scilicet Adam etiam clamat. a. Et
sicut femina cognoscitur de prima
sicut fuit femina. ... Eve-
nit etiam clamat. e. quia ... Eve-
... cum pena et dolore sunt in
peccato cum pena et dolore sunt in
mundo venturi Et narrat beatus Augustinus
in li. de visitacione infirmorum[?] quod quidam
philosophus fuerit qui in nativitate puerorum
flebat. lamentabatur et plangebat
et in morte hominum letabatur et
gaudebat Et sic penitus ...
Lazarum ad vitam ... mortale et
miseram flevisse legitur Iohannis xj Et
lacrimatus est ...

Cagit[?] puerorum ... in ... ad peccatum dicebatur ... quia dicit ... super
... quia ... accusat ab ... doloris sive ... ut
... Eva ad ... quia ... peccatum ... doloris et miserias
...

q° nondum q xpc quat' flevisse le-
gitur i infancia i resuscitacione lazari
de quo ad dom. e. ter sup civitatem
luc xix/ et in cruce ut hebr. v. cum
clamore valido et lacrimis offerens
exauditus e pro sua reverencia ut
se vero hō dicit ut lacrimas ma-
tris auctoritas reddit et ipse ordi-
nis auctoritas reddat et ipse accede-
ret ... i pura amore accederet
sup lazaro ut ostenderet et officium
humanitatis. ut daret signum caritatis
intime et ut conpateretur ... q
renovabatur ad statum miserie
calamitatis. sup civitatem. ut doce-
ret. qua flendum p peccatoribus
quoniam confinaret. ut se fonte
... et ut tyrannide per-
picere ... sunt ...
... morte sue ...
ut auctoritate ...
ut nos ad sibi conpaciendum con-
taret. ut ... ad miserandum
... quod vocavit de ecclesia
... pura voce ...
... et ultra
... et gemitus ...
e ploratus et gemitus ...
gaudiis luctus occupat ...
... medium ...
... valle lacrimarum
... vallem lacrimarum
disposuit i valle lac. ...
... narrat ...
... c. 8. nascitur ...
... lectione ...
pura. vagitus e: lectione ...
... Zoroastes ri-
sisse dicitur quo i nativitate sua ... et
risisse legitur qui e natus ...
bonum predicabat futurum. fuit enim in-
ventor arcium magicarum. Cum autem
victor ... quoque bella ...
Aulius Crassus. quem bella ...
rapuerunt ... risit / et ideo age-
lastus cognominatus est ... Solinum ...
Ergo puer recenter natus ... ipse
... peccati originalis ... duos differ-
... lectionis ... q. duo ...
... et in peccatis co-
... iniquitatibus conceptus sum ... et in peccatis
cepit me mater mea / ...
e. q nos ... p ... plorare
et ... lectione ...
... mortalia / ... forte vel-
... / ... facit

cum duo ... et ... noctibus
quibus eum ... de ...
... plus ... ipse ...
... ...
... educacionis ...
... sub volumentis
... et caritas magna ...
... et ... ta-
... ducatoris
... indigens educatoris
... tante imbecillitatis ...
q ... concedere ...
... indu-
... et ...
... affere et ... q in
... volentibus ... etiam
... infante pannis
luce 2 ... infante pannis
involutum. Vnde Hugo ...
... q ... restrinctorum ...
... q ... similia
... continebat ...
... ab incommodo
... ambit ...
defendit. Corpus eum ambit ... pi-
lis. pena tegit volucre. pi-
... lana ...
... vestit.
induit. ... vestit
... claudit ... testa ...
... sigilla ...
... ...
nature. arma ... nata.
... nasci et nudus
solus homo ... q ...
... et illis ...
... / ... de ...
... maior ... ...
... data sit gra-
cia ... ita ... De eadem
... loquens ... c. a.
... alia ...
dat ... quam ... et dicit
solus homo nasci ... armata
... creatura ...
et ... ornavit deus ... alia ve-
... alias ... alias cor-
... solus ... disposuit. ut
... ... ut ... q
... ... et ...
... ... volunt ...
... et in ... ut ...
... ...
... ...
in volumentis ...
... magnus ...
... ...
... [illegible]

Jo i ou[m] magis q[uam] infirmus et
imbecillis in pena et polluc[io]ne
mu[l]ta / Cita ploratu de p[ro]nuncia[tio]ne
de vilitate condic[i]onis humane Concipit
ur cu[m] immundicia et fetore
parit cu[m] tristicia et dolore / nutrit
cu[m] angustia et labore custodit
cu[m] instancia et timore Ista origo
lacry[m]abilis nudis dog[matibus] bu[...] co[n]dicio
du[ra] et frequent[er] p[ro]d[it] de co[n]dic[i]one
p[er]ducens ad eugenium / pr[...] copulo
q[ui]d[e]m maiore q[uam] e[st] h[ic] v[i]z q[uod] et
q[ui]d[a]m natus e[st] · v[ide]l[icet] q[uod] natus si q[ui]s
natus attendas / [...] nudus co
natus e[st] de vtero
q[ui]d[e]m q[uia] nudus eg[re]ssus e[st] · de vtero
luna[...] hic · Co[n]dic[i]o q[ui]d[em] p[ro]
creat[us] e · h[ic] nudus et pauper e[st] ·
miser et mi[se]rabilis / h[ic] dolens
miser et m[ise]rab[i]lis · q[uia] nudus p[ro]
q[uia] h[ic] p[ro] / erube[s]cens q[uia] nudus p[ro]
plorans q[uia] natus p[ro] / murmurans
q[uia] p[ro]g[re]ss[us] nat[us] ad labore[m] · no[n] ad
honore[m] · h[ic] natus de mulie[re] · et
abh[ominabili] cu[m] reatu : brevi vivens t[em]p[o]re
repletus multis miseriis / et p[ro]pt[er]ea
cu[m] fletu et vicondiis mult[is] · et multi
pl[ur]ib[us] · q[uia] miseriis cor[poris] · miseriis
cordis · miseriis cu[m] dormit / mi
seriis cu[m] vigilat · miseriis q[uo]q[ue]
se vertat / Enarrata g[ra]da [...] sequitur ca
p[itu]l[u]m de fragilitate / p[ro]p[ter] salom de ag
[...] et fragilitate q[ui]nitat[e] et de pe[...]
fragilit[ate] q[uo]d n[ihil] aliud sunt in[i]ciu[m]
cu[m] et m[...] aliud sunt inicium
nat[us] / q[uod] d[icit] · qu[...]q[ue] · refulgeant
ornamentis vestium vel
armorum / mu[...] militum · et omni
molo forcium tale sunt corpus in i-
nicio [...] bu[...] i quod[...] p[ro]ce de
cu[m] [...] Grave iugum sup[er] os
passio ou[ns] [...] Grave iugum sup[er] os
et totos filios ad · egritus de ve[n]t[r]e
tre m[atr]is eor[um] usq[ue] i die sepultu[r]e
i m[at]rem o[mn]i[u]m / In sordibus c[on]cepti
in tenebris co[n]fo[...] in dolo[re]
ibus p[ar]turimur · du[m] c[on]cepti mis[eri]
ca[...] o[mn]es nos[tr]as matres / In c[on]cep[t]u
ne o[mn]i[u]m v[er]o [...] lacrima : mi[...]
me[...] [...] p[ro] lacrima / p[ro]ma
q[uod] no[n] [...] p[ro] lacrima / co[n]ditio
vo[...] ploratus co[n]di[c]i[o]nis / cogito
quide[m] ut p[ro]

valle ploratus ing[re]dit[ur] ubi in[e]x-
plicabile plurimum ; sapie[n]cie modicum ubi vic[i]o[s]a sunt o[mn]ia · lingua loqui
ca c[on]tra t[ene]bris · et obsessa li-
q[ui]d[e]m p[e]c[ca]to · ubi p[er]icula[...] an[...] ·
ubi sp[iri]t[u]s affligit[ur] · ubi talis vanitas
tas et afflictio sp[iritu]s e[st] · Nec o[mn]i
[...] aliud sunt vanitatibus
cui / et io [...] g[...] · Ringo
introitus e[st] o[mn]ib[us] ad vita[m] · et p[ro]lis
egressus / Et cu[m] foret aliqua d[i]s-
p[ar]itas · h[...] a[...] i ingressu et egressu
nobilium · omnium p[ar]tem sunt vero et
p[er] ip[s]e e[st] · si de eis e[st] p[er] de aliis
q[ui] in b[...] · p[ro]p[ter] de ince[p]to ita nar-
rat ergo unus e[st] introitus ad vita[m]
[...] habe[n]t · capitulo quarto
i [...] natalis [...] v[...] ·
[...] · 2 · Audia q[uia] unus est ve[...]
introitus · et io d[icitur] inc[ip]it [...]
Dum [...] scriptura lug[e]ntibus
[...] · [...] t[...] et [...]
equat [...] · [...] [...]
pauperis et regis · commisit [...]
[...] dat causa flendi · si bu
[...] · sc[...] libri alloqui
quod [...] o[mn]ibus sunt melliflua
[...] · [...] p[ro]p[ter] [...]
[...] et [...] · cuius [...]
[...] · nasci miseria · vivere
culpa · mori angustia · Sed cur
pena · mori [...] impugnas
[...] tua [...] nec [...] paucos di-
es d[...] · qua[...] p[ro] paucos di-
es · vanitas de [...] sit in
[...] sepulchro · [...] ubi [...] non est
[...] · [...] · q[uod] deo et angel[is]
[...] boc [...] · q[uod] deo et angel[is]
[...] putanda e[st] in celo [...]
[...] · [...] labor · [...]
[...] cura cordis · et cura carnis
[...] i desideriis impinguare
[...] et [...] cadaver putridum · et
paulo post [...] fieri [...]
[...] dubitat [...] · Adhuc
[...] · [...] [...] ta[m]q[uam] [...]
[...] · [...] bona [...] fermentario [...]
[...] · d[e] pena ubi [...]
[...] inflicta [...] sit [...]
[...] et [...] pro culpa · si
[...] rebellis pena et [...]
[...] carnis · et io ad [...]

Erat ad que et ad quanta miser homo peccando prouenit

Bern(ardus) in meditac(i)o(n)ib(us) de vili co(n)dic(i)o(n)e h(omi)nis / exclamat inq(ui)ens
O vilis h(omi)nis co(n)dic(i)o / indignitas (et) indigna vilitatis
h(omi)nis co(n)dic(i)o / Herbas et arbores inuestiga. Ille de se
producunt flores. frondes et fructus. et tu de te lendes pe-
diculos et lubricos / Ille de se fundunt oleum vinum et bal-
samum. et tu de te sputum. urinam et stercus / Ille de se
spirant suauitatem odoris. et tu de te reddis abhominacionem
fetoris. qualis e(st) arbor. talis (est) fructus. Non e(st) (enim) arbor
mala fructus bonos faciens. Quid est ergo homo s(ecundu)m formam
nisi quedam arbor euersa. cuius radices sunt crines. truncus
est caput cum collo. Stipes e(st) pectus cum aluo / rami sunt
vlne cum tibiis. / frondes sunt digiti cum articulis / hec e(st) folium
Job xiii. q(uo)d a vento rapitur. et stipula q(ue) a sole desiccatur / hec Innocencius
de parte prima libri

Et licet plus sit in mundum ingressus exitus et interitus bonorum et impiorum
tamen in morte magna sit inter eos discrecio / Secundum Aug(ustinum) in libro de vita
christiana. Quid enim est quod videt iustos homines eciam perire
et sperant graciam dei. Quid enim est quod videt iustos homines non perire
cum malis / Et videt illud inquiens / quia ille sunt iusti non pereunt
sed vadunt. et de malorum consorcio et a persecutoribus liberantur
et ad eterna requie transferuntur / Ita et sunt impii. plane moriuntur
et pereunt. qui de hoc mundo recedentes. malorum ad que tende-
bant supplicia constant et pena / Vocantur et ad tempus iusti
et impii / iusti vero et impii
et boni. ne diuinis recipentur a malis / Angeli vero et demones
tolluntur. ne bonos diuicie perquirant / Iusti de pressuris et tribulacionibus
et angustiis vocantur ad requiem. Impii vero de illecebris operibus
et deliciis rapiuntur ad penam

Iusti vadunt ut iudicent impii ut iudicentur et in eis vin-
dicte celebrentur unde sapientie 4 iustus quacumque morte preoccupatus
fuerit in refrigerio erit et inuentus inter peccatores translatus est
sapientie 4 placita enim erat anima eius deo et ideo properauit de medio
iniquitatis eruere eam sapientie 3 cum impiis visum est mori isti autem
sunt in pace Bernhardus vbi supra Videtur ergo haec solutionem corporis
iustis et dei cultoribus requiem esse non penam Et eis dissolui et
liberari eos potius quam perire Et ideo haec soluere fideles
suos sunt non metuunt nec verentur sed veniente magis desiderant
et exoptant. Propterea quam requiem intelligunt exhiberi non penam
propinqui viri et impii et pios pariter complecti. Cum merito vtrumque
prudentia permiscentur pro quia sed non negatur iudicari Vnde augustinus
vbi supra post hoc passio apud et hic. dum mediam.
Ecce quam dispar sit finis iusti et impii hoc loco [illegible] iustitiis
Laudat et ne quis de presentis meritis superbiat et de [illegible] a fine
[illegible] a statu superbiat nec se hic acceptauit in principio [illegible]
Et non hoc alloquitur in presentis meditationibus doctor mellifluus bernhardus
Sed nunc non est de holgoth sed [illegible] ita aliud

uenda fecerunt sibi perizomata
Postea uero diuino iudicio in-
currit penam laboris et an-
gustie. penam famis et indi-
gencie. penam mortis et resolucionis
in cinerem iuxta quod dicitur Gen. iii. Ma-
ledicta terra in opere tuo et cetera.
Mulieri uero duplicata est pena
quia inflicta est penalitas mul-
tiplicium erumnarum in conceptu.
pena doloris in partu. pena
subiectionis ad virum in conuictu. ac
hec scilicet quia appetit sciencie quod uetitum fuit
primum illud scilicet lignum uetitum cuius
pretium. lignum fatentes fuit peccatum
Sed et ad intelligenciam predictorum
est sciendum quod primum peccatum
est quod celestia consyderando et
prudentissime considerando / uel perspi-
cacissime prouidendo / dicit in corpore / ma-
iore ordinatum dicitur in corpore / sua
et culpa non in pena non ordinata
Conuersa cum in iustis dolet
in supplicio. quam letatus est in delicto
quia iudicium est dampnatum. dolore
saluti qui letatur in dampno ex-
tatis Secundo statu in primis parentibus.
dedecus peccati. subsecutum est
decus iudicij. ut quod in ordinatum
fuit cadendo ab ordine nature
caderet statu et ordine diuine
iusticie / Hoc cum dicto ordo sic
cuncta complectitur. ut quod ab uno
cecidit in alterum relabatur / quia
ergo utique superbiendo in mente et
gustando in carne. inobediens
fuit superiori Iusto dei iudicio
factum est. ut sibi fieret inobediens
suum inferius. maxime quantum ad
partes illas. scilicet quas est communio
utriusque sexus. quia membra v-
tuti generatiue deseruiencia sunt
quia meruit ab eo separata
sed quia culpa Secundo concupiscebat
et concupiscebat sic. Tercio uir
quia spreto summo delectabili quod
sunt in carne delectari Secundo iusto
dei iudicio inflictus est ei la-
bor et defectus. famis et peccatum

postremo quia dimisit bonum carnis
elegit separari a bono uero / Secundo
iusto dei iudicio anima inuita
separatur a carne per mortem et ma-
xime corporis. Et hec uero deus dedarat
hec secundum ordinem nature corpus subtu-
beri spiritui ordine nature corpus
ac propagabile sine libidine et
vegetabile sine defectu. inmu-
tabile sine morte intueatur.
Et hoc perante secundum ordinem
iusticie subtrahet cetera predicta. et
infligeret opposita. ut sic culpa non
remaneret inpunita et inordinata.
quod nequaquam pati debet diuina sa-
pientia / et quia peccatum a muliere
exordium sumpsit Secundo pena eius dup-
plicari debuit / Anima ergo in
plicari debuit / Anima ergo in-
mente superba fuit. subitoque
inceruit / et quia lignum ad uescendum
meruit / et quia lignum ad uescendum
pulchrum uidit et appetiuit. dolo-
rem meruit / postremo quia frangit
uirum ingum obediencie. incurrit uicium
et pondus multiplicis erumne / Et
sic patet. quanto ordine diuine iusticie
et prudencie. inflicte sunt uiro mul-
tiplices pene. et duplicate in
triplicate ut sic dedecus pec-
cati remaneret sine decore
non remaneret sine decore
iusticie secundum uerbo uenire uis dei Et proinde
iusticie secundum uerbo ... Et proinde
illa uia est nimis uelata.
sic quod ergo concipitur et nascitur
cum multiplicibus defectibus erum-
nis et miseriis. quas non
omnes plane agnoscunt. eo quod
diuina sapientia non dum sibi illu-
strati Salomon autem rex sapientissi-
mus sapientiam a deo sibi datam
optinuit, utilitate sine condicione
et uidetur operacionis. commis in tanta
dignitatis excellencia. nullus sibi
beatus. uelut sed quomodo in isto
decet se declarauit / Quanta uero
in dignitatibus positorum est humilitas.
et tanto se magis humiliant. Deus
magis extollendo sublimat Cum
ergo uos uero si uis humiliari. non solum
non respiciat deus sed ergo conan ...
appropinquet anima que est bona in ista A

Propter hoc optavi et datus est mihi sensus. et invocavi et venit in me spiritus sapientie et preposui illam regnis et sedibus et divicias nihil esse duxi in comparatione illius. Hec est septima pars huius capituli in qua [illegible] sunt in quinque partes [illegible] introductio est / prima quia Salomon declaravit prius quod ad sapientiam acquirendam requiritur [illegible] humilitas. sapientiam [illegible] hic quomodo consequitur [illegible] quod requiritur ad sapientiam acquirendam [illegible] deposcere. Et videlicet desiderium sapientie [illegible] secundo ostendit qualiter sapientia [illegible] depredabatur [illegible] sapientia [illegible] ad sapientiam depredando appreciabatur [illegible] Et preposui illam. tertio ad [illegible] prius dicit sic optavi et datus est mihi sensus q. d. considerans carnis corruptionem [illegible] innumera [illegible] publice varietate et videns quod nihil dignum [illegible] optabile nec desiderabile nisi quieta voluntas [illegible] cultu sollicita [illegible] corpora [illegible] [illegible] partuit [illegible] resolvitur [illegible] sunt [illegible] declarata [illegible] necessaria ac innumera [illegible] ut posse [illegible] per [illegible] temporalis et caduce acceptione. Vel sic optavi et datus est in sensum. [illegible] verbo [illegible] redarguit. iacta[illegible] superborum [illegible] aliqui dicunt se [illegible] adeptos sapientiam per naturale ingenium. aliqui per industriam et studium [illegible] [illegible] non dicit se acquisivisse [illegible] datus est in se [illegible] recepisse [illegible] [illegible] quod non accepisti [illegible] quid gloriaris quasi non acceperis [illegible] et sacco [illegible] quod [illegible] indiget sapientia postulet a deo qui dat omnibus affluenter et non improperat / et invocavi et venit in me spiritus sapientie. non [illegible] cordis [illegible] [illegible] optiori [illegible] corde [illegible] invocare [illegible] [illegible] [illegible] et venit in me spiritus [illegible] [illegible] qui [illegible] est in [illegible]

[illegible] sive optavi et datus [illegible] invocavi et venit [illegible] duobus omnibus invocavit [illegible] [illegible] Et ideo ostendit Salomon qualiter sapientiam depredabatur / et dicit sic quod [illegible] Et preposui illam regnis et sedibus [illegible] et [illegible] capitulum [illegible] dividitur in duas partes. quia primo narrat quod magis appreciabatur sapientiam quam temporalia [illegible] secundo [illegible] quam bona corporalia [illegible] [illegible] super salutem et speciem dilexi illam [illegible] [illegible] prefert Salomon sapientiam que est verus dei cultus per fidem et caritatem [illegible] a mundanis maxime appetibus [illegible] videlicet potencie honoribus divitiis [illegible] potentia notat regnantium [illegible] honores et sedes. Preposui inquit illam regnis et sedibus [illegible] [illegible] regnum [illegible] viij [illegible] politicorum distinguit [illegible] regimen in [illegible] pollitici principatus videlicet [illegible] monarchia. aristocratia et dymocratia. Est enim monarchia regimen vel principatus unius qui [illegible] principaliter totam multitudinem. aristocratia est principatus [illegible] plurium [illegible] paucorum [illegible] Dymocratia est principatus plurium [illegible] [illegible] multorum [illegible] principatibus [illegible] gubernat [illegible] optimus principatus est [illegible] ubi totum regimen [illegible] regnum [illegible] ad unum virtuosum [illegible] [illegible] probat [illegible] [illegible] quia unus principans regit et gubernat totam multitudinem [illegible] unum regimen secundum ordinatum et bene concordatum / quod [illegible] [illegible] talis [illegible] dispositio est optima [illegible] [illegible] [illegible] optimus [illegible] [illegible] [illegible] pluralitas principantium non est bona. [illegible] non est bona [illegible] plures [illegible] in una domo [illegible] [illegible] adi [illegible] [illegible] [illegible] totum [illegible] principatus [illegible] [illegible] gubernatum [illegible] gubernatur [illegible] [illegible] bonum [illegible] [illegible] [illegible] noluit

male disponi ut est bonus plu-
ralitas principatum unus ergo prin-
ceps Regnum ergo vocatur unius reg-
num est dici: ergo dicitur monarchi-
a principatus. De quo potest dupliciter
legi. Regnum medium non est sempiter-
num quod regnum meum licet sit supra
nec malos. tamen non est hic. i.
non sumit originem de hoc mundo ex
eo sumit origo. e. d. Nunc ait regnum
meum non est hinc. Secunda species poli-
tie est aristocratia
in qua plures virtuosi pauci tamen
dominantur et est maior principatus qui
regnum. Et tertia species est mixta
que vocatur dimocratia in qua
magna multitudo non optimorum
sed mediocrium dominatur. Sed al-
iter illi tres principatus sunt boni. licet
non equaliter. Ita correspondent alii tres
non corruptos principandi. quod dicit non
corruptos sed principatus politie. sed tamen
sunt principatus politici sed corruptiores generationes corruptores
forte et corruptores: corrumpitur in tyran-
nidem regnum corrumpitur in tyra-
nidem. Aristocratia in oligar-
chiam. Tymocratia in democra-
tiam. Ideo corrumpitur regnum in
tyrannidem. s. quod de rege fit
tyrannus. sed cum in rege dominatur
tyrannus. sed tamen regnum
unus ita in tyrannide. quando regnum
qui tyrannia videtur monarchie.
in hoc est differentia quod tyrannus in aliis intel-
dit propriam utilitatem rex vero utilitatem
subditorum. Et ideo sicut regnum est optima
principatus ita tyrannia est pessima et
corruptio monarchie. Corruptio autem
optimi pessima est. Regnum dicit et
tyrannia sunt contraria sed rex et tyrannus.
Secunda
corrumpitur rex quando fit tyrannus.
ad species politie principatus que est aristo-
cratia in qua pauci virtuosi dominantur
et corrumpitur in oligarchiam in qua
pauci et viciosi dominantur qui omnia
bona civitatis attribuunt sibi ipsis et
amicis suis. et non intendunt bonum
civitatis totius sed tamen bonum suum. et
dividunt honores dignitates et officia
que sunt communia tamen aliis personis vel
usurpant sibi ipsis. Tertia species poli-
tici principatus que dicitur tymocratia in
qua s. multi boni mediocres principantur
corrumpitur in democratiam in qua multi
mediocres vel plebei. non tamen boni
principantur. Et ista corruptio non est de ma-
lo principatu sed quamvis unus sit de
bono aristocratie magis intendunt bonum
que. tamen divites quam pauperes quia ar-
istocratia est principatus multorum collecte de virtu-
te. Democratia intendunt principatus bonum
pauperum et de diversis divitibus vel cu-
pidis et hoc est unus malus. quando bona
civitatis arrogantes et usurpant sibi ipsis
et amicis suis. Sed faciunt oligarchia
et sic oligarchia sunt unum mali.
Et tertia tyrannia vel tyrannus sed tamen ocius
qui tyrannia / vel tyrannus sed tamen ocius
ad bonum proprium et vel curat de amicis.
Ex quo patet quod tres sunt species politie principatus
et tres corruptiones earum optimus principatus
est regnum vel monarchia et ejus corruptio
est tyrannia. De quo solo quod inter
pessima est appreciabatur. quod de quo recte quare vel
sapientiam tale dicendum. quod proponit cum potestate cuius-
tale dicendum. quod proponit cum principatum
unius principatus. quod cum inter species principatum
regnum sit optimus et proponit cum regno
unius regnis. Et hic nomine regni quandoque
ipsa terra vel
ista quod vos regnum vocatur ipsa terra. vel
regio uni regi subiecta sed quandoque regnum
accipitur gothi et ubi te
francie. et capit accipitur terra in motore generaliter
quod dicitur asserit tamen in motore generaliter
valde extenditur omnia regna mundi
et accipitur regnum pro potestate principandi.
Secundo accipitur regnum pro potestate principandi
sollicitudine sicut monarchia et ... potest
Christus id solum regnum meum non est
de hoc mundo. i. potestas vel auctoritas qua
sed rex. non habet originem propterea sicut quaelibet
sed rex. non habet originem a deo tamen
sub potestate clericorum quam sed alii de quo a deo Tertio
labo ipsi honores occupatos terre sub-
divisio aliorum monarchie vocatur regnum
et accipitur regnum apocalypsis xi. fecisti nos
deo nostro regnum. Nunc ergo loquamur
de regnis que sunt regiones terre. sive
de regnis quod sunt principatus et potestates reg-
nandi. sed in proponit sapientiam et bona
vita regnis unde habetur xi. Ostendit ut Prohibe
vivere regna / proponenda sed ergo vin-
cere regna / proponenda sed ergo vin-
ceret regnis. sed et servitus
fidelis. uno per regnis. sed et peditibus
et honoribus mundanis et temporalibus
bellis. quod dicit luce i. deposuit potentes
de sede. et quod qui vero sedent super equum
qui respitat liber. et super sumit celitate

exponit se periculo si non depredat
quicunque equus videtur alicui por-
tare presumit. Exponitur. Hoc videtur
quod equus elevando se alta et
portans eum presumit, quia delectabile
est eos honorari propter ministeria honorum. Ad-
ulatores mediatores et commissionarios
nos. et vocari magistri et domini. Ca-
veant isti sicut honorati, nam iste
equus est valde dolosus. Unde nar-
ratur de quodam hystrione qui habe-
bat suum equum super quem equitabat et
suum equum frequenter coram hominibus in
[illegible] quo ludebat et inter alios lu-
dos quos equum suum docuerat
docuit eum quod quicunque diceret sibi
[illegible] sibi equus obe-
flectag genua / sibi equus obe-
diebat et genua flectebat / quamvis
diceret levate surgeret. Contigit autem
dictum in marestallo [illegible] hystrio [illegible]
quadam festum cum quodam domino suo
[illegible] cum equus aliorum hospitio col-
locavit in stabulo / cum autem horam
comedendi esset iste marescallus
morabatur et occupabatur [illegible]
eadem domini sui in aula. et interim
venit quidam armiger ad sta-
bulum et videns equum marescal-
li rotundum et pinguem reliquit
suum equum suum et [illegible] equum
marescalli et recepit / et statim
post innotuit marescallo.
quod relictis omnibus [illegible] et impo-
[illegible] ille equus cum armigero.
Et armiger videns quod se cum
attingebat et displicebat [illegible]
tavit [illegible] aqua quadam
quam [illegible] potuit [illegible]
[illegible]. Videns ergo marescallus quod
erat in periculo perdendi equum suum
ergo ... in medio fluminis.
clamavit fortiter flectas genua.
Statimque equus audita voce
domini sui flexit genua et
armigerum proiecit ad aquam
et equus surrexit et rediit ad

c. 1 onerat

dominum suum marescallum. Item quod ludit
et illudit et decipit homines quo-
modo iste equus. Ad maiorem [illegible]
et [illegible] ludit. Est hic talis.
Unde post fallax equus ad palu-
dem armiger quod equum furatur
est quilibet ambitiosus ad honores.
Caveat ergo talis / quia quicunque
placet modo. ut quod est in maiori
potentia alias dignitatis flectag ge-
nua. et prohabet eum honore
obtento. Unde Boecius loquens
de fortuna honoribus qui impar-
tit qui de honoribus et dignitatibus
exponitur 2 de consolatione prosa 2. de fortuna
[illegible] est [illegible] volu-
bilis ludis. rota volubili or-
bem [illegible] infima summis.
et summa infimis mutare
gaudens ascende si placet sed ea
lege. ne cum ludi [illegible] descen-
dere iniuriam putes. Unde Sene-
ca. [illegible] supra [illegible] dispo-
[illegible] sunt [illegible] ab-
[illegible] sponcio [illegible]
[illegible] via [illegible] non se-
[illegible] probabiles [illegible] et [illegible]
i. honoribus [illegible] quid [illegible] divitiis
[illegible] dolo [illegible] et
divicias [illegible] et [illegible] in co-
[illegible] illius. Item divi-
ciarum [illegible] quia [illegible] omnes homines
[illegible] irritando [illegible]
machinando et bellando [illegible]
[illegible] divicias [illegible] ad ni-
chilare [illegible] aliud [illegible] quia in
maxima necessitate non iuvat [illegible] in
morte et in iudicio quando homo ma-
xime indiget. Et dominus suum de-
liquit. Unde ps. dormierunt som-
num suum et nil invenerunt
[illegible] divitiarum in manibus suis. Et Ysa-
ia [illegible] dormientes [illegible]
aufert, aperiet oculos suos et nil
inveniet [illegible]. Ideo non
[illegible] Item [illegible]
Ecce. 1. [illegible] non satiabitur oculus
visu ut auris impletur auditu [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] ergo [illegible] sponsa

emphiteosis vn quod ab eu i in et fitos / i fides et theosis i posito quod i fides posito inde emphiteotarius et emphiteotecta et emphi-teoticus

Additio

Aula talon obtinuit orati-
bus humilimus at devotis nam
dt optavi i oravi dum et
et datus e m sensus i sapia et
intellectus. qo nota q oro f dn
magnum que allegat ag' i dicta
Salutis est petitio decenti
in deo vel a deo. Et de notat
de oratione q ss typum decretum
et figuram eleganter quibus
pnis compar sacrificiis est oro
pro incenso dum in sacrificio of-
fendi dum sentio dum indig-
nationi opponendum atque tributum di-
vini indignationi persolvendum est i
vive oro pro sacrificiis thuris vel incensi
oro pro dum in sacrificio debeat offe-
rri cum thus vel incensum super car-
bones posito spirat fragrancius
vel redolentem fumum. sic oro
incensa super carbones devotionis
vultu fraglat in conspectu maies-
tatis dum Dirigatur oro mea sicut incensum i
ad te oro mea. sicut incensum in
conspectu tuo. Ergo oro e sacrificio
contra quod dum indignationi de-
scuto. quod dum iudicaui de-
dex opponens sicut scutum p-
hibet ictum lancee vel sagitte
sic oro humilis conservat sorores
a lancea vel sagitta ire dum
vel id sapie de corpore q
pfeus fuerit spe scutum et oratio
restitit ire dei. Est oro nichil
longe sicut tributum q dum dua-
cionis debeo persolui, sicut enim am-
phiteus vel feodarius solvit tri-
butum regi vel feodo quod tenet
ab ipso sic tributum oros et laudis
solvendum e deo pro amphiteo toto
et ac quod ab eo recepimus i feodo
et io dr capitulo ii redditur deo quod
est dei ...
... et post decorde ...

vel sapiens ... aromata
non redolet nisi fuerit igne
succensa vel de thure vel incenso
sicut incensum reposito nullum dat o-
dorem sicut ignis non positu. sig
ag apponens odorem suum dat et
domum suam replet. Sicut
oro confert aromatis rebus
pro eo quod per totum quendam aroma-
tibus conditum. Sicut aromatibus ac corporibus
sicut dia sit orationibus sua apposi-
tio quandam etiam ardenti odore
vimes fugant sic devota oro
dya et suggestionem removet
vel Ierem. de ... q ...
medium e eius quod vitam temp
tamenque conservat. vel quod deus
quolibet modo tangit totiens
quolibet modo tangit et frequens oro: nisi pug
oros fudat. et frequens oro nunquam
... conservat. sic e qui
nationis vitam conservat. Sic e qui
oro nunc odorem suavem reddit deo de
oro non odorem suavem reddit deo de
... q igne caritatis ignita
licet requiritur q igne caritatis ignita
sanu non. Ubi propterea fuit tollere
thuribulum et hausto igne de altari
incensum desuper mitte. Glossa. per thu-
ribulum notatur cor humanum. ignis
at quod accipitur de altari e caritas q
... de ... inter.
precipe de ... ...
Ubi namque ignis dilectionis accensus fuerit
qui nunquam extingui poterit ergo
nunc oros vobis. vel ardentem odore
effundet et velut incensum dignum
i conspectu dei dirigi. Accepto igne carita-
tis ... altari i corde vero devotionis
de ... altari ... ethe odor eius
iubilatio salvatoris ... ethe odor eius
fugabit vimes infernales. ...
Que a culpe corruptela. ...
vobis angelos et dei familiaros.
Unde aug. i quodam sermone oro e auc-
tor ... angelis bono solacium.
dyabolo supplicium. Deo gratum obsequium.
et perfecta religionis tota salus. perfecta gloria.
... et caritas ...
qui ... igne ... conservavit ... plurima
delectatione ... et ... delectatione
... odor oros redolebit ... origo
... ...
... ... caritas ...

ad quam eum venit celestis potestas ... ab ea ... et ... carbones ... incensum offerret ... ... frigidos tunc ... carbones ... et ... famillas ... ... tales ... ... et ... ad ... ... talon ... ... igne caritatis succensis ... sapia a deo obtinuit ... ... optavi et datus e ... in ... et ... et ... ...

emphiteosis ... ... vel meliorata ...

... ...

M · et topazii illi lapidi pretioso
qui omne aurum in comparatione illius
arena est exigua · et tamquam lutum
estimabitur argentum in conspectu illius
post quam Salomon declarauit valorem
sapientie ponendo eam cum potentiis
honoribus et diuitiis quia quidam diui-
tie videntur excellere et preciosiores esse tunc ge-
neraliter specialiter in gemmis auro et ar-
gento et ideo in parte ista ostendit valorem
sapientie per comparationem ad ista tria quibus su-
gillatim comparat primo de gemmis secundo
de auro · tertio de argento · et sic patet co-
nexionis ordo · Quantum ad primum dicit Ne-
que comparaui illi lapidem preciosum de
isto Salomon sic loquitur Boetius de conso-
latione metrum 7 · Heu primus quis fuit
ille / auri qui pondera tecti gem-
masque latere volentes · preciosa pericula
fodit · Narrat Boetius in illo metro
quales primi viri in etate aurea et
quales primi fuerunt tempore detegente
mundi principio · fuerunt contenti de his
quibus non indigent · comedebant
fructus arborum et bibebat aquas fon-
tium · dormiebat in pratis viridan-
tibus · dormiebant non vestes ignorabant
lanis non tolatis · tunc eum ignorauerunt
tincturas pannorum · nec petebant lignorum
(?) mercatorum · et crudelibus
dolosis bellorum ideo cum ista aliquis suspicaret
nec deo sed in cum ista esse periculose
bellorum ideo cum ista dixit sunt fodere
originem / et ideo non per gemmis · pauo
et per argento pugnat heroicos sunt quia
gemma non suspicit regi sed · primo ista gem-
ma velle videri tamquam principium in prospe-
late velle videri tamquam omnia premium in prospe-
late velle · videri tamquam latent / quando cum
deo et ceteris tribus latent / quando cum
necessarium est ad vitam humanam · ut est congruitatem
a terra sed contra celestia ut advertere de terra
oritur et in superficie terre sunt esse sed
herbe arbores et blada · Illa vero que
ad vitam humanam necessaria non videtur sub terra
latent · cuius dicitur sunt aurum et argentum et
lapides preciosi · quorum quantum est in abscondi-
to / et ideo qui primo talia scrutatus est et fo-
dit : preciosa pericula reperit · Et hoc
est quod dicit Heu primus et cetera · dicit ergo Salomon
Ne comparaui illi · id est cultui diuino quem eius
sapientia monstrat vita · lapidem precio-
sum quia pretiosa vita lapidis pretiosi
nec aurum / quia pretiosa vita lapidis preciosi
tantum conficere sunt ad salutem corporis.
Cultus vero dei · conficit ad salutem mentis
et ideo dicitur Iob · 28 · non conferetur tinctis

C · A
Indie coloribus · nec lapidi sardonico
precioso · nec saphiro · Et ergo quantum
ad gemmas / quarum tales sapientie non compa-
rantur · id est non adequantur · Quantum autem
ad aurum et argentum · ostendit preponderan-
tiam sapientie in comparatione sua per duo
primo / nam aurum comparatur arene ar-
gentum vero luto / et per ista duo in-
telligit pecuniam / et ideo per lutum
et arenam tonalitatem et contemptum
ita omnis pecunia vilipendi debet
in comparatione ad bonam vitam · id est contemnunt
et relinquere quam transgrediantur vel
negligant mandata dei · unde psalmista
dilexi mandata tua · super aurum et to-
pazion · Sed in arena est notandum
tempore terriculo · et ista tres conditiones
temporis et cetera amor pecunie in motibus munda-
cat · amor pecunie in temporibus mundanis
uiros · sterilitas · dissolubilitas et gra-
uitas · primo sterilitatem parsimoniam quia
impedimentum ne liberalitatis fructum faciat
elemosine · unde ecclesiastes v · dixit qui amat diui-
tias fructum non capiet ex eis · Et secundum
xxiii · Et scribe uirorum istorum sterilem · uirum
qui in diebus suis non prosperabitur · Secundo
qui in diebus suis non prosperabitur · Secundo
ordinatum amor pecunie tanti honore
dissolubilitas quia sicut lapides in arena sunt
dissolubiles et in sunt diuisi · non conglutinati sic tem-
pore ita inter amatores pecunie
recenter in diuisio · discordia · et litigium
quod est diuisio · discordia · et litigium
tertio tertio causa in eis grauitas quia est appetitus
terrenorum deorsum Tertio habet ... contine-
re et facit eam inherere
terre a celestibus · et ideo dicitur · per psalmum
cadunt / et ideo dicitur per psalmum
psalmus 8 · accipite disciplinam meam
et non pecuniam · doctrinam magis quam
thesaurum eligite · Notandum tamen quod pecunia
predicat sapientie indiuisibiliter videlicet in proprie-
tate · et defendendo · in pertegendo ipsi eum
deo · in defendendo · in protegendo sicut cum
actus sit propter opera sapientie · et propter
iuste decreuerunt · et saluo protegere aliquam
uenit pecunia · et per istas operationes
usurpat · propter eam magnus et pater
usurpat · principatum magnus et per
vis · diuitibus et pauperibus · et omnes
ei ad nutum obediunt · sed in moribus
abbati suo · unde ecclesiastes x · pecunie
obediunt omnia · Secundo decernit et iudicat
et sit omnia iura vendi · et in iudicio
allegat pro · et contra · nobilissime advocatus
pium.

Sedet in consistoriis et tribunali
bus in foro ecclesiastico quam civili
de quibus dicitur Ecclesiastici 2 prin
cipes eius in muneribus iudica
bant et sacerdotes eius in mer
cede docebant et prophete eius in pe
cunia divinabant. Ideo pecunia
protegit et defendit tam iustos
quam iniustos. Unde dicitur Ecclesiastes 7 sicut
enim protegit sapientia sic protegit et pe
cunia. Narrat auctor lapidarii
c. 8 de iaspide tres [illegible] / Una
est quod si caste geratur facit portantem
esse [illegible] potentem et sanum. Secundo quod
tutum [illegible] potentem et sanum. Secundo quod
quod si gestans dat fluxum [illegible]
quod si [illegible] dat flux[illegible] Tertio quod lapis non
potest perdere virtutem suam potest [illegible] nisi
[illegible] virtute sua [illegible] nisi
includatur in argento / [illegible] / [illegible]
[illegible] iustum [illegible] quae
[illegible] facit tutum sanum.
Et forte. Ideo dicitur Proverbiorum 12 Non contristabit
iustum quidquid ei acciderit / erit ergo
iustum [illegible] in
[illegible]. Proverbiorum 3 [illegible] iustorum
[illegible] Secundo ista [illegible] talis
quod si [illegible] continet portat [illegible]
[illegible] fluxum [illegible]
[illegible] / Ecclesiastici 18 [illegible]
[illegible] a iustitia [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] quia [illegible]
dabuntur in [illegible] quia [illegible]
[illegible] in peccato suo [illegible]
moritur ergo [illegible] virtute
sua et [illegible]
[illegible] fluxum [illegible] dolet
et nimis [illegible] quia [illegible]
[illegible] non [illegible] virtute sua nisi
involvatur argento. quicumque [illegible]
[illegible] pauperis non [illegible]
ut absolvatur in curiis [illegible]
[illegible] involvatur argento. Ideo
nimis [illegible] ubique [illegible]
[illegible] / principes eius in
muneribus iudicabant / [illegible]
ad principes et duces / Et sacerdotes
eius in mercede docebant / quantum
ad [illegible] [illegible]

[illegible] divinabat quantum ad viros religiosos. Et ideo bene dicit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et usque ad cor [illegible]
et [illegible] [illegible] ad iniquitatem
[illegible] vocatur mamona iniquitatis
[illegible] Ideo [illegible]
ne pecunias Ergo [illegible]
[illegible] luto [illegible] tangit lutum [illegible]
[illegible] illius [illegible] tangit
[illegible] lutum [illegible] deturpatur [illegible]
[illegible] quod tangit [illegible]
[illegible] in luto totaliter deturpatur
[illegible] cadit in amorem [illegible]
[illegible] pecunie [illegible] maculabitur
[illegible] argentum [illegible]
[illegible] [illegible] ab
[illegible] [illegible] linea nigra [illegible]
argento [illegible] argentum est album et
[illegible] et [illegible] argentum [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et argentum [illegible]
[illegible] quia [illegible] creatura dei est
[illegible] bona [illegible] fortiter
[illegible] amore [illegible]
linea nigra [illegible] [illegible]
est [illegible] ad infimum Iob 21 ducunt
in bonis dies suos et in puncto ad in
feria descendunt [illegible] luto [illegible]
Abacuk 2 [illegible] multiplicat non
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] Ideo [illegible] non ambulat [illegible] luto
[illegible] magno labore et frequenter
[illegible] et [illegible] nisi [illegible]
[illegible] ita est de ambulante in
[illegible] pecunie [illegible] mente
et [illegible] ne possit [illegible]
[illegible] vite [illegible] figura
pharao rex egipti [illegible] filios
[illegible] luti et lateris ne
[illegible] liberi [illegible] Exodi [illegible]
Ita [illegible] nos
[illegible] argenti et divitiarum Ideo
[illegible] non potest duobus dominis servire Mathei 6
Non potestis servire deo et mamone
[illegible] mamone [illegible] luto

q no pnt pfect quaptr orans
ps cripe me debitz ut no in
figar pte notat ar in poetria
pua q poete arabici vocant
dona. compedes vna pd copediz
no pl incede pd vellet et pos-
set sediz vtutez motum corpo
ris si costringe et retrahere ad am
bulandum sedm necessitat. quam
copedes sibi limitat et coercent
ita recepiletes dona quitutz
pl distericti et fortes i iusticia
fauciat se tn costrictos et rete
tos et sicut quodamo copeditos
ne libe operantur qd iusticia
ne suadet. Octo de lucro decor-
ris sunt lates durabiles cou igne
to sunt aatons liti i. perenne. sunt
etpt aatons leti i. perenne. sunt
apti ut porta in igne infernale
i nocturnum vnd ad pro 22 Sup
aurum et argentum gra bo [Adsbro]
sup cum auro et possessiones quit
impedimenta salute me/ no co-
pulissi dns dicit renunciare oms
[illegible] q igne qr kre et terra ut
tins no offendam ut saltem no
tantus no offendam in hiis pte salutem
negligam in hiis pue salutem
Rm salvator dixit dicit nob-
te possidere aurum et argentum neq
es in zonis vestris [illegible]
es in zonis vestris de col[illegible]
b aurum in tectum de col[illegible]
ad clericos dt. Audite fres
tum salutifera pris vrd doct-
ria. qui no trena sed etnaz
ra. qui no trena sed eternaz
to eruptat hereditate/ qui noveri
accipe sortem in tra morientium
sed tn pcta hereditate portio mea
i tra viventium. Omni cupitur rein-
quirit et ad tra promissas festa-
nt. Audite itaq fres karissimi au
res audiendi. prim preciu et he-
redes vos vocat et dite.
Secunde fily audite me tiorem
dm docebo vos. Quis e ho
qui vult vitam. Omnis es homo
qui ad vitam vis ingredi. sua ueda
ta Di

Rm vim [illegible] s. ad pfros plurimos
Divinis ex pfrus vende oia que
habes et da pauperibus et sequere me.
Retro q q reliquit domu a agrum
a prem a matrem a fres a sorores
a filios a filias centuplum accipiet
et vitam etnam possidebit [Cetiusq]
[illegible] addit nomen. Cl nois pui
ethimologiam attendit/ Cur clerici
a sorte dci sut. nisi qr dns sors
eorum est ut hereditas. Cur salte
clericatus sui signa quaq a laicis
distinguntur no pendunt [Ro ci]
pue causa capita eorum raduntur
et tondentur. Sicut supputatione et
eni detestura roe/ vna i hiis [illegible]
committi a laycorum eo n facere
[Et iusta] dicitur autem patre cebre
sede eque saprie / sophia vo paulo
attestante. Dei virtute et sapia
est. Cum itaq cerebrum sit i capite
Sapia iusto patre auctor i cereb
habeat sedem ac per sapiam h' insup
cuncta membra regitur a capite
qd p cerebrum e. sedes sapie. Sit
intra nos vna sapia sophus.
q' est iusto aplum caput viri
e deum caput mulieris viri
caput vi xpus. xpus ac caput dei e.
ut ondam illum obstaculum inter
pilos capitis i ea pte incidimus
i qua ymagina sapiam i. xpm inte-
ctum qr pter pluribus mala
tiranorum tonus ne/ sollicitudine
mente ad deum contempla dum impe-
dire. Seg cum q qsum quito ve
creaturis occupacionibus implica-
tato magis a sui conditoris amo
impedit. Rm aplus/ No mi
litans deo implicat se secularibus
negociis. Inter moysen aut delemina
g mem pta assumptis/ levite ra
dant pilos carnis sue/ qui
n i officiis assumptus e. pilos
carnis. i. supfluas cogitaciones cordis
sui radere dz. Capt i ravit fer
supfluas cogitaciones a mente resecta

Quia sapientia est donum spiritus sancti dubitatur utrum sapientia debeat inter dona spiritus
sancti computari et videtur quod non quia dona spiritus sancti sunt perfectiora virtutibus sed virtutes
se solum habent ad bonum unde augustinus dicit in li. de li. arbitrio quod nullus virtutibus male
utitur ergo multo magis dona spiritus sancti se habent solum ad bonum sed sapientia se habet ad
malum dicitur enim Jac. 3. quod sapientia est terrena animalis et dyabolica ergo sapientia non debet poni inter
dona spiritus sancti. Contra est quod ysa. xj. requiescet super eum spiritus sapientie et intellectus et
[illegible] quod quod primo [illegible] ad sapientem pertinet considerare causam altissimam per quam de
aliis certissime iudicatur et secundum quam omnia ordinari oportet. Causa autem altissima
dupliciter accipi potest vel simpliciter vel in aliquo genere. Ille igitur qui cognoscit causam altissimam
in quolibet genere et per illam potest de aliis que sunt illius generis iudicare et ordinare dicitur
sapiens in illo genere utputa in medicina vel in architectonica [illegible] primo ad corinthios 3
ut sapiens architectus fundamentum posui. Ille autem qui cognoscit causam altissimam
simpliciter que est deus dicitur sapiens simpliciter inquantum per regulas divinas potest
omnia iudicare et ordinare. Sicut dicitur ad modum [illegible] homo [illegible]
[illegible] primo ad corinth. 2. spiritualis iudicat omnia. quia spiritus scrutatur omnia
et [illegible] Sed videtur quod sapientia est donum spiritus sancti
[illegible] primo ad corinth. 2 scrutatur etiam profunda dei. Sed notandum est quod sapientia est donum spiritus sancti
[illegible] dicitur duplex sicut quod bonum dicitur dupliciter. Uno modo quod vere est bonum et simpliciter perfectum. Alio
modo aliquid dicitur esse bonum secundum quandam similitudinem quod est in malicia perfectum ut [illegible]
dicitur bonum latro vel perfectus latro. Et sicut bonum simpliciter utputa [illegible]
sic sapientia que simpliciter vere bona invenitur aliqua altissima causa que est summum bonum quod est ultimus
finis. Et per cuius cognitionem homo vere dicitur sapiens. Ita etiam in malis est invenire aliquid
ad quod alia referuntur sicut ad ultimum finem. Per cuius cognitionem homo dicitur sapiens ad
male agendum [illegible] ier. 4 sapientes sunt ut faciant mala bene autem facere nescierunt.
Quicumque enim avertitur a fine debito necesse est quod aliquem finem indebitum sibi
prestituat. Unde ex agendo agit propter finem unde si prestituat sibi finem in bonis
corporalibus terrenis vocatur sapientia terrena. Si autem in bonis corporalibus vocatur
sapientia animalis

Et est in aliquo gradu ... vocatur sapientia divina propter imitationem sapientie
divine de qua dicitur Job xlj [illegible] et vos sapientes [illegible] filios sapientie. Scilicet
Augustinus xij de trinitate. Sapientia est divinarum rerum cognitio. Sed cognitio
divinarum rerum quam habet homo per principia naturalia fit, pertinet ad sapientiam que est virtus
intellectualis. Cognitio autem divinorum supernaturalis pertinet ad fidem que est virtus
theologica ut ex dictis patet. Ergo sapientia magis debet dici virtus quam donum. Ad
secundum quod sapientia que est donum differt ab ea que est virtus intellectualis acquisita,
nam illa acquiritur studio humano, illa autem est de sursum descendens, ut
Iacobi 3. Similiter et differt a fide, nam fides assentit veritati divine
secundum se ipsam. Sed iudicium quod est secundum veritatem divinam pertinet ad donum
sapientie et ideo donum sapientie presupponit fidem, quia unusquisque bene iudicat
que cognoscit ut dicitur in primo ethicorum. Ad tertium dicendum quod Job 28 dicitur: Ecce timor
Domini ipsa est sapientia et recedere a malo intelligentia. Ubi secundum litteram LXX
interpretum qua utitur Augustinus habetur: Ecce pietas ipsa est sapientia. Sed in
textu [illegible] pietas ponitur inter dona. Ergo sapientia non debet numerari inter
dona quasi donum ab aliis distinctum. Ubi dicendum quod pietas pertinet ad cultum
dei, est manifestatio fidei [illegible] per quam protestamur fidem. Et
ideo pietas manifestat sapientiam et propter hoc dicitur quod pietas est sapientia. Et
eadem ratione timor. Per hoc enim ostenditur quod homo habet rectum iudicium de divinis
quod deum timet et colit. Ad quartum dicendum quod talem sapientiam que est
de [illegible] preferri divitiis auro et argento. Nam sapientiam habens [illegible]
disponit [illegible] a [illegible] congruente [illegible]
et colit deum [illegible] et [illegible] per adoptionem filii [illegible]

ne tm incogite pilos et capillos
sui cognoscit sup(er)flue sed et p(er)fi
ho sit p(er) corpore i(n) quondam sic et spa
lia no(n) sit nobis naturalia supflue
na et sup(er)flua / sic utiq(ue) sup(er)fluos
p(ro)p(ter) q(uo)d cu(m) et(er)na vita appetat. que
mo(do) cu(m) suis oblectacionibus calcat
suis pedibus q(uo)d i(n) t(er)ra nil possidere vo
luit si cu(m) ap(osto)lo dicit n(ost)ra conu(er)sacio i(n)
celis e(st). capillor(um) minucia p(ro)to i(n) capi
tibus rec(ta) et p(ro) coro ab rapi(n)a sic ut
tib(us) rec(ta). et p(ro) cor(poris) sollicitu(dine) hic designat
mo(do) t(er)renor(um) sollicitu(do) hic designat.
magis illa minuta capillor(um) p(re)sta
i(n) capitib(us) rec(ta). q(ue) si(cut) i(n) hoc mu(n)do sunt
a t(er)renis cogitatib(us) ocio vacuu(m) esse
no(n) sunt / cu(m) i(n)q(ue) s(unt) c(u)ra(n)dum ad sorte
d(omi)ni vocatus. q(uia) coma(m) nutrit ca
pillos radere vel tondere cru(ci)fixit.
p(ro)f(e)c(t)o no(n) sic dei. si de mu(n)di sorte ee
p(ro)f(e)c(t)o no(n) sic dei. si de mu(n)di carnis curas
t(er)rena / quanto eni(m) q(ui)s carnis curas
diligit fouet et nutrit. tanto
cor suu(m) no(n) i(n) celis. si i(n) t(er)ra si
sui ee ondit / quanto ad radit
et edomat. tanto se no(n) t(er)rena. si
et(er)na diligere co(m)p(ro)bat. Et i(n)c(ur)ros
ut p(ro)p(ter) hoc ideo radim(us) ut int(er) nos
et d(eu)m nil int(er)esse co(m)p(ro)betur. p(ro)f(e)c(t)o
et d(eu)m nil int(er)esse co(m)p(ro)betur. et alicui
re q(uod) cu(m) i(n) orone assistim(us). et alicui
velamina capitib(us) apponi(mus) no(n) de
bem(us) / p(re)sertim cu(m) ap(osto)lus dicat / q(uod)
vir no(n) d(ebe)t orare velato capite
cu(m) ymago dei e(st). Consueui i(n) chri
sti ymago dei e(st). Consueui i(n) chri
psalmodie i(n) ympnis. nit(uo)r et
certa velamina i(n) capitib(us) portare
ne d(omi)no deo loquu(n)tur. simulatus
sui signa occultatos. cu(m) indigni
indicent(ur) co(m)p(ar)ticiatos. Eciam ip(s)os
indicent(ur) co(m)p(ar)ticiatos. Eciam ip(s)os
no(n) obedie(n)t. Omi cu(m) no(n) obedit d(omi)
no(n) obedire. Omi cu(m) no(n) obedit d(omi)
popolo: q(uo)d et c(ri)m(in)o / sotit p(re)c(ept)i. i(n) talis
p(ro)p(ter)ea. ne q(uo)d abpt. a deo co(m)pellat(ur)
eius oro Rasi i(n) signis cl(er)icalib(us)
p(ro)babat. quis a laycis distinguit(ur) de
bet. ad p(ro)fecta amorem refeciunt
indiui(duu)s ap(osto)li Joh(ann)es di(ci)t q(uo)d Nolite
diligere mundu(m) neq(ue) ea q(ue) i(n) mu(n)do
sunt. Audiat(is) ex p(ar)te mu(n)di ca
tonos incorpatc(?) dic. filij ho(min)um
ut quid diligitis vanitate(m) et q(ue)ritis
mendaciu(m). Salomo(n) q(ui) sub sequit(ur)
d(icens). vanitas vanitatu(m) et o(mn)ia vanitas.

qui dicat / no(n) sit claudia ymaginatione
t(em)p(or)alia mendacia. q(ui)a q(uo)d p(ro)mittunt
no(n) co(n)ferunt / bona i(n) no(n) sit dat(ur)
cu(m) o(mn)i(um) bonor(um) auctor sit deus / et
a fidelib(us) suis q(ui). et diligi(tur) q(uo)d
bo(na) p(ro)p(ri)at. Et i(n) mu(n)dana. bona
v(er)a ee(n)t. n(on) ipse quide(m) co(n)tempnet
ut alios co(n)tempnendo co(n)tempne(re) p(ro)p(ter)
D(omi)no d(icen)te vitas de se testa(n)t(ur) audiam(us) || Luce 18
vulpes foueas h(abe)nt et vo(lucres) celi nidos
fi. at hoc no(n) h(abe)t v(bi) cap(u)t recl(inet) Ite(m) Et
si. at hoc no(n) h(abe)t ubi caput recli(net). Si
mu(n)di gl(ori)a vana no(n) e(sse)t. Ipse
cu(m) regna. Ipse
mu(n)di gl(ori)a vana no(n) ee(t). ipse sic Joh. 6
abscondisset cu(m) turbe eu(m) rege(m)
abscondisset cu(m) turbe eu(m) rege(m)
face(re) voluiss(en)t. Ite(m) Et di(ui)cie et trac
face(re) voluiss(en)t. Ite(m) Et diuicie et trac
t(a)ta bo(na) ee(n)t. no(n) cu(m) possessorib(us)
v(er)a bo(na) ee(n)t. no(n) cu(m) possessorib(us) — Luce 6
improperaret d(omi)n(u)s d(icens). Ve vobis di
uitib(us) q(ui) h(abe)tis co(n)solaci(onem) v(estram). Et alibi Mar. 10
ff(aci)lius e(st) camelu(m) p(er) foramen acus
intrare q(uam) diuite(m) i(n) reg(num) ce(lorum). Et i(n)fra
Eudit p(re)t(er)ea magis suos discipulos
luctaturos cu(m) mu(n)do / q(ui)a si(cut) h(abe)nt
unde timeant(ur) leuius dicit(ur). Et alit(er)
ad arma suis hostib(us). D(omi)n(u)s nos
p(ro)uanit n(ost)ris possessionib(us) / mu(n)dus
nam latro no(n) solu(m) timet. si qui
p(re) mu(n)danis implicati. tota pa
rat quib(us) co(n)fodiat(ur). Omi ego no(n)
rat quib(us) co(n)fodiat(ur). Omi ego no(n)
sut co(n)fodi mu(n)dus p(ro)dat p(er) via
h(uius) q(uo)d li(bet) / vt Aug(ustinus) i(n) p(er)p(etuum) / Ecc(lesiasti)ci
h(uius) seculi / vt Aug(ustinus) i(n) p(er)p(etuum) / Ecc(lesiasti)ci
Salom(on) co(n)t(ra) vanitate(m) i(n) auro
argento et gemmis q(ue) t(ame)n videntur int(er)
t(er)renas res possessiones eligibiliora
et magis p(re)ciosa. p(re)tulit sapiencia(m)
or(n)ib(us). no(n) cu(m) p(ro) auro argento ge
mas et possessiones res mu(n)dialium
acquisit(ur) vita beata. n(on) sp(eci)ale
omnes viri studentes i(n) lib(ri)s scien
ci conte(m)p(ar)tis salute. q(uod) sap(ient)i
pba(tur). Sed ut p(re)dicti viri libros stu
dentes sic malitor(um) et p(ro)phor(um)
occupacio(n)i impediunt(ur) i(n) sui statu
agnitio(n)e. Sapiencia at h(ab)ens eu(m)
disponit regulariter. P(r)incipit
a sui ip(s)i(us) agnitione ut sup(er) dicens
Et sic sumba(tur) capit p(ri)ncipiu(m)
d(omi)no deo seruos suis felicitatis

S(upe)r salute et p(ro)p(ri)am dilecta
q(uam) et p(ro)p(ri)a plura h(abe)nt
illa / q(ui) i(n) p(ro)p(ri)is inquirebit
q(uo)d lumen illius :

92 f.

435 220

Postquam salomon declaravit sapientiam
esse preponendam bonis exterioribus puta
potestatibus divitiis et honoribus hic
ostendit sapientiam esse preponendam bonis
interioribus omnibus corporalibus. Circa
hoc facit tria. Nam primo ostendit quod sapientia
preponderat omni corporali prosperitati. 2o
eam applicat cuidam spirituali qualitati
3o declarat tantum exemplum datum ibi
Et proponi pluviis 3a ibi qui [illegible]
Dicit primo et adinvicem quod duo bona
sunt ad corporis perfectionem. quod apud
mundanos appretiantur. videlicet corporis sanitas
et pulchritudo. et appetuntur precipue
quia eis affectat homo magis quam alia. quia
bona corporalia videlicet corporis sanitas
et pulchritudo. [illegible] [illegible] prudenti
[illegible] quia nobis [illegible] [illegible]
utriusque istorum preponenda est sapientia
id est consuetudo bone vite vel devotio
et cultus. Unde dicit Super salutem
quantum ad primum. Et super speciem
quantum ad secundum. Dilexi illam scilicet
sapientiam. Et primo quia sapientia est
anime salus et non quantum preponderat
anima corpori. tantum prevalet sapientia corporis sanitati. unde
Ecclesiastici xxx. Salus anime in sanctitate
iustitie. Et secundo quia pulchritudo corporis
est multum vana. Proverbiorum ultimo
Fallax gratia et vana est
pulchritudo. Et ideo salus anime magis
diligenda est quam salus corporis. et salus corporis
magis quam forma corporis. Et quod
utroque est sapientia diligenda. Nona pars
[illegible] corporis non est multum diligenda
ut corporalis infirmitas est nimis
detestanda. Unde quod adeo [illegible]
est tam gravis acerbe accipienda quia
valde cedit in bonum anime infirmitas corporis. Propter ea apparet. Unde
Et hoc habet exemplis [illegible]
quibus vitat infirmitas corporalis
quod arche propter concathenatio
quod propter sepulcre incarceratio. Secundo
propter pugnantes contrastatio. Quarto propter
compugnatio

Primo dico quod infirmitas corporalis
est quasi archa prope concatenato
quanto est cista vel archa fortioribus
cathenis est alligata. et quanto
pluribus seris firmatis est clausa. tanto
est aptior ad conservandum prop
thesaurum quem intus est reconditus.
Sic quanto corpus homo est infirmatum
ligatur quasi per spatium dierum vulgariter
[illegible] dei. et [illegible] quadam per
deum aptius est tale corpus aptum
est ad servandum proprium thesaurum
anime id est meritum ipsius quod sunt nobilissima
sunt iocale ipsius dei. Unde ubi
thesaurum servandum accepit quod mercator
non ipsius [illegible] [illegible]
sunt dedit. Unde infirmitas
parat et cogitavit sunt [illegible].
Quem deus eciam nobis [illegible] cuius
[illegible] [illegible] et porta illa.
et nec [illegible] in [illegible] illius [illegible]
[illegible] et vere in illa. et vincula
illius alligatio salutaris. Unde
et quod [illegible] dicit Apostolus 2 Corinthiorum xii
libenter gloriabor in infirmitatibus
meis. ut inhabitet in me virtus Christi.
q. d. quod per [illegible] infirmi illius.
[illegible] per fortis cista [illegible] per ut inhabitet
in me virtus Christi quia quod non moritur
[illegible] fortior per [illegible]. Secundo infirmitas
corporalis est incarceratio quia propter
[illegible] incarceratio [illegible] quod [illegible]
[illegible] a [illegible] capitur qui multos
[illegible] et multorum malorum
est [illegible] vincula et magnis
tormentis affligitur donec confiteatur
veritatem et [illegible] suas in [illegible]
proclamavit et arripet. Sic certo
mortalis est nos multum [illegible]
Bonum cum sunt [illegible] [illegible] quod frequenter
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] capit et incarcerat. et post
ad [illegible] et tormenta. quod [illegible]
mittit plures fortes febres vel gravem
[illegible] vel paralisim [illegible] [illegible].
quia alias non confitetur [illegible] nec
[illegible] in [illegible] proclamaret [illegible]
deus [illegible] quod ille quod sunt [illegible]
in [illegible] [illegible] confitetur statim
[illegible] infirmans [illegible] [illegible]
mittat

et faciunt accusatores suos confessores
coram ipsis. unde ps. Cum occideret
eos querebant eum et revertebantur. Di-
luculo veniebant ad deum. Et hoc. quod
deus adiutor eorum est. et quod altissimus
redemptor eorum. et in alio ps. Multiplicate sunt
infirmitates eorum. et postea acce-
leraverunt. Ideo infirmitas cor-
poralis est quasi satelles fugientes angustians
cogit eos quasi [illegible] per
peccatum. et inde facit confite-
ri sua peccata et animat de-
licate [illegible] [illegible] et
[illegible] ut [illegible] vita sua
salvat. Sicut [illegible]
[illegible] fugere nititur [illegible]
[illegible] soluto et intendit asportare
[illegible] sua. ut alii [illegible] co
[illegible] infirmum est [illegible]
et ad [illegible] solutionem compelli-
tur [illegible] et tandem [illegible]
sed [illegible] vita [illegible] 2 [illegible]
[illegible]
[illegible] a deo, facit [illegible]
[illegible] sua [illegible]
[illegible] sua [illegible]
infirmum est [illegible]
[illegible] vita sua [illegible]
[illegible]
[illegible] caro est [illegible] fugitiva
et inconstans et vellet solvere
quandoque. unde Job 13 fugit
velud umbra. et numquam in eodem
statu permanet. Deus ergo qui iustus est
et iustitiam dilexit. facit eam angusti-
ari infirmitate et compellit ipsam solvere
debitum [illegible] velit nolit.
unde [illegible] xviii [illegible] cum in car-
cerem donec redderet universum debi-
tum. [illegible] Isaie 38 de rege Eze-
chia quod cum peccasset coram domino
[illegible] non fecerat canticum re-
gratiatorium pro victoria nobilissima
quam sibi deus dederat. unde 4 reg.
xix [illegible] quod angelus domini in una
nocte percussit in castris Assyrio-
rum [illegible] centum octo-
ginta quinque milia. [illegible]
[illegible] Ezechiam incipit infirmari
[illegible] in qua [illegible] usque ad mortem.

et incipit esse ad mortem. Isaias propheta quod
sibi dicit, dispone domui tue
quia morieris tu et non vives.
et [illegible] contraria
[illegible]. Et statim Eze-
chias convertit faciem suam ad parie-
tem et oravit cum lacrimis dicens. et
flevit magno fletu. Et statim Isaias
[illegible] de palatio regio antequam [illegible]
[illegible] mediam partem atrii. dixit
deus ad Isaiam. Revertere et dic Eze-
chie duci populi mei. Audivi ora-
tionem tuam et vidi lacrimas tuas. et sanavi
te. die tertia ascendes in templum domi-
ni. et addam diebus tuis annos quindecim.
et tertio die ascendit in templum.
et cantavit [illegible] canticum "Ego dixi" Isa 38
in dimidio dierum meorum [illegible]. Et in quo
[illegible] que non solvet deo [illegible]
[illegible] pro infirmitate [illegible]
donec perfecte solvisset [illegible]
[illegible] pro victoriis [illegible]
[illegible] curiosius [illegible]
[illegible] infirmitatem
[illegible] infirmitas corporalis est
hostis [illegible] Caro
cum [illegible]
[illegible] carnis [illegible] sibi [illegible]
gal 7 [illegible] debilitato carnis [illegible]
unde [illegible] xxx [illegible] infirmitas [illegible] 3 [illegible]
[illegible]
[illegible] forte [illegible] et
potens [illegible] anima [illegible] hoste
debilitato [illegible] forte
[illegible] illa dicta anima que anima
[illegible]
[illegible]
[illegible] sanitas corporis non est nimis
[illegible] infirmitas corporis est
[illegible] nimis detestanda. [illegible] pro salute
corporis est sapienter amanda [illegible]
[illegible] salute [illegible]
[illegible] sapiens [illegible]
[illegible]
pulchritudo corporis est bonum defectivum
bonum infectivum et bonum deceptivum
[illegible] dico [illegible] pulchritudo [illegible] est

~~ut rapidis quemadmodum instabilis cursu~~

bonum destinum nam cotinue fugit
cotinua perditur et diminuitur Vnde
Boecius 3 de consolatione philosophie prosa 8 Formositas vero ni
tore ut rapidis est ut velox et ver
nalium florum mutabilitate fugacior
Sinu(?) estate qualiter vultus nimia
corporis bona dum fiat hoc quantumque
mirandum · triduanae febris igni
culo possit dissolui De hoc dicit
Ouidius de arte amandi libro 2
Est bonum fragile quantum accedit
ad annos fit minor et spacio car
pitur illa suo. Nec violae semper nec
florent lilia semper Et riget amissa
flore relicto rosa. Et tibi iam
venient a formose capilli iam
venient rugae que tibi corpus arent.
Ecclesiasticus dat quod bona doctrina sibi
est ut se faciat amabilem quantum studeat
dum potest tollere pruritus et rapinas
quia ipsa est pulcritudo permanens usque
ad mortem Vnde philosophus Jam molior
sic animum quantum durat et astruit formam
~~solus ad extremos permanet ille rogos~~
~~nec leuis ingenuas pectus coluisse per artes~~
Cura sit et linguas edidicisse duas ut grecas
et latinas et cum philosophus libro 3 de consolatione qui
tito me nimis lasciuiam corpora
gest et ponit in nitido quantum fuit ore
color Ergo pro bono destinum
Vnde Cato Nec laudes (?) formam
ipse sua ut pernas vires in uirtute
sua. Tercio est bonum infectiuum
Vnde cum iungitur pudicicia et
pulcritudo Vnde auctor libro de vani
tate mundi ad (?) libro 3 Rara
Rara sit permixtum quantum in multo
in mense agro absque conmutabilibus
zizaniis raroque conualescunt.
Quarta uero bona sit pure cum
elegancia pulcritudinis · vigor for
titudinis · praeuitas vocis. pulcritudo
enim inuenit alienae prede libidinis
a predone efficit raptus. fortitudo
audaciam ingerit audacia vero
ad iniurias committendas impel
lit Attende quia vox auenit pro
euenit. Sapiencia modicis elu
dicta prophetis. et scriptura scriptis
apponat Vnde Helinandus

peccatum Vnde Virgilius libro 3 e(?) Quarto dicitur
facile inuenitur aliquis leuis vo
luntatis vite / quippe non voluntate
tas tanta. vite grauitas plerumque
deperdit Et subdit. Vidi nostros
tam viros qui sciebant tanto uiu
peiores quanto vere meliores
Est ergo pulcritudo sine prole quantum bona con
bonum quantum multis est occasio ma
mali Et Ecclesiasticus dicit cum vero
faciem tuam a muliere compta ·
ne conspicias speciem alienam
propter mulierem multi perierunt et ex
hoc concupiscentia quod ignis exardescit
Sexto pro corporale est bonum decep
tiuum ergo cum hic aliquando
superbia et perforum carnis propter
hoc graue mittit in angustias
legitur Mathei xiiii quod Herodes
in conuiuio suo celebrans diem
natalis sui iussit decollari Johan
nem Baptistam quod Herodes intelligitur gl
ria in pellibus et fit de pe
corporis sui gloriantes. quantum tota est
in pellibus. sunt in superficie. est enim
in sensu Vnde Boecius 3 de consolatione philosophie
Si Linceis oculis homines
vterentur ut eorum visus quae ob
stancia penetraret nonne
illud alcibiadis
in superficie pulcherrimum turpissimum
videretur Te videri pulcrum
tua natura sed oculorum spectancium re
dit infirmitas Ergo gloriari
in pelle pure pulcritudinis. celebra
sui dicunt natale. dum inanis
gloria dei bono tam vano. quasi
non operando sed rapiendo recipi
et ipse statim accedit Johannem
clamantem per vanam gloriam decipiens
Vnde id dauid xiii Species decoris
sit te Additio
Nam pro non saluatur de ipse sed quamquam
est magna potest occasio sapi
at cui infunditur a deo / et gratia
et cum non gratiae vite et
salutis conseruabat / propter hoc dauid
2 cum sapientes babilonis
vera sed ficta sapiencia ...
...ad ... ad interficiendum occi

Cura sit et linguas edidicisse duas

 437. 222

Rna [illegible] quit^r vtr^o sapia sit in oibz horibus Gratibz grati
Et vn q reo [illegible] q no/ magis e q sapiam hz. qui sa-
piam audic [illegible] solu ptore e sapiam audic [illegible]
Sapiam loqui^r int ptores Cu go reo ous Gratis grati
piut pfcto. vn^r q ulto magis [illegible] sapiam hiant
[illegible] e/ q gong sine pcto e dilig^r a deo. q^r hz carite qua deo
diligit deg at diligatcs se diligit ut d^r pi^u. 8. [illegible] sapie vij d^r
q neminz diligit deg nisi eu. q cu sapia inhitat q i oibz
gn tos gratis. f. sine pcto morli conutibz e sapia
[illegible] [illegible] sapia [illegible] qua loqui^r hz. inhitat rei ut quandam
iudicij ca diuina et conspicienda et gsilenda. ctquitud ad
vtruq3 cognitionc ad diuina [illegible] diuos alig sapiam fos-
cunt^r et vnda om tantu sapient de reo iudicio tam i to
cuplox. qui est i ordinatoc rex Gratis [illegible] diuinas ra^s
quitu e nccm ad salute/ Ctq^r ulti d^r est sine pcto morli
cuputi [illegible]/ q^r f na no deficit i nemo.
nulto mig grad [illegible]. j Joh. 2. d^r. vnctio docz nos de oibz
trunda at alcon gradu pcipiut sapie donu. ctquitud
at gtoplam diuinoz. inquetu. f. gda altissima mistia. et gsput.
talijs manif^e. rpnt. et et qntu ad directiom Gratos f^m ras
diuinas inquetu pnt [illegible] cas. reo se scripos. f. et alios an-
imac. ctqte gda sapie no e comunis oibz Gratibz gratis
[illegible] f mag^s pti ad grabz grtis datas quas [illegible] dispe
nsit pnt w^r f^m w. j. ad cor. xij. aly dat^r p [illegible] s^mo sapie
aly aut s^mo [illegible] sue. [illegible] cud [illegible] alti fides in [illegible] [illegible] [illegible]

Ad primo dico quod apostolus vel fons [illegible] sapientie respondit ad
occulta misteria divinorum [illegible] loquimur dei sapientiam
in misterio absconditam [illegible] sapientis est ordinare
ut [illegible] metaphysice [illegible] quod est iudicans sive simu-
lacre [illegible] non omnium [illegible] gratiam est de aliis iudicare aut
alios ordinare [illegible] platorum [illegible] non omnium [illegible] gratiam [illegible]
[illegible] [illegible] ordinare alios homines et de eis iudicare
[illegible] pertineat ad solos platos [illegible] ordinare ipsos actus et de eis
iudicare [illegible] ad unumquemque [illegible] dyonisius in epistola ad dimo-
philum [illegible] sapientia [illegible] stultitiam ut [illegible] 2 [illegible]
[illegible] sapientia [illegible] natura stulti [illegible] amentibus
[illegible] multi [illegible] gratiam [illegible] postmodum sive [illegible] amentia incidit [illegible]
baptizati [illegible] postmodum [illegible] amentes baptizati
omnes [illegible] est sapientia [illegible] sapientie [illegible] donum [illegible]
et pueri [illegible] impedimentum corporale quo impediuntur
[illegible] non [illegible] actum [illegible] impedimentum [illegible] et [illegible] baptizati
[illegible] thomas [illegible] sacerdotes
infunditur gratia [illegible] et sapientia [illegible]
[illegible] sapientie [illegible] lucem [illegible] ardore
[illegible] illuminati [illegible] omnes [illegible] in
[illegible] nobis concedat deus [illegible]
vitam eternam [illegible] amen
clementiam [illegible]

[illegible] ad [illegible] 92

regi nabuc(hodonos)or s(e)c(un)d(u)m daniel sapie(n)cia
dei illustratus / Interp(re)tacione(m) q(uo)q(ue) vi-
sionis eiusdem ipse regi declarans. se
ipsum et socios suos tres et ariolos
caldeos babilonis a morte sua li-
berauit. magister nabuc(hodonos)or rex co(n)-
siderans sapienciam dei sancti in daniele
deum celi et terre omnibus diis falsis p(re)-
tulit et sapienciam eius que danielem
qui d(icitu)r deus v(er)e. deus deorum
est reuelans misteria / qui potuisti
aperire sacramentum hoc. donisque a dona
plurima constituit eum principem sup(er)
omnes p(ro)uincias babilonis et prefectum
magistratuum sup(er) cunctos sapientes ba-
bilonis. eum arioli et magi sapientes
dicebantur s(ed) non vere eo q(uod) ut dei
ut principis valde cognitos fuerunt
Sine eam sapiencie dono in speculum
vir egressus hoc q(uo)d ante e(st) cecus et in
tenebris positus ambulando viam vite
non attingit / Vnde d(icit) s(anctus) Aug(ustinus) in
libro q(ui) d(icitu)r Soliloquiorum. non alte-
rum q(ui) est dyalogus duos p(ar)tiales
libros continens s(ed) in alio q(ui) est epistola
q(ue) s(ub) est confes(sionum) c(apitulum) 7 / Augustinus ad deum
Cum fui sine te: non fui: ymo ut
eram fui. et eo cecus eram. purus et inope
fui. et ut bonum te eucheba(m). ut
flebilis q(ui) ut dolore voluptas
mala fugiebam. ut tenebras
meorum agnoscebam. q(uia) eram sine te lum-
mine vidi. q(uia) eram sine te lu-
men. qua illuminas omnem hominem ve-
nientem in hunc mundum / ve mihi / vul-
nerauerunt me et non dolui. F-
nauerunt me et non sensi. q(uia) vulnera
pertulit me et vita non erat: et sine
q(uia) sine te vita non erat: et sine
te qui es verbum per quem facta sunt om-
nia. qui lux mea. inimici mei fece-
runt de me quidquid voluerunt. Prostra-
uerunt, nudauerunt. polluerunt
fregerunt. vulnerauerunt et occi-
derunt q(uia) recessi a te. et foris sa-
nat sine te. Deinde exclamat d(icens)
mea. d(ominus). Heu due vita mea
q(uia) fecisti me. lux mea. q(uia) diligo p(ro)
q(uia) fecisti me. defensor vite mee mi-
sericordia mei et respicias me deus meus.
vita mea. fortitudo mea. consolacio
mea. i(n) die tribulacionis mee / respice

inimicos meos et eripe me. effugiat
a facie tua q(ui) oderunt me / et
ego viuam in te et per te. Iam due
depredauerunt me. et inimicos me-
um te. desperauerunt me. Diripuerunt
bona vestimenta virtutum. quibus or-
nauerant me. Fecerunt me ple-
nam peccatis. sub pedibus suis conculca-
uerunt me. sordibus peccatorum pol-
luerunt templum sanctum tuum. popu-
lauit me desolatum. et merore
confectum / Ibam per eos vias et modos
illaqueatus funibus peccatorum. Errabat
me post te in conuictu de vicio in
vicium de luto in lutum. et ibam
abyssum formidinis auditum faciens consequebar
Tunc eram sanitate ad alium. cogitans
ex ciuitate despiciabam. vitam eram
eternitati non absorbebam / dulcedo
dulce. dulcem eam credebam cognoscere
eram nec cognoscebam esse non q(uia) sine
verbo eam sine q(uia) sum e(st) mihi. per
q(uo)d eam conseruare et sine q(uo) eam a-
nichilare / Cecus eram tu me illuminasti
ego peccaui tu me visitasti. ego
cecidi tu me erexisti. ego ignoraui
tu me docuisti ego non vidi. tu
me illuminasti sapiencie tue dono
Amos Salomon commendans eum ex omni
nibus propheciis. omnibus diuiciis et
thesauris p(re)tulit. d(icens). Super salutem
et sanitatem corporalis quem secun-
dum affectant. et in ea placent sanitate
maioris inspicitabis p(ro)ponat.
dilexi sapienciam. et causa dicens ca
sine ea homo mortuo assimilatur
vita ad Benedictum homo sine scientia est
mortis ymago et viui hominis sepultura
et p(ro)pter p(re)sentem sepulture non p(ro)p(ter)
nos fallet et in vultu obcecatione
occupauit fatui Sapiencia vero omnia
p(re)ta elucidat et ab eis p(er)uenire
facit / et ideo p(ro)ponit eam que p(er)
lucem illuminatus tenebras du-
plices s(cilicet) interiores et exterio-
res q(uia) nullum lucem aliud in
mundo illatum facit ut mihi
dam e(st) in pectoribus suis sub dit.
qui incorrupta lux e(st) lucem illius
ardens sine i(n) mente impii lumens
illuminans p(ro)gressus eius in vita eterna
· Amen · q(uod) non dig[illegible] p(er) s(e) b[illegible]
·λ·

Venerunt ad me omnia bona pariter cum illa et innumerabilis honestas per manus illius. Sap. 7. Salomon declarat quod bonum et donum tale quod vocatur hic sapientia [illegible] magis quam donum honoris temporalis et [illegible] magis quam valore mundiali vel corporali. et valorem [illegible] excepit quod [illegible] quod [illegible] quod ipsa hic [illegible] sit [illegible] et causa hic duos facit, primo narrat affluentiam divitie liberalitatis, secundo vehementiam divine iocunditatis quam tamquam causa sapientia accepta adeo [illegible] bat in eo [illegible] ibi [illegible]. Circa primum dicit Venerunt ad me omnia bona pariter. Notandum quod hic hystoria de Salomone in [illegible] quod [illegible] 3 Regum 3. Et Salomon [illegible] ad [illegible] pro [illegible] obtulit ad [illegible] cum hostias deo [illegible] nocte [illegible] apparuit ei dominus et pro nocte [illegible] quod vis ut dem tibi. Et Salomon quod [illegible] dominus deus ego sum puer parvulus [illegible] ingressum meum et egressum [illegible] meum. et tu [illegible] me [illegible] populi tui [illegible] cor docile ut discernere possit inter bonum et malum. ut possit iuste iudicare [illegible] populum. placuit ista petitio deo [illegible] et dixit dominus ad Salomonem quod [illegible] postulasti verbum hoc et non petisti animas [illegible] neque divicias neque animas inimicorum tuorum sed postulasti sapientiam ad discernendum iudicium. Ecce feci tibi secundum sermonem tuum et dedi tibi cor sapiens et intelligens ita quod nullus ante te similis tui fuit. nec post te futurus sit [illegible] et quod non petisti dedi tibi, scilicet divicias et gloriam. Et sic [illegible] ambulavit [illegible] statuta dei [illegible] Ex ista hystoria notandum quod deus benigne dat quod iuste petitur. Immo dat amplius quam petatur. Et ideo hic [illegible] notari [illegible] plus dare quam collat [illegible] pollicitatur. Job sapiens deus [illegible] plus [illegible] et ita tanta

et divina liberalitas quod quod aufert [illegible] temporalia ad [illegible] [illegible] tantum ea reddit plus quam abstulit. ergo plus reddit quam petatur. 2o plus tribuit in effectu quam promittit in promissione. Et ista tria de tribus hystoriis patent [illegible] declaratur. Primum liberalitas divine quod plus reddat quam abstulit patet de Job. Cum deus abstulerat tantum plurimum quam habebat septem filios et septem filias et septem milia ovium et tria milia camelorum et quingenta iuga boum et quingentas asinas patet Job 1. Et cum Job [illegible] [illegible] pro [illegible] placuit deo facere Job [illegible] plenam ablatorum. Et [illegible] restituit [illegible] omnia bona [illegible] duplicavit [illegible] Job [illegible] filias [illegible] Et addidit dominus omnia quecumque fuerant Job duplicia [illegible] quatuordecim milia ovium et sex milia camelorum et mille iuga boum et mille asinas. Et [illegible] divine liberalitatis [illegible] plus tribuit quam rogatur. Et [illegible] in hystoria supra posita. Et [illegible] 3 Regum 3. Et [illegible] de Salomone. Tertium [illegible] divine liberalitatis quod tribuit plus promissione implendo quam [illegible] patet per hystoriam [illegible] ubi legitur quod cum contra [illegible] tribus [illegible] et duo sacerdotes [illegible] tribui [illegible] et allegabat [illegible] forte ut de alia tribu forte [illegible] allegabat [illegible] forte placeret deo quod de qualibet tribu forte sacerdo[illegible] alias nec tanta dignitas mihi do[illegible] et tamen [illegible] dixit [illegible] ad Moysen [illegible] per 12 virgas [illegible] et [illegible] in una quaque virga nomen [illegible] filios [illegible]

nec principibus cum eis, accepta virga
tribus levi, quia in ea iussit dominus
scribi nomen aaron, iussit eam
dominus quod poneret illas virgas xii cum
parte una alia quam fuerat virga communis
omnium tribuum. in qua nomen omnium tri
buum scriberetur. itaque erant in universo
virge xiii. et precepit moyses quod cum
ab eis virgas singulas accepisset, simul
factum predicta. poneret eas in tab
ernaculo coram domino una nocte.
Et promisit quod illius virga que dignissi
ma officio sacerdotis in crastino germinaret
et super illa que erat virga communis omnium
tribuum germinasset, signum foret quod
digni essent sicut sacerdotes. et per
hoc de murmuracionibus cessaret maior populi
de sacerdocio tam moysen et aaron
Factis ut dictum est rediit moyses
in crastino et invenit solam virgam
aaron germinasse. floruisse et fo
liis dilatatis amigdala protulisse
et per dictatum est supra. quod tamen apud
aaron et stirpem suam deinceps sa
cerdotalis dignitas permansit. per istos quod
duo plus impleverunt in opere. qui polli
citi sunt expromissores, quam non premi
sit nisi ploritonem. et contulit ger
minatorem floritorem cum foliis et fructu
Et quia in istorum superiorum tria ...
primitia divine liberalitatis et convictum
fructus plus dare quam tollat. roga pollicitum
medicina et historia tangit de isto
ratione in quadam l. et vocat in orationibus
bo— sit cum ca. iii. cum sapientia de domo
dei, sed et genere orto. quod quoniam propi
precipit notum, cum sit virtute
... et ... virtute et cetera
Et et mutabilis honestas primas
illius permutabilis. quia preterita et
eterna temporalis eo quocumque fuit
integra et perpetua. mutabilis est. eo
tempus sit unus motus secundum prius et posterius
... de nunc tempus est nichil et cetera. Preterea
honestas eterna immutabilis est
et infinita aptior. honestas vero est
eterna uti vivos. et ... i. vestro
...

Et accipit ad honestum viii et cetera
ubi distinguit tres species amicicie
scilicet vera, amabilis, vel delectabilis et
honestum. Et accipit honestum in
honestum et per tertium primo quod sit magis agendum. Nota
ma philosophi. Ubi auctor loquens
de conflictu et cetera. quia tres sunt deliberationes
de consilio capiendo. prima de honesto an
consilium quod eligere petitur sit honestum
vel non. secunda de utili an vel sit
an non. tertia est de conflictu ut
utile vel non. et alicui sit utile. et non sit ho
nestum, quia per aliquod sit utile. et non sit honestum
nestum. i. utrumque vel non et eligendum. Recitat
valerius valerius li. vi. ad tiberium et cetera.
quod cum themistocles atheniensis strenue
... cum prudencia. patriam suam debel
latam ad statum pristinum reformaret et
xersen regem cum exercitu suo fugaret
de grecia. et cogitavit reducere tamen
potenciam quam tenuerat. et translatam ad
athenienses. optinuerunt grecie
principatum. iste vero themistocles inve
nit quomodo duce concione in qua generaliter
potentum et sapientum de civitate atheniensium
et dixit se deliberasse de quodam negocio
quod si posset ad effectum perduci, nichil magis
patria atheniensium esset proficuum, sed tamen
tale quod oportet celari et occultari.
Unde petiit in concione quod unus deputa
retur sapientior cui deputaretur. cum deli
beratum suam quam tacite occulte. et per
liberatum ... approbant post ponere
illud tamen ... effectum datum est, et ego plus quam de
... effectum dari est, et ego plus quam de sua
pietate quod dicebatur aristides dixit
ergo se deliberasse. quod se subito daret
incendio ad naves lacedemoniorum
quibus una classe fuerat maris
victime et eas statim incenderent. ita si
erit duo maris et multo potiores
lacedemonijs effecti obtinerent desa
latione et ... totius grecie principatum. isto audito
rediit aristides ad concionem et dixit
Quod quamvis consilium themistoclis esset
utilissimum. ita est cum in iustum esset
publicavit ultimus quale fuit. ista
tota concio acclamavit. quod eo
non videretur ut expediens nobis erit
dimisit omnem quod themistocles dixisset
ab incepto. Nota themistocles prudentie
et antelata est iniusta. vnus non
est prudentia sed potius calliditate
cum iusta adversa appetebat. Nota
[margin:] vtili. — et iusticia ... — ... fine — plus ... — Nota

Sed apud antiquos et virtuosos nil
fuit utile nisi quod fuit honestum
iustum et virtuosum. Et ergo Salomon
qui advenit sibi innumerabilis honestas
per manus sapientie i. per doctrinam et
operationes virtutum | Adverte
Igitur virtuosos
omnia bona placuerunt | Sed cum in paradiso
omnia bona et iustus sit solus bonis
bonus et iustis intendit preter ista
virtus et iustitia mutrix fovet et in quibus
eam delectatur. Sed et Salomon quando
nisi sedem sapientie non contemnit
divitias, gloriam mundi,
dignitatum regalium, nec voluptates
corporis, quia omnia ista et alia aliqua
vanitas vanitatum, sed magis in
te laudabilis honestate quia de
venerit michi omnia bona cum illa per
manus sapientie innumerabilis honestas
qua hec efficiatur studiosus. Cum sapientia
alia bona quibus in effectu non sit per
magnum ergo sed vi Sapientia
mentes illustrate a deo excepta
Sed dicit beatus Augustinus libro de disci-
plina christiana quibus alii dicunt et de
honore prelatorum dignitate et de dono lib'
honoris apud nos nullos de discipuna
christiana et magis sit hoc fuit lib'
hec. Sed ut superius. toto animo
sectemur et in ipsis intelligamus
ipsi amicos. ipsos sequamur, iusto
eius vestigiis insistentes. intra
eternam in eam sessuram provinciam
mirantes eos apostoli perpetui
fabulos suis. et non nobiles
in corpore suo. i. in terra. | Et sicut
non labor non est in anima in deo. Non
qui comperas scelerosas vanitates. Sed
celestes amicos beatos: et non re
linquis conformari huic seculo, sed re-
formemini in novitate sensus | Ex-
ponitur est sicut deo militiam
spiritualem dimittite. et implicant
secularibus negotiis. Non vos carna-
lia concupiscentia sed spiritualia delectat
Sed vos hec seculi dignitas. quia
sicut flos feni decidet. Exclusa est
vos deum habete in archa cordis
quia aurum in archa ...
dispositus est inter unde digitus

auro. et collis circum exigere
summeo | recordemini quam felices
illi sunt. qui iam apud deum gaudent
in celis | (Sed iy). non luxuriam vite
non indumentorum vanitates non
seculi pompa. Sed zelo dei et custodia
sancte vite. conformavit et corporis
continentiam. nec in hoc seculo sanctus
esse valet. qui inde recedat. ubi ita
bene vivat. ubi scripturis et possit.
Sed tempus breve. bonum quod possumus
operemur | ne imparatos nos dies ira
iudicii inveniat. in qua deus
mercedem dividat ... quamdam in partes
duas. reddendo unicuique iuxta
opus suum. alius habet divitias cordis
inde sentient tormentorum flammas.
alius habet opera vite. et caritatis officia.
Sed regnum beatitudinis perpetue. Ista cum sit
periculosa et solus ve feliciter vivit
qui deo fuit in caritate perfecta et fidei
vera et spe firma. quibus sine ubi
tres sunt fundamentum deo. Caritas ergo
maior fide et spe dicitur | quia omnia sit.
sine qua nec placet deo. nec offert
munus ad altare | ergo filius caritatis
filius est dei | quia deus caritas est.
Sed est summa omnium bonorum | Sed est
optima pars. quia numquam aufertur
sed magis ac magis in pectore
hominis ardescit. Amicus itaque deus
qui amantem se amat. sed di-
ligentem diligit | Sed aliam amicum
qui unicuique bene agenti amicus est.
Innumerabilia quippe dona nunc
ipsius sunt erga nos. Sed in se
est sapientia qua hic intendit
Salomon. ad cultum dei. et ad sancte
unigeniti vite plenitudinem | alio si
quod fuit ... hominum ut ad
mundanam desiderium cultum. non
... sapientiam dicitur eamdem sed potius
stultitiam utrumque corpo(ris)(?) nomine. Stulti-
tia fecit deus sapientiam huius mundi
nam quia in dei sapientia i. in filio dei in-
non cognovit mundus per sapientiam deum
sed penitus damnat et Isa 29 peribit
sapientia a sapientibus eius et intellectus
prudentum eius abscondetur

Quod et beatus petrus sapientiam intelligit   In 2a 2e q. xlv ar[ticulo] 2°   225 ~~4.15.~~

sapientia sit in intellectu sicut in subiecto. Et videtur quod non. Dicit enim Augustinus in libro
de gratia novi testamenti quod sapientia est caritas dei. Sed caritas est in voluntate
ut in subiecto et non in intellectu ut dictum est supra. Ergo sapientia non est in intellectu sicut in subiecto
Sed contra est quod Gregorius dicit in 2 moralium quod sapientia contrariatur stultitie. Sed stultitia est
in intellectu. ergo et sapientia eo quod contraria nata sunt fieri circa idem subiectum [illegible] oppositum.
Respondeo dicendum quod sapientia importat quandam rectitudinem iudicii secundum rationes divinas.
Rectitudo autem iudicii potest contingere dupliciter uno modo secundum perfectum usum rationis, alio modo
propter quandam connaturalitatem ad ea de quibus iam est iudicandum. Sicut de
his que ad castitatem pertinent per rationis inquisitionem recte iudicat ille qui didicit
scientiam moralem. sed per quandam connaturalitatem ad ipsam recte iudicat
ille qui habet habitum castitatis. Sic ergo circa res divinas ex rationis inquisitione
rectum iudicium habere pertinet ad sapientiam que est virtus intellectualis. sed rectum iudicium
habere de eis secundum quandam connaturalitatem ad ipsa pertinet ad sapientiam secundum quod
est donum spiritus sancti. sicut Dionysius dicit in ii cap. de divinis nominibus quod Hierotheus est perfectus
in divinis non solum discens sed et patiens divina. huiusmodi autem
compassio sive connaturalitas ad res divinas fit per caritatem que quidem unit nos
deo secundum illud i ad Cor. 6. qui adheret deo unus spiritus est. Sic igitur sapientia
que est donum causam quidem habet in voluntate scilicet caritatem. sed essentiam habet in
intellectu cuius actus est recte iudicare ut supra habitum est. Ad primum ergo dicendum
quod Augustinus loquitur quod sapientia est caritas dei, vel dicitur quod sapientia que est donum
causam habet in voluntate scilicet caritatem sed essentiam habet in intellectu et ita sapientia
est in intellectu sicut in subiecto

Hierotheus i. sacer [?] unde Hierotheus tamquam
ut sacerdos [illegible]

S[ed] d. eccl[esiastici] 6 d[icitu]r sap[ient]ia doctrine s[ecundu]m nomen eius est. D[icitu]r eciam sap[ient]ia i. sa-
pida sci[enti]a q[uo]d u[er]o ad affectu[m] p[er]tinet ad que[m] p[er]tinet recipere sp[irit]uales dilec-
taciones siue dulcedines. Ergo sap[ient]ia non e[st] in intellectu s[ed] magis i[n] affec-
tu. R[espondeo] d[icendu]m q[uod] sap[ient]ia s[ecundu]m eius nomen quendam saporem importat
i. r[e]cognicionem ... intellectus auctor[itat]e ..., q[uo]d t[ame]n non ui[detu]r q[uia] e[st] opp[osi]to non
Q[uod] t[ame]n iste e[st] intellectus s[ecundu]m lingua[m] latina[m] in greco ad non conuenit ei, et
conuenit ... s[ecundu]m alijs linguis ... pocius uidetur i[n] nomine sapie[n]cie accipi
forte u[e]l ... quedam et non p[ro]p[ter] sapore[m] ... sapor
... eius forma, qua a ... quedam
... intelligencia ... intellectus ...
S[ed] d[icendu]m ... intellectua ... p[er]fecti ... p[ro] dono intellectus. S[ed] ad ... q[uo]d ...
fieri p[er]mu[m] ... plura ... ergo non ... intellectu
... duos actus s[cilicet] p[er]cipere et iudicare ad q[uo]d ...
... dona intellectus ... s[ecundu]m ... duas ... do-
na sapie[n]cie. S[ed] ... quas ... dona ...

Et aplus i° c° modicum an ubi
sapiens ubi scriba .i. doctor moral
ubi inquisitor huius sch .i. phus natur
inquirens rez naturas. et infra nonne
stultam fecit sapiam huius mundi. Glosa
Deus illi simplices et non sapien
tes qui non multum occupant
curiositatibus in pauci te corum et
simplicitate cordis ambulantes. apud
mundi sapientes. quasi stulti reputant
Item aplus consolatorum eos scribit .d.
que stulta sunt mundi. eligit deus
ut confundat sapientes. et tales
sunt in mundo quasi infimi et inutiles
Item aplus ibidem eos consola. d. in
firma mundi elegit deus. ut confun
dat fortia et sunt tamquam igno
biles et abiecti apud mundanos.
Item aplus de eis ibidem adiungit
et ignobilia mundi et contemptibilia
elegit deus. et ea que non sunt. ut
ea que sunt destrueret. ut non gloriet
omnis caro in conspectu eius. Et ecclesiasticus
ante se quos letificando dicit infra
Ex ipso autem vos estis in christo ihesu
qui factus est vobis sapientia a deo
et iusticia et sanctificatio et redemptio
ut quemadmodum scriptum est qui gloria
in deo glorietur. hec ibi. non enim
debet homo gloriari in ipso. non in rebus
transitoriis que cum mundo pereunt
non in honore potestate quia mortis e-
nim omnis sublimitas et alta. Et glorietur
in deo deo quia non est transitorium
in eternum permanens. unde Ie. non glo
rietur sapiens in sapientia sua. ut
glorietur fortis in fortitudine sua. ut di
ves in diviciis suis. sed in hoc glorietur
qui gloriatur. scire et nosse me quia
ego sum deus. qui facio misericordiam et
iudicium et iusticiam in terra. Et ecclesiastes
dolor sapientes mundi iusticiam de-
clinant. iudicium ut volunt faciunt.
parum non agunt, prava loquuntur,
legem dei non curant. Sed quis contra
Ieremias 8. c. scribit d. attendi et
auscultavi. nemo quod bonum est loquitur

neque est qui agat penitentiam super peccato suo
dicens quid feci. Omnes conversi sunt
ad cursum suum quasi equus impetu
vadens in prelio. miluus cognovit tempus
suum. turtur et hirundo. custodierunt
tempus adventus sui, populus autem meus
non cognovit iudicium domini. quomodo
dicitis sapientes nos sumus et lex domini
nobiscum est. vere mendacium operatus
est stilus mendax scribarum. Confusi sunt
sapientes. perterriti et capti sunt. verbum
enim domini proiecerunt. et sapientia nulla
est in eis. hec ibi. Hec quidem perfecit sa-
pientia quia si sapientia in aliquo generaliter do
minaretur salute utilibus. disponeret domi-
nus: timendum est quia futura dicentur
evenient michi omnia mala que
veniunt a bono in vicio, nam sapien
tia diviciarum comitatur contrarium am
plius vanitatem nam salomon de ista gloriabatur.
d. veniunt michi omnia bona pariter cum
ea et innumerabilis honestas. Et ecclesiastes
omnia per manus. f. illa sapiam sed quia est mala
sequitur corporalitas vicioz. Sed cum
vir iustus progreditur de virtute in
virtutem et a bono in melius. Sed cum vi
cium devenit in vicium perfluit et
corpus a malo in peius descendit. Unde
Ps. de primus ibunt sed de virtute in
virtutem. De malis autem dicit B. super psalmos
peccatum quod penitendo non deletur mox
suo pondere in aliud trahit. Sed non est
pro quo impii sunt quia labuntur peccatis pa-
tiuntur dolent et turbantur. Sed nunc
autem non solum non lamentantur sed et peccantur
vicia cum leticia iniquis letantur
cum malefecerint et exultant
in rebus pessimis. Unde Ide. Iustus septies
cadit in die cadit nam quociens
cadit tociens. sed lapsus duplicat
et peccatum et dolorem sed iungit. quia
sic est nimis fragilis ego sed de se.
sibi ipsi et non considerat de primis
stabilitate. Unde aplus qui se existimat
stare videat ne cadat. Ipse primus
fragilitatem non preterit super petro et
ut sed in cum peccanti per dicit ita
septuaginta septies superior
in hoc ipso peccato uno peccatum
peccavit et quod dominus pie eum respexit
et flevit amare et veniam promeruit
unde et ecce ipse in deo
sed ibi etc.

Et letatus sum in omnibus quia antecedebat me ista sapientia. et ignorabam quia omnium bonorum mater est / propositum [illegible] de-
clarat applicata dume liberalitas
i concedendo sapientiam de nobis probabilis
populata / primo [illegible] declarat velle
[illegible] concludit quoniam
[illegible] sapientiam impetitam /
[illegible] et ita [illegible] duo facit / primo ostendit quod
sapientiam reddit [illegible] secundo quod
sapientiam [illegible] dispositam [illegible]
ad sapientiam [illegible] duo facit
[illegible] narrat [illegible] quo sapientia
[illegible] contulit [illegible] concludit
[illegible] quo abstulit [illegible] imme-
tate [illegible] [illegible]
narrans [illegible] quo sapientiam. i [illegible]
[illegible] concludit
concludit / dicit [illegible] Et letatus sum in
omnibus quia antecedebat me ista
sapientia / letari [illegible] iustus et [illegible]
[illegible] qui in futuro [illegible]
[illegible] debebunt / dicit [illegible] iust
[illegible] depre [illegible]
et depositi [illegible] [illegible]
letari. depositi [illegible] iustitia [illegible]
[illegible] letabitur iustus in domino et
sperabit in eo. et laudabuntur omnes recti
corde / [illegible] letitia dilatatio
cordis. [illegible] tristitia [illegible] cordis [illegible]
[illegible] iustorum [illegible] dispositum
ad lata [illegible] [illegible]
tela [illegible] mundum / et [illegible] iustorum
[illegible] letum de deo / [illegible] letitia
[illegible] letitia a latitudine [illegible] laun-
[illegible] quia [illegible] latitudine
[illegible] totum [illegible] et
oleum / [illegible] [illegible] ut comus
lapades [illegible] et latitudin-
[illegible] lucem [illegible] et oleum
[illegible] [illegible] cor
[illegible] latitudine [illegible] et
[illegible] totum [illegible]
et oleum [illegible] / [illegible]
totum [illegible] cor [illegible]

[illegible] latitudine ad deum [illegible]
[illegible] letitia a deo. [illegible] subli-
[illegible] deo [illegible] [illegible] duo [illegible]
letitia [illegible] letari iustos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] letatur mons
Syon. et exultent filie iude [illegible] Syon
interpretatur specula. [illegible] specula
locus altus et elevatus. [illegible]
[illegible] de facili [illegible] a [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] Syon
[illegible] viri iusti. altus [illegible] con-
templationem [illegible] / et aptus ad specu-
landum a [illegible] [illegible]
[illegible] et futurorum [illegible] iusto monte [illegible]
letitia et quies [illegible] altissimorum
montium. non fuit turbatos ve-
[illegible]. ut inundacionis pluvia-
[illegible] quies et [illegible]
[illegible] iusti / [illegible]
[illegible] iustus [illegible]
[illegible] ubi non fuit [illegible]
[illegible] iustissimos [illegible]
iusti [illegible] [illegible]
[illegible] / et [illegible]
[illegible] exultet filie iude q. [illegible]
non solum [illegible] letari [illegible] et
[illegible] [illegible]
[illegible] iudas [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] amphorismus [illegible]. [illegible]
[illegible] sicut [illegible] /
[illegible] mollissime [illegible]
[illegible] aliquando [illegible]
letitia / [illegible] desolatione et
tristitia / [illegible]. [illegible]
curabilis [illegible] difficiliter. [illegible]
[illegible] melancolica. [illegible] diffici-
lis ad dirigendum / ignorabam quia illorum
[illegible] deserit. et abalienatos me-
[illegible] [illegible]
[illegible] blasphemave-
runt [illegible]. abalienati [illegible] re-
[illegible] diuersitas
[illegible] tristia [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] molestia
[illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible]

abalienati sunt i [illegible] alienati
abalieno . as are

Aly paciunt et despiciunt sed le
ticia spei de diuina mia unde ps
Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo con
solaciones tue letificauerunt animam meam. Tercio de
letari iusto tempore de prosperitate et adver
sitate. pro uno enim debet letari de
alterius penitencia et tristari de infirmitate.
Sicut cum leo de peius conscribimus
vel quod scribitur prima Machabeorum xv Quarto probas
est et decet meminisse semper letamur
inquit de gloria vera Ergo salomon
letatus sum in dilectionibus uxorum Eccl
ge diligentibus deum omnia cooperantur
in bonum etiam ea que sunt prospera sive
adversa ad Romanos viii non contristabit iustum
quicquid ei acciderit Et ideo nulla for
tuna mala est apud sapientem Sed
dicebat hoc Boecius. De p. a. quia
per conformacionem fortune sue sicut vo
luit Quod quidem est aspera et fortis cum
paciencia sua causa meritoria et
occasionem meriti Ad. eleta et
bona rea vti. Hoc probat Boecius
philosophie Boecio sic dicens cum persistencia
vir qualemcumque vobis fortunam fortiter
malitis Quod enim quod videtur aspera aut
exercet aut corrigit aut punit id est ad
adversa fortuna aut exercet perfectos
aut corrigit imperfectos aut punit
iniustos Et ideo sequitur de. i. Thessalonicenses v
In omnibus gracias agite. et ad philipenses
iiii Gaudete. et iterum dico gaudete
vel quod et in omnibus institutus sum
et saciari et esurire. et habundare
et penuriam pati. omnia possum
in eo qui me confortat. Letatus sum
in hiis que dicta sunt mihi Causa quare
aut debebat me ista sapientia. Ter
cio quod initium sapientie timor domini
vel cultus dei devotus qui vo
catur pietas unde Job 28 Ecce
timor domini ipsa est sapientia Et
tenenda sapientia est. Qui habet ani
mum et vitam quidem et pacem
unde proverbiorum 1. Oculi tui recta videant
aut. et palpebre tue precedant
gressus tuos Quia sunt duo genera
hominum quibus sapientia non precedit. primo
corde defectivi videlicet inpetuosi et acri

dici sive illis cum capitosos precipites
et impetuosos non precedit sapientia
sed stulticia unde dicit Seneca quod duo
sunt valde contraria consilio scilicet festi
nacio et ira. et ideo iracundi et im
petuosi nunquam habunt sapientiam quia
plus indigent sapientia cum indigent
quiete et deliberacione Unde Seneca
de 4 or virtutibus precaveas ne ante opus
animacionem consilia. et non cito
credas credulitati quia facile prolabitur. Secundo
qui tales non precedit sapientia. Sed aly
sub sequuntur quia faciunt alios facere per prius quod
penam ad disponit alios tamquam necesse
sit alios informari in Tercio accido
sos non precedit sapientia. quia negli
gentes sunt et procrastinando et perordi
nando omne tempus. et ideo cum tempus ve
nerit tunc est nimis tarde. Unde Eccl
dicit Seneca de copia verborum sive de
4 or virtutibus capitulo Et primo quos
que in eius in futurum prospectum intende
et que possunt contingere animo tuo cuncta pro
pone non tibi subitum sit si quod omne
prospicias nam qui prudens est non dicit
non putaui sed sciebat quia non dubitat
sed expectat non suspicatur sed cavet. Secundo
est contra prelatos et principes contra ordinatos
de statu suo dictos. contra illos qui
sunt de suis amicis carnalibus ni
mis confidentes. et quod semper hic de salute
propria disponere differunt. Aliud est de pa
ciencia et inicii quia tales sapientia aucte
dit sapientia unde in oculis est Sapientia
filiis suis vitam inspirat. et perspicit
quos inquirentes se. et prebit viam iusticie
Ergo patet quod sapientia confert habundantiam
pro iracundis Secundo aufert resistenciam
inuictam et accidiosis. et sequitur ad hoc sub
iungit in textu Et ignorabam quia omnium
bonorum mater est. ipsa enim est quod de
quo 28 Ergo mater pulchre dilectionis
et timoris et agnicionis et sancte spei Sa
pientia ergo magistra dicitur mater quia prima
sicut prima est causa pro alios in generando et
mater causa secundaria. quia post eum propria
sunt in eo operationem inuentoria Ergo est
secundum primum. et humana industria est secundum mater
Et hoc dicit sapientia inuenitur ymaginando
semper quod sapientia quandam sicut fecit Boecius
dicto li. pro. p. prima Talis refert plura

iacenti in lecto astitisse et erat ipsa
de antiqua fecunditate defluenti
mulieris quandam formositatem
demonstrans fulgentibus oculis. colore vi-
vido. et inexhausti vigoris. quamvis
etatis prouecte. Statura fuit am-
bigue discretionis. quia aliquando apparuit quod
statura communis humane. aliquando videbatur
celum pulsare cacumine summi verticis. aliquando
etiam videbatur caput suum ulterius
elevare. intantum quod hominum respi-
cientium frustrabat intuitum
vestes erant quas ipsa manibus propriis
indissolubili materia subtili artificio
fecerat in qua erat pi et theta greca
in inferiori vero margine. p. littera gre-
ca in dextra portabat libellum
in sinistra sceptrum. Illius [illegible]
[illegible] et ut poeticas musas paratas
[illegible] non dicebantur mulieres. quia philosophia
[illegible] quod officium [illegible]. quod
[illegible] quod [illegible] sed eius [illegible]
officium [illegible] patrie. et post
ad [illegible] etate [illegible]
i. mutrice [illegible] naturali ita philosophia
nutrice i. [illegible] moralem patrie et
[illegible] [illegible] nutrice antiquam
[illegible] vocauerat philosophiam [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] libro de vita philosophorum
[illegible] duas matres se fatebatur
[illegible] naturalem et philosophiam [illegible]
[illegible] naturalis ista fuit corporis sua
matribus ista fuit corpus [illegible]
[illegible] nos genuit mortales et
[illegible] nos [illegible] divinis
[illegible] si philosophia nos [illegible]
[illegible] infortes. [illegible]
quam apud [illegible]. tam [illegible]
[illegible] philosophia [illegible]
[illegible] oculi [illegible] fulgentes i.
[illegible] [illegible] quos philosophia [illegible]
[illegible] [illegible] colore [illegible]
[illegible] vigor [illegible]
[illegible] philosophie [illegible] naturalibus [illegible]
quia [illegible] antiqua. quo [illegible]
ad [illegible] ab [illegible]
quia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a deo [illegible]
[illegible] [illegible] statura fuit
[illegible] ambigue. quia [illegible]
communi [illegible] [illegible]
pulsare. [illegible] videbatur

[illegible] [illegible] quia in aliquibus philosophia tractat
de moralibus et naturalibus [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] aliquando de
[illegible] quia [illegible] attingit [illegible]
[illegible] de astrologia et aliquando de su-
percelestibus ut de deo primo motore
et intelligentiis in quibus nos [illegible]
[illegible] tractat. Vestes [illegible]
[illegible] artes liberales [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
philosophia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
philosophia [illegible] manibus [illegible]
[illegible] indissolubili et subtili artificio
quia [illegible] [illegible]
[illegible] philosophie [illegible]
[illegible] fimbrie [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] theorica
[illegible] [illegible] [illegible]
in inferiori vero margine. p. littera
greca. [illegible] [illegible] philosophia
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
i. p. [illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] ad philosophiam [illegible]
[illegible] operari. [illegible] vite [illegible]
[illegible]. [illegible] de vita activa
[illegible] vita activa [illegible] practica
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] theorice [illegible]
[illegible] [illegible]. et practice
[illegible] capitalis p. in [illegible]
in fimbria [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] ab activa
ad contemplativam. [illegible]
[illegible] [illegible] philosophie [illegible]
[illegible] duos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

neglecte vetustatis sicut videmus in an
tiquis ymaginibus. aranearum telis
obtecte. Aliquando defectus caritatis quod vestes
carent in aliquibus partibus violenter lace
rate / primum siquidem philosophie ornamenta crimi
ni... speciales liberales de quibus dicitur
... non querentur in tanta venustate
... non ... tam communi ... mo
dernis temporibus sicut antiquitus habebantur
sed sunt quodammodo neglecte et quodammodo oblivioni
tradite nisi apud paucos. Tercio
... designat quod apud diversas secte
tas et varias opiniones philosophantium
... unusquisque accipit unam particulam
et aliquando aliam ... philosophiam sibi appro
priando lacerant. Cuius tamen unitas la
cerari non possit. cum ipsa ... indis
solubilis una sit et effecta. Sinistra vero
portat libellos / nunc ... sceptrum
ad denotandum quod duo sunt opera sapientie
informacio et castigacio. ut do
cere et regere. Libellos quidem ...
... dextra. quia nobilius est docere quam
... / liber enim informat. et scep
trum punicionem. sed ad denotandum quod
sceptrum in sapiente debet esse ... iusticia
et iusticia / quibus ... ymago libellos
... prudencia denotatur in dextera /
et sceptrum per quod denotatur iusticia sinistra /
Sicut dicit philosophie super boecium / Atheniens
ses vero ... boecium ... philosophiam
... depinxerunt aliquando sicut duarum
... delicatam iacentem. aliquando sicut in ...
... stantem aliquando sicut reginam in
cathedra sedentem / Sed monebatur ad
hoc quod ... philosophorum ... quiescere
do ... et ... sicut ... deos
... / tercio ad denotandum quod sine
quiete et pace a perturbacionibus
... et ... sicut sapientiam adi
pisci / lecticam autem philosophie ... portare
portabat. Due ... invenio
philosophos et ... . id est amor et
labor. et due ... puellarum ...
philimeria et agrimonia. id est cura
et vigilia sed ... diligencia scolarium

lectica super ... lectus imperatoris
... lectus infirmorum

lig... ... Boecij wilhelmus
medicus dicat. quod omnes ... ha
bent ... puellarum. ... inter
athenienses fuerunt aliquando qui philosophiam
depinxerunt quasi imperatricem statue
... in ianuis templorum et super
caput suum sit ... / Nec
me genuit ... nec peperit
... stultos et opera ignavia ...
depingebatur in ... sicut regina
sedens in cathedram. cum sub ... ape
lis ordinabantur duo ... de
... ... quod ... gemi
... pingebat philosophie mamillas
... vero ... utrumque quasi ... sonc
... extendit brachia vel manus.
... autem in ... depingebatur ad de
notandum quod sine sapiencia vitas in
dividi ... non potest. et ... ...
... quantumcumque sunt pauca vel
... indigerit novo sapiencie
instructo. i. Petri 2 ... sine
dolo lac concupiscite ut in eo
crescatis in salutem / ... 27 ... 27
propter ... iudicium et ...
... : ... vc-
teranus sapientia et ... intellectus
et ... addico

... ...
dens ... ... dilig
... ... prudencie
que quidem ... auctoritatem eius
sapiencia quod demonstravit quod sit
agendum. et quo singulis et quo
tempore et loco. et quibus ... ...
sit obviandum et corrigendum. tam
quo ad corpus. quam quo ad animam ... -
... ... absque sapiencia
talibus voluit ... . plus ...
... que reformacione ... ...
... non ... tangit ... ...
... attingendum. ... sine sapiencia
quod est ... omnium bonorum non ...
... operata ... / et ... ...
... tetigit / quod est ... sapiencia
... ... fallatur ... quod ...
... putatur ... ...

Magist(er) co(m)pil(at) Aug(ustinus) i(n) h(ac) d(icitu)r
de c(a)ll(is?) in floribus c. xj / Inquiens
Intuendum est nobis de ea discretione que
que moderando singulas discretione vo-
luntates. ne opus veri prestat. ne dete-
riat summo suspectu. ne quod bonum est
malum. et quod malum est bonum esse
credatur / ne ab hiis que agenda sunt ne-
cessitas revocet. ne in ea que agenda non
sunt cupido precipitet. ne incaute
flamma in cupiditate mentem concupiscat
ne absorbeat inhonesta vel im-
moderata tristitia. hec ille / Ista discretio
sapientis est oculus ait / eo quod vos vocatur
mat(er) et acto discernendo plus omni
Luce xi / dicitur lucerna corporis tui
est oculus tuus quis simplex fuerit totum
corpus tuum lucidum erit / Si autem neq(uam)
totum corpus fiet tenebrosum / Judicat
ergo ne lumen quod in vobis est tenebre
fiant / ne videlicet errante iudicio ra-
tionis cordis sit cecitas. que a delibera-
tione cordis fit etc. que a deliberatione
tcl. si creata tenebris ignorantie
voluntate condescendit nos faciat tenebre
brosos et dampnatione dignos / Exemplum
Saul de quo i Regum xv / qui fuit summus
hic propter ipsum adeo obediens. et ex causa
nde [illegible] / Sic ex posita / quod dicit
ole vitis / Sic ex posita / quod dicit
tus oculo abusus est. decepitur. Credi-
dit deo plus placere sacrificia quam con-
ceptum sacrificiis respuaverat. quia
propter sacrificiis obedisset / ergo inde
vera sacrificia offeropos intrat / vnde ple pu
tabat deo fore gratiosum / Eccl(esiast)es
est vi / Nolite esse iusti multum / vnde et vero
se intricam quid agam. si certus
quia discretione regat / nam ante
tentus sacramenta iudicii. Nos vero ma
la quod committo. si cetera. quia vos
sunt bona gesta timeas / Nam respice
sig iudicio culpa ex de respondere
quod virtus esse putabat / et cum gratia
tantum pia mentes oportet. inde propter
tam sequitur iuste velut cupidus
Sed sic patet quod discretio est principio et fa-
cit tempore. est mater et origo virtutum
vt c. dicit summe quia nec edificium
virtutum inchoat. continuat atque
complet / Mutua utique multi sunt boni
autumnant. tunc tam longe ab ea positum
luce reuis copperi puli. Sunt enim
aliqui qui ad hoc studeant et operam

impendunt. ut se omnibus affabiles
et iocosos exhibeant / Magis affabi-
litate omnibus placere desiderant / In quibus
est affabilitas sine affectione volup-
tatis. periculosa et iniuste est
quia amor dei propius fugatur.
Sunt et alii qui singulari affectione
ad certas personas arctantur. ut quos
inde censent sine salute fortiantur
in deo dirigantur. sed
amor eorum fallitur / quia in hac est carnis
et propius fallitur / quia in hac est carnis
liquescit. similiter concupiscentia carnalis
latenter surrepit / Alii adhuc reperiuntur
solent qui ad certas personas speciales carnis
familiaritatis et curiositatis inclina-
tionem assumunt qui obtinent familiaritatem
habere volunt. ut hos exemplis
tam moribus edificari possint / Sin
verum et ipsi sepe laudantur. Magister
B. Augustinus de contemplatione vulgariter dicit
in eo non fere timendum sit. quia
religiose conspiciunt / nam quanto religio-
sores. tanto magis alliciunt. et
solemniter sub pretextu pietatis latet sub
lubricus vires. Mutua talia apud
eos sapientes eliminari debent
et sit cum timore et humiliter in via
dei ambulare / conspectando fine beatum
dei per maiorem / vnde dicit dominus per se bene. Mutua
vos qui de deo / dicit
sanctus.

Quam pure frater dederit et pure
mundus committo hos illi
et honestate illius nos aliquo
postquam... declaravimus quod sapientia
... causa sine comparatione longe
ab hac ... sit quale requirit ab hoc dis
pertinet ... stabiliter / et informat ... hac. si
... stabilit / et informatur ... sapientia
se non ... quod est tria. videlicet quod ...
sola solide virtutis et intellectus / nec
placuit tam ... affectio / significa
intime bonitas in effectu. / ut sit
virtus in addiscendo. cautus in docendo
et bonitas in vivendo / quibus ad primum
dicit / quia pure frater dedicasset
quod in addiscendo. est virtuosa intelligi
modo. sunt et ordinem eorum de
votus studiosus pro virtutis subti-
litate sublimitatis et soliditate
vanitas / vero nec utilitas pro vir-
tute est subtilitatem non expedit. solliciti
ergo sunt vos et dispone a
magis meum super vos et dispone a
me et si non fuit ... tota ...
vera in quadam quia cum nescitis
super vacuis / etc.

Quid te torques in ista re. qua uti-
lis est conprehensse. qui soluit et (?) ...
in libro contimbus ... Accidit mi-
nis logice misis de primo inspectos
dicamus. nec syllabe est. et unius ca-
pitis rodit ergo syllaba capitis rodit pu-
tas. nec ut istud non posse solue q.
ut ex ista inscia periculum minuet.
quam incommodum. Hinc dubio vendum
est. neque in minuscula syllabas acri
piam. et neque per neglegentius sicco ca-
piam. et liber comedatur. Quinque puulos
inepcias. ut infra. Si nullo perferri
potest. pro disputando etc. ut sufficit
uel uti que denicia est pur uacua
editione in tanta rebus cogitate. Seneca
libro ad Lucilium ... de pomo. Declarans
perfecte utilitate loquens de logica dicit. Sic
quod sicud est utilis .s. logica, sed scorpio
in tyriaca. quod licet sit venenosus. cum in
tyriaca. dolorem minuit. et ...
detur parata. dolore minuit. et ...
fiat remedium ut dicit quod sicut scorpio
in tyriaca. vel vz. panis. sic tiriaca ...
prouenit passio. Ita logica non vz. nisi
... applicatur. Seneca dicit. dicitur
... non sal-
... et intelligat locos et ...
... Hec dixi pro ...
... scolaris qualitas publi-
... homines ...
nichil ... a nullo addisce ...
... Paulinum scribit de
... ut addisceret
apollonio q toto mundo ut addisceret
... ille ...
... ut sic ...
... ut bonum in-
fuit. Seneca sequitur dicit ...
... nec ut dicta instat.
... et soliditas vite. ...
... ad eum ...
... et talis ... non fat ...
... apparet ut pro clauso. Ita bonitas
... ubi ...
... sapias ...
... non licet ... sap. ...
... diuplic ...
... omnibus ... sic intu-
... quedam studium et
doctrina. Scio ita ... dubitacio
... religiosis liceat ... de studiis
... non. Hinc cum

vitanda est a bono religioso occasio
superbie. Scilicet sapiencia est occasio superbie
... 1 cor. viij. Scientia inflat
caritas autem edificat. ... 92
... in ... sapiencia est multa indig- 2
no. ... dyalogorum narrat
de beato benedicto quod fuit per ...
religiose. ... a studio ...
... et ... indoctus
... religiosos ...
... 3
... Franciscus ...
... et exhortor
... ut caueat fratres
... et ... inui-
... a detrac-
tione et sollicitudine ... et non ...
... et non curent
... attendat
... X
... Job 16 ...
... oculis ... mihi
... vitas incar-
... nata
in ...
... ita antiquo-
... sicut ...
et ...
...
...
...
... 7
...
...
...
...
... religiosos ... 6
ad eos ... studys ...
... licet eis ...
... studii ...
...
... et magistri vocari. Hoc
... ut ...
... 23 ...
... volebat magistri
... et magistri vocari. ...
...
... sinagogis. salutaciones
... et vocari ab hominibus rabbi
... vocari rabi. ...
...
... religiosos ...
cathedra ... ut in scholis 1
... vocari ... 16. q. 1. ...
... plangentes officium
... doctoris ... religiosos ...
... postulado ...
... statu ...
... non ... religiosos ... officium doctoris.
et ...

8 Et non tenetur ad statum qualitatis qui ad statum paupertatis. Ad paupertatem sed tenetur quod non debent recipere ergo ut aliquem honorem quod ad domum repugnat paupertati ita liberalitati ergo quod ad sui honorem non

obedientia tenetur. Ad octavum sed arguitur ita quod primo propterea ductus capitulo et prelatus magis quod non

fuit papa quod voluit libere sed ergo si volunt defectus sed sunt a deo. Studium sed erit laudabile

Ad 9 ad tercium nocivum aut inquietum et malis eius et ordinis recedat liber et infra dum tamen spiritualium et carnis vicia non

sed spiritualium et carnis vicia non dabis. Item 9 ad paulum

Item in omnibus domibus custodie libros propterea dicit paulinum ad libros propter studium spirituale et ad ingressum religionis ubi inter alia sed dicit. Ita quod si quis inspiciat solum et perficit consulit et monasterio vite et quietem edificat et inmediate vite etiam per tantum non sed desperare etiam pro tanto non repetat et infra ubi nihil non repetat et infra ubi sed se curare nec sunt non tibi dicat. nec aliud nunc. ita nec dicat. nec aliud acquirere et loquitur nostre. nec aliud acquiret et loquitur nostre de scriptura secundum libros et bonis non veni videre in hoc in tribus usque ut tale videre. Ad ista ergo dicitur quod

Ergo religionis dicta ad colendum deum instituitur ad deum propter contemplativam activam ad deum competit contemplatio.

Ita propter opera vite contemplative quam propter opera vite active et activa sunt opera ad vite active et active sicut opera vite active dicuntur. quod gradu dependet in uite. dicuntur a contemplatione et ad contemplationem ordinate et tale opus est docere. Quidam dicitur ad contemplationem si non inducit. dicitur ad contemplationem et non est contemplari et deducitur in religionem. Et sunt re ipsa hospites et aliquid tale. recipere hospitem et aliquid tale. Et sic ergo conclude quod aliqua est illicita quod non alii religiosi nec religiosi repugnat religioni. repugnat religio si repugnat dictato fine principali religioni. Lodo de religionibus ordinate et ad contemplationem sed ad monachiam nonnulli et ob ea pro te. Ideo qui hic ab plato et tunc nec studio spirituali. Ad nunc audictam debere sed ergo quod nunc ad tertium quod religioni

Item sed ad hoc religiosi sunt magis idonei ad studium sed tenentur et ab statu et alienati a mundi cura et delectus carnis non sed dicunt quod tam pro loco a predicto caritas et alie virtutes morales quam quod requiritur propter ... vale ad aliquid vendi simili propter ... (?) illos decens religiosis et magis paupertate quod tota cura debet circa continentiam et paupertatis. Ista non et domus carne ergo illi ... et quibus sed magis idonei Et 9o quod in religiosis in studio spirituales quod inuat per ... observacionem religiose sed et statum religiosum quod statum forte nimis quod ad obligatur sed ad aliquem statum. et tamen abducit a re et quod per sed confert ad statum illum Et studium spiritualium nec non confert ad observantiam religionis confert et multum ad continentiam sicut probatur ad ipsam viciorum spiritualium et carnis vicia non dabis. ducit et studium lasciviam carnis et delitiaciones carnales. Item sed et divicia quod virorum valles intelligunt cuius et cruciatibus. vires et alios reiicit. Item et ceteri. Item ad cetera 31 vigilia honestatis tabefaciunt carnes. Valet ergo ad despiciendum cupiditates. et ad amorem paupertatis. sed sed de pluribus antiquis quod studiosi de pediorum studii pauperes sed facit Item paupertas a dicitur divicias. nec est Dixit ad ipsum illis. Est 1 capitulo quod et dicit nobis ab ullo horum indiget si optimorum subsidiorum libros sed probatos et libros quod sunt in manibus nostris. Valet ergo ad obedientiam

Item docuit de opibus ... sic per ipsas et litem nolle obedire dat velut et ... unde et opibus ... quod et variantur studio. Dixit obedire ... vite. Officiis humilior et abilior ad obediendum ... platos. Item 9o est quod quibus

12

97

ligiosis licet intendere studio scripture sacre. et licet intendere studio doctrine philosophice. Item patet quia quamquam [illegible] contra [illegible] scripture concertat ad [illegible] ad defensionem scripture sacre. tamen cum philosophi qui contra scripturam [illegible] sunt conferre [illegible] philosophorum. et sic licet ea studere ad defensionem [illegible] frustra [illegible] sicut milites. sic sibi [illegible] arma propria. Unde augustinus secundo de doctrina christiana. Philosophi autem qui vocantur si qua forte vera et fidei nostre accommoda dixerunt et maxime platonici non solum formidanda non sunt sed ab eis tamquam ab iniustis possessoribus in usum nostrum vindicanda. Sicut enim egypcii non solum ydola habebant que filii israel detestabantur [illegible] sed etiam vasa et ornamenta que filii israel mutuabant de precepto divino. et ea in usus proprios convertebant. Ita doctrine gentilium licet que vana et superstitiosa contineant. habent tamen et [illegible] utilissima veritatis [illegible]. Adhuc adducit Ieronimus unam figuram in epistola ad pammachium monachum. et alludit legi mosayce Deut. 21. quod dicitur. Si pugnaveris contra inimicos tuos et eos vinceris et videris inter captivos mulierem et placuit tibi eam habere in uxorem radet primo cesariem. et abscidet ungues. et flebit patrem suum [illegible] et sic intrabis ad eam. Et Ieronimus. Si adamavero mulierem captivam. i. sapientiam secularem. et eius pulcritudine captus fuero. decalvabo eam atque illecebras crinium. et ornamenta verborum cum resecatis unguibus pectore et lavabo eam prophetali nitro. et tunc requiescens cum illa. et dicebo Sinistra eius sub capite meo. et dextera eius amplexabitur me. et multos tibi fetus captiva dabit. ac de moabitide efficietur israelita. Ex quo patet quod modestus

et religiosis licet studere in libris philosophorum. Et est sic facienda est per ordinatores prelatorum suorum quorum interest opponere studiis aptiores. Questio quarta est quod religiosis licet eloquentie studere et doctrine. Unde Ieronimus ad rusticum et habetur 16. q. 1. Sic vive in monasterio ut clericus esse merearis. Et sequitur ut porro doceas. Et Gregorius. Illud si religiosis modernis quod sancti patres religiose et devote scripserunt legunt. Et quomodo ipsi tam verbo quam opere quam scripto docuerunt quod et religiosi fuerunt Ieronimus. Gregorius. Augustinus canonicorum. Canonicorum vero a canone vocantur. apud augustinum xvi. q. 1. nolo ut aliquis. Unde fuit augustinus. Eam de communi vita clericorum que vocatur. Beati augustini regula. quam multi alii religiosi postea susceperunt. Sunt quod sunt fratres predicatores. fratres suorum sic male. et longe post heremite Iohannis de bonivilla. et sancti augustini. et multi alii quorum videlicet unum collegium fecerunt fratres de heremitis urbanice. et asscripserunt se augustino. Eam quam heremitice vite ordo repugnat. et vocatur modo ordo ipse. ordo heremitarum sancti augustini. Deinde ordo cuius fuit sanctus augustinus. quod numquam fuit heremita. sicut patet per verba sua. x. confessionum. ubi loquens ad deum dicit. Conterritus peccatis meis et mole miserie mee. cogitaveram in corde meo. meditatusque fueram fugam in solitudinem. et prohibuisti me et confortasti me. dicens. Ideo Christus pro omnibus mortuus est. ut qui vivunt iam non sibi vivant. sed ei qui pro omnibus mortuus est. Ergo licet etiam religiosis quod tam verbo quam scripto docuerunt. sicut Ieronimus. Gregorius. Augustinus. Gregorius nazanzenus. Iohannes damascenus. Basilius Crisostomus. quod omnes monachi fuerunt et scripto diu studio et multi alii qui etiam locuntur ecclesiastice. Sic igitur est notandum quod fuerit

in primitiva ecclesia quidam monachi per presbiteros
s. qui de statu vite perfectionis auctori-
tatem sibi docendi officium usurparunt
et quia multum turbabatur pax ecclesie
prout habetur. 16. q. 1. adiicimus monachi / et
contra eos eminaverunt decreta
patrum dictantia quod hec eis non li-
cebat nisi ab episcopis prelatis eis
imponatur. quod sequitur apti sunt ad do-
cendum ita quod religio non impedit
actum doctoris sed magis adornat:
79° circa quartum est quod licet religiosi non
vide statum et honorem magisterii
recipiant sicut patet per iam / ut quod est primi-
tivum (?) dignitatis et apostolice perfectionis
vbi4 appetativum est religiosi illicitum
statum magistrale et nomen magi-
sterium convenit apostolis prout de paulo
dicitur 1 thimo. ij. veritate dico non
mentior doctor gentium in fide et
veritate et. 2. thimo. primo in quo positus
ego sum predicator et apostolus et
magister gentium. unde apostolus se vocat
magistrum et doctorem / de honore
autem magistrali est quod est tertio articulo puer
tantis / unde si non fuerit magistrum
quia magisterium nomen est honorabile
ut aliquis utique fuerit hoc licitum
ut est aliqua causa fuerit licita
ut appetitu libris inutilibus / ad eos
causa sunt dimisso honorem honorabilem
69° prout patet per dictam. sexta quarta est quod
competit esse quod aliqua religio
instituatur propter doctrinam et
studio scripturarum. sicut patet. responde-
tur quod aliqua religiosa instituatur
propter publicanda pro rerum veritate
propter ponenda pro parte utilitatem. cor-
poralibus a multo fortiori competit
et quod instituatur religio ut reli-
giosus qui possint utiliter pra-
dicare. quia maior est proprie meritori-
um utilis. et de omnibus praeceptis
quam corporalibus potentis / licet et
hoc propter religionem propter militiam
corporalem ergo et propter spiritualem specialiter
quam militia est predicatio ubi deus

contra hereticos et demones tempore sed
unde 2. chorinthios. arma militie
nostre non sunt carnalia sed potentia
a deo. ad destructionem munitionum.
consilia destruentes. et omnem alti-
tudinem extollentem se adversus scientiam dei
et in captivitatem redigentes omnem
intellectum in obsequium christi / quia aliqua
instituta sunt ad exercendum mi-
litiam corporalem contra inimicos corporales
corporales / ad vincendum in cor suum ex parte
quam arguitur quod est contra propter hoc est a
religiosis vitanda. quia est magis contra
utique sunt frequenter contra vicium et
contra superbiam / unde augustinus in regula
actum quoniam iniquitas in malis
operibus exercetur ut fiant. superbia
vero etiam bonis operibus insidiatur
ut pereant / et quia allegatur quod scientia
inflat dicendum est quod propter hoc caritate
ut ad honorem dei refertur / sed alia
scientia caritate magis edificat quam
caritas sola: illa vero auctoritas
contra unde dicto quod in multa sapientia
sit indignacio. non allegatur ad quia
qui scit plus quod oppositum illa de indig-
natione contra vicia et errores / sed
dicitur ista non fuerit efficax, quod concludit
quare contra obsequiosos; quod
sit tamen superbia et indignacio
vitare possunt fuerunt religiosi. possunt
seculares. ad scripturas de beato be. quod
ipse non dispexit a studio litterarum
quod pueris dominicus sed relinquere vita
et potius ea formidans, prout in medio
aliquis quod est et in se beatum patet
amorem pietatis evitare / unde quia
videbat in scholis multos lapsum
corporalibus intendit / ideo talia stu-
dia derelinquens. ad statum religiosum
convolavit ubi possit pietatis studio
ita vacare possit. ad 2m dicendum
sicut fratres sublego quod volunt
a fratribus nimia timoris amo-
re quod impediret eos devocionem
unde dicit / et non curent ignoran-
tes litteras discere. sed attendant quod

pu⁹ dicu d3 q̄rē spūs dñid q̄ e ctos.
no currit .1. no st̄ nimis cu
riosi dyti. lrab ulli q̄ nesciūt. sc
q̄ dyt lrab p̄ponat deuoci. uel
forte de cōis intp̄ c̄u ulli sūt
yet eos lras nescientes nisi q̄ūs
q̄b no ē vol̄e dq̄uirie studio lrar
Ad q̄stū q̄n ar̄g q̄ d'ni nōx. dz
ē dyples p d'nibz aux. ct ipi bz
enīz institi sacs solanbz / q̄c at
coq̄ua v̄adit ad c̄oi sclaros sū c̄ou
religiosos / Dz q̄ lz aplī p⁹ sue
rut y diote et sīplices postea tn̄
fuert discretissi et sapientissi. ut
q̄clit antiq̄ sapientores q̄m ipi
fuert. ɸ. n̄l̄ dra ē. nā p⁹ dionit
sīplices q̄o ad sclīy. antiq̄ dionit
doctos s̄cdm sclīy / q̄ q̄ c̄u alis q̄
titato et cottidiana i lege medi
tato tribuit solet li. spēi s. i. dt
sugg̃ebat sū dt s̄c̄os i epla ad
paulinū loques de aplis thu x̄.
Ad quod dz q̄ intp̄ de p̄dicati
ūe lege mosayce. b̄ glo. nunq̄
ē q̄ns no cognoui lrāturā .1.
no appbani lrāy. q̄ occasione
ȳus legis nō introibo i uita
sp̄iag / ɸ̄ sit lz no ēnt d̄ os p̄i
anos. ut q̄b totū desmic̄ stu
diū lrarz. s ad lraȝ vera ecce Ad
ɸpitū dz q̄ religiosis. no repug
nat sciētia. nome et honore tm̄
sc ingrate sū i q̄dta q̄ oc ptiut. nc
lz ē c̄ou coplūx p̄! ymo magis sb
coplio p̄ cadit ctio sū sancti lz
scl̄iy coplia de v̄giti debc aūe
ola ita doctōibz auriola q̄uc.
ɸ copat q̄ ulli q̄ sat c̄ou co
plūx debc aureola. ɸ̄ ih doce ca
dit sub p̄ceptō. ut coplio sūp sc̄ar
n ulcis. ɸ̄ fulcro i uiu⁹ bū vnu sū
dontc os gc̄tos t̄ c̄o eis ɸ̄m̄ no
cadit sb coplio p̄. ɸ̄ lz ct apli
no sc̄issent c̄ou coplia. ɸ̄ i no ar
gua q̄ ea q̄ ad sollicitu̇ doccr di
l3. x̄ siib no queniut ypt clatō
Ad q̄ p elatos induuient ul carent

fonte ab h̄oibz cuitadi / modo
sc ē q̄ ordiata sit. tu i auctū
offiȝ ouidēndi. tu ut in sdui
oes ad virtutes ꝑuocēt / lz
cū ypt honores ingrum̄ no p̄t
sūt appeti virtuose. tn̄ q̄q⁹ ē
statu venit alia virtutis et digniti
deq q̄ siat sb quibusdā sollepnibz
ꝑ quas no st virtuosi et sp̄cialiter
et viciosi et imp̄scto ad dignī dīo
sc gradu tali valeat in ultai
sc gradu ꝑ viciosi siant sū frequē̄t
euenit virtuosi. Ad hoc addē
ē q̄ sū hoc i vanis h̄oibz eat
elatos et vanitate. ita ꝑ oppositū
i solidis eat h̄ulitē. cū coꝑdat
sc ypt donū dei. ctiā ypt sua
mēita honari ct se videt sc deo
strictius obligatos. q̄ita p talos
honores no recipiūt. Ctio sc 3o
virtuosū est aūg honore respu-
lz. q̄ platus obligat ad oper-
virtutis / q̄ cū sbditi tenea platos
honare et sui duos et iuniores
seniores et sily parētes et dysciplī
ingros. ob q̄uȝ debet hor. ad
opa virtutis tenēt. Ctētorū hor 6o
tales a hoc religiosi. no ambiat
s p obediaȝ imponat. nā nemo
sbi assūit honorē si q̄ vocat a
deo tanq̄ aaron .1. a superioribz
sz q̄ de ambicōe honoris repre-
hendit. Ctīdo sz qo no possz 7to
amare honores virtuose. tūc mag-
ninitas p̄nct oio q̄ attendit
nūc ea honores sū d̄r e ethicoꝝ
cū no eēt q̄ uocat vabi q̄bint
ɸtāt ingrū. no p̄t quaue ꝑ
sctos p̄. maitē sly ē. tū apls
sc ingrū uocauit 1 thio 2
sū sug⁹ dey ē. dūtas de inde
doꝑo deo / vos aē nolite uocari
vabi. intp̄t de appetitu inordiato
et ambicioso. sū scont ꝑphi de
qūȝ illud lo⁹ / ut amatē p̄mos
recubitos i conis et hoc ꝑ uicopū
uēt sctōy sc. Ad ɸ̄ pūanc ꝑsesse
i oīa sū q̄ et maiores sb-
lati. q̄ superiora loca tenēt dz

et ptr p ho no dz rabi vocari et
mgr. coplui p' et ppho debuisset
fore datur pr / neo vocet ho mgri
qr no e i ptate docendi q p
voc. si vocaret. pr hoc e in
honorante et no in honorato.
Intr illud phibet po. vos at no
lite vocare vos prm sup bra
ding e cu pr vn q i celis e
et tn pra votum pr patr. et
oms antiq religiosi pfessio
ns vocabat abbates i pres.
et ho no e phibito ppi ut
copli q hoies no voct mgri
ut pres. si e ppo ambicoe in
maioribus ne pr, beam ut indiscu
te appetat honori / et ex ppdu
po adulatoe in subditis. ne hoies
indignos honoret indiscrete. et
no ad honore dei. si pcedo fuer
i pso hoc honanda. et co pgit d
pr. ut vocarim mgri / ung e eo
pr. ut s. deo ad que ung ho
mgri vn s. deq ad que ding ho
vom vobis phibito refer debet
ad pptin dds q ut canonici nec
fres. code pire repetu qo mochi
quitu ad oia. sit ad i q quia
pr oibus religiosi alti posse augu
q no lig canonice vn lincis
ad canne. ut comedu carnes
i refectorio psht / quis mochi
e pria religoe no hrant q doce
posset i publico. lig tn eis doce p
a platis ceterie ad hoc vocet. Sun
ut religio aufert actorr. ut
b' repugnat actu docend pr q ba
ewatos dispone sed quidq
mochg no doctores si plagris
officiu q. beati pcole e q monasto
pfecti q mochg e. opponit pmagister / ago
no doce / quas ai ei no queat
doce e eo q mochg. no tn repugnat
qui ad doce possit assumi. Sit
fireg lo di doctu p'ti q
plati quiti / et religiosi adq'
ianch dqnitatis / no at lo de
doctina sciota cui plati pariter
intcedit put ad othr dh q
hoc no repugnat simuli. nichil
d perinit opinio de pria simili.

pnia agit

l'
queris ppra qpet dniu vo pro lege
ppalium. parup'ti q repugnat / no at
hoc simili repugnat Sed po hut
tos honores legis recepisse. tam
a dixit qui a plebe ejus rex
ut ung dedit pt qplm ut p
cepitu de honore ultimo si de
ambicoe et apptu decentati
honoris sui dedit ppd

Justicia et thaurus e habg. quo
qui vsi sut. phaopo, sup aut
doctrine dei. p ei dyaphie do
na comedati | Pq qui habet
pipue quitatez pparepr / si ex
cludit ita ht quadri dubiu / q
e est posse ais yimari. Et ego inducti
papiaz meca comunicacy. ratigret
q quid deficiet. pr de hog mitte
dancis eppicen comuns docet
ista dubio exclude nihil. p duo.
pro p yng augmentu ppcepitis
So p yng emolumentu et sufficie
De primo q vsi sut eca p'ty dpt
Justicia et thaurus habet. eth q a
quae papia no e abscodenda si li
beral quicadis qr e thauro iustitia
i. mip deficiens sit psiciens
nd quito magis quicat. tanto ma
gis crescet et augmentat. et ro iustitia
est qr no e bautz i aliqo. qui si
quiunt augeli i eod bea scelera.
Sit ipsa sunt. et ad byng. et doctor
de ysto thauro ctiag libial comu
tacoe lo pulchre dlans i quiticlam
dato li vbi narrabis. qo frouc
pb. i. p tria pris vituosa sub di
cat nunuuelly dpc / d. s. dapsos
froungis. plurit otia dona zophie
ho alias largi opes. q. sepe potenter
depat aios. et maiestate honores
includat / minuunt leges et iura re
tardat. Et potius donat thaurus
mete eos. dimitas di. quas q'
sed acquirit. ult. no egit. yimo se
mel ditatus. si hudat amare vag
amor. posso nobilis / yris. vtilis. /
vtilior largitio. fructu hndaus. sz
e caza poli. cela thaurus in mundis
ora q doctos ditat. q p'ga largos
/ aut amat / possessores. et dedignat ava
ros / clausa perit. diffusa redit / nusp
pub ca fiat / labi. et multas vires
acquirit eundo

\+ includat minuunt q leges et iura retardant

no ictas de paiet opos rubigo. ut ignis deuorit / a' suppri- unis ... . ingit naufragiu / . tollit ... / depauperat hostes in ytl cu vsibz dux dram int thesaurz diuicias et pias / qr thesaurz d- uicias opebudit vorac dyspe- tos . dettat ad diuicias ru- nos . et retardat iustaz legum et statutos . Thesaurz at intell q' e thesaurz sapie . Et si q cig amor e rectg . dn appeten ... possz no biliss dn ... vriles i by ui uendo / largico utilior i docedo fructz ... i pmiu pcipiedo / Et ... pondria ... Deipso eadz loquit' Aug' p° de doc- ina c ... iuuitans hoies ad do cendu libalit' . ea q a deo ois ro- cepta sut pic / . qr si doce tenebant plura ... / no e iniq ... ne dac dispuat ... . ad eaq data sut . ... impedit / ... uos q dando ... dn ... et no da' . no dn ... quomo ... e . omo at ... e . aut ille . q' ... / . od ... dabit' et ... - bit dabi' ... po ... bengt . vte ... co ... accepit / Et ... dicat ibidz b aug' duas figas pulchras de duobz ... . q ... fet paupibz q' cu ... ut ab eo ... ... festu fet quinq' milibz hoium de quinq' panibz et duobz piscibz ... saturat ... co- ... fragtor ... xiiij c. ... festu fet iiij° milibz hoium de septe panibz et piscibz paucis / qui saturati ... septe sporte . plenie fragmentz ... ... miraculose hystorijs alludens b aug' ibidz de pte ille quinq et ille septe pa- nes fuerut . augmi incepaunt dati hoibz ... / ... ... cophinos et sportas repleraut . cophinos et sportas saciaus tot milibz hoiu . imple- uerut / ... ille panis dn fragmet' ... Et b aug' qui doctrina libalit' impti' do- nado ... de dono dei recepit multiplicat' et augent' i docte sa- pia ... iusti thesaurz ...

Nonus q' sut docti q' parcut ... vbo dei i eccia dicit e / q' alig' parcut de quinq' panibz alig' de septe panibz ... quinq' paruit simp ... fortes i fide et deuotoe . ... leng. ... i ... caritate ... pascut p' pdicando . ... cordia fidelium ... et ... thm lo Apl- Cor 14 ... ecca ... quinq' vba ... loq' ut alios instruam qui ... ... vba sut / quid faciend' ... quid cauendu . quid timendu . ... et quid appetendu / quid fa- ... / quid faciend' ... pcepta . quid cauendu ... capitalia / quid timendu ... et quid appetendu ... gaudia / Alij at ... q' parcut ... de septe panibz ... ... subtiles doctores ... instructi et infortunij ... qui e scriptus intus et foris . et signatz septe sigillis Apoc 7° ... e libalit ... ... qr iusti thesaurz ... dispenst' ... emolumetu et pussiy ... emolumetu ... fiat ... diuine dei . h' at fiat ... sapie / vnd infra i ista ... quo qui ... thesauro sapie ... faciedo . q° ad seipsos et docedo q° ad alios . ... pt diuine dei / vnd ... fecit et docuit ... vocabit' i regno celoz . Et Joh. 17 . vos aute ... si feritz q' pcipio vobis / ... duplia bona sut ... ... aute apud dnm ... duplic dona . qr vz ... doctores debent libalit' duplic / vnd Eccl 33 . vide qr no m solo la- boraui . si oibz inqrentibz ... ... Est i' nonz q' tria ... hoiu sapiencia thesauro sapie no ... sut q' dca ... sapie ... sapie ... sapie ... cu sapiciay q' eaz a deo acceperut . si ... ... no opponut . et

et hec vita ista fiat quiete / et hec peccator sit ille servus maligno et pigro qui accepto talento fodit in terra et abscondit pecuniam domini sui Matth 25 / Et post multum tempus venit dominus servorum illorum et posuit rationem cum eis. Et accedens qui unum talentum acceperat ait domine scio quia homo durus es metis ubi non seminasti et congregas ubi non sparsisti et timens abii et abscondi talentum tuum in terra: ecce habes quod tuum est. De isto loquitur Crisostomus super Matth 19 opere imperfecto dicens. Hunc non dato quo imperfecto ... metit ubi non seminavit. Quis enim homo est vel tam crudelis vel iudeorum qui non possit spiritualibus sensibus adornavit cui non dedit sensum boni et mali. et cui non dedit posse fugere malum. et applicare bonum si velit. Ad intellectum enim huius loci considera quod sicut membra corporis ad opera corporalia. sic non est cui mens ab ipso data potentie discernendi intelligentiam boni et mali. et adoperari opus bonum facit quicumque voluerit secundum Crisostomum. Et vult apponere dicere quod deus velle illum dicat in corde suo quam secundum ... ad facultatem sibi vitam ... a deo et non opponat alienam ... Vide ergo quidam qui se terra abscondunt talentum quia vocati a spiritu sancto ... disciplinis scholia ... occupationem terrenam ... sub deliciis et ... ria carnis ... de ... cum ... Matth 6 Et sic vult ... aliis et non ... bonus. dixit ergo ... quod melior illo sit abstinens Matth ... Sapientia abscondita et thesaurus invisus quae utilitas utrique ... quidam sapientes. et ... scilicet ubi ... morib. ... et dato quod ... vita ... per ... opus ... aliis quod apes cum fecerint magna copia mellis in favis prius sugunt de illo melle et se reficiunt de copia. et postea sic non faciunt. mel in cellis et de favis sicut avarus ... magna copia mellis ... de dulcedine ... mel ... mellis ... quod nisi fecerit mel suum corrumperetur / quia sua in displicentia et pena ... et de favis sicut avarus id est de spiritualibus ... cum ... ergo ... pro argento ... cum tu pro anima meditabaris ... operabaris ... meditabaris ... non operabaris / quia sine fructu et utilitate boni operis ... quia ... ad ... ad aliena. Eccli ... Balbus ... conversio ... balbucientes ... cum ... statim ... fugit ... Gregorius ... metallum ... eloquentia. statim ... argentum et non est ... appositio ... doctrina ... ad ... sicut de ... fuit ... doctrina ... vitate ... cum argento ... claritas et ... Exodi 31 ... doctrina ad faciendum opus in auro et argento et ... tabulati ... ecce instructa

gre iustitia q opam stat i auro
devoc templas et i argento so
ngre conparac et i ere sonor
pdicac. Tercio sut quida sapientes
sapie abusores. et hij sut ob hoc
instructi q scias sua applicant
ad nocendu. tolaut scla. conant
uerdatis impugnat ut viu cla
xpo am ulti vir ubis ledit
aliq sua / omnes isti male utunt
thauro sapie. qsti et hij q ue
dacia pbat. et flos auctores alle
gant ad pstam ontaroj et ad
aliq p dictam diffamacos / Talis
si qrat ad aplo. 2. thesse. 1. / Nunq
leui te usq sed - a q cogito scdm
carne cogito. ut sit apud me e.
et no. Dico qfidunt q hij utunt
leui te carnalitate et falt. / no
sit scatt sed pros - q vos pugnet
hj illi sut thauri sapie sed vite
do. vite doctido. et vera defende
do et co pricipes sed sit dimiotte
da. qrt suppliut bona quedat
Mo eam deus dedit. Addicio
sciaj ut scla defendamg ut me
dacijs et fals allegatoibg. et doc
tris utanur. suffus e cum scia
i doctris et pbatoibg et allega
toibg / No cum exhaustilibus est.
qr dr q insita e thaurg omibg
Ei oibg tu ec et malis. Sed qminq
no stat de ute cotenti / i immediat
eis falt suffragia quo e dimabia /
qritas at magna e et fortior sa
lus et manet et inualescit in etn
ut qr Esdre 8 amagnt. qr et mali
utriq nibi qtequi vita bean
toralt Aug. Luta xpiana Drus
Qui est domus e hoc qui ult vita et cupit
dies bonos (Sicut psal. Prohibe
phibe ligua tua a malo. et
labia tua ne loquant dolu. Dnu
te a malo et fac bonu. Hoc
e hoc diligit deu et honat. q
mala negtur. q ut dri non uort
q labia no loqunt doluj. In
quo no nisi bonitas ec vidit
et puritas / Innocentia cum d quos
gre dat deo simplicitas d q fat
nos regnare cum xpo. Amo aute
deu ud nisi innocentes diligat
et sibi velat qre quietos testioibs
pluris declat q / qr i ps diu
innocentes et recti adheserut m
Et alibi. Custodi innocentiam
et vide equitate. qm sit reliquie
hoi pacifico / Quintu ad innoce
na qrtet seu qfirgt hoi et spe
ro fructu sphetie dd. Ecce
cam cu qvenit ad patriam. Et hij
propria sit indicari no timet. Ego
inq i innocentia mea ingressus
sucebat cum in plurio te iudiciu
ordu iudiciu. q innocentia
xpo qfirat / et i alio loco dr. Ego
dd qrt innocentia suscepisti. Eo
q tepit pro me innocentia. que
pter maliciam cum repulsat injustos
vo ut qfiden cora deo posse
mauiu e cum dr. Quito hec inno
centes cupio bicerit iustiam. no
qfidentur / ut cum deo dignius
at carius ec pt. qui ut innoce
cia tota observacoe tenet / licz
quis in alijs opibg devotus appa
reat. si tn no habent innoce
ciam. frustra sibi de sua devocioe
blandit. Et cum illa judeis sub
veteri lege degentibg. qui adhuc
inimicum licebat odire. observa
preceptu e innocentia / quid tc ne
age qnenit xpiano. q eos ini
micos tuos inbet amare / Sicut
cum innocens ponit. ut ini
potit ec malo. q ini micos p
cipit ec bono. Et tu forsitan et
xpianus odis. tu ut bonu aliqd
sit qredit. Et fratres proximos que
amare precepit inimicum. Et xpiano
te qre odis q nec nomi nec ve
ras testamenti precepta custodis. Qre
Cum cum ve innocens est / vitat
mendacia. no intendit errores
et falsitates. vitat insuper si vita
te loquitur cum pximo suo / quenit
opibg suis ec principes autem
dare / Sicut cum sit q i corde bono
et optimo audientes ubum dei. retinent
et fructum afferunt in paciencia. Luce
luce viij / licz eos mugigenti b.

et alii propter amicos dant et ceteros
vero fortassis optant. Sed nimis
eos dolore cogitatus inimicus
Augustinus super 10 Confessionum
ad deum vici miseria magis de pro
quidquid flores fatuit fiunt bona
fiunt mala. Sed vita esse volunt
ex(cep)to hii vivunt fiunt mali. Et quando
optant esse vitam. subdit quomodo
omnes vitam. nisi ille qui voluit esse
et nisi vitam ex auro et argento
ex pecunia ex domibus ex
populo. ex honore volatico
seculi. voluit esse vitam. Sed hoc omnes qui esse
volunt esse vitam. non possunt nisi
non potest quia vitam esse non possunt nisi
te optant meliores. qui prius fue-
runt. tales ad deteriora meliora
fieri non potest. Ergo omnia mala
facere non potest. Quia et quod temporis
hodie deteriora sunt. quod et ipsorum habitu facere non
sciunt sunt et eo ipso liberi facere non
possunt. Augustinus de trinitate
quid fuerit sed vultus. Ubi Augustinus
vultus putat me pro digni. quia
credo quod non video. Illi autem vitam
volunt esse in his quos videt. ille
vultus in potu in luxuria in
avaritia in rapinis in dealba-
tione lucri pretiis. Ego ad ani-
culo via duplicem. quamquam
ea quae sunt putata. timens propter
seculi. vel alicubi scriptum est
nisi in promissionibus dei. Et plus
dicit / ipse ait madurum et bi-
bendum. eras cum moriemur. Ego
ad dico ieiunemus. ploremus et oremus
eras moriemur / Ipse ait lata te-
neas via. Et ego in ultima
... Sed tu adiutor fortis. Et
addit Augustinus dominus deus adesto. dic
ipsi eum. Et via angusta. noli
deficere. Ego sum via. ego per
illam transivi. ego duco pervenire.
ego perduco ad me. Gloria
(in) multis videtur mirabilibus et pro-
digiis sunt. facit perceptos amici-
tie dei ipsi sunt qui faciunt et
amant doctrina ipsius propter nam
omnia gratia ac proprie. eos sunt
... reprobabilia pro incredulos
infideles amicitia dei obtinebit
... qua nisi ad morte in vita
... ... dei ... dedit

Mihi autem dedit deus dicere ex sententia
et praesumere digna horum quae mihi
dantur. quoniam ipse sapientiae dux est
et sapientium emendator. In manu
enim illius et nos et sermones nostri
et omnis sapientia et operum scientia disciplina.
... haec est ... quod ... responsio sequitur
ponit salomon gradus actus. purificationem
recognitionem. Secundo purificationem sapientiam
de posse ... Tertio attractionem sapientiam
extollere /
Primo ... ponit purificationem sapientiam
prudentiae. Secundo purificationem sapientiam deo et
Circa primum ponit gradus actus sapientiam
recognitionem. Et circa hoc duo facit. Primo re-
cognoscit deum esse sapientiae largitorem
et ... Secundo ostendit quomodo et equaliter
dedit sibi scientiam dei. inducitur et in ille
Secundo ibi: ipse enim dedit mihi ... Circa primum
duo facit. Primo recognoscit eum esse sa-
pientiae largitorem. Secundo facit eum ... quarto
omnium continuum gubernatorem in ...
manu enim illius. Dicit ergo primo recognoscit
Mihi autem dedit deus ex sententia dicere et praesumere
digna horum / quasi dicat: Sibi quidem autem ... erat
quam praedico et doceo sapientiam esse
communicandam. Et est causa: quia deus ipse da-
tor est sapientiae ... quod dat omnibus sa-
pientiam et scientiam. qui est quod ... ipsi ...
dare debet ... gratis accepistis gratis
date / et in regratiando dico: Mihi autem
dedit deus dicere ex sententia et praesumere digna
horum quae mihi dantur / ut est ista vox pu-
blici vel clamosi sed devote gratias agen-
tis. Augustinus super 10 Confessionum: Custodi animam
meam quoniam sanctus sum / Deo: Non est ista
superbia elati. sed confessio non ingrati
Sed gratias te cognosce et nihil ex te habere. ut
non superbus sis. ut ingratus de deo bo-
nus sis. quia sanctificasti me. quia accepi de
non quia habui. quia tu dedisti mihi non quia
ego merui. Et isto modo dicit salomon quod
mihi autem dedit deus dicere ex sententia. quasi
... sententia Iob 3 ... ... loqui et
quod ... testantur / vel dicere ex sententia
id est gratiose dicere. non fabulose. non
verbose quia Proverbiorum 10. ubi plurima
sunt verba ibi frequenter egestas. id est pau-
pertas et indigentia sapientiae. Et in ...

Gloria (margin, left)

ceteros solet habere pauca verba et se
recoperata scilicet Ideo sit velox ad
audiendum · tardus ad loquendum et tar-
dus ad iram Iac. primo/ quia inter
canes qui infide est magis latratus
in copinicio/ plus catellus magis la
trat quam magnus mastinus/ Item
contingit frequenter quod qui minus de sciencia
habent plura verba habent Et ideo nominatur quidam
eorum paralogium · nullum vero de hoc
commendabile et laudabile · Sed quidam plus
intro concipit quam sunt aliquid cum magis laborant
plantare possunt. · Cum phisici videtur Si magis
gerunt opera et locuntur super pauca
Unde Seneca Ita semper nimii pater
nec sequitur scienciam inmundus omnis Secundo re-
fluxio scilicet fluminis gratiarum · est sicut sine
fundo specialis gratiarum · Et sic plene
sapiencia/ fluit ad decordiale et depre
quam sine medio vos confortat · Et
cognovit · iter ad debitum dicitur deus et
prius/ · non subito · non repente sed
consolida deliberacione · sed prius latius
precedenti veritate investigant
Sicut mane in prima diffinita · quod sunt post
concipere · vocantur de re dubia · non debet
dari prima sentencia · ut habetur 2 · q · 3 · Gram
Ideo et premittere digne honor · qui in dant
prius · deus debet in principio in palys
ad dicendum ut docendum · digna honor
qui in dant · i · vita et concordia divine
inspiracionis · non habent fierci Et vita
nonc principalis magister omnia ipse vita
ardua sapiencia · opus ultra vires
agere principiis/ nota non optime tec
si ante palys suppositum dedit magis
deus premittere digne/ non quidem verbis
meis consensu sed in deo · tercio reddit/ qui
ipse · i · deus caput ducis est · et sapiencie
emendator · i · ipse est auctor sapiencie
et sapiencie emendator · i · augmentor
Unde recognoscit salomon deum
esse omnium gratiarum datorem gubernator
tore In manu enim illius et nos et
sermones nostri · quod dicitur in manu gubernatiua
illius est vita scilicet prima · vita eloquencia
vita theorica · speculativa/ et vita prac-
tica et operativa. In manu enim illius
nos sumus quibus ad nostram perfectionem

dicitur de daniel 7 Deum quod habet flatum
tuum in manu sua · ideo ergo vias tuas/
non glorificasti Item et dicitur de summa
in eius omnis sermones tuis Item
nos summus quantum ad eloquenciam ut
2 · cor 3 non sumus sufficientes cogitare ex nobis
cogitare aliquid tamquam ex nobis · Sed sufficientia
nostra ex deo est · Item et non potest dicere
dominus Ihesus nisi in spiritu sancto · Et omnes
sapiencia quantum ad suas speciales et
operum sue et disciplina · i · disciplina
sue quantum ad suas pericias/ Sed est
ergo gratiarum actio devota · propterquam salomon
a deo se recepisse sapienciam recognoscit
Et sicut omnia flumina oriuntur a
mari et ad mare finaliter revertuntur ·
Eccl · primo · ad locum unde exeunt
flumina revertuntur ut iterum fluant
Ita omnes gratie quas habemus a deo procedunt
pro largitore · et ad deum redire debent
per gratiarum actionem Unde Bernardus super Cant · sermone xiii
Origo fontium et fluminum omnium · est
mare · virtutum et sciencie dominus Ihesus Christus
Continencia carnis · cordis industria
voluntatis rectitudo/ Et prima scientia · Item
indicia · Item dispensatio · ex illo manat
Item qui pollet ingenio · Item quibus nitet
eloquio · Item qui moribus placet · In e-
iusdem · inde sapiencie sermo/ ad lo
cum unde exeunt revertuntur flumina gratiarum
ut iterum fluant. Similiter dicit
apostolus In omnibus gratias agentes/ quoniam
quinque tu ubique habere confidas
sapiencie · et dei sapiencie reputa te o.
Et quidem fluus aqua per stacionem recepit
computrescit et planet se gratiarum recepit
deturpat · ubi recursum non fuerit ultro
ut augeatur ingrato · Si et ergo accepit
a vita in principio et laudata Unde
hermes trismegistus libro primo de
vita deorum unum sic narrat/ quo
pro logica disputacionis diuinarum rerum
et finitur · ad aduespascet/ trime-
gistus · aphelopius · et tacius pa-
ucinque sunt ad terram · Sed tunc vo-
lebat deum adorare scilicet illo plus
Spectantes ergo sole occidente ad austrum
respicientes et postea dixerunt Et cum
sole oriente ad locum quod dicitur sub se
laus se convertebat ad orandum

ita sole occidente sr contribebat ad
austro sedm antiqua corp suppstico
et ideo Apuleius ad tacitu. q̄ roga
ret trimegistu q̄ dignaret amoue
thura et pigmenta ad pedes corp/ que
intuor trimegistus indignas ait
melius ē diuinari o asclepi/ sic eni
sacrificij tuus pie ē. Qm deu rogas
sacrificij tuus iude: nil eni degns
thus tetaq incede: nil eni degns
ei. q̄ ipse ē oia. et i eo se oia. s.
ei. q̄ ipse ē oia. sed
grās agentes adorem/ hoc eni sit si
grās agetes adorem. eā gra agitur deo
me incepones. ea gra agitur deo
a morbis ti hermes/ et dicit
a mortibus. sacerdotio
thus deo incede. esse sacrifi-
cio. Intelligitur s fiat sacrificio s.
ad cinatoe q̄ deus corporalibus odo
ribus delectetur. qd eo plus ē. Emude
rubedit q̄ sunt incensos sit grates
actos/ vnd sr deo refert gras ge
rulis/ gras tibi sume ex supanti-
nis/ tua eni gra tantu sig. su-
sime/ tua cognicoe gereri nome
uni tue cognicoe. et honandu nome vim.
sig tuu. et honandu nome vin-
q̄ solus deus ē benedictus religioe
patria. qm oibz pria pietate et reli
gione et amore. et quaque dul
cior efficacia ple dignar̄. donas
nos roe. sru. et intelli oia. Scipiut ut
te quesitam. roe ut te suspiciis ulc
te quesitam. roe ut te
suspicionibus indagem. cognitoe ut te
cognoscentes gaudeam at nunc
cognoscentes gaudeam ac nunc
tuo salutari. qo te nobis ondisti
tuo gaudeam. q̄ nos i corpore sitos
eternitati consecrare os dignatus/ sic
ē eni gra sola glificatio. cognitoem a
ē eni gra sola gloficatio. cognitoe ma
iestatis tue/ cognouimus te o lumen
maximum solo intellectu sensibile intel
ligimus te. o vita vita. vita huma
ligimus te. o vita via. vita huma-
oim secunda generatoe. cognouimus te to-
tius nature generatoe plenissime
ag nac generatoe perpetua plenissime
cognoscimus te eterna perpetuatoe sic hora
eam ista adorantes te bonitate volutas
tue. sic tuis deprecamur ut nos seruare
tue. hoc tuu deprecamur ut nos seruare
dignaris perseuerantes i amore cog-
dignaris perseuerantes i amore cog-
nitoes tue et nunqz ab hoc gñe vite
separari/ manus dicitur iesus ad sepa-
rari/ manus dicitur ierut ad soci
thomā adhuc qz liā dt In ma de
thomā adhuc qz liā dt in ma de
ras/ q̄ manus diuine gubernatoes
sunt/ q̄ manus diuine gubernatoes
ē qua sunt quinqz digitos sz si pol-
ē qua sunt quinqz digitos sz sa pol-
licem. indicē. mediu. medicu
licem. indicē. mediu. medicu
et auricularem. pollex ē potestas
pmouendi. index perspicacitas dis-
cernendi.

medius. benignitas differendi. medi-
cus. pietas miserendi/ et auri
cularis. facultas expandendi.
pmo ergo pollex ipsius manus diuine
ē potestas puniendi. dr eni pollex
sedm Isi. 7. 2. ethimo. c. 1. eo q̄ int
ceteros digitos polleat virtute et
potestate/ huius at pollicis tanta ē
potestas. q̄ cu ipsus aduenit puniendi
di nq potest eu euadere. vnd Job. x.
nemo ē q̄ de manu tua possit erue-
re. et apls hebr. x. horrendu
ē incidere i manus dei viuetis
et Job. 13. manu tua longe fac
a me. et formido tua no me
terreat. Secundus digitus ē index/ eo q̄
illo indicam et ondam et ē no-
tatus. Index manus dei. perspicaci-
tas discernendi. isto digito oia de
monstrabit iudex et aperte tam bona
qm mala indicabit iudicio. vnd dr
2 corinth. 6 manu dispositio do. nec
vincens et neqz desinens effugiat
Jterum qz oms nos manifestari oz ante
tribunal xpi. ut referat unusquisqz
siue bona siue mala put gessit
i corpe. 2. corin. 7. Tercius digitus
ē ceteris longior dicitur. et dr medius
vnd iste digitus i manu dei ē benig-
nitas. ondens differendi. qui nos
expectat ut ad miam reuertamur
vnd gen. 8. a. salus nra i manu tua
dne. et in ps. 108. fiat manus tua
ut saluet me/ et sed isto digito
extento super plano nec pollex
nec index sunt id planum totiger
ita quam diu digitus benignitas ad nos
extenditur. nil nobis nocere possunt
potestas puniendi. et perspicacitas dis
cernendi. Quartus digitus manus diuine est
medicus. est at medius manus
diuine. pietas miserendi/ in isto
digito sinistre manus prisca solebat
vetustas anulos portare. Cuius causam
reddit Macrobius tercio li. Satur
naliu. Inuenta sunt ab egiptiis
eo. vz q̄ sedm anathomie peritos
vena quedam a corde nata. usqz ad
illum digitum perueniret et ad verticem illius
digiti copulatur. ideo ordinatum
fuit apud antiquos q̄ ille tamqz corona
anulo cingeretur/

Iste est digitus duplicatus secundum [illegible]
computum digitale qui est nota perfectionis
et ideo ille digitus merito debuit co-
nari. Gregorius / apud nos mecum
digitos dei pictos mirandi sed
a nobis tenui / quia misericordia in
super sapit dulcius quam quidem pictos
a vobis cordis vero enodavit / per que
digitum est utique et paucis in nobis. Iste
computat (Iob 21) [illegible] dum ne re-
plicat quia ipse vivat et videt pro-
plebs quia ipse manus eius sanabat infir-
mitatis et manus eius [illegible]
tribulacionibus liberavit te / et in [illegible]
non tanget te malus [illegible] digitus
et [illegible] et vocatur auricularis quia
ad digitum in manu dei facultas
est exaudiendi preces nostras. Unde ps.
aperis tu manum tuam et imples
omne animal benedictione. Additio
ipse enim tribuit intellectum et sapiam
ipse in intellectum et vera
sapientia prestans primis / et
dona recognovit se solum recipere a
deo et auctor dicendi et docendi
sanctum et de Ecclesiastici 15 dedit deus
et dicit et sententiam / nemo enim auctor
docendi sibi sed usurpat et nisi sibi a
superiori detur collatione temeritate se
intromittat / quia hic collatorum tangit qui
dominus sibi dedit dicere et docere et sua
enim apostolus inquit Ro. 10 / quomodo predica-
bunt nisi mittantur / Ex [illegible] enim de-
bent nisi mittantur / ex eo quod enim de-
quia pedes evangelizantium pacem et predicantium
bona [illegible] Unde apostolus 2 Corinthios
non est ipsa ipsa Unde apostolus 2 Corinthi
suus se hic auctor docendi dicebat
Signa apostolatus mei facta sunt super
vos in quo me designat et apostolum dei
id est operacio signis et prodigiis et
virtutibus id est quae vidistis meae doctrinae
est facta super vos per me deo datae pro-
virtutes et mala signorum quae moram mala
et prodigiorum id est maiorum mea locutio et in v-
irtutibus scilicet curantem aspiciente similiter et agi-
tatis in hiis predicatoribus [illegible] virtutibus
et in hiis [illegible] mea locutio opere ma-
nifestare corporalium non sit utique qui virtutibus
quod non est quod vult dicere.
[illegible] sequitur plebi fidelium et ydoneus.
manifestare ducatas mittere aliquem
requirit ordinarii loca illius
prelati ut per ordinarii loca illius
pro predicatorum fratrum / [illegible] requiritur missio
et licencia superioris per [illegible]
[illegible] dicit / Iste qui multa operarii
aut pauci

Commissa rogate dominum messis ut mit-
tat operarios in messem suam id est pre-
dicatores ad predicandum / Unde apostolus [illegible]
dicavit nec se depredicatores ingere
debet ipsa tamen te nisi eos [illegible]
nisi [illegible] autem predicare debeo
appropinquavit regnum celorum. Dicitis est
[illegible] signum [illegible] curate.
mortuos suscitate / tamen [illegible] et spira
lue forent [illegible] / Unde (Ro. 8)
per eius [illegible] nec missos usque quod
[illegible] id est [illegible] quod
contuebatur in columbam certam accepit
columbam [illegible] contuebatur in virgam
[illegible] Iohannes baptista qui prius missus (Ioh. 1.)
signum protulit Ego vox clamantis
in deserto dirigite viam domini [illegible]
facite se dei [illegible] Et est in actibus
apostolorum 10 / quo mittebantur ei [illegible]
[illegible] opportunum erat ad predicandum
[illegible] [illegible] opus
[illegible] et de bono opere [illegible]
bonum est et de bono opere non opere
non lapidamus quem / Dicitur quod [illegible] predicatio
opus bonum [illegible] sit. Et hoc non sufficit
ut quis pro libito suo operetur quod et
opus bonum vocatur si non ordinate
sit [illegible] cum quod a deo facta sunt or-
dinata sunt Ro. xiii. ordinate enim
dicta sunt [illegible] fieri
preceptum est apostolo predicare. Sed enim fieri
[illegible] et persona ydonea et
in loco et tempore et persona ydonea [illegible] (act. x)
in via eorum ne abierit et in omni
tale familiaritatem ne [illegible]
[illegible] ad oves que perierunt domus
[illegible] nec fiet [illegible]
ipse / et preceptum est eis ne [illegible]
[illegible] corporale [illegible] accepistis
[illegible] ita quod fiat predicatio ad
gratis date. Ita quod fiat predicatio ad
honorem dei ob proximorum salutem / Et
nisi [illegible] ad [illegible]
[illegible] ibi [illegible] donec [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] oportuit primum [illegible]
[illegible] foras [illegible] iudei dicto
predicamus [illegible]
verbo rebellabant quia est [illegible]
[illegible] dominus Ihesus dedit eis licen-
ciam [illegible] et precepit ut [illegible]
ad gentes et ad predicandum / Unde dixit
[illegible] ultimo / euntes docete omnes
gentes baptizantes eos in nomine patris
[illegible] et [illegible] ultimo / Et [illegible]
in actibus apostolorum 13 / dixerunt apostoli
iudeis / vobis oportebat loqui primum
verbum dei sed quia indignos vos iudicastis
vite eterne ecce convertimur ad gentes
[illegible] [illegible] quo ordinate [illegible] et tempore
et per quem sit ministro predicandi

Tertium xo apostolus in celum raptus
nec se propter dicatione inter nullatenus
doceret per spiritum s. auctoritatem [illegible] dixit
eum [illegible] [illegible] in simul te docet
indignum videtur ex alto lucerne
[illegible] obiurgat in opponente [illegible]
[illegible] de omnibus dyaconibus [illegible] [illegible]
i mundum universum predicate omni creature
[illegible] et [illegible] quia verba non
[illegible] verba dicitur et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] ab ipsis [illegible] i [illegible] [illegible] auctoritate
creator et constitutione [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] predicatores [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] et [illegible] dicti
nos et [illegible] [illegible] dyaco
nos et presbiteros obligaret predicare
in universo orbe quod nisi predicaret
[illegible] in periculo dampnacionis [illegible]
absurdum dicere. eum [illegible] [illegible]
est impossibile eo quod non [illegible] ydiota
[illegible] quod eum illis [illegible] [illegible]
[illegible] ignoravit [illegible] quod obli
[illegible] ad predicandum [illegible]. [illegible]
gatum ad impossibile [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] religiosum dyaconum [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
cepto [illegible] obligari predicare in uni
so orbe [illegible] pt dici [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in universum [illegible] et tota [illegible]
dini et toti [illegible] et toti [illegible]
predicatorum. non sacerdotibus singulis
illius ordinis [illegible] illius ordinis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut apostoli tempore
[illegible] orbe predicare [illegible] quibus [illegible]
tria predicavit. [illegible] quoque [illegible]
[illegible] non [illegible] in universo orbe [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
i mundum [illegible] in mundum [illegible]
[illegible] sacerdotes et dyaconi non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mortis
ad [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] verba dei. [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] et ubi vellet [illegible]
predicare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] vellet predicare [illegible]
[illegible] [illegible] loco vellet [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i agro alterius ubi [illegible] velle.

[illegible] sacerdos [illegible] dyaconus
possit [illegible] [illegible] ordinatum [illegible]
[illegible] [illegible] predicatore [illegible]
ad tempus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad predicandum i universo orbe [illegible]
[illegible] [illegible] magis est obediendum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad illa [illegible] predicatores
paulus et barnabas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] loqui verbum i asya [illegible]
[illegible] temptarent ire bytiniam non
permisit eos spiritus [illegible] [illegible] [illegible]
apostolus [illegible] [illegible] quod verbum dei non
est alligatum [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
et [illegible] impedito [illegible] [illegible] [illegible]
apostolus non [illegible] [illegible] licenciam
sacerdotibus a dyaconis [illegible]
et [illegible] vellent predicarent [illegible]
[illegible] impedito [illegible] ut [illegible] predicare
[illegible] [illegible] ad [illegible] verbum dei [illegible]
vinculato. ad [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
potest predicari [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vulnerabitur
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
hasta et clipeus [illegible] [illegible] [illegible]
dei non [illegible] alligatum [illegible] predicatores
[illegible] [illegible] fidei supplicia subeant,
[illegible] [illegible] [illegible] quos volunt [illegible]
ad [illegible] [illegible] verba non [illegible] unde
[illegible] apostolus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vincula [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] alligatum [illegible] [illegible] hasta
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] supplicia [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] sagittas [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] verba loquendo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non predicantibus [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] predicatores catholici [illegible] [illegible]
[illegible] verbum dei libere predicare [illegible]
[illegible] [illegible] fit in [illegible]. [illegible]
alligacionem verbi dei. [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] tollere [illegible] [illegible]
[illegible] demonia non [illegible]
[illegible] loqui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut nos docet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] predicare [illegible] [illegible]
[illegible] dracones [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] babilon [illegible] [illegible] [illegible] ut
[illegible] valeat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] audire
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ferant
[illegible] [illegible] [illegible] a quibus nos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] biblie [illegible] correcte

Ipse enim dedit mihi horum que sunt scien-
tiam veram. ut sciam dispositionem orbis
terrarum et virtutes elementorum. initium
et consummationem et medietatem temporum. vi-
cissitudinum permutationes. et consummationes
temporum. morum mutationes. et divisiones
temporum. anni cursus et stellarum dispositiones
naturas animalium et iras bestiarum. vim
ventorum et cogitationes hominum. differentias arborum
et virgultorum et virtutes radicum. et quecumque
sunt absconsa et improvisa didici. omnium
enim artifex docuit me sapientia.

Postquam Salomon regratiatus est deo generaliter
[?] de sapientia sibi data hic etiam
regratiatur specialiter et inducit consuetudo [?]
enumerationes diversarum scientiarum et ita hec
duo facit. nam primo enumerat quarum scientiam habuerat [?]
secundo qualiter ad eas pervenerit ibi omnium
enim artifex. circa primum duo facit. nam
primo recognoscit se habere scientiam solidam. secundo
se habere multiplicem ibi ut sciam. circa
primum dicit ipse enim deus dedit mihi libe-
re [?] horum que sunt scientiam veram id est omnium crea-
turarum veram et non fallacem scientiam. nec
acquisitam notoria, quemadmodum iactant
se habere falsi experimentatores nigromantici
alchimici et per artem notoriam
ad doctrinam demonum glorian[tes] se instruc-
tos et conductos se esse [?] necroman-
tici [?] prestigiatores divinatores
sompniatores phitonici palmistrici
geomantici. incantatores et magici
quorum scientia non est vera sed falsa immo nulla
quam perpetue [?] dotem vitat apostolus ad
thimotheum 6. O thimothee depositum custo-
di id est fidem, devitans prophanas vocum
novitates et oppositiones falsi nominis
scientie glo. id est que falso nomine dicitur scien-
tia qualem plurium [?] scientiam. Et Salomon sibi
datam fuisse scientiam veram. et ipse re-
cognoscit se esse solidatum [?] consequent-
er se esse multiplicem cum dicit.
ut sciam dispositionem orbis terrarum id est distinc-
tiones climatum et diversitatem locorum habi-
tabilium et non habitabilium in terra secundum
distantiam a polis mundi et propin-

quitatem et elongationem a torrida zo-
na. virtutes elementorum id est temperamen-
ta corporum naturalium. tam secundum
locum quam secundum qualitates. initium et
consummationem et medietatem temporum id est
principium mundi et tempus eius [?] et finem mundi
cum salte [?] in generali fuit et futurum
morum mutationes id est diversas consue-
tudines et leges humanas secundum diver-
sitatem status temporis et conversationis [?]
et completiones [?] divisiones temporum id est di-
stinctas revolutiones planetarum
vicissitudinum permutationes id est aeris
et terre varias transmutationes. quibus
veraciter [?] et succedere [?] et communiter dis-
ponuntur ut ver. ut estas
ut autumpnus. ut hyemps. et
consummationes temporum id est quomodo unumquodque
corporis incipit et terminatur secundum singu-
lum planetarum in diversa signa in
zodiaco. anni cursus et stel-
larum dispositiones id est computationes motuum
solis et lune et figuras et ymagi-
nes omnium stellarum fixarum in
spera octava. naturas animalium quantum
ad generationem [?] et iras bestiarum quantum
ad utilitatem et domesticationem humanam
vim ventorum id est duodecim differentias ven-
torum quatuor principalium et octo colla-
teralium secundum Ysidorum. 13. ethimologiarum. et
cogitationes hominum id est ymaginationes et
affectus ad quas homines secundum natu-
ram inclinantur secundum dispositionem et complexionem
corporum celestium. differentias virgultorum
vel arborum quantum ad plantationem
insitiones vel transplantationes fructi-
ficationem de quibus Virgilius libro Geor-
gicorum et Palladius de agricultura.
et radicum virtutes scilicet que calida que
frigida. que purgativa [?]. que consolativa [?]. que
nociva secundum varietates sanitatum
et infirmitatum. Et non solum ista immo
quecumque sunt absconsa et improvisa
cognoscit [?] aliis hominibus occulta didici
non per inventionem sed per revelationem [?]

que procedit omnium rerum artifex do-
cuit me sapientia / sapientia vz increa-
ata que est Christus de quo Apostolus 1 cor. 1
nos autem predicamus Christum crucifixum
iudeis quidem scandalum, gentibus autem
stulticiam, ipsis autem vocatis iudeis
atque grecis Christum dei virtutem et
dei sapientiam. Quomodo ergo quod dicit-
ur alia que de sapientia salomonis dicun-
tur vz quod sciuit spacium de tempore cursum et
Dubium de dispositionibus stellarum. Dubitatur utrum
de hijs possit esse scientia. Et utrum nos
quia scripta habetur maxime forte posset esse
motibus solis et lune. Est de illis
non posse haberi scientia ergo nec de aliis cursibus
nam si aliqua scientia esset de eis motibus
solis. vz quod esset illa in qua omnis
philosophi concordant. vz quod sol foret in
continuo motu diurnali circa terram
et quod sol mouetur motu firmamenti
ab oriente in occidentem et quod sol
numquam eclipsatur in oppositione solis
et lune. Est ymaginabile esse falsa quod
tamen scriptura exprimit.
1 Primum vz quod sol
non mouetur tociens patet Josue 10.
nam sol stetit in medio celi et non
festinauit occumbere in spacio vnius
diei et non fuit ante et postea tam
longa dies. obediente deo voci ho-
minis. patet secundum per Isaias xxxviii.
2 vbi legitur quod cum Ezechias rex iude
contigisset egrotaret et per fletum et
preces fuerit multum meruisset impetrauit dies
addi suos. quindecim annos quod dicitur quod ipse deberet
tercia ascendere in templum domini tamen
rursus Ezechias non signum petiuit
ut certificaretur de sanitate futura et
dixit ad eum Ysaias vis ut ascen-
dat umbra in horologio achas
x lineis aut totidem gradibus re-
uertatur et rursus quod sol per x lineas
achas in horologio achaz et posita est
umbra gnomonis in horolo-
gio achas sicut fuerat de mane
sole oriente in oriente / hoc autem fieri non
potuit si sol continue moueretur
motu firmamenti ab oriente in
occidentem sed per [illegible] in quo est figura

Tercium vz quod sol possit eclipsari luna exi-
stente in oppositione ad solem patet Mathei xxvii et
Luce 23 vbi scribitur quod tenebre facte
sunt in vniuersa terra vsque ad horam nonam
et obscuratus est sol. Tunc vz passionis xpi
Est constat quod tunc luna fuit in opposita
regione ad solem / nam xpus passus est luna
quintadecima et sol fuit in nouo duani-
ecciam et luna in nouo gradu libre in
meridie illius forte post tempus ergo vz statis
illius quod est de eclipsi ad oppositionem est luna et
omnes astronomi. Ad quod dicendum quod de
ob. motibus stellarum posset scientia non quidem
dominatrica vel determinata secundum qualita-
tem quod que mouebunt. Si determinata qua-
tenus que nata sunt moueri secundum dictas alias
ymaginationes non disponat. Sed eum deus
secundum Augustinum fecit dictis rebus creatis motus
et operationes indidit. vt tamen pro libito
voluntatis sue operaretur vel obmittat
sed sui preeminencialiter et principaliter
ideo quod quod ignis natus est comburere
Colligitur tamen alij quod ignis quibusdam
pueris appropiatus non nocuit et
tamen alios qui magis distabat accendit
sicut patet danielis 3. Item quamuis sciamus quod
res sunt nate agere et quandoque frequenter
eueniunt / quia hoc vocamus naturale quod sic
vt frequenter contingit. quamuis tamen res non
sic agant necessario, cum quod hoc est in ma-
nu dei quod quamuis tamen est vniuersis / quod ista tria
miracula maxima quamuis numquam in corporibus
celestibus contigerunt adducit dyonisius
in quadam epistola sua ad policarpum
que est quarta decima epistolarum dyonisij
vbi ergo euidencia. in textu epistole sue
explanabo / sequitur exponit frater albertus
qui omnes libros dyonisij exposuit
satis clare / Secundum est ergo quod in alia
epistola vndecima facit de eis mencionem
vz dyonisio policarpo. et appol-
lophanem fuit ad policarpum discipulus
beati Johannis euangeliste posita eius eruditio
tibi satis. Appollophanes fuit quidam
philosophus qui fuerat magister beati dyonisij in
philosophia. Iste cum viuificaretur a policarpo.
et inuitaretur ad fidem xpi reprehendit
beatum dyonisium. Albertus respondit quod
philosophia quam ergo didicerat contra philosophos
vtitur

q̄ inuētōd ut aliquid uti aliq° con
ces aquis illud accepit. Et io vocat
dyonisium liberatorem patrie metaphorice
qr vn respondit grecos di beco phisico
aquis in phisicam didicerat sed astris
et scientiis in grecis. Sed quo sic frequenter re
spondet policarpo dicens phisice / Po
licarpus capta opportunitate ma-
deuit dyonisio q sibi aliq resp-
ret quare deus appolliphanes ad
fide eth posset. Quia ipsis prius dispo-
phine q clarius in astronomia inst-
alios habebat / Hac ratione occasione scribit
dyonisius ad pollicarpum illa epistola
oudes q appolliphanes abutebatur
· eo q ratam ad cultum dei
pia phisica inuenerit pertinge. Ad tamen in
uia notitia et astronomia pia maiore
debuit preuenisse. Etiam sit Et ordo
motuum celestium corporum sit regularis
et certus. Et ille ordo ab aliquo mutatur
constat q ic sit mutans fore deus
ordo motuum corporum celestium.
Et ordo mutatus sed cognouit appol-
sunt alii liphanes nouit ergo dictum est. debuit
concludere q tam illius mutatio fuit causa
contra cotinue et reges totum celum
eclipsis relucet y dolis. talis deus
et quoniam celorum hic rex probauit
fore colendus ... ro per solis statione
dyonisius reb... ... contra e ... tepore. Et
ropie x deq° ar ... contra ... in tempore. Et
ideo dicitur q sol stetit immotus cum
orbibus superioribus et inferioribus secundum
unam opinionem / Et solus sol stetit aliis
motis orbibus secundum aliam turpis. secundum
aliud opinio. Hec tamen est ... sole stetisse.
Quod non potuit fieri nisi per opposita deo
infiniti virtute diuina. Et hoc probatur per
astrolabium solis in horologio achas
aspicione solis in horologio achas
sed ar ... e in roe ... quodamque dies
artificiales fuit fere triplicatus dies
cum artificiales sunt xij horas / et tres dies
cum artificiales tres dies fuit 32 horas
36 horas / ergo ic dies fuit 32 horas
et ... fuit triplicatus ad alium diem
artificiale ... excepto ... et horis que sunt
astrologio signa et lineauit xij hore
ita fuerit lineate xij hore in horolo-
gio achas. Scita in ... tamen ... adire
grey descendat sol per y lineas / Itaque
non distat a nocte nisi per 2 horas

Sol ergo regredit per dictas y lineas
statim ascendit per easdem. Ergo tunc con-
plauit xxxvj horas et ad hunc restabant
du luce ulte usque ad noc-
tem. Ergo ia dies fuit 32 horas. Et
io dicit dyonisius q dies ic triplicatus
fuit. Etiam fuit tantum miraculum q co-
fuit. Et ... in ... Babiloniis q fuerit
liberi in ... et ... stellas et mo-
dulgantes ... considerare stellas et mo-
tum celestium / Et hoc miraculum subito
tunc celestium / et hoc miraculum ...
cit eos regem ... pro ...
et eos regi ... pro ...
cuida ... dico ... Et
de integro sacerdotes prope notates
dictum illa fecerunt annuatim festum tri
dierum illa fecerunt annuatim festum tri
plicate solis / et dicebantur triplicati
uni sacerdotes / vz. q festum triplicati
solis ... colore / Itaque ergo signa
solis ... locabat fere vz. ... una
si non fuerit lecta a ... vz. ... una
regione ut ... sed quod totum
do debuerit monisse appolliphane
ad colendum illud deum q. Sed mirandam
creauit. Et q appolliphanes ista
posset fore q ... negare / quod
sacerdotum propter dicere testatum videtur / Ideo
scribit dyonisius policarpo / q si ista
duo mirabilia negauit contigisse
redicat ... ad memoriam tenuit vz. de
eclipsi quod contigit tempore passionis / Secundum
scilicet dyonisius q illud non potest negare quia
nos ambo sumus stetit in eliopoli ci-
uitate egypti ... videlicet lunam
inopinate et ... supponentem
se soli. Cum non esset tempus coniunctionis eius
cum sole. Cum non esset tempus coniunctionis eius
de ... fore q quidem eclipsis fuit
mirabilis miraculosa. Ideo quia eclipsis
solis non fit nisi in coniunctione solis
et lune / coniuncto ad e ... q luna
velocius motu quam sol. Etiam attingit
solem ... et q luna accedens ad
solem ... per circulum interceptum inter
solem et lunam et occidentem qualitatem
naturalis fit coniunctio. Sunc fit eclipsis
nos ... et non venit
luna ab occidente usque solem. Sed apte oriente
... coniuncte. Nam cum ex oriental
dyametri solis primo eclipsabatur et quantum tota
contra dyametro solis q fuit eclipsis dyametri
ulteris etiam redijt versus orientem / Itaque
primo illuminabatur pars dyametri occidental
q ultra fuit eclipsata. Quod fuit contra
contra nam eclipsis / quia in naturali eclipsi
pars occidentalis primo eclipsatur et primo illuminatur
Etiam fuit mirabilis quia luna ... tempus
infra sex horas compleuit motum

Secundum quidem dicere

qr mit nona et vesperas fere
187 gradus init (qd secus est qr fuit
i oppoc et eo scit qe fuerit mi
sole et lunam 180 gradus q sit me
dietas celi) / non fuit eclipsis per
oppoz pnone horas ita qr luna
i illius none horis tipicaltu
qz 5 dus ult locum ue oppoc
qz accidere. reddit ergo per 187
usque occidente. recedendo et accedendo et
gradus et ascendendo et recedendo sit
et infra sex horas init motu
sex quidem dico (certo) miracle
sa fuit ita sit probat ptolomeus
tam i oppoc qum in quincto luna
e in augmento / oppicut ergo qr
omnis circuli lune in eodem spacio
temporis accedit ad sole cum luna
cetera luna recedit. qd e contra
eterm luna recedit. qd e contra
nam (qr omnis lune est mo motu
contra lune sedis in tertium theorica
planetarum (certo) latitudo lune
fuit tanta. qr luna no fuit infra
gradus eclipsis dato qr ei fuisset
soli coniuncta [addicio]
Salomon mit certa hec gradus agit
datori suas in eo qr ad tatum fuit
illuminatus qr ratio rerum et corporis
sedes cognouit / et dicit qr artifex
omnium docuit eum (d)e sua cum a
domino deo est qum dator omnium gratia
libus ergo est sua est bona nouas
cum clau (c)o omnium artifex doctrina
qui fuit hic proprie ponit in
actio ca sapiam / ista hac pro
artifex omnium quia proposito pone
ut per artifex i. magister omnium. s.
deus est spiritus sanctus et docuit me
sapiens. i. inspirauit me sapiam
sapiens. omnium rerum / Alii dicunt
per cognicionem omnium rerum (ce)rti
i sapia creato et similiter certi
i sapia dei seu filius
rerum omnium. s. sapia dei seu filius
docuit me sapiam scilicet cognicionem
rerum (a)d cognicionem bene viuendi mo-
raliter / ita e hoc magis necessaria
salutis adepcione (c)erti ceditur
libri veteris et noui testamenti
q alios quando neue de scriptura
sacra scriptura tantum sed duos
partes pri libri noui testamenti

et vetus prius legem veterem et legem no-
uam (e)t lex nouam a ligando eo qr
obligat eos ad sui observanciam
(S)ed dicit vetus et noua ligant
na lex vetus ligat per modum timo-
ris noua per modum amoris / Unde dicitur
(a)ugustinus breuis dicit legis et cum timor
et amor (D)icitur ad testamentum qd testis
mentis qr tam i veteri qum i noua
mentis qr ta voluntas
perhibet testimonium dicit voluntas
Unde et id ps (d)e testimonium dicit
tionum dicitur fidele sapiam prestans
paruulis / Unde et id (c)imbarium est
turabis et ille testimonium dabo domine Johannes
sponit ad vetus testamentum et nouum
in canone biblie / Et tria primo vide
sunt prius editores qui per exper perfecte
vetus testamentum. unde Johannes primo de
lex per moysen data e gratia et veritas
s. comita per Christum et in sta ut deple
intendit eius omnibus accepimus
gratiam pro gratia. i. pro cita noua (S)ecundo
omne prius quia quia vetus testamentum
noue prius suit (u)mbra noui / i. corpus nouam
fuit umbra noui. i. corpus nouam b.
cogebat illos i figura signum cum
precedit illud cuius est signum sed vetus
lex pondera noue (T)ercio tempore
misterium in vera natura quarum misterium
precedit perfectum / lex ad vetus sed noue vii
sz misteria / unde ad hebreos vii nichil vij
ad perfectum adducit lex i prouidiam ro
hanc i sapiam amplexatam quam etiam e
vetera ducens in vera liberam causa
(E)st enim in illa spiritus intelligencie sanctus
nic. senis multis. subtilis disertus. mobilis
tilis modestus. disertus. incoloris
incoinquinatus. certus suauis. amans
bonum acutum. qi nil vetat benefaciens
humanus. benignus stabilis securus. omnem
habens virtutem. omnia prospiciens. et qui
capit omnes spiritus intelligibiles mun-
dos et subtiles / ibi e quita robur
ta hinc signa proprio salomon proponit grauem
actione sapiam recognitam tam in
speciali qum in generali / In hac parte sub-
iungit quandam recommendacionem sapiam
expollentem et dicat qr sapia superius
e ad ostendendum plenus totam noticiam re
creatam in ultima parte premisit lectione nouis
q. h. to sapia ita assetur filio.

Sed tamen utrumque quidem novum testamentum
pertractando continuet / licet autem vetus lex veram sapientiam que est cultus dei
inspiratione hic dicatur iusto ut ad hebr. vii lex neminem ad perfectum
perduxit. disponebat tamen ad perfectionem que fit per legem novam et
tamen / amborum testamentorum sapientia declarat ortum progressum et statum
salutis christo ad ephe. 3 deus dat vobis secundum divicias glorie sue
virtute corroborari per spiritum eius in interiori homine. habitare ipsum christum per fidem in
cordibus vestris. in caritate radicati et fundati. ut possitis comprehendere cum omnibus
sanctis que sit latitudo longitudo sublimitas et profundum. scire etiam supereminentem
scientie caritatem christi. ut impleamini in omnem plenitudinem dei. sic ergo supereminen-
tibus apostolus aperit sapientie ortum progressum et statum sicut quinque
sacre scripture que est sapientia vera. attenditur secundum influentiam beatissime trinitatis ortum
progressum autem secundum condescensionem humane capacitatis / Statum vero sive fructum
secundum superabundantiam supereffluentis felicitatis. Ortus namque sapientie non est secundum
humanam investigationem sed per divinam revelationem que fluit a patre luminum a quo
per filium eius christum manavit in nos spiritus sanctus. et per spiritum sanctum di-
videntem et distribuentem dona sua singulis prout vult datur fides.
et per fidem habitat christus in cordibus nostris. hec est notitia ihesu christi a qua ori-
ginaliter manat et fluit firmitas et intelligentia totius sacre scripture
que sapientia vera / Unde impossibile est quod aliquis in eam ingrediatur
nisi prius fidem habeat christi infusam tamquam totius scripture lucernam et ianuam
mentum. et fundamentum est enim fides omnium supernaturalium illuminationum quamdiu peregrina-
mur a domino. fundatum stabiliens. et lucerna dirigens et ianua
introducens. secundum cuius mensuram. necesse est etiam mensurari
sapientiam nobis divinitus datam sicut ne quis sapiat plus quam oportet
sed ad sobrietatem

mediante ergo hac fide datur nobis noticia sacre scripture secundum influen-
ciam beate trinitatis sicut innuit apostolus. Ut det vobis secundum divicias
glorie sue virtute corroborari per spiritum eius in interiori homine christum habitare per fi-
dem in cordibus vestris. Progressus autem sacre scripture non est coartatus secundum leges
racionatorum diffinicionum et divisionum iuxta morem aliarum scienciarum et
non est coartatus ad partem universitatis sed procedit cum secundum lumen supernaturale pre-
dat ad dandum hoc viatori noticiam rerum sufficientem secundum quod expedit ad
salutem. partim per plana verba. partim per mistica describit totius universi
continentiam latitudo enim mundi decursum longitudo vero excellentiam
salvandorum Sublimitas miseriam dampnandorum profunditas vero non
solum ipsius universi verum etiam ordinis continet iudicii divini Et sic
describit totum universum quantum expedit noticiam huius describi ad salutem
Status vero ~~[illegible]~~ sive fructus sacre scripture non est quicumque. sed ple-
nitudo felicitatis eterne nam hec est scriptura in qua sunt verba vite que
sunt scripta non solum ut credamus verum etiam ut vitam possideamus
eternam in qua videbimus amabimus et universaliter nostra desideria
implebuntur quibus impletis vere sciemus supereminentem scientie cari-
tatem ut dicit apostolus. Hoc ergo fine hac intentione sacra scriptura perscru-
tanda est et audienda ut verum fructum in ipsa sacre scripture
inveniamus. scilicet cognitionem Ihesu Christi quod est vita eterna Joh. 17
qui cum patre et spiritu sancto vivit et regnat per infinita secula.
Amen

h' lra p'. ad
lectionem 98

pd pri pom^a et amor spiritui sco. Iste
ty tig sapia. ita cum sit q^o no relatie
pd pz po puerb di 20 c 10 Et io quius
filig dicat sapia genita pt modu p
cedendi a pre q^z gignit a prima nco
nia p modu ubi et intellctus pd pz A
deciuit xxiiij metaphisice etc spus sco pd
sapie dr / tu q^z a sapia pre et a sapia
filio pcedit. ba. q^z sapias ipe de nate co
lentibg efficit et tat viri timetis deu
pd dr oti 17 Impleuit illu spu sa
pie et intellctus / eloquens ergo de sapia q
e dei saloy dr pc. Est eni illa i. sapia
q e diuina scientia. Spus intelligencie et
eiusmodi lo^di. accipiendo scientiam p^o eo qd
e ad idem. Nunc ipa e. ergo i id Si sapia
e spus intellctus. et ergo sapia est
sufficiens ad dandam gratiam eloquentie
Cor 12 diuisiones dat maifeste spus
cuiuslibet alij quide p spm da sermo sa
pie alij sermo scie scdm eunde spm
Et infra Hec at oia opat unus atqz ide
spus diuidens singulis put vult
Intendit ergo saloy q^d no e attribuenda
humano studio ul ingenio sapia in
cogita. si spui sco q^e sapia incata
cogita. iste spus sit expertus ad tandem
sapiam i cognoscet Probat cum dicitur
a xx. in tu dicentibg Ipo dr spus i. oia
q sca sit sapientis / spus eni i lato
idem e q ayos i gco / agyos eni
dr ab a q e sine et gyos i. tra. q
sine tra spus eni intellic ergo p spus
pbato q^z eos quos sapiat. puris
tat ab amore trenorum et transfert
et coniungit ad amorem celestium Et
io. quia fuit missus no i spe aque
vel aeris q clemta i diuis pbus
cel acris q clemta i diuis pbus
suspensa tra colliguntur. si i spe ignis
q i nichil corporibus celestibus coniungitur
pd dr po metheo / iste prius Insignium
q illas qb inuadit amore. facit
ut amore terrena parui pendit et adeo
nato terrena parui pendat et adeo
lem ascendit. et io vocat spus sapien
tie pe ... pd dr multiplex Constantem
multip oia dona q spirat Mat xi. req
escat sup eum spus domini. spus sapie
et intellctus. spus consilij et fortitudinis.

spus scie et pietatis et replebit eu
spus timoris domini et io dr unicus
for. et eius effectu. quia nos unicus deo
pe fide et caritate et etc q p uide Itm
ad collo x. solliciti seruare unitatem
spus i uinculo pacis Et io dr Subtilis
q^z sos uiros fat subtiles i diligendo
docendo et faciendo / quia sos suos
exornat Vnd ezechl 16 Indui te
subtilibg et ornaui te ornamento.
Et io dr modestus quia sit nos mo
destos fat. gal 5. fructus at spus e
caritas. gaudium / et pax. Et infra
modestia continentia et castitas
Et io dr disertus q. disertos facit
de balbucientibg et infantibus
quemadmodu die pentecostes fecit aplos
qui ante pena corporis et eiusdem
qui ante pna conspez et esse inde
spus sco missum fuerunt valde ru
des. Et at ad hic vocat ad religio
nes pueros et indoctos. de quibus
Postq consecu^ fat pdicatores disertos.
Vnde ps x Sapia aperuit os
mutorum et linguas infantium fat
disertas / et e disertg ide q eloquens
disertas / et e disertus ide q eloquens
dr. Disserere et sermone uniu. i. sapie
ntis generatur i spato Et ista dissertatio
loquitur Aug li. scdo de ui. et ari.
Quinc ane apertis q valde e pricolo
sa eloquentia si no comitetur sapie
Et dr pc. valde eni sunt noxia
prauia diserta hominibus. nisi crediti
e sa et disserta sint et ut uidetur vera esse
Et io tulius i plogo rhetorice dr A sa
pia eni eloquentia multum tunc tribg
pfuit sta eloquentia sine sapia. eo
sunt plurimu nocuisse. Et Seneca
epla 3. de q eloquentia ut e nimis
concupienda. ut nimis appetenda
no inqt grat cistri medicum loque
re. si sit ita contingit ut te uide qui
te. si si ita ... ut te uide qui
sanat. pt coposito de hijs q sana
cunda sit disserat. no tn contule
cunda sit disserat. no tn contule
ager. q incideret i medicum disertum
hic eni e tale. quale si gubernator
nauis imperitus sit et formosus / eo
tenenda tn no distribuendo loquendi
si e sapie concedenda. Vnd ide Se
neca epl. ar. li 2° reprobat multum
celeritatem et festinationem loquendi Celeri
tas inqt loquendi. ut i pua pte et

ut satis decora plice q pone qui
ba nec prec. ut pedetentim p
cede / mor gr. qo ores tuo impe
dimento ait. p fera tuo malo.
qp pfluat Ecclesiastici quemadmo sa
pienti viro incessus modestus co
venit. ita oro pressa no audax
prima prius q ent tarde loquendo
te qui proprio q Ecc Scdo spus
pus dr mobilis. i. movens fans
prompte et obedient / quibus istis im-
mobilis e necio sup ps 2 plures
spos spus. s. fct aplos mo los
qr i omnem terra exivit sonus eorum
xxxi dr ventos celorum movebunt
et Job xxv dr popu vos ut cur
et fructu afferatis et fruct vestr
maneat Rom cogito vivum c satis
mole Si ad mortificat sit statim
psint exigerat ita p dni vos vita gre
diprint. monet. docuit p salute
proximi promada prv 6. discute se
stina suscita amicum tuu Octo
dr iniquinatis et hic eum tam
forte qm effect / honesta cum
pa no inhitat loca turpia et
immunda. ut spus spus viros
turpes. gulosos libidinosos et
to dr Aplus cavit ocia / qui inue
cos receptacula munda et tri
buit eis carismatu dona Ro-
no Nono dr itus. eu incostatos et
inebriatos et dispatos prov c. 2.
tio. i. Octo cu credidi certe
sio qr potens e depositu meu
servare i illu die Decio dr qui
pravis Pro xxij o qui bos et pra
orbis nis e. dne spus tuus i nobis
Suavis cum et mittes fat quos
inhitare digna. no incapaces
no amatos. no turbidos vel
impetuosos Rom famuli me-
lentes dnis. Facile repiunt
i. mors i morpus dnos. et loqui fuie
ros aliq. pt hunc educati pgin
e qr frument alicm nobili ro
Est dnu facere famuli. specialiter
qz uigro dupla. insiste festinu
inchoanna regni
Est dnu preb famulis. specialiter qz uigro
dupla. iniustrat regnu inchoata regni

Ergo puancos fieri adi. regnum e q
pus dr famulia spus sto prov c. 2.
cor 6 i maribus exhibeam nosmet
ipos sicut dei ministros Ecclesiastici in i praui
loquamur tecum spus sto / Undecimo dr dulcis
bonum actum fat eum bonos aggra
de depfectu alieno. et sic eum pnui
dos. q de bonis alienis tristant
Caritas vo gaudet de bono actu
letar Ro. v. caritas diffusa e i cor
dibus nris p spus s. q datus e nob Duo
decio dr e talis. q nil vetat bene
facere imo hortat benfaceo ali cum
negligentes et accidiosos prov 3 noli
prohibere facere bnfi eu q pt. Esthr e cont
malos consiliarios. q duor suos baly
impediunt a bono proposito qui intendunt
i elemosyna. et opa pietatis quibus ad
opa vanitatis Tredecio dr humanus
tu qr hoies diligit prov 8 delicie
mee esse cu filiis hoium. tu qr
hoies humanos fat no austeros.
no belvinos ut bestiales prov
sapie xij docuisti at plm tuu p ta
lia opa. qm oportet iustum esse et huma
Quartodecio dr qui benignus. qd bene
ignitus qui bene ignitos efficit qz
dispont prov de sap. i. benignus e eu
spus sapie. et ad ephe 2 nolite
contristare spm s. dei i quo signati estis
Ecclesiastici Nota at inuicem benigni
misericordes. donantes invicem sicut et
deus i xpo donavit nob. Quindecio
dr e stabilis. na stabiles nos fat
de stabiles / et i bono proposito ut ob
perseverantes i bono proposito. ut qr
stat qr spus mobilis dicebatur qr
replevit orbem terrarum Spus q implevit
oia. mobilis pt et stabilis dicat
Spo ai q ubiqz. ubique obviam
venit. et reperio ubi no credit in
venit et spo vo spus ubiqz e. et
sequit et stabilis pt et mobilis q
Trabaym Sedo fat eos pfici i bo
no de virtute i virtute. et io mobiles
dr / stat eo eos i bono perseverare et
io stabilis dr uni i cor xv Itaqz
fres mei dilectissimi stabiles estote
et i mobiles habundantes i ope dni
Sedecio dr qui securus. na secu
ros nos fat K proprie q e ara opti
tans futuri beatitudinis. ut in certo
gratie et meritis pdebitis / Creditor
qui h pignus suspensus a debitore

ferunt est de rno. Dicit ad nos nolo
eos seruos de futura littere datio
bus spiritus sancti quod loco pignoris fide
cipitur. Credentes signati estis spiritu pro
missionis qui est pignus hereditatis nostre.
Decimo spiritus sanctus dicitur omnium bonorum dator quia est
patri et filio coequalis et consubstantialis.
Job 33. Spiritus dei fecit me et spiracu
lum omnipotentis uiuificauit me. Decimo
octauo dicitur omnia perficiens. Unde quia spiritus sanctus
omnia scrutatur. Ideo / capitulo 2 dicit tu quia spiritus sanctus
fatetur quod per ipsum omnia perficiuntur. Unde de perfectis
dat cautelam. De perfectibus autem dicitur
spiritus prudencia. Unde Ad Cor. 2.
Decimo nono spiritualis homo iudicat omnia. Decimono
no spiritualis homo iudicat omnia spiritus intellectus
dicitur. Quia capit omnis spiritus intelli
gere fecit omnia. Ideo spiritus sanctus intellectum
quis homo intelligit. quodque necessarium est ad
39 salutem. Unde eccli. 39. Si enim dominus
magnus voluerit spiritu intelligencie re
plebit illum. i. si deus voluit quod deus
magnus dominus est. Spiritu intelligencie replebit
illum. Vicesimo dicitur mundo ut
illum sic instruit. Vicesimo dicitur mundus. ut
mira splendore cum est super omnia. quia illuminat
omnem hominem venientem in hunc mundum. et
in mundo est. Et mundus fuit per eum
inhabitare dignatur. Unde Ps. Cantate dominum
qui in medio Dei. et spiritu recto inno
ua in uisceribus meis. Spiritum rectum
omnis cum recta linea. super rectam lineam
stans. duo utrobique anguli. a recto
statos. a duobus rectis equales sunt
linea est sanctus spiritus. Unde dicitur spiritum rectum
innoua in me. Item alia recta linea
est mens per omnia sua causa a di
solutio hic inueni quod fecit deus hominem
rectum. s. statum uicesimo 2 spiritus sanctus
deponit super istam rectam lineam. i. cum
recto duo anguli. i. ro et uoluntas
sunt formata recta per innocenciam. Unde
Ps. innocentes et recti adheserunt
mihi. al. sunt equales duobus rectis
primus status cum peccat. ergo post
lis statum innocencie. Tercio licet
ro et uoluntas per peccatum non sint
recte fortiter per innocenciam. secundum tamen rectum
equaliter per primum de qua mitteretur
Ezech. 2. uii. Ergo enim rectus est corrigitur
uiam suam. Vicesimo quarto dicitur recte
plicat. Et dicitur quod est subtilis. Unde sub
tilis per sudam penetrando et diffun

lia declarando. Unde Joh. 14. Pa
raclitus autem spiritus sanctus quem mittet
pater in nomine meo ille vos docebit
omnia. et suggeret vobis omnia quecumque
dixero vobis. Vicesimo quinto spiritus sanctus dicitur
spiritus intelligencie et est nobis ita
multiplicatum necessarius dignum est considera
ri specialiter et circa cultum dei huius di
bus uacare anguli ultimi per edidig
magis adhuc adiaci | Addicio
Ideo quod spiritus sanctus dicitur in diuinis tercia
persona. Unde spiritus sanctus secundum b. Bonaventuram
in scripto super 1o. Dist. 10. q. 3. ar. 2.
dupliciter nomine sortitur. Uno modo a spiritua
litate qua distinguitur contra corporalitatem
seu materialitatem et per nomine absolutum
et conuenit toti trinitati. Unde Joh. 4.
Deus spiritus est. Secundo modo dicitur spiritus
a spiratione et hic dupliciter. Uno modo actiue
et conuenit patri et filio in diuinis. qui
spirant spiritum sanctum. Alio modo dicitur a spiratione
passiue et conuenit soli tercie persone
qui procedit a patre et filio per modum
amoris et uoluntatis. Quarto quod hoc
nomen spiritus additur hoc nomen adiun
ctus sanctus. b. Thomas. Unde. p. 1. dist. 10. q.
xv. et de diuinis nominibus. Sanctitas
est ab omni immundicia libera et perfecta
et immaculata mundicia. Et ideo conuenit
potestas specialiter adiungitur. Quia quod a
materialiter separatus est. Et propter per spiritua
litatem designatur separacio a materia.
et separatio a malis et sordibus.
et sic ei impositum est per proprietas
vocabulorum. Unde uero in trinitate tercia persona
obtinet hoc nomen spiritus sanctus. Cum
ad agendum uite eterne opera neces
saria necessaria est nobis spiritus sancti gratia
Tercio huius patet et hoc. Unde merita
ad premium debet esse proportio opus
ad unum quodlibet. Quod sit proporcionale. non
quod proporcio debet ad premium eternum
Et ad hoc ut mereamur illud. oportet quod
spiritus sanctus faciat aliquam proportionem
huius operibus temporalis ad premium eternum
per gratie bonitatem. Unde hoc nos facimus
non possumus ex nobis per fide et
quod nobis tanquam ex nobis nihil possumus agere
nec cogitare. Ergo hec proportio sit uocabulum
nisi per spiritus gratiam est infusa
in cordibus electorum

Secunda ratio quia etiam concedit oratio
posse utiliter orare, quia non solum
concedit facultatem sed etiam compassionem
1 cor. 2 quod oculus non vidit nec
auris audivit nec in cor hominis ascendit
quod ergo est bonum homo sine gratia [illegible]
non potest comprehendere nec desiderare multo
fortius ut possit facere opus aliquod quo
possit ad merendo attingere salutem
ergo necesse est habere spiritum sanctum gratiam
supportantis. Unde dicit apostolus
2 cor. 3. Non sumus sufficientes
cogitare aliquid ex nobis quasi ex nobis
sed sufficientia nostra ex deo est. Quinto
sed ex sufficientia nostra concluditur esse salu-
tem, quia adultus concluditur esse salu-
tem quia non habet spiritum sanctum gratiam
non est [illegible] opera meritoria
et salvatur sed alia opera meritoria
non fiunt sine spiritu sancto gratia
Expositio. Ideo dicitur quod vita
eterna magis datur ex gratia quam propter
opera meritoria, ideo quia opera sunt
meritoria per spiritum sanctum gratiam operantis.
Unde dicit apostolus: gratia
in nobis vita eterna. Ergo quamvis
ante dei vita eterna [illegible] quam
ter [illegible] et [illegible] ex pure [illegible]
bus [illegible] spiritus sanctus gratia
possit facere opera vite eterne merito-
ria. Dicit. Non sit an amor [illegible]
dico dignus sit [illegible] sit utrum gratiam
sancti spiritus habeat vel non et quis nec
sit an moriatur et hoc pati est [illegible]
sit an [illegible] ex presentia spiritus sancti gratia homo sit
spiritualis. Et quo cognoscit an homo sit
vere spiritualis. Dicendum quod dicendo de isto est
difficilis ex ante adducta quia requirit
an amore [illegible] quod aliquis [illegible]
[illegible] fallitur. Et tamen concedit aliquod
[illegible] ad [illegible] ex [illegible]
[illegible] sit tam cito et tantum fugit locum
[illegible] ubi ledi possit in [illegible] sed ubi offendi-
tur [illegible] corpus, eo quod quanto dignior
est spiritus corpore tanto magis tamen debet
[illegible] quam corpus a lepore. Secundo
[illegible] spiritualis sicut est oratio [illegible]
tatio. [illegible] a divino officio [illegible]
[illegible] et confortat [illegible] sed corporalis
cibus corpus. Tertio si tam [illegible]
neglexit [illegible] cibi spiritualis sed cibi
corporalis. Et [illegible] delictus fuit [illegible]
[illegible] sed [illegible] carnales [illegible]
[illegible] carnales [illegible]

sollicitent ut in singulis [illegible] [illegible]
[illegible] corporis [illegible] quam
in [illegible] in hyeme [illegible]
et ita et spiritualis homo sollicitus est
qua gratia indiget in adversitate et qua
in [illegible] et prosperitate. Qua indiget
ad amicos et qua ad inimicos et quo
se habeat solus cum deo et quomodo inter homines
[illegible] quibus est et laudabiles [illegible]
[illegible] aliqui [illegible] bona operi-
[illegible] divitiis operibus, eo quod licet
aliqui largitate habeant gratiam [illegible]
[illegible] lubrica sit [illegible]
licet corpore sint casti sed avaritie [illegible]
[illegible] sunt cupidi. Alii gratiam lenitatis
[illegible] rancore [illegible] pusillanimes
[illegible] facili efficiuntur impatientes
eo quod [illegible] indulgent. Alii vero
et non cito indulgent. Alii vero
non recogitando iniurias cito re-
ignoscunt sed commoti [illegible] ad [illegible]
[illegible]. Alii corpus in abstinentia
affligunt sed superbia avaritia [illegible]
[illegible] et alia nephanda committunt.
[illegible] volentes in vita spirituali deo pla-
cere [illegible] nulla [illegible] [illegible]
[illegible] cognoscunt [illegible] defectum ut
[illegible] et non [illegible]
avaritia commoto [illegible]
malas delicias et
affectus quas in se quis [illegible]
[illegible] custodire in [illegible]
[illegible] magnus [illegible]
[illegible] eo quod [illegible]
[illegible] et cum deo [illegible]
[illegible] satisfecerit [illegible] et tremor [illegible]
[illegible] relabatur in [illegible]
[illegible] fragilitate [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] et induat [illegible]
[illegible] ut [illegible] ad [illegible] divinum [illegible]
ut [illegible] qualis persona et
[illegible] [illegible] [illegible]
alia [illegible] quod possit eos inducere ad
[illegible] ut ei [illegible] occasio [illegible]
[illegible] frequenter et continua
[illegible] donorum dei et [illegible]
recordatio [illegible] et [illegible] a deo
quod [illegible] et [illegible]
[illegible]. Et [illegible] continuus sit
in oratione et [illegible] et [illegible]
[illegible] malas
[illegible] affectus et voluptates
[illegible] erat [illegible]
[illegible] gratia spiritus sancti [illegible]
sola [illegible]

[illegible] ad [illegible] agitur
[illegible] ut [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Omnibus enim mobilibus mobilior
est sapientia attingit autem ubique
propter suam munditiam / vapor est enim vir-
tutis dei et emanatio quaedam clari-
tatis omnipotentis dei sincera et ideo nihil inqui-
natum in illam incurrit / posita com-
mendatione multiplici spiritus sancti et domi-
nationis hic recitat tria quibus sapientia
est sapientia [illegible] et [illegible]
[illegible] quae sapientia se [illegible] / quia primo co-
mendo autem sapientiam ex [illegible] / quia quantum [illegible]
mediat sapientiam [illegible] quantum in [illegible]
[illegible] secundo ex [illegible] quantum [illegible] in comparatione
ad alia [illegible] i. est autem [illegible]
solem et [illegible] duo facit nam primo
ex nobilitate / secundo [illegible] ex [illegible]
in respectu [illegible] est et [illegible] similia
[illegible] / circa primum duo facit primo [illegible]
sapientiam praedictis [illegible] secundo [illegible]
[illegible] vapor enim est / circa primum duo
[illegible] i. vapor enim est / circa primum duo
[illegible] sapientiae [illegible] videlicet
[illegible] celeritatem et [illegible]
quantum ad primum dicit sic omnibus enim mobi-
libus mobilior est sapientia / [illegible]
quod quanto agens est maioris virtutis in
quanto agens, tanto celerius producit effectum
agendo. tanto celerius producit effectum
in agendo virtutis infinitae agere potest in
non tempore quia ergo sapientia est donum spiritus
sancti et quod infinitae virtutis / [illegible]
moveri movere est virtutis infinitae /
ergo quod sapientia est mobilior / [illegible]
[illegible] in movendo [illegible] motum et
[illegible] quam [illegible] celeritatem secundo [illegible]
[illegible] et quantum ad [illegible]
attingit autem ubique propter suam munditiam
[illegible] per [illegible] disponit [illegible]
[illegible] sapientia [illegible] impleta
[illegible] sapientia [illegible] tamen [illegible]
[illegible] possunt [illegible] creatura cor-
[illegible] neque [illegible]
[illegible] quantumcumque sit modica valoris
[illegible] ut [illegible] infinita [illegible]
[illegible] et [illegible] Aug. [illegible]
et infinita dei bonitas [illegible] approbat
[illegible] faciat [illegible] potentia agentis
[illegible] sed ad id de quo
[illegible] fit. tanta est [illegible] potentia facientis
quanta [illegible] id de quo fit /
[illegible] ergo non invenit [illegible]
aliquid ex nihilo et [illegible]
[illegible] infinita / [illegible]
[illegible] potentia producens [illegible]
[illegible] de nihilo [illegible] infinita / [illegible]
[illegible] corpus [illegible]
[illegible] lineas [illegible] ad

angulos rectos / [illegible]
[illegible] infra
[illegible] et [illegible] infra
[illegible] posse describi. immo infi-
nita corpora infra [illegible]
nabilia et [illegible] infra [illegible]
figuras fore [illegible]
[illegible] infinitae. [illegible]
[illegible]. tam de magnitudinibus
quam de minimis. ergo videbitur [illegible]
[illegible] et in [illegible]
[illegible] obiective / infinita
[illegible] non potuit [illegible]
[illegible] infinitae
[illegible] invenietur
[illegible] sapientiam [illegible]
[illegible] videbitur [illegible]
[illegible] infinitae
[illegible] magna [illegible]
[illegible] admirabilis
[illegible] infinita
[illegible] infinitas
[illegible] immo [illegible]
[illegible]
[illegible] non
[illegible] infinite
[illegible] infinitae [illegible]
[illegible] infinitae [illegible]
[illegible]
[illegible] Aliter
infinitae [illegible] sapientiae [illegible]
[illegible] in omnibus rebus
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] attingit
[illegible] sapientia ubique [illegible]
[illegible] propter suam munditiam / [illegible]
[illegible] corpore [illegible]
[illegible] infinita obiective [illegible]
[illegible] infinitae [illegible] propter suam mun-
ditiam et [illegible]
[illegible] sapientiam [illegible]
[illegible] et [illegible] /
[illegible] figuratas
et [illegible] et dicit vapor enim est
[illegible] sa-
pientiam [illegible] / ponit
[illegible] sapientia co-
[illegible] nec [illegible]
[illegible] est vapor. emanatio. candor

preciosum et ymago. Vapor enim quedam
corpus subtile consurgens de terra vel
de aqua per calorem solis. Sap. vii° vo-
cacionem / [illegible] vapor
est humidus et consurgit de aqua / vel
elatus est siccus et consurgit de terra.
et conversus de hiis generantur omnes aeree
impressiones. aliqui sunt nubes plu-
vie · grandines nix et tonitrua.
ros et pruina et cetera multa alia.
Sapiencia est vapor virtutis dei i. subtilis
effluxio divine virtutis comparata. Invenitur
[illegible] [E]o dicit quia est emanacio claritatis
omnipotentis dei sincera i. claritas ema-
nans ab ipso deo / emanacio i.
scaturire sicut aqua ascendens de terra.
dicitur emanare. [S]incera dicitur quod sine con-
i. sine mollicie et flexibilitate. In-
nis constans et mundus / et ideo nil
inquinatum in illam incurrit. Ipse enim
dicitur sine claritate sicut sol quecumque
turpia loca illuminat. nec tamen inqui-
natur per contactum. [E]manacio quedam
de ipso fonte est. aliquid nobis emanat
omne genus graciarum. [E]st enim in fonte in-
venire emanante triplex proprietas: [illegible]
tuitas propria · suavitas saporosa ·
et communitas copiosa. [I]n fonte quidem
est perpetuitas propria / quia cum bonitate
vel corpore in venis in rivulo. totum
emanavit de fonte primo in fonte bonitas
divine essencie / et eciam quicquid delectabilitatis
vel bonitatis est in terra. totum emanat de
fonte quia est fons sapiencie verbum dei in excel-
sis. Eccli. i°. Ab isto fonte scilicet
[illegible] Jere. ii. [illegible] [illegible]
ad deum fonte vivo / [illegible] hausto
spectare. nisi circius attingat ad aquam
mori deperdat eius naturalem vitam
sicut plorat. Unde secundum dicitur glo. super
[illegible] [M]anducaverit deperdat cervus de-
cervus senio gravatus. Ex serpentibus
pilis atque cornibus · explorato ser-
pente. ipsum naribus haurit quo hau-
sto. veneno estuat unde fonte ad
bibendo ardenter deperdat. Aquo
si deficiat moritur et inde vitam
abbreviat. quo prolongasse putavit. Eo
[illegible] sic spiritus hauriat quod dyabo-
lus suggestionibus acquirit ac nocivas
delectaciones sibi incorporat per peccatum. Sed
per venenum estuat quod contracta

delectacione fecit te peccato perdat / te vo-
fonte vivo deperdat. In deo [illegible]
[illegible] sacro alis per sanctificacionem affectat
[E]i ad confugat quia per haustum spe-
i. per commissa peccata fonte gracie non
attingat. Deprimi penitus mortis
incurrit. [F]ons gracie de quo putei a-
quarum emanant. Est [I]n eius corpore
nulla relicta quod nulli putei fuerunt
Eccli. 1° [I]n diebus ipsius emanave-
runt putei aquarum. Et quasi mare adim-
pleti sunt supra modum. [D]e iste pu-
teis dicitur Isa. xii. Haurietis aquas
in gaudio de fontibus salvatoris. [E]o
est in fonte emanante suavitas sapo-
rosa. [D]ulcior enim aqua est in fonte
quam in rivulo / et ista dulcior est
delectacio ipsius quam in cetera quacumque.
[D]ulcedo eius fons est scilicet cordibus
tue de qua emanat. Sed dicitur Aug. i.
libro de spiritu et [illegible] / [N]am aqua trans-
per terram amaram et sulphuream sit
amara et calida. [S]i aqua
emanans de terra pura et sabulosa
sit dulcis et clara. [I]niquitas ut sit
fons sapiencie. emanavit de terra sancta
scilicet virgine maria benedicta. In qua
nulla auctoritatis vel lutose fetiditatis
erat / Unde nec aqua nostra in fonte qui
est per inventum. Unde Jac. iii. Dicitur
de foramine emanavit fons de eodem foramine ema-
nat dulcem et amaram aquam / So-
et hic ipse de ingratis hominibus. qui
delectamine contempto in ter-
renis voluptatibus dimergunt / Conti-
nuit Jere. 2. Dereliquerunt me fontem
aque vive. et foderunt sibi cisternas
dissipatas que continere aquas non va-
lent. [T]ercio in fonte invenitur emana-
te invenitur communitas copiosa.
est enim fons omnibus communis. pauperibus
divitibus et inimicis / [S]icut pro
iustis et peccatoribus. Unde Gen. 2. / [F]ons
ascendebat de terra irrigans universam super-
ficiem terre. Dubium est utrum deus
sit in qualibet creatura / Et videtur quod non
[illegible]. Et in qualibet creatura deus est
adorandus. eo quod in qualibet est com-
[illegible] et sit adorandus [illegible]
z. quia moyses adoravit deum in rubo
[illegible] [illegible] quia abraham adoravit
dominum in angelo / [S]i ipse adoravit

i cu[illegible]oo ul i ymagie intedeus
corpue adorac deu no pctat qo
deus eu st creat in lapide. Sed ad
intedat deu i qputq adorac eu
roe no pcat. Ad q ut c maioq pro
terie c deo attributa. Aj maioq
pot e q sit cosiurac re x abstra
sia qui x pucia sed de nobilit re
sic maiestats e. q ubiq regnat
i regno. ubi liq corpa no qsistat
Ad 2m e q effectus intatu depe
det a sus causs q sic ciro pua
no qsistut quot vehemet talit
et dependeat effectus sed pz de radio
et sole. Et q res sunt adeo depedz
et deq e ea intima qpti i e i eo
3 re creat pus. Ad 3m dd e q vn
trist dt q deq e ubiq sed si quo st
ubiq intellcu no capiq. Ad 4m
dd q deq no est creat adorady i
quoq pro signo si tq i ipo q q
aliqua res adq ordiata ut i
ca deq honore sed fiut rubq ar-
ca deq honore sed fiut rubq cir-
deus sue tobiurac. et ongelus ap
parens. Ad 5m no st docedi sim
2 plices ne sit i lapidiby et lignis
deu adorent. quot plue ad ydola-
triam (quis possit ho adorac deu
sue peco / q ti posset hre spem ma-
li. melius e a talibz adoracoibz
3 abstine. Ad 3m dd q maior pot
e rege x pnciam q x abstracia uni
ipsi. vnd ic q pt cc absens. indi
get monere et tussrecac frequet
qorq et e actq imperfectu / ut pz
ab absens ita xre rege sed pus

Addicio

Dj si quia utz deus
sit in dyalo / Isto sicud q qda st
noia q importat nam prut sit nac-
et de hys q ceq e q deus inpt cos sut
ad alia x que intelli in deformi los
ut dya lib. luxurioius. de quq no e
dd q deus inpt cos. nisi adda mgu
tu spus ut ho ul aliq tale / ne deq
pute ec auctor malicie. Vnd deq
e i ala fidcli sed spousq i thalamo.
rex i regno. tunc i castro. ut magi
in scolis fons i orto ul luxo in boue
bris me nec lodo / Distingo de sto me-
tore distinguitur vaie locoq inter
dcta magi / q ad locq e in q bonu
et solu sunu bonu e ut celu

ad e locq in q malu solu et sum-
me malu si infir prut defor-
mi tes claudit / no tq eo ypu sy
prut pss negat sumu malu si r-
im dr sumc malus prut malq
eo maq dup torquen et i includi
aliqs ad e locus in q solu malu
e vn ii no sunic ut purga-
torum. Ad vo e in q bonu et
malu si neutq sumc ut mudq
jnq sit suma bo gaudia et si-
me mala timeda et pitorib in-
timeda dya lq qo a sumo corrnit
et i ymo detrusq e. q resuandq
no cat hs vo a sumo no cecidit
et i medio collocatq e / ut gset
locus q ascedet x iusticia et dei
mian. vel descendet p culpam
est go sumq locq celu ubi e sola
leticia. et e infimq. s. infir ubi
e sola trista. et e medius. i. mudq
ubi e pdca sit gauda et timeda /
Sed absq hc q deq e q deus sit ubiq
potet creat et pucia. Adhuc tamq
mudq e in rebq na in celo e x
gliam. in scis x gram et maq in in
firo. ad x iusticiam q x porcsus suis
iusticiam e ut pena meruit sustineat
Dj. d. quare pmisit hoiem tempta
ri si no fuisset temptatq no cor-
ruisset et ad tata mala no pue-
nisset / Nouit si doctores quod de-
nisset / Notadu si doctores quod de-
bus de causis pmisit deq ho temptai
pa e ex pte dei / 2a ex pte tocius
vnius / et tcia ex e ex pte hois temp-
tati / pa e ex pte dei. q deq hois
libere fecit / vnd no debuit liber-
tate eius impedire ad sue fac
tonis fuisset contrius. ut hc obstat
q suuit eu capuq / q et tc psi
uit q de capu hoc multa bona cont
fictria / et q bonu et p desiratu. pe
us capus no impediret / sed pz de multis
q spus ex qtui peccando circa
tiat q tq p desiratu fuaut / tpas
qtuo puram ex qtue et i multis mi
bt creuerut sit maria magdalena et
Ca causa e ex pte vnius si / vnd ex
capu hois. mudq pulcrius orna-
et a duo deo occasioe hq e i multis
melioratu et hc no creat / vnd
tiq feceiat deq creaut de sco valde
bona / spassio eu x q e maxim
bonu no fuisset celebrata i uis

Tercia ratio est quia non videtur quod a deo creata
ponere peccatum. non tamen quia peccato sed deo
parcere. multas coronas est dignus
ut aureolam martirij docto
ratus et virginitatis. ad quod deus
non debuit hoc impedire a malis
eo quod potuit elicere bonum quam malis
quod tamen homines non possunt facere. et
ideo non sequitur quod homines similiter non facere de-
beant / secundum non est in omnibus imitandus
deus. quia licet deus non impedit hoc
deus. quia licet cum at quod caritate tenetur
quemquam a malo. hoc at quod caritate tenetur
quia ignorat si quod boni possit hoc ea
quia ignorat quid boni post hoc e-
veniat ergo non est deus in isto imi-
tandus / secundum hoc non est deum imitari
in potuiat / scilicet in districta iustitia
secundum non debent districte
sed in operibus nunc potentie ut mala
a nunc mortuos suscitare ut mala
facere ut districtam iustitiam exercere
vindictam sed quia mitissimus et humilis
corde / nam si vellemus vindictam ex-
tendere ut iudicium nimis durum non
esset ut iudicium equipollentia et conditiones ut
attingeremus equipollentia. et conditiones ut
forte divini unde ubi est addendum
sed cum peccate omnia agere nos docuit
et vita sua et hic sacre in ca.
incepit iudicium et sunt vita que non
secundum adam peccante deus
fecit iustitiam / secundum adam peccante deus
misericordie cum eo egit. dicit. ubi es.
misericordie q. d. vide in qua miseria es / et dicit
q. d. vide in qua iam es / et dicit
ubi de loco deliciarum / nam ibi quo-
ubi de loco deliciarum / nam ibi quo-
niam sui peccatum non cognovisse
ipsius sui peccatum non cognovissent
miseriam et penam non cognovissent. magis
et miserorum penitentibus abstinentie corpo-
ris in ingurgitatione dura-
latos corporis in ingurgitationis dura-
ut sua miseria agnoscentes peccata
ut suam miseriam agnoscentes peccata
deplorant et in futuro canonicos facit
igitur suadentur militibus principibus et
ut iniuriam deponat
sacros canones ut a mercatoribus
et mercatoribus ut a mercaturis
desistat luxuriosis ut se decoro lu-
dentibus non immisceat. luxuriosis
ut percepto pravam et certas animas
ut vivant et non nisi hoc abstinens
cuncta negaverit. timeat primo prepostat rui-
nam futuram et sit dolor posteriora
fiant peiora / nam metando omnia que
sunt ac nocina. adhuc nichilominus
restat grandis in ipso pugna con-
tra peccata et uncta sua ut penitentie vic-
penitentiam ut vita quam optat filii possideat
et cum omni est beatus. ff.

A.

Candor est cum lux eterne et speculum
sine macula dei maiestatis et
imago bonitatis illius] describitur sapientia
secundum duas sui pulchritudines / ut est
secundum hanc litteram eam describendo secundum
secundas tres alias / sed cum sapientia que
est donum dei pulchre venustatis magnum
non puto. similiter ut dicitur inquit
quod sapientia est candor lucis
eterne / lux autem est vitas uniones que con-
dere recipit eum res alias decorum
eminenciam inducit / vel potest dici vitas
manifesta sola. quantum ad ea que habent
uncte ab isto at candide doctores
in certa candidi denotantur. unde cantica
pulchriores sunt oculi eius vino et
dentes eius lacte candidiores doctores
qui est alios infor-
mare et placere eius. quia sicut officium
unde quidem detes et ceteri / quod secundum officium
magna dum dentes frangere et dividere. sic
et quidem alios frangere et dividere. sic
tenere et masticare ita officium est pla-
tere et masticare ita officium est pla-
torum et doctorum sacram scripturam frangere
et dividere. secundum quod subditorum necessitas
exigit et requirit unde cantica de sponso
sunt eius dentes tui sunt sicut greges ovium
tonsarum que ascenderunt de lavacro / glo-
dentes quia peccata roborant. scripturas attingit
sunt fortiores. quia est regimini eorum
apti. quia similitate prevalent et dentes
isti dentes sicut greges ovium post innocen-
tiam. tonsarum propter volutam paupertatem
terrena ab eis omnia superflua et quaque
superflua ab eis omnia superflua et quaque
necessaria auferunt. quia ascenderunt de la-
vacro / quia a baptismali regenera-
tione perficiunt totum. quod dentes debent
esse candidi dentes sunt lacte can-
didiores propter sapientie venustatem
sunt autem et de dentibus ista tria
primum est quod quando dentes sunt stupidi
curantur cum salsa sal aufert stu-
porem a dentibus / et hic dicitur a propheta
secundum est quod seruntur ra-
dices et distat dentes. non patitur lo-
quem sed ille qui habet dentes genuinos
et fortes propter hoc a propheta tertium
est quia dentes duriores et fortiores sunt
quam carnes. et tamen magis leduntur
quam carnes. sed
a frigido magis leditur caro quam dens.
ratio est quod dentes habent mul-
tos poros et minutos. et hic devot
cum albedo in ipsis ut poris minutis
cum madioris et valido sed quod dentes

nupsia
poribus

na nlla pdest ad salute sla pnia (nisi cum luxuriosus cessauit
ab omnibus contactibus luxuria inductiuis sed put coppulacionis im-
pudice volutacione sed eciam ab amplexando tactu osculo et vba
scurrilia q ad rem no ptz ut d apostolus ephe 5 et sic de aliis no
erit ne penitens talia cum et cogitacionis inordinate complacencias
sponis rom turpitudinis sicut sunt madianitarum q [illegible] scortis via
ponte fecerunt peccare filios isrl ut hic numeri 25 d eo ubi fforni
catus e filius isrl cum filiabus moab q vocauerunt eos ad
sacrificia sua q imforcat illius mali propheta balaam loqora sic
lucrab sit ora animis ut cogitacio et complacencia in delectacione omni-
modis et osculo et verborum scurrilitas consilio balaam .i. malignum
spiritus suggesta. q fecerunt fornicari filios isrl .i. populi electum dei
qi deducunt ad sacrificia sua .i. ad opus turpis copulacionis et cum pu[r]a
luxurie aquam nisi qis cauerit castus numquam erit.
penitentia non e abstinere a lucris ludorum cum q nulla
peccatum remittitur. sicut hugo antiquus doctor in scripto ~~4~~ sentenciarum
dicit ludus alee e et ludus qui lucris inmittitur
de ludo qui [illegible] prohibitus e secundum leges ne fiat in pecunia. preter
et talis ludus prohibitus sicut pila iaciendo vel currendo saliendo
luctando. fit cum causa virtutis .i. fortitudinis corporis ut in ante
cedente. et eo quod ponitur in conuiuio. reperitur causa per-
ut omnis. sic et alii. pro ludo inutili causa co-
mittitur ludo familie. ut ff de alea q in conuiuio eciam magnum
nectiorum faciendo ut ff d alea sicut raymundus [illegible] qui in talibus attendit
ad sit. pro pecunia vero lucrandi est cupitas q e radix
omnium malorum .i. ad thimo. 6 eciam ~~lucrandi~~ e uoluntas probandi [illegible] est
rapina [illegible] magna. nam cum via [illegible] lucra x
non plus nisi numquam ut in uno anno si in eadem die ut [illegible]

Et ait hugo antiquum

contra est multiplicia inordinata verba otiosa et vana dicitur blasphemia dicendo tempore multiplices periuriis q ad ludum se pertinent de corpore ne prava conveniant Preterea est scandalum bonorum Preterea corruptus prohibitus per matrem ecclesie nomen amissio temporis vel bonorum q in illo tempore fierent ad q tenent. ad hoc est hostiensis in summa et ut dicitur novit ar. Et addit adhuc alia specie peccati furto · male ciam · omne fere q committitur in capillis · homicidium · fraus et deceptio q q in maxime facit decipe. maxime evenit lude dolo loco Hinc dicit honos pulcer et bonus super omnia diis numerus de turpis et inhonesta vita Sed numquid potest repeti quod in alea dicitur dicunt quidam quod non sed pauperibus est eroganda talis pecunia ar. xiiij. q. v. non sane Et in hac opinione fuit placentinus et hugo ex causa turpido verbo opponi ut ubi mulier est ex dicto perpetuit in cau. turpido ob turpem causam l. iij et iiij Et ff. de arzo locuti sunt ff. de condic. ob turpe cau. in dote tibi ut quid turpe facias Et in contrario ob turpe causam. in dote tibi ut quid turpe facias in contracto alea ubi lex contractum prohibet. gravi e. ut c. de agri. et hoc hec quemadmodum Iste recitat hostiensis in summa. alij dicunt et est communis doctorum. q potest repeti ex l. ff. de alea l. j. ff. ibi etiam ti hostiensis et arzo Et raymundus ait potest distinguit ex ut aliquis voluntarius et compulsus hec et et si amisit non potest repetere Si ait lucratus est terr restitue saltem in iudicio ac solvit lusi invitus et attractus vi vel importunitate nimia et etiam si amisit potest repetere Et si vero est lucratus non tenetur ad restituendum sed pauperibus erogare Idem hostiensis doctor in summa q. 32 ar. d. Iste dicit de eo q in infirmis de eiusdem hic non noverat lusit. dum alium ad ludum non compulit Iste de hoc est et ratio infirmo vel iuvenco p precessit potest ex ratio saltem iudicio compellatur de eo ut hic i lex qui compulsus lusit repetere potest que pro

frigidiores quam essa / etiam frigidus
adueniens cito alterat et ledit dentes
caro autem h[illegible] poros latos in quibus plus
continet de calido. etiam nimius pati
a frigido quam a calido / p[ro]p[ter] [illegible]
celerit calidum. et ledit[ur] inde ista quod
efficitur velut ignis in igne [illegible] p[ro]
dentes e[st] plati et doctores in ecclesia sunt
dentes candidi in corpore ecclesie nuntio
infirmiores vero et delicatiores sunt
[illegible] colligit autem q[uod] isti dentes patiuntur
stupore quod euenit qui illos comedit fructus
acerbos et immaturos. et cum non
bene [illegible] et postea masticare [illegible]
sunt statim [illegible] alios igitur qui sunt [illegible]
ponere cibos alios [illegible] qui ecclesia occupat
doctores [illegible] nimis [illegible]
sunt ingenium nimis [illegible]
[illegible] et [illegible] disponendi [illegible]
[illegible] et fiat inepti
[illegible] stupore. [illegible] doctrine [illegible]
ad distinctum [illegible] et [illegible] amos [illegible]
[illegible] sub [illegible] et [illegible]
[illegible] vobis stupore [illegible]
urbibus [illegible] et indigentiam panum in
omnibus locis [illegible] stupore [illegible]
[illegible] facilit[er] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ecclesie [illegible] illi in ecclesia [illegible]
[illegible] dentes [illegible] pau
[illegible] q[uod] [illegible] rares dentes [illegible]
[illegible] doctores et platos [illegible] non
sunt ita longum in ita [illegible] in
[illegible] sunt illi ubi [illegible]
[illegible] q[uod] isti dentes patiuntur
[illegible] q[uod] [illegible] et carnales
a frigido quia carnes [illegible]
[illegible] magis patiuntur
a calido [illegible] frigidum et calidum sunt [illegible]
tas et aduersitas [illegible] et [illegible]
magis ledu[ntur] in aduersitatibus quam in [illegible]
et [illegible] magis fallitur et [illegible]
do in [illegible] quam in aduersitatibus [illegible]
[illegible] stultos [illegible] ergo
[illegible] [illegible] sapientia [illegible]
[illegible] candor lucis eterne in [illegible]
[illegible] q[uod] deus e[st] .i. Joh. i. deus
[illegible] et tenebre in eo non sunt [illegible]
[illegible] macula [illegible] maiestatis
speculum sine macula dei maiestatis [illegible]
[illegible] dei maiestatis [illegible]
[illegible] in quodam speculo [illegible]
[illegible] ulla macula [illegible] [illegible] 13.
[illegible] per speculum et in enigmate

[illegible] tota [illegible] quam [illegible]
[illegible] e[st] speculatio in qua [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]
et non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] videbimus eum [illegible]
non [illegible] et [illegible]
[illegible] ait in speculo sapientie q[uod] e[st]
sacra scriptura videmus deum. [illegible]
[illegible] quales esse debemus [illegible]
[illegible] dei [illegible] [illegible] in exempla
[illegible] de [illegible] virgine [illegible]
[illegible] [illegible] speculi. [illegible]
[illegible] pulchra [illegible] et pulchriora
[illegible] [illegible] ad speculum [illegible]
[illegible] et corrigi [illegible] [illegible]
[illegible] 2 [illegible] [illegible] [illegible]
q[uod] speculum quando oculis [illegible]
ut [illegible] faciens [illegible] [illegible]
[illegible] feda. ubi pulchra [illegible]
[illegible] quantum [illegible] quantum [illegible]
[illegible] distamus [illegible]
[illegible] macula [illegible] [illegible]
facie macula [illegible] abhorret
se [illegible] in speculo [illegible] notabiliter
se videre in vita abhorret se [illegible]
[illegible] ubi sacra scriptura quantum ad bonos [illegible]
[illegible] dei [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] speculum [illegible]
[illegible] narratur de quadam turpi et defor-
[illegible] puella ista [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] speculum
[illegible] et offendebatur deformi [illegible]
dolens et offendebatur [illegible] [illegible]
[illegible] imputant speculo [illegible]
[illegible] specula frangit [illegible] mulieres
[illegible] [illegible] ecclesia de [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut vitam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in isto speculo vitam [illegible]
[illegible] [illegible] et turpe. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] audire
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] obliuiscuntur quales in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] auditor e[st] verbi dei. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in speculo [illegible] [illegible] et abiit
et statim oblitus e[st] qualis fuit [illegible]
[illegible] [illegible] estote factores [illegible]
dei. [illegible] auditores [illegible] fallentes
vosmetipsos [illegible] 38 [illegible]

moyses fecit de mandato domini quedam lutere .i. quedam lauatoria que ponebantur inter tabernaculum et altare in quibus mergere superiori parte specula et interius continebatur aqua ut sacerdos antequam ad altare accederet inspiceret posset si aliquam maculam haberet ablutam ut dicit glossa in hystoria et tamen ablutio debet antequam accedit ad altare Ista moraliter in scriptura sacra continetur ac et deuotos. et exterius in
verbo doctrine sunt specula in ser-
sicut tonus fiere. ut ex hoc principium possit inspicere et quod destitutum sunt emendare. qui hoc speculum sunt sine macula dei maiestatis
dicit. Tercio sapiencia quia in scriptura sacra continetur dicitur ymago bonitatis dei
Sed ad ymaginem confirmantur et cuius est ymago ita per ea quia scriptura sacra docentur diuina beneficia nobis collata et promissa videntur Alia per-
tracta prius sicut exponit dicitur qui est sapiencia incarnata speculum sunt candor lucis eterne honestissime
viuendo speculum sine macula
rectissime docendo. et ymago bonitatis benignissime redimendo sunt
enim candor lucis per corpus purum
speculum sine macula per mentem
claram et ymago bonitatis per di-
uinam personalitatem vnde augustinus super
definitur c. 82. dicit quod hoc dicitur ymago
dei ad ymaginem dei si idem eorum quorum
sanctus hoc ad ymaginem et plura ne
non est filius dei sicut dicitur ymago
patris et non ad ymaginem. quia natus
est non creatus. plus et equalis
et nullo dissimilis Homo autem ymago
et ad ymaginem quia non equatur
personaliter sed accedit similitudine quadam
in ymagine plus deformitatis
quod quemcumque dematur

licet cum similitudo sit de racione ymaginis non tamen equalitas si tamen de racione perfecte ymaginis est equalitas ut dicit idem
Augustinus 83. q. 71. Secundum speculum vero possunt speculum planum. planum dicitur
videndo speculum concauum sunt homi-
libus monendo speculum quia quoddam
potentis representando in speculo concauo
apparet ymago recuperata et
supinus apparet inferius et deorsum superius
Ita fuit christo monendo. tunc sic
minus deus a vilissimis hominibus cor-
poribus esset ministerium. accusabatur
Quomodo iudeus placebatur Ecce per
speculum concauum accenditur ignis
in spongia uel ymago sibi Ita per contemplacionem
christi accenditur in nobis ignis
vite deuocionis et dilectionis ad deum Et
sicut in speculo integro non apparet nisi
vna ymago tamen Sed ab confractum
uel dispositum quod per partes repre-
sentabit ymaginem Ita sunt in christo
quamdiu anima et corpus christi coniuncta
fuerunt anima in. et christo sunt hoc nunc
vna tamen ymago apparuit vero filio
hominis. quia apud plures infidelium
non videbatur nisi homo purus et
non homo et deus Sed vbi est confracto
facta est speculi et dispositum
siue diuiso corpore ab anima. licet
diuinitas esset vtrique coniuncta
statim mundo patuerunt due yma-
gines duarum naturarum vera dei ex hoc
esse in pectore apparebant vnde yma-
go hominis apparuit in corpore velato
crucifixo. conclauato sepulto et
signato Sed ymago dei apparuit in
sole eclipsato. terre motu monstra-
bilo lacerato. rupium rupcione.
et mortuorum resuscitacione ut mani-
festo fatetur centurio. dicit. ecclesiastici 24 Vere
filius dei erat iste. Sic ergo christus dicitur
speculum sine macula ad differentiam ho-
minum. quia specula quedam dicuntur
sed non sine macula. propter fomitem
concupiscencie quod repugnat penitencie continue
dum hoc viuit in carne suis ideo

Gen. 1.
Unde hoc scilicet animam ad ymaginem dei dicitur fore factam
Sicud deus est pater et filius et spiritus sanctus. Sed
est memoria, intellectus et voluntas. Ita et anima hominis.
qua antiqua recordatur / per memoriam applicatur deo patri
per voluntatem / spiritui sancto qui est amor utriusque / per intellectum filio qui dei sapientia vocatur
hanc ymaginem bonis operibus lucidius et purius conservat ergo anima
valle tenebrarum et miserie depinxerit et virtutibus ador-
navit, tanto perfectius et clarius in eternis gaudiis beatam
contemplabitur trinitatem et faciem ad faciem videbit
Et ideo anima vera civitas dei dicitur. De qua tam gloriosa dicta sunt.
Et merito sic est appellanda, quia ad similitudinem [illegible] principaliter
ordinata est. Et ergo illa civitas est a suo populo / disponitur a suo
conditore in populo triplicis generis scilicet sapientes ad consulendum, mili-
tes ad pugnandum et artifices ad ministrandum / Sed sapi-
entes huius civitatis sunt ratio, intellectus et memoria. Sed ratio distinguit
verum a falso, bonum a malo et virtutes a viciis. Et sic ratio
deputatur ad opera intellectus ac bonum [illegible] et affectat.
Et memoria est cooperatrix, quia prius [illegible] ad incognita
providet. Unde [illegible] retinet per memoriam cum accepta
retinet / preterita reputat et elapsa recolit / Hii sapientes
sunt [illegible] consiliarii [illegible]. Dei timor et mandata eius
absque consilio [illegible] sunt iudicio [illegible] iudicio
quod malo repugnat et rebellando [illegible] hortatur ad bonum
Et [illegible] timore confortat [illegible] concludit [illegible] mala
que faciunt

Si quis tanquam ssi sit iustia pdones et artifices qui corpus ncia
impatientes sepius arma virtutibus pdant vel in duplex Deulg Troz
mens depravatus est arma inanimum omni in tamen voluntas
est dux qui eis imperat. Ideo fiat. fiat et est quo
ad una communis imago del similitudo. Et s civitas regni
eterni. ppt civitas pacis concordiam. ymo et ipsa e sponsa
xpi pollicitum. et templa sancta pstificatione. Et ideo ad
cautela observanda est. quod ad corpus ss. et ad dic quia
ncat dignitate. Ne forte confusus ordo. et irronalis
estatus alicui repugnare videatur vitati observando cum
ordine a deo institutio hec confequenter etiam et in
futuro etiam in vita beata eterna nob. concedat deus pr. burus
amen

G. pti ad lectam 10

quid e ho ut in maculosus sit
et ut iustus appareat natus de mu
liere **Additio** [illegible] speculum puc
macula [illegible] cognoscis [illegible]
in Soliloquiis c. 2. no[n] in i° q[uod] e dyalogus
Adiuva me fortitudo per quam subli
mor [illegible] in [illegible] per quam suste
tor [illegible] splendor illuminans [illegible]
tor [illegible] video appare[n]tia per quam
lux per quam apparet in qua et [illegible]
gaudebo apparet in qua et [illegible]
lux quam videbat thobias qui claus
lux qua videbat filium [illegible] lux
oculis docebat filium [illegible]
quam videbat ysaac [illegible] qui ca
ligantibus oculis futura filio narra
bat lux mea [illegible] cum [illegible]
bat lux qua Jacob
cordis abissus [illegible] lux qua Jacob
videbat qui [illegible] in [illegible] docere
videbat [illegible] vetera praedicabat
filios [illegible] tenebre sunt super faciem
et misera erat tenebre sunt super faciem
abyssi cordis mei tu es lux [illegible]
aqua tenebrosa caligo super aquas
cordis mei Tu es veritas [illegible]
per quam sunt [illegible] [illegible] e vel
aliud quod e [illegible] ante
quod vel [illegible] [illegible] quod
vel [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] fiat lux et facta e lux dic
ergo [illegible] mihi fiat lux et
[illegible] videam lucem [illegible]
[illegible] te in tenebris posui [illegible]
[illegible] luce non e veritas [illegible]
adest vanitas non est [illegible] adest
ignorancia non e discretio adest confu
sio adest ignorancia adest [illegible]
non e via adest ignorancia non est
discretio adest oblivio non e [illegible]
[illegible] adest imperitia non e via
adest invium non e vita adest mors
[illegible] [illegible] [illegible] oratio [illegible]
domine quia tu lux et ergo [illegible] te
[illegible] obcecatus quia tu salus et
ergo [illegible] te [illegible] vulneratus quia
tu vera sapientia et ergo [illegible] te quo [illegible]
infatuatus quia tu via et ergo sine
te [illegible] oberratus quia tu vita
et ergo sine te [illegible] mortuus
domine [illegible] deus [illegible] quia es
lux per quam [illegible] q[uia] es via [illegible]
tas et vita [illegible] non sunt tenebre

error vanitas [illegible] mors lux
[illegible] qua tenebre via [illegible] qua
error veritas [illegible] qua vanitas
vita [illegible] qua mors dic [illegible]
[illegible] dic [illegible] fiat
lux et videam lucem et tene
bras vitem videam viam et vi
tem invium videam veritatem et
vitem vanitatem videam vitam et
vitem mortem illumina domine
lux mea illuminatio mea salus
[illegible] timebo deus meus [illegible] lau
dabo dominus meus [illegible]
[illegible] meus [illegible] sponsus meus
[illegible] illumina
[illegible] illumina lux [illegible]
qui in tenebris et umbra mortis
sedent et dirige pedes [illegible] in viam
pacis per quam ingrediar in locum
tabernaculi admirabilis usque ad do
mum dei in voce [illegible] et ex
[illegible] salubris confessio
[illegible] per quam ingrediar ad te via
per quam egrediar ab invio et ingre
diar ad te via vera [illegible]
~~[illegible] et [illegible]~~
[illegible] qui es [illegible] ymago
dei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sit ymago bonitatis dei [illegible]
[illegible] creata [illegible] alia
creatura sit ymago dei [illegible]
[illegible] [illegible] 27. di. 16. [illegible]
[illegible] ymago [illegible]
ad [illegible] aliquid [illegible]
et distincta [illegible] ad [illegible]
[illegible] et distincta [illegible]
ad [illegible] [illegible] et [illegible] ad [illegible]
imperfectam et [illegible] ymago [illegible]
[illegible] in filio [illegible] ymago
[illegible] in pictura [illegible] e ymago
[illegible] in filio [illegible] et [illegible] ut
[illegible] solus filius dei e perfecta
[illegible] ymago [illegible] creatura aliqua [illegible]
et [illegible] ymago [illegible] imperfecta et [illegible]
et ymago dei imperfecta et [illegible]
[illegible] creata [illegible] ymago bonitatis dei
[illegible] corporali [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut qua [illegible]
[illegible] [illegible] ut qua
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut qua [illegible]
filius [illegible] filii ad [illegible]
[illegible] creatura ad deum
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aliud [illegible]

aliquid [illegible] sapiens [illegible] [illegible] sapiens [illegible] sapientia [illegible]
[illegible] ad [illegible] ymaginem [illegible] sapiens [illegible] [illegible] ymago [illegible] dei
[illegible] [illegible] [illegible] figura [illegible]

Et cum sit una, omnia potest. et perma-
nens in se omnia innovat. et
per nationes in animas sanctas se transfert.
amicos dei et prophetas constituit.
neminem enim diligit deus nisi eum
qui cum sapientia inhabitat. postquam sa-
pientia declaravit nobilitatem sapientie
in essendo hic enarrat eius potestatem
in regendo. et tangit duo facit. primo
ostendit eius generalem gubernationem quantum
conservativam. 2o eius specialem quantum ad
specialem propagativam. 3a in se perma-
nens in animas sanctas. Circa primum
tangit eius sapientie fortitudinem sive virtutem
potestate stabilitate et talis. Dicit
ergo cum sapientia sit una, omnia potest et
permanens in se omnia innovat. Dicitur
sapientia esse una ab unitate sibi
quod eius natura dicitur una pro positione
sibi quod est unum. Dicitur una
ab unitate finis que intendit
quod est amor dei. Est enim deus pulchre
sibi et amor dei in facto fine
in pulchre intendit. Dicit Augustinus de lau-
de caritatis. Illa tenet quod patet et quod
latet in divinis eloquiis. quod cantat
sunt in moribus. Ista sapientia cum sit
una omnia potest. et permanens in se in
omnibus in immutabilibus operibus. omnia
innovat regendo et gubernando.
Postquam ergo eius generalis gubernatio
quantum conservativa. specialis autem eius operatio
quantum specialem propagativam. Dicitur quod
ad tria comparat eam in quibus fovemur
amicitia et prophetia. Dicit ergo
et per nationes in animas sanctas se transfert
quia non est personarum acceptio apud deum
actuum x. In veritate comperi quoniam non est personarum acceptor deus
sed in omni gente qui timet deum et opera-
tur iustitiam acceptus est illi. et ideo
sapientia que est donum dei per nationes
sanctas hominum in illis transfert se trans-
fert vel in suppremo cultu divino.
Et ea que sunt necessaria ad salutem. trans-
fert se in animas sanctas non solum

propheticando sed faciendo. Unde sequitur ami-
cos dei et amicos dei et amicos
a deo constituit. et tamen eos ali-
quos amicos prophetas constituit. Iuxto
id 1. cor. xii. Unicuique datur manifesta-
tio spiritus ad utilitatem. Et infra alii prophe-
tia. alii discretio spirituum. Sed quia propter
probatur deus illi dat donum sapientie
nisi illi quem diligit. Sed deus nullum
diligit nisi illum qui cum sapientia inhabi-
tat quia ullus alii dat donum sapientie.
Unde sequitur neminem enim diligit deus
tanquam electum et de familia sua
nisi eum qui cum sapientia inhabitat. Et ista
quod vocatur ypallage quia ista sit qualitercumque
verba per contrarium intelligitur sicut dici-
tur quod dedit dare classibus austros
cum naves demus ventis. non ven-
tos navibus. Sed Ieronimus xii. ethimolo-
giarum de schematibus. Unde sequitur ne-
minem enim diligit deus nisi eum quo
sapientia inhabitat vel quem inhabitat sapientia.
Sed circa quod de sapientie dono exponitur
plenius de sapientia que est filius dei. Ibidem iustitia
sed sua hec non mutatur. Et ideo liquet quod de
littera quod sapientia dei beneficos et prophetas
constituit. Dubitatur quare solis
amicis dei donum prophetie conferatur
cum quod sit ex certa cum non sint rene- 1
landa nisi amicis. Iuxta illud Io. xv.
vos autem dixi amicos quia omnia quecumque
audivi a patre meo nota feci vobis.
Sed deus secreta sua revelavit prophetis
ergo ipsi sunt amici dei. Sed falsi prophete 2
sunt inimici dei. Matthei vii. attendite
a falsis prophetis qui veniunt ad vos
in vestimentis ovium. intus autem sunt
lupi rapaces. Sed qui non sunt amici
dei. intus sunt lupi rapaces
et quod falsi prophete ergo non veri prophete
sunt amici dei. Item arguitur de spiritu 3
divino li. 2o quod sicut divinatio superior
est a deo in quibus est immunitate quibus-
cumque et non optimis viris. Sed
sed eius magis est dicere quod divinatio super-
morum sit a deo, cum videamus quod talis
divinatio

diuinacio queat fatuis ydiotis et me-
lancolicis et non sapientibus. Preterea con-
stat donum prophecie esse a deo. ergo
non datur nisi bonis et amicis dei.
Ad oppositum arguitur. balaam fuit propheta
sed Num. xxii. et tamen fuit malus
sic et cultores ydolorum et demonum.
Preterea Math. vii. quod multi dicent in die
iudicii. Domine nonne in nomine tuo propheta-
uimus. et in nomine tuo demonia eie-
cimus. et virtutes multas fecimus. et tunc
dicetur eis ad omnia. Recedite a me
operarii iniquitatis. nunquam novi vos. id est
nunquam approbavi vos. ergo illi fuerunt
prophete et tamen nunquam fuerunt amici dei. Ad
istam questionem dicendum quod sola caritas est per
quam homo amicus dei constituitur. et
quia est gratia gratis data. que potest esse sine caritate
et communiter bonis et malis. amicis
dei et inimicis. quemadmodum alie gratie sicut prophe-
cia. fides. sapientia. potestas curandi. et
lingua loquendi. Unde dicitur i. Cor. xiii.
Si habuero prophetiam. et noverim
omnia misteria. et habuero omnem
fidem ita ut montes transferam.
caritatem autem non habuero nichil sum.
Ad primum autem patet per hoc quod donum prophe-
cie gratis potest sine caritate. Ad secundum dicendum
est quod negative quod donum prophecie
non solum amicis dei confertur. Item
non est quod donum prophecie conceditur
alicui ad utilitatem ecclesie quantum
etiam non proprie ad utilitatem illius cui datur.
Unde dicitur i. Cor. xii. Unicuique datur
manifestatio spiritus ad utilitatem. Ad uti-
litatem dico ecclesie et ad honorem
dei. quod licet testimonia esse quamque a
malis. Et ideo in legimus multos
malos prophetasse. Unde quod licet prophe-
tia compatiatur secum maliciam
morum. non tamen inducit ad malitiam
malicia morum. Item prophecia est
quedam spiritualis cognitio futurorum. ad
quam requiritur elevatio mentis per
contemplacionem. Ideo quia spirituali cognitioni
repugnat et contrariatur. et ideo vitia
carnalia que habent vehementes pas-
siones et occupationes terrene potentie

que mentis elevationem impediunt
prophecie repugnant. Et ideo legimus
de pluribus prophetis. 4. Reg. quod prophe-
tizaverunt in heremo. qui solita-
riam vitam agentes in quadam co-
honestate a carnalibus abstinentes. sci-
encia vero spiritualia que mentis eleva-
tionem non impediunt. prophecie
non repugnant. Unde dicitur quod cultores
ydolorum. observantes et admirantes
se demonibus. Unde 3. Reg. 18. dicit
Helias congrega ad me universum Israel
in monte carmeli et prophetas baal
450. et prophetas lucorum 400. qui
comedunt de mensa Iesabel. Con-
stat autem quod ipsi fuerunt demonum
cultores. et tamen in quadam honesta-
te corporali vixerunt. Unde communiter
manifesti quod demones copulati non
impediunt per illo tempore quo luxuriose
se immiscent sed ipso facto et li-
beri corpore quis supplicationes docent.
Ad 3m dicendum quod scientia non sufficit
revelata per se nisi si habeat per
utilitatem aliorum. magis vero no-
ticia non prodest in unico nec inde
est occultatione sed publicatione. sunt
ad honorem dei. Secundum quod
est quando unito et utile amicis
communicat pocius divulgatur. Un-
de dicitur Ioh. xv. quod ideo christus dixit disci-
pulos amicos quia omnia que audivit nota
fecit eis. Ad 4m dicendum quod noticia
la quia in eis causavit fuit nota
ad amorem. Et ideo nota non erit
prophecie quando ... Ad 5m dicendum quod lupi
rapaces ibi dicuntur tales qui inte-
dunt per mala doctrina alios se-
ducere et per verbum non domini mali
interius. et exterius apparentes boni.
sed sunt per hypocrisim. vel alii qui honesta
docent. et turpiter vivunt. sunt lupi
rapaces. et falsi prophete quia dono scientie
abutuntur ad seducendum alios. quia dicitur
non mittuntur a deo. sed mali homines
veri tamen propheta mittuntur a deo. ad
utilitatem aliorum sed fuit balaam. et
qui prophetant zelo vite divitiarum non intencione
seducendi alios a deceptione.

Adzrm de diuinacoe q fit in
sopno dix q aug volut dice
q ia diuinaco e nalis. et no qr
a deo. dona at dei no dant irronal
darent at irronal si ducut qt
subq Bz sopnia daut qmt subq
et pappue fatuis et ydiots / et
so qclud q diuiac tlis i sopnis
a na e et no specali ope dei.
ago qr pt qtige q vnq malus
ho. e aly aptor ad q̃dam ceru
misteriu qm alius q bi sup̃ᵃ qt
magi bos. Et pls qr e ad bono
re dei volut de pus hostiby
gre tespo. Jo domi ppheciae da
et minime aptis ti ad tale
misteriu ppcicud. Ego conc
ycta / vide q diuiaco p sopnia no
sit volis qr diuiaco inpliat certi
tuda. ulla cade pt hri de cnetu
futuro q sopnijs i nul e Adobu
e aug po de sopno dicianq de di
uinacoe. no quacunq si bz de ia
q fit p sopnia Est e q aduz q
diuiaco p sopnia fit po. Na pribs
dicit q tor ulto e ho aui nop
sopniu enuncient aliq futuro
et ullus famosu e i toto sly
uz de cetu Ergo sona al no diuiaco
pditur qua multipli famalt
q uent Nam pd de albiq Sop
nia sequuntur. aly caut a nobis
q corpiby celestiby. et aly q nob
ipis / et illa pt i dup a qre qr
q sut origine q pte corporis
q q pte aie. Ex pte corz q̃dam
qua ab sudt. duat i hoie. p̃dt
fleguma. melacolia. colera. Co
ucnit eu p motu vehemente illoz
quoz fantasia formac sibi eo
sua ydola. et eo cordacia ad io
Sicut sd ab sopniat se gustac
dulcia pt sucon fleguaticu
descedete ad ligua ut palatu
q sopnia talia pur sis infinu bo
ad narrat albert Deq ad qui
sopniat pite ardete infudi

i uide sua pp suda / tole nigre
et q ppgestus cuupit de se cole
ra nigra / Ex pte at aie sut
origine p vehemente sollicitud
aie cca aliq i vigilia Sed circa
qultas causas sequuntur sopnia dicto
de aug q qr aia pcd q sentes
magis sut sollicita de se inimicos
contigit q aia forte b' ydolu q di
lecto / et p q ulla ydola decaptu
cis cca dilectu oriuntur cca de p sopni
tate qm de aduptu q sopnia aly
sut uia. aly sut fla Et ideo credo
sut ua. aly sd de dilecto ita qnq tatu
de inico sd de dilecto ita qnq tatu
sollicitat aia cca fuga inici et
quo ab co se posset defende sd sollic
ta cca cura amici Sed qu aliqs
qt sopniat de aliq p̃ᵃ sequit
e immediatu q aia sollicitata ulter
cca illa p sopna. si au amor ul
odiu fit i ea nouit ille q sopniat
Sed Valerius li. i c. 7 i fine q duo
familiares Archades iter una i fut
facientes. megaram venerunt / qro
alter se ad hospite contulit. alt
i tabernam meritoria diuitit
Is q i hospito erat / vidit i sopnis
comitem sua orante. ut sibi cau
ponis insidijs circumuento open fer
ret. posset eu celeri ei succursu
ab iminenti periculo liberari Et eo
viso excitatus p siluit i tabua i
qua is diuersabatur petere conatus
e pestifero Deinde fato eius huma
nissimu p posito. tanq sup vacuu dap
nauit et lectu et sopnu repecijt
Tunc ide ei saucius oblatus obsecrauit
ut si vite sue auxilium ferre neglexe
rat. mortis saltem ulcionem nc ne
garet / Corpus eius sua a caupone
trucidatum eo maxime plaustro
ad portam ferre cooptum
Tunc ille costantibus familiaris pcibus
compulsus. statim ad portam currit
et plaustro qd in quiete demonstratu
fuerat comprehendit. caupone q ad
capitale supplicium p duxit / Et homo
sopnia i nob originem corpori
bus celestibus. q altuit organa vicitu
virtutes sensus et fantasia
fecit sibi ydola similia et

fir. i. dura e infirma

sunt signa credendi futuros de bellis.
et infortuniis et consimilibus accidentibus.
Quales aut sunt optimi divinatores
dicit actor quod tria genera hominum bene divinant
et frequenter sunt sompnia significativa. ut
sani amatores. et melancolici / neque
sunt ydiote et fatui / cuius racio quia ta-
les non sunt solliciti circa multa quia vo-
et ideo bene recipiunt motus corporum ce-
lestium / sed amici et dilecte
tranquillius recipiunt influenciam corporum ce-
lestium quam homines vel et sapientia ute-
buntur. Ideo amatores. de notis prius som-
niant. sed si duo a triangula videant
duos a remotis eodem equali distancia
unum notum et aliud ignotum citius iudi-
cabit de noto quam de ignoto. Tercio
melancolici sunt ymaginativi quia sunt
naturaliter frigidi et sicci. et ideo sunt naturaliter
in eis maior impressio simulacro-
rum cum cerebro est per aliud et clarum
quia delectatur naturaliter in luce et claritate et
odit et fugit nigredinem et obscuritatem /
fumus de melancolico ascendens de-
nigrat cerebrum. et ideo quia ymaginacio
melancolici est eodem tali fumo cita
fastidit cito quasi ymaginatum et querit
unum fugere. et divertit se ad aliud
et ideo quia melancolicus volatur se ab
uno parte ad aliud bis plene divertit
quia facilior est diviso ad plene quam
ad individuum. et ex isto quod dicitur quod me-
lancolici sunt boni sompniatores
Aliud tamen est bonum esse bonum sompniato-
rem. et bonum sompnii interpretatorem
sed illud dicit actor quod illi sunt boni
divinatores et sompniatores. quia ap-
parent vera sompnia illi boni
interpretes quod congruenter quod sompnia
sunt signa / Sed fatui et melanco-
lici sunt boni divinatores. sed non sunt
boni interpretes / quia ad hoc requiritur
experiencia longa et condicionis nosse
sompniantis et disposiciones corporum celestium
et multa talia que nimis difficile
est nosse. Et est vanissimum quod homo de-
interpretacionibus quod dicit se intromittat.
nisi forte in illis sompniis que a celo
plerumque hominibus oriuntur. Fatum vero

dicitur boni divinatores / quia non
sunt solliciti circa terrena. ut circa
corpus / Sed corporis sompnia sunt
valde circa si quis credit interpre-
tari. Et hiis patet quod in quibusdam som-
niis est aliqualis certitudo sed
in paucis. Et ideo sompnia nec cures
nam fallunt sompnia plures /
Sed talia iudicia nec addisco
nisi a sapiencia quia que est va-
riabilis. Sapiencia autem divina sompnia
nescit et omnia innovat omnium
creaturas sed consistens ultra omnia
compo... / et ... errore ad nichil om-
ponit / ... et claudit / omnibus quibus illuminat
leticiam claudit / omnibus quibus illuminat
clarius illuminabitur. De qua sapiencia
angeli in sollilocutione non in dyalogo co-
sortali contemplando mirantur. Sed precing
ad te fontem sapiencie. ad te lucem inde-
ficientem. ad te lucem inextinguibilem.
ut iam te non per speculum et enigmate
sed facie ad faciem videamus / te sapiencia
sed facie ad faciem ... / quam
... in hoc desiderio ... ubi tu eris
erit certitudo quod expedit. ubi tu ducis
summum bonum. eris summum bonorum
et dyadema decorum corporis et leticia
sempiterna super capita eorum. pacis
tamen cor intus et quod in parata est
comparat omnium sanctorum et tibi videbunt
clarius et laudabunt videbunt lucem.
Equalem tuam lucem / lucem incompre-
hensibilem incorpoream. et incomplexibilem
lucem. indeficiens et inextinguibilem
lucem. indeficientem lucem increatam.
et inaccessibilem / lucem increatam.
lucem in dico quod illuminat oculos
angelorum. quod letificat iuventutem
sanctorum. quod est lucem lucium. et fons
lucis. quod tu es deus meus. cum quo le-
bute. quod tu es deus meus. cum quo le-
lucem. in cuius lumine videbimus lucem
te sed in spiritu hoc velim tu. qui te vi-
debimus facie ad faciem sicuti es et
videre facie ad faciem magis amplius ut
cognitam te sed et cognitum sed congre-
titate tua. hic est contemplacione facie tua
contemplacione super petram. fili sapiencie.
et ipsius sed clemencia. ymago summe bonitatis
visa et indicibile eorum / videre facie
dei vivi. hic est summum bonum. gaudium
angelorum atque omnium sanctorum et premium vi-
te eterne. Gloria sanctorum. leticia sempiterna.
corona decorum. premium felicitatis requies
opulenta. pulcritudo pacis / ultimum et eternum hic est
gaudium / quod sapiencia querimus et ut eam
finaliter adipiscamur. Et deum patrem qui
cum luceam in saecula saeculorum. Amen

Est enim hec speciosior sole et super
omnem dispositionem stellarum. luci
comparata invenitur prior. Illi enim suc-
cedit nox, sapientiam autem non vincit
malicia. Sapientia commendatur quod data est
sapientia ex hiis que conveniunt et ab-
solute et per comparationem. hac parte com-
mendatur ex hiis que sapientie conveniunt
in comparatione ad alia. Dicit enim quod
inter omnia corporalia maiora nobiliora
apparent tria: sol, stelle et lux. Et
dicit sapientia increata que est deus precel-
lit ista omnia. unde dicitur: Est enim speciosior
sole. et tunc sol inter opera dei
nobilissimum est. unde dicitur de sole Ecclesiastici
43: Species celi in visione glorie
Sol in aspectu annuncians in exitu vas
admirabile opus excelsi. Eccli 43. unde ita
est quod ab artifice opera multa fiunt
aliqua maiora et aliqua minora.
In principio quod opus suum quanto magis
accedit ad proporcionem virtutis ope-
rantis et tanto magis relucet sapientia
in sole artificis. quanto maiore relucet sapientia
summi artificis. unde Crisostomus exponens
de sole opus eciam [illegible] sol
causatur gratia in se ab foris et species
et colores [illegible] [illegible]. unde
et Plotinus sol variat [illegible]-
[illegible] sic sompnum superioris [illegible]
[illegible] sive [illegible]. sol vocatur
et princeps et moderator luminum
reliquorum. mens mundi et cor celi
[illegible] quod [illegible] stellas lumine ma-
iestate [illegible] [illegible] quod ita
att
pingit [illegible]. ut tunc solus talis
mauiirtani
sit. sol vocatur moderator luminum re-
liquorum quia ipse secundum Macrobium
retrogradationem et stationem et [illegible]
[illegible] in stellis erraticis causat.
vocatur mundi quia [illegible] quod ab
ipso [illegible] deliberacione quod [illegible]
hoc fit quod [illegible] ita omnia que in mundo sunt [illegible]
[illegible] sic solis [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] vel [illegible]
dicitur cor celi quia sicut cor in medio
animalis. ita sol in medio celi
est calefaciendo totum mundum.
sed corde constante. [illegible]

[illegible] non posset ita ut quasi [illegible]
[illegible] mundo. motu solis constante et
tunc sapientia increata speciosior
sole est quantumcumque enim sol [illegible]
radios suos tamen intra [illegible]
non extendit. ut ad opposita parte
terre de sole [illegible] [illegible]
eius radios visuales per tota [illegible]
extendit ut enim aliquis late patet
[illegible] et nuda et aperta sunt in conspectu
eius. unde Eccli 23. oculi domini multo
plus lucidiores sunt super solem circum-
spicientes omnes vias hominum et profundum
abyssi et hominum corda intuentes et
absconditas partes. Et ideo concludit Boecius
de consolatione libro 5. metro 2. quod deus potest dici
verus sol. quia solus omnia videt. Dicit enim
Puro clarum lumine Phebum / melliflui
canit oris Homerus. Qui tamen inti-
ma viscera terre / non valet aut pelagi
radiorum infirma perrumpere luce. Haud
sic magni conditor orbis. Huic ex
alto cuncta tuenti / nulla terre mole
resistunt / non nox atris nubibus
obstat. Que sint que fuerint veniantque / 1
uno mentis cernit in ictu. Quem
quia respicit omnia solus. verum possis
dicere solem. quod Homerus qui dicitur melli-
flui oris propter dulcem eloquenciam
composuit unum librum de laude so-
lis. quod tamen sol non potest penetrare ad
intima terre viscera ut manifestat
infirmitas lucis sue. non est sic
de Boecio deo qui plenitudinem
omnia ab alto. terre non resistunt
moles. unde omnia quia sunt ut fuerunt
et erunt cernit in uno ictu mentis
Et ideo verum quia respicit omnia solus
possumus eum dicere verum solem. Ergo
sapientia speciosior sole. Et non solum speciosior
immo est super omnem dispositionem stellarum
id est super omnes ymagines stellarum fixarum
que sunt in zodiaco sive extra.
vel super omnem dispositionem stellarum. id est super
omnem pulcritudinem cuiuscumque stelle er-
ratice vel fixe. unde Job 27. Stel-
le non sunt munde in conspectu eius.
Et ideo 3° concludit quod luci comparata
invenitur prior. id est dignior et honora-
bilior. unde [illegible] in libro [illegible]

qd medio e et honorabilius / prius et videt
conveniencie ad plurimi honorabilioris
et magis delectabilis ap. Respondeo dicendum quod
se / et alicuius gl / prius et modus. Tercio
quod possessio debitum quo sapientia pre-
est lucet in progressu / Et quod hic probatur
d. sc / luci precedit noxie / et prius cau-
sa stabilire / convincit aliquo
ret etiam stabilire / Secundum
quod ideo se manet universaliter. Super
de moratam non vincit malicia de-
liberationis operacionem solaris lucis ad divinas bo-
nitatis fiat dionisius. l. c. d. di. non d. quia sol
tamen fiat dionisius / et c. dicit dicit non dicit quod sol
cum opposita stando divine bonitati / quia lucis
est opposita stando divine bonitati / qua lucis
perfunditur. l. c. minuet / extendit ad omnia
supplia. et alia inferiora id non ex ra-
pest quod e corpus defectum non quod defecti
solis lux vel ideo pervenit ad unitate
sublimis illud contra predicta a boecio de su-
bstancia videtur contra infimum. l. debile
uero solis dicitur ad intima tac-
quam non pe penetrare ad intima tac-
go non illuminat omnia Ergo / dico supra
ergo non illuminat omnia. luna au. sol illu-
minet infra terra / alia au. illuminet
stellas alias sub se et super se. Quia
illuminat totam medium mundi et quo
infra terra ar. quod dicit ptholomeus
quod radii omnium stellarum. uniqui-
dem suos in centro terre. ergo radii
solis se illic extendunt / Et illi radii
sub radii lucis ergo illuminant infra
terre eorum / qui e boecio / Ad secundum
plane dicendum quod non illuminat infra terra
quem ptholomeus et ptolomeus e sicud
cum iuxta lucis e duplex / vel formalis
quod est actu lucis. vel virtualis sicut aliquis
effectus lucis / Primo non illuminat sol superiora
effectus lucis / Secundo ut aut ipso
terre. ut ipsa sit lucis / et aut ipsa
pervenit ut stellas aliquis effectus lucis
ad ptholomeus non intendit de ra-
diis luminosis sed de radiis virtutis et
duplex quemadmodum loquitur alkindus
in libro de theorica artium magicarum
et de radiis stellarum / ubi ponit omnem
rem actualem existenciam in mundo. de-
litus actuale radios mittere in omnes partes
mundi radios mittere / sicut luna
quod totum mundum replet / luna que
erocis radios totum orum rerum sicut
cravens suos ibidem autem ut de
alium dubium. An videlicet sol illuminet stel-
las superiores / per originem quod non per
quia non est nature inferior influere in

natura superior ergo sol non infundit
lucem stellis superioribus. Confirmatur 2
quia sicut se habet motor superior
ad inferiorem motorem ita mobile
superius ad mobile inferius. Sed motor
superior influit in inferiorem et non e con-
verso ergo mobile superius influit in inferius
et non e converso. Contra eo quod dicit sola 3
lunam habere obscuritate / cetera vero stellas
lucem habere propriam. Sed sol per se collucet
lucem habere / stelle ergo non ab stelle alia-
rum lucem sumunt. Ergo non ab stelle alia 4
a sole recipiunt lucem sed tantum luna.
Et sol causat lucem in inferioribus
Et sol causat lucem in inferioribus. Et omnia
planetis et stellis superioribus. Et omnia
luna planetarum et stellarum superiorum
forte eiusdem speciei cum luce solis quorum
est patens quod ipsum lucis tantum frigiditas
quia saturnus dicitur planeta malivolus
luna saturnus complexionem frigide et mars est-
que complexionem frigide et mars et
magis quadripartito / Ptolo-
morum in suo quadripartito / tolo-
neus in suo quadripartito ste-
robius in saturnalibus / Et que sunt
de quibus lucis accipient nature sue
quod lucis luce reciperet Secundum lucem
quod consulat corpora vim solis desiccat. Lucem
ab eo per quos diu sub luna dormi-
erint. Eger permittant et sit insano
cerebro / luna et ligna quod luna plena
at tota luna cognitum de icitur
incepta sub fabricis quia putri-
nis emollificata sunt quoniam
corpora: et agricolis mos e fru-
ctuum est fructus vel similia de agris extra-
neis
colligere non nisi luna deficiente ut
terra permaneat. Ex opposito alia
sicut quedam fructus sed poma ut pruna
quod debent plena luna ut crescant
colligi debent / plena luna ut crescat
ratio est antiqua quia nec sic quod
de quo sol positus in medio corporum superiorum
tamquam cor in medio animalis ut videlicet
in omnia influere possit sed quia in
omnia membra extendit ponitur predic-
ta sententia quod superiora ar. 2. de celo
quod vult quod quanto aliquis pauciores
motus consequitur sunt sunt tanto
motus Sed sol ut inter duos pla-
netas pauciores habet motus vel
dicitur sed venit motum ab occidente
duos. videlicet primum motum ab
oriente / et motum firmamenti ab
occidente in oriente et quos ex
oriente in occidente ergo ex propinquitate primo mo-
tori ideo habet influenciam in omnia
corpora superiora. Secundum hoc concordat

azo ptholomeus almagesti auer-
rois et messehala et hiis alie
stelle illuminantur a sole sicut plu-
res putant et numquam semper plene
sed luna et ista patent per Cyprianum
in libro de di. no. ubi loquitur
de sole dicit Ista quecumque sunt
per aere patent et illuminat et super-
splendendo lucem ad omnem
extendens visibilem mundum
et sursum et deorsum suorum radiorum
splendores Et tamen istud est quod
luna venus et mercurius fortes
perfectiones saturno et marte. quod
nota dicit concordantiarum capitulo 8 Nunc motum
capitulo quod querit moderni de plurimis duo-
decim motibus lune 7. et mercurii
septem et augmentum et actum planetarum
tres 8. motus Item xii metaphysice textu
44 perfectio corporum celestium et
motorum super celestium est secundum or-
dinem corporum in situ Ad ista dicendum
est quod prima istorum philosophorum non est de-
monstrata nec quod ordo nobilitatis
corporum celestium est secundum ordinem
situs ut dicit ulterius ut pau-
citate motuum mercurii et
salvari secundum quamdam viam astro-
nomie Unde commentator dicit super
2 de celo commento 62 et xii metaphysice
commento 44 dicit cum secundo de celo quod i-
deo non motibus paucioribus est
nobiliorum ubicumque fuerit in situ secundo
de celo et metaphysice dicit quod perfectio et
nobilitas corporum celestium est
secundum eorum ordinem in loco ubi
id quod superius collocatur perfectius in-
venitur sed ista phisica plura fue-
runt in mobilibus corporum celestium
non eorum dicitur non est standum sicut
tamen videtur quod sol sit planeta
non perfectior et maior regens
mundum et est in medio septem
planetarum positus sicut dicit ptholo-
meus. Dico sicut volunt Item nos
in alio unde oportet negare quod no-
bilitas planete vel corporis celestis
est attendi graduatur secundum ordinem
locus ut ut sit superius sit nobilius

c a

sed bene est stetit perfectionis quod paucioribus
motibus sicut videre Ex stellarum
superius esse et ad dicitur de mobilibus
ita quod dicitur est de motoribus
Sed motor solis est vicinior
primo motori quam motor sed
saturni Ad secundum de auctoritate rationis
dicendum quod aliorum auctoribus ponitur est fa-
ciendum quia astronomia principiorum
fuerunt Ad tertium quod cum arguitur quod secte
luna cum stellarum fortis eorum
qua sed lune solis perfectiora vero
ne dicitur quam lux de superiora Et
quia actus activorum sunt in patiente
bene disposito Sic in saturno causat
unam speciem luminis et in luna aliam
et sic de stellis superioribus sed ut
in Cypriano nimioribus ut melius patet
ut est ubi producto lumine spiritus
quia luna sunt eiusdem speciei in tuncta
diversitas ab secundum esse potest in-
luntus. potest esse diversitas effectuum
secundum esse sicut unum lumen infrigi-
dat aliud calefacit. capitulo passivum
et capitulo applicatum et que videtur inalio
est quod potest actione eiusdem speciei in capitu-
lis passivis habent effectum contrariorum
rationis Et ex dictis quod omnia
sunt eiusdem speciei. Tunc possumus dicere quod stel-
le non solum agunt per lucem sed per
secundas formas vel per alia qualitate nobis
incognita unam cum lune et ideo
contingit quod due res eiusdem speciei
sunt cause principales effectuum diversorum
speciorum // ~~Deo gratias~~

Sequitur capitulum quintum. attingit

Quia e sapia dr pceptor sole...
abracio est qz sapia creata a sa
pia ty increata infusa. pt facie
magna bto. q sol pprid nam fac
no pt nā spēalr int alia pace
pomit ly ga ystq mo ly dubm
rezo septia bto rudeat dono sa
pie et vn q no / Septa em bto
e. Bti pacifici qm filij dei voca
bunt. Septa at bto i mete pt ad
cap te nā de pace dr i ps pax
multa dilib legē tuā. Et ut capla
dr ad ro 5. caritas dei diffusa est
i cordib nris p spm scm qui
datq e nob / ortu quide e spus ad
optionis filioz i q clamas abba pr
ut dr ad ro viij. ergo septia bto na
ut dr attribui cari te qm sapie
2 Sed Juniu qd p magr manifesta
ppriū effectū qm p remotioz
ppriū effectus sapie ut vox caritas
Ad sap viij p nationes i aias
scas se transfert. amicos dei et pphas
constituit pax at et adoptio filioz
vide ee remoti effectus sed pcedat
a cari te ut dicū e ergo bto sapie
debet magr dici an scd
rudeatq. debet magr dici scd
dilectionē cari te qm scdz pace
Pro Jaco 3 dr eiue desursū e sapia
p quid pudica e. deinde aut
pacifica. modesta. suadibilis.
bonis consciens. plena misericordia
et fructibus bonis. indicans sine
simulatione. Beatitudo ergo correspondens sapie
plicoe. Beatitudo ergo correspondens sapie
no magis debeat attribui scdz pa
cem qm scdz alios effectus celestes
sapie et cū e q augs dr i libo
sermonis dni di monte / q sapia
conuenit pacificis i quibus nullus motus
est rebellis. s ob temperans roni
4o Ro q septia bto congrue adaptatur
dono sapie. et quantum ad meritū
et quantū ad premiū / ad meritū quide
pt qd dicit bti pacifici / pacifici at
dicunt qz pacē faciunt. vel i seipsis
vel eciā i alijs / qz vtrūq contingit
pt ea i quib pax constituit.
ad debitū ordīne redigunt

na pax e tranquillitas ordis
ut augs dr. 19. de ci. dei or
dinare at ptz ad sapiam utz
pphys i pr incepta. Et io esse pacificū
conueniēt attribuit sapie. Ad p
mium aut ptz. qd dr filij dei vo
cabunt. Dicunt at filij dei. inquantū
participant silitudine filij vnigenti et na
turalis s dr ad ro viij. quos pscivit
conformes fieri ymagis filij sui 1
qui quide e sapia genita. et io
percipiendo donū sapie. ad dei filia
cionē hō pertingit. Qd cari te e
actu hō pertingit. Ad 1m dr q
pace facere pacē e sapie ordinantis
Unde ex spūs scs inquantū dr spūs
adoptiois. inquantū p eū datur nobis
silitudo filij natūlis q e genita sapia 2
dr pt solvi p ipm actū Ad 2m dr
q id e intelligēdū de sapia increata
q ipa e nobis vnit p donū caritatis
et ppt hoc reuelat nobis misteria qz
cognitio e sapia infusa. et io sapia
infusa q e donū. no e ca caritatis
s effectus magis. Ad 3m dr
nacōs i aias se transfert. amicos et
pphas constituit. Ad 3m dr q sicut 3
dictū e ad sapiam qut e donū. ptz
non solū contemplari diuina. s et regulare
actus humanos. i qua qdē directione
pt occurrit remotio a malis q co
trariant sapie. Unde et timor dr ini
tiū sapie. inquantū facit recedere a
malis. Ultimū at e sicut finis. q
oīa ad debitū ordinē redigantur
qd ptz ad rone pacis. Et io quod
dr jacobi 3. q sapia q dr sursū e
p pudica e. Donū sapientie / primū e pudi
ca. q vitans corruptelas pctoz de
inde at pacifica. qd e finalis effect
sapie. ppter hoc ponit bti inter oia
pla ub
quatuor maior etiā ea. ppter q sapia ad
pacē producit et ordine congruo / nam
pudicicia a corruptelis recedit
sed ut consequenter dicit. modum
tenet in quantū et sic bon modo
et debitū teneat et quanto ad hec q no
sunt sufficientia. alioz monitis acquiescat
et quantū addit suadibilis
et quantū addit dr qz hoc congruit paci
i seipso.

Et ulterius ad hoc q ho sit pati
ens et alys. pmo requirit ut
homo corpore no repugnat perso
e q dicit homo generosus. Secundo q
defectibus proximi compaciatur. i. affectu
et subveniat i effectu. Tercio est
q dicit plena intencio et fructi
bus bonis. Tercio requiritur ut
tari fide caute dare pta cunctan
dare satisfaciat. Tercio e q dicit
iudicans sine simulacione. Ne
corrigat. peccatis eorum
intendat et plene hoc consttituo
ubi glo q no iudicat quimet
tamen alios sub iuste ad nobis
ostare digneris deus pater sine finis. Amen.

a Ad evidenciam tabule sequentis que
est super corpus libri supradicti
qui in ea breviter continetur materie
moralis naturales et alie curiose honeste
non tamen disputaciones que in dicta compilacio-
ne diffusius pertractantur exceptis quibusdam
que in dictis suis continentur et in dicta
compilacione breviter alligantur ad inveniendum
ad utrumque quod queritur sequitur in tabula
quota littera et una pertractatur ponuntur
alphabeti a. b. c. d. etc. probis lectoribus ubi
talis materie pertractate sunt. ut quodcumque
circa hec contingit de vocabulo ad
aliud vel ad alia remissio ubi eo
plenius una pertractatur remissio

Derisor malorum pati propter
... ibidem
Derisores applaudunt ...
... derisores dat ...
... ibidem
Derident multi ...
magistri artibus 189
Depictura ... dimoba
... 112 c
Depictum ... 100
Deponere ... pueri qui
... 22 c
Desperatio ... qui
nimia confidentia de ... 98 b
Detractio ... pa
... c
Detrahendi ... Daniel
101 ibidem
Detractores ... ibidem
Detractio ... ibidem
Detractores ...
... ibidem
... 130
Devotio ...
... aa
Dyonisius ...
Dyonisius ariopagita ...
... 138 et 98 c f
Nota de devotione ...
Deus ... 38 b
Deus ... 29 c
Deus ... 3
Deus ... ibidem
Deus ...
... a a
Deus ubi ... 176
Deus ... b
Deus ... 93 a
Deus ... 24 a
Deus ... 8 a
Deus ...
Nota de ... 8
Deus ... 8 b
... c
Deus ...
... 100 b

Deus ... 180 c
Deus ...
malos 189 b
Solus deus ... 24
Deo soli ... c
De ... an
tiquum 178 c
... 69 d
Dyaboli ... b
De dyaboli ...
Dyabolus ... libidinis
... 13 d
Dyabolus ...
... 64
Dyabolus ... 180
Dyabolus ...
... 110
Nota de dyabolo ...
... luxuria
Dignus ... 31 b
Nota de diluvio 127 c
Diligere ... 2 b
Diligere ... 23 b
Dilectio ... 83 c
Dilectio ...
... 188
Dilectio ...
... 127 c
Diluvium ... c
... c
De ... ibidem c
Disciplina ... 80 b
Disciplina ...
... 83 b
Disciplina ... 106 b
Disciplina ...
... 106 b
Disciplina ... ibidem
Disciplina ...
... ibidem
Discretio ...
... 87
Divitiae ...
... 62 b
Divites ... 27 c
Divitiae ...
De divitiis ... 62 c
Divitiae ...
... 62 c

De fama glorie et celebritate. 12. b.
Fame claritate dominus fulget. 33. c.
De fama unde dicitur et qualiter ab
antiquis figurabatur. 111. a.
Corona bone fame de reliquie
bonus et strenuus 1 a. 20 b.
Fuliginose terre cum viros et precepit
Fallacie operiunt mala sub boni. 19. b.
Fascinatio unde sit et tunc dicitur. 10. a.
Fascinatur i. ludificatur boni prosperitate malorum. ibidem
Fatuitas perdit per vinum immoderate sumptum. 20. a. 132 a. a.
Infatuat viros mulieres etc.
Fatum est oblatum i. diuinatio. 62. b.
Felicitas vera comparatur cum turpitudo
Felicitas mundi comparatur lune. 62. b.
inda
Imaginari fumo et hospiti pernoctanti. 6. a.
Festo duo festa quolibet. 96. b.
intrp
Fetus fetor infamie cum multitudine non
tinet. 33. c.
Fetus i. infectio fit abortiuus fu
lunis caducis epistole. 33. c.
Fenum comparatur virgo maria. 20. c.
Fidei cultores et reges et principes. 21. b.
Fides pure credulitas impetratiue
missorum peccatorum. demonum confusio
optatorum coronatorum.
Fides est ea et unicum beneficium 16. c
et electorum beneditio. 19 a.
Filia dei vitas / filia diabolus
datium. 11. super vij etiam. 23. f.
alia gra tia
Filij dei sit super et zona 23.
et de attingit per se
Filij dei de carnis mortificatione
filij dei de hostes. 21. idem. f. 39
Flere super de quo conclusio plenius. 89. b.
Flere de visu gaudentibus impijs. 136.
Flores comparatur vita sua. 16. d.
Flores et sauis saporis et quinis. 180.
Ad fores dixit uita de terra
tes venenosi patet ibidem
Fores et sauis totus sit suauis ibidem
Fornicatio quid sit et unde dicitur. 163.
Fortitudo magna de clementia potentiam
diminuit. 149. 98. 1 c.
Fortuna una mala est apud sapientes.
Fortuna aduersa plus prodest quam prospera
fit. cum ceteris de diuinis. 10 a.
De fructu est in quo prouenit spiritua idem
Fructus legis est cuius opus. 26. f.

De fructu malo quod ibidem
Fructus honorum inflat nisi confortatur
talis deportatus 26. d. 9.
Fugere dominus vilitatem. 33.
Fugere debemus carnis et mundi. 12 a. ac.
Fugere debemus ante poenitentiam ibidem
Fugiendum est ad motum religiosorum. ibidem
Fulgere debemus claritate fame vite et
doctrine. 33. c.

Gaudium mundi atque laetitia
breuia sunt. 21. d.
Gaudetis in temptationibus in fine 77. d.
Gaudium vobis et mundus vestros gaudium
Bona f. 37. 66. c.
Gaudium infinitum gaudetis in uo
bis tribus 77. c. mundi 66. c
Gaudium utilitatis quod erit quod gaudium
Gaudium non debemus de peccatis bonorum
Gaudium de ambobus perditis. 123. d.
Gaudium tria propter malos est 107. b
Gaudium omnes vnde debemus morari. 8 a. b.
Gaudium vnum debemus quod propterea
Gaudium vnum debemus quod inter te / tam
et dei / qui est non per se / angelorum et ita
est super / angelorum. 20 a
filiorum et ipsorum viros ibidem
Gaudium quae sunt ibidem ibidem
Gaudium vnde debemus conformare nos
Gloria / quae in corporibus glorificatis claritas
et talis dotes. 33. a.
Gloriari de diuinis est fatuum est. 62. d.
Gloriae merito vanitas. 12. d.
Gloriari de mala parte peccatores 166.
Gratia / perfecte foetorum purgetur. 100. d.
Gratia non est ex bono nisi per gratiam / et
nullus mereri de quo digne fit de gratia. 116. b
Gratia per quam quod. 106. f.
Gratia sit pro quod hoc et gratia. 197.
Ad gratiam actio mouere debet. uero
gratia dei 197.
Gratiarum actio de me mater appellatur
ui et hylare. ibidem
Gratiarum actio est sacrificium deo acceptum 19 a
Gradatio quid sit et quod causa vtile
patria spiritualia. 83. c.
Grauitas / graue omnis peccatum. 29. b.
Grauia sunt peccatores ex ore ibidem
Grauis est deo a deo separatus 110 b. quinto
Gradus dei defectus et magnitudo ibidem
Grauis fit anima turpitas caritas
tas non legum idem
Gula est ea quae creat aqua morum
118 c

Laus corporalis i duobus consistit 17 b.
Laboriosa iudicatur via virtutis
et in prosperitate · 61 · d
Cum laborare noluit moritur
ibi operari non debet 61 · c · ibidem
Labore venitur ad quietem
Spes laboris et vita patris ibidem 120
Cum labore vix possumus ... bono
provenit · 102 · a · vita ibidem
Cum labore non possumus et in patre
laborare debemus in patre vita non quiete
Labor servorum vero alle ibidem
Labor varius occupatorum · com-
mutat collaborationem et merce-
dem ... operatorum · 169 · a
Labor et penitentia peccatorum
dimittuntur et propter penitentiam · ibidem ·
Laboriosa est via peccatorum magis quam
iustorum ibidem
De laboratione in patria vita in
triplici genere · ibidem
Cum labore patri non venit ad
coronam quietis etiam ibidem
Lapis in dicti bonus est · 21 · a
Lapis in ... indicat delicatos
pravatus · ibidem · a · ...
Lati deum non potest quidquam 8 · b ·
Lassantur peccatores in operibus peccatorum
161 · a
Letus quoque dormitat est
lignum crucis · 161 · c ·
Leo sub in navi dormiat preliatur
et ... non · 233
Lectica iudicii incipit ... 198
lectorum ut faciat libros ...
tunc in patris · 81 · f ·
Lectica signa usque ad xl dies
dicitur puer natus fuit · 89 · c ·
Lactuce quidam sunt frigide quedam
calide · 120 · d ·
Letari debemus in istis in corporibus 92 · a
Leges quedam leges constituerunt das
regnum · 87 · a ·
Leges dei debemus audire reges · 42 · a ·
Leges humane debemus conservare sancte
scripture alter invite sunt · 82 · d
Legalis leges debemus statuere et quos
debemus esse legislatores · 198 ·
Liberalitas dei plus reddit quam
aufert plus concedit quam petitur
plus tribuit quam promittit · 83 ·
· a b ·

Liberalitas aufert hec vinum in medi-
tate prostitutum · 20 · c
Liberalitas aufert hec divicie · 62 · c
Libavit nobis Christus ut medicus ut
princeps ut iudex · 128 · c
Libavit tunc iudices innocentes 173 · d
Libido / de vindicta mercibus libe-
dinis · 12a · d b ·
Ligari debet peccator vinculis prius alios
non salvat · 136 ·
De ligno crucis inde multa · 161 · b ·
Lignum plantatum in vigne laudata fuit
et · 160 · b · 161 · c
Lignum crucis fuit facta multiplex insuper
Lignum crucis et ponis levatis patris ...
Lingua regis de difficile 6 · g ·
Lingua hec vix potest domari · a · ibidem
Lingue officium est multiplex amoris
et licino lectura · 9 · a
Lingua peccata 13 peccator · 9 · b
Loquitur / si hic non loquitur · de ...
medicina nobilis signum est quod demon
regnat in eo · 60 · a ·
Locusta tria notata hec predicte
etate · III · 1aa · a ·
Loquitur loquela prima advocati · d ·
frequenter i nocte eternaliter iudices · ri ·
Copiose vicia locutorum · 3a · a ·
Loqui pauca reddit hic cum pla
cabile · ibidem · 14a ·
Lorica sit inspiracio · 13 ·
Luctatores / luxuria incipit sapiencie debet
principe debet a ... alijs ignibus · 92 · a ·
Ludus / in ludo laudare cum incepimus · 9 · c
In ludo non congreditur ... falsitas · 1a2 · b ·
Adiungit quod ludus fiat utrisque tria vel
quatuor
Non ... ludus omnis dicitur si sic ... ibidem
Ludentes non debet aliorum nocere · ibidem
Ludi non debet nimis frequentari ibidem
Lugere / de lugentium amicos deputare
Lugentium fatuitas amicos 163 · d ·
immoderate ... rebus ibidem
Luxus ... incidit · 10 a ·
Lucra sapiencie debet insipere plane et alij
... · 88 · b ·
Luto comparatur argentum et i luto cum
lutant auctores pecunie 91 c
Luxuria comparatur sulphuri · 7 · c ·
Luxuria cum morbis contagiosis · 21 · b

Mana (left margin, beside "prophetavit . 177.")

De quibus mirabilibus que fuerunt tempore
passionis christi contra eclipsim ibidem
Magna lux lectoris fortissime ponitur tria .111. a
Magna dei solvit apertos tollit peccata
impeditos solvit ligatos .72. b
Magna vox que non vox sunt peccata .132.
Mamma 181
Ad fortem nunc dicit christi veneno peccati
Magne ut uxores diabolus ... trip.
Ex causa .111. b
Maximi comparantur deo ibidem
De misericordia dei et ut misericordia ibidem
In misericordia dei maior omnibus operibus eius
Misericordie malorum .31. late
Miserando quod est potiorum tanto est ad
miseriam promittit ibidem
Misericordie fatuum conspicientia usque in
finitatem ibidem
Misericordia dei est magna ibidem
Misericordia dei est fortis contemplatione interces-
sione et oratione .126. c
Magna homini est debilis et modicandis
Magna dei sperare debemus in tribulatione in
morte in statu peccati .172. a
Morbus contagiosus est luxuria .21. b
Morti peccatum comparatur propter tria .11. f
De morte christi quod innuitur in scriptura
Ante mortem dicta vi religiosi ibidem | ibidem
Mortis meditatio multa bona facit .19.
Mortifice carnem dicit filius dei .27. d
Mors quare sunt dolorosa iniquorum .22. c
Natura mors non tangit iustos .30. b
Mors peccatorum quid sit ibidem
Mors eterna quid sit .30. et .33. c
Morte quia nimis timent et alie
na nimis dolent fatuum est .30. c
Morientes sunt lex ad spiritum domini .67. b
Mortui sunt cogitare de rebus omnibus
hominum .82. d | .84. a
Mors subita iustis non est periculosa
Mors dicitur cogitari nec declinari nec
perfornudari ibidem
Natura ad mortem tendit quod est .68. b
De horrore mortis etc. .183. c
Mortuus in purgatorio cogitare de lon
ginquis hominibus .82. f
Moysen quod dicit a ... .140. a
Monachi aud ... reges in medio .11.
Mulieres infatuant viros et ... .
.22. c
Mulieres plus delectantur in opere libi
dinis quam vi ibidem
Malarum mulierum conversatio et detestatio
propter tria vitanda .168. | .ibidem
Mulieres comparantur colubro leoni draconi .149. c
Mulieres sunt libidinose maliciose
vinose et litigiose .18. .31. et .80. c
Mulieres insistunt de corpore ... et
malicia .142. d
Multi ledit per vocem visu et tactu | ibidem
Mulieres blanditie decipiunt .80. .167. c
Mulierum super hoc quotidie .181. b
De mulieribus hic vide plura capitulo
Mundus ... mundiales innumeraverit con
tra deum propter tria .18. f
Mundus contra demonem non nocuit
quod nisi velit .12. b
Ad mundialibus quo spiritibus facile
cib conformat in moribus .19. b
Ad mundum invitatur nullum ad deum pau
ci .19. b
Mundus quare maior est propter dicta .133. c
Mundi gaudia brevia sunt .21. a
Mundus in mundo latus invidere videtur vo
latus stans ad celum .62. b
Mundi felicitas comparatur lanugini fumo spu
me hospiti pertransiti .64. a
Mundus est regnum tirannorum .69. b
Non de mundo ubi felicitas mane
argue .98. c
Mundi dicit ex misericordia dei .118. b
Mundus non dicit accipere indirectas et
perdes .91. a
Mundus sunt sed tepidos .91. f
Nunc innuitur quod deum imponunt obti
net quod optat ibidem
Mundanus quod dei universus dialogus ponitur
genero .8. b | .93. d
Munere minime per ... ibidem
Nativitas quoque quam misera sit .88. a
Nativitas pueri quia ploravit ibidem
Mox natus vocat dicit per ... fere
vel dicit ibidem
Nati pueri quanta pollicentur educandi in
digravit ibidem
Natalis hodie natura meminus ibidem
Natalis ut ... quod ... ibidem
Nationes quam sibi ... et ... ibidem
Navigationibus vitia est ... .37. a
Navis ... indaica ... .62. c
Navis est status presentis .64.
Navi ... ... ibidem
Negare se nosse deum ... anima
et maliciose .172. .173.
Negligie ... capies in ... .36. d

Sacrificium / omne sacrificiorum holocaustum
est optimum ita martirium inter alia .22. a.
Sacrificare deo paucos possumus .88. b
Sacerdotes. fuit angeli sathane. angeli
apostatici .182. d.
Sacrificium deo valde acceptum est graciarum actio .92. b
Sagitta ad arcum se habet sicut lex ad naturam ibidem.
triplex genus sagittarum sicut 2o ad dignitatem ibidem b.
Sancti / sanctorum / opera sunt ex alimenta iusta
Sab vim plus nocent mali .88. b
homines quam demones .71. d.
Sal condiatur dyademate .63. a.
Sal ptegunt doctrina dei. ibidem.
Sanitas vite est prudencia peccatibus et de
minicijs .90. a.
Sanguis quando est proprie pecium .136. c.
Sanguis quam pre fuit sanguis ibidem
Sanguis quam fundit lignum aridum
sanat corporis languidum. et cementum
solidum .136. c. edificium
sanguis Christi solidatur corporis ecclesie et
operum mentis ibidem.
sanguis Christi fundamentum bonorum operibus
sanatur a peccatis ibidem
Sanguis suus Christi dedit insurrectionem
Sanitas non est quam vales sed infir-
mitas .92. c.
Sanitatis veniendum est humida .29. a.
Sanum consilium habetur per sapientiam .86. a.
Sanitas sana vel egra dicitur respectu anime ibidem
Nota de sapientia de sanitate
Sapientia triplex a diuis accipitur .1. a
Sapientia et religio sunt homo naturaliter appetere ibidem.
Sapientia disponit hominem ad terram ibidem.
Sapientia triplex cordis oris et operis b
Item triplex sapientia mundialis secularis
et spiritualis .42. c
Sapientia acquiritur amore labore stabi-
litate et humilitate .71. b
Sapienciam consequitur per paciam ibidem
Sapientis est ordinare in forti et extra
bone ibidem
Sapientia vera que sit et de sapientia operibus
oris et operis .42. b. plus ibidem
Sapientia mundialis que sit et que prima
ad sapientiam que sit via .20. a.
Sapientia quedam est ex loco tempore et modo ibidem
Sapientes saecularium sunt sicut plati et aliorum
recordis .82. a.
De sapientia non acquirendo et per que
inquirendi .71.
Sapiens sine lucitas sunt pueri non
ignari ibidem. 9
Apud sapientes nulla est mala fortuna .92.
Sapientia non procedit impetuosos et
acridiosos ibidem 9
Sacerdos quasi sit medium trium a anima ... victorie .208. c
Sacerdotes dyaboli .120. c.
Sacerdotes angelis comparantur .108. c
Sacerdotales vestes antiquorum que
fuerint et quid significabat .208. a.
Sapienciam quidam supprimunt. alij subvi-
tunt alij ea abutuntur .96. d.
Sapientie effectus .117. a
Sapientes est pauca loqui sufficiunt plura .92. b.
Sapientia comparatur vapori emanenti
tum. candori perfecto et ymagini .100. c.
per sapientiam habetur immortalitas .112. a.
Sapientia qualiter presentabatur apostolis ibidem
Scriptura quid sit et quid cathedre.
quid precedere et quid sincedere .82. b.
... in preceptis et pedibus est pictopede
lectam ibidem 90
Sapientia quedam est orationem .82. 1.
Scriptura debemus habere de peccatis et peniis et
diuinis beneficijs et eternis suppliciis
Scriptura sunt ex sine presumpcione .109. c
adhortentur sit sobria .121. a.
... est dicta vel proxime thesauro et
diuiciarum .96. b.
Dicta vel proximis et intellectus .121. a
Scriptura sacra non includere est quam operis .8.
Scriptor bonorum utilitate fuisse lectio alia .13. a.
litate et fertilitate sunt habere .8
debet esse pueri soliditate varietas .97. b.
Sacra scriptura doceris vel studiosus 1.
... sunt habere in pfacione. que
Sacra scriptura dicitur petra quia ... est
in scripturis divinis quedam est utilitas
non subtilitas .80. 97. c.
Dicta vel sacrificium et holocaustum .37. a / 31.
Sacra scriptura clara est sine turbida pro
scripture scolares ibidem.
Scriptura Christi ad digito terra quam fuit .aa.
Sacre scripture sit est amor dei .102. a.
Sacra scriptura dicitur modo aqua pluviali
sat fructificacionem in bonis operibus .13. a. b
Sacra scriptura comparatur speculo quia ita non
nos maculantur ibidem.
Sacra scriptura est alius .80
Securitas / securus est deo fuit .38. a
Sarmenta dicunt diuicie .62. c

Sedes, judicibus et papis pone c 82 b
Sedium tria genera cathedre &c 82.
Sedes honoris sunt periculose ob dolose
Senes (Senibus venia est vita 90 b.
virtuosa 88 c 88.
Senibus vero de sedatione pro carnes
in senio ob peccata et iniuria quam in
iuvene. 88 c
Senes de arguit insolentes ibidem
Senibus et carentia per libros opportet au
dacia ob in veritate ibidem
Senes venerandi sunt a juvenibus ibidem
De Seniis codicem ibidem
Senes superos de passione primus ibidem
Senectute aliqui acquirit, aliqui de
honestat ibidem
Sensus corporales in cerebro 82 a
Sensus multiplex decipitur ibidem
Separatio anime a corpore peccatum sed haec quae
hominum per mortem. 128.
Sepulcrum Ecclesiae a corpore est corpus superius, de
quibus non. et de ferro et magnete 23
Sepultura patribus et ob dilectorum 9 c.
Sermone de libere audire et non ... pu
tatur spiritualis 80 a
Sermones non sufficit audire et ...
memoria gratie nisi custodiatur in vita et
Servo divino parat post infinitos.
Servi peccata mortalia. 148 d.
Sepes ... ca predicta. 27 c
Sepes ... ...
Sepes ... ... 144 d.
no ... 78 a
... ... 78 a
Seruanti de opere nutritus malos
Sermo de cambiis tantum 1. 41 d.
in ... ... 88 b.
Signum, tria sunt post virtutes ...
humana 66 a
Signa inter mortem et signum 9 c
aliqui post virtutes sunt ... ibidem
De quibus ... signis ... ... 41 c.
Sig ... ...
Simplicitas ... ... 104 b.
cum ... ... ibidem
Simplicitas de ... columbina non ...
Silentium. a.
Simulatio Simulat fuit in
... magna ... ... non di
ligunt. 2 c.
Simulatio de ... in ...
et de ... ... 17 a c

Sive inter se et intellectum 121 a
Sicut ... est ... 109 b
Sitis sunt ... ... 2 c.
Sobrietas, magis sobrii sunt ... 118 d.
Sobrietas ... a peccato et infirmitate
corporali ibidem
Sectarum ... ... 121 a
non ... ... 3 a b
Societas malorum ... ...
Societas malorum ... ...
bonos 70 c
Item vide 206 ... ...
Societate ... ...
... 127 a. 128
Sodomite 128
Societatem ... ...
Sol. Soli ... ... ibidem
multas causas 60 a.
Ad modum solis c
Sol ... ...
... sole ... ... 103 a
De motu solis 98 c.
... sol ... ab antiquis ibidem
Sop... ... ... 88 a
Sophia ... causa ... ... boni
... 102 d.
In sompno accidunt tres infirmitates 81 g.
Spada 39 191 c
Sompnium figura ... ...
... ...
... ...
... ... ibidem
In specie aliena ... ... 177 c
... ...
... mulieres ibidem
Spectaculum ... ... 101 c.
Spectaculum ... ...
... ... 101 d
Spectaculum ... ...
Spes ... ...
... 37 d.
Ad ... ... 87 b.
Spare non ... mercede ... labora
re noluerit. 68 c. 17 f.
... ... ad ... ...
Spes ... ...
galea ... ... ibidem 99 b.
... ...
De ... ...
... 99 c.
... ... figura ... ...
... ... ibidem c.

De ... ... 6 a

Que sit pulchritudo virtutis structura et est
et quae dicantur cardinales. 108. b
Que virtutes magis bone sint. 110. a
nota de multis habitus oper dominicis fama
qualitas hoc
Vita vite Christi tempus [illegible]. 18. f
Vita qua vita denuo reparatur. 16. b.
Vita qua comparatur multis rebus tinctoriis
s. herbe flori nubi rori hospiti etc. 16 d.
Vita Christi comparatur umbre etc. 18 f
In vita Christi oportet nos [illegible] per totam. 69 a.
Vita Christi et vita laborum futura quies. 68. c
Vite Christi [illegible] comparatur cogitationes. 141 b.
Vita spiritualis acquiritur et vbi post ordinata Petri
Vita Christi [illegible] medicam affl. 122. c
qui renunciat plura
Quid facit bonam vitam. 26. tabula
Vita eterna quidam quo innuat paup
Quis si vita spiritualis faciunt [illegible]. 201. b.
Umbrarum vo ista vitas [illegible] plura
Umbra umbre comparatur vita Christi. 18. f.
Umbra [illegible] tempus [illegible]
Umbre comparatur felicitas mundi. 63. a. b.
Vana plura
Vocat tripliciter loquitur tractata hic. 12. c
Vocatio. vocat nos Christus [illegible] et
nuncio. 122. b.
Quales vocati a deo esse operant
sanctos praemunitur. plura
Volatio: volatum [illegible] in aliud audit
multas impedias in modo late. 62. b.
Voluptas / voluptatis [illegible] vito [illegible]
laudesunt. 2. c. vanitas. 6. c.
Voluptas carnis. de difficili ...
ad voluptatem inducit vinum in moderate
sumptum. 21. f. c.
voluptas carnis ... specialis [illegible]
... temporalia ... 26. d.
In voluptatibus gaudebit ... 77. c.
Voto quod sit [illegible] difficile. 179. g.
Utilitas. liberior est que adversitas quam
prosperitas. 9. c. tabula. 80. c.
Utilitas quaedam est in prosperitate [illegible]
[illegible] aliquis sit [illegible]
[illegible] ... elegit. 93. b.
Voluntas triangulus 186.
Uxore volens ducere. quod [illegible]
attendere. 22. c. ... ibidem
Uxore [illegible] qualiter ... bene
Uxores bone sint ... in [illegible]
... plura

Uxor quales sunt ... fidet
vel adultera. 108. b. d.
Uxor que ... 110. c. 123. f.
Xpus fuit maior actor [illegible]
Xpus ... 37. d.
Xpus amittit ... 36. d.
Xpus quod elegit ... multipliciter 132. c.
Xpus quod fuit in [illegible]. 16.
Xpo de forma [illegible] 88.
Xpus comparatur soli ... multas ...
... ad regendum. 67.
Xpus ad modum solis ... 60
Xpus nos liberat multipliciter. 128. c.
Xpo est brachium ... 69
... facit dulcitas ... 133.
Qualiter fuit ... Christus ... nobis ...
Christus vicit ... in mundum ... veniet
ad iudicium armatus. 40.
... ad vocem ... 76.
... malis quo ... veniet. aa.
... 89.
... 100.
... 114. b
... templum ...
... ...
mors dare ... et diligere
Zelus accipitur multipliciter in sacra
scriptura. 9. et 98. a.
Zona triplex ... in ...
... 27.

~~Explicit tabula materiarum [illegible]~~
~~[illegible] fratris roberti holgoth~~
~~ordinis fratrum predicatorum super librum~~
~~sapientie Deo gratias Amen~~

Deo gratias

~~Tituli questionum cuiusdam [illegible] secundum ordinem alphabeti~~

Utrum actus [illegible] sit peccatum 188
Utrum Adam in statu innocentie fuisset custoditus 129 c
Utrum adolescentes [illegible] corpus in corruptione
et in innocentia [illegible] 29
Utrum in actu adulterii plus peccet vir quam mulier 87 d
Utrum plus peccet coniugatus adulterando ut sacerdos fornicando
Utrum filii adulterini 122 c
debeant aliquid [illegible] restituere
Utrum liceat [illegible] ymagines adorare 17 a b
Utrum avaritia sit magis vitanda
in re publica quam iniustitia 2 b
Utrum solus actus dei conferat bonum ...
102 b
Utrum angelus [illegible] fuit bonus 200 b
Utrum anima [illegible] sit mortalis 18 c
Utrum [illegible] possit videri [illegible]
Utrum anime defunctorum habeant diversa receptacula 30 c
Utrum ars magica sit [illegible] dicta 180
Utrum beati gaudeant de penis dampnatorum 10 c
Utrum beati in die iudicii ab aliquo
iudicabuntur 32 d 113 c
Utrum bellum possit esse licitum 10
Utrum corpus humanum sit de lege quam
in [illegible] 11 b
Utrum [illegible] sit melior [illegible]
[illegible] ut [illegible] 121 d
Utrum iudici [illegible] 26 b
Utrum alicui sit licitum castrare
[illegible] 32
Utrum corpus Ade fuisset incorruptibile
et in innocentia [illegible] 29 c
Utrum corpus gloriosum sit [illegible] dotibus
dotandum 33 f
Utrum dampnati in inferno agant
penitentiam 6 a [illegible] 12 c
Utrum pena dampnatorum debeat dici corporalis
Utrum [illegible] puniat dampnatos 128 b
Utrum deus [illegible]
Utrum [illegible] 102 b
[illegible] 16 d

Utrum solo [illegible] in ambo
plus [illegible] 19 c
Utrum divina [illegible] sit licita 202
Utrum dolor penitentis sit [illegible] 78 b
Utrum corpus gloriosum sit [illegible] dotibus dotandum
Utrum electores sint tenentur 33 f
eligere meliorem 119 f
Utrum [illegible] sit [illegible] eligere quam [illegible]
[illegible]
Utrum [illegible] adquisitos [illegible]
futuros sit licita 179 b
Utrum sit virtuosum alicuius negligere famam suam 10 a b
Utrum [illegible] fugiat [illegible] 7 c
Utrum filius teneatur in [illegible] obedire
Utrum filii adulterini debeant 122 g
aliquid [illegible] restituere 21 d
Utrum [illegible] formido sit peccatum mortale 24 f
Utrum formido plus peccet vir ut [illegible] 87 c
Utrum sacerdos plus peccat [illegible]
Utrum [illegible] in die iudicii plus gaudebunt de penis dampnatorum 10 c
Utrum petrus peccavit [illegible] gladium
[illegible] 66
Utrum [illegible] sit [illegible] 187 d
Utrum [illegible] intendit 192 b
Utrum [illegible] possit [illegible]
[illegible] 37 c
Utrum [illegible] 11 d
Utrum sol illuminet planetas inferiores [illegible]
Utrum sol illuminet [illegible] 103 c
Utrum liceat ymagines [illegible] pluribus [illegible]
[illegible]
Utrum liceat [illegible] allegata [illegible] 19
Utrum liceat ymagines adorare 17 a b
[illegible] in statu innocentie [illegible]
Utrum [illegible] erit aliquo in iudicio
[illegible] 76 c
Utrum in iudicio [illegible] erit ad hoc [illegible]
vocalis 79 a c
Utrum [illegible] in iudicio aliquis iudicabitur
Utrum iudici [illegible] 26 b
Utrum re publica sit magis vitanda iniustitia
quam avaritia 2
Utrum iniustia [illegible] aliquod
bonum [illegible] 13 d

Utrum in omni opere dei mixta et infusa
contingat 72 · c
Animae de plato diligi magis in
gradu quam minus etc. 27 · 1
Utrum iuramentum in aliquo casu sit li
citum · 171
Utrum sit melius regi optima lege
quam optimo rege · 119
Utrum actus innominabilis possit
fieri virtuosus · 83 · c · 132 · c
Animae meo non fuit mala
Utrum homo adiutus gratia possit sine co
digno mereri vitam eternam · 37 · c
Utrum in omni opere dei mixta et infusa
contingant · 72 · c
Utrum gradu ... debeatur natio sit hoc quo
bonum sit predicanda · 127 · d
Utrum deus omnia disponat mediate
dicitur · 108 · b
Utrum in Christo fuit necessitas mori
endi · 84 · d
Utrum mors sit pena inflicta
prima · 19 · d
Utrum de motibus planetarum pos
sit esse scientia · 98 · a · 131 · d
Utrum mundus purgabitur per ignem
Utrum nebule vel nubes per
calorem solis augmentur · 16 a
Utrum negligentia famam suam sit
virtuosa · 19 · g
Utrum ex negligentia sit peccatum
mortale · 36 · f
Utrum filius in omnibus teneatur obe
dire parentibus · 82 · g · 129 · c
Utrum Christo fuit violenter occisus
Utrum liceat christiano per violentiam
infidelem occidere · 68
Utrum liceat per penam opprimere
opinionum · 28 · c
Utrum peccata per penam condonata
sunt in iudicio revelanda · 11 · d
Utrum pena dignitatis debeat
dici corporalis · 92 · c
Utrum dolor penitentis possit esse
nimius · 78 · b · vide 88 · c
Utrum malus sacerdos possit in morte ...
Utrum ab teneatur ad preceptum sui
iudicis secretum revelare · 28 · g
Utrum modernis temporibus fiat mala
quod habebat olim passim · 132 · d
... fuit

Utrum donum prophetie sit actus dei co
gratia · 102 · b
Utrum zelus possit debeat ... putandi · 107 · c
Utrum melius sit regi optima lege al rege
Utrum liceat religiosis mittere · 119 f
de studio scripturarum · 97 · b
Utrum prelati et principes plus indigeant
de iustitia quam de prudentia · 2 · 1
Utrum vita humana sit post mortem ...
reparanda · 16 · b
Utrum rei ... sit futura · 18 · a
Utrum repugnantis uxori sue coniugi de
beat per ... a morte reputari
Utrum aliquis ... debeant
revelari 28 c · 88 · c
Utrum malus sacerdos possit in morte ... penitentis
Non revelare secretum in precepto 28 b
Utrum de stellis et motu celestium pos
sit esse scientia · 98 · a
Utrum divinatio per sortes sit licita · 102 · b
Nota de ... ad grates ... 7 · c
Utrum religiosis liceat studere 97
Utrum usus vini sit licitus · 20 · d
Utrum virginitas sit virtus moralis · 38 · b
Utrum virginitas debeat ... 39 · d
Utrum ulla virtutes acquisitas ... prope
ut infusas · 3
Utrum virtutes cardinales maneant in
patria · 13 · item · 37 · 108 · c
Utrum virtutes morales sint connexe
Utrum vita humana sit reparanda de ... 16 b
Utrum homo possit mereri vitam eternam 37 · c
Utrum vox ... 76 · f
Utrum vocalis ... in iudicio · 91 · a · c
Utrum Iuda ... 26 · b
Utrum Christo fuit violenter occisus · 21 · c
Utrum in Christo fuit necessitas moriendi · 84 · d

~~Expliciunt tituli questionum in Copertorio~~
~~Holgoth portatus~~

~~Historie in Holgoth~~

Abdicato filii que sit ... consolatur · b · ...
Adiuravit sequitur ... ligno 77
Nota de albanie quod ... sit in ... cum ...
47 · 181 · 203
Aliquis quod ... fuit et quod in vase ...
treo in mari se submisit · 41 · c
Alexander quod pirata ... quod pirata ...
Alexander quod quidam nobilis ... 2 · b
repulit ... eo quod cum ...
de ... redarguit ... exemplo
79 in fine f.

Alexander quo i ciuitate ...
... occidit .71. 132.
Alexander ...
Alexander quo ... et ...
... 19 a.
Argus ... 26 c.
Archimedes ... industria ...
... 71.
Arganus ...
... 119. d.
Arbor ...
... 80.
Arthurus rex Britonum ...
...
...
... 123.
Adulterus ...
... 206.
Althea ...
... 191.
In anglia ...
...
... 207.
Aues quo ... 96.
...
...
... 101.
... 19
Balaam ...
...
... 73.
...
... 198.
... 180 b.
Calculus ... 112.
Cambises rex ...
...
...
Cato ... 68 a. 68 c.
Campidoctor ...
... 77.
... 63.
... 63.
...
... 189.
Clericus ...
...
Clericus quo ... 189.
...
... 129.

Coruus quo ... 100. d.
...
...
... 69. c.
Corpus ...
... 63.
Crystallina ...
Croesus rex ... 119.
...
...
...
... 169.
... 71.
...
...
Codrus ...
... 2 a. g.
Coruus quo ...
... 17.
...
... 198.
...
... 201.
Clericus quo ...
... 189.
... 182. 68.
...
...
... 69.
... 138. f.
... 26.
Dedalus ...
... 118. c.
... 188.
...
... 82.
Elephas ... 188.
...
... 132. 20.
...
... 198.
...
... 90. f.
Elephas ... 2.
... 3. g.
Fama ... 19. 33.
...
...
...
.37.

[Left margin:] ... gallo

Ficus quae crevit in Iudaea post virgine benedicta. 20.
Filius regis nobilissimus pro duxit filiam
unius rustici multum humiliatam. 20.
Gaymus portabat unum vas
in signum victoriae. 180. c.
Gaymus fuit magus quidam. 2. d.
Gallus gallinaque per deplumat
et urticis pertinet sicut pullos
more gallinae. 67. in fine.
Galfridus prior per cuius operatum crux
transfert. damnatus fuisset. 162. c.
Gemma una habet in se alia more
pregnantis. 37.
Guillelmus dux normanniae linguam pa
romanam destruxit. 20.
Gregorius quendam hospitavit in phano
Apollinis virga dyabolo abstulit et
sacerdos ydoli conversus fuit. 209.
Heremita petit pluviam et pluit. 2. c.
Heraclius intrare debuit in civitatem
sed tandem intravit pedes nudis. 27.
Hyena est animal quae lupo diligit carnem
in sepulcris. 9. e. | ... 90.
Hystrio infortunat equum quidam flet
Hydromanta quaerit quaedam. p.
Insula quae in ybernia moritur non potest | De locis. 6.
Imperatorem eligentes
qui semper statu sepulcra faciebat domuum
more. 16. | Et ubi de iusta nota
Iter clericus quo super tantum et ema
de romanum imperatorem quo ribaldi | occidebat 179
Ira vetanda est a
quo sapiente plura de h... possum
pla platonis et aliorum. 170.
Iordanus magister praedicatorum quo vidit
abbatem quendam quo cum ordo stare
possit tempore pauperis. 27. d.
Iocalia de cristallo solet homines eo
parare apud deum. 118. | innocentia
Iudices mali damnatur tres milites
in cuius quidam quaerit cum deo stare
dando quod quaerit melius oratio eo
timere vel studere. 62. 28.
Iudex malus quo fuit coronatus
Lectica parte eorum puellae pro
libabat. 78.
Leo cum bestiis captivis tenuit. 186. in fine
Luctari nudus cum nudo est melius
quam nudo cum vestito. 78.
Lucrina vicit multos fortes quos
armis vincere non potuerunt / opus
de Haynibaldo et ubi quo mars
terra to nira celesta confunditur. 71.
Lubricum vinum ad aquam pro quo innuendo | tenuit 27.
flubere in lavatorium fecit Moyses 100.
in lacrimas propter peccatis. 63.
Marcus imperator romanus ab hostibus
suis captus. maluit occidi
quam privari. 16a. e.
Marcus cato iste cautela belli ad
Marcia cathonis filia: | innuit. 71.
Maritata cum marito non ducere
quod vidit. 19. in fine
Magnus per ponitur in capite mulierum
dormientium respicit facit sompt fidelis
Mandragorae potata | ut adulterii. 106.
Tunc uxor est quidam dux quod hoste. 82.
Magnus per ponitur in libra cum fero non
plus ponderabit 28.
Mars confunditur hunc lupinum et balsum
Minuere vestes vocaverit demosthenes videre
Memnon genuit vacua boco | 21
ut taceret furtum eius. 16a. d.
Methodius vocat ignorat quae deus
Milites quidam iniustus | diluvium premisit
fuit hospitius pro eius suus est. 187. | 127.
Milites duo fuerunt in valle Iosaphat. a.
Minerva quo fistulat | ... fine. 10.
et fistula ... proiecit. 127.
Moyses fecit in tabernaculo lavatorium
speculis mulierum ornatum. 102.
Moyses quo dubitatur adamas quod draco
Multae quae volunt videre se per | 137
dum mariti patiuntur. 110.
Moyses sculpsit duas ymagines in
gemmis duabus dentes duas habentes
Milites tres damnavit malus | 112.
Iudex. 25.
Demiturus mala plura parva. 2a pro
Narcissus fuit quidam puer pulcherrimus
conversus in florem sui nominis. 177. c.
Nero quo cruciatur in balneo. 77. f. 27.
Nomen Iesu quo demones effugat. 128. h.
Omnis. dum domus accenditur non vult
Ocurrere de igne ... in fine. 71.
Omnibus qui ... de Christo et libera
fuit inventus in eius sepulchro. 60. b
Pape colloquium non praestat cum tanta
Puella pulsatur. 40. | 19. in fine
Palladium vero deplorat quidam poeta
palmae fructus in morbis multum pretiosum
pro dolorem abbas cum dixit | 20
eras qui vertit ad illam ipsam ... oculo
dram mas. t. noluit ultra dicere. d.

265 523

Deo gratias